Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Det Kongelige Theaters Repertoire.
Bindbetegnelse | Volume Statement: Vol. 6
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh., 1828-99
Fysiske størrelse | Physical extent: 10 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

UNIV.-BIBL. Afd. 1
L, 6248
8°
Bd 6 1840-42
ex 2

P. M. Anker.

DET

KONGELIGE THEATERS

REPERTOIRE

SJETTE DEEL

BIBL. UNIV.
HAFNIENSIS

Det Kongelige Theaters Repertoire

udgivet af J. H. Schubothes Boghandling.

Sjette Deel.

Østergade og Vestergade, eller: Det er Nytaarsdag i Morgen.

Regimentets Datter.

De Uafhængige.

En Comedie i det Grønne.

Zanette, eller: Spøg ikke med Ild.

Bagtalelsens Skole.

Dronning for en Dag.

Familien Mazarin.

Den Gjerrige.

De lykkelige Skinsyge.

En Nattegjæst.

Gabrielle de Belle Isle.

Edwards Sønner.

Et Glas Vand, eller: Liden Tue kan vælte stort Læs.

Scapins Skalkestykker.

Richard Savage, eller: de to Kroner.

En Hverdagshistorie.

Et Ægteskab i Ludvig den 15des Tid.

Capricciosa, eller: Familien i Nyboder.

Et Testament.

Doctoren imod sin Villie.

Suzettes Medgift.

En Lænke.

Wilhelm Tell.

Östergade og Vestergade,

eller:

Det er Nytaarsdag i Morgen.

Originalt Lystspil i 5 Acter af Th. Overskou.

Respicere exemplar vitæ morumque jubebo
Doctum imitatorem, et veras hinc ducere voces.
Horat.

Det er bekjendt, at nærværende Lystspil, da det første Gang opførtes, 31 Decbr. 1828, modtoges med et ualmindeligt Bifald. Da jeg bevarede den allerstrengeste Anonymitet, kan denne Lykke ikke tilskrives nogen Art af camaradrie, end ikke at de „Herrer i Aandernes Rige", som, medens de med Begeistring perorere over Frihed og Lighed, af egen Magtfuldkommenhed og til Reservation af egen ubeskaaren Berømmelse, som oftest kun in spe, decretere: at Ingen i „Aandernes Rige" maa vente en liberal Modtagelse eller Erkjendelse af Talent, med mindre han, ved en akademisk Character, og var det end kun et non, kan godtgjøre, at der i det mindste har været givet ham Leilighed til, ad den slagne Landevei, at komme til de Kundskaber, som ere nødvendige til et Talents Udvikling, og som Talentet derfor ogsaa, det være ad hvilken Vei det være vil, maa have vidst at tilegne sig, naar det aabenbarer sig i et kunstmæssigt behandlet Aandsværk, som bestaaer for en paa rigtige æsthetiske Grundsætninger baseret Kritik. Den Lykke, dette Lystspil gjorde, maa altsaa, ikke at forglemme den meget kraftige Understøttelse, som gaves det ved en sjelden fuldendt Udførelse, ene skrive sig derfra, at Fablen var godt opfundet og at jeg med Held havde stræbt at efterkomme mit valgte Mottos Forskrift. Det kunde imidlertid ikke feile, at Nogle blandt de Mange, der med Avind betragte enhver heldig Virksomhed af Andre, fremtraadte med saakaldte kritiske Bemærkninger, som nærmest gik ud paa, ved Fremstillingen af det Hele som en vilkaarligt sammensat Masse af blot paa Theatret blændende Enkeltheder, at temperere Publicums Varme. Da de fleste af disse Bemærkninger, som især vedrørte Charactererne, kun, uden Virkning, fremkom som aldeles uhjemlede Paastande og løs Snak, der nokfsom viste deres Forfatteres Mangel paa Indsigt i den dramatiske Kunst, holdt jeg det ikke for Umagen værdt at modbevise dem, og af de faa Anker, som fremsattes i den i „Maanedsskrift for Literatur" optagne, med Indsigt og Smag udarbeidede Kritik, fandt jeg dem, som jeg ikke erkjendte for saa fuldkommen rigtige, at jeg i dette Oplag har taget dem til Følge, saa lidet indgribende i Værkets Væsen, at jeg ikke følte mig foranlediget til en Gjendrivelse. Saaledes har jeg ikke hidtil offentlig gjort mindste Forsøg paa at afvæbne de Indvendinger, som ere blevne fremsatte mod Charactererne naturlige og consequente Skildring; at jeg imidlertid troede mig istand til med Held at gjøre det, vil sees af det her anførte Brev, som jeg anonymt tilskrev en Kunstner, hvem jeg skyldte megen Erkjendtlighed, og som, da Recensenterne vare aldeles uenige med ham om Maaden hvorpaa hans Rolle, den vanskeligste i Stykket, burde spilles, havde afæsket Forfatteren Oplysninger, hvorefter han ved de følgende Forestillinger vilde søge at rette sig. Da det altid er interessant at høre Forfatteren af et Værk, som har gjort Opsigt, yttre sig om de Indvendinger, der ere fremsatte imod det, især naar Tiden har dæmpet den Bevægelse, som Nyheden frembringer, har jeg her ladet aftrykke bemeldte Brev, som berører alle de Anker, der ere fremkomne offentlig. Maaskee vil det ogsaa i en anden Henseende have nogen Værdie. Vor Tid er ikke den lykkeligste for den danske Lystspildigter; at H. Hertzes, især med Hensyn til de mange komiske Situationer og Dialogens sprudlende Lune og Vid, ypperlige „Flyttedagen" og hans fortræffelige, ei i dets fine Satire nokfsom forstaaede, Characteermalerie „Emma" ikke, paa vor ved Holberg grundlagte og dog paa originale Lystspil saa fattige Skueplads, mødtes med almeen og levende Interesse, beviser, at om end et enkelt Lystspil, ved Fablens heldige Valg og en ypperlig Udførelse, kan tilvende sig Opsigt, er Comediens egentlige Væsen og Værd ikke fuldeligen erkjendt af det store Publicum. Ethvert Forsøg paa at lede Almeenheden til en dybere Indsigt i den Comedie, der henter sit Stof ud af Samtidens borgerlige Liv og Sæder, og til en klar, rigtig Opfatning af komiske Characteerskildringer, maa derfor, naar det opfylder Hensigten, have sit Værd som Middel til at vække Interesse for en

Skuespilart, hvis Udførelse altid var vort Theaterpersonales Triumf, ligesom den altid vil blive den komiske Skueplads Grundsteen, men som desuagtet i en lang Række af Aar ikke har havt en halv Snees heldige Frembringelser at fremvise.

Høistærede Herr Rosenkilde!

Saavel Forventningen af flere Domme over mit Lystspil: Østergade og Vestergade og dets Udførelse, som ogsaa adskillige trykkende Forretninger ere Aarsag til, at jeg først nu besvarer Deres ærede Skrivelse. — Jeg kan aldeles ikke finde det besynderligt, at en Kunstner, der er sig bevidst, at have stræbt efter rigtigen at opfatte og correct at fremstille en vanskelig Characteer, kan føle sig krænket over at see sig feilagtigen bedømt; tvertimod finder jeg det høist besynderligt, at Skuespillerne saa taalmodigt finde sig deri og ikke undertiden træde frem for at lægge deres Anskuelser for Publicums Domstol.

Si plausoris eges aulæa manentis et usque
Sessuri, donec cantor, vos plaudite, dicat:
Ætatis cujusque notandi sunt tibi mores,
Mobilibusque decor naturis dandus et annis.

er en Regel, som gjælder ligesaavel for Skuespilleren som for Skuespildigteren; men Menneskets Characteer er ofte en Gaade, som kun nøie Kundskab til Verden formaaer at løse, hvorfor ogsaa vore kritiske Dilettanter tidt støde paa Udtryk, der synes dem Modsigelser, naar ikke en af dem, de have den Beskedenhed at kalde deres Mestre, i Forveien har oplyst dem om at det ikke er saa; thi da antage de det blindt, om det saa er ligesaa urimeligt, som Tiecks Paastand, at Lady Macbeth er en god, kjærlig Kone, og at Hamlets Monolog „to be or not to be“ angaaer Spørgsmaalet om hvorvidt det vel er værdt at sætte sit Liv paa Spil for Noget her i Verden. Det var ønskeligt engang at høre en saadan Kritikers Dom over Hamlet, Romeo eller Falstaff før han af Schlegel, Tieck, Richardson o. fl. havde sammensat sin kritiske Recept. Nogle dramatiske Digtere have før brugt at sætte en kort Charakteristik af enhver Person foran deres Stykker, ligesom Landkorttegnerne sætte Maalestaven paa Siden af Kortet, for at man baade derved kan prøve dets Rigtighed og veilede sig; Kritikerne have spottet dette; naturligviis, da kunde jo Enhver see hvad Digteren havde villet gjøre og hvad Skuespilleren havde at gjøre; Enhver med sund Menneskeforstand kunde, efter at have prøvet Begges Værk efter Maalestaven, sige: Det er rigtigt eller Det er urigtigt! Havde jeg fulgt disse Digteres Exempel, da havde jeg sparet Dem for den Bebreidelse, at De havde forfeilet Charakteren, og mig for den Bestyldning, at jeg blot har tænkt paa at sammenjaske en Ragout af effectfulde Situationer og Halvcharakterer. Jeg er mig bevidst, at jeg ikke blot har tænkt paa Situationerne, men ogsaa med megen Omhu anlagt og tegnet Charaktererne, og da det er mit Ønske at vise en genial Kunstner, som jeg allerede to Gange har havt Aarsag at være taksyldig for den kraftigste Understøttelse, at jeg i det mindste har stræbt — hvorvidt det er lykkedes mig, troer jeg, Skuespillere, næst efter dramatiske Skribenter, bedre istand til at dømme om, end nogen Anden — at gjøre mig værdig til et saa udmærket Kunstnersamfunds Understøttelse, vil jeg her tillade mig at give en lille Skizze af de Charakterer, som især have givet Stof til Omtale, hvoraf De ogsaa let vil indsee at Deres Udførelse af Ludvigs Rolle har min fuldkomneste Tilfredshed.

Mikkel Stolpe, en inconsequent, men langtfra ikke samvittighedsløs, Krømmer (han lyver ikke engang, naar det ikke angaaer Handel og Vandel, men søger blot at undvige, da Zacharias spørger hvor Ane er), har tilbragt Totrediedelen af sit Liv ved Disken, hvorfor han stedse udtrykker sig i Fagsproget, selv naar han er alleralvorligst. Det falde Skrog, der af sin pragtlystne Kone, som han virkelig elsker, er lokket til at leve langt over sin Evne, bliver nu, da han seer Følgerne af sin taabelige Eftergivenhed, som de fleste svage Sjæle, ligegyldig for alle de Udgifter, hvis Besparelse ikke kan aldeles frelse ham, derfor tillader han Ballet; men derimod griber han med Fortvivlelse efter alt hvad der paa engang kan bringe ham ud af Forlegenheden, derfor giver han sit Minde til Konens Operationer, især da han anseer sin Datters Lykke for sikkret ved et Giftermaal med Zacharias. Efter sit mundtlige Løfte til Isidora har han, uden hendes Vidende, udsat en Capital for hendes Sødskende; da disse ere døde paa Ludvig nær og da denne, som aldeles ikke kan danne sig efter den kjøbenhavnske Skole, ifald Fallit er uundgaaelig, vilde blive hjælpeløs, har han sat denne lille Capital, som ikke kan redde ham, men dog gavne Ludvig, i en Handel for ham, dog uden at lade Isidora, hvis Talent til at ede Penge han kjender, vide det.

Isidora har ikke giftet sig uden for at understøtte sin Familie; men den gamle Krømmer, som skjuler sin sande Stilling for hende, føier hende i Alt, for at behage

hende, derfor holder hun af ham. Hun er flaneagtig og letsindig, men ikke ond; hun vil være overbeviist om at Esperances List ikke har nogen Fare for Ane og gjorde sig ikke den overordentlige Umage for at faae Partiet bragt istand, hvis hun ikke, ligesaavelsom jeg, havde en ganske anden Idee om Zacharias end de fleste af mine Recensenter; hun er tvertimod fuldkommen overbeviist om, at Julie maa blive lykkelig med ham, thi hun kjender ikke hendes Kiærlighed for Faulkland, før denne ved sin Haardhed selv har vakt Julies Vrede, og hun har aldrig selv følt Kjærlighed. — Ideen om at dette Giftermaal vil være Alles Lykke er saa magtig hos hende, at hun, selv efter at Mandens Høimodighed har beskjæmmet hende, midt i Følelsen af sin Uret og under uhyklede Taarer, i et af de Øieblikke, hvori Menneskets sjeldent berører noget, hvorfor det maa skamme sig, taler om denne Plan og hun forfølger den ogsaa siden med største Iver.

Julies Charakteer har ved hendes Opdragelse hos Landsbypræsten faaet et Anstrøg af Melancholie og stille Fromhed; hun har et stort Begreb om hvad hun skylder sine Forældre og seer med Smerte hvorledes Sagerne staae. Faulkland, som har frelst hende fra Livsfare og er den Eneste med hvem hun harmonerer i denne, hende aldeles fremmede Verden, vinder hendes Agtelse og Kjærlighed, men i det Øieblik, da hun, ved sin Faders hellige Forsikkring om Faulklands Ubønhørlighed, taber sin Agtelse for ham og seer sig bestormet af sine Forældre, holder hun det for sin Pligt at beseire sit Hjerte og frelse sin Fader mod hans Grumhed; at hun efter at have frasagt sig sin Kjærlighed og i sit Giftermaal med Zacharias, hvem hun kjender som et godt Menneske, kun seer den eneste Udvei til sin Faders Frelse, opfordrer Zacharias til at frelse hendes Fader ved at modtage hendes Haand, som han netop har afslaaet, fordi hun føler en Kjærlighed, som hun i dette Øieblik troer udslukket, dette er vel neppe saa meget besynderligt eller ubelicat hos en Pige, som ikke endnu har faaet den høiere Culturs Fernis, men troer, at hun frit tør sige sit Hjertes Mening for sine Forældre og sin Tilkommende, hvem det er hende om at gjøre at bringe til en hurtig Beslutning. At jeg, ifølge denne Skizze, aldeles ikke kan bifalde, at den elskværdige Fremstillerinde tager Undervisning i Franeaiser hos de unge Mosaiter, ja endog blot giver sig af med dem, er tydeligt; de ere aldeles ikke noget Selskab for hende og hun har langt vigtigere Ting at tænke paa end Dands; at hun efter Scenen med Zacharias gjør det, er en anden Sag, da er hun jo overbeviist om at kunne sikkre sin Fader 10,000 Rdlr.

Zacharias er bleven skrækkelig miskjendt! Han er bleven beskyldt for Gjerrighed, ja endog for Vanvid! Stakkels ulykkelige unge Menneske! Jeg har flere end een Gang taget Pennen, for at forsvare ham imod saa haarde Domme, thi han er min Yndlingsteen; jeg veed han har Feil, men at han er en inderlig god Fyr, som baade har Aand for det Sande og Gode, naar den blot bliver vakt lidt, det er jeg overbeviist om, jeg er bleven afholdt derfra ved Frygt for at indvikle mig i Kiv med den Classe af Recensenter, der ere

wie die Weiber, die beständig
Zurück nur kommen auf ihr erstes Wort,

fordi de ikke i en literair Discussion søge Sandhedens Erkjendelse, men først og fremmest have for Øie at bevise, at de, ved at sætte sig paa Dommersædet og stille deres Indsigt over Digterens, ere blevne begavede med en Ufeilbarhed, der sætter dem istand til langt bedre at opfatte Værkets Aand og Sammensætning end den, i hvem det er undfanget og udviklet. Overalt er jeg ikke saa indtaget af mine Arbeider, at jeg vil sætte Himmel og Jord i Bevægelse for at forsvare dem; mit stræng Incognito kan bedst overbevise Dem derom. Det glæder mig overordentlig, at see den fornuftige Deel af Publicum, som søger Grunden for sine Domme i sund Forstand og som ikke skammer sig ved at lee af et Lystspil, har fundet Talent for denne Digteart hos mig; jeg skal aldrig bryde min Anonymitet for at nyde nogen personlig Hylding; jeg er over den Alder, da det Bifald, Publicum har skjænket mine Forsøg, kan berøre mig; det opmuntrer mig kun til den alvorligste Flid, og jeg haaber, at jeg, ved den samvittighedsfuldeste Afbenyttelse af enhver fornuftig Kritik og et utrætteligt Studium af vor Tids Sæder og Mennesker, engang skal blive værdig dertil. Men til Zacharias: Han er et ungt, lystigt og letsindigt uerfarent Menneske; han er fra en gammel knurvorren Onkels Formynderskab kommen ind i en Verden, hvor Fornøielse og Vellevnet smiler ham imøde; Gjenstandene er saa mange og saa skjønne, at de saaledes fortumle ham, at han lige til det sidste Øieblik har glemt at efterkomme sin Onkels Villie, og dog er det kun derved, at han kan sikkre sig dette sorgfrie Livs Varighed. Julie er en tækkelig, god Pige; han, som aldrig har følt Kjærlighedens Almagt, troer, at han kan blive meget lykkelig med hende, og da han hører, Forlovelsen er besluttet, bliver han henrykt over at see sig sin indbildte Lykksalighed sikkret og troer, at han virkelig elsker hende ganske forskrækkeligt; hvor lidet han imidlertid gjør det, seer man strax deraf, at han, istedetfor at flyve i sin Elskedes Arme, af Overgivenhed og Lyst til at hævne sig, fordi man har anseet ham for dum nok til at lade sig tage ved Næsen, strax løber hen

til sin Onkel, for at sætte Svigerforældrene lidt i Skræk. Da han nu her hører at Julie elsker en Anden, da Tiden er forhaanden og han hverken, af ovenanførte Grund, selv vil undvære Pengene eller unde Mikkel, som saa skammeligt har bedraget ham, Tredielen, frier han ligesaa letsindigen til Ane, som han aldrig har seet; men, vel at mærke, hørt meget berømme. Han iler nu affted for at træffe Ane og den vakkre Glut harmonerer saa ganske med ham, at der paa engang gaaer et Lys op i hans Sjel og han, der før havde giftet sig med enhver god Pige, for at faae Arven, vil, da hun er borte, opoffre alt for hende og martres af Tanken om hendes Troløshed — han kunde hævne sig paa hende, ved at frie til Julie; men selv for hende beklager han sig oprigtigt. Hans Fortvivlelse stiger i femte Act til det Høieste; han seer Mikkel triumphere, han veed ikke, hvor han skal finde hende; men han svigter ikke sin Kjærlighed: den hele Arv er ham ikke ønskelig uden for at triumfere over Rænkesmedene.

I Ludvig har jeg villet fremstille Billedet af et af Naturen godt Menneske, som en indskrænket, eensidig Opdragelse har havt en skadelig Indflydelse paa. Trine i Aprilsnarrene er hans Modstykke; hun har Hoved, men hendes Hjertes naturlige Følelser ere blevne qvalte og forkrumte ved Opdragelsen; han har Hjerte, men hans Smule Hoved er næsten ganske gaaet til Grunde under hellige Bøgers Læsning. Hun har Verdenskundskab og Evner til at sladdre med og brillere i det sociale Liv; for ham er Verden og dens Færd en lukt Bog, og hans aldeles Mangel paa Kjendskab dertil isolerer ham aldeles, ja hans ypperlige Hjerte kan ikke engang, just derfor, vinde ham en ellers fornuftig Piges Kjærlighed. Han er opdragen i en Kjøbstad, hvorfra han endnu har det Langsomme i sin Udtale; han har i de lange Vinteraftener, veiledet af sin hellige Principal, flittigen grandseet i Skriften og læst høit for denne, derfra hans syngende Prædiketone, som især fremtoner, naar han kommer til at anføre Bibelsteder, (at jeg har valgt disse med største Omhu, for ikke at berøre de hellige Ord eller Bud, vil De sikkert have bemærket). Han taler sig intetsteds som Hykleren; hans Ivrighed mod Verdens Forfængelighed og hans Kjærlighed til Ane komme fra hans Hjertes Inderste; han taaler endogsaa som et Lam alt hvad Jesper og hans Kone sige til ham og opbringes først, da de kalde ham en Hykler. Han mangler ikke Mod; han vilde aldrig tage i Betænkning at opoffre sig for Ane eller sin Families Ære; at han ikke vil bares, er kun fordi det er en Slags Duel, som er lovstridig. De vil af denne Skizze see, at De har min fuldkomneste Tilfredshed med Deres Udførelse af Rollen; De har grebet den med ligesaa megen Klogskab som Originalitet. Jeg har kun to smaae Bemærkninger at gjøre: Øieblikkeligt Lune var maaskee Skyld i at De sagde: „jeg vender fyrgterlig tilbage", og at De gav det Sted, hvor Ludvig faaer Taarerne i Øinene over Mikkels og Isidoras Forsoning lidt vel stærkt — jeg troer ikke at dette lader sig forene med den dybe Alvorlighed, De saa ypperligt og med saa drastisk Virkning lægger i den hele Rolle.

Hvad **Faulkland** angaaer, da er jeg villig til at underskrive den af Recensenten i „Kjøbenhavnsposten" gjorte Anke mod hans Scene med Esperance.

Over **Jødefamilien** har man moret sig meget og i den fundet Portraiter, snart af denne, snart af hiin Familie, og dog har man paastaaet, at Characterne vare usandsynlige, at hele Familien gjerne kunde være ude af Stykket, ja flere have endog viist en Slags Uvillie over at den er bragt paa Scenen. Hvad det Første angaaer, da vilde en Udvikling af disse Menneskers Charakteer, hvori de største tilsyneladende Modsigelser herske, her være for vidtløftig; man har sagt mig, at den store Kunstner, som spiller Golz og som ved sin Udførelse af denne og mange andre Jøder, paa det umiskjendeligste har beviist sin dybe Kundskab om dette Folks Characteer og Sæder, har erklæret denne Familie for meget godt skildret. Hvad det Andet angaaer, da indseer jeg ikke, hvorledes Nogen, som med Opmærksomhed har læst Stykket og fulgt Handlingens Gang, kan fremføre en saa urimelig Paastand. Jeg kan ikke begribe, hvorledes Indvikling og Opløsning, som netop udgaaer fra Jødefamilien, kunde existere uden den, naar Stykket ikke skulde blive et ganske andet. Slige paradoxe, ubeviste Sætninger, som skulle vise, at Forfatteren har jaget det Hele sammen efter et øieblikkeligt Indfald, bevise, at Kritikerne ikke have holdt det Umagen værd at komme efter hans Hensigt, men efter en flygtig Gjennemlæsning have villet give Publicum en Rettesnor til Værkets Bedømmelse. Hvad endeligen den sidste Post angaaer, da troer jeg ikke at have fortjent denne Uvillie. Den anonyme Forfatter af „Intriguen ved Moerskabstheatret", har skildret en Jøde, som bedrager et Fruentimmer for hendes Formue — det er en Skurkestreg; men det har Ingen stødt sig over, fordi det kun var en af de saakaldte Schakerjøder; min Jødefamilie derimod er kun latterlig; den begaaer ikke nogen Nederdrægtighed. Den Gamle er en humoristisk, snurrig Person, Sønnen en æsthetisk Corsar og Datteren en affecteret Modedukke, — men den henhører til den Classe af Mosaiter, der gjerne amalgamerer sig med den store Verden — deri ligger min Brøde.

De har her, Høistærede! et Beviis for, at jeg har tænkt over Characterne og tænkt meget; har jeg ikke naaet det Maal, jeg selv har sat mig — nu vel! intet menneskeligt

Værk er uden Feil og dette er først mit andet. Heiberg siger høist treffende i sin Afhandling om Vaudevillen: „Et Lystspil, hvis Scene var her i Landet og i nuværende Øieblik, vilde i enhver Situation støde an mod Sandsynligheden og i enhver Character kun altfor meget støde sammen med den; thi ved enhver Situation vilde man sige, „Sligt kunde aldrig passere her" og ved enhver Character: „Hermed er meent Herr A. eller Herr B." — jeg har givet et Beviis for Sandheden heraf; thi uagtet jeg kan helligt forsikre, at jeg ikke, hverken i Characteerskildringerne eller i de satiriske Stænk, der hist og her findes, har havt nogensomhelst Personlighed for Øie eller laant noget Udtryk, har man dog beskyldt mig for at have copieret Mennesker, om hvis Existence jeg ikke engang er vidende. Man trænger nu engang til at bagvaske sin Næste og kan ikke begribe, at Nogen kan være Lystspildigter, uden tillige at være en ondskabsfuld Caricaturmaler og Pasquillant. Jeg anseer det imidlertid langt fra ikke for en Livssag at gjøre Narre og indbildske Taaber, der i det selskabelige Liv ere baade skadelige og ubehagelige, uden at være en Gjenstand for Lovene, latterlige paa Theatret, hvorvel jeg nok ved, at de, der søge at skaffe sig et Navn ved at være den store Holbergs Trompeter, afskye og banlyse enhver Personligheds Berørelse paa Theatret, endskjøndt det er afgjort, at neppe Nogen oftere og mere bidende end just han og Moliere har bragt Personer paa Scenen. — Ønsket: at vise en Mand med Aand og Kundskab, at jeg mener det alvorligt med min Stræben efter at skrive danske Lystspil, har bragt mig til at tilskrive Dem dette lange Brev; det er for Dem og for dem af Deres Kunstbrødre og Venner, der ville bære mine Aandsfostre med Opmærksomhed; finder De imidlertid, at det kan have Interesse for Publicum og troer De derved at kunne overbevise Recensenterne om, at Deres Anskuelse af Rollen er den rigtige, da har jeg intet imod dets Offentliggjørelse, kun at det meddeles Publicum heelt. Lev vel, brave Kunstner! og trøst Dem med Voltaires Ord, som trøste mig ved enhver ubillig eller ufornuftig Bedømmelse: **Rien n'est plus aisé que de parler d'un ton de maître des choses qu'on ne peut executer!**

Med Høiagtelse og Taknemmelighed,

Forfatteren af Lystspillet: Østergade og Vestergade.

P. S. Netop i det Øieblik, jeg har endt dette Brev, finder jeg, i andet Hefte af Maanedsskriftet for Literatur, en med megen Indsigt og Smag skreven Recension over mine tvende Lystspil. Da jeg saa udførligen har meddeelt Dem mine Tanker om Charactererne, saa giver jeg mig ogsaa den Frihed at meddele Dem et Par smaae Bemærkninger ved denne Kritik, som jeg iøvrigt ikke kan andet end glæde mig over, da den i Meget støder sammen med mine Ideer. — Recensenten har anseet Isidora for taabelig, naar hun fører Ane hjem til sig, hvor Zacharias jo maa træffe hende; men det er ikke Tilfældet; Isidora veed jo, at Zacharias ufeilbarligen maa træffe Ane for hendes Forældre, hvorved hele Isidoras Møie bliver spildt; for at forebygge det tager hun derhen og henter hende før han kommer der; hendes Hensigt er, at holde hende borte — og dermed begynder hun jo ogsaa strax ved at bede Esperance pynte hende — indtil Zacharias atter kommer tilbage, da vil hun tilkjendegive ham, at Partiet er sluttet. Hendes hele Plan vilde jo ogsaa gaae godt, hvis Zacharias ikke imidlertid havde faaet at vide, at Julie elsker en Anden. Handlede hun anderledes og med mindre Aandsnærværelse, da var jo alt ude med Zachariases Ankomst hos Jesper. Hvad det angaaer, at Isidora tager sin Svigerinde paa Ballet, da har hun sikkert Routine nok til at tilhvidske sit Selskab, som man ikke har nogen Grund til at antage for særdeles udvalgt, nogle Undskyldninger for at hun bringer denne Caricatur derind, som desuden kan tjene det til en behagelig Forlystelse; men med Grund finder Recensenten det urigtigt, at Trine deeltager i Ballet i et Øieblik, da hendes Barn er bortrøvet. Jeg har aldrig meent, at Jesper virkelig vil give sit Minde til Anes Giftermaal med Golz; hvad han siger er kun for at blive af med ham, han vover jo intet ved at henvise ham til Ane; han vil aldrig kunne behage hende. Angaaende Julie og Zacharias har jeg alt ovenfor erklæret mig. Joseph kan ikke finde Leilighed til at anbringe sin Kjærlighedserklæring før i femte Act; da bliver det ham ogsaa først vigtigt, fordi han seer at Julie skjænker Zacharias Opmærksomhed. Hvad Golzes Religiøsitet angaaer, da er den langt fra ikke saa stor, at han, da hans Hjerte staaer i Lue, skulde betænke sig meget paa at tage en smuk Christeninde til Kone.

Personerne.

Mikkel Stolpe, Silke- og Kladekræmmer,
Isidora, hans anden Kone;
Julie, hans Datter af første Ægteskab;
Jesper Stolpe, Jernkræmmer, hans Broder.
Trine, Jespers Kone;
Ane, deres Datter.
Zacharias Stolpe, Brødrenes Brodersøn.

Ludvig Thostrup, Isidoras Broder og Mikkel Stolpes Svend.
William Faulkland.
Ephraim Golz, Galanterichandler;
Esperance, } hans Børn.
Joseph. }

Første Act.

(En smukt meubleret Sal hos Mikkel Stolpe; paa den ene Side Isidoras, paa den anden Side Julies Værelse).

Første Scene.

Mikkel og Isidora (komme fra Baggrunden).

Mikkel. Gaaer ikke an! Hvor skal jeg tage det fra? Føiede jeg Dig ikke og gav Dig Juletræe, og nu, otte Dage efter, vil Du have Bal?

Isidora. Bør man da ikke høitideligholde den store Time, hvori vi træde fra et Aar over i et andet, som ligger skjult for vort Blik?

Mikkel. Det veed jeg dog ikke; enten vil det bringe mig i Slutteriet eller i Graven, det seer jeg meget tydeligt. Det gaaer tilbage! ja, det gaaer tilbage! saasandt jeg hedder Mikkel Stolpe!

Isidora. Michael, bedste Mand! opfyld mit eneste Ønske, glem den afskyelige Mikkel og kald Dig Michael!

Mikkel. Glemme Mikkel? Veed Du hvad, Dora? nu har jeg opfyldt saamange af Dine eneste Ønsker, at jeg er bleven et splinternyt Menneske, lad mig dog beholde mit christne Navn; det er jo det eneste, jeg har tilbage af min fordums Tilværelse. Før var jeg en gammeldags solid Lærredskræmmer i Helliggeiststræde, nu er jeg en moderne forarmet Klædekræmmer paa Østergade. Hvad er til Tjeneste?

Isidora. Julies Giftermaal med Din Brodersøn Zacharias vil snart høve Din Credit. Tredivetusinde Daler —

Mikkel. Men det kommer dog an paa Mennesket om han tager hende. I Aften er Terminen udløben og endnu har han ikke gjort noget alvorligt Skridt til Forlovelsen. Hvem veed om han ikke har seet Broder Jespers Ane og tager hende, før vi veed et Ord deraf? saa staae vi der.

Isidora. Men hvad i al Verden har ogsaa bevæget Din Broder til at gjøre et saa besynderligt Testamente?

Mikkel. Seer Du, Dora! havde Du ikke vidst det for længe siden, hvis Du havde bekymret Dig mere om den Familie, vi har, end om at øde de Penge, vi ikke har? Hvad er til Tieneste? — Salig Didrik, vor yngste Broder, var en slem Dreng i sin Ungdom, hvorfor vi andre af Christenkjærlighed fik ham anbragt i Vestindien, som Soldat. Fanden stod i Knægten, han artede sig vel og kom efter ti Aars Forløb tilbage, belæsset baade med Dyder og Penge, item endeel Podagra. Imidlertid vilde han, til Løn for at vi havde gjort hans Lykke, slet ikke omgaaes os, men levede ganske eensomt paa en Gaard, han havde kjøbt paa Landet, indtil vor Broder Peer, som var fattig, døde, saa tog han hans Søn Zacharias til sig, som sin egen. Hvad han meest sørgede over, var, at han ikke i sin Ungdom var bleven gift; han ønskede ideligen at Zacharias skulde gifte sig, og for nu at faae sit Ønske opfyldt, samt, paa eengang vise sig retfærdig mod Jesper og mig og tillige gjøre os Uvenner, testamenterede han Zacharias sin hele Eiendom, imod at han, inden Aarets Udgang, skulde være formeligen forlovet med een af sine to Cousiner, ellers skulde Arven gaae i lige Deling mellem ham og Pigebørnene, som skal sættes under en af ham udvalgt Curator.

Isidora. Hans Giftermaal med Ane vilde være et dobbelt Uheld for Familien.

Mikkel. Dobbelt? hvorledes?

Isidora. Min Broder er dødelig forelsket i Ane.

Mikkel. Ludvig? Nei hvad siger Du? kan han elske? prutte kan han ikke! Jeg tog ham herind fra Nestved, fordi Du ønskede han skulde danne sig efter den kjøbenhavnske Skole; men paa det Lag! intet Genie! Det er meget klogt af ham, at han tager til Nestved igjen.

Isidora (lægger venlig Haanden paa hans Skulder). Lille Michael! Føi mig nu blot denne Gang, og betænk at Du som Klædekræmmer ikke kan leve paa den Fod, som da Du var Lærredshandler.

Mikkel. Du har Ret; jeg staaer ikke heller nær saa godt paa mine Fødder nu, som dengang. Lad gaae! jeg kan ligesaa godt dandse ud af min Herlighed, som krybe ud af den.

Isidora. Jeg har betænkt at bede Din Ven Golz.

Mikkel. Min Ven? gid Fanden havde ham! Men han er rig! Saamæn, lad os bede ham.

Anden Scene.

De Forrige. Ludvig.

Ludvig. See her, Hr. Svoger! er Avertissementet over de nylig ankomne Varer; jeg har strax sat det i Pennen.

Mikkel. Godt, Svoger! Var De saa snue

i at prutte, som De er arbeidsom, saa var De et Mønster for alle Kræmmersvende.

Ludvig (trohjertig). Det gjør mig sandelig ondt, at jeg ikke kan være Dem saa nyttig, som De ønsker. De er en brav Mand, for hvem jeg vil opoffre alt, uden min Samvittighed.

Mikkel. Hvad har den ved Boutikdisken at bestille?

Ludvig. Da Moses sagde: Du skal ikke lyve, da sagde han ikke tillige: undtagens naar Du staaer ved Disken. Jeg har bevaret min Samvittighed og tager den uplettet med mig, naar jeg i Morgen tager ud af Deres Tjeneste og drager til Nestved for at aabne min Handel.

Isidora. Men sig mig, Broder! hvor i al Verden har Du faaet Penge fra til at begynde en Handel?

Mikkel. O, det er vel en eller anden brav Mand, som aabner en Handel paa hans Navn — saadanne maskerede Lurendreierier kjender man ligesaa godt paa Landet som i Kjøbenhavn.

Ludvig. Hr. Svoger! han er en Mand, som fortjener min inderligste Taknemmelighed, og det gjør mig ondt, Søster! at han har forbudet mig at sige Dig sit Navn.

Isidora. Men hvad skal der nu blive af Ane?

Mikkel. Ja, apropos, Svoger! det kan jeg lide! lille Ane er kjøn og rig med, det er en god Speculation, hvad er til Tjeneste?

Ludvig. De miskjender mig skrækkeligt! Jeg elsker hende som et moralsk rigtigt Væsen. Hendes Hjerte er det Guld, hvori jeg vil søge min Rigdom. — Jeg er forhaabendes, at hun endnu i Dag skal være min Trolovede; i Eftermiddag vil jeg træde frem for Forældrene og lade dem læse i mit Inderste.

Isidora. Ane er en vakker lille Glut, er Du ogsaa vis paa, at hun elsker Dig?

Ludvig. Jeg har endnu ikke aabenbaret hende min Sjæls Ønsker.

Mikkel. Det første man gjør, naar man elsker en Pige, er at sige hende det.

Ludvig. Det sidste man gjør, er at gjøre hende ulykkelig. Naar hendes Forældre nu sagde: nei! var hun da ikke et Fortvivlelsens Barn?

Mikkel. Men naar hun nu siger: nei! er De da ikke et Ditto ditto.

Ludvig. Men min Samvittighed er reen, og den er en Balsam mod Kummerens Saar.

Mikkel. Ja, den er et Liggendefæ! Men lad os see Avertissementet. De har dog sat Linierne som paa Ligstenene, ud og ind, at det kan falde i Øinene?

Ludvig. Det er ganske efter Deres Mønster.

Mikkel (læser). „Nylig er ankommet et Parti Modevarer, som absolut skal bortsælges og derfor faaes langt under de gangbare Priser!" Nei, det gaaer ikke an.

Ludvig. Det er rigtig nok en skammelig Usandhed!

Mikkel. Det siger ikke; men denne Faulkland kunde faae det at see, og hvis han ikke kjender vore kjøbenhavnske Kræmmersix, maa han jo troe, jeg studerer paa en profitabel Fallit.

Isidora. Skylder Du Faulkland Regnskab?

Mikkel. Jeg skylder ham Penge.

Isidora. Hvad? ham?

Mikkel. Eller hans Principal. Faulkland er kommen hertil for at slutte af med de Kræmmere, som staae i Forbindelse med Handelshuset Richard Belton i London.

Isidora. Du har jo taget mange Penge ind —

Mikkel. Og Du har givet endnu flere ud, rigtig! — Den absolute Bortsælgelse kan ikke finde Sted; vi sætte i Stedet derfor: Overordentlig brillante Modevarer til overordentlig billige Priser. Er der et Par Ord i Slutningen, som kan vippe det ind i blandede Bekjendtgjørelser?

Ludvig. Jeg har redelig og rigtig, efter Deres Forlangende, sat: Maculatur kjøbes.

Mikkel. Duer ikke! Der bliver man overløbet af Forfattere, Boghandlere, Forlæggere og hvad de hedde. Solgte Forfatteren mig ikke forleden hele Oplaget af Veiledning til en fornuftig Oeconomie med Forlagsret?

Isidora. Det var meget ufornuftigt af ham, at skrive Veiledninger til Oeconomie for et Publicum, som alt er saa oeconomisk, at det ikke kjøber dem.

Mikkel. Nei, lad mig see — De kan sætte: en Hat er forglemt.

Ludvig (smilende). Bevares Hr. Svoger! hvad skulde det være for et Væsen, som havde Hoved og gik fra Hatten?

Mikkel. Det er ogsaa sandt — ja — see — ah, nu har jeg det: Sammesteds er kommen tilgaaende en Poppegøie med røde Been, som kan snakke! Det var et glimrende Indfald; alle Byens elegante Damer vil komme for at see den og høre hvad den siger, og saa kjøbe de dog Dit eller Dat.

Ludvig. Men naar som vi nu ikke har den?

Mikkel. Saa sige vi, den er hentet.

Ludvig (bryder ud). Ak, vel maa man sukke og raabe: Det er en svar Tid, da den Retfærdige maa leve af Uretfærdighed! Jeg er meget glad over at jeg kan vende Ryggen til Løgnens Rige; thi hvorlunde skal Sivet trodse den Storm, som knuser Egen? Jeg vil skrive det om efter Deres Villie, ikke efter min; thi Løgnen er min Sjæls Beherskyggelighed. Og jeg siger det, jeg siger det: Poppegøien komme over Deres Hoved, ikke over mit!

(gaaer).

Tredie Scene.

Mikkel. Isidora.

Mikkel. Ja, lad den det, saa gaae Damerne ikke forgjæves. Det er et solid Menneske, Din Broder; men han har en Skrue løs.

Isidora. Det er hans besynderlige Opdragelse Skyld i; da jeg ved vor Faders Død kom i Huset hos min Tante, kom han til den gamle Kjøbmand i Nestved, som førte en lille Handel med stor Samvittighed og læste aandelige Bøger fra Morgen til Aften; Ludvig, som er et godmodigt, beieligt Gemyt, overgik snart sin Lærer og Mester, som han desuden ærede som en Fader.

Mikkel. Jeg seer ham alt gaae omkring som et Fortvivlelsens Barn og balsamere sig med sin rene Samvittighed. Det er jo dog umuligt, at Ane kan elske den Prækehest. Imellem os maa jeg tilstaae, hun passer bedre for den lystige Zacharias.

Isidora. Det er Din egen Skyld, at Julie ikke passer ligesaa godt for ham. Hvorfor sendte Du hende fra Kjøbenhavn, hvor hun skulde danne sig?

Mikkel. Fordi Dannelsen i Kjøbenhavn er lige saa forskruet, som Prisen paa den er opskruet. Den gamle Præst i Jylland var en god Ven af mig, og da han selv ingen Børn havde, tilbød han mig at tage hende i Huset for intet.

Isidora. Og nu er hun saa blø og landsbyfjollet, at vi havde alt at frygte af Jernkræmmerdatteren, hvis jeg ikke havde været saa klog strax at aabne ham vort Huus, og i de otte Dage, han har været her, ved tusinde Adspredelser, holdt ham fra at besøge Din Broder, som jeg desuden har beskrevet ham som en Grobian, der har opdraget sin Datter som en Bondetøs. Endnu have vi alle Fordele paa vor Side; han er indtagen af Fordomme mod Din Broder; han opholder sig i vort Huus, kjender Julie —

Mikkel. Ligesaa godt som han kjender Hesten paa Amalienborg; han har seet hende, det er alt.

Isidora. Hun taler jo ikke med noget Menneske, undtagen denne Mester Foulkland, som, efter hvad jeg troer, ikke har lidt Skyld i hendes Tilbageholdenhed.

Mikkel. Hvorledes?

Isidora. Jeg troer, han elsker hende.

Mikkel. Snak! disse engelske Bulbidere elske ikke andet end Penge, Beef og Uafhængighed.

Isidora. Jeg er ganske vis paa, at havde Du paa en høflig Maade viist ham Døren —

Mikkel. Saa havde han paa en uhøflig Maade bedet mig spadsere foran! Nei, hvad min Handel angaaer, frygter jeg alt af ham; for min Datter er jeg ganske rolig. De søge hinandens Selskab, er det saa besynderligt? han har truffet hende paa hendes Reise herover, reddet hendes Liv ved at standse et Par løbske Heste og paa den høfligste Maade tilbudet hende og hendes Ledsagerinde sin Vogn —

Fjerde Scene.

De Forrige. Zacharias.

Zacharias. God Morgen, Hr. Svigerpapa!

Mikkel. Ah, god Morgen, Hr. Brodersøn! tør jeg troe, at jeg hører ret — Svigerpapa?

Zacharias. Ja, er det ikke en afgjort Sag? Har De noget imod mig? kan Pigen ikke lide mig? Hun maa tage mig, hun maa, min Sjel! ellers gaaer jeg Glip af de Tredivetusind, som jeg allerede har den herligste Plan med til at blive en lykkelig Mand.

Isidora. Vil De sætte Capitalen paa Rente?

Zacharias. For lumpne fire Procent? Jo vist! Nei den skal arbeide! Handelsmand! det er den herligste Stand af Verden; man er virksom, man speculerer, man sætter Pengene i Omløb, hjælper sin trængende Næste.

Mikkel. Rigtig, man hjælper sin trængende Næste. Hør, veed De hvad; De sidder ikke i nogen Næringsvei, det gjør jeg, og jeg har ingen betydelig Capital; det har De. Skal vi slaae os sammen? vil De sætte Deres Capital i min Næringsvei, saa kan vi hjælpe den trængende Næste i Forening; hvad er til Tjeneste?

Zacharias. Top! — Vi skal handle og florere! Vivat Mercurius! Vi sætte alle Pengene i Varer; persiske Shavler skal flagre ud af vore Vinduer og danske Specier rulle ind ad vore Døre. Vi lukke Boutiken den anden.

Mikkel. Hvad? lukke vi allerede?

Zacharias. Ja vist, vi lukke den anden og lukke op igjen den tredie. Disk og Hylder lutter Mahogni, blanke som et Speil, om saa hele Snedkerlauget skal arbeide ug i Graven derpaa! Jo, jeg er en Mand for Dem, Svigerpapa!

Mikkel. Ja det veed Gud De er! just den rette Mand!

Zacharias. Og for Deres Datter med, Svigermama! Vil hun have mig?

Isidora. Jeg troer, Deres elskværdige Væsen behager hende.

Zacharias. Det var smukt sagt. Fanden tage mig, ønskede jeg ikke at være det elskværdigste Væsen i Verden, for at hun ret kunde elske mig. Hun er smuk som en Engel, og forstandig! Jeg har rigtig nok ikke talt ti Ord med hende, men jeg veed nok, de der tale lidt, tænke desto mere! Ha! jeg er en snaksom Fyr, men hende kan jeg ikke tale med! hendes alvorlige blaae Øine gjøre mig bly, hvergang jeg aabner Munden. Men nu er der ingen Tid at give bort, det er Nytaarsdag i Morgen!

Isidora. Jeg vil med Fornøielse række Haanden til min Datters Lykke.

Zacharias (inderlig). Troer De, jeg vil gjøre hende lykkelig? Fanden tage mig, om jeg ikke vil læse hendes Ønsker i hendes Øine og løbe til Verdens Ende for at opfylde dem.

Isidora. De elsker hende da saa inderligt?

Zacharias. Nei, jeg gjør ikke; endnu ikke; jeg kjender hende jo ikke rigtigt; men jeg vil gjøre hende lykkelig, fordi hun er saa god at tage mig og give mig de Tredivetusind. — Men tal nu med Pigebarnet, bed hende sige et venligt ja; hun maa endelig tage mig; jeg kan jo dog ikke givte mig med Ane; jeg vil glimre, søge Selskab, vise min Kone frem for al Verden og være stolt af hende — og Ane er jo en Gaas. Nei, Julie — tal med hende til jeg kommer igjen — frie for mig.

Isidora. Vil De gaae bort? De maa blive her!

Zacharias. Ikke for hele Arven! Skal De faae hende til at tage mig, saa maa De rose mig og saa vilde jeg blive skamrød.

Isidora. De kommer dog snart tilbage?

Zacharias. Jeg har ikke Noe for jeg faaer min Skjæbne at vide, og dog tør jeg ikke skynde mig; thi hvis hun havde sagt nei —

Isidora. De siger jo, hun har Forstand.

Zacharias. Det er just det, jeg er bange for. Men tal med hende, Svigermama! siig hende, hun skal svømme i Fornøielser, svæve fra Bal til Concert, fra Fryd til Glæde. Og De, Svigerpapa! siig hende jeg er et godt Menneske, det bedste Menneske af Verden, og jeg skal blive det, for ikke at gjøre Dem til Løgner. (løber til Døren, men vender om igjen) Svigermama! siig hende, det er den første Gang, jeg er forelsket, og det skal ogsaa blive den sidste. Svigerpapa! siig hende, jeg er en Oeconom af første Skuffe, undtagen naar det gjælder om at opfylde min Kones Ønsker, saa er jeg en Ødeland, der lader den sidste Skilling springe. (iler til Døren, men vender atter om) Kjæreste, bedste Svigerforældre! jeg beder Dem, jeg bønfalder Dem, tal med Salvelse! alle mine Planer, vor Handel, Svigerpapa! Stolpe & Compagnie springer i Luften, hvis hun siger nei. Tal min Sag (kysser den ene efter den anden) tal min Sag, som den var Deres egen, saa holder jeg Bryllup i Morgen og aabner Boutiken i Overmorgen saa glimrende, at alle Østergadens Krømmere skal briste af Ærgrelse derover. (iler ud).

Femte Scene.

Mikkel. Isidora.

Mikkel. O det lettede! det er et charmant Menneske! og hvilket Nemme til at gaae ind i Andres Planer! Men nu maae vi tale med Julie, og ved fornuftige Forestillinger faae hende til at indgaae en Forbindelse, som bringer saa store Fordele.

Isidora. Jeg vil hente hende.

(gaaer ind i Julies Værelse).

Sjette Scene.

Mikkel (alene).

Om hun nu siger nei? — Det vil hun ikke; hun er sin salig Moders udtrykte Billede. Men handler jeg faderligt? jeg har sendt hende bort fra mig og aldeles ikke bekymret mig om hendes Opdragelse, og nu kalder jeg hende tilbage, for at hun skal opoffre sig for mig — opoffre? Hm, det er et fortræffeligt Menneske! — har ikke opfundet Krudtet; men en Mand med stor Forstand er sjelden en Kones Lykke — hun vil blive lykkelig, ligesaa lykkelig som hendes Stedmoder.

Syvende Scene.

Mikkel. Isidora. Julie.

Mikkel. Mit kjære Barn! jeg har en vigtig Sag at tale med Dig om, og jeg haaber, Du vil troe, at hvad jeg i den Henseende raader Dig, sigter til Din Lykke.

Julie. Jeg modtager ethvert af Deres Raad med barnlig Taknemmelighed.

Isidora. Gode Julie! Du kjender mig altfor kort til at kunne fatte Tillid og Fortrolighed til mig, jeg er ogsaa for ung til at Du hos mig kan vente at finde en Moders Erfarenhed; men vær vis paa, at Du i mine Arme skal møde den ømmeste Moders Kjerlighed; og er det endogsaa, hvad hverken Din Fader eller jeg vil dølge for Dig, til vor Fordeel, Du gjør det Skridt, vi ville foreslaae Dig, saa vær dog overbeviist om, at vidste vi ikke, det førte til Din Lykke, skulde vi aldrig bede Dig derom.

Julie. Og det Skridt De ønsker jeg skal gjøre, er —?

Isidora. At gifte Dig med Din Fætter, som ønsker Din Haand.

Julie (urolig). Gifte mig med min Fætter?

Mikkel. Og Forlovelsen maa høitideligholdes endnu i Aften.

Julie. I Sandhed, Deres Befaling overrasker mig.

Mikkel. Vi befale ikke; vi ønske det.

Julie. Jeg troer, min Fætter fortjener min Agtelse —

Isidora. Hvis han allerede har Din Agtelse, vil han snart vinde Din Kjærlighed. Da min Tante døde, stod jeg ene tilbage, omgiven af fattige Paarørende, hvem jeg burde forsørge; Din Fader bød mig sin Haand, og jeg modtog den; thi jeg agtede ham, og ansaae det tillige for en Forbrydelse ikke at virke for min Families Vel, om jeg endog skulde kjøbe det ved egen Opoffrelse. Da følte jeg kun Venskab for ham, vor daglige Omgang forvandlede det til Kjerlighed. Tiderne have sat Din Fader tilbage, og hans Ulykke er vis, naar han ikke faaer et betydeligt Tilskud i sin Handel, og det vil Zacharias gjøre. Din Stilling er nu, som min var da; jeg vil ikke raade, ikke overtale Dig,

men kun sige: jeg har aldrig angret, at jeg fulgte Pligtens Stemme.

(gaaer ind i sit Værelse).

Ottende Scene.

Mikkel. Julie.

Mikkel (forlegen). Mit Barn! Du hører hvorledes jeg sidder i det. Denne Faulkland, som har beviist Dig en Artighed, vil bevise mig en Ditto og forsørge mig i Slutteriet paa sin egen Bekostning.

Julie. Saa uædel kan Faulkland ikke være.

Mikkel. Jo, gu kan han saa, og det kan han godt forsvare; jeg vilde saamæn gjøre det samme for ham, hvis Forholdet var omvendt; for i Handel, mit Barn! er der intet Broderskab. Kjæreste Barn! Du kan aabne mig de skjønneste Udsigter, og Du vil blive lykkelig ovenikjøbet. — Du hørte jo nok hvad Din Moder sagde om Venskab og Kjerlighed; men tager Du ham ikke, saa ere alle de skjønne Udsigter forsvundne og jeg har ikke en eneste tilbage uden den sørgelige Udsigt til Raad- og Domhuset. Hvad er til Tjeneste? Red Din Fader, Du kan gjøre det med 100 Procents Avance; jeg siger: red Din Fader. (gaaer efter Isidora).

Niende Scene.

Julie (staaer et Øieblik nedsjunken i dyb Kummer, derpaa udbryder hun):

Er det den Lykke jeg ventede at finde i min Faders Huus!

(skjuler sit Ansigt i sine Hænder).

Tiende Scene.

Julie. Faulkland.

Faulkland. God morrow, smukke Miss! er ikke Deres father here?

Julie. Nei, Hr. Faulkland!

Faulkland. I beg pardon! (bukker og træder tilbage; men standser derpaa og siger forlegen) Smukke Miss Julie! jeg beer Dem excuse; men jeg seer en Taare i Deres blaa eye — har you sorrow?

Julie. En meget smertelig. Er det sandt, De vil fængsle min Fader for Gjæld?

Faulkland. Fængsel? — God a mercy! Vær De rolig, smukke Miss! Mine instructions forbyd mig at sige, hvad jeg skal gjør, naar han ikke kan betale, but jeg assure, jeg vil deal with him as a Mand of honour.

Julie. Jeg takker Dem ret inderlig for denne Forsikkring, den forjager al min Frygt.

Faulkland. Fright? Har Julie noget at frygte af mig? Mit Hjerte er all love for Dem; frygte De den, so er jeg a wretch, der vil forlad Dem, but never forget Dem.

Julie. Jeg forstaaer Dem ikke.

Faulkland. Amiable Miss; veed De ikke what love er po Danske?

Julie. Nei, Hr. Faulkland.

Faulkland. Jeg kan ogsaa ikke huske det — let me see — no! — men det er det samme. See i mine eyes, and when De ikke der finder the translation, so er min love ikke the very love.

Julie (seer undseelig paa ham).

Faulkland (seer paa hende med Ømhed). What seer De nu?

Julie. Deres Blik er ædelt og — godt.

Faulkland. That is nothing! Love is much more! siger min Di Dem ikke meer?

Julie (seer atter paa ham og slaaer Øinene ned).

Faulkland. Speak, my lovely one! what are you seeing? I love you — what er the translation?

(kysser hendes Haand med Hæftighed).

Julie (vender sig bort med nedslagne Øine og siger blye). Jeg troer — jeg el —

Faulkland (henryket). Jeg elsker! God dam! nu kan jeg det huske! Har min Die sagt Dem det, my dear? Yes, jeg elsker Dem inderlig! — O det klinger int — I love you tenderly! det kommer fra the heart. My love, sig ogsaa: I love you tenderly?

Julie (skamfuld). Men, Hr. Faulkland —

Faulkland. Sig det, but engang; jeg længes to hør den english language kling fra de skjønne lips, say but once: I love —

Julie (som før). I love —

Faulkland. You — that's me, my sweet-heart! say you —

Julie (med frembrydende Følelse). You.

Faulkland. Tenderly.

Julie. Tenderly!

Faulkland. O joy! God, hvad min language kling smukt fra de huld lips. Smukke Miss, sig det nu po engang, sig det but once med the sweetness, som er i Deres smukke eyes.

Julie (blye). Nu vel! I love you tenderly.

Faulkland (sjæleglad). Do you so, my little sweet-heart? I love you also! Ja min søde Miss! jeg elsker Dem — no! I love you, love you!

(knæler for hende og kysser hendes Haand, som hun, i det Ludvig træder ind, skamfuld river fra ham, hvorpaa hun iler ind i sit Værelse).

Ellevte Scene.

Faulkland. Ludvig.

Ludvig (med Avertissementet). See her er Avertissementet, (standser) og her er Fristeren redebon. Tør jeg spørge Dem, Hr. Engelskmand! tager De Afbetaling hos Datteren paa Faderens Gjeld?

Faulkland. What siger you, my lad?

Ludvig. Jeg siger, at jeg som Pigens Slægtning og som et moralsk Væsen kan fordre Regnskab —

Faulkland. I do not understand you.

Ludvig. Ja det understaaer jeg mig — justement! De kan tage min Eiendom, min hele Boutik, som jeg staaer i Begreb med at aabne, mit Liv —

Faulkland. What skal jeg med alt det?

Ludvig. Hvad De skal med det? Ih De skal — Forstaae mig ret: jeg siger kun saa: det kan De tage; men De skal lade mig beholde min Ære.

Faulkland. So De vil tving mig til at tag Deres Boutik, enten jeg will or not?

Ludvig. Ih, nei vist ikke — men — hør veed De hvad? jeg finder det meget upassende, at De vil komme her for at ruinere Folk og forføre deres Børn, naar De ikke kan saameget, som forstaae vort Sprog. Jeg siger, at —

Faulkland. Ruineer Folk and forfør Deres Børn! hear, my youth! you are in the wrong box!

Ludvig. Nei, det maa De forlade mig. Bares gjør jeg slet ikke! Dette Barerie er et Slags Duel, og jeg overtræder paa ingen Maade Lovene. Herren er over Loven og Loven over os alle.

Faulkland. What love? love? Med hvem are you in love?

Ludvig. Saa De kjender ikke engang til Love? Da vant De Dem for dem, hvis De fremturer paa Forførelsens Vei.

Faulkland (smilende). Jeg har nylig Kjendskab gjort med the love! De har jo seet —

Ludvig. Naa! det kalder De at gjøre Bekjendskab med Loven? Vil De gjøre Nar af mig?

Faulkland. Jeg veed ikk hvad De siger! Mr. Stolpe —

Ludvig. Mester? Han er ikke Mester, han er Principal og det er jeg ogsaa, jeg er Borger i Nestved og min egen Principal fra i Morgen.

Faulkland. I beg pardon then, om Forladels!

Ludvig. O, intet at forlade, jeg er ikke stolt og jeg tilgiver Dem det gjerne og meer til, naar De vil love mig —

Faulkland. What? love you? are you forrykt? Jeg love den smukk Julie.

Ludvig (forvirret). Men det er jo det — hm! De forstaaer mig ikke. Jeg siger jo, naar De vil love mig, at De ikke vil love hende —

Faulkland. Det kan jeg ikk. Jeg vil love hende for ever.

Ludvig. Kjæreste, bedste Hr. Engelskmand! jeg kan nok mærke, at jeg slet ikke forstaaer Dem. Men jeg beder Dem: hun er et uerfarent Barn; hav Medlidenhed med Familien — gjør os ulykkelige, tag vor Eiendom, men vanær os ikke ved at besmitte vort Rygte. Seer De, jeg er ikke vred for det De har sagt mig — De maa gjerne sige endnu mere; men drag ud af dette Huus og vend Ryggen til vort Paulun, for Deres Bortgang skal begrædes af en ulykkelig Pige. (gaaer).

Tolvte Scene.

Faulkland (alene).

An honest fellow! great virtue and a little folly!

Trettende Scene.

Faulkland. Mikkel.

Mikkel. Ærbødigste Tjener, Hr. Faulkland!

Faulkland. Mr. Stolpe! Your servant, jeg kommer for at spørg, om vi Morgen kan hav the liquidation.

Mikkel. I Morgen? men det er jo Nytaarsdag.

Faulkland. En merchant ought to begin de ny Aar med Orden and Arbeid.

Mikkel. Meget sandt! Jeg vilde ellers bede Dem tage til takke hos os til Middag og træde en lille Dands med os i Aften.

Faulkland. Jeg takker Dem; i Aften vil vi dandse and to morrow regne, that we may see, om vi kan dands ligesaa joyfull i den ny Aar, som vi har dands i den gamle.

Mikkel. Men, hvis jeg nu —?

Faulkland. Det til i Morgen, Sir! Nu vil jeg kun tænk paa joy and dance, and to morrow, old friend, to morrow the liquidation! (gaaer).

Fjortende Scene.

Mikkel (alene).

Ja tænk Du paa Dands, Du koldblodige Satan! jeg behøver ikke at gjøre det; mine Been dandse allerede under mig, bare ved Dit forbandede to morrow the liquidation! Ret ligesom han vilde sige: hop Du kun i Aften, i Morgen skal jeg skjære Dine Vinger. Jeg staaer som paa Naale indtil Forloveisen er sluttet.

Femtende Scene.

Mikkel. Golz. Esperance. Joseph. (i elegant Plaid).

Golz. God Morgen, kjære Ven! her har De mig met mine to smaae Engler! Veed De kanskee vorom vi kommer? Josephche har skreven en Poesie, som han vil læse for Deresses Kone, hun er en Armatrise, siger han. Kom her, mit Genie! kys Din Papa. — Er Papirerne stegne? Har jeg ikke tabt to Percent paa mine engelske Varer? Saasandt jeg lever, jeg gaaer herunter wenn jeg ingen Krig faaer. Sprangse! giv mig en Stoel, jeg har ikke havt Fred hele Natten for Podagra.

Mikkel. Det er mig en særdeles Fornøielse at see Dem og —

Joseph. Tør jeg spørge, befinder Madamen sig vel?

Mikkel. O meget vel!

Golz. Skjelm! sper han immer om de smukke Koner. Har han doch allerede recenseret sin Poesie for to.

Joseph. Reciteret, Papa! reciteret.

Golz. Ei was! Det er det samme! Har Du recenteret den, saa har de vel recenseret den. (sagte) Var det godt, Sprangse? (høit)

Det er en skjøn Poesie, saa æsthetisk, saa rørende; men dyr, dyr, som en Ulykke.

Mikkel. Har De da kjøbt den til ham?

Golz. Ih! beware! han har selv gjort den! Men jeg vil gjøre ham en Fornøielse, for han er en godt Barn; jeg vil have den ind i et af voreses liberaire Blade, men der er ingen som vil tage den under ti Daler.

Esperance (sagte). Nu snakker Papa igjen noget dumt Tøi.

Golz (hæftig). Det skulde Du have sagt mig før jeg sagde det, hvad kan det nu hjælpe?

Esperance (sagte). Det var endnu værre!

Golz (sagte). Var det? Har jeg ikke ogsaa bedt Dig, at staae ved Siden af mig og sige mig om det er godt, som jeg vil sige, men Du er ingen god Barn, som sørger for, at Din Fader prostererer sig.

Sextende Scene.

De Forrige. Isidora.

Isidora (iler hen til Esperance). God Morgen, kjæreste Esperance!

Esperance (omfavner hende). Bedste Veninde! hvor jeg længtes efter at see Dem.

Joseph (kysser Isidora paa Haanden).

Naar Vintrens kolde Slud paa frosne Rude slaaer,
Man søger glad det Land, hvor Solen ei nedgaaer!

He! he! he! det var ex tempore.

Golz. Nei vil man here, hvor galant han er, den klassiske Mosje! Ja, jeg forsikrer Dem, Sprangse har talt forskrækkeligt om Dem og Joseph, han sværmer nu for Dem, og jeg vil ogsaa gjerne visitere Deres Huus, og saa toge vi herhen.

Isidora. Det er mig en særdeles Fornøielse at see Dem, og den vil være endnu større, hvis vi tør vente samme Lykke i Aften, og at De ved et simpelt Middagsmaaltid hjælper mig at ordne vort lille Bal.

Golz, Esperance, Joseph. Vi takke!

Isidora. Vi ville høitideligholde en lille Familie-Fest, og vi haabe, De som Venner ville dele vor Glæde.

Esperance. Bedste Veninde! Deres Glæde er vor.

Golz. Tør man sperge, hvad det er for en Families-Fest.

Isidora. Det er vor Julie, som bliver forlovet med sin Fætter Zacharias.

Mikkel (sagte). Men det er jo ikke afgjort endnu.

Isidora (ligeledes). Derfor gjør man det bekjendt, saa kan de ikke træde tilbage.

Joseph (forbauset). Julie!! Kan hun sympathisere med det Naturmenneske? hun er et Væsen saa yndigt, saa stille sværmende — det er Göthes Gretchen —

Golz. Ah, was, vær nu ikke romantisk, Josepche; men deklemeer Din Poesie.

Joseph. Jeg er virkelig ikke i Humeur til det nu!

Golz. Was Humeur? Hvad Humeur skal Du have for at snakke! Er Du i ondt Humeur, saa kommer Du saameget lettere til Nerelsen. Strax deklemeer!

Joseph. Naar Papa vil; men jeg maa bede Dem om Undskyldning, Madame Stolpe! at jeg har været saa fri at tage min Plaid paa herind, for at drappere mig med ved Declamationen.

Mikkel (føler paa Tøiet). Hvor har De kjøbt det Tøi?

Joseph I Hamborg! Digtet er af mig og hedder: Mit Hjerte!

Mikkel. Det er slet!

Joseph. Hvad behager? Mit Hjerte eller mit Digt?

Mikkel Nei, Tøiet, Tøiet! Jeg har det meget bedre.

Joseph (sætter sig i Positur).

Jeg af den blide Skjæbne fik et Hjerte —

Mikkel. Med Tilladelse, hvad gav De for Alen?

Joseph (kort). 2 Mark Banco. (bliver ved).

Som Voxet blødt ved Brødres Nød!

Mikkel. Det er ikke muligt; det er jo saa aabent, at man kan see Sol og Maane igjennem det.

Joseph. Nu har De tilforladelig bragt mig ud af det, Hr. Stolpe! kan De virkelig troe, at jeg, naar min Sjel er begeistret, kan bryde mig om hvad det Snavs koster?

Mikkel. Det maa De sige; jeg vilde skamme mig ved at have det inden mine Døre. Nei, nu skal De see mit; hvad er til Tjeneste? (løber ud).

Isidora. Jeg beder Dem at undskylde min Mand, og at De vil gjøre vor Fornøielse og Deres Triumf fuldstændig, ved at hædre Festen i Aften ved Deres Digts Fremsigelse.

Joseph. Deres Ønske er min Lov, skjøndt De ikke veed paa hvilken grusom Prøve De sætter mig.

Isidora. Bedste Veninde! jeg har alt bestilt mig en Balkjole, men trænger til Deres Raad angaaende min Hovedpynt; Deres Smag er saa fiin, vil De vise mig det Venskab at træde ind i mit Værelse, og —

Esperance. Med største Fornøielse! lad os see om De ikke har en Bonnet, som kan forandres efter et Mønster a la Catalani, jeg har hjemme, som er himmelsk, o det deiligste De kan tænke Dem!

Isidora (slynger Armen om hende i det de hoppe ind i hendes Værelse). Om Forladelse! vi ere her paa Øieblikket!

Syttende Scene.

Golz. Joseph.

Golz. Det er sku galant! Her lader de mig sidde, som kan kebe dem og den hele Kramkiste, som den staaer og gaaer. Og doch er jeg en Lam. Was thut aber die Liebe nicht?

Joseph (som gaaer fortrædelig op og ned ad Gulvet, standser paa engang foran Faderen). Hvad var det Papa sagde? Har Papa mærket mine hemmelige Følelser og kommer her for min Skyld?

Golz. Nei, jeg kommer her for min egen Skyld.

Joseph. Saa er min Ulykke grændseløs! Hvorledes! Fader elsker? —

Golz. Har Du kukket mig ind i mit Hjerte, elegante Mosjø? Ja jeg elsker.

Joseph. Den yndige Julie?

Golz. Bewahre! die hab ich ja nit gesehn.

Joseph. O, saa straaler Solen atter gjennem Nattens vilde Uveirsskye.

Golz. Det var skent, det maa Du skrive ind i Din Hjerte — jeg mener Din Poesie — det var grusomt rerende! Men worum er Du saa schrecklich exelteret? worom weinst Du, mit Genie?

Joseph (bevæget). Fader! jeg elsker ogsaa.

Golz. O. ich bin ein geschlagener Mann! (hæftig) Det skal Du lade være! Har jeg ikke kostet nok paa Dig? Har jeg ikke givet Dig Eccedation! Skal Du nu lægge mig i Graven med Forliebelse? og hvad vil det koste? — Hvad har Du at forliebe Dig paa? Din Æsthetik? Gottes Wunder! Naar de vil have ti Daler for saadan en lumpen Stik som Din Hjerte — ah weh mir! Hvad er det for en Menneske Du sværmer for?

Joseph. Det er Julie!

Golz. Faderen ryger maaskee en af Dagene — er Du gal? der er ikke det tørre Brød ved den Handel.

Joseph. Men hvad vil Fader her da?

Golz. Er jeg ikke reert af den Broderdatter, de lille Ane? Jeg har seet hende og seet hende og tænkt, det var en Rebekke for Dig! Det ey en niedlich Pige, og en rig Pige! Gud hjælpe mig, hvor jeg er forliebt! Er jeg ikke kommen her for at gere mig fast i Familien?

Joseph. Men Fader har jo nok hørt om Testamentet og Brødersønnen?

Golz. Ja, saa seer Du jo der er intet ved at gere! Han tager Julie, saa beholder jeg Ane. Jeg vil besege hende i Dag, jeg vil trigle hende om Elskov po mine Knæer — jeg bliver Renekat, naar hun bare vil tage mig. Jeg maa sukke og specelere Sværmerie med hende. Hæ Du, sik Du ogsaa den gamle Nar til at rode efter Toier, vi ikke feber? Jeg vil gaae ind og tale sødt for ham; han er doch af Familien; men han skal ikke vide hvorfor; man kan ikke vide, hvad han kan gere! Ah weh! ah weh! siden jeg er bleven forliebt, saa feler jeg saadan en süßer, seeliger Angst. (reiser sig.) Det verdammte Podagra! Det er mig saa underligt for Hjertet. Ach Gott! wat de klane Amor doch von de Mensch machen kann!

(gaaer ud efter Stolpe).

Attende Scene.

Joseph (alene).

Jeg irrer snart et Brag paa Livets Bølger om!
Min Elskede og min Fader gifte sig. (pathetisk) Hvad er det Værste her? — en ung Stedmoder — hvis hun overlevede ham? — min Elskedes Tab — hvis jeg overlevede det? — Hvad skal jeg gjøre?

Nittende Scene.

Joseph. Zacharias

Zacharias (stikker Hovedet ind af Døren, sagte). See god Dag, Hr. Golz! er De ene her?

Joseph. Ja vist er jeg! (sagte) Jeg faaer en stor Idee til at slaae den ene Fjende med den anden og selv beholde Marken.

Zacharias. Har De ikke seet Hr. eller Madame Stolpe?

Joseph. De vil nok strax være her? Har den Ære at gratulere.

Zacharias. Hvortil?

Joseph. Til Forlovelsen. Madame Stolpe har declareret den.

Zacharias (bandser sjæleglad omkring). Ha! ha! ha! Jeg faaer hende! jeg faaer hende! Har hun sagt Ja? vil hun have mig? Jeg har hende, jeg har Arven! Er De med i Morgen til Bellevue i Kane? — nei det er sandt, i Morgen vil jeg have Bryllup; men i Overmorgen — det er sandt, saa vil jeg begynde at handle, at speculere, spare — hu, jeg skal leve som en Prinds med min lille Engel!

Joseph. Ja, De er en lykkelig Mand! Det forundrer mig ellers, at De ikke har taget Deres anden Cousine.

Zacharias. Den tosede Bondetøs!

Joseph. Bondetøs! De forbauser mig! De har nok aldrig seet hende?

Zacharias. Nei, min Tante har raadet mig fra det.

Joseph. Fordi det var imod hendes Fordeel. Det er en velopdragen nydelig Gjut, som langt fra ikke er saa tilbageholden som Julie.

Zacharias (meget forundret). Nei, hvad siger De? Det var jo en Kone for mig! Men min Tante har —

Joseph. Taget Dem ved Næsen, for at beholde den rige Svigersøn.

Zacharias. Det var lumpent gjort.

Joseph. Meget lumpent! De bør hævne Dem ved at forskrække hende lidt!

Zacharias. Men paa hvad Maade?

Joseph. Besøg den lille Engel! De hævner Dem og opfylder Deres Skyldighed; thi De skylder virkelig Deres Cousine et Besøg.

Zacharias. Det vil jeg! det vil jeg! Man har holdt mig for Nar; jeg gaaer paa Øieblikket; det er ikke fordi jeg jo har valgt: Julie eller ingen! men jeg vil hævne mig.

Vil De gjøre mig den Tjeneste at sige, hvor jeg er gaaet hen, saa løber jeg strax.
(løber ud og støder paa Golz).

Tyvende Scene.

De Forrige. Mikkel. Golz.

Golz. Av! was giebts! was giebts? Har nu de junge Mosjø mig den Been traadt istykker.

Zacharias. Jeg beder tusinde Gange om Forladelse, jeg har Hastværk!

Mikkel (holder i ham). Men hvor vil De hen?

Zacharias. Opfylde min Skyldighed, gjøre Besøg —

Mikkel. Hos hvem?

Zacharias. Spørg min Ven, min Pythias! jeg har ingen Tid!

En og tyvende Scene.

De Forrige. Isidora. Esperance.

Isidora. Hvor vil De hen, Hr. Brudgom?

Zacharias. Hen at see, om min Tante er ligesaa sanddrue, som hun er smuk!

Isidora. Og hvor vil De see det?

Zacharias. I min lille Cousine Anes Øine.

Isidora, Mikkel og Golz. Hvad?!

Zacharias. Vær De ganske rolig! Er hun saa stya, som De har beskrevet mig hende, saa kommer jeg strax igjen og elsker den deilige Julie to Gange saa meget som før. (tager Joseph om Hovedet) Farvel min Ven, min Pythias! De er, min Sjel, en skikkeligere Fyr, end De seer ud til.

To og tyvende Scene.

De Forrige uden Zacharias

(Alle staae et Øieblik forbausede og forlegne).

Golz (sagte til Joseph). O, Du raadne Green paa mit Træ! Du æsthetiske Bengel! jeg skal gjøre Dig arveløs. (høit) Kom min Sprangse! kom og følg Din Fader hjem, min lille Engel! (sagte) Jeg maa strax derhen, saasnart jeg har kvert hende hjem. Adies so lang, vi sees i Aften.

Isidora (meget forvirret). Ja jeg haaber det — og beder, at De vil tage — at De ikke bliver for længe borte.

Esperance. O jeg er her paa Øieblikket tilbage med Mønsteret.

Mikkel (bukker i sin Forvirring for hende). O jeg takker, det er mig en stor Ære!

Golz. Adies! Kom, Børn! (til Joseph) Kom Du, min Førstefødte, at jeg kan støtte mig paa Dig.

Joseph. Til Tjeneste, Papa!

Golz (sagte). Gid jeg kunde vrikke Din Hals omkring! (meget venlig) Adies! adies!
(gaaer ledsaget af Esperance og Joseph).

Tre og tyvende Scene.

Isidora. Mikkel.

Isidora (fattet og hurtigt, saasnart de andre ere ude af Døren). Hvilken Scene!

Mikkel (sønderknuust). Hvad skal der blive af! Det er ude med mig!

Isidora (bestemt). Det gjælder at tage en hurtig Beslutning. Jeg tager paa Øieblikket hen til Din Broders, jeg kommer sikkert før Zacharias, som altid løber vild af lutter Hastværk — jeg beder ham og hans Kone herhen og tager strax Ane med mig; i dette Øieblik er hun mindre farlig i Huset, end udenfor.

Mikkel. Men naar min Broder nu kommer? han er saa grov.

Isidora. Inden hans Ankomst maa Forlovelsen være sluttet. Vær rolig, jeg skal selv styre Roret, og naar vi ere vel i Havn, skal Du paa Dine Knæe tilstaae mig: Gav Naturen Mandfolkene Kraft, saa gav den Qvinden List til at tæmme den.
(iler ind i sit Værelse, fulgt af Mikkel).

Anden Act.

(En simpel Stue med en stor Kakkelovn, godt, men gammeldags meubleret I Baggrunden ligger noget gammelt Fiskegrej, som Ører, Greber, Gryder o. s. v.

Første Scene.

Jesper (sidder, iklædt en farvet Skindpels, Forklæde og rød Hue, med Ryggen mod Kakkelovnen og smøger sin Pibe). Trine (spinder).

Jesper (efter en Pause). Det er da forskrækkeligt, saa tidligt det begynder at blive mørkt.

Trine. Ak ja! man kan snart tænde Lys ved Middagstider.

Jesper. Ja, ja, ja! Vinteren taer, hvad Sommeren gier, Handelen ligger og Pengene gaaer; der er Kronedød ikke Forslag i nogen Ting. (Pause.) Jeg synes at den Svejomfrue holder Ane noget længe! Det er saa kjedeligt; Moer! syng en lille Vise, det muntrer dog; men en som er traurig, dem holder jeg meest af.

Trine (synger).

O Rendsborg! o Rendsborg! Du ædle gode Stad!
Du haver bedaaret saa mangen brav Soldat! —

Jesper. Aa, den staaer jo Landkarlene og bralle her udenfor fra Morgen og til Aften.

Trine. Jeg kan ingen andre traurige Viser; disse hersens store Comedievisser, som Ane kan, de ere altfor svære i Tonen for mig.

Jesper. Du har jo heller ikke faaet den Opdragelse som hun, Moer!

Trine (græder). Nei vi har opdraget hende saa vi kan forsvare det baade her og hisset.

Jesper. Skal Du nu flæbe igjen? Det er Kronedød dog besynderligt, at Du aldrig kan tale om noget Glædeligt, uden Du strax skal sørge.

Trine. Jeg synes, det er saa grumme rørende, naar jeg tænker paa, at vi to simple Folk har saadant et Barn, som alle gjør saa meget af. Der var jeg forleden henne med hende til hendes Geburtsdag og kjøbte den Rekkedyle hos den rige Hr. Golz paa Østergade, og var han ikke saa artig og høflig og bød os indenfor, og vi maatte sidde ned, og han sagde: hun var saa nydeligt opdragen —

Jesper. Sagde han det?

Trine. Ja, det sagde han, saa vist som jeg sidder her, og naar jeg tænker derpaa, saa maa jeg græde mine modige Taarer af Glæde. Veed Du hvad, han har et godt Øie til hende. Han har saa tidt snakket artigt og høfligt med hende, og har selv været her to Gange og kjøbt Sem, naar Du har været ude.

Jesper. Det er vor Herredød nogle rare Historier. Er Du gal, Moer? Har Du ikke mere Christendom i Livet, end at Du vil gifte Dit Barn med en af den mosaiske Nation?

Trine. Nei, Faer! nu er han nok af den christelige Nation, for han skal have ladet sig døbe om.

Jesper. Det skikker sig dog ikke for Folkesnaks Skyld, om han saa var saa rig, som den berømte Baron Roskyld. Nei, jeg synes det var bedre om Pigen tog min Broders Svoger Ludvig, det er et kjønt, stilfærdigt Menneske.

Trine. Hvad tænker Du paa? den Pimpernilles Broder?

Jesper. Menneskет har jo dog Kronedød ikke selv gjort sig til hendes Broder. Han holder en Klat af Ane, og hvis hun holder af ham igjen, saa lad hende tage ham! Han har ikke stort; men jeg kunde jo nok sætte ham i Vei.

Anden Scene.

De Forrige. Ane.

Ane. God Dag! jeg er bleven længe borte, men vi har maattet skynde os med en Kjole til Tante, som hun skal have til Bal i Aften.

Trine. Hvor skal det Bal være?

Ane. Jh, hjemme hos Onkel selv.

Trine. Vil Du bare høre, Faer! Jo de kan celebrere Nytaarsaften; men vi — Du lader os leve som nogle Hedninger Aar ud og Aar ind.

Jesper. Aa hvad; I kan jo slaae Jeres gamle Potter itu paa Naboernes Døre, det er en riel gammeldags Fornøielse, der ikke koster meget.

Ane. Det er ikke smukt af Tante, at hun aldrig skal unde mig en Smule Fornøielse og bede mig til deres Stads. Jeg skammer mig rigtig ogsaa for de andre Jomfruer, som gaae og sye med mig, at jeg skal sidde og syе paa Tantens Tøi, og naar hun kommer, saa tager hun mig under Hagen og siger: Du er flittig, lille Ane! det er smukt! Og altid skal jeg høre af Fremmede hvad der skeer i min egen Onkels Huus. Der skal nu Fætter Zacharias være der i denne Tid —

Jesper. Lad ham være der længe nok, den Fuchssvantser! Han har flikket sig ind hos min Broder, det salig Fæe, og Folk fortæller, at han har faaet alting efter ham.

Tredie Scene.

De Forrige. Ludvig.

Ludvig. Ærbødige Tjener! jeg kommer —

Jesper. God Dag, god Dag! De seer dog engang imellem til Folk.

Ludvig. Ja jeg gjør saavist! Min Søster kommer her jo rigtignok ikke; men jeg skal give mig den Ære at sige Dem, at siden jeg havde den Fornøielse at være i Deres Selskab ved hendes Bryllup, saa har jeg fundet, at De vare de rette Omgangsmennesker for mig. Tør jeg give mig den ærbødige Dristighed, Jomfrue, at forhøre om Deres Befindende?

Ane. Jeg takker, jeg befinder mig ret vel.

Ludvig. Det er mig en hjertelig Fornøielse. De maa ikke tage mig det ilde op; men jeg vilde gjerne være saa fri, at have en Samtale med Deres Forældre under fire Øine.

Jesper. Under sex, Hr. Thostrup! hendes Forældre ere to, ha! ha! ha!

Ludvig. Det er ogsaa sandt, under sex! he! he! he!

Ane (leende). Det maa da være en uhyre Hemmelighed, som ligger Dem paa Hjertet.

(hopper ud).

Fjerde Scene.

Jesper. Trine. Ludvig.

Ludvig (forlegen). Seer De, jeg er nu et Menneske, som er traadt ind i mine Mandsomsaar, og jeg føler i mit Hjerte, at det er Sandhedens Ord: Det er ikke godt, at Menneskет er alene.

Trine. Det kan De nok heller ikke klage over; det gaaer jo i en Suus og Duus i Svoger Mikkels Huus.

Ludvig. Jeg forlader det i Morgen.

Jesper. Hvorfor det?

Ludvig. Han har handlet imod mig som en Fader. Svoger, sagde han til mig: da jeg tog min Kone, satte jeg en lille Capital ud for Dem og Deres Sødskende, fordi jeg frygtede for, at Skjødnen siden skulde hindre mig fra at understøtte Dem! Deres Sødskende ere døde, og Capitalen hører altsaa Dem til; tag den og fæt den i en lille Handel.

Jesper. Det sagde min Broder?

Ludvig. Det sagde han. Ja, der er virkelig mere godt i den Mand, end han selv

veed af. Nu har jeg etableret mig i Nestved ved Siden af min gamle Principal, Kjøbmand Knækkenstrut.

Jesper. Jeg gratulerer!

Ludvig. Jeg har den Ære at takke. Herr Knækkenstrut er nu ogsaa en barmhjertig Samaritan. Han har gjort mig meget Godt, og sagde til mig, da jeg drog fra ham: min Søn! søg Dig en Huustroe, men ingen af disse, der leve i Last og Letfærdighed, thi jeg siger med hiin gamle Viismand: mig fortryder at leve for disse Heths Døttres Skyld og hvis Jacob tog sig en Huustroe af Heths Døttre, hvad skulde jeg da længere leve — (han standser rørt).

Trine. Det var deiligt sagt! Ak ja! Verden er fuld af Daarskab og Forfængelighed.

Ludvig (ivrig). Det er sandt, storligen sandt hvad Madamen der siger. Jeg har seet mig om mellem dette Lands Døttre; men hvad er det? Forfængelighed, idel Forfængelighed — Pynt og Fjas samt alskens Flitter! Men De skal see, De skal see, det vil tage en Ende med Forfærdelse, det vil gaae, som skrevet staaer: Fordi at Zions Døttre ere hofmodige og gaae med oprakte Halse og udsmykkede Ansiater, trine herfrem og svantse og have kostelige Skoe paa deres Fødder, da skal Zions Døttres Hoved gjøres skaldet.

Jesper. Den Ulykke er da ikke saa stor; de gaae jo med forlorent Haar alligevel.

Ludvig. Ja, ja! jeg siger: Straffen er nær! Men nu kom jeg egentlig fra det, jeg kom for. (tager deres Hænder) Jeg har fundet een i hele Sodoma, som haver holdt sig reen fra Forbarvelsen — og det er Ane. Jeg elsker hende af al min Hu, giv mig hende og Deres Velsignelse!

Trine. Ja seer De —

Jesper. Maa jeg nu tale? hvem er hendes Fader, Du eller jeg?

Trine (stødt). Jeg er det ikke.

Jesper. Det skulde jeg heller ikke troe. Seer De, hun er vort eneste Barn og kunde jo nok gjøre et fornemt Partie, thi jeg har jo det, som kan lokke Ravnene til Reden; men hun skal have sin Villie i den Sag, og vil hun have Dem, saa tag hende. —

Ludvig (glædedrukken). Tak, uendelig Tak!

Jesper. Ja, lad os nu høre, hvad Tøsen siger. Vil Du kalde hende herind, Moer?

Ludvig. Nei, jeg maa tale ene med hende. Jeg bliver flau, naar De er tilstede.

Jesper. Som De vil. Jeg holder saa ikke meget af saadan forliebt Pasiar; jeg vil gaae ud og faae mit Jernkram ind, inden det bliver altfor mørkt. Kom Du med, Moerlille.

Trine. Naa, som Himlen vil da! Jeg havde jo rigtignok tænkt, at Barnet skulde komme høiere op; thi vi har handlet imod hende — (græder).

Jesper (vranger efter hende). Ah! Ah! Ah! Skal Du nu til at flæbe igjen? Det er da ogsaa et forbandet fugtigt Gemyt Du har. (trækker hende med sig).

Femte Scene.

Ludvig (gaaer frem og tilbage i største Spænding, paa engang standser han).

I det næste Minut ligger Spiren til min Fremtids Glæder og Sorger! — Har Du ogsaa randsaget Dit Hjerte, Ludvig Thostrup? er Du saaledes, at Du kan vorde en Kones jordiske Lykksaligbed? Hun kommer! jeg kan ikke nægte, at jeg er høitideligt stemt!

Sjette Scene.

Ludvig. Ane.

Ane (munter). Skal jeg nu ogsaa være saa lykkelig at faae den store Hemmelighed at vide?

Ludvig. Det skal De! jeg staaer færdig til at oplukke mit Hjertes Inderste for Dem.

Ane. Ih, denne høitidelige Tone gjør mig ganske alvorlig tilmode.

Ludvig (gjør flere Forsøg paa at begynde). Jeg er hidkommen for at — Jeg har taget Borgerbrev — Min Tid er knap, jeg skal i Morgen reise til Nestved.

Ane (som med Møie har dæmpet sin Latter; paa engang alvorlig). Hvad? De vil forlade os?

Ludvig. Nei, jeg vil ikke, aldrig, aldrig! Jeg vil forlade Byen, men aldrig Dem.

Ane. Men jeg forstaaer Dem slet ikke.

Ludvig. Tør jeg ikke spørge Dem, Jomfrue Stolpe! maa jeg ikke, for at betjene mig af en Handelsterminus, forbedre mit Ærinde til Dem uden Emballage?

Ane. Siig De frem, hvad De har paa Hjertet! Hvad De kan sige, tør jeg høre.

Ludvig. Ane! lille gode Ane! vil Du have mig til Mand?

Ane. Det er virkeligt et Spørgsmaal, som overrasker mig.

Ludvig. Jeg veed det! Jeg har jo lagt Dølgsmaal paa min Kjerlighed lige til denne Time. Men tal, vil Du elske mig, eller (bevæget) elsker Du maaskee en anden.

Ane (rørt). Nei, det veed Gud jeg ikke gjør.

Ludvig. Elsker Du da mig?

Ane. Jeg forsikrer Dem, jeg veed det ikke. Jeg føler noget for Dem, som jeg aldrig før har følt for Nogen; men om det er Kjerlighed —

Ludvig (ivrig). Randsag Dit Hjerte, kjære Barn! og før os ikke begge i Ulykke. Gjør vel Forskjel paa Kjerlighed og ufornuftig Medlidenhed; den første fører os til et himmelsk Paradiis; naar den anden forsvinder, staae vi midt i et jordisk Helvede.

Ane. Himlen bevare os! De gjør mig ganske forskrækket! Saa maa De virkelig, for at vi ikke skal blive saa ulykkelige, sige mig Kjendetegnene paa den rigtige Kjerlighed.

Ludvig. Det vil være meget vanskeligt —

Ane. Jeg synes De behøver blot at beskrive Deres egen Kjerlighed, hvis det er den rigtige.

Ludvig. Ja, det er den! See — jeg er saa besynderlig beklemt hvor jeg gaaer og staaer, enten det er i Boutiken eller i den store Natur, og saa er det ligesom De svævede omkring mig, og mangengang siger jeg ordentlig ved mig selv ganske høit —

Syvende Scene.

De Forrige. Isidora. Jesper. Trine.

Isidora (i det hun træder ind). Ja kjære Svoger, jeg kommer for at hente Ane og tillige bede Dem og Deres Kone tage til Takke hos os i Aften. Ei, ei, Ludvig! hvad bestiller Du her?

Ludvig (gnaven). Hvad jeg bestiller? Ih, jeg staaer og frier til Ane.

Isidora. Ha! ha! ha! det maa klæde Dig godt.

Ludvig. Hvorfor skulde en fornuftig og reen Kjærlighed ikke klæde mig ligesaavel som andre Mennesker? Det er meget uanstændigt, at Du vil gjøre Din kjødelige Broder latterlig; Du burde snarere bede om Forladelse, fordi Du har fristaalet os et Øieblik, som (sukkende) maaskee aldrig vender saa skjønt tilbage.

Isidora. Du kan fortsætte Dine forelskede Angreb paa Ballet, der er Stedet til at vise sig indtagende.

Ludvig (haanlig). Jeg vil ikke vanhellige min Kjerlighed ved at komme med den paa Baller og Maskerader. Jeg vil ikke have en Dandsedukke, men en Kone, som gaaer om med Uld og Hør og arbeider gjerne med sine Hænder, der er ligerviis som et Kjøbmandsskib, der henter sin Næring langt borte, der seer hvorledes det gaaer til i hendes Huus og ikke æder sit Brød med Ladhed.

Ane. Maa Deres tilkommende Kone da slet ikke gaae paa Bal?

Ludvig. Jeg seer det ikke gjerne.

Ane. Men det er dog virkelig urimeligt.

Ludvig. Vær rolig, min Elskede! trofast Kjerlighed og Huusholdningen vil bringe Dig til at glemme alle Baller.

Isidora. Ha! ha! ha! Det vil blive et Hyrdeliv! Denømme Huustroe iler fra Dine Arme til Skorstenen og fra Skorstenen til Dine Arme.

Ane. Jeg har altid hørt at det første en Elsker gjør, det er at føie sin Kjæreste i alle mulige Ting, og det er vist et sikkrere Tegn paa den rigtige Kjerlighed, end dem De regnede op, for dem har jeg slet ikke fornummet noget til.

Ludvig. Jeg kan høre, at Forførelsens Engel er virksom ved Din Side! — Søster! Det er ikke Ret, at Du vil træde mellem mig og min Kjerlighed — vil Du være Slangen, som forfører min Eva? Det er ikke pænt, langt fra ikke. Jeg vil gaae indtil Du og Din Spot ere borte. Kjæreste Svigerforældre, jeg vender snart tilbage for med Dem at arbeide paa min Fremtids Lykke! (rørt.) Farvel, Ane! tab ikke Din Sjæleroe i Dandsens Hvirvel, men træd ind i det næste Aar ligesaa god og ufordærvet, som Du hidtil har vandret i dette! (gaaer.)

Ottende Scene.

De Forrige uden Ludvig.

Isidora. Det gjør mig ondt, min gode Pige! at jeg har forjaget en Elsker fra Dig i Dag, men jeg skal til Gjengjeld skjenke Dig en Brudgom til Nytaarsgave i Morgen, og Du har vist aldrig faaet nogen kjærere Present, hvis Du virkelig elsker ham.

Ane. Jeg troede at jeg gjorde det, men han meente at det var ufornuftig Medlidenhed og jeg skulde næsten selv troe det, thi man kan vist ikke elske en Kjæreste, som ikke engang vil tillade En at dandse!

Isidora. Det kan Kjæresterne sjelden lide; men naar de blive Mænd, saa hævne vi os ved at tvinge dem selv til at dandse og det efter vor Pibe. Jeg haaber at Svoger kommer lidt tidlig og morer Dem godt.

Jesper (tager til Huen.) Takker, takker! naar Selskabet ikke er for glant, og De kan rangsere en lille tre Skillings Trekort eller Polskpas, saa —

Isidora. Trekort?

Trine. Det er min Mands Spøg! Han spiller saamæn excellent baade Patience og Kjøgelomber.

Isidora. Naa, min lille elskværdige Niece! Vognen holder for Døren —

Trine. Men Barnet maa dog pynte sig lidt.

Isidora. Hos mig skal hun faae alt hvad hun behøver. Alle min Mands Baand, Blonder og Kniplinger — den hele Boutik er til hendes Tjeneste.

Ane (sjæleglad). Hvor jeg skal blive nydelig! Hører Du, Moder! hører Du?

Trine (grædende). De er ogsaa altfor god, kjæreste Svigerinde!

Jesper (sagte). Det er ogsaa at græde over. Hvad hun faaer for intet, det spare jo vi!

Niende Scene.

De Forrige. Golz

Golz. God Dag, god Dag! (seer Isidora og bliver forlegen.) Eia, Sie sind auch hier, Madam Stolpe? Eia! Hvad det er koldt, urimeligt koldt!

Isidora. Meget urimeligt! Men hvad i al Verden vil De her?

Golz. Hvad jeg vil? handle! kebe!

Isidora. Og hvad vil en Galanterihandler kjøbe hos en Jernkræmmer?

Golz (seer sig ganske forlegen om). Ja, hvad vil jeg kebe — en — en (faaer Die paa en Gryde.) en Gride vil jeg kebe.

Isidora. Ha! ha! ha! vil De kjøbe Gryder? Ha! ha! ha!

Golz (fatter sig). Ja, en Gridekakkelovn, er det saa besynderligt?

Isidora. Det er langt fra ikke besynderligt, især om Vinteren.

Golz. Jeg skal den have til mit Landsted.

Isidora. Hvor De ligger om Sommeren? det er meget besynderligt.

Jesper. De kan strax faae nogle at see paa.

Golz. Jeg skal have en af den allermindste Demission! (sagte.) Keder jeg en Kakkelovn af Kjerlighed, saa vil jeg dog have den mindste jeg kan faae!

Isidora. Vi overlade Dem til Mercurius og følge Terpsichore.

Golz. Wat? will De schon gaae? und nehmen Sie den niedliche Mamsell mit?

Isidora. Hun viser os i Aften samme Ære som De.

Golz. Charmant, charmant! Maa jeg have den Fornøielse at engagere Dem en Voraus! Aber det maa være en Dands, hvor man ikke altfor meget bruger Benene.

Ane. Af den Slags har jeg virkelig ingen lært.

Isidora. Vær De rolig, Herr Golz! De skal nok faae Leilighed til at glimre med Deres Anstand og skjønne Former; thi hvis Ane ikke vil, saa er jeg vis paa, hendes Moder nægter ikke at trippe en Menuet med Dem. Vi anbefale os og vente Dem i Glædens Tempel. (gaaer med Ane).

Tiende Scene.

Jesper. Trine. Golz.

Golz. Ah, hvor den Kone er enskanteret af sin Datters Likke. Natürlich! hun faaer hende gift med en rig og reblich Mand — und weil wir von en rig og reblich Mann reden —

Trine. Skal Julie da giftes?

Golz. Veet De ikke det? Det er geert af! Hun skal i Aften forlovet med de Cousin. Det er en mannefik Partie — und weil wir von Partie reden —

Jesper. Det er Kronedsd net, at bede Forældrene til Forlovelsen, naar Brudgommen har bestjaalet Datteren.

Golz. Ja, det er en stur Sandhed! — Der har Deresses Broder spilt Dem en Finte! Han har gaaet om med Dem, som Jacob gik om med Esau, und den Ball han beder Dem til, er den Ret Lindser — weil wir aber von Jacob und seine Lindser reden —

Trine. Ane faaer ikke en Dsit, de tager det altsammen og saa vil de — (græder).

Golz. Det er malisiosk, bestimmt! Denn var det efter Testamentet gaaet, og han havde valt imellem begge Pigerne, saa havde han taget Deresses Datter — weil wir aber von at tage Deresses Datter —

Jesper. Skulde han vælge mellem begge Pigerne?

Golz. Bewahre! weet De ikke det? Testamentet siger jo precis, dat han skal have den hele Capital, wenn han inden Nytaar er forlovet med een af Pigerne, wenn han det aber ikke er, so skal den parteres po dem alle, und weil wir —

Trine. Men Du Frelsens Engel! hvad hører jeg? Det fortner for mine Øine.

Jesper. Hvad er det, De siger, Herr Golz!

Golz. Jeg siger, det skal De slets ikke bride Dem om; jeg skal reparere Dem. —

Jesper. Reparere mig?

Golz. Reparere Dem den Tab, siger jeg. Jeg vil komme som Ravnen i Ørken. Julie faaer en Mand med 30000 Rbdlr.; Ane skal faae en Mand med 50000 Rbdlr., wenn hun tager mig — seer De, det er min Humeur at komme som Ravnen.

Jesper. Ja det er ravnagtigt nok; men den bragte Brødet og De henter det.

Golz. Lieber Vater, ehrwürdige gamle Mand! bringer jeg ikke ogsaa Brødet? Wat sparer De ikke ved at faae den store Pige ud fra Huset? Brød, Klæder, Forneielse, alt det skal jeg jo give hende — det bliver sku en dyr Kone! men det brider jeg mig ikke om, jeg har Elskov for hende; hun skal faae det godt hos mig. Gamle ehrwürdige Forældre! lægge de Hænder paa min Hoved og give mig en Segen.

(vil knæle, men Podagraen hindrer ham).

Jesper. Vi vil ikke tvinge Tøsen til nogen; derfor maa De tale med hende selv.

Golz. Ah! De har mig gjort likkelig! Nu gaaer jeg paa Ballen og gjør hende et Par kjelne Øine og communicerer hende, wat De har sagt! Gott! wie liebenswürdig werde ich sern! Hun tager mig! De skal see hun tager mig! He! he! he! Adies! adies! jeg skal hilse de Lille! He! he! he! und wenn jeg trikker en Kuß paa hendes klane rede Mund — De har ikke noget derimod — jeg er de Svigerson! Gott! wie bin ich weich gestimmt — wie bin ich überselig. (løber ud).

Ellevte Scene.

De Forrige. Zacharias.

Zacharias (som ganske aandeløs løber paa Golz). God Dag, god Dag!

Golz. Ah vee! mine Bener! — Er De schon da, unge Herre? jeg er doch fer Dem kommen. He! he! he! Amor hat mich hieher gekört in a flüchtige Drosche! Jo de Amor, de Amor, de klane Bindsak kan de Alte den Kopf verdreie und von den Thieren Menschen machen. (løber ud).

Tolvte Scene.

Jesper. Trine. Zacharias

Jesper. Saa, nu render han baade fra Kakkelovn og Velsignelse.

Zacharias (vender sig rask til Jesper). Er De Herr Stolpe?

Jesper (rykker i Huen). Jernkræmmer Stolpe, jo!

Zacharias. Og jeg er Zacharias Stolpe, Deres Brodersøn! Kjender De mig ikke af Rygte? Pu! hvor jeg har løbet for at finde Dem; men Fanden kan ikke hitte Vei i alle de Gader. — Jeg vilde gjerne see Deres Datter.

Trine. Hendes Tante har saamæn hentet hende i dette Øieblik.

Zacharias. Hendes Tante? men jeg sagde jo, at jeg vilde gaae hen og besøge hende. For Fanden! Du har Ret, min Pythias! Du har Ret! jeg seer deres Ränker, de har bedraget mig, holdt mig for Nar og ført mig bag Lyset paa den lumpneste Maade. — Han har Ret, jeg siger Dem, min Pythias har Ret!

Jesper. Jeg troer det gjerne; jeg kjender ham ikke!

Zacharias. Hør Onkel, man har vuggет mig i Søvn med Ränker.

Jesper. Jeg veed det.

Zacharias. Jeg skulde tage een af Pigerne.

Trine. Jeg veed det

Zacharias. Og med hende hele Arven.

Jesper. Ak, Herregud! jeg veed det!

Zacharias. Men saasnart jeg kom til Byen, fik Deres Broder mig til at tage ind i hans Huus, veed De det?

Jesper. Nei saamæn gjør jeg ikke.

Zacharias. Ved tusinde Paaskud holdt de mig fra at besøge Dem, ved De det?

Trine. Nei, saaskam veed jeg ikke.

Zacharias. Og for min Skyld blev Julie kaldt herover fra Jylland, siig mig, ved De det?

Jesper. Ak nei, ak nei! det veed jeg ikke.

Zacharias. For ganske at sikkre sig Spillet, sagde de, at De var en Grobian og Deres Datter en Bondetøs.

Trine. Min Datter en Bondetøs!

Jesper. Jeg en Grobian!

Begge (til hinanden). Hører Du det?

Zacharias. De skulde see, hvorledes jeg skulde vække mine høistærede Svigerforældre af alle deres søde Drømme, hvis jeg ikke elskede Julie saa forskrækkeligt.

Jesper. Men hvad Fanden vil De da her? Jeg troede De kom for at frie til Ane.

Zacharias. Nei langtfra! Jeg vil besøge hende og siige hende tusinde smukke Ting, bare for at hævne mig paa mine Svigerforældre.

Jesper. Reis De til Bloksbjerg med samt Deres smukke Ting. Troer De, at jeg sidder og svarer borgerlige Skatter og Tynger for at lade mig bruge af enhver Nar, der har Lyst til at hævne sig med mig? Anbring De Deres tusinde smukke Ting, hvor De anbringer Deres tredive tusinde blanke Daler.

Zacharias. Men kjære Herr Farbroder! —

Jesper. Men kjære Herr Brodersøn! min Broder har Ret, jeg er en Grobian, og har han vuggет Dem i Søvn paa Østergade, saa vogt Dem, Søn! at jeg ikke vækker Dem paa Vestergade — forstaaer De Dansk?

Trettende Scene.

De Forrige. Ludvig.

Ludvig. Jeg haaber at Forfængelighedens Aand er borte —

Jesper. Og at Egennyttens kan komme, See nu begriber jeg Sagen! Man vil snyde min Datter for Arven og mig for min Datter! Mosjø Ludvig spiller under Dække med sin nydelige Søster! Fy jeg havde ikke troet, at De var saa intreslant!

Ludvig. Men, høistærede Hr. Svigerfader —

Jesper. Fanden være Deres Svigerfader!

Ludvig. Det er ikke smukt sagt, Hr. Stolpe! jeg afskyer Fanden og hele hans Væsen; vil De ikke være min Svigerfader, saa forlanger jeg ingen Anviisning.

Zacharias. Det gjør mig ondt, at De er saa vred paa mig, Faderbroder! men jeg kan ikke forlade Julie, alle mine Planer blive til Luftkasteller, hvis jeg ikke faaer Arven og hende — desuden elsker jeg hende, ja tilbeder hende —

Ludvig. Tag hende, og De frelser en Sjæl fra Fordærvelsen!

Zacharias. Er hun i Fare?

Ludvig (ivrig). Ja sandelig er hun i Fare! Jeg saae i Dag denne Englænder, som gaaer her omkring imellem os som Straffens Engel med det flammende Sværd, jeg siger, jeg saae ham paa Knæe for hende, og han lovede hende noget — hvad det var, veed jeg ikke; thi i det samme saae hun mig og løb bort af Blusel.

Zacharias (tager ham i Kjolen). Saa elsker hun ham da?

Ludvig. Hun er jo et svagt uerfarent Væsen —

Zacharias (ryster ham). For Fanden! jeg siger: saa elsker hun ham da?

Ludvig (forskrækket). Jeg troer det, jeg troer det!

Zacharias (vender sig om til Jesper). Vil De være min Svigerfader? Vil De? Jeg er en Patriot, jeg vil ikke ægte en Pige, som lægger sig efter udenlandske Varer. Nei, Ane, det maa være en Kone for mig; jeg siger, jeg tager hende!

Ludvig. Jeg siger, jeg har hende! Jeg er hendes Trolovede!

Zacharias. De? Ha! ha! ha! det er ikke muligt! Ha! ha! ha! Vær rolig, lille Ven! vi skal komme ud af den Sag til alle Parters Fornøielse! Er Pigen efter min Smag, saa tager hun ikke Dem, og passer hun for Dem, saa tager jeg ikke hende. Jeg løber

paa Øieblikket afsted for at opsøge hende og erklære hende min Kjerlighed. (heftig til Ludvig) Har De Deres Liv kjært, min Herre! saa læg ingen Hindringer i Veien for mine Hensigter i Aften; Tiden er knap, og jeg maa, jeg vil, jeg skal besiire alle Hindringer inden Klokken er tolv. Det er Nytaarsdag i Morgen. (løber ud).

Fjortende Scene.

Jesper. Trine. Ludvig.

Jesper (til Ludvig). Det er rigtig en smuk Opførsel af Dem! Fy for en Ulykke!

Ludvig. Jeg svarger Dem til, jeg er uskyldig i alle min Søsters Ranker! Men nu er det ikke Tid at snøle. Kom med! Faderkjerligheden befaler Dem at beskytte Deres Datter mod denne glubende Løve.

Jesper. Nei gu gjør Faderkjerligheden ikke, nei. Den kjender De ikke til endnu! Den befaler, at jeg skal lade min Datter selv vælge.

Ludvig. Men, Svigermoder! siger da ikke sund Menneskeforstand —

Trine. At De ikke er en Mand for min Datter? Jo! og det siger jeg med.

Ludvig. Kjæreste, bedste Svigerforældre! kan De ikke indsee, at det er bedst —

Jesper. At vi gaae hen og beskytte hende mod egennyttige Raadgivere og paatrængende Friere? Det har vi ogsaa i Sinde; men vi vil give Tid, og lade Zacharias tale med hende først.

Ludvig. Er det da ikke muligt, at faae et Ord først ind hos Dem? Jeg siger, at jeg—

Trine. Aa, De er en intrikat Person, en Heldøre, en Hykler—

Ludvig (med Selvfølelse). Nei, Hykler er jeg ikke! Oprigtighed er i mit Hjerte og Sandhed paa min Tunge, det veed jeg, det føler jeg, og den Overbeviisning skal Ingen fratrætte mig. Vil De, som Fader, ikke frelse Pigen, velan — saa vil jeg være hendes Kjæmpe, jeg! Han har truet mig paa Livet, men det foragter jeg! Jeg var en Hykler, og min Kjerlighed Sqvalder, hvis jeg frygtede ham! Jeg gaaer derhen uden andet Vaaben, end en reen Samvittighed, og jeg skal slaae ham og den engelske Forfører, som Israel slog Kongen af Basan. (iler ud).

Trine. Ak, Gud! ak Gud! hvad vil der blive af! — Fatter! hvorledes slog Israel Kongen af Basen?

Jesper. Hvad veed jeg af det! — Farligt har det nok ikke været, thi jeg har altid hørt, at Israel fægter meest med Hælene.

Trine. Ak Himlen være lovet! saa maaskee det dog gaaer af uden Blodbad!

Tredie Act.

(Værelset fra første Act).

Første Scene.

Esperance (omklædt, siddende paa en Stol).

Meget galant! Jeg flyver herhen med Mønsteret, og saa tager hun ud og lader mig sidde her alene, overladt til mine egne kjedsommelige Betragtninger! Men hvad kan man vente sig af saadanne nybagte Damer, som vil arrangere Baller, og aldrig før har seet et Bal uden igjennem en Sprække paa Døren? Ingen Verden, ingen **bon ton**! — Hun hænger sig ved mig, gjør mig Forærinser, jeg kan ikke trække mig tilbage! Hun troer at glimre ved mig? ha! ha! ha! Hun er min Folie! Hvad har hun, hvorved hun kan forbunkle denne Anstand, denne Gratie? (spadserer frem og tilbage med Affectation).

Anden Scene.

Esperance. Julie.

Esperance (flyver Julie om Halsen). Ah, bedste Veninde! er jeg da saa lykkelig engang at see Dem? De har endnu ikke skjænket mig et Øieblik Samtale. Det er ved Gud grusomt, min lille Veninde! Jeg har den Ære at ønske Dem til Lykke.

Julie. Hvortil, om jeg maa spørge?

Esperance. Charmant! De har alt glemt den Ubetydelighed, at De er forlovet? Det er guddommeligt!

Julie. Hvis jeg var det, vilde jeg ikke let glemme en saa vigtig Ubetydelighed; men jeg veed aldeles intet deraf.

Esperance. Endnu bedre! De veed det ikke selv? (klapper i Hænderne). Bravo! ret à la mode! De kjender ikke Brudgommen?

Julie. Nei!

Esperance. Deres Fætter — et peent ungt Menneske; en vakker Erobring for en gifteførdig Pige, hvis Deres Haand ikke ulykkeligviis var den Ønskeqvist, hvormed han skal fremmane sin Rigdom; uden den er han kun 10,000 Rdlr. værd, og hvad er det aarligt? (regner meget levende) Anordnet Rente med Prioritet 400 Rdlr., paa Vereldobligation 500., og underhaanden paa Gage, Pension, forventende Arv 5000 Rbdlr., men det sidste er saa skrækkelig usikkert, og man bliver desuden strax udraabt for Aager.

Julie. Jeg kjender lidt til min Fætters Person; men slet ikke til hans Formue.

Esperance. Og netop den bør De kjende, min Dyrebare! Behager Manden os ikke, o — der er tusinde Adspredelser, som kan bringe os til at glemme vor Trældom, naar vi blot have Penge; men uden dem, ah, den elskværdigste Mand bliver den kjedsommeligste, naar man ikke har andet at see paa end dem.

Julie. Tør jeg spørge, er De forlovet?

Esperance. Ha! ha! ha! fortryllende! bidende! Nei min Bedste! men jeg taler dog

af Erfarenhed; jeg har alt havt den Glæde at gjøre tre Ulykkelige.

Julie. Glæde?

Esperance. Ja, det er den sødeste Glæde, at see en fortvivlet Elsker; hvad er mere smigrende? Ak, det er destoværre af saa kort Varighed, Elskernes Fortvivlelse er som Naphta, den er stærk, men saa snart den kommer i Luften, dunster den bort.

Tredie Scene.

De Forrige. Isidora. Ane.

Isidora (til Esperance). Tilgiv, bedste Veninde! at jeg har ladet Dem vente; men jeg har været ude at erobre os denne lille elskværdige Glut, Jomfrue Stolpe, Julies Cousine!

Esperance (forgnetterende hende). Ak, den lille Jernkræmmerdatter! Et nysseligt Barn! Min Fader, troer jeg, har talt til mig om hende. De er en farlig Kunde, har han sagt mig.

Ane. Mig med, derfor kjøber jeg ikke mere hos ham.

Isidora (forlegen). Ha! ha! ha! hun er naiv.

Esperance. Ja gruelig! — Apropos! jeg har alt længe ventet Dem med Mønsteret.

Isidora (omfavner hende). Hvorledes skal jeg takke Dem for Deres overordentlige Godhed! Jeg skammer mig virkelig ved, at jeg maa udbede mig en ny Opoffrelse af Dem.

Esperance. Tal, min sødeste Veninde! gjør mig lykkelig.

Isidora. Deres Smag er almæ tig; beviis mig den Godhed, i min Garderobe at forvandle dette lille Væsen til en Engel.

Esperance. De fordrer meget! Men jeg vil give Dem et Beviis paa min Kunst og min Høimodighed; jeg vil væbne en Fjende til det Slag, hvori jeg selv ønskede at seire. Hun skal blive saa nydelig, at hvis hendes Forstand ikke forbød det, skulde hun gjøre alle vore Cavalierer forrykte.

Ane. Jeg takker! jeg takker!

Esperance. For Complimenten? Ha! ha! ha! hun er overordentlig naiv! Kom min lille Billedstøtte, min nydelige Galathea, jeg vil være Deres Pygmalion.

(hopper ud med hende).

Fjerde Scene.

Isidora. Julie.

Isidora. Har Du taget en Beslutning, Julie? vil Du frelse Din Fader? tal — det haster!

Julie. De forlanger, at jeg uden Betænkning skal tage en Beslutning, som afgjør mit hele Livs Skjæbne?

Isidora. Fordi Din Fader er ødelagt, hvis Zacharias kommer tilbage og erklærer sig for Ane.

Julie. Jeg skulde med utilgivelig Letsindighed knytte et Baand, som intet siden skulde bringe mig til at løse? De er grusom —

Isidora. Hvad fordrer jeg? Du skal skabe vor Lykke ved at gjøre Din egen. Du er grusom, thi hvad fornuftigt kan Du indvende? Din Fætter er et godt Menneske, rig, og han elsker Dig! Du er ikke bunden ved noget Baand, som det kan smerte Dig at løse —

Julie (sagte og smerteligt). O Faulkland! Faulkland!

Isidora. Din Fader kommer, formodentlig for at høre Din Beslutning.

Femte Scene.

De Forrige. Mikkel.

Julie (iler ham imøde). Er det sandt, Fader! at kun mit Giftermaal med min Fætter kan frelse Dem?

Mikkel. Kun en betydelig Understøttelse kan frelse mig. Ja vist! I kan selv dømme! Jeg har modtaget et betydeligt Varelager i Commission fra Huset Richard Belton i London, fordi mit var hverken stort eller udsøgt nok, da jeg flyttede herind. Betalingsterminen er udløben, og skal jeg nu udrede den hele Sum til denne Sir Faulkland, som er kommen her for at gjøre op eller af med mig, saa beholder jeg ikke hundrede Daler. Ak! Østergade! Østergade! min hele Hosebod ligger i Dig, som Jonas i Hvalfiskens Bug — dog nei, ak nei! Du har destoværre forbøiet den!

Julie. Faulkland vil bringe Dem til Bettelstaven — nei, nei! De bedrager Dem!

Mikkel. Gud give! jeg havde aldrig været bedraget med større Fornøielse! Men han vil ødelægge mig og det med største Glæde.

Julie. Det er ikke muligt!

Mikkel. O det er den meest forbandet koldsindige **Mr. Beef-steak**, jeg i mine Dage har kjendt. Andre Commissionairer nøies dog med at følge deres Principalers Ordre; men han har ordentlig sin Glæde af at drille mig. Jeg vilde begynde at indlede en lille honorabel Accord med ham, men hvad svarede han? I Aften vil jeg kun tænke paa **the Dandse**; men i **morrow**, sagde han og smilede saa den kolde Sveed løb mig ned af Ryggen, i **morrow** vil jeg have **the lequidation** — og dermed gik han.

Julie. Hvad siger De?

Mikkel. Ja, det er en Karl, som har Øvelse i at ruinere Folk!

Julie (fast, i det hun griber sin Fader om Armen). Er det Sandhed? Har han paastaaet en fuld og bestemt Udbetaling?

Mikkel. Det er saa sandt, som at jeg er en Prakker, hvis jeg giver ham den.

Julie. Og han har ikke sagt Dem et venligt — et — et — forbindtligt Ord?

Mikkel. Venligt? Nei! Forbindtligt? Kun et eneste! **Liquidation! Liquidation!** er alt det, jeg hører af ham, og det

er virkelig mere forbindtligt, end jeg ønsker det.

Julie. Velan! (med tilkjæmpet Styrke) velan! saa vil jeg ægte min Fætter!

Isidora (kysser hende). Fortræffelige Pige!

Mikkel. Du er dog et godt Barn, Din Moders udtrykte Billede.

Julie. Tak Faulklands Haardhed for, at Deres Datter har gjenfundet sig selv. (med Ild) Jeg vil ægte ham, jeg vil, og er jeg ikke istand til at forglemme andre Billeder, jeg dannede mig af min Fremtids Held, saa skal den Tanke trøste mig: jeg har grundfæstet min Faders Lykke; (falder ham om Halsen) thi De maa blive lykkelig, meget lykkelig, ellers — (skjuler sine Taarer i sine Hænder).

Isidora. Stands denne haftige Bevægelse, mit gode Barn! der kommer nogen.

Sjette Scene.

De Forrige. Zacharias.

Zacharias (iilsom, seer sig om) Deres Tjener! Deres Tjener!

Isidora. De kommer, som De var kaldet; jeg har antaget mig Deres Sag —

Zacharias. Jeg veed det! De har arbeidet for mig langt over mine Forventninger.

Isidora. Jeg haaber ogsaa De vil blive lykkelig.

Zacharias. Ja vist, jeg vil gjerne blive lykkelig, hvorfor skulde jeg ikke ville det? Det gjør mig blot ondt, at min Lykke har kostet Dem saamegen Uleilighed.

Isidora. De afbetaler enhver Gjeld til mig ved at være Julie en trofast og kjerlig Mand.

Zacharias. Saa er jeg bange, jeg bliver Deres Debitor min hele Levetid.

Mikkel. Hvorledes?

Isidora. Hvad, min Herre? De afslaaer at ægte en Pige, som De formeligen har friet til? De vil udsætte hende for Verdens Spot —

Zacharias. Naa, naa! hvis De ikke selv har fortalt det, saa veed Verden kun lidt af det.

Isidora. Deres Opførsel er nedrig, en Mand uværdig! De fortjener Tugtelse og skal ikke undgaae den. Min Mand vil kræve Dem til Regnskab —

Mikkel. Ja, det er en meget difficil Casus! Jeg er af Naturen en meget fredelig Mand; men jeg kan ikke taale, at min Datter vanæres, og jeg maa sige Dem — Men kjæreste Hr. Broderson! tænk dog paa Compagnieskabet, huft paa den glimrende Boutik.

Zacharias. Fanden i Vold med det Hele! desuden har jeg jo Lov til at gifte mig med min anden Cousine, den Bondetøs, De finder styg, og hele Verden elskværdig; derved redder jeg det Hele. Men om jeg ogsaa ikke fik en Skilling af de Tredivetusinde, om De krævede mig til Regnskab med Kaarde eller Alen, saa tog jeg dog ikke Deres Datter, siden hun elsker en anden.

Mikkel, Isidora. Hvad?!

Zacharias. Som jeg siger!

Mikkel. Men hvem elsker hun da?

Zacharias. Udenlandske Fabricata! Englænderen! Mr. Faulkland!

Mikkel. Hvad hører jeg? og hvoraf veed De det, min Herre?

Zacharias. Deres Svoger har jo seet ham paa Knæe for hende, og hørt ham gjøre Løfter, og saa vil De have, at jeg skal tage hende? — nei, nei, nei!

Isidora. Du modsiger ham ikke, Julie?

Julie. Jeg tilstaaer at mit Hjerte har følt mere for Hr. Faulkland, end for nogen anden; men det er forbi; fra dette Øieblik af er Erindringen om ham udslettet af mit Hjerte, og jeg beder, Hr. Fætter! at De med Tillid til min Forsikkring, at jeg vil skjænke Dem min fuldkomne Hengivenhed og Agtelse, vil modtage min Haand og frelse min Fader fra Undergang.

Zacharias. Nei, nei! lov ikke noget, De ikke kan holde. Jeg vil nok have hele Arven; men, min Sjel, ingen halv Kone! Har De i Sinde at opoffre Dem for Deres Forældre — det er smukt, rosværdigt; men troer De, jeg vil gjøre det? Deres Forældre har holdt mig for Nar og bagtalt Cousine Ane, derfor vil jeg hævne mig og tage hende til Kone ligefor deres Næse.

Isidora. Deres Opførsel er meget besynderlig.

Zacharias. Men redelig; havde Deres været det sidste, var min ikke blevet det første. Og maa jeg nu spørge, hvor er min Cousine? Her er ikke et Øieblik at spilde; i et Par Timers Tid skal jeg elske, gjøre mig elsket, frie, forloves — o Gud hjelpe mig! det overstiger næsten menneskelige Kræfter! Hvor er hun? hvor er hun?

Isidora (hurtigt). Ikke her i Huset! hun er i dette Øieblik taget hen i en Boutik med Jomfrue Golz.

Zacharias (til Mikkel). Er det Sandhed? Paa Deres Ære, er det Sandhed?

Mikkel (forlegen). Hun er med Jomfrue Golz, ja paa min Sjel, det er hun!

Zacharias. Men i hvilken Boutik? for skal Damerne i een, saa render de i dem alle. Men troe ikke, at saadan en lumpen Hindring skal tilintetgjøre mine Planer. Jeg flyver fra een Boutik til en anden, kjøber et Tørklæde i een, et Par Handsker i en anden, indtil jeg kommer paa Sporet, og gjør jeg det, saa er min Skjæbne afgjort. Jeg frier til hende paa staaende Fod, hvor jeg finder hende, om det saa var midt paa Gaden; for Tiden løber, Tiden løber, og det er Nytaarsdag i Morgen. (ilter ud).

Syvende Scene.

Mikkel. Isidora. Julie.

Mikkel. O jeg arme Mand! alting er ude! Men Julie! hvorledes er det muligt —

Isidora. Nu er det ikke Tid at spørge hvorledes det er muligt; det gjælder for Øieblikket kun om at gjøre hans Giftermaal med Ane umuligt! Vi maae hindre deres Sammenkomst. De Tredivetusind fristet ham, og seer han, at han ikke kan faae Ane, saa bliver han ligesaa eftergivende, som han nu er trodsig, og tager Julie med Glæde. Jeg vil gaae for at holde Øie med hende. (svagende) Frygt ikke, Julie! det er en Galning, men en forstandig Kone kan let gjøre hom til sine Lueners Slave. (gaaer.)

Mikkel. Ak ja! en forstandig Kone formaaer meget, mit Barn! Jeg vil ellers ønske for Din tilkommende Mand, at Din Forstand er ikke altfor glimrende; thi desto dunklere blive hans Udsigter. (ved sig selv) Ak ja! ak ja! før havde jeg en Kone med en lille Forstand, hende beherskede jeg og var en holden Mand, nu har jeg en Kone med stor Forstand og er en Prakker! Himlen give os alle Forstand, men vore Koner kun til Huusbehov! (gaaer.)

Ottende Scene.

Julie (alene).

Jeg Ulykkelige! jeg er en Byrd for Lune og Egennytte. Den ene skal tage mig og den anden vil bortgive mig — blot for Penge! Og Faulkland, den eneste jeg hængte ved med Kjerlighed, er en Uværdig, som —

Niende Scene.

Julie. Faulkland.

Faulkland. Ah, smuk Miss! er jeg saa lyklig at træf Dem aleen? Endnu i sorrow? har min love ikke kund forjag den black cloud that rests over Deres Øie?

Julie. Jeg er Datter, og ikke (med Betydning) ufølsom for dens Lidelser, jeg elsker. Som jeg hører, har De forlangt en fuldstændig Opajørelse af min Fader i Morgen.

Faulkland. Yes!

Julie. Det er Dem vist ikke ubekjendt, at min Fader —

Faulkland. Har levet paa en stuur Fod med lil Handel; jeg har hørt something so.

Julie. Hvis han nu ikke kan betale? hvad vil De da gjøre?

Faulkland. Vær rolig til i Morgen, and you vil see!

Julie. Jeg opfordrer Dem til paa Ære at sige mig, hvad vil De gjøre?

Faulkland. My duty! Som Commis sørg for min Principals Bedste.

Julie. De vil da have Deres Tilgodehavende, om han endogsaa, for at udrede det, skal gribe til Bettelstaven?

Faulkland. Min Principal vil int tabe!

Julie (med Stolthed). Og De tør sige, at De elsker mig?

Faulkland. Af my very heart!

Julie. Men jeg foragter Dem, kolde, følesløse Menneske! Kjerlighed og Ubarmhjertighed kan ikke boe i eet Hjerte! De vil række Haand til min Faders Ulykke, jeg vil dele den, arbeide for ham, sørge med ham — men Dem — Dem, som — jeg tilstaaer det, for at lade Dem føle hvor dybt jeg nu maa foragte Dem — Dem, som jeg inderligt elskede, Dem vil jeg — nei, ikke hade, men forglemme, (smertelig) hvis jeg kan! (gaaer.)

Faulkland (alene). A lovely girl! God dam!

Ellevte Scene.

Faulkland. Golz.

Golz. Deres Tjener, min Herre! Tag mig ikke ilde op, har De seet Jomfrue Stolpe, Jomfrue Ane Stolpe?

Faulkland (sagte). Deuce take it! Mr. Golz!

Golz. Lieber Freund! svar mig; det er min Brut, min Forlovede — jeg maa, jeg skal, jeg — (seer ham i Ansigtet) Gottes Wunder! jeg tager ikke feil — Sir Richard Belton! der reiche Sir Richard Belton, so wahr ich lebe!

Belton. Hush! my name er her Faulkland.

Golz. Men hvorom kommer De her i denne lumpne Land?

Belton. For at see med mine egne Øine — and søge — ah — you cannot guess it, Sir.

Golz. Vil De negocere en Laan? gjør mig lykkelig, lad mig være Deres Agent — De har mig for en halv Percent.

Belton. No, Sir! jeg vil hente en Diamant here.

Golz. Jeg er Kjender; maa jeg tjene Dem? gjør mig lykkelig!

Belton (smilende). Jeg troer ikk, De kjender Diamanter af de Slags. But what gjør De her?

Golz. Ak, Hochverehrtester! jeg gaaer og søger om min Brut. Har De hende ikke seet? om Gottes Willen, har De hende ikke seet?

Belton (seer op og ned ad ham). Hvad! vil De gift Dem?

Golz. Ja! Bin ich nicht en Mand i mine bedste Aar? Und hvad er doch schöner, als so ein kleines Geschöpf, das uns lieben und carressiren kann und en Himmel aus der Erde machen. Ach Gott! Sie sind ja wohl ogsaa en gifter Mand?

Belton. No, Sir.

Golz. Gifte Dem, Hr. Belt — ah, ich bitte, Hr. Faulkland will ich sagen. De maa accordere Dem en Kone her i Landet, denn die Frauenzimmer's ist doch das einzig Schöne wat de miserable Land hat.

Belton. And when jeg det netop vil, Sir? But sige ikk hvem jeg er. Svære mig det!

Golz. Gott bewahre! det svær jeg med Forneielse!

Belton. Mr. Stolpe skal ikk kjend mig. Jeg er her en Commis Faulkland, som skal have liquidation for Richard Belton and vil have something meer — Ha! ha! ha! a little sweet thing — but Mr. Golz, you cannot guess it — Ha! ha! ha! you cannot guess it! (gaaer.)

Tolvte Scene.

Golz (alene).

So? meinen Sie das? Men jeg har en forslaaen Hoved, jeg gjætter det sku! Han er verliebt, bestimmt verliebt in de klane Julie, han har fulgt hertil. Ha! das Glückskind — Richard Belton, der steinreiche Mann! Hvordan har han sig aber verliebt in de fattige klane Dummkopf? Hat er denn nicht meine Sprangse gesehen? es ist ein niedliches Mädchen! Hum! wenn man — Hum! hun er smuk, hun er spiritues — det var ikke umuligt —

Trettende Scene.

Golz. Esperance.

Esperance (kaster sig paa en Stol). O Papa! jeg er saa echaufferet! saa udmattet, saa —

Golz. Hvad har Du denn bestilt, mein liebes Kindchen?

Esperance. Det affkyeligste Arbeide af Verden. Jeg har pyntet den lille klaue Jernkræmmertøs.

Golz. Hvad sagde Du der, Barn? Vil Du værsgod at entholde Dig fra solche Expressioner! Hun er slets ikke klau, hun er Din Moder!

Esperance. Hvad, min Moder?

Golz. Som jeg siger, hun er Din Moder; jeg gjør hende dertil.

Esperance. Hvad! De gifter Dem? Det vil De gjøre mod Deres Børn?

Golz. Nei, jeg vil sku gjøre det mod mig selv.

Esperance. Ingen uden De selv vil troe, at hun elsker Dem.

Golz. Wenn jeg troer det, er det ogsaa nok!

Esperance. Jeg vil ikke blive i Huset, naar De gifter Dem.

Golz. Vil Du ikke blive i det, saa gaaer Du ud af det! Natürlich!

Esperance. De kan virkelig taale, at Deres eneste Datter forlader Deres Huus?

Golz. Med en steinreicher Mann — ja wohl!

Esperance Hvad siger De, Papa? Hvad siger De?

Golz. Wenn Du bruger Din Fornuft, saa er Din Lykke gjort. Jeg vil deponere en Hemmelighed hos Dig. Hvem er denne Englænder, denne Faulkland? jeg siger: hvem er han?

Esperance. Ja, jeg siger det samme, hvis han ikke er Faulkland.

Golz. Han er en stuur Mand, en reicher Mand, han er Richard Belton, en Mand paa sire Tønder.

Esperance. Hvad siger De, Papa? Og han? saa tal dog, tal, Papa!

Golz. Han kommer for at søge en Kone ud! verstehst Du was? Ha! ha! ha! — en Kone.

Esperance (med nedslagne Øine). De mener, søde Papa! at jeg, at jeg —

Golz. At Du skal fange den Fugl! freylich! Sey aber klug, den han har schon en Fuß i de klane Julies Garn.

Esperance (coquetterende). Ah, hun var da ingen farlig Fiende. (svagende) Jeg kunde ret have Lyst til at gjøre et Angreb paa hans Hjerte; ikke for at vinde ham — langtfra, men for at more mig ved hans Forlegenhed hos en Dame af Opdragelse.

Golz. Ach, was more? wenn Du ferst har ham og hans sire Tønder, saa kan Du sætte ham i Forlegenhed. Sey klug; denn jeg er bange, at wenn det kommer til det Yderste med denne Mosjø Fætter, dann expirerer Belton sig for Julie, und saa er det Hele forlorent.

Esperance (blye). De veed jeg elsker Dem, søde Papa! Jeg vil opfylde Deres Ønske, endskjøndt min Undseelse og min —

Golz. Gut, gut! Aber, hvor er min Ane?

Esperance (meget venlig). Ovenpaa, Papa! o hun er saa nydelig, som en Engel; jeg har pyntet hende med en Smag —

Golz (kysser hende paa Panden). Tak, min Barn! Du er doch en godt Barn!

Esperance, Stakkels Pige! hendes Tante gjør sig al Umage for at holde hende deroppe, indtil Hr. Fætteren har erklæret sig for Julie.

Golz. Possen! wenn hun ferst mig har sagt ja, saa tager han nok Julie! Min gode Barn! jeg har den fordømte Podagra; vil Du hente hende herned? jeg maa declarere mig for hende.

Esperance. Med største Fornøielse, kjæreste Papa! Jeg vil sige, De har et Bud fra hendes Forældre. Ha! ha! ha! jeg skal føie Dem, Papa! jeg skal gjøre Belton vanvittig af Kjerlighed. Men, veed De hvad? Jeg kan ved Gud ikke være grusom! De har overtalt mig til det Spøg; det er Deres egen Skyld, fødeste Papa, om jeg af Medlidenhed med ham gjør det til Alvor. (gaaer).

Fjortende Scene.

Golz (alene).

Ein weiches Herz, Gott straf mich! Hun slægter mig paa! Jeg hører Skridt, ach!

wenn det var die reizende Schöne? Ich werde von Sehnsucht und Henrikkelse überwältiget. (sætter sig ned).

Femtende Scene.

Golz. Ludvig.

Ludvig. Deres Tjener, Hr. Golz!

Golz (sagte). Ah, der vermaledeytete Schwager!

Ludvig. Tør jeg spørge Dem, har De ikke seet Jomfrue Ane Stolpe?

Golz. Freilich har jeg hende seet.

Ludvig. Er hendes Fætter hos hende?

Golz. Nein, lieber Mann! han er ikke kommen endnu, und jeg haaber, at wenn han kommer, saa skal han faae en lang Næse.

Ludvig. Hvorledes, Hr. Golz? vil De ogsaa være med at udrive hende af hans Kloer?

Golz. Det var ogsaa en Spørgsmaal? Troer De, at jeg ruhig kan see paa, at en anden løber af med min Kjereste?

Ludvig. Deres Kjereste?!

Golz. Ja! Jeg har den elterliche Segen, und wenn jeg —

Ludvig. Ak! Israel! Israel! Du skyder idel Løgn med Din Tunge og ingen Sandhed! Jeg er hendes Forlovede, mig har hun skjænket sin Troe.

Golz. Sey nicht toll, lieber Freund! Pigen er min og jeg vil have hende.

Ludvig. Gamle! Du trænger mere til Hvile i Gravens Favn, end i en ung Piges.

Golz. Hvad har han med min Grav at bestille, Mosjø? Jeg kan gjøre hende lykkelig.

Ludvig. Det er ikke sandt! Kun min Haand kan lede hende til sand Lykke.

Golz. Ach was. Sie sind ein Romantiker!

Ludvig. De er et Menneske uden Sjel! De kan ikke elske hende.

Golz. Und De er et Menneske uden Penge! De kan ikke forsørge hende.

Sextende Scene.

De Forrige, Ane (pyntet).

Ane (til Golz). Deres Datter siger, at De har Bud fra mine Forældre.

Ludvig. Nei, det er mig der har Budskab—

Golz. Schweigen Sie! Det er sandt, Jomfrue Stolpe! det er mig, som har den Segen; vil De være min Brut?

Ludvig. Hun er alt min!

Golz. Lieber Freund! gehen Sie davon und stören Sie meine Liebe nicht.

Ane. Men hvad skal alt dette betyde? De gjør mig ganske angst.

Ludvig. Vær rolig, Ane! ganske rolig! Jeg er Din Vognborg, og bør være det; thi jeg er Din Trolovede.

Golz. Das bin ich, und sie kann ja doch nicht zwei Männer auf einmal haben!

Ludvig. Ane! jeg har Dit Løfte —

Golz (tager den anden Haand). Süßes Kind, jeg har den Segen.

Ane (angst). Slip mig, slip mig! ere De forrykte?

Ludvig. De seer, at Pigen ikke elsker Dem, hav derfor den Godhed at gaae.

Golz. De seer, hun hader Dem; laufen Sie darum zum Teufel!

Ludvig. Jeg gaaer ikke af Stedet.

Golz. Ich auch nicht!

Ludvig. Jeg er Anes Brudgom!

Golz. Jeg siger, det er mig der er Anes Brudgom!

Syttende Scene.

De Forrige. Zacharias.

Zacharias (hastig). Men jeg siger, at det er mig der er Anes Brudgom!

Golz. Ach weh! der Fætter!

Ludvig. Vogt Dig, Ane! han dyrker Mammon —

Ane. Men hvad er dog alt dette?

Zacharias. Saa har jeg da fundet Dem! Bryd Dem ikke om de Narre! Jeg er Deres Fætter og brænder af Længsel efter at sige Dem, hvor høit jeg elsker Dem.

Ane. Men vi har jo aldrig før seet hinanden, Hr. Fætter!

Zacharias. Just derfor maae vi hurtig indhente det Forsømte! Hav den Godhed at lade os være ene, mine Herrer!

Ludvig. Det gaaer for vidt! De viser Brudgommen Døren for at gjøre Cour til Bruden! Er det Humanitet? spørger jeg.

Golz. Behüte! det er den argste Grosseretet von der Welt! und vi vil ikke taale det! (træder hen mod Zacharias) Wenn De ikke fortrækker, min Herre! saa gjør jeg det, jeg ellers lod være!

Zacharias (hæftig). Og det er? det er, min Herre?

Golz (spag). Jeg gaaer min Vei.

Ludvig. See saaledes er det Du elskes Ane! Nei hos mig kun skal Du finde Troskab til Døden. Jeg gaaer ogsaa — men for at vende tilbage og revse Dem efter Fortjeneste, min Herre! De har erklæret Dem for Julie og nu vil De — Deres Moralitet er virkelig af en meget slet Bonitet! Jeg henter min Svoger for at han kan vise Dem ud af et Huus, hvor De, til Løn for Gjæstfrihed, udbreder Forargelse og Letfærdighed. Jeg gaaer — men jeg vender frygtelig tilbage. (gaaer).

Golz. Empfehle mich gleichfalls! (sagte) Jeg maa dog see hvad han vil gere! Ach, hvor die Liebe doch er en malereuse Leidenschaft. (gaaer).

Attende Scene.

Ane. Zacharias.

Ane (neier). Om Forladelse, at jeg følger efter de andre, Hr. Fætter! men da jeg ikke har den Ære at kjende Dem —

Zacharias. Saa maa De blive for at faae den. Tiden er knap; jeg vil strax gaae til Sagen. Seer De, — jeg skal — vi skal — det er saadan en forbandet løierlig Historie, at jeg ikke veed, hvorledes jeg skal begynde paa den; men De er smuk og seer saa god ud, at jeg ikke kan andet end begynde med Enden. Tag mig ikke ilde op, at jeg spørger Dem: vil De have mig til Mand?

Ane. Hvad for noget! Jeg har jo aldrig før seet Dem for mine Øine og —

Zacharias. Saa see mig da nu; men i en Hast; thi inden vi veed et Ord deraf, har vi hele Familien paa Halsen. (gaaer omkring foran hende) Mit Udvortes vil De altsaa behage at tage i Øiesyn, hvad det Indvortes angaaer, saa kan jeg fremvise de bedste Skudsmaal.

Ane. Den unge Herre, som gik saa vred herfra, har tilbudt mig sin Haand.

Zacharias. Det forundrer mig ikke; De er nok saa smuk, at De kan gjøre en Qvæker forrykt: men det veed jeg, De kan aldrig skjænke ham Deres Hjerte. De er munter, livlig — en lille Skjelm.

Ane. Hvoraf veed De det?

Zacharias. Deres Øine sige det. Tag Dem iagt, det er nogle smaa Sladderhanke! Pas paa, saasnart De begynder at holde den mindste Smule af mig, saa tjene de mig i strax at fortælle mig det.

Ane (Falkagtig). Vogt Dem! Øientjenere ere artigst, naar de ville bedrage.

Zacharias. Lad dem gaae i Skole hos Deres Hjerte, og de blive Oprigtigheden selv.

Ane. Saa kjender De alt mit Hjerte? hvor har De gjort det Bekjendtskab?

Zacharias. Alle kappes jo om at rose Dem, og i dette Øieblik har jeg jo havt det meest glimrende Beviis paa, at De er uimodstaaelig.

Ane. Hvorledes det?

Zacharias. Fandt jeg ikke her to Rivaler, som vare færdige at bræbe hinanden af Kjerlighed til Dem, og dog elskede De ingen af Dem.

Ane. Hvoraf veed De det saa bestemt?

Zacharias. Deres Øine, Cousine! Deres Øine! De frygtede jo mere for Dem selv, end for Deres Elskere, og sand Kjerlighed gjør omvendt.

Ane. Det veed De af Erfarenhed?

Zacharias. Endnu ikke, men jeg haaber, at jeg ved Deres Hjelp snart skal faae det at vide. Ikke sandt, De vil bønhøre mig, lille Cousine?

Ane. Men saadan en Hast —

Zacharias. Man skal haste til Lykken, ellers naaer man den aldrig. Vi maae være forlovede endnu i Aften, saa have vi tituspinde Daler mere at fætte Boe med. Nu er der ikke Tid til at fortælle Dem Sammenhængen; men (giver hende et Papir) her har jeg selv taget en Udskrift af Testamentet, læs den, saasnart De faaer Leilighed dertil; men bønhør mig nu —

Ane. Et saadant Skridt — mine Forældre —

Zacharias. De ønske det ligesaa ivrigt som jeg; jeg har talt med dem —

Ane. Allerede? Jeg kan virkelig ikke begribe Deres besynderlige Opførsel. De har aldrig seet mig og begjærer mig dog af mine Forældre, De styrter her ind i et fremmed Huus og vil have, jeg strax skal blive Deres Kone — De er en Gaade.

Zacharias. Som De bedst kan løse ved at binde den, smukke Cousine!

Ane. Som jeg ikke skjøtter om at løse ved at binde mig, muntre Cousin!

Zacharias. Deres Øine, vogt Dem for Deres Øine!

Ane. Vogt De Dem selv for Deres; nu begynder jeg ogsaa at forstaae Øiensproget.

Zacharias. Saa begynder De bestemt ogsaa at elske. Men hvad læser De i mine Øine?

Ane. At De er indbildsk.

Zacharias. Det er Sandhed! Vilde De være mere tilfreds med mig om jeg var mindre indbildsk af den Opmærksomhed, De viser mig.

Ane! Opmærksomhed! Om et Par Minuter siger De vel reent ud, jeg er dødelig forelsket i Dem.

Zacharias. Jeg vil sige det strax, naar De vil være saa artig ikke at sige mig imod. Død og Plage! de komme! Kjæreste, bedste Cousine! skiig mig i største Hast, elsker Du mig? Tal, tal — Død og al Ulykke — der har vi dem alt —

Nittende Scene.

De Forrige. Mikkel. Isidora. Golz. Ludvig.

paa engang } Ludvig. Jeg beder Dem, Hr. Svoger! } Golz. Jeg er den Brudgom —

Mikkel. Tillad at jeg taler med ham! Min Herre! De handler her paa en Maade —

Zacharias. Som De ikke ynder; det indrømmer jeg Dem med Fornøielse. Men tillad, at jeg udbeder mig min Cousines Erklæring i Deres Nærværelse.

Isidora (afbryder levende). Det gjør mig ondt, min Herre! at vi aldeles ikke kan tillade hende nogen Erklæring af dette Slags her. Disse to Herrer paastaae at have hellige Rettigheder, som vi ikke vil taale fornærmede i vort Huus.

Zacharias (tager Ane ved Haanden). Saa vil jeg fornærme dem udenfor Deres Huus.

Isidora. Jeg tillader ikke, at den unge Pige forlader det! Jeg har bragt hende herhid, og det er min Pligt at staae hendes Forældre til Regnskab.

Zacharias. Men for Djævelen! hendes Forældre —

Isidora. Ingen Høftighed, bedste Ven! de komme snart, og vil vist afgjøre Sagen

til alle Parters Fornoielse? Imidlertid, der er ferveret, mine Herrer! til Bords! til Bords! Glæden vinker! (sagte til Mikkel) Vi maae holde dem borte fra hinanden! (til Zacharias) Hr. Skolpe! De er min Cavaleer! Michael! vor lille Veninde venter Din Arm! (sagte til ham) Endnu er intet tabt; jeg skal seire trods alle Vanskeligheder! (høit) Ha! ha! ha! alle Ansigter forstemte? Glæden leve! Hr. Golz! lad Bachus forjage den mørke Melancholie fra Deres Pande! Ludvig! har Du ikke en lille didactisk Hjertestyrkning? Huft paa Din balsamisk rene Samvittighed! Til Bords, mine Venner! til Bords, I Elskovs trælbundne Sønner!

(De gaae).

Fjerde Act.

(Samme Værelse).

Første Scene.

Mikkel. Isidora.

Mikkel. Der bar vi det! Han reiser sig lige fra Bordet og løber efter Contracten! Og naar nu Forældrene komme — O! jeg er en ruineret Mand! — Hvad er til Tjeneste? Hvad er nu Frugten af Din Klogskab?

Isidora. At han gifter sig med Julie.

Mikkel. Hvad behager?!

Isidora. Jeg kan ikke begribe, hvorfor Jomfrue Golz saa inderlig ønsker Julie gift med Zacharias; men hun gjør det, det er vist, og hun har sagt mig, at hun har en Plan til at faae Ane hjem i sine Forældres Huus i det afgjørende Øieblik — Du har seet hvor ivrig han stræber at faae Arven — Du kan altsaa slutte Dig til Følgen.

Mikkel. O Qvinder! Qvinder! Fyrsterne burde bruge Jer som Diplomater, hvis Jeres Troløshed ikke endnu langt overgik Jer List! Men, Dora! kan vi ogsaa gjøre alt dette med en god Samvittighed?

Isidora. Jeg haaber, at vi derved grundfæste den hele Families Lykke. Ane passer sig dog langt bedre for min Broder end for Zacharias, og han trænger til en Kone, hvis Alvor kan mildne hans Letsindz kan han da finde en bedre, end Julie?

Mikkel. Charmant, vi forene vor egen Interesse med de andres Lykke! Kjæreste Kone! jeg beundrer Din Forstand, endskjøndt jeg snarere burde beklage mig over den.

Isidora. Beklage? og hvorfor?

Mikkel. Har Du ikke ved den gjort mig til Din Slave? Hvad er til Tjeneste?

Isidora. Du tillægger mig der et Herredom over Dig, som jeg langt fra ikke har. Hvor mange Ønsker har jeg ikke havt, som Du aldrig har opfyldt, uagtet de ikke kostede Dig noget? Jeg behøvede blot at nævne eet for at bringe Dig til at rødme.

Mikkel. Nei, jeg rødmer slet ikke! Jeg veed meget godt, hvad det er for et Ønske; men jeg rødmer dog ikke. Du vil være Frue — det er Dit Ønske! Du vil jeg skal gaae ind i Borgerskabet for at blive Lieutenant — det er det; men jeg kan lade Dig vide, jeg har Brystsyge.

Isidora. Hvad? har Du Brystsyge?

Mikkel. Ja, den har kostet mig rene 25 Daler, og endda havde jeg ondt ved at faae den. Og om saa ikke var, Dora, har Du da ikke bedre Forstand paa Forfremmelse og Afgang? Skulde jeg graahærdede Mand gaae hen og blive Underofficeer, jo det vilde klæde mig net! og naar vilde Du saa blive Frue? Nei, kjære Barn! jeg veed nok, Du vilde gjerne have mig til at rødme, især hvad Kjolen angaaer; men det gjør jeg ikke!

Isidora. Du bebreider mig altid Egennytte. Jeg ønsker blot, at Du ikke skal staae tilbage for Dine andre Laugsbrødre, som have en Rang. Det er Grunden til mit Ønske, som Du ogsaa paa en anden Maade kan opfylde. Ogsaa for Fredens Ven gives der Vei til Hæder.

Mikkel. Aa, nu er det Agenten, som staaer Dig for Hovedet. Jeg har for længe siden begyndt at agentere og commissionairere. Jeg er mere Agent, end jeg forlanger at være; men det er skn noget, som ikke hædrer mig, og endnu mindre giver mig Credit. Og har jeg ikke Udgifter nok? skaffer Du mig ikke daglig flere? skal jeg nu ovenikjøbet formere dem ved Rangskat? Hvad er til Tjeneste? Har jeg ikke alt gjort nok for Din Skyld?

Isidora. Og dog mindre, end Du lovede ved vor Forlovelse! Forsikrede Du mig ikke helligt, at Du vilde sørge for min Familie, og har Du gjort det? Mine andre Sødskende ere døde, kun min Broders Skjæbne ligger mig paa Hjertet. Han tager i Morgen herfra, for at søge sin Lykke: har Du bidraget dertil? Det har smertet mig dybt, at den skal være et Værk af en Fremmed, og at Dine Omstændigheder, tvertimod mine Forventninger, ikke ere saaledes, at han kan takke Dig for den.

Mikkel. Og hvem er Skyld deri? Hvad er til Tjeneste?

Isidora. Ikke jeg! Smigrede Du mig ikke ved vort Giftermaal med Rigdom? Har Du nogensinde, før nu, underrettet mig om Din sande Stilling? I Sandhed! jeg har mere at bebreide Dig, end Du mig?

Mikkel. Du har Ret, og det gjør mig mere ondt, end om Du havde Uret!

Anden Scene.

De Forrige. Ludvig.

Ludvig. Jeg kommer for at sige Dem Farvel.

Isidora. Hvor vil Du hen?

Ludvig. Begrave mig og min Kummer i Neslved. Jeg kan ikke holde ud at være her længer; thi jeg seer, at ogsaa Ane vender mig Ryggen. Var hun bleven tvungen, jeg skulde have befriet hende med mit Livs Forladelse; men nu, ak — med Drøvelse maa jeg tilstaae, jeg fandt ikke een Retfærdig i Sodoma. Men før jeg gaaer, er det min Pligt at bringe Dem min inderligste Taksigelse, ædle Mand!

Mikkel. Ah, hvad! De har intet at takke for —

Ludvig. De har, trods alle mine Bønner, ikke selv villet høste, hvad De har saaet for mig; — vel! jeg vil bruge det, saa vi begge skulle have Velsignelse deraf; men min Søster skal erkjende Deres Høimodighed.

Isidora (urolig). Hvilket? Hvad vil Du sige dermed?

Mikkel. Ah, Snik Snak!

Ludvig. Dermed vil jeg sige —

Mikkel. At De er en Nar!

Ludvig. Nei, at De er en Hædersmand. Det er Din Mand, Søster, som uden vort Vidende har sat mig i Vei med en Capital, som han havde bestemt til Dine Sødskendes Understøttelse.

Isidora (beskjæmmet). Hvorledes?

Ludvig. Han har forbudet mig at sige det, men sand Taknemmelighed er ikke stum.

Isidora (kalder Mikkel om Halsen). Mand! ædle, fortræffelige Mand! hvor dybt beskjæmmer Du mig ikke? I dette Øieblik, da en eneste skuffet Forhaabning kan bringe Dig i den piinligste Stilling, sørger Du, ved egen Opoffrelse, for min Familie, og jeg skulde ikke ære Dig? o, hvad siger jeg? elske, elske Dig inderligt? Kan Du tilgive og forglemme?

Mikkel. Naa, naa, Dora! troer Du, at jeg ikke har bestemte Løfter, fordi jeg ikke har bestemte Priser?

Isidora. Men hvorfor har Du skjult denne ædle Handling for mig?

Mickel. Fordi jeg frygtede, at Du vilde miskjende min Ordholdenhed paa en Tid, da vi selv trængte.

Isidora. Og Du beklagede Dig aldrig over mine Bebreidelser? Velan! jeg vil søge at gjengjælde Din Høimodighed! Skulde vore Kaar blive trange, da vil jeg lindre dem ved trofast Deeltagelse og Virksomhed; skulde vor Plan lykkes, blive de glimrende, da vil jeg gjøre dem varige ved Huusligbed.

Mikkel. Dora! min Modgang har skjænket mig et af de skjønneste Øieblikke i mit Liv.

Isidora. Og ingen Modgang skal igjen fraræve Dig det. Hidtil bandtes jeg kun til Dig ved Venskab og fælleds Interesse, dette Øieblik har erhvervet Dig mere, end alle Dine Opoffrelser: min inderlige Kjærlighed. (vil gaae).

Mikkel. Og dog vil Du forlade mig.

Isidora. For at give mit Hjerte Luft i Taarer og tænke paa at gjøre vor Lykke varig! (gaaer).

Mikkel. Hvilken Kone! (tager Ludvig om Skuldrene) Hvilken Kone, kjære Svoger! Prima Sort! superfiin fiin! De finder, min Sjel! ikke en Kone af det Mønster i Kjøbenhavn, og ægte — nu er hun prøvet — jeg staaer inde for at hun ikke falmer! Hvad er til Tjeneste? (følger efter hende).

Tredie Scene.

Ludvig (alene).

Saa tager jeg dog een Glæde med mig fra dette Huus! Troer jeg ikke at Vandet kommer mig i Øinene. Ak! Qvinde! Qvinde! Du er en Svale, der sværmer vidt fra Din Rede; men truer Ilden den, da vender Du tilbage, for trofast at døe i Luerne. Ane! Ane! hvis Du kjendte min Smerte, maaskee ogsaa Du —

Fjerde Scene.

Ludvig. Esperance.

Esperance. Ah, Tjenerinde, Hr. Thostrup! De søger Eensomheden? Ha! ha! ha! De er jo ogsaa en Elsker.

Ludvig. Af hvad, med Tilladelse?

Esperance. De er beskeden, De søger at skjule Deres Seier, men forgjæves! Pigens smægtende Øine have forkyndt den.

Ludvig. Jeg veed virkelig ikke hvor De vil hen med Deres smægtende Øine! Det er en mørk Tale, men jeg er et Fornuftvæsen, og jeg skal i Kjerlighed saavelsom i Handel udbede mig en reel Behandling.

Esperance. Og Ane er et fornuftigt Væsen, som har mere Verdenskundskab, end De.

Ludvig. Ane? Men forklar Dem.

Esperance. Hun vil ikke skjære over hvad hun kan løse. Hun vil vise sig eftergivende mod sine Forældre, for at de ikke ved Tvang skal holde hende fra at udføre sit Forsæt.

Ludvig. Og det er, Jomfrue Golz? tal!

Esperance. Har De fortjent det? Deres Naivitet før nærmede sig virkelig noget til Spot.

Ludvig. Men, bedste Jomfrue! tænk paa, at et elskende Hjerte —

Esperance. Velan! Hun har besluttet at blive Dem troe, og endnu i Aften hemmeligen at tage fra Byen med Dem.

Ludvig. Hvad siger De? Hun elsker mig altsaa?

Esperance. Rasende!

Ludvig. Men tage hemmeligen bort! — Det forstaaer sig, hendes Forældre har engang sagt, at hun skulde have sin egen Villie, og fordi de nu skifte Tanker —

Esperance. Saa kan De ikke skifte Kjerlighed!

Ludvig. Nei, det kan jeg paa ingen Maade! Men hvorledes har hun kunnet be-

troe sit Hjertes hemmeligste Følelse til Dem, som en Fremmed?

Esperance. Hun mødte Deeltagelse hos mig og Fjendskab hos sine egne. Hendes og min Interesse er desuden een. En ung Stedmoder er mig altfor farlig til at jeg ikke af alle Kræfter skulde understøtte hendes Planer.

Ludvig. Men jeg kan dog ikke —

Esperance. Jeg hører, min Broder kommer; lad os være alene, og kom tilbage om et Øieblik for at modtage et overtydende Beviis paa hendes Kjerlighed og min Oprigtighed.

Ludvig. Ak, Deres Ord ere mit Hjertes Manna. (gaaer).

Femte Scene.

Esperance. Joseph.

Esperance. Ha! ha! ha! hvad Du seer elegisk ud, Joseph! Ha! ha! ha! nu gik en ulykkelig Elsker sjæleglad, og her kommer en lykkelig, nedsjunken i Tungsind!

Joseph. Er jeg lykkelig?

Forsvunden er mit Haab, min Fred, min Roe!
Alt Skjæbnen strækker ud sin skarpe Kloe —

Esperance. Ah, hold dog op med Dine Jeremiader. Din Elskede er jo nu fri —

Joseph. Men fattig, og Papa tillader aldrig —

Esperance. Hvis min Plan faaer et lykkeligt Udfald, eier hun tusinde Rigsdaler.

Joseph. Du skjænker mig ved Gud Livet! Men hvad er Din Plan? —

Esperance. At hindre Fætteren i at gifte sig til den bestemte Tid, og Papa i at tage Prindsessen paa Vestergade.

Joseph. En glimrende Idee paa min Ære; men hvorledes vil Du udføre den?

Esperance. Bryd Dig ikke om det, tænk blot paa Følgerne: Papa bliver ved at være Enkemand, den hellige Hoskræmmer faaer Ane, Julie faaer tusinde Rigsdaler, Du faaer hende, og jeg snapper Mr. Faulkland fra hende og tager ham selv.

Joseph. Fra hende? og Du tager ham selv? Hvad vil det sige?

Esperance. Ha! ha! ha! Blinde, blinde Mandfolk! I see aldrig Graven, før I ligge i den! Har Du ikke lagt Mærke til Faulklands og Julies gjensidige Kjerlighed?

Joseph. Jeg har aldrig ahnet det med den mindste Tanke! Men sig mig dog, kjæreste gode Søster, hvad vil Du gjøre?

Esperance. Dele Parret mellem os! Denne Faulkland har Egenskaber — o! glimrende Egenskaber i egentligste Forstand.

Joseph. Ha! ha! ha! Du er genial! Ha! ha! ha! Det er vi begge! Men Du brillerer ved Forstand og jeg ved Phantasie! Du er en Minerva og jeg — en Apollo — Ha! ha! ha! Hør ved Du hvad? jeg vil gaae op i Salen og passe paa det gunstige Øieblik til at erklære mig, og saa vil jeg studere paa en original Maade at foredrage mine Følelser. Det Nye er et Element af Skjønheden, siger den nyere franske Skole. — I Vers — nei det er for manniereret! Ah, jeg har det! Hun skal læse i mit Øie! Mine Følelser skal overvælde mig, min Kjerlighed skal ikke finde Ord. He! he! he! Hvad synes Du? Originalt? He! he! he! Det er en Tanke af Göthe:

Laß diesen Blick,
Laß diesen Händedrück Dir sagen
Was unaussprechlich ist.

Ikke sandt, lille Søster! jeg er et Originalgenie! Ha! ha! ha! (gaaer).

Sjette Scene.

Esperance.

Ah ha! her har vi det lille Tvistens Æble!

Syvende Scene.

Esperance. Ane.

Ane (seer sig om og vil gaae). Jeg beder om Forladelse!

Esperance. Saa bliv dog, min sødeste Veninde! De søger sikkert Een, som jeg kan give Dem Underretning om. Arme Glut! man søger at holde Dem borte fra ham.

Ane. Hvem vil holde mig borte fra min Fætter? Hvem?

Esperance. Naa jeg traf det dog! Ih hvem uden Deres Tante? Hun vil sikkre sin Datter den hele Arv, og berøve Dem Deres Fætters Kjærlighed.

Ane. Ih! Gud bevares! hvad siger De!

Esperance. Sandhed! Har De ikke seet med hvilken Snedighed hun har holdt Dem borte fra ham, og derimod søgt at lægge ham i Datterens Lænker, og hvem veed — Deres Fætter er letsindig, — maaskee vil det ogsaa lykkes hende.

Ane. Det er meget slet af min Tante. Hvorfor ogsaa mine Forældre blive borte; de kunde dog see paa min Fordeel.

Esperance. Hvem veed, om hun ikke ved List har hindret det! Det gjør mig ved Gud overordentlig ondt for Dem, min søde Pige! Jeg vil gjøre alt hvad der staaer i min Magt for at hjelpe Dem. Der falder mig noget ind: skriv en lille Seddel til Deres Fætter, hvori De beder ham at befrie Dem; jeg vil med Fornøielse give ham den og modtage hans Svar.

Ane. Men at skrive til et Mandfolk —

Esperance. Som er Deres Fætter — jo det er vist en stor Ulykke! Følg mit Raad og skriv: „Man lægger Hindringer i Veien for mit frie Valg, er jeg Dem virkelig kjær, da vil De frelse mig!" Hvad ondt er deri?

Ane. Det er sandt nok; men —

Esperance. Om en Time er det maaskee for sildigt.

Ane. Velan, jeg vil følge Deres Raad; thi ikke sandt, De vil ikke bedrage mig? (iler til Bordet og skriver). Og nu Udskriften —

Esperance. Holdt! De maa være forsigtig!

En Udskrift af Deres Haand kunde let røbe os. Forsegl det, saa skal jeg skrive den.

Ane. Men —

Esperance. Der kommer nogen; skynd Dem, at man ikke skal fatte Mistanke.

Ane. Jeg gaaer, jeg gaaer. (ler ud).

Ottende Scene.

Esperance, (derpaa) Golz.

Esperance. Hurtig, en Adresse til den kjælne hellige Hyrde! (skriver) Til S. T. Hr. Thostrup! Ha! ha! ha! det er vist det første Kjerlighedsbrev der er skrevet til ham. (vil gaae ud).

Golz (kommer). Sprangse! har Du ikke seet min lille Elskovsrose? hun har sig listet bort! Hvad er det Du der har?

Esperance (stikker Brevet til sig). Ah, en lille Damehemmelighed, som Papa ikke maa see.

Golz. Damehemmelighed! ah, laß mich doch mal sehen! Jeg holder meget af Damehemmeligheder! (vil tage Brevet) Laß sehen.

Esperance. Fy skamme Dem, Papa! De faaer det, ved Gud, ikke; jeg har givet mit Æresord paa det.

Golz. Ah was Æresord! Jeg har ogsaa givet mit Æresord paa ikke at røbe Hr. Belton, men har jeg ikke gjort mig til en Forbrecher aus Vaterliebe, hvorom kan Du da ikke ogsaa gjøre det — her mit den Geheimniß.

Esperance. Men, Papa! jeg forsikkrer Dem til, jeg hviner —

Golz. Wenn Du vil compromettere Dig — meinetwegen, jeg vil aber see den Geheimniß. (river Brevet fra hende.) Aha, hvat seer jeg? Til Hr. Thostrup! Hvat har Du mit den Firlefanz at skaffe? (læser det) Gottes Wunder! von der klane Ane! — Sprangse! Sprangse! har jeg det om Dig fortjent? Du conskribere mod Din egen Fader!

Esperance. Deres Vrede var retfærdig, søde Papa! naar jeg ikke var overbeviist om, at den fjottede Tøs aldrig kan blive en Kone for Dem.

Golz. Aber doch skal den fjottede Tøs blive Moder for Dig obendrein, und Du, wenn Du gjør mig en saadan Spillop noch en mal, skal Du komme til at sørge ved min Død.

Esperance. Men sødeste, bedste Papa! det vil jeg gjøre alligevel.

Golz. Ah, Schmeicheley! Wenn Du aber gjør hvad jeg befaler, so skal Du blive forneiet med mig.

Esperance. Jeg vil sandelig gjøre alt for at vinde Deres Kjerlighed baade her og hisset.

Golz. Charmant gesprochen! See her, jeg skriver en lille Seddel, hvori jeg beder hende om at være om lidt paa Hjørnet af Laderstræde og Amagertorv; der møder jeg hende og fører hende hjem; jeg skal nok snakke godt for hende, saa hun sig skal stille tilfreds. (Skriver.) Aber den Name —

Esperance. O et Par Linier uden Navn er meer end nok.

Golz. Na, see her! Nu skynder jeg mig da og venter paa hende; det er koldt, nederdrægtigt koldt; die Liebe soll mir aber Feuer geben. Sey troe, Sprangse! oder Du faaer ikke en Skilling efter mig — sey troe, mein liebes, süßes Kindchen. (gaaer).

Niende Scene.

Esperance (alene).

Nei, nei Papa, vel kan jeg ikke lide den lille Fjante; men jeg har Samvittighed, og jeg vil ikke gjøre hende ulykkelig. Hvad Deres Trudsler angaaer — mine Kjertegn skal gjøre dem magtesløse. (gaaer mod Døren).

Tiende Scene.

Esperance. Ludvig.

Esperance. Ah, Hr. Thostrup! jeg vilde just søge Dem. Jeg gratulerer; Jomfrue Stolpe vil følge Dem til Verdens Ende.

Ludvig. Er det sandt! er det virkelig sandt! O! De er Duen, som kommer med et Olieblad i sit Næb.

Esperance. Hun beder, at De om lidt vil vente hende ved Hesten paa Kongens Nytorv.

Ludvig. Med Glæde! O med den inderligste Glæde. Ak, nu har jeg Snese Gange gaaet forbi den Hest, men aldrig har jeg ahnet, at den skulde forene mig med min Sjæls Elskede.

Esperance. De maa strax være færdig til at forlade Byen med hende.

Ludvig. Jeg er færdig! Jeg havde allerede før i min Fortvivlelse bestilt en Vogn paa Rullen, ak, paa den skal jeg nu rulle afsted med mit hele Livs Lykksalighed.

Esperance. Jeg hører hende komme! afsted! man maa ikke see dem samlede.

Ludvig. Jeg flyver! jeg vil blot skrive et Brev til hendes Forældre, og som en redelig Mand underrette dem om alt. Ak! de tvinge selv vor uskyldige Kjerlighed til at bruge en List, som jeg afskyer i mit Hjerte. (gaaer).

Esperance. Maaskee skaber jeg dog to Lykkelige; thi han passer dog langt bedre for hende, end Fætteren.

Ellevte Scene.

Esperance. Ane.

Ane. Har De seet ham? Har De talt med ham? Hvad sagde han om Brevet?

Esperance. O! han blev rasende henrykt, og han vil strax bringe Dem i Sikkerhed mod alle Planer, naar De har Mod til at møde ham ved Hesten paa Kongens Nytorv, hvor han alt venter Dem.

Ane. Hvad? jeg skulde løbe ene paa Gaden efter et Mandfolk? Hvad tænker De paa?

Esperance. Deres Lykke. Gjør hvad De

vil; men benytter De Dem ikke af Øieblikket, da vent ikke at Deres Fætter bliver Deres Mand. De kjender alt hans Utaalmodighed; lader De ham vente for længe, kommer han snart tilbage, opbragt over Deres Ligegyldighed, og jeg vædder hundrede mod ti, saa er han Julies Forlovede inden en halv Time.

Ane. Jeg vil det! jeg vil det! — Men er det ogsaa vist, at han vil møde mig?

Esperance. Vil De have det utvetydigste Bevis? Denne Seddel har han skrevet Dem til.

Ane. O lad mig see! Men deri staaer jo, at han vil være paa Hjørnet af —

Esperance (afbrydende). Men han betænkte sidden, at der var saa mange Folk, og bad mig sige Dem dette mundtlig.

Ane. Men jeg synes, at denne Haand —

Esperance. Min Bedste! det er ved Gud slet ikke artigt, at De, til Løn for at jeg bedrager min egen Fader, mistroer ethvert af mine Ord.

Ane. Nei, nei! jeg vil gaae! Men denne Dragt og alene —

Esperance. Lad mig see! — Det er et ypperligt Indfald; min Broders Plaid og Kasket hænger i Forværelset. — (iler ud).

Ane. O, jeg skjælver af Angst! Om hun bedrog mig! (seer paa Seddelen) Denne Haand ligner slet ikke Fætters Afskrift af Testamentet. (tager Afskriften frem) Nei, jeg vil give mit Liv paa, at det er en anden. Gud! hvad har man for med mig? Der er hun alt! forsigtig!

Esperance (med Josephs Plaid og Kasket). See her, min lille Engel! Dette vil beskytte Dem imod uforskammede Spradebasser —

Ane. Men —

Esperance (giver hende Plaid og Kasket paa). De er en lille Gaas, som fordærver alt ved Deres Frygtsomhed! En elskværdig lille Cavaleer! (kysser hende) nydelig, guddommelig deilig. Og nu afsted, afsted, min Glut!

Ane (med Bestemthed og Betydning). Godt, jeg gaaer! Farvel og Himlen lønne Deres Opførsel mod mig! Farvel! (gaaer).

Esperance (følger hende til Døren). Adieu, min lille søde Veninde! — Jeg har vundet Spillet! Ha! ha! ha! hvor hun vil blive forbauset, hvor hun vil skjænde, og snart som en lykkelig Kone velsigne mig! den frygtelige Fjende er der ikke; nu vil jeg opsøge min uudseelige Englænder og gjøre et afgjørende Angreb paa hans Hjerte. Jeg vil lade alle Miner springe og tvinge ham til at capitulere inden en Time! (gaaer).

Tolvte Scene.

Ane (sniger sig forsigtigt ind).

Jeg gaaer ikke ud af Huset. Jeg er vis paa at hun vil bedrage mig, og at denne Seddel er fra et slet Menneske! (kaster den paa Gulvet). Fy! jeg vil ikke røre ved den; jeg skammer mig ordentlig ved, at nogen tør tænke paa, at jeg er et Fruentimmer, som løber efter Mandfolk! fy! — Men hvor skal jeg hen? Mine Forældre ere ikke komne! Hvem skal jeg betroe mig til! Der kommer nogen! (lytter) Det er min Cousine! Hun seer saa god ud — men hun er min Medbeilerinde. — Hvad skal jeg gjøre?

Trettende Scene.

Ane. Julie.

Ane (iler hende imøde). For Guds Skyld, gode Cousine! hjelp mig, red mig!

Julie. Men hvad skal dette betyde? hvorledes kommer De i denne Dragt?

Ane. Jomfrue Golz har givet mig den paa, for at jeg skulde møde Fætter Zacharias ved Hesten, og han vilde frelse mig ud af det Fangenskab, man her vil holde mig i.

Julie. Men for Himlens Skyld, hvad er alt det, De siger?

Ane. O! man har sikkert intet godt i Sinde med nogen af os! Kjære Cousine! vil De ikke skjule mig hos Dem, til mine Forældre komme?

Julie. Men gode Pige! jeg kan ikke indsee —

Ane. O jeg seer nok, at De holder ogsaa af ham og vil have mig bort og — o jeg arme ulykkelige Pige!

Julie. Jeg vil gjøre alt, for at overbevise Dem om, at De dømmer urigtigt om mig.

Ane (kysser hende). Du er dog en god Pige, min egen lille Cousine! Det er ikke for Pengene jeg holder af ham — langtfra! Og for at vise Dig det, vil jeg ikke lade mig see af ham før efter Klokken tolv, naar Du bare vil love mig, at Du ikke vil tage ham.

Julie. Nei, det lover jeg Dig!

Ane. Saa lov mig ogsaa helligt, at Du vil skjule mig hos Dig, og ikke røbe hvor jeg er, før Klokken er slaaet tolv, saa faaer Du Din Part af Arven, og vi have nok alligevel.

Julie. Denne Opoffrelse —

Ane. Kjære Cousine! troer Du da jeg vil være rig, naar saadan en god Pige skulde være fattig? Nei, nu vil jeg have det saaledes — derved sætter jeg baade Fætters Troskab paa Prøve og gjør Dig lykkelig. Lov mig det, lov mig det, hvis Du holder noget af mig.

Julie. Nu vel da, ja!

Ane (kysser hende). O Du rare Pige! Nu er jeg glad, nu veed jeg, Du vil ikke græde over min Lykke. Der kommer nogen — jeg løber og tænker paa Zacharias og den lykkelige Nytaarsdag, der rinder op for os i Morgen.

(hun smutter ind i Julies Værelse, som denne lukker efter hende).

Fjortende Scene.

Julie. Faulkland.

Faulkland (som kommer i samme Øieblik, forbauset, ved sig selv). **God dam! what have we here!**

Julie (lukker Døren og tager Neglen til sig). Ah, Hr Faulkland! (neier for ham og vil gaae.)

Faulkland (spydig). Jeg komme til Ulejlighed!

Julie. Aldeles ikke; jeg stod just i Begreb med at søge mine Forældre, og De vil tilgive, at jeg udfører mit Forsæt! (gaaer).

Femtende Scene.

Faulkland, (strax efter) **Esperance.**

Faulkland. Death and life! what's that!

Esperance (fra Isidoras Værelse). Saa alene, Hr. Faulkland? Man burde dog holde en saa interessant Fremmed med Selskab.

Faulkland (med et Blik til Døren). Jeg har Selskab — very interessant Selskab, god dam!

Esperance (coquetterende). Ah, De behager at smigre! (sagte) Han kommer mig alt imøde! (høit) Jeg beklager meget, at jeg ikke kan tale Deres Modersmaal.

Faulkland (som før). Saa kan De tale Deres Fattersmaal!

Esperance. Jeg lykønsker mig til at De forstaaer det! Har De lært det i England?

Faulkland (sagte). **The devil take your rattle!**

Esperance (sagte). Bliv Du, jeg skal nok tæmme Dig. (coquetterende) Jeg vilde ret finde Glæde i Deres Underholdning! England har saa meget Interessant!

Faulkland (ærgerlig). **Yes, yes! Smook and pickpockets, Porter and Beef, all very interessant!** (sagte) **I will have an explication.**

Esperance. Og alle Englænderes Selskab er mig meget behageligt.

Faulkland (opfarende). **But! — but —** (sagte) **I will go and have an explication or revenge!** (høit) **I kiss your hand,** smuk Miss! (gaaer).

Sextende Scene.

Esperance (alene).

Hvilken Impertinence! Men jeg skal hævne mig! Kan jeg ikke erobre Deres Hjerte, saa skal jeg fraræve Dem Jomfrue Julies, min belevne Mester **God dam!** (gaaer).

Syttende Scene.

Esperance. Isidora.

Isidora (meget hurtigt). Bedste Veninde! jeg hører min Svoger og hans Kone komme op ad Trappen. Det afgjørende Øieblik nærmer sig? Hvor er Ane?

Esperance. Paa Veien hjem til sine Forældre.

Isidora. Hvad om de har mødt hende —

Esperance. Frygt ikke; de hverken har mødt eller vil møde hende.

Isidora. Jeg forstaaer Dem ikke! De har dog erindret vor Aftale, at De ikke maatte udsætte hende for mindste Ubehagelighed?

Esperance. Vær De ganske rolig. Men jeg hører Jernkræmmeren! Jeg iler til Balsalen. (gaaer).

Attende Scene.

Isidora. Jesper. Trine. Mikkel.

Mikkel. Vær saa god, at trine herind!

Jesper. God Aften i Stuen! See her har De mig og Moer, Madam Svigerinde!

Trine (neier dybt). Tjenerinde, Svigerinde! tag ikke ilde op at vi ere saa drifstige!

Mikkel. O, det er os overmaade kjært og —

Isidora. Velkommen, Hr. Svoger, velkommen, kjære Svigerinde! (sagte) Hvorledes vil det ende?

Jesper. Naa, hvad siger Ane for godt?

Trine. Fætter Zacharias har dog talt med hende?

Isidora. Ja naturligvis — jo han har talt med hende.

Nittende Scene.

De Forrige. Zacharias.

Zacharias. Her er Contracten! der mangler ikke andet, end Pigens Underskrift, saa er hun og Pengene mine! God Aften, Svigerpapa! Jeg har talt med Glutten! hun er en Engel, vi ere enige! Er jeg ikke en fin Fyr, som kan blive forelsket og elsket i en Ruf? Hvor er min lille Cousine? hun maa strax underskrive Contracten.

Jesper. Hvis Madam Svigerinde vilde være saa god, at lade hende trine herned.

Zacharias. Behøves ikke! jeg selv vil have den Glæde at hente hende. Jeg er her strax igjen for at knytte et Baand, som (med et Blik til Mikkel og Isidora) vist vil være alle Tilstedeværende yderst behageligt! (iler ud).

Tyvende Scene.

Isidora. Jesper. Trine. Mikkel.

Trine. Naa, saa er da endeligen Tiden kommen, da vi skal see Frugten af alt det, vi har kostet paa den velsignede Glut!

Jesper. Da er det dog ikke at græde over, veed jeg.

Trine. Du har ret et Jernkræmmerhjerte! der er ikke faderlig Følelse i Dig for en Pibe Tobak!

Mikkel (sagte til sin Kone). Ak, jeg arme Mand, nu er Comedien til Ende!

Isidora (sagte). Men Tragedien begynder! Hun er her ikke i Huset.

Mikkel (sagt). Virkelig?

Een og tyvende Scene.

De Forrige. Zacharias.

Zacharias. Død og al Ulykke! Hun er borte! hun er borte!

Alle. Borte?

Zacharias (til Mikkel og Isidora). Og det er Deres Værk, fordi De vil have Fingre i Arven! Hvor er hun? tal!

Isidora. Troer De, at vi have bortført hende? Vi staae ligesaa forundrede, som De.

Jesper. Veed Du hvad, Broder! hvis de Fiinter ere af Dit Fabrik, saa er Du, Kronedød, høflig talt, en Æsel!

Mikkel. Du er nærgaaende, Broder! Hvad er til Tjeneste?

Jesper. Jeg er Pigens Fader, og hvis Du byder Din Familie til Dine Baller og Aasemblirer for at stjæle Deres Børn —

Trine. Ak, mit arme Barn! mit arme Barn!

Jesper. Ja nu har Du faaet noget at tude for.

Zacharias (gaaer hæftig frem og tilbage). Hvor skal vi finde hende? Hvor skal vi komme paa Sporr? (seer Brevet) Hvad er det! Ho! ho! Lys i Mørket maaskee! Det er til hende, saa sandt jeg lever. (læser) Kjerlighed og Frihed venter Dem paa Hjørnet af Kæderstræde og Amagertorv! — Herlige Historier! fortræffelige Intriguer! Hvem er denne Mosjø Kjerlighed og Frihed! Kjender Nogen hans Haand?

Mikkel (seer paa Brevet). Hvad for noget! Det er Hr. Golz's!

Alle. Hvad?

Jesper (til sin Kone). Der har vi Fordelen af hans Næring, Madam! Hvad synes Du?

Zacharias. Jeg flyver strax hen til ham, og hvis han ikke strax udleverer mig min Brud — saa strangulerer jeg ham!

To og tyvende Scene.

De Forrige. Julie.

Julie (til Jesper). Hr. Onkel! i dette Øieblik bragte en Dreng denne Billet til Dem.

Jesper. Til mig? Aa, vil De ikke være saa god at læse den, Hr. Zacharias! jeg kan ikke godt læse anden Skriot, end min egen!

Zacharias (læser). „Ane har kastet sig i mine Arme, for ikke at blive forhandlet til sin Fætter. Hun har skjænket mig sin Kjerlighed, jeg vil ikke nægte hende min Beskyttelse. Deres lydige Søn Ludvig Thostrup."

Alle. Hvad for noget?

Jesper. Det er jo nye Historier! Der greb jeg Dig, Broerlille! Du vil berige Din Svoger med mine Penge og Dig med Din Brodersøns; men det skal jeg Kronedød sætte en Pind for!

Mikkel. Jeg kan ikke begribe et Ord af den hele Sag!

Isidora (sagte). Det maa være en List af Esperance for at berøve Zacharias alt Haab.

Jesper. Jeg kan lade Dig vide, min gode Mikkel! at jeg skal søge Fyren op, og —

Mikkel (stærk). Men jeg siger —

Jesper (stærkere). Og jeg siger, Du er en Nar, som, for at føie Din Kone, har kastet Dine egne Penge ud af Vinduet, og nu vil Du plyndre andre for Deres; men jeg siger Dig —

Tre og tyvende Scene.

De Forrige. Esperance. Joseph.

Joseph. Mine Herrer og Damer! Ballet begynder! Tør jeg som Balinspecteur invitere Dem til en Française?

Mikkel. Men sig mig, Deres Hr. Fader har skrevet —

Esperance. O lad ham skrive, Hr. Stolpe! og tænk paa at Gjæsterne vente Dem med Utaalmodighed.

Mikkel (byder sin Kone Armen). Naa saa kom, Dora! og lad os dandse Française. (sagte) Ak Gott! ak Gott! jeg har langt større Anlæg til Kehrausen.

Isidora. Mine Herrer og Damer! jeg haaber De følger os! Hr. Svoger! slaae Dem til Rolighed! Det hele maa være en Misforstaaelse, som vi ligesaameget ønskede opklaret, som De; men vor længere Udeblivelse vilde give Anledning til Formodninger, som maaskee vare værre end Virkeligheden.

Jesper. Vær saa god og dands man væk! Jeg gaaer for at søge Jomfruetyven op.

Trine. Men hvor skal jeg gaae hen, jeg arme Kone?

Jesper. Bliv Du hvor Du er og hop og spring, saa flæber Du dog ikke saalænge; jeg skal nok finde Krabaten alene. (gaaer).

Isidora (sagte til Julie). Viis os nu, at Du vil holde Dit Løfte. (sagte til sin Mand) Nu vil alt sikkert faae det heldigste Udfald. (høit) Vær munter, kjæreste Svigerinde! jeg giver Dem mit Ord paa, De har intet at frygte.

Trine. Ja, ja! jeg stoler paa Dem, endskjøndt jeg slet ikke kan begribe — men De siger jo, det har ingen Fare! ak vor Herre holde sin Haand over min stakkels Glut! —

(gaaer ud med Isidora, Mikkel, Esperance og Joseph.)

Fire og tyvende Scene.

Zacharias. Julie.

Julie. Det gjør mig meget ondt, Hr. Fætter! at jeg er den uskyldige Aarsag til, at De taber noget af Arven!

Zacharias. Aa hvad Arven! nu tænker jeg kun paa Anes Troløshed. O den Slange, hvor hun har ført mig bag Lyset.

Julie. Hun er rigtig nok Skyld i, at De istedet for 30,000 Rbdlr. kun faaer 10,000 Rbdlr.

Zacharias. O Pokker i Vold med de 30,000 og de 10,000 med! Hvad skal jeg nu gjøre med dem? gifte mig gjør jeg dog ikke — nei, aldrig, aldrig; thi kunde Uskyldighedens udtrykte Billede bedrage, hvor skal jeg da finde Oprigtighed? O, jeg elskede hende saa inderligt!

Julie. Er det virkelig Deres Alvor?

Zacharias. Mit ramme Alvor, saasandt jeg er ærlig. Nu føler jeg først, hvor kjær hun var mig, og at jeg aldrig kan glemme vort korte Bekjendtskab.

Julie. Saa trøst Dem; hun er fuldkommen fri, De vil see hende i Morgen og finde hende Deres Kjerlighed værdig.

Zacharias (glædedrukken). Hvad siger De, Cousine? Hvor er hun? hvor skal jeg finde hende?

Julie. Jeg tør ikke sige mere, end hvad jeg alt har sagt; men jeg sværger Dem til at det er Sandhed.

Zacharias (som før). Victoria! Victoria! Fanden i Vold med Arven, naar De blot skaffer mig Pigen! Allerbedste Cousine! hvorledes skal jeg takke Dem — hvorledes — (man hører Musik langt borte) Ha! ha! ha! hører De Française? Glæden kalder! Kom, min lille elskværdige Cousine! nu vil jeg dandse alle Sorger bort med det gamle Aar — og fra i Morgen kun leve for Kjerlighed, Venskab og Glæde! O hvilken Nytaarsdag der venter mig! (slynger Armen om hende og iler ud.)

Femte Act.

(Samme Værelse).

Første Scene.

Mikkel og Isidora (komme ind).

Isidora. Har jeg seiret, min Hr. Gemal?

Mikkel. Det synes saaledes!

Isidora. Synes? Det er! Han har bandset med hende, hvisket til hende, ikke beskjæftiget sig med nogen anden, og det synes kun? Det er vist, siger jeg.

Mikkel. Gid Du sagde sandt! det var dog en Trøst, midt i al min Uroligheb.

Isidora. Og hvad har Du nu at være urolig for?

Mikkel. Naar min Broder kommer tilbage — Du kjender ikke den Jernkræmmersjel! Han er istand til at prostituere mig for alle mine Gjæster. Hvad er til Tjeneste?

Isidora. Kan Du nægte, at Konerne beherske Mændene?

Mikkel. Gid jeg kunde!

Isidora. O Du Daare! Du ønsker Din egen Ulykke! Jeg har overvældet hans Kone med Opmærksomhed; jeg har fortryllet hende, og hun vil fortrylle ham.

Mikkel. Jo vist! Du flutter fra Østergade til Vestergade; men Du tager feil; Fortryllelse har ingen Magt over et Jernkræmmerhjerte. Dette Aar vil ende med en sær Orkan.

Isidora. Det næstes Medbør vil holde Dig skadesløs! Men man maa ikke savne os; vi maae gaae ind i Balsalen, for ikke at vække Gjæsternes Opmærksomhed.

Mikkel. Gid Fanden havde baade Balsal og Gjæster, og jeg Pengene! Hvad er til Tjeneste? (de gaae.)

Anden Scene.

Julie (lister sig forsigtigt ind).

Min stakkels Cousine! Tiden falder hende vist lang! O, hvor det smerter mig, at jeg skal benytte mig af hendes troskyldige Godhed og modtage et saa stort Offer; men jeg maa for at frelse min arme Fader!

(hun har slukket Neglen i Døren.)

Tredie Scene.

Julie. Joseph.

Joseph (som sagte har listet sig bag efter hende, griber i dette Øieblik hendes Haand og knæler for hende). Jordiske Engel!

Julie. Gud! hvad vil De her?

Joseph. Uskylds fortryllende Ideal! skue igjennem mit Øie mit Hjertes stille Længsler og brændende Ønsker!

(seer smægtende paa hende).

Julie. Min Herre! Deres Spøg er meget utidigt!

Joseph. Spøg? Grusomme! De kalder de helligste Følelsers stumme Sprog for Spøg?

Julie. Mit Ubekjendtskab med stumme Sprog maa undskylde mig. Jeg beder Dem, forlad mig!

Joseph. Nei, Du hulde Gestalt! jeg forlader Dig ikke; jeg vil ligge bunden for Dine Fødder, indtil et sødt Ja af Dine Læber skjænker mig Livet og Din Kjerlighed.

Julie. Deres helligste Følelser ere meget uforskammede. Jeg befaler Dem at forlade mig.

Joseph. Befal mig at døe for Dig, Du Lysets Aand i jordisk Draperie; men lad mig segne for Dit Aasyn.

Julie. Er De vanvittig?

Joseph. Er det Vanvid at elske Dig? Bønhør mig, himmelske Væsen —

Julie (vil gaae). Mine Forældre skal beskytte mig imod Deres Uartighed.

Joseph (holder paa hende). Vend ikke Dit Øie bort i Vrede —

Julie. Saa slip mig dog!

(river sin Haand løs og iler ud).

Fjerde Scene.

Joseph. Zacharias.

Zacharias (stoder paa Joseph, som vil følge hende). Hvorhen? hvorhen, Høistærede?

Joseph. Tilgiv, tilgiv, bedste Herre! jeg er strax tilbage til Deres Tjeneste. (vil gaae.)

Zacharias. Et Øieblik! Jeg kommer for at søge om min Cousine, og møder hende flygtende for Dem. Hvad skal det betyde, om jeg maa spørge?

Joseph. Det maa jeg selv spørge! (frydig) Formodentlig sætter hun mere Priis paa en rig, end paa en oprigtig Elsker.

Zacharias. Elsker? Saa De er en Elsker? Ha! ha! ha! og en oprigtig Elsker? ha! ha! ha!

Joseph (haanligt). Det er mere end De er, min lattermilde Herre!

Zacharias. Og hvad Beviis har De for det, min smægtende Herre?

Joseph. Deres Cousine Ane — Behøver jeg at sige mere?

Zacharias. Min Cousine Ane? Ha! ha! ha!

Joseph. De elskede hende, vilde gifte Dem med hende, og nu da man ved List har skaffet hende tilside, nu elsker De Julie, nu vil De gifte Dem med Julie — jo det er en charmant Oprigtighed! fy!

Zacharias. Skaffet tilside? Hvad mener De med det?

Joseph. Ah, vil man see, hvor eenfoldig? De ahner det ikke — Ei, ei.

Zacharias. Nei for en Ulykke! jeg ahner ikke det mindste. Julie har sagt, at jeg kan være ganske rolig.

Joseph. Julie? Ha! ha! ha! De er paa min Ære naiv — Julie? Ha! ha! ha! — det er jo hendes egen Fordeel, at — Ha! ha! ha! hvor man vil lee Dem ud i Morgen, naar De enten har taget Julie eller skjænket hende tituſinde Rigsdaler — Ha! ha! ha!

Zacharias. De er en uforskammet Grinebider, min Ven!

Joseph. En Grinebider? det siger De, min Ven?

Zacharias. Ja, det siger jeg, min Ven! og jeg skal tugte Dem og enhver, som vover at lee mig ud.

Joseph. Fortræffelige unge Mand! ikke saa hidsig! Sælg Deres martialske Mod og kjøb Klogskab, ellers kommer De paa min Ære til at udfordre den hele Bye i Morgen! Ha! ha! ha! **O sancta simplicitas!** Ha! ha! ha! (gaaer.)

Femte Scene.

Zacharias (alene).

Hvis han skulde have Ret! Hvis det var en anlagt Plan, for at narre mig fra Brud og Arv — saa havde jeg smukt holdt Lyset. Men det er ikke muligt. Julie er Uskyldigheden selv, hun kan ikke være nedrig — nei! nei! det er umuligt!

Sjette Scene.

Zacharias. Belton.

Belton. Sir, jeg kommer for at begjær en **explication**, en Forklaring.

Zacharias. Hvorover, Sir?

Belton. De har Dem engang erklæret for Miſs Ane, **and** jeg seer nu **that you pay your respect** til Miſs Julie — hvad skal det betyde?

Zacharias. Jeg troer det er nok, naar jeg selv veed, hvad det skal betyde.

Belton. Jeg vil ogsaa vide, hvad det skal betyde.

Zacharias. Vil? Hvis De bilder Dem ind, at et engelsk Vil er kraftigere, end et dansk, saa tager De feil, Sir!

Belton (oprarende). Sir! (rolig) De dandser med Julie, De har **secrets** med hende **and everybody** troer, at De vil forlov Dem med hende i Aften.

Zacharias. Jeg dandser med Julie, jeg har **secrets** med hende; men **everybody** skal see, at jeg i Morgen forlover mig med Ane.

Belton (med undertrykt Harme). De er meget lystig, Sir! Ha ha! ha!

Zacharias. Hvis De ikke har noget derimod, Sir! Ha! ha! ha!

Belton. **God dam! you are a fool with a witness, Sir!**

Zacharias. Hvad behager! Tal, saa jeg kan forstaae Dem, Sir! og jeg vil kræve Dem til Regnskab for hvert Bogstav!

Belton. See paa den Dør, Sir!

Zacharias. Og hvad skal jeg see paa den, Sir?

Belton. Ikke saa fremmed! Jeg kom ud af den Dør, da De kom ind af den.

Zacharias. Hvad vil De sige med det?

Belton. At jeg veed, De elsker Miſs Julie!

Zacharias. De tager feil! Jeg har aldrig traadt ind af den Dør, og jeg elsker Ane.

Belton. So? **And** dog lader De hende blive i Mester Golz, sin Huus?

Zacharias. Hvad for noget? Hvem har sagt, at hun er der? hvoraf veed De det?

Belton. Han har mig selv sagt, hun var hans Brud, **and** —

Zacharias (gaaer hæftig frem og tilbage). For Fanden! skulde jeg virkelig være narret? Brevet — den unge Lapses Spot — Skulde hun være der?

Belton. Hun er der! hun er der! **But say** nu ogsaa: var det ikk Dem som gik ind?

Zacharias. Nei! nei! i Djævels Skind og Been!

Belton. **Zounds!** saa var det en anden! **and** hvem? **I will see** — (gaaer mod Døren) **No! I am an Englishman! I will take**

leave and— O, women! women! I shall grow mad! (gaaer).

Syvende Scene.

Zacharias (alene).

Jeg begynder at fatte Mistanke — Tante er listig nok til at forføre Uskyldigheden selv; han er forsvunden af Balsalen; ingen veed hvor han er — O jeg Daare! Men, jeg skal hævne mig! (seer paa Uhret) Klokken er over halv tolv! Jeg iler strax hjem til den gamle Synder, jeg tvinger ham til at udlevere Pigen, og vender tilbage med hende i Triumf for at ønske det hele Complot et glædeligt Nytaar og fornøie mig over deres lange Ansigter.

(gaaer, men støder paa Ludvig, som kommer i Reisedragt).

Ottende Scene.

Zacharias. Ludvig.

Zacharias. Ei! ei! vor Ven i Reisekl æder? Maaskee er det alligevel Dem, som har gjort den smukke Streg! Tal, hvor har De min Cousine?

Ludvig (rystende af Kulde). Det maa De selv bedst vide, gode Herre! det er udentvivl Dem, som har faaet denne mosaiske Sminkekrukke til at lokke mig til at spadsere ved Hesten i den klingrende Frost, til Spot og Skam for Vægter og Skildvagt og alle fornuftige Folk; men De kan troe —

Zacharias. Jomfrue Golz? — Det er klart; Golz og ingen anden har ført hende bort; men han skal give Slip paa hende eller Livet inden ti Minuter! (gaaer.)

Niende Scene.

Ludvig (alene).

Hu! hu! hu! det er en glubende Kulde! Er der noget, som kan fordrive Kjærlighed, saa maa det være haard Vinter! Jeg er reent forvandlet! Jeg er tilmode, som Een, der har irret om efter en Lygtemand og paa engang bliver siddende i en Vandpøs! Men skulde Golz have faaet Kløer i den arme Pige? Ak, Israel, Israel! skulde Du have ranet mit Liggendefæe? Der kommer nogen op ad Trappen, og jeg staaer her i den skrækkeligste Situation! — (bliver staaende i en Krog).

Tiende Scene.

Ludvig. Golz.

Golz (i Pelsfrakke). Ach weh mir! weh mir! Ich bin ganz Eis, durch und durch! Ne, det er doch gar zu kalt til Elskovseventir! Og saa har jeg venter forgjæves! Ah, den slette Datter jeg har! hun har hende dog spillet i Hænderne paa den unge Mosjø! (vender sig om) Aber der staaer han jo als han lever! Jeg maa ham dog mal utspienere. Schön guten Abend, lieber Freund!

Ludvig. Guten Abend! (sagte) Han vil gjøre mig troskyldig med Snak; ja kom Du kun!

Golz. Det er en garstig Kulde i Aften.

Ludvig. Nei, det er ikke! Naturen er aldrig garstig; den følger Love; men der gives mange garstige Mennesker, som overtræde dem; maa jeg sige Dem det, Hr. Golz?

Golz. Ja wohl, det maa De nok sige mig; hvorom nicht? Apropos! De har bestimmt været ude at kigge Stjerner med en lille Pige! Ho! ho! ho!

Ludvig. Jeg frabeder mig ethvert Udtryk, som kan kaste en Skygge paa min Moralitet.

Golz. Ei bewahre! De vil sige alle Ting til mig, og jeg maa slets ikke sige noget til Dem!

Ludvig. For at skjule Deres Skalkhed, kommer De, som en Ulv i Faareklæder; men vogt Dig, Israel! Dine Synders Maal er fuldt.

Golz. Hvad har De med mine Synder at bestille, unge Herre? De skal slet ikke bryde Dem om min Eiendom. Jeg seer nok, hvad De har im Sinne; De vil gjøre Spektakel, for at jeg ikke skal troe, De har Pigen; men jeg veed, De staaer i Forstaaelse med min slette Datter.

Ludvig (hæftig). Hvad? De vover at berøre min Ære?

Golz. Bewahre, lieber Freund! jeg vil ikke røre ved Deres Ære!

Ludvig. Jeg taaler meget; men min Ære er min eneste Rigdom, og den, som frastjæler mig den, er —

Golz. En Æretyv, forstaaer sig, en Schlingel, en Wicht, alles was Sie nur selbst wollen.

Jesper (udenfor). Lad min Kone komme ned, og det strax!

Golz. Ak, Gott! der er den Vater. Jeg vil ikke træde ham for Minene — aber hvor skal jeg gaae hen? Ah, her er den Dør offen! Lieber Freund! sagen Sie nichts, sagen Sie nichts und ich werde Ihnen vergelten. —

(gaaer ind i Isidoras Værelse).

Ellete Scene.

Ludvig. Jesper.

Jesper (i det han kommer). Jomfruetyven er ikke at finde; men jeg skal sætte hele Politiet paa Benene, og (seer Ludvig og griber ham i Brystet). Ah ha! her har vi jo, Kronedød! Manden. Hvor er min Datter?

Ludvig. Bedste Hr. Svigerfader! jeg har —

Jesper. Før hende bort; men jeg skal ryste Dem Sjælen ud af Livet, hvis De ikke paa Øieblikket giver hende tilbage.

Ludvig. Av, av! hun kom jo ikke.

Jesper. Traf jeg Dem der, Mosjø Heldøre? Saa De har dog ventet hende. Nu

inzen Udflugter; hun er borte, hun er kommen, De har hende, derfor paa Øieblikket bekjend: hvor er hun?

Ludvig. Det veed jeg ikke.

Tolvte Scene.

De Forrige. Trine

Trine. Naa Fatter! fik Du Glutten?

Jesper. Nei; men jeg har Tyven. Hvor er hun, siger jeg?

Ludvig. Jeg sværger Dem til, jeg veed det ikke.

Jesper. De vil ikke sige det? Godt! det skal ikke gaae saaledes af! Hvis De troer, at Politiet taaler De stjæler honette Folks Børn, saa tager De feil.

Ludvig. Men jeg kan sige Dem —

Jesper. Hvad kan De sige? at De er en Nar, en Heldøre, en Jomfruetyv, som jeg ikke vil spilde et Ord paa! Nei, Politiet — det skal snakke med Dem.

Ludvig. Men jeg siger jo, at jeg veed —

Trine. Mit arme Barn! jo, De skal komme til at blæse i Bøssen.

Ludvig. Men hvorfor hører De ikke, hvad jeg siger? jeg er uskyldig; men jeg veed —

Jesper. Tie stille! Jeg gider ikke hørt et Ord mere! Kom her, Moer! jeg vil gaae op og sige min Broder i al Mindelighed, at han er en Slyngel.

Trine. Men tænk paa Selskabet; det skal nu strax til Bords.

Jesper. Jeg giver Selskabet en god Dag; jeg staaer ikke i Labeet til nogen af dem.

(Trine og Jesper gaae).

Trettende Scene.

Ludvig (alene).

Faderkjerlighed har bestemt gjort ham forrykt! Han er istand til at prostituere mig for hele Selskabet! Ak, ulykkelige Kjerlighed! hvorhen har Du ført mig! Gid jeg var vel ude af Huset? men om han møder mig paa Trappen? Hvor skal jeg flye hen for Tvedragten? — Holdt! jeg har det! Jeg vil skjule mig i en Krog i Julies Værelse til Stormen har lagt sig, og saa vandre til Ørkenen for at begræde min haabløse Kjerlighed.

(gaaer ind i Julies Værelse).

Fjortende Scene.

Ane (springer ud af Cabinettet og lukker Døren, hvorved hun taber Kaketten uden for den).

Hvad skal jeg gjøre? Hvem var det?

Ludvig (indenfor). Hvem var det?

Ane. Ludvig?! Jeg tør ikke gaae tilbage; han vilde bringe hele Huset i Oprør. Der kommer nogen! Hvor skal jeg hen, og i denne Narredragt? bort med den; den nytter mig ikke mere! (kaster Plaiden hen mod Isidoras Dør, og faaer derved Øie paa den). Hurtigt! jeg vil springe herind, og sidde saa stille som en Muus til Klokken er slagen tolv. (gaaer ind.)

Femtende Scene.

Esperance, (strax efter) Golz.

Esperance (kommer). Mon min Hr. Papas Elskovsflamme ikke skulde være blæst ud endnu af denne Vinteraftens Slud? Han er intetsteds at see.

Golz (med halv Stemme). Sprangse! Sprangse!

Esperance. Papa?! Men hvad bestiller De her?

Golz. Jeg er forskrækket, forskrækkelig forskrækket! Ah, hvad har Du gjort, Du slemme Barn?

Esperance. Er det Takken fordi jeg har føiet Dem, gode lille Papa?

Golz. Føiet mig? ja vist har Du føiet mig — ladet mig staae som et Postement paa Amagertorv og fryse — o, hvor jeg er frossen!

Esperance. Men hvorledes kommer De ud af dette Værelse?

Golz. Wunderſam, ach! wunderſam! Jeg var krebet derind, und saa kommer der een for at skjule sig og — (seer sig om og faaer Øie paa Plaiden) Ach, meinem Leben! det er Josephs!

Esperance (affides). Josephs Plaid kan det ikke være; men hvis da? Skulde Madame Stolpe — ha! ha! ha! nei, det er dog alt for galt.

Golz. O weh! o weh! jeg troer der kommer nogen igjen.

Esperance. Ha! ha! ha! Det maa jeg vide! Herfra kan jeg høre alt, uden at blive seet. Ha! ha! ha! den dydige Madame Stolpe! (springer ind i Julies Værelse).

Sextende Scene.

Golz (alene).

Sprangse! lad mig komme ind meb! Hun har lukket Døren! Sprangse! liebes Kind! jeg gjør Dig arveløs, wenn Du ikke lukker op! (løber til den anden Dør) Han har ogsaa lukket. Joseph! mach auf, mein Førstefødte! Din Papa beer Dig. — Ak, Gott! ak, Gott! jeg staaer her als der König Lear paa Theatren, mine to Børn vil ikke laane mig Huus! Ak jeg arme forladte Fader! (midt paa Gulvet) Luk op, een af Jer, eller jeg forbander Jer begge to! Nu er der en ved Døren!

Syttende Scene.

Golz. Zacharias.

Zacharias. Det er vel, jeg træffer Dem. Jeg har været hjemme hos Dem.

Golz (forlegen). Ei! ei! Megen Ære! Und hvad har De at befale?

Zacharias. At De strax udleverer min Cousine.

Golz. Udlevere? hvorfra skal jeg hende udlevere?

Zacharias. Fra det Sted, De har skjult hende.

Golz. Um aller Welt, lieber, guter, süßer Freund!

Zacharias. Ingen Smigrerier! Det er snart Nytaar — Pigen, Pigen, eller —

Golz. De seer jo nok, jeg har ingen Pige hos mig.

Zacharias. Hos Dem eller ikke hos Dem, De følger mig strax hen til det Sted, hvor hun er.

Golz. Aber jeg veed jo ikke hvor hun er.

Zacharias. Gjør mig ikke rasende, siger jeg Dem.

Golz. Und jeg siger, gjør mig ingen Fortred! — Jeg skriger wahrhaftig om Hjelp —

Zacharias (griber ham i Brystet). En Lyd, og Du er Dødsens!

Golz (med dæmpet Stemme). Ak, rare unge Herre! lad Dem rere, gjør mig ingen Fortred.

Zacharias. Saa tal, tal!

Golz. Hvad skal jeg tale? Jeg vil tale, alt hvad De vil have, befal, befal!

Zacharias (stærkt). De skal sige, hvor hun er.

Golz (knæler). So wahr ich ein sterblicher Mensch bin, jeg veed det ikke!

Zacharias (støder ham fra sig). Slyngel!

Golz. Hjelp en overfalden Mand! Hjelp! Hjelp!

Attende Scene.

De Forrige. Mikkel. Jesper. Trine.

Mikkel. Hvad er der? Hvilket Spektakel! hvilken Skandal! hvad er der?

Golz (tager fat i Mikkel). Jeg bliver overfaldet i Deresses Huus! Den unge Herre har lagt Haand paa mig, og sagt mig Ubequemmelighedsord —

Zacharias (paa samme Tid, tager fat paa Jesper). Deres Broder har af Egennytte spillet Deres Datter i Hænderne paa ham, og han vil ikke sige hvor hun er.

Jesper. De tager feil! Ludvig har selv tilstaaet for mig, at han har ventet paa hende.

Trine. Ja, min Mand har bundret for hans Øren.

Zacharias. Men Pigen? her er Contrakten — men Pigen, Pigen, hvor har De hende?

Jesper. Ja, det veed jeg ikke.

Zacharias. Saa maa jeg tale med Julie; hun alene kan redde mig ud af denne Forlegenhed; (seer paa Uhret) Død og Plage! den mangler kun ti Minuter. (vil ud).

Jesper (holder paa ham). Saa nu sadler De om? De er rigtig en suffisant Fyr.

Zacharias (river sig løs). Slip mig, siger jeg; jeg maa strax tale med hende. (gaaer).

Jesper. Vil Du see, Moer! nu faae de dog deres Krig frem! O min stakkels Datter! Men jeg skal ogsaa fortælle det hele Selskab hvad han er for en Kegle —

Trine. Ak Fatter! Fatter! lad os gaae ud og søge om hende, og ikke gjøre mere Spektakel den Gang.

Jesper. Jeg vil først vise dem, at en Jernkræmmer fra Vestergade tør see alle Luskehandlere paa Østergade under Øine. (gaaer med Konen).

Golz. Hvad vil der blive af! Jeg vil værenevig falvere mig! Jeg vil hente mine Børn, og see til, at jeg slipper ud af Huset. — Ak, weh! ak, weh, wenn man skal sin Liv sætte til, for at faae en Kone, hvad Fornøielse skal man saa have, naar man har hende? (gaaer.)

Nittende Scene.

Mikkel (alene).

O, jeg arme Mand! jeg har bedt Selskab, for at faae Vidner til min Prostitution! Hvad er til Tjeneste? Saa, der har jeg igjen en Plageaand paa Halsen.

Tyvende Scene.

Mikkel. Belton.

Belton. Sir! jeg kommer for at gjøre af med Dem —

Mikkel. Kjæreste Herre! De er meget begjærlig efter at komme til at gjøre af med mig. De vil dog vel ikke midt om Natten —

Belton. Jo, Sir! jeg vil ikke blive her en Øieblik længer —

Mikkel. Men, hav dog Medlidenhed med mig! Hvad vil Folk sige, naar det kommer ud, at jeg har lukket midt om Natten?

Belton. En Ord, Sir! Veed De hvem jeg er?

Mikkel. Ja, hvad andet end en fortræffelig, medlidende Sjæl, som er nødt til at udføre denne hjerteløse Gniers, denne Richard Beltons Befaling.

Belton. No, Sir! jeg er Richard Belton selv.

Mikkel. Aa Gud naade mig! Ak, naadigste, høivelbaarne Herre! jeg beder tusinde Gange om Forladelse —

Belton. And veed De, hvad jeg vil her?

Mikkel. Altfor godt, altfor godt, Deres Høivelbaarenhed! Har jeg ogsaa taget feil af Deres Person, saa kan jeg bestøverre ikke tage feil af Deres Ærinde. De vil ruinere mig, tage min —

Belton. Tage Deres Datter vilde jeg.

Mikkel. Hvad? Har jeg hørt ret, velbaarne Herre? De skal faae hende, —

Belton. Jeg vil hende ikke have.

Mikkel. Men, høivelbaarne Herr! De sagde jo selv —

Belton. Hun elsker en anden.

Mikkel. De tager feil. Hun elsker slet ikke Zacharias; hun vil blot tage ham, for at skaffe mig Credit.

Belton. I say you, hun elsker ham. Det var my scheme at skjul min Navn for at see hvad hun vilde gjøre for at frels

sin father; for kun a good daughter kan blive a good wife! But what have I seet?

Mikkel. De gjør mig ganske bange! Hvad har De seet —

Belton. Denne Dør —

Mikkel. Er det saa forskrækkeligt?

Belton. Jeg siger, denne Dør her — (gaaer hen imod den og seer Kaskketten, som han tager op.) What's that! What seer De her, Sir! what seer De, old father?

Mikkel. En Kasket —

Belton. And det udenfor hendes Værelse. Hvorledes er den kommen der?

Mikkel. Veed jeg det, Deres —

Belton. But jeg veed det! Jeg har selv seet, hun har en Mandfolk lukt derind.

Mikkel. Hvad?! Det er umuligt, Sir!

Belton. But her seer De jo Beviis.

Mikkel. Kan en Mandfolke-Kasket uden for en Pigens Værelse bevise, at hun har skjult Mandfolk i det? Ha! ha! ha! Nei, Sir! det er — (vender sig om og seer Plaiden) Hvad er det! Saasandt jeg lever, Hr. Golzes Plaid — og ved min Kones Værelse! Hvad er til Tjeneste?

Belton. Hvordan skal den Kasket kom der, naar —

Mikkel. Og hvorledes skulde den fordømte Plaid — jo det er hans — det samme forbandede hamborgske Sækketøi.

Belton. O, women! women!

Mikkel. Stjændige Qvinder!

Belton. Jeg er alvorlig, han er munter —

Mikkel. Jeg er gammel, han er ung, deri stikker det!

Belton. And hun sagde dog: I love you, with a sweetness —

Mikkel. Efter den deilige Scene, jeg før havde med hende.

Belton. Sir, you are father, gaae ind and tage revenge!

Mikkel. Det vil jeg! (gaaer til Isidoras Værelse).

Belton (høit). Nei, these way, Sir!

Mikkel (høiere). Nei, denne Vei vil jeg!

Belton (som før). But I say you, det er her.

Mikkel (river sig løs og gaaer hen imod Værelset). Og jeg siger, det er her!

En og tyvende Scene.

De Forrige. Isidora. Julie. Zacharias. Jesper. Trine. Golz og Joseph. (De komme lidt efter lidt ind).

Isidora (iilfærdig til sin Mand). Det er det afgjørende Øieblik. Han har begjært en Samtale her med Julie — han vil erklære sig.

Mikkel. Og jeg vil ogsaa erklære mig, troløse Kone!

Isidora. Hvad vil det sige?

Zacharias (med Julie ved Haanden). Jeg beder Dem! to Minuter! De og ingen anden kan ende denne Forvirring.

Jesper (med sin Kone). Er det Deres forskrækkelige Kjerlighed? Er det Deres Løfter!

Trine. De maa skamme Dem! Istedet for at sukke med hendes fortvivlede Forældre —

Zacharias. Saa tie dog stille! Cousine! jeg beder Dem, jeg besværger Dem, vil De sige —

Golz (med Joseph). Hvor er min Sprangse! er hun ogsaa kommen bort?

Joseph (til Zacharias). Tager De Julie? tager De hende virkelig?

Mikkel (til Joseph). Men hvorledes kommer De her, min Herre? eller har jeg taget feil, er det en anden?

Zacharias (høit). Saa tie dog stille! Cousine! jeg gifter mig ikke med Dem; jeg vil have Ane eller ingen; De veed hvor hun er; tal!

Jesper. See det kan jeg lide! Det var rielt! Tal, Jomfrue! hvor er min Datter?

Julie. Jeg kan, jeg tør ikke —

Zacharias. Saa har jeg virkelig miskjendt Dem? Jeg ansaae Dem for en god, fortræffelig Pige, og De nedværdiger Dem til et usselt Bedragerie af Gjerrighed. Jeg foragter Pengene! men Deres List er saa nedrig, at jeg vilde anvende alt for at berøve Dem Frugten deraf.

Julie (krænket). Det er formeget! Det er ifølge min Cousines eget Ønske, jeg har skjult hendes Opholdssted! men denne Krænkelse kan jeg ikke bære. Gud vil sørge for mine Forældre! Her — (aabner Døren til sit Værelse.) her har De Ane og Arven — Hvad seer jeg?!

To og tyvende Scene.

De Forrige. Esperance. Ludvig.

Alle. Hvad er det?

Ludvig (trækker Esperance ud). Saa er det Dig, Ane — (seer paa hende) Alle gode og onde Aander! driver den Stemme her sit Spil?

Golz. Min Sprangse! aller Welt! hvor kommer Du der?

Esperance (ganske skamfuld). Jh, husker De ikke nok selv før, fødeste Papa?

Joseph. Oh det er Dem, der har været i dette Cabinet med min Søster? Det er Dem?

Ludvig. Ja vist er det mig. Vil De have den Godhed at tage Deres Briller af, saa skal De see, det er meget rigtigt mig; men at det var hende, der kom ind, vidste jeg ikke et Ord af.

Zacharias. Men min Kjæreste?

Julie. Naar hun ikke er der, kan jeg ingen Oplysning give Dem.

Belton (kysser hendes Haand). Jeg ønsker mig til Lykke til at jeg har taget feil af Dem!

Isidora. I Sandhed, det er ikke smukt at give Stevnemoder i min Stedbatters Værelse.

Mikkel (fuser nd). Og endnu mindre smukt at give Dem i min Kones!

Isidora. Hvad vil Du sige dermed?

Mikkel. Vil Du kanskee see det? Vil Du, at jeg i alle Menneskers Nærværelse —

Isidora. Skal bevise, hvad Du i alle Menneskers Nærværelse synes at bestylde mig for — det paastaaer jeg.

Mikkel. Nu vel, Madam! Jeg har elsket Dem, jeg har føiet ethvert af Deres Luner, ødelagt mig for Deres Skyld, og her (lukker op). her er Lønnen! Hvad Djævelen, Ane!?

Tre og tyvende Scene.

De Forrige. Ane (træder ud af Værelset).

Alle. Ane?!

Zacharias (flyver hende imøde). Min Ane! min Kjæreste! min Brud!

Jesper. Min Datter!

Trine. Saa har jeg Dig da igjen.

Zacharias. Kom, min Glut! Klokken er paa Slaget tolv! skriv under.

Ane. Nei!

Zacharias, Jesper, Trine. Hvad!

Ane. Jeg berøver min Cousine en fortræffelig Mand, jeg vil ikke tillige berøve hende den Trøst at redde sin Fader.

Belton. Han er reddet, naar den smuk Julie vil skjænke mig sin Haand.

Julie. Aldrig, hjerteløse Mand!

Belton. Jeg har taget feil af Dem, and De har taget feil af mig ogsaa. Det er ikke Faulkland, som her beder om Deres Haand, but Richard Belton, som har Dem villet sætpaa en Prøve!

Julie, Isidora. Richard Belton?!

Belton. Som er meget riig og den lykkeligste Mand i Verden, naar De igjen vil sige: I love you!

Julie (rækker ham Haanden). Behøver jeg at sige det?

Belton (trykker hende til sit Bryst). My dear! Ha! ha! ha! Mr. Stolpe! naar skal vi have the liquidation!

Mikkel. To morrow, Sir! Ha! ha! ha!

Jesper. Naa, Ane, vil Du skrive under?

Ane (skriver under). Med den inderligste Glæde.

Zacharias. Ha! ha! ha! saa blev jeg dog forlovet i det gamle Aar.

Ludvig. Ane, seer Du min Grømmelse?

Ane. Kjære Ludvig! Du sagde jo selv, jeg maatte ikke gjøre os begge ulykkelige ved ufornuftig Medlidenhed.

Ludvig. Saa Du følte ingen Kjerlighed for mig? Ja! ja! jeg vilde gjerne være vred paa Dig, for at trøste mig; men jeg kan ikke! Farvel! vær lykkelig og tænk stundom paa mig, jeg skal aldrig glemme Dig. Farvel! nu bestiger jeg ene og forladt den forspændte Postvogn, og iler til Nestved! (gaaer).

Golz. Hvad det er for en stur Charakteer! Det er en David! Na! jeg vil heller ikke være en Saul — Gid det gaae Dem likeligt, und wenn De behøver 'was til Brylluppet: jeg er vel asserteret; billige Priser og reel Behandling forsikkres! — Nun nicht so zerknickt, min Genie!

Joseph. Min Kjerligheds Brand slukkes ikke saa let!

Golz. Gaae Du hen, hvor jeg kom fra, saa skal Du see, den er ude inden en Qvarteer.

Esperance. Søde Papa! nu gifter De Dem da aldrig?

Golz. Nein, liebes Kindchen! jeg vil gaae for Dig med en smuk Exempel: jeg vil døe som Enkemand.

Esperance. Det er dog en Trøst!

Isidora. Men hvad tænke vore Gjæster? I Morgen maae vi atter give et Bal, som kan bringe dette i Forglemmelse.

Mikkel. Det er et Ord, denne Gang er jeg enig med Dig; jeg haaber, at min høistærede Hr. Svigerson og Creditor ikke gjør Indvendinger!

Zacharias (lytter). Hører De? Hører De? (Klokken slaaer tolv) Det gamle Aar ligger bagved os med al dets Forvirring og Plage; det nye lover os Tilfredshed og Glæde. Ingen har tabt, alle have vundet. Og jeg — o hvor jeg er lykkelig! Gid alle i dette Øieblik vare saa tilfredse og glade, som jeg! Glædeligt Nytaar, kjære Venner!

Alle. Glædeligt Nytaar!

Kjøbenhavn. 1840.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Regimentets Datter.

Syngespil i 2 Acter af de Saint Georges og Bayard;

Musiken af Donizetti;

oversat af Th. Overskou.

Personerne.

Grevinde von Strahlenheim.
Baronesse von Birkenthal.
Sulpice, Sergeant.
Marie, en ung Marketenterske.
Tonio, en ung Hyrde.

Wallmann, Baronessens Forvalter.
En Notarius.
En Corporal.
Franske Soldater, tyrolske Bønder, bayerske Herrer og Damer, Baronessens Tjenere.

Handlingen foregaaer i Tyrol.

Første Act.

En landlig Egn i Tyrol. Paa Skuespillernes høire Side en Hytte, paa venstre Side de yderste Huse af Landsbyen. I Baggrunden Bjerge.

Første Scene.

Baronessen, Wallmann, Tyrolere af begge Kjøn.

(Ved Dækkets Opgang staae Tyrolere paa Bjergene i Baggrunden og see ned i Dalen. En Gruppe af Fruentimmer ligger paa Knæ om et i Steen udhugget Mariabillede. Baronessen, som befinder sig ilde, sidder paa den ene Side, støttende sig til Wallmann, som lader hende lugte til et Hovedvandsæg. I det Fjerne høres en Militair-Marsch, som synes at nærme sig).

Tyrolerne.

Hist sig Fjender nærme;
Men vi vil med Mod
Vor Arne beskjærme,
Offre vort Blod;
Med Skjændsel vi aldrig en Kampplads forlod.

Tyrolerinderne (bedende).

Moder, Dit Øie
Mildt fra det Høie
Skue herned!
I Kampens Fare
Du os forsvare;
O, skjænk os Fred!

Wallmann (til Baronessen).

Frygt ei; vi slippe bort med Livet;
Fat bare Mod, saa har det ingen Nød!

Baronessen.

Blive saadan af Fjenden omgivet —
Min Gud! af Skræk jeg tager vist min Død!

Tyrolerne.

Hist sig Fjender nærme;
Men vi vil med Mod
Vor Arne o. s. v.

Tyrolerinderne.

Moder, Dit Øie
Mildt fra det Høie
Skue — o. s. v.

En Bonde (kommer tilsom fra Baggrunden).

Nu de Franske mod Grændsen drage,
Dalen er for Tropper fri.

Fruentimmerne.

Den sundne Fred vender atter tilbage!
Hvilket Held! Faren er forbi!

Baronessen.

1.

Ak, som en Dame og Rangsperson,
Jeg denne Krig sorgfuld betragter;
Ei man Kjøn eller Adel agter —
Intet er helligt for en Kanon!
Jeg ved et Skud faaer ondt paa Timen,
Endskjøndt mit Mod er ellers kjækt;
Thi selv for Bønner og Besvimen,
Det Militair aldrig har Respect.

2.

Jeg har hørt, de franske Soldater
Er mod de Skjønne noget Pak,
Og mange af os de Krabater
Alt til Frankrig med sig trak.
Hvad Under, jeg Krigen begræder
Og føler hele Farens Vægt,
Da for Skjønhed, Dyd eller Sæder
Disse Folk aldrig har Respect?

Alle.

Disse Franskmænd, det Pak, mangle reent Respect
For Dyd og Skjønhed, Rang og Slægt!

Bonden.

Nu er de væk; hold De kun op at klage.

Alle.

Ja, vi al Angst vil nu forjage!

Baronessen.

Deres Bortmarsch gjerne jeg seer;
Gid de aldrig komme her meer!

Alle.

Farvel, I Forhadte!
Nu boer Glæden her,
Og snart I forladte
Af Krigslykken er;
Da skal Held og Lykke
Igjen blomstre frem,
Fredens Gud skal smykke
Bondens simple Hjem!

Baronessen (til Bønderne). Venner! kjæreste Venner! omringer mig — forlader mig ikke — Jeg er i en bedrøvelig Tilstand — thi sæt nu, at det bare er en List, at de marschere bort; sæt at de pludselig komme tilbage, disse Soldater, disse skrækkelige Franskmænd!

Wallmann. Men hvem pokker skulde ogsaa troe, at de, efter at have ligget her paa Grændsen i hele to Maaneder, vilde falde paa at sætte sig i Marsch netop den Dag, da Deres Naade forlader Deres Gods, for at reise til Østerrig?

Baronessen. Hvad skal jeg gribe til? hvad skal der blive af mig? — Fortsætte Reisen — det tør jeg ikke. — Min kjære Forvalter! det var meget ubetænksomt af mig at tage bort efter Deres Raad — men De var saa bange.

Wallmann. Jeg blev bange over at Deres Naade var bange.

Baronessen. Jeg — en Dame — det er en anden Sag; jeg har Lov til at være bange — og naar man allerede engang har været et Offer for Krigen —

Bønderne. De?

Wallmann (fuldende). Ja, kjære Venner! — ja — Hendes Naade har været et Offer for Krigen — det er længe siden —

Baronessen. Ak, det var den første Gang Franskmændene rykkede ind i Tyrol — Alle flygtede, — o det var en skrækkelig Ulykke —

Bønderne. Men hvorledes —?

Wallmann (sagte til Bønderne). Stille — tal nu ikke til hende om det — saa falder hun igjen i Besvimelse; det gjør hun altid.

Baronessen. Og naar jeg tænker paa hvad jeg nu er udsat for — jeg, den sidste Birkenthaler — dersom jeg støder paa dette Regiment —!

Wallmann. Saa har De jo mig til at forsvare Dem — til at staae Dem bi.

Baronessen. Det er godt nok; men inden jeg tager en Beslutning, maa De dog forsikkre Dem om, at der ikke er nogen Fare. Jeg vil vente Dem her, i denne Hytte — og pas endelig godt paa min Vogn — jeg tænker paa, at mine Kostbarheder er i den, og at det altsammen, ligesom jeg, er udsat for at falde i Roverhænder. Gaa, Forvalter! gaa, men lad mig for alting ikke være for længe alene.

Wallmann. Nei, Deres Naade!

Baronessen. Mine Venner! jeg forlader Jer ikke — jeg lægger min Ære i Jeres Hænder. (Gaaer ind i Hytten, ledsaget af Bønderne).

Anden Scene.

Wallmann, (derpaa) **Sulpice.**

Wallmann. Hvad det er for en Stilling for en adstadig, fredelskende Forvalter — paa eengang staaer jeg midt i Krigens Rædsler. Jeg veed ikke om det er af Kulde, men jeg ryster over alle mine Lemmer. Naa — Mod, min gode Wallmann! Mod — for Pokker, man er Mand — og hvad er det saa videre? Stod jeg nu Ansigt til Ansigt med en af disse Sataner af Franskmænd, saa vilde jeg sige til ham — ja, jeg vilde sige — (vender sig og seer Sulpice, som kommer) Hr. Franskmand! Deres ærbødigste Tjener!

Sulpice (uden at see ham). Jo, de kan bruge Benene, disse Knægte! — hui! strax fare de ind imellem Bjergene — ligesom om vi gik paa Gemsejagt. (seer Wallmann) Ah, der er En, som de have glemt.

Wallmann (bukker langt fra ham). Hr. Officeer!

Sulpice. Frem til Rapport, Spidsborger! — Hvad gjør Du her?

Wallmann. Jeg? — ingenting! — Jeg kom her forbi af en Hændelse.

Sulpice. Saa! Det seer ud til at Du fryser.

Wallmann. Nei — tvertimod — jeg sveder — jeg er bare Vand.

Sulpice. Naa? — saa her er da ikke andre end Kujoner i dette Land!

Wallmann (levende). Jeg er ikke fra dette Land. Jeg reiser med min Frue — en fornem, adelig Dame, som ønsker at tage herfra, dersom De tillader det.

Sulpice. Hendes Alder?

Wallmann. Halvtreds.

Sulpice. Tilladt!

Wallmann. Tak, Hr. Officeer!

Sulpice. Sergeant! — Det er sandt; gjør mig dog den Fornøielse at fortælle alle disse Stympere, at de igjen kan reise Øren — vi komme for at udbrede Fredens Velsignelse, beskytte Mandfolkene, naar de holde sig i Skindet, og Fruentimmerne, naar de ere smukke.

Wallmann. Ja, Hr. Officeer!

Sulpice. Sergeant! — Og hvad dem angaaer, som forputte sig i Skovene, i Bjergkløfterne og vedblive at føre Krig fordi de

ikke ville tilhøre Bayern — de behøve bare at gjøre sig til Franskmænd — det staaer i Proclamationen — efter hvad der fortælles; thi jeg har ikke læst den — det har jeg mine Grunde for. — Naa, omkring og lykkelig Reise!

Wallmann. Tak, Hr. Officeer!

Sulpice (opfarende). Sergeant!

Wallmann (sagte, forbauset). For Pokker! hvorfor kalder han mig Sergeant? Det er skikkelige Folk — om man saa vil — men de have nogle Ansigter —

Sulpice. Du sagde?

Wallmann. Intet, Hr. Officeer! intet, som ikke var meget smigrende for Dem. Jeg vil strax løbe for at bringe Hendes Naade Beskeed! (sagte) Først maa jeg dog see om Vognen er i Sikkerhed!

(Gaaer ud i Baggrunden).

Tredie Scene.

Sulpice, (derpaa) **Marie.**

Sulpice (seer ud mod høire Side). Hvem have vi der? — ah, det er vist Kammeraterne. — Ah nei, det er Marie, vort Barn, det Enogtyvendes Perle og Stolthed! — det Ansigt havde nok ikke jaget alle de andre Ansigter paa Flugten!

Duet.

Sulpice (idet hun kommer).

Nei, hvor smuk! — o hvor net! — jo, jo, jeg siger atter:
Det Regiment kan være stolt,
Som har saadan en Datter!

Marie (heftig).

Mit Regiment? — o det har af mig holdt
Som sit Barn — aldrig jeg det forlader!
Det til Livet kjærlig har mig kaldt,
Jeg i det har ene fundet Venner, Slægt og Fader —
Det er mig Alt!

Sulpice (med Glæde).

Ikke sandt?

Marie.

Men jeg tør ogsaa sige:
Med Ære som dets Barn jeg stod.

Sulpice
(betragter hende med Tilfredshed).

Ja, Du er ret en Engel af en Pige!

Marie (med Energie).

Og som en Soldat har jeg Mod!
Kanonernes Torden
Var min Barndoms Fryd,
Min Glæde paa Jorden
Er Trommernes Lyd!
Naar stolt Ørnen kneiser
I hvirvlende Damp,
Jeg følger min Keiser
Med Jubel til Kamp!

Sulpice (stolt).

Jeg har mig selv af Glutten taget,
For at Maneer hun kunde faae,
Derfor er hun saa smukt opdraget,
At for Grevinde hun godt kan gaae!

Marie.

Kanonernes Torden
Var min Barndoms Fryd,
Min Glæde paa Jorden
Er Trommernes Lyd!
Naar stolt Ørnen kneiser
I hvirvlende Damp,
Jeg følger min Keiser
Med Jubel til Kamp!

Sulpice.

I Valpladsens Torden
Hun alt fra Vuggen fandt sin Fryd;
Af alting paa Jorden
Hun kjærest har Trommernes krigerske Lyd!
Naar Ørnen kneiser
Stolt over den hvirvlende Damp,
Hun følger sin Keiser
Med Jubel til Kamp!

Sulpice.

Hvilken Fryd da os Gud Dig skjænkte
Og henrykt vi græd ved Dit Smiil;
Vi ved Dit Skrig os om Dig trængte,
Naar vi laae ved Bivouakens Ild!

Marie.

Som kjærlig Fader, med Spøg og Latter,
Paa sin Ryg Enhver mig bar.

Sulpice.

Hvilken Fryd!

Marie.

I Torniistrøt, som Soldaterdatter
Jeg min Vugge ofte fundet har.

Sulpice.

Vort elskte Barn dog hvilte blødt!

Marie.

Jeg hos min Fader sov saa sødt!

Begge.

Trommens Klang
Var {min / Din} Vuggesang!

Marie.

Nu, jeg er stor, mig alle hædre;
Med Honneur Enhver sig nærmer mig.

Sulpice.

Det er en Ordre! alle Dine Fædre
Streng Respect skal vise Dig.

Marie.

Hvergang til blodig Kamp det ilte
Jeg bagved Regimentet stod.

Sulpice.

Den Tappre venlig Du tilsmilte,
Gav ved Trøst den Saarede Mod.

Marie.

Og naar I følte Hjemvees Smerte,
Hvis muntre Sang slog den ihjel?

Sulpice.

Hvem gjorde alle til eet Hjerte?
Vort Barn, vor Marie, min Sjel!

Marie.

Men I ogsaa veed Jert Barn at vinde!
Da jeg ikke skyede Røg og Ild,
Blev jeg Jeres Marketenterinde.

Sulpice.

Eenstemmig valgtes Du dertil!

Begge.

Min Sjel! det var Ære! eenstemmig valgtes
jeg
Du dertil!

Marie (med Energie).

Hør! vil Du troe, ifald det gjælder,
Jeg trodser Døden og slaaes med!

Sulpice.

Rigtig! hun slaaes med!

Marie (som før).

Ja! jeg kjæk, som I, Fjenden fælder,
Jeg stormer frem, jeg hugger ned!

Sulpice.

Ja, hun hugger ned!

Marie.

Born skal jo ligne deres Fader? — jeg
ligner min!

Sulpice (sjæleglad).

Ja, hun ligner sin!

Marie.

Jeg kjæk slaaes med!

Sulpice.

Ja, hun kjæk slaaes med!

Marie.

Og hugger ned!

Sulpice.

Ja, hun hugger ned!

Marie.

„Fremad marsch"! det er Faders første Ord.

Sulpice (jublende).

Derved Keiseren blev stor!

Marie.

Kanonernes Torden
Var min Barndoms Fryd,
Min Glæde paa Jorden
Er Trommernes Lyd!
Naar stolt Ørnen kneiser
I hvirvlende Damp,
Jeg følger min Keiser
Med Jubel til Kamp!

Sulpice.

I Valpladsens Torden
Hun alt fra Vuggen fandt sin Fryd;
Af alting paa Jorden
Hun kjærest har Trommernes krigerske Lyd!
Naar Ørnen kneiser
Stolt i den hvirvlende Damp,
Hun følger sin Keiser
Med Jubel til Kamp!

Marie. Naa, det kan jeg lide, gamle Kammerat! i Dag er Du lystigere end igaar.

Sulpice. Hvad, lystigere? — jeg er jo altid lystig.

Marie. Oh, altid! — jeg saae nok, at Kammeraten igaar viskede en Taare af Øiet — at han strøg sine gamle Knebelsbarter — det er altid Tegn til Uveir — der var Noget, som gik Kammeraten til Hjertet.

Sulpice. En Smule — Du har Ret. Det klemte mig om Hjertet, som om Aftenen efter en Bataille, naar man regner over hvor mange Venner man har tabt — Jeg huskede paa en Dag, som den igaar — det er nu fjorten Aar siden; jeg trak igjennem Bjergegnen med tappre Kammerater, som — nu ere, hvor de skulle være. Seer Du, Marie! fra den Tid er der ikke andre tilbage end jeg — (rækker hende Haanden) og Du!

Marie. Altsaa — vi ere de to ældste Grenaderer i Regimentet!

Sulpice. O, det staaer endnu for mine Øine. Østerrigerne flygtede for os — Veien var opfyldt med væltede Munitionsvogne — Husene brændte — Bønderne bade om Naade — paa eengang see vi, blandt Flammer, Drøbte og Ødelæggelse, tætved Hestenes Fødder, et stakkels forladt Barn, som syntes at smile til os og udstrakte sine smaae Hænder.

Marie. Det var mig!

Sulpice. „Venner!" raabte en gammel Officeer, som var i Spidsen for os — han faldt ved Eylau, den brave Soldat — „Venner!" raabte han, „det er Himlen, som sender os dette Barn — det skal være vort Barn!" saa tog han Dig op paa sine Arme — vi rystede vore Huer paa Bajonnetspidserne og gjentoge: „Ja, ja, det er vort Barn!" Regimentet blev Dig en Fader — og Du blev døbt paa Valpladsen, hvor vi havde fundet Dig — see, saadan er Du bleven det Enogtyvendes Barn.

Marie. Regimentets Datter!

Sulpice. Vi have opdraget Dig for vore

Sparepenge — der blev hver Maaned indeholdt af Lønningen — men det forstaaer sig, Du har ogsaa faaet en prægtig Opdragelse — lidt forkjelet, det er sandt; Du kan faae os hvorhen Du vil, ligesom Tambouren — hvad siger det! vi lystre uden at tænke derpaa — det gaaer fra Grenadeer til Grenadeer — Soldaterne pille af — men Regimentet bliver ved at leve — og naar Rekrutterne komme til os, paaserede de Revue for Dig, lægge Haanden paa Felthuen og sige: „God Dag, Datter!"

Marie (lægger Haanden paa Huen). Og jeg svarer: „God Dag, Fader!"

Sulpice. Du har heller ingen anden! Det har ikke været muligt at opdage Dit Hjem eller Din Familie, endskjøndt vi fandt et kaudervelsk Brev hos Dig, som nu har sit stadige Qvarteer i min Randsel.

Marie. Min gode Sulpice!

Sulpice. Vi opfylde ogsaa alle Faderpligter imod Dig — og skulde Dit Hjerte tage Løbepas, saa samler Din Fader sig i Masse for at forge for Udstyret.

Marie. O, det haster ikke!

Sulpice. Du siger det i en Tone — Skulde Kammeraterne maaskee have Ret?

Marie (forvirret). Kammeraterne —

Sulpice (seer hende i Øinene). De fortælle, at Du paa nogen Tid har begyndt at gaae ene ud fra Dit Marketentertelt, at det seer ud, som Du søger at undvige dem — og at de i vor sidste Leir har seet Nogen pludselig forlade Dig, ligesom denne Nogen pludselig var kommen — Men det er jo Snak, ikke sandt?

Marie. Nei — og jeg vil ikke skjule Noget for Dig.

Sulpice. Jeg begynder at føle saadan en kold Gysen —

Marie. Hvad skal man sige! Kan man gjøre for, hvem man møder? Tænk Dig, en Aften var jeg gaaen et Stykke bort fra Leiren — jeg løb fra den ene Bjergskrænt til den anden for at samle mig en Bouquet — Jeg seer en Blomst — en deilig Blomst — jeg maatte have den — jeg strækker mig ud efter den — med eet glider min Fod — jeg giver et Skrig og falder —

Sulpice. Ah — min Gud!

Marie. I Armene paa et ungt Menneske, som opholdt sig der.

Sulpice. I Armene paa et ungt Menneske?

Marie. Men hør dog?

Sulpice. En ung Pige bør aldrig falde i Andres Arme end hendes Faders

Marie. Tusind Kartæscher! jeg kunde jo ikke hænge i Luften og vente paa Regimentet.

Sulpice. Det er ogsaa sandt! Og dette unge Menneske var —

Marie. Meget vakker.

Sulpice. Det kunde jeg tænke — det er altid de unge Mennesker, som Pigerne møde paa den Maade. Men hans Grad, hans Bestilling, hans Fædreland?

Marie. Det er en Tyroler — en Hyrde — men for Resten en af sit Fædrelands Forsvarere, efter hvad han har sagt mig.

Sulpice. Du har da seet ham siden?

Marie. Kunde jeg andet? Gik jeg fra Leiren for at gjøre Indkjøb, strax mødte jeg ham — var det Morgen — han var der, var det Aften — han var der ogsaa! Han fulgte efter mig, han lurede paa mig — men altid var han saa ærbødig, stakkels Fyr — han torde neppe see paa mig, naar han talte til mig.

Sulpice (glemmer sig). Saa er det en Dosmer! (samler sig). Nei, nei — tvertimod — det er meget rigtigt — det vil sige, det er meget urigtigt af Dig at omgaaes en Fjende — en af disse fordømte Krybeskytter, som, det er jeg vis paa, ligger her bag Buskene og plaffer os ned som Kaniner.

Marie. O, hvad ham angaaer, det er jeg vis paa, at han ikke fornedrer sig til — han seer saa god, skikkelig og venlig ud.

Sulpice. For Fanden! vor kjære Datter, Du er meget ivrig til at tage ham i Forsvar. Jo, Du seer mig ret ud til at ville gaae over til Fjenden med Vaaben og Bagage.

Marie (forgmodig). Vær ikke bange — det er forbi For to Dage siden toge vi Afked med hinanden. Regimentet satte sig i Marsch, han sagde mig Farvel (meget bevæget) og vi sees aldrig mere.

Sulpice. Tusind Bomber! desto bedre. Er Du skabt til at elskes af en Fremmed, en Fjende? — en Pige, som Du, kan tænke paa at gjøre et ganske andet Partie. Naar man er saa lykkelig at have saadan en Fader, som Du har — en Fader, der er sammensat af femten hundrede Helte — desuden maa Du ikke gifte Dig uden med en af os — en af det Eenogtyvende — det er jo afgjort.

Marie. Ja, ja! det er svoret! — Du har Ret — jeg har lovet Regimentet min Haand — det er det mindste, jeg kan give det for den Omhu, den Kjærlighed, det har vist mig. Desuden — kan jeg forlade Jer? Naa, lad os ikke mere tænke paa det! — Men det er det samme — det er Skade — han var smuk, den Fjende.

Sulpice. Men hvad er det for en Støi?

Marie. Det er de Andre, som komme for at søge om os. Jeg løber for at faa mit Marketentertelt ned. (til Sulpice) Far vel, Fader!

Sulpice. Farvel, mit Barn!

Fjerde Scene.

De Forrige. Tonio. Soldater.

Soldaterne (føre Tonio ind).

Afsted, Spion! marsch til Din Dom!
Ved vor Leir har Du snuset om.

Maria
(kommer tilbage og faaer Øie paa Tonio).

O, min Gud! — Spion! — hvilken Skam!

Soldaterne.

Bort med Knægten.

Marie.

Nei, bliv!
(til Sulpice).
Det er ham!

Sulpice (til Marie).

Hvordan? det er den smukke Fjende?

Tonio (sagte, betragter Marie).

O hvilket Held! jeg fandt dog hende!

Marie (sagte til Tonio).

Hvad har Dem ført fra Deres Hjem?

Tonio (sagte, lidenskabelig).

Hvad uden det at søge Dem?

Soldaterne (omringe ham).

Død og Fare
Skal vor Skare
Ved en Snare
Føres til;
Han maa bøde
For sin Brøde,
Vi nedstøde
Skurken vil!

Marie
(kaster sig imellem dem).

Hør et Ord! — dræb ham ei! — dæmp denne Harme!
Han skal dø?! — og han rev mig ud af Dødens Arme!

Soldaterne.

Han har frelst Dig?

Sulpice.

Det er sandt!

Soldaterne (slippe Tonio).

Sit Liv han derved vandt!

Marie.

En Aften frelste mig en Hyrde,
Da, nær en Afgrunds Rand, jeg faldt,
(peger paa Tonio).
See, der han staaer, og vid, hans Liv det gjaldt —
(vender sig til dem, med Energie).
Vil Din Datters Frelser Du myrde?!

Soldaterne.

Nei, mit Barn!

Sulpice.

Da det er saa,
Min Ven og Broder han blive maa!
(de række Tonio Haanden).

Tonio.

Hr. Sergeant! hvilken uventet Ære!
(sagte)
Nu kan jeg hende see, saa ofte det skal være!

Sulpice.

Kom her! vi maa hædre den Gjæst,
Som frelste vort Barn ved Himlens Villie!
(munter til Marie).
Hør, min Glut! vi Fyren gier en lille Fest;
Han skal drikke med hele Din Familie.
(der bringes Viin).
Det Bayrens Skaal være;
Dets Konge Tyrolerens er!

Tonio (med Kraft).

Før døe, end hylde vor Vanære!

Soldaterne.

Raske Knøs!

Tonio.

Leve Frankrig og mine Venner her!

Alle.

Leve Frankrig og Dine Venner her!

Sulpice (til Marie).

Men for at hædre
Dine Fædre
Og bringe Festen ret igang,
Syng det Cenogtyvendes Sang!

Alle (omringe Marie).

O ja, syng Regimentets Sang!

Marie.

1.

Det Regiment, som overalt
Glimrer ved Mod, flyver til Seier,
Som Frankrigs Hær Løven har kaldt,
Der Credit i hvert Vinhuus eier,
Fjendernes Død, Elskernes Skræk,
Pigernes Sorg, naar det taer væk —
Det Regiment, som slaaes for hele tre,
Det er nær,
Hurra!
Det er her,
Holla!
Leve det Cenogtyvende!

Alle.

Det Regiment, som slaaes for hele tre,
Det er nær,
Hurra!
Det er her,
Holla!
Leve det Cenogtyvende!

Marie.

2.

Keiseren saa tidt Seiren det gav,
At han har sagt, han vil forære

Hver Mand deri en Marschalstav,
Naar i Fred han kan det undvære;
Fjende og Ven det er bekjendt
Som et beromt, stolt Regiment;
Mandfolk med Angst, Piger med Fryd det see!

Det er nær,
Hurra!
Det er her,
Holla!
Leve det Fenogtyvende!

Alle.

Mandfolk med Angst, Piger med Fryd det see!

Det er nær,
Hurra!
Det er her,
Holla!
Leve det Fenogtyvende!
(Der høres Trommeslag).

Sulpice (til Soldaterne).

Nu der hvirvles Appel; vi vil gaae;
Tjenesten kalder os, med den ei spøges maa!

Marie, Tonio (glade).

De gaae bort!

Sulpice (til Tonio).

Kammerat! kom nu her.

Marie (ivrig).

Han er min Arrestant; jeg for ham Borgen er!

Sulpice (imellem dem).

Du? det var en rar Caution!
Nei, følg smukt med, Patron!
(To Soldater gaae med Tonio).

Alle.

Trommernes Hvirvler kalde,
Adlyde vi maae;
Skulde vi end falde,
Rask til Kamp vi gaae!
Maaskee næste Morgen
Ei for os vil gry,
Derfor aldrig Sorgen
Blandt os tager Ly!
(de gaae Alle bort, undtagen Marie).

Femte Scene.

Marie (strax efter) Tonio.

Marie (alene). De tage ham med — o jeg havde saadan en Lyst til at sladdre lidt med ham! Stakkels Karl! han sætter sig saaledes i Fare, bare for at see mig. Men hvad er det? (faaer Øie paa Tonio, som kommer ned af Bjerget). Det er ham! — det er ham — ah, nei, hvor han løber!

Tonio (kommer løbende). Her er jeg, Jomfrue! her er jeg!

Marie. Hvad? — det er Dem? — og jeg, som troede —

Tonio. At jeg fulgte med Soldaterne! Ja, jeg lod, som jeg gjorde det; men da jeg kom derhen, hvor Skoven bøier om — tæt herved — vips, var jeg borte, inden de fik dreiet Hovedet. Jo, Jomfrue! vi ere vimse, vi Tyrolere — og jeg er ikke bange — det kan De da nok begribe, naar jeg, bare for at see Dem, lod det komme an paa at lade mig skyde af Deres Franskmænd — for de ere slet ikke behagelige — især han, den Gamle — han har et Ansigt, som jeg ikke kan udstaae.

Marie. Det er min Fader!

Tonio. Den Gamle? — Nei, saa tog jeg feil — jeg mener den Lille, ham, som —

Marie (smilende). Det er ogsaa min Fader!

Tonio (forbauset). Ogsaa? — Ah — nei, saa var det de Andre —

Marie. Det er bestandig min Fader —

Tonio. Ja saa! — De har da et heelt Regiment —

Marie. Rigtigt! — hele Regimentet — det er min Plejefader; det kan jeg takke for, at jeg er i en Vei, at jeg har faaet en god Opdragelse — o, ingen Datter er lykkeligere end jeg.

Tonio. Hvad siger De? — Ja, saa, Jomfrue! saa er det skikkelige Folk og jeg vil holde af dem, for Deres Skyld. Men det tilstaaer jeg — dersom De ikke var, saa —

Marie. Men hvad vilde De ogsaa saa nær ved vor Leir? — siden jeg havde sagt Dem Farvel, siden vi ikke mere burde sees —

Tonio. Ak, Jomfru! det var ogsaa min Mening — jeg vilde ikke engang see Dem mere — thi, naar alt kommer til alt, De er en Franskmand — jeg er en Tyroler — Men igaar — da jeg hørte at Deres Regiment satte sig i Marsch — da jeg tænkte paa, at De forlod vort Land — og maaskee for evig — jeg kunde ikke holde det ud — jeg listede mig efter Dem — jeg forfulgte Dem — og her staaer jeg.

Marie. Men, kjære Tonio! hvad vil De mig da? — hvorfor kommer De her?

Tonio. For at sige Dem, at jeg elsker Dem — at jeg aldrig i Evighed vil elske nogen Anden — at jeg heller vil døe end glemme eller forlade Dem.

Duet.

Marie.

Hvad? De har mig kjær?

Tonio.

De mig henriver!
Dom selv; jeg min Følelse Dem beskriver.

Marie (smilende).

Beskriv, og derom
De skal snart faae min Dom!

Tonio.

Fra ved mit Bryst De blegnet laae
Og hede Taarer paa Kinden trilled,
Det indtagende, skjønne Billed
Nat og Dag for Øiet jeg saae.

Marie.

O, min Ven! De mindes den Fare,
Hvori vi vare —
Det er Alt!

Tonio.

Troe ei det! ladt mig blot faae udtalt,
Saa vil min Ild sig aabenbare.

Marie.

Tal ud, og derom
De skal strax faae min Dom!

Tonio.

Her svandt i Fryd min Barndoms Dage
Og jeg elsker det kjære Hjem,
Dog jeg føler, at, uden Klage,
Jeg kan forlade det for Dem.

Marie (skalkagtig).

Det gjør mig endt, jeg skal opdage,
De er letsindig — den Feil er slem!

Tonio (med Ild).

Min hele Sjel af Længsel brændte
Og jeg, blot for et venligt Blik,
Alt forlod og til Leiren gik,
Hvor kun at dø jeg maatte vente.
For at see Dem igjen, jeg trodsed Død og Fare.

Marie.

Ja, det er sandt? — men jeg vred paa Dem er!
Naar af Hjertet man har en Pige kjær,
Man for hende sit Liv bør bevare!

Marie (sagte).

Forgjæves jeg forsvare
Mit Hjerte mod ham vil;
Han trodsed Død og Fare —
Ja, det er Elskovs Ild!

Tonio (sagte).

Hun røres ved den Fare,
Jeg dristig iled til,
Og kan sig ei forsvare
Mod min Elskovs Ild!

Tonio (med Inderlighed).

O, tør jeg mig den Lykke drømme,
At blive Din?

Marie.

De selv maa dømme.

Tonio.

O tal, men vær god;
Nedslaae ei mit Mod!

Marie.

Før drev jeg Spot med en Elskers Smerte
Og kun Latter til Svar han fik;
Men De rører mig, og mit Hjerte
Banker heftigt ved Deres Blik.

Tonio (glad).

O, det er godt!

Marie.

Jeg elskte Seiren,
Min Jubel hilste vore Skud;
Jeg nu, naar Alt er Fryd i Leiren,
(med et Blik paa ham).
For en Fjende beder til Gud!

Tonio.

O, det er skjønt!

Marie.

Da, nær Afgrundens Skjød,
De en Rose brød
Og venlig, som Minde, mig bød,
Laae Deres Taarer paa dens friske Blade —

Tonio (ivrig).

Og den?

Marie (slaaer Øinene ned).

En Skat saa kjær
Skal albrig mig forlade;
(lægger Haanden paa Brystet).
Fra Farens Dag den stedse hviled her!

Marie (sagte).

Forgjæves jeg forsvare
Mit Hjerte mod ham vil;
Han trodsed Død og Fare —
Ja, det er Elskovs Ild!
(høit).
O, lev for Din Marie,
Thi Dig hun hører til!
O hvor kan Læben tie
Naar Hjertet tale vil?

Tonio (sagte, sjæleglad).

Hun røres ved den Fare,
Jeg dristig iled til,
Og kan sig ei forsvare
Mod min Elskovs Ild!
(høit).
Mit Hjerte Dig, Marie!
For evig hører til;
For Dig mit Liv at vie
Jeg Alt opoffre vil!

Sjette Scene.

De Forrige. Sulpice.

Sulpice
(overrasker dem i det Øieblik da Tonio kysser Marie).

Ah, Bomber og Granater! — hvad er det jeg seer? — igjen Tyroleren!

Marie. Sulpice!

Tonio. Bryd Dem ikke om det, Jomfrue! — da jeg elsker Dem og da De elsker mig —

Sulpice (tager Tonio ved Armen). Ja saa! gjør Dig ingen Uleilighed — det har ikke Hastværk!

Marie. Naa, naa! skjænd ikke — den stakkels Karl gjorde mig ikke Fortred — tvertimod —

Sulpice (imellem dem). Om Forladelse — et Kys!

Marie (naiv). Kun et eneste.

Sulpice. Dog ikke flere?

Tonio. Ikke flere, siger De? (nærmer sig) Jeg tager gjerne et endnu.

Sulpice (standser ham). Høire om, Rekrut!

Tonio. Men, Hr. Soldat! naar jeg nu elsker hende?

Sulpice. Og hvem har givet Dig Lov til det?

Tonio. Jh, det har hun!

Sulpice. Hun — det er ikke muligt, for Satan! — Maria kan ikke give Nogen Lov til at elske sig, naar han ikke er En af os — En af det Enogtyvende, det have vi

paa det Rene! hun har endnu i dette Øieblik tilsvoret mig det, mig selv, i egen Person — det kan ikke gjøres om.

Tonio. Hvad? er det sandt, Jomfrue?

Marie. Ja, Tonio — jeg har lovet, at jeg kun vil gifte mig med en af vore Folk, dersom jeg vil gifte mig — men vær De rolig — jeg vil ikke gifte mig — det er min faste Beslutning — jeg vil ikke have nogen Mand — og saa er der Ingen, som kan bebreide mig Noget — Ingen, der har Ret til at gjøre mig ulykkelig.

Tonio. Nei, nei, Jomfrue! — det gaaer ikke an! — De gifter Dem — og De gifter Dem med mig.

Sulpice. Nu er det nok, Kammerat! — ikke mere om det!

Tonio (iler hen til hende). O, jeg er ikke bange for Dem, Hr. Soldat! — bryd Dem ikke om det, Jomfrue! lad ham snakke, naar De blot elsker mig — han er ikke Deres Fader alene — og kan jeg bare faae de Andres Samtykke, saa skal han nok blive nødt til at give Kjøb — Farvel, jeg siger ikke mere end det! (gaaer.)

Syvende Scene.

Sulpice. Marie.

Sulpice. Hvilken dumdristig Knægt! at trodse mig ligefor min Næse, mig, Sulpice Pingot med Tilnavnet: Bulderbassen — mig, som Hans Majestæt Keiseren og Kongen, midt paa Valpladsen, har hædret med den glimrende Forfremmelse til Sergeant!

Marie. Det har paa ingen Maade været for Din Artighed.

Sulpice. Det er ikke for Artighed Keiseren gjør Soldater til Sergeanter! — Men angaaende denne fordømte Tyroler, som vil snappe Dig fra Regimentet, fra Dine Venner — lad ham komme og snuse omkring her — han bliver arresteret som Partiegænger og skudt paa staaende Fod!

Marie. Det er afskyeligt — det er skammeligt, hvad Du der siger — de Ord vise et ondt Hjerte — en slet Soldat —

Sulpice. En slet Soldat!

Marie. Ja, for tusinde Granater! Du taler som et misundeligt Menneske, som en Tyran, — og dersom hele Regimentet tænkte som Du — veed Du hvad? jeg gaaer fra Dig, jeg gaaer fra Jer allesammen — og det skal ikke gjøre mig ondt — thi, naar det kommer derpaa an — jeg har min Frihed, det har jeg!

Sulpice. Det er ikke sandt!

Marie. Jeg er min egen Herre!

Sulpice. Det skal vi faae at see!

Marie. O ja, det skal Du faae at see! Jeg gaaer min Vei — jeg skifter Regiment — det mangler da ikke paa Regimenter i Armeen, Gud skee Lov! — og det er jeg da i det mindste vis paa, jeg skal finde Kammerater, der ere mere artige, og især bedre af Hjerte end Du! (gaaer.)

Sulpice (kalder paa hende). Marie! Marie! (i Vrede) See det har man af at give sine Børn en god Optugtelse! — Død og al Ulykke! en Pige, som vi have opdraget, som hører os til! — hun vil forlade os, den Utaknemmelige! — Jo vist, jo vist! dersom hun tror, at det saaledes gaaer an at skifte Fader —

Ottende Scene.

Sulpice. Baronessen. Wallmann.

Wallmann (til Baronessen, pegende paa Sulpice). Der er den omtalte franske Officeer — Vær ikke bange — han er meget styg, men særdeles elskværdig.

Baronessen (Kjælvende). Er De ogsaa vis paa det, Forvalter? — Naar jeg bare seer Uniformen, er jeg nærved at daane.

Sulpice (som før). Det er denne Spyttegjøg, som har gjort hende forrykt, som har faaet hende til at glemme den Agtelse hun skylder Alderdommen — Men det er en Oprører; jeg lader ham arrestere, jeg sender ham til Inspruck, og — om firеogtyve Timer: skudt!

Baronessen (forfærdet). Aa, det var skrækkeligt!

Wallmann (sagte til Baronessen). Han sagde: skudt! (fremstiller Baronessen for Sulpice). Det er hendes Naade Frue Baronessen, som ønsker at tale med Dem.

Sulpice. Ah, det er Hendes Naade — (sagte) Der er nogle loierlige Ansigter, der græssere her i Landet.

Baronessen. Ja, Hr. Capitain!

Sulpice. Tak! (sagte) Det er Fanden til Mennesker til at lade mig rykke i Veiret.

Wallmann. Sagen er den: Hendes Naade Frue —

Sulpice (stiller sig imellem dem). Stille i Gelederne! — Deres Naade vil have den Ære at sige mig —

Baronessen. Hr. Capitain!

Sulpice (sagte). Jeg skal være Capitain? lad gaae! — der er jo ikke noget ondt i det — tvertimod!

Baronessen. Jeg vilde tage bort, for at fortsætte min Reise.

Wallmann. Hendes Naade Frue Baronessen vilde bare tage —

Sulpice. Stille i Gelederne.

Baronessen. Men jeg har opgivet min Reise og ønsker blot at kunne tage tilbage til mit Slot, hvor jeg er under Beskyttelse baade af Bayern og Frankrige — men der vrimler af Soldater her omkring paa Bjergene — og jeg er bange.

Sulpice. Altfor artig, Frue Baronesse!

Wallmann. De ere allesammen gode, agtværdige Mennesker! vi ere ikke bange for

at de ville gjøre os Fortred — men sommetider —

Sulpice. Stille i Geled— (sagte) Munden løber saa meget paa den gamle Fyr.

Wallmann (sagte). Det er dog et gyseligt Menneske! man kan ikke faae et Ord indført.

Baronessen. Jeg tænkte derfor, at da Franskmændene ere ligesaa artige som tappre, vil De ikke afslaae min Bøn, naar jeg beder Dem om at skjænke mig Deres ærede Beskyttelse, ved at lade nogle af Deres Soldater ledsage mig til mit Slot.

Sulpice. Hvor langt er det borte?

Baronessen. En lille Miil, i det høieste — Fra dette Bjerg kan man see Taarnene paa Birkenthal.

Sulpice (forbauset). Paa Bir—

Wallmann. kenthal.

Sulpice (overrasket). Om Forladelse, Frue Baronesse — Deres Slot hedder — hvorledes?

Baronessen. Jh, det hedder ligesom jeg.

Sulpice (bryder ud). Som De! For tusinde Bajonnetter! er det muligt! — O, om Forladelse; men dette Navn — der er Navne, som kan stoppe Luftrøret paa et Menneske — Ber—

Wallmann. Birkenthal! Det er et smukt Navn.

Sulpice. Aa, gid Satan havde det! Jeg har ikke været Menneske for at udtale det i hele mit Liv — men jeg husker det godt. Saa det er Navnet paa et Slot? Hvem kunde ogsaa falde paa det — Desuden, hvor kunde jeg tænke —

Baronessen. Hvad mener De?

Sulpice. Og endvidere — hvad kan det Navn have at gjøre med Navnet Robert?

Baronessen. Hvad siger De? Capitain Robert?

Sulpice. Capitain? er det muligt! en Franskmand! De har kjendt ham?

Baronessen (levende). Meget nøie, min Herre! (fatter sig) Det vil sige, jeg har ikke kjendt ham — men en Person i min Familie —

Sulpice. En Cousine — en Tante — en Søster?

Baronessen (levende). En Søster — ja, min Herre! — det var min Søster!

Sulpice. Og denne Søster — hun lever endnu?

Baronessen. Hun lever ikke mere. Men i sit Ægteskab med denne Franskmand havde hun et Barn —

Sulpice (levende). En Datter!

Baronessen. Hvad? det veed De? Ja meget rigtigt, et stakkels Barn, som Capitainen sendte til mig før han døde — det er nu fjorten Aar siden — men den gamle Tjener, til hvem han havde betroet det, blev reven ind i Østerrigernes Flugt og mistede Livet. Den eneste Arving til min Formue og mit Navn —

Sulpice. Deres Søsterdatter —

Wallmann. Som nu havde været Baronesse.

Baronessen. Var forladt, uden Beskyttelse. — Arme Barn! hun blev nedtraadt af de Flygtende — hun er død.

Sulpice. Frelst! — frelst, Frue Baronesse Barkendal! frelst — takket være vort Regiment!

Baronessen. Er det muligt! — O, min Gud! — min Herre! hold paa mig; jeg daaner.

Sulpice. For tusinde Kanoner! jeg har nok at bestille med at holde paa mig selv.

Wallmann (som iler hen til Baronessen). Og det er De vis paa?

Sulpice. Jeg siger Dem, hun er frelst! frelst af brave Soldater, som ikke spurgte om hun var Ven eller Fjende — som har opdraget hende, født hende, klædt hende, sørget for hende, stakkels Glut.

Baronessen. Saa De kjender hende?

Sulpice. Om jeg kjender hende!

Wallmann. Er hun langt borte?

Sulpice. Kun et Par Skridt herfra.

Baronessen. O, min Herre! skjænk mig igjen min Niece, mit Barn! — Følg mig til hende — Thi De har dog Beviser, ikke sandt?

Sulpice. Beviser? (tager sin Randsel). Jeg har eet, saa godt som ti, og det ligger her i min Randsel. Et Brev, som jeg aldrig har kunnet læse — men de Andre, de Lærde paastaae, at naar det bliver viist frem, saa vil Ingen tvivle om, at vor Marie —

Baronessen (følgende hans Ord). Marie — de kalde hende Marie! — Men endnu et Ord, min Herre! Er dette Barn ogsaa værdigt sin Familie — sit Navn — Navnet Birkenthal?

Sulpice (søger at komme paa Navnet). Navnet Barke — Ja, det troer jeg!

Baronessen. Hun har faaet Opdragelse?

Sulpice. En glimrende Opdragelse, det smigrer jeg mig med.

Wallmann. Og hendes Sæder ere —

Sulpice. Mønstre for Fruentimmersæder — og Dannelse — aa, den fineste Dannelse af Verden.

Niende Scene.

De Forrige. Marie.

Marie (i Baggrunden). For tusinde Bomber og Granater! de kan drikke, de Fyre.

Sulpice (sagte). Der er hun!

Wallmann (som har hørt Maries Ord). Fy, hvor det Fruentimmer bander.

Marie (nærmer sig til Sulpice, som vender hende Ryggen). Han er stødt paa mig! men det er en af vore Gamle — det er mig, som

bør give det første gode Ord — (rækker ham Haanden). Sulpice — min Ven!

Sulpice (koldt) Hvad sagde Du?

Marie. Naa, lad os være gode Venner! Du ved, at jeg holder af Jer allesammen og at Marie aldrig vil forlade Jer.

Baronessen. Marie, siger hun — Marie — skulde det være —

Wallmann (sagte). Det Fruentimmer, en Baronesse!

Baronessen (sagte til Sulpice). Brevet, min Herre! Brevet?

Sulpice. Her er det. (Baronessen gjennemløber Brevet).

Marie (til Sulpice). Naa, Du er endnu vred paa mig — Du vender Dinene fra mig —

Sulpice. Nei, mit Barn — nei, jeg er ikke vred paa Dig. Men Du vil jo altid være en god Pige — Du vil ikke glemme os?

Marie. Glemme Jer! jeg! mine eneste Venner! min eneste Familie!

Sulpice. Din Familie — Du har en anden Familie, Marie — en fornem, meget adelig, meget rig Familie.

Marie. Hvad? jeg skulde endnu have Slægtninger — virkelige Slægtninger? — O bliv ikke vred, Sulpice! men denne Tanke, seer Du — jeg kan ikke gjøre ved det — men den fornøier mig saa inderligt!

Baronessen (til Sulpice). Min Herre! jeg har læst Brevet — det er meget rigtigt fra Capitain Robert.

Marie. Hvad er det, den Dame siger?

Sulpice. Hun siger — hun siger, mit Barn — at Du er hendes Søsterdatter, der har Du Din Tante. (støder hende hen i Baronessens Arme.)

Marie (bryder ud med Heftighed). Min Tante! — De er min Tante? — Ah, for tusinde Bomber og Kartæscher! det er mig kjært!

Baronessen. Himlen bevare os! hun bander!

Wallmann (sagte). Gud hjælpe os! hvilken Opdragelse!

Sulpice. Ja, Frue Baronesse — Marie, vort Barn, som vi antoge til Datter midt under Blodbadet — vi kunde ikke finde hendes Familie med den Lap Papiir — vi maatte ogsaa strax rykke videre — men hun havde hverken Fader eller Moder, hun var ene og forladt — hun trængte til en Beskytter, en Fader — vi bleve hendes Fader!

Baronessen. O, De ere brave Mennesker, De og Deres Kammerater! — Jeg skal ikke glemme det.

Marie. Jeg skal vise Dem min Fader — hele Regimentet (pegende paa Sulpice). Der har De allerede en Prøve — hæ? — er han ikke net? (trækker ham i Knebelsbarterne) lidt Bulderbasse — jo, det er Du!

Baronessen. Jeg skal ikke forsømme at give Regimentet Beviser paa min Erkjendtlighed — naar jeg først kommer hjem. (sagte til Wallmann) Vi maae have hende bort fra disse Mennesker.

Wallmann (sagte til Baronessen). Saasnart som muligt.

Baronessen. Forvalter! lad paa Øieblikket spænde for — jeg længes efter at bringe min Niece til hendes Forfædres Slot.

Marie. Hvad? skal jeg til et Slot? — og mine Kammerater — mit Marketentertelt?

Baronessen. Nu er der ikke mere nogen Tale om det, mit Barn! — Nu maa Du sættes i Besiddelse af den Titel, den Rang, som tilkommer Dig — derfor maa Du strax følge med mig.

Wallmann. Naturligviis!

Marie. Følge med Dem! — forlade mine Venner, mine Velgjørere?

Baronessen. Jeg ønsker det — og kan andet ikke være, jeg befaler det

Marie. Og med hvad Ret gjør De det, Frue?

Baronessen (med Følelse). Med den Ret, som Din ulykkelige Fader gav mig ved sin Død.

Marie. Min Fader!

Baronessen. Læs hvad han skrev mig til — og tænk paa, Marie! at den Stemme, som taler herigjennem, bør være Dig hellig. (giver hende Brevet)

Marie (læser). „Frue Baronesse! I Morgen gaae vi til et Slag — i Morgen er jeg maaskee ikke mere iblandt de Levende. Til Deres Omhu overgiver jeg min Datter, som ikke her i Verden har nogen anden Støtte end Dem. Gid hun ved Lydighed og den ømmeste Kjærlighed give Dem Lønnen for al den Godhed, De har viist mig — gid hun, naar hun vorer til, maa vise sig sin Familie værdig og bringe Dem til at glemme al den Uret, som er tilføiet Dem af hendes Fader, der velsigner hende. Robert!" (bevæget til Baronessen) O, Tante —

Sulpice (bevæget, til Marie). Naa, frisk Mod! det maa saa være!

Marie. Nu vel! ja — jeg vil reise — men I skal allesammen tage med mig — allesammen!

Wallmann. Aa, Herren hjælpe os! et heelt Regiment!

Baronessen. Ja, om nogen Tid, saa vil vi see — kom, Niece!

Marie. Nei, nei! saaledes tager jeg ikke bort — jeg vil see dem engang endnu — jeg vil sige dem Farvel. — Men i dette Øieblik — jeg har hverken Mod eller Kraft dertil!

(Sulpice gaaer hen i Baggrunden og vinker ad en Tambour, som træder ind og hvem han hviskende giver en Befaling.)

Baronessen. Kom, mit Barn! — kom et Øieblik ind i denne Hytte.

Sulpice. Ja, til Kammeraterne kunne komme og den Gamle der har faaet Hestene spændte for Frue Baronessens Vogn.

Baronessen. Skynd Dem, Forvalter!

Sulpice. Skynd Dig, Forvalter!

Wallmann. Ja! ja! jeg gaaer! (sagte) Nu kalder han mig dog ikke længer Sergeant! (Marie og Sulpice følge Baronessen ind i Hytten; Wallmann gaaer ud paa den modsatte Side. — Man hører en Trommehvirvel.)

Tiende Scene.

Finale.

Soldater (som komme løbende fra alle Kanter; meget lystige).

Domdiderom, rom! rom!
Laer man Trommen slaae,
Strax parat vi staae
Til i Kompen kjække at gaae!
Domdiderom, rom! rom!
Der er Ild i dens Klang,
Og, til Harmonie,
Med sin muntre Sang
Soldaten stemmer i:
Domdiderom, rom! rom!
Høit leve Krigen med al dens Jammer!
Glad i et Slag jeg styrter mig;
Jeg leer af Død, naar kun den rammer
Mig i Striden blandt Fjendernes Lig!
Domdiderom, rom! rom!

Corporalen (seer ud mod Baggrunden). Hvem er det, der kommer? — ah! den unge Hyrde fra før — en ny Rekrut — en ny Soldat!

Ellevte Scene.

De Forrige. Tonio (som bærer den franske Cocarde).

Tonio.

Jeg under Frankrigs Ørn vil kæmpe!
Fra nu er min Bolig et Telt;
Min Elskovs Ild jeg kan ei dæmpe, —
Ved dens Magt er jeg bleven Helt!
O hvilken Fryd! jeg drager kjæk med Jer i Felt!
Den Glut, hvem jeg glad offrer Livet,
Har med Venlighed Haab mig givet —
Ah, mit Held jeg ei bære kan —
Nei, jeg mister reent min Forstand!

Alle (lee^nde).

Du for at faae en Kjæreste kom?

Tonio.

Hvis I hende blot det tillader!

Alle.

Hvad? vor Datter tales her om?

Tonio.

Ih, men saa hør! I Herrer Fader!
Troer ei. at jeg gaaer Jer forbi.
Jeg til hende hos Jer vil frie;
Men vær ei imod det Partie.

Alle.

Ei vor Datter skal i Familie
Med fjendtligt Pak, som hver Dag vi slaae;
Nei, meer tilveirs vor Marie maa —
Der har Du hendes Faders Villie!

Tonio.

Hun kan med mig —

Alle.

Ei være tjent;
Desuden er hun lovet til vort Regiment!

Tonio.

Det er godt! min hun bliver da;
Jeg tog Tjeneste strax, bare for at faae Ja.

Alle.

Den arme Fyr! nu over ham jeg ynkes maa.

Tonio.

Jeg elskes af Jer Datter, det svær jeg paa.

Alle (forbausede).

Hvad? det tør Du dristigt paastaae!

Tonio (ivrig).

Jeg er elsket, det svær jeg paa!

Soldaterne (raadslaaende indbyrdes).

Hvad er her at gjøre?
Vil hun ham tilhøre,
Man maa lae sig røre,
Den Sag er jo klar!
Men det dog mig kranker,
Naar jeg betænker,
At min Datter taer
En dunhaget Nar!

Tonio.

Nu vel!

Corporalen.

Har Du sagt sandt, som Fader, vi dertil
Dig vort Samtykke give vil.

Alle (høitideligt).

Ja, vi vort Samtykke give vil.

Tonio (henrykt).

Nu min Lykke
Svigter ei;
Den vil smykke
Mig Livets Vei!
Ingen viger
Jeg i Stand;
Jeg er Kriger
Og Ægtemand!

Tonio.

Nu min Lykke
Svigter ei;
Den vil — o. s. v.

Soldaterne.

Hvad er her at gjøre?
Vil hun ham tilhøre,
Man maa — o. s. v.

Tolvte Scene.

De Forrige. Marie og Sulpice (komme fra Hytten).

Tonio (til Sulpice).

Nu er hun min! Jeg rørte hendes Fader!

Sulpice (vranten).

Stille! hun har fundet en Tante og forlader
Med hende sin Fader og Dig.

Alle.

Hvad har jeg hørt! taer hun vort Barn med sig?!

Tonio.

Det er List, det er Svig
Og det vil dræbe mig!

Marie (nærmer sig til Soldaterne).

1.

Jeg maa afsted
Fra Vaabenbrødre, som mig lærte
Paa Livets Vei de første Fjed!

O, skjænk mig Mod, o dølg den bittre Smerte;
Seer jeg Graad paa Jer Kind, da knuser
I mit Hjerte,
O, skjænk mig Mod, o dølg Jer Smerte —
Jeg maa afsted!

Corporalen.

Hvad, kjære Barn! Du fra os gaaer?
Ei jeg min Sorg at skjule formaaer!

Soldaterne. Tonio.

Ak, sønderknust, sorgfuld jeg staaer;
Med hende al Lykke bortgaaer!

Marie.

2.

Jeg maa afsted
Fra Jer, som i min Barndoms Dage
Under Kamp værned huldt om min Fred;
Jeg gjentog Eders Jubel, jeg græd ved Jer
Klage,
Nu jeg Rigdom for Lykke blandt Jer skal
modtage —
O skjænk mig Mod, o dølg Jer Klage —
Jeg maa afsted!

Corporalen.

Hvad, kjære Barn! Du fra os gaaer?
Ei jeg min Sorg at skjule formaaer!

Soldaterne. Tonio.

Ak, sønderknust, sorgfuld jeg staaer
Med hende al Lykke bortgaaer!

Tonio.

O, jeg mit Liv kun Dig vil vie,
Men bliv hos os, elskte Marie!
Hvis Du forlader os, gaaer jeg med!

Corporalen.

Nei, min Ven! bliv ei gal!
Husk, at Du er Soldat.

Marie.

Han Soldat?

Tonio.

For Din Skyld, Marie!

Marie.

Hvad har jeg gjort? o hvilken Qval!
Ham tabe nu, da jeg ham mit Liv kunde vie!

Soldaterne.

Nu jeg dybt maa erkjende,
Du Alt var for mig!
Giv Fanden havde hende,
Som frarøver os Dig!
Du har fulgt os i Slaget,
Modets Flamme optændt,
Og venlig os ledsaget,
Som Skytseengel for vort Regiment!

Tonio. Marie (sagte.)

Ak, jeg Livets Held skal aldrig finde;
Smerten følger kun mine Fjed;
Ak, jeg ene har et bittert Minde
Om at jeg følte Kjærlighed!

Trettende Scene.

De Forrige. **Baronessen** (fra Hytten). **Wallmann** (fra den modsatte Side.)

Marie.

O, kjære Venner! modtag mit Farvel! —
Din Haand, Pierre! — husk mig, min Blaise!
Og Du, min tro Marcel!

Baronessen (sagte.)

Fy, det klæer ei, Niece!

Marie (med Varme.)

Paa deres Arme de baaret mig har.
Giv mig et Kys, Sulpice!
(Sulpice kysser hende.)

Baronessen.

Fy for Skam!

Tonis (ærgerlig.)

Kysse ham!

Marie.

Disse Tappre mig Fader var!

Soldaterne (med Varme.)

Ja, Du blev os af Himlen sendt,
Datter af vort Regiment!

Sulpice.

Men gaa, mit Barn! — vi sees vel atter!
Gevær paa Skuldren for vor Datter!

Soldaterne.

Giv Fanden havde hende,
Som vil os Dig fravende!
Hvorhen Du vandrer ledsage Dig Held!

Marie.

Tonio! farvel!
Forglem mig ei;
Husk paa Din Marie!

Tonio.

O, snart igjen vi sees, Marie!
Thi Farer jeg agter ei;
Kjæk gjennem dem jeg skal bane mig Vei,
Mit Liv og Blod jeg vil Dig vie!

Baronessen.

Der er spændt for; vi maa afsted!
Marie, følg med!

Wallmann.

Min Frøken! følg med;
Vi maae afsted!

Marie

(i det Baronessen trækker hende med sig).

Farvel! farvel! farvel!

Soldaterne.

Hvorhen Du vandrer ledsage Dig Held!
Farvel! farvel!

(Trommen hvirvler. Soldaterne præsentere Gevær for Marie, commanderede af Sulpice, som tørrer Tinene. Marie tager i Baggrunden grædende Afsked ved Tegn; Tonio river i Fortvivlelse Cocarden af sin Hat og træder den under Fødder. Tableau.)

Anden Act.

En Sal, som, ved tre Dørre i Baggrunden, fører til et stort Gallerie, der gaaer ud mod en Lystskov. Dørre paa Siderne. Paa høire Side staaer et Pianoforte. Paa venstre Side er et Vindue og Balcon.

Første Scene.

Baronessen. Grevinden (begge siddende; paa venstre Side). **En Notarius** (som sidder ved et Bord og opskriver en Ægteskabs-Contract).

Notarius (læsende). „Grevinde von Strahlenheim afstaaer og overdrager til sin Neveu,

Grev Scipio von Strahlenheim, sit Lehn og Gods, der aarligen indbringer ti tusinde Gylden."

Grevinden. Meget rigtigt.

Baronessen. Skriv, for mit Vedkommende, at jeg, allerede i levende Live, skjænker min Niece mit adelige Gods Birkenthal.

Grevinden. Fortræffeligt.

Baronessen (til Notarius). Hvad de andre Puncter angaaer, ere vi enige — Behag at sørge for, Hr. Notarius! at Ægteskabs-Contracten i Aften kan være færdig til Underskrift — (med en Hilsen, til Grevinden) Jeg vil ikke forsømme at modtage den Ære, Frue Grevinden behager at vise min Familie.

Grevinden. De kan lægge til, efter Hans Majestæts Ønske — og at det er hans Villie —

En Tjener (melder) Hendes Naade Frue Grevindens Vogn.

Grevinden (reiser sig). Frue Baronesse! vi sees i Aften.

Baronessen. Frue Grevinde! vi sees i Aften.

Grevinden (standser Baronessen, som vil ledsage hende). Frue Baronesse! jeg tillader ikke —

Baronessen (paastaaende). Frue Grevinde! De vil tillade —

Grevinden (neier). Frue Baronesse!

Baronessen (ligeledes). Frue Grevinde!

(Grevinden gaaer med Notarius).

Anden Scene.

Baronessen (derpaa) Sulpice.

Baronessen (alene). Naa, saa faaer jeg hende da gift — og gift med en af Tydskelands første Adelsmænd — ind i en Familie, der er saa gammel, at man næsten kan sige: Ingen veed hvorfra den skriver sig. Naa, dersom Marie ikke vil føle sig lykkelig ved det —

Sulpice (endnu udenfor). Det er godt, gamle Flæbehoved! her er jeg jo.

Baronessen. Det er Dem, Sulpice?

Sulpice. Ja, Frue Baronesse! — Deres gamle Forvalter har sagt, at De ønskede at tale med mig.

Baronessen (sætter sig paa venstre Side). Kom nærmere — kom nærmere — jeg tillader det.

Sulpice (sagte). Hos det gamle Fruentimmer bliver jeg ligesaa forknyt, som jeg var i det første Slag.

Baronessen. De er et godt Menneske — en brav Soldat, Sulpice!

Sulpice. Det skulde jeg troe, for Fanden og alle — (besinder sig). De er særdeles artig, Frue Baronesse!

Baronessen. De har opholdt Dem her i tre Maaneder. Da De blev saaret i en af Deres afskyelige Bataller og Marie bad mig om, at tage mig af Dem, fik jeg Tilladelse til at faae Dem bragt til mit Slot. Jeg kan ikke andet end rose Deres Opførsel medens De har været her.

Sulpice. Og jeg kan ikke andet end give Dem denne Roes tilbage, Frue Baronesse!

Baronessen. Marie hører Deres Raad — hun har Tillid til Dem — De har hjulpet mig til at gjøre hende mere fornuftig. Himlen være lovet, ved min Omhue have hendes Lærere dog faaet noget Herredømme over hende — hendes Soldatertone og krigerske Manerer ere næsten ganske forsvundne.

Sulpice (sagte). Tak, gamle Mama!

Baronessen. Og jeg har endeligen kunnet vælge hende en Mand — en af de fornemste bayerske Adelsmænd — Grev von Strahlenheim — (hun staaer op).

Sulpice. Det var et prægtigt Navn.

Baronessen. Der har været adskillige Vanskeligheder. — Den gamle Grevinde vilde ikke til at give sit Samtykke — hun undskyldte sig med sin Neveus Fraværelse — men jeg har overvundet alle disse Vanskeligheder — og Alt er i Orden.

Sulpice. Og Marie — Baronesse Marie?

Baronessen. Hun har givet sit Ja — dog just ikke med en Forekommenhed, jeg gjerne havde ønsket. Jeg har derfor gjort Regning paa Dem for at indgyde hende Mod. Endnu i Aften underskrive vi Contracten, som bliver sendt til Greven, der opholder sig ved Hoffet.

Sulpice. Ja saa! — Det er altsaa saadant et Ægteskab, der — der er taget med Bajonetten!

Baronessen. Men det er endnu ikke Alt. De gode Sjele her i Landet, som ere skinsyge over denne Forbindelse og have gjort alt hvad der stod i deres Magt for at faae Grevinden til at tage sit Ord tilbage, fortælle, at Marie er klodset, at hun har en slet Opdragelse — og tænk Dem — dersom det kom ud hvad hun havde været —

Sulpice (leende). En tilkommende Grevinde Marketenterske!

Baronessen. Stille! for Himlens Skyld, ikke et Ord derom! For at beskjæmme dem vil jeg ogsaa lade hende komme til at vise sin hele Taknemlighed, alle sine Talenter — Maries smukke Stemme skal henrive, fortrylle dem — og selv hendes Brudgom — Stille! der kommer hun.

Sulpice (sagte, idet hun træder ind). Stakkels Glut! — hun seer rigtignok ud til at være fornøiet over at faae en Mand!

Tredie Scene.

De Forrige. Marie.

Baronessen. Kom, — kom herhen til mig — kom, mit Barn! (hun kysser hende paa Panden).

Marie (rækker Sulpice Haanden). God Dag, Sulpice!

Baronessen. Hun er nydelig! — hvor smuk, — hvor beskeden! Hvem skulde troe, at det kjære Barn for et Aar siden — Jeg haaber, Niece! at Du i Dag, naar Omegnens adelige Familier besøge os, for at være tilstede ved Contractens Underskrift, ret vil gjøre vore Bestræbelser for Din Opdragelse Ære.

Marie. Jeg, Tante?

Baronessen. Ja vist. — Du synger meget smukt — især Romancer.

Marie (sagte til Sulpice). Jeg holdt mere af vore Soldaterviser.

Sulpice (sagte til Marie). Men jeg da?

Baronessen. Vi ville løbe denne nye Romance igjennem. Den er af en vis Garat, — Personen skal være en fransk Sanger.

Sulpice. En Franskmand — Død og Plage! den maa være smuk!

Baronessen. Det er et fortryllende Stof — splinter nyt — Cypriæs Kjærlighed!

Sulpice (ved sig selv). Cypria! — kjender hende ikke!

Baronessen (sætter sig ved Pianofortet). Jeg er færdig til at accompagnere — saa begynde vi!

Marie (sørgmodig, ved sig selv). Ja, saa vil vi synge.

Sulpice (sætter sig paa venstre Side). Og jeg — vil høre til!

Terzet.

Marie.

„Af Havets Blaae sig Solen hæved
Og sin Glands over Lunden gjød;
Paa Skyen Cypria nedsvæved
Til Elskovs Fryd i Dalens Skjød!

Sulpice (sagte til Marie).

Vor Sang ei saa traurig lød!

(nynnende)

Domderom, rom, rom!

Marie

(nynner ligeledes til Baronessens Accompagnement).

Domderom, rom, rom!

Sulpice. Marie

Det er den Sang, vi synes om!

Baronessen (afbryder dem).

Uh! hvilken fæl Musik!

Marie (forvirret).

O, tilgiv; det var blot et Indfald jeg fik!

(fortsætter Romanzen)

„Glad hun saae, at Yndlingens Billed
Sig speiled skjønt i den sølvklare Bæk,
Han for hver Elsker var en Skræk
Og hele hans Sjel —"

Sulpice (hvisker til hende i Overgivenhed).

Jeg siger: han slaaes for hele Tre!

Marie (ivrig).

Aa Snak! nei: det slaaes for hele Tre!
Det er nær,
Hurra!
Det er her,
Holla!
Leve det Eenogtyvende!

Marie. Sulpice (med Styrke).

Leve det Eenogtyvende!

Baronessen (som forstenet).

Kors bevares!!

Marie. Sulpice (afsides).

Hvor det er trist! den kjælne Vise
Man, for Gaben, kan ei faae endt;
Nei, da maa jeg de Sange prise,
Som man har ved vort Regiment!

Baronessen (vender tilbage til Pianofortet).

Begynd igjen!

Marie (gnaven).

O ja saamæn!

(sagte til Sulpice)

Ak, naar jeg blot kan huske den!

(vedbliver)

„Mildt opglødet af Elskovsflammen,
De fandt Alnaturen saa smuk;
En Nattergal, fra Laurbærstammen,
Sang Echo til de kjælne Suk!"

Sulpice (sagte til Marie).

Aa, Fanden i Volk med de Suk!
En Trommehvirvl er dog nok saa smuk!

Baronessen.

Niece! lad os sukke sammen!
Tralala la la!

Marie (gjentager).

Tralala la la!

Baronessen.

Nei, nei, nei!
Det traf Du ei!

Baronessen. Marie.

Tralala la la! tralala la la!

Sulpice.

Aa, det klinger meget bra'!

Baronessen. Marie.

Tralala la la! la la la!

Baronessen.

Nei, nei!
Du træffer jo ei!

Baronessen. Marie.

Trala la! la la la la!

Baronessen (talende).

O, hvor det er deiligt!
Sæt i! Tralala!

Marie.

La la la!

Baronessen.

Nu ganske blødt! La la la la!

Marie.

La la! la la!

Baronessen.

Ret godt!

Marie.

La la la!

Baronessen.

O, nei, o nei!
Det staaer der ei!

Marie (vranten).

Jeg ei meer vil mig plage!
Naar Regimentet sang
Saa gik det uden Tvang!

Baronessen (forfærdet).

Nei, har man vel hørt Mage!

Marie.
Fremad marsch! domderom!
Den Sang er kjendt
I vort Regiment!

Sulpice. Marie.
Fremad marsch! domderom!
Den Sang er kjendt
I vort Regiment!

Baronessen.
Nei, Kors bevar's! er det en Vise!
Kan Du være den bekjendt?
Du skal himmelsk Elskov prise
Og traller for et Regiment!

Baronessen (til Marie). I Sandhed, Niece! jeg kan ikke blive klog paa Dig — Dine gamle Vaner, Dine Regimentssange begynde atter at løbe Dig om i Hovedet. — O, det angriber mine Nerver saa at — Men det er ogsaa Deres Skyld, Sulpice! — De opmuntrer hende!

Sulpice (gjør Tegn til Marie). Nei, jeg maa sige, det er lidt vel — lidt vel overgivent!

Marie (sagte til Sulpice). Hvad? Du ogsaa!

Baronessen. For Himlens Skyld, Marie! saaledes maa Du ikke bære Dig ad i Din nye Families Nærværelse — Det har Du jo ogsaa lovet mig, Din gode Tante, som holder saa meget af Dig — Saadan en Vise var istand til at tilintetgjøre hele det glimrende Giftermaal!

Sulpice. Kunde være! den er for lystig til Leiligheden.

Baronessen. I Dag maa Du især være opmærksom paa Dig selv — her kommer hele den høie Adel — ja, mit Barn! Damer, der hvad Høihed angaaer endogsaa staae over mig.

Sulpice (sagte). Død og Plage! Det maa maa jo være Fløimænd i Adelskab!

Baronessen. Jeg beder Dig, mit Barn! følg mine Raad — Jeg er nødt til at forlade Dig for endnu at gjøre nogle Indbydelser i Omegnen — Vær smukt fornuftig, min Glut! — kom, kys mig — hold Dig rank — Hovedet i Veiret — ah — saadan — ja, det er godt! — O, hvor Du vil blive en nydelig Grevinde — omfavn mig — Sulpice! jeg betroer hende til Dem indtil jeg kommer tilbage.

Sulpice. Som Dem behager, Frue Baronesse! — man skal være paa sin Post, som en Mand af Ære.

Baronessen (gaaer, men vender sig og betragter hende). Hun er nydelig! (gaaer ud i Baggrunden).

Fjerde Scene.

Marie. Sulpice.

Marie. Hold Dig rank! — Hovedet i Veiret! — hvor det er kjedsommeligt — ak, hvor det er en Pine!

Sulpice. Afmarscheert! — Hun er borte! — kom nu og omfavn mig!

Marie (sjeleglad og med sin forrige Frihed). Gjerne, min Ven! min gode, kjære Sulpice! — nu har jeg Dig igjen — nu er Du den Gamle.

Sulpice. Jeg kan jo ikke holde af Dig, naar den Gamle seer paa os — hun holder mig i Respect med sin fornemme Mine — og saa disse Falbalader — disse Strudsfjer — der er ikke noget jeg er saa bange for, som et Fruentimmer med Strudsfjer!

Marie. Men jeg — er jeg ikke altid den samme for Dig? — Din Datter? Regimentets Datter?

Sulpice. Tys! stille som en Muus hvad den Titel angaaer, Barn! — Du er en fornem Dame, ved Himlens og Barkedalernes Naade — Du har en Rang — et Navn, som den Gamle siger — Det maa Du gjøre Ære!

Marie. Ak, min stakkels Sulpice! — hvor jeg er ulykkelig!

Sulpice. Ulykkelig? — Du, som skal være Grevinde, Prindsesse — jeg veed ikke hvad!

Marie. Oh, dette Giftermaal, Sulpice! — det er ikke afgjort endnu.

Sulpice. Nei; men det vil blive afgjort — og saa, naar Din Kjæreste er en skikkelig Mand, saa vil Du holde af ham.

Marie. Det troer jeg ikke!

Sulpice. Jovist — Kjærligheden vil komme — den kommer altid.

Marie. Nei, for den — den er kommen, — for en Anden.

Sulpice. Ja, see deri stikker det.

Marie. Den stakkels Tonio — den unge Tyroler, som lod sig hverve for min Skyld.

Sulpice. Aa Snak! Troer Du at han tænker paa Dig endnu? — især da han har taget Tjeneste hos os — disse Soldater maneuvrere bestandig med Deres Følelser! — det veed jeg af Erfaring — en ny Kjærlighed for hver Rastdag —

Marie. Troer Du? — jeg er bange for det — det er ogsaa af Fortvivlelse, jeg har gjort alt hvad min Tante har bedet mig om. Jeg har lovet at gifte mig — med hvem? jeg veed det ikke — det er mig ogsaa ligegodt.

Sulpice. Med en Greve, mit Barn! en stor Herre! — o, det er er ypperligt — en Greve, er altid et glimrende Partie — han hører til Staten, mit Barn!

Marie. Og Dig faaer jeg aldrig mere at see!

Sulpice. Jo, Bomber og Granater! — naar jeg har faaet en Arm eller et Been mindre — saa kommer jeg til Dig — lidt skamferet — (peger paa Hjertet) men her — altid complet — det forstaaer sig, naar Din Mand ikke har noget derimod.

Marie. O, hvad det angaaer — Du

kan være rolig — Jeg vil have at Du skal sættes i Contracten.

Sulpice. Rigtig — iblandt de andre Betingelser.

Femte Scene.

De Forrige. Wallmann.

Wallmann. Hør, Hr. Grenadeer!

Sulpice. Hæ? — naa, der have vi den gamle Ugle af en Forvalter. Hvad er der?

Wallmann. Der er, Hr. Grenadeer! at der er Nogen, som vil tale med Dem.

Sulpice. Hvem er det? — Frue Baronessen?

Wallmann. Nei, Hr. Grenadeer! hun er taget ud! Det er et Menneske, som — et Menneske, som —

Sulpice (vrængende). Et Menneske, som — et Menneske, som — er hvem?

Wallmann. De kan jo selv see ad.

Sulpice. Rigtig — og det vil jeg. Det er et Fandens Menneske til at være artig. (til Marie) Naa, ikke forknyt, mit Barn! — naar den Gamle vil saa have det — det skeer til Dit Bedste; hun holder af Dig — naa, Mod —

Marie (forgmodig). Jeg skal vise Mod — det lover jeg Dig.

Wallmann (sagte til Sulpice). Det er en Officeer med en Guldepaulet.

Sulpice (standser). Ah! bah!

Marie (vender sig). Hvad er det?

Sulpice (stammende). Ingenting, — ingenting — det er et Menneske, som — et Menneske, som — (sagte) Død og Plage! hvor mit Hjerte banker! (til Marie) Vent mig her, mit Barn! (gaaer.)

Wallmann (sagte). Jo, jeg takker — een Soldat — to Soldater — aa! en Mængde Soldater — nu er Slottet snart en heel Caserne! (gaaer.)

Sjette Scene.

Marie (alene).

Alt er forbi! — blindt adlyde jeg maa;
Thi til Forsvar for mig vil Ingen her fremstaae!

Cavatine.

Man med Glands vil fængsle mit Hjerte,
Men den gjør mig ei lykkelig!
Jeg dølge maa min bittre Smerte,
I Erindring er kun Fryd for mig.
Ak, under denne gyldne Kjæde
Der banker en Barm fuld af Qval —
O, hvad er dog Skjønhed, Rang og Glæde,
Naar ham ei mere see jeg skal!
(i heftig Bevægelse).
Nei, Regimentet har mig givet
Meer end jordisk Glimmer og Rang,
Og jeg med Fryd opoffred Livet
For at see det endnu engang!
Høitideligt jeg skal til Offeraltret føres —
Velan — det skee! — af Taarer ei de røres.

(hun vil gaae, men standser pludselig da hun langt borte hører en militair Marsch; hun lytter opmærksom og bliver derpaa ved, med Glæde).

Hvad er det for en Marsch — ah, har Himlen dem sendt?!
Disse krigerske Toner — det er mit Regiment!!
(hun iler til Vinduet, aabner det og vinker med sit Lommetørklæde; ude af sig selv af Glæde).
Himlens Lyst! — af Fryd jeg græder!
O, igjen jeg dem seer!
Svundne Tid, Barndoms Glæder
Kom med dem, fly ei meer!
Hil Dig, Frankrigs Krieger!
Min Barndoms Ven,
Med Haab jeg higer
Til Dig igjen!
Hil Dig, stolte Seier!
Blandt Vaabnenes Larm,
Naar Fanerne vaier,
Opflammes min Barm!

Syvende Scene.

Marie. Soldater (komme stoiende ind fra alle Sider og gruppere sig om Marie).

Soldaterne.

Der er hun! — Elskte Datter!
Kjære Barn! er Du der?
O, saa har vi Dig atter!
Din Familie er her!

Marie (i deres Arme).

Mine Venner! o kom til mit Bryst, nu som før!
Hvilket Held! hvilken Glæde! — o af Fryd man ei døer!
Hil Dig, Frankrigs Krieger!
Min Barndoms Ven,
Med Haab jeg higer
Til Dig igjen!

Marie.

Hil Dig, stolte Seier!
Blandt Vaabnenes Larm,
Naar Fanerne vaier,
Opflammes min Barm!

Soldaterne.

Der er hun! — Elskte Datter!
Kjære Barn! er Du der?
O, saa har vi Dig atter!
Din Familie er her!

Ottende Scene.

De Forrige. **Sulpice** (derpaa) **Tonio.**

Sulpice. Venner! — Kammerater! — herhen! her er Sulpice!

Alle (omringe ham). Sulpice! Sulpice!

Sulpice (fjeleglad). O her har vi dem allesammen! Jacques! Thomas! Etienne! Ikke en savnes ved Opraabet!

Marie (søg nde med Øinene). Ikke een —

Tonio (kommer). Nei, Jomfrue! — nei — ikke een af dem, som elsker Dem!

Marie (fjeleglad). Tonio!

Tonio. Tonio — som har fulgt dem hertil — som har viist dem Veien.

Marie. Tonio — min Tonio! — o! hvor jeg er lykkelig — naar man troer sig glemt — (til Sulpice) Men see dog — han har en Epaulet.

Tonio. For Pokker! naar man vil lade sig slaae ihjel, kommer man frem!

Sulpice. Det troer jeg, min Sjel! nok. Hilsen og Glæde, Hr. Officeer! — og de stakkels Kammerater, som ere trætte og mødige — tørstige ere I vel ogsaa, Krabater! Hør, de maae drikke paa Din Sundhed, Marie!

Alle. Det gjøre vi med Fornøielse!

Marie (til Sulpice). Og min Tante — dersom hun kom tilbage?

Sulpice. Det har Du Ret i — herned i Orangeriet med Jer — ned i Lunden —

Soldaterne. Ja! — holla! er der Nogen! Folk i Huset! holla!

Niende Scene.

De Forrige. Wallmann.

Wallmann. Ah, Himlen see i Naade til os! — Soldater — overalt Soldater — der regner jo Soldater ned over os! — Hvad er det?

Marie. Mine Venner — mine Kammerater — som Du skal tractere med den bedste og ældste Viin, min Tante har i sin Kjælder.

Wallmann. Naa, det skal jeg?!

Sulpice (til Wallmann). Du har hørt Ordren — marsch!

Wallmann. Hvad, marsch! — men hvad er det for Anstalter? — skal Slottet kanskee plyndres? — nei! jeg marscherer ikke! — jeg gjør Opstand — jeg gjør Modstand — og dersom De ikke bortføre mig —

Sulpice. Naa! Du vil bortføres? — Kammerater! bortfor ham!

Wallmann (sætter sig til Modværge). Det er skammeligt! — Lægge Haand paa en Forvalter! det er oprørende!

(Soldaterne føre ham stoiende ud med sig).

Tiende Scene.

Sulpice. Marie. Tonio.

Alle.
Alle Tre samlet her!
O, hvor glad jeg nu er!
Høit af Fryd slaaer mit Hjerte,
Jeg har glemt Savnets Smerte!

Sulpice.
O skjønne Liv —

Tonio.
I Kampens Dage!

Marie.
Det er forbi!

Sulpice.
Med Dig det svandt!

Tonio.
Vi det igjen —

Sulpice.
Ei faae tilbage.

Marie.
Jo, det for mig atter oprandt;
Thi jeg Dig, Sulpice! og ham gjenfandt!

Alle.
Alle Tre samlet her!
O, hvor glad jeg nu er!
Høit af Fryd slaaer mit Hjerte,
Jeg har glemt Savnets Smerte!

Marie, Tonio
(til Sulpice, som staaer imellem dem).
Du for ham / mig tale maa,
Da tør vi Held os spaae!
Du skal i Forbøn gaae!

Sulpice.
Nei, det gaaer ikke an;
Den Sag ei ændres kan!

Tonio.
Du maa den Gamle røre!

Marie.
Jeg vil kun ham tilhøre!

Tonio.
Jeg gaaer fra min Forstand!

Marie.
Han blive skal min Mand!

Sulpice.
Det gaaer ei an! det gaaer ei an!
Den Sag ei ændres kan!

Alle.
Alle Tre samlet her!
O, hvor glad jeg nu er!
Høit af Fryd slaaer mit Hjerte,
Jeg har glemt Savnets Smerte!

Sulpice. Men Tante, kjære Børn! — den frygtelige Tante! — jeg er i den skrækkeligste Angst for at hun skal komme — (til Tonio) der er ikke andet for, Krigskammerat! De maa tage Mod til Dem — og gaae Deres Vei.

Tonio. Jeg forlade Marie nu! — Nei, aldrig! — nu kan Intet adskille os! Jeg beder Baronessen — Baronessen selv om hendes Haand — og dersom hun afslaaer mig den — nu vel! saa vil jeg tale — og saa skal vi faae at see.

Sulpice. Og hvad vil De da sige?

Tonio. Jeg vil sige — jeg vil sige det, som jeg ikke vilde sige — det, som min Farbroder, der er Foged i Brixen, har betroet mig. Jeg tog ind til ham paa Veien hertil — jeg fortalte ham det Hele; min Kjærlighed til Marie, min Sorg over hendes fornemme Fødsel — og saa — jo det er en brav Mand! — saa fortalte han mig Noget, som kan gjøre os Alle lykkelige.

Marie og Sulpice (med Heftighed). Og hvad er det?

Tonio. Ja, jeg har lovet min Farbroder at tie dermed, naar jeg ikke bliver nødt til at fortælle det — og jeg stoler paa vor

gode Sulpice — saavidt vil det ikke komme. Vi røre nok Baronessen —

Sulpice. Jo, det er en smal Sag — en gammel Dame, som ikke vil høre mindste Modsigelse, — især angaaende dette Giftermaal.

Marie. Hvem veed — hun holder saa meget af mig — og dersom min gode Sulpice vil tale for os —

Sulpice. Naa da, jeg vil vove at lade den Bombe springe mig om Ørene — jeg vil føie Jer — men det er kun under een Betingelse.

Tonio og Marie. Og det er?

Sulpice. At han strax gaaer herfra og ikke lader sig see for Hendes Naade førend efter Bataillen — dersom vi vinde den. — Jeg kjender hende — seer hun Jer sammen, saa er alting forbi.

Tonio (gaaer hen til Marie). Ja, — jeg gaaer — jeg forlader Dig.

Sulpice. Naa, det er paa den Maade De forlader hende! — Tys! hør!

Marie. Hvad er det?

Sulpice. Det var en Vogn, som holdt — det er vist hende, der kommer tilbage — og Kammeraterne, som sidde ved Flasken — og Familien Stratenein, som kommer — faae Kammeraterne Die paa disse stadselige Personer — o, her bliver et Fandens Spektakel! (Til Tonio). Afsted! afsted!

Tonio. Farvel, Marie! farvel! (vil gaae ud i Baggrunden).

Sulpice. Nei, ikke den Vei — ud af den lille Dør til Lunden — Naa høire om, marsch! marsch! (han aabner Døren paa venstre Side for at lade Tonio gaae ud; Baronessen staaer i Baggrunden; sagte) Tanten! vi ere beleirede!

Ellevte Scene.

De Forrige. Baronessen.

Baronessen. Hvad seer jeg? — En Soldat her! — hos min Niece! — Hvad, Sulpice! De har tilladt —

Sulpice. (sagte). Nu gaaer det løs!

Marie Tante!

Baronessen. Tie stille!

Tonio. Deres Naade —

Baronessen. Hvem er De, min Herre? hvor kommer De fra? hvad vil De her?

Tonio. Jeg beder Dem hør mig!

Romance.

1.

Jeg kun for Marie at vinde,
Som fransk Soldat, i Døden gaaer;
Jeg mit Blod saae i Kampen rinde,
Og raabte kjæk, bedækt med Saar:
Kun den Dristige er givet
Den Lykke jeg i Fjernet seer —
Ha! jeg heller modig offrer Livet,
End taber den, som er mig meer!

Baronessen.
Nei hvad maa jeg høre?
Forbauset jeg staaer!
Han skal mig ei røre;
Et Afslag han faaer!
Tonio.
O, hvad vil hun gjøre?
Længselsfuld jeg staaer!
Vil hun mig bønhøre?
Mon jeg Afslag faaer?
Marie.
Ak, hvad vil hun gjøre?
Urolig jeg staaer!
Vil hun os ei høre,
Af Sorg jeg forgaaer.
Sulpice.
Hvad vil hun nu gjøre?
Mon Afslag han faaer?
Kan han hende røre,
Sin Lykke han naaer!

Tonio.

2.

Opfyldt af Haab, jeg frygter ikke
De hendes Haand vil mig afslaae;
Har ret jeg tolket hendes Blikke,
Hun sin Lykke ved min vil naae!
Mig hendes Elskov Mod har givet
Og ingen Hindring nu jeg seer:
Nei, heller kjæk jeg offrer Livet
End taber den, som er mig meer!

Baronessen.
Nei, hvad maa jeg høre? o. s. v.
Tonio.
O, hvad vil hun gjøre? o. s. v.
Marie.
Ak, hvad vil hun gjøre? o. s. v.
Sulpice.
Hvad vil hun nu gjøre? o. s. v.

Baronessen. I Sandhed, det er en Dristighed — et Menneske der ikke har Noget! en Soldat!

Tonio. Second-Lieutenant, Deres Naade! — og Eier af en god Lykke og flere hædrende Saar.

Sulpice. Det kan jeg lide! — Et Been mindre og han gjør sig sin Vei; saaledes er det man marscherer til Berømmelsen hos os!

Baronessen. Jeg vil i det mindste haabe, at denne Kjærlighed ikke møder nogen Deeltagelse hos min Niece — hos Birkenthalernes Arving.

Marie. Tante —

Baronessen. Jeg spørger ikke Dem, Frøken! — jeg vil ikke vide noget — jeg vilde blues altfor meget over at høre, at jeg bedrager mig.

Tonio. Blues over at hun er elsket af en retskaffen Mand, af en brav Soldat, som over tyve Gange har vovet sit Liv, for at blive hende værdig. Nei, Deres Naade! nei, jeg kjender Marie; hun vil ikke blues ved at elske mig, sine gamle Venner, sine fordums Kammerater —

Marie. Hvad det angaaer, Tante! han har Ret! mit Regiment, min Fader — (lægger Haanden paa Hjertet) det er her! — seer De, her — og Intet i Verden skal rive det ud deraf!

Sulpice. Død og al Ulykke! det kalder jeg at tale!

Baronessen (alvorlig). Sulpice! (til Tonio) Min Herre! min Niece er forlovet — om en Time skal Contracten underskrives — De seer, det vil være frugtesløst længere at bevare det daarlige Haab, som fører Dem hertil; og jeg beder, at De paa Øieblikket vil forlade dette Sted.

Tonio. Altsaa, Deres Naade! — De afslaaer min Bøn? De viser mig bort?

Baronessen. Jeg beder Dem i det mindste ikke at blive!

Sulpice (sagte). Og det bliver nok Eet og det Samme!

Tonio. Nu vel, — siden De tvinger mig dertil — siden De vil berøve mig Marie — siden De vil gjøre baade hende og mig ulykkelig — saa er der Intet som holder mig tilbage — jeg er løst fra mit Løfte og jeg vil tale!

Baronessen. Hvad betyder det?

Tonio. Det betyder, at min Farbroder, Fogden i Brixen, som kjender Deres og alle Familier her i Egnen, har sagt mig Noget, som jeg har svoret at ville fortie, for at Marie ikke skulde tabe det, som De har villet skjænke hende. Men — nu har jeg Ret til at sige hvad jeg veed.

Baronessen (ivrig). Min Herre!

Tonio. Marie er ikke en Datter af Capitain Robert og Deres Søster —

Baronessen. Min Herre!

Marie. **Sulpice.** } Hvad hører jeg?!

Tonio. De har aldrig havt nogen Søster.

Marie. **Sulpice** } Er det muligt!?

Tonio. Marie er fri — hun er Regimentets Datter, og man har bedraget det, for at bemægtige sig dets Barn. Hendes Venner, hendes eneste Fader har kun Ret til at bestemme hendes Villie og raade over hendes Haand.

Marie (iler hen til Baronessen). Deres Naade! —

Baronessen (med qvalt Stemme). Marie, mit Barn! jeg beder Dig — jeg besværger Dig — troe ikke hvad han siger.

Tonio. Det skal blive bevist! — og vi ville alle komme for at hente hende, for at føre hende herfra — Ingen skal hindre os!

Baronessen. Føre Marie herfra — aldrig!

Sulpice. Jo, det have de Lov til!

Baronessen (bebreidende). Ogsaa De, Sulpice! — (til Tonio) Gaa, min Herre! jeg befaler det — og Du, Marie! forføi Dig til Dit Værelse. Har Du nogen Godhed for mig, vil Du høre mig, — saa vil Du lyde mig og føle, at jeg er den, som elsker Dig høiest, som elsker Dig inderligst af Alle. Gaa, mit Barn! gaa!

Sulpice (til Tonio). Og De, — omkring!

Baronessen. Bliv her, Sulpice!

Sulpice. Jeg?

(Marie gaaer ud paa høire Side; Tonio i Baggrunden.)

Tolvte Scene.

Baronessen. Sulpice.

Sulpice (sagte). Nu, Himlen veed hvad der nu vil gaae for sig!

Baronessen. Vi ere ene — sig mig: Troer De, at de ville have den Dristighed at komme her, — i mit Huus — at tvinge mig?

Sulpice. Bomber og Granater! dersom han har Ret, dersom Capitain Robert —

Baronessen. Ah, nævn ikke dette Navn!

Sulpice. Dersom De ikke er hendes Tante —

Baronessen (med Udbrud). Sulpice! (fatter sig pludselig) Hør mig; De er en retskaffen Mand, som ikke vil misbruge en ulykkelig Kones Tillid.

Sulpice. Megen Ære, Deres Naade!

Baronessen. De vil ikke ved et uforsigtigt Ord berøve mig min Families Agtelse —

Sulpice (sagte). Men hvad vil hun sige mig?!

Baronessen. Min Familie har altid udmærket sig ved at vaage over sit ældgamle Navns Hæder — jeg havde afslaaet de meest glimrende Partier, fordi de vare under min Stammes Værdighed. Capitain Robert saae mig — jeg var over tredive Aar; men — jeg behagede ham og — vi elskede hinanden. Jeg vovede ikke at aabenbare det for min Familie — testamentariske Bestemmelser vilde desuden have berøvet mig hele min Formue, hvis jeg havde indgaaet en Forbindelse med en Uadelig — vi giftede os hemmeligt og da min Familie var flygtet, kunde vi, i det mindste en Tidlang, have levet i stille Lykke; men — Robert var letsindig — foruden de Opoffrelser, jeg havde gjort, forlangte han tusinde andre — og da jeg ikke kunde opfylde hans Fordringer, forlod han mig og medtog min Datter.

Sulpice. Deres Datter!

Baronessen. Marie!

Sulpice (sagte). Aha! nu er jeg ved det!

Baronessen. Dom nu om, hvorledes jeg af den høie, stolte Adel, iblandt hvilken jeg lever, vilde blive spottet, haanet, foragtet, dersom det kom ud, at jeg havde indladt mig i en Forbindelse, som var saa langt under min Stand og tillige saa ulykkelig. Derimod har jeg allerede tidlig sørget for at kunne vedkjende mig Marie, som min Niece, ved at udsprede, at jeg havde en Søster,

som mine Forældre tidlig havde slaaet Haanden af, fordi hun havde giftet sig med en Borgerlig. O, De vil indsee hvor høit jeg elsker Marie, og at man ved at tage hende fra mig, berøver mig Livet.

Sulpice. De skal ikke tage hende fra Dem, Deres Naade! de skal ikke tage hende fra Dem!

Baronessen. Dette Ægteskab sikkrer hende en glimrende Fremtid — det giver hende et Navn, tillader mig at efterlade hende min Formue — neddyser alle Formodninger, som kunde reise sig — bevæg Marie til at indgaae det, og jeg vil være Dem evig taknemmelig.

Sulpice. Det er nok, Deres Naade! det er nok!

Baronessen. Og hvad det jeg har sagt Dem angaaer, tænk paa, at det vilde krænke mig meget, om det pludselig blev bekjendt. — Naar Alt er bragt i Orden, naar Marie har levet nogle Aar i et lykkeligt Ægteskab og jeg ikke behøver at frygte, at hendes Faders Stand vil kaste Adelens Foragt paa hende — o hvor lyksalig vil jeg da ikke være ved at trykke hende til mit Hjerte som Datter.

Sulpice. Forlad Dem paa mig, Deres Naade! — et Soldaterhjerte bedrager ikke.

Trettende Scene.

De Forrige. Wallmann.

Wallmann. Deres Naade!

(De fjerne sig bestyrtede fra hinanden; Wallmann farer tilbage.)

Baronessen. Hvad er det? hvad vil De?

Wallmann. De Fremmede begynde at komme — Notarius venter allerede i Biblioteket og alle Bønderne samle sig for at danse udenfor Slottet.

Baronessen (sagte). Himmel! i dette Øieblik!

Wallmann (sagte til Sulpice). Og de, som De ved nok, sidde nede og drikke —

Baronessen (til Wallmann). Nu vel! lad Notarius komme — jeg vil modtage ham her — skynd Dem! (Wallmann gaaer; til Sulpice) Lad os ikke spilde et Øieblik — gaa og søg Marie op — iil!

Sulpice. Jeg gaaer, Deres Naade! — jeg gaaer; men — dersom jeg var i Deres Sted, jeg vilde hitte paa et andet Middel til at gjøre Marie lykkelig — og reent ud opgive det hele Partie.

Baronessen. Men om jeg nu vilde det, hvorledes kan jeg det, uden at gjøre Opsigt, uden at blive et Offer for Spot og Latter! — o, min Gud! de komme alt — jeg stoler paa Dem, paa Dem alene, min brave Sulpice! (rækker ham Haanden) Min Ven!

Sulpice. Deres Naade! (sagte) Stakkels Kone! hvor det maa være uheldigt at være saa fornem — var det mig, jeg tog Marie om Halsen og sagde: Hør, jeg er Din — bah! — naa, jeg forstaaer mig Fanden ikke paa dis— (seer paa Baronessen, som betragter ham) Jeg gaaer, Deres Naade! (kynder sig ud).

Fjortende Scene.

Baronessen. (En Tjener, som efterhaanden viser) de Indbudne (ind i Salen), Notarius. Grevinden.

(Man hører en Vals, der spilles under Slotsvinduerne).

Baronessen (ved sig selv). Jeg er i en Bevægelse — og i dette Øieblik skal jeg modtage Fremmede — (gaaer Grevinden imøde). Ak, Frue Grevinde! hvor min Niece og jeg har ventet Dem med en Utaalmodighed — jeg skal paa Øieblikket have den Ære at fremstille hende for Dem.

Grevinden. Hun er her ikke!?

Baronessen. Hun kommer strax — hun er ved Toilettet — o, hun vil saa gjerne behage Deres Naade — desuden — De veed nok, — et saadant Øieblik — den Bevægelse — den Uroe —

Notarius (aabner Contracten). Ere Alle tilstede?

Grevinden (med Ironie). Alle, undtagen Bruden — og dersom hun ikke befinder sig ilde —

Baronessen. Det gjør hun — hendes Nervesystem er saa delicat — jeg skal strax sende Bud — (faaer Øie paa Sulpice). Ah Sulpice! nu vel! Marie?

Femtende Scene.

De Forrige. Sulpice.

Sulpice (sagte til Baronessen). Det er ikke muligt at faae hende til at komme.

Baronessen (sagte). O, min Gud!

Sulpice. Alle mine Forestillinger — alle mine Bønner — forgjæves — hun vil ikke.

Baronessen. Hvad skal jeg gjøre? hvorledes skal jeg —

Sulpice. Jeg kjender hende — hun kommer ikke —

Baronessen. O, Himmel!

Sulpice. Med mindre jeg maaskee maa sige hende alt.

Baronessen. Hvad tænker De paa? hendes Heftighed kunde røbe alt!

Sulpice. Men hendes Pligt, hendes Følelse vilde bringe hende til Lydighed (Grevinden nærmer sig).

Baronessen. Nu vel, skee hvad der vil — hun maa komme, hvad det end skal koste!

(Sulpice gaaer).

Sextende Scene.

Baronessen. De Indbudne. Notarius.

Notarius. Hr. Grev Scipio von Strahlenheim er, ved sin Tjeneste ved Hoffet, hindret i at være her, men han har sendt mig en Erklæring ifølge hvilken han vil indgaae Ægteskab med Frøken Marie —

Baronessen (stolt). Von Birkenthal!
Notarius. Von Birkenthal! — Begge Familier ere blevne enige om alle Contractens Clausuler og der mangler ikke andet end at den underskrives.
Grevinden (i Vrede) Underskrives! — Men endnu engang, Frue Baronesse! hvor er Deres Niece? Det er ikke en passende Opførsel mod Landets høieste Adel.
Baronessen (sagte). O, jeg forgaaer!

Syttende Scene.

De Forrige. Marie. Sulpice.

Baronessen (seer Marie). Ah, der er hun
Marie (ilende, med qvalt Stemme). Moder —
Baronessen (hindrer hende i at tale ud). Marie! — mit Barn!
Sulpice (til Baronessen). Tag Dem iagt — Alle lægge Mærke til Dem!
Grevinden. Nu vel, Frue Baronesse!
Marie (gaaer med Anstrengelse hen til Grevinden). Ja — nu — jeg adlyder — hvor er Contracten — jeg er færdig til —
(der høres Skrigen og Støien udenfor).

Attende Scene.

De Forrige (siden) Tonio og Soldaterne.

Finale.

Alle.
Hvad betyder dieſe vilde Skrig?
Tonio (udenfor).
Følg med mig! følg med mig!
De Indbudne (forfærdede).
Soldater nærme sig!
Soldaterne (styrte ind).
Ei vor Datter, mod sin Villie,
Bindes skal til nogen Mand!
Nei! her har hun sin Familie,
Som beskytte hende kan!
Kjære Barn! aftør Din Taare,
Ingen skal Dit Hjerte saare;
Byd kun dristig Magten Trods,
Thi til Værn Du har jo os!
Tonio.
Vi sætte Alt paa Spil, thi man opoffrer hende
Og raner os en Skat, hvis Værd kun vi erkjende!
Jeg veed, at et paatvungent Baand
Skal grusomt fængsle hendes Haand!
Soldaterne (med Kraft).
Men vi tør sige nei!
Det taales ei!
De Indbudne.
Forklar Dem dog!
Tonio.
Nu bør jeg alting sige:
Marie var Marketenterpige
Og er Barn af vort Regiment!
De Indbudne.
Jh, min Gud! Marketenterpige?
Datter af et heel Regiment?
Sulpice (ved sig selv).
Nu er Historien endt!
Marie (træder frem).
Jeg laae, som Barn, iblandt Dræbte og Flammer,
Da dem jeg ved Skjæbnen i Hænderne faldt,
Ei blot de blev rørt ved min Jammer,
Men for min Frelse opoffred de Alt.
Kan til min Grav
Jeg forglemme,
At de lød Mildheds Stemme?
At de Ædle Alt mig gav?!
De Indbudne (nærme sig til hende).
Den dybe Veemodssmerte
Kun Ære hende gjør;
For saa ædelt et Hjerte
Høiagtes hun bør!
Marie.
Nu veed De Alt! — skal jeg underskrive endnu?
Tonio (med Smerte).
Og det kan Du?!
Marie (tager Pennen).
Det er min Død!
Baronessen (ved sig selv).
Elskte Barn! hvor Dine Ord mit Hjerte røre!
Jeg Dig opoffre?
(Marie, som er nærved at synke i Afmagt, vil skrive.)
O nei stands!
Alle.
Min Gud! hvad vil hun gjøre?
Baronessen (griber Maries Haand, med Følelse).
Jeg skulde Dig, mit Barn! kold til en Afgrund føre? —
Stolthed, nei fly! — En Kriger, som værdig Dig er
Vil jeg Dig give!
Tonio. Marie. Sulpice.
O tal ud!
Baronessen (peger paa Tonio).
Han staaer der!
(Tonio og Marie synker i hendes Arme og kysse hende).
Sulpice (sjeleglad).
Charmant! bravo! hvis det bare gaaer an,
Jeg troer, at jeg Dem ogsaa kysse kan!
(Han vil kysse Baronessen, som afværger det).
De Indbudne.
Hvilken Skam! sit Løfte hun sviger!
Den Skandale Alt overgaaer!
Det Selskab strax Farvel jeg siger.
(Grevinden og de Indbudne gaae).
Alle de Andre (jublende, paa samme Tid).
O, Hil Frankrigs Kriger!
Dristig han slaaer
Og aldrig viger,
Men Maalet naaer!

Kjøbenhavn. 1840.
Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

De Uafhængige,

Comedie i 3 Acter af Scribe,

oversat af J. L. Heiberg.

Personerne.

Dhennebon, Contorchef.
Emilie, hans Kone.
Esther, hendes ældre Søster.
De Rouvray, Deputeret.
Edgard de Saint-Rambert, hans Nevøu, Officeer.
Madame Rigaut, Esthers Huusholderske.
En Notarius.
En Tjener.

Handlingen foregaaer i Paris.

Første Act.

Skuepladsen forestiller et Værelse hos Dhennebon, med Dør i Baggrunden samt een paa hver Side.

Første Scene.

Dhennebon, paaklædt til at gaae ud. Emilie.

Emilie. Men saa gaa da paa Contoret.

Dhennebon. Paa Øieblikket.

Emilie. Du kommer forsilde.

Dhennebon. Nu gaaer jeg strax. — O hvilket forfærdeligt Slaveri! Naar skal jeg dog engang blive uafhængig?

Emilie. Ja vist, det er et tungt Aag, ret en utaalelig Despotisme! Tænk engang, at maatte gaae hjemmefra, naar man først har spiist en god Frokost, være paa sit Contor Klokken elleve, og saa varme sig ved Kaminen og læse Aviserne, eller faae sig en politisk Discurs, eller criticere Theatrene, og endelig arbeide lidt, ifald der bliver Tid tilovers!

Dhennebon. Ja, paa den Maade ....

Emilie. Og saa gaae fra Contoret Klokken fire, hellere lidt før end lidt efter, gaae langs ad Boulevarden, læse Placaterne underveis eller see paa Kobberstykkerne, komme hjem paa en let Fod og med et let Sind, uden at have Bekymringer, fordi maaskee et Hagleveir har ødelagt Vinrankerne i Bourgogne eller slaaet Kornet ned i Picardiet, derpaa spise til Middag og more sig i Selskab med sin Kone, og endelig for saa meget Slid og Slæb ikke have meer end sex tusind Francs i aarlig Gage! ... Ja det er vist og sandt, Embedsmanden er i en høist beklagelig Stilling! (Da hun seer, at Dhenneben vil svare). Ti stille, og stræb at finde Dig i Din Lykke! Der kan Ingen have det bedre end Du.

Dhennebon. Vel sandt; men jeg er ikke min egen Herre, jeg er ikke uafhængig, og Friheden er dog det første af alle Goder.

Emilie. Der er ikke Tid til at dispuere, Du kunde allerede være paa Contoret. Skynd Dig nu derhen; desto snarere kan Du komme tilbage.

Dhennebon. Ja vist, nu gaaer jeg .... Men jeg er saa frosrosen om mine Fødder; lad mig bare varme dem lidt. (Gaaer hen ved Kaminen).

Emilie. Vi spise til Middag i Passy, hos Din Departements-Chef.

Dhennebon. Hvilken Fornedrelse!

Emilie. Men det er jo en fortræffelig Mand, som overvælder os med Høflighed! Idag har han inviteret os ud paa sit Landsted; hvorledes skulde man kunne sige Nei?

Dhennebon. Det er just det Ærgerlige! At være nødt til at tage imod hans Indbydelse, af Frygt for at støde ham, fordi han er min Foresatte! Er det ikke ydmygende? og især for mig, hvem enhver Forpligtelse, ethvert Baand er utaaleligt?

Emilie. Og et saadant Princip tør Du yttre for Din Kone?

Dhennebon. Min Kone undtager jeg, det forstaaer sig af sig selv. Du veed jo nok, at det er Dig, som raader.

Emilie. Nei, det er Dig, og saaledes bør det være.

Dhennebon. Det er sandt, men jeg raader altid til Det, som Du selv vil.

Emilie. Og saaledes bør det ogsaa være i et vel indrettet Huus. Og jeg tør nok sige, at vort huuslige Liv er lykkeligt, thi hvad skulde der vel mangle? Gaaer ikke Alt efter Ønske! Du sidder i et godt Embede, er allerede Contorchef i en Alder af to og tredive Aar, Du har en god Kone — uden at rose mig selv — og en sød lille Datter, den velsignede lille Charlotte, som er Din Afgud. Og for at Intet skal mangle i Lykken, saa kommer nu min gode Søster Esther, som jeg i fire Aar ikke har seet, og som jeg venter allerede idag.

Dhennebon. Er det da nu afgjort, at hun skal boe her i Huset?

Emilie. Ja det er jo Din egen Bestemmelse.

Dhennebon. Vistnok, siden Du ønskede det. Men oprigtigt talt, jeg holder ikke meget af Din Søster.

Emilie. Lad nu det være godt! Da Du for fem Aar siden blev indført i min Tantes Huus, da friede Du dog først til Esther.

Dhennebon. Hvor kan Du troe? ....

Emilie. Men det var jo ganske i sin Orden, hun er jo den ældste; og desuden er hun meget behagelig og elskværdig.

Dhennebon. O ja, naar man ikke seer Dig ved Siden af hende. Du er saa god, saa venlig; man kan ikke lade være at holde af Dig, man kommer til det uden at ville det eller vide det .... vel har hun Forstand og Talenter, men jeg veed ikke, hvorledes det var: Jo meer jeg saae hende, desmindre behagede hun mig.

Emilie. Og hvorfor?

Dhennebon. Hun har en altfor stor Lyst til Uafhængighed, hun gjør kun hvad hun selv vil, hun kan ikke underkaste sig nogen fremmed Villie.

Emilie. Men det maa Du jo synes godt om, thi saaledes er Du selv.

Dhennebon. Det er en ganske anden Sag. Et Mandfolk tilkommer det at være Herre, men et Fruentimmer .....

Emilie. Det er ypperligt! Du hører altsaa til Dem, som blot forlange Friheden for dem selv? Min Søster foretrækker den ugifte Stand, deels af Tilbøielighed, deels af Princip. Endskjøndt hun ikke besidder Formue, har hun dog afslaaet adskillige rige Partier med unge, elskværdige Mænd, som elskede hende af Hjertet. Men altfor stolt til at ville give sig selv en Herre, og altfor ærlig til at coquettere, erklærede hun dem, at hun aldrig vilde gifte sig, og for at vise, at det var hendes Alvor, trak hun sig tilbage fra Verden, og gik til Bretagne, hvor hun tog i Huset hos sin Gudmoder, som nu nylig er død.

Dhennebon. Det var en gammel Jomfru, som havde de samme Grundsætninger, som hun.

Emilie. Og hos hvem hun nu har tilbragt hele fem Aar.

Dhennebon. Vel bekomme hende! Det maa have været et morsomt Levnet.

Emilie. Det tvivler jeg meget paa ..... Men veed Du hvad? Du selv fører et altfor morsomt Levnet; Du kommer bestemt for silde paa Contoret.

Dhennebon. Det er Din Skyld; Du er saa morsom at tale med.

Emilie. Det er kun Paaskud, for at slippe for at gaae. Naa, tag nu Din Hat og Din Parapluie! hvor er Dine Galocher?

Dhennebon. Dem behøver jeg ikke; jeg tager en Plads i Omnibusen, den er dog Embedsmændenes Equipage.

Emilie. Ja gjør det, men skynd Dig!

Dhennebon. Men jeg har endnu ikke sagt Godmorgen til min lille Charlotte; hun var istand til at skjænde paa mig, hvis jeg glemte det. (Idet han vil vende sig om, træder De Rouvray ind ad Døren i Baggrunden).

Anden Scene.

De Forrige. De Rouvray.

Dhennebon. Jh, hvad seer jeg! Min gode De Rouvray! (Iler ham imøde, og giver ham Haanden).

De Rouvray. Jeg tænkte nok, at Du ikke var gaaet ud endnu.

Dhennebon. Lykkeligviis; ellers var jeg gaaet glip af den Fornøielse at see Dig. Maa jeg forestille Dig min Kone? (Til Emilie). Hr. De Rouvray, min Universitets-Kammerat, dengang jeg studerede Jura for at blive Advocat — en herlig Stilling, som jeg dessværre opgav, for at lade mig smedde i Regjeringens Lænker. Han har baaret sig klogere ad; han er sin egen Herre, han er bleven en udmærket Advocat, ... han taler aldrig undtagen i Kammeret, ... thi han er Deputeret, maa Du vide, ... idetmindste var han det, da Kammeret blev opløst.

De Rouvray. Og jeg er det endnu bestandig, thi jeg er paanye bleven valgt.

Dhennebon. Jeg gratulerer. Og nu er Du kommen til Paris?

De Rouvray. Igaar Aftes.

Dhennebon. For at tage Plads i den nye Session?

De Rouvray. Netop. Og mit første Besøg er hos Dig.

Dhennebon (idet han lægger sin Hat bort). Men det er jo rørende! Sæt Dig dog ned, jeg beder Dig.

Emilie (sagte til Dhennebon). Og Contoret?

Dhennebon (sagte). O hvad! En halv Times Tid før eller efter, hvad gjør det til Sagen?

Emilie (sagte). Og Ministeren, som er saa tyrannisk?

Dhennebon (sagte). Hvad troer Du, han bekymrer sig om det? Desuden skal jeg sige ham, at der var en Deputeret hos mig, en Deputeret som er min gode Ven; saa er Alting godt; ja det kan saamænd gjerne være, at det kan befordre mit Avancement.

De Rouvray. Der er dog ikke Noget paafærde?

Dhennebon. Nei, slet ingen Ting.

Emilie (høit til Dhennebon, med et Blik paa De Rouvray). Du er selv Herre, og kan gjøre som Du vil. (Neier for De Rouvray, og gaaer).

Dhennebon (med en kjæk Mine, idet hun gaaer). Det er godt, min Gode, det er godt.

Tredie Scene.

Dhennebon. De Rouvray.

Dhennebon. Det er en fortræffelig Kone!

hvis Du nogensinde gifter Dig, vil jeg ønske Dig hendes Lige.

De Rouvray. Jeg gifte mig! Det maatte da være et Conveniens- eller Finans-Parti, thi hidtil har jeg — Himlen være lovet — ikke havt vanskeligt ved at modstaae Fristelsen.

Dhennebon. Det undrer mig. Du som altid har holdt saa meget af Qvindekjønnet?

De Rouvray. Netop derfor; thi seer Du, naar man er ugift .....

Dhennebon. Det kan jeg tænke; saa har man Leilighed til at gjøre Erobringer.

De Rouvray. Fleer, end man skjøtter om.

Dhennebon. Det kan man kalde en lykkelig Stilling! saaledes bør man have det, for at være Mand og Herre. Ja, dersom jeg ikke allerede havde skjænket min Frihed bort, saa vilde jeg gjøre ligesom Du; det maa være et behageligt Liv.

De Rouvray. O ja, det er ikke saa galt, ... uagtet Concurrencen er stor. Jøvrigt kan jeg tale derom uden al Forfængelighed, thi hvad Lykke, jeg gjør, skylder jeg ikke mig selv, men min Formue og min politiske Stilling. Jeg har erhvervet mig en vis Anseelse i Kammeret; jeg hører til Oppositionen, jeg er Advocat, jeg taler, jeg taler bestandig, og bestandig imod Regjeringen, ihvad der saa skeer. Kort og godt: jeg er uafhængig.

Dhennebon. Ham kan man kalde lykkelig!

De Rouvray. Derfor have mine Venner nu ogsaa sat mit Valg igjennem i et Departement, som er over tredsindstyve Mile herfra.

Dhennebon. Man kjender Dig altsaa i Departementet?

De Rouvray. Jeg har aldrig i mit Liv været der.

Dhennebon. Saa de vilde ikke have den Uleilighed at udsøge dem En paa Stedet?

De Rouvray. Hvad skulde de gjøre? De havde saa travlt iaar med deres Vinhøst, de kunde ikke faae Tid til at tænke paa deres politiske Mening, og toge derfor med Glæde mod den, som man bragte dem, og som var fix og færdig. Desuden er det jo Skik og Brug, at man i Provindserne forskriver Alting fra Hovedstaden; hvorfor skulde man ikke gjøre ligesaa med den politiske Mening og med den Deputerede, som skal repræsentere den? En Repræsentant, som forskrives fra Paris, vil altid i deres Øine have Fortrin for en hjemmebagt. Thi hvem skulde de vælge af deres egen Midte? En eller anden god og ærlig Grundeier, som vilde staae paa deres Bedste, men som aldrig vilde bestige Talerstolen. Men dermed vilde de ikke være tilfredse. Du troer ikke, hvad det gjør for en Virkning, naar Avisen kommer, og de fortælle hverandre: „Vor Deputerede har talt.“

Dhennebon. Men naar han nu ikke taler om dem?

De Rouvray. Saameget bedre; dermed er Departementet bedst tjent. Med mig have de desuden den Fordeel, at jeg siger Alle imod; jeg er aldrig af samme Mening som en Anden; og er en Anden af samme Mening som jeg, saa er jeg selv ikke længer af samme Mening. Uafhængighed er mit Løsen.

Dhennebon. Du har Ret; saaledes er den frie Mand, han staaer paa sine egne Been og kan trodse den hele Verden. Jeg derimod er Embedsmand; jeg maa staae til Ansvar for Publicum, jeg maa adlyde Departements-Chefen, Ministeren, Statsraadet; jeg er Alles Tjener og skjælver for Magten; som en Galeislave er jeg lænket til et ubarmhjertigt Contor .... (seer paa sit Uhr, afsides) Hillemænd! Klokken gaaer til To; jeg kan ligesaa gjerne reent blive derfra. (høit) Ja, min Ven, Embedsmandens hele Liv er et ophørligt Tryk af en despotisk Lænke. Du derimod, ja Du er en fri Mand!

De Rouvray. Det er jeg; jeg sætter mig ud over Alt, jeg er min egen Herre, jeg trænger ikke til noget Menneske.

Dhennebon. O det er en stolt Tanke!

De Rouvray. Men det er sandt, jeg har en Tjeneste at bede Dig om.

Dhennebon. Lad høre!

De Rouvray. Jeg har, som sagt, ikke villet indlade mig i Ægteskabets Hazardspil; jeg har især været bange for Følgerne. Lykkeligviis kan en Pebersvend ikke have Børn, det vil sige, ingen directe Arvinger; men ... det forstaaer sig, han kan jo undertiden have .... hist eller her .... en eller anden Gudsøn.

Dhennebon. Saa Du har altsaa Gudsønner?

De Rouvray. Jeg har een, ... men Notabene, jeg vedkjender mig ham ikke, ... undtagen i Fortrolighed.

Dhennebon. Tak for Din Fortrolighed! Jeg skal ikke misbruge den.

De Rouvray. Det er jeg rolig for. Kort og godt, det er et smukt ungt Menneske, uden at rose mig selv. Jeg har opdraget ham i Overensstemmelse med mit System, efter det unge Frankrigs Ideer, efter Tidsalderens fremskridende Aand.

Dhennebon. Skrider han da frem?

De Rouvray. Nei tvertimod. Jeg havde sat ham i en Skole, men jeg maatte tage ham ud igjen, fordi han fandt det stridende mod sine Menneskerettigheder at skulle adlyde Lærerens Befalinger. Jeg forsøgte siden at sætte ham til en Notarius, dernæst til en Procurator; forgjæves! Der er kun een Ting, han vil være, og det er: uafhængig.

Dhennebon. Det er ogsaa en skjøn Stilling.

De Rouvray. Men meget kostbar, idetmindste for Den, som skal etablere ham. Jeg har nu derfor begyndt at sætte mit Haab til Embedsveien; og for at gjøre Alvo

deraf, sig mig, skulde Du ikke kunne skaffe ham en Plads som Volonteur i Dit Contor?

Dhennebon. Jeg skal tale derom med min Departements-Chef; jeg seer ham netop til Middag, jeg skal spise hos ham i Passy; og jeg tvivler ikke paa, at naar han kan gjøre Dig en Tjeneste dermed .....

De Rouvray. For Alting, nævn ikke mig! jeg maa ganske være udenfor; thi Du indseer vel, at jeg, i min Stilling .... dersom jeg udbad mig Noget af Regjeringen, jeg, som er uafhængig Deputeret .... saa vilde alle mine politiske Venner falde over mig som en Tordenregn.

Dhennebon. Har Du da ikke Din Frihed? kan Du ikke gjøre hvad Du vil?

De Rouvray. Nei ingenlunde, og derfor tager jeg min Tilflugt til Din Velvillie og Din Taushed. Dersom jeg paa min Side kan være Dig til nogen Tjeneste, dersom jeg kunde bidrage til at skaffe Dig en uafhængig Stilling....

Dhennebon. Ja, naar jeg blot havde den, saa var jeg lykkelig! De ser tusinde Francs, som Regjeringen giver mig i Gage, tynge paa mig som en Byrde; .... og naar jeg dog skal bære en Byrde, saa vilde jeg nok have den noget tungere; thi seer Du, ser tusinde Francs, naar man har Familie at forsørge, det forslaaer kun maadeligt.

De Rouvray. Vil Du have tolv, femten, tyve? Jeg vil skaffe Dig dem. Begynd med at tage Actier i vore Jernbaner; jeg er selv en af Bestyrerne. Du faaer halvtredsidstyve Procent i Udbytte. Vil Du have fem og tyve Actier? Jeg behøver kun at sige et Ord til min Neveu Vexelmægleren.

Dhennebon. Ah! Du har en Neveu, som er Vexelmægler?

De Rouvray. Ja, den ældre af dem, Leon de Saint-Rambert; den yngre Broder, Edgard, er Militair; han er Adjutant hos Prindsen, og er meget vel anskreven ved Hofet; det er en charmant ung Mand, som jeg giver Logis i mit Huus her i Paris.

Dhennebon. Tiltrods for Dine politiske Meninger og Dine politiske Venner?

De Rouvray. I Begyndelsen var det unægtelig en Anstødssteen, men omsider fik jeg Lov til at være Onkel.

Dhennebon. Det er jo heller ikke noget lønnet Embede.

De Rouvray. Nei tvertimod, det koster svære Penge. Og i den Anledning vil jeg sige Dig, at min Neveu Edgard har en Ansøgning til Krigs-Ministeriet; jeg gav ham det Raad, at han skulde henvende sig til Dig, og han maa visnok idag have været paa Dit Contor.

Dhennebon. Idag? paa mit Contor?

De Rouvray. Ja, jeg ved ikke rettere.

Dhennebon. Saa har han været ivrigere i Tjenesten end jeg, thi jeg har endnu ikke havt mine Been der. Saa er jo det stakkels Menneske gaaet forgjæves.

Edgard (udenfor). Ah! Hr. Dhennebon er endnu hjemme?

De Rouvray. Der har vi ham! Siden han ikke traf Dig paa Contoret, saa kommer han og bestormer Dig i Din Bopæl.

Fjerde Scene.

De Forrige. Edgard de Saint-Rambert.

Dhennebon (idet han gaaer Edgard imøde). Velkommen, Hr. de Saint-Rambert! De finder Dem her mellem Slægt og Venner.

Edgard. Ja, jeg seer, at min Onkel har været saa god at melde min Ankomst.

De Rouvray. Det har jeg, og nu vil jeg lade Dig være allene med Hr. Dhennebon, min gode, gamle Ven, som vil gjøre Alt for at tjene Dig. Jeg vil imidlertid see at tjene ham igjen, og vil i den Anledning gaae hen til Din Broder Leon. (Seer paa sit Uhr). Børstiden kan endnu ikke være ude.

Dhennebon. Du er altfor god.

De Rouvray. Om et Øieblik skal Du faae Dine Actier.

Dhennebon. Men Pengene?

De Rouvray. Dem spørges der aldrig om. Man kjøber for at sælge, og man sælger for at kjøbe. Vær Du ganske rolig! Jeg skal besørge det for Dig saa troligt, som om det var for mig selv. (gaaer).

Femte Scene.

Dhennebon. Edgard.

Dhennebon. Det kan man kalde en sand Ven! Jeg vil agte mig lykkelig ved at kunne være enten ham eller hans Paarørende til Tjeneste.

Edgard. Jeg maa meget bede Dem undskylde min Paatrængenhed. Jeg frygter for at forstyrre Dem i Deres mange vigtige Forretninger.

Dhennebon. Vistnok ere vi Slaver af vore Forretninger. Hele denne Formiddag har jeg endnu ikke kunnet komme ud af en Dør. De Herrer Militaire have det bedre. En ung Officeer som De .... hvilken skjøn, hvilken stolt Carriere! De kjender ikke til Bekymringer, ikke til det Jern-Aag, som hviler paa os; De er fri som Fuglen i Luften.

Edgard. Det pleier ellers ikke at være Det, hvorfor man roser den militaire Stand. Vi ere snarere afhængige af den hele Verden. Selv mit Ærinde til Dem er et Bevis derpaa. Allerede i lang Tid har min Onkel, min Broder, alle mine Venner og Bekjendte plaget mig med, at jeg skulde gifte mig. Jeg indseer, at de have Ret, og dog er det næsten mod min Villie, at jeg har gjort efter for deres Ønske. Men en Militair kan ikke gifte sig uden Tilladelse. Jeg

har udbedet mig den af Kongen, men han svarede mig! „Det raader ikke jeg for."

Ohennebon. Saa Kongen raader ikke for det?

Edgard. Nei. „Gaa til Ministeren," sagde han. Det gjorde jeg, men Ministeren sagde: „Gaa til Hr. Ohennebon; lad ham indgive sin Rapport."

Ohennebon. Det er ganske rigtigt; det er mig, som skriver disse Indstillinger. Jeg skal visselig ikke lade Dem vente derpaa.

Edgard. De er altfor god.

Sjette Scene.

De Forrige. Emilie.

Emilie (til Ohennebon). Hvad seer jeg! Er Du allerede kommen hjem fra Contoret?

Ohennebon (forlegen). Ja, jeg er. (Til Edgard). Tillad at jeg gjør Dem bekjendt med min Kone.

Edgard (idet han vil hilse hende). Min Gud! er det muligt!

Ohennebon (afsides). Hvad skal det sige? (Til Emilie). Hvorfor bliver han saa forvirret?

Emilie (forlegen). Jeg veed ikke.

Ohennebon. Og Du selv med? Hvad er det dog?

Emilie. For fem Aar siden saae jeg ofte Hr. de Saint-Rambert; vi saaes meget ofte.

Ohennebon. For fem Aar siden! Altsaa inden vort Giftermaal?

Emilie. Hr. de Saint-Rambert kom næsten daglig i min Tantes Huus.

Ohennebon. Altsaa med Hensigter?

Emilie. Med de lovligste Hensigter.

Ohennebon. For Din Skyld?

Emilie. Nei, for min Søsters.

Edgard. O tal ikke derom! Jeg har bestræbt mig for at glemme enhver Erindring fra hiin Tid, kun med Undtagelse af den Godhed og Interesse, som De viste mig. Men det maa have staaet i Skjæbnens Bog, at min Plan skulde mislykkes; thi anderledes kan jeg ikke forklare, at selv Deres Bistand ikke forskaffede mig Seier; min egen Fortjeneste var vistnok utilstrækkelig.

Ohennebon. Hvorledes? Har min Svigerinde givet dem et Afslag.

Edgard. Netop, og saa utvetydigt, som muligt.

Ohennebon. Det ligner hende! Hun er ret en Sippe! Dersom jeg havde faaet hende til Kone . . . . .

Emilie. Du glemmer at hun vil ikke gifte sig.

Ohennebon. Og deri gjør hun meget vel.

Emilie. Men saa er Du jo enig med hende; hvorfor laster Du hende da?

Ohennebon (forlegen). Jeg laster hende jo ikke, ... jeg siger blot, at . . . . . (Til Edgard). Naa, nu vil jeg gaae for at skrive min Indstilling. Behag nu at sende mig, saasnart muligt, Brudens Navn og Fornavn et cetera.

Edgard. Med Deres Tilladelse skal jeg selv overbringe Dem alle de fornødne Data.

(Ohennebon gaaer ind i et Sideværelse).

Syvende Scene.

Edgard. Emilie.

Edgard. De beskylder mig vist for Utaknemmelighed, fordi jeg i saa lang Tid har forsømt at gjøre Dem min Opvartning; men jeg har været udenlands; jeg var saa heldig at opnaae en Sendelse til et langtbortliggende Sted; flere Aar maatte jeg forblive i Udlandet; og nu ved min Hjemkomst kunde min Længsel efter at see Dem dog ikke overvinde Frygten for at møde Deres Søster.

Emilie. Hun var ikke hos mig, hun var i Bretagne.

Edgard. O dersom jeg havde vidst det!

Emilie. Men isaafald bør jeg ikke skjule for Dem, at jeg venter hende idag.

Edgard. Saa er det bedst, jeg tager Afsked.

Emilie. Men hvorledes kan De dog i den Grad være bange for at møde hende? Tilstaa idetmindste, at det er meget smigrende for hende.

Edgard. Det er en Formodning, som gjør min Bestandighed altfor stor Ære. Nei, min Hensigt er kun at ville skaane hende for et Møde, som ikke kan være hende behageligt. Thi hvad mig angaaer, da er jeg ganske kommen tilbage til min Fornuft, jeg er fuldkommen helbredet, og det bedste Beviis er, at jeg med al Rolighed kan tale om hende og om Alt hvad jeg har lidt for hendes Skyld. Nu er det kun Erindring, og Erindringens Lys er et roligt Lys. Men tilforn . . . . jeg behøver ikke at sige Dem det; De veed det bedre end Nogen, om jeg har elsket hende, eller ei. Og hvorledes kunde jeg have undgaaet det? hendes Skjønhed, hendes Forstand, hendes ædle Character, ja selv det Venskab, som hun viste mig, var det ikke lutter Adkomster til min Kjerlighed? Og hertil kom, at jeg var rig, hun derimod ikke; under slige Omstændigheder er Rigdom et uskatteerligt Gode. Beruset af mit Haab, kastede jeg mig selv og min Fremtid for hendes Fødder; men i det Samme var Fortryllelsen hævet; mit Hjerte blev koldt som Is; thi hun, hvem jeg havde tiltroet dyb Følelse, begyndte nu at forelægge mig en iiskold Sandsynlighedsberegning over alle de heldige og uheldige Muligheder i Ægtestanden; Resultatet blev, at de sidste vare flere end de første, og at man derfor gjorde bedst i at holde sig udenfor saa farligt et Spil; Friheden var det eneste Gode. Og vil De tænke Dem, at dette kolde Raisonnement var hendes oprigtige Mening! Anden Hindring var der ikke, hun elskede ingen Anden. O

dersom jeg dog blot havde havt en Medbeiler! det havde dog været en Trøst; det havde dog viist mig, at hun var istand til at elske. Men her var det et Princip, et egoistisk System, hvorpaa min Bestræbelse strandede. Min Kjærlighed var for stor, til at jeg kunde sætte et modsat Raisonnement imod hendes; paa alle hendes Sophismer svarede jeg blot: „Jeg elsker Dem." O det er et daarligt Argument! Det kan ikke overbevise Andre end Den, som allerede elsker. — Men Nok herom! Lad os ikke tale mere om den Sag! Jeg har fast besluttet, at al Vrede, al Forbittrelse skal være død og magtesløs i min Sjæl. Herefter vil jeg kun kjende to Følelser: Forglemmelse og Venskab.

Emilie. Stakkels Edgard!

Edgard. O nei! De skal ikke beklage mig, thi nu seer jeg klart i Tingen, og al Illusion er forbi. Hun har Ret, jeg er ganske af hendes Mening. Med en Character som hendes vare vi ikke blevne lykkelige med hinanden. Saa gid vi da maae blive det hver for sig! ... hun idetmindste! Thi vel har min Uvillie kunnet gjøre mig uretfærdig imod hende, men ikke ligegyldig..... Siig mig, hvorledes gaaer det hende? hvordan lever hun?

Emilie. Et stille og indgetogent Liv, saavidt jeg veed. Hun har ikke skiftet Princip endnu. Det var hendes Villie at blive gammel Jomfru, og det begynder at gaae i Opfyldelse: hun er fem og tyve Aar; det er Myndighedens Alder; det er den saa meget frygtede Grændse, der hos de ugifte Fruentimmer adskiller Ungdommen fra den fornuftige Alder.

Edgard. Hun har altsaa opholdt sig i Bretagne?

Emilie. Ja, hos sin Gudmoder, en Dame, om De vistnok har hørt tale om, en umaadelig rig Baronesse, der heller aldrig har villet gifte sig; hun havde samme Fordom mod Ægtestanden, som min Søster, og levede derfor i al Stilhed paa sine Godser. ene og allene beskjæftiget med Kunst og Videnskab. De har vist hørt tale om Frøken Palmire de Baucressen?

Edgard. En skrivende Dame, en Digterinde?

Emilie. Hvis Vers ere meget smukke.

Edgard. De gjør mig ganske bange! Det er en af de smitsomme Sygdomme! Deres Søster skulde dog vel aldrig .....

Emilie. Nei, Gud bevares!

Edgard. Himlen være lovet! thi saa stor en Hævn vilde jeg ikke ønske mig. Men af hvad Grund kommer hun nu tilbage til Paris?

Emilie. Baronessen, hendes Gudmoder, er død, og da nu Esther staaer ene og forladt i Verden, saa bar jeg bedet hende om at tage i Huset hos mig, og endelig har hun ogsaa givet efter for min Anmodning.

Edgard. Saa maa jeg ønske hende til Lykke, thi hvad kan være bedre for hende, end daglig at leve med Dem, som er saa klar i Deres Anskuelser? Ved Deres Indflydelse, og endnu mere ved Deres Exempel vil det viist lykkes Dem at overvinde hendes Fordomme og bringe hende tilbage til Fornuften.

Emilie. Fornuften, siger De? Men veed jeg da, paa hvilken af Siderne den er? Mig tilkommer det ikke at afgjøre det store Spørgsmaal om den gifte eller den eenlige Stands Fortrin.

Edgard. Men De selv maa dog have en Mening derom.

Emilie. Ja, hvad mig angaaer, da er jeg saa lykkelig, som jeg kan ønske. Jeg har en fortræffelig Mand og et Barn, som jeg forguder. Vore Indkomster ere just tilpas, hverken for smaa eller for store; thi de ere ikke saa smaa, at vi jo kunne leve med Behagelighed, men de ere heller ikke saa store, at der jo behøves Orden og Økonomie for at faae dem til at strække til; og denne Omstændighed kan jeg takke for, at jeg selv formaaer at bidrage til vor Velstand. Vort huuslige Liv er stille, men fredeligt og muntert; vore Fornøielser ere beskedne; vore Venner ere ikke mange ..... dog haaber jeg, at deres Antal fra idag af er forøget med een. Seer De, saaledes er mit Liv. Er Ægteskab nu bestandig saaledes, eller er jeg en Undtagelse fra den almindelige Regel? Det veed jeg ikke, og jeg vil derfor heller ikke uddrage nogen anden Slutning, end at jeg i sidste Tilfælde dobbelt maa velsigne min Stilling og prise mig dobbelt lykkelig.

Edgard. Og De fortjener at være det fremfor Nogen. Og dog priser jeg ham endnu lykkeligere, som har forstaaet at skatte Deres Character, og derved gjort et saa lykkeligt Valg.

Emilie. De siger mig Complimenter; men af en gammel Ven — og det er De jo — venter jeg Oprigtighed .... og fremfor Alt: Fortrolighed. Tro derfor ikke, at jeg vil give Dem Deres Complimenter tilbage; nei det er mit oprigtige Alvor hvad jeg nu vil sige Dem. Hør! De er saa god, De vilde være en ganske fortræffelig Ægtemand; hvorledes kan det da være, at De ikke har giftet Dem?

Edgard. Der er netop for Øieblikket et ret godt Parti, som der er Spørgsmaal om. Formue er der vel ikke Stort af, men det er et glimrende Navn, en gammel Familie.

Emilie. Jh nu, det er jo altid Noget.

Edgard. Jeg har længe vaklet i min Beslutning, og nu da Afgjørelsen nærmer sig, er jeg næsten endnu mere tvivlraadig.

Emilie. Hvorfor? Er Pigen ikke smuk?

Edgard. O det er ikke af saadanne Grunde! Men det Forbigangne ..... og endnu mere det Nærværende gjør mig det meget vanskeligt.

Emilie (lyttende). Der kommer en Vogn! det er min Søster, det er bestemt hende!

Edgard. Farvel, Frue!

Emilie. Men hvorfor vil De gaae?

Edgard. Efter saa lang Tids Fraværelse ønsker Deres Søster udentvivl at være allene med Dem. Saa meget som det vilde glæde mig at see hende, vil jeg dog ikke være paatrængende.

(Gaarr ud igjennem Baggrunden).

Ottende Scene.

Emilie. Esther og Madame Rigaut træde ind fra en Sidedør.

Emilie (løber Esther imøde og omfavner hende) Esther! Velkommen!

Esther. Min gode Emilie!

Madame Rigaut. Dersom Frøkenen blot vilde behage at høre hvad jeg har at sige .....

Esther. Lad det nu være nok, Madame Rigaut! lad os ikke nu begynde den gamle Dispute forfra! Der er da ikke Mage til Deres Paastaaelighed!

Mad. Rigaut. Det er muligt. (Giver Esther et Papiir). See, her er Quitteringen fra Diligence-Contoret; alle vore Kufferter og Pakker ere opregnede deri, saa Skylden er ikke min, ifald en Badsæk og en Hat-Æske ere forbyttede. To Fruentimmer i en Diligence, uden at have et Mandfolk til at ledsage dem ..... det er en bedrøvelig Rolle!

Esther. Godt! godt! Jeg veed det nok.

Mad. Rigaut. Man kan jo dog ikke selv gjøre Alt, man kan jo dog ikke stjændes med Conducteuren. Men Frøkenen vil aldrig have nogen Cavaleer med!

Esther. Nei! saa urimelig er Frøkenen.

Mad. Rigaut. Dersom det er af Frygt for Mandspersoner, da opnaaes Hensigten ikke, thi istedenfor een faaer man fem eller sex. Enhver Handels-Commis, enhver Prøvereiter troer sig forpligtet til at gjøre Cour.

Emilie (med Latter). Nei virkelig?

Esther. O nei, vist ikke! Min gode Husholderske seer Spøgelser overalt.

Mad. Rigaut. Spøgelser? Nei, det er saamænd ikke Spøgelser. Man maa dog troe hvad man seer og hører. Og naar disse Herrer begynde med deres Anecdoter og Indfald, saa kan man jo dog ikke lade, som man var døv. Jeg for min Part kunde gjerne taale at høre derpaa, men for min Frøkens Skyld var jeg nødt til at afbryde dem, og erindre dem om, at Frøkenen var Frøken.

Esther. Men Herre Gud! ....

Mad. Rigaut. Og det var sandelig paa dets høie Tid. Men det forstaaer sig, fra det Øieblik af blev Tonen meget bedre; og naar jeg undtager nogle smaa Vittigheder angaaende de naive og uskyldige unge Piger paa henved tredive Aar, og om de fine Manerer, som man lærer i Provindserne, og om de gamle Jomfruers Snerperi, hvilket jeg Altsammen lod gaae ind ad det ene Øre og ud af det andet .....

Esther. Hør, nu forgaaer min Taalmodighed, og jeg vil ikke høre et Ord mere.

Mad. Rigaut. Jeg skal gjerne tie stille, det er min mindste Kunst; men vist nok er det alligevel, at en saadan Reise er høist ubehagelig. Dersom kun min salig Mand havde været med .....

Emilie. De har altsaa været gift?

Mad. Rigaut. Ja, Frue, ikke mindre end tre Gange.

Emilie. Saa er De jo en mægtig Allieret paa min og Fleres Parti, et levende Bevis paa, hvormeget Ægtestanden er at foretrække.

Esther. Eller paa hvor stor Tilbøielighed man kan have til at lade sig beherske. Der gives virkelig Mennesker, som have et medfødt Genie til Underkastelse.

Mad. Rigaut. Deri tager Frøkenen aldeles feil. Jeg har aldrig nydt større Frihed end under mine tre Herrers Regimente, jeg mener mine tre Ægtemænds; jeg gjorde Alt hvad jeg havde Lyst til. Men siden jeg sidste Gang blev Enke, og kom i Tieneste hos Deres Gudmoder, Frøken Vaucresson, saa er det rigtignok blevet anderledes!

Emilie (sagte til Esther). Saa det er derfra, Du har hende?

Esther (sagte). Ja, min Gudmoder satte megen Priis paa hende, og lod hende gaae i Arv til mig.

Emilie (sagte). Det kunde være gyldig Grund til at gaae fra Arv og Gjæld.

Esther (høit). Men sig mig, hvor er mit Værelse?

Emilie (aabner en af Sidedørene). Her.

Esther. Saa gaa derind, Madame Rigaut, og bring Alt i Orden. Om lidt skal vi gaae ud.

Mad. Rigaut. Om lidt? Men er Frøkenen da ikke træt efter saa lang en Reise, og var det ikke bedre at hvile sig?

Esther. Vistnok, men da jeg har Forretninger at afgjøre, og ikke kan gaae allene ud .....

Mad. Rigaut. Men vil ikke De selv tænke paa Deres Helbred, saa vil mindsandten jeg; jeg tillader Dem ikke at gaae hen og blive syg; idag skal De hvile Dem; imorgen kommer ogsaa en Dag; saa kan de besørge Deres Forretninger. Desuden træffer man ikke paa denne Tid nogen Forretningsmand hjemme.

Esther. Godt! godt! lad os nu ikke spilde flere Ord paa denne Materie.

Mad. Rigaut (afsides idet hun gaaer). Det er ikke godt at komme ud af det med hende Gamle Jomfruer ere altid sære.

Niende Scene.

Emilie. Esther.

Emilie. Min gode Esther! Endelig er jeg da ene med Dig. Jeg troede, at jeg var aldrig bleven det gamle Menneske qvit.

Esther. Min Gudmoder har fordærvet hende ved altfor stor Godhed, saa at hun endnu bestandig troer at kunne tiltage sig en vis Myndighed . . . . .

Emilie. Og det kan hun jo ogsaa, thi jeg seer nok, at det er hende, som raader.

Esther. Ja i Smaating, i Ubetydeligheder.

Emilie. Dermed kan hun ogsaa godt lade sig nøie, thi hele det huuslige Liv er en Kjæde af lutter Smaating; det bestaaer kun af Ubetydeligheder. Og derfor, naar Alt kommer til Alt, synes mig, at man ligesaa gjerne kan lade sig regjere af sin Mand, som af sin Huusholderske. Men hun talte jo om Forretninger? Hvorledes kan Du have Forretninger?

Esther. Mine Pengesager ere komne lidt i Uorden; min Formue er ikke gjort frugtbringende paa den rette Maade.

Emilie. Det er dog nok Dig selv, som har disponeret over den?

Esther. Ja vist, for ikke at være afhængig af nogen Anden. Men jeg kan slet ikke komme ud af det med Notarier og Procuratorer. Hvorledes bærer Du Dig ad?

Emilie. Det er Noget, jeg overlader til min Mand, det maa han forstaae, siden han er Jurist; jeg blander mig ikke deri. Naar man har en Mand, saa har man en Forvalter.

Esther. Ja saa?

Emilie. Du gjør bedst i at henvende Dig til hans Notarius.

Esther. O ja! Skal vi gaae derhen sammen?

Emilie. Vil Du have mig med?

Esther. Ja, det er saa genert at være under fire Øine, selv med en Notarius; .... nuomstunder ere de desuden unge Mennesker. Det er neppe et Aar siden, at en Samtale, jeg havde med en Notarius, strax gav Anledning til saa megen Snak og saa mange Rygter; og det var mig høist ubehageligt.

Emilie. Men jeg kan ikke komme mig af min Forundring! Jeg, som er yngre end Du, vilde aldrig betænke mig paa at gaae allene til al Verdens Notarier, og jeg er vis paa, at Ingen skulde sige et ondt Ord derom.

Esther. Det er en anden Sag; Du er jo gift.

Emilie. Jeg gaaer ud, naar jeg vil; jeg kommer hjem, naar jeg vil; hvis Nogen byder mig Armen, saa tager jeg imod den, om jeg har Lyst.

Esther (utaalmodig). Men jeg siger Dig jo: Du er gift.

Emilie. Men det er just det Besynderlige. Jeg, som er Slave, gjør Alt hvad jeg vil; Du derimod, som er fri og uafhængig....

Esther. Ja, for Øieblikket er det vel saaledes; men om nogle Aar vil jeg have den samme Frihed som Du.

Emilie. Jo vist, naar Du er bleven rigtig gammel. O det er et Privilegium, som betales meget dyrt!

Esther. Men imidlertid kan Din Datter, den lille Charlotte, ledsage mig.

Emilie. Hun er kun fire Aar.

Esther. Ligemeget; hun er altid en Sauvegarde.

Emilie. Stakkels Esther! Du vil være uafhængig af Alle, og gjør Dig afhængig af et Barn.

Esther. Hvor kan Du troe det? Det er min egen Villie, thi jeg trænger ikke til Nogen.

Emilie. Nei, paa det Vilkaar, at Du vil leve som Eremit.

Esther. Gid jeg kunde det! Vor Stilling i Verden er saa falsk, saa uretfærdig og saa forkeert. En gift Kone, selv om hun ikke er meer end ferten eller fyrtten Aar, har Ret til at føre Ordet og sige Alt hvad der falder hende ind; jeg derimod har ikke engang Ret til at høre eller forstaae hvad de Andre sige. Ved ethvert upassende Ord, som det kan falde en Lapsø ind at fremføre, ere alle Øine henvendte paa mig; men betragter mig med en spørgende og ondskabsfuld Mine, man gotter sig over min Forlegenhed, og jeg vilde begaae en Forbrydelse, dersom jeg ikke rødmede. Og taber jeg endelig Taalmodigheden, og binder Munden paa Snakkeren ved et fortørnet Blik eller et bidende Ord, saa troer jeg allerede at høre, hvorledes de kalde mig en Snerpe, thi det er jo den Ærestitel, som tilkommer enhver aldrende Pige. Men allerede Tanken om denne Uretfærdighed opirrer, og bringer en vis Ærgerlighed i Characteren, saa at man tilsidst virkelig bliver sær og vanskelig, og Bagtalerne faae omsider Ret. Min stakkels Gudmoder var et levende Beviis derpaa. Med hende har jeg tilbragt nogle høist sørgelige Aar.

Emilie. Men I holdt jo saameget af hinanden?

Esther. Det gjorde vi, men vi vare i en evig Dispute, og det var ret vel, thi saa gik idetmindste Tiden.

Emilie. Da synes mig dog, at hvis Nogen kunde undvære det huuslige Livs Behagelighed, maatte det være hende, som havde saa mange andre Interesser; hun var jo Digterinde.

Esther. Vistnok! Hun besad Følelse, Forstand og Talent; men hendes Eensomhed var hende til Byrde. Hun havde intet Maal at stræbe efter, og derfor søgte hun i sin Phantasie, hvad hun ikke kunde finde i sit Hjerte. Hun forelæste mig ofte sine Digte; de vare meget smukke, men jeg kunde dem næsten

udenad! — Og desuden, naar man idelig og idelig skal opholde sig i de himmelske Regioner og bade sig i Ætheren, saa faaer man let for Meget af det Gode. Man kan dog ikke leve af bar Poesie. Undertiden var jeg saa træt af de overjordiske Nydelser, at jeg gav mig i Snak med Madame Rigaut; det var dog altid en Forandring.

Emilie. Ja, det maa det rigtignok have været!

Esther. Men da nu min stakkels Gudmoder blev syg og maatte udstaae lange Lidelser, saa lærte jeg først rigtigt at kjende og vurdere hende. Jeg havde anseet hende for at være kold og egoistisk; men i sine sidste Dage viste hun mig saa stor Godhed, og var saa kjærlig imod mig, og saa rørt over min Omhu og Pleie, at jeg maatte gjøre mig selv Bebreidelser over at have bedømt hende saa skjævt.

Emilie. Naar saa er, har hun vel betænkt Dig i sit Testament, thi hun havde jo ingen directe Arvinger.

Esther. Hvorfor skulde hun det? Jeg trænger ikke dertil, jeg har Nok til at kunne leve allene.

Emilie. Allene? Saa det er virkelig Din Bestemmelse? Isaafald er det godt, at Du ikke ankom et Øieblik tidligere, thi da vilde Du have truffet vor gamle Ven, Edgard de Saint-Rambert, og Eders Disputer fra forrige Tider kunde have begyndt forfra.

Esther. Ja saa? Var Edgard her?

Emilie. Han gik i det Øieblik, da han hørte Din Vogn komme.

Esther. Jeg kan vel tænke, at han er bleven sine Principer tro, og at han følgelig har giftet sig?

Emilie. Ikke endnu.

Esther. Ja saa! Ikke endnu?

Emilie. Men det vil ikke vare længe. Der er netop Tale om et godt Parti for ham.

Esther. Det glæder mig paa hans Vegne, og ikke mindre paa hendes, som han har valgt.

Emilie. Det maa Du nok sige, især dersom hun rigtig skjønner paa ham; det er saadant et fortræffeligt Menneske!..... Ah! men see, der kommer min Mand, for at hilse paa Dig!

Tiende Scene.

De Forrige. Dhennebon.

Esther. God Dag, kjære Svoger!

Dhennebon. God Dag, kjære Svigerinde! hvor det glæder mig at see Dem igjen efter saa lang Tids Forløb! (Sagte til Emilie). Gud! hvor hun er bleven gammel!

Emilie (sagte). Stille dog!

Dhennebon (som før). Det er intet Under. Et Fruentimmer, som forbliver ugift, falmer hurtigt. Du derimod ..... hvilken Forskjel!

Esther (til Emilie). Hvad er det, han hvisker til Dig?

Emilie (gaaer hen til hende). O ikke Noget! Vi talte om Dine Værelser; vi vil see at indrette dem efter Din Smag, for at Du ret kan føle Dig hjemme i dem og aldeles fri. (De tale sagte med hinanden)

Dhennebon (afsides). Gid Pokker havde De Rouvray! Der sender han mig sine Jernbane-Actier paa Halsen; og jeg, som endnu aldrig har gjort Noget, uden iforveien at spørge min Kone, jeg er ganske ængstelig herover. (Nærmende sig Emilie). Hør, min Bedste, jeg vilde gjerne tale to Ord med Dig.

Emilie. Siden! Nu har jeg ikke Tid.

Dhennebon. Nei, det kan jeg tænke. Men om lidt kunde vi maaskee gaae ud sammen.

Emilie. Gaae ud? Hvorhen?

Dhennebon. En lille Spadseretour.

Emilie. Vist ikke!

Dhennebon. Ja ja, saa bliver jeg hjemme. — Veed Du vel, at Hr. De Rouvray var her for lidt siden?

Emilie. De Rouvray? Det Navn er mig bekjendt.

Esther. Han er endog i Slægt med os, skjøndt langt ude; det er en Paarørende af Frøken Vaucresson, min salig Gudmoder.

Emilie. Ganske rigtigt!

Dhennebon. Og ovenikjøbet Edgards Onkel!

Emilie. Hvad saa videre?

Dhennebon (forlegen, henvendende sig til Emilie). Ja hvad saa videre? Han talte meget med mig om Jernbaner, og hvor fordeelagtigt det var at speculere i dem.

Emilie. Ja, hvad kommer det os ved?

Dhennebon. Han meente, vi gjorde vel i at tage nogle Actier; .... hvad er Din Mening?

Emilie. At det ikke er Noget for en Embedsmand; hvad forstaaer han sig paa det?

Dhennebon. Men de Andre forstaae sig heller ikke derpaa.

Emilie Ja, deraf kommer det, at de speculere deri.

Dhennebon. Tingen er, at han foreslog mig, at jeg skulde ....

Emilie. Du kan jo bare sige Nei.

Dhennebon. Men hvad Grund skal jeg give?

Emilie. Du kan sige: „Min Kone vil ikke."

Dhennebon. Det er sandt. Men dersom han spørger mig, hvorfor hun ikke vil?

Emilie. Saa siger Du: „Fordi hun vil ikke."

Dhennebon. Det er unægteligt; derimod er Intet at indvende.

Emilie (tagende Esther ved Haanden). Kom nu, lad os gaae!

Esther (sagte til Emilie, idet de gaae). Men

det er jo utroligt! Saa stor Foielighed hos en Mand?

Emilie. Ja, der kan Du see! Saaledes har vi det, vi ulykkalige Slavinder!

(De gaae ind i Sideværelset).

Dhennebon (allene). Ja, naar min Kone ikke vil, saa er der ikke Andet for, end at De Rouvray maa tage dem tilbage. (Idet han vender sig om, seer han De Rouvray træde ind fra Baggrunden). Ih! der er han! Det er jo en Himlens Styrelse!

Ellevte Scene.

Dhennebon. De Rouvray.

De Rouvray. Det er heldigt, at jeg træffer Dig. Du maa give mig Oplysning om en Person af Dit Bekjendtskab. Det er en Dame fra Bretagne; hun er ugift, myndig; hun hedder.... (tager et Papiir frem og læser): „Frøken Esther Delaroche, og er i Familie med Hr. Dhennebon, Contorchef under Krigs-Ministeriet."

Dhennebon. Ganske rigtigt! det er min Svigerinde.

De Rouvray. Naa det er mig kjært. Jeg maa nødvendig skrive hende til; giv mig hendes Adresse.

Dhennebon. Hun er her, hun boer her i Huset.

De Rouvray. Fortræffeligt! Jeg har netop faaet nogle Papirer fra Bretagne, som angaae hende; saa kan jeg selv overlevere hende dem; det er altid sikkrere end at sende dem. Vil Du skaffe mig hende itale?

Dhennebon. Strax! Maa jeg kun først tale et Ord med Dig om vore Actier?

De Rouvray. Jeg haaber, Du har modtaget dem?

Dhennebon. Ja, jeg har.

De Rouvray. Det er en ypperlig Speculation. Min Nevøu har kjøbt mig dem til en temmelig lav Cours? og inden Børstiden var ude, vare de allerede gaaet iveiret.

Dhennebon. Det er mig hjertelig kjært, for jeg vilde netop bede Dig om at tage dem tilbage.

De Rouvray. Hvorfor det? Er Du bange?

Dhennebon. Nei, det er ikke derfor.

De Rouvray. Hvad da?

Dhennebon. Seer Du.... jeg skal sige Dig .... min Kone vil ikke.

De Rouvray (med Latter). Din Kone vil ikke? Saa Du er altsaa ikke Herre i Huset?

Dhennebon (ivrig). Ih jo vist er jeg saa!

De Rouvray. Nei, saa er Du jo under Tøffelen.

Dhennebon. Nei, nei, nei! Du misforstaae mig. Det er kun et Ønske, hun har yttret, ... i al Beskedenhed og med stor Ydmyghed.

De Rouvray. Men hvad forstaaer hun sig paa Actier? Er det ikke Dig, som er Mand? har Du ikke Character og fast Villie? Er Du ikke Chef i Din Commune? Og Du skulde behøve Din Kones Tilladelse, for at indlade Dig paa en høist fordeelagtig Speculation?

Dhennebon (betænkende sig). Det er jo sandt nok! jeg er Chef i Communen.

De Rouvray. En Speculation, hvorved Du kan blive rig! Og det tegner allerede godt: En Profit af fem til sex hundrede Francs, og det i mindre end en Time!

Dhennebon. Det er meer end hvad jeg i et heelt Aar faaer i Gratial. Ja, dersom det vilde blive saadan ved . . . .

De Rouvray. Ikke sandt? saa blev Du rig?

Dhennebon. Og hvad som er endnu bedre: uafhængig. Saa gik jeg ikke mere paa Contoret, ... eller idetmindste kjørte jeg derop.

De Rouvray. Ja, nu er Leiligheden der, Du behøver blot at gribe den. Men det forstaaer sig, hvis Du ikke selv har nogen Villie . . . .

Dhennebon. Jo, det har jeg, og skal aldrig opgive den.

De Rouvray. Saa behold Dine Actier; det vil ikke fortryde Dig. Og à propos, vi har just et lille Middagsselskab idag; der kommer to eller tre af de første Actionnairer; det er et Mandfolkeselskab, uagtet de Allesammen have Kone og Børn. Vil Du være med? Jeg tracterer.

Dhennebon. Ja saa?

De Rouvray. Det er et udvalgt lille Selskab; vi spise hos Grignon; det bliver morsomt.

Dhennebon. Ja, det gjør det vist.

De Rouvray. Naar man er ung, maa man more sig. Og iaften har jeg Loge i Operaen, den allerforreste, paa selve Prosceniet.

Dhennebon. Saa mangler der jo Intet.

De Rouvray. Det skal der heller ikke.

Tolvte Scene.

De Forrige. Madame Rigaut.

Mad. Rigaut. Jeg skal hilse fra Fruen, og spørge Herren, hvad Tid Vognen skal bestilles til Passy.

Dhennebon. O Gud bevares! Det havde jeg reent glemt. Jeg skulde idag spise til Middag med min Kone . . . . .

De Rouvray. Det gjør Du jo alle Dage.

Dhennebon. Ja, men det er i Passy, hos min Departements-Chef; det gaaer ikke an at støde ham for Hovedet.

De Rouvray. Men jeg kjender Dig ikke igjen! Er Du en fri Mand? en Mand med Stolthed i Hjertet? Vil Du hellere sidde tilbords hos de Mægtige, end hos Dine Venner?

Dhennebon. Nei tvertimod.

De Rouvray. En saadan Diner er en

Ydmygelse; den er næsten ministeriel, paa det nær, at den bliver ikke saa god.

Dhennebon. Det er ikke Indbydelsen, der staaer mig for Hovedet, ... men min Kone —

De Rouvray. Din Kone? bestandig Din Kone? Men saa er Du jo virkelig under Tøffelen? Du tør ikke gaae til Grignon, uden at hun har givet Dig Lov?

Dhennebon (halvsagte). Du er en Slange; Du vil forføre mig, Du vil bringe mig paa gale Veie.

De Rouvray. Nei, jeg vil kun, at Du skal blive Herre i Dit eget Huus. Det gjælder kun at gjøre det første Skridt.

Mad. Rigaut, (som har holdt sig lidt tilbage, træder frem). Maa jeg sperge, hvad jeg skal svare Fruen?

De Rouvray. At han ikke tager med til Passy, han har ikke Lyst.

Dhennebon (med Kjækhed). Ja vist, siig det! (I en mildere Tone). Siig at jeg kan ikke, saa gjerne jeg vilde; men jeg har faaet et uventet Forfald; . . . jeg skal siden sige hende hvad det er (Afsides). Jeg skal nok hitte paa en Løgn. (Til De Rouvray). Altsaa, min gode Ven, fra nu af ganske til Din Tjeneste.

De Rouvray. Det kan jeg lide!

Dhennebon. Nu er jeg fri!

De Rouvray. Velan, saa vil jeg nu gjøre Din Svigerinde min Opvartning, og siden, naar Klokken er sex, saa kommer jeg her for at hente Dig.

Dhennebon. Klokken sex, det er et Ord!.. (da han seer Madame Rigaut gaae ud af Døren), thi det er min bestemte og urokkelige Villie: jeg tager ikke til Passy.

De Rouvray. Bravo! Handsken er kastet. Det er de forenede Staters Uafhængigheds-Erklæring!

(Han gaaer ind i Esthers Værelse, Dhennebon gaaer ud af den modsatte Dør).

Anden Act.

(Samme Decoration).

Første Scene.

De Rouvray. Strax efter: **Edgard.**

De Rouvray, (i Begreb med at gaae ud fra Esthers Værelse, taler endnu ind ad Døren). Meget vel, Frøken! Jeg venter Deres nærmere Befaling, og De kan ganske stole paa mig. (Lukker Døren i og træder frem). Hun er virkelig ikke ilde; og hun har Forstand og Dømmekraft; det er en meget udmærket Dame. (Idet Edgard træder ind fra Baggrunden). Ah! er Du der, min kjære Neveu?

Edgard. Ja, min gode Onkel, og jeg takker Dem ret meget for Anbefalingen til Deres Ven, Hr. Dhennebon. Det er en fortræffelig Mand, høist forekommende og tjenstagtig. Jeg kommer netop for at bringe ham de forlangte Papirer.

De Rouvray. I Anledning af Dit Ægteskab med Frøken Derville?

Edgard. Netop! Min Beslutning har jeg endelig taget, og jeg beder Dem, min Onkel, om endnu idag at udbede mig hendes Haand.

De Rouvray. Hillemænd! hvilket Hastværk! Du er altsaa ordentlig hjerteskudt?

Edgard. O nei! det er et Fornuftgiftermaal.

De Rouvray. Isaafald synes mig, at det burde være endnu fornuftigere .... det vil sige, der burde være flere Penge; thi naar man dog engang beslutter at tage Fornuften paa Raad, saa kan man aldrig følge den for meget; men hun har saa godt som slet Intet.

Edgard. Ligemeget! Det er hendes Charakteer som behager mig; hendes Familie convenerer mig ogsaa. Og desuden .... (eftertænksom og stirrende hen for sig) har jeg andre Grunde.

De Rouvray. Andre Grunde?

Edgard (i omskiftet Tone). Jeg mener, at Hans Majestæt Kongen har den Naade at interessere sig for denne Forbindelse.

De Rouvray. Ah! jeg forstaaer Dig! Saa vil Du erholde Adgang til alle Fester, Præsentationer og Baller ved Hoffet?

Edgard. Hvorfor ikke? Man træffer der ligesaa godt Selskab, som andre Steder. Og det har desuden sine Behageligheder.

De Rouvray. Da maa jeg sige Dig, at jeg for min Part finder det ubegribeligt, hvorledes en ung Mand, som har sund Sands og Hjertet paa rette Sted, kan ville opgive sin Uafhængighed, for at antage Præget af en Kammerjunker. Og hvad Fordeel høster han deraf? Han trækker en glimrende Uniform paa; han bliver et uundværligt Appendix til alle Revuer og Høitider, et uforanderligt Tapet-Maleri ved alle kongelige Fester, hvor han sætter sin Ære i at kunne staae i Trænaselen, istedenfor at han hjemme kunde være fri og ugeneert og sidde paa en Sofa. At vente sin Lykke af et Smiil, sin Velfærd af en Lune, og ikke have nogen Mening, forinden man har hørt sit høie Herskabs — ja, jeg siger det ikke med Hensyn paa Dig, min kjære Neveu, men saaledes gjør Den, som beiler til Hofgunst.

Edgard. Og jeg paa min Side finder det ikke mindre ubegribeligt, at en Mand, som er rig og uafhængig og har mindste Følelse af sin egen Værdighed, kan ville nedlade sig til at krybe for Mængden, kan ville gjøre sig til underdanig Tjener af den store

Masse, som han burde være hævet over og beherske ved sin større Indsigt og Dannelse, istedenfor at lade sig beherskes af den. Ja jeg finder det ubegribeligt, at han, for at være populær, kan ville opgive sin Frihed og gjøre sig selv til Slave, at han kan ville tigge Almisse af den offentlige Gunst, og opoffre Alt for ikke at miste den. Han forsvarer den Skattepligtige, han taler imod alle Paalæg, men selv vover han ikke at unddrage sig fra en Subscription, som skeer i Almeenaandens Navn. Friheden er hans Løsen, men selv tør han ikke blive borte fra et liberalt Gjæstebud eller et patriotisk Drikkegilde. Han er ydmyg og ærbødig mod Journalisten — som roser ham i sit Blad; han er Kammerat med enhver Haandværksmand og Fabrikant — som er valgberettiget. At nedsætte Alt hvad som staaer høit, at opløfte Alt hvad som staaer lavt, at følge med den rivende Strøm, uden at kunne standse eller trodse den, at tage Tjeneste hos Alle og Enhver, og gjøre Opvartning paa Gaden istedenfor i et Forgemak — ja, jeg siger det ikke med Hensyn paa Dem, kjære Onkel, men saaledes gjør Den, som beiler til Folkegunst.

De Rouvray (med et Smiil). Det klinger smukt, men det klinger stolt.

Edgard. Stolt? O ja, men Enhver er stolt paa sin Maneer. Vistnok vilde det være allerbehageligst, om man ikke behøvede at være afhængig af Nogen; men da det lader til at være en vanskelig Sag under vore menneskelige Vilkaar, saa vil jeg idetmindste see at have saa faa Herrer som muligt.

De Rouvray. Og jeg da? Jeg har slet ingen. Jeg er kun afhængig af mig selv og mine Venner.

Edgard. Ja, men Deres Venner ere saa overmaade mange . . . . . Dog, hvad gjør det til Sagen? Jeg haaber, at jeg selv er een af dem, og ihvad Stridigheder vi end kunne have med hinanden, saa er der dog eet Capitel, hvorom vi altid skal være enige.

De Rouvray (rækker ham Haanden). Du har Ret.

Edgard. Derpaa stoler jeg.

De Rouvray. Og siden det er Dit Ønske, saa skal jeg allerede idag gaae hen til Hr. Derville for at bringe ham Dit Forslag.

Edgard. Det er endnu ikke Alt; og da jeg just er ifærd dermed, saa lad mig bede Dem om een Tjeneste endnu.

De Rouvray. Nu vel?

Edgard. Jeg behøver Penge.

De Rouvray. Til Brudekurven?

Edgard (ryster betænkelig paa Hovedet). Nei ikke dertil, til andre Udgifter; jeg behøver mange Penge.

De Rouvray. Stop! Jeg er ikke gjerrig, det veed Du; men i forrige Maaned har jeg maattet punge ud tilgavns.

Edgard. Ikke til mig, men til min Broder Vexelmægleren.

De Rouvray. At skaffe ham Forretninger, det har jeg ikke Noget imod, men tilliige at skaffe ham Penge . . . . det er en daarlig Speculation.

Edgard. Nei, min Onkel, det er en god Speculation. De redder en brav Mand, som var bleven et Offer for uforudseelige Falliter. Men Gud skee Lov! der er Ingen, som veed det; Faren er overstaaet, hans Ære er frelst, og vor Ære ikke mindre. Hjelp ham nu kun denne Maaned igjennem, saa vil der aabne sig en lykkelig Fremtid for ham. Det er en tredive tusinde Francs, som han behøver.

De Rouvray. Tredive tusinde!

Edgard. Jeg caverer for ham, jeg underskriver som Selvskyldner. De veed, at jeg allerede har gjort hvad jeg kunde.

De Rouvray. Ja vist, Du er et godt Menneske, en god Broder. Men veed Du vel, at tredive tusind Francs . . . . for Pokker! tredive tusinde!

Edgard. Det er jo en Bagatel for Dem, som er ugift.

De Rouvray. Ugift, ugift! Altid maa jeg høre, at jeg er ugift! Af Enhver, som beder mig om Noget, faaer jeg altid det paa min Tallerken. Men paa den Maade har man ikke stor Fordeel af at være ugift. Man lader være at gifte sig, for at være fri for Husholdnings-Udgifter; men saa har man en Neveu paa Halsen, og alskens Paarørende, og dertil Gudsønner!

Edgard. Saa De har Gudsønner? Ja det er i sin Orden. At blive buden til Fadder, er nu engang Pebersvendenes Privilegium.

De Rouvray. Vist ikke! Men Du husker nok hvad jeg engang betroede Dig . . . . .

Edgard. Ja vist, om en lille Paarørende, som jeg forresten ikke har havt den Ære at see.

De Rouvray. Nu vel, denne lille Paarørende arter ikke godt.

Edgard. Det maa være Opdragelsens Feil.

De Rouvray. Jeg har opdraget ham som en Prindś; men den Fandens Dreng er bleven Republicaner; han vil ikke adlyde Nogen; han undrer sig over, at jeg er rig, og han derimod ikke; nylig vilde han bevise mig, at jeg burde dele med ham.

Edgard. Ja, det er Ligheds-Principet.

De Rouvray. Jeg siger Tak for min Part; ellers kan det være et meget godt Princip. Men man har ogsaa andre Sorger, ... gamle Kjærester, som man ikke veed, hvordan man skal blive af med! Og Fruentimmerne ere saa begjærlige!

Edgard. Ah, jeg forstaaer Dem! Jeg har allerene hørt en Fugl synge derom. Ved Operaen? ikke sandt? Mademoiselle Clorinde eller Mademoiselle Amanda?

De Rouvray. Nei, nei, nei! .... Enten dem eller Andre, derpaa kommer det ikke an. Men Nok er det, at jeg er saaledes bestormet fra alle Sider, at jeg mangengang hverken veed ud eller ind.

Edgard. Saa gjør som jeg, og gift Dem.

De Rouvray. Jeg har saamænd undertiden tænkt derpaa, ligesom man griber til voldsomme Midler, naar Ens Tilstand er fortvivlet. Men jeg støder paa saa mange Vanskeligheder derved, ... for det Første Dig selv, som jeg altid har holdt meget af, og hvem jeg ikke vil berøve Din Arvepart.

Edgard. Er der ikke Andet iveien, saa bryd Dem ikke derom. Jeg har aldrig gjort Regning paa nogen Arv; jeg har bestandig elsket Dem gratis. Og desuden er det rimeligt, at jeg ikke kommer til at overleve Dem, thi min Hu staaer til at gaae i Krig, saasnart Leiligheden tilbyder sig, og det skulde da være underligt, om ikke tilsidst en eller anden Kugle tog sig af mig. De seer altsaa, at jeg paa alle Maader er vel forsørget. Bryd Dem da ikke om mig, men gift Dem, medens det endnu er Tid. Fyrretyve Aar, det er den bedste Alder.

De Rouvray. Ja, det er jeg vant til at høre af alle Enker, og endog af nogle Mødre, hvis Døttre sidde over.

Edgard. Nu vel, saa vent ikke længere. Tænk paa Alderdommen! Tænk paa, hvor tungt det er at være allene, uden Støtte, uden Trøst; tænk paa Gigten, tænk paa Podagra, som er den gamle Pebersvends sidste Ledsager, og ofte den eneste, som bliver ham tro! Tænk paa de graadige Arvinger, de utaalmodige Gudsønner ... uden at tale om de smaa Paarørende, hvilke Alle tilhobe maaskee beregne det sandsynlige Øieblik, da de kunne komme til at slaaes om Arven!

De Rouvray. Ti dog stille! Du gjør mig ganske bange!

Edgard. Ja, det er just Det, jeg vil. Den eneste Vanskelighed er at finde en Person, som passer for Dem, thi det er ingen let Sag at skaffe Dem en Kone.

De Rouvray. Det er ganske sandt. Men jeg har tænkt, at hvis jeg skulde gifte mig, saa maatte det være med et Fruentimmer, som havde stor Formue. Det er nødvendigt for at stoppe nogle Huller i min egen Formue, uden at tale om nogle andre, som endnu forestaae; .... til Exempel kan tjene: de tredive tusinde Francs.

Edgard. Det er meget fornuftigt tænkt.

De Rouvray. Dernæst har jeg tænkt, at det ikke maatte være en ung Pige paa en sexten, sytten Aar, men et Fruentimmer imellem de ser og tyve og tredive, men endnu smuk og ungdommelig, et Sidestykke til de første Kjønne Efteraarsdage, omtrent som Det, man kalder Mortensdags Foraar.

Edgard. Det vil være meget passende.

De Rouvray. Ikke sandt? Og vel at mærke, hun beholder sin Frihed, ligesom jeg min; hun kan gjøre Alt hvad hun ønsker, og jeg ligeledes; hun behøver ikke at gjøre nogen Forandring i sine Vaner og sin Levemaade, og jeg heller ikke. Saaledes vil vi Begge befinde os med hinanden paa et neutralt Gebeet, som hverken er Ægtestand eller Peberstand.

Edgard (med Latter). Det er en ganske udmærket Plan! Men hvor i al Verden vil De finde saadant et Fruentimmer!

De Rouvray. Jeg har allerede fundet hende, ... her, ... her i Huset. Det er en Svigerinde til min gode Ven Dhennebon.

Edgard (forbauset). Frøken Esther!

De Rouvray. Netop; og jeg haaber, Du vil skjønne paa, at jeg skaffer Dig en smuk Tante.

Edgard. Jeg er Dem meget forbunden. Men De glemmer den første Artikel i Deres Program: En Kone, som har stor Formue. Det har Frøken Esther ikke; hun eier saa godt som Intet.

De Rouvray (hemmelighedsfuldt). Men det tager Du Feil i. Min Notarius har tilstillet mig nogle Papirer fra Bretagne, som angaae Frøken Esther Delaroche; jeg har bragt hende dem, og vi have læst dem sammen. En vidtløftig Paarørende af os, en Cousine i tiende Led, en gammel Frøken Palmire de Baucresson, som nylig er død, har indsat Frøken Esther Delaroche, sin eneste Veninde, til Universal-Arving, og udnævnt mig til **Executor testamenti**.

Edgard. Er det muligt!

De Rouvray. Jeg kommer lige fra at have bragt hende denne glædelige Efterretning. Fem og fyrretyve til halvtredsindstyve tusinde Francs i aarlig Rente af Jordegodser! og Capitalen kan indbringe det Dobbelte, naar man omsætter den i fem Procents Obligationer.

Edgard. Og De begjærte strax hendes Haand?

De Rouvray. Nei, ingenlunde! Det var kun en flygtig Tanke, som opkom hos mig; jeg var desuden ikke bestemt derpaa. Men nu troer jeg virkelig, at jeg er det. Du har talt saa godt og saa fornuftigt for mig, at Du næsten har overbeviist mig. Det Eneste er nu, at jeg ikke gjerne selv vil tilbyde mig; det er ikke passende, og jeg generer mig derfor. Jeg stoler altsaa paa Dit Venskab for mig; ikke sandt?

Edgard. Hvorledes? De vil, at jeg skal....

De Rouvray. Du kan være m i n Talsmand, ligesom jeg nu om et Øieblik skal være D i n. Du taler for mig til Frøken Esther, og jeg for Dig til Frøken Derville.

Edgard. Jeg er ogsaa villig dertil; men det er en vanskelig Sag at paatage sig, og jeg er meget bange for at min Ambassade skal mislykkes; thi efter hvad jeg

har hørt, skal Frøken Esther ikke have de bedste Tanker om Ægteskanden.

De Rouvray. Det er ligesom jeg.

Edgard. Hun elsker sin Uafhængighed fremfor Alt.

De Rouvray. Ligesom jeg.

Edgard. Hun har svoret paa, at hun aldrig vil gifte sig.

De Rouvray. Ligesom jeg. Du seer altsaa, at vi passe udmærket vel til hinanden, at det er ligesom hun var skabt for mig, og jeg for hende. Og for at faae hende til at indvilge, behøver Du blot at sige —

Edgard. Hvilket?

De Rouvray. Alt hvad Du nu nylig sagde til mig om Ægteskandens Fortræffelighed, og hvorved jeg ganske blev omvendt.

Edgard. Intet skulde være mig kjærere. Men det er en egen Sag for mig, der kjender saa lidt til Frøken Esther.

De Rouvray. Jeg troede tvertimod, at Du kjendte baade hende og Søsteren fra gamle Tider.

Edgard. Ja Søsteren, Fru Dhennebon, kjender jeg; hun har altid vist mig megen Godhed.

De Rouvray. Nu vel da, Du er jo her i hendes Huus, og mit Forslag er jo en Familiesag, som det endog er passende at afhandle med hende. Bring hende da mit Andragende; jeg vil imidlertid udføre Din Commission, og tillige see at gjøre Udveie til de tredive tusinde Francs

Edgard. O det er altfor stor Godhed! hvorledes skal jeg gjengjælde Dem .....

De Rouvray. Det har Du nu en ønskelig Leilighed til. (Idet han seer Emilie træde ind fra en Sideder). See, der er Søsteren! Nu kan Du strax smedde, mens Jernet er varmt. Jeg venter Dig hjemme hos mig selv, for at høre Udfaldet.

(Gaaer ud igjennem Baggrunden).

Anden Scene.

Edgard. Emilie.

Emilie (afsides). Min stakkels Mand, som ikke kan komme med til Pasyn! Og det af saadan en kjedelig Grund! (Idet hun seer Edgard). Ah! Hr. Edgard, er De der?

Edgard. Jeg kom i Anledning af en Sag, som Deres Mand er saa god at arrangere for mig; jeg troede ikke, at jeg vilde faae Anledning til ogsaa at bede Dem om en Tjeneste.

Emilie. Mig? Det skal være mig en Fornøielse.

Edgard. Det vil vist undre Dem, naar De hører hvad det er. Jeg er selv halv undselig over at komme frem med mit Ærinde.

Emilie. Er det Noget, som angaaer mig?

Edgard. Næstendeels ..... Det er omtrent det Samme, som det var Dem selv, thi det er Deres Søster. (Idet han seer Esther træde ind). Der er hun!

Tredie Scene.

De Forrige. **Esther**, med et Papiir i Haanden.

Esther (som vil gaae hen til Emilie, standser forbauset). Edgard! (hun fatter sig og neier for ham).

Emilie (til Edgard). Nu vel da? Bliv ved!

Edgard. Jeg vil gaae ind til Deres Mand; han venter paa mig. Siden, ifald De et Øieblik er allene, og jeg ikke generer Dem, tør jeg maaskee udbede mig en kort Samtale. (Han hilser, og gaaer ud af en Sidedør).

Fjerde Scene.

Emilie. Esther.

Emilie (idet hun gaaer hen til Esther og tager hende i Haanden). Hvad feiler Dig? Du seer jo ganske bedrøvet ud.

Esther. Dom selv, om jeg ikke har Grund dertil. Læs dette Brev, min Gudmoders sidste Villie.

Emilie (gjennemlobende Papiret). Hun testamenterer Dig hele sin Formue!

Esther. Og jeg, som var saa utaknemmelig at beklage mig over hende!

Emilie (læsende videre). Paa det udtrykkelige Vilkaar, at Du gifter Dig.

Esther. Ja!

Emilie. Men hvorledes er det muligt? Hun, som hadede Ægteskab, som havde afslaaet ethvert Parti, som vilde leve og døe ugift?

Esther. Hun forbyder mig at følge hendes Exempel, og nu kjender jeg endelig Aarsagen til det mørke Tungsind, der forbittrede hendes sidste Aar og endelig lagde hende i Graven. Alt er forklaret i disse Vers, som hun har skrevet til mig i Slutningen af Brevet. (Tager Papiret). Hør, Emilie, hør hvad hun skriver! (Hun læser).

„Til Dig jeg helliger min sidste Tanke,
„Mit sidste Ovad i Livets Aftenstund;
„Du, før mit Hjerte holder op at banke,
„Fornemme skal min Smertes tause Grund:
„Min Høst forsvinder, alt min Vinter kommer,
„Forladt og eensom jeg i Verden staaer,
„Og Intet er tilovers fra min Sommer,
„Og Intet er tilovers fra min Vaar.
„Jeg har ei prøvet Elskovs Fryd og Smerte,
„En Moders Lykke har ei fyldt mit Bryst;
„Ak! Haabet qvæger ei den Gamles Hjerte,
„Og mig blev nægtet selv Erindrings Trøst!"

Emilie. Hun har Ret! At leve og døe i Eensomhed, ... døe uden at have elsket! .... hun maa have følt sig meget ulykkelig! Ikke sandt?

Esther. Det tænkte jeg netop, efter at have læst hendes Brev.

Emilie. Hvor smukt er det da ikke, at hun tvinger Dig til at gifte Dig! Thi enten Du nu vil eller ikke . . . .

Esther. Men det er jo skrækkeligt! At være tvungen til at gjøre et Valg! Thi hvad mig angaaer, da har jeg aldrig havt Forkjærlighed for Nogen; Alle ere mig lige gode.

Emilie. Det er slemt; thi hvis der var Nogen, som Du foretrak, vilde det betydelig lette Sagen.

Esther. Det kan ikke nytte, at jeg søger i mit Bekjendtskab, thi jeg veed Ingen. Og det gaaer dog ikke an at lade Testamentet trykke og bede de Lysthavende om at melde sig.

Emilie. Tingen bliver nok bekjendt af sig selv; og saa vil Frierne snart indfinde sig, først og fornemmelig de unge Herrer, som have Gjæld.

Esther. Jeg holder ikke af unge Herrer.

Emilie. Du foretrækker de sindige og fornuftige Folk?

Esther. Nei langtfra! de ere saa kjedelige!

Emilie. Hvem skulde det da være?

Esther (betænkende sig). En, som var —

Emilie. Midt imellem Begge?

Esther. Maaskee.

Emilie. Saa Du har allerede En i Kikkerten?

Esther. Nei, nu ikke mere, han staaer i Begreb med at ægte en Anden.

Emilie. Men saa er der ingen Tid at spilde; thi sæt, at Edgard hastede med Brylluppet . . . .

Esther. Edgard? har jeg nævnet ham?

Emilie. Hele Tiden!

Esther. Ham, som jeg har forsmaaet, som jeg har stødt fra mig! Kan jeg henvende mig til ham? Kan jeg byde ham op, som til en Contrabands, og sige: „Hr. Edgard, maa jeg have den Fornøielse?"

Emilie. Vist ikke! Du skal ikke gjøre et eneste Skridt; Du skal blot overlade Alt til mig.

Esther. Men det kommer jo ud paa Eet; Du er jo min Søster. Skulde Du henvende Dig til ham? Nei aldrig!

Emilie. Men sæt nu, at han henvendte sig til mig? Du hørte jo, at han bad mig om en Samtale; det er Dig, som han vil tale med mig om.

Esther. Virkelig?

Emilie. Som jeg siger Dig. Bestem nu selv, om jeg skal tage imod ham, eller ikke.

Esther. Jeg har ingen Villie heri; det kommer ganske an paa Dig selv. Men det forstaaer sig, det var jo ingen Ulykke, om man lod ham . . .

Emilie. Komme tilorde?

Esther. Saa lad ham da det! (idet Edgard træder ind fra Sidedøren). Det er ham!

Emilie (efter en kort Pause, halv sagte). Men saa var det nok bedst, om Du gik Din Vei.

Esther. Det var just mit Ønske. (Trykker hendes Haand). Farvel!

(Hun neier dybt for Edgard, og gaaer ind i sit Værelse).

Femte Scene.

Emilie. Edgard.

Emilie. Nu vel, De seer, at jeg opfylder Deres Ønske: Vi ere nu allene.

Edgard (med Kulde). Jeg takker Dem, Frue!

Emilie (afsides). Gud! hvilken høitidelig Mine! Man kan ikke tage feil af hans Ærinde. (Høit). Jeg er parat til at høre hvad De har at sige mig.

Edgard. Deres Frøken Søster er nu bleven rig.

Emilie. Hun selv har i dette Øieblik erfaret det.

Edgard. Det glæder mig paa hendes Vegne. Jeg veed ikke, hvorvidt denne Forandring i hendes Stilling har gjort nogen Forandring i hendes Mening om Ægteskab.

Emilie. Hendes Mening herom er vel egentlig uforandret, men hun har dog betydelig modificeret den, ... thi paa Grund af en Bestemmelse i Testamentet er hun nødt til at gifte sig, saa De seer selv, at ihvad hun forresten tænker eller ikke tænker, vilde det være en stor Utaknemmelighed, om hun ikke rettede sig efter sin Velgjørerindes Villie.

Edgard. Det er mig inderlig kjært at høre, thi saa er jeg mindre bange for et Afslag, naar jeg udber mig Deres Søsters Haand til min Onkel, Hr. De Rouvray.

Emilie. Deres Onkel! Min Gud! er det Deres Alvor?

Edgard. Hvorfor ikke? Min Onkel er rigtignok fyrretyve Aar, men han er ung af Tankemaade; han stemmer godt overeens med Deres Søster: samme Character, samme Tilbøielighed til at være uafhængig, omtrent samme Formue; og dertil kommer en fordeelagtig politisk Stilling; det er ikke umuligt, at han i næste Session kan blive Minister.

Emilie. Deres Onkel! Jeg kan ikke komme mig af min Forundring! Men hvorfra har han faaet det Indfald?

Edgard. Fra mig; jeg vidste ikke noget bedre Valg at raade ham til.

Emilie. For nogle Aar siden vilde De neppe have givet saa gode Raad. Og jeg maa sige Dem, at hvis blot det Parti, som De nylig talte om, endnu stod til at forandre . . . . . (Idet hun betragter Edgard, som slaaer Øinene ned og tier), og jeg seer det, der er Mulighed for, ... saa bør De ikke bringe Deres Onkel et saa stort Offer.

Edgard. O nei! det kunde heller aldrig falde mig ind.

Emilie. Det er altsaa af andre Grunde?

Edgard. Ja, andre Grunde, men som Ingen uden jeg selv kan bedømme. Her er en uovervindelig Vanskelighed, men jeg kan ikke sige Dem den.

Emilie. Hør, Edgard! De veed, hvormeget jeg holder af Dem; tal nu oprigtigt med mig! Er det Erindringen om det tidligere Afslag, er det saaret Egenkjærlighed, som nu forbyder Dem at tænke paa en i alle Henseender fordelagtig Forbindelse?

Edgard. O nei! det er ikke derfor!

Emilie. Det tænkte jeg nok; jeg kjender jo Deres gode og elskværdige Characteer. Men saa seer jeg kun een eneste Omstændighed, som kunde give Dem Skrupler. — Hør! (Tager ham ved Haanden og forer ham hen til en Side, idet hun siger halv sagte). Jeg burde vel egentlig ikke sige Dem det, ... men ligemeget! Sæt nu, at min Søster ..... sæt nu, at jeg kunde vide det .....

Edgard. Hvilket?

Emilie. At hun elskede Dem?

Edgard. Min Gud! hvad siger De!

Emilie. Og jeg veed det.

Edgard (med Glæde). De veed det! ... (Afbrydende sig selv og med Kulde). Jeg kan ikke!

Emilie (indigneret). O! men det er da ogsaa .... (Hurtigt). Jeg har Intet sagt, slet Intet!

Edgard. Og jeg har Intet hørt, slet Intet, det sværger jeg Dem til. Men min Samvittighed, min Ære befaler mig at handle saaledes; De selv vil maaskee engang give mig Ret. Hav nu blot den Godhed at underrette Deres Søster om min Onkels Hensigter. Jeg vil imidlertid gaae hjem til ham, hvor han venter mig, og bede ham, at han herefter selv vil gjøre sine Adkomster gjældende, og selv komme her hen, for at hente Svar.

(Han hilser og gaaer)

(Emilie aabner Døren til Esthers Værelse; man seer hende staae paa Dørtærskelen, bleg og skjælvende).

Sjette Scene.

Emilie. Esther.

Esther (idet hun træder ud af Døren, med et tvunget Smil). Nu vel, hvad er der skeet?

Emilie (med forstilt Freidighed). O ikke Noget endnu! Jeg har neppe berørt Sagen; jeg har kun saa løselig indledet den.

Esther. Det er ikke sandt! Han har sagt Nei!

Emilie. Hvor falder det Dig ind? Det har han slet ikke.

Esther (med Bedrøvelse). Jo han har, for jeg har hørt det.

Emilie. Ja det er en anden Sag; saa maa jeg vel tilstaae det. Før vilde han, men nu vil han ikke. Jeg forstaaer mig ikke derpaa. Mandfolkene have Luner .... som om de vare Fruentimmer! Og jeg, som roste ham for Dig! Jeg, som holdt saa meget af ham! Men nu er det forbi; jeg er indigneret over hans Opførsel, og Du ikke mindre, det seer jeg nok! Nu, Esther, lad den Fugl flyve! lad os ikke tænke mere derpaa!

Esther (nedslagen). Ja, lad os ikke tænke mere derpaa!

Emilie. Den Sorg kan snart være forvunden! Du er rig, Du er smuk, ... jeg finder Dig allerkjæreste, og jeg er vis paa, at alle Mandfolk vil see Dig med mine Øine. Derfor, vær Du kun ganske rolig! Herrerne vil nok melde sig, Du vil faae Friere i Mængde, kankee flere end Du skjøtter om. Edgard er da ikke den Eneste; der er Andre i Verden foruden ham.

Esther. Nei, der er ingen Anden.

Emilie. Hvad for Noget!

Esther. Ak! Du bliver maaskee vred paa mig; maaskee taber jeg Din Agtelse .... Men hvem skulde jeg hellere betroe mine Sorger og min Ydmygelse, end Dig, min Søster og min Veninde? — Ak! jeg har allerede længe elsket ham.

Emilie. Jeg vidste det nok, bedre end Du selv.

Esther. Men siden han har stødt mig bort .... givet mig Afslag ....

Emilie. Hvad saa?

Esther (udbrydende i Taarer). Ak! saa troer jeg, at jeg holder endnu mere af ham.

Emilie. Ja saadan gaaer det i Verden, saa utroligt som det synes! Men Herregud! hvorfor sagde Du ham da Nei, dengang han friede til Dig?

Esther. Ak! det er ofte Smaating, hvoraf vor Skjæbne er afhængig. Jeg vilde kun følge mit eget Hoved; en falsk Stolthed havde grebet mig, en vis Forfængelighed, som maaskee endog havde sit Udspring fra den Hengivenhed, man viste mig; jeg troede tilsidst, at jeg kunde være selvstændig og undvære Alle. Og for at tilstaae Dig Alt: Vel foretrak jeg ham for enhver Anden; men det var kun et Fortrin, jeg gav ham, det var egentlig ikke Kjærlighed. Han derimod elskede virkelig mig; han havde saa stor Godhed, et saa inderligt Venskab for mig, saa jeg tænkte: Det har jo ingen Hast, jeg kan jo see Tiden an; han bliver nok ved at elske mig. Denne Tanke er jo saa rimelig. Men nogle Aar derefter, da jeg kom til Bretagne, og han reiste ud af Landet, da følte jeg mig saa ene og forladt, og begyndte at længes efter ham. I mine Tanker sammenlignede jeg ham med alle Andre i mit Bekjendtskab; og jo mere Sammenligningen maatte falde ud til hans Fordeel, desto mere fortrød jeg den Kulde, hvormed jeg tilforn havde mødt ham; fra nu af elskede jeg ham af mit Hjertes hele Fylde. Men jeg vovede ikke at sige det, ikke engang til Dig. Og desuden havde jeg jo endnu Haabet: Jeg saae, at

han ikke giftede sig, uagtet han, paa Grund af sin Stilling og sine Fortrin, let kunde gjøre et godt Parti. Jeg troede derfor, at det var mig han ventede paa; men min Stolthed forbød mig at gjøre det første Skridt, og jeg tænkte desuden: Det er altid tidsnok; naar jeg engang giver ham et Vink, saa kommer han nok. Ak, Emilie! Jeg har fortjent min Straf, thi jeg har stor Uret.

Emilie. Ja, stor Uret i at sætte Din Lykke paa Spil, for falske Forestillingers og urimelige Indfalds Skyld. Det kan man kalde en god Anvendelse af fem Aar! Men til Lykke kan Alt endnu blive godt. Du maa glemme det Forbigangne, finde Dig i Din Skjæbne, og tage Dit Parti for Fremtiden, for at oprette hvad Du har forsømt.

Esther. Ja, mit Parti har jeg taget, thi nu meer end nogensinde opgiver jeg Ægtestanden og forbliver ugift.

Emilie. Naa! er det paa den Maade, Du vil oprette det Forsømte? Det er jo at begynde forfra.

Esther. Det er mit eneste Ønske.

Emilie. Maaskee for Øieblikket. Men hvis Du om fem Aar atter fortryder Din Bestemmelse, saa er det atter et Tab af fem Aar. Og Tiden gaaer hurtigt: Naar man først er tredive Aar, saa er man næsten fyrretyve. Husk paa Din Gudmoder! hendes Ord staae til Troende. Man maa gifte sig, det er vist. Der findes endnu gode Ægtemænd; man behøver ikke just at være forelsket i dem; men man holder af dem alligevel.

Esther. Tal ikke derom! jeg beder Dig.

Emilie. Jo, jeg vil just tale derom. Og siden Du ikke kan lide unge Mennesker, saa er det heldigt, at der just tilbyder sig et andet Parti: Hr. De Rouvray.

Esther. De Rouvray!

Emilie. Du kjender ikke synderlig til ham, men Du maa gjøre hans Bekjendtskab, naar han nu kommer.

Esther (adspredt). Troer Du da, at han aldrig vil elske mig?

Emilie. De Rouvray?

Esther. Nei, Edgard.

Emilie. Tænker Du endnu paa ham?

Esther. Jeg kan ikke lade det være. Og veed Du hvad? For lidt siden, i den Samtale han havde med Dig, forekom det mig, at hans kolde Tone var ligesom paatagen, og at hans Stemme røbede en Bevægelse, som han gjorde sig Umage for at skjule. Det forekom mig .... o Du vil vist gjøre Nar af mig .... at han elskede mig endnu.

Emilie. Stakkels Esther!

Esther. Som sagt, hans Stemme udtrykte ikke Ligegyldighed. Hvorledes saae han ud? Var han bleg, var han forstyrret?

Emilie. Det lagde jeg ikke Mærke til.

Esther. Men min Gud! hvad tænkte Du da paa?

Emilie. Paa hans Ord, men ikke paa hans Udseende. Han sagde, at han allerede havde sluttet et Parti; han gifter sig med en Anden.

Esther. O nei! det maa Du ikke sige! Siig, at han afskyer, at han hader mig, men ikke, at han elsker en Anden! Siig, at min Forfængelighed, min Stolthed har stødt ham bort; han anseer mig for herskesyg, for egenraadig, og troer ikke, at jeg kan forbedre mig. Derfor trækker han sig tilbage.

Emilie. Hvad skal jeg vel sige, for at berolige Dig?

Esther. Men han vender tilbage! Jeg elsker ham saa høit; han vender tilbage, det siger mit Hjerte mig! ..... Stille! der kommer en Vogn! Det er ham!

Emilie. Men det kan jo ligesaagodt være en Anden.

Esther. Nei, nei! det er ham! Mine Anelser bedrage mig ikke.

Syvende Scene.

De Forrige. En Tjener i Livree, og med Hat i Haanden.

Tjeneren. Hr. De Rouvray lader spørge, om han tør gjøre Damerne sin Opvartning?

Esther (sagte til Emilie). Jeg gaaer min Vei.

Emilie. Det gaaer ikke an. Selv om Du vil give ham en Kurv, maa Du dog først høre hans Andragende. Man maa idetmindste være høflig mod de Folk, man ikke elsker; det er jo det Eneste, man kan gjøre for dem. (Til Tjeneren). Siig til Deres Herre, at han er velkommen.

(Tjeneren gaaer).

Ottende Scene.

Emilie. Esther.

Emilie. Saaledes er det i sin Orden, og Formen maa Du idetmindste iagttage. Desuden er det jo Edgards Onkel.

Esther. Ja, det er sandt! Men det er med alt Det høist fortrædeligt!

Emilie. Man har altid sin Nød med en giftefærdig Pige! Men her er det nu reent forkeert, at den yngre Søster skal spille Mamas Rolle og være tilstede ved Sammenkomsten.

Niende Scene.

De Forrige. De Rouvray.

De Rouvray (i Døren, til sin Tjener, som lukker op for ham). Vend tilbage, og kom igjen med Vognen om lidt. (Døren lukkes). Ikke sandt, mine Damer? det er en skrækkelig Ting med Advocater og Forretningsmænd? Man kan ikke blive deres Besøg qvit. De

min Frøken, er især at beklage, thi som Executor af Testamentet nødes jeg til ofte at ulejlige Dem.

Emilie (da hun mærker, at Esther ikke svarer). Min Søster beklager sig vist ikke derover.

De Rouvray. Og jeg selv ønsker mig til Lykke, især fordi jeg har bragt Dem Efterretning om den Formue, som tilfalder Dem.

Emilie. Og det, uagtet De selv var den nærmeste Arving? Det kan man kalde ædelmodigt!

De Rouvray. Man vil maaskee ikke længere kalde det saaledes, naar jeg først har nævnet Anledningen til mit Besøg..... De slaaer Øinene ned? Jeg seer, at Fru Dhennebon har allerede talt med Dem derom. Endskjøndt jeg er Advocat, havde jeg udentvivl gjort bedst i at lade hende plaidere min Sag, istedenfor nu at gjøre det selv.

Esther. Min Søster har sagt mig, at De gjorde mig den Ære at ..... hun har underrettet mig om Deres Hensigter.

De Rouvray. Og disse Hensigter maae forekomme Dem mistænkelige, efter den Iver at dømme, hvormed jeg søger at opnaae dem? Ja det kan ikke være Andet! Tilstaa det kun reent ud: En Dame, der har saa stor Formue, som De, maa forudsætte egennyttige Bevæggrunde hos Enhver, der nærmer sig for at bede om hendes Haand. Men lykkeligviis kan jeg paa det Fuldkomneste høve denne Mistanke. Jeg har selv en betydelig Formue, tredsindstyve tusind Francs i aarlig Rente. Vel har jeg været nødt til at angribe en Deel af min Capital, fordi jeg, som alle Andre, har havt Indfald og Luner at tilfredsstille, uden at tale om et Par Neveux. Denne sidste Artikel er meget kostbar i Paris.

Esther. Ah! De har Neveux?

De Rouvray. Ja, hele to! Med alt Det har jeg dog endnu en Rente af fyrretyve tusinde Francs. De vil følgelig indsee....

Esther. Jeg troede, at Deres Neveux ogsaa havde Formue.

De Rouvray. Det er, som man tager det til. Den Ene er Vexelmægler; det er en glimrende Stilling, som opvækker Misundelse hos Alle, undtagen hos Familien, der ikke sover rolig nogen Nat, især ikke de ugifte Onkler. Det er blandt Andet af denne Grund, at jeg ønsker at tage min Afskeed som ugift Onkel. Og det er i den Anledning, at jeg ....

Esther. Men Deres anden Neveu?

Emilie (sagte) Tag Dig iagt!

De Rouvray. Han er ikke Pengemand, tvertimod! han er en fornem Herre, forsaavidt som man i vore Dage kan være det. Han er høit anskreven ved Hoffet, og vil nok tilsidst gjøre et godt Parti.

Esther. Jeg troede, det var allerede afgjort.

De Rouvray. Nei, endnu ikke.

Esther. Hvoraf kommer det?

De Rouvray. Tillad, det er ikke min Neveu, men mig selv, hvorom Talen er. Hvad min Formue angaaer, da har jeg allerede sagt Dem .....

Esther. Ja, jeg veed det. Men det er ikke Formuen, jeg bekymrer mig om; jeg seer mere paa Familieforholdene, paa de nye Slægtninge, jeg kommer til at omgaaes. De siger altsaa, at Deres Neveu er i Begreb med at indgaae et Ægteskab?

De Rouvray. Nei tvertimod, jeg siger, at der endnu Intet er afgjort. Endnu idag, for lidt siden, bad han mig om at forberede hans Frieri; men nu i dette Øieblik, da han var hos mig, for at lade mig vide, at Frøkenen ventede mig, bad han mig at lade det være. Han har betænkt sig.

Esther (afsides). O Gud! (Høit). Og hvorfor?

De Rouvray. Det har han ikke sagt mig.

Esther (sagte til Emilie). Det er for min Skyld, det er jeg vis paa.

Emilie (afsides). Jeg kan umulig troe det.

De Rouvray. Hvad har De da at svare mig?

Esther. Intet endnu. Men jeg takker Dem for de Oplysninger, De har givet mig, og som inderlig have glædet mig.

Emilie (sagte til Esther). Hvad tænker Du paa!

De Rouvray. Det ventede jeg nok. Hvad min politiske Stilling angaaer, da er den jo vel bekjendt, og jeg kan spare mig at omtale den. Ethvert Øieblik kan bringe mig og mit Parti til Roret; vi har længe nok ventet derpaa, og Touren maa vel ogsaa engang komme til os. I Henseende til mine personlige Egenskaber, min Characteer....

Esther. Den er fortræffelig, jeg veed det.

De Rouvray. Nu, saa er Alt jo paa det Bedste, jeg seer da lykkeligviis ingen Hindring.

Esther. Dog er der maaskee een.

De Rouvray. Og hvilken?

Esther. Jeg kan endnu ikke nævne den; jeg er desværre endnu ikke vis paa, at den virkelig existerer.

De Rouvray. Hvorledes?

Esther. Men jeg har godt Haab, jeg har det allerbedste Haab. Giv mig blot Tid til at overveie Sagen, til at betænke mig, ... til at tale med min Søster derom; og imorgen, idetmindste iovermorgen skal De faae mit bestemte Svar.

De Rouvray. Kan jeg stole derpaa?

Esther. Ganske vist. — Kom, Emilie! (Sagte til Emilie, idet de gaae ud af en Sidedør). O hvor jeg er fornøiet!

Emilie (sagte). Bare vi ikke tage feil!

(De gaae).

Tiende Scene.

De Rouvray. Strax efter: Dhennebon.

De Rouvray (allene). Af en første Sammenkomst at være, gik det endda ikke saa galt. Man lod mig ikke plaidere min Sag til Ende; det er et Tegn paa at jeg har vundet den; det antager man idetmindste i Retten. (Han seer Dhenneben træde ind, med Hat paa Hovedet, Kjolen tilknappet, og Spadseretok i Haanden, ganske som en ung Modeherre. Ah! er Du der, min Ven?

Dhennebon. Ja, fri som Fuglen i Luften. Min Kone tager nu bort med sin Søster; og jeg er Din for hele Resten af Dagen. En Sviir mellem lutter Mandfolk! det har jeg saamænd ikke oplevet siden mit Bryllup.

De Rouvray. Du havde vel vanskeligt for at rive Dig løs?

Dhennebon. Nei tvertimod, det var det Letteste af Verden.

De Rouvray. Sagde jeg det ikke nok? Det gjælder blot at have en Villie.

Dhennebon. Jeg sagde, at jeg maatte tilbringe hele Aftenen hos Dig, fordi Du behøvede mig til at give Oplysninger angaaende min Svigerindes Arvesag. Det faldt mig saadan ind uden videre.

De Rouvray. Ah! Saa det kunde hitte paa?

Dhennebon. I en Haandevending. Men lad mig nu see, Du ikke raber mig.

De Rouvray. Vær kun rolig! — Og Din Kone gjorde ingen Vanskeligheder?

Dhennebon. Ikke en eneste. Tvertimod beklagede hun mig, og sagde: „Stakkels lille Mand! At maatte tilbringe en halv Dag med kjedsommelige Forretninger!" — Gud! hvad det er let at narre Fruentimmerne!

De Rouvray (leer). Saa Du er endelig kommen efter det? — Om lidt er Vognen her, saa tage vi afsted. De andre Herrer have faaet Forfald, og vi To blive allene.

Dhennebon. Saa meget bedre!

De Rouvray. Jeg har bestillt et Cabinet hos Grignon. Nu skal Du dog engang faae at vide, hvad man kalder en Diner.

Dhennebon. Og ikke sandt? Aften i Operaen?

De Rouvray. Det forstaaer sig! Og mellem Acterne skal jeg føre Dig op paa Theatret.

Dhennebon. O! det er deiligt!... Min Kone kan da vel ikke faae det at vide?

De Rouvray. Nei, hvorban skulde det gaae til? Din Kone kan ligesaalidt faae det at vide, som min ..... thi Du maa vide, jeg er ogsaa ifærd med at tage mig en Kone. Derom kan vi tale siden, ved Bordet.

Ellevte Scene.

De Forrige. Tjeneren.

Tjeneren. Vognen er her.

De Rouvray. Godt! saa lad os tage afsted!

Tjeneren. Der er kommet tre Breve, som jeg tog med mig.

De Rouvray. Lad see! lad see! (Tager Brevene fra Tjeneren, som gaaer hen og bliver staaende ved Døren i Baggrunden).

Dhennebon. Læs dem, min Ven, læs dem! (Sætter sig paa en Stol). Nu kan jeg sige, at jeg er ovenpaa; hvilken Lykke at være sin egen Herre og kunne gjøre hvad man vil! Det er ligesom jeg havde faaet mere Luft i mit Bryst, ... i mit mandige Bryst! Der stiger mig en Masse af Ideer til Hovedet!

De Rouvray (som imidlertid har lagt det første Brev). Det er da ogsaa, som det var forheret!

Dhennebon (reiser sig). Hvad er det?

De Rouvray. En Fortrædelighed! Mademoiselle Clorinde befinder sig ikke vel, og vil, at jeg skal komme og spise til Middag hos hende.

Dhennebon (leer). Hun vælger det rette Øieblik!

De Rouvray. Den Pige har et eget Genie til at plage mig! (Aabner det andet Brev, og læser Underskriften). „Amanda".

Dhennebon. Atter et Fruentimmer-Brev! Det Menneske er rigtignok lykkeligt!

De Rouvray. Mademoiselle Amanda danser ikke iaften, og vil, at jeg, ifølge et gammelt Løfte, skal tractere hende hos Véry.

Dhennebon. Bed dem begge To gaae Pokker i Vold!

De Rouvray. Saa Du troer, at dermed er det gjort?

Dhennebon. Ja, naar man er Mand og har lidt Fasthed i Villien. Mig skulde det ikke gjøre mindste Vanskelighed.

De Rouvray. Men dersom jeg siger Nei, eller søger Udflugter, saa faaer jeg saameget Brøvl og Spectakel, at det ikke er til at udholde. Mine Plageaander ere istand til at følge efter mig eller komme hjem til mig og gjøre en huuslig Scene. Og jeg som tænker paa at gifte mig! Det gaaer ikke an, min Ven! Jeg kan ikke sp se med Dig idag, det er umuligt!

Dhennebon. Naa, det manglede kun! Kan man saaledes gjøre sig til Slave af Andre, i den Grad opgive sin Frihed, at man ikke tør spise til Middag med en god Ven!

De Rouvray. Naa, bliv nu ikke vred for saa lidt! Vi kan jo siden tilbringe Aftenen med hinanden. For Pokker! vi ere jo gode Venner, og gode Venner maae ikke genere hinanden.

Dhennebon. Ja, som Du vil! Men det veed jeg nok, at var jeg i Dit Sted, saa vilde jeg ikke saaledes lade mig kujonere, og det af to Fruentimmer! Jeg har da ikke mere end eet.

De Rouvray (som imidlertid har læst det tredie Brev). Nei, nu bliver det for galt!

Dhennebon. Er der Meer endnu?

De Rouvray. Det Sidste er værre end det Første. Der er iaften en Sammenkomst af Deputerede; alle de Deputerede af mit Parti forene sig iaften hos en Collega, for at erfare med Nøiagtighed, hvilken Mening vi skal have i den næste Session.

Dhennebon. Og Du kan ville gaae derhen?

De Rouvray. Hvorledes skulde jeg kunne undgaae det? Hvad vilde man tænke, om jeg blev borte? Man vilde aldrig glemme mig det af. Du forestiller Dig ikke, hvorledes man er tvungen og bunden paa alle Maader.

Dhennebon. Det er da besynderligt! Jeg, som er i et formeligt Slaveri, gjør Alt hvad jeg vil; og Du, som er uafhængig, kan ikke engang raade for, hvor Du vil tilbringe Din Aften.

De Rouvray (fortrædelig). Jeg kan, ... at sige, naar jeg vil.

Dhennebon. Nu, saa gjør det da!

De Rouvray. Men jeg vil ikke.

Dhennebon. Saa er det jo det Samme, som om Du ikke kunde.

De Rouvray. Det forstaaer Du Dig ikke paa. En anden Gang skal jeg forklare Dig det, ... thi nu gaaer Klokken til sex, og jeg veed hverken ud eller ind.

Dhennebon. Men Du kan da ikke paa eengang spise paa to Steder.

De Rouvray. Jeg maa see, hvorledes jeg bærer mig ad; jeg spiser til Middag med den Ene, og til Aften med den Anden. Om Forladelse, min gode Ven, at jeg saaledes har narret Dig! Imorgen, ... eller iovermorgen, ... kort sagt, en anden Gang maa Du give mig Erstatning. (Til Tjeneren, som staaer ved Døren). Affsted!

(Han gaaer med Tjeneren ud af Baggrunden).

Tolvte Scene.

Dhennebon (allene).

Dhennebon. En anden Gang? Ja, det er meget godt! Saa kan jeg maaskee ikke. Jeg har ikke min Frihed, saaledes som han; idetmindste ikke hver Dag. Idag har jeg den nu tilfældigviis, og siden han lader mig i Stikken, saa skal jeg nok vide at benytte den, uden hans Hjelp. Det er første Gang i mit Liv, at jeg er uden Opsigt og ganske min egen Herre. Idag kan jeg gjøre hvad jeg vil. Lad mig see, hvad vil jeg da gjøre? For det Første vil jeg gaae ud og spise til Middag hos den bedste Restaurateur .... Men allene? uden at have Nogen at tale med? uden andet Selskab end Bladene, og være nødt til at læse dem? .... Dersom min Kone var hjemme, saa kunde jeg tage hende med .... Men jeg behøver jo ikke at spise ude, jeg kan lade hente Mad hjem til mig, og siden gaae paa Comedie, og see et godt Stykke, at sige hvis der er noget godt Stykke iaften. Men det falder mig ind, at jeg har lovet min lille Charlotte at tage hende paa Comedie; dersom jeg nu kunde faae hende med, saa var det rart; men det kan jeg ikke, for hun er i Passy. (Raaber). Josephine! Madame Rigaut! ... Der er Ingen, som svarer. Huset er saa stort, og idag er det saa øde, ligesom en Grav. Naar min Kone og min Datter ere tilstede, saa hører man dog lidt Støi, saa er her dog livligt. Stakkels Kone! Jeg har narret hende; hun troer, jeg har Forretninger, hun tænker paa mig og beklager mig. Og hun gjør vel i at beklage mig, thi her staaer jeg ganske allene med min Frihed, og veed ikke, hvad jeg skal gjøre med den, og kjeder mig, medens jeg kunde have tilbragt en behagelig Dag i Passy, paa Landet, hos gode Venner, i Selskab med min Kone og mit Barn!... Jeg synes, det er saa længe siden jeg saae dem ..... Men jeg har jo min Frihed; velan, affsted til Passy!

(Griber sin Hat og iler ud igjennem Baggrunden).

Tredie Act.

Skuepladsen forestiller et Værelse hos De Rouvray, med Døre i Baggrunden og paa Siderne.

Første Scene.

De Rouvray sidder ved et Bord, nedsunken i dybe Tanker. Dhennebon viser sig i Baggrunden, men Tjeneren vil forhindre ham fra at gaae ind.

Tjeneren. Jeg siger Dem jo, at Herren er ikke hjemme.

Dhennebon. Men jeg seer ham jo for mine Øine. Der sidder han.

Tjeneren. Det er det Samme, han er alligevel ikke hjemme.

De Rouvray (vender sig om). Hvad er det? .... Ah! min kjære Dhennebon? Saa tidlig paa Morgenen? (Giver Tjeneren et Vink, hvorefter Denne gaaer).

Anden Scene.

De Rouvray. Dhennebon.

Dhennebon. Naa, det var da heldigt, at jeg endelig fik Audience! Men hvad Fanden gaaer der ogsaa af Dig, at nægte Dig hjemme? Er der noget Nyt paafærde?

De Rouvray. Ja, der er skeet Meget siden igaar, og det var godt, at jeg ikke forsømte vore Deputerede, thi der foregik store Ting i deres Møde.

Dhennebon (forundret). Saa?

De Rouvray. Der parlementeres, man gjør Concessioner, man opstiller Garantier og foreskriver sine Betingelser. Naturligviis! Man gjør et Skridt mod os, og vi gjøre laien to. Og saaledes kunde det vel hænde sig, at jeg allerede idag blev Minister.

Dhennebon. Hvem? Du? (Pegende mod Døren i Baggrunden). Saa er det vel til en Begyndelse, at Du nægter Dig hjemme?

De Rouvray (gnidende sine Hænder) Ja, min Ven, netop jeg! Minister!

Dhennebon. Men hvorledes kan det forenes med Din politiske Stilling og Troesbekjendelse?

De Rouvray. Overmaade let. Ved min Fødsel og min Formue hører jeg til en vis Side i Kammeret, men ved mine Principer hører jeg til den modsatte. Nu vel, Modsætningerne berøre hinanden, de to Farver smelte sammen i en tredie; saaledes gaaer det til, at man skifter Farve, uden at Nogen mærker det; men man maa blot ikke gjøre pludselige Spring fra den ene Farve ind i den anden, men forfølge Overgangen igjennem alle de naturlige og umærkelige Nuancer.

Dhennebon. Seer man det! Hvilket Departement vil Du da faae i Ministeriet?

De Rouvray. Et af de ubetydelige for det Første; jeg kommer til at begynde med Handelen eller med den offentlige Undervisning.

Dhennebon. Den offentlige Undervisning? Men uden Fortrydelse, Du er jo ikke egentlig Lærd eller Videnskabsmand.

De Rouvray. Men nu faaer jeg jo den bedste Anledning til at blive det. Nei, hvad det angaaer, da er det min mindste Sorg. Men hvad der ængster mig noget, det er mine Modstandere; de vil vist ikke lade det mangle paa Pomphletter og Satirer og alskens Udfald og Angreb. Jeg veed ikke, hvorledes de have faaet Nys om vor Plan; men inden den endnu var født til Verden, var der allerede Anslag imod den; og dersom Dette bliver saaledes ved, saa nødes jeg til at trække mig tilbage, thi jeg veed ikke ret, hvorledes jeg skal forene min Magt med min Popularitet.

Dhennebon. Det er atter to Nuancer, som maae smelte sammen. Du maa gjøre med dem, ligesom med Clorinde og Amanda: spise til Middag med den Ene, og til Aften med den Anden.

De Rouvray. O lad mig i Fred! Jeg har Andet at tænke paa. Jeg er i en pinlig Forfatning; jeg veed ikke, hvilket Parti jeg skal tage; jeg har en formelig Feber af Uro og Ængstelse.

Dhennebon. Du er ikke den Eneste; det gaaer mig ikke et Haar bedre, og det er derfor, at jeg kommer saa tidlig til Dig.

De Rouvray. Nu, hvad er det da?

Dhennebon. Vil Du tænke Dig, at igaar, i Passy — jeg kom just dertil ved Desserten —

De Rouvray. Hvad for Noget? Tog Du virkelig derhen?

Dhennebon. Ja jeg gjorde, (med Stolthed) men det var ifølge min egen Villie.

De Rouvray. Hvilken Svaghed!

Dhennebon. Det klæder Dig godt at lade mig høre det! Det var jo Din Skyld; det var jo Dig, som lod mig i Stikken.

De Rouvray. Ligemeget! Til Sagen!

Dhennebon. Du maa da vide, at der er hændt en skrækkelig Ting; det blev fortalt igaar i Selskabet: En Embedsmand under Finance-Departementet er kommen til Skade paa Jernbanen, og der er Fare for hans Liv.

De Rouvray. Er det En af Dine gode Venner?

Dhennebon. Nei, jeg kjender ham slet ikke.

De Rouvray. Men kan det da ikke være Dig det Samme?

Dhennebon. Tvertimod, thi nu vil Actierne falde, det sige Alle.

De Rouvray. O Passiar!

Dhennebon. Jeg fik en Skræk i Blodet, da jeg hørte det, og det Første var, at jeg ikke turde spørge om nærmere Oplysninger, fordi min Kone var tilstede. Men det forsikkrer jeg Dig, jeg har ikke lukket et Øie den hele Nat, jeg der ellers sover som en Steen. Og jeg, som om Morgenen aldrig tænker paa Andet end min Frokost .... og paa mit Contor, det forstaaer sig, — jeg er gaaet ud idag paa fastende Hjerte, og uden at sige Farvel til min Kone. Jeg gik directe til Tortoni . . . . .

De Rouvray. For at spise Frokost?

Dhennebon. Nei, for at lytte, for at spionere, for at spørge mig for. Og jeg fik de sørgeligste Efterretninger: Alle spaaede et betydeligt Fald idag.

De Rouvray. Nu faae vi see.

Dhennebon. Nei, Tak! jeg har ikke Lyst at see det; det gjælder min Velfærd. Jeg har skrevet til Din Nevøu, at han skulde sælge strax, saasnart Coursen faldt.

De Rouvray. Men det er jo forkeert! Man skal sælge, naar den stiger.

Dhennebon. Ja hvad! Det forstaaer jeg mig ikke paa.

De Rouvray. Staa Du Dig nu bare til Ro; Sagen er værre for mig end for Dig. Nu kan Du blive her og spise Frokost med mig, og saa kan vi siden gaae sammen paa Børsen, naar Klokken er to.

Dhennebon. Saa kommer jeg da heller ikke idag paa mit Contor! Det er nu to Dage i Rad!

De Rouvray. Det er jo dobbelt Profit. Du siger jo selv, at det er Dig utaaleliat.

Dhennebon. Det er det ogsaa; men naar jeg ikke kommer der, er det dog ligesom der manglede mig Noget; Formiddagen faaer ingen Ende; jeg veed ikke, hvad jeg skal tage mig til. Det er accurat, som naar min Kone er ude, saa kan jeg slet ikke orientere mig. Min Kone og mit Contor, dem kan jeg ikke undvære, ... især ikke min Kone. Du troer ikke, hvad det plager mig at have kjøbt disse Actier, uden hendes Tilladelse . . . . uden hendes Vidende. Dersom det var hende, der havde gjort det, saa vilde jeg slet ikke bekymre mig derom, thi saa kunde hun da ikke skjænde paa mig derfor. Du indseer da selv, hvor vigtigt det er, at hun ikke fatter Mistanke.

De Rouvray. Det har ingen Nød. Du er ogsaa saa bange som en Hare.

Tredie Scene.

De Forrige. Tjeneren.

Tjeneren. Her ere to Damer, som begjære at tale med Herren.

De Rouvray. Af Gud bevares!

Dhennebon (sagte til De Rouvray). Maaskee det er Clorinde og Amanda.

Tjeneren. Der er en fortklædt Herre med dem.

Dhennebon. Nei, saa er det ikke dem.

De Rouvray. Kom med Navnene paa det hele Compagnie!

Tjeneren. Hr. Verceuil.

Dhennebon. Det er jo min Notarius.

Tjeneren. Og Fru Dhennebon.

Dhennebon (afsides). Død og Plage! Min Kone!

Tjeneren. Og hendes Frøken Søster.

De Rouvray. Hvad hører jeg! Lad dem strax komme ind!

(Tjeneren gaaer).

Dhennebon. Men Gud forbarme sig! Naar min Kone nu seer mig?

De Rouvray. Der er da ingen Ulykke i det. Desuden kan jeg ikke lade Damerne staae udenfor.

Fjerde Scene.

De Forrige (undtagen Tjeneren). **Emilie, Esther, en Notarius.**

De Rouvray. Hvilken Ære for mig, mine Damer, at De værdiges at besøge mig!

Emilie. Vor Notarius, Hr. Verceuil, har gjort min Søster opmærksom paa nogle smaa Vanskeligheder, hvori hun dog ikke har villet tage nogen Bestemmelse, uden at raadspørge Dem, som Executor af Testamentet. Der er indløbet nogle Fordringer paa Boet.

De Rouvray (til Esther). Frøkenen vil altid finde mig beredvillig.

Emilie (faaer Øie paa Dhennebon, som vender Ryggen til hende, og seger at skjule sig). Men hvad er det? Der er jo min Mand!

Dhennebon (forlegen). Ja, min gode Kone!

Emilie. Jeg troede, at Du for længe siden var gaaet paa Dit Contor.

Dhennebon (afsides). Der har vi det!

Emilie. Hvad bestiller Du her?

Dhennebon. Jeg er kommen, for at . . . . for at gratulere min Ven De Rouvray, fordi han er næsten bleven Minister.

Esther. Virkelig?

Notarius (med et Buk). Ah! Hr. De Rouvray er bleven Minister?

Dhennebon. Jeg borte det imorges; Rygtet udbredtes hurtigt; jeg gik op til ham, og saa bad han mig blive og spise Frokost, for at vi kunde tale sammen derom.

De Rouvray. Og nu haaber jeg, at de ærede Damer vil gjøre os Selskab.

Esther (betænkende sig). Jeg veed ikke, om . . . .

Emilie. Ja, hvorfor ikke? Det skal være os en Fornøielse.

De Rouvray (til Esther). Inden vi gaae tilbords, kunde vi maaskee, i Forening med Hr. Notarius, undersøge og overveie de omtalte Fordringer.

Esther. Ja, det er vist nødvendigt, thi jeg selv forstaaer mig ikke derpaa.

De Rouvray. Men naar jeg er med, er De vel ikke bange for Processer?

Dhennebon. Det troer jeg nok! Han er baade Advocat og Minister; Den, som faaer Proces med ham, kan være dobbelt sikker paa at tabe den.

(De Rouvray byder Esther Haanden, og gaaer med hende og Notarius ind i et Sideværelse).

Femte Scene.

Dhennebon. Emilie.

Dhennebon. Hvorfor gaaer Du ikke med?

Emilie. Min Nærværelse er overflødig; min Søster er jo myndig og trænger ikke til Formynder. Desuden har jeg Noget at tale med Dig om.

Dhennebon (afsides). Saa! Nu kommer det!

Emilie. Der er Noget, som Du skjuler for mig. Der har, siden igaar, været en vis Uro og Ængstelse over Dig. Jeg vil da haabe, at der ikke er hændet Dig noget Ubehageligt.

Dhennebon (forlegen). Nei, paa ingen Maade.

Emilie. Thi om saa var, vilde Du have sagt mig det, ikke sandt? Det tilkommer mig at dele Dine Sorger, og Du vilde vist ikke beholde for Dig selv, hvad der er Mit ligesaavelsom Dit?

Dhennebon. Nei, naturligviis.

Emilie. Saa maa der være Noget, som beskjæftiger Dine Tanker, Noget, som Du grubler over?

Dhennebon. Det kunde vel være. (Affideé). Maaskee jeg nu kunde faae hende til at give sit Samtykke. (Høit). Jeg gaaer bestandig og tænker paa disse Jernbane-Actier, som Du ikke har villet lade mig kjøbe. Kunde Du ikke have Lyst til at gjøre et lille Forsøg, for Exempel idag?

Emilie. Hvorfor?

Dhennebon. Hvorfor? Jh, naturligviis for at vi kunde komme til Rigdom.

Emilie. Hvad kunde det hjelpe os til?

Dhennebon. Det kunde hjelpe os til Meget; for det Første til at give hele Verden en god Dag, thi jeg indseer meer og mere, at den sande Uafhængighed bestaaer i at være rig.

Emilie. Ikke mere deri, end i alt Andet. Den, som faaer Rigdom, paalægger sig med det Samme en Mængde Forpligtelser og tusinde Bryderier, som Du ikke har nogen Forestilling om. Tag Exempel af min Søster: Igaar blev hun rig, og idag har hun allerede Processer! Det er umuligt. Man kommer til at afhænge af alskens Forretningsmænd, af Notarier, Advocater og Dommere. I hvad Stilling man saa er, trænger man altid til Andre, og den Uafhængighed, som Du taler om, er en Indbildning, hvortil ingen Virkelighed svarer.

Dhennebon. Da maa Du dog tilstaae, at min Ven De Rouvray, naar han nu bliver Minister . . . .

Emilie. Heller ikke er uafhængig, thi Ministeren er afhængig af Kongen, og Kongen formaaer Intet uden Kamrene, og Kamrene ere afhængige af Nationen; og Nationen, det er Dig og mig og os Alle tilsammen. Du seer altsaa, at vi Alle ere afhængige, den Ene af den Anden; saaledes er nu engang Selskabet indrettet, og Alt gaaer meget godt paa den Maade.

Dhennebon. Lad gaae! Men naar man kjøber Actier og speculerer i Børs-Affairer, saa veed jeg da, at man er virkelig uafhængig.

Emilie. Nei, saa er man just afhængig af Alt, af et Tilfælde, et Krigsrygte, et Feltslag; man er afhængig af alle Europas Keisere og Konger. Tro Du mig, Du er lykkeligst ved at blive i den Stilling, hvori Du er. Den Rigeste er Den, som har de færreste Savn; og hvad savner Du? hvad mangler Dig? Har Du ikke Din Kone og Dit Barn til at holde af? har Du ikke huuslig Lykke? er Du ikke sund og frisk? har Du ikke en god Samvittighed? Nu, hvad mangler da i Lykken? Bør Du ikke være tilfreds med Din Skjæbne? Det er stygt, at Du ikke er det. Det er at være utaknemmelig mod Forsynet. Om Du nu mistede, hvad det allerede har skjænket Dig, vilde det ikke være en fortjent Straf? Jeg for min Part forlanger ikke Meer end jeg har; jeg er saa fuldkommen tilfreds med den Lod, jeg har faaet, at jeg daglig takker Gud, fordi han ikke gjør nogen Forandring i den.

Dhennebon (omfavner hende). O Du bar Ret! Naar jeg har Dig, min lille Kone, saa er jeg rigere end alle Andre!

Emilie. Tag Dig iagt! der kommer Nogen!

Sjette Scene.

De Forrige. De Rouvray kommer fra Sideværelset. Strax efter: **Edgard.**

Emilie. Nu, er Conferencen til Ende?

De Rouvray. Næstendeels. Men jeg er nødt til at forføie mig bort et Øieblik, thi der er kommet Bud efter mig i et urentet Anliggende. (Til Edgard, som træder ind fra Baggrunden). Ah! er Du der? Hvad Nyt bringer Du?

Edgard. Jeg kommer just fra min Broder . . . . .

De Rouvray. Din Broder! Vexelmægleren! Det er ikke de Nyheder, jeg spørger efter. Men har Du ikke hørt Noget fra vore Venner?

Edgard. Nei, Ingenting.

De Rouvray. Gun ved, hvad det kan være. Hold disse Damer med Selskab; jeg kommer strax tilbage. Det lader til, at vor Plan støder paa Vanskeligheder. Der er Noget i Gjærde; man har kaldet andre Folk til Tuilerierne. (Til Emilie) Mig er Sagen temmelig ligegyldig, som De nok kan tænke; men man vil dog gjerne vide Sammenhængen, om aldrig for Andet, saa af Nysgjerrighed. Undskyld! (Sagte til Dhennebon). Jeg forgaaer af Utaalmodighed.

(Iler ud igjennem Baggrunden).

Syvende Scene.

Dhennebon. Emilie. Edgard.

Dhennebon. Og jeg selv staaer ikke mindre paa Naale.

Emilie. Hvorfor det?

Dhennebon. Af Interesse for min Ven.

Emilie. Det er meget venskabeligt.

Dhennebon (til Edgard). Jeg hører, De kommer fra en Vexelmægler. Hvad Nyt har man der? Hvordan staaer det sig med Statspapirerne?

Edgard. Hvorledes kan det interessere Dem, Hr. Dhennebon?

Dhennebon. O hvorfor ikke? Man er nysgjerrig, som Deres Onkel sagde. Og desuden talte min Kone og jeg om at kjøbe nogle Jernbane-Actier. Hvorledes er Coursen idag paa Jernbane-Actierne?

Edgard. Jernbane-Actierne? De ere faldne, faldne i den dybeste Afgrund.

Dhennebon. Jh! vor Herre bevares!

Emilie (leer). Naa, hvad sagde jeg? Kan Du nu see, at Du gjorde vel i at følge min Willie og ikke Din egen?

Dhennebon. Ja vist, Du har Ret. (Afsides). Og jeg, som havde givet ham Ordre til at følge! Fem og tyve Actier! Maaskee gaaer der et Par Aars Gage iløbet! Hvor skal jeg nu henvende mig, for at min Kone ikke skal faae Noget at vide? (Vil gaae).

Emilie. Hvor skal Du hen?

Dhennebon. Jeg vil .... jeg vil gaae hen paa mit Contor, for at sige, at jeg bliver her og spiser Frokost.

Emilie. Du behøver jo kun at skrive et Par Ord.

Dhennebon. O ja, saa vil jeg skrive. (Afsides). O mit arme Contor! Naar skal jeg see dig igjen? (Høit). O men det er sandt! En Embedsforretning, som jeg nær havde glemt! Jeg glemmer ogsaa Alting. (Til Edgard). Den Ægteskabs-Tillabelse, som De talte til mig om, er endnu ikke expederet, den ligger paa Contoret, jeg vil strax hente den.

Edgard. Jeg er Dem meget forbunden, men jeg behøver ikke længere at gjøre Dem Ulejlighed, thi der bliver ikke Noget af mit Giftermaal.

Dhennebon (afsides). Er det da ikke muligt at komme væk?

Emilie (til Edgard). Saa er det dog sandt? Deres Onkel fortalte det, men jeg vilde neppe troe det.

Edgard. Jo, Frue, jeg gifter mig ikke; jeg reiser derimod ud af Landet.

Emilie (afsides). Er det muligt! (Høit). Saa vil jeg sige Dem Farvel. (Afsides). O min stakkels Søster!

(Gaaer ind i Sideværelset).

Ottende Scene.

Dhennebon sætter sig ved Bordet, og skriver. **Edgard** staaer taus og seer forbauset efter Emilie.

Dhennebon (afsides). Jeg vil skrive til nogle af mine gode Venner! og see, om de ikke skulde kunne hjelpe mig, ... omendskjøndt jeg er temmelig vis paa, at de just i dette Øieblik ingen Penge har; thi hvergang man vil laane, saa er det altid saadant et Øieblik. Men Ligemeget! man kan jo forsøge.

Edgard, (som var i Begreb med at gaae, vender om og gaaer hen til Dhennebon). Lad mig idetmindste forlade dette Sted, uden at takke Dem for al Deres Godhed. Jeg skal aldrig glemme hvad jeg skylder Dem og Deres Frue. Gud give, jeg engang maatte finde Leilighed til at vise Dem min Erkjendtlighed! Hvis jeg nogensinde maatte være saa heldig at kunne gjøre enten Dem eller hende en Tjeneste, saa stol kun paa mig.

Dhennebon (idet han reiser sig fra Bordet). Jh, men det træffer sig jo yderst beleiligt!

Edgard. Tal, og vær overbeviist om, at jeg med Liv og Blod skal staae Dem bi!

Dhennebon (rørt, trykker hans Haand). De er en fortræffelig ung Mand, ret en sand Ven; og dog .... De troer ikke, hvad det koster mig at rykke ud med Sproget!

Edgard. Men hvad er det da?

Dhennebon. Jeg maa begynde med at sige Dem, at det ikke egentlig er mig, men min Kone, som jeg vilde bede Dem gjøre en Tjeneste. Hun vilde jo sagtens vide at finde sig i hvad der er Feet, men derimod vilde hun skjænde paa mig derfor; og det er for at skaane hende for denne Ubehageligbed, at jeg tager mig den Frihed at henvende mig til Dem.

Edgard. Men for Guds Skyld! jeg beder Dem, sig mig dog hvad det er!

Dhennebon. Nu vel da, min gode Ven! Seer De, jeg var bleven kjed af min afhængige Stilling som Embedsmand; og for nu at blive min egen Herre, besluttede jeg at forskaffe mig Rigdom, og indlod mig i nogle Speculationer, som have faaet et ubeldigt Udfald. Jeg er kommen i en lille Underbalance, i en øieblikkelig Pengeforlegenhed. Og nu tænkte jeg, at De, som jo er ugift og meget rig .....

Edgard. Ak, min bedste Hr. Dhennebon! hvad mon De dog vil tænke om mig, naar De hører mit Svar!

Dhennebon (afsides). Der er strax Een, som ikke har Penge for Øieblikket!

Edgard. Efter hvad jeg nylig sagde Dem, efter mit Tilbud at tjene Dem, maa De jo troe om mig ..... Nei, det gaae som det kan! De skal erfare Sandheden, uagtet det ikke er min egen, men en Andens Hemmelighed, som jeg herved betroer Dem: De maa da vide, jeg har slet Intet, ikke det Mindste!

Dhennebon. Hvorledes! Deres store Formue? ....

Edgard. Den har jeg ikke mere; min Broder har faaet den.

Dhennebon. Vexelmægleren?

Edgard. Netop. Han er en brav ung Mand; men uheldige Omstændigheder, uforudseete Falliter truede med at ødelægge ham, og det bragte ham til Fortvivlelse. Jeg gjorde, hvad De selv, hvad Enhver i mit Sted vilde have gjort: jeg rakte ham Haanden, jeg satte min hele Formue til hans Disposition, og frelste hans og Familiens Ære. Men selv hele min Formue var ikke tilstrækkelig; min Onkel har maatte supplere det Manglende. Endnu idag har han givet en betydelig Sum.

Dhennebon. Er det muligt!

Edgard. Ja, Hr. Dhennebon, saaledes forholder det sig. Min Broder er reddet, hans Credit har ikke lidt noget Skaar; og kan vistnok give os Erstatning efter sin Evne. Men om jeg ogsaa skulde miste Alt hvad jeg

eier, saa vilde jeg lettere forvinde dette Tab end den Sorg, jeg i dette Øieblik føler ved ikke at kunne tjene en Ven.

Dhennebon. Ja, det kan jeg nok begribe.

Edgard. Farvel, Hr. Dhennebon, farvel! Glem ikke, at det er en Hemmelighed, jeg har betroet Dem, og lad for Alting Ingen faae den at vide!

(Gaaer ud af en Sidedør).

Niende Scene.

Dhennebon (allene).

Dhennebon. Han har ingen Penge for Øieblikket! Det gjør mig ondt for ham og for mig med. Hvem skal jeg nu henvende mig til? Til min Ven De Rouvray? Men han har jo allerede idag maattet laane sin Nevøu Penge; og desuden taber han jo paa de fordømte Actier, ligesom jeg, men meget Mere. Nei, det gaaer ikke an. Det er bedre, jeg henvender mig til mine Colleger i Departementet; maaskee have de lagt Lidt tilside af deres Gage . . . . . Ak! hvad tænker jeg paa! En Embedsmand lægge op af sin Gage! Jeg veed ingen Anden end min Departements-Chef, som jeg spiste hos igaar. Men skulde jeg tilstaae ham, at jeg har givet mig af med Børs-Speculationer? jeg, som er Contorchef! — Ja, var jeg Minister, saa var det en anden Sag, men nu kunde det let skade mit Avancement. Og hvorledes skulde jeg faae det over mine Læber? Jeg sveder allerede Angstens Sved ved blot at tænke derpaa! . . . Ak ja! nu indseer jeg det: Naar man har Gjæld, saa er man afhængig, og det tilgavns! — Ak Herregud! Jeg, som ikke trængte til Nogen, jeg som havde det saa godt og ikke behøvede at ydmyge mig! . . . . Ah! der er min Svigerinde! — Hillemænd! hende havde jeg slet ikke tænkt paa!

Tiende Scene.

Dhennebon. Esther kommer tankefuld ind og sætter sig paa en Stol, uden at see Dhennebon.

Dhennebon (fortsættende sin Monolog). Jeg kan jo rigtignok ikke godt lide hende, og jeg er altid geneert i hendes Nærværelse; men det gaaer ikke hjelpe; hun er jo rig, og hun er min Svigerinde; saa er hun nærmest til det; det er jo et Familie-Anliggende.

Esther (affides). Han reiser bort! Ja, min Søster har Ret, Haabet er forbi, han elsker mig ikke mere.

Dhennebon (affides). Gud! hvor det er kjedeligt at skulle begynde forfra og gjentaae de samme Talemaader! (Til Esther). Tillad, min bedste Svigerinde!

Esther. Ah! er De der, Svoger?

Dhennebon (forlegen). Ja, jeg har en Tjeneste at bede Dem om, ... eller rettere sagt, et godt Raad.

Esther. Hvad er det?

Dhennebon (affides). Hun siger bestemt Nei. (Høit). Det er i Anledning af Jernbanerne, som jeg har taget Actier i, uden at spørge min Kone.

Esther. Ja, det veed jeg; De Rouvray har fortalt mig det; han sagde, at der for Øieblikket var Tab ved dem.

Dhennebon. Sagde han det? Naa, det er mig kjært; (affides) det er altid saa Meget sparet. (Høit). Ja, det er jo sandt nok, at de for Øieblikket staae meget lavt; men de stige nok igjen, det har ingen Nød . . . (Affides). Hun kommer mig heller ikke imøde, hun hjælper mig slet ikke. (Høit). Man maa bare give lidt Tid; . . . . men en stakkels Embedsmand har ingen Tid at give bort; og mangengang har han heller ikke . . . . . Jeg mener, hans Capitaler faae ikke Lov at ligge stille. . . . . og han selv saamænd heller ikke; det gaaer ham som hans Capitaler, at sige om Natten, naar han har Bekymringer; . . . og jeg har Bekymringer!

Esther. Virkelig?

Dhennebon. Ja, kjære Svigerinde! Tro ikke, at jeg vilde have plaget Dem med min Fortrolighed, dersom jeg kunde have undgaaet det. Men jeg har forgjæves henvendt mig til mine Venner, blandt Andre til Edgard de Saint-Rambert.

Esther (med Uvillie). Og han gav Dem Afslag?

Dhennebon. Nei, ikke saaledes! Det stakkels Menneske vilde heller end gjerne; men han kan ikke: han er ruineret, totalt ruineret, han eier hverken Hvid eller Skilling.

Esther. Hvad siger De! Edgard?

Dhennebon. Nei, nei, nei! Han er ikke ruineret! . . . . Det er en Hemmelighed!

Esther. Jeg skal ikke røbe den, det lover jeg Dem helligt, Tal! fortæl! sig mig det Hele! Hvordan er det gaaet til?

Dhennebon. Han har maattet redde sin Broder, som er nær ved at gjøre Fallit. Seer De, derfor er Taushed nødvendig.

Esther. Jeg skal tie. (Affides). O min Gud! Om det var Grunden til at han trækker sig tilbage? Ja, han er stolt; han veed, at jeg er rig; nu, da han selv er fattig, vil han ikke skylde mig Nyget.

Dhennebon (affides). Hun betænker sig paa, om hun skal sige mig Ja eller Nei.

Esther (tager hans Haand). Min kjære, gode Svoger! Dee veed ikke, hvor lykkelig De har gjort mig!

Dhennebon. De tager altsaa ikke ilde op . . . .

Esther. Tvertimod!

Dhennebon (affides). Nu faaer jeg Pengene!

Esther. Men er De ogsaa vis i Deres Sag? De tager dog vel ikke feil?

Dhennebon. Om det er lidt Meer eller lidt Mindre, tør jeg ikke bestemt afgjøre,

men det er omtrent titusinde Francs, som jeg behøver.

Esther (afsides, idet hun seer Edgard træde ind fra Sideværelset). Der er han! Nu skal jeg faae Sandheden at vide.

Dhennebon. Dersom De vilde være saa god at laane mig dem, uden at min Kone fik det at vide . . . .

Ellevte Scene.

De Forrige. Edgard.

Esther (lader som hun ikke seer Edgard). Ja, seer De, min gode Svoger! De tviler vist ikke paa, at jeg jo med Glæde vilde gjøre Alt for at tjene Dem og min Søster. Jeg kunde ikke gjøre bedre Brug af min Formue, ... ifald jeg havde nogen. Men desværre! jeg har ingen; det var kun en Drøm.

Edgard (hurtigt fremtrædende). Det er ikke muligt! Jeg har jo seet Testamentet hos min Onkel.

Esther. Men et nyere Testament, som endnu ikke var kommet for Lyset, ophæver det gamle. (Til Dhennebon) Det var Dit, som Deres Notarius, Hr. Verceuil, kom for at lade mig vide, (til Edgard) og Deres Onkel kan bekræfte det.

Edgard (fornoiet). Saa er der ingen Tvivl om!

Dhennebon. Men det er jo en skammelig Historie! Hvorfor blev De da saa glad, da jeg henvendte mig til Dem?

Esther. Fordi jeg vidste, at jeg nu blev fri for alle de Plager og Besværligheder, som allerede begyndte at forbittre mig mit Liv, ... en fremfor alle.

Dhennebon. Men det er jo, som det var forheret: Alle mine Venner ere ødelagte. Jeg troer, jeg bringer dem Uheld ved at bede dem om Penge. Men det faaer ikke hjelpe; jeg maa sætte mig igang, og see, hvordan jeg faaer de forbandede ti tusinde Francs. Jeg vilde gjerne give tyve tusind for ikke at behøve dem!

(Gaaer ud igjennem Baggrunden).

Tolvte Scene.

Esther. Edgard.

(Esther sætter sig paa en Stol, Edgard nærmer sig).

Edgard. Tillad mig at forsikkre Dem om, at jeg tager den inderligste Deel i det Uheld, som er tilstødt Dem.

Esther. Derfor skal De ikke beklage mig; naar man kun een Dag har været rig, er man endnu ikke bleven vant dertil, og Rigdommens Tab kan da ikke efterlade noget betydeligt Savn. Der gives andre Ulykker, som det er langt vanskeligere at bære, men som De ikke kan komme til at prøve. At miste en Ven, det er et virkeligt Tab; men De har jo saa mange Venner; jeg derimod havde kun een.

Edgard (bevæget og med sagte Stemme). Men sæt, at den Ven, hvis Ustadighed De beklager Dem over, stedse var uforandret den Samme, og at hverken Tiden eller Fraværelsen eller endog Deres Ligegyldighed havde formaaet at forandre hans Hjerte? — Ja, Esther! jeg har elsket Dem altfor høit og har været altfor ulykkelig i min Kjærlighed, til at Erindringen om den kan være udslettet. Min Fornuft og selv min Æresfølelse sagde mig, at jeg burde flye Dem; derfor var det min Hensigt at reise bort. Men nu staaer De allene i Verden, uden Støtte og uden Formue, og nu kan og bør jeg blive. Jeg velsigner Deres Ulykke, fordi den tillader mig at elske Dem og især at sige Dem det. Men desværre! ogsaa jeg har lidt et betydeligt Tab, og nu har jeg ingen Formue at tilbyde Dem.

Esther (afsides). O saa har jeg ikke taget feil!

Edgard. Dersom De nu vil dele min Skjæbne, saa maa De elske mig . . . . elske mig saa høit som jeg elsker Dem.

Esther. Men hører jeg ogsaa ret? Er De den samme Edgard, som igaar afslog min Haand?

Edgard. Hvorledes? Jeg?

Esther. Ja, De afslog den, da min Søster . . . . eller rettere sagt, da jeg selv tilbød Dem den.

Edgard. Nu vel, ja! Det var min Pligt at gjøre det, og jeg vilde endnu gjøre ligesaa, ifald Omstændighederne vare de samme.

Esther (afsides). Min Gud!

Edgard. Kunde en Mand ville skylde et Fruentimmer sin Formue og hele sin borgerlige Existens? Nei, det vilde være at fornedre sig selv, endog i den Elskedes egne Øine.

Esther. Men læg Mærke til det ene Ord, De nævnede: „den Elskede." Af Den, man elsker, kan man modtage Alt.

Edgard. O nei! Ikke engang af Den, man elsker.

Esther. Siig hellere, hvad De af Høimodighed ikke vil tilstaae mig: at for enhver Anden vilde Deres Stolthed maaskee have givet efter, kun ikke for mig, fordi min Ungdoms forskruede Ideer om Frihed og Uafhængighed endnu skadede mig i Deres Øine; De vilde ikke i nogen Henseende være i Gjæld til Den, der forekom Dem saa stolt?

Edgard. Maaskee.

Esther. Men saaledes vilde De ikke have tænkt, ifald De havde kunnet læse i mit Hjerte, ifald De havde seet, hvorledes Tid og Eftertanke lidt efter lidt adspredte de taagede Drømme, hvormed jeg tilforn havde forbittret Deres Liv, og ikke mindre mit eget. Men Himlen være lovet! Nu kan jeg sige: Jeg har en Ven, en Ledsager, en Herre; see her mine Rettigheder, min Frihed og

min Magt; jeg er glad ved at nedlægge dem alle

Edgard. O Esther!

Esther. Men ikke sandt, Edgard? Nu, da jeg har tilstaaet Dem Alt, og vi forstaae hinanden, nu vil De aldrig mere forlade mig?

Edgard. Aldrig!

Esther. Ihvad der saa skeer? ihvad for Omveerlinger, der kunde finde Sted i min Skjæbne? ihvad for Ulykker der kunde ramme mig?

Edgard. O min Gud! kan De tvivle?

Esther. Saa lov mig det helligt!

Edgard. Ja jeg lover . . . . (Han seer Emilie komme fra en Sidedør, og De Rouvray fra Baggrunden).

Trettende Scene.

De Forrige. Emilie. De Rouvray.

Edgard (vedblivende). I Deres Søsters, i min Onkels Nærværelse lover jeg høit og helligt, at jeg evig skal tilhøre Dem!

De Rouvray (forundret). Hvad er det, han siger?

Edgard (til De Rouvray). Jeg forudseer det, De vil dadle min Handling, De vil kalde mig en Ubesindig, thi De kjender min Stilling og veed, hvor lidet lovende den er. Men det faaer saa være! Naar man elsker, gjør man ikke store Fordringer til de udvortes Forhold; og vi skal nok komme ud af det med det Liot, som vi har.

De Rouvray. For Fanden! det troer jeg nok! Skulde man ikke kunne komme ud af det med syrretyve til halvtredsindstyve tusinde Francs om Aaret?

Esther (laggende Haanden paa hans Mund). Stille! stille!

Edgard (til Esther) Har De narret mig?

Esther. Jeg har Deres Løfte, De er min for evig, ihvad for Ulykke der saa rammer mig. Og da nu Rigdom er i Deres Øine en Ulykke . . . .

Edgard, Men med Deres Tilladelse ....

Esther. Men dersom det er den eneste Hindring, saa skal den snart blive rødet afveien; jeg behøver kun at gjøre som min Svoger, og sætte hele min Formue i Jernbane-Actier.

Emilie. Hvad for Noget?

Esther (afsides). Gud! hvad har jeg dog sagt!

Fjortende Scene.

De Forrige. **Dhennebon,** bleg og forstyrret af Udseende.

Dhennebon. Emilie! Emilie! lad mig omfavne Dig! Jeg er det lykkeligste Menneske! Endelig er jeg quit, og ude af al Knibe!

Emilie. Hvad er det da?

Dhennebon. Min Vexelmægler . . . Deres Hr. Broder, har igjen solgt mine Actier.

De Rouvray. Uden at spørge mig? Det bliver jo et uhyre Tab!

Dhennebon. Nei, jeg taber ikke, og jeg vinder ikke; han har meget behændigen valgt et Øieblik, da Actierne steg.

De Rouvray. Saa maa han rigtignok være meget behændig, thi et saadant Øieblik har der ikke været.

Esther (sagte til De Rouvray). Stille dog!

De Rouvray. Ah! nu begriber jeg det. Der maa være kommet spanske Efterretninger, en eller anden Seir, som fem Minuter sildigere er bleven til et Nederlag. Saadan gaaer det altid; snart stige og snart falde de.

Dhennebon. Har Du da ikke gjort som jeg, og benyttet det gunstige Øieblik?

De Rouvray. Nei, det veed Gud, jeg ikke har.

Dhennebon. Der kan man see! Han, som dog har Øvelse i Børs-Forretninger! Deraf lærer man, at det maa være meget vanskeligt at speculere.

Emilie. Det er en Grund mere til at lade det være.

Dhennebon. Det er saamænd ogsaa første og sidste Gang; jeg skal aldrig gjøre det mere. Jeg var en Afsindig, der ikke kjendte sin Lykke, en Blind, der vilde fordriste sig til at gaae paa egen Haand, men nu vender tilbage til sin Fører.

De Rouvray (slaaer Dhennebon paa Skulderen). Du er ret skabt til at trækkes ved en Grime.

Dhennebon. Det er mig det Samme, naar jeg bare bliver trukken godt. Men det er sandt, hvordan gaaer det nu Dig selv og Din egen Uafhængighed?

De Rouvray. Jeg gifter mig ikke, thi Folkets Mand bør ikke bære nogen Art af Lænke. Jeg opoffrer ikke det Ringeste af min politiske Mening, men derimod gjør jeg Afkald paa alle de Fordele, man tilbyder mig, thi Frihedens Talsmand bør holde sig udenfor Regjeringsmagten.

Dhennebon (halvsagte). Saa er Planen vel slaaet feil?

De Rouvray. Det er den, og det er mig inderlig kjært, thi nu er jeg min egen Herre og uafhængig. Nu kan vi spise Frokost med hinanden **en famille**, og der er Intet, som kan forstyrre os.

Femtende Scene.

De Forrige. **Tjeneren.**

Tjeneren (til De Rouvray). Her er Bud fra Tuilerierne, om Herren vil komme derop.

De Rouvray. Til Tuilerierne! Paa Øieblikket!

(Gaaer hurtigt, fulgt af Tjeneren).

Sextende Scene.

De Forrige (undtagen De Rouvray og Tjeneren).

Dhennebon. Han er uafhængig, ... idetmindste troer han det.

Emilie. Men han er det ikke meer end vi Andre. (Til Dhennebon). Thi, som Du seer, man er altid afhængig af Nogen, ... eller idetmindste af Noget, ... af sine Lidenskaber, om ikke af Andet. Det Eneste, man har at sørge for, det er at vælge sine Herrer godt.

Edgard (til Esther). Mit Valg er gjort.

Dhennebon (til Emilie). Og mit ikke mindre.

Kjøbenhavn. 1840.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

En Comedie i det Grønne,

Vaudeville i een Akt

efter det gamle Lystspil: „Skuespilleren imod sin Villie,"

af

H. C. Andersen.

Opført første Gang paa det kongelige Theater, den 13 Mai 1840.

Personerne:

Frank, Inspecteur hos en Greve . . . . . Hr. Stage.
Dalby, Skuespildirecteur ved et reisende Selskab,
forklædt som: Gaardskarl,
Haarkjærer,
Theatermaler,
Poet,
Souffleur,
Pyntekone . . . Hr. Phister.

Første Scene.

(Theatret forestiller en smuk Have, med Udsigt til en landlig Egn; til Høire en stor Pavillon; smukke Blomsterpartier danne Forgrunden.)

Dalby (alene, forklædt som Gaardskarl).

Dalby. Her er altsaa Skuepladsen! Disse grønne Træer ere Coulisser, og Kløvermarkerne med de smukke Skovpartier, danne Baggrunden. Det er godt ajort! det er et Theater paa sin Græsk, et Theater, som det, Göthe fik istand for sin Hertug. Pavillonen der er Tilskuerpladsen, eller rettere, den er Herskabs-Logen! derfra, gjennem de tynde Jalousier, seer Greven med sit Selskab min extemporerede Forestilling. Og hvo er de Spillende? Inspecteuren og jeg, Theater-Directeur Dalby, jeg, som i Smaabyerne bæres med Navnet af „Provindsernes —" ja man giver mig det bedste Navn fra den første Scene, det Navn, som der er meest i Mode. Og dog vil den gode Inspecteur Frank, det grevelige Huus's Statsminister, ikke tillade, at jeg kommer her med mit Selskab. Han skal meget haardt dømme den dramatiske Kunst og de som udøve den, og er nu Talen om et stakkels reisende Selskab, saa har han slet ingen Naade og Barmhjertighed. Greven betroede mig, at Inspecteuren paa det Bestemteste havde forsikret, at Ingen skulde faae ham til at see een eneste af vore Forestillinger. Dette bestemte mig. „Hr. Greve!" sagde jeg, „han skal ikke alene see min første Forestilling, men endogsaa selv spille med i den, blive Skuespiller mod sin Villie og sit Vidende!" En Comedie i det Grønne maa Stykket hedde, den gode Inspecteur skal selv komme til at improvisere det Halve. Der henne bag Nøddebuskene har jeg min Garderobe, Forvandlingen vil skee i et Nu, og hvo veed, da Manden jo har Lune, et ærligt Sind, og megen Sandhedskjærlighed, hvo veed? maaskee forvandler jeg ham med, gjør ham fra Fjende til Ven, og faaer ham til at erkjende, at der ogsaa ved en reisende Troup kan være et ret respectabelt Talent. Jeg er alt i mit første Costume! jeg er Gaardskarlen fra de fem Flasker! — der har vi Inspecteuren, som altid her ryger sin Morgenpibe! nu kan Comedien i det Grønne begynde. (Træder til en Side).

Anden Scene.

Frank (siden) Dalby.

Frank. Det er en deilig Morgen! Alt er saa forfrisket af den velsignede Natteregn! Men Regnen har ogsaa drevet alle de smaa Udyr frem. Hu, hvor her hopper af Smaafrøer! det er en mærkelig Mængde! og hvor de drive afsted! jeg vil ikke træde paa dem, det elendige Tøi! — — Opad Dagen kommer her en værre Drivt, saa har vi Selskabet, Hr. Dalbys Selskab! Theater-Directeuren! Herre Gud! det skal nu være saa stort! (sætter sig ned og ryger sin Pibe). Jeg tør give mit Hoved paa — nei, det var for meget! jeg troer knap jeg vil sætte mit Pibehoved derpaa, men vis er jeg paa, at der ikke er Een i Selskabet som staaer stort høiere end min Kat staaer! Men lad nu Greven om det. Han bliver nok kjed af dem.

Dalby (som Gaardskarl). Med Forlov! kan

han ikke sige mig, hvor jeg finder Forvalteren; han skal hedde Frank, sagde man mig!

Frank. Jo det er mig selv;

Dalby. Saa er det ham selv! tænkte jeg det ikke nok!

Frank. Og hvem er Du?

Dalby. Jeg er ogsaa mig selv.

Frank. Jeg mener, hvem har sendt Dig?

Dalby. Hvem der har sendt mig? Det har jeg selv gjort, for naar jeg selv sender mig selv nogetsteds, saa gaaer jeg selv og forretter mit Ærinde selv!

Frank. Naa ja, det er godt! Og hvad vil Du?

Dalby. Ja, men han maa kjende mig! det er mig, der er Næstsødskendebarn til Skoleholderens Christine! det er mig, som har lært Dem at dandse Hamborger-Skotsk og at dandse Kirsebærsuppen, som de dandse den i Fyens Land. Nei, jeg kan nok mærke, at Inspecteuren ikke kjender mig! — Jo, han skulde see mig en Gang til et Slaae-Gilde, naar Karle og Qvindfolk ere samlede i Gaarden.

Mel. En tydsk Soldater-Vise.

I Gaarden med min Pige saa øm,
Jeg dandser i Solens Glands;
I Støvlerne har jeg Sinker og Søm,
Derved kan man høre min Dands!
Der bliver ei Græs paa Pletten meer,
Kun Steenbroen der og Støv man seer,
Mens alle Smaapiger langs Væggen i Rad,
De hvidske: „med ham jeg dandse gad!"
De puffe hinanden og slaae Øinene ned;
Det er bare, pure Kjærlighed.
Selv Brødkonen seer paa sine Hjerter lidt,
Dem gav hun gjerne alle for mit!

Frank. Ja, det maa være et fælt Syn! men hvad var det nu egentlig, han vilde mig.

Dalby. Hvad jeg vilde ham?

Frank. Ja vist! han har jo ingen Ting sagt.

Dalby. Har jeg ingen Ting sagt? har ikke staaet her og snakket et heelt Qvarteer! han er en kurios Mand, Hr. Inspecteur; har jeg ingen Ting sagt? Naa, hvad var det da, han vilde, jeg skulde sige?

Frank. Er han drukken? det er jo ham der vil mig noget og ikke mig der vil ham noget!

Dalby. Saa? vil jeg ham noget? Hvem har sagt ham det, Inspecteur?

Frank (hæver Armen). Dit dumme —!

Dalby. Nei, ingen Haandtag, eller Drolen —!

Frank. Hvad var det Du vilde sige mig —?

Dalby. Ja, see saadan er det man skal tale. Gelinde! ganske gelinde! thi for mig kan de drikke derovre saa meget de lyste! et er jo dog ham og Grevskabet der skal etale det!

Frank. Hvo drikker derovre! Hvad skal jeg betale!

Dalby. Gelinde! gelinde! Commediantspillerne.

Frank. Er Comedianterne komne?

Dalby. Ja vist ere de komne! jeg tænkte at de kunde lade sig nøie med at æde Blaar! for det har jeg seet før! nei, Steeg vil de have! Fisk og Æggemad! og saa drikke de! — vor Herre maa vide hvor de siden efter kan gaae paa Linien; vi Andre kan have ondt nok, efter sligt et Gilde, at holde os paa Gulvet!

Frank. Altsaa ere disse Comedianter komne, og de ere tagne ind i Kroen?

Dalby. Ja i „de fem Flasker," hvor jeg er Gaardskarl! — Og da jeg nu har ladet Inspecteuren det vide, saa betænker han vel ogsaa mig, at jeg ikke skal sidde med tør Mund.

Frank. See, at han faaer mig fat paa Directeuren, forstaaer han, Directeuren; han hedder Dalby! siig til den gode Mand, at jeg venter ham her! det bliver bedst at han følger ham herover! forstaaer han? Vi have noget at tale sammen om.

Dalby. Jo vist forstaaer jeg! Diderikstøren vil han have fat paa. Jeg skal nok tage Karlen med mig, ja det skal jeg! Naar han seer mig igjen seer han ogsaa Diderikstøren! og naar han seer Diderikstøren saa seer han ogsaa mig! for see saadan er det! (Gaaer).

Tredie Scene.

Frank (alene).

Frank. Det var en løierlig Fyr! — Naa, saa har vi da Selskabet! jo, det er et rart Selskab! naa, hvor her vil ligge et Huus! og hvor de ville spise og drikke! — Det er rigtignok en frisk, grøn Green, de ere komne paa, disse Fugle fra alle Verdens Kanter! — det er ynkeligt! jo, jeg har kigget ind i deres Verden, jeg saae for femten Aar siden saadant et Selskab i Corsøer, og jeg saae Selskabet i sin Morgenbelysning: syv Personer i samme Kammer! hun, som spillede Dronningen, sad paa Sengekanten med en guul Spølleskaal i Haanden, den rørende Fader pudsede Støvler og første Elsker stoppede Strømper. Det var dem, som skulde hjælpe paa Smagen. Hele Theatret var tre Skjermbretter og saa gave de dog Hermann von Unna! til den hemmelige Ret kan jeg derfor tænke, de har vendt den værste Side ud af Skjærmbrætterne! Jeg kan blive i ganske ilde Humeur ved at tænke derpaa! forskruede ere de Allesammen! Phantasien løber nogle Aar løbsk med dem igjennem alle Smaabyerne og jo galere der klappes, desstærkere løbe Hestene, til Selskabet ligger paa den alfare Vei og maa bringes i Hospitalet og paa Fattighuset. O, det elendige Tøi!

Fjerde Scene.

Frank. Dalby (som Haarskjærer).

Dalby. God Morgen, min Herre! god Morgen!

Frank. God Morgen! hvad godt har De at sige mig!

Dalby. Godt? Naa, saa De troer endnu paa noget Godt i Verden! det er kun Forstandens Centrifugalkraft, som ved at holde disse udadstræbende Kræfter sammen, skaber en relativ Ro, der dog ingenlunde kunde kaldes en permanent Væren. Forstaaer han det?

Frank. De vil sige, at de ikke er tilfreds med Verden.

Dalby. Det Sublimat af Glæde over Livet, den som Livs Udbytte resulterende gjennemkjæmpede Tillid til Verden, det vil sige, den verificerede Congruens af Hjertets Fordringer og Bebudelser med Livets Præstationer, der ikke beviser ex matematica pura, men vanskeliggjøres de profundis, har jeg ikke tilegnet mig; men der er noget Stabilt i den Ro, som Philosophien giver mig!

Frank. De er meget ulykkelig?

Dalby. Jeg er Haarskjærer! disse tre Ord giver dem Begreber, som gjennembeclineret i Livets forskjellige Casibus, siger dem, hvor ulykkelig jeg maa være. Vor Kunst er præcipiseret! hvor er denne Klodevrimmel af Alongeparykker, gratiøse Hesteskoes Toupeer, magnifique Kanonbukler? Forsvundne! Kun paa Scenen opgraves endnu disse Mamuths-Knokler, disse pompeianske Skjønheds-Rester fra en svunden Fortid!

Frank. De er Theater-Friseur?

Dalby. Det er jeg! som Individ deprimeret af Verden, men ved Philosophien ledet paa det Centrale for min Roligheds Existense! jeg er Theater-Friseur!

Frank. Ja, der har De jo en viid Mark for Dem!

Dalby. Min Vei der, er æqval den uendelige Skrue!

Mel. La tarantella.

I den negative Væren
Var jeg strax, som ung Friseur,
Hegel læste jeg og Læren
Potensered mit Humeur.
Scenen blev nu min Arena;
Skue min Virken, stort og smaat:
Haar for en Anna Bolena,
Krølnak til en Askepot,
Sorte Lokker for en Spranze,
Reisning for en Pompadour,
Pung-Paryk til Jean de France,
Magdelones store Tour;
For en Lais, en Brynhilde,
Een i Hjerter, een i Spaer;
Blonde, Brune, Sure, Milde,
Selv for Fru von Potiphar!
Alles Haar correct jeg sætter,
Alting efter Tid og Sted,
Nagerkarle og Koketter,
Lapse, Helte, Guder med!
Borgemester, Kriger, Bonde,
Excellense og Student,
For de Gode, for de Onde,
Det for mig er eet omtrent!
Viva, viva, excellent!

Frank. Men hvad kommer det mig ved? Siig mig, hvad De egentlig vil mig?

Dalby. Hvad jeg vil? Eet er at ville, eet er at kunne! Villien er tidt et Phænomeen i den respectableste Skikkelse, saaledes som den træder frem i Hegels store Forsøg paa at begynde med Intet.

Frank. Jeg maa have den Ære at sige Dem, at jeg er et ganske almindeligt Menneske, jeg forstaaer mig ikke paa disse mange Snirkler, de gjøre mig kun vildfarende. Vil De ikke ganske simpelt sige deres Mening.

Dalby. Det er altsaa Ordenes Fremtrædelses-Form, der caotiserer Dem?

Frank. Bare De vilde give mig det klart og tydeligt, for ellers kan jeg ikke have den Fornøielse at tale med Dem.

Dalby. Det var fra det negative Moment igjennem hvilket og i Kraft af hvilket alle Bevægelserne skee, jeg vil gaae; det var fra Tankens store **Tohuwabohu** til Lys og Klarbed; men vi to kunne ikke tale! Gid da, at dette vort Mødes Høidepunkt forvandle sig til et i Tilværelsen forsvindende Moment; **dixi!**

(Gaaer).

Femte Scene.

Frank (alene).

Frank. Ja, vor Herre maa vide hvad han egentlig vilde! det kunde være meget godt hvad han fortalte, naar man bare forstod det! men vist er det, at krusseduller han Haaret ligesaa stærkt, som han krusseduller sin Tale, saa kan det blive kunstigt nok! — Det var en artig Fisk den! — nei, saa holder jeg mere af at faae en Passiar med min Tabakspibe, vi to forstaae hinanden. Hun er min Juno. **Juno per nubem** sige jo vi Latinere! ja midt i Skyen kysses vi; ha, ha! Tak i din Grav, min gode Christoffer Columbus for din Amerikas Reise; næst efter Kartoflerne var Tobakken det bedste Guld Du bragte os! — Hvad behager! mon vi skulle have havt Tobakken for den Tid! — jeg løber sommetider lidt vild i mine historiske Kundskaber! men det er det samme, naar kun Tobakken er god, og det er min! ved hver Sky jeg blæser, flyver der en end Grille bort og en god Idee ryger ind i det gamle Logi! — Nei hvor Fuglene synge! — de ere fornøiede over den smukke Morgen! ja kunde I ryge en Pibe med, saa vilde I nok synge endnu lystigere! — men hvad er det for en Karl der kommer, med bar Hals,

lange Haar og Knebelsbart. Nu hælder han sig op til et Træ! hvad mon han seer efter! Det er nok ogsaa en Ulykkelig, hvis Kunst har præcipiseret, som Haarskjæreren kaldte det. See, nu er han i Anmarsch!

Sjette Scene.

Frank. Dalby (som Decorationsmaler).

Dalby (idet han rask træder hen imod Inspecteuren og drager ham til Side). Min Herre, vil De ikke stille Dem der!

Frank. Hvorfor?

Dalby. Her skader De Maleriet, men tre Skridt bort, og de forhøier Effecten! — O hvor skjønt!

Frank. Hvad skal det betyde! Hvem er De min Herre!

Dalby.

Mel. af den forte Domino: Hvem jeg er?

Hvem jeg er?
Kan min Dragt Dem ei sige,
Jeg er Maler! o Held!
Skue disse Lokker dog, hvor rige!
Min bare Hals, som hos en Pige!
Alt dette maa Dem sige vel,
Jeg er en nyfødt Raphael!
Skjøndt jeg i Nutid fødtes,
Middelalderens Ideg blev;
Kun til den min Tanke knøttes,
Den mig henrev,
Jeg af den er Elev!

Frank. Jeg forstaaer Dem, De er Maler!

Dalby. Decorationsmaler og Maskinmester ved Hr. Directeur Dalbys Skuespiller-Selskab. Det var nær ved, overordentligt nær ved, at De havde faaet mit Pragt-Stykke at see, mit store Malerie, der skulde have blevet verdensberømt; men der gik Ild i Huset hvor jeg boede, og Troja steeg op i Flammer.

Frank. Det var Troja De havde malet.

Dalby. Nei, det var et Pest-Stykke, det var vederstyggeligt deiligt, og tillige allegorisk. Man saae ikke alene de Doendes Legemer, men ogsaa deres Sjæle, og disse vare saa bestemte angivne, at man kunde kjende de gode fra de onde. Ideen var egentligt laant fra et ubegribeligt deiligt gammelt Malerie i een af Roms Kirker; der seer man de to Rovere give Aanden op, og denne, Aanden, Sjælen er fremstillet ved en meget lang Pølse, som drages dem ud af Munden; hos den Gode er Pølsen hvid, og drages af Engle, hos den Onde er Pølsen sort og drages af Djævle! det er sublimt! og jeg gjengav dette, jeg mangfoldiggjorde det, jeg gav Sjælene Nuancer!

Frank. Men er ikke dette vel stærkt?

Dalby. Det er overordentligt! det er en Idee, der bærer Middelalderens Præg, og er derfor klassisk! lad os stille, uden Bevidsthed følge denne Romantik, saa kommer Inspirationen.

Frank. Ja, troer de det! skulde ikke Naturen, baade den, som er indeni os, og den som er uden om os, være de bedste at holde sig til?

Dalby. Ingenlunde! Naturen er skjøn, ja det veed Gud, den er skjøn! men den er ikke correct! — O, dog saa skjøn.

Mel. Malibrans Tyrolienne.

Høie Natur,
Jeg er din Troubadour!
Farvernes Pragt,
Skal udtale din Magt,
Meer sødt end Skoven,
Meer stærkt end Voven!
See Skyer svømme,
De er' dine Drømme,
Du lære mig maa
Dem at forstaae!

(Han synker drømmende hen, Musiken antyder Ecchoet, der ellers bliver sjunget.)

Hører de det deilige Echo?

Frank. Nei, aldeles ikke!

Dalby. Saa har De heller ikke Øre for Naturen! jeg elsker Den, og dog har den sine Feil.

Frank. Ja troer de det? maa jeg sige nok engang.

Dalby. Husker De Digterens Ord:

„Vel rødme Land og Hav ret smukt, i Aftensolens Flamme,
Men ak, Maneren, mærker man, bestandig er den samme.
Original er Solen ei, hvad saa den er forresten;
Bestandig staaer den op i Øst og synker ned i Vesten.
Saa komme Nattens Stjerner frem, men man sig ret maa harme,
De skinne vel, men Alt er koldt, der er ei Liv, ei Varme;
En Nattergal ret snurrigt slaaer sin Trille hist bag Muren,
Men der er ei Methode i, det er jo reent Naturen;
Desuden er den altfor ung, har neppe Duun om Hagen,
Og havde Sangen ingen Feil, saa sang den nok om Dagen.
Nu staaer da ogsaa Maanen op, og den er ei saa ilde,
Var den dog bare altid rund og ikke skifte vilde;
Høit skummer Bølgen, men for stærkt; den maa sig moderere —
Det hele roser vel Genie, men heller ikke mere!

Frank. Digteren mener det slet ikke, som De tager det!

Dalby. Naa saa De vil lære mig hvad Digteren mener! nei, min gode Mand, lad os aldrig tale om de Dele! Forsvar De ikke Naturen, den har sandelig ikke gjort noget for Dem!

Frank. O, De er en grov Karl!

Dalby. Naar jeg ret betragter dem, da virker De ogsaa fra denne Side forstyrrende ind paa Landskabet. Her skal De staae! her! det støder ogsaa mit Kunstner-Øie!

Frank. Vil De see De kan forføie Dem bort! eller jeg troer jeg glemmer mig selv!

Dalby. Glem Dem selv, som jeg skal see at glemme Dem, naar jeg med Farver giver denne Natur, saa rüig og dog saa fattig!

(Gaaer).

Syvende Scene.

Frank (alene).

Frank. Ih din uforskammede Knægt! jeg veed ikke om det var Galskab eller reen Malice! siger han mig ikke den ene Grovhed oven paa den anden! Jeg skal huske ham det! Han og Haarskjæreren var to Alen af et Stykke! det kunde blive et net Spand, skjøndt den sidste havde meest Uforskammenhed. Han var kunstgal, som man kalder det! Sygdommen var slaaet ud i Klædedragten.

Mel. Staae tidlig op, sy Tøfler, Skoe.

Vor Jord har meget Stort og Godt,
Men ogsaa grumme meget Smaat,
Som abe vil Geniet!
Saa kjækt de gjennem Verden gaae,
Men naar man rigtig seer derpaa,
De sik kun Liberiet!

Der kommer en ny! han har et Papir i Haanden; det er vist en af Skuespillerne selv, som studerer sin Rolle i det Grønne. Han kommer nærmere! — jo, han kommer her hen! han gaaer lidt langsomt. —

Ottende Scene.

Frank. Dalby (som Poet).

Frank. God Morgen, min Herre!

Dalby.

Herre?! Jeg er Deres Broder!
Fik vi ei den samme Moder!
Er vi ei Naturens Yoder,
Fik de samme Savn og Goder,
Vi er Brødre! favn mig Broder!

Frank. De har et meget kjærligt Gemyt.

Dalby.

Kjærlighed er al min Tanke!
Føl dog dette Hjerte banke,
Og lad Armen, som en Ranke,
Snoe sig om din Krop, den slanke!

Frank. De er Skuespiller?

Dalby.

Nei, og dog et Ja tillige!
Jeg har Plads i hines Rige;
Jeg er Digter skal jeg sige!

Frank. Hvad, er der ogsaa en Digter ved Selskabet?

Dalby.

Jeg forandrer hvert et Stykke,
Jeg paa det et Kys maa trykke,
Give det sit bedste Smykke,
Og saa veed man det gjør Lykke!

Frank. Hvad, forandrer De Digterens Værk, skriver De Deres Mening ind i Stykkerne?

Dalby.

Kunstudtrykket er, at bøie!
Jeg Guirlander maa tilføie,
Som fortryller Mængdens Øie.
Prosa veed jeg at ophøie,
Spænde den i Rimets Tøie,
Saa den maa os sødt fornøie!

Frank. Jeg troer Gud hjælpe mig, De taler paa Vers!

Dalby.

Musen vækker mig af Blunden,
Trykker mig et Kys paa Munden,
Derfor jeg i Morgenstunden,
Naar jeg vandrer gjennem Lunden,
Gjennem Dale, Skovens Sale,
Kun i Versemaal kan tale!

Frank. Eet er Poesie, et andet er at rime.

Dalby.

Ei saa ganske, som De tænker!
Det er Formens søde Lænker,
Som den bedste Fryd os skjænker!

Frank. De har ikke selv skrevet noget Heelt?

Dalby.

Heelt?! o jo! De strax skal høre,
Hvad Dem selsomt dybt vil røre,
En Musik for Deres Øre.
Jeg Dem strax bekjendt vil gjøre
Med mit Sørgespil: Alcmene:

(læser op af sit Manuskript)

„Første Act og første Scene,
Prinds Actræus kommer ene —!"

Frank. Jeg beder Dem, De maa endelig ikke uleilige Dem!

Dalby.

O det maa De ikke mene!

(læser)

„Første Act og første Scene,
Prinds Actræus kommer ene —!"

Frank. Nei mange Tak! saadan paa Morgenstunden kan jeg ikke med Sørgespil, jeg vil da heller have saadanne smaa Digte —!

Dalby

(griber i Lommen og læser Overskriften af flere Digte).

Her er eet om: røde Kinder.
Her er eet: de tre Gudinder.
Her, „hvad kommer og forsvinder?"
Dette kaldes: „Bly Kjærminder."
„Ode til de skjønne Qvinder!" — —

Frank. Dersom jeg skal høre eet, maa jeg saa ikke bede om det korteste; jeg holder meest af denne Slags.

Dalby.

O forlang, vær ikke bange,
De skal faae saa mange, mange,
Som min Muse kan undfange
Under Sommernætter lange!

Frank (aff.) Hvordan skal jeg slippe det Menneske!

Dalby (læser).

„Bølge- Sukken, stille Vuggen,
Nedad Duggen,
I det klare Maaneskjær!"

Frank.. Jeg skal give Dem en Prøve paa hvad det er for Digte jeg holder af, for Hr. Baggesens: „Der var en Tid da jeg var meget lille, o. s. v. (Han vedbliver dette Digt).

Dalby (paa samme Tid).

Ti! — Ei er De værd at nyde,
Hvad min Musa kunde byde,
Som Musik det skulde lyde! —
Dybt Dem ind i Sjælen fryde!
Ti! De maae mig ei afbryde! —
De mit Blod saaer til at syde! —
(gaaer).

Niende Scene.

Frank (ene).

See saadan skal man bære sig ad med de Karle! vil man slippe dem, skal man bare læse de andre Poeters Vers for dem, saa løbe de strax! De vil kun høre sig selv! — Det er jo en mærkelig Samling af originale Folk, Hr. Dalby har. Jeg gad vidst hvorledes Damerne ere! skulde her ikke komme nogle af dem! nei de ligge nok op ad Formiddagen! Det maa i Grunden ikke være saa let at holde stigt et Selskab i Ave. Det er nu ogsaa et Indfald af Greven, med denne Comedie, disse Sommerforestillinger! Gid han havde vilde høre mine Forestillinger derimod, men i Stigt er han urimelig. Der vil nu han og hans gode Venner frivilligt lukkes inde i en Sal og see paa malede Træer, mens Skoven udenfor er frisk og grøn! god Fornøielse! Jeg skal ikke have noget af den. Naar han sidder der, som i en Trantønde, vil jeg sidde her paa Bænken og see Myggene dandse Ballet, høre paa Graaspurven og Svalen, hvad de fortælle. — Men der kommer en ny Person, han hører vel ogsaa til Truppen. Det er naragtigt nok, jeg har Hovedet saa fuldt af det Selskab, at jeg troer om ethvert Menneske jeg i Dag seer, han maa være een af Gjøglerne. Maaskee er det et ganske anderledes skikkeligt Menneske! —

Tiende Scene.

Frank. Dalby (som Souffleur).

Dalby (meget stammende). Ærbødigste! Er det Hr. Greven, jeg har den Ære at hilse paa!

Frank. Nei, jeg er Inspecteuren her paa Godset.

Dalby. Ærbødigste! — Jeg maa ogsaa paa det indstændigste bede Dem om Forladelse fordi jeg uden egentlig Tilladelse spadserer lidt om i denne særdeles skjønne Have!

Frank. Behag at gaae hvor De vil!

Dalby. Ærbødigste! — God Morgen! — (vil gaae).

Frank. De skulde ikke høre til Hr. Dalbys Selskab.

Dalby. Jo, ærbødigste! — (bukker meget dybt og seer da Levkoierne i det nærmeste Blomsterbed). Tør jeg tillade mig at lugte til disse skjønne Vœrter! (han bøier sig ned til Jorden for at lugte til Blomsterne).

Frank. Behag at plukke Dem een!

Dalby. O nei! — den dør, naar den plukkes af! hvor de er søde.

Frank. Forstod jeg Dem ret, hører De virkelig til Hr. Dalbys Selskab?

Dalby. Ærbødigste! jo!

Frank. Er det mueligt!

Dalby. Ja, De kan have Ret deri, det synes usædvanligt, da jeg har den lille Natur-Feil at jeg stammer, men den kommer Selskabet meget til Gode. Jeg er Souffleur, og naar Souffleuren stammer, saa siger han dem jo Ordene to, tre Gange, og det er meget godt for de Spillende!

Frank. Ja deri har De Ret!

Dalby. Ærbødigste! god Morgen! (vil gaae).

Frank. Hvorledes er egentligt dette Hr. Dalbys Selskab?

Dalby. Det er udmærket!

Mel. Lorcks Hamborg-Skotsk.

Vor Prima-Donna har et Navn,
Hun Frøken er fra Kjøbenhavn,
Og kjender Verden excellent;
Et Aar hun har hos Kehlets tjent!

Frank. Naa, saa hun har været Opvartnings-Pige!

Dalby. Nei, Selskabs-Frøken paa Rosenlund!

Vor Elsker høit jeg rose tør,
Kun synger han mig lidt med Smør,
Han er fra Holsten, han er rar,
Og det er holstensk Smør han har!

Frank. Ere de Andre ligesaa gode, som Prima-Donna og Elsker ere det?

Dalby. O, de ere meget bedre!

Vor værdige Fader, see dog ham!
Han gives af en tyk Madam;
Hun ei til andet bruges tør,
Men værdig er hun, som sig bør!

Frank. Det maa være et rart Selskab! har jeg ikke nok tænkt det.

Dalby. Ja!

Vort Selskab, det er excellent!
Sig selv det være kan bekjendt.
Vi spille stort, vi spille smaat,
Og alting spilles lige godt!
O, De vil grœde, De vil lee,
Naar De vort Selskab faaer at see!

Ærbødigste!

Frank. Ærbødigste! skal det allerede være!

Dalby. Turde jeg lugte endnu en Gang til den søde, lille Blomst der staaer! — men ikke plukke den! O nei, ikke plukke den! Ah! — den er ogsaa saadan en lille Souf-

fleur, der beskedent tilhvidsker os skjønne Tanker, vi skulle udtale! Allerærbødigste! (gaaer).

Ellevte Scene.

Frank (ene).

Allerærbødigste! — Han var idetmindste høflig, og en heel Deel fik jeg at vide! — Lad see! Prima-Donna har tjent som Selskabstroken paa et Kaffehuus, hvor hun har samlet Menneskekundskab! første Elsker synger med Smør, men det er holstensk! ja, det forstaaer jeg nu ikke saa ganske, men jeg kan tænke at det maa være en feed Sang han giver! Den rørende Fader spilles af en gammel tyk Madam, og Soufleuren stammer, saa hvert tredie Ord bliver halshugget. Der maa komme gode Ting ud af det, naar Comedianterne ikke kunne deres Roller, men saadan glubsk skulle tage dem ud af Munden paa ham. Jo, Greven vil vist blive inderlig fornøiet!

Mel. Af Nonnerne.

Man give vil
Ei smaat, som Vaudeville,
Nei Sørgespil,
Alt hvad der Pragt skal til,
Det Sværeste man allerhelst vil spille.
:,: Placaten lover godt,
Men hvad man faaer er smaat! :,:

He! he! he! — Det lader ellers ikke til, at Hr. Dalby vil komme; maaskee at Karlen ikke har fundet ham! Jeg troer næsten jeg vil gaae lidt ud ad Veien, møder jeg kun ikke der den halve Bande.

Tolvte Scene.

Frank. Dalby (som Pyntekone).

Dalby. Mange Tak, Hr. Inspecteur! mange Tak! — hvor De seer god ud, og er dog Skyld i disse Taarer!

Frank. Jeg, min gode Kone!

Dalby. Gode Kone! — ja det er det samme! jeg er en god Kone, og dog har han lagt Haand paa mig, knupset mig har han.

Frank. Hvo har været saa uartig.

Dalby. Det har min Mand! Decorations-Maleren! det var rigtignok i Enthusiasme han gjorde det; i en Extase hvori De havde sat ham.

Frank. Hvad, er det unge Menneske Madamens Mand!

Dalby. Vi er samme Legeme og samme Aand! han er Ild og Begeistring, lever kun for Middelalderen. —

Frank (sagte). Han har endogsaa taget sig en Kone af Middelalderen, (høit) De er Skuespillerinde?

Dalby. Er? — Ak, husker De hvad der staaer saa skjønt og sandt i Don Carlos: „De skjønne Dage i Aranjuez er nu tilende!" jeg er nu ansat ved Costume-Arrangementet! jeg er første Dame ved Personalets dramatiske Garderobe!

Frank. De er Pyntekone?

Dalby. Fy! — jeg skulde blive vred paa Dem! — og dog, De har noget saa inderligt godt, noget saa barnligt, uskyldigt. Elskelige Sjæl af et Mandfolk!

Frank. Hvad for noget!

Dalby. Hvad er jeg! og hvad har jeg været! ak! det er en lang Historie! (tager en Havestol og sætter sig).

Frank. Det lader til hun vil blive her!

Dalby. Sæt Dem hos mig! jeg føler mig saa god og reen i Deres Nærhed. Sæt Dem!

Frank. Naa da! (sætter sig).

Dalby. Den lille Askepot kom paa en Trone, jeg er steget ned fra en Trone og blevet Askepot hos de stolte, strænge Søstre! „hjælp nu mig!" „Jeg skal være smækkrere! giv mig Naale, giv mig Traad!" „Bring mig Galaner!" — Galoner mener jeg! O hvad der er en Skrigen, en Løben og Renden, ja man kunde saamæn skrive baade en Comedie og en Tragedie om mit Liv og Levnet!

Frank. Jeg forstaaer ikke ret deres Ulykke!

Dalby. Min Ulykke! nei, den forstaaes kun af dette Hjerte (lægger Haanden paa sit). Jeg var engang første Sangerinde, første Skuespillerinde og næsten kan jeg sige, det første mimiske Talent. O De skulde have seet mig, som lille, vild Otaheiterinde, uskyldig og leende! De skulde have seet mig, som Semiramis, dette indadvendte Dolke-Blik! der var flere Herrer, som fik ondt! Og nu som den skjønne Zemire! jeg forsikkrer Dem, jeg pudrede aldrig mine Arme, det var reen Natur saa hvide de vare! — Ja nu maa De ikke see paa dem! Gud!

Frank. O, jeg seer slet ikke!

Dalby. Jo, De gjør! De er en lille Lux! Tartuffe! Tartuffe!

Frank. Jeg vil bede Dem ikke at sige sligt!

Dalby. Det mener De ikke! — jeg kjender den hele Skala af Mandfolk. O, hvor de have sværmet for mig. Naar jeg spillede stod der en lang Hale udenfor Huset. Herrerne skar mit Navn ud af Placaten og aad det paa Smørrebrød! jeg kunde fra Bræderne høre hvad de talte i Parquettet. Hun er charmant! guddommelig! hvilket Fruentimmer! — Og naar jeg saa sang, slog de Alle galt Takt med Hovedet!

Frank. De sang ogsaa!

Dalby. O, deiligt! Min Triumph var: „Mir fliehen alle Freuden," med Variationer; saa var Publicum ikke længer Menneske! jeg er blevet bekrandset! Ak! — Nu er min Sang kun en Ruin. Nu skal De høre min Ruin! — De siger nei, men Deres Die siger jo! vel, jeg adlyder, (synger paa tydsk „mir fliehen alle Freuden," med Variationer).

Frank. Det er al for megen Besværlighed for min Skyld.

Dalby. Besværlighed! O, hvad gjør man ikke for Dem! jeg kom med Had i mit Hjerte mod Dem, men dette Had er forvandlet til Kjærlighed!

Frank. Hvor jeg har en lykkelig Skjæbne!

Dalby. Den fortjener De! Mig er der spaaet: Du skal døe, som Inspectrise! — Min Mand, Maleren, er for begeistret til at kunne leve længe, thi Begeistring tærer! — Fred med hans Minde! — Jeg skal døe, som Inspectrise! maaskee! — Hr. Inspecteur, jeg har seet Dem, jeg har faaet en Anelse! — min Qvindelighed byder mig at gaae! — Jeg Inspectrise!!! Lev vel da! barnlige Sjæl med det kraftige Blik. (gaaer).

Trettende Scene.

Frank (ene).

Ih, hvad gaaer der af Mennesket! hun var da det meest kokette Fruentimmer jeg har kjendt! tagde hun ikke formeligt an paa mig! Inspectrice vil hun være, jo, nu løber man om! det har da ogsaa været et net Selskab, hvorved hun har været som Nummer eet. Og dog kan hun have gjort Lykke! Publicum har ogsaa sine Svagheder! jeg husker nok fra mine unge Dage, da jeg saae et Par ordentlige Comedier, hvor jeg da imellem ærgrede mig over Publicum og tænkte: Acteurer og Skribenter recenseres, Publicum skulde ogsaa have deres Critik, hvorvidt det havde klappet rigtigt eller galt, hvorledes det havde staaet sig med Dømmekraften.

Mel. Den Nattergal synger i Midnattens Stund.

Om Publicum tidt man kan sige med Ret,
At det i sin Handling og Snakken,
Sig viser — ja, jeg tør ei sige det,
Men det burde have paa Nakken!
Dog gjør det lidt galt, ja saa trøster det sig:
„O, det var min Naboe og ikke mig!"
Blev Publicum resenseret,
Jo, jo, saa var det leveret!

Fjortende Scene.

Frank. Dalby (som Gaardskarlen fra første Scene, han bærer en stor Kurv).

Dalby. Inspecteur!

Frank. Naa, er han der! fik han ikke fat paa Directeuren?

Dalby. Jo vist! Her er „Diderictøren," og nogle af Banden.

Frank. Hvor ere de?

Dalby. Her er hele Comersen, Inspecteur. Først er jo jeg, og jeg er jeg!

Frank. Snak nu ikke saa meget! hvor ere alle de Mennesker han taler om.

Dalby. Jeg er jeg! og her — (han tager Haarskjærerens Paryk op af Kurven og siger i dennes Character) „det var fra det negative Moment igjennem hvilket og i Kraft af hvilket alle Bevægelserne skee, jeg vilde gaae! det var fra Tankens store Tohuwabohu til Lys og Klarhed!" — Der har De Haarskjæreren!

Frank. Men hvad er dog alt dette!

Dalby (tager Malerens Paryk frem). „Naturen er skjøn, ja det ved Gud, den er skjøn, men den er ikke correct!" — Her har De Decorations-Maleren.

Frank. Jeg begriber ikke!

Dalby (tager Poetens Paryk).

„ — — I Morgenstunden,
Naar jeg vandrer gjennem Lunden,
Gjennem Dale, Skovens Sale,
Kun i Versemaal kan tale!"

Der ligger Poeten! (tager Souffleurens Paryk). „Turde jeg lugte endnu engang til den søde lille Blomst, der staaer!" — Kjender De ikke nok Souffleuren? Og her, (tager Pyntekonens Hat). Jo, min Herre! — „De er en lille Lur! Tartuffe, Tartuffe!" —

Frank. De er bestemt Hr. Dalby selv!

Dalby. Det er jeg! (kaster Gaardskarlens Haar). God Morgen Hr. Inspecteur.

Frank. Det var Dem alene, alle de Mennesker jeg her har seet i denne Morgen?

Dalby. Mig alene!

Frank. Saa bøier jeg mig for Deres Talent! men skal jeg troe, hvad De selv har sagt, som Souffleur, saa er nok det øvrige Personale — — !

Dalby. Tro ikke Souffleuren! hvad jeg lod ham sige var kun et Speilbillede af Deres egne Tanker! Greven har sagt mig, at De ikke engang vilde see en af mine Foresillinger; De har selv spillet med i den første; vi faae nu at høre, hvad vort Publicum siger!

Mel. Af Lindblad: „Wintern rasat ut bland våra fjällar."

(i det han vender sig mod Pavillonen).

Stykket selv ei Handling just leverer,
Det var kun en Arabesk De saae,
Her fremtraadte nogle Characterer,
Stykket maa om dem som Ramme staae.

(Til Publicum).

Digteren tog frem et gammelt Stykke,
Friskeb' Farven op og malte til,
Mueligt det igjen da gjør sin Lykke;
Gid De med et ja besvare vil!

Zanetta, eller: Spøg ikke med Ild.

Syngestykke i 3 Acter af Scribe og de Saint Georges;

Musiken af Auber;

oversat og indrettet for den danske Skueplads af Th. Overskou.

Personerne.

Carl den Sjette, Konge af begge Sicilier;
Nisida, Prindsesse af Tarent, hans Søster.
ev Rodolfo di Montemar, Kongens Yndling.
Baron Mathanasius von Warrendorf, bayersk Statsraad og Livlæge.
Zanetta, en Gartnerpige.
Dionigi } Hofmænd.
Ruggiero }
Tchirkoschir, Baronens Heiduk.
Hoffolk.

Handlingen foregaaer i Palermo, i Aaret 1740.

Første Act.

Den prægtige Slotshave i Palermo. Paa Tilskuernes høire Side en Lysthytte, hvori der staaer et Bord; paa venstre Side et rigtdækket Bord.

Første Scene.

Greven, Baronen, Dionigi, Ruggiero og flere unge Hofmænd (have netop endt deres Frokost). Tchirkoschir (staaer bagved Baronens Stol og skjænker i hans Glas).

Chor.

Vi Bachus vil hylde, thi Livet er kort,
Og han med sin Thyrsusstav let tryller bort
Hver Sky, som ders Himmel gjør sort,
Naar vi ved hans Alters Fod
I Druens Blod
Drikke Mod!
Hvis spottet Du bliver af Kjærligheds Gud,
Hvis Venner ved Hoffet har stukket Dig ud,
Saa tøm Din Pokal, thi paa Bunden af den
Du finder Dit Haab og Din Tillid igjen!

Dionigi. Bravo! — men nu have vi nok af Musiken.

Ruggiero. Rigtigt! man kan ikke høre hvad man selv siger. Herr Doctoren har jo ikke kunnet komme til at indføre et Ord for vore Tarantteller.

Baronen (alvorlig) Vi Tydskere tænke meget, men tale lidet, især ved Bordet! (til Heidukken, som skjænker i hans Glas). Ikke sandt, Tchirkoschir?

Tchirkoschir. Ja!

Greven. Jeg vil, endskjøndt det maaskee er ubeskedent, tillade mig at gjøre et Spørgsmaal til Hr. Baron Mathanasius von Warrendorf, Statsraad og Livlæge i Churfyrsten af Bayerns, eller, rettere sagt, i Hans keiserlige Majestæt Carl den Syvendes Tjeneste. Jeg gad nemlig gjerne vide, hvorledes det gaaer til, at Hr. Baronen opholder sig her i Palermo paa samme Tid som hans Herre lader sig i Frankfurt udraabe til tydsk Keiser?

Baronen (rolig). Det skal jeg sige Dem, mine Herrer! jeg har en vis Indbildning om mig selv — jeg har aldrig taget feil, hverken i Medicinen eller i nogen anden Ting — (holder Glasset hen for sin Heiduk). Ikke sandt, Tchirkoschir?

Tchirkoschir. Ja!

Greven. De er meget lykkelig.

Baronen. Nu er der i Spanien og paa Sicilien udbrudt en smitsom Sygdom, som truer med at ødelægge Europa — en Feber —

Greven. Forfængelighedsfebren?

Baronen. Nei, en anden — en Art guul Feber —

Ruggiero. Ah, Maladettaen, som har anrettet saa megen Ødelæggelse —

Baronen. Et frygteligt Onde, som hverken sparer Høie eller Lave. Det er efter allerhøieste Befaling og til Nytte for Videnskaben, at jeg er tagen hertil for at studere denne Sygdom.

Greven. Ah, saa havde De ikke ladet Comtesse Spalanti, deres deilige Tilkommende, tage hertil fra Mailand — det er jo at sætte hendes Liv i Fare. Nei, Hr. Baron! der maa være en anden Grund til at De i en heel Maaned har opholdt Dem her hos vor unge Konge, Carl den Sjette.

Baronen. En stor Regent, mine Herrer! ung, tapper, elskværdig — som med sit Sværd har erobret Kongeriget Neapel — jeg drikker paa hans Velgaaende.

Greven. Hr. Baronen svarer ikke.

Baronen. Det er mig umuligt — jeg drikker paa Kongens Velgaaende. For Resten, mine Herrer! jeg frygter aldeles ikke for min Forlovede — Prindsessen, som be-

ærer hende med sin Ydest, har været saa naadig at overlade hende nogle af sine Værelser, og hidtil har Slottet været forskaanet for Sygdommen — dog — jeg glemmer — som sagt: (holder Glasset hen imod Selskabet.) Kongens Skaal!

Alle (reise sig). Kongens Skaal!

Ruggiero. Og nu vore Damers Skaal.

Baronen. Det er ikke mere end billigt.

Ruggiero. Enhver bør tømme sit Glas for den, hvis Tilbeder han er. Jeg begynder — for Grevinde Bianca!

Dionigi. For den deilige Zagorala — den fortryllende Sangerinde!

Baronen. Jeg, mine Herrer! jeg siger: for min Brud!

Alle. Det gjør De ret i!

Dionigi. Og Du, Rodolfo?

Greven. Jeg, mine Herrer — jeg er sat i en stor Forlegenhed.

Ruggiero. Han har Ret. Jeg kjender virkelig ikke nogen Dame, hverken i Palermo eller i Neapel, hvis Ridder han er.

Baronen. Maa det nu, til Gjengjæld være mig tilladt at gjøre Hr. Grev Rodolfo di Montemar et Spørgsmaal? Jeg gad nemlig gjerne vide, hvorledes det gaaer til, at De, som er ung, rig, af høi Adel, Kongens Yndling, ikke endnu har udkaaret Dem en tilbedet Skjønne blandt de unge Sicilianerinder?

Greven. Fortryllende, blændende Skjønheder! (høver sit Glas). Deres Yndigheders Skaal, mine Herrer!

Baronen. Hr. Greven svarer ikke.

Greven (i Baronens Tone). Det er mig umuligt — jeg drikker.

Ruggiero. Du vil sige os hvem hun er?

Greven. Saasnart hun er Nogen — saasnart jeg har gjort mit Valg.

Chor.

En Skaal for den Skjønne, som ei vi maa kjende;
Gid Lykken snart høve for mig hendes Sløre;
Maaskee i mit Bryst hun en Elskov kan tænde,
Som, var den end haabløs, lykksalig mig gjør!

(Alle have reist sig og tømme deres Glas. Kongen kommer i Baggrunden; de blive ham vaer og gaae fra Bordet.)

Anden Scene.

De Forrige. Kongen.

Baronen. Kongen, mine Herrer!

Kongen (munter). Ingen Omstændigheder, mine Herrer! vi ere ikke mere i Neapel; ingen Ceremonier, ingen Etiquette her i Gladens Bolig; Kongen er her ikke — det er kun Carl, Deres Ven, Deres Selskabsbroder, som det gjør ondt, at han ikke er kommen før for at være med ved Deres Skaal — er det Tid endnu?

Ruggiero. Til den Skaal fremfor til nogen anden, Sire!

Kongen. Ruggiero, min Perle! skjænk da i for mig. Mine Herrer! hvad gjælder Skaalen?

Ruggiero. Rodolfos Kjærlighed.

Kongen (sætter Glasset). Ah!

Baronen. Hans tilkommende Kjærlighed — den som skal fødes.

Kongen. Virkelig! Og De, Hr. Baron! De har tømt Deres Glas paa hans Lykke i den?

Baronen. Naturligviis! Tør jeg spørge Deres Majestæt, hvorfor De ikke følger vort Exempel?

Kongen. Det behøves ikke, siden Skaalen alt er drukken. Jeg drikker derfor Deres Skaal, Hr. Baron!

Baronen. Megen Ære!

Kongen (sætter Glasset bort). Mine Herrer! jeg har tænkt paa hvorledes vi skulle fordrive Dagen. I Aften have vi Bal og om en Timestid en Lystseilads, hvori min Søster og alle Hoffets Damer deeltage.

Baronen. Tør jeg ogsaa have den Lykke?

Kongen (meget venlig). Naturligviis! jeg haaber ogsaa at see Deres Forlovede i Partiet.

Greven. Skal jeg have den Ære at ledsage Deres Majestæt?

Kongen (kold). Ingen tvinger Dem dertil; De har andre Forretninger, som det vilde gjøre mig ondt at forstyrre Dem i. (Greven bukker dybt og gaaer).

Dionigi (levende, med dæmpet Stemme). Men han er jo falden i Unaade?

Ruggiero (ligeledes). Aldeles!

Dionigi (som før). Han — Yndlingen! (til Kongen med munter Mine) Ah, Sire! det havde vi ikke troet.

Ruggiero (i samme Tone). Saa Grev Montemar er virkelig —?

Kongen. Nok, mine Herrer! ikke mere derom! (med Værdighed) Kongen kommer, forlader os. Alle bukke med Ærbødighed og gaae; Baronen vil følge efter dem). Hr. Baron! jeg beder — bliv!

Tredie Scene.

Kongen. Baronen.

Kongen. Hr. Baron! jeg har ladet mig fortælle, at De ikke alene er en udmærket Læge, men en Mand med megen Tact og Snuhed.

Baronen. Det veed jeg ikke, Deres Majestæt! men jeg har en Indbildning om mig selv: jeg tager aldrig feil.

Kongen. Det er det man siger. Man paastaaer endogsaa at Deres Herre, Churfyrsten af Bayern, nu den mægtige Keiser Carl den Syvende, ofte betjener sig af Dem i vigtige Sager, (Baronen bukker uden at ville svare) i Forhandlinger af en meget delicat

og hemmelig Natur; og at De i dem, uden at være beklædt med nogen officiel Charakteer, gjør ham større Tjeneste end nogen accrediterer Ambassadeur. (Baronen bukker atter) Jeg har endogsaa — jeg tilstaaer det — troet, at det er et Ærinde af denne Art, som har bragt Dem til mit Hof, og at Deres Studium af denne Maladetta, denne frygtelige, smitsomme Feber, er et blot Paaskud.

Baronen. Det er den rene Sandhed.

Kongen. Nu vel, altsaa — (standser) Men jeg frygter for at De vil blive vred.

Baronen. En Diplomat bliver aldrig vred.

Kongen. Hvad — De, som er saa fiin, snu — har De ikke ahnet hvad jeg strax har opdaget, jeg, der dog, som Konge, aldrig bør see noget? har De ikke mærket, at denne unge Fusentast, Grev Montemar, til Trods for den Ærbødighed, De maa kunne gjøre Regning paa ved mit Hof, har hemmeligen understaaet sig til nære Hensigter med Hensyn til en Person, hvis Ære er Deres?

Baronen. Og denne Person er?

Kongen (utaalmodig) Deres Forlovede, naar jeg da endelig skal være nødt til at gjøre Dem opmærksom paa Faren — Deres Forlovede, Hr. Baron! til hvem han, saasnart hun kom hertil, gjorde Cour med største Heftighed.

Baronen. Det er muligt — men han saae strax at det var til ingen Nytte og voatede sig vel for at fortsætte sine Angreb.

Kongen (hæftig) Fordi de ere i Forstaaelse med hinanden; de ere enige. Og De kommer ikke i Bevægelse, bliver ikke urolig?

Baronen. En Diplomat kommer aldrig i Bevægelse — og dersom ikke jeg omvendt frygtede for at Deres Majestæt vilde blive vred —

Kongen. Hvad det angaaer — De kan være rolig.

Baronen. Saa vilde jeg sige, at jeg ikke kan begribe, at en Konge, som er saa forstandig, saa indsigtsfuld, ikke allerede har ahnet det, som jeg, der er fremmed ved hans Hof, strax har troet at opdage. (standser) Men om Forladelse, hvis jeg tør —

Kongen (smilende). Bliv ved, Hr. Baron! bliv ved! Jeg er ikke bange for Noget — ikke engang for Sandheden.

Baronen. Saaledes gaaer det ogsaa mig; jeg søger den bestandig — det er mit Embede at finde den.

Kongen. Og mit at høre den. Men ved denne Leilighed har jeg heller ikke stort at berømme mig af; thi jeg er ikke i Deres Stilling — jeg har ingen Kjæreste —

Baronen (langsomt). Men De har en Søster.

Kongen (levende). Hr. Baron!

Baronen. Jeg kan tage feil — endskjendt, det er ikke min Vane — men denne Greve, som har kæmpet ved Deres Side, som følger Dem i Farer og Fornøielser, som tidlig og sildig har Adgang til Slottets indre Gemakker og modtages i Deres Familie, han har maaskee ikke uden Fare seet Prindsessen af Tarent, hvis Ynde, Aand og Talenter ere berømte i hele Europa.

Kongen. Hvad fører Dem paa denne Formodning?

Baronen. Denne unge elskværdige Adelsmand bringer ikke nogen Dame sin Hyldning; man kjender Ingen, som har vundet hans Kjærlighed — Deres Majestæt forstaaer — man maa antage, at han nærer en dyb og hemmelig Følelse, som det er ham vigtigt at skjule.

Kongen (stolt). Og De kan troe, at den gjælder min Søster?

Baronen (bukker) Deres Majestæt troede dog at den gjaldt min Forlovede.

Kongen. Hans Konges Søster, Philip den Femtes Blod! — nei, nei! det er umuligt! for en saadan Utaknemmelighed, en saadan Forbrydelse vilde ingen Straf være stor nok — og De tager feil, Doctor! De tager feil!

Baronen. Det vilde da være første Gang.

Kongen. Jeg siger Dem, det er Deres Forlovede, han er forelsket i og elsket af! Men stille, — der kommer Prindsessen ene og tankefuld — ikke et Ord i hendes Nærværelse — men man maa passe paa.

Baronen. Det er netop mit Ønske. — som tilkommende Ægtemand og Diplomat. (De gaae ipadserende ud i Nærheden af Løvhytten.)

Fjerde Scene.

Prindsessen (alene).

Aria.

Himlen er blaa og speilklar Boven heniler,
Zephyr udaander Blomsterduft her;
Milde Natur! fuld af Ynde Du smiler —
Ahner Du vel at han er nær?

Jeg, kold for Tronens Glands,
Om Amors Lok slynger Seirens Krands;
Held den til hvem Du steg ned,
Blide Kjærlighed!
Midt i Overflods Rige
Vi Glæden savne maae;
Tungt sig Dagene snige,
Af Længsel vi forgaae —

Derfor jeg Tronens Glands
Vil fly og række Amor Seirens Krands,
Held den til hvem Du steg ned,
Blide Kjærlighed,
Med ukjendt salig Lyst
Du opfyldt har mit Bryst;
Kjedsomheds tunge Baand
Brast for Amors Haand!

(Hun har sat sig paa venstre Side og er nedsunken i Drømmerier.)

Femte Scene.

Prindsessen. Kongen og Baronen
(fra høire Side)

Terzet.

Baronen (sagte til Kongen).
Stol paa min Erfarenhed trygt;
En List Dem Alt skal aabenbare.
Hun vil røbe sig ved sin Frygt
Naar hun den Elskte troer i Fare.

Kongen.
Nu, saa forsøg!

Prindsessen (hæver Hovedet og seer dem).
Hvor ærgerligt det er,
At Kjedsomhed kommer naar Elskov er nær.
(kaster Tiet omkring sig).
Gid nu Skjæbnen hans Komme hindre vil —
(Kongen hilser sin Søster).

Baronen (bukkende).
Fyrstinde!
(idet de begge hilse vende de Nysgjerrige mod Løvhytten, ved hvilken Greven i dette Øieblik lader sig see).

Prindsessen (sagte og med Forfærdelse da hun seer Greven, som vender Ansigtet lige mod hende).
Der er han!
(hun vinker advarende til ham med Haanden, hvorpaa han hurtigt fjerner sig).
Jeg maa ved Spøg min Uro overvinde.
(med Munterhed).
Høilærde Doctor! seer jeg ret?
En Sky paa Deres Pande svæver —
Siig mig dog hurtigt, hvad er det
Hvorfor den dybe Visdom bæver?

Baronen (sagte til Kongen).
Det muntre Lune ved et Ord
Forvandles skal til bitter Smerte!
(høit)
O vee! vi et Uheld erfoer,
Som har ramt hvert følende Hjerte.

Prindsessen.
Og det er?

Baronen.
Nærved dette Sted
En Yngling, som var Hoffets Ære,
Blev af sin vilde Hingst kastet af og traadt ned,
Saa han død paa Stedet skal være!

Prindsessen.
Ih, Du min Gud! — Men forvirret De standser —
Hans Navn?

Baronen (sagte til Kongen).
Pas nu kun paa?
(til Prindsessen)
Rodolfo!

Prindsessen
(bæver, men samler sig og siger rolig)
Hvad det var ham!
(til Kongen)
Det er tungt for hans Ven! — Saa elskværdig en Dandser
Døe for en lumpen Hest — det var Skade og Skam!

Prindsessen.
Jeg skulde ved at blegne
Røbe mit Hjertes Ild,
De paa min Svagbed regne;
Det er et aftalt Spil.

Kongen.
Jeg seer ei hende blegne
Skjøndt Deres List var snild!
De maa Dem dog forregne —
Hvad siger De dertil?

Baronen.
Nei — hun vil ikke blegne!
Der er ei Elskovs Ild,
Det tør jeg nu, paa hendes Vegne,
Rolig sværge Dem til.

Prindsessen (til Baronen).
De saae det vel selv?

Baronen (forlegen).
Nei, ikke jeg —
Det blev mig sagt; — men maaskee ei
Det er andet end blot et Rygte,

Prindsessen (rolig).
O, man for ham Alt maatte frygte —
Betænk, hvad var hele hans Færd?
Lunefuld, opblæst, trættekjær!

Kongen (sagte til Baronen).
Hr. Diplomat! ei sandt, De tog feil?

Baronen.
Jeg seer det.

Kongen.
Hvad sagde jeg? — Dengang fik jeg dog Ret!

Kongen.
Seer De, den jeg kjendte
Som hans Lue tændte?
Nu sig Tvivlen endte!
Deres Brud det er,
Han ilon har kjær.
(sagte).
Men hvis jeg opdager,
Hende han behager,
Strax jeg ham forjager
Jeg vil seire her!

Baronen.
Nu sig Tvivlen endte;
Slet min List mig tjente,
Mod mig selv jeg vendte
Spottens Svøbe her,
Thi min Brud det er!
Men hvis jeg opdager,
Hende han behager,
Blodig Hævn jeg tager,
Døden er ham nær!

Prindsessen.
Du Amor! ham sendte
Og Faren afvendte
Før jeg selv den kjendte —
Vor Frelser Du er!
Os Dit Blik ledsager!
Stille Elskovs Klager
Ømt Du Dig antager,
Er i Kamp den nær!

Kongen (sagte til Baronen).
Nei, Hr. Doctor! Lærdom ei værne
Kan os mod Kjærlighedś List;
Det gjør mig ondt, men Deres Skjæbne
Vil dog, at jeg faaer Ret tilsidst!

Prindsessen (sagte).
Ak, jeg maa nu, da her de blive,
Haabet om at see ham opgive.

Baronen (sagte, modfalden).
Hvor det er skjændigt, at Diplomatiken
Saadan skal strande paa Kjærlighedś Skjær.

Prindsessen (til Baronen).
Men nu jeg ventes ved Morgenmusiken;
Deres Brud jeg skal hilse —

Baronen.
Naar hun kommer der,
Jeg Deres Høiheds Ledsager er!

Kongen.
Seer De, den jeg kjendte,
o. s. v.

Baronen.
Nu sig Tvivlen endte,
o. s. v.

Prindsessen.
Du, Amor! ham sendte,
o. s. v.

Sjette Scene.

Kongen (alene; derpaa) **Greven.**

Kongen. Jo, jo, det var kun altfor sandt! jeg har ikke taget feil, og det er netop det, som ærgrer mig. (Kold) Ah, det er Dem, Hr. Greve?

Greven. Ja, Sire! det er mig, som kommer for at tage Afsked med Deres Majestæt. Jeg har, for faa Øieblikke siden, smertelig følt, at jeg har tabt Deres Naade.

Kongen (kold). Er det uden Aarsag? og kan De bebylde mig for Uretfærdighed, naar det er Dem, som krænker vort Venskab?

Greven (sagte). Det er ude med mig; han veed Alt!

Kongen. Har jeg ikke, fra vi bleve opdragne med hinanden i Spanien, nedlagt alle mine Forsætter, alle mine Følelser i Deres Bryst? — og De —

Greven. Tilgivelse, Sire! Tilgivelse — jeg vil, jeg bør tilstaae Dem Alt.

Kongen. Saa tal — jeg venter —

Greven (i høieste Grad af Forvirring). Nu vel — ja, det er Daarskab, Vanvid — en urimelig. taabelig Lidenskab; men, om det end skal koste mig Livet, det skal blive den bydeste Hemmelighed — jeg vil dølge —

Kongen. Det er for sildigt, Hr. Greve! Jeg har opdaget Alt — og sagt Alt —

Greven. Til hvem?

Kongen. Til hendes Forlovede.

Greven (forbauset). Hendes Forlovede!

Kongen. Ja, netop til ham.

Greven (sagte). Ha! hvad var jeg paa Veien til at gjøre? — han er paa galt Spor!

Kongen. Det er mig — Deres Ven — som har røbet Dem, som har advaret Baron von Warrendorf for Deres strafværdige Hensigter.

Greven. Men, Sire! —

Kongen. Havde De forelsket Dem i enhver anden Person — det havde der ikke været noget i; men ligefor mine Øine indtage en Dame, som skal giftes med en Ambassadeur, der opholder sig ved mit Hof — det er at krænke Gjæstfriheden, det er imod Folkeretten — det er en Fornærmelse imod Sæderne og Kronen — den kan jeg ikke tilgive.

Greven. Og Deres Majestæt har Ret. Jeg vil heller ikke til mit Forsvar fremføre mere end de faa Ord: jeg hverken elsker eller vil komme til at elske Comtesse Spalanti.

Kongen. Hvad siger De?

Greven. At hun er mig aldeles ligegyldig.

Kongen. De bedrager mig.

Greven. Jeg sværger ved min Ære — ja kjendte jeg en Ven, som var forelsket i hende — jeg troer jeg, kunde staae ham bi, blot for at vise Dem, hvormeget De tager feil.

Kongen (ivrig). Jeg modtager Tilbudet.

Greven. De, Sire?

Kongen (munter). Jeg elsker hende uden at hun veed det, og da jeg troede, at Du var den Lykkelige — jeg blev rasende paa hende, skinsyg paa Dig. I min Vrede var jeg uretfærdig imod Dig, jeg forraadte Dig — Rodolfo! tilgiv mig!

Greven. Ah, Sire!

Kongen. Ja, det er meget flet — imidlertid glæder det mig at jeg har taget feil — og jeg vil vove en Erklæring.

Greven (leende). Skulde det ikke være imod Folkeretten?

Kongen (ligeledes). O tie stille! — Du er med ved Lystseiladsen —

Greven. Det er mig ikke mere forbudet?

Kongen (venlig). Kan jeg undværе at see Dig? der ville vi saddre sammen om Din Kjærlighed. Du sagde, at den var urimelig, taabelig — ligger Din Lykke i mine Hænder?

Greven (i Bevægelse). Nei, nei — i min Faders — min Families.

Kongen. En Mesalliance?

Greven. Netop. Jeg skammer mig derved — lad os ikke mere tale om det — jeg beder Dem —

Kongen. Nei, tvertimod! vi maa tale om det — og hvilke Hindringer der end reise sig — stol paa Din Konge — eller, endnu bedre, paa Din Ven!

(gaaer.)

Syvende Scene.

Greven (alene).

Det er slet af mig! Bedrage min Konge, min Velgjører! — Ak, jeg havde mistet Forstanden — en Prindsesses Kjærlighed, hendes høie Stillings Glands — Alt havde berustet mig! Hvem havde Kraft til at modstaae saa megen Ynde, saa megen Fortrylelse? — og om jeg er strafværdig — nu vel! det gjælder mit Liv; Faren adler Broden — og hvad der end nu kan skee, det hjælper ikke at fortryde — min Lod er kastet.

Ottende Scene.

Greven. Prindsessen.

Prindsessen (i heftig Bevægelse). De er her? Himlen skee Tak! Jeg forlod Concertsalen netop som min Broder traadte ind i den — jeg gik ud i Haven for at spadsere, forfulgt af disse Hofdamer, som jeg idelig har bagefter mig — til Lykke fik jeg Øie paa nogle Blomster langt borte — og nu har jeg sendt dem hen for at plukke dem.

Greven. Jeg kan da meddele Dem min Frygt.

Prindsessen (viser at han ikke maa nærme sig til hende). Hold Dem langt borte. Man har Mistanke — endogsaa Kongen —

Greven. Hans Mistanke er forbi.

Prindsessen. Men denne Doctor, denne Baron Warrendorf — vi maae forjage selv den mindste Tvivl, der kunde opstaae hos ham og Hoffet.

Greven. Men hvorledes? Min Gud! jeg vover jo neppe at lade mit Øie møde Deres. For Resten taler jeg jo ikke til en Eneste af de mange, som omgiver Dem.

Prindsessen. Det er Ulykken; det lægges der Mærke til, og for at sætte os i Sikkerhed, er det nødvendigt at De ret levende viser Dem opmærksom for en Anden.

Greven. Hvad siger De?

Prindsessen. Ja, det er mig, som beder Dem derom.

Greven. Det er mig umuligt.

Prindsessen. Man maa troe, at De er forelsket. (ivrig) De maa ikke være det, nei! for alting ikke; men man maa sige det, det maa være en Nyhed, et almindeligt Rygte, — saa ere vi sikkre.

Greven. Jeg, som ikke tænker paa Andre end Dem, hvorledes skal jeg kunne hykle Kjærlighed for en Anden?

Prindsessen. Man overvinder sig — gjør alt hvad man kan.

Greven. Men min Gud! hvem skal jeg da gjøre Cour til?

Prindsessen. Comtesse Spalanti — De havde begyndt at vise hende Opmærksomhed.

Greven. Efter Deres Befaling.

Prindsessen. Meget rigtigt.

Greven. Men De forbød mig det.

Prindsessen. Meget sandt; jeg var bange for hendes Coquetterie, men nu —

Greven. Nu — det er umuligt — ifølge allerhøieste Befaling. Konzen —

Prindsessen. Hvorledes?

Greven (muntrer). Han er indtaget af hende.

Prindsessen (ligeledes). Ah — altsaa ikke mere derom! Men det er Dem som skal vælge — hvem De vil.

Greven. Hertuginde di Butera?

Prindsessen. Ah nei — hun er for smuk — hvis De blev forelsket i hende?

Greven. Nu vel! Grevinde di Velletri? — et ubetydeligt Ansigt —

Prindsessen. Ja, — men hun er meget vittig — hun vilde behage Dem. O, der er jo saa mange andre ved Hoffet.

Greven. Ah, min Gud! det gaaer heller ikke an. Jeg huskede ikke — jeg har allerede fortalt Kongen, at jeg havde en romantisk Kjærlighed — en Mesalliance. I min Forlegenhed vidste jeg ikke hvad jeg skulde sige.

Prindsessen. Stille, der kommer Nogen!

Niende Scene.

De Forrige. Zanetta.

Zanetta
(med en Blomsterkurv; neiende).

1.

:,: See her, :,: som Gartnerpige,
Jeg fra Blomsternes Rige
Et Offer bringer Dem.
:,: Hver Blomst, :,: som jeg har plukket,
Først har sin Pragt oplukket
Da Solens Skjær brød frem.
Modtag dem huldt, thi fra sin Have
For Dem en lille Gave
Zanetta kun kan faae!
Min Bouquet ei forsmaae!

2.

:,: See kun :,: hvor milde, røde
Lifligt Roserne gløde
Paa Liliernes friske Snee!
:,: Da let :,: Dug paa dem spilled
Jeg min Prindsesses Billed
Tænkte i dem at see.
Modtag dem huldt, thi fra sin Have
For Dem en lille Gave
Zanetta kun kan faae!
Min Bouquet ei forsmaae!

Prindsessen. Ih men den Foræring er meget smuk, nydelig — og Du ogsaa mit Barn! Hvem er Du?

Zanetta. Zanetta — Gartnerpige her i Slotsheven — det er min Fader som er Schweizer — Paolo Tomasi, afskediget Soldat. Han har været Corporal — en fornem Herre har skaffet ham denne Bestilling, fordi han er bleven saaret i Krigen.

Prindsessen. Det har den fornemme Herre gjort ret i.

Zanetta. Jeg saae, at Deres Høiheds Damer, efter Deres Befaling, plukkede Blomster. Jeg beder om Forladelse, men saa fornemme som de ere, saa forstaae de sig slet ikke paa Blomster — jeg tog derimod strax de smukkeste.

Prindsessen. Tak, mit Barn! (til Greven) Hende har jeg ikke seet før.

Greven (som neppe har seet paa hende). Jeg ikke heller.

Zanetta. Det troer jeg nok. Naar Hofset opholder sig her, kommer De jo aldrig ud af deres forgyldte Værelser, De sætter aldrig en Fod i Haven og det er dog nok Umagen værd — det gjør jeg mig til af.

Prindsessen. Det er en Forsømmelse, som jeg vil indhente — og veed Du hvad, lille Zanetta? jeg vil tage mig af Dig og sørge for Din Fremtid.

Zanetta. Jo vist.

Prindsessen (leende). Jo vist, siger Du? det er mit Alvor.

Zanetta. Ja, ja, det forundrer mig ikke; det ventede jeg nasten.

Prindsessen. Saa? og hvorfor?

Zanetta. Det skal jeg sige Dem. Udenfor Byen boer en gammel Sybille, som spaaer Folk for en halv Carolin.

Prindsessen. Og hende har Du ladet Dig spaae af?

Zanetta. Ikke forend igaar. Og da hun kiggede mig i Haanden, med sine Briller paa, sagde hun: „Der har Du en Lykkelinie — een eller to adelige Herrer, ja maaskee flere vil gjøre Cour til Dig og tilsidst bliver Du en fornem Dame.“ Og seer De nu, Spaakonen siger altid Sandhed, naar man betaler contant, og jeg betalte forud.

Prindsessen. Ja, saa kan der jo aldrig være nogen Tvivl om.

Zanetta. Ikke sandt? Det begynder jo ogsaa allerede — De tager Dem af mig og det Andet kommer maaskee bagefter.

Prindsessen. Det skulde virkelig ikke forundre mig. Min Glut! Du maa hver Morgen sætte friske Blomster ind i Pavillonen. Men giv mig nu til i Dag en Bouquet istedet for denne — (viser den Bouquet hun tager ud af sit Belte) og sørg for en anden til Ballet i Aften.

Zanetta. Der gjør Deres Høihed ret i; mine Blomster ere rigtignok bedre end (vegende paa Bouquetten, som Prindsessen holder i Haanden.) Deres kunstige Blomster, hvor smukke de endogsaa ere. (Hun nærmer sig til Bordet i Løvhytten, paa hvilket hun har sat sin Kurv og ordner nogle af Blomsterne til en Bouquet).

Prindsessen (fjerner sig imidlertid fra hende med Greven). Rodolfo! see denne unge Pige — det er hende, De maa forelske Dem i — paa Skrømt.

Greven. Det er ikke Deres Høiheds Alvor.

Prindsessen. Jo ganske vist.

Greven. Men det er saa urimeligt.

Prindsessen. Saameget bedre — destomere taler man derom. Jo større Galskab jo større Opsigt, og det er netop det vi trænge til, for at unddrage os den offentlige Opmærksomhed.

Greven. Men tillad dog —

Prindsessen. Desuden — De har lovet min Broder en romantisk Kjærlighed, en Mesalliance — De maa holde ham Deres Ord.

Greven. Men hvor gjerne jeg end vil behage og lyde Dem — jeg kan aldrig elske hende —

Prindsessen (smilende). Det er det jeg ønsker.

Greven. Det er mig umuligt at være artig og opmærksom mod denne Bondepige — en lille Gaas.

Prindsessen. Desto større er Deres Fortjeneste. Indbildningen gjør desuden Alt; bild Dem ind, at hvad De siger til hende, det siger De til mig.

Greven. Grusomme! De spotter mig endogsaa?

Prindsessen. Nei, men jeg fordrer, jeg befaler — dog, jeg har Uret i at tale som Prindsesse — (rækker ham Haanden) Min Ven! jeg beder Dem derom. Jeg derimod — til Gjengjæld for at De opfylder mit Ønske — (giver ham de kunstige Blomster, hun holder i Haanden) gjem disse Blomster, og naar De engang har et Ønske, som jeg uden at krænke mit Kjøns Værdighed, kan opfylde — ved mit kongelige Ord, det er opfyldt, hvad det end skal koste mig, saa snart jeg blot seer disse Blomster.

Greven (henrykt). Deres Høihed!

Prindsessen (trækker sin Haand fra ham). Uforsigtige! — (nærmer sig til Zanetta) Naa, er Bouquetten færdig?

Zanetta. Ja, Deres Høihed — deilig, som til en Dronning, som De vel ogsaa engang vil blive.

Prindsessen (levende). Aldrig — haaber jeg! (sagte til Greven) Jeg forlader Dem — gjør hende Deres Erklæring; men skynd Dem, thi jeg vil sørge for at De ikke savner Vidner. (Hun gaaer, men lægger sin Vifte paa Bordet i Løvhytten og gjør Tegn til Greven at han skal gjøre Zanetta sin Kjærlighedserklæring).

Tiende Scene.

Greven. Zanetta.

Duet.

Greven (sagte).

Jeg skal elske og er alt færdig
Af Kjedsomhed at forgaae!
Hvordan skal man blive elskværdig

Naar Cour paa Skrømt man gjøre maa?
Jeg veed ei hvad jeg skal finde paa.

Zanetta (sagte).
Hvor han er vakker og elskværdig —
Den smukkeste Herre, jeg saae!
Men hans Blik er saa mørkt at færdig
Jeg er at troe, han græmme sig maa.
Noget vist han maa gruble paa!
(nærmer sig bly til ham og neier)
Ifald De naadigst et Ord vilde høre,
Jeg nærmed mig.

Greven.
Hvorfor ei? kom kun nær!

Zanetta (deeltagende).
De paa en Kummer sikkert bær.

Greven (levende).
Du har Ret!

Zanetta.
Deres Sorger dybt mit Hjerte røre
Kan De troe.

Greven (sagte).
Ak, stakkels Glut! Du ikke veed
At Du selv er Skyld i min Fortred,
Og at strax jeg skal Cour til Dig gjøre. —
Jeg maa dertil.
(høit)
Zanetta! — vilde Du —?

Zanetta (levende).
Tal ud!

Greven
(nærmer sig til hende forvirret).
Jeg er —
(sagte idet han igjen fjerner sig)
Men hvad skal jeg dog sige nu?

Greven (sagte).
I, som med Elskovsseire prale,
Lær mig: begeistret at afmale,
Uden at rødme, Kjærligheds Ild,
Som ei mit Hjerte føler til!

Zanetta (sagte).
Men hvordan —
Jeg troer, at han
Tør ikke tale.
Hurtigt bort fra mig
Han vender sig,
Skjøndt ivrig jeg lytter til!
Nu veed jeg ikke hvad han vil!

Greven
(sagte, sagende at tage Mod til sig).
Men jeg mit Ord vil ikke troløs svige.
Dog — før Ridderen synker paa Knæ for sin Pige,
I det mindste han siger sit Navn.
(høit)
Hør, siig mig blot
Om Du veed hvem jeg er.

Zanetta.
Ja meget godt.

Greven (forbauset).
Hvordan?

Zanetta.
Da for to Aar siden os Krigen hjemsøgte,
Hr. Greven ti os, paa sin Vei,
Engang tog ind og venlig med mig spøgte,
Men det De mindes vist ei!

Greven (sagte, leende).
Godt! der hun bragte mig paa gled!
(høit, med Varme)
Jo, kjære Barn! til Gravens Bred
Derom jeg Mindet tager med.

Zanetta.
Nei, er det sandt.

Greven.
Det skal aldrig forgaae!
Og den stille, men dybe Smerte,
Jeg dulgt har baaret i mit glødende Hjerte,
Men hvis mørknende Sky Du i mit Øie saae —

Zanetta (bevæget).
Hr. Greve! hvad den?

Greven (dvælende).
Seer Du — seer Du —
(sagte)
Ak, der staaer jeg alt igjen! hvad skal jeg sige nu?

Greven.
I, som med Elskovsseire prale,
Lær mig: begeistret at afmale,
Uden at rødme, Kjærligheds Ild,
Som ei mit Hjerte føler til!
At sige meer jeg vover ei;
Jeg gaaer min Vei,
Thi alt mit Mod
Mig reent forlod.

Zanetta.
Men hvordan —
Jeg troer, at han
Tør ikke tale.
Just som han sin Sorg vil afmale
Og ivrig jeg lytter til,
Han ikke mere sige vil!
At nærme mig jeg vover ei;
Jeg gaaer min Vei,
Thi alt mit Mod
Mig reent forlod.

Greven (seer ud mod høire Side).
Ah, Hr. Baronen fra Slottet kommer hid;
Prindsessen har ham sendt, han bag Lyset skal føres.
Nu vel da, et Angreb maa gjøres —
Jeg ogsaa spilder den kostbare Tid.
(I dette Øieblik kommer Baronen for at hente Prindsessens Vifte, som ligger i Løvhytten. Han vil gaae igjen, da han seer Greven i Samtale med Zanetta. En Bevægelse udtrykker hans Overraskelse og Nysgjerrighed, og han trækker sig bag Løvhytten for at lytte.)

Greven (som med Øinene har fulgt Baronen, vender sig med høi Røst og Lidenskabelighed til Zanetta).
Nei, nu kan jeg ei meer den vilde Flamme dæmpe,
Som jeg kjæk, fra jeg saae Dig, søgte at bekæmpe!

Zanetta (forbauset).
Hvad er det?

Greven.
Jeg har trodset en Kjærligheds Magt,
Som bedækker mit Navn med Adelens Foragt;

Men om Kummer og Qval den end vil mig berede
Jeg maa — ja, jeg maa Dig, Zanetta! tilbede!

(Zanetta udstøder et Skrig; Baronen stikker Hovedet frem, viser ved sine Gebærder sin Glæde og Forbauselse, og fjerner sig, bestandig lyttende.)

Zanetta.
Ah, kun i Drømme
Glæden kan strømme
I Toner saa ømme
Til dette Bryst!
Men — let de svinde
Og Taarer rinde
Da kun som Minde
Om Drømmens Lyst!

Greven (skottende hen mod Løvhytten).
Ah, han skal drømme:
Kjærligheds ømme
Forsikkringer strømme
Fra dette Bryst!
Snart skal, Veninde!
Al Mistro svinde;
Ved List vi vinde —
O, hvilken Lyst!

Zanetta (heftig og fuld af Glæde).
Elsker De mig?

Greven.
Ja, huldе Pige!

Zanetta.
Men dog De tav?

Greven.
Uden at sige
Et Ord jeg fulgte tro Dit Fjed.

Zanetta (trostyldig).
Ah, Hr. Greve! see nu jeg veed,
Hvem jeg, i Aftnens dybe Stille,
Under Vinduet hørte spille.

Greven (smilende).
Det var mig!

Zanetta.
Til Guitarrens Klang
Han nynned ømt en Elskovssang.

Greven (som før).
Det var mig!

(sagte)
Ah, en haabløs Hyrde har sukket
Ved Maanens Smiil til sin Guitar.

Zanetta (uskyldig).
Og jeg, som holdt mit Vindue lukket
I Tanken at det Pietro var —
Og det var Dem!

Greven.
Ingen anden!

Zanetta (med Varme).
O, dersom det jeg havde vidst.

Greven (skottende hen mod høire Side).
O Glæde! han nu bag Lyset er ført ved min List!

Zanetta.
Ah, kun i Drømme
o. s. v.

Greven.
Ah, han skal drømme
o. s. v.

Ellevte Scene.

De Forrige. Baronen.

Finale.

Baronen (kommer frem og bukker for Zanetta).
Lille Jomfru! De gjør Mirakler!

Greven (sagte).
Det er godt!

Zanetta (forfærdet, idet hun tyer hen til Greven).
O, af Skræk jeg vakler!

Zanetta.
Min Gud! han skjult var her!
Forraadte nu vi er!
Han røber hvad han saae
Og jeg vil skamfuld staae!

Greven.
Charmant! Spionen her
I Snaren fangen er;
Nu er jeg sikker paa,
Vor List sit Maal vil naae!

Baronen.
Altsaa af Gluten der
Hr. Greven fængslet er?
Hvor heldigt, at jeg saae
Hvad aldrig jeg faldt paa!

Zanetta (bønlig til Baronen).
Hør, De er dog vel ei saa slet
At røbe os —

Baronen.
Troe aldrig det!

Zanetta (ængstelig).
Hvis Nogen kom —

Baronen.
Du trygt kan bie;
Jeg lurer bare for at tie.

Greven (sagte til Zanetta).
Der er Kongen og Prindsessen!

(Zanetta trækker sig tilside.)

Tolvte Scene.

De Forrige. Kongen (med) Prindsessen (ved Haanden).

(Da Baronen seer Prindsessen, ier han hen til hende, giver hende Viften og viser at han har havt megen Umag med at finde den, men endelig ordnaget den i Løvhytten. Medens Prindsessen og Baronen staae paa høire Side og Zanetta holder sig i Midten af Theatret, henimod Baggrunden, trækker Kongen Greven hen til venstre Side).

Kongen (sagte og med Glæde til Greven).
Jeg har talt med hans Brud!

Greven (ligeledes).
Charmant!

Kongen.
Tænk Dig min Lykke,
Med et Smiil har hun hørt mig min Elskov udtrykke —
Ja, Kongens lette Spøg stak Doctorens Alvor ud!

Greven.
Men Diplomaten, som sværmer for sin Armide?

Kongen.
Veed ingenting.

Baronen (hemmelighedsfuldt og sagte til Kongen).
Jeg veed Alt!

(da han seer Kongens Forbauselse)

Ja, jeg troer dog at vide,
Min Brud og Hendes Høihed uskyldige er.

Kongen (munter).

Ja saa!

Baronen (vifende paa Greven).

Den, som han hemmelig elsker — er her!

Kongen.

Og hvor da?

Baronen (pegende paa Zanetta, som staaer noget borte).

See kun der!

Kongen (trækker paa Skuldrene).

Hvilken Snak!

Baronen.

Ih, jeg selv har det seet.

Kongen.

O, De raser!

Prindsessen.

Hvorfor? Enhver sin Smag!

Kongen (ivrig).

Hør, fortæl hvad her er skeet.

Zanetta (som seer dem tale sammen, med Ærgrelse til Greven).

Pas paa — pas paa! Alt kommer for en Dag.

Greven (til Kongen).

Ja, Gaaden opløst er;
Hun er den, jeg har kjær!
Mig Verden dadle maa,
Kan jeg mit Held opnaae!

Kongen (til Greven).

Jeg høist forbauset er!
Hun er den, Du har kjær?
Dog det vil jeg tilstaae,
Man Din Smag agte maa.

Baronen.

Ja, hun hans Elskte er,
Jeg selv har seet det her,
Og troe man dog vel maa
Hvad man klart for sig saae!

Zanetta.

Ak, vi af ham alt er
Nøbet her!
Jeg skamfuld for dem skal staae;
Jeg maa
Forgaae!

Prindsessen.

Skjøndt Diplomat han er,
Han i Snaren gik her!
Hvor slet de Lærde maae
Sig paa Elskov forstaae!

Trettende Scene.

De Forrige. Hoffolk af begge Kjøn.

De Kommende.

Tartanen hist lokkende gynger,
Zephyr selv har udspændt dens Seil;
Raske Guiter fra Stavnen synger:
Svæv med mig paa Havets Speil!

Greven (nærmer sig til Prindsessen; sagte og med Ømhed).

Jeg tør vel haabe, man vil lønne
Den Hengivenhed, jeg gav Beviser paa?

Prindsessen (sagte til Greven).

Vær forsigtig —
(vegende paa Zanetta)
og ilt ei strax fra Deres Skjønne;
(smilende)
En ny Erobring man bør passe paa.

Baronen (til Dionigi og Ruggiero, som han har talt med).

Saadan det gik — tal ei derom.

Ruggiero (som har talt med de andre Herrer).

Saadan det gik — tal ei derom!
Fra Kongen selv til mig det kom.

(Den Ene hvisker Nyheden til den Anden og de forskjellige Grupper pege paa Zanetta).

Zanetta (betragter dem sagte og med Smerte).

Skamfuld jeg staaer!

Prindsessen og Greven (som lægge Mærke til de Hvidskende; sagte).

Det herligt gaaer!

Zanetta.

Os gjælder deres Latter!
Ak, ei min Qval de fatter;
Hans Ømhed kun erstatter
Smerten, han har fremkaldt!
Ak, snart svandt de henrivende Glæder;
Til min Sorg ved de Alt,
O, han strax, den Forræder,
Har det fortalt!

Prindsessen (sagte).

Ah, nu jeg aander atter!
De udbryde i Latter
Og ingen Sagen fatter —
Det er originalt!
(høit)
Snart et Hyrdelivs Glæder
Atter blandt os fremtræder;
For sin Daphne han græder
Jo af Kjærlighed alt!

Baronen.

Hvo kan vel dæmpe sin Latter
Naar til Schweizerens Datter
Hofmanden Kjærlighed fatter —
Det er originalt!
Snart et Hyrdelivs Glæder
Atter blandt os fremtræder;
For sin Daphne han græder
Jo af Kjærlighed alt!

Greven.

Bryd de kun ud i Latter;
Naturens Datter
Meer end Livet jeg skatter;
I hende fandt jeg Alt!
Jeg anseer det for Hæder,
At hun har mig sin Elskte kaldt!

Kongen (sagte).

Det er charmant! nu jeg fatter
Hvorfor han kun med Latter
Forhen har svaret, hvergang atter
Talen paa hans Kjærlighed faldt!
(høit)
Snart et Hyrdelivs Glæder
Atter blandt os fremtræder;
For sin Daphne han græder
Jo af Kjærlighed alt.

Hoffolkene.
O, jeg kan ei bare mig for Latter;
Det er høist originalt!
Snart et Hyrdelivs Glæder
Atter blandt os fremtræder;
For sin Daphne han græder
Jo af Kjærlighed alt!

Zanetta (da hun seer at Alle beskue hende).
Med Spot Alle møde mig her —
Hvorfor? — blot fordi Een jeg har kjær —
(gradende)
Og det kunde dog maaskee hænde,
At Deres Naader har fleer endnu.

Greven (gaaer smilende hen til hende og søger at trøste hende).
Kjære Barn! græder Du?

Zanetta.
Deres Haan vil ei ende
Før af Kummer mit Hjerte er bristet itu!
(aftørrer sine Taarer)
Men spot kun ei! vel staae De nær en Kongeds Sæde —
Dog nei — Dem jeg bytter ei Skjæbne med.

Greven (forundret).
Og hvorfor?

Zanetta.
Min Smerte er sødere end deres Glæde!

Greven (med Varme, sagte).
Hvilket Hjerte!

Kongen (tager Greven venlig under Armen).
Nu afsted!

Ruggiero (som seer det).
Han dog endnu er i Naade!

Kongen.
Min Ven! følg med!

Zanetta.
Os gjælder deres Latter!
o. s. v.

Prindsessen.
Ah, nu jeg aander atter,
o. s. v.

Baronen.
Hvo kan vel dæmpe sin Latter,
o. s. v.

Greven.
Bryd De kun ud i Latter;
o. s. v.

Kongen.
Det er charmant! nu jeg fatter,
o. s. v.

Hoffolkene.
O, jeg kan ei bare mig for Latter.
o. s. v.

(Baronen giver Prindsessen Haanden; Kongen holder Greven under Armen og hvisker venlig til ham; Hoffet følger dem og Zanetta staaer ene, seende nedslagen efter dem).

Anden Act.

Et Værelse som støder til Kongens Cabinet.

Første Scene.

Kongen og Baronen (sidde i fortrolig Samtale).

Kongen. Altsaa, Hr. Baron! Det er derfor De er kommen her til Hoffet?

Baronen. Jeg tilstaaer det.

Kongen. Den smitsomme Feber — Maladettaen — den frygtelige Sygdom —

Baronen. Et lykkeligt Paaskud, som jeg har betjent mig af, for at skjule mit sande Ærinde.

Kongen. Og hvorfor har De i en heel Maaned bevaret den dybeste Taushed angaaende dette Ærinde, og først omtalt det i Dag?

Baronen. Jeg vil tilstaae Dem det med Oprigtighed.

Kongen. Og hvilken Oprigtighed?

Baronen. Den oprigtige — yderste Oprigtighed — det er mit Ultimatum. En Morgen, da jeg følte Keiserens Puls, behagede det Hans Majestæt at sige: „Mathanasius, Du, som aldrig har taget feil — jeg havde nok Lyst til at sende Dig til Neapel. Der er en Prindsesse, hun er aandrig, dannet, en Kunstkjenderinde, kan flere Sprog — kort sagt, det er en fuldkommen Prindsesse, som alle giftefærdige Prindsesser. Men naar det kommer an paa Giftermaal, sætter jeg især Priis paa Dyd og strenge Sæder — og hvad jeg ikke kan faae Kundskab om ved en officiel Ambassadeur, det kan jeg erfare ved Dig, hvem jeg paalægger at see og iagttage Alt."

Kongen. Fortræffeligt! en hemmelig Inquisition midt i min Familie — Spionerie!

Baronen. Men af det ædle — det vi kalde den fortrolige Diplomatie. „Ere Dine Oplysninger tilforladelige og tilfredsstillende," vedblev Hans Majestæt, „saa er Din Lykke gjort; Du bringer Din Forlovede med fra Italien, naar Du fører Prindsessen hertil, jeg gjør Dit Bryllup og giver Dig et af mine største Godser til Udstyr."

Kongen. Ah, det er derfor De har ladet Comtessen komme hertil?

Baronen. Deres Majestæt seer, at jeg allerede forud var vis paa at finde min Keisers Ideal af en Gemalinde ved Deres Hof. „Men," sluttede endelig min høie Herre, „hvis Du bedrager Dig selv eller lader Dig bedrage af andre — jeg kaster Dig i en Fæstning paa Livstid."

Kongen (hurtigt). I hans Sted gjorde jeg det samme.

Baronen. Deres Majestæt vil indsee, at uagtet jeg var saa forsikret om mit Ærindes lykkelige Udfald, at jeg strax lod min Brud møde mig her, maatte jeg dog gaae frem med den største Frygt og Forsigtighed. Da jeg derfor, til min Forfærdelse, troede hos Prindsessen at have bemærket en — en Nuance

af Interesse for Grev di Montemar, vogtede jeg mig vel for at betroe Deres Majestæt Hensigten med min Sendelse — imidlertid — i Dag, da jeg har indseet min Vildfarelse, kan jeg endeligen, efter den Fuldmagt, som er givet mig, overrække Deres Majestæt dette egenhændige Brev fra min ophøiede Monark, og dette, som er til Hendes kongelige Høihed Prindsessen af Tarent.

Kongen. Jeg vil underrette hende derom.

Baronen. Endnu i Dag?

Kongen. Endnu i Dag. Tys, der kommer Nogen.

Baronen. Grev Montemar — det er endnu en Hemmelighed for ham.

Kongen. For Alle.

Anden Scene.

De Forrige. Greven.

Greven (til Kongen). Jeg kommer for at erfare, hvorledes Deres Majestæt befinder Dem.

Baronen (hurtigt). Det var netop ogsaa Hensigten med mit Besøg.

Greven (til Kongen). De har dog ikke befundet Dem ilde efter Hændelsen paa Søen?

Kongen. Ikke det mindste.

Baronen. Det var min Bruds Skyld.

Kongen. Det var min Skyld. Jeg vilde gribe et Armbaand, som Comtessen tabte i Vandet — ved en altfor rask Bevægelse kom jeg til at falde overbord — og dersom jeg ikke havde havt min brave Rodolfo —

Baronen. Som sprang ud netop da jeg vilde til det.

Kongen. Og det uagtet han ligesaa lidet har lært at svømme som jeg.

Greven (smilende). O, vi Adelsmænd lære jo ingenting. Det var ogsaa min Lykke, at jeg igjen fandt en Frelser i den raske Matros, som slæbte mig til Strandbredden. Han sank om af Mathed da han havde naaet den, og jeg lod ham bringe til mit Palais. Dersom Hr. Baronen vilde gjøre mig den Fornøielse at see til ham —

Baronen. Det er en Pligt; jeg tager strax derhen — og siden vil jeg berolige min Brud, som er i stor Ængstelse for Deres Majestæt.

Kongen (glad). Virkelig? — jeg haaber at see hende i Aften paa Hofballet.

Baronen. Vi ville Begge have den Lykke.

Kongen. Men først kommer hun dog til Concerten hos min Søster?

Baronen. Ja, jeg ledsager hende.

Kongen (sagte, i Vrgrelse). Altid skal han være med.

Baronen. Paa den Maade forlader jeg ikke Deres Majestæt hele Aftenen, og dersom De vil gjøre Brug af min Iver, mine Talenter —

Kongen. Det er mit eneste Ønske at sætte Dem i Virksomhed, thi jeg misunder Deres Monark meget, at han, naar ham lyster, — efter eget Indfald — saaledes kan sende Dem hvorhen han vil.

Baronen. Deres Majestæt er altfor god, og jeg kan ikke vise Dem min Taknemmelighed — uden ved bestandig at være hos Dem — til Deres Tjeneste. (gaaer.)

Tredie Scene.

Kongen. Greven.

Kongen.

1.

Den Baron er skabt til min Plage —
Overalt jeg seer ham staae
Og kan ei ham af Veien faae.
Han veed Alt at opdage,
Er driftig, som snu,
Og, betænk! ved et Hof spidsborgerlig jalour!
Ja, han kun skabtes til min Plage,
Og en Ven jeg søge maa,
Som kan slint ham af Veien faae.
Hør, ved Din Forstand
Du ham fængsle kan
Saadan at ei meer
I Dag jeg ham seer.

Greven (leende).

Jeg troer
Veren saa stor,
At jeg derfra mig snoer.

Kongen (munter).

Vi forenede skal
Fælde hver en Rival;
Faaer med en Du Krig,
Slaaer jeg ham for Dig!

Greven.

Skjønne Plan! hans Rival
Jeg paa mig tage skal!
Kampen under han mig,
Men taer Seiren for sig!

Kongen.

2.

Fra Du hører Dandsemusiken
Du ham ei forlade maa,
Men forvildet i Haven faae.
Fang ham med Politiken
Og øs Din Viisdom ud,
At jeg i Fred min Sjel kan aabne for hans Brud.
Medens han er i Politiken
Og gjør Alt for Dig at slaae,
Jeg i Salen skal Seiren faae.
Hør, ved Din Forstand
Du fængsle ham kan
Saadan at ei meer
I Dag jeg ham seer.

Greven (leende).

Jeg troer
Veren saa stor,
At jeg derfra mig snoer.

Kongen (munter).

Vi forenede skal
Fælde hver Rival;
Faaer med en Du Krig,
Slaaer jeg ham for Dig!

Greven.
Skjønne Plan! hans Rival
Jeg paa mig tage skal
Kampen under han mig,
Men taer Seiren for sig.

Greven. Men hvorledes vil De besuden forberede Comtessen?

Kongen. Det er allerede skeet. Jeg har sendt hende et Brev i en Bouquet — den blev bragt hende af den lille Zanetta, som ikke vidste af det.

Greven. Hvad siger De?

Kongen. Veed Du vel, min Ven! den Pige er nydelig, elskværdig, original! Vore unge Adelsmænd, som først spottede Dit Valg, misunde Dig nu — de sværme for hende — de vilde gjerne snappe hende fra Dig.

Greven. Virkelig?

Kongen. Hun kan faae de meest glimrende Tilbud, og det forundrer mig ikke — hun er virkelig langt mere piquant end alle vore Hofskjønheder, og jeg selv — jeg sværger Dig til — dersom jeg ikke for Øieblikket tilbad en Anden — og det saa ikke var en Vens Inclination — (feer Zanetta som stikker Hovedet ind af Døren i Baggrunden) Men stille — stille! der er hun, og søger uden Tvivl om Dig — (til Zanetta) Vær ikke bange — kom Du kun ind — (til Greven) Jeg vil ikke forspilde en Ven et lykkeligt Øieblik — farvel! (idet han gaaer, tager han Zanetta under Hagen).

Fjerde Scene.

Greven. Zanetta.

Zanetta. Ah, er De der, Hr. Greve? — man har ondt ved at finde Dem. Jeg har ikke seet Dem siden Deres deilige Seilads.

Greven. Og det har gjort Dig urolig?

Zanetta. Nei, — jeg er den Første, som har vidst, at De ikke var kommen noget til.

Greven. Den Første? — Og hvorledes kunde det gaae til?

Zanetta. Der var en vis Een, som var med — som, Gud ske Lov, var tæt ved Dem, og han har fortalt mig, at De blev reddet. — Var De ikke bleven det —

Greven (smilende). Hvad saa? hvad vilde Du da have gjort?

Zanetta (rolig). Ih, hvilket Spørgsmaal — saa havde der jo ikke mere været noget for mig at gjøre. (henkastet) Havet er stort, der er Plads for hvem det skal være.

Greven. Hvad siger Du?

Zanetta Det er naturligt; hvor De er, vil jeg ogsaa være — hvor De gaaer hen, gaaer jeg med.

Greven. Du! Zanetta!

Zanetta. Ah — hvad jeg her staaer og siger — det skulde De slet ikke have vidst — naar jeg siger det nu, saa er det fordi De bragte det paa Bane, — fordi De i Morges tilstod at De elskede mig.

Greven. Og denne Tilstaaelse har ikke forundret Dig?

Zanetta (rolig). Nei — jeg holdt saameget af Dem — det kan nok hænde sig at saadant noget smitter. Det er to Aar siden —

Greven (overrasket). To Aar?

Zanetta. Ja, for Pokker — De veed nok — hos min Fader —

Greven (forlegen). Ja — hos Din Fader —

Zanetta. Det var sidste Gang, De var der — De var bleg som Døden — uden Bevidsthed — et dybt Sabelhug, der, i Brystet! — Uh, den Krig, det er noget flemt Noget.

Greven. Ja, ja — i Slaget ved Betuto — jeg troer jeg kan huske det —

Zanetta. Skamfærd, saadan et Sabelhug, det glemmer man ikke. Jeg blev ogsaa ligesaa bleg som De og min Fader sagde: „Er Du fjantet? bliver Du bange for en Saaret?“ men det var ikke bange jeg var.

Greven. Ja — der stod en ung Pige ved min Seng — hun pleiede mig — holdt mig ved Haanden.

Zanetta. Det var mig — Saa har De dog seet mig?

Greven (med Varme idet han trykker hendes Haand). Ja vist!

Zanetta. Det troede jeg ikke; thi Dagen efter, da Deres Fader, Generalen, kom for at hente Dem, var De neppe kommen til Dem selv. Men han glemte os saamænd ikke — og at min Fader er bleven Schweizer paa Slottet —

Greven. Det er min Faders Skyld? han har sørget for at afbetale min Gjæld?

Zanetta. Rigtigt! — O, hvor mit Hjerte bankede da jeg første Gang saae Dem her i Haven med en Mængde andre fornemme Herrer. — Ah, jeg saae kun paa en eneste — men om det skulde have kostet mit Liv, jeg havde ikke turdet tale til Dem. — Kun en eneste Gang — men det var ikke smukt — og jeg veed ikke om jeg tør sige Dem det.

Greven. Siig det kun.

Zanetta.

1.

Som her ubemærket jeg gik
Og Havens Pragt mig Glæde skabte,
Engang det Baand, De for Heltemod fik,
Fra Deres Bryst jeg saae De tabte.
Hurtig jeg greb det ganske tyst,
Trykte det med hemmelig Lyst
Til mit Bryst!
O, jeg tør Ingen aabenbare
Hvad jeg følte da jeg det saae —
(haver sit Tørklæde lidt i Veiret og viser ham Baandet, som hun bærer paa Brystet.)
Spørg det derom — det vil forklare
Hvad jeg dølge maa!

2.

Jeg veed nok, jeg gjorde ei Ret;
Thi, efter hvad som Barn jeg lærte,

Jeg burde smukt have givet Dem det,
Som nu jeg gjemte ved mit Hjerte;
Men det Tanken har til Dem ført,
Hver Bøn jeg gjorde for Dem rørt
Det har hørt!
(Hun tager Baandet af og trykker det til sine Læber uden at Greven seer det.)
O, jeg tør Ingen aabenbare
Hvad jeg har tænkt siden det jeg saae —
(rækker Greven Baandet.)
Spørg det derom — det vil forklare
Hvad jeg dølge maa.

Greven (tager Baandet). Tak, Zanetta! tak! — jeg vil bevare det — som et Minde — om Dit Venskab — Dit Venskab, som gjør min Brøde større, end jeg havde troet.

Zanetta. Og hvorledes det?

Greven. Men om det nu var mig umuligt at vise mig erkjendtlig for det — idet mindste for Øieblikket —

Zanetta. O, det haster ikke — nu da De elsker mig, har jeg Taalmodighed — Spaakonen, som jeg i Morges fortalte Dem om, sagde, da jeg viste hende dette Baand, at den Herre, som det havde tilhørt, vilde komme til at elske mig og blive min Mand.

Greven (levende). Virkelig!

Zanetta. Det er forunderligt, ikke sandt? Nu er allerede den ene Halvdeel af Spaadommen gaaet i Opfyldelse — og det den vanskeligste — (henkastet) For Resten — naar De vil — (Greven gjør en Bevægelse) Nei — jeg vilde sige: naar De kan, saa — maaskee kan De aldrig — nu, hvad gjør det? — jeg vil vente paa Dem saalænge jeg lever, om det skal være.

Greven (med Heftighed idet han gjør en Bevægelse imod hende). Zanetta.

Zanetta. Hvad vil De?

Greven. Jeg gjorde Dig bange?

Zanetta. Nei — men af den Bevægelse, De gjorde, troede jeg at De vilde kysse mig.

Greven. Og Du vilde ikke være bleven vred—

Zanetta. Ih — De er jo min Kjæreste —
(Greven kysser hende.)

Femte Scene.

De Forrige. Baronen.

Baronen. Om Forladelse dersom jeg atter kommer til Uleilighed.

Zanetta. Ih, min Gud! det er som det stod skrevet, at han altid skal komme naar jeg er ret lykkelig.

Baronen. Hr. Greve! jeg har, efter Deres Ønske, seet til den brave Søemand, som reddede Deres Liv.

Greven. Nu vel?

Baronen. O, han var allerede paa Benene — De kan selv bringe ham Deres Taksigelse her i Slottet, hvor han hører til.

Greven. Hvorledes?

Baronen. Han var kun med fordi en af Kongens Sluproere pludselig blev syg; det er Schweizeren.

Greven (til Zanetta). Din Fader?

Zanetta. Som jeg elsker endnu høiere siden han har reddet Dem.

Greven. Og Du sagde mig ikke —

Zanetta. Aa! — Taler De nogensinde om de Tjenester, De gjør Folk.

Greven (sagte, med Ergrelse). Hendes Fader! — Det er som om Skjæbnen havde besluttet, at de Folk skulle overøse mig med Velgjerninger — og jeg, til Tak har jeg netop udkaaret hans Datter for at bedrage hende, for paa en skammelig Maade at føre hende bag Lyset — Ah, dersom jeg havde vidst det. Men endnu er det Tid. (høit) Zanetta! jeg skal vise Din Fader min Taknemmelighed — om jeg end skulde dele min Formue med ham —

Zanetta. Ah, det er ikke det han ønsker — han bryder sig kun lidt om Penge. Nei der er en anden Ting, som jeg er vis paa vilde fornøie ham meget.

Greven. Tal! og jeg sværger Dig til, jeg skal gjøre Alt, anvende min hele Indflydelse hos Kongen —

Zanetta. Seer De: min Fader har været Soldat, han har hentet tre Saar fra Valpladsen — det er ikke Alt: endnu i forgangen Aar, da Prindsessen af Tarent reiste incognito i Calabrien, var han med i den Bedækning, som jog Roverne paa Flugten — I Dag har han, i Hr. Baronens og de andre Herrers Nærværelse, frelst Deres Liv, da De frelste Kongens — og nu — Paolo Tomasi, den gamle Krigers, han bryder sig ikke om Penge, men han gad nok været Adelsmand.

Baronen. Adelsmand? han?

Greven. Og hvad giver Krav paa et adeligt Navn, hvis det ikke ær ædle Handlinger? Zanetta! Din Faders Ønske skal blive opfyldt, det sværger jeg Dig til. Baronen og de andre Herrer ville ikke negte at meddele et skriftligt Vidnesbyrd om hvad de have seet i Dag. Beed ogsaa Prindsessen om at give Dig et Par Ord angaaende Din Faders hæderlige Daad i Calabrien. — Bring mig det, endnu i Dag, saasnart som muligt; jeg skal forelægge Kongen Din Ansøgning og Beviserne — i Morgen kan det Hele være bragt i Orden.

Zanetta. O, Hr. Greve! hvor lykkelig De gjør mig! (seer henimod Baggrunden) Der er Kongen.

Greven. Skynd Dig at skrive Din Ansøgning.

Zanetta. Den skal snart være færdig — og saa kommer jeg tilbage. (gaaer ud i Baggrunden efter at have hilset Kongen og Prindsessen som trædte ind).

Sjette Scene.

De Forrige. Kongen (som holder) Prindsessen (ved Haanden).

Kongen (halvhøit). Ja, kjære Søster! — dette Ægteskab er ærefuldt for vort Huus og til Gavn for Staten — Vi give Vort Samtykke.

Prindsessen. Min Gud!

Kongen. Og Vi gjøre Regning paa Dit — i Morgen reiser Du med Baronen.

Baronen (sagte til Prindsessen). For at vente Hans Majestæts Tilbagekomst gik jeg ind i dette Cabinet, hvor jeg traf Hr. Greven. (leende) Det Kjærlighedseventyr gjør ham ganske forvirret.

Prindsessen (smilende). Virkelig?

Baronen. Han stod her i en meget øm og fortrolig Samtale med den unge Pige — han kyssede hende —

Prindsessen (vender sig med Stolthed mod Greven, som er paa hendes venstre Side). Hvad?

Greven (forvirret). Jeg var nødt til det — han saae os.

Prindsessen. Det gjør intet til Sagen! det er for meget — (hurtigt) Jeg maa tale med Dem endnu i Dag.

Greven (tigeledes). Og paa hvad Maade?

Prindsessen. Derom skal jeg underrette Dem.

Kongen. Kom, min kjære Baron! jeg har Svar til Dem.

Baronen. Og jeg længes efter dette Svar med største Utaalmodighed.

Prindsessen (sagte og med Glæde til Greven). De gaae!

Kongen (til Greven). Gaae ikke fra os, Rodolfo! jeg har nogle Befalinger at give Dig angaaende Ballet i Aften — vigtige Befalinger — Du veed nok.

Greven. Ja, Sire, men —

Kongen. Følg med os, siger jeg.

Prindsessen (sagte). Saa! — Nei, det er umuligt at komme til at tale med ham.

(Kongen, Baronen og Greven gaae.)

Syvende Scene.

Prindsessen. Zanetta (med et Papir i Haanden.)

Duet.

Prindsessen (sagte, sætter sig).
Ha! dette tvungne Baand jeg hader;
Jeg svæver ved en Afgrunds Rand
Og ei paa Een jeg mig forlader,
Som til min Trøst ham kalde kan!

Zanetta (nærmer sig Prindsessen).
Da hun er ene, for min Fader
Det nu at bede bedst gaaer an;
Men Modet mig med eet forlader,
Jeg nu af Angst ei tale kan.

(træder hen til Prindsessen, som stetter Hovedet paa Haanden.)

Prindsesse!

Prindsessen.
Hvad vil Du?

Zanetta.
Jeg veed, De tidt har sagt,
At da Roverne Ild paa Deres Følge gave,
Rev en tapper Soldat —

Prindsessen.
Mig ud af deres Magt.

Zanetta (bly).
Det var min Fader.

Prindsessen (tigegyldig).
Ja saa!

Zanetta.
For at lønne den Brave,
Af Grev Montemar —

Prindsessen (levende idet hun hæver Hovedet).
Ah!

Zanetta.
Nu hans Daad vil blive bragt
For Kongen; men jeg en Attest dog først maa have
Fra Deres Høihed.

Prindsessen.
Den Du gjerne skal faae.

Zanette (udfolder sin Ansøgning).
O mange Tak, jeg strax dermed til ham vil gaae.

Prindsessen (levende).
Hvad til Greven?

Zanetta.
Ih ja vist.

Prindsessen.
Strax til ham?

Zanetta.
Det jeg maa!

Prindsessen.
Hvilken Tanke!!

Prindsessen.
Jeg ved hende
Kan den Elskte Budskab sende.
Bort med Klage;
Jeg seer, Lykken vil mig huldt ledsage.
Haabet mig tilsmiler,
Jeg ei frygter meer;
Snart han til mig iler,
I hans Favn jeg hviler,
Held imødeseer.
Ved Lykkens Haand
Detømme Baand
Skal, Rang til Trods,
Omslynge os,
Thi den bevarer
Osømt mod Farer,
Naar kun med Ild
Vi elske vil!

Zanetta.
O ved hende
Kan sig alt til Glæde vende!
Bort med Klage;
Jeg seer, Lykken vil mig huldt ledsage!
Haabet mig tilsmiler,
Jeg ei frygter meer;
Nu til ham jeg iler,
Ved hans Hjerte hviler,

Held imødeseer!
Ved Lykkens Haand
Det ømme Baand
Skal, Rang til Trods,
Snart omslynge os;
Thi Lykken bevarer
Os kjærligt med Farer,
Naar kun med Ild
Vi elske vil.

(Prindsessen sætter sig ved Bordet for at skrive)

Zanetta (peger nederst paa Papiret).

Attesten der skal staae.

Prindsessen.

Du vel læser hvad det skal være?

Zanetta.

Jeg skriver med —
(peger paa Papiret).
Det er min Haand —
Den gaaer nok an.
Jo, jeg har ganske god Forstand!

Prindsessen (smilende).

Men Spansk og Tydsk Du ikke kan?

Zanetta.

Nei det er sandt! men det kan man jo lære

Prindsessen (har skrevet og lagt Anseelningen sammen, men holder den endnu i Haanden).

Men nu er Greven sikkert hos Kongen.

Zanetta.

Siger ei!

Prindsessen.

Du vil da passe paa —

Zanetta.

Til han gaaer sin Vei,
Saa maa jeg ham træffe tilsidst.

Prindsessen (ivrig).

Men alene —

Zanetta.

O, ja vist!
(seer paa det Prindsessen har skrevet)
Nu mit Ønske jeg vil naae —
Men ikke — slet ikke jeg det kan forstaae;
O, det Latin nok være maa.
(gjør sig Umag for at læse det)
Mein Lie—ber! ich muß durch—aus
Sie die—sen A—bend sehen —
Saa det skal sige, De
Anbefale kan min Fader?

Prindsessen.

Det vil Du see!

Zanetta (sjeleglad).

Tusind Tak!

Zanetta.

Af min Haand
Han med Glæde det modtager;
Thi en venlig Aand
Mit Fjed ledsager!
Hvis Hjertets Stemme mig
Ei bedrager,
Han lykkelig
Derved vil føle sig!
O, milde Skjæbne! nu jeg veed,
Der er en Gud for Kjærlighed!
Alt hvad min Sjel begjærer,
Hvert Ønske, som jeg nærer,
Ved Forstand
Naae jeg kan
Med denne Talisman!
Thi vil paa Haabets Vinge
Jeg Glædens Bud ham bringe!
For Enhver,
Jeg seer her
En Hemmelighed det er!

Prindsessen.

Af Din Haand
Han med Glæde det modtager;
Thi en venlig Aand
Dit Fjed ledsager!
Hvis Hjertets Stemme mig
Ei bedrager,
Han lykkelig
Derved vil føle sig!
O, milde Skjæbne nu jeg veed,
Der er en Gud for Kjærlighed!
Alt hvad Din Sjel begjærer,
Hvert Ønske, som Du nærer,
Ved Forstand
Naae Du kan
Med denne Talisman!
Thi flyv paa Haabets Vinge
Dit Budskab ham at bringe!
For Enhver,
Du seer her
En Hemmelighed det er!

Prindsessen.

Til Greven Du altsaa da gaaer —

Zanetta.

Naar jeg seer han er alene.

Prindsessen.

Ja alene!

Zanetta (peger sjeleglad paa Papiret).

Og viser ham dette Notabene —

Prindsessen.

Men alene!

Zanetta.

Frygt De kun ei; jeg dem forstaaer!

Zanetta.

Af min Haand
Han med Glæde det modtager;
o. s. v.

Prindsessen.

Af Din Haand
Han med Glæde det modtager;
o. s. v.

(Prindsessen gaaer ud i Baggrunden).

Ottende Scene.

Zanetta (alene, derpaa) **Baronen.**

Zanetta. Nei, hvad det er for en fortræffelig Prindsesse! — Nu maa jeg skynde mig — Ah, der er Hr. Baronen, den fornemme tydske Herre — dersom jeg, siden jeg seer ham, ogsaa turde bede ham om en lille Paategning — Men jeg er bange at det ikke gaaer an — Der seer ud til, han har Noget at tænke paa — (hun gaaer frygtsom bag om Baronen, der gaaer ned i Forgrunden).

Baronen (gnider Hænderne af Glæde). Min Lykke er gjort, thi ved min Klogskab er en-

delig denne herlige Forbindelse bleven besluttet. — Jeg har ogsaa strax, med en ypperlig Seiler, som i dette Øieblik letter Anker, sendt denne glædelige Efterretning til vort Hof — jo Keiseren, min ophøiede Monark, skal have mig at takke for en Gemalinde, der er ung, deilig og, fremfor alt, dydig, det er jeg vis paa — Det har kostet mig megen Møie, men — nu er jeg ogsaa vis i min Sag, (vender sig om og seer Zanetta, som har Ansøgningen i Haanden, men ikke tør tale til ham). Hvad er det? hvad vil Du?

Zanetta. Det er denne lille Ansøgning angaaende min Fader — De har lovet at skrive paa den.

Baronen (overmt). Med Fornøielse, mit kjære Barn! — jeg skal paa Øieblikket —

Zanetta. Prindsessen har allerede havt den Naade at paategne den.

Baronen. Det vil jeg med — o, det er mig ordentlig en Lykstalighed at kunne sætte mit Navn ved Siden af den høiædle, høibaarne, usigelig dydige Prindsessens. (læser) O, min Gud!

Zanetta (sagte). Hvad mon der er paafærde?

Baronen. Disse Linier — skrevne med hendes egen Haand og paa Tydsk. (sagte) „Min Ven! jeg maa endelig tale med Dem i Aften. Gjør Dem syg istedetfor at gaae paa Bal, og Klokken ti — i Diana-Pavillonen — Jeg venter Dem."

Zanetta (sagte). Ih, han betænker sig jo.

Baronen. Nei, nei! (sagte) „Jeg venter Dem — i Diana-Pavillonen" — Det er ikke muligt; jeg kan aldrig troe at Prindsessen —

Zanetta. Saa De troer det ikke? Jo, det er rigtignok hendes Paategning — det er hendes egen Haand — hun har skrevet det i dette Øieblik — her, jeg har selv seet det.

Baronen. Og hende har jeg valgt til Keiserinde! Ah, dersom jeg ikke havde afsendt Efterretningen — men hvorledes skal jeg nu faae fat paa Skibet, som gaaer for fulde Seil? Nei, nei! Faren staaer for Døren, og for at sikkre min Keiser og hans ophøiede Hoved —

Zanetta. Men saa skriv dog, Hr. Baron!

Baronen (sætter sig). Ja, ja — jeg vil skrive, jeg vil anbefale Dig. (sagte) Her — foran Prindsessens Stavne — der er Plads — (skrivende) og kun en Linie. (efter at have skrevet) See der, mit Barn! — der, bring alt det til den, som skal have det.

Zanetta. Saa behøver jeg ikke at gaae langt — der er han.

Baronen (sagte, i Vrede). Greven! — hvad sagde jeg i Morges?

Niende Scene.

De Forrige. Greven, Kongen, Dionigi, Ruggiero og nogle Hofcavalerer.

Zanetta (iler hen til Greven). Alting gaaer ypperligt! — Min Ansøgning — De veed nok — Prindsessen har paategnet den og Baronen ogsaa — see der, see der!

Greven. Det er godt.

Zanetta. Læs den strax og lad mig ikke vente for længe — Det veed jeg nok man ellers altid maa ved Hoffet.

Greven (smilende). Vær rolig, mit Barn! vær Du rolig! (Zanetta gaaer.)

Baronen. Herr Greven seer ret munter ud.

Greven (aabner Ansøgningen). Ja, jeg har aldrig befundet mig bedre.

Kongen (som har talt med Cavalererne, træder henimod Forgrunden). Ja, mine Herrer! i Morgen vil jeg høitideligt og officielt underrette Dem om en vigtig Begivenhed, som glæder Hr. Baronen meget!

Baronen (sagte, med en suur Mine). Jo jeg takker!

Greven (som har seet i Ansøgningen). O Himmel! — i Aften — Klokken ti — gjøre mig syg.

Baronen (iagttager ham). Jo, det er til ham!

Kongen. Det er en Begivenhed, som sikkert vil glæde Dem, thi den bringer nye Fornøielser med sig — uden at tale om dem, som vente os i Aften.

Dionigi. Concerten vil blive fortræffelig.

Ruggiero. Og Ballet fortryllende.

Kongen. Endskjøndt min Søster kun kan være tilstede et Øieblik.

Ruggiero, Dionigi. Virkelig!

Kongen. Hun seer sig nødt til at forlade os tidligt.

Baronen (sagte i Vrede). Jo, det er rigtigt — Alt træffer sammen!

Kongen (sagte til Baronen). Det er fordi hun skal reise i Morgen og gjøre de nødvendige Tilbredelser — De forstaaer?

Baronen (sagte). Jo, jeg forstaaer det kun altfor vel.

Kongen. Men vi — vi ville more os hele Natten — ikke sandt, Rodolfo? (seer paa ham) Men, min Gud! hvad feiler Dig?

Greven. Intet, Sire! jeg befinder mig ikke vel — en pludselig, stærk Upasselighed —

Baronen (sagte). Fortræffeligt! — nu begynder det! (høit) Hvad? De, som nylig befandt Dem saa ypperligt —

Greven. Ja, det kom med eet — en kold Gysen — en indvendig Hede — en Feber, som ikke yttrer sig udvortes.

Kongen. Ih men vi have jo Hr. Baronen — en udmærket Læge, som aldrig tager feil. Han vil sige os hvad det er.

Greven (sagte). For Fanden! Det bliver vanskeligt.

Baronen (føler hans Puls og ryster paa Hovedet). Hum! hum!

Alle. Naa, hvad er det?

Baronen. Det er alvorligt — meget alvorligt!

Greven (kan næppe gjøre sin Latter). Virkeligt!

Baronen. De leer! — Det skulde De ikke; det er ikke at lee af. De er i en Tilstand, som kan blive meget farlig.

Greven (sagte). Ah, det er en fortræffelig Læge! — Det er ypperligt!

Baronen. Unge Mand! — Det gjælder Livet.

Kongen (levende). Er det muligt?

Greven (sagte). Han hjælper mig overordentlig godt! (lader som om han føler Smerte). Ah — jeg er meget bange for at jeg ikke i Aften kan komme i Concerten eller paa Ballet.

Baronen. Som Læge maa jeg forbyde det! De bliver her, for at Sygdommen, som allerede kun er altfor alvorlig, ikke skal antage en værre Character. Skulde simple Forsigtighedsmidler ikke slaae an, saa har jeg en Recept, som ikke slaaer feil — jeg vil lave Mixturen til, og dersom De tillader —

Kongen. Og den er?

Baronen (vinker ad sin Heiduk, som staaer i Baggrunden, og siger sagte) Tchirkoschir! Du maa skaffe mig tre Lazzaroner, bevæbnede med deres Bøsser; tre Banditer, som Du kan stole paa.

Tchirkoschir. Ja!

Baronen. Inden Klokken er ti maae de holde sig skjulte i Krattet, som omgiver Diana-Pavillonen.

Tchirkoschir. Ja!

Baronen. Og dersom de see et Mandfolk, der vil stige op paa Balconen —

Tchirkoschir. Ja!

Baronen (viser at de skulle kyde). Halvtredsindstyve Ducater til hver! — Det gaaer ind under Ambassadens hemmelige Udgifter.

Tchirkoschir. Ja! (gaaer).

Greven (siger imidlertid sagte til Kongen). Det gjør mig ondt, Sire! at dette Uheld skulde møde mig — De havde regnet paa at jeg i Aften skulde underholde Doctoren.

Kongen. Det gjør intet; jeg har faaet at vide, at hans Kjæreste dog ikke kommer paa Ballet og derved er jeg kommen paa en Idee — Jeg skal fortælle Dig det i Morgen.

Greven. God Lykke, Sire!

Kongen (idet han gaaer). Lev vel, Rodolfo! god Bedring!

Ruggiero (i Begreb med at følge Kongen). Lev vel, min Ven! Det gjør mig virkelig ondt; men vi skal nok komme og holde Dig med Selskab — vi skiftes til det.

Dionigi (sagte til Baronen). Hør, Doctor! hvad er det dog egentlig der feiler ham?

Baronen. Hvad? De gjætter det ikke? — Denne græsselige — smitsomme Sygdom, som ikke skaaner —

Ruggiero (fjerner sig fra Greven). O — Maladettaen!

Baronen. Netop! — Jeg sagde jo til ham, at tog han sig ikke iagt, kunde det koste ham Livet.

Dionigi (fjerner sig fra Greven med Forfærdelse). Lev vel, Rodolfo! lev vel!

Ruggiero (ligeledes). Lev vel, min Ven! vi sees snart.

Dionigi. Ja, vi sees snart.

Ruggiero. Lev vel, lev vel! god Fornøielse! (de gaae alle tre).

Tiende Scene.

Greven (alene; leende). Fortræffeligt! Skrækken udbreder sig ligesom Rygtet om min Kjærlighed. De skynde sig bort — (efter et Øieblikks Taushed) Hun venter mig Klokken ti — (seer paa Taffeluhret) ah, der er længe til endnu. Jeg behøver ikke at frygte for at Nogen vil falde mig besværlig med Besøg — der er Ingen, som har Lyst til at forsømme Ballet for at udsætte sig for den forfærdelige smitsomme Sygdom. Det er en prægtig Opfindelse den Maladetta — en ypperlig Prøvesteen for Folk, som vil lære at kjende deres sande Venner. Jeg, som ellers har saa mange — jeg, som overøses med Venskab — (seer sig omkring) jeg er alene! (smilende) Det er Venskabet reduceret til sin allersimpleste Navneværdie — jeg kan da, uden stor Uleilighed, tælle hvor mange der holde af mig! (sætter sig i en Lænestol).

Ellevte Scene.

Greven. Zanetta.

(Zanetta gaaer sagte hen i Midten af Værelset. Hun kaster et Blik paa Greven, som strækker sig i Lænestolen, tager rolig en Stol og sætter sig ved Siden af ham, uden at sige noget. Efter et Øieblikks Taushed hæver Greven Hovedet i Veiret, seer hende og udstøder et Skrig).

Greven. Ah!

Zanetta (rolig). Det er mig!

Greven. Dig, Zanetta?

Zanetta (som før). Ja, min Ven! Jeg gjorde ingen Støi — jeg troede at De sov.

Greven (overrasket og rørt). Hvad? — Du veed da?

Zanetta. Alle Herrerne, som vare her, fortalte os det, da de kom ud.

Greven (med Beundring). Og Du kommer her?

Zanetta. Naa — hvorfor bliver De forundret? (bebreidende) Hvad for noget? ventede De ikke at jeg vilde komme? — Jeg er Deres Kjæreste — jeg skal være Deres Kone — her er min Plads, og her er jeg. (ligefrem) Naa, Hr. Greve, hvordan gaaer det?

Greven (ude af sig selv og som overvældet). Det veed jeg ikke selv — Jeg kan ikke sige Dig hvad jeg føler.

Zanetta. Naa, naa, frisk Mod! — Det bliver ikke til Noget — Der er jo saamange Andre, som ere komne sig. — Har Doctoren givet Dem Noget? — nei! — destobedre! Jeg forstaaer mig bedre paa det end han,

og jeg gaaer ikke fra Dem — det er at sige, jeg tor kun blive et Par Timerstid — for min Fader veed ikke af at jeg er her.

Greven. Virkelig?

Zanetta. Han troer, at jeg er i mit Kammer, at jeg sover! — sove? jeg? jovist! Som Schweizer skal han hver Aften see efter om Alting er i sin Orden i Haven og paa Slottet — nu er han nede i Haven og imidlertid tilstede jeg mig herop, uden at sige ham det — thi vel har han gode Tanker om Dem — men at jeg saaledes gaaer ene op til Dem, at jeg opvarter Dem — det vilde han dog maaskee ikke have — (bestemt) og det vil jeg!

Greven. Tak, kjære Pige!

Zanetta. Men det er paa en Betingelse: at jeg maa gaae til rette Tid.

Greven. Vær rolig! — jeg skal lade Dig gaae inden Klokken ti.

Zanetta. Saa tidlig! — og hvorfor?

Greven. Det er passende.

Zanetta. Troer De det?

Greven (adspredt). Desuden — Klokken ti maa jeg —

Zanetta. Hvad?

Greven. Intet — intet! — det var en anden Idee, jeg fik — men vi have jo ogsaa Tid til den slaaer ti — (seer paa Taffelubret) Næsten en Time.

Zanetta. Naa, hvorledes befinder De Dem?

Greven (betragter hende). O, meget bedre — siden Du kom her.

Zanetta. Det var jeg vis paa — det var derfor jeg kom. (lægger Haanden paa hans Pande) jo — den brænder lidt — (Greven vil kysse hendes Haand, hun trækker den hurtigt tilbage) Naa, naa! vil De være syg, Herr Greve? Vil De eller vil De ikke?

Greven. Det er Din Skyld, Zanetta! Du er en saa fortryllende, saa farlig Opvarterske — (fleder hende tilbage med Haanden) Hør, Zanetta! gaa — forlad mig.

Zanetta. Bliver det maaskee værre? føler De Smerte?

Greven. Ja, det gjør mig ondt — at tale.

Zanetta. Naa, saa tie da stille! jeg skal ikke mere faae Dem til at tale. Skal jeg maaskee læse Noget for Dem?

Greven. Dersom Du vil!

Zanetta. Jeg læser just ikke meget godt — og holder De mere af at jeg synger —

Greven. Saa Du kan synge?

Zanetta. Ja, temmelig godt! vi Sicilianerinder synge næsten allesammen — og om det ogsaa skulde kjede Dem, om De faldt i Søvn ved det — det er heller ikke saa galt for en Syg. (hun sætter sig paa en Tabouret ved Siden af Lænestolen, hvori Greven sidder).

Recitativ.

Nuvel, saa hør engang! — jeg standse vil
Saasnart De lukker Øiet til.

Cantabile.

1.

Hvor flygtigt Arnos Vover rinde
Gjennem Dalens Laurbærlund,
Der vanked en deilig Hyrdinde
Med ravnsort Lok og Rosenmund.
Hun sang omkaps med Nattergalen,
Elsket hun var af hele Dalen,
Hver Yngling mon henrykt hende see —
(standser og seer hen til Greven)
Slumrer De? — o tilgiv! — slumrer De?

Greven.

Nei, jeg lytter! — Din smukke Sang fornøier mig,
(seer paa Uhret)
Og jeg har Tid endnu til at høre paa Dig.

Zanetta.

2.

Men snart den Skjønnes Kinder blegned,
Hede Taarer over dem nedrandt;
Som Rosen for Stormen hun segned
Og Diets milde Glands forsvandt;
Hun sang ei meer med Nattergalen,
Sorgfuld hun vanked om i Dalen,
Skjulte sit Hjertes dybe Vee —
(standser)
Slumrer De? — o tilgiv! — slumrer De?

Greven.

Kan jeg sove min Glut! naar Du henrykker mig?
O, et Qvarteer endnu jeg kan høre paa Dig.

Zanetta.

Cavatina.

Arme Pige
Hvorfor stige
Smertens Suk,
Da saa smuk
Dog hun staaer
I sin Vaar? —
Gyldne Kjeder,
Herligheder
Ikke her
Sorgen er!
En Tilbeder
Maaskee
Hun gad see?
Nei hun har hele tre!
Ak, men dog
Lyder kun Smertens Sprog
Naar man spør': hvad er det da?
Ah! ah! ah!
Ja!
Hendes Kind blev purpurrød,
En Taarestrøm paa den nedflød!

De maa troe, at Sagen
Saa klar som Dagen
For hele Florents er,
Og derfra kom
Denne Sang derom,
Som nu synges af Enhver.
(med Haanden paa Hjertet)
Og jeg føler der
Det ogsaa kunde hændes her!

Stakkels Glut,
Hun var skudt!
Ingen ved
Hvad hun leed! —
Men hvem var
Det hun bar
Elskov til
Med saadan Ild? —
Det er sandt —
Man jo fandt
En Sergeant
Høist galant! —
Ham, o nei!
Var det ei!
Hemmeligt hun
Elsked kun
Landsbyens Herremand —
Ak men han,
Deilig og høi af Stand,
Lod hende haabløs gaae —
Aa! aa! aa!
At for ham hun henvisned saa,
Det tænkte Greven vist ei paa!

De maa troe, at Sagen
Saa klar som Dagen
For hele Florents er,
Og derfra kom
Denne Sang derom,
Som nu synges af Enhver.
Ak jeg føler der,
Det ogsaa kunde hændes her!
(til Greven, som reiser sig)
Ah, men det er ikke endnu Alt!

Greven. Destobedre!

Zanetta. Nu skal De høre hvilken Ende det tog og hvad Løn hun fik for sin Kjærlighed, stakkels Pige!

En Dag paa Jagt han ilte;
Fra Hingsten kjæk han smilte,
Det muntre Følge sang
Til Hornets raske Klang. —
Som han til Skoven jog,
Mødte ham et Sørgetog!
Hvidklædte Piger bare
Et Lig til Fredens Hjem;
Høit græd den lange Skare —
Rask spurgte Greven dem:
Hvem er det, I begræde? —
Det er Francesca, Dalens Glæde!
Stormen en Lillie brød —
Hun er af Elskov død!
Ak, raabte han, den stakkels Tøs!
Men til Jagt! slaae Meuten løs!
Hornet klang og Hingsten Sporen fik —
Toget til Graven gik.

De maa troe, at Sagen
Saa klar som Dagen
For hele Florents er,
Og derfra kom
Denne Sang derom,
Som nu synges af Enhver.
Ak jeg føler der,
Det ogsaa kunde hændes her!

Greven (meget bevaget).
Den Ballade er herlig!

Zanetta.
Ei sandt, den røre maa?

Greven (griber hendes Haand).
Men mere jeg fortrylles af den huldeStemme.

Zanetta (trækker Haanden til sig).
Hr. Greven ei sin Sygdom maa glemme.

Greven.
O, den er alt forbi!

Zanetta (munter).
Ja saa!
Jeg herfra da kan gaae!

Greven (holder paa hende).
Nei bliv; ved Din Sang Du har fængslet mit Hjerte!

Zanetta (smilende).
Saa sov, Hr. Greve! hør den ei!

Greven.
Og disse huldeBlik vække Længselens Smerte.

Zanetta.
Luk Øiet da og lad mig gaae min Vei!

Duet.

Greven (holder paa hende).
Du alt fra mig vil ile
Afsted?

Zanetta.
Jeg vil, at De skal hvile
I Fred.

Greven.
Gaaer Du, har mig min Lykke
Forladt.

Zanetta.
Drømme vil Dem henrykke —
God Nat!

Greven.
O denne Glæde
Var saa kort!

Zanetta.
Fader kan indtræde —
Jeg maa bort!

Greven.
O, min Elskovs Qvaler
Spotter Du?

Zanetta.
Strengt jeg Dem befaler,
Læg Dem nu!

Greven.
Elskte Pige! Du hos mig maa blive:
Kan Du grusomt Dig rive
Bort fra den, som vil give
Sig Døden for Dig? —
O, det flammende Hjerte,
Den søde Smerte,
Hendes Suk mig lærte,
At hun elsker mig!

Zanetta.
Nei, nei, jeg hos Dig tør ei blive;
Jeg maa bort mig begive;
Skræk og Kjærlighed rive

Mig her bort med sig!
Kun Dig min Sjæl begjærte,
Føl da Du min dybe Smerte —
Mod dette ømme Hjerte
Og imod Dig
Beskjærme Du mig!
(I dette Øieblik hører man et Taarn-Uhr slaae langt borte).

Greven.

Det var ti! — min Gud! og jeg er her endnu!

Zanetta (regende paa Taffeluhret).

Ah, nei — den er alt elleve.

Greven.

Du feiler, søde Pige!

Zanetta (peger paa Viseren).

Saa see da selv!

Greven (seer paa den).

Min Gud! mit Rendezvous!
Hvad gjør jeg her? — hvilket Uheld! — hvad skal jeg sige?
Jeg veed det ei!
(høit)
Et Møde havde jeg bestemt;
Men hos Dig jeg Alting har glemt!

Zanetta (nærmer sig Greven, som har kastet sig i Lænestolen).

Som jeg hos Dem! — men strax jeg Dem forlader!
De er nu frisk og langt ud paa Aftnen det er —
Snart, som sædvanligt, Alt eftersees af min Fader,
Og han vist mig dræbte om han traf mig her.
(hun gaaer til Døren og kysser paa Fingren).
Nu farvel, nu farvel!
Drøm om Lykke og Held!
(man hører Døren blive lukket udenfra)
O min Gud!

Greven.

Hvad er det?

Zanetta.

Ved dette Klokkeslet
Min Fader seer med Vagten om aabne Dørre de finde —
Han lukked her — og jeg med Dem er sluttet inde.

Greven (leende).

Sluttet inde — og det af ham?
(sagte)
Mit Rendezvous jeg har forsømt,
Men fundet her hvad jeg ei har drømt.
(høit).
Nu vel, naar ei Du kan komme herfra,
Vi jo sammen maae blive.
(tager hendes Haand).
Jeg troer Du skjælver?

Zanetta.

Ja!
Jeg overvældes af en ukjendt Smerte
Og i min Svaghed frygte maa
Den stille Nat, ja selv mit eget Hjerte —
(peger paa et Vindue i Baggrunden).
Har De mig kjær, da vil De gaae!

Greven.

Jeg skal fly, og jeg aldrig saa deilig Dig saae?
Hvor kan jeg det, Du Engel?

Zanetta.

O, see min Smerte!
Har De mig kjær, Hr. Greve! vil De gaae!

Zanetta.

Nei, nei, jeg tør ei blive;
Thi her mig Farer omgive —
Skræk og Kjærlighed rive
Mig bort med sig!
(synker ned for hans Fødder).
Kun Dig min Sjel begjærte,
Føl da Du min dybe Smerte —
Mod dette ømme Hjerte
Og imod Dig beskjærme Du mig!

Greven.

Kan Du tilgive?
O, jeg vil mig løsrive —
Ja, Din Uskyld skal blive
Dit Værge mod mig!
(trykker hende til sit Hjerte).
Dybt Din Elskov og Smerte
Har rørt mit Hjerte —
Uskyld at bede Dig lærte;
Ja, nu min Ære skal beskytte Dig!

Greven.

Ved Gud! Din Skjønhed jeg nu vil for Æren glemme —
Og for, tro mod min Eed, at opfylde dens Bud —
Farvel, adjeu! (aabner Vinduet til Balconen og springer ned i Haven).

Zanetta (paa Knæ i Forgrunden).

Han flyer for Fristelsens Stemme —
Mit Liv ham tilhører!
(fra Haven høres nogle Skud; hun udstøder et Skrig).
Ah! hvad var det for Skud!
(hun iler hen til Balconen og segner bevidstløs ned).

Tredie Act.

En italiensk Pavillon, som gaaer ud mod Haven. Dørre paa Siderne. Paa Pillernes Consoler staae Vaser med Blomster.

Første Scene.

Prindsessens Hofdamer (hvselsatte med qvindeligt Arbeide). **Prindsessen** (træder langsomt ind; Hofdamerne reise sig, hilse hende med Ærbødighed og sætte sig atter, da hun giver dem Tegn dertil).

Prindsessen.

Recitativ.

Jeg elsker ham — og dog jeg har ventet forgjæves!
Jeg mindre føler Sorg, end Ærgrelse og Skam! —
Han kommer ei — skjøndt først da min Uro hæves —
Jeg — en Konges Datter — jeg vente maa paa ham!

Arie.

Naar Hjertet heftigt gløder,
Men Elskov Kulde møder,

Sin svundne Fred aldrig meer det vil faae!
Naar i Storm Havets Bølger
Vildt mod Skyerne slaae,
Atter Rolighed følger,
Let og sagte de gaae —
Kun Hjertet, naar det gløder,
Men Elskov Kulde møder,
Sin svundne Fred ei igjen kan opnaae!
(hun sætter sig og begynder at brodere).

Anden Scene.

De Forrige. **Baronen** (fra Baggrunden).

En Page (meldende). Hr. Baron v. Warrendorf.

Baronen (nærmer sig Prindsessen og hilser). Som kommer for at gjøre Deres Høihed sin Opvartning og underdanigst spørge om Deres Befindende. De forlod Ballet meget tidligt.

Prindsessen. Ja — jeg befandt mig ikke vel.

Baronen (med Hentydning). Det saae jeg meget godt — Deres Høihed syntes at være adspredt og, tvertimod Sædvane, lagde De neppe Mærke til de Nyheder, jeg fortalte Dem.

Prindsessen. Og som De maaskee havde opfundet alene for at more mig. Jeg beder om Forladelse og haaber, at jeg i Dag skal holde Dem skadesløs. Hvad Nyt? hvad siger man ved Hoffet?

Baronen. Man fortæller forunderlige Ting, som maaskee vil more Damerne.

Prindsessen. Det vil være mig meget kjært.

Baronen. Der er i Nat foregaaet Noget, som er høist piquant, dunkelt og tragisk — en hemmelig, uforklarlig Anecdot —

Prindsessen. Kun et Ord — er den sand?

Baronen. Authentisk — for Resten har den allerede gjort Opsigt nok — og Damerne maa i Aftes, henad Natten, have hørt at der skete flere Skud i Haven —

Prindsessen (adspredt). Ja — det forekommer mig — jeg var dengang i mit Cabinet.

Baronen. Det var næsten under Deres Vinduer — et Par Skridt derfra —

Prindsessen. Jeg lagde ikke meget Mærke dertil; jeg troede, det var Signal til Fyrværkeriet.

Baronen. Nei, det var mere! (lægger noie Mærke til hende). Man siger, at et Mandfolk krøb op paa Balconen — eller steg ned derfra — det er det man ikke kan komme i det Rene med — men hvad der er sandt, er, at det var i Nærheden af Diana-Pavillonen.

Prindsessen (sagte). Min Gud!

Baronen. Nogle troe Karle — som man ikke veed hvem er og ikke siden har seet, men som rimeligviis høre til Slottets Folk —

Prindsessen. De — hvad de, Hr. Baron?

Baronen. De skød i Mørket —

Prindsessen. Det er afskyeligt! — Uden at vide hvem det kunde være?

Baronen. En Tyv — en Forbryder — naturligviis! eller maaskee det som er værre — en Sammensvoren —

Prindsessen. Hvem har sagt det?

Baronen. Det formoder jeg — ulykkeligviis er der Intet, som kan stadfæste det; thi den Skyldige —

Prindsessen (heftig). Blev ikke truffen?

Baronen. Jo han gjorde — man har i Dag seet nogle Blodpletter paa Trappen, der fører til Pavillonen —

Prindsessen (sagte). O, den Ulykkelige! — nu er jeg ikke mere vred paa ham; jeg tilgiver ham.

Baronen. Og man paastaaer, at den Flygtende er bleven saaret i Armen.

Prindsessen (levende). Hvoraf veed De det?

Baronen. Man har sagt det — det er et Rygte, som alle de andre Rygter, der ere i Omløb — og, i Sandhed, nogle af dem ere saa besynderlige, saa urimelige —

Prindsessen. Hvilke, for Exempel?

Baronen. Man paastaaer — men det er høist usandsynligt, at et hemmelighedsfuldt Stævnemøde — at en af Damernes Elsker —

Damerne (ivrige). Hvad for noget? — Man vover — ? Det er affkyeligt!

Baronen. Ja, som jeg siger, det er urimeligt! — Dersom det for Resten er Nogen ved Hoffet, der har været Helten i dette natlige Eventyr, vil det være let at kjende ham.

Prindsessen (i Bevægelse). Og hvorpaa?

Baronen. Paa det Saar, han har faaet — Den første Arm vi see baaren i et Bind —

Prindsessen. Min Gud!

Baronen. Med mindre den ulykkelige Ridder er saa klog at holde sig inde — hvilket da ligeledes vil give os tilstrækkelig Oplysning.

Prindsessen (sagte). Jeg er forraadt!

En Page (meldende). Hr. Greve di Montemar.

Tredie Scene.

De Forrige. **Greven.**

(Greven træder rask ind og hilser, i ærbødig Afstand, Prindsessen og Damerne, som omgive hende).

Prindsessen (i heftig Bevægelse). Det er ham! (Alle hefte Øinene paa Greven og betragte ham meget noie. Greven nærmer sig til Baronen og giver ham den venstre Haand, som denne ryster stærkt).

Baronen (sagte, betragtende Grevens Arm). Det er høist forunderligt!

Greven (nærmer sig Prindsessen). Deres Høihed befinder sig vel?

Prindsessen (i Bevægelse). Og De, Hr. Greve? man sagde, at De var upaaselig.

Baronen. Ja — igaar Aftes — dette pludselige Feberanfald gjorde os Alle bange.

Greven. Det er ganske forsvundet — i

Morges følte jeg ikke det mindste Spoer deraf.

Baronen (levende, idet han tager hans høire Haand, som han ryster endnu stærkere). O, det glæder mig overordentlig meget. (sagte). Nei — han er ikke saaret.

Prindsessen (forbauset, sagte). Ah, min Vrede vender tilbage —

Baronen (sagte). Hvad var det da De kom og fortalte mig —

Prindsessen (til Greven idet hun viser ham sin Brodeerramme). Hvad synes De om dette Mønster, Hr. Greve?

Greven (nærmer sig). Nydeligt!

Prindsessen (med dæmpet Stemme). Jeg ventede Dem i Aftes.

Greven (ligeledes, forlegen). En afskyelig — uventet Hindring — (høit og som om han beaae Broderiet). Jeg finder at den Bouquet er nuanceret med en sjelden Smag —

Prindsessen (høit). Virkelig?

Greven (sagte). Kongen havde overdraget mig en diplomatisk Sag. (høit). Disse Farver falde maaskee lidt — dunkle —

Prindsessen (med Betydning). Ja, — det maa være lidt klarere, hvis det er muligt! (sagte). Skulde Kongen have fattet Mistanke.

Greven. Jeg er bange for det — jeg blev indelukket paa hans Befaling — (vegende paa Prindsessens Arbeide da Baronen nærmer sig). Ikke sandt, Hr. Baron — der er en Smule Forvirring?

Prindsessen. En Smule Dunkelhed.

Baronen (seer paa Broderiet). Ja — ja — jeg holder med Deres Høihed — jeg finder det Hele meget dunkelt — (agte). Jeg kan ikke forstaae mig paa det — jeg har jo seet Blodpletterne med mine egne Øine — Men hvem kan det da have været?

Pagen (meldende). Kongen! (Alle reise sig).

Fjerde Scene.

De Forrige. **Kongen** (med Armen i et Bind).

Prindsessen (iler ham imøde). Jh, min Gud! hvad feiler Deres Majestæt?

Kongen. Intet, kjære Søster! — mindre end Intet — en Rift. Da jeg i Aftes gik fra Ballet, hvor der var en afskyelig Hede — vilde jeg gjøre en lille Spadseretour i Haven —

Prindsessen. Og faldt?

Kongen. Nei — som jeg gaaer ganske rolig — i Nærheden af det Fløi, hvori Dit og Damernes Værelser ere — ved Diana-Pavillonen —

Baronen (sagte). De uforsigtige Knægte!

Kongen. Paa eengang — jeg kan ikke begribe hvem der morer sig med at jage her i Haven midt om Natten — der gaaer et Par Skud fra Krattet, og jeg —

Greven og Prindsessen. Blev saaret!

Kongen. Det er ikke værd at tale om. Men dersom jeg faaer fat paa de Vildtryve, som jeg kan takke for denne Overraskelse — jeg lader dem hænge —

Baronen (sagte, forfærdet). Jh Gud bevares!

Greven (sagte). Hvilken Uforsigtighed, Sire!

Kongen (ligeledes, munter). Jeg kunde ikke andet — Comtessens Blik og at hun ikke var paa Ballet gav mig Mod til at vove et Besøg.

Greven (som før). Og De vilde krybe op paa Balconen —

Kongen (som før, smilende). Netop! (høit). Jeg vil ikke lade dem hænge for min Skyld, men fordi de kunde have forskrækket Damerne.

Baronen. Ja, jeg ønsker mig til Lykke, at min Forlovede ikke var i sine Værelser.

Kongen og Greven. Hun var der ikke?

Baronen. Nei, et Øieblik før var hun gaaet til Balsalen, hvor hun ikke kunde komme tidligere formedelst Tilberedelserne til Afreisen. (vender sig til Prindsessen og taler sagte med hende).

Kongen (seer stivt paa Greven, som staaer tæt ved ham). Hun var der ikke.

Greven (seer ligeledes paa Kongen). Hun var der ikke.

Kongen. Og han reiser i Morgen — Alt hvad jeg har af min Kjærlighed er — (viser sin Arm).

Greven. En Erindring!

Kongen (truer hemmelig ad Baronen). Fordømte Diplomat! — Han har Lykken med sig, ha! ha! ha!

Greven. Ha! ha! ha!

Baronen. Deres Majestæt er i et yperligt Lune — hvor naturligt! De er glad over at De ikke blev —

Kongen (med Betydning). Saaret i Hjertet.

Baronen. Jh, — De spøger.

Kongen. Nei, jeg troede det virkelig i Begyndelsen — det veed Rodolfo.

Baronen (forundret). Det veed Greven? hvorledes — (sagte). Jeg kan ikke med mit hele diplomatiske Talent komme paa Spoer efter hvad de mene.

Femte Scene.

De Forrige. **Zanetta** (med en Kurv fuld af Blomster).

Quartet.

Kongen (til Greven).
Men see — der er Zanetta! der har vi
Din Tilbedte.
(til Zanetta).
Hvem søger Du, min Glut? er det ham?

Zanetta.
Tro ei det!
(til Prindsessen).
Som de befalte, jeg udledte
Til Pavillonen den Bouquet.

Prindsessen (ser paa Zanette).
Mit Barn! Du græder jo?

Zanetta (aftørrer ivrig sine Taarer).
Hvad? jeg?

Prindsessen.
Ja, negt det ei!
Greven (holder paa hende, med Varme).
Hvad Du græder?
Zanetta.
Nei, nei, nei!
(hun begynder atter at græde).

1.

At vaade Øine jeg har faaet
Er fordi Fader har mig slaaet —
Og naar han slaaer, tilgavns det er!
Han siger jeg har mig vanæret,
Fordi jeg har i Aftes været
Ene hos Hr. Greven der.
Prindsessen (sagte.)
Hvad? — hun hos ham har været!
Zanetta.
Og nu min gamle brave Fader,
Som jeg ængstlig ilte til,
Har sagt at han mig banke vil
Hvis jeg igjen mig stigt tillader —
Ak, nu i Angst jeg Stakkel gaaer;
Jeg veed bestemt at Bank jeg faaer!
Zanetta.
Intet vil min Fader høre;
Taarer ei hans Sjel kan røre,
Han i Vrede strax slaaer til —
O, han vist mig banke vil!
Greven (sagte).
I hvad nu jeg kan fremføre
Hun kun Falskheds Sprog vil høre;
Hvilken List jeg griber til,
Mig til Sorg det ende vil!
Prindsessen (sagte).
Tør jeg troe mit eget Øre?
Jeg bag Lyset lod mig føre!
Spottende mit Hjertes Ild,
Hendes Fod han ilte til.
Kongen (sagte).
O, han Hjertet veed at røre;
Strax de Skjønne ham bønhøre!
Ja, i Elskovs Lykkespil
Han bestandig vinde vil!
Baronen (sagte).
Man troskyldig vil mig gjøre
Og ved List bag Lyset føre;
Det er kun et aftalt Spil;
Men jeg Alt opklare vil!
Zanetta.

2.

Man ingen Skyld hos mig kan finde,
Thi er man engang lukket inde,
Kan man ei gaae, det indseer De!
Og jeg endnu hos ham var bleven,
Var ud af Vinduet ei Hr. Greven
Sprungen Klokken elleve.
Prindsessen (sagte).
Elleve! ja saa!
Zanetta.
Og nu min brave gamle Fader,
Som jeg ængstlig ilte til,
Har sagt, at han mig dræbe vil
Dersom jeg ikke Greven hader! —
Ak, nu i Angst jeg Stakkel gaaer
For at han snart ihjel mig slaaer!
Zanetta.
Intet vil min Fader høre;
o. s. v.
Greven (sagte).
I hvad nu jeg kan fremføre
o. s. v.
Prindsessen (sagte).
Tør jeg troe mit eget Øre?
o. s. v.
Kongen (sagte).
O, han Hjertet veed at røre;
o. s. v.
Baronen (sagte).
Man troskyldig vil mig gjøre.
o. s. v.
Kongen.
Men vi ei længer tør
Udsætte Sagen, min Hr. Ambassadeur?
(til Prindsessen, som vil udspørge Zanetta).
Kjære Søster! modtag min Arm.
Prindsessen (til Kongen og Baronen).
O, naar De ville!
(standser).
Hvor er min Vifte, Grev Montemar.
(han bringer den, og hun, som har sluppet sin Broders Arm, for at trække Handskerne paa, siger hemmelig til ham).
Meer end Skinnet De mod Dem har.
Greven (sagte og forlegent).
Og dog et Ord retfærdiggjør mig.
Prindsessen (sagte).
Nu stille!
(tager sin Broders Arm; høit til Greven).
Der en Fest at anordne er —
Tag ikke ud —
Greven (bukker).
O, jeg bliver!
Prindsessen.
Naar fra Kongen jeg mig begiver
Jeg min Befaling skal give Dem her.
Baronen (sagte).
Hvad, her?
Zanetta.
Intet vil min Fader høre;
o. s. v.
Greven (sagte).
I hvad nu jeg kan fremføre
o. s. v.
Prindsessen (sagte).
Tør jeg troe mit eget Øre,
o. s. v.
Kongen (sagte).
O han Hjertet veed at røre
o. s. v.
Baronen (sagte).
Man troskyldig vil mig gjøre
o. s. v.

Sjette Scene.

Greven (i Forgrunden). Zanetta (sætter Blomster i Vaserne).

Greven. Befalinger! — Befalinger! — og hvad skal jeg sige til hende? — hvorledes skal jeg retfærdiggjøre mig? atter sige Usandhed og bedrage — rødme for hende!

— ah! hvilken Skjændsel — hvilket Slaverie! — det er bedre at tilstaae Alt — men det er at udsætte denne stakkels Pige, som allerede har lidt altfor meget for min Skyld, for hendes Brede — og hendes Fader, den brave Krieger, som troer at hun har vanæret sig —

Zanetta (sukker med rolig Hengivenhed). Det er det haardeste — men det faaer saa være, jeg lider jo for Dem.

Greven. Zanetta!

Zanetta. De er mig mere end Alt —

Greven. Ah, jeg har handlet uædelt — utaknemmeligt! Saamegen Høimodighed, saamegen Hengivenhed — for mig, som endnu vakler, som endnu kæmper med sig selv — Hør, Zanetta! jeg maa tilstaae Dig det — Du maa vide Sandheden — (med Lidenskab). Jeg elsker Dig!

Zanetta (leende). Saa? — det var en stor Nyhed — det veed jeg meget godt, og har vidst det længe.

Greven (henreven af Lidenskaben). Nei, Du veed ikke hvad jeg har følt siden igaar — aldrig før har jeg været opfyldt af en saadan Følelse — det er den sande Kjærlighed — o! forgjæves søger jeg nu at skjule den, alle mine Anstrengelser formaae ikke at dølge den —

Zanetta. For Pokker! det er ingen Hemmelighed — Alle veed at De holder af mig — og det er derfor min Fader vil dræbe mig — bare fordi jeg elsker Dem! — „Er Du gal?" siger han, „kan Du ikke indsee, at denne Greve vil gjøre Nar af Dig og forføre Dig?" — (Greven gjør en Bevægelse). Vær De rolig; jeg har forsvaret Dem! — Jeg har fortalt ham, at De allerede igaar vilde gifte Dem med mig — og at det er mig som har sat mig derimod for Deres Families, Kongens og Hoffets Skyld.

Greven (betragter hende med Følelse). Arme Pige!

Zanetta. Men disse gamle Soldater kan man nu slet ikke komme ud af det med. „Naar det er sandt", sagde han, „saa lad ham blot underskrive det Løfte, som jeg vil opsætte; bring ham det —" men det vilde jeg ikke, thi jeg behøver intet skriftligt Løfte, Deres Ord er mig mere.

Greven (urolig). Ah, Zanetta!

Zanetta. Men nu vil han ikke lade mig blive her; han vil tage bort med mig endnu i Dag, om en Timestid — han gjør allerede Baaden istand, som —

Greven (i heftig Bevægelse). Tage bort! — Du har Ret; det er det, jeg maa gjøre — ja, jeg vil erklære mig — jeg forlader Hoffet — jeg tager bort med Dig.

Zanetta (levende). Det gaaer ikke an; det taaler min Fader ikke — eller saa begynder han igjen at tale om Giftermaal og skriftlige Løfter.

Greven (med Varme). O, kom det alene an paa mig — var jeg fri —

Zanetta. Hvad? er det muligt!

Greven. Jeg vilde gjøre mere end give Dig et Løfte.

Zanetta (glad). Nei, nei, ikke mere — det anseer min Fader for nok.

Greven. O Zanetta — kjære Pige! — hvad gjør jeg? (ved sig selv). Nei, jeg kan ikke knuse dette Hjerte — jeg vil — jeg maa — (river et Blad ud af sin Tegnebog og skriver et Par Ord derpaa) hun skal ikke bort — ikke dø af Kummer — (giver hende Papiret). See der, det vil berolige Din Fader — Gud! Prindsessen! o jeg Ulykkelige!

Zanetta. Men hvorfor bliver De bange for hende?

Greven (forvirret). Ikke et Ord til hende eller til Kongen — ikke et Ord, ellers ere vi ulykkelige.

Zanetta. Nei, jeg vil kun sige det til min Fader — thi nu kan vi tage bort alle Tre — og naar Baaden er færdig skal jeg nok komme og sige Dem det.

Greven (heftigt bevaget) Nei, lad Ingen see Dig her mere!

Zanetta. Naa, saa vil jeg synge her udenfor — det er Tegnet.

Greven. Hvad Du vil — Alt hvad Du vil — men gaae, kjære Pige! skynd Dig. (han skynder paa hende og hun gaaer ud i Baggrunden).

Syvende Scene.

Prindsessen. Greven (i Baggrunden).

Prindsessen (træder ind i heftig Bevægelse). Ja, — det er den eneste Udvei — jeg seer ingen anden. (seer Greven, som nærmer sig) Ah, er De der — Øieblikkene ere kostbare — først den Forklaring De skylder mig —

Greven. Den har jeg givet Deres Høihed — Kongen havde givet mig et diplomatisk Ærinde til den franske Gesandt.

Prindsessen. I Aftes!

Greven. Ja, Deres Høihed!

Prindsessen (med Ironi). Gesandten var tagen bort igaar Morges.

Greven (sagte). O Himmel! (heit og ivrigt) For alle andre, men ikke for os — og da denne Conferents var endt, blev jeg lukket inde, holdt fangen — jeg havde været det endnu, dersom Schweizerens Datter ikke tilsidst havde skaffet mig Friheden i Aftes Klokken elleve.

Prindsessen. Paa hvad Maade?

Greven. Hun aabnede et Vindueskaade ud til Haven, og jeg sprang ned i den, for, altfor sildig, at ile til Dem fra det Fængsel, hvori Kongens Mistanke sikkert har bragt mig.

Prindsessen (levende). Troer De det?

Greven (ligeledes). Det er jeg vis paa — thi han gik i mit Sted, som Skildvagt under Deres Vinduer —

Prindsessen. Ja — ja — han havde Mistanke — og efter det Ægteskab, de have besluttet —

Greven. Hvad siger De?

Prindsessen. Ja, denne Baron Mathanasius, som har spioneret omkring os, er en Ambassadeur fra Churfyrsten af Bayern, og har anholdt om min Haand, som min Broder har lovet ham.

Greven. Hvad siger De?

Prindsessen. Det er det, jeg har villet underrette Dem om siden igaar, — men det var mig umuligt at komme til at see eller tale med Dem. Jeg har maattet betroe mig til en af mine Hofdamer, Grevinde Bianca, for at træffe Anstalter —

Greven. Hvilke?

Prindsessen (heftig). Og derom spørger De?

Duet.

Jeg vil undgaae et Band, jeg frygter,
Om tusind Farer end brød frem;
Endnu i Dag jeg bristig flygter
Fra min Broder og Hoffet med Dem.
Hvad skjælver De?

Greven.
For Deres Lykke!
De offrer Dem til Sorg og Savn
Da en Trone De skulde smykke?

Prindsessen. (begeistret).
Min Trone — den er Din Favn!

Prindsessen.
Ja, en Krone, uden Smerte,
Jeg opoffrer for Dig;
Thi at eie Dit Hjerte —
O det er Alt for mig!

Greven (sagte).
Ha! — hvad gjør jeg! — o Smerte!
Nagets Røst hæver sig —
Kan jeg knuse et Hjerte,
Som offrer Alt for mig?

Prindsessen.
Følg med, følg med! nu Tid til Flugt det er!

Zanetta, (udenfor).
Trala la la la la!

Greven (ude af sig selv, sagte).
O Gud! det er Zanetta!

Prindsessen.
Følg med!

Greven.
O, her
Æren mig kalder — og der
Lyder Kjærligheds Røst.

Prindsessen (i Forgrunden med dæmpet Stemme, medens Zanetta udenfor vedbliver sin Sang).
Vi sikkre er — os Ingen møder.

Greven (ligeledes).
Nei, nei, det kun er Farens Vei;
Deres Held ved Flugt De bortstøder.

Prindsessen (som før).
Uden den jeg finder det ei!

Greven (som før).
Jeg i Døden kan Dem ledsage
Og kjæk trodse Lovenes Sværd —
Men kan et Offer jeg modtage,
Som — ak! jeg nu ikke er værd?

Prindsessen (forundret og skinsyg).
Ikke værd!

Greven.
Jeg frygter, jeg bæver,
Nagets Røst sig hæver,
I Uro jeg svæver,
Døden er mig nær!
Ha, Sløret nu falder
Og hun Hævn nedkalder!

Prindsessen (med Øinene hæftede paa ham).
Urolig han hæver
Øiet og bæver —
O, Skinsygen svæver
Med sin Qval mig nær!
(ude af sig selv; til Greven)
Min Tvivl Du fremkalder;
Ha! jeg Dig bønfalder —
Tal, — selv om Død det er.

Greven (forvirret).
Ja — Prindsesse — Dem Min at kalde —
den Ære —

Prindsessen.
Er De den ikke værdig?

Greven.
Jeg — ønsker Deres Held —!

Prindsessen (med undertrykt Harme).
Min Ven? vær uden Frygt — jeg ei Mistro vil nære —
(med Energie)
Thi var den i min Sjel —

Greven.
Jeg frygter, jeg bæver,
o. s. v.

Prindsessen.
Urolig han hæver,
o. s. v.

Prindsessen.
Tal! tal!

Greven.
Den Faldne De ei forskyder!

Prindsessen.
Jo! hvis han sin Troskab har syndet imod!

Greven.
Naade for en Forbryder!

Prindsessen (med frembrydende Vrede).
Nu — hvem er den Forbryder?
Hvor er han da?

Greven (kaster sig for hendes Fødder).
For Deres Fod!
Vild, den flygtige Spøg, begyndt paa Deres Bud,
Er nu en Elskov, som ei dæmpes kan.

Ottende Scene.

De Forrige. Kongen. Baronen. Zanetta.

(Kongen og Baronen komme fra Baggrunden, Zanetta fra Døren paa venstre Side. Greven reiser sig hurtigt ved deres Komme, men Kongen har seet ham paa Knæ).

Kongen.
Min Gud!
(raaber mod Baggrunden)
Her frem og fangsler ham!
Zanetta (forfærdet).
Ha, og hvorfor? — hvilken Skam!
Kongen (til Prindsessen).
Af Grevinden, til hvem Du Alt har aabenbaret,
Vi har den hele Plan, til Skam for Dig, erfaret.
Prindsessen (sagte).
Hvo frelser mig!
Greven (hvidsker til hende).
Jeg, med mit Liv og Blod!
Kongen.
To Heste færdige stod
Til en Flugt — jeg vil vide for hvem.
Zanetta.
Ah! jeg skal alting sige;
Men straf bare mig — mig alene.
Kongen.
Tal da, Pige!
(med Strenghed)
Men vogt Dig, thi Du skuffer mig ei!
Zanetta (kjælvende).
Nei, Konge; nei!
Kongen.
Med hvem var det, han vilde flygte?
Zanetta.
Ak, det var med mig!
Kongen. Baronen.
Hvad? med hende?
Zanetta.
Ja, med mig!
Kongen (mistroisk).
Hvad Damen, som med Heste man ventede —
Zanetta.
Det var mig!
Kongen.
Som skulde hemmeligt vies —
Zanetta.
Det var mig!
Kongen (forundret).
Saa han vilde giftes med Dig?
Zanetta (undseelig).
Ei endnu; men hans Løfte kan Dem bevise
At hans Hensigt det er!
(giver Kongen Papiret).
Prindsessen (sagte, harmfuld).
Min Gud!
Greven (levende, til Kongen).
Vi maae Prindsessen prise
Thi hendes Naade beskyttet os har,
Hvorfor nu min varmeste Tak jeg frembar.
Kongen (som viser Baronen Papiret).
Hvad siger De?
Baronen (sagte til Kongen).
Ja, hvad skal jeg vel sige? — de os bedrage!
Kongen (sagte til Baronen).
Nu vel, det jeg snart skal opdage.
(høit og med Rolighed)
Jeg den Forening med Glæde vil see.
(I dette Øieblik indtræder Kantsleren og flere Hofcavalerer, som stille sig paa venstre Side, samt Prindsessens Hofdamer, som stille sig til høire.)

Zanetta (hopper af Glæde).
Hvad er det muligt? — Nei, det kan dog vel ei skee!
Jeg — uden Rang og Navn —
Kongen.
Kan ei Kongen Dig give
Et Navn, Formue og Rang? — Frue Baroneese! vi skrive
Contracten under strax — Hendes Høihed og jeg.
(han gaaer hen til Kantsleren og befaler ham at sætte sig ved Bordet for at skrive Contracten).
Prindsessen (sagte til Greven).
Ha! nei!
Greven (hvidsker til hende).
For Himlens Skyld! betænk — hvad vover De?
Prindsessen (ligeledes til ham).
Jeg for os Begge styrter i Fare!
Greven (ved sig selv).
Vee os, vee!
(naar Kongen har talt med Kantsleren, som skriver, gaaer han tilhøire, saaledes at han kommer til at staae imellem Greven og Prindsessen).
Zanetta (som har talt med Baronen).
Hvad! er jeg Baroneese!
(tager de Bouquetter, som ere blevne tilovers i Kurven, der staaer paa Bordet).
Farvel, nu mine Kjære!
I huldе Smaa, farvel!
(trykker Kurven, som hun har paa Armen op til sig).
For sidste Gang min Arm med Ømhed skal Jer bære.
Dog før vi skilles ad, med Jer mit Hjertes Gjæld
Jeg vil betale dem, som skabte mig mit Held!
(byder Baronen den første Bouquet)
Hr. Ambassadeur!
Present jeg gjør,
Som Blomsterpige,
Dem med en net
Lille Bouquet!
(til Kongen)
Ønsket i min Sjel
For Kongens Held
Ei Ord udsige;
Lad min Bouquet
Tolke ham det!
(rækker ham en Bouquet og vender sig til Prindsessen.)
O, Prindsesse! Lykkens Stjerne
Smile til Dem i det Fjerne!
Skjæbnen Dem gav
Krone og Glands;
Til Deres Grav
Bær Glædens Krands.
O, jeg glemmer ei,
Ved Dem kun Vei
Jeg fandt til Lykke;
Thi denne Haand
Knytted vort Baand!
Hvad jeg Dem med Ild
Nedbede vil
Ei Ord udtrykke —
Men min Bouquet
Tolker Dem det!
O, Prindsesse! tag
Med Velbehag
Paa Glædens Dag
Imod et Smykke —

(hun vil række Prindsessen den sidste Bouquet, men Greven standser hende og tager den).

Greven

(giver hende den Bouquet af kunstige Blomster, som han har modtaget i første Act og nu tager frem fra sit Bryst — hvidskende)

Nei, tag den Bouquet!

Zanetta,

(er bleven forvirret og angstlig; hun rækker Prindsessen Bouquetten idet hun stirrer paa Greven.)

Modtag — med Naade — af mig den Bouquet —

Prindsessen

(seer paa Bouquetten og gienkender den).

Min Gud! jeg vovede Alt — og for ham!

Kongen

(som allerede, efter at Kantsleren har underrettet ham om at Contracten er færdig, har underskrevet, træder frem og bemærker sin Søsters Uro).

Hvad er det!

Prindsessen (i Bevægelse).

Intet — Intet!

(Kongen viser hende at hun ogsaa maa underskrive; hun gaaer hen til Bordet, betænker sig et Øieblik, men underskriver derpaa hurtigt, og siger med Heftighed og qvalt Harme til Greven og Zanetta):

Nu vel, jeg da med Glæde
Vil bestige et Kongesæde —
Mig dette Baand lykkelig gjør!
(vender sig rask til Baronen)
Vi reise, Hr. Ambassadeur!

Greven. Zanetta.

De bliver Kongetronens Smykke;
Jeg finder ved Dem Livets Lykke.

Kongen.

Folkets Held og Kjærligheds Lykke
Vorde Dig Tronens bedste Smykke!

Prindsessen (ved sig selv).

Svaghed skal ei min Sjæl nedtrykke;
Han var uværdig til sin Lykke!

Baronen (ved sig selv).

Jeg troer dog endnu at min Lykke
Skyldes især den lille Amors Nykke!

Hoffolkene.

Gid Himlens Naade med Lykke,
Elskede Par! Din Bane smykke!

(Baronen rækker med megen Ærbødighed Prindsessen sin Haand og hun gaaer idet hun tilkaster Greven og Zanetta et haanende Blik. Hofcavalerne og Damerne have ordnet sig i Rækker. Kongen rækker sin Søster Haanden til Forsoning medens Greven trykker Zanetta til sit Hjerte. — Dækket falder).

Bagtalelsens Skole,

Komedie i fem Acter,

efter R. B. Sheridans engelske Original

paa ny oversat til Brug for den danske Skueplads.

Personerne:

Sir Oliver Surface.
Joseph Surface.
Charles.
Sir Peter Teazle.
Crabtree.
Sir Benjamin Backbite.
Snake.
Sir Harry Bumper.
Moses.
Careless.
Rowley.

Trip.
Første Herre.
Anden Herre.
En Tjener hos Joseph Surface.
En Tjener hos Lady Sneerwell.
Lady Teazle.
Maria.
Lady Sneerwell.
Mrs. Candour.
En Pige hos Lady Teazle.

Første Act.

Et smagfuldt Toiletværelse.

Første Scene.

Lady Sneerwell ved Toilettet. Snake drikker Chocolade.

Lady Sneerwell. Naa, min kjære Snake, har De saa faaet det bevidste Stykke ind i Bladet?

Snake. Ja, Lady Sneerwell, og da jeg selv har skrevet det af, og fordreiet min Haand, saa kan Ingen drømme om, hvorfra det kommer.

Lady Sneerwell. Har De ogsaa bragt Historien imellem Lady Brittle og Capitain Boastall i Circulation?

Snake. Den er i saa god Gang, som Deres Naade kan ønske. Efter Tingenes almindelige Løb maa den komme Mrs. Clackitt for Øre inden fire og tyve Timer, og saa veed Deres Naade, den er i saa gode Hænder, som muligt.

Lady Sneerwell. Ja, Mrs. Clackitt har virkelig meget Talent, og er meget virksom.

Snake. Vistnok, Deres Naade! og hun har ogsaa været ret heldig i sin Virksomhed. Hun har, efter hvad jeg idetmindste veed, været Aarsag i, at ser Forlovelser ere blevne ophævede; at tre Sønner ere gjorte arveløse; at fire have været nødte til at løbe bort, og at ligesaamange ere blevne arresterede; at ni Par Ægtefolk ere flyttede fra hinanden, og at to formelige Skilsmisser ere komne i Stand.

Lady Sneerwell. Ja vist! hun har virkelig Genie.

Snake. Men hun er dog langtfra ikke saa fiin, som Deres Naade.

Lady Sneerwell. De er partisk, Snake!

Snake. Nei, ikke det mindste. Enhver maa tilstaae, at Lady Sneerwell med eet Ord eller eet Blik kan udrette mere, end mange andre med de meest combinerede Planer.

Lady Sneerwell. Ja, min kjære Snake! jeg vil ikke nægte, at jeg jo ret finder Glæde i, naar min Virksomhed lykkes. Da jeg selv i mine tidligere Dage blev saaret af Bagtalelsens giftige Braad, saa tilstaaer jeg, at det nu er min største Fornøielse, at gjøre tilbørlig Gjengjæld.

Snake. Naturligviis. Men der er eet Tilfælde, Lady Sneerwell! hvori, jeg tilstaaer, at jeg ikke kan gjætte Deres Bevæggrunde.

Lady Sneerwell. De mener nok med Hensyn til min Nabo, Sir Peter Teazle, og hans Familie.

Snake. Ganske rigtigt. Der er nu de to unge Mennesker, Joseph og Charles Surface, for hvem Sir Peter har været et Slags Formynder siden deres Faders Død. Den ældste, Joseph, har den elskværdigste Charakteer, og man taler overalt meget godt om ham; den yngste, Charles, er den meest udsvævende Svirebroder i hele Kongeriget. Den ældste er en erklæret Tilbeder af Deres Naade og rimeligviis Deres Favorit; den yngste har Tilbøielighed for Maria, og er ogsaa elsket af hende. Nu er det mig under disse Omstændigheder høist uforklarligt, hvorfor De, som er Enke efter en Adelsmand, og har en god Formue, ikke skulde give Deres Ja til Herr Joseph Surface, en Mand af en saadan Charakteer og med saadanne Udsigter, og endnu mindre forstaaer jeg, hvorfor det er Dem saa særdeles magtpaaliggende, at forstyrre Forbindelsen mellem Charles og Maria.

Lady Sneerwell. For altsaa paa een Gang at opklare Dem denne Hemmelighed

maa jeg sige Dem, at Kjærlighed aldeles ingen Deel har i den Forbindelse, som finder Sted imellem Joseph Surface og mig.

Snake. Ikke det?

Lady Sneerwell. Den, han virkelig har Tilbøielighed for, er Maria — eller hendes Formue; men da han i sin Broder finder en favoriseret Rival, saa har han været nødt til at skjule sin Hensigt, og at tye til min Hjelp.

Snake. Ja endnu er jeg lige nær; thi hvorfor interesserer det Deres Naade, at Joseph er heldig i sit Frieri til Maria?

Lady Sneerwell. Hvor De er dum! Kan De da ikke gjætte Dem til den Svaghed, som jeg hidtil af Skamfuldhed har skjult endogsaa for Dem? Skal jeg da ligefrem sige det: at Charles, den udsvævende unge Mand, som er bankerot baade paa Penge og Ære, er den, for hvis Skyld jeg er saa urolig — og ondskabsfuld — og for hvis Besiddelse jeg vil opoffre Alt.

Snake. Ja, paa den Maade bliver Deres Opførsel consequent; men hvorledes er De bleven saa fortrolig med Joseph Surface?

Lady Sneerwell. For fælleds Fordeels Skyld. Jeg er alt for længe siden bleven opmærksom paa ham: jeg veed, at han er snedig, egennyttig og ondskabsfuld, kort: en følsom Skurk, endskjøndt han for Sir Peter og alle sine Bekjendtere passerer for et ungt Vidunder af Lærdom, Forstand og Retskaffenhed.

Snake. Ja, Sir Peter paastaaer, han har ikke sin Lige i hele England, og roser ham overalt som en Mand af den strengeste Moralitet.

Lady Sneerwell. Meget rigtigt; og ved Hjelp af sine moralske Sententser og sit Hykleri har han bragt Sir Peter paa sit Parti med Hensyn til Maria; medens den stakkels Charles ikke har en Ven i Huset, skjøndt, som jeg frygter, en mægtig Talsmand i Marias Hjerte, hvorimod vi altsaa maa vende vore Planer.

En Tjener (kommer). Herr Surface.

Lady Sneerwell. Bed ham komme ind!

(Tjeneren gaaer.)

Anden Scene.

Lady Sneerwell. Snake. Joseph Surface.

Joseph. Min naadige Lady Sneerwell! hvorledes befinder De Dem? Herr Snake! Deres ærbødige Tjener!

Lady Sneerwell. Snake har just nu drillet mig angaaende vor gjensidige Tilbøielighed; men jeg har underrettet ham om vore virkelige Hensigter. De veed, hvor nyttig han har været os, og vor Tillid til ham vil sikkert ikke blive skuffet.

Joseph. Deres Naade! det er mig umuligt at mistroe en Mand af Herr Snakes fine Følelse og Skarpsindighed.

Lady Sneerwell. Sig mig: naar har De seet Deres Maria? — eller, hvad der er mig vigtigere, Deres Broder?

Joseph. Jeg har ingen af dem seet, siden jeg forlod Dem; men jeg kan dog sige Dem, at de aldrig see hinanden. Nogle af Deres Naades Historier har allerede havt en god Virkning paa Maria.

Lady Sneerwell. Ah! min kjære Snake! den Fortjeneste tilkommer Dem; — men er det virkelig saa, at Deres Broders Forlegenhed tiltager bestandig?

Joseph. Hver Time. Man siger, at der har været gjort Indførsel hos ham igaar. Kort sagt, hans Forvildelse og Udsvævelser overgaaer Alt, hvad jeg nogensinde har hørt.

Lady Sneerwell. Stakkels Charles!

Joseph. Ja i Sandhed, Deres Naade! uagtet hans Laster kan man dog ikke andet end føle Medlidenhed med ham. Stakkels Charles! hvor vilde jeg ønske, jeg kunde være ham til nogen væsentlig Tjeneste; thi den, som ikke deeltager i en Broders Ulykke, om han endog har paadraget sig den ved sin egen slette Opførsel, han fortjener —

Lady Sneerwell. O! De begynder at blive moralsk — og forglemmer, at De er mellem Venner.

Joseph. Ja det er ogsaa sandt — saa vil jeg gjemme min Moral til Sir Peter. — Men det er dog virkelig en Velgjerning, at befrie Maria fra en saadan Libertiner, som, hvis han kan blive forbedret, kun kan blive det ved en Person af Deres Naades overlegne Forstand og Fortrin.

Snake. Der kommer nok Fremmede, Lady Sneerwell! Jeg vil altsaa gaae, og affkrive det bevidste Brev. Herr Surface, Deres ydmygste Tjener. (gaaer)

Joseph. Deres ærbødige.

Tredie Scene.

Joseph. Lady Sneerwell.

Joseph. Jeg frygter dog for, Lady Sneerwell, De har havt for megen Tillid til den Karl.

Lady Sneerwell. Hvorfor det?

Joseph. Jeg har for nylig bemærket, at han omgaaes meget med den gamle Rowley, som forhen var min Faders Forvalter, og, som De veed, aldrig har været min Ven.

Lady Sneerwell. Troer De da, han vilde forraade os?

Joseph. Ja, det er meget rimeligt. Tro De mig, Lady Sneerwell, den Karl har ikke Dyd nok til at være tro mod sine egne Skurkestreger — Ah! der kommer Maria!

Fjerde Scene.

De Forrige. Maria.

Lady Sneerwell. Min kjære Maria, hvorledes har De det? hvad er der paa Færde?

Maria. Min modbydelige Frier, Sir Benjamin Backbite, er just kommen i Besøg hos min Formynder, tilligemed hans fæle Oncle Crabtree, — saa listede jeg mig bort, og løb herhen, for at undgaae dem.

Lady Sneerwell. Er det det Hele?

Joseph. Hvis min Broder Charles havde været med, var De maaskee ikke bleven saa forskrækket.

Lady Sneerwell. Nu er De for streng. Tingen er nok, at Maria vidste, at De var her; — men min kjære Maria, hvad har da Sir Benjamin gjort, siden De løb for ham?

Maria. Aa Intet; — men hans Samtale er et sammenhængende Skamskrift over alle hans Venner og Bekjendte.

Joseph. Ja, og det værste er, at der ingen Fordeel er ved ikke at være hans Bekjendt; thi han bagtaler en Fremmed saa godt, som sin bedste Ven; og Onclen er ligesaa slet.

Lady Sneerwell. Ja, man maa dog være noget overbærende: — Sir Benjamin er Genie og Digter.

Maria. Jeg maa tilstaae, Deres Naade: Vittigheden taber hos mig sin Agtelse, naar jeg seer den forbunden med Ondskab. Hvad mener De, Herr Surface?

Joseph. Ja, vist nok: at smile ved et Indfald, som stikker Braaden i en Andens Bryst, rober en høi Grad af Sletheid.

Lady Sneerwell. Ah bah! det er ikke muligt, at være vittig uden lidt Ondskab. Hvad er Deres Mening, Herr Surface?

Joseph. Ja, det forstaaer sig, Deres Naade! en Conversation, hvorfra en vittig Spot skulde være forviist, vilde altid blive lidt flau — kjedsommelig —

Maria. Ja, ja! jeg vil ikke stride om, hvorvidt Bagtalelse er tilladelig; men hos en Mand er den vist altid foragtelig. Vi have Stolthed, Misundelse, Jalousie og tusinde andre Grunde for at nedsætte hinanden; men den Mand, som bagvasker, maa have en Qvindes Feighed, for at kunne gjøre det.

En Tjener (kommer). Mrs. Candour holder udenfor Døren, og hvis det var Deres Naade beleiligt, vilde hun stige af.

Lady Sneerwell. Bed hende komme ind. (Tjeneren gaaer) Nu, Maria! her er en Charakteer efter Deres Smag; thi skjøndt Mrs. Candour er en Smule snaksom, tilstaae dog Alle, at hun er en meget godmodig Dame.

Joseph. Ja, alligevel, naar jeg hører, at et slemt Rygte er i Omløb om en af mine Venner, synes jeg dog aldrig de ere i en saadan Fare, som naar Mrs. Candour paatager sig deres Forsvar.

Lady Sneerwell. Stille! der er hun —

Femte Scene.

De Forrige. Mrs. Candour.

Mrs. Candour. Min bedste Lady Sneerwell! hvorledes har De levet det hele Seculum jeg ikke har seet Dem? — Hvad Nyt, Herr Surface? Dog, det er vel ikke Umagen værdt at spørge om; thi man hører jo Intet andet end Bagtalelse.

Joseph. Ja, De har Ret, Mrs. Candour!

Mrs. Candour. Ah, Maria! mit Barn! hvorledes? er den Forbindelse mellem Dig og Charles, ganske forbi? — hans Udsvævelser kan jeg begribe — Byen taler jo ikke om andet.

Maria. Virkelig? det gjør mig ondt, at Byen har ikke noget Bedre at bestille.

Mrs. Candour. Det er sandt, det er sandt; men det er jo umuligt, at standse Folks Tunger. — Det har o. saa gjort mig ondt at høre, at Deres Formynder og hans Kone, som Folk siger, i den senere Tid ikke har kunnet forliges ret godt.

Maria. Det er meget uforskammet af Folk at blande sig i Sligt.

Mrs. Candour. Det er meget sandt, mit Barn; men hvad kan man gjøre ved det; Folk vil snakke, det kan man ikke forbyde dem. Saaledes hørte jeg f. Ex. igaar, at Miss Gadabout er løben bort med Herr Flirt; — men Herregud, der er jo Ingen, som bryder sig om, hvad man hører — skjøndt jeg har dette fra en sikker Haand.

Maria. Saadanne Rygter ere ret skammelige.

Mrs. Candour. Ja, det er de, Barn! skændige, skammelige, — men Verden er saa streng, der er jo Ingen, der slipper. Hvem vilde for Exempel have tiltroet Deres Veninde Prim en Letsindighed? og dog er Folk saa slettænkende, at de siger, at hendes Oncle traf hende forgangen Dag, just som hun vilde stige i Diligencen, for at kjøre bort med sin Dandsemester.

Maria. Jeg forsikrer Dem, der er ikke mindste Grund til det Rygte.

Mrs. Candour. Nei, ikke den mindste Anledning, det tør jeg sværge paa; — vistnok ligesaalidt, som til den Historie, der forrige Maaned circulerede om Mrs. Festinos Affaire med Major Cassino, — skjøndt, det forstaaer sig, den Sag er jo aldrig bleven rigtig oplyst.

Joseph. Den Frækhed, somme Folk viser i at opfinde Historier, er virkelig uhyre.

Maria. Ja, det er sandt: men efter min Mening ere de ligesaa skyldige, der udbrede saadanne Historier.

Mrs. Candour. Det forstaaer sig, det er de. Rygtebærere ere ligesaa slette, som Rygtesmede, det er en gammel og meget sand Bemærkning; men hvad kan Man gjøre ved det? som jeg før sagde: hvorledes vil Man

forbyde Folk at tale? I Dag har f. Ex. Mrs. Clackitt forsikkret mig, at Herr Honeymoon og Kone vilde med det Første skilles ad. Hun gav mig ogsaa Vink om, at en vis Enke i den næste Gade havde mistet sin Vatterfot, og havde, paa en vidunderlig Maade, faaet sin forrige Tallie igjen. Ligeledes forsikkrede Miss Tattle, som var nærværende, at Lord Buffalo havde truffet sin Frue i et Huus af ikke saa ganske uplettet Rygte, og at Sir Boquet og Tom Saunter vil ud for Haanden med hinanden i en lignende Anledning. — Men troer De, at jeg vilde udbrede disse Rygter? nei! nei! Rygtebærere, som jeg sagde før, ere ligesaa slemme, som Rygtesmede.

Joseph. O, Mrs. Candour! gid Enhver var saa overbærende og godmodig, som De!

Mrs. Candour. Jeg tilstaaer, Herr Surface, jeg kan ikke taale at høre, at Folk blive bagtalte; og naar der udbredes skammelige Rygter om mine Venner, saa maa jeg sige, at jeg troer altid det Modsatte. Apropos, jeg haaber, det er ikke sandt, at Deres Herr Broder er saa aldeles ødelagt?

Joseph. Jo, jeg frygter rigtignek, at hans Omstændigheder ere meget slette.

Mrs. Candour. Ja, jeg har nok hørt det, men De maa sige til ham, at han maa være ved frit Mod; det gaaer jo næsten Enhver ligesom ham. Lord Spindle — Sir Thomas Splint — Capitain Quinze — Mr. Nickit — de er allesammen ude af det, som jeg hører, inden denne Uges Udgang. Hvis altsaa Charles ogsaa er færdig, saa vil han i det mindste finde Halvdelen af sine Venner paa samme Galei, — og det veed De, er dog en Trøst.

Joseph. Naturligviis en meget stor Trøst.

En Tjener (kommer). Mr. Crabtree og Sir Benjamin Backbite. (Tjeneren gaaer.)

Lady Sneerwell. Naa, Maria, De seer, Deres Elsker forfølger Dem; De kommer bestemt ikke bort.

Sjette Scene.

De Forrige. Crabtree. Benjamin Backbite.

Crabtree. Lady Sneerwell! jeg kysser Deres Haand. Mistrese Candour! jeg troer ikke De kjender min Nevev, Sir Benjamin Backbite. Ah, han er meget vittig; han er ogsaa en god Poet; — ikke sandt, Lady Sneerwell?

Sir Benjamin. O fy, Oncle!

Crabtree. Ja, ja! det er dog sandt. Jeg vover ham i Vittighed og Satire mod de bedste Versemagere i hele Kongeriget. Har Deres Naade hørt det Epigram, han skrev forrige Uge om Lady Frizzles Vifte, som der gik Ild i? Reciteer det engang, Benjamin! Eller den Charade, du gjorde iaftes ex tempore ved Mrs. Drowzies Soiree. Naa — naa! — det første er Navnet paa en Fisk, det andet en berømt Søhelt —

Sir Benjamin. Oncle! jeg beder Dem —

Crabtree. Ja, i Sandhed! Deres Naade! det vilde forbause Dem at høre, hvor færdig han er i saadanne smaa nydelige Poesier.

Lady Sneerwell. Jeg undrer mig over, Sir Benjamin, at De aldrig giver noget ud.

Sir Benjamin. Sandt at sige, Deres Naade! saa er det saa gemeent, at lade noget trykke; og da mine ringe Producter ere for det meste Epigrammer og Satyrer over enkelte Personer, saa finder jeg, de circulere bedre i Afskrifter mellem Venner og Bekjendte. Rigtignok har jeg nogle Kjærligheds-Sange, som jeg har i Sinde at offentliggjøre, naar de maatte bæres med denne Dames huldsalige Smiil.

Crabtree. Ved Himlen, Miss Maria! De vil blive udødelig ved disse Vers; De vil blive overantvordet til Efterverdenen, ligesom Petrarks Laura eller Homers Lydia.

Sir Benjamin. Ja, Miss Maria! jeg haaber, de vil behage Dem, naar De faaer dem at see paa et smukt stort Qvartblad, hvor en nydelig Bark af rimede Vers slynger sig imellem tvende blomsterstrøede Margener. Ja, ved Gud! det skal blive det smagfuldeste, der kan tænkes.

Crabtree. Men, mine Damer, det er sandt: har De hørt Nyt?

Mrs. Candour. Hvorledes? mener De maaskee det, Man fortæller om —

Crabtree. Nei, det er ikke det; — Miss Nicely vil gifte sig med sin egen Tjener.

Mrs. Candour. Umuligt!

Crabtree. Spørg Benjamin.

Sir Benjamin. Det er virkelig sandt; Alting er afgjort, og Brudeskadsen er bestilt.

Crabtree. Ja, og man siger, der er — hvad man kalder — periculum in mora.

Lady Sneerwell. Jeg synes nok, jeg har hørt Noget tale derom.

Mrs. Candour. Det kan ikke være muligt; og jeg undrer mig over, at Nogen kan troe saadan en Historie om saa klog en Dame, som Miss Nicely — Det maa vist være en Misforstaaelse; Man veed jo, at de mindste Ubetydeligheder ofte give Anledning til de skammeligste Rygter.

Crabtree. Ja, De har fuldkommen Ret. Har De hørt, hvorledes Miss Piper forrige Sommer mistede baade sin Elsker og sit gode Navn og Rygte? — Erindrer Du det, Benjamin?

Sir Benjamin. Ja, vist nok, det besynderligste Tilfælde af Verden.

Lady Sneerwell. Naa, hvorledes var det?

Crabtree. En Aften ved Mrs. Pontes Aftemblee kom Man just til at tale om at lægge skotske Faar til der i Egnen. Nu

siger en ung Dame i Selskabet: Jo, jeg kjender et Exempel paa, at det kan gaae an, thi Miss Lætitia Piper, som er en af mine nærmeste Slægtninge, havde et skotsk Faar, som fødte Tvillinger. „Hvad?“ raaber Lady Dundizzy, der, som De veed, er døv som en Blok, „har Miss Piper faaet Tvillinger?“ Denne Misforstaaelse, som de vel kan forestille Dem, bragte hele Selskabet til at le. Imidlertid blev det næste Morgen fortalt allevegne, og om faa Dage virkelig troet af hele Byen, at Miss Lætitia Piper virkelig var kommet ned med en smuk Dreng og en Pige; og i mindre end en Uge kunde Man ogsaa nævne Faderen, og det Bondehuus, hvor de Smaa vare sat ud til en Amme.

Lady Sneerwell. Besynderligt! virkelig besynderligt!

Crabtree. Bestemt factum, jeg forsikrer. Men, Herr Surface! er det virkelig sandt, at Deres Oncle Sir Oliver nu kommer hjem?

Joseph. Nei, ikke det jeg veed.

Crabtree. Han har i lang Tid været i Ostindien — De kan vel neppe erindre ham. Det vil være ubehageligt for ham, naar han kommer, at høre, hvorledes Deres Broder har opført sig.

Joseph. Charles har været ubesindig, det er sandt, men han kan jo forbedre sig.

Sir Benjamin. Naturligviis, det kan han. Jeg for min Part har aldrig troet, at han er saa yderlig blottet for Grundsætninger, som Folk siger, og skjøndt han har mistet alle sine forrige Venner, saa har jeg dog hørt, at der er Ingen, Jøderne tale bedre om, end om ham.

Crabtree. Ja, det er sandt, Neveu, ved Gud! Jeg troer tilforladelig, at hvis Jøderne udgjorde et Laug, vilde Charles blive deres Oldermand — han er ret deres Yndling — og naar han er syg, saa beder de jo for ham i alle Synagoger.

Sir Benjamin. Han lever dog paa en glimrende Fod. Man har fortalt mig, at naar han bevirter sine Venner, saa sætter han sig til Bords med en halv Snees Stykker af sine Cautionister og Selvskyldnere; har imidlertid en Flok Pantejøder og Aagerkarle, som staae og vente i Forstuen; og bag ved enhver Stol staaer en af Underfogdens Betjente.

Joseph. Det kan være en behagelig Underholdning for Dem, mine Herrer! Men De tager kun lidet Hensyn til en Broders Følelser.

Maria (aflides). Deres Ondskab er utaalelig, (høit) Lady Sneerwell! jeg vil sige Dem Adieu! — jeg befinder mig ikke ganske vel (gaaer).

Mrs. Candour. O den kjære Pige — hun skifter saa ofte Farve.

Lady Sneerwell. Følg De hende, Mrs. Candour! hun behøver Deres Assistence.

Mrs. Candour. Hjertelig gjerne, den stakkels kjære Pige! hvem veed, i hvilke Omstændigheder hun er (gaaer).

Lady Sneerwell. Det var intet andet, end at hun ikke kunde taale at høre, at Charles blev omtalt paa den Maade, uagtet de ere uenige.

Sir Benjamin. Den unge Dames Lidenskab er ivinefaldende.

Crabtree. Men derfor maa du ikke opgive dit Forsæt, Benjamin! Følg med hende, og sæt hende i godt Humeur! reciteer nogen af dine Vers for hende! — jeg skal hjelpe dig.

Sir Benjamin. Herr Surface! jeg havde ikke i Sinde at sige dem noget ubehageligt, men var De vis paa, at med Deres Broder er det ganske forbi.

Crabtree. Ja desværre saa aldeles forbi, som muligt; han kan ikke skaffe en Guince tilveie.

Sir Benjamin. Og Alt, hvad værligt er i Huset, skal være solgt.

Crabtree. Der er Intet tilbage uden nogle tomme Flasker, og Familieskilderierne som nok ere murede fast i Væggen.

Sir Benjamin. Og jeg er meget bange for, at vi desuden faae nogle slemme Historier at høre om ham (gaaende).

Crabtree. Ja han har gjort mange slette Streger, det er vist nok.

Sir Benjamin. Men imidlertid da han er deres Broder —

Crabtree. Vi skal fortælle Dem Alting ved en anden Leilighed.

(Crabtree og Sir Benjamin gaae.)

Lady Sneerwell. Ha, ha, det er dem umuligt at give Slip paa En, førend De ganske har styrtet ham i Støvet.

Joseph. Jeg troer, at deres Bagtalelse var ligesaa ubehagelig for Deres Naade, som for Maria.

Lady Sneerwell. Jeg er nærved at troe, at hendes Tilbøielighed for Charles er kommen videre, end vi bilde os ind. Men Familien kommer her i Aften, saa kan De jo ligesaa godt blive og spise her med det Samme. Imidlertid vil jeg gaae og lægge mine Planer, og De maa studere paa moralske Sententser.

Syvende Scene.

Sir Peters Huus.

Sir Peter (kommer). Naar en gammel Pebersvend tager en ung Kone, hvad har han saa at vente? Det er nu ser Maaneder siden Lady Teazle gjorde mig til den lykkeligste Mand, — og jeg har i den Tid været den ulykkeligste Hund. Vi mukkedes lidt, da vi begyndte at gaae til Kirke for at vies, og vi skjændtes ganske artigt, inden vi endnu havde naaet vor Stol i Kirken. Og jeg

havde dog valgt med saa megen Forsigtighed — en Pige, som var født og opdraget midt ude paa Landet, — som ingen anden Luxus kjendte end en Silkekjole til Stads, og ingen anden Adspredelse end at komme paa Bal eengang om Aaret ved Hesteveddeløbet. Nu derimod spiller hun sin Rolle i alle Modens og Hovedstadens urimeligste Narrestreger med en Anstand, som om hun aldrig havde seet andre Træer eller andet Græs, end det, der groer midt paa Londons Torve. Alle mine Venner og Bekjendtere give mig Stikpiller, og jeg er kommen i Bladene. Hun ødelægger min Formue, og hun ødelægger mit gode Humeur. Og dog er det det værste af Alt: jeg er bange, jeg elsker hende, — ellers kunde jeg jo ikke taale Alt dette. Men jeg vil aldrig være saa svag at tilstaae det.

Rowley (kommer). O! Sir Peter! Deres Tjener! hvorledes befinder De Dem?

Sir Peter. Meget slet, Herr Rowley, meget slet — intet andet end Jammer og Elendighed.

Rowley. Hvad Ondt har der kunnet tilstøde Dem siden igaar?

Sir Peter. Hvor kan De spørge saadan, jeg er jo gift.

Rowley. Ja, men jeg er dog vis paa, at Deres Kone ikke kan være Aarsag til Deres Uorlighed. De elsker hende, Sir Peter! det troer jeg vist, om De endogsaa er noget forskjellige af Temperament.

Sir Peter. Ja men hun har alene Skylden i, at vi er uenige; jeg er den godmodigste Mand af Verden, og hader al Gnavenhed, det siger jeg hende hundrede Gange om Dagen.

Rowley. Virkelig?

Sir Peter. Ja, hun har altid Uret naar vi disputere, for Lady Sneerwell og det Slæng, hun træffer i hendes Huus, fordærver hendes Charakteer. Og for nu at gjøre min Plage fuldkommen, saa har ogsaa Maria, min Myndling, som jeg dog skulde have Magt over, besluttet at sætte sig paa Bagbenene, og vil slet ikke have den Mand, som jeg for længe siden har bestemt hende, men hun har nok i Sinde, saavidt jeg kan mærke, at overgive sig til hans Broder Spiregasten.

Rowley. De veed, Sir Peter! at jeg altid har taget mig den Frihed, at være uenig med Dem angaaende disse to unge Mennesker. Jeg ønsker kun, at De ikke maa blive bedraget i Deres Mening. Hvad Charles angaaer, da holder jeg mit Liv paa, at han vil aflægge sine Vildfarelser. Hans værdige Fader, min fordums Herre, var i sin Tid ogsaa et saadant Vildhoved, men i Grunden ligesaa god som Charles.

Sir Peter. De tager Feil, min kjære Rowley! De veed: Da Josephs og Charles's Fader døde, blev jeg et Slags Formynder for dem Begge, indtil deres Onkles Sir Olivers Godhed gav dem en tidlig Uafhængighed. Derfor kunde nok ingen have bedre Leilighed, end jeg, til at dømme om deres Charakteer, og jeg har aldrig i mit Liv taget Feil. Joseph er bestemt et Mønster for alle unge Mennesker. Han er en Mand af Grundsætninger, og han handler efter disse Grundsætninger. Men hvad den Anden angaaer, saa vær De vis paa, at hvis han havde arvet det ringeste Gran af Dyd, saa havde han sat den til tilligemed sin øvrige Arv. Ah! min gamle Ven, Sir Oliver, vil blive dybt krænket, naar han seer, hvor slet anvendt hans Godhed har været.

Rowley. Det smerter mig, at finde Dem saa uvenlig stemt mod den unge Mand, da maaskee den meest afgjørende Tidspunct i hans Liv nu er for Haanden. Jeg kom for at bringe Dem en overraskende Nyhed.

Sir Peter. Hvad for Noget? lad mig høre!

Rowley. Sir Oliver er i dette Øieblik kommen til Byen.

Sir Peter. Hvorledes? er Oliver kommen? Jeg troede ikke, De ventede ham i denne Maaned.

Rowley. Det gjorde jeg ikke heller, men hans Reise har været overordentlig hurtig.

Sir Peter. Det vil glæde mig at see min gamle Ven igjen; det er nu femten Aar siden vi saaes; — vi have tilbragt mange muntre Dage sammen; — men forlanger han endnu bestandig, at vi ikke maae underrette hans Brødersønner, Joseph og Charles, om hans Ankomst?

Rowley. Ja, det ønsker han bestemt. Han har nemlig i Sinde, førend han giver sig tilkjende, at sætte dem paa Prøve.

Sir Peter. Ah! der behøves ikke mange Kunster, for at lære at kjende dem; men lad ham gjøre som han vil. — Men hør! veed han, at jeg er gift?

Rowley. Ja, og han vil snart være her og ønske Dem til Lykke.

Sir Peter. Saa? ja det er ligesom at drikke paa Ens Sundhed, der har Svindsot. Ah! Oliver vil le ad mig. Vi pleiede altid, naar vi var sammen, at drive Spøg med den hellige Ægtestand, og han er bleven stadig i sin Tro. — Men han maa snart være her, — jeg vil derfor strax gjøre Anstalter til at modtage ham. Men hør, min kjære Rowley, ikke et Ord om, at Lady Teazle og jeg ikke rigtig kan forliges.

Rowley. Vær De rolig!

Sir Peter. For jeg kunde paa ingen Maade taale Olivers Stikpiller, jeg vilde tvertimod have, at han skulde troe, at vi er et meget lykkeligt Par.

Rowley. Jeg forstaaer Dem, men saa maa De ogsaa tage Dem iagt for, at De ikke klamres, naar han er hos Dem.

Sir Peter. Ja vist, det maae vi, — men det er umuligt. — Ah, min kjære Rowley! naar en gammel Pebersvend tager en

ung Kone — saa fortjener han — nei — Feilen fører sin egen Straf med sig (De gaae).

Anden Act.

Første Scene.

Et Værelse, hvor Alting vidner om Rigdom og Luxus.

Sir Peter og Lady Teazle komme.

Sir Peter. Lady Teazle! Lady Teazle! jeg vil ikke taale det.

Lady Teazle. Sir Peter! Sir Peter! De maa taale det eller ei, som De behager, — men jeg maa i alting gaae min egen Vei, og jeg vil ogsaa. — Skjøndt jeg er opdraget paa Landet, saa veed jeg dog ret vel, at Damer af bon ton i London ikke har nødig at gjøre Nogen Regnskab, saasnart de ere givte.

Sir Peter. Det var herligt, det var herligt; altsaa skal en Mand ingen videre Indflydelse, ingen Magt have.

Lady Teazle. Magt — nei naturligviis! hvis De vilde havt Magt over mig, saa skulde De have adopteret mig, og ikke givtet Dem med mig — De var jo dog gammel nok til det.

Sir Peter. Gammel nok — ja det er det; — meget vel, Lady Teazle, men om ogsaa mit Liv skal blive ulykkeligt ved Deres Capricer, saa vil jeg dog ikke blive ødelagt ved Deres urimelige Ødselhed.

Lady Teazle. Min Ødselhed! Jeg er jo ikke meer ødsel, end enhver Dame af Stand bør være.

Sir Peter. Nei, nei, Madame! De skal ikke kaste flere Penge bort til saadan taabelig Luxus. For en Ufærd! at give ligesaa meget ud for at udpynte Deres Toilet-Værelse med Blomster midt om Vinteren, som man behøvede for at forvandle hele Kongens Slot til et Drivhuus —

Lady Teazle. Men hvad kan jeg gjøre ved, at Blomster ere saa dyre om Vinteren? De skulde altsaa finde Feilen hos Climatet og ikke hos mig; jeg vilde saamaan ønske, at det var Foraar hele Aaret igjennem, og at der aroede Roser under vore Fødder.

Sir Peter. For Pokker, Madam! hvis De var født og baaren til Stigt, skulde jeg slet ikke undre mig over at høre Dem tale saaledes; men De forglemmer, hvorban Deres Stilling var, da jeg giftede mig med Dem.

Lady Teazle. Oh nei, slet ikke — Det var en meget ubehagelig Stilling, ellers havde jeg nok aldrig givtet mig med Dem.

Sir Peter. Ja Madame! De stod rigtignok temmelig lavt nede; Datter af en simpel Herremand paa Landet. Erindrer De, Lady Teazle, da jeg første Gang saae Dem, da De sad ved Deres Syeramme, i Deres Kattuns Kjole, med et Knippe Nøgler ved Siden; Deres Haar var kjemmet glat over en en Valk, og Deres Kammer hængte rundt om fuldt af Uldblomster af Deres egen Fabrik.

Lady Teazle. Oh jo, jeg erindrer det meget vel, det var et curieust Liv jeg førte: mit daglige Arbeide var, at have Opsyn med Melkestuen, og passe paa Hønsehuset, at gjøre Udtog af Huusholdningsbogen, og at kjemme Tante Deboras Skjødehund.

Sir Peter. Rigtig, Madam, rigtig!

Lady Teazle. Og saa min Morskab om Aftenen: at tegne Mønstre til Halskraver, som jeg dog ikke havde Tøi til; at spille Hanrei med Præsten, at læse en Præken for min Tante, eller at blive sat til et gammelt Claveer, for at klimpre min Fader i Søvn efter en Rævejagt.

Sir Peter. Det glæder mig, at De har saa god en Hukommelse; — jo det var de Fornøielser jeg befriede Dem fra. Nu derimod skal De have Deres egen Vogn, Deres Phaeton, og to galonerede Tjenere bag paa, og om Sommeren et Par Arabere for at kjøre Dem til Kensington. De husker nok slet ikke dengang De var fornøiet med at ride selvanden — bag ved Deres Faders Kudsk — paa en stumprumpet Vognhest.

Lady Teazle. Nei det er ikke sandt, det har jeg aldrig gjort, jeg benægter baade Kudsken og Vognhesten.

Sir Peter. Seer De, Madame, det var den Stilling De var i, — Og hvad har jeg gjort for Dem? Jeg har gjort Dem til en Dame af Stand, af Formue, af Rang, kort sagt, til min Kone.

Lady Teazle. Ganske rigtig, og nu er der kun een Ting endnu De kan gjøre mig til, for at Deres Godhed kan blive fuldkommen —

Sir Peter. Min Enke — ikke sandt?

Lady Teazle. Hm — hm.

Sir Peter. Jeg takker, Madam, men De skal ikke smigre Dem dermed, thi om Deres Opførsel endogsaa forstyrrer min Fred, skal den dog aldrig knuse mit Hjerte, det lover jeg Dem. Imidlertid er jeg Dem dog meget forbunden for Deres Vink.

Lady Teazle. Hvorfor vil De da ogsaa med Magt mishage mig, og modsætte Dem enhver ubetydelig Modeudgift?

Sir Peter. For Pokker, Madame, havde De da nogen af disse ubetydelige Modeudgifter, da De giftede Dem med mig?

Lady Teazle. Men Gud bevares, Sir Peter, vilde De da, at jeg skulde leve ganske udenfor Moden.

Sir Peter. Udenfor Moden? men hvad havde De da med Moden at gjøre, da De giftede Dem med mig?

Lady Teazle. Jeg tænkte dog, at De

kunde godt lide, at Deres Kone blev anseet for en Dame af Smag.

Sir Peter. Oh hvad — nu igjen — Smag! For Fanden Madame! De havde jo ingen Smag, da De giftede Dem med mig —

Lady Teazle. Nei det har De Ret i, — og efterat jeg har giftet mig med Dem, skulde jeg rigtignok aldrig gjøre Paastand paa Smag mere. Men hør nu, Sir Peter! da vi nu har endt vor daglige Trætte, saa troer jeg nok, jeg vil gaae hen til Selskabet hos Lady Sneerwell.

Sir Peter. Jo det er et deiligt Selskab, en deilig Hob Bekjendtskaber, De der har gjort.

Lady Teazle. Ja naturligvis; det er lutter Folk af Rang og Formue, som holde særdeles strængt over et godt Rygte.

Sir Peter. Ja, det er sandt: de holde over deres gode Rygte med saa særdeles en Strænghed, at de ikke kan taale, at nogen Anden har et godt Rygte. Mangen en Ulykkelig er dømt til Galgen, som har stiftet mindre Ondt i Verden, end disse Rygtesmede, disse Skumlere og Æreskjændere.

Lady Teazle. Hvorledes? De kan ikke lide, at man taler frit.

Sir Peter. Ah, man har allerede bragt Dem lige saa vidt, som den øvrige Deel af Selskabet.

Lady Teazle. Ja, jeg troer nok, jeg spiller min Rolle med temmelig Anstand; men jeg forsikkrer, jeg har ingen Uvillie imod dem, som jeg gjennemhegler. Naar jeg siger noget Ondt om Nogen, saa er det bare af Overgivenhed, og jeg troer vist, det gaaer de Andre ligesaadan. — Men De erindrer da, at De ogsaa har lovet at komme til Lady Sneerwells?

Sir Peter. Jo, jeg skal komme, for at salvere mit gode Navn og Rygte.

Lady Teazle. Ja, saa maa De ogsaa skynde Dem og komme strax efter mig — ellers bliver det for silbigt. Adieu saalænge! (gaaer.)

Sir Peter. Jo, jeg har vundet meget ved mine Formaninger — Og alligevel — med hvilken fortryllende Mine modsiger hun mig ikke i alle mulige Ting! — og med hvilken Ynde viser hun ikke sin Foragt for min Ægtemands-Myndighed. Ak ja! om jeg endogsaa ikke kan faae hende til at elske mig, saa er det dog saadan en inderlig Fornøielse at klamres med hende, og jeg synes aldrig hun er saa indtagende, som naar hun gjør Alt, hvad der er hende muligt, for at ærgre mig.

Anden Scene.

En yderst elegant, stor Sal, oplyst til en glimrende Soiree. Gjennem aabne Døre seer man ind i andre oplyste Værelser. Spillebørde omkring i Salen. Gjester komme og placeres ved Spillebordene. Tjenere ombyde Forfriskninger. Soireen oplives ved et Vocal- eller Instrumental-Solonummer, eller ved en Solodands, eller ved Udførelsen af et eller flere Tableaux, eller ved Declamation eller deslige. Scenen er hos Lady Sneerwell.

Lady Sneerwell, Mrs. Candour, Crabtree, Benjamin Backbite og Joseph Surface komme.

Lady Sneerwell. Ja bestemt — vi ville høre det.

Joseph. Ja vist, ja vist, Epigrammet!

Sir Benjamin. O! men, Oncle! det er saa ubetydeligt.

Crabtree. Nei vist ikke! det er meget smukt for et Vers, der er gjort ex tempore.

Sir Benjamin. Men, mine Damer, saa skulde De dog være bekjendte med Omstændighederne: De maa vide, at i forrige Uge, da Lady Curriele kjørte sig en Tour i sin Phaeton i Hydepark, bad hun mig at skrive et Vers om hendes smaa skotlandske Klipperter; — saa tog jeg min Tegnebog op af Lommen, og i et Øieblik skrev jeg saaledes:

Vist Ingen forhen to saa smukke Klipperter saae,
Man petits maitres dem blandt Heste kalde maa;
At saa de nævnes bør, den Sag er ganske reen:
De stumpede Haler har, og derhos smalle Been.

Crabtree. Seer De, mine Damer! gjort i et Pidskeknald, og det endogsaa til Hest.

Joseph. En sand Phoebus til Hest — Ja, i Sandhed, Herr Backbite!

Sir Benjamin. O, jeg beder Dem, min bedste Herre! Bagatel! Bagatel!

Tredie Scene.

De Forrige. Lady Teazle og Maria.

Mrs. Candour. De maa endelig lade mig faae en Affkritt.

Lady Sneerwell. Lady Teazle! jeg haaber, vi seer Sir Peter her.

Lady Teazle. Jeg troer, han vil have den Ære at komme strax.

Lady Sneerwell. Min bedste Maria! De seer saa alvorlig ud, — kom, De skal have et Partie Piquet med Herr Surface.

Maria. Jeg finder kun lidt Fornøielse i Kort, — men, som De behager.

Lady Teazle (afsides). Det var besynderligt, om Surface skulde sætte sig hen og spille med hende; jeg troede, han vilde gribe Leiligheden til at tale med mig, førend Sir Peter kom.

Mrs. Candour (efter at have talt med de Andre). Nei, nei, De ere altfor flemme, jeg vil ikke høre paa Dem længere.

Lady Teazle. Hvad er det, Mrs. Candour?

Mrs. Candour. De vil ikke tillade vor Veninde, Miss Vermillon, at være smuk.

Lady Sneerwell. Jo tilforladelig er det en ret kjøn Pige.

Mrs. Candour. Hun har en deilig frisk Farve.

Lady Teazle. Ja, naar den er sat frisk paa.

Mrs. Candour. Aa fy, hendes Farve er vist naturlig, jeg har seet den baade at gaae og komme.

Lady Teazle. Det har De sikkert, for den gaaer bort om Aftenen, og kommer igjen om Morgenen.

Sir Benjamin. Ja, den ikke alene kommer og gaaer, men det mærkelige er, at hendes Kammerpige kan baade tage den og give den.

Mrs. Candour. Ha, ha, ha! Hvor det er stygt, at høre Dem tale saaledes, — men hendes Søster da, hun er eller var dog meget smuk.

Crabtree. Hvem? — Mrs. Evergreen? Gud bevare os, hun er sex og halvtreds, saavist som en Time.

Mrs. Candour. Nei, deri tager De bestemt Feil — fire og halvtreds eller fem og halvtreds, det er det høieste, og ældre synes jeg heller ikke hun seer ud til.

Sir Benjamin. Ja, men man kan ikke dømme om, hvordan hun seer, undtagen man kunde see hendes Ansigt.

Lady Sneerwell. Ja, ja, om nu ogsaa Mrs. Evergreen gjør sig nogen Umag for at reparere Tidens Ødelæggelser, saa maa De dog tilstaae, hun gjør det med en vis Kunstfærdighed; det er dog bedre, end den fuskeragtige Maade, hvorpaa Mrs. Ochre overkalker sine Rynker.

Sir Benjamin. Ah, De er vel streng mod den gode Dame, hun maler ikke saa ilde; men naar hun er færdig med sit Ansigt, saa forstaaer hun ikke rigtigt at sætte det til Halsen, saa at hun seer ud som en restaureret Statue, paa hvilken Kjenderen strax seer, at Hovedet er nyt, men Kroppen antik.

Crabtree. Ha, ha, ha, godt sagt, Neveu!

Mrs. Candour. Ha, ha, ha, De faaer mig rigtignok til at le, men jeg hader Dem dog for det. — Hvad synes De om Miss Simper?

Sir Benjamin. Hun har ret kjønne Tænder.

Lady Teazle. Ja, derfor er det, at naar hun hverken taler eller leer — som dog sjelden hændes — saa lukker hun aldrig Munden, men lader den altid staae halv aaben, saaledes omtrent —

Mrs. Candour. Hvor kan De nu være saa ondskabsfuld!

Lady Teazle. Og det synes jeg dog altid er bedre, end den Umag, Mrs. Prim gjør sig, for at skjule sine Mangler; — hun dreier sin Mund saaledes, at den bestemt ligner Aabningen af en Sparebøsse, og hun udtaler alle Ordene saa spidse som en Syl, saaledes: Hvorledes lever De, Madame? — Ja, Madame!

Lady Sneerwell. Godt, Lady Teazle, meget godt! jeg seer De kan være ret streng.

Lady Teazle. For at forsvare en Veninde er det kun en Retfærdighed, — men der kommer Sir Peter for at forstyrre os.

Fjerde Scene.

De Forrige. Sir Peter Teazle.

Sir Peter. Deres ærbødige Tjener, mine Damer! (aflides) Gud bevare mig — her er det hele Slæng samlet, et godt Rygte dræbt ved hvert Ord.

Mrs. Candour. Det er mig kjært, at De kommer, Sir Peter, — oh, de har været saa strænge her, og Lady Teazle saa slem som Nogen.

Sir Peter. Det maa ret have været ubehageligt for Dem, Mrs. Candour!

Mrs. Candour. Oh, de vil ikke indrømme noget Menneske det ringeste Godt. De synes ikke engang, at vor Veninde Mrs. Pursy er en godmodig Skabning.

Lady Teazle. Hvorledes? den fede Enke, som iaftes var hos Mrs. Spadille?

Mrs. Candour. Hendes svære Omfang piner hende rigtignok den Stakkel, men da hun gjør sig saa uhyre megen Umag for at blive af med den, burde man ikke dadle hende.

Lady Teazle. Jeg veed, at hun lever alene af Eddike og Valle, snører sig med Skruer, og rider i de hedeste Sommerdage Toure med bart Hoved og Hals, i det stærkeste Trav, paa en lille lavbenet Kleppert.

Mrs. Candour. Jeg takker Dem, Lady Teazle, at De har paataget Dem hendes Forsvar.

Sir Peter. Jo, et deiligt Forsvar.

Sir Benjamin. O! De ere begge saa inderlig godmodige.

Sir Peter. (aflides). Forbandet godmodige. Det er deres egne Slægtninge, de tale om, — vor Herre bevares!

Mrs. Candour. Ja, jeg maa tilstaae, jeg kan ikke taale at høre, at mine Venner blive bagtalte.

Sir Peter. Nei, det kan De vist ikke.

Sir Benjamin. O, De er et moralsk Menneske. Mrs. Candour og jeg kan sidde hele Timer og høre Lady Stucco holde moralske Foredragninger.

Lady Teazle. Ja, Lady Stucco ligner virkelig Deserten efter Maaltidet; hun er ligesom den franske Frugt man knækker, for at finde et Motto, sammensat af Sminke og Ordsprog.

Alle le.

Mrs. Candour. Nei, jeg kan ikke finde

mig i, at en Veninde bliver gjort latterlig, jeg vil derfor tillade mig —

Sir Peter. Om Forladelse, Mrs. Candour! jeg vil blot sige Dem, at den Dame, De bagtaler, er min Veninde og min Slægtning, — og jeg haaber derfor, De ikke vil tage hendes Partie.

Lady Sneerwell. Ha ha ha, godt sagt, Sir Peter! — men De er en grusom Skabning — De er selv altfor phlegmatisk til en Spøg, og altfor gnaven til at erkjende Vittighed hos Andre.

Sir Peter. Ah, Madame, sand Vittighed er nærmere beslægtet med Godmodighed, end De troer.

Lady Teazle. Ganske rigtigt, Sir Peter, jeg troer de ere saa nær beslægtede, at de aldrig kan blive forenede.

Sir Benjamin. Siig hellere, de er Mand og Kone: derfor seer Man dem saa sjelden sammen.

Lady Teazle. Men Sir Peter er saadan en Fjende af Bagtalelse, at jeg troer, han vil have den forbudt ved Lov og Forordninger.

Lady Sneerwell. Men, min Gud, Sir Peter! vilde De skille os ved vore Privilegier?

Sir Peter. Ja, Madame! saa skulde det, at myrde Næstens gode Navn og Rygte, ikke være tilladt Andre, end gamle Piger og bedragne Enker.

Lady Sneerwell. O, De er et Uhyre! Kom, mine Damer! lad os gaae ind i det næste Værelse: der staaer Spillebordene.

(En Tjener kommer og hvidster til Sir Peter.)

Sir Peter. Nu skal jeg strax være hos Dem. (afsides) Jeg vil liste mig ubemærket bort.

Lady Sneerwell. Sir Peter! De vil dog ikke forlade os?

Sir Peter. Deres Naade maa undskylde mig, jeg har en vigtig Forretning, — jeg maa bort, — men jeg lader mit Rygte blive tilbage. (gaaer.)

Sir Benjamin. Bravo! — I Sandhed, Lady Teazle! Deres Mand er et underligt Væsen, og jeg kunde fortælle Dem Historier om ham, som vilde faae Dem til at lee ret hjerteligt, men da han er Deres Mand —

Lady Teazle. O, jeg beder Dem, tænk aldrig paa det. Kom! lad os kun faae dem!

(gaaer med de Andre ind i Sideværelset.)

Joseph. Maria! jeg seer De finder ingen Fornøielse i dette Selskab.

Maria. Hvor skulde jeg ogsaa kunne det? — Naar ondskabsfuld Latter over Menneskers Svagheder, som aldrig have fornærmet os, skal være Maalet for Vittighed, saa maa jeg i Sandhed ønske mig en dobbelt Portion Enfoldighed.

Joseph. Ja, det har altid været min Mening, at det er foragteligt, at udbrede ondskabsfulde Rygter om Næsten; — men kan De, Maria, føle saaledes for Andre, og kun være uvenlig mod mig alene! Tør da den ømmeste Kjærlighed Intet haabe —?

Maria. Hvorfor vil De nu atter plage mig med det Samme!

Joseph. Ak, Maria! De vilde ikke behandle mig saaledes, eller modsætte Dem Deres Formynders Villie, naar det ikke var vist, at den forsvirede Charles bestandig er min lykkelige Medbeiler.

Maria. Det var uædelt sagt, — men hvilke mine Følelser end ere for denne unge Mand, saa vær vis paa, at jeg aldrig skal føle mig forpligtet til at glemme ham, fordi hans Ulykke har skilt ham — endogsaa ved en Broders Agtelse.

Joseph. O, Maria! forlad mig ikke i Vrede! Ved Alt hvad helligt er sværger jeg — (afsides) for Satan! Lady Teazle — (høit) Nei, det maa De ikke, det skal De ikke; thi skjøndt jeg har den største Agtelse for Lady Teazle —

Maria. Lady Teazle?

Joseph. Saa vilde dog Sir Peter fatte Mistanke —

(Lady Teazle kommer frem.)

Lady Teazle. Hvad er det? tager De hende for mig? — Barn, Man venter Dem i næste Værelse. (Maria gaaer) Naa, hvad vil Alt det sige?

Joseph. O, den uheldigste Omstændighed af Verden. Maria har paa en eller anden Maade faaet Mistanke om min ømme Deeltagelse for Dem, og truede med at meddele Sir Peter sin Formodning, og jeg var just nu i Færd med at bringe hende til Raison, da De kom.

Lady Teazle. Ja saa? det lader som De har valgt en meget kjelen Maade at bringe Folk til Raison paa — pleier De altid saaledes at raisonnere paa Knæ?

Joseph. Hun er jo et Barn, og jeg tænkte, en Smule Overbrivelse — Men tør jeg spørge Dem, Lady Teazle, naar vil De opfylde Deres Løfte og sige mig Deres Mening om mit Bibliothek?

Lady Teazle. Nei, nei, jeg begynder at troe, at det vilde være uforsigtigt, og De veed, at jeg ikke tillader Dem som Elsker meer, end hvad Skik og Brug fordrer.

Joseph. Naturligviis — blot en platonisk Cicisbeo — hvortil enhver givt Kone er beretiget.

Lady Teazle. Ja, man maa jo rette sig efter Moden; men allikevel har jeg beholdt saameget af mine Landsbyfordomme, at om endog Sir Peters onde Lune skulde plage mig nok saa meget, skal det dog aldrig forlede mig til —

Joseph. Den eneste Revanche, som staaer i Deres Magt — ah, jeg bifalder aldeles Deres moralske Principer.

Lady Teazle. De er en nedrig Smigrer

— men man vil savne os, lad os gaae ind til Selskabet.

Joseph. Vi gjorde bedst i, ikke at komme paa engang.

Lady Teazle. Rigtig, — men De skal ikke opholde Dem, for Maria kommer dog ikke, det lover jeg Dem. (gaaer)

Joseph. En besynderlig Forlegenhed, min Politik har bragt mig i! Jeg vilde i Forstningen kun have Lady Teazle paa min Side, at hun ikke skulde være mig imod med Hensyn til Maria, og nu er jeg — jeg veed ikke selv hvorledes — blevet hendes alvorlige Elsker. Jeg begynder virkelig at ønske, at jeg ikke havde gjort mig saa overdreven megen Umag, for at vinde et godt Rygte; thi det har ledet mig i saa fordømt mange Forviklinger. at jeg er bange, jeg tilsidst skal blive prostitueret. (gaaer)

Femte Scene.

Sir Peter Teazles Huus.

Rowley og Sir Oliver Surface.

Sir Oliver. Ha ha ha! Saa min gamle Ven er gift! ei! ei! en ung Kone fra Landet, ha ha ha! nu havde han dog saalænge staaet for Skud som gammel Pebersvend, og saa skal han tilsidst gaae hen og forplumre sig som Ægtemand.

Rowley. Men De maa ikke drille ham med den Sag, Sir Oliver! det er hans ømme Side, skjøndt han kun har været gift i syv Maaneder.

Sir Oliver. Saa har han netop et halvt Aar bødet for sin Synd, stakkels Peter! — Men De siger, han har ganske opgivet Charles, og seer ham aldrig — hvad?

Rowley. Hans Fordom imod Charles er forskrækkelig, og den er endogsaa tiltaget, formedelst hans Jalousie mod ham og Lady Teazle, — og hertil er han bleven foranlediget ved et skammeligt Sladderselskab her i Nabolauget, som ikke har bidraget lidet til at udbrede slette Rygter om Charles. Men Sandheden er uden Tvivl, at har Lady Teazle Tilbøielighed for Nogen af dem, saa er nok Joseph den Lykkelige.

Sir Oliver. Ja, jeg veed, at der gives et saadant nedertrægtigt Selskab af Skumlere, men jeg skal derfor ikke lade mig indtage mod min Brodersøn, det lover jeg Dem. — Nei, nei! har Charles ellers ikke i nogen Henseende handlet lumpent eller gemeent, saa skal jeg nok sætte ham paa Fode igjen.

Rowley. Saa vil De være hans Frelser, paa min Sjel! o, Herr Oliver! hvor det glæder mig, at Deres Hjerte ikke har vendt sig imod ham, og at denne Søn af min gode gamle Herre dog har en Ven tilbage.

Sir Oliver. Skulde jeg glemme, hvordan jeg var paa hans Alder? Nei, hverken min Broder eller jeg vare just meget adstadige i vor Ungdom, og dog troer jeg ikke, De har truffet mange bedre Mennesker, end Deres gamle Herre var.

Rowley. Ja, det er Tanken herom, som giver mig Viished for, at Charles endnu vil gjøre Familien Ære — Men der kommer Sir Peter.

Sir Oliver. Ja, det gjør han. Herre Gud! hvor han er forandret, — og saadan en alvorlig Ægtemandsmine — ja, Man kan virkelig endogsaa i Frastand læse Ordet Ægtemand i hans Ansigt.

Sjette Scene.

De Forrige. Sir Peter.

Sir Peter. Ah! Sir Oliver! min gamle Ven! Velkommen, velkommen til Engelland!

Sir Oliver. Tak, Sir Peter! ja, i Sandhed, det glæder mig at finde Dig saa vel.

Sir Peter. O, det er en lang Tid siden vi saaes. — Femten Aar troer jeg nok — og mange Sorger og Bekymringer i den Tid —

Sir Oliver. Ja, ja, jeg har havt min Deel; men Du, Du er jo givt! — ei! ei! — Naa, naa, det kan nu ikke være anderledes; — og saa ønsker jeg Dig til Lykke af mit ganske Hjerte.

Sir Peter. Tak, Tak! ja vist, jeg er indtraadt i — den lykkelige Stand; — men lad os nu ikke tale derom.

Sir Oliver. Rigtig, Sir Peter! gamle Venner skal ikke begynde med deres Sorger og Bekymringer den første Gang de mødes, nei, nei!

Rowley. Tag Dem i Agt, Sir! jeg beder Dem.

Sir Oliver. Godt. — Saa een af mine Brodersønner er en saadan en vild Knegt, hører jeg.

Sir Peter. Vild! ah, min gamle Ven! det gjør mig ondt, Du skal saaledes have taget Feil. Charles er aldeles forloren, men hans Broder vil give Dig Oprejsning. Joseph er i Sandhed et Mønster af et ungt Menneske, Enhver taler godt om ham.

Sir Oliver. Det gjør mig ondt at høre; thi saa har han for godt et Rygte til, at han kan være en ærlig Karl. — Enhver taler godt om ham? — Ah bah! saa har han bukket sig lige saa dybt for Skurke og Narre, som for Aandens og Dydens ædle Høihed.

Sir Peter. Hvorledes? dadler Du ham, fordi han ikke har gjort sig Fiender?

Sir Oliver. Ja! Hvis han har Værd nok til at fortjene dem.

Sir Peter. Naa, naa, Du vil blive overbeviist, naar Du lærer at kjende ham. Det er en Opbyggelse at høre ham tale. Han yttrer de ædleste Grundsætninger.

Sir Oliver. O! Fanden med hans Grundsætninger! Hvis han tager imod mig med Munden fuld af Moralstumper, saa vamler det strax for mig. Dog misforstaa mig ikke! jeg har ikke i Sinde at forsvare Charles's Feil; men førend jeg dømmer om Nogen af dem, vil jeg først sætte dem lidt paa Prøve; — og min Ven Rowley og jeg har allerede optænkt Noget i den Henseigt.

Rowley. Og Sir Peter skal nok komme til at tilstaae, at han har taget Feil.

Sir Peter. Jeg holder mit Liv paa Joseph.

Sir Oliver. Naa! giv os nu en Flaske god Viin, saa vil vi drikke de unge Knegtes Sundhed, og saa skal vi imidlertid fortælle Dig vor Plan.

Sir Peter. Ja, ja, lad os det!

Sir Oliver. Og hør saa, Peter! vær saa ikke for streng mod Din gamle Vens Søn. Paa min Sjel, jeg tager mig det ikke nær, at han er gaaet lidt udenfor den brede Landevei; — jeg kan ikke lide den saakaldte Klogskab hos Ungdommen — den er ligesom en Snylteplante, der snoer sig om den spæde Spire og forhindrer dens frodige Vækst.

(de gaae.)

Tredie Act.

Første Scene.

Sir Peters Huus.

Sir Peter, Sir Oliver Surface, Rowley kommer.

Sir Peter. Nei hør, lad os først faae fat paa den omtalte Mand, og derefter drikke vor Viin; — men min kjære Rowley, jeg indseer ikke rigtig Hensigten af Deres Plan.

Rowley. Ja seer De, den Hr. Stanley, jeg talte om, er nær beslægtet med Joseph og Charles paa Moderens Side. Han var Kjøbmand i Dublin, men er blevet ødelagt ved en Række Ulykkestilfælde, som han ikke kunde forebygge. Han har skriftlig henvendt sig til dem begge; og af Joseph har han Intet faaet uden undvigende Løfter om tilkommende Tjenester, imedens Charles har givet alt hvad hans Ødselhed har levnet ham, og han gjør sig for Øieblikket Umag for at tilveiebringe en Sum Penge, hvoraf han, midt i sin egen Trang, har bestemt endeel for den stakkels Stanley.

Sir Oliver. Ah, det er min Broders Søn.

Rowley. Nu skulde Sir Oliver give sig ud for Stanley, og da Joseph og Charles aldrig har seet ham, kunde man herved faae den bedste Leilighed til at lære at kjende deres Charakteer, — og tro mig, De vil hos den yngste Broder, midt i Daarskaber og Udspredelser, finde det bedste Hjerte og en aaben Haand.

Sir Peter. Ah, bah! hvad vil en aaben Haand eller Pung sige, naar han Intet har i dem? — imidlertid sæt dem kun paa Prøve, som De behager; — men hvor er den Mand, De vilde bringe, som kunde give Sir Oliver Oplysning om Charles's Affairer?

Rowley. Han er her udenfor og venter paa Sir Olivers Befalinger, og Ingen kan give bedre Oplysning end han. Det er en tjenstagtig Jøde, som har gjort Alt, det maa man lade ham, hvad der stod i hans Magt, for at Charles til Bunds skulde lære at kjende sine Udsvævelser.

Sir Peter. Lad os faae ham ind.

Rowley (til en Tjener). Beed Moses at komme ind!

Sir Peter. Men hvorledes kan De nu antage, at han vil sige Sandhed?

Rowley. O! jeg har overbeviist ham om, at der er ingen anden Maade for ham til at faae adskillige Summer, han har forstrakt Charles med, end ved Sir Oliver, som han veed er ankommen hertil, — saa De kan godt stole paa ham for hans Interesses Skyld. Jeg har desuden et andet Beviis ved Haanden, en vis Snake, som jeg har grebet i et lille Bedrageri, og jeg skal strax producere ham, for at skaffe Dem al mulig Visshed, — her kommer vor skikkelige Israelit.

Anden Scene.

De Forrige. Moses.

Rowley. Det er Sir Oliver.

Sir Oliver. Jeg hører, De paa den sidste Tid har havt adskilligt at bestille med min Broderson Charles.

Moses. Ja, Sir Oliver, jeg har gjort for ham alt hvad der staaer i min Magt, men han var ødelagt, førend han søgte min Hjelp.

Sir Oliver. Det var uheldigt; De havde jo altsaa ingen Leilighed til at vise Deres Talenter.

Moses. Nei aldeles ikke. Jeg havde ikke den Fornøielse at kjende hans Forlegenheb, førend han stod adskillige Tusind Pund under Nul.

Sir Oliver. Det var ret fatalt, men De har vist ellers gjort alt hvad der stod i Deres Magt for ham, min ærlige Moses.

Moses. Ja, det veed han ogsaa selv; endnu i Aften skulde jeg bringe ham en Herre, som ikke kjender ham, men som dog nok vilde forstrække ham med nogle Penge.

Sir Peter. Hvorledes? en, som Charles ikke har havt Penge af før?

Moses. Ja: Hr. Premium, forhenværende Mægler.

Sir Peter. Men hør, Sir Oliver! der falder mig Noget ind. De siger, at Charles ikke kjender Premium.

Moses. Ikke det ringeste.

Sir Peter. Seer Du, her har Du en meget bedre Leilighed, til at naae Din Hensigt end ved en gammel Komediehistorie om en fattig Slægtning. Følg Du med vor Ven Moses, og giv dig ud for Premium, — saa svarer jeg for, at du vil faae din Brodersøn at see i al sin Glands.

Sir Oliver. Ja det synes jeg ogsaa bedre om, — saa kan jeg siden besøge Joseph som den gamle Stanley.

Sir Peter. Det er sandt, det kan du.

Rowley. Ja vel, endskjøndt det er rigtignok at tage Charles fra den svage Side; men hør, Moses, I forstaaer da Sir Peters Mening, og vil holde gode Miner.

Moses. Stol De kun paa mig; det er nu omtrent paa den Tid, jeg skulde komme til ham.

Sir Oliver. Jeg følger med Dem, saasnart De behager, Moses — Men det er sandt, jeg har forglemt Noget; hvordan Djævelen skal jeg kunne passere for en Jøde?

Moses. Behøves ikke, Sir Oliver! den Herre er en Kristen.

Sir Oliver. Er han det, det gjør mig endt. Men er jeg ikke ogsaa for godt klædt, for at see ud som en saadan Agerkarl.

Sir Peter. Paa ingen Maade, det vilde ikke engang være imod din Rolle, om Du kom i din egen Equipage — ikke sandt, Moses?

Moses. Ganske rigtig.

Sir Oliver. Ja, men hvorledes skal jeg nu tale? Der er dog nok et vist Kunstsprog i Aagerraffairerne, og en vis Fremgangsmaade som jeg skulde vide.

Sir Peter. O! der ikke meget at lære. Hovedsagen, naar Du skal forlange, er nok, saavidt jeg forstaaer, at du tager Munden saa fuld som muligt — ikke sandt Moses?

Moses. Ja det er Hovedsagen.

Sir Oliver. Det skal ikke mangle, jeg vil forlange otte eller ti Procent.

Moses. Forlanger De ikke meer end det, saa vil De strax blive røbet.

Sir Oliver. Hvad Djævlen, hvormeget da?

Moses. Det kommer an paa Omstændighederne; — hvis han ikke synes meget begjerlig efter at faae Pengene, saa maa De kun forlange fyrgetyve eller halvtredsindstyve Procent; men mærker De, at han er i stor Forlegenhed og absolut skal have Pengene, saa maa De forlange det Dobbelte.

Sir Peter. Det er et godt, ærligt Haandværk, Du lærer, Sir Oliver.

Sir Oliver. Ja det troer jeg, og ikke uprofitabelt.

Moses. Og saa maa De vide: De har ikke Pengene selv, men er nødt til at laane dem hos en Ven.

Sir Oliver. Naa, jeg laaner dem hos en Ven, ja saa!

Moses. Og Deres Ven er en samvittighedsløs Hund, — men det kan De ikke gjøre ved.

Sir Oliver. Min Ven er en samvittighedsløs Hund.

Moses. Ja, og han har heller ikke Pengene ved Haanden, men er nødt til at sælge offentlige Papirer med stort Tab.

Sir Oliver. Han er nødt til at sælge offentlige Papirer med stort Tab — saa? det er jo meget smukt gjort af ham.

Sir Peter. Naa, Sir Oliver — Hr. Prim vilde jeg sige, du vil snart blive Mester i den Haandtering; men Moses! skulde han ikke ogsaa rive lidt ned paa Forordningen om Renter? Det vilde passe til Rollen, mener jeg.

Moses. Det forstaaer sig.

Rowley. Og saa skulde han klage over, at et ungt Menneske nu skal være myndig, førend det er tilladt at ødelægge ham.

Moses. Ja vist! det er en urimelig Forordning.

Sir Oliver. Ja, ja, Moses kan jo paa Veien give mig videre Underviisning.

(Gaaer med Moses).

Sir Peter. Saa, nu tænker jeg Sir Oliver vil blive overbeviist. De er partisk, Rowley! og De vilde forberede Charles paa den anden Plan, De havde for.

Rowley. Nei, paa min Ære!

Sir Peter. Ja ja, vil De nu hente mig Snake — saa vil jeg høre, hvad han nu har at sige, — jeg seer Maria kommer, og ønskede nok at tale med hende (Rowley gaaer). Det vilde være mig kjært, hvis jeg kunde blive overbeviist om, at min Mistanke om Charles og min Kone var ugrundet. Jeg har endnu ikke aabnet mit Hjerte om den Sag for min Ven Joseph, men jeg vil bestemt gjøre det, han vil aabenhjertigt sige mig sin Mening.

Tredie Scene.

Sir Peter. Maria.

Sir Peter. Naa, Barn, er Hr. Surface kommen tilbage med Dem?

Marie. Nei, han havde Forretninger.

Sir Peter. Hør, Maria, betænker De ikke, jo meer De omgaaes med denne elskværdige unge Mand, at hans Hengivenhed for Dem fortjener nogen Gjengjeld.

Marie. Deres bestandige Paatrængenhed i den Henseende er mig yderst ubehagelig. De tvinger mig til at erklære, at der er intet Menneske, der har viist mig nogen Opmærksomhed, som jeg jo vilde foretrække for Hr. Surface.

Sir Peter. Saa? oh! det er Snik Snak; nei Maria! Det er kun Charles, De vilde

foretrække. Det er jo tydeligt nok, at hans Laster og Daarskaber har indtaget Dem for ham.

Marie. Det er ikke smukt, Sir! De veed, at jeg har adlydt Dem, da jeg jo hverken seer ham eller har corresponderet med ham; jeg har hørt nok, for at være overbeviist om, at han ikke fortjener min Tilbøielighed, men om endog min Forstand fordømmer hans Laster, saa bør dog mit Hjerte føle Deeltagelse med ham i hans Ulykke.

Sir Peter. Ja, ja! føl De Deeltagelse saameget De behager, men giv Deres Haand og Hjerte til en Værdigere.

Maria. Aldrig til hans Broder.

Sir Peter. De er en haardnakket og forstokket — men tag Dem i Agt, Miss, De veed endnu ikke, hvorvidt en Formynders Magt strækker sig, tving mig ikke til at vise Dem det!

Maria. Det skal De aldrig faae nogen retfærdig Grund til. Det er sandt, at efter min Faders Villie er jeg for en kort Tid forpligtet til, at agte Dem i Faders Sted, men jeg maa ophøre at betragte Dem saaledes, naar De vil tvinge mig til at blive ulykkelig. (gaaer)

Sir Peter. Er da noget Menneske saa plaget som jeg? Alting har sammensvoret sig for at ærare mig. Jeg havde ikke i fiorten Dage været Ægtemand, førend hendes Fader, en sund og stærk Mand, gaaer hen og døer — jeg troer, Gud forlade mig, alene for at have den Fornøielse, at plage mig med sin Datter. Men der kommer min Halvdeel, — hun lader til at være i godt Humeur. Hvor jeg vilde være lykkelig, hvis jeg kunde faae hende til at elske mig bare en lille Smule.

Femte Scene.

Sir Peter. Lady Teazle.

Lady Teazle. Men Sir Peter! De har dog vel ikke været oppe at klamres med Maria? det er ikke kjønt af Dem, at De vil gjøre Dem vred, uden at jeg faaer Lov at være tilstede — for saa er De saa morsom.

Sir Peter. Ah Lady Teazle! De kunde faae mig til at være i godt Humeur alle Tider.

Lady Teazle. Ja gid jeg kunde; nu for Øieblikket vilde jeg ønske, at De var ret i et ypperligt Humeur. Vær nu en god Mand, og lad mig faae to hundrede Pund.

Sir Peter. To hundrede Pund! Hvad? kan jeg da ikke være i godt Humeur uden at betale for det? men, hør! tal altid saaledes med mig, saa er der Intet i Verden jeg kan afslaae Dem. Der er de — men saa maa De ogsaa give mig en lille Qvittering —

Lady Teazle. Nei, nei! — der — min Haand vil vel ogsaa kunne gjøre det.
(Rækker ham Haanden.)

Sir Peter. Og De skal ikke længer lade mig høre, at jeg ikke giver Dem ordentlige Naalepenge; jeg skal nok om kort Tid overraske Dem. Men skal vi saa altid leve saaledes?

Lady Teazle. Som De behager. Jeg bryder mig ikke om, hvor snart vi skal holde op at klamres, naar De blot vil tilstaae, at De først maa give tabt.

Sir Peter. O ja, saa lad al vor Strid herefter kun være om, hvem der er den føieligste.

Lady Teazle. Veed De hvad, Sir Peter! saadant et godt Humeur klæder Dem virkelig godt. Nu seer De ud ligesom førend vi blev gift, da de gik og spadserede med mig under Elmetræerne, og fortalte mig Historier om, hvor galant De havde været i Deres Ungdom, og tog mig under Hagen, og spurgte mig, om jeg troede, at jeg kunde elske en gammel Ungkarl, som ikke vilde nægte mig nogen Ting — gjorde De ikke?

Sir Peter. Jo, jo, og De var saa god og opmærksom.

Lady Teazle. Ja det var jeg, og jeg tog altid Deres Parti, naar de Andre bagtalte Dem, og gjorde Nar af Dem.

Sir Peter. Nei virkelig?

Lady Teazle. Jo! Og da min Cousine Sophie kaldte Dem en gammel, gnaven Peberssvend, og loe ad mig, fordi jeg tænkte paa at gifte mig med en, som kunde være min Fader, saa forsvarede jeg Dem altid, og sagde: jeg synes slet ikke De var saa hæslig, og at De vist vilde blive en ganske god Mand.

Sir Peter. Og De spaaede rigtig — og vi skal blive det lykkeligste Par —

Lady Teazle. Og aldrig klamres mere?

Sir Peter. Nei aldrig; men saa maa De ogsaa, min kjære Lady Teazle, med Alvorlighed styre Deres Sind; thi i alle vore smaa Klammerier, min Dyrebare, erindrer De nok, at De altid har begyndt først, min Bedste.

Lady Teazle. Jeg beder om Forladelse, min Bedste! De begynder altid først.

Sir Peter. Naa, seer De nu, min Engel, tag Dem iagt! Modsigelse er ikke den Maade, hvorpaa man skaffer sig Venner.

Lady Teazle. Saa lad De være at begynde, min Dyrebare.

Sir Peter. Jh, men det er jo Dem, det er jo Dem, der begynder! De veed jo meget godt, min Bedste! at De nu ærgrer mig.

Lady Teazle. Ja, naar De vil ærgre Dem uden Grund, min Bedste.

Sir Peter. See nu vil De jo klamres igjen.

Lady Teazle. Tilforladelig vil jeg ikke, — men naar De vil være saa gnaven —

Sir Peter. Naa, hvem er det nu der begynder?

Lady Teazle. Naturligviis er det jo Dem; — jeg sagde Ingenting, — men hvem kan udholde Deres Luner!

Sir Peter. Nei, nei, det er Dem, Madame, der har Luner.

Lady Teazle. Jo, nu er De rigtignok hvad min Cousine Sophie sagde —

Sir Peter. Deres Cousine Sophie er en næsviis, impertinent Tøs —

Lady Teazle. Og De er en stor Bjørn, naar De saaledes vil bagtale min Familie.

Sir Peter. Nei, saa gid alle Ægtestandsplager komme efter mig, naar jeg nogensinde skal prøve paa at blive gode Venner med Dem mere!

Lady Teazle. Saameget desbedre.

Sir Peter. Saa, Madame? ja, nu troer jeg Rygterne om Dem og Charles, ja, Madame, De og Charles —

Lady Teazle. Tag Dem iagt, Sir Peter, — Det skulde De heller ladet være usagt, — jeg vil ikke være mistænkt uden Grund, det kan jeg sige Dem.

Sir Peter. Meget vel, meget vel, vi flytte fra hinanden, saasnart De behager, ja, Madame, eller Skilsmisse. Jeg vil statuere et Exempel paa mig selv, til Skræk for alle gamle Pebersvende; lad os skilles ad, Madame.

Lady Teazle. Ja, lad os det! — Naa, min kjære Sir Peter, nu er vi da paa engang bleven saa overordentlig enige, — nu vil vi blive det lykkeligste Par, — og aldrig klamres mere, De veed nok — ha ha ha, — naa, nu bliver De bidsig, seer jeg — saa gaaer jeg. Adieu, Adieu! (gaaer)

Sjette Scene.

Sir Peter (alene).

For en Ulykke! kan jeg da ikke engang gjøre hende vred! — o, jeg er en elendig Ægtemand, men hun skal dog ikke bilde sig ind, at hun skal have sin Villie; nei, om jeg saa skal crepere ved det, hun skal ikke have sin Villie. (gaaer)

Syvende Scene.

Trip. Moses og Sir Oliver Surface komme.

Trip. Vil I blive her et Øieblik, Moses! saa skal jeg høre om — hvad er den Herres Navn?

Sir Oliver. Moses! hvad er mit Navn?

Moses. Premium.

Trip. Premium. Meget vel.

(Trip gaaer og tager en Priis Tobak.)

Sir Oliver. Efter Tjeneren at dømme, skulde man ikke troe, at Herren var ødelagt, — Men hvorledes? ja, i Sandhed! det er min Broders Huus.

Moses. Ja, Herr Charles kjøbte det af Joseph med Meubler, Malerier o. s. v., just saaledes som den gamle Mand havde efterladt det. Sir Peter syntes, det var Ødselhed af ham.

Sir Oliver. Jeg synes, at den Andens Oekonomie ved at sælge det, var mere at dadle.

Trip (kommer). Min Herre siger, at De maae vente; han har Selskab, og kan ikke tale med Dem endnu.

Sir Oliver. Naar han vidste, hvem det var, som vilde tale med ham, saa sendte han maaskee ikke saadant et Bud.

Trip. Jo, jo! han veed De er her. Jeg forglemte ikke lille Premium, nei, nei, nei.

Sir Oliver. Meget vel. Maa jeg spørge, hvad er Deres Navn?

Trip. Trip, mit Navn er Trip til Tjeneste.

Sir Oliver. Naa, Herr Trip! De har vel en meget behagelig Plads her?

Trip. O ja! Vi er tre eller fire, som tilbringe Tiden ret behagelig; vor Løn kommer kun sommetider lidt for sildig, og den er jo heller ikke ret stor, kun halvtredsindstyve Pund om Aaret, og saa maae vi selv holde os med Strømper og Handsker, det faaer vi ikke en Styver til.

Sir Oliver. Ikke en Styver til Strømper og Handsker? (afsides) tort Brød og Næsestyver skulde I have.

Trip. A propos, Moses, har De faaet mig den lille Vexel disconteret?

Sir Oliver (afsides). Han vil ogsaa gjøre Penge — Gud forbarme sig! han er ogsaa i Forlegenhed, ligesom en anden Herre, og lader som han har Creditorer og Rykkere.

Moses. Nei, Herr Trip, det var tilforladelig ikke muligt.

Trip. Men, Gud bevare os, De forskrækker mig! Min Ven Bruse har endosseret den, og jeg troede, at naar han havde sat sit Navn paa en Vexel, var den saa god som rede Penge.

Moses. Nei, det vilde ikke lade sig gjøre.

Trip. En saadan Ubetydelighed, kun tyve Pund; — hør, Moses! tænker De ikke, De kunde skaffe dem ved min Livsassurance?

Sir Oliver (afsides). Livsassurance; ha ha, en Tjener skaffe sig Penge ved en Livsassurance, hvilken Taabelighed!

Moses. Oh jo, men saa maa De assurere Deres Plads.

Trip. Ja, meget gjerne; jeg vil assurere baade min Plads og mit Liv, om De saa synes.

Moses. Men er der Intet, De kunde sætte i Pant?

Trip. Jo, jeg kunde give Dem en Panteforskrivning paa nogle af min Herres Vinterklæder, dog med Forbeholdenhed at indløse dem inden November; — eller De kan ogsaa faae Panteret i den franske Fløiels Kappe —

det kan vel være Sikkerhed nok — ikke sandt, lille Mand?

Moses. Aa jo — jo!

(Man hører en Klokke.)

Trip. Jeg hører Klokken, nu troer jeg, jeg kan føre Dem ind, mine Herrer! — glem ikke Assurancen, lille Moses! — Denne Vei, mine Herrer; — De husker, jeg assurerer min Plads.

Sir Oliver. Er han en Skygge af sin Herre, saa kan man rigtignok sige, dette er Ødselhedens Tempel. (de gaae)

Ottende Scene.

Charles Surface. Careless. Sir Harry Bumper, og flere Herrer ved et Bord med Viin o. s. v.

Charles. Ja det er sandt, — Menneskeslægten er udartet: mange af vore Venner har Smag, Aand og Dannelse, men Fanden staaer i det, de forsage Bacchus, Glædens Giver.

Careless. Ja, deri stikker det, Charles, — De kan nok slaae et Slag med i Bordets materielle Producter, men afholde sig fra Viin og Vittighed, — Ja det menneskelige Selskab lider uendeligt derved, — thi istedetfor den selskabelige og muntre Vittighed, som pleiede at fremsprudle ved et Glas glødende Burgunder, er deres Underholdning nu bleven lig det Sundhedsvand de drikker, som har al Champagnens Lethed og Flygtighed men uden at have dens Geist og Duft.

Første Herre. Men hvad skal vi da sige om dem, som holde mere af Spil end af Viin.

Careless. Ja, der er Sir Harry, han sætter sig paa en smal Diæt for at kunne spille, og lever nu paa Hazardkost.

Charles. Desuheldigere vil han være i Spil. Man pleier jo dog ikke, naar man vil trainere en Hest til Veddeløb, at holde den fra Kjernen. Jeg er i det mindste aldrig saa lykkelig i Spil, som naar jeg er lidt lystig, — lad mig rulle Terningerne ved en Flaske Champagne, saa taber jeg aldrig, i det mindste føler jeg ikke mit Tab, og det er jo akkurat det selv samme.

Anden Herre. Ja det troer jeg, —

Charles. Og hvorledes kan man desuden være retroende i Kjærlighed, naar man er en Tyrk i Viin, — det er jo netop den Troesprove, ved hvilken Elskeren lærer at kjende sit Hjerte. Fyld mig et Dusin Glas for et Dusin Skjønheder, og den, som svømmer ovenpaa, er den Pige, som har fortryllet Jer.

Careless. Naa Charles, vær nu ærlig, og sig os Din rigtige Kjæreste!

Charles. Det er alene af Medlidenhed med Jer, at jeg ikke har nævnt hende. Naar jeg drikker hendes Skaal, saa maae J, hele Bordet rundt, give ligesaa gode Skaaler; — og det er umuligt paa denne Jord.

Careless. Ja saa maae vi see at faae fat paa en Vestalinde eller hedensk Gudinde, som kan gjøre Beskeed.

Charles. Naa saa hør da, I Pralhalse, I Uselrygge! Glassene fulde! Maria! Maria!

Sir Harry. Maria? — hvilken Maria?

Charles. Det er det samme med Tilnavnet, det er for godt for Jer at høre; men tag Dig nu iagt, Sir Harry, vi maa have en Skjønhed i Superlativ.

Careless. Naa betænk Dig kun ikke, Sir Harry, vi skal drikke Skaalen, om saa Din Pige kun havde eet Øie, og Du har desuden en Sang, som vil undskylde Dig.

Sir Harry. Ja det har jeg, og jeg vil give ham Sangen istedetfor Pigen.

En Skaal for den Mø i blufærdige Vaar!
Skaal for den gamle Matrone!
Skaal for den Tøs, som Gud Amor forstaaer!
Skaal for den ærbare Kone!
Tag Dit Glas, min Ven!
Drik Din Piges Skaal, hver munter Svend!
See, hun smiler til Dit fulde Bæger hen!

Skaal Pigen med Kindernes blomstrende Par!
Skaal Den, som ikke florerer!
Den, som af Dine to smægtende har!
Den, som med eet koketterer!
Tag Dit Glas o. s. v.

En Skaal for den Pige, hvis Barm er som Snee!
Skaal Den, hvis Hud er som Læder!
Konen skal leve, som sukker: ak vee!
Pigen, som kjender kun Glæder!
Tag Dit Glas ꝛc.

Saa samle vi smalle, og tykke, og smaa,
Unge og gamle tilsammen!
Mig er det lige godt — Viin lad os faae!
Skaal for dem alle tilsammen!
Tag Dit Glas ꝛc.

Alle. Bravo, bravo!

(Trip kommer og hvisker til Charles.)

Charles. Undskyld mig et Øieblik, mine Herrer! Careless, vil De tage min Plads i den Tid?

Careless. Naa, Charles! hvad er der nu paafærde? det er vel en af Dine mageløse Skjønheder, som vil gjøre Dig Visit.

Charles. Nei, jeg forsikrer; det er, sandt at sige, en Jøde og en Mægler, som jeg har bestilt herhid.

Careless. Ei for Fanden, lad os faae Jøden ind.

Første Herre. Ja vist, og Mægleren med.

Anden Herre. Ja, ja: Jøden og Mægleren.

Charles. Ja, mine Herrer, meget gjerne. Trip, beed Herrerne at komme ind; men en af dem er fremmed, det vil jeg sige Dem.

Careleſs. Hør, Charles, lad os skjænke dem af den ædle Burgunder, maaskee de kunde faae lidt Samvittighed.

Charles. Er du gal? nei vist ikke; Vinen forhøier kun et Menneskes naturlige Egenskaber, og at give dem at drikke, vilde jo altsaa kun være, at exaltere Lumpenheden i deres Gemyt.

Niende Scene.

De Forrige. Trip. Sir Oliver og Moses.

Charles. Naa, min ærlige Moses, kom kun ind, jeg beder Dem, — vær saa god, Herr Premium, — hedder ikke den Herre saa, Moses?

Moses. Jo.

Charles. Stole, Trip! — Vær saa god at sidde ned, Herr Premium? — Glas, Trip! — Sid ned, Moses! — Naa, Herr Premium, jeg vil drikke en Skaal med Dem — Lykke med Aageren! — Moses! Skjænk en Bumper til Herren!

Moses. Lykke med Aageren!

Careleſs. Rigtig, Moses! Aager er Klogskab og Virksomhed, og fortjener at gjøre Lykke.

Sir Oliver. Naa da: al den Lykke den fortjener!

Careleſs. Nei, nei, det gaaer ikke an. — Herr Premium, De har fornægtet Skaalen, og De maa drikke den i et Halvpotglas.

Første Herre. Ja, et Halvpotglas i det mindste.

Moses. Men, jeg beder Dem, mine Herrer, betænk, Herr Premium er en fiin Mand

Careleſs. Og derfor holder han af fiin Viin.

Anden Herre. Giv Moses et Potglas — det er Opstand og dyb Foragt for Præsidentstolen.

Careleſs. Ja, saa skal det være, — jeg vil see Retfærdigheden haandhævet, indtil den sidste Draabe af min Flaske.

Sir Oliver. I Sandhed, mine Herrer, en saadan Behandling havde jeg ikke ventet.

Charles. Nei, nei! det skal De heller ikke, — Herr Premium er fremmed.

Sir Oliver (afsides). Jeg vilde ønske, at jeg var vel ude af deres Selskab.

Careleſs. Saa gaa til Blokesbjerget! Vil I ikke drikke, saa vil vi ikke sidde her med Jer; kom, Harry, Terningbrættet er sat frem i næste Værelse; Du kommer da, Charles, naar Du har endt Dine Forretninger med disse Herrer?

Charles. Ja vist, ja vist. (de gaae). Careleſs!

Careleſs (vender tilbage). Hvad vil Du?

Charles. Jeg kunde maaskee behøve Dig her.

Careleſs. Ja, jeg kommer, naar Du vil have det: Caution, — Veret, — Forskrivning, — det er mig det samme. (gaaer.)

Moses. Herr Surface! det er Herr Premium, en Mand af den strængeste Ærlighed og Taushed, som altid udfører hvad han paatager sig. Herr Premium! det er —

Charles. Ah, bah! det er godt, det er godt. Min Ven Moses er en meget skikkelig Fyr, men en Smule langsom i sine Expressioner: han vilde behøve en Times Tid, for at give os vore respective Titler. Herr Premium! Sagen er denne: jeg er en munter ung Person, som ønsker at laane Penge: Dem anseer jeg for en gammel klog Karl, som har Penge at laane ud. Jeg er dum nok til at give halvtredsindstyve Procent hellere end ingen Penge at faae, og De er, tænker jeg, Aagerkarl nok til at tage hundrede, om De kan faae dem. Saaledes ere vi nu blevne bekjendte med hinanden, og kunne skride til vore Forretninger uden videre Vidtløftighed.

Sir Oliver. Meget oprigtig, i Sandhed; — jeg seer, Herr Surface! De er ikke en Mand af mange Complimenter.

Charles. O nei! Aaben Meddelelse anseer jeg for det første i Forretninger.

Sir Oliver. Desto bedre vil vi komme ud af det med hinanden, — skjøndt De dog har taget Feil i een Ting: Jeg har ingen Penge at laane ud, men jeg troer nok, jeg kan skaffe dem hos en Ven, men det er en samvittighedsløs Hund. Ikke sandt? Moses!

Moses. Jo, men det kan De jo ikke gjøre ved.

Sir Oliver. Han maa sælge offentlige Papirer, for at tjene Dem. Maa han ikke, Moses?

Moses. Ja tilforladelig. De veed, jeg siger altid Sandhed, og foragter Løgn.

Charles. Meget rigtig, det gjør Folk i Almindelighed, naar De sige Sandhed. Men det er jo kun Bagateller, Herr Premium! Jeg veed jo nok, at man ikke kan kjøbe Penge, uden at betale for dem.

Sir Oliver. Ja, men hvad Sikkerhed kan De stille? har De ingen Landeiendomme?

Charles. Nei, ikke et Muldvarpeskud, ikke en Qvist, uden hvad der kan være i mine Urtepotter.

Sir Oliver. Heller ingen andre Eiendomme?

Charles. Nei, kun nogle levende, et Par Støvere og et Par Heste. Men hør, Herr Premium! har De noget Kjendskab til min Familie?

Sir Oliver. Jo, jo, det har jeg.

Charles. Saa maa De jo ogsaa vide, at jeg har en djævelsk riig Farbroder i Ost-

indien, Sir Oliver Surface, om hvem jeg har de største Forhaabninger.

Sir Oliver. At De har en rig Farbroder, har jeg nok hørt, men hvorledes Deres Forhaabninger vil falde ud, det er nok mere end De selv veed.

Charles. O nei! der kan ingen Tvivl være om. Jeg er Sir Olivers Favorit, uhyre — og han har sagt, at han vil efterlade mig Alt hvad han eier.

Sir Oliver. Nei virkelig? Det er første Gang jeg hører det.

Charles. Jo, jo, det er virkeligt — Moses veed det ogsaa, ikke sandt, Moses?

Moses. Ja, det vil jeg sværge paa.

Sir Oliver (afsides). Jeg troer saa min Sjel, de vil bilde mig ind, at jeg er i Bengalen endnu.

Charles. Nu vilde jeg proponere Dem, Herr Premium! om De saa synes, at jeg gav Dem en Anvisning paa min Arv efter Sir Oliver; skjøndt det er sandt, den gamle Onkel har været saa god imod mig, at det vilde bedrøve mig indertig, ifald jeg hørte, at der var tilstødt ham Noget.

Sir Oliver. Mig ogsaa, det forsikkrer jeg Dem. Men den Anvisning, De taler om, er netop den sletteste Sikkerhed, De kan byde mig, for jeg kunde leve i hundrede Aar, og aldrig see Capitalen.

Charles. Vær De rolig! Saasnart Sir Oliver dør, kommer De til mig og faaer Deres Penge.

Sir Oliver. Saa vilde jeg uden Tvivl blive den meest uvelkomne Rykker De i Deres Liv havde havt.

Charles. Hvad? jeg troer, De er bange for, at Sir Oliver skal leve for længe?

Sir Oliver. Nei, saamæn er jeg ikke, skjøndt jeg har rigtignok hørt, at han er saa rask og stærk som nogen Mand af hans Alder i hele Christenheden.

Charles. Der er De nu igjen slet underrettet. — Nei, Climatet har skadet ham betydelig den stakkels Onkel. Ja, han gaaer ud som et Lys. Han er i den sidste Tid bleven saa forandret, at ikke hans nærmeste Slægtninge kan kjende ham igjen.

Sir Oliver. Nei?! ha ha! paa den sidste Tid saa forandret, at hans nærmeste Slægtninge kan ikke kjende ham igjen! ha ha ha!

Charles. Ha ha! — er De fornøiet ved at høre det, lille Premium?

Sir Oliver. Nei, nei! det er jeg ikke.

Charles. Jo, jo De er — ha ha ha! — De veed nok, at det forbedrer Deres Fordring.

Sir Oliver. Men jeg har hørt, at Sir Oliver vil komme herover. Og der er endogsaa dem, som siger, at han er kommen.

Charles. Snak! Jeg maa dog vide bedre, om han er kommen eller ikke. Nei! vær De sikker paa han er i dette Øieblik i Calcutta — ikke sandt, Moses?

Moses. Ja, ja, Gud bevares!

Sir Oliver. Det forstaaer sig, De maa jo vide det bedre end jeg, skjøndt jeg har det fra en temmelig sikker Kilde, — ikke sandt, Moses?

Moses. Ja freilich.

Sir Oliver. Men, som jeg kan forstaae, saa trænger De til nogle hundrede Pund strar. — Er der da slet Intet De kan disponere over?

Charles. Hvorledes mener De?

Sir Oliver. Jeg har for Exempel hørt, at Deres Fader efterlod sig en stor Mængde massivt gammeldags Sølvtøi.

Charles. Ah! det er væk for længe siden — Det kan Moses sige Dem bedre end jeg.

Sir Oliver (afsides). Gud bevares! alle Familiebægrene og Suppeterrinerne af pure Sølv! (høit) Saa meente man ogsaa, at hans Bibliothek var et af de kostbareste og meest eftersøgte —

Charles. Ja, meget rigtig — altfor stort og kostbart for en Privatmand. Jeg har nu af id været af en deeltagende Natur — saa syntes jeg, det var en Skam at beholde saa megen Lærdom for mig selv.

Sir Oliver (afsides). Gud forbarme sig! den Lærdom, som har gaaet i Arv fra Mand til Mand i Familien. (høit) Maa jeg spørge: hvad er der da bleven af Bøgerne?

Charles. Det maa De spørge Auctionsdirecteuren om — jeg troer ikke engang Moses kan give Dem nogen Underretning.

Moses. Jeg veed ikke Noget om Bøgerne.

Sir Oliver. Saa! altsaa slet Intet tilbage af Deres Familieeiendomme?

Charles. Slet Intet, — uden De skulde have Lyst til nogle Familieportraiter. Jeg har en heel Stue fuld af Forfædre ovenpaa; og har De Smag for Malerier kan vi jo slutte en Handel.

Sir Oliver. Hvad for Noget? vil De sælge Deres Forfædre?

Charles. Ja, hver Sjel af dem til den Høistbydende —

Sir Oliver. Hvorledes? Deres Grand-Onkler og Grand-Tanter?

Charles. Ja, Grand-Papaer og Grand-Mamaer.

Sir Oliver (afsides). Nei, nu er det forbi. (høit) Hvad Djævelen, Herre, har De da ingen Følelse for Deres egen Slægt? For en Ufærd! tager De mig for Shylok i Komedien, at De vil skaffe Dem Penge af mig for Deres eget Kjød og Blod?

Charles. Naa, naa! lille Mægler, bliv ikke vred! Hvad kommer det ellers Dem ved, naar De faaer Værdi for Deres Penge?

Sir Oliver. Vel! jeg kjøber dem — Jeg kan vel bruge det Familielærred. (afsides). Nei, det tilgiver jeg ham aldrig, aldrig!

Careless (kommer). Kom nu, Charles! hvad bier Du efter?

Charles. Jeg kan ikke komme endnu. Vi skal have en Auction herovenpaa: min lille Premium vil kjøbe alle mine Forfædre.

Careless. Oh brænd Du Dine Forfædre!

Charles. Nei, det kan han gjøre siden, om han har Lyst. — Men hør, bi, Careless! vi kan bruge Dig: Du skal være Auctionsdirecteur — kom og gaa med!

Careless. Det skal jeg — jeg haandterer en Hammer ligesaa godt som et Par Terninger.

Sir Oliver (afsides). De Ryggesløse!

Charles. Kom, Moses! Du skal være Vurderingsmand, ifald bi behøver en. — Naa, hvad feiler Dem, lille Premium? Det lader jo, som De kunde ikke lide denne Handel.

Sir Oliver. O jo, overordentlig — ha ha ha! jo, jo! jeg synes just det er en herlig Spas, at sælge sin Familie ved Auction — ha ha! (afsides) o den Elendige!

Charles. Ikke sandt? Naar en Mand behøver Penge, hvem Djævelen er da nærmere til at hjelpe ham end hans egen Familie? (de gaae.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Maleri-Værelse i Charles's Huus.

Charles, Sir Oliver, Moses, Careless komme.

Charles. Kom ind, mine Herrer! kom ind! See, her seer De Surfacernes Familie lige op til Vilhelm Erobrer.

Sir Oliver. Det lader til at være en skjønne Samling.

Charles. Ja, ja! de er gjorte i den sande Portraitmalings Stiil; denne nøiagtige Lighed med Originalerne; de ere strunke og stive, og ligner forresten Ingenting i den menneskelige Natur.

Sir Oliver. Ja, saadanne Menneskefigurer faae vi aldrig at see mere.

Charles. Nei, det haaber jeg ikke heller. — Seer De, Herr Premium! hvor jeg er en huuslig Mand — her sidder jeg mangen Aften alene omringet af min Familie. — Men til vore Forretninger! Herr Auctionsdirecteur! tag Deres Plads! Her er min Faders gamle Podagrastol, den vil være passende.

Careless. Den er god. — Men hør, jeg har ingen Hammer — og hvad er en Auctionarius uden Hammer?

Charles. Ja, det er sandt. — Hvad er det for et Pergament her ligger? — O! det er vort fuldstændige Slægtregister. See her, Careless! — Du skal ikke have et gemeent Stykke Mahognitræ i Haanden — her har Du Familiens Stamtræ, Du lille Gavtyv! det skal være Din Hammer — saa kan Du slaae mine Forfædre til med deres eget Slægtregister.

Sir Oliver (afsides). Hvilken unaturlig slem Knegt! en Fadermorder in effigie!

Careless. Det var prægtigt — det var det bedste Du kunde finde, for det kan tjene baade til Hammer og til Auctionskatalog. — Auctionen begynder — Retten er sat.

Charles. Bravo, Careless! — Her er da min Grand-Onkel, Sir Richard Raveline, en berømt General i sin Tid. Han tjente i alle Hertugen af Marlboroughs Krige, og fik den Skramme over Øiet i Slaget ved Malplaquet. — Hvad siger De om ham, Herr Premium? — See engang paa ham! — det er en Helt — han har ikke ladet sig plukke, som vore nymodens slikkede Officerer, men er indhyllet i Paryk og Uniform, som det sig en General hør og bør. — Hvad byder De for ham?

Moses. Herr Premium ønsker nok, at De selv vilde nævne en Priis.

Charles. Nu vel da — han skal have ham for ti Pund — det skulde jeg troe var godt Kjøb for en Stabsofficeer.

Sir Oliver (afsides). Gud frie mig! hans berømte Oncle Richard for ti Pund. (høit) Godt, det giver jeg.

Charles. Slaa ham Oncle Richard til for ti Pund!

Careless. Oncle Richard — ti Pund, første, anden og tredie Gang.

Charles. Her er en ugift Søster af ham, min Grand-Tante Deborah, af en af de berømteste Malere. Der sidder hun som en Hyrdinde, og græsser sin Hjord. — De skal have hende for halvsjette Pund — Faarene er alene Pengene værd.

Sir Oliver (afsides). Ah! stakkels Deborah! en Dame, som satte saa stor Priis paa sig selv. (høit) Halvsjette Pund — hun er min.

Charles. Slaa til! Tante Deborah for halvsjette Pund.

Careless. Tante Deborah halvsjette Pund — (slaaer til) Væk er hun.

Charles. Her er to Damer, som var nok et Slags Tanter til de Andre. De er gamle for Alvor, Moses, det kan man see paa deres Hovedstillads — tag dem begge for samme Priis.

Moses. Det er f'gu godt Kjøb.

Careless. Halvsjette Pund! De er Deres.

Charles. Her er min Moders Bedstefader, en lærd og berømt Dommer. Hvad vurderer Du ham til, Moses?

Moses. Fire Pund.

Charles. Fire Pund? Det er jo ikke engang hvad hans Paryk har kostet. Herr Premium! De har meer Respect for Ret-

færdighed — lad os slaae ham til for femten Pund.

Sir Oliver. Lad gaae!

Careless. Første, anden og tredie Gang — Dommeren er solgt.

Charles. Her er to Brødre af ham, begge Riddere, Medlemmer af Parlamentet, store Talere, og, hvad der er det sjeldneste, det er nok første Gang, troer jeg, de ere enten kjøbte eller solgte.

Sir Oliver. Det er sandt, det er sjeldent. I Respect af Parlamentet tager jeg dem for Vurderingsprisen.

Careless. Vel talt, lille Premium! — Fyrretyve Pund, første, anden og tredie Gang.

Charles. Her er en munter Fyr — jeg veed ikke, hvor nær han er i Slægt med os, men han var Borgemester i Liverpool — tag ham for otte Pund.

Sir Oliver. Nei, sex er nok for en Borgemester.

Charles. Læg et Pund til, saa giver jeg to Raadmænd i Kjøbet.

Sir Oliver. De er mine.

Charles. Slaa til Borgemester og Raad.

Careless. Borgemester og Raad, 7 Pund — Ingen bedre? — syv Pund.

Charles. Men, hør! paa denne Maade kunne vi komme til at sidde her hele Dagen for at sælge en detail — nei! lad os nu handle en gros — Hvad siger De, lille Premium? Vil De give tre hundrede Pund for Resten af Familien i en Slump?

Careless. Ja, det er den bedste Maade.

Sir Oliver. Vel! jeg vil gjøre Alt for at tjene Dem. De er mine. Men der er et Portrait, som De bestandig har gaaet forbi.

Careless. Mener De den grimme lange Fyr der over Kanapeen?

Sir Oliver. Ja, det er ham jeg mener. Men jeg synes dog ikke, at den lange Fyr er saa grim.

Charles. Hvad? det Portrait? Oh, det er min Oncle Oliver; det er malet førend han reiste til Indien.

Careless. Er det Din Oncle Oliver? Nei, Charles, I bliver aldrig gode Venner. Det er det sureste Eddikebryggeransigt jeg i mit Liv har seet — et uforsonligt Diekasi, og en bandsat arvelosgjørende Mine — det er en durkdreven Gauthy — Synes De ikke, Herr Premium?

Sir Oliver. Nei, saa min Sjæl gjør jeg ikke — Det er saa honnet et Ansigt, som Nogen har det her i Stuen, baade Døde og Levende; — men jeg tænker vel, Oncle Oliver gaaer med Slumpen?

Charles. Nei, vist ikke! jeg vil ikke skille mig ved gamle Oliver. Han har været saa god imod mig, og jeg vil beholde hans Portrait saalænge jeg har en Krog at gjemme det i.

Sir Oliver (aflides). Den Knegt er dog med Alt det min Broderson. (høit) Men, jeg har nu engang faaet Lyst til det Portrait.

Charles. Det gjør mig ondt, for De faaer det bestemt ikke — har De ikke faaet nok endnu af Familien?

Sir Oliver (aflides). Jeg tilgiver ham Alt. (høit) — Ja, men seer De, naar jeg engang sætter mig Noget i Hovedet, saa bryder jeg mig ikke om Penge. Jeg vil give ligesaa meget for det, som for hele Resten.

Charles. Plag mig ikke, Herr Mægler! Jeg siger Dem: De faaer ikke det Portrait, og lad det saa være forbi.

Sir Oliver (aflides). Hvor den Knegt lianer sin Fader! (høit) Godt! godt! jeg er færdig. Her er en Veksel for Summen.

Charles. Hvad? den er jo paa otte hundrede Pund?

Sir Oliver. De lader ikke Oliver gaae med?

Charles. For Satan! nei! engang for alle.

Sir Oliver. Saa bryd De Dem ikke om den ubetydelige Forskjel — det kan vi afgjøre en anden Gang — Men giv mig Deres Haand — De er en ærlig Karl, Charles, — oh! Jeg beder De tilgiver, at jeg er saa fri. — Kom, Moses!

Charles. Det er en underlig gammel Fyr! — Men hør, Premium! nu maa De skaffe Loais til disse Herrer.

Sir Oliver. Jeg skal skikke Bud efter dem om et Par Dage.

Charles. Men, hør! Lad dem komme anstændigt afsted, for jeg forsikkrer Dem, de Karle var vant til at kjøre i deres egen Vogn.

Sir Oliver. Det skal jeg besørge for dem Alle — undtagen for Oliver?

Charles. Rigtig — undtagen for min lille Nabob.

Sir Oliver. De er fast bestemt.

Charles. Urokkelig.

Sir Oliver (aflides). O, den kjære Dreng! (høit) Deres Tjener, min Herre! Kom, Moses! (aflides) Lad nu Nogen understaae sig at kalde ham ryggesløs!

(Sir Oliver og Moses gaae.)

Careless. Det er den loierligste Fyr af det Slags, jeg nogensinde har seet.

Charles. Ja, det er en Prinds af en Mægler. Gud veed, hvor Moses er kommen i Kjendskab med saa ærlig en Karl. — Ah! der kommer Rowley — Hør, Careless! sig til Selskabet, at jeg kommer strax.

Careless. Det skal jeg — men hør, lad nu det gamle Faarehoved ikke faae Dig til at betale gammel forrusten Gjeld, eller andre saadanne Dumheder. Haandværksfolk ere de meest uforskammede Folk af Verden.

Charles. Rigtig, og at betale dem, var kun at kjøre dem mere kjephøie.

Careleſs. Naturligviis.

Charles. Ja, vær Du kun ikke bange. (Careleſs gaaer) Ja viſt — det var en beſynderlig gammel Mand — lad mig ſee — Totrediedele af diſſe er mine med Rette: fem hundrede og tredive Pund. — Paa min Ære! jeg finder, at mine Forfædre ere langt koſteligere Folk end jeg havde antaget dem for — Mine Damer og Herrer! Deres allerærbødigſte og taknemmeligſte Tjener!

Anden Scene.

Charles. Rowley (kommer).

Charles. Ah! gamle Rowley! Naa, De kommer ret tilpas for at tage Afſked med Deres gamle Bekjendtere.

Rowley. Ja, jeg hører, at de ſkal flytte ud. — Men jeg undrer mig over, at De kan vedligeholde ſaadan en Munterhed under Deres mange Engſtelſer.

Charles. Det er juſt Knuden. Mine Engſtelſer er ſaa mange, at jeg ſlet ikke faaer Tid til at tage Afſked med Munterheden; men jeg ſkal nok blive rig og gnaven, giv kun Tid. Ja, De undrer Dem naturligviis over, at jeg ikke tager mig det nærmere, at ſkilles fra ſaa mange nære Slægtninge; — ja viſt nok, det er viſelig meget rørende; men De ſeer jo, de rører ikke en Muſkel, hvorfor ſkulde da jeg?

Rowley. Er der da Intet, der kan gjøre Dem alvorlig et Øieblik?

Charles. Jo, jeg forſikkrer Dem, jeg er alvorlig nu. — See her, kjære Rowley, vilde De ikke tjene mig i, at faae denne Vexel betalt, og ſaa tage deraf hundrede Pund til gamle Stanley.

Rowley. Hundrede Pund? Men betænk dog —

Charles. Ah nei, nei! tal nu ikke om det — Stakkels Stanley er trængende og ulykkelig; og naar De ikke ſkynder Dem, vil der ſnart melde ſig en Anden, ſom har mere Ret til Pengene.

Rowley. Ja, det er juſt Sagen. Jeg vil aldrig ophøre med at minde Dem om det gamle Ordſprog —

Charles. „Vær retfærdig førend Du er gavmild!" — Ja, det vilde jeg ogſaa, naar jeg kunde; men Retfærdigheden er en hinkende gammel Kjerling, og jeg kan ikke med al Magt faae hende til at holde Skridt med Gavmildheden.

Rowley. Men, tro mig, kjære Charles! blot en Times Betænkning —

Charles. Ja, ja! det er meget ſandt altſammen; — men hør, Rowley! ſaalænge jeg har, vil jeg give, ja! og ſaa Fanden i Vold med Deres Oekonomie — og nu afſted til gamle Stanley!

(Charles gaaer ind i Spiliestuen; Rowley ud af Huſet.)

Tredie Scene.

Et andet Værelſe.

Sir Oliver Surface. Moſes.

Moſes. Naa, min Herre! nu tænker jeg, De har, ſom Sir Peter ſagde, ſeet Charles i al hans Glands; det er ſtor Skade, at han er ſaa udſvævende.

Sir Oliver. Sandt nok — men han vilde ikke ſælge mit Portrait.

Moſes. Og ſaa gjør han ſaa meget af Viin og Fruentimmer.

Sir Oliver. Men han vilde ikke ſælge mit Portrait.

Moſes. Og ſpiller ſaa høit.

Sir Oliver. Men han vilde ikke ſælge mit Portrait. — Ah! der er Rowley.

Fierde Scene.

Rowley (kommer).

Rowley. Naa, Sir Oliver! jeg hører, De har gjort en Handel —

Sir Oliver. Ja, vor unge Krabat har ſkilt ſig ved ſine Forfædre ſom det kunde være gammelt Betræk.

Rowley. Og han har givet mig i Commiſſion at bringe Dem hundrede Pund igjen af Kjøbeſummen — det vil da ſige ſom den fattige Stanley.

Moſes. Ja det er ſgu det allerværſte af det altſammen, at han er ſaa extraordinair følſom.

Rowley. Jeg ſaae to Skrædere og en Skomager i Forſalen, ſom viſt ikke blive betalte, og de hundrede Pund kunde ſtille dem tilfreds.

Sir Oliver. Godt! godt! jeg betaler hans Gjæld og hans Godgjørenhed med. — Men nu er jeg ikke længere Mægler, — og De maa føre mig til den ældſte Broder ſom gamle Stanley.

Rowley. Ikke ſtrax: jeg veed, at Sir Peter vil beſøge ham ved denne Tid.

Trip (kommer). O! mine Herrer! jeg beder om Forladelſe, at jeg ikke har været tilſtede for at lukke Dem ud — Denne Vei! — Moſes, et Ord! (gaaer med Moſes).

Sir Oliver. See det en er Karl den! — Vil De troe, den Knegt tog fat paa Jøden da vi kom, og vilde have Penge hos ham paa en Vexel, førend han lod ham komme ind til hans Herre.

Rowley. Nei virkelig?

Sir Oliver. Ja, og nu handler de om en Livs-Aſſurance. — Ak, Herr Rowley! i min Tid var Tjenerne tilfreds med deres Herrers Daarſkaber, naar de var allerede halv luſtidte? nuomſtunder trækker de i deres Laſter, ligeſom i deres Stadsklæder, flunkende nye. (De gaae.)

Femte Scene.

Et Bibliothek.

Joseph Surface og en Tjener.

Joseph. Er der intet Brev kommen fra Lady Teazle.

Tjeneren. Nei, Herre!

Joseph. Det er besynderligt, at hun ikke skriver, ifald hun er forhindret fra at komme. — Sir Peter har mig sikkert ikke mistænkt, men jeg ønskede dog ikke at miste den rige Arving for det lille Eventyrs Skyld med Lady Teazle — Ah! nei! — Charles's Udsvævelse og slette Rygte ere vægtige Lodder i min Vægtskaal. (Der bankes paa Døren)

Tjeneren. Det er Lady Teazle, Herre! Hun er staaet af Vognen ved Modehandlerens i næste Gade.

Joseph. Bi lidt! — Sæt Skjærmbrættet for Vinduet — ja saaledes! — min Gjenbo er en gammelagtig Jomfru af et meget ængsteligt Gemyt. (Tjeneren gaaer) Jeg har en vanskelig Rolle at spille i denne Sag. Lady Teazle har begyndt at fatte Mistanke om, at jeg har Hensigter med Maria, det har jeg nok mærket; men hun maa paa ingen Maade blive deelagtig i Hemmeligheden, — i det mindste ikke, inden jeg har hende mere i min Magt.

Sjette Scene.

Lady Teazle (kommer).

Hvorledes? en moralsk Monolog? Har De været meget utaalmodig? — O! sæt nu ikke et suurt Ansigt op. — Jeg forsikkrer Dem, jeg kunde ikke komme før.

Joseph. O! min naadige Frue! Nøiagtighed er en Art af Bestandighed, og denne er saa sjelden blandt vore Damer

Lady Teazle. De gjør mig Uret — ah! De burde have Medlidenhed med mig. Ved De vel, at Sir Peter er bleven saa slem imod mig i den sidste Tid, og saa skinsyg — paa Charles — det er det bedste af Historien, ikke sandt?

Joseph (afsides.) Ah! jeg mærker, at mine Venner hos Lady Sneerwell understøtte min Sag godt.

Lady Teazle. Jeg vilde blot ønske, at han vilde lade Maria gifte sig med Charles, saa vilde han da vel blive overbeviist — Vilde De ikke ogsaa ønske det?

Joseph (afsides). Jeg vilde Fandeu — (høit) Jo, naturligviis, — saa vilde min kjære Lady Teazle ogsaa blive overbeviist om hvor ugrundet hendes Mistanke er, at jeg, skulde have Tanker til den tossede Tøs.

Lady Teazle. Ja, ja, saa vil jeg ogsaa gjerne troe Dem. Men er det ikke utaaleligt, at der skal siges saa mange slemme Ting om En. Der er nu min Veninde Lady Sneerwell, hun har udbredt saa ondskabsfulde Historier om mig, — og allesammen uden den mindste Grund, det er det ærgerligste.

Joseph. Ja vist, min Naadige! det er netop det Utaalelige — uden Grund; — ja ja! det er just det krænkende; thi naar en slem Historie bliver bragt i Gang og troet om En, saa er der tilforladelig ingen bedre Trøst, end at vide med sig selv, at man har fortjent det.

Lady Teazle. Nei, det forstaaer sig, saa vilde jeg gjerne glemme deres Ondskab; men at angribe mig, da jeg er saa uskyldig, og aldrig siger noget ondt om noget Menneske — det vil sige, om nogen af mine Venner; og saa Sir Peter, som er saa gnaven og saa mistænksom, da jeg dog ved, jeg er uskyldig — det er jo forskrækkeligt.

Joseph. Men, min kjære Lady Teazle! det er Deres egen Skyld, hvis De taaler det. Naar en Mand har ugrundet Mistanke mod sin Kone, og unddrager hende sin Fortrolighed, saa er Contracten imellem dem hævet, og hun skylder sit Kjøns Ære at fiirre ham.

Lady Teazle. Nei virkelig? — Altsaa, naar han mistænker uden Grund, saa er den bedste Maade, at helbrede hans Skinsyge paa, naar jeg virkelig giver ham Grund til den.

Joseph. Ja naturligviis — for Deres Mand maa aldrig tage Feil af Dem — og i dette Tilfælde bør De altsaa være svag, for at gjøre hans skarpe Blik en Compliment.

Lady Teazle. Hvad De der siger, er jo meget fornuftigt, og da Bevidstheden om min Uskyldighed —

Joseph. Ah! kjære Lady Teazle! der tager De meget Feil. Det er just denne Bevidsthed om Deres Uskyldighed, som er Dem til allerstørste Skade. Hvad er det, som gjør Dem ligegyldig mod de ydre Former, og ubekymret, om hvad Verden tænker? Det er Bevidstheden om Deres Uskyldighed. Hvad er det, som gjør Dem saa utænksom i Deres Opførsel, og leder Dem ind i tusind smaae Uforsigtigheder? Det er Bevidstheden om Deres Uskyldighed. Hvad er det, som gjør Dem utaalmodig over Sir Peters Lune, og forbittrer Dem over hans Mistænksomhed? Bevidstheden om Deres Uskyldighed.

Lady Teazle. Ja, det er sandt.

Joseph. Seer De nu, søde Lady Teazle, naar De blot engang vilde gjøre et ubetydeligt lille faux pas — De kan ikke begribe, hvor forsigtig De saa vilde blive, og hvor De vilde blive overbærende mod Sir Peter, og saa følelig mod den gode Mand.

Lady Teazle. Tænker De det?

Joseph. O! det er jeg sikker paa; og saa vilde De selv see, at al Bagtalelse vilde paa eengang høre op, thi Deres Rygte er virkelig for Øieblikket, saa at sige, ligesom en

fuldblodig Person, der døer af formegen Sundhed.

Lady Teazle. Saa? ja saa! De raader mig altsaa, saavidt jeg forstaaer, at jeg maa begaae Feil til mit eget Forsvar og forglemme Ærer for at sikkre mit Nygte.

Joseph. Ja netop saaledes — O! jeg forsikkrer Dem —

Lady Teazle. — Det er den besynderligste og allernyeste Maade at undgaae Bagtalelse paa.

Joseph. Den er ubedragelig, tro De mig! Klogskab maa man betale dyrt, ligesom Erfarina.

Lady Teazle. Ja — naar min Forstand bare kunde blive overbeviist —

Joseph. Jo, sikkert! De skal blive overbeviist — ja De skal — Himlen forbyde, at jeg skulde raade Dem til noget, som De selv ansaae for Uret. Nei! nei! det har jeg for megen Ærefølelse til at forlange.

Lady Teazle. Synes De ikke, det var bedst, vi lod Ærefølelsen være udenfor den Sag.

Joseph. Ah! jeg seer nok, at de flemme Suiter af deres Landsbyopdragelse bestandig sidder fast hos Dem.

Lady Teazle. Jeg tvivler paa det — og jeg vil oprigtig tilstaae Dem, at, kunde jeg blive overtalt til at handle uret, da vilde det snarere skee ved Sir Peters slette Behandling, end ved Deres smukke Raisonnement.

Joseph. O! ved denne Haand, som han ikke fortjener — (tager hendes Haand. En Tjener kommer). For Satan, Dummerhoved! hvad vil Du?

Tjeneren. Jeg beder om Forladelse, men jeg troede ikke, De ønskede, at Sir Peter skulde komme uden at blive meldt.

Joseph. Sir Peter! ah! for en Ulykke!

Lady Teazle. Sir Peter! min Gud! det er ude med mig.

Tjeneren. Det var ikke mig som lukkede ham ind.

Lady Teazle. O! jeg er ulykkelig! hvad vil der blive af mig? Naa, Herr Raisonneur — O! han er paa Trapperne — jeg vil gaae bag ved her — nei naar jeg atter er saa uforsigtig — (gaaer bag Skjermbrettet).

Joseph. Giv mig den Bog! (sætter sig. Tjeneren lader som han friserer ham.)

Syvende Scene.

De Forrige. Sir Peter.

Sir Peter. (kommer) Ah! bestandig sysselsat med sin Aands Dannelse — Herr Surface! — Herr Surface!

Joseph. Oh! min høistærede Sir Peter! jeg beder Dem om Forladelse (gaber, kaster Bogen bort). Jeg sad her og døsede over en dum Bog — Naa jeg takker Dem ret meget for Deres Besøg. Jeg troer ikke, De har været her, siden jeg fik mit Bibliothek i Orden. Beger, ved De nok, er min Orm, det eneste jeg er forfalden til.

Sir Peter. Det er meget net her — ja det er meget smukt altsammen — endogsaa Deres Skjermbræt er jo en Kilde til Kundskaber — behængt med Landkort.

Joseph. O ja! jeg har stor Nytte af det Skjermbræt.

Sir Peter. Ja vist! naar De f. Ex. i i en Hast vil finde Noget.

Joseph (afsides). Eller naar jeg i en Hast vil skjule Noget.

Sir Peter. Naa — jeg har en Ting jeg gjerne vilde tale med Dem om i Eenrum —

Joseph (til Tjeneren). Du behøver ikke at bie (Tjeneren gaaer). Tør jeg bede Dem, Sir Peter, at tage Plads (byder Stol).

Sir Peter. Nu er vi da allene — Der er en Ting, min Ven! som jeg ønskede at meddele Dem for at lette mit Sind — en Ting af den største Vigtighed for min Fred og Ro — kort sagt, min kjære Ven! det er Lady Teazles Opførsel, som paa den senere Tid har gjort mig meget ulykkelig.

Joseph. Nei virkelig? Det gjør mig hjertelig ondt at høre.

Sir Peter. Ja, det er kun altfor vist, hun har ikke det ringeste tilovers for mig. Men hvad der dog er det værste, jeg har temmelig god Grund til at antage, at hun har fattet Tilbøielighed en Anden.

Joseph. Gud! hvad siger De!

Sir Peter. Ja, og — og imellem os — jeg troer, jeg har opdaget hvem det er.

Joseph. Hvorledes? De forskrækker mig.

Sir Peter. Min bedste Ven! jeg vidste, De vilde være deeltagende.

Joseph. Ja, — tro De mig, Sir Peter! saadan en Opdagelse vilde være mig ligesaa ubehagelig som Dem.

Sir Peter. Det er jeg overbeviist om. — Oh! hvor det er en Lykke at have en Ven, som man kan betroe endogsaa sine Familie-Hemmeligheder — naa gjætter De da ikke, hvem jeg mener?

Joseph. Jeg har ikke den fjerneste Forestilling — Det kan ikke være Sir Benjamin Backbite.

Sir Peter. O! nei! — Hvad siger De om Charles?

Joseph. Min Broder? umuligt!

Sir Peter. O! min kjære Ven! Deres eget gode Hjerte kan ikke lade Dem antage sligt. De dømmer Andre efter Dem selv.

Joseph. Ja vist nok; naar man selv er sig sit Hjertes Reenhed bevidst, saa vil man saa nødig tiltroe Andre Falskhed.

Sir Peter. Det er sandt — Men Deres Broder har ingen Moral — De hører ham aldrig tale saaledes.

Joseph. Men jeg kan dog ikke troe andet, end at Lady Teazle selv har for gode Grundsætninger —

Sir Peter. Ah! — hvad er Grundsætninger imod en smuk og munter ung Mands Smigrerier.

Joseph. Det er meget sandt.

Sir Peter. Desuden er der jo den Forskjel paa vor Alder, som gjør det meget usandsynligt, at hun skulde have nogen særdeles Tilbøielighed for mig; og om jeg nu gjorde hele Sagen bekjendt, saa vilde hele Byen jo kun lee ad mig, den naragtige gamle Pebersvend, som havde giftet sig med en ung Pige.

Joseph. Det er sandt — det forstaaer sig, man vilde lee ad Dem.

Sir Peter. Lee — ja, og de vilde gjøre Viser, skrive i Bladene, og Fanden veed, hvad de vilde gjøre af mig.

Joseph. Nei, nei! De bør aldrig gjøre det bekjendt.

Sir Peter. Og hvad der næsten smerter mig endnu mere, det er, at det just skulde være min gamle Vens Søn, der saa bittert vilde fornærme mig.

Joseph. Det er netop Sagen. Naar Utaknemmelighed hvæsser Fornærmelsens Piil, saa smerter Saaret dobbelt.

Sir Peter. Og jeg, som paa en Maade var hans Formynder; i hvis Huus han saa ofte blev bevertet; jeg, som aldrig i mit Liv har nægtet ham — et godt Raad —

Joseph. Oh! det er utroligt! Kan der dog gives noget Menneske, der er i Stand til saadan en Nederdrægtighed! Nei! jeg maa tvivle derom, indtil De giver mig uimodsigelige Beviser. Og skulde det blive beviist, saa er han ikke min Broder længere — jeg fornægter alt Slægtskab med ham; thi det Menneske, der kan krænke Gjestfriihedens Love, og besmære sin Vens Kone, fortjener at brændemærkes som en Pest for det menneskelige Selskab.

Sir Peter. Hvilken Forskjel mellem Jer to Brødre! Hvilke ædle Grundsætninger!

Joseph. Men jeg kan dog ikke tvivle paa Lady Teazles Vresfølelse.

Sir Peter. Jeg veed med mig selv, at jeg kun ønsker at tænke godt om hende, og at gjøre Alt for at behage hende. Hun har i den sidste Tid mere end een Gang ladet mig høre, at jeg ikke har stipuleret hende en Sum til Naalepenge. Jeg har derfor besluttet, hun skal i denne Henseende være sin egen Herre for Fremtiden; og naar jeg dør, saa skal hun erfare, at jeg har tænkt paa hende og hendes Lykke, medens jeg levede. Her, min Ven, er et Udkast til to Documenter, som jeg ønskede at høre Deres Mening om. Ifølge det ene faaer hun, saalænge jeg lever, otte hundrede Pund om Aaret ganske til hendes egen Raadighed; og ved det andet faaer hun hele min Formue efter min Død.

Joseph. Det er i Sandhed en ædel Handlemaade — (affides) maatte den kun ikke fordærve min Elev.

Sir Peter. Jeg har besluttet, hun skal ingen Aarsag have til at beklage sig; skjøndt jeg just ikke ønskede, at hun endnu en Tid blev bekjendt med dette sidste Beviis paa min Ømhed for hende.

Joseph. (affides). Jeg ønskede det ikke heller, om jeg kunde hindre det.

Sir Peter. Og nu, min kjære Ven! vil vi, om De saa synes, tale noget om den Godhed, De har for Maria.

Joseph (med kæmpet Stemme). O nei! jeg beder Dem — en anden Gang, en anden Gang —

Sir Peter. Jeg har ret ærgret mig over, at Maria ikke synes at ville gjengjelde Deres Følelser for hende —

Joseph. Jeg beder Dem, at De ikke vil tale derom. Hvad ligger der Magt paa mig, saalænge Spørgsmaalet er om Deres Lykke. (sagte) For Satan! hvordan skal jeg faae ham til at holde Mund!

Sir Peter. De har saa meget imod, at jeg gjør Lady Teazle bekjendt med Deres Kjærlighed til Maria, men jeg forsikkrer Dem, hun vil ikke modsætte sig Deres Ønske.

Joseph. Jeg beder Dem, Sir Peter! gjør mig dog den Tjeneste — Jeg er altfor bevæget ved den Sag, vi nylig talte om, saa jeg virkelig nu ikke kan tænke paa mine egne Anliggender. Thi det Menneske, som har lært at kjende en Vens Ulykke, han kan aldrig — (en Tjener kommer) Hvad vil Du?

Tjeneren. Deres Broder staaer og taler med en Herre her udenfor og siger, at han veed, De er hjemme.

Joseph. Dummerhoved! jeg er ikke hjemme — jeg er ude hele Dagen.

Sir Peter. Nei hør, bi! der falder mig noget ind — De skal være hjemme.

Joseph. Nu vel! saa lad ham komme op. (Tjeneren gaaer.) (affides) Han vil da i det mindste afbryde Sir Peters ubeleilige Snak.

Sir Peter. Naa, min gode Ven! nu kan De gjøre mig en Tjeneste. Hør, jeg vil skjule mig etsteds her, førend Charles kommer — saa maa De gaae ham dygtig paa Klingen angaaende den Sag, De veed nok, vi talte om før, for at jeg kan høre hvad han siger.

Joseph. O fy, Sir Peter! Vilde De, at jeg skulde tage Deel i saadan en lumpen Streg, at lokke min Broder i Fælden?

Sir Peter. Ja, men De siger jo, De er vis paa, at han er uskyldig — og naar saa er, saa gjør De ham jo den største Tjeneste ved at give ham Leilighed til at retfærdiggjøre sig, og De vil berolige mig. — Naa, De vil ikke nægte mig den Tjeneste — see her bag dette Skjermbræt kan jeg — men hvad Djævelen! jeg troer, der er allerede Een paa Luur — jeg vil bande paa, jeg saae et Skjørt.

Joseph. Ha ha ha! ja, det er leierligt nok — ja, jeg kan jo gjerne sige Dem det, Sir Peter! — Endskjøndt jeg anseer en Forfører for en meget foragtelig Person, saa følger dog heller ikke deraf, De veed nok, at man skal være en fuldstændig Joseph derfor; — hør — det er en lille fransk Modehandlerinde — den lille Tosse hun plager mig — og da hun dog har et Rygte at tabe, saa blev hun bange, da De kom, og sprang bag Skjermbrættet.

Sir Peter. Ah! Skjelmsmester! — Men hun har jo hørt Alt hvad jeg har sagt Dem om min Kone.

Joseph. Hun vil ikke bringe det videre, det kan De være sikker paa.

Sir Peter. Ikke det? Nu vel, saa lad hende ogsaa høre Resten — Jeg vil gaae ind i dette Cabinet — det kan være ligesaa godt.

Joseph. Ja, ja, gaa derind!

Sir Peter. De er en Skjelmsmester, min kjære Joseph! (gaaer.)

Joseph. Det var en bandsat Knibe, jeg der slap — og en ganske egen Situation jeg er i, at skille Mand og Kone ad paa den Maade.

Lady Teazle (kiger frem). Kunde jeg ikke liste mig bort?

Joseph. Hold Dem ganske rolig, jeg beder Dem!

Sir Peter (kiger frem). Hør, tag ham dygtig i Skole!

Joseph. Tilbage, min Ven! tilbage!

Lady Teazle. Kunde De ikke lukke i Laas for Sir Peter?

Joseph. Var dog stille, søde Kone!

Sir Peter. De er da vis paa, at den lille Modehandlerinde ikke sladrer?

Joseph. Gaa dog ind, Sir Peter! gaa dog! — Havde jeg bare en Regle til Døren!

Ottende Scene.

De Forrige. Charles Surface (kommer).

Charles. Ei, ei! hvad har Du for, lille Broder? Din Tjener vilde først ikke lade mig komme ind — hvad? har Du havt en Jøde eller en Tos hos Dig?

Joseph. Ingen af Delene! det forsikrer jeg Dig.

Charles. Men, hvor er Sir Peter bleven af? Jeg troede han var hos Dig.

Joseph. Ja han var; men da han hørte, at Du kom, vilde han ikke blive.

Charles. Hvad? var den gamle Herre bange, jeg vilde laane Penge af ham?

Joseph. O nei! men det gjør mig ondt at høre, at Du i den senere Tid har givet denne værdige Mand saamegen Aarsag til Misfornøielse.

Charles. Ja det siger man jo, jeg gjør ved saa mange værdige Mænd — Men hvad mener Du ellers?

Joseph. Jeg vil sige Dig det reentud: han troer, at Du gjør Cour til Lady Teazle.

Charles. Hvem? jeg! nei jeg ikke, det forsikrer jeg — Ha ha ha! saa den gamle Herre har endelig udfundet, at han har en ung Kone? — eller, det som værre er, har Fruen fundet, at hun har en gammel Mand?

Joseph. Det er ikke noget at drive Spøg med — Den som kan lee —

Charles. Ja vist, ja, og saa videre. Nei, nu alvorlig: Jeg har aldrig havt den fjerneste Tanke om, hvad Du beskylder mig for, paa min Ære!

Joseph (høit). Det vil være Sir Peter særdeles behageligt at høre.

Charles. Det er sandt, der var rigtig nok en Tid, da jeg troede, at Lady Teazle havde nogen Godhed for mig; men paa min Sjel, jeg gav hende ikke den ringeste Anledning: — og desuden veed Du jo, jeg elsker Maria.

Joseph. Men om Lady Teazle nu endogsaa havde røbet den ømmeste Tilbøielighed for Dig —

Charles. Ja, seer Du vel, lille Joseph! jeg haaber, jeg skal aldrig med Overlæg begaae nogen vanærende Handling, men skulde en smuk Dame med frit Forsæt komme mig imøde — og række mig Tryllebægeret — og denne smukke Dame var gift med en gammel Mand, som kunde være hendes Morfader —

Joseph. Hvad saa?

Charles. Hvad saa? — ja, saa troer jeg, jeg kunde behøve at laane noget af Din Moralitet, det er det Hele. — Men forresten er det mig overordentlig paafaldende, at Du nævner mig ved Siden af Lady Teazle, for jeg maa sige Dig, jeg har altid forestillet mig, at Du var hendes Favorit.

Joseph. O, skam Dig! Det er en meget taabelig Retorsion.

Charles. Ja — ja! jeg har dog seet Jer vexle saadanne betydende Diekast —

Joseph. Nei vist ikke!

Charles. Jo vist har jeg — Husker Du engang jeg kom ind i Stuen —

Joseph. Ah! hvad er det for Snak!

Charles. Og fandt Jer i en Samtale —

Joseph. For en Ufærd, Charles! jeg taaler ikke —

Charles. Og en anden Gang, da Din Tjener —

Joseph. Hør, lad mig dog tale et Ord med Dig — (afsides) Den Satan, jeg maa stoppe Munden paa ham.

Charles. Da Din Tjener gav mig et Vink om, at —

Joseph. St! var dog stille! Sir Peter har hørt Alt hvad vi har sagt. Jeg vidste nok, at Du kunde retfærdiggjøre Dig, ellers havde jeg aldrig tilladt det.

Charles. Hvad? Sir Peter? Er han her?

Joseph. St! stille! han er der. (peger til Cabinettet.)

Charles. Ih men for Pokker! saa skal han ud! Sir Peter! kom ud!

Joseph. Nei, nei —

Charles. Jo vist! Sir Peter! kom frem! kom frem! (fører Sir Peter ind) Hvorledes, min gamle Formynder! — hvorledes! De agerer Inqvisitor, og optager Forhør paa Luur.

Sir Peter. Giv mig Deres Haand, Charles! — ja, jeg havde Dem mistænkt uden Grund; men De maa ikke blive vred paa Joseph — det var min Plan.

Charles. Nei virkelig?

Sir Peter. Men jeg frikjender Dem. Jeg forsikrer Dem, jeg har ikke nær saa slette Tanker om Dem nu, som jeg har havt. Hvad jeg har hørt, har aldeles beroliget mig.

Charles. Naa! saa var det jo ret heldigt, De ikke hørte mere — (afsides) ikke sandt, Joseph?

Sir Peter. Ah! De vilde have retorqveret det Hele paa Joseph.

Charles. Ja vist! — ja det var mit Spøg!

Sir Peter. Det vidste jeg nok — jeg kjender hans dybe Ære-følelse.

Charles. Ja, De kunde saamæn ligesaa godt have mistænkt ham som mig i den Sag — ikke sandt, Joseph?

Sir Peter. Ja ja, ja ja! jeg troer Dem —

Joseph (afsides). Gid de begge var vel ude af Døren!

(En Tjener kommer og taler sagte med Joseph.)

Sir Peter. Og lad mig nu see, at vi i Fremtiden ikke blive saa fremmede for hinanden.

Joseph. Mine Herrer! jeg beder, De undskylder — Tillader De, jeg følger Dem ned: der melder sig just En, som ønsker at tale med mig alene.

Charles. Du kan jo tale med ham i et andet Værelse. Sir Peter og jeg har ikke seet hinanden saalænge, og jeg har adskilligt at tale med ham om

Joseph (afsides). De maae ikke blive sammen. (høit) Saa vil jeg sende Manden bort, og komme strax tilbage. — Sir Peter! ikke et Ord om den lille franske — (gaaer.)

Sir Peter. Ikke for at Verden! — Ah! Charles, naar De vilde omgaaes noget mere med Deres Broder, saa kunde man dog have Haab om Deres Forbedring. Det er en Mand af moralske Grundsætninger — ja, der er dog Intet saa ædelt i Verden, som en Mand af moralske Grundsætninger.

Charles. Ah! bah! han er altfor moralsk — og saa bange for sin Reputation, som han kalder det, at jeg troer, han lige saa gjerne lod Fanden komme i sit Huus som en Pige.

Sir Peter. O nei! nei! — sig ikke det! — De gjør ham Uret — Nei, nei! Joseph er ingen Nyggesløs, nei, Gud bevares! men han er heller ingen Heldøre. (afsides) Jeg havde stor Lyst til at fortælle ham — Vi skulde ret have vor Morskab over Joseph.

Charles. O! han er jo saa hellig, lever som en Eremit.

Sir Peter. Nei hør! De maa ikke bagtale ham — han kunde maaskee faae det at høre igjen — ja —

Charles. Hvorledes? De vilde dog vel ikke fortælle ham —?

Sir Peter. Nei — men — paa en anden Maade — (afsides) Jeg troer, jeg siger ham det — (høit) hør, Charles! havde De Lyst til at faae en god Latter over Joseph?

Charles. O! det vilde more mig kostelig, lad os faae den!

Sir Peter. Ja, saa skal vi ogsaa have den — saa bliver jeg ogsaa qvit med ham, fordi han robede mig. — Han havde en lille Piae hos sig, da jeg kom her —

Charles. Hvad? — Joseph? o, De spøger.

Sir Peter. St! — en lille fransk Modehandlerinde — og det bedste af Legen er — hun er endnu her i Stuen.

Charles. Hun er vel Fanden heller.

Sir Peter. St! det er som jeg siger Dem. (peger til Stedet.)

Charles. Bag Skjærmbrættet? — O! hille Død! vi maae have hende frem!

Sir Peter. Nei vist ikke! — nu kommer han — De maa ikke — hører De!

Charles. O! jo vist — vi vil bare kigge engang ind til det lille Nor.

Sir Peter. Nei, lad dog være — Joseph vil aldrig tilgive mig —

Charles. Jeg skal nok assistere Dem.

Sir Peter. Ha, der er han —

(Joseph kommer lige i det Charles vælter Skjermbrættet.)

Charles. Lady Teazle — besynderligt!

Sir Peter. Lady Teazle — fordømt!

Charles. Ja, Sir Peter! det er en af de nydeligste franske Modehandlerinder jeg nogensinde har seet. Men, for Pokker! det lader jo som De Alle have moret Dem med at lege Skjul her — kun ved jeg ikke rigtig, hvem der er kommen frem af sit Skjul. Torde jeg bede Deres Naade at give mig Oplysning? — Ikke et Ord. — Gode Broder! vilde Du have den Godhed at forklare mig Sagen? — Hvorledes? ogsaa Moralen stum? — Sir Peter! det lod som De halvveis gik i Blinde før; maaskee det nu er forbi? — Alting stumt og maalløst. — Ja, jeg kan rigtignok ikke faae nogen Mening ud af Alt dette; men jeg formoder, at De fuldkommen forstaaer hverandre — jeg vil altsaa overlade Dem til Dem selv. (I det han gaaer:) Min Broder! det gjør mig ondt at see, at Du har givet denne værdige Mand saa megen Aarsag til Misfornøielse. — Sir

Peter! der er dog Intet saa adelt i Verden, som en Mand af faste moralske Grundsætninger. (gaaer.)

(De staae i nogen Tid og see paa hverandre.)

Joseph. Sir Peter — omendskjøndt at — jeg tilstaaer det — Omstændighederne vidne imod mig — naar De vil tillade at jeg taler — saa tvivler jeg ikke paa — at jeg skal forklare Alting til Deres Tilfredshed.

Sir Peter. Ja vær saa god, tal!

Joseph. Sagen er den, at Lady Teazle, som kjender mine Hensigter med Deres Myndling Maria — jeg mener — at Lady Teazle, som var bange for Deres Jalousie — og som kjendte mit Venskab for Familien — jeg mener, siger jeg, at Lady Teazle — besøgte mig — i den Hensigt — mener jeg, at jeg skulde forklare mine Hensigter — men da De kom — og da Lady Teazle var bange, som jeg sagde, for Deres Jalousie — saa skjulte hun sig — og dette er den hele Sag, det kan De forlade Dem paa.

Sir Peter. En meget tydelig Forklaring, og jeg er forsikkret om, at Fruen vil staae inde for hvert Ord i den.

Lady Teazle. Ikke for eet eneste.

Sir Peter. Hvorledes? Anseer De det ikke engang for Umagen værdt, at sande med ham i hans Løgn?

Lady Teazle. Der er ikke et sandt Ord i hvad denne Herre har forralt Dem.

Sir Peter. Paa min Sjel! det troer jeg ogsaa.

Joseph. For Satan! vil De forraade mig?

Lady Teazle. Af Veien, Hykler! jeg vil tale for mig selv.

Sir Peter. Ja, lad hende tale allene — De skal see, hun vil gjøre en bedre Historie deraf, end De, uden Souffleur.

Lady Teazle. Hør mig, Sir Peter! — Jeg kom herhen, ikke for at tale med denne Herre om Deres Myndling — jeg kjendte ikke engang hans Hensigter med hende. Men jeg kom her, bedraget og forvildet af hans forførske Kunster, for at høre ham erklære mig sin foregivne Kjærlighed, om ikke for at opoffre Deres Ære til hans Nederdrægtighed.

Sir Peter. Nu troer jeg, Sandheden kommer frem.

Joseph. Konen er gal.

Lady Teazle. Nei! hun har faaet sin Forstand igjen. Sir Peter! jeg kan ikke vente, at De vil troe mig — men den Ydmyghed, De yttrede for mig, da De ikke kunde ane, at jeg var Vidne dertil, har trængt saa dybt ind i min Sjæl, at dersom jeg havde undgaaet denne ydmygende Opdagelse, skulde mit hele tilkommende Liv have overbeviist Dem om min oprigtige Anger og min Taknemmelighed. — Hvad denne sledske Hykler angaaer, som vilde have forført sin altfor lettroende Vens Kone, medens han foregav ærlige Hensigter med hans Myndling, saa seer jeg ham nu i et saa foragteligt Lys, at jeg aldrig skal tilgive mig selv, at jeg har laant Øre til et eneste af hans forgiftede Ord. (gaaer.)

Joseph. Uagtet alle disse Omstændigheder — er Himlen dog mit Vidne —

Sir Peter. At I er en Skurk! — Jeg vil derfor overlade Jer til Jeres egen Samvittighed.

Joseph. De dømmer altfor hurtigt — Sir Peter! De maa høre mig — Den Mand, som lukker sine Øren for Overbeviisning, og som ikke —

(De gaae. Joseph talende.)

Femte Act.

Første Scene.

Biblioteket.

Joseph Surface og en Tjener træde ind.

Joseph. Er det Stanley? — men hvorledes kunde Du troe, at jeg vilde see ham nu? Du veed jo, at han kommer for at tigge.

Tjeneren. Jeg vilde heller ikke ladet ham komme ind, men Herr Rowley kom just til Døren paa samme Tid, og saa —

Joseph. Ah! hvad! Dummerhoved! er jeg nu oplagt til at tage Besøg af fattige Slægtninge? — Naa, hvorfor viser Du ham ikke ind?

Tjeneren. Jo. — Men det var ikke min Skyld, at Sir Peter opdagede Fruen —

Joseph. Gaa din Tosse! (Tjeneren gaaer) Nei, Skjebnen har vist aldrig spillet en Mand af min Politik en saadan Streg før. Den Anseelse jeg stod i hos Sir Peter — mit Haab om Maria ødelagt i et Øieblik! Jo jeg er vel oplagt til at høre paa Andres Ulykker. Jeg vil jo ikke være istand til engang at give denne Stanley en rørende Sentens med paa Veien — Naa, der kommer han, og Rowley er med. Jeg maa dog recolligere mig først, og see at faae nogen medlidende Folder i Ansigtet. (gaaer)

Anden Scene.

Oliver Surface og Rowley komme.

Sir Oliver. Hvorledes? løber han for os? — Det var ham, var det ikke?

Rowley. Jo det var. Men jeg troer, De er kommen lidt for pludselig paa ham. Hans Nerver ere saa svage, at Synet af en fattig Slægtning er ham altfor stærkt. Jeg skulde først have forberedet ham.

Sir Oliver. O! Fanden i Vold med hans Nerver! Og det er ham, Sir Peter ophøier som en Mand af den ædleste Tankemaade!

Rowley. Hvad hans egentlige Tankemaade angaaer, da tør jeg ikke dømme derom. Han har vistnok saamegen speculativ Godgjørenhed, som nogen Mand i hele Kongeriget, men han nedlader sig derimod sjelden til den gemene Praxis.

Sir Oliver. Men han kan jo en heel Ramse sølsomme Sententser udenad paa Fingrene.

Rowley. Ja saadan vil De uden Tvivl finde ham. — Men nu kommer han. Altsaa, strax saasnart De har forladt ham, kommer jeg, for at melde Deres Ankomst under Deres virkelige Navn.

Sir Oliver. Rigtig; og siden møder De mig hos Sir Peters.

Rowley. Uden at spilde et Øieblik. (gaaer)

Sir Oliver. Jeg lider ikke det opfruede Ansigt.

Tredie Scene.

Joseph Surface kommer.

Joseph. Ah! jeg beder tusind Gange om Forladelse, fordi jeg har ladet Dem vente et Øieblik — Hr. Stanley, formoder jeg?

Sir Oliver. Til Tjeneste.

Joseph. Tør jeg bede Dem gjøre mig den Ære at sidde ned — jeg beder Dem!

Sir Oliver. O min Herre! det behøves ikke — (affides) altfor fuld af Complimenter.

Joseph. Jeg har ikke den Fornøielse at kjende Dem, Herr Stanley! men det glæder mig overordentlig at see Dem saa vel. De var nær beslægtet med min Moder, hører jeg?

Sir Oliver. Ja! — saa nær, at jeg maa frygte for, at min nærværende Fattigdom kunde kaste et ufordeelagtigt Skin paa hendes rige Børn, ellers skulde jeg vist aldrig have driftet mig til at ulejlige Dem.

Joseph. Min bedste Herre! der behøves ingen Undskyldning. Den, som er ulykkelig, om han endogsaa er fremmed, har Ret til at beraabe sig paa Slægtskab med den Rige — Og hvor vilde jeg ikke ønske, at jeg hørte til denne Classe, og kunde tilbyde Dem endog kun en liden Understøttelse.

Sir Oliver. Hvis Deres Farbroder, Sir Oliver, var her, vilde jeg i ham have en sand Ven.

Joseph. Ja gid han var, det vilde jeg ønske af mit inderste Hjerte! saa skulde De ikke savne en Talsmand hos ham.

Sir Oliver. Jeg vilde vist ikke behøve nogen; min førgelige Forfatning vilde anbefale mig. Men jeg forestillede mig, at hans Godhed havde sat Dem istand til at være ligesom et Organ for hans Velgjørenhed.

Joseph. O! min bedste Herre! De tager meget Feil. Sir Oliver er en værdig Mand; men Gjerrighed, Herr Stanley! er Tidsalderens Feil. I Fortrolighed, min gode Ven! Hvad Sir Oliver har gjort for mig, er saa godt som intet! skjøndt jeg vel veed, at Folk mener det Modsatte, og jeg har heller ikke i Sinde at modsige den almindelige Mening.

Sir Oliver. Hvorledes? Har han aldrig sendt Dem Noget i Sølvbarrer, Rupier, ostindiske Guldmynter —?

Joseph. Nei, min gode Ven! slet intet — Nogle Smaapresenter engang imellem — noget Porcellain, Shawler, Congothee, indianske Fuglereder, chinesiske Tvebakker, og saadanne Bagateller.

Sir Oliver (affides). Det er Taknemmelighed for tolvtusind Pund — indianske Fuglereder, chinesiske Tvebakker!

Joseph. Desuden har De vel ogsaa, min gode Ven! hørt tale om min Broders Udsvævelser. Der er faa, som vilde troe, hvad jeg har gjort for det ulykkelige Menneske —

Sir Oliver. (affides). Jeg troer det rigtignok ikke.

Joseph. De Summer, jeg har laant ham! — ja jeg har forsjent overordentlig at dadles. Imidlertid var det jo dog en elskværdig Svaghed af mig; men alligevel tør jeg ikke forsvare den, — og nu føler jeg mig dobbelt skyldig, da det har berøvet mig den Glæde at kunne tjene Dem, Herr Stanley! saaledes som mit Hjerte tilsiger mig.

Sir Oliver. (affides). Hykler! (høit) De kan altsaa ikke hjelpe mig?

Joseph. For Øieblikket — nei! det smerter mig at maatte sige Dem det! men saasnart det bliver mig muligt, skal De sikkert høre fra mig.

Sir Oliver. Det gjør mig særdeles ondt —

Joseph. Mig ikke mindre, det forsikrer jeg Dem — At føle Medlidenhed, uden Evne til at hjelpe, er altid langt pinligere, end at bede og faae Afslag.

Sir Oliver. Bedste Herr Surface! Deres ærbødigste Tjener!

Joseph. De forlader mig inderlig vort, Herr Stanley! — William, luk Døren op!

Sir Oliver. O! gode Herr Surface! ingen Omstændigheder!

Joseph. Deres meget ærbødige —

Sir Oliver. Deres høist forbundne —

Joseph. De kan være sikker paa at høre fra mig, saasnart jeg kan være Dem til nogen Tjeneste.

Sir Oliver. O kjære Herr Surface! De er altfor god.

Joseph. Imidlertid ønsker jeg Dem en god Helbred og et fornøiet Sind.

Sir Oliver. Jeg er Deres taknemmelige og ærbødigste Tjener.

Joseph. Deres ydmygste Tjener — her er Døren —

Sir Oliver. Charles, Du er min Arving. (gaaer)

Joseph. Det er een slem Følge af at have et godt Rygte paa sig: det paadrager Een Tiggernes Overhæng, og der behøves

en ikke ringe Behændighed, for at skaffe sig Navn af Godgjørende, uden at indlade sig i Udgifter. Velgjørenhedens massive Sølv er en bandsat kostbar Artikel blandt en Mands gode Egenskaber; derimod er det følsomme franske Plate, jeg bruger istedet, ligesaa smukt, og koster intet.

Fjerde Scene.

Rowley kommer.

Rowley. Deres Tjener, Herr Surface! Jeg frygtede for at forstyrre Dem, endskjøndt det Grinde, jeg har, fordrer øieblikkelig Opmærksomhed, som denne Billet vil sige Dem.

Joseph. Herr Rowley er mig altid stedse velkommen! (læser) Sir Oliver Surface — min Onkel er kommen!

Rowley. Ja, jeg kommer just nu fra ham — han er fuldkommen vel efter en meget hurtig Reise, og længes efter at omfavne sin værdige Brodersøn.

Joseph. Det har overrasket mig. William, bed Herr Stanley at blive, ifald han ikke alt er gaaet.

Rowley. O! han er allerede langt borte.

Joseph. Hvorfor sagde De mig det ikke, da De kom her før med Stanley?

Rowley. Jeg troede, De havde vigtige Forretninger; — desuden maatte jeg ogsaa hen til Deres Broder, og bede ham at mødes her med sin Farbroder. Han vil være hos Dem om et Qvarteerstid.

Joseph. Det glæder mig overordentlig, at han er kommen. (afsides) Det er da forbandet uheldigt —

Rowley. Det vil fornøie Dem at see, hvor vel han seer ud.

Joseph. Det glæder mig at høre — (afsides) og det just i denne Tid!

Rowley. Jeg vil sige Sir Oliver, hvor inderlig De længes efter at see ham.

Joseph. Ja, ja, gjør det! Bring ham min bedste Hilsen og Hengivenhed! Nei, jeg kan ikke udtrykke de Følelser, som bemestre sig mit Hjerte ved Tanken om at see ham. (Rowley gaaer) At han just skulde komme nu — det var det meest bandsatte Slag af min onde Skjebne! (gaaer)

Femte Scene.

Hos Sir Peter Teazle.

Mrs. Candour og en Pige komme.

Pigen. Min Frue siger, at hun for Øieblikket ikke vil see Nogen.

Mrs. Candour. Men sagde De, at det var hendes Veninde, Mrs. Candour?

Pigen. Ja jeg gjorde, men hun beder, at De vil undskylde hende.

Mrs. Candour. Saa gaae ind igjen, — det vilde glæde mig at see hende, om det ogsaa kun var et Øieblik. (Pigen gaaer) Ei, ei! lille Frue! hvor fornærmende! Jeg kjender jo rigtignok ikke Halvparten af Omstændighederne, men den hele Historie maa i Aviserne med alle Personer og alle Omstændigheder —

Sjette Scene.

Sir Benjamin Backbite kommer.

Mrs. Candour. O! Herr Backbite! De har vel hørt —

Sir Benjamin. Om Lady Teazle og Surface —

Mrs. Candour. Om Sir Peters Opdagelse —

Sir Benjamin. O! den lærerigste Historie af Verden.

Mrs. Candour. Ja, jeg er aldrig bleven saa forundret i mit Liv. Det gjør mig dog saa ondt baade for den Ene og den Anden.

Sir Benjamin. Da har jeg slet ingen Medlidenhed med Sir Peter; han var altid saa forskrækkelig partisk for Surface.

Mrs. Candour. Surface? ih nei! det var Charles —

Sir Benjamin. Vist ikke! jeg siger Dem det var Surface —

Mrs. Candour. Det er ikke sandt! Charles er Elskeren — Men det var Surface, som røbede dem for Sir Peter.

Sir Benjamin. Ja men jeg har det fra En —

Mrs. Candour. Og jeg har det fra En —

Sir Benjamin. Som havde det fra En, der havde det —

Mrs. Candour. Som vidste det lige directe — men der kommer Lady Sneerwell; maaskee hun kjender hele Historien.

Syvende Scene.

Lady Sneerwell kommer.

Lady Sneerwell. Naa, min kjære Mrs. Candour! det er en slem Affaire med vor Veninde Lady Teazle.

Mrs. Candour. Ja, men hvem i Verden skulde have tænkt —

Lady Sneerwell. Man har jo rigtignok ingen sikkre Beviser, men hun var mig dog bestandig altfor overgiven.

Mrs. Candour. Ja, ganske rigtig! hendes Opførsel var lidt vel frie — men hun var ogsaa saa ung.

Lady Sneerwell. Og havde virkelig adskillige gode Egenskaber.

Mrs. Candour. Ja det havde hun — Men har De hørt de nærmere Omstændigheder?

Lady Sneerwell. Nei, men alle Mennesker siger, at Surface —

Sir Benjamin. Der har vi det, rigtig! sagde jeg ikke, at det var Surface!

Mrs. Candour. Nei vist ikke — det var med Charles hun havde Rendezvous.

Lady Sneerwell. Med Charles? Hvad er det De siger?

Mrs. Candour. Ja, han var Elskeren. Surface var kun Angiver.

Sir Benjamin. Nu vel, jeg vil ikke trættes med Dem derom, det er jo det samme; men jeg haaber dog, at Sir Peters Saar ikke vil —

Mrs. Candour. Sir Peters Saar — ? Men Gud bevares! jeg har ikke hørt et Ord om, at De har duelleret.

Lady Sneerwell. Jeg ikke heller, ikke en Stavelse.

Sir Benjamin. Hvad for noget? Intet om Duellen?

Mrs. Candour. Ikke et Ord.

Sir Benjamin. Jo, de duellerede, førend de forlod Værelset.

Lady Sneerwell. O! lad os høre!

Sir Benjamin. „Min Herre!" sagde Sir Peter strax efter at de vare røbede, „De er en utaknemmelig Knegt —"

Mrs. Candour. — sagde han til Charles —

Sir Benjamin. Ih! nei! — til Surface — „en utaknemmelig Knegt; og saa gammel som jeg er," sagde han, „fordrer jeg strax Satisfaction."

Mrs. Candour. Det maa have været Charles; for det er ganske urimeligt, at Surface skulde have duelleret i sit eget Huus.

Sir Benjamin. Nei, for en Ulykke, Frøken! slet ikke! — „at De skal give mig strax Satisfaction." Da Lady Teazle nu saae Sir Peter i saadan Fare, løb hun ud, og Charles efter hende, og raabte paa Vand og Hofmanns Draaber. Saa begyndte de at duellere med Kaarde —

Ottende Scene.

De Forrige. Crabtree (kommer).

Crabtree. Pistoler, Neveu, Pistoler: jeg har det fra en sikker Haand.

Mrs. Candour. O! Herr Crabtree! saa er det da sandt altsammen?

Crabtree. Desværre, altfor sandt, og Sir Peter er farlig saaret —

Sir Benjamin. Ved et Stik i Second tvert igjennem den venstre Side —

Crabtree. Ved en Kugle lige i Hjertekulen.

Mrs. Candour. O, Herre Gud! den stakkels Sir Peter!

Crabtree. Ikke sandt? skjøndt Charles vilde gjerne have undgaaet det, om han havde kunnet —

Mrs. Candour. Ja, jeg vidste nok, det var Charles.

Sir Benjamin. Jeg seer nok, at Oncle kjender slet Intet til Sagen.

Crabtree. Men Sir Peter bebreidede ham hans nedrige Utaknemmelighed —

Sir Benjamin. Det var jo det jeg sagde — „en utaknemmelig Knegt —"

Crabtree. Lad mig dog tale — og paastod øieblikkelig —

Sir Benjamin. Det var det jeg sagde.

Crabtree. For Djævelen, Neveu, tillad dog ogsaa Andre at vide Noget. — Et Par Pistoler laae paa Skriverpulten; thi Surface havde kort iforveien gjort en Reise, hvor han havde Pistoler med — de vare altsaa uheldigviis ladte.

Sir Benjamin. Det har jeg aldrig hørt et Ord om.

Crabtree. Sir Peter tvang Charles til at tage en af dem, og de skjød paa hinanden paa en halv Alens Distance. Charles traf — som sagt — i Hjertekulen. Sir Peter feilede; men, besynderligt nok, Kuglen traf paa en lille Shakespeare af Bronce, som stod paa Kakkelovnen, sprang derfra uuder en ret Vinkel ud af Vinduet, og saarede Postbudet, som just kom med to Breve fra Northamtonshire.

Sir Benjamin. Min Oncles Fortælling er mere omstændelig end min, det tilstaaer jeg; men jeg troer, at min allene er den rigtige.

Lady Sneerwell (affides) Denne Sag interesserer mig mere end de troer, — jeg maa have bedre Underretning. (gaaer.)

Sir Benjamin. Lady Sneerwell blev alarmeret — det er meget let at forklare sig.

Crabtree. Ja vist, man siger rigtignok — ah! men det er hverken hugget eller stukket.

Mrs. Candour. Men hvor er da Sir Peter nu?

Crabtree. Man bragte ham strax hjem, men Tjenerne har Ordre at sige, at han er ikke tilstede.

Mrs. Candour. Ja, det troer jeg nok; og Lady Teazle vil formodentlig være Sygevogterske.

Crabtree. Naturligviis; jeg saae just en Doctor gaae herind strax foran mig.

Sir Benjamin. Hvem er det, der kommer?

Crabtree. Det er ham, Doctoren, det kan ikke være andet.

Mrs. Candour. Ja vist er det Doctoren — nu skal vi da høre.

Niende Scene.

De Forrige. Sir Oliver Surface kommer.

Crabtree. Naa, Doctor, er der noget Haab?

Mrs. Candour. Kjære Herr Doctor! hvorledes er det med Patienten?

Sir Benjamin. Hør, Herr Doctor! har

han ikke faaet Saaret i venstre Side — af en Kaarde?

Crabtree. En Kugle i Hjertekulen — jeg holder hundrede Pund.

Sir Oliver. Doctor — et Saar med en Kaarde — en Kugle i Hjertekulen — For Fanden og hans Fætter! er I gale, Godtfolk?

Sir Benjamin. Saa er De maaskee ingen Doctor?

Sir Oliver. Nei ikke det jeg veed.

Sir Benjamin. De er dog, kan jeg tænke, en Ven af Sir Peter. Skulde De da ikke have hørt noget om hans Tilfælde?

Sir Oliver. Nei, ikke et Ord.

Crabtree. At han er blev n farlig saaret?

Sir Oliver. Han er Fanden heller!

Sir Benjamin. Stukket i den venstre Side —

Crabtree. Skudt i Brystet —

Sir Benjamin. Af en Herr Surface —

Crabtree. Ja, den yngre.

Sir Oliver. Men, for Pokker! hvad er dog det? De er saa uovereensstemmende i Deres Efterretninger. Imidlertid er De jo enige i, at Sir Peter er farlig saaret.

Sir Benjamin. Ja, det er vi enige i.

Crabtree. Ja, det kan der vist ingen Tvivl være om.

Sir Oliver. Saa er han paa min Sandten ogsaa under de Omstændigheder den uforsigtigste Mand af Verden, for der kommer han gaaende, som om ingen Ting var passeret.

Tiende Scene.

De Forrige. **Sir Peter** kommer.

Sir Oliver. Ei! ei! Sir Peter, er Du der? jeg gratulerer til Opstandelsen! Vi havde allerede opgivet Dig.

Sir Benjamin. Ikke sandt, Onele! det er overordentligt, at komme sig saa hurtigt!

Sir Oliver. Men hvor Pokker tør Du forlade Sengen, min gode Mand! med en Kaarde i Livet og en Kugle i Hjertekulen?

Sir Peter. Hvad for noget? en Kaarde i Livet og en Kugle —

Sir Oliver. Ja, disse Herrer vil have Dig dræbt uden Lov og Dom. De vilde jo ogsaa gjøre mig til Doctor, for at faae mig til Deres Medskyldige.

Sir Peter. Jeg forstaaer det ikke — hvad er dog Alt det?

Sir Benjamin. Det er os overordentlig kjært, Sir Peter! at Historien med Duellen er ikke sand; og vi tage ret hjertelig Deel i Deres Uheld —

Sir Peter (afbides). Saa — det er allerede hele Byen over.

Crabtree. Skjøndt det jo rigtignok var meget uforsigtigt af Dem, at De vilde givte Dem i Deres Alder.

Sir Peter. Jeg veed dog ikke, at det vedkommer Dem.

Mrs. Candour. Men, da Sir Peter er saadan en god Mand, maa man ret have Medlidenhed med ham.

Sir Peter. Fanden i Volt med Deres Medlidenhed — jeg forlanger ingen.

Sir Benjamin. Nu maa De heller ikke blive vred, min gode Sir Peter, naar man har en lille Spøg med Dem ved denne Leilighed!

Sir Peter. Og jeg maa bede Dem at erindre, at jeg vil være Herre i mit eget Huus.

Crabtree. Det er ikke noget usædvanligt Tilfælde, det er da een Trøst.

Sir Peter. Jeg vil være Herre her — altsaa uden Omsvøb, jeg beder Dem, at De forlader mit Huus strax!

Mrs. Candour. Ja, ja, nu gaaer vi, og De kan være his paa, vi skal gjøre det bedste af Historien vi kan. (gaaer.)

Sir Peter. Forlad mit Huus!

Crabtree. Og fortælle vore gode Venner, hvor utaknemmelig De er bleven behandlet. (gaaer.)

Sir Peter. Forlad mit Huus!

Sir Benjamin. Og hvor taalmodig De bærer det. (gaaer.)

Sir Peter. Djævle! Slanger! Furier! gid Jer eaen Gift maa qvæle Jer!

Sir Oliver. Det er sandt, det er nogle slette Mennesker.

Ellevte Scene.

De Forrige. **Rowley** kommer

Rowley. Jeg syntes, De talte saa høit herinde — Er der noget gaaet Dem imod, Sir Peter?

Sir Peter. Det er ikke værdt at tale om.

Sir Oliver. Naa, Sir Peter! jeg har da besøgt begge mine Brodersønner, saaledes som vi havde aftalt.

Sir Peter. Det er et værdigt Par.

Rowley. Ja, og Sir Oliver er bleven overbeviist om, at Deres Dom var rigtig.

Sir Oliver. Joseph — ikke sandt? Joseph er Manden.

Rowley. Det er, som Sir Peter siger, det er en Mand af Grundsætninger.

Sir Oliver. Og som handler efter sine Grundsætninger.

Rowley. O! det er en Opbyggelse at høre ham tale.

Sir Oliver. Han er et Mønster for vor Tids unge Mennesker. — Men hvordan er det, Sir Peter? Du siger jo ikke et Ord med til Din Ven Josephs Roes?

Sir Peter. Ah! Sir Oliver! vi lever i en forbandet ond Verden, og jo Færre man roser, desto bedre.

Rowley. Siger De det, Sir Peter? De, som aldrig i Deres Liv har taget Feil.

Sir Peter. Gid Fanden komme efter Jer begge to — Jeg seer nok paa Jeres Fnisen, at I kjender hele Sagen — Jeg maa jo blive gal!

Rowley. Vi vil ikke nægte det — ja, Sir Peter! vi kjender det Hele. — Jeg mødte Lady Teazle, da hun kom fra Herr Surface, saa ydmyget, at hun endogsaa bad mig at tale et godt Ord for sig hos Dem, Sir Peter!

Sir Peter. Veed Sir Oliver det ogsaa?

Rowley. Ja, enhver Omstændighed.

Sir Peter. Om Cabinettet — og om Skjærmbrættet?

Sir Oliver. Ja vist, og om den lille franske Modehandlerinde. O! den Historie har moret mig overordentlig, ha ha ha!

Sir Peter. Ja, det var meget fornøielig!

Sir Oliver. Jeg har aldrig leet saa meget min hele Levetid, ha ha ha!

Sir Peter. Det var overordentlig morsomt! ha ha ha!

Rowley. Og Joseph med hans Grundsætninger, ha ha ha!

Sir Peter. Ja, ja, hans Grundsætninger, ha ha da! den nederdrægtige Hykler!

Sir Oliver. Ja, og den Skjelm, den Charles, som trak Dig ud af Cabinettet, ha ha ha!

Sir Peter. Ha ha! det var morsomt!

Sir Oliver. Ha ha ha! jeg gad nok have seet Dit Ansigt, dengang Skjærmbrættet faldt omkuld! ha ha!

Sir Peter. Ja, mit Ansigt dengang Skjærmbrættet faldt, ha ha ha! — Nei, jeg skulde aldrig lade mig see for noget Menneske mere!

Sir Oliver. Naa, naa! jeg veed det nok, det er ikke kjønt at lee ad Dig, min gamle Ven! — men jeg kan paa min Sjel ikke bare mig.

Sir Peter. O! jeg beder Dig, læg ingen Tvang paa Din Munterhed for min Skyld! det fornærmer mig slet ikke — Jeg leer selv ad den hele Historie. Det er jo ret fornøieligt, at kunne give sine Venner Leilighed til Morskab — o ja!

Rowley. Jeg seer Lady Teazle i det næste Værelse. De ønsker dog vist, ligesaa meget som hun, at komme til Forklaring med hinanden.

Sir Oliver. Maaskee min Nærværelse hindrer hende fra at komme til Dig. Vel! saa vil jeg lade vor gode Rowley blive tilbage for at mægle Jer imellem. Jeg gaaer imidlertid hen til Surface igjen, om ikke for at omvende en Svirebroder, saa dog for at blotte en Hykler. I maa allesammen komme derhen strax efter.

Sir Peter. Ja, jeg ønskede nok at være tilstede, naar Du opdager for dem, hvem Du er; endskjøndt det er et forbandet ulykkeligt Sted for Opdagelser.

Rowley. Vi skal komme strax efter.

(Oliver gaaer.)

Sir Peter. Seer De, hun kommer ikke.

Rowley. Nei, men hun har ladet Stuedøren staae aaben for Dem. Seer De, hun græder.

Sir Peter. En lille Ydmygelse skader ikke. Troer De ikke, det vil være godt for hende, at man overlader hende endnu en Stund til hende selv og hendes Samvittighed?

Rowley. O! Sir Peter! De er altfor streng.

Sir Peter. Ja, jeg veed ikke, hvad jeg skal tænke. De erindrer det Brev, jeg fandt, fra hende — det var aabenbar skrevet til Charles.

Rowley. Det var et falsk Brev, som man med Hensigt havde spillet Dem i Hænderne. Det er et af de Punkter, som Snake nok vil give Dem tilstrækkelig Oplysning om.

Sir Peter. O Gud! dersom jeg var overbeviist derom — See! hun seer herhen — see, dreier hun dog ikke sit Hoved saa nydelig! Jeg vil gaae ind til hende.

Rowley. Ja, gjør De det!

Sir Peter. Ja, men naar Folk faaer at vide, at vi er forligte, vil de lee ti Gange mere ad mig.

Rowley. Lad dem lee, og gjengjeld De deres Ondskab alene ved at vise dem, at De er lykkelig til Trods for al Snak og Sladder.

Sir Peter. Ja, det vil jeg! og, tager jeg ikke Feil, kan vi endnu blive lykkelige.

Rowley. Ja, rigtig, Sir Peter! Den, som engang overvinder sin Mistanke —

Sir Peter, St! jeg beder Dem, ti stille! Har De det ringeste tilovers for mig, saa lad mig aldrig høre af Dem Noget, der ligner en moralsk Sentents: jeg har faaet nok af dem for mit hele Liv. (de gaae.)

Tolvte Scene.

Bibliotheket.

Joseph Surface og Lady Sneerwell komme.

Lady Sneerwell. Umuligt! Vil ikke Sir Peter strax blive forligt med Charles, og altsaa heller ikke længere modsætte sig hans Forbindelse med Maria? Den Tanke er mig uudstaaelig!

Joseph. Skulde der da ikke være noget Middel — ?

Lady Sneerwell. Nei, slet intet. O! jeg var en Nar, en Tosse, at jeg indlod mig med saadan en Stymper!

Joseph. Ja men jeg er dog den, som taber meest; men De seer, jeg finder mig deri med Rolighed.

Lady Sneerwell. Fordi Tabet ikke rører Deres Hjerte; det var kun Deres Fordeel,

som bandt Dem til Maria. Havde De følt det for hende, som jeg for den utaknemmelige Libertiner, saa havde De heller ikke kunnet skjule Deres Forbittrelse.

Joseph. Men hvorledes kan De bebreide mig dette Uheld?

Lady Sneerwell. Er De ikke Skyld i det? Havde De ikke en tilstrækkelig viid Mark for Deres Skjelmstykker, naar De bedrog Sir Peter, og styrtede Deres Broder, men saa skulde De ogsaa lægge an paa at forføre Sir Peters Kone — Jeg hader saadan en Graadighed efter Forbrydelser; det er et stygt Monopol, og lykkes aldrig.

Joseph. Jeg tilstaaer, at jeg fortjener at lastes, da jeg forlod vor gode slagne Landevei. — Men jeg troer dog ikke, vi er saa aldeles forlorne.

Lady Sneerwell. Ikke?

Joseph. De siger, at De har sat Snake paa Prøve, og at De troer, han endnu er paa vort Parti.

Lady Sneerwell. Ja, det troer jeg.

Joseph. Og at han har forpligtet sig til, i Nødsfald under Eed, at bevidne, at Charles ved Løfter og Æresord er forlovet med Deres Naade, hvilket ogsaa nogle Breve fra ham til Dem vil tjene til at godtgjøre.

Lady Sneerwell. Det kunde maaskee hjelpe.

Joseph. Ja, det er altsaa endnu ikke for silde. (Der bankes paa Døren.) Men hør! det er vist min Farbroder, Sir Oliver. Gaa De ind i dette Cabinet. Vi tales nærmere ved, naar han er gaaet.

Lady Sneerwell. Godt! men ifald nu ogsaa han skulde faae Masken af Dem — ?

Joseph. O! det frygter jeg ikke for. Sir Peter vil nok tie for sin egen Æres Skyld — og De kan være vis paa, jeg skal snart opdage Sir Olivers svage Side.

Lady Sneerwell. Jeg vil da endnu engang stole paa Deres Fiffighed; men eet Skjelmstykke ad Gangen, hører De! (gaaer.)

Joseph. Det skal jeg nok. — Det er forbandet haardt, at man efter saa mange ubehageligheder ogsaa skal plages af sine egne Kammerater. — Men hvad er det? Det er jo ikke Sir Oliver, men gamle Stanley igjen — Djævelen komme efter det, at han just skulde komme nu og overhænge mig — Nu kommer Sir Oliver, og finder ham her — og —

Trettende Scene.

Joseph Surface. Sir Oliver kommer.

Joseph. Men, Guds Død! Herr Stanley! hvorfor kommer De nu igjen for at plage mig? De kan ikke blive her, det har jeg jo sagt Dem.

Sir Oliver. Jeg har hørt, at Deres Farbroder Oliver vil komme her, og skjøndt han har været noget knap imod Dem, saa vil jeg dog nu prøve, hvad han vil gjøre for mig.

Joseph. Det er umuligt — De kan ikke blive her — jeg maa altsaa bede Dem — Kom igjen en anden Gang, saa skal jeg sikkert hjelpe Dem.

Sir Oliver. Nei. Sir Oliver og jeg maa gjøre Bekjendtskab sammen.

Joseph. For Satan, Herre! De skal forlade mit Huus strax!

Sir Oliver. Ja, men —

Joseph. Jeg befaler Dem det — William! viis denne Herre ud! Siden De tvinger mig dertil — ikke et Øieblik — det er jo en Uforskammenhed —

(vil støde ham ud.)

Fjortende Scene.

De Forrige. Charles Surface kommer.

Charles. Hei da! hvad er dette? Hvad Djævelen! har Du ogsaa faaet Fingre i min lille Mægler? Nei, hør, Broder! Du maa ikke støde min lille Premium! Hvad er der paa Færde, lille Mand?

Joseph. Saa? har han ogsaa været hos Dig?

Charles. Naturligviis. Det er jo en skikkelig Fyr — Men hør, Joseph! har Du ogsaa laant Penge?

Joseph. Laant? nei! Men Du veed jo, vi venter Sir Oliver hvert Øieblik —

Charles. Ja, det er sandt — og gamle Farbroder maa ikke træffe den lille Mægler her.

Joseph. Og nu vil Herr Stanley absolut blive —

Charles. Stanley? nei, han hedder Premium.

Joseph. Nei, Stanley.

Charles. Nei, vist ikke, Premium.

Joseph. Naa, det er nu det samme — men —

Charles. Ja, Stanley eller Premium, det det kommer ud paa eet — for han har vel ligesaa mange Navne, som han har Kunder blandt Byens letsindige Ungdom.

(Der bankes)

Joseph. Guds Død! der er Sir Oliver — Nu beder jeg Dem, Herr Stanley —

Charles. Ja, jeg beder Dem, Herr Premium —

Sir Oliver. Men, mine Herrer —

Joseph. Jeg siger Dem, De skal gaae!

Charles. Ja vist, ud med ham!

Sir Oliver. Men saadan en Voldsomhed —

Joseph. Det er jo Deres egen Skyld.

Charles. Herud! ud med ham!

(De ville støde Sir Oliver ud.)

Femtende Scene.

Sir Peter, Lady Teazle, Maria, Rowley komme.

Sir Peter. Min gamle Ven, Sir Oliver — hvad i al Verden er her paa Færde? — naa det er to vakre Brodersønner — at overfalde deres Farbroder ved hans første Besøg!

Lady Teazle. Vi kom jo ret tilpas, Sir Oliver! for at redde Dem —

Rowley. Ja tilforladelig! for den gamle Stanleys Rolle var Dem nok ikke til stor Beskyttelse.

Sir Oliver. Nei, det veed Gud — hans Trang kunde saamæn ikke presse en Skilling af denne godgjørende Herres og jeg stod nu paa Nippet til at behandles værre end mine Forfædre, og at blive slaaet til, uden at der engang blev budt paa mig.

Joseph. Charles!

Charles. Joseph!

Joseph. Nu er vi færdige!

Charles. Det er vi nok.

Sir Oliver. Mine Venner, Sir Peter og Rowley! Betragt engang den ældste af mine to Brodersønner. I veed, hvad han allerede har modtaget af mig. I veed ogsaa, med hvor stor Glæde jeg betragtede Halvdelen af min Formue kun som et Depositum, der tilhørte ham. Dem da om den Smerte, jeg maatte føle ved at finde ham falsk, følesløs, utaknemmelig.

Sir Peter. Jeg vilde vist være bleven ligesaa forundret som Du, naar jeg ikke iforveien havde vidst, at han er en lumsk og nederdrægtig Hykler.

Lady Teazle. Og skulde denne Herre nu vilde forsvare sig mod disse Beskyldninger, saa lad ham komme til mig, saa skal jeg tegne hans Charakteer.

Sir Peter. Nu troer jeg ikke vi behøver meer. Kjender han sig selv, saa vil det være hans største Straf, at han nu ogsaa er kjendt af Verden.

Charles (afsides). Taler De saaledes til Moraliten, hvad vil de saa sige til mig?

Sir Oliver. Hvad nu den Anden, Svirebroderen, angaaer —

Charles (afsides). Nu kommer Touren til mig — De forbandede Familie-Skilderier — de vil gjøre min Ulykke.

Joseph. Sir Oliver! min Farbroder! Vil De bevise mig den Ære at høre mig?

Charles (afsides). Naar nu Joseph vilde holde en af sine lange Taler, saa kunde jeg dog faae Tid til at fatte mig en Smule.

Sir Peter. Jeg kan tænke De vil vel aldeles retfærdiggjøre Dem?

Joseph. Ja, det tænker jeg, jeg kan.

Sir Oliver. Nu vel, — Og Du — Du kan vel ogsaa retfærdiggjøre Dig?

Charles. Nei, ikke det jeg veed.

Sir Oliver. Hvorledes? Lille Premium har maaskee trængt for dybt ind i Hemmeligheden?

Charles. Ganske rigtig; men det var Familie-Hemmeligheder, De veed nok, som ikke bør omtales videre.

Rowley. Naa, Sir Oliver! De kan ikke blive ved at tale til Charles i Vrede.

Sir Oliver. Nei, det kan jeg ikke heller, ikke engang med Alvorlighed. — Veed Du det, Sir Peter! den Knegt har holdt Auction over alle sine Forfædre, og solgt mig Dommere og Generaler for Fode væk, og ugifte Tanter for saa godt Kjøb som det kunde være gammelt Porcellain.

Charles. Ja, det er sandt, jeg har handlet noget frit med Familien. Det maae mine Forfædre tiltale mig for, jeg kan ikke gaae fra det. Men troe De mig, naar jeg siger Dem — og paa min Sjel jeg vilde ikke sige det, naar det ikke var sandt: — hvis jeg ikke synes ydmyget ved Fortællingen om mine Daarskaber, saa er det, fordi jeg i dette Øieblik føler den inderligste Glæde ved at see Dem, min ædle, kjære Velgjører!

Sir Oliver. Charles! jeg troer Dig; giv mig Din Haand. Den grimme lange Fyr over Canapeen har forsonet mig med Dig.

Charles. Saa er min Taknemmelighed mod Originalen kun endnu bleven større.

Lady Teazle. Men her er en Anden, Sir Oliver! som Charles nok endnu mere ønsker at blive forsonet med.

Sir Oliver. O! jeg har hørt om hans Tilbøielighed — og med den unge Dames Tilladelse, om jeg forstaaer rigtig — denne Rødmen —

Sir Peter. Nu Barn, tal Du kun!

Maria. Jeg har Intet at sige, uden at jeg ønsker, at han maa blive lykkelig; og den Magt, jeg engang kan have have havt over hans Tilbøieligheder, afstaaer jeg gjerne til En, som har større Ret dertil.

Charles. Hvorledes, Maria?

Sir Peter. Naa, hvad nyt er der nu paa Færde? — Saalænge han var en uforbederlig Svirebroder, vilde De ikke høre tale om nogen Anden; og nu, da det lader til han vil forbedre sig, nu vil De vel ikke have ham?

Maria. Hans eget Hjerte og Lady Sneerwell veed Aarsagen.

Charles. Lady Sneerwell?

Joseph. Det gjør mig meget ondt, min Broder, at jeg nu maa tale, men min Agtelse for Retfærdigheden tvinger mig dertil, og Din Uret mod Lady Sneerwell kan ikke længere blive skjult. (aabner Døren)

Sextende Scene.

Lady Sneerwell kommer.

Sir Peter. Nok en fransk Modehandlerinde! Jeg troer saa min Sjel han har en i hver Stue.

Lady Sneerwell. Utaknemmelige Charles! Ja De maa nok blive forfærdet og dybt rystet ved den ubehagelige Stilling,, Deres Troløshed har bragt mig i!

Charles. Men sig mig, kjære Oncle! hører dette ogsaa til Deres Komedie! For jeg forsikkrer Dem, jeg forstaaer ikke et Ord af det.

Joseph. Da behøves der dog nok kun een Persons Vidnesbyrd endnu, for at gjøre Sagen aldeles klar.

Sir Peter. Og den Person er formodentlig Snake. — De havde fuldkommen Ret, Rowley, i at bringe ham med — lad ham komme ind.

Rowley. Vær saa god, Herr Snake!

Syttende Scene.

Snake kommer.

Rowley. Jeg tænkte nok, hans Vidnesbyrd kunde behøves: men nu træffer det saa uheldigt, at han skal vidne imod Lady Sneerwell, istedetfor at staae hende bi.

Lady Sneerwell. En Skurk — nu ogsaa Forræder imod mig? Sig, Karl, har I ogsaa sammensvoret Jer imod mig?

Snake. Jeg beder Deres Naade tusind Gange om Forladelse: De betalte mig yderst raisonnabelt, det veed Gud, for den Løgn, hvorom der nu er Spørgsmaal; men man har uheldigviis budt mig dobbelt saa meget for Sandheden.

Sir Peter. Det kan jeg kalde Miner og Contraminer.

Lady Sneerwell. Gid Ulykkens og Forhaanelsens Plager maa ramme Jer allesammen!

Lady Teazle. O! et Øieblik, Lady Sneerwell! — Tillad mig først at takke Dem for den Umag, De og denne Herre har havt med at skrive Breve fra mig til Charles, og selv at besvare dem; og tør jeg ogsaa bede Dem at hilse Vagvasker-Selskabet, hvori De præsiderer, og sige dem, at Lady Teazle tager sin Afsked, og giver dem det erholdte Diplom tilbage, da hun ophører med Praxis, og ikke længere dræber Folks gode Navn og Rygte.

Lady Sneerwell. Ogsaa De, Madam? det er oprørende, uforskammet — Gid Deres Mand maa leve endnu i havtredsindstyve Aar! (gaaer)

Sir Peter. Ha! hvilken Furie!

Lady Teazle. Et ondskabsfuldt Creatur!

Sir Peter. Dog ikke for hendes sidste Ønske?

Lady Teazle. O! nei!

Sir Oliver. Naa, min Herre! hvad har De nu at sige?

Joseph. Jeg er saa forvirret, at Lady Sneerwell kunde nedlade sig til at bestikke Snake, for at narre os allesammen, at jeg ikke ved, hvad jeg skal sige. Men for at hendes Hovngjerrighed ikke skal forlede hende til slette Streger mod min Broder, saa troer jeg, jeg gjør bedst i at gaae efter hende. (gaaer)

Sir Peter. Moralsententser lige til Enden.

Sir Oliver. Ja og gifte Dig med hende, om Du kan — Olie og Eddike — jo I vil passe godt sammen.

Rowley. Nu troer jeg ikke vi behøver Herr Snake mere.

Snake. Førend jeg gaaer, maa jeg engang for alle bede det ærede Selskab om Forladelse for den Ubehagelighed, jeg har været et ringe Redskab til at foraarsage dem.

Sir Peter. Lad nu det være! De har jo nu til Slutningen gjort det godt igjen ved en retskaffen Handling.

Snake. Men jeg maa bede Selskabet, at det aldrig bliver bekjendt.

Sir Peter. Hvad for Noget? Skammer De Dem ved, at De engang i Deres Liv har gjort en god Gjerning?

Snake. De maa betænke, jeg lever af mit slette Rygte — jeg har intet Andet at stole paa; — og blev det engang bekjendt, at jeg var bleven forledt til en god Handling, saa mistede jeg hver en Ven jeg har i Verden.

Sir Oliver. Vel! vel! Vi skal saamæn ikke omtale Dem til Deres Berømmelse, vær kun ikke bange! (Snake gaaer)

Sir Peter. Det er en kostelig Skurk.

Lady Teazle. Seer De, Sir Oliver! Nu behøves der ingen Overtalelse meer for at forsone Marie med Deres Broderson.

Sir Oliver. Ja, saadan skal det være! og imorgen vil vi have Bryllup!

Charles. Tak! kjære Farbroder!

Sir Peter. Hvad, Du Knegt? Vil Du ikke spørge Pigen om hendes Samtykke?

Charles. O! det har jeg allerede gjort længe — for en Minut siden — og hendes Die sagde Ja.

Maria. Skam Dem, Charles! — Jeg forsikkrer Dem, Sir Peter! der er ikke sagt et Ord.

Sir Oliver. Godt! jo færre, jo bedre; — Gid Eders Kjærlighed for hinanden aldrig maa formindskes!

Sir Peter. Og gid I maa leve saa lykkelig sammen, som Lady Teazle og jeg agter at leve!

Charles. Rowley, min gamle Ven! jeg er vis paa, De ogsaa ønsker mig Alt godt; og jeg troer, at jeg skylder Dem meget.

Sir Oliver. Jo, i Sandhed, det gjør Du, Charles!

Rowley. Hvis mine Bestræbelser for at tjene Dem ikke var lykkedes, saa vilde De dog have været mig taksknldig for min gode Villie; men fortjen at være lykkelig, saa har De meer end betalt mig.

Sir Peter. Ja, vor ærlige Rowley sagde altid, at Du vilde nok forbedre Dig.

Charles. Hvad Forbedringen angaaer, da vil jeg Intet love, og det mener jeg allerede er et Beviis for mig; men her er min Mentor, min kjærlige Ledsager — o! hvor var det muligt jeg kunde forlade Lykkens Vei, naar disse søde Øine lyse for min Fod!

Sving Du Din Skjønhedsfane, elskte Pige!
Min Fanedrager skal jeg aldrig svige.
Du fører mig fra Daarskabs vilde Ruus
Til Kjærlighedens Hjem, til Glædens Huus!
Thi der hvor Du og Amor ere,
O, der maa være godt at være!

Kjøbenhavn. 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Dronning for en Dag.

Syngespil i tre Acter af Scribe og de Saint-Georges.

Musiken af Adolphe Adam; oversat af Th. Overskou.

Personerne:

Grev Elvas, en Portugiser.
Lady Pakenham.
Francine, Sypige.
Trim Trumble, Gjæstgiver i Brighton;
Simonne, Kjælderpige i Calais, hans Søsterdatter.
Marcel, Matros.
En Sherif.
En Soldat.
Hoffolk, Soldater af Puritanernes Partie, Matroser, Sypiger og deres Kjærester.

(Handlingen foregaaer i Mai 1660; første Act spilles i Calais, anden og tredie i Brighton.)

Første Act.

(En Gade ved Havnebolværket i Calais. Paa høire Side ligger en Modebutik; paa venstre Side et Værtshuus.)

Første Scene.

Francine (i Reisedragt). Greven (klædt som portugisisk Sofficeer).

Greven (som har givet Francine Armen). I Gaden ved Havnen, sagde De? der ere vi, som De seer.

Francine. Ah, min Herre! jeg veed ikke, hvorledes jeg skal takke Dem for Deres Artighed — jeg, som er fremmed, som ikke kjender et Menneske her i Byen og kommer ganske ængstlig —

Greven. Saa De har aldrig før været i Calais?

Francine. Jeg kommer i dette Øieblik hertil med Posten og kan ikke begribe, hvorved jeg har vundet Deres Opmærksomhed.

Greven. De er altfor beskeden. En Anden vilde sige, at det var nok at see Dem — jeg, som er Sømand og Oprigtigheden selv, jeg vil tilstaae, at paa Postgaarden, hvor jeg kom hen ved et Tilfælde, var Deres Navn det Eneste, som gjorde mig opmærksom — der blev kaldt paa en af de Reisende: Francine Camusat — det bragte mig til at kaste Øinene i Veiret og jeg saae en nydelig Fod, et smukt bygget Been komme ud af Vognen —

Francine. Min Herre —

Greven. Tilhørende en meget vakker Pige, der undseelig spurgte om Madame Benjamins Modehandel ved Stranden — jeg nærmede mig og tilbød Dem min Arm, som De tog imod. Jeg troer, at vi nu ere ved Deres Bestemmelsessted, thi seer jeg ret, staaer der paa dette Skildt: „Madame Benjamin, Modehandlerinde, i det brændende Hjerte."

Francine. Det brændende Hjerte — rigtigt! Jeg skal være første Boutikjomfrue hos Madame Benjamin. Jeg hedder Francine Camusat —

Greven. Jeg veed det.

Francine. Har studeret Modefaget i Paris og Rouen —

Greven. Og vil sikkert komme til at glimre som en Stjerne af første Størrelse i Calais.

Francine. Boutiken er ikke lukket op endnu — ja, det er tidligt paa Dagen — men jeg vil banke paa.

Greven. Jeg vil spare Dem Ulejligheden. (banker først Gange.)

Francine. Der kommer Ingen — det er besynderligt! Det bliver bedst, jeg spørger mig for hos Naboerne. (Simonne kommer og vil gaae ind i Værtshuset.) Ah, der kommer en Pige, som hun var kaldet. Lille Jomfrue!

Anden Scene.

De Forrige. Simonne.

Simonne (som vil gaae ind, vender sig.) Ah, der er Fremmede ved Madame Benjamins Dør. (gaaer henimod Francine.) Herren og Fruen ville ind? Herren vil nok kjøbe Stads til Fruen — det kalder jeg en rar Mand.

Francine. Herren er ikke min Mand.

Simonne (ivrig). De ere ikke gifte? — Det er det samme — derfor kan han gjerne —

Francine (utaalmodig). Ak, nei, min Bedste! Jeg skal være første Boutikjomfrue hos Madame Benjamin.

Simonne. Rigtigt! — hun venter just en Jomfrue. Naa, De vil blive modtaget med Glæde.

Francine. Det lader det dog ikke til, siden hun lader mig staae udenfor Døren.

Simonne. Ja, Boutiken bliver aldrig lukket op inden Klokken ni — det er fornemt! Men De vil faae gode Dage — de rigtige Modehandlerinder staae altid saa tidligt op ligesom Deres Kunder, de fornemme Damer. Saadant gaaer det ikke til hos os — nei, Simonne maa tidligt paa Benene. Jeg er Kjælderpige her i den store Kande, hvor vi altid har udvalgt Selskab af Matroser — jeg tør vel ikke bede Dem om at træde ind?

Francine. De er altfor god.

Simonne. Det var maaskee ikke saa galt om De gjorde det, thi her kan De komme til at vente længe. Jeg skal sige Dem, i Aftes var der Bal — aa, de Sypiger dandse immervæk!

Francine (ivrig). Var der Bal?

Simonne. Ja, og i Dag skal de igjen paa Lystighed — tænk engang, endnu i Formiddag — jo, i Dag vil der ikke blive bestillt meget — i Mai have vi altid fuldt op af Dands og Fornøielser her i Calais og de skal da med overalt. Men om Forladelse, jeg kommer fra Torvet og de vente paa mig inde.

Francine. Jeg beder — vi ville ikke opholde Dem.

Simonne. Min Herre! jeg ønsker en god Morgen! god Morgen, lille Jomfrue! (sagte.) Det er virkelig ret en pæn lille Pige — og Officeren — det er ingen Franskmand — det er bestemt en Udlænding — o, jeg forstaaer — men det kommer jo ikke mig ved. (neier.) Ærbødigste Tjenerinde!

(Hun gaaer ind i Værtshuse).

Tredie Scene.

Greven. Francine.

Francine. Naa, jeg kommer da til at boe ligeoverfor en rigtig Stadderhank. Jeg kan ikke begribe, hvorledes det saadan kan falde Fruentimmer ind at fortælle den Første den Bedste hvad der angaaer dem selv. Efter hvad hun sagde, kan jeg ellers komme til at vente en Time endnu. Det er behageligt! at staae paa Gaden Klokken halv ni om Morgenen.

Greven. Lykkeligviis er den tom endnu.

Francine (sætter sig paa en Bænk, der staaer ved Værtshuset.) Hvad gjør det? — et ene Fruentimmer — thi jeg tør ikke længer opholde Dem, min Herre!

Greven (sagte). Det vil sige, at jeg skal blive. (sætter sig ved Siden af hende; høit.) Er jeg ikke Deres erklærede Ridder? staaer jeg ikke til Deres Tjeneste? Og dersom min Lykke ikke vækker en Elskers Skinsyge —

Francine. Paa ingen Maade, min Herre! Der er Ingen, jeg skylder Regnskab — jeg er min egen Herre — det vil sige, næsten —

Greven. Næsten?

Francine. Ja, min Herre! O, min Stilling er virkelig besynderlig! Jeg har aldrig kjendt mine Forældre — derfor havde jeg Ubehageligheder i Rouen — de andre Jomfruer i Modehandelen understøde sig til at sige, at jeg er et uægte Barn — (ivrig.) faderløs er jeg, min Herre! faderløs, det beder jeg Dem at være forsikkret om. Naa da — i Rouen, en Handelsstad, Hovedstaden i Normandiet, er jeg bleven opdraget til Modehandelen; jeg stod i Boutiken paa Hjørnet af den Gade, som løber ned til den lange Bro; o, jeg havde Tilbedere, det tør jeg nok sige; rige Tilbedere og mange — men jeg havde endnu flere gode Grundsætninger, thi jeg afslog alle Tilbud.

Greven. Endogsaa naar De gik ud paa Ægteskab?

Francine. Ja, min Herre! — ikke af Stolthed, ikke af Ligegyldighed — nei, af Forstand! Den, som jeg holdt af — eller kunde have holdt af, han havde ingenting — og jeg havde saaa ingenting.

Greven. Nu forstaaer jeg Dem.

Francine. Jeg har Lyst til at komme i Veiret, til at blive til Noget; endnu i Nat drømte jeg i Vognen, at jeg var en fornem Dame og havde fuldt op af Penge — det fornøiede mig — for hans Skyld, bare for hans Skyld; thi vi have lovet hinanden, at vi ville samle en stor Capital — og jeg er vant til altid at holde, hvad jeg lover.

Greven. Det er meget rosværdigt.

Francine. Men, hvad skeer? — strax efter kommer der en Dag en Dame i Boutiken, en Englænderinde, Hertuginden af Salisbury.

Greven. Af Salisbury?

Francine. De kjender hende?

Greven. Kun af Anseelse.

Francine. Hun blev ganske henrykt over min Smag og den Nethed, hvormed jeg slog Sløifer og gjorde Puffer. — „Hør Barn!“ sagde hun, „jeg vil tage Dig med mig til Holland.“ Jeg tog da med Glæde imod det Tilbud, i den Tanke, at jeg der kunde gjøre min Lykke; jeg saae mig allerede som Hendes Naades Selskabsdame — men nei, min Herre! Kammerpige — det var det Hele, og saa hos en Dame, som var saa sær — altid Hemmeligheder, altid Noget, der skulde skjules — ikke Elskere, nei, dem havde hun ingen af; men bestandig kom der gamle engelske Grever og Baroner, som listede sig ind og listede sig ud — og ikke maatte man tale om det.

Greven (smilende). Saa maatte De ogsaa have dobbelt Løn.

Francine. Men det fik jeg ikke. Det forstrækkeligste af det altsammen var dog,

at Hertuginden forbød mig at skrive, og siden har jeg faaet at vide, at hun har opsnappet alle mine Breve.

Greven. For at være desto sikkrere paa Deres Tausheb.

Francine. Formodentlig. Men jeg, der som jeg har sagt Dem, havde en Kjæreste — hvad maatte han tænke om min Troskab? Det var meget ubehageligt! Jeg vilde heller ikke blive længer i saadant et Huus; jeg forlangte at komme tilbage til Frankrige, og Hertuginden, som nødig vilde af med mig, sagde: „Tag til Calais, til Modehandlerinden Madame Benjamin, som, efter min Anbefaling, vil give Dig en Plads i sin Boutik; der kan Du blive, til en af mine fortrolige Venner, som Du ganske kan stole paa, kommer til Dig; Du kan kjende ham paa denne hollandske Gylden, som er trækket over — der har Du det ene Stykke, han vil forevise det andet." Jeg tog den halve Gylden, jeg er her og venter paa den anden halve. Er det ikke forunderligt? hvad? — Jeg troer da heller ikke at den fortrolige Ven melder sig.

Greven. Jo han gjør; thi her er det andet Stykke.

Francine (forbauset). Ih, Gud bevares! det andet Stykke! — Men hvad skal det betyde?

Greven. At den lille Simonne faaer en vakker lille Gjenboerske, som med megen Letheb og paa en allerkjæreste Maade lader Munden løbe.

Francine. Hvad, min Herre! Det er Dem?

Greven. Lykkeligviis; thi hvad De har sagt mig, som vidste det, kunde De ligesaa let have sagt en Anden — for Fremtiden er De klogere, det er jeg vis paa. De kan imidlertid begribe, at jeg har Noget at tale med Dem om.

Francine (seer at en Sypige aabner Madame Benjamins Boutik). Om Forladelse, min Herre! nu lukkede de op.

Greven. Jeg vil ikke sinke Dem i at hilse paa Madame Benjamin. Til hvilket Klokkeslet i Dag tør jeg bede Dem om en Samtale?

Francine. Om en Time — Simonne sagde jo, at Jomfruerne skulle til Lystighed i Formiddag.

Greven. Jeg skal indfinde mig. (hilser Francine ærbødigt.)

Francine (sagte). Nei, vil man see! der har jeg et Eventyr! — naar det bare ikke er — men nei, det er ikke muligt! (høit.) Min Herre! jeg har den Ære at være Deres Tjenerinde! (gaaer ind i Boutiken.)

Fjerde Scene.

Greven (alene).

Netop den, vi behøve! ung, vakker, behagelig — desuden en flydende Tunge, en Elsker i Hjertet, Høiheb i Hovedet, Begjærlighed efter at komme til at glimre — alt hvad vi trænge til; Valget kunde ikke være bedre. Nu maa jeg blot see om jeg kunde — (seer mod Baggrunden tilvenstre.) Hvem kommer der? — Matroser — naa, lad dem beholde Pladsen; jeg vil skynde mig hen til mine Matroser og befale dem at holde sig færdige. (gaaer.)

Femte Scene.

Marcel og Matroser.

Matroserne.

Nu tage vi vor Ankerplads,
Holloi! holloi! ved Værtens Glas!
Vi meer end nok af Vand kan faae
Naar Bølgen pidsker Mærs og Raa —
Nu vi Druen probere maa!
For at bortspøge
Hvad Farer gav,
Vi vil opsøge
Det røde Hav,
Sorgernes Grav!

I dets Purpurstrømme
Der gyldne Drømme
Om Glæder svømme,
Og hos Værten her
Det paa Flasken er!

I dets Purpurstrømme
Alle Glæder svømme
Og det er
Aftappet her!

Marcel.

Kammerater! jeg nu vil med Jer tage Hyre,
Min Hu staaer til Søen igjen;
I under Frankrigs Flag skal efter Lykken styre
Med Jer altid lystige Ven!

Matroserne.

Leve Marcel! velkommen, gamle Ven!
At hønse Sømandsskik befaler.

Marcel (pegende paa Værtshuset).

Ja vist! i Dag jeg her betaler!

Matroserne.

Vi paa Din Sundheb drikke maae
Den bedste Viin vi her kan faae!
Nu vi tage vor Ankerplads,
o. s. v.
(De gaae ind i Værtshuset.)

Sjette Scene.

Marcel (alene).

Recitativ.

De ile nu til Lykkens Hjem;
Thi ved Flasken de intet savne —
O, selv jeg gad den kjærlig savne
Og glemme min Kummer blandt dem —

Men nei, ak nei,
Jeg kan det ei!

Arie.

Naar jeg Øiet hæver
Den Elskte for mig staaer;
Omt hun mod mig svæver —
Og Drømmen forgaaer!
Kunde blot mit Hjerte
Modstaae hendes Magt,
Thi min bittre Smerte
Hun lønner med Foragt!

Jeg havde hørt, at Elskovs Hede
Kan dæmpes bedst med Druens Blod,
At naar Flasken man vil tilbede,
Man skjænkes Munterhed og Mod!
For vaa min Qval at faae en Ende
Jeg drak engang mig ganske ør —
Sov derpaa ind — drømte om hende
Og vaagned — meer forliebt end før!

Recitativ.

Ak! hvorved skal jeg Stakkel overvinde
Et Tryllerie, der bliver snart min Skræk?
Maaskee jeg et Middel kan finde
I en Kugle fra Fjendens Dæk!

Arie.

Tilveirs med Seilet
Paa hver en Raa!
Vældigt mod Speilet
Bølgerne slaae!
Østhimlen luer,
Solen staaer op;
Hisset jeg skuer
Seilerens Top!
Til Kamp! til Seier!
Fjenden forgaae!
Blodflaget vaier,
Entres der maa!
Ha! Trommerne døver
Tordenens Brag;
Kæmper som Løver,
Op, stryg hans Flag!
Trods Røg og Damp
Fremad til Kamp!

Ha! Bølgernes Favn snart mig skal modtage,
Fjendens Sværd ende vil al min Nød!
Hvorfor leve qvalfulde Dage
Naar man kan finde hæderfuld Død?

Syvende Scene.

Marcel. Simonne (kommer fra Værtshuset.)

Simonne. Men hvad er det jeg hører, lille Marcel! Hvad skal det betyde? Matroserne, som sidde inde og drikke, paastaae at Du igjen har taget Hyre, og det ovenikjøbet til Orlogs.

Marcel. Naa, og hvad er der i det?

Simonne. Du, som nu i ti Aar har faret til Koffardies, som havde ifinde ikke at fare mere — Du vil slaaes? — lade Dig skyde ihjel?

Marcel. Jeg duer ikke til andet!

Simonne. Der har Du Uret! Du er et meget kjønt og behageligt Menneske.

Marcel. Nei, jeg er ikke. Jeg kjender mig selv — jeg er en Kloddrian, en dum Djævel paa Landjorden — ombord, det er en anden Sag. Men uden at tale om det, saa er jeg ikke mere fornøiet, hverken med Dig eller nogen Anden — det er at sige — der er rigtignok en vis En —

Simonne (ivrig). Naa, der er en vis En?

Marcel. Ja, som var saa smuk — og som jeg kjendte.

Simonne (som før). Her?

Marcel. Nei; i Rouen, hvor vi tidt løb ind for at lade eg losse.

Simonne. Og hende var Du forelsket i?

Marcel. Tilgavns! Det laae mig her paa Hjertet, som et Anker —

Simonne. Og hun?

Marcel. Ustadig som Vinden.

Simonne. Hun var ikke forelsket i Dig?

Marcel. Jo, — hun sagde det — men jeg mærkede, at naar jeg talte om min Kjærlighed, saae hun sommetider efter en smuk Karet, der rullede forbi, og sagde jeg til hende: „Naar skal vi have Bryllup?“ skreg hun: „ah, hvad det er for et deiligt Halsbaand, hvad det er for nydelige Ørenringe!“ og saa stod hun og kiggede ind i en Juveleerboutik, som jeg bestoværre ikke havde Leilighed til at kunne gjøre nærmere Bekjendtskab med.

Simonne. Stakkels Fyr.

Marcel. Aa, det er endnu ikke noget. En Dag kommer jeg fra Bordeaux til Rouen med en Ladning Medoc — neppe var jeg kommen ilands, saa løb jeg hen i Boutiken, hvor hun var — hun var der ikke — forsvunden, løbet sin Vei medens jeg var borte.

Simonne. Nei, Du min Himmel!

Marcel. Hun var gaaet til Holland, sagde de.

Simonne. Nei, vil man tænke!

Marcel. Formodentlig med en Forfører —

Simonne. Ih fy!

Marcel. For hun har ikke skrevet mig til en eneste Gang siden — hun har reent slaaet mig i Glemmebogen.

Simonne. Saameget bedstobedre! Saadant et Fruentimmer var Dig ikke værdt — det var den største Lykke, der kunde hænde Dig.

Marcel. Meget sandt — og dog er jeg utrøstelig over at hun er borte. Nu er jeg igjen kommen til Calais — jeg kan godt lide den By — jeg havde ifinde at bosætte mig her.

Simonne. Og slaae Dig fra Vandet.

Marcel. Jeg har ogsaa hver Dag taget mit Glas Vin hos Dig.

Simonne. Ja, Du har besøgt os i fjorten Dage og det saa stadigt, at jeg havde saadan mine egne Tanker.

Marcel. Det er fordi jeg vilde see til at lade være at tænke paa hende.

Simonne. Jeg troede, det var fordi Du vilde tænke paa en Anden.

Marcel. Gid jeg kunde; gid der bare var En, som vilde have en Smule Godhed for mig — men det er nu ikke at tænke paa, — og seer Du, at lade sig slaae ihjel, det er dog den sikkreste Vei til at trøste sig.

Simonne. Der er ogsaa en anden.

Marcel. Mener Du? Vis mig da den.

Simonne. Veed Du hvad? jeg er oprigtig. Læs det Brev; det vil sige Dig alt.

Marcel. Det Brev?

Simonne. Det er fra Trim Trumble, en Moerbroder, jeg har i England. Han har før hørt til Rundhovederne og tjent Cromwel som Soldat, men nu er han en skikkelig Mand, som holder Værtshuus i Brigthon. — Læs hvad han har skrevet mig til — Det er et loierligt Brev, som vil gjøre Dig meget forundret.

Marcel (der holder Brevet i Haanden, seer tilhøire og saaer Øie paa Francine, som aabner et Vindue for at neklade Marquisen). Aa, min Gud!

Simonne (som betragter ham). Naa, det begynder allerede — og Du har endnu læst andet end Udskriften? Læs, læs, min Ven! jeg kommer strax igjen for at høre Dit Svar. — Stakkels Fyr! han maa vist have gjættet sig til Noget, for han seer allerede ganske rørt og forvirret ud. Farvel, lille Marcel! jeg vil lade Dig have Tid til at betænke Dig — læs og tænk saa over det.

(gaaer ind i Værtshuset.)

Ottende Scene.

Marcel, (strax efter.) **Francine.**

Marcel (putter Brevet i Lommen uden at læse det). Det er ikke muligt! Det maa være et Syn, jeg har havt igjennem Vinduet! Jeg maa have mistet Forstanden — (seer Francine, som kommer ud fra Boutiken.) Nei, nei!

Duet.

Marcel.

Nei, nei! jeg taer ei feil! Ha, Slange! det er Dig,
Som jeg foragter?

Francine.

Du foragter? hvem? mig?

Marcel (sagte).

Jeg svoer, den Falske at forglemme
Og døe, som Helt, paa Ærens Vei;
Men hører jeg den milde Stemme,
Alt glemmes — kun min Elskov ei.

(høit.)
Stig frem! kan Din Reise Du besmykke?

Francine.

I Holland En mig lovet har
At grundfæste vor Fremtids Lykke.

Marcel.

En Forfører det sikkert var.

Francine (stolt).

Nei, en Dame af Stand, min Kjære!

Marcel.

Og ingen Elsker der Du saae?

Francine.

Nei, det sværger jeg ved min Ære!

Marcel.

Dit rene Blik jeg stoler paa,
Og derfor troer jeg, vor Forening
Kan nu gaae for sig i en Hast.

Francine.

Nei, giv Tid; thi jeg har en Mening
Om huuslig Held, og den staaer fast.
Det kun grundfæstes kan ved Penge,
Og sig — hvormange har vel Du?

Marcel.

Ei en Døit!

Francine.

Tak! saa — vi Begge trænge!

Marcel.

Hvad siger det? Som forhen, jeg endnu
Ei efter Kjolen dømmer Manden,
Og elsker Dig, vor Trang tiltrods!
Jeg seer paa Dyd og paa Forstanden —
Vor Kjærlighed kan gaae tilfods.

Francine.

Men Pynt dog tidt bestikker Manden
Og lang Erfaring lærer os:
Tilvogns man elske kan hinanden,
Som godt man klamres kan tilfods.

Marcel.

O, naar man elsker blot med Varme —

Francine.

Man tidt kun har en flygtig Ruus;

Marcel.

Da aabner os Lykken sine Arme —

Francine.

Mens Armod bos os laaner Huus.
O, Pynt dog tidt bestikker Manden
Og lang Erfaring lærer os:
Tilvogns man elske kan hinanden;
Som godt man klamres kan tilfods.

Marcel.

Man ei til Guld kan trænge
Ved Konens ømme Bryst;
O, hvad er Glands og Penge
Mod Kjærligheds Lyst!

Francine.

Kun Elskov, som har Penge,
Kan trodse Modgangs Dyst;
Man kan ei leve længe
Af Kjærlighedens Lyst.

Francine.

Jeg altid Dydens Bud skal lyde
Og jeg vil evig elske Dig.

Marcel.

Du altid Dydens Bud vil lyde
Og Du vil evig elske mig?

Francine.

Men skal jeg Held herneden nyde —

Marcel.

Du have vil?

Francine.

Ja, lyt nu til!

Cavatine.

Jeg maa hae et Palais,
Smuk Karet, en Jockey,
Diadem, ægte Shawler,
Saa Enhver om mig taler;
Thi jeg morer mig bedst
Naar jeg kan gjøre Blæst!
Paa Concert og paa Bal
Man beundre mig skal!
O, min Ven! troe Du mig:
Man har Alt, naar man er rig!
Men Mangel Trods at byde,
Tro mig, det falder svært;
Kan jeg ei Livet nyde,
Det er mig Intet værdt!
Jeg for Dig at henrykke
Paa Glands og Rigdom seer;
Thi føler jeg min Lykke,
Jeg elsker Dig desmeer!
Ja, med Trang følger Fare,
Men Rigdom skal min Omhed Dig bevare —
Kan jeg den ikke naae,
Et Nei Du frygte maa!

Jeg maa hae et Palais,
o. s. v.

Marcel (sørgmodig).

Da i Karet jeg kan ei vise mig,
Saa er Din Mening vel —

Francine.

At Du maa skynde Dig!
Den af os, som kan først finde Veien til Lykke,
Skal, ved sin Haand, den Anden skjænke den.

Marcel.

Nei, nei, nei, nei
Jeg seer hvor Du vil hen;
Men længer skal nu ei
Dig min Kjærlighed trykke.

Francine.

Hvordan?

Marcel.

Der er vel sagtens en rig Marquis —

Francine.

Hvad?

Marcel.

Som Du nu —

Francine.

Tal ei ud!

Marcel.

Har forgabet Dig i!

Francine (opbragt).

Det havde Du fortjent, Du!

Marcel.

Naa?

Francine.

Ja!

Marcel.

Jeg?

Francine.

Du!

Marcel.

Saa?

Marcel (harmfuld).

Dit troløse Hjerte
At kjende jeg lærte,
Jeg seer, uden Smerte
Du opoffrer mig.
Du vil mig bedrage,
Men det skal Dig nage;
Jeg Flugten vil tage
For evig fra Dig!
Farvel! ei meer
Du, Falske! mig seer!

Francine.

Hvis rigtig mit Hjerte
At kjende Du lærte,
Du ei uden Smerte
Dig løsrev fra mig!
Men vil Du mig plage
Med Mistroe og Klage,
Jeg Flugten vil tage
For evig fra Dig!
Farvel! ei meer
Du atter mig seer!

Francine.

Hvad sae jeg? her er Beviset alt:
Er Krybben tom, saa gaaer det galt!
Havde vi nu havt det Spektakel
Hvis Du ei var en fattig Stakkel
Og det ei skræmmed Kjærlighed?

Marcel.

Hør! maa jeg bare have Fred?
Dril mig ei, thi nu er jeg vred!

Marcel.
Dit troløse Hjerte
o. s. v.

Francine.
Hvis rigtig mit Hjerte
o. s. v.

Niende Scene.

De Forrige. Simonne (fra Værtshuset).

Simonne (til Marcel). Naa, hvad siger — (seer Francine.) Er De nu bleven indsat i Embedet? hvordan var Modtagelsen?

Marcel (sagte til Simonne). Kjender Du hende?

Simonne. Meget godt — hun er Boutikjomfrue der i Modehandelen — hun kom hertil med en Søofficeer, som ikke viger fra hende.

Marcel (forbittret, ved sig selv). Tænkte jeg det ikke nok!

Simonne. Han er udenlandsk; det kunde jeg see paa hans Skjærf. — Naa, har Du læst?

Marcel. Hvad?

Simonne. Brevet.

Marcel. Fra Din Moerbroder?

Simonne. Hvad siger Du om det?

Marcel. At det er smukt — meget smukt af Din Moerbroder.

Simonne. Jeg tænkte nok, at det var efter Dit Hoved, og det vil jeg strax fortælle ham; thi han er i Dag kommen hertil med Paketbaaden, som han skrev, at han vilde.

Marcel. Din Moerbroder?

Simonne. Ja, han kommer for at hente os; jeg vil gaae ned i Havnen og faae fat paa ham. (Hun løber ud tilvenstre.)

Tiende Scene.

Francine. Marcel.

Marcel (forbauset). Hvad for noget? han kommer for at hente os! hvad vil det sige?

Francine. Jeg seer, at De bæres med denne unge Piges Fortrolighed.

Marcel (tager Brevet op af Lommen). Hun gav mig et Brev fra sin Moerbroder.

Francine. Ah! De kjender Familien?

Marcel. Meget godt! (sagte). Jeg vil skynde mig at lære den at kjende. (læser). „Min kjære Simonne! Jeg er saa lykkelig at være Enkemand og saa ulykkelig ikke at have Børn. Jeg eier det bedste Gjæstgiversted i Brigthon, men har Ingen, der kan tage sig af det, og det er mig til stor Skade. Nu har jeg tænkt paa Dig som en kjærlig Moerbroder. —"

Francine (spottende). Aa, den rare Moerbroder!

Marcel (bliver ved at læse). „Endskjøndt Din Moder, Birgitte Trumble, gik hen og giftede sig med en Franskmand, saa er Du dog Blod af mit Blod, og det er min Hensigt at skjænke Dig min Formue naar jeg er død, og en Mand, saasnart som muligt, thi det kan være mig til stor Fordeel i min Næringsvei."

Francine (som før). Hvor det er rørende!

Marcel (bliver ved). „Jeg vil da paa min Side søge om en til Dig, men derfor kan Du gjerne gjøre det samme paa Din Side. Troer Du, at det er lettere at faae skikkelige Ægtemænd i Frankrige, saa kan Du ogsaa gjerne søge Dig en ud der. I Dit sidste Brev skriver Du om en Søemand, som hedder Marcel." (sagte, efter at have betragtet Francine som paatager sig en ligegyldig Mine). Hun bryder sig ikke noget om det! (bliver ved). „Synes han om Dig og synes Du om ham, saa synes jeg om det Hele, og da jeg har nogle Forretninger at afgjøre i Calais, vil jeg paa Løverdag tage derover med Paketbaaden." (betragter Francine). Det er i Dag. (sagte). Hun siger ikke et Ord. (læser). „Jeg vil afhente Dig og Din Kjæreste." —

Francine (levende, sagte). Din Kjæreste!

Marcel (bliver ved). „Og tage Jer med til Brigthon naar Paketbaaden gaaer tilbage?" (til Francine idet han viser hende Brevet). Der seer Jomfruen, at naar man vilde —

Francine (med Ærgrelse). Der er Ingen, der hindrer Dem.

Marcel. Naa, saa De vil have at jeg skal gjøre det?

Francine. Ja vist — faae Værtshusholderen i Brigthon til Onkel — det er jo glimrende — berusende! Jeg vil ogsaa see, at jeg kan gjøre et ligesaa fornemt Partie.

Marcel. O, det vil vist ikke falde Dem vanskeligt! Valget er jo allerede gjort.

Francine. Endnu ikke — men om det saa bare var for at hævne mig —

Marcel (seer Greven, sagte). Der er han bestemt — det er Officeren — han er portugisisk —

Ellevte Scene.

De Forrige. Greven.

Greven (til Francine). Seer De, jeg kommer til den bestemte Tid.

Marcel (forbittret). Bestemte Tid — og jeg betænker mig? Farvel, Jomfrue! — nu er det afgjort; jeg gaaer til dem, som vente paa mig.

Francine (bestigt). Dersom De understaaer Dem — dersom De vover —

Marcel. Jeg gaaer strax; thi jeg vil ikke være i Veien. Farvel, Jomfrue! (gaaer ud tilvenstre).

Tolvte Scene.

Greven. Francine.

Greven (forbauset). Men hvad er det?

Francine. Hvad det er, min Herre? det er

ham, som jeg talte med Dem om og som jeg har truffet her i Calais.

Greven. Deres Elsker, som De ikke vilde gifte Dem med, fordi De havde for megen Kjærlighed og for faa Penge?

Francine. Netop ham; og jeg vil ikke dølge for Dem, at han er rasende — han er skinsyg paa Dem.

Greven (rolig). Paa mig? Saa har han mistet Forstanden.

Francine. Hvad? han har mistet Forstanden?

Greven. Det bedste Bevis er, at hans Kjærlighed til Dem glæder mig, — den staaer aldeles ikke i Veien for mine Hensigter.

Francine (irrig). Saa De har dog Hensigter?

Greven (rolig). Det har jeg.

Francine. Og de ere?

Greven. At gjøre Dem til hans Kone Jeg veed ikke hvad han hedder, men det er ligegyldigt — for mig i det mindste.

Francine. Og hvorledes skulde det gaa til?

Greven. Ved at jeg giver Dem en Medgift af halvtredsindstyvetusinde Franker.

Francine (forbauset) Mig — Francine Camusat?!

Greven. Maaskee endnu mere — det er muligt!

Francine. Min Gud! — bliv ved, min Herre! forklar Dem; thi jeg er bange for at høre paa Dem. — De Hensigter, De talte om —

Greven. Ere de uskyldigste af Verden.

Francine. Men denne Medgift?

Greven. Vil være Lønnen for Taushed og Dyd.

Francine. Er det muligt! Jeg skal da —

Greven. I Dag gaae ombord med mig, uden at sige et Ord til noget Menneske.

Francine (heftig). Hvad for noget? — Min Herre — og mine Grundsætninger.

Greven. Deres Grundsætninger? — de gaae ombord med Dem. Jeg er Grev Elvas, en portugisisk Adelsmand og Commandeur paa Briggen **San-Carlos**, som De seer ligge derude paa Rheden.

Francine (forskrækket). En Greve! — det gjør mig endnu mere angst — det ligner stærkt en Bortførelse.

Greven (alvorlig). Det er det! jeg bortfører Dem, fordi jeg — har Tillid til Dem, og det kan De ogsaa have til mig.

1.

Lad Andre sværmerisk kun sukke
Ved disse Blikkes Tryllerie;
Jeg lover Dem, at jeg vil lukke
For Deres Skjønhed Øret i.
Skjøndt Ingen let sit Hjerte værger
Naar han Venus seer træde frem,
Ved mit Liv jeg, min Glut! Dem tilsværger,
At — jeg skal aldrig elske Dem!

2.

Fra De ombord til mig Dem over,
Min Kulde Skildvagt hos Dem staaer,
Ja, naar De vil det, jeg Dem lover,
At ei et Blik af mig De faaer.
Hvis jeg den Kjærlighed afværger,
Dette Smiil let kan kalde frem,
Jeg ved mit Liv Dem dog tilsværger,
At — jeg skal ei elske Dem!

De kan være overbeviist om, at De skal finde den fuldkomneste Stadfæstelse herpaa i de fem, ser Timer vor Reise vil vare, thi inden den Tid ere vi ved den engelske Kyst.

Francine. Ah, vi skal til England?

Greven. Ja!

Francine. Og hvor skulle vi lande — thi det er af Vigtighed.

Greven. Hvor De vil.

Francine (forbauset). Hvad? hvor jeg vil?

Greven. Mig er det ganske ligegyldigt — Dower, Brigthon, Portsmouth —

Francine. Brigthon, det er det bedste. (sagte). Det er der Marcel skal til. (høit). Jeg lander helst i Brigthon.

Greven. Som De befaler. De seer, at det er umulig' —

Francine. At være artigere — og jeg tillader mig at gjøre Dem endnu et Spørgsmaal. Hvad skulle vi gjøre i England?

Greven. Det kan jeg ikke sige Dem i Frankrige.

Francine. Og hvorfor ikke?

Greven. Jeg troer, at jeg har sagt Dem, at det især i denne Sag gjælder om to Ting.

Francine (levende). Dyd?

Greven. Og Taushed.

Francine (tiltig). Det er just min stærke Side, og De kan stole paa, at min Taushed —

Greven (kold). Kan i Værdie løbe op til en Gylden — eller en halv — (tager Stykket af Gyldenen op af Lommen og viser hende). Den Fortrolighed, De i Morges har skjænket mig, som saae Dem for første Gang —

Francine (forlegen). Jeg har mine fortrolige Dage — det ligger i Veiret — i Luften.

Greven. Ja — Luften i Frankrige er ikke god for Hemmeligheder; den er for let, for levende; det er derfor jeg foretrækker den engelske, som er mere mørk, mere tæt. — Altsaa, Jomfrue Camusat! tænk efter: Tillid og største Taushed til i Morgen — hvis det er muligt! — Indgaaer De det, kommer jeg med en Baad for at hente Dem til **San-Carlos**, som strax gaaer under Seil. Om en halv Time styre vi mod England — i Morgen, halvhundrede tusinde Franker.

Francine. Og Agtelse.

Greven. Den dybeste; det falder af sig selv. (han hilser og gaaer; Francine følger ham i nogen Tid med Øinene og vender derpaa tilbage til Forgrunden, neppe istand til at dæmpe sin Glædes Udbrud).

Trettende Scene.

Francine (alene).

Finale.

O, hvad har jeg dog hørt! — halvhundredtusind Franker!
Nu kan jeg snart mine Ønsker opnaae!
Ak, dette Held forvirrer mine Tanker!
Men Lykken maatte handle saa;
Thi da den er en Dame, den for Damerne maa
Gjøre lidt. — O, min Drøm at opfyldes begynder —
Jeg kan lønne Marcel hans ømme Kjærlighed!
Naar jeg kommer igjen, ham jeg gifter mig med —
Men jeg i et Par Ord ham sin Lykke forkynder
Før jeg skal seile bort.
(lyttende).
Ha!
Den Sang betyder vist, at de snart gaae herfra!

(Francine tager en Tegnebog op af Lommen, river et Blad ud af den, sætter sig ved Bordet, der staaer udenfor Værtshuset, og skriver med Blyant under følgende)

Fiirstemmig Sang fra Havnen.

Oho! oho!
Saa rask, som Fuglens Vinge,
De fulde Seil skal bringe
Os over Havets Blaa,
Der i Solglandsen blinker
Og mod Fjernet os vinker!
Tilseils med Sang vi gaae!

(Francine har imidlertid endt sit Brev, som hun lægger i en Sløife; hun reiser sig nu da Sypigerne komme hoppende ind).

Sypigerne.
Den tunge Naal nu hviler
Og Glæden mig tilsmiler,
Thi med min Elsker iler
Jeg let til Dands afsted!
Min Arm skal ham omslynge
Mens i den muntre Klynge
Vi juble, spøge, synge
Og prise Kjærligheden!

En Sypige (nærmer sig til Francine).

Lille Jomfrue! vil De behage,
Da De er fremmed, med os at tage
Hen paa et meget anstændigt Bal,
Hvor De charmant more Dem skal?

Francine.
Jeg kan ei nu have den Ære.

Sypigen.
Ah, De er vist for høit paa Straa
Til blandt os Smaafolk glad at være.

Francine.
Nei, nei; men herfra jeg reise maa.
O, vær saa artig at besørge
Dette Brev.

Sypigen.
Ja, men hvem er det til?

Francine.
Til Marcel.

Sypigen.
Den Matros, som — tillad mig at spørge —
Med Simonne gifte sig vil?

Francine.
Netop ham!

Sypigerne.
Det er rart! stol De paa,
Han bestemt skal Brevet faae.

Francine.
Naar han Brevet har faaet
Min Hensigt jeg har naaet.
Men snart er Tiden gaaet —
Jeg hurtigt maa afsted.
Dog først naar Diet hviler
Paa ham, mig Held tilsmiler;
Og glad jeg atter iler
Til mit Fædrelands Bred!

Sypigerne (skottende til Værtshuset).

Før Simonne har gaaet
Og knipsk med Nakken slaaet;
Her vi Noget har faaet
At drille hende med.
Rask til Dandsen afsted!
Den tunge Naal nu hviler
Og Glæden mig tilsmiler;
Jeg med min Elsker iler
Til Fryd og Kjærlighed!

(Francine siger Farvel til Sypigerne og gaaer ud tilhøire paa samme Tid, som Marcel kommer fra den anden Side).

Fjortende Scene.

Sypigerne. Marcel (grublende).

Sypigerne (indbyrdes).
Men tys, der er Marcel! hvor han er suur og tvær!
Den Brudgom taer nok ei sig Kjærligheden nær.

Marcel (ved sig selv, uden at see dem).
O Du, Coquette! Dig kold løsriver
Blot fordi jeg ikke er rig!
Skjøndt jeg min Haand en Anden giver,
Jeg til min Qval elsker dog Dig!

Den ene Sypige.
Lille Marcel!

Marcel (vranten).
Hør, lad mig gaae!

Sypigen.
Her er et Brev.

Marcel (tager det hurtigt).
Fra hvem? — fra hende!
Haanden jeg kan kjende —
Ak, hvad kan deri staae?
(Han læser det sagte; imidlertid samle Pigerne sig i en Klynge, pege paa ham og lægge Mærke til Virkningen af Brevet).

Nogle.
Hvor han blev rørt.

Andre.
Pas paa!

Nogle.
Nei, see hvor mild!

Andre.
Pas paa!

Nogle.
Det ham fornøie maa.

Alle.
Pas paa! pas paa!

Marcel (efter at han har læst Brevet).
Hun mig beskjæmmer!
Min Sorg jeg glemmer
Og glad istemmer:
Du elsker mig!
Kom snart tilbage
Og bliv min Mage,
Jeg vil modtage
Lykken af Dig!
(læser, i sin Henrykkelse, endnu engang Brevet og Pigerne liste sig bagved ham for at høre det).
„Jeg loved, Du mig skulde faae
Saasnart vi vor Lykke saae grundet;
Nu Veien til Rigdom er fundet,
Derfor Du ei Dig gifte maa.
Du Mistro ei mod mig bør nære;
Dyden vil min Ledsager være —
Snart, fuld af Ømhed, jeg skjænke Dig skal
Med min Haand en stor Capital." —
Hendes Haand!

Sypigerne.
Med en Capital!

Marcel.
Hun mig beskjæmmer!
Min Sorg jeg glemmer
Og glad istemmer:
Du elsker mig!
Kom snart tilbage
Og bliv min Mage,
Jeg vil modtage
Lykken af Dig!

Sypigerne (indbyrdes).
See, nu han glemmer
Hvad der ham græmmer,
Troer sig alt rig!

Femtende Scene.

De Forrige. Simonne. Mandfolk.

Simonne.
Nei, den Skandal er uden Lige!
Hun er en meget flet Person!

Mandfolkene (som komme med hende).
Aa, den Skandal er uden Lige —
Man maa foragte slig Person!

Sypigerne.
Hvad er det?

Simonne.
Betænk, den unge Pige,
Som i Morges kom i Condition —

Marcel (lyttig).
Naa, hvad kan I paa hende sige?

Simonne.
Med en Greve løb hun sin Vei
Nu nylig!

Marcel (heftig).
Hun blev bortført?

Simonne.
Langtfra — o nei!
I Baaden hun hos ham tog Sæde
Og lod sig roe med største Glæde
Til den portugisiske Brig. Lyt til, jeg troer at man
Endnu den muntre Sang fra Baaden høre kan.

Marcel (opbragt, ved sig selv).
Du mig skjændigt bedrager!
Min Foragt Dig ledsager!
Dog min Skinsyges Ild
Jeg kjækt bekæmpe vil.

Simonne.
Ak, ei et venligt Smiil
Han skjænke mig vil!

Sypigerne (betragtende Marcel).
See, han nær sig dog tager
At skrækt hun ham bedrager!
See, sin Skinsyges Ild
Nu stolt han dølge vil!

Mandfolkene.
See, sin Skinsyges Ild
Han kjækt bekæmpe vil!

Simonne.
Taer den Sag Du Dig nær?

Marcel (med paatagen Ligegyldighed).
Jeg? nei!
(sagte).
Jeg maa hendes Mistanke fjerne.

Simonne (til Marcel).
Den morer mig.

Marcel (med tvungen Latter).
O ja! det troer jeg gjerne.

Simonne.
Men nu til Dands!

Marcel (gjør sig munter).
Jeg svigter ei!

Simonne.
Altsaa vi —

Marcel.
Hvad, min Glut?

Simonne.

Alting vel overlagt,
Med Moerbroder vil seile til Brigthon?

Marcel.

Som Du har sagt!

Simonne.

O, hvilken Glæde! der sluttes vor Kjærlighedspagt!

Marcel (alvorlig).

Ja, hvilken Glæde! der sluttes vor Kjærlighedspagt!

Simonne.

Du staaer saa traurig der!

Marcel (tvinger sig til at lee).

O Snak! jeg lutter Glæde er!

Marcel (ved sig selv).

I min Haand Løftet hviler
Og Haabet mig tilsmiler,
Men falsk hun dog bortiler
Fra trofast Kjærlighed!
Qvaler mig betynge;
Men i denne Klynge
Jeg vil min Sorg bortsynge
Og glemme hvad jeg leed!

Simonne.

Nu mit Arbeid hviler
Og Glæden mig tilsmiler,
Med den Elskte iler
Jeg til Dandsen let afsted!
Ham min Arm skal omslynge?
Med den jublende Klynge
Vi vil spøge og synge;
Ei større Held jeg veed!

Sypigerne.

Den tunge Naal nu hviler
Og Glæden mig tilsmiler,
Thi med den Elskte iler
Jeg let til Dands afsted!
Min Arm skal ham omslynge
Mens i den muntre Klynge
Vi juble, spøge, synge
Og prise Kjærlighed!

Mandfolkene.

Nu mit Arbeid hviler
Og Glæden mig tilsmiler,
Jeg, min Glut! med Dig iler
Til Dandsen rask afsted.
Dig min Arm skal omslynge,
Med den jublende Klynge
Vil vi spøge og synge,
Større Held jeg ei veed!

(de ile alle dandsende bort og trække Marcel med sig).

Anden Act.

(Et Værelse i Trim Trumbles Gjæstgiversted. Foruden Sidedøre er der i Baggrunden Flydedøre, som føre til en stor Sal).

Første Scene.

Engelske Matroser, (som drille og omringe) Marcel (der bukker og tager dem i Haanden) Simonne (som skjænker).

Matroserne.

Hurra! hurra for Værten og hans Brud!
Tilsøes han os fra Frankrig Glæden bragte;
Saa god en Viin ei før jeg smagte —
Med hvert et Glas jeg faaer af den
Jeg strax faaer Lyst til et igjen!
Hurra for Værten og hans Brud!
Drik ud, skjænk i, drik ud!

Simonne (puffer til Marcel).

Men sig dog Tak fordi vor Skaal de drikke.

Marcel (tvinger sig til at være opromt).

O, denne Skaal er mig saa kjær,
At jeg af Fryd ei veed hvordan jeg skal mig skikke;
Jeg har fundet Lykkens Tempel her.
(sagte).
Men det er vist, var jeg her ikke,
Min Fryd var større end den er.

Simonne.

Du er saa suur.

Marcel (lystig).

Jeg? nei!
(sagte).
Ak altid staaer
Den Troløse for mig! — Jeg forgaaer!

Simonne (til Matroserne).

Os Moerbroer Trim sit Værtskab vil forære.

Mandfolkene.

Ah, saa Værtindens Dine vil
Bestandig trække Folk hertil.

Simonne (sagte til Marcel).

Saa svar dog lidt galant!

Marcel.

Du selv galant kan være!
Jeg holder ikke af Smigrerier.

Simonne (stødt).

Ja saa!
Hvad det angaaer, Du ei til Klage Grund skal faae!

Matroserne.

Hvis Du, Marcel! en Glæde vil os gjøre,
Lad os en fransk Romance høre.

Marcel (ved sig selv).

Jeg synge nu, da jeg staaer modløs her!

Simonne (hvisskende).

Ih, saa syng; desmeer de drikke, saa det er
En reen Profit —

Marcel.
Saa lad gaa for denne Gang.
(til Matroserne).
Hør da min Styrmandssang!

1.

Trala la la, tralala!
For sig Rigdom at sanke
Gik Antonio ombord;
Minnas Hjerte mon banke
Da han greb Skibets Roer.
Lad paa skumklædte Bølge,
Sia hun fromt bad til Gud,
Held og Haab troe ham følge
Til han gjenseer sin Brud;
Fjernt paa sporløse Blaa
Sangens Echo ham naae:
Trala la la, tralala!

2.

Trala la la, tralala!
Engang Solglandsen bæved
Let paa Bølgernes Speil
Og mod Kysten hensvæved
En Brig for fulde Seil.
Minna ubbrød med Varme:
O, der har jeg min Ven!
Omt skal snart mine Arme
Ham omslynge igjen!
Og fra Fjernet hans Sang
Over Bølgerne klang:
Trala la la! tralala!

Matroserne.
Hurra! Hurra! hvor det var smukt!
Marcel! Din Dør vil aldrig være lukt;
Saa smuk en Sang, saa god en Viin
Er mod hver Sorg en Medicin!
(Marcel gaaer med Matroserne).

Anden Scene.

Simonne. Trumble (som træder forsigtig ind af en Sidedør).

Trumble (ved sig selv). Gud skee Lov at de ere borte! (til Simonne). Kom her, mit Barn! hjælp mig til at faae en god Idee.

Simonne. Ah, Moerbroer! hvor Du er bleg.

Trumble. Det bliver jeg gjerne, imod min Villie, naar jeg er bange.

Simonne. Bange? Du? en gammel Cromvellianer, et Rundhoved, en Erke-Puritaner?

Trumble. Det er just derfor.

Simonne. Du, som, efter hvad man fortæller, ikke i forrige Tider tænkte paa andet end at slaaes og plyndre.

Trumble. Ja, det var den Gang, forbi jeg ikke havde Noget; men nu, da jeg har Viin i min Kjælder og Guineer i min Lomme, nu er jeg en Ven af den offentlige Rolighed. Vil Du nu høre engang: I Nat er der taget to Reisende herind med et stort Følge — Du var allerede falden i Søvn — jeg maatte tage imod dem. De forlangte hver sit Værelse, de bedste, jeg havde, og betalte dem forud.

Simonne. Endnu kan jeg ikke mærke til Noget, der kunde gjøre Dig forskrækket.

Trumble. Det kommer! I Morges drak jeg et Glas med en af deres Tjenere, for jeg er ikke stolt, jeg drikker med alle Mennesker; og denne Fyr, som ikke er vant til vore Porter, han begyndte at pasiare — pasiare om sit Herskab, som disse Fyre nu altid gjøre — og han hviskede mig i Øret, at den unge Dame, som logerer hos mig, hun er Kone til Prætendenten, til Carl den Anden.

Simonne. Hun er Dronning!

Trumble. Hun er Dronning — om man vil, men vi ville ikke — Ingen Stuarter mere! Jeg har tilsvoret Cromvel, min General, Troskab, og jeg har ogsaa tilsvoret Richard, hans Søn og Efterfølger, Troskab, og Trim Trumble har aldrig brudt sine Eeder eller skiftet sin politiske Troesbekjendelse.

Simonne. Men hvad vil Du da nu gjøre?

Trumble. Hvad jeg vil gjøre? For Fanden! jeg har allerede gjort hvad jeg vil gjøre. Der er en gammel Parlamentsbill, som dømmer alle dem til Døden, der give Stuarterne Huusly.

Simonne. Men det giver Du dem jo ikke — Du lader dem jo betale det.

Trumble. Det veed jeg nok — og det er det, der redder mig. Men det er lige godt, jeg vil dog passe, at jeg har Ryggen fri, og dersom det er sandt, at jeg har Nogen af den kongelige Familie i Logis —

Simonne. Den skulde tage ind paa et Gjæstgiversted — det er umuligt!

Trumble. Troer Du det?

Simonne. Det er jo taabeligt at blive saa forskrækket over hvad en fuld Tjener fortæller.

Trumble (sagte). Det er meget sandt! jeg burde nok ikke have været bleven saa bange.

Tredie Scene.

De Forrige. Lady Pakenham.

Trumble (iler hende møde). Hvad seer jeg? Mylady Pakenham, den fornemste Dame i Brigthon — det ældste Huus i Grevskabet kommer til mit Gjæstgiversted?

Lady Pakenham. Du har Ret! dette simple Vært-huus havde nok ikke ventet den Ære, hverken af mig eller af En, der er endnu større end jeg.

Trumble. Hvad siger De?

Lady Pakenham. Ti stille, Trim Trumble! — Dit Huus bliver berømt, maaskee endogsaa løftet op i Adelstanden — men, hvad der er ganske vist, Du kan blive en hovedrig Mand.

Trumble. Er det muligt!

Lady Pakenham. Det er mig, som staaer Dig inde for det — mig, Arabella Pakenham, første Hofdame hos den høisalige Dronning — mig, som i elleve Aar har været berøvet mine høie Værdigheder og Rettigheder, som i elleve Aar har været fordømt til i Stilhed at for-

tære de skrækkeligste Ydmygelser og de tyve tusinde Pund Sterling, jeg har beholdt tilbage. Men endeligen er den Tid kommen, da Ulykke og Troskab skulle modtage den fortjente Belønning. Er der ikke i Nat, ganske hemmelighedsfuldt, kommen en ung Dame med sit Følge til Dit Gjæstgiversted?

Trumble. Jo, Mylady!

Lady Pakenham (til Trumble og Simonne). Aa, hold paa mig! (heftig). Nei, hold ikke paa mig! før mig til hendes Fødder.

Trumble. Hun er ikke staaet op.

Lady Pakenham. Det er en anden Sag — jeg kan ikke, jeg vover ikke — Etiquetten gaaer for Alt — og jeg er ikke den, som vil støde an imod den — det er et Riges Lykke om at gjøre. Men saa snart hun viser sig, saa snart hun ringer, maa Du lade En springe hen til mig og underrette mig derom.

Trumble. (pegende paa Simonne). Min Søsterdatter —

Lady Pakenham. Ah, er den unge Pige Din Søsterdatter? — Godt — lad det ikke komme udenfor Familien! Og Du, Trim! Du leverer dette Brev til Hendes Maje — nei! til Kammerherren, til Marschallen, til den første Hofdame.

Trumble. Hvad! saa det er virkelig sandt?

Lady Pakenham. Ti stille! ti stille! Siden hun har valgt at tage ind i Dit Huus, tviler jeg ikke om Dit Sindelags Reenhed — endskjøndt Du staaer i et slet Rygte som en Cromvellianer.

Trumble. Jeg!

Lady Pakenham. Destobedre! — det er just godt! Man snakker i eet Hjørne og handler i et andet; det er den eneste Maade, hvorpaa man nu kan blive ved at være tro. — Jeg behøver vel ikke at paalægge Dig den største Omhyggelighed, Underdanighed og Ærefrygt? Der har Du for det første hundrede Guineer, der kommer flere bagefter.

Simonne. Trumble. Saa det er sandt? det er virkelig Dronningen?

Lady Pakenham (med dæmpet Stemme). Ja, mine Venner! — det er Prindsessen af Portugal, Carl den Andens unge Gemalinde, som, trods alle Farer, vil tage til sin kongelige Ægtefælle.

Trumble (forlegen). Saa De troer, at Alt vil gaa godt?

Lady Pakenham. Det er der ingen Tvivl om! England er kjed af Protectoratet — det maa have et Hof, en kongelig Familie, Audiencer, Ordener og Titler — det er uundværligt til dets Lykke. Ved Cromvels Død er Magten kommen i hans Søns, Richards Hænder, og ham bryder man sig ikke stort om. Man siger endogsaa at Armeens Chef, General Monk, har erklæret sig for os og vil blive en Forræder af Pligtfølelse.

Trumble (betænksom). Saa det kan lade sig gjøre? og han kan ikke komme i Uleilighed for det?

Lady Pakenham. Han bliver Hertug og Peer!

Trumble (sagte). Aa, Gud bevares!

Lady Pakenham. Hvad jeg især paalægger Dig, er, at Du ikke lader nogen anden af Adelen komme til at tale med Dronningen inden jeg har talt med hende. De ere alle fulde af de latterligste og meest overdrevne Fordringer. Det gaaer ikke dem som mig — det er ikke Hjertet, Pligtfølelsen, den rene Royalisme — nei, vi Pakenhamer — vi — men nu kommer ogsaa vor Tid — ja, den kommer!

1.

Den ny Regjering strax vor Troskab rigt belønner,
Og naar vi Magten faaer, uhørte Ting skal skee!
Jeg giver Statens Roer til min Mand og mine Sønner,
Mit hele gamle Huus jeg vil bestjernet see!
Jeg faaer igjen et Gods, som skal Tiende bære,
Og Staten bøde maa for de Tab, jeg led!
O, hvor jeg røres ved den Ære
Offret at være
For tro Hengivenhed!

2.

Vil Loven man mod dem, som gjorde Oprør, væbne,
Saa bør man lønne os, der ingenting har gjort;
Jeg med min Slægt begræd den forfulgte Stuarts Skjæbne,
Bad for hans Vaabens Held og lukket holdt min Port.
Nu kan jeg, uden Frygt for en Opstand at bære,
I Rigdom finde Løn for hvad jeg dengang led!
O, hvor jeg røres ved den Ære
Offret at være
For tro Hengivenhed!

(til Simonne og Trumble). Taushed, Hengivenhed og Pligtfølelse — og Jeres Lykke er gjort! (gaaer ud tilhøire).

Fjerde Scene.

Trumble. Simonne (derpaa) **Marcel.**

Trumble (gnider Panden). For Fanden! for Fanden! det lader til at det er Dronningen og at hendes Partie vil gaa af med Seiren.

Simonne. Destobedre! saa er vor Lykke gjort, som den fornemme Dame sagde.

Trumble. Det veed jeg nok — men af Troskab mod mine Grundsætninger — mine forrige Grundsætninger — aa, jeg er bange for at jeg har gjort en forbandet dum Streg.

Simonne. Hvordan det? Hvad feiler Dig? Du seer saa betænksom ud?

Trumble. Det er ingenting — ingenting! (kalder) Marcel! Marcel!

Marcel (kommer løbende). Hvad er det? hvad vil De mig?

Trumble. Hør, min Søn! Du maa løbe hen til Sheriffen — han boer et godt Stykke herfra — men ethvert Barn kan vise Dig Veien.

Marcel. Det har ingen Nød.

Trumble. Han er baade Øvrighedsperson og Chirurgus — det er muligt, at han ikke er kommen hjem eller at de ikke har givet ham et Brev, som Mr. Trumble har bragt ham for lidt siden. Det beder Du om at faae tilbage — forstaaer Du?

Marcel. Meget godt.

Trumble. Det ligger maaskee endnu paa Bordet, hvor jeg lagde det. Bring mig det paa Øieblikket tilbage og vi ere frelste.

Marcel (forbauset). Frelste!

Trumble. Løb, men anstil ikke Betragtninger. Skynd Dig, skynd Dig! brug Dine Been! (Marcel løber). Du, Søsterdatter — (seer at den ene Fløidør i Baggrunden bliver aabnet). Døren aabnes! Hendes Majestæt staaer op — Dronningen kommer!

Simonne (fjeleglad). O, hvor jeg fornøier mig —

Trumble. Saa? ja nu skal Du nok see at det er Tid at fornøie sig. Skynd Dig at løbe hen til Mylady Pakenham — Siig Hendes Naade, at nu kan hun faae Audients.

Simonne. Ja, Moerbroer!

Trumble (skyder hende ud af Døren). Rap Dig, Barn! rap Dig dog. Skulde man troe, at disse Mennesker komme fra Frankrige? — der er slet ingen Bevægelighed i dem — nei, da er jeg anderledes smidig. — Aa Gud bevares! der er allerede Marschallen, Kammerherren, og Dronningen — Dronningen selv — Og jeg som ikke under Cromvel har været vant til at see — (krummer sig meget ærbødig).

Femte Scene.

Greven. Francine. Trumble.

Greven (som har givet Francine Armen, faaer Øie paa Trumble, der næsten bøier sig til Jorden). Hvad er det, Mr. Trumble? hvad skal den Stilling betyde?

Trumble. Det er den eneste, der sømmer sig for mig! — Jeg veed det, Deres Excellence! jeg veed det Hele.

Greven. I saa Fald — Taushed!

Trumble. Jeg tier ogsaa allerunderdanigst! Men mit Huus, min Familie, mine Folk — Alt staaer til den høie Dames Tjeneste.

Francine (forbauset). Til min Tjeneste?

Greven (sagte til Francine). Tag imod Alt, men siig ikke et Ord! (Francine gior en naadig Bevægelse). Det er meget godt.

Trumble. For Resten er her et Brev fra Mylady Pakenham — det er den allerædeligste Dame her i Byen; hun har allerede været her for at være tilstede ved Audientsen som Deres —

Greven. Det er nok! De overleverer Brevet.

(Trumble gaaer hen imod Francine, kaster sig paa det ene Knæ og overrækker hende Brevet).

Greven (sagte til Francine, der staaer som forstenet). Tag imod det og læs!

Francine (læser). „Man vil ikke vise sig for Dem af Frygt for at tildrage Dem Uindviedes Blikke, men De er kjendt; et Tegn, et Vink og man vil fynke for Deres Fødder; et Ord og tyve tusinde, tredive tusinde Guineer ere til Deres Tjeneste; man bønfalder alene om den Lykke at maatte bringe dem." (sagte til Greven). Det forsikrer jeg Dem, at dersom jeg forstaaer et Ord af alt dette —

Greven (sagte). Det behøves ikke (høit til Trumble). Hendes Naade vil modtage Mylady — Lad os være ene!

Trumble. Endnu en Naade — den største af alle Naader! Tillad at jeg kysser Slæbet paa Deres Kjole.

Greven. Hendes Naade tillader mere — hun vil række Dem sin Haand — (sagte til Francine). Ræk ham Haanden! (Francine rækker sin Haand til Trumble, som kysser den). Den, der har berørt denne Haand, er adlet — Reis Dig, det kongelige Slots første Huushovmester, Baron af Barrigull!

Trumble (sagte). Jeg! — Baron! — O, Cromvel — dersom Du saae mig i dette Øieblik! (frigende). Dronningen leve!

Greven. Stille! stille! og forlad os. (Trumble gaaer efter at have hilset med største Ærbødighed).

Sjette Scene.

Francine. Greven.

Francine (seer sig om med største Forundring). Men hvad skal alt dette betyde?

Greven. Jeg har holdt mit Løfte. Jeg haaber, at De, siden De steg i Baaden med mig, ikke har savnet den dybeste Ærbødighed.

Francine. Det er sandt! — Vi have hver sit ved en lang Gang adskilte Værelse, og ikke et eneste Ord om Kjærlighed, — Det havde jeg ikke troet. Men De har lovet at sige mig Alt naar vi kom til England, og nu ere vi der.

Greven. De har Ret; saa hør hvad jeg har at sige Dem og pas paa at De ikke glemmer noget af det. (seer at hun staaer). Ah, sæt Dem; det er meest passende ifald der kom Nogen. (Francine sætter sig). For det første: Veed De at der for nogle Aar siden var en Konge i England, som kaldtes Carl den Første?

Francine. Nei, det veed Gud jeg ikke veed. Men han havde jo et deiligt Land og altsaa kan jeg tænke, at han maa have været meget lykkelig.

Greven. Tvertimod; hans egne Undersaatter dømte ham til Døden og hans Familie har været landsforviist i elleve Aar.

Francine (forundret). Aa Snak! — er De ogsaa vis paa det?

Greven. Ligesaa vis derpaa, som paa at hans Søn, som kaldes Carl den Anden, er for en Maaned siden gaaet iland i England, for at tilbageerobre sit Rige.

Francine (naiv). Gud give at han maa faae det. Men hvad kan det angaae mig?

Greven. Det skal De nu faae at vide. Carl den Anden er formælet med en portugisisk Prindsesse, som jeg skylder underfaatlig Lydighed —

Francine. Rigtig! — De har fortalt mig, at De er en portugisisk Adelsmand.

Greven. Dronningen vil ikke længer leve adskilt fra sin Gemal — Vi have raadet hende til at afvente det heldige Udfald af Kongens Bestræbelser enten i Frankrige eller i Holland, men forgjæves — hun vilde dele hans Skjæbne og Farer.

Francine. Det kan jeg lide hende for — det er en brav Kone! Men hvad kommer det mig ved?

Greven. Nu ere vi ved det. Det kom an paa at skuffe de engelske Krydseres Aarvaagenhed og, naar hun var landet, at føre Richards og Parlamentets Spioner paa Vildspoer. Naa, — Dronningen er af en beskeden fransk Fiskerbaad sat i Land i Skotland, medens De er bragt til den engelske Kyst af et stolt portugisisk Krigsskib, og det saa snedigt at Brighton og hele Omegnen allerede veed, at Prindsessen af Portugal, Carl den Andens Gemalinde, hemmelig opholder sig i dettne Gjæstgiversted.

Francine (efter et Øieblik Taushed). Naa, og saa?

Greven. Og saa? — alle Tropperne, alle Constablerne, hele Rigets Politie samler sig nu paa denne Kant — og som en Følge deraf kan den virkelige Dronning reise ganske rolig og komme til sin Gemal.

Francine. Og dersom man nu imidlertid arresterer os?

Greven. Det haaber jeg at man vil — og jeg er beredt paa det.

Francine (urolig). Ja, men jeg er ikke beredt paa det, og jeg vil vide, hvad der saa bliver af.

Greven. Jh, saa bliver der af, — at De kommer til at reise til London — meget mageligt — omgivet af den største Opmærksomhed — i en smuk Vogn med fire Heste for — og De holder jo meget af at kjøre i Karet —

Francine (glad). Med fire Heste for?

Greven. Maaskee otte — desuden bliver De naturligviis eskorteret.

Francine. Og saa?

Greven. Ja saa — naar vi have vundet den tilstrækkelige Tid, eller maaskee endogsaa før, — saa siger jeg Sandheden og — Dronningen af England bliver igjen Francine Camusat. Men da man aldrig kommer i Berørelse med Høihed uden der hænger lidt ved — saa indbringer Deres Majestæt Dem dog altid de belovede halvtredsindstyvetusind Franker, som De putter i Deres egen Lomme.

Francine (glad). Virkelig?

Greven. Alle Dronninger have Naalepenge!

Francine. Det er deiligt! Og hvad har jeg saa at gjøre?

Greven. Det har De allerede seet! De lader Dem offre Røgelse, tilbede, knæfalde — og ødsler til Gjengjæld med Berømmelser og Taksigelser — De rækker med Glæde Haanden til Kys — udoser naadige Smiil til enhver, som seer paa Dem, — giver Løfter til dem, som ville have Løfter, og Ordener til Alverden. Men Taushed fremfor Alt, endogsaa for dem, der vise sig som Deres meest begeistrede Venner. Disse adelige Familier, hvis Fordringer, Forfængelighed og Paatrængenhed altid skade dem, som de netop ville vise deres Hengivenhed — (seer Lady Pakenham træde ind). Tys — det begynder allerede! (høit). Jeg har den Ære at forestille Deres Majestæt Mylady Pakenham! (til Francine). Et naadigt Smiil.

(Francine smiler til Lady Pakenham).

Syvende Scene.

De Forrige. Lady Pakenham.

Lady Pakenham (meget rørt). Ah, — Deres Naade! ah, Deres Majestæt! min Overraskelse, min Glæde, min Følelse — Jeg havde en Tale paa mine Læber, men — den er borte! Følelsen har gjort mig stum!

Greven. Det er et Slags Veltalenhed som har sit store Værd — og den Veltalenhed, som Hendes Majestæt sætter største Pris paa. (til Lady Pakenham som vil til at besvime). Mylady! hvad er det De gjør, Mylady! vil De besvime i Dronningens Nærværelse?!

Lady Pakenham (kommer pludselig til sig selv). De har Ret! — Etiquetten! — Jeg troer, at jeg har den Ære at tale med Grev Elvas — Marquis af Villareal og Hendes Majestæts, den nye Dronnings Paarørende?

Greven. Meget rigtigt! — Det er mig, som ifjor var saa lykkelig at mødes i Breda, hvor jeg var med Kong Carl den Anden, med Hans Herlighed Lord Pakenham og Gemalinde, Mylady Pakenham.

Lady Pakenham (til Francine). Deres Majestæt havde endnu ikke dengang forladt Portugal.

Greven. Hendes Majestæt var neppe dengang formælet. Det er første Gang at Hendes Majestæt behager at vise sig iblandt Allerhøistsammes troe Undersaatter i England.

Lady Pakenham. Jeg brændte ogsaa af Begjærlighed efter at være den Første som bragte Hendes Majestæt min Troskabseed — thi hele Adelen her i Omegnen lurede paa at berøve mig denne Ære — o, de vilde briste af Ærgrelse, dersom de erfarede alle de smigrende og naadige Udtryk, hvormed det har behaget Deres Majestæt at bære mig.

Francine (sagte til Greven). Jeg har jo ikke endnu sagt Noget!

Greven. Det er det De skal sige — bliv bare saaledes ved!

Lady Pakenham. Ah, jeg vil bevare Erindringen derom til min Grav. Jeg tør siae, vi have fortjent det, formedelst vor urokkelige Hengivenhed for det forjagede Kongehuus. Lord Pakenham, min Ægtefælle, har under Tronrancrens Regjering gjort sig bemærket ved en haardnakket Taushed, der allerede maatte stemple ham som en Oprører — han har gjort endnu mere, han har opholdt sig paa Landet og aldrig ladet sig see. Jeg tør ogsaa haabe, at disse elleve Aars Hengivenhed og Tjeneste ikke ville være uden Frugt — og at Deres Majestæt vil værdiges at tænke paa ham, saasnart der bliver en Ministerpost ledig. — Jeg var første Hofdame hos den høisalige Dronning — jeg beder ikke om Noget for mig selv — ikke om Noget uden min Post og de Rettigheder og Indkomster, der vare den tillagte —

Greven (med en bifaldende Bevægelse). Men De er altfor god!

Lady Pakenham. Men saa tillader jeg mig ogsaa derimod at bønfalde om et Regiment for min ældste Søn og Sr. Andreasordenen for de to andre — og hvad de tre yngste angaaer — for hvis ungdommelige Hengivenhed jeg vil være Borgen — jeg foreslaaer dem med Tillid til at blive Pager hos Deres Majestæt.

Francine. De har ikke flere Paarørende?

Lady Pakenham. O, Deres Majestæt — jeg føler dybt alt det Naadige, det Høie, det sande Kongelige, der ligger i dette Spørgsmaal.

Ottende Scene.

De Forrige. Trumble (siden). Simonne.

Trumble (kommer løbende). O, De komme! — de komme!

Lady Pakenham. Hvem? hvem?

Greven (sagte med Glæde). Mon man vil arrestere os.

Trumble. Adelen stimler til fra alle Kanter.

Greven (sagte, bedrøvet). O, ikke andet —

Trumble. De høie Personer forsamle sig derinde i min store Spisesal for at vente paa Deres Majestæt.

Lady Pakenham (sagte til Trumble). Taabelige Menneske! — Du har da ladet dem vide —

Trumble (sagte til Lady Pakenham). Nei — nei — de komme af dem selv.

Lady Pakenham. Der er, som jeg sagde, et Bevis paa at Sagerne staae fortræffeligt.— Ja, de ville overøse Deres Majestæt med Taler og Anmodninger, som jeg ønskede at forskaane Dem for.

Greven. Det er umuligt! — Dronningen maa modtage dem.

Francine (halv høit). Troer De? — Og hvad skal jeg sige til Dem?

Greven (ligeledes). Altid det samme.

Francine (ligeledes). Det er ikke vanskeligt. (høit). Men modtage Adelen saaledes, — i Reisedragt? — Jeg seer snarere ud som en Sygpige end som en Majestæt — min Kjole er saa forjadsket — (Greven gjør Tegn til hende, hun siger halv høit). Forjadsket — ja, det hedder det.

Lady Pakenham. Ikke andet? — Jeg har tænkt paa Alt og befalet den unge Pige, som kom for at berette mig at jeg kunde have den Lykke at see Dronningen —

Trumble (stolt). Min Søsterdatter!

Lady Pakenham. At hun skal modtage en af mine Hofdragter — (til Simonne, som kommer fra høire Side med nogle Æsker.) Bring det ind i Dronningens Værelse. (til Francine.) Jeg har ogsaa ladet hende modtage noget af min Hovedpynt —

Francine (sagte). Som ikke vil klæde mig.

Lady Pakenham (til Simonne, som er ved Døren). Lad Æsken med min Toque blive her. (Simonne lader en Æske staae og bærer de andre ind i Værelset tilhøire, hvorpaa hun kommer tilbage.) Den er efter allernyeste Mode — jeg har faaet den fra Frankrige.

Francine (levende). Aa lad mig see. Jeg skal strax sige Dem om der er Smag i den — for det Første maa man vide fra hvilken Modehandel — (et Blik af Greven standser hende.) Fra hvilken Modehandel er den?

(Imidlertid er Simonne kommen tilbage og har aabnet Æsken, hvoraf hun optager en Toque, som hun bringer Lady Pakenham.)

Quintet.

Lady Pakenham.
See, behager denne Toque Deres Majestæt?

Francine (betragter den med Kjendermine).
Lad see — ja, den er meget smuk!
(sagte, med et Blik paa Lady Pakenham.)
Den paa et engelsk Ho'de
Kan just ikke klæde saa flet.

Lady Pakenham (til Simonne).
Kom, mit Barn!
(til Francine.)
Hun er fransk og veed hvad der er Mode,
Saa jeg nok skal faae fat den net!

Francine.
Jeg heller selv mig pynter.

Greven (standser hende).
Hendes Tjeneste her
De, som Dronning, modtager med den største
Glæde.

Francine (sagte til Greven).
Men hun ugler mig skrækkeligt ud!

Greven (sagte til hende).
Alt vil klæde
Den, som er saa smuk.

Lady Pakenham (sætter Toquen paa Francine).
Den guddommelig er!

(til Simonne.)
Barn! Du en Naal maa sætte der!

Simonne (nærmer sig).
Hvilket Held! en Dronning jeg smykker.

Francine (uden at see paa hende).
Pas paa, at mit Haar Du ei trykker.
(strigende.)
Nei, hvor klosset! — av! Du stukket mig har.

Simonne (forvirret).
Det var Angsten!

Lady Pakenham.
Kommer hun med Svar!?

Trumble.
Hvad for noget? Du svare tør Din Monarkinde?!

Simonne (seer i Veiret og gjenkjender Francine).
Min Gud! seer jeg ret? — nei — nei — jeg troer at finde
Megen Lighed med En, — ja, det er Dem!

Greven. Francine.
Simonne! o vee!

Francine (sagte).
Hun styrter mig fra Tronen før jeg den faaer at see!

Francine. Greven.
Skrækken mig forstener;
Thi hvis kjendt { jeg / hun } er,
Strax sig Alt forener
Til vort Uheld her.
Dersom Lykken sviger,
Om et Øieblik
{ Jeg / Hun } fra Tronen stiger
Ned i { min / sin } Boutik!

Simonne.
Ak, mig Skræk forstener;
Jeg forløb mig her,
Thi den, som jeg mener,
Hun dog vist ei er.
Man dog vel undviger
Ei fra en Boutik
Og til Dronning stiger
I et Øieblik?

Lady Pakenham. Trumble.
Skrækken mig forstener!
Raser Pigen der?
Hvem er det, hun mener
At vor Dronning er?
Om for hvad hun siger
En Rivaf jeg fik?
Ak, min Uro stiger
Med hvert Øieblik?

Trumble (til Simonne).
Kom her, forklar Dig strax!

Lady Pakenham.
Kjender Du Monarkinden?

Simonne.
Jeg? nei — ja — nei!

Lady Pakenham.
Maaskee Du hende saae
Ved sit Hof?

Simonne.
Jh, ja vist!

Lady Pakenham.
Du snakker hen i Vinden.

Simonne.
Nei det var —

Lady Pakenham.
Saa sig, hvor?

Simonne.
Aa —
Da hun stod i Modeboutiken.

Lady Pakenham (forfærdet).
Gud bevares
Staaer en Dronning i Boutik!

Trumble.
Dit Liv kan ikke spares;
O, Du vist paa Schafottet bliver bragt!

Greven (rolig).
Nei, det var Synd, da hun Sandhed har sagt.

Simonne. Lady Pakenham. Trumble.
Nei, hvad maa jeg dog høre?
Saa { jeg / hun } har Sandhed sagt?

Francine.
Ak, hvad skal jeg nu gjøre?
Farvel, min Herskermagt!

Greven.
Jeg vil dem Alt affløre.

Simonne. Lady Pakenham. Trumble.
O, saa lad os da høre!

Greven.
Da jeg kom til Calais jeg Englands Dronning fandt
I en Modeboutik, hvor for speidende Blikke
Hun baade sikker var og Tilhængere vandt
Til jeg i Søen kunde stikke.

Francine (sagte).
Hr. Greven lyver jo charmant!

Lady Pakenham.
Jeg vidste nok, at en Sypige ikke
Et saa kongeligt Væsen kan faae.

Francine (sagte).
Jo, hun forstaaer sig godt derpaa!

Trumble (til Francine).
Ak, lad hende tiltalt ei blive!

Lady Pakenham (ligeledes).
Forlang dog ei den Frækkes Død!

Francine (med Værdighed).
Jeg vil tilgive
Hvad hun forbrød!

Da for Resten jeg har
Saa min egen Idee om Modehandlerinder
Og troer, hos dem især Talent og Dyd man finder:
I Protection jeg dem alle taer!

Francine.

Robet nær vi vare;
Modet mig forgik!
Held mig, at den Fare
Saa han fjernet fik.
Men af denne Ære
Alt nok jeg nu har;
Hvor jeg glad skal være
Naar jeg Affked taer!

Lady Pakenham. Simonne.

Saae Fjendernes Skare
Det himmelske Blik
Da svandt hver en Fare,
Til hende den gik!
Stor Naade og Ære
Alt viist mig hun har;
Hun Dronning maa være,
Den Sag er jo klar.

Greven.

Nær robet vi vare;
Ved List jeg dog fik
Afvendt denne Fare —
I Fælden de gik.
Men glad jeg vil være
Naar seiret vi har,
Thi Kronen at bære
Paa Krafterne taer!

Trumble.

Saae Fjendens Skare
Det Engleblik,
Hun Seiren fik.
Mit Huus stor Ære
Alt viist hun har;
Hun Dronning maa være,
Den Sag er klar!

Greven (til Trumble, efter at han har talt med Francine).
For Dem at vise sin kongelige Naade,
Vil Majestæten hædre Dem, Hr. Vært!

Simonne. Trumble.
O, siig med hvad; thi det er mig en Gaade!

Greven.
Hun har til Kammerdame Simonne begjært!

Lady Pakenham (forbauset).
Kammerdame! hun!

Simonne.
Men dette høie Embed skal være svært!

Trumble.
Det er for stor en Naade!

Francine (sagte til Greven).
Men siig mig hvad De tænker paa?
Hun aldrig kan for Dame gaa!

Trumble.
Hendes Kjæreste er en Fyr, som ogsaa blive kan
En meget dygtig Mand.

Francine.
Hendes Kjæreste!
(sagte)
O Gud! hvor mit Hjerte heftigt slaaer!
(høit.)
Og det er?

Simonne.
Den Matros, De talte med igaar.

Francine (heftig).
Marcel! — Du ham paa ingen Maade faaer.

Simonne.
O Gud!

Francine.
Paa ham ei meer Du tænke skal.

Greven (sagte til Francine).
Men er De gal?

Franine (sagte, men heftig til Greven).
Jeg blive vil hans Kone
Og dersom ei De sikkrer mig det Held,
Strax jeg forlader Englands Trone —
Tag Alt, naar kun jeg beholder Marcel!

Greven.
Min Gud, saa ti!
(høit til Trumble.)
Dronningen mener,
At en saa fornem Dame anstændigst forener
Sig med en Greve — og et Gods.

Trumble (til Simonne).
Ja, Du kan for Din Rang ei tage en Matros —
Kan Du vel?

Simonne.
Skal jeg siige min Mening
Saa troer jeg ei, at saadan en Forening
Nu kan være passende for os.

Francine (sagte).
Stakkels Marcel! jo der traf Du den Rette!

Greven (sagte til Francine).
Er jeg ei Diplomat? Blot ved et Ord jeg kan
Sikkre Dem Tronen og en Mand.

Lady Pakenham.
Da Adelen kommer, fordrer Etiquette
At Deres Majestæt gjør Toilette!

Francine.
Simonne! kom da med; thi Du fra nu af maa
Bestandig følge mig —
(sagte.)
for ei til ham at gaae!

Francine.
Robet nær vi vare,
o. s. v.

Lady Pakenham. Simonne.
Saae Fjendernes Skare,
o. s. v.

Greven.
Nær røbet vi vare,
o. s. v.

Trumble.
Saae Fjendens Skare,
o. s. v.

(Greven byder Francine Armen. Idet hun gaaer giver hun Trumble et naadigt Vink med Haanden og siger et Par Ord til Lady Pakenham, som svarer med dyb Reien. Da hun og Greven ere traadte ind i Værelset tilhoire følger Simonne efter dem.)

Niende Scene.

Trumble. Lady Pakenham.

Trumble (begeistret). Aa, Hendes Majestæt er en Engel! — hun udnævner min Søsterdatter til Kammerdame.

Lady Pakenham (sagte). Den Udnævnelse maae vi ellers faae berigtiget. (høit.) Jeg har et Ærinde fra Dronningen til Adelen — Du sagde, den var her.

Trumble (peger mod Baggrunden). I den store Spisesal.

Lady Pakenham. Jeg skal melde, at Hendes Majestæt vil modtage dens Opvartning. — Men dersom vi, medens de endnu vente paa det heldige Udfald uden at turde vove noget — dersom vi To fremskyndede Tildragelserne?

Trumble. Hvorledes?

Lady Pakenham. I denne lille By, som er aldeles kongeligsindet og hvori der ikke er en presbyterianst Soldat, kunne vi meget godt, uden at have noget at frygte, vove et dristigt Skridt, som vil bedække os med Hæder — Lad der ringe med Kirkeklokkerne.

Trumble. Jeg!

Lady Pakenham. Jeg skal befale det paa Dine Vegne. Der er ingen Tvivl om, at der da vil blive saluteret fra det portugisiske Krigsskib.

Trumble. Tag Dem iagt! tag Dem iagt! Lad os ikke forløbe os — det kunde gaae galt!

Lady Pakenham. Vist ikke — Sheriffen ligger jo og flakker om paa Landet hos sine Patienter — ham ere vi sikkre nok for, naar der Ingen udtrykkelig har sendt Bud efter ham —

Trumble (sagte). Aa Gud hjælpe mig.

Lady Pakenham. For at han skulde hente Soldater fra Omegnen — og hvem skulde vel have forraadt os?

Trumble (stjælvende). Ja, hvem?

Lady Pakenham. Jeg har saamæn ikke gjort det.

Trumble (som før). Ja, jeg saamæn ikke heller! (sagte.) Aa, det forbandede Brev — gid jeg bare havde det igjen.

Tiende Scene.

De Forrige. **Marcel** (løbende).

Marcel. Naa, her er jeg — aa, hvor jeg har løbet — see her — her er Deres Brev!

Trumble (snapper det og stikker det i Lommen). Kongen leve! — nei — hvad jeg vilde sige — Dronningen leve! (sagte til Marcel, som vil tale.) Hold Din Mund!

Lady Pakenham. Men hvad skal det betyde?

Trumble. Ingenting — saa at sige ingenting! — prægtige Efterretninger! Himlen vil lade den gode Sag seire. Vi ville fyre, vi ville ringe, vi ville vise vor Monarkinde al den Hæder, som hende tilkommer. — Og hør — jeg vil have at mit hele Huus skal staae i Gevær!

Lady Pakenham. Det er rigtigt — det er meget rigtigt! Hendes Majestæt maa have en Æresvagt!

Trumble (søger en Carabin op; til Marcel). Der, tag min Carabin!

Marcel (forbauset). Jeg!

Trumble. Vær ikke bange — den er ikke ladt — den er aldrig ladt.

Lady Pakenham (til Marcel). Du har Post ved denne Dør. Din Ordre er, at Du staaer der — at Du præsenterer Gevær for Hendes Majestæt — at Du ikke lader Nogen gaae ind uden hendes eller min Tilladelse — og fremfor Alt, at Du ikke forlader Din Post — ellers bliver Du stillet for en Krigsret. Præsenteer Geværet. (Marcel præsenterer.) Det er godt! (gaaer.)

Ellevte Scene.

Marcel (paa sin Post). **Trumble** (sladdrende med ham).

Trumble. Naa, min Søn! — det er mærkværdige Tildragelser!

Marcel (nærmer sig til ham). Saa det er sandt?

Trumble. Bliv paa Din Post! (Marcel stiller sig atter ved Døren.) Ja, min Søn! det er sandt; jeg har seet denne store Dronning, som selv satte sig her paa denne Stol.

Marcel. For Fanden! jeg gad ogsaa gjerne seet hende.

Trumble. Du vil snart blive saa lykkelig; thi hun er der inde for at pynte sig — hun bliver opvartet af min Søsterdatter, som hun har udnævnt til sin Kammerdame.

Marcel (nærmer sig). Nei, hvad siger De?

Trumble. Bliv paa Din Post! (samme Spil.) og jeg er bleven første Huushovmester over over de kongelige Slotte, Baron af Bariqull.

Marcel (forbauset). De er Fanden heller!

Trumble. Jo, jeg er — men det har ikke gjort mig hoffærdig. — Det er sandt,

jeg har en bedrøvelig Nyhed til Dig, stakkels Fyr! — Du kan ikke mere faae min Søsterdatter.

Marcel. Og hvorfor ikke?

Trumble. Dronningen er ikke for det, og vi ere heller ikke for det.

Marcel. Men af hvad Aarsag?

Trumble. Af den Aarsag at vor Rang er meget høi og Din er meget lav.

Marcel. Hvad? — Det siger De, som har tjent under Cromvel, — en Puritaner, der forlanger at alle Mennesker skulle være lige.

Trumble. Meget rigtigt! — Jeg vil have at alle Mennesker skulle være rige og have en Rang — saadan er det jeg forstaaer at de skulle være lige, men saadan er Du det ikke.

Marcel (vred). Men har jeg hørt Mage — (fatter sig.) Det er ikke for Sagen selv — thi det er mig ligegodt enten jeg er gift eller Ungkarl — men det, der ærgrer mig, det er, at baade i Frankrig og i England er der Ingen som vil have mig fordi jeg ikke er rig nok.

Trumble. Trøst Dig, min Søn! Dronningen er eiegod, og beder Du hende om Noget, om det ogsaa er nok saa lidt — om at blive Marquis eller Lord — jeg er vis paa Du bliver det.

Marcel. Det ville vi see.

Trumble. Og saa give vi Dig vort Samtykke paa Dieblikket.

Marcel. De er altfor god — mange Tak.

Trumble. Det er mig, der skal takke fordi Du løb efter Brevet.

Marcel. Ikke at takke for — Sheriffens gamle Huusholderske vilde ikke give mig det, men jeg sagde, at jeg maatte have det til Mr. Trumble, som havde bragt det, og at dersom jeg ikke fik det —

Trumble. Godt, min Søn!

Marcel. Naa, naa, sagde hun, bliv ikke hidsig; jeg saae at Sheriffen lagde det der i Skuffen — og saa tog hun og flyede mig det.

Trumble (forfærdet). Hvad for noget! — Sheriffen havde været hjemme!

Marcel. Ja vist havde han.

Trumble. Han havde læst det!

Marcel. Formodentlig.

Trumble (rager i Lommen og tager Brevet op). Ja, det er brækket — det har været aabnet!

Marcel. Men hvad gjør det? — nu har D det jo!

Trumble. Hvad det gjør? — Aa, Gud hjælpe mig! — hvor skal jeg hen? — Hør, min Søn! Du maa —

(Klokkerne begynde at ringe.)

Marcel. Jeg tør ikke — jeg maa passe min Post. Hører De ikke!

Trumble (forstrækket). Aa, jeg arme Mennesk! hvad skal alt dette blive til!

(Kanonerne tordne og Trommerne gaaer. Døren tilhøire aabnes saavelsom Dørrene i Baggrunden. Marcel præsenterer for Francine, som i Høidragt og ved Grevens Haand, gaaer henimod Salen i Baggrunden. Lady Pakenham, som aabnede Salen, viser sig i Spidsen for Adelen. Alt steer under et meget brillant Forspil.)

Tolvte Scene.

Lady Pakenham (meldende). Dronningen, mine Damer!

(Idet Francine gaaer forbi Marcel, udstøder han et Skrig og taber Geværet. Han gjør en Bevægelse for at ile hen til hende, men Greven bemærker det og stynder sig ind i Salen med Francine. Dørrene i Baggrunden blive hurtigt lukkede efter dem.)

Trettende Scene.

Marcel (alene, i heftig Bevægelse).
O min Gud! hvad er det!?
Er det ei Trylleri? — har jeg ogsaa seet ret?

Romance.

1.

Var det kun en Drøm, som fremstilled
Den Engel, som mit Hjerte vandt?
Er hun mig nær? — o, skjønne Billed
Du som et Lynglimt kom og svandt.
Men dine Smykker, som mig blænde —
Denne Høihed, som mig Skræk indjog —
Det stolte Blik, hun kold opslog —
Nei, jeg har drømt; det var ei hende —
Mit Hjertes Længsel mig bedrog!

2.

Saa kold og stolt hun kunde ikke
Gaae forbi sin trofaste Ven,
Naar Glæden straaler i hans Blikke
Ved at skue hende igjen.
Men Øiet maatte hun bortvende
Og Rødmen over Kinden jog —
Min Gud! jeg dog feil ikke tog!
Jeg har ei drømt — var det ei hende,
Saa heftigt ei mit Hjerte slog!

(seer at Døren aabnes.) Der kommer Nogen — Døren lukkes op — Ah, det er hende! (stynder sig hen paa sin Post.)

Fjortende Scene.

Marcel. **Francine** (talende til nogle Damer som træde ind med hende).

Francine. Jeg maa bede om et Dieblikks Hvile — Lady Pakenham vil forestille min Person. (Damerne neie dybt og gaae atter ind i Salen.) Endelig er jeg da sluppen fra Greven, hvis Øine uophørlig forfølge mig — han har nu nok at gjøre med at foranstalte Festen. O, hvor min høie Stand er trættende — især naar man ikke er vant til den — Alle bede de om Privat-Audientser — (seer Marcel, som præsenterer Gevær for hende.) der er En, som ikke beder om nogen, og som maaskee dog gjerne vilde have en.

Duet.

Marcel (paa Post).
Jeg staaer —
Francine (sagte).
Ak, han staaer —
Marcel.
Som en Steen.
Francine.
Reent forstemt!
Marcel (gjør et Skridt).
Fremad marsch!
Francine.
Han faaer Mod!
Marcel (standser).
Jeg kan ei!
Francine.
Det var slemt!

Francine.
O, hvor mit Hjerte bæver!
Han skotter nu herhen —
Jeg som i Himlen svæver,
Jeg har ham jo igjen!

Marcel.
O hvor mit Hjerte bæver!
Hun skotter mildt herhen —
Jeg som i Himlen svæver,
Hun er jo her igjen!

Marcel (sagte).
Jeg tør, som Skildvagt, mig ei fjerne
Fra min Post, for saa blier jeg skudt!
Francine (skotter sjelmsk hen til ham).
Han kommer ei — men vilde gjerne!
Marcel (iler hen imod hende).
Ja vist! det er min sjelmske Glut!
Francine (i Forstindetone).
Har Du, Skildvagt! Noget at begjære?
Marcel (forstemt).
Nei, det maa dog ei hende være!
Francine mig strax havde kjendt.
Francine.
Den stakkels Fyr, han er alt vendt
Mismodig til sin Post tilbage.
(Med Værdighed.)
Naa, Soldat! træd kun frem! hvis et Bønskrift Du har
Jeg vil det i Naade modtage!
Marcel (sjeleglad, sagte).
O, det hendes blide Stemme var!
Francine (coquetterende).
Skjælver Du af Angst?
Marcel (nærmer sig).
Nei, af Glæde;
Thi skjønt jeg seer Dem stolt fremtræde —
Francine.
Nu vel?
Marcel.
Jeg dog strax — ja —
Francine.
Bliv kun ved!
Marcel (heftig).
En troløs Pige gjenseer —
(fatter sig.)
vær ei vred —
I Deres Majestæt. — Ja, Væxten er den samme.
Francine (anstiller sig overrasket).
Ei!
Marcel.
Hendes Øine saadan flamme.
Francine (smilende).
Ja saa!
Marcel.
Og saa smukt som De hun leer!
Francine.
Hvilken Snak!
Marcel.
Kort sagt, naar Dem jeg seer,
Jeg har et Billed uden Lige —
Francine.
Og af hvad?
Marcel.
Af en deilig og elsket Pige!
Francine (coquetterende).
Synes Du?
Marcel (lidenskabelig).
Og naar saadan De staaer
Jeg ei at dølge meer formaaer,
At Du — at De — at Du —
Francine (med Strenghed).
Til Din Post strax Du gaaer!

Marcel.
O, jeg Ulykkelige!
Tabt min Forstand jeg har,
Da for min utro Pige
Dronningen selv jeg taer!

Francine.
O, for sin tabte Pige
Ømhed endnu han har;
Ak, gid jeg nu hans Lige,
Men ikke Dronning var!

Marcel (med Følelse).
O, høie Dronning! tilgiv mig min Brøde,
Men endskjøndt Livet staaer paa Spil,
Føler jeg, ved Deres Blik at møde,
Langt mindre Frygt end Kjærligheds Ild.
De Andres Ydmyghed De skylder
Den Rang, hvormed De er beklædt,
Men jeg en Andens Skjønhed hylder
Paa Knæ for Deres Majestæt!

Marcel.
O, jeg Ulykkelige!
Tabt min Forstand jeg har
Da for min utro Pige
Dronningen selv jeg taer!

Francine.

O, for sin tabte Pige
Ømhed endnu han har;
Ak, gid jeg nu hans Lige,
Men ikke Dronning var!

Francine (glemmer sig næsten).
Saa Du elsker hende?

Marcel (ildfuldt).
Med en Varme,
Som jeg ei beskrive kan.

Francine.
Men hun vil sig ikke forbarme
Og gjøre Dig til Ægtemand?

Marcel.
Ak nei, hun vil mig kun glemme!

Francine.
Saa hun er falsk?

Marcel.
Som Havets Speil!

Francine.
Hvem siger det?

Marcel.
Mit Hjertes Stemme
Og hendes Svig.

Francine (heftig).
Nei, Du tog feil!
(sagte, stærk bevæget.)
Ak, naar saa haardt han mig anklager,
Jeg glemmer Tronen og hvo jeg er.

Marcel (ligeledes).
Nu igjen mig Hjertet bedrager;
Min Francine seer jeg her!

Francine (forglemmende sig).
Marcel! hør mig, Marcel!
(standser.)
Himmel! jeg mig forløber.

Marcel (ude af sig selv).
Det var hendes Stemme igjen!

Francine (sagte).
Jeg har min Medgift tabt ifald jeg nu mig røber!

Marcel (i stærk Bevægelse).
De kaldte jo paa mig!

Francine (forlegen).
Høist naturligt, min Ven!
Jeg hørte før af Barten Dit Navn!

Marcel (kaster sig benrykt paa Knæ).
Spot ei meer,
Thi min Francine kun i Dronningen jeg seer.

Francine.
Min Kraft lod sig bøie
Af Kjærligheds Lyst;
Hans speidende Øie
Har læst i mit Bryst.
Min Elskov nu river
Med Vælde mig hen
Og jeg overgiver
Mig salig til den!

Marcel.
Du maatte Dig bøie
For Kjærligheds Røst;
Mit speidende Øie
Har læst i Dit Bryst!
Min Elskov nu river
Med Vælde mig hen
Og jeg overgiver
Mig salig til den!

(Marcel griber hendes Haand; i det samme aabnes Døren i Baggrunden.)

Femtende Scene.

De Forrige. Greven, Lady Pakenham Simonne, Trumble, adelige Herrer og Damer samt Borgerfolk.
(Alle staae forbausede.)

Finale.

Alle.
En Matros for Dronningen knæler!!

Simonne, Trumble.
Hvad, Marcel?

Greven (iler hen til Francine, sagte).
Ei et Ord.
(høit.)
Dette Syn mig henrev!
En Naade ham tilstaaet blev
Og see — en hellig Ild ham besjæler!

Francine (smilende).
Meget rigtigt!
(sagte.)
Men denne Ild
Jeg ei for Alting dæmpe vil.

Greven (sagte til Francine).
Gjør mig det dog ei altfor broget!

Trumble.
Ei Marcel! vi maaskee
I Dig et Slags Marquis nu see?

Greven.
Ja netop!

Francine.
Marquis? Marquis? — jo det var noget!
Nei, han er Excellents!

Lady Pakenham.
Naa, han Lykke har gjort!

Marcel (sorgmodig, betragtende Francine).
Ak, min Gud! min salige Drøm var kun kort!

Trumble.
Ah, da, saavel som vi, Du er bleven noget Stort;
Jeg Foreningen vil samtykke;
Hendes Haand her jeg skjænker Dig.

Francine (sagte og opbragt til Greven).
Nei, det taaler jeg ei! man bestjæler jo mig!

Trumble.
Tak Majestæten for Jer Lykke!

Francine (som før).
Nei, jeg brister, hvis det Puds de mig spille!
Han er jo ikke mere fri!

Greven (sagte).
Jeg beder Dem, for Guds Skyld, ti!
Men saa fat Dem dog og vær stille!

Marcel.
Ak, det endnu er mig en Gaade!
Eet veed jeg kun — jeg drømte før;
Hun har mig viist for stor en Naade
Til at jeg Haab nu nære tør!

Alle.
Hvor hun er god! tænk hvilken Naade!
Saadan en Dronning elskes bør!
Ingen kan troløs den forraade,
Som sit Folk saa lykkaligt gjør.

Sextende Scene.

De Forrige. En Sherif (fulgt af) Soldater.

Sheriffen (til Soldaterne).
I Parlamentets Navn jeg byder:
Besætter Døren her,
Og skeer der Modstand da skyder!

Alle (forfærdede).
O, min Gud! arresteert jeg er!

Greven (sjeleglad, sagte).
Det er godt! Alt efter Ønske gik! — han lod sig længe vente
Men kom nu ret tilpas.

Sheriffen (til Francine).
Til Deres Majestæt
Mig Parlamentet sendte —

Greven (med Værdighed).
Hr. Sherif! for den Magt, hvormed De er beklædt
Vi maa, mod vor Villie, os bøie!
De at befale har.

Sheriffen.
De maa Begge i Hast
Gaae med til Brigthon Slot.

Alle (oprørte).
Skal vor Dronning sættes fast!?

Francine (bestemt).
Men vid, at jeg herfra vil mig ikke forføie!

Alle (med Begeistring).
Nei, nei! bliv her og stol paa os!
For Dem vi byde Magten Trods!
Vi offre for Kronen
Kjækt vort Liv og Blod!
En Vold omkring Tronen
Er vort faste Mod!
Vor Dronning vi fværge
Troskab til vor Død!
Griber til Værge!
Farens Dag frembrød!

Greven (sagte).
Det gaaer godt! overordentlig godt!

Francine (tager pludselig en Beslutning).
Uden Nytte Modstand De gjør;
Spar kun Deres Mod, thi jeg er ikke Dronning!

Lady Pakenham (forfærdet).
O, jeg døer!

Francine (vender sig til Greven).
Jeg tør tro, Hr. Greven mit Nei
Bekræfte vil med Eed.

Greven (stinhellig).
Jeg understaaer mig ei
Til at modsige! — Madame! for at lyde min Herre
Jeg gjør Alt hvad De vil.

Francine (heftig til Greven)
Det er jo meget værre!

Lady Pakenham.
Hvor det var dumt!

Sheriffen (til Francine).
Nu for sildigt det er
At bruge List

Francine (sagte).
Ak, hvad gjør jeg dog her?
(seeer paa Marcel og Simonne.)
Han hende vil nu til Alteret føre.

Sheriffen (til Francine).
Følg rolig med!
(til de Omstaaende.)
Vee den, som tør sig røre!

Greven (ligeledes).
Vor høie Dronning vil, De maae ei Modstand gjøre;
Men siden fordrer hun Hævn!

Alle (med Heftighed).
Den skal hun faae!

Greven (til Francine).
Mylady! vi for Magten vige maae!

Francine.
Jeg er alt kjed af Englands Trone,
Og nu jeg skal i Fængsel gaae;
Naar jeg kun blive kan hans Kone,
Man mit Rige gjerne skal faae!

Greven.
Jeg tør vædde, hendes Krone
Man for Spotpriis nu kunde faae;
Glad hun nedsteg fra sin Trone
Kunde hun med ham til Altret gaae!

Marcel.
Gid hun, naar de taer hendes Krone,
Som Francine blot maatte staae,
Thi da skulde hun nok som min Kone
Snart til Altret med mig gaae.

Trumble.
Man for en faldefærdig Trone
Ikke sit Liv opoffre maa;
Seer jeg, hun beholder sin Krone,
Gjerne jeg for hendes Sag skal staae!

De Andre.
Ak, hvilken Sorg! endskjøndt hun bærer Krone,
Hun for Magten nu sig bøie maa;
Men ved Mod vi nok skal paa sin Trone
Atter vor elskte Dronning hævet faae!

(Sheriffen gaaer foran, derpaa Francine, som modtager Grevens Haand og omringes af Soldaterne. Lady Pakenham trænger sig frem til Francine og kysser med Henrykkelse Slæbet paa hendes Kjole. Francine tilkaster Marcel et Afskedsblik. Alle svinge Hattene og raabe:)

Dronningen leve!

(Tableau.)

Tredie Act.

(Et Værelse paa Brigthon Slot. I Baggrunden er der en Alcove med Gardiner af Fløil; paa venstre Side et Vindue med tilsvarende Gardiner; paa høire Side en Dør; ogsaa i Baggrunden er der en Dør paa hver Side af Alcoven.)

Første Scene.

Francine (alene).

Recitativ.

Et Slot beboer jeg her —
Men ak, Arrest det for mig er!

Arie.

Frankrig! jeg har følt med Smerte:
Glæde og Haab i Dig jeg fandt!
Ak, mod Din Bred biger mit Hjerte —
Jeg den forlod og Lykken svandt!
Ei som Dronning jeg har nogen Trone,
Af Torne de flætte min Krone
Og paa mit Slot Taarer randt!

Recitativ.

Mit hele Hof med Skræk bortiler,
Paa mig kun Høiheds tunge Byrde hviler —
Jeg staaer forladt — Offret for Svig!
Der er kun Een, hvis ædle Hjerte
Er tro, som prøvet Guld, og aabent for min Smerte —
Ja, min Marcel! Du elsker mig!

Arie.

Svæver, lette Vinde!
Did, hvor han er,
Siig, han tro skal finde
Den, som sukker her!
Siig: jeg skal ei glemme
Ham, som tro mig var,
At min qvalte Stemme
Ofte kaldt ham har!
Jublende Raab mig overalt klang imøde
Da Adelen mig henrykt Haandkys gav
Og tilsvoer mig Troskab til sin Grav —
Det jeg beleer, naar blot jeg kunde møde
Et Blik af ham, som ene tav!
Svæver, lette Vinde!

o. s. v.

Anden Scene.

Francine. Greven.

Greven (kommer fra venstre Side). Naa, jeg troer at De har Grund til at være tilfreds. De bliver behandlet med al den Opmærksomhed, der skyldes Deres Rang — De beboer det kongelige Slot i Brigthon —

Francine. Hvorfra det ikke er os muligt at flytte en Fod.

Greven. Hvad gjør det? — De har smukke Meubler — prægtige Værelser.

Francine. Ja det er en Fornøielse — naar man er i Fængsel.

Greven. Men i dette Fængsel er De omgivet af et Hof, en Sværm af Tjenere — De kan sætte Dem ved et kongeligt Taffel, som De da ikke har noget imod — thi De er en Lækkertand — jo, jeg har seet det.

Francine. Ja, i Aftes ombord, det nægter jeg ikke — men spise alene — det er kjedsommeligt — saa taber man Appetitten.

Greven. Men det fordrer Deres kongelige Værdighed.

Francine (utaalmodig). Kan den Værdighed ikke snart faae Ende?

Greven. Det veed jeg ikke. Da jeg er under Bevogtning lige saavel som De, saa veed jeg ikke hvad der passerer. Alt hvad jeg veed, er — at Øvrigheden i Brigthon er i en endnu større Knibe end vi — den veed ikke hvad den skal foretage sig med vore Personer, og venter høiere Ordre, — som ikke kommer.

Francine (i en bestemt Tone). Lad Øvrigheden see hvorledes den kommer ud af det — jeg vil ikke vente længer — jeg lægger min Værdighed i Dag.

Greven. Troer De? — nu hjælper det ikke, hvad De siger, der er Ingen, som troer Dem — og enten De vil eller ei, maa De nu være Dronning.

Francine (i Vrede). Men det er skammeligt! det er afskyeligt! — og dersom Marcel nu imidlertid gaaer hen og gifter sig — hvad skal jeg saa gjøre med Pengene?

Greven. Stille! — Nu faae vi maaskee Efterretninger.

Tredie Scene.

De Forrige. Trumble.

Greven (seer Trumble). Ah, der har vi vor tro Tjener — vor Ven, vor Allierede, Baron Trumble af Barrigull.

Trumble. Aa, tie nu bare stille! — jeg er ikke mere Adelsmand.

Greven (leende). Allerede?

Trumble. Jeg er Presbyterianer, Puritaner, Rundhoved, Alt hvad De vil, for at frelse Dem og mig med.

Greven. Hvad mener De?

Trumble. Da min faste Charakteer er almindelig bekjendt, er jeg bleven udkaaret

til at være Præsident i Raadet, som hver Dag holder Møder.

Greven. Og hvad har da Raadet besluttet?

Trumble. Ingenting endnu — de gjøre allesammen Forslag — aa, det er ikke til at holde ud! — Disse Knægte, mine gamle Staldbrødre, som alle have været Soldater under Cromvel, der ere saa grove og raae — især for en Mand som jeg, der nu er bleven vant til Hoffet — de tale ikke om andet end at plyndre og myrde —

Francine (forfærdet). Gud forbarme sig!

Trumble. Ligesom i forrige Tider! — men de have godt ved at skraale: „Ned med de Store! vi skal leve!" Der er Ingen, som siger Dem imod — Ingen, som svarer dem og det er det der gjør dem bange. De have ogsaa besluttet, at siden vi dog maae vente til vi faae at vide fra London, hvad vi skal foretage os, saa er det bedst at holde et Forhør over Dem.

Greven. Ja — gjør det ikke godt, ondt gjør det ikke.

Trumble. Nei! — Men, som Præsident i Raadet, er det mig, der skal forhøre Dem — og nu spørger jeg Dem, hvad skal jeg spørge Dem om? — og hvad vil De svare?

Greven. Det faae vi at see; naar det kommer saa vidt, ville vi gjøre vort Bedste paa begge Sider.

Trumble. Nu komme de strax for at hente Dem til Raadet, og jeg er løbet i Forveien for at underrette Dem derom.

Greven. Mange Tak.

Trumble. For at De ikke skulde sige noget, der kan bringe mig i Forlegenhed.

Greven. Hvad kan De have at frygte for? De har jo altid hørt til Puritanerne og Rundhovederne.

Trumble (skiælvende). Jeg har hørt til Rundhovederne, det er sandt, men jeg har aldrig hørt til Bruushovederne. (med dæmpet Stemme, da han seer Soldaterne som komme.) Der ere de — tag Dem iagt! (høit til Soldaterne.) Før denne Forræder herfra! (sagte til Greven.) Jeg beder tusinde Gange om Forladelse!

Greven (leende). Ingen Forseelse. (til Soldaterne.) Jeg er færdig! (han gaaer ud i Baggrunden, ledsaget af Soldaterne.)

Fierde Scene.

Trumble. Francine.

Trumble (meget ærbødig). Da Forhøret ikke strax begynder og da mine Forretninger, som Øvrighedsperson, ikke hindre mig i at opfylde dem, der paaligge mig, som Huusbovmester, saa ønskede jeg at fornemme om Deres Majestæt befaler Middagsmaden.

Francine. Jeg? — det haster ikke.

Trumble. Deres Majestæts Villie skee; men jeg er saa bange at Puddingen skal blive kold og at Kokken saa skal falde i Unaade.

Francine (utaalmodig). Det er det samme! (forlegen). Siig mig engang, har saa denne Franskmand, denne Marcel, giftet sig med Deres Søsterdatter siden jeg er kommen i dette smukke Fængsel?

Trumble. Ikke endnu! (Francine yttrer Glæde.) De offentlige Tildragelser have udsat Brylluppet, som Brudgommen nu slet ikke mere vil høre tale om.

Francine. Det er godt! — Og Deres Søsterdatter?

Trumble. Har besluttet at hun vil gifte sig med ham eller med en Anden; thi det mangler hende da ikke paa Friere — den Stilling, jeg indtager i begge Partier, gjør, at vi have dem af alle Farver.

Francine. Kunde jeg ikke i det mindste komme til at tale med Simonne?

Trumble. Jeg vilde ønske det af mit Hjertes Inderste; men det er forbudt.

Francine. Saa maa der da ingen komme til mig?

Trumble. Jo saamæn! Raadet har besluttet at Byens fornemste Damer skulle gjøre Tjeneste hos Deres Majestæt: Grevinderne Ethel og Winchester, og Mylady Pakenham.

Francine. Aa, hun er mig saa kjedsommelig.

Trumble. Raadet har ogsaa besluttet, at Deres Majestæt indtil De reiser til London —

Francine. Saa vi komme til at reise? — naar?

Trumble. Det veed jeg ikke; men indtil den Tid maa De ikke forlade disse Værelser.

Francine (sagte). Men det er jo værre end Døden! — nei! om jeg endogsaa skal tilsætte hele min Formue, jeg vil ikke mere være Dronning.

Trumble (raaber ud). Hendes Majestæts Middagstaffel!

Francine. Nei, nei, det er ikke det jeg bryder mig om. Trumble! De er en hengiven og tro Tjener.

Trumble. Det vil De høre fra alle Kanter.

Francine. Nu vel, gaa til Raadet og fortæl det reent ud Sandheden.

Marcel. Med Fornøielse! — Og hvad er Sandheden?

Francine. Jeg sværger Dem til, ved Alt, hvad der er helligt, jeg er ikke Dronningen.

Trumble (ryster paa Hovedet). Det duer ikke, — nei, det vil jeg ikke engang raade Deres Majestæt til at sige —

Francine. Men naar jeg nu forsikkrer Dem —

Trumble. Jeg skal gjerne sige det, siden De vil have det, men vi komme ingen Vei med det — Greven har tilstaaet Alt, hele Byen har kjendt Dem. — Desuden, alle Ting forraader Dem; denne ædle, ophøiede

Anstand — (seer at Dørene aabnes.) Der er Majestætens Middagstaffel.

Femte Scene.

De Forrige, Lady Pakenham, flere adelige Damer og Tjenere (som bringe et prægtigt Taffel, hvorpaa der kun er een Couvert).

(Bordet sættes i Midten af Stuetlabsen; Lady Pakenham og de andre Damer stille sig om det. Soldaterne, som have eskorteret Taffelet, blive staaende i Baggrunden. Trumble modtager Retterne af Tjenerne, som bringe dem og sætter dem, som Husholdningsmester, paa Bordet.)

Francine (ved sig selv i Forgrunden). Hvor det er kjedsommeligt — Sidde ene ved dette store Bord og alle de andre skulle staae og betragte mig — aa! jeg kan nu ikke bestille Noget, naar Nogen staaer og seer paa mig. (Musiken, som hores fra denne Scenes Begyndelse, ophører først et Øieblik efter at Francine har sat sig til Bords.) Og saa Musik — altid skal man spise efter Musik! (hun sætter sig).

Lady Pakenham (gjør sig færdig til at opvarte Francine.) Tør jeg servere for Deres Majestæt af denne Gelee?

Francine. Nei!

Lady Pakenham. Af denne Guldfasan?

Francine. Nei!

Trumble. Eller af Puddingen? thi jeg smigrer mig med at den er udmærket — der mangler Intet.

Francine. Uden Appetitten! (sagte.) Ak, da jeg var Sypige og ikke havde Noget at sætte paa Bordet — o, hvor jeg var lykkelig! — ja, det var gode Dage! — og den stakkels Marcel!

Sjette Scene.

De Forrige. Marcel (der bærer et Fad, som han sætter paa Bordet.)

Francine (seer ham). Gud! der er han! (reiser sig hurtigt.)

Trumble. Deres Majestæt har endt Taffelet?

Francine (vranten). Aa nei vist ikke; jeg har ikke begyndt. (sætter sig igjen og betragter Marcel.) Hvor de have maiet ham ud! han skal nok gaae for Forskjører! (til Trumble, som viser hende nogle Retter, der blive bragte.) Hvad skal det sige?

Trumble. Det er den anden Opdækning.

Francine. Gjør mig den Tjeneste at lade mig være i Roe. (Trumble bukker.) Hvor han seer bekymret ud — og jeg tør ikke engang aabne Munden og sige ham et venligt Ord. (i sin Ærgrelse begynder hun at spise meget ivrigt.)

Marcel (sagte til Lady Pakenham). En forklædt Person har nylig bragt et meget vigtigt Brev til Grev Elvas og det angaaer bestemt Dronningen — han vidste ikke hvorledes han skulde faae det til ham; jeg paatog mig at bringe det — her er det! (lister Brevet til Lady Pakenham.)

Lady Pakenham (sagte). Det er godt — gaa! gaa!

Francine (reiser sig hurtigt). O, nu gaaer han!

Trumble. Hvad er det.

Francine (fort). Jeg er ikke mere sulten.

Trumble (gjør Tegn til Tjenerne, at de skulle tage Bordet bort). Hendes Majestæt er ikke mere sulten!

Francine (hurtigt). Jeg vil spise alene.

Lady Pakenham. Man behage at forføie sig bort!

(Alle gaae og Dørene blive lukkede.)

Francine (sagte, da hun seer, at Lady Pakenham gjør Tegn til hende.) Hvad mon hun vil sige med de Tegn?

Syvende Scene.

Francine. Lady Pakenham.

Lady Pakenham (hemmelighedsfuld). Deres Majestæt — Deres Majestæt!

Francine. Hvad er det?

Lady Pakenham. Et Brev fra Marcel!

Francine (levende). Fra Marcel? — o lad mig faae det!

Lady Pakenham. Det er et Brev til Grev Elvas og Deres Majestæt — et Budskab af allerstørste Vigtighed.

Francine (kold). Ah — det er godt! — læs det! læs det! — Hvad var det, De sagde om Marcel?

Lady Pakenham. At han har udsat sig for den største Fare, blot for at faae det til Dem.

Francine (sagte). O, det gode Menneske! — Gud give jeg var virkelig Dronning, jeg skulde — (høit.) Naa, Mylady! har De læst det?

Lady Pakenham. Det vover jeg ikke — et privat, et hemmeligt Brev, som uden Tvivl angaaer Deres Majestæt —

Francine. Det siger ikke noget — læs bare!

Lady Pakenham. Det er en Tillid, hvis høie Værd jeg erkjender; men om jeg endogsaa vilde gjøre Brug af den, kan jeg dog ikke.

Francine. Og hvorfor?

Lady Pakenham (forlegen). Deres Majestæt vil sikkert kunne gjette det!

Francine (sagte). Det veed Gud, jeg ikke kan — undtagen det skulde være en Hofdame, der ikke kan læse Skrift — det var moersomt! (høit.) Giv mig det, Mylady!

Ottende Scene.

De Forrige. Sheriffen, Trumble og Soldater af Puritanernes Partie (som ere traadte ind under forrige Scene. Sheriffen lister sig imellem begge Damerne uden at de mærke det, endskjøndt Trumble gjør Tegn til dem.)

Sheriffen (træder frem og tager Brevet). Nei, Mylady!

Francine og Lady Pakenham (forbausede). Min Gud!

Sheriffen. Jeg beder om Forladelse, Deres Majestæt! men det er min Pligt at skaffe mig Oplysning om det Complot, som her smeddes imod os.

Lady Pakenham (sagte). Nu faaer han Alt at vide!

Trumble (sagte). Nu er det ude med det Hele!

Sheriffen (forsøger at læse Brevet). Hvad seer jeg? — det er ikke muligt at forstaae det — det er Spansk eller Portugisisk.

Lady Pakenham. Det var det, jeg sagde.

Francine (sagte). Naa, det hænger saaledes sammen!

Sheriffen. Vi haabe at Deres Majestæt selv vil have den Naade at forklare os dette Brevs Indhold.

Francine (med Værdighed). Jeg, min Herre! nei, saa kjender De mig ikke! — Jeg siger Dem ikke et Ord, ikke et eneste!

Lady Pakenham (med Begeistring). Ædle Fasthed! kongelige Mod!

Sheriffen. Det er at stadfæste at Sammensværgelsen truer Nationens Sikkerhed — ak! maaskee her skal være Brand og Blodsudgydelse — maaskee vi skulle landsforvises — Tænk efter, Deres Majestæt; dersom De tier, eller dersom De ikke taler — De kan sætte Dem selv i Fare og os Andre med!

Lady Pakenham (bønlig til Francine). Tal, min høie Dronning! tal! Saadanne Uhyrer af Mennesker ere istand til Alt!

Francine (bestemt). Jeg har sagt, at jeg, ikke læser dette Brev, og det af Aarsager, som aldrig ville ophøre — men jeg tillader at Grev Elvas underretter Dem om hvad der staaer i det. (sagte.) Paa den Maade faaer han at vide hvad det indeholder — og jeg med. (i en myndig Tone.) Gaa!

Sheriffen. Jeg vil selv gaae til ham! (til Soldaterne, pegende paa Lady Pakenham.) Før dette Fruentimmer herfra. (Lady Pakenham gyser; til Francine.) Og De Mylady! De vil behage at gaae ind i Deres Værelse.

Francine (sagte og hvisker til Trumble). Jeg gaaer — men mit Øre skal være ved Nøglehullet. (hun gaaer ind i Værelset tilhøire.)

Sheriffen. Trumble! — Du passer paa hende! (til Soldaterne.) I vente mig her til jeg kommer tilbage! (Sheriffen gaaer med Brevet; to Soldater føre Lady Pakenham bort).

Niende Scene.

Trumble. Soldaterne (som betragte hverandre og raadslaae indbyrdes med dæmpet Stemme).

Soldaterne.

Vi vente ham her? — Vi?
Hør, Brødre! hvad sige I?
(de kaste Øinene paa Bordet, som endnu staaer dækket, og kaste sig over det med Voldsomhed.)
See her kom vi tilpas!
Kammerater! tag Plads
Og skjænk i Jeres Glas!
Den Vin tilhører os,
Som Enhver byder Trods
I at drikke og slaaes!
Loven taer vi os let;
Sablen giver os Ret!
Nu jeg Dronningens Vin
Har forvandlet til min!
Kom klink! kom klink! Richard skal seire!

Trumble.

Jeg er ei tørstig!

Alle.

Protectorens Skaal!

Trumble (søger at tysse paa dem).
O ja, hans Skaal!

Alle.

Hans Vredes Storm hver Fjende henveire!

Trumble (som før).
Nei, hør! aa hør!

Alle.

Han naae sit Maal!

Trumble (afslaaer at drikke).
Tving mig dog ei!
(sagte.)
Det ængster mig
At Majestæten kan os høre!

Alle.

Saa vil vi drikke da for Dig —

Trumble.

Tusind Tak!

Alle.

Syng Du saa for os!

Trumble (ryslende).
Hvad, jeg? o Snak!

Alle.

Forlyst vort Øre
Med Din Sang!

Trumble (sagte).
Hvad hjælper Trods!

Alle.

Syng Visen, som Folkesang blev,
Da vi, anført af Cromvel, Stuarts Slæng fordrev.

Trumble (meget angst).
Puritanernes Sang?

Alle.

Det kan Du vel begribe!

Trumble (ryslende).
Den skal I faae!
(sagte.)
Ak, hvilken Knibe!
Imellem begge Parter jeg staaer
Og skal dog see, jeg begges Ydest naaer.

Folkesang.

1.

Kjækt slaaer hver Puritan,
Som Kirkens tro Forsvarer!
Hævntørstig stormer han
Med Jubel frem mod Farer,
Fulgt af Rædsel og Brand!

(med dæmpet Stemme.)
Til Kamp, I Englands Sønner!
Og gjør paa hver en Stormand Jagt;
Hans Guld os rigt belønner!
Styrk Kirkens Magt!
Høihed foragt!

Alle (med Vrede).
Den skjønne Sang Du synger slet!
Hør, Slyngel! hvad betyder det?

Alle (med Kraft).
Til Kamp, I Englands Sønner!
Og gjør paa hver en Stormand Jagt;
Hans Guld os rigt belønner!
Styrk Kirkens Magt!
Høihed foragt!

Trumble (sagte).
Ak, de kun lidt paaskjønner
Offret, som jeg dem har bragt;
De med Prygl vel tilsidst mig lønner!
Men de har mig jo i deres Magt,
De Helvedes Sønner!

En Soldat.
Giv os det andet Vers, men saaledes at ret
Det kan dundre igjen!

Trumble (sagte).
Men det er netop det,
Jeg vil see at undgaae!

Alle.
Andet Vers!

Trumble.
Skal I faae!

2.

Hver tapper Puritan
Gjør hvad han seer til Bytte,
Thi Himlen tjener han
Og den vil ham beskytte,
Greb Satan selv ham an!
(med dæmpet Stemme.)
Til Kamp, I Englands Sønner!

Soldaterne.
Syng til!

Trumble (som før).
Og gjør paa hver en Stormand Jagt!

Soldaterne.
Sæt i!

Trumble (lidt høiere).
Hans Guld os rigt belønner!

Soldaterne (opbragte).
Meer endnu!

Trumble (angst og af fuld Hals).
Styrk Kirkens Magt!
(sagte.)
Høihed foragt!

Alle.
Den skjønne Sang Du synger slet!
Hør, Slyngel! hvad betyder det?

Alle (med Kraft).
Til Kamp, I Englands Sønner!
o. s. v.

Trumble (sagte).
Ak, de kun lidt paaskjønner
o. s. v.

En Soldat (til de Andre).
Til London vi beordret ere
Dronningen at eskortere.

De Andre.
Derfor jeg helst var fri.

Soldaten.
Ja hvis Lykken sig vendte, til Galgen vi slæbte
Let kunde blive af hendes Partie.
Var det ei bedst —

De Andre.
Tal ud!

Soldaten.
Om vi hende dræbte?

De Andre (med Kraft). Trumble (rystende).
Dræbte!
(de drikke.)

Soldaten (med dæmpet Stemme).
Hør engang! Just som Midnatsklokken slaaer —

De Andre (gjentagende).
Just som Midnatsklokken slaaer —

Soldaten.
Naar paa Slottet Alt er stille —

De Andre.
Naar paa Slottet Alt er stille —

Soldaten.
Dødens Engel her fremgaaer!

De Andre.
Dødens Engel her fremgaaer!

Soldaten.
Vi, før Nogen deraf veed, —

De Andre.
Vi, før Nogen deraf veed —

Soldaten (med Kraft).
Uden Naade ville
Støde hende ned!

Alle (med Kraft).
Uden Naade ville
Støde hende ned!

Trumble (sagte medens de drikke).
Jeg neppe kan sandse
Og veed intet Raad,
Hvorved jeg kan standse
Den rædsomme Daad.

Alle (idet de drikke).
Leve Richard, Nationens Mand!
Vi vil ham hævne med Mord og Brand!
Hil vort Fødeland!
Kom her, skjænk i!
Hævnlystne juble vi:
Til Kamp, I Englands Sønner!
o. s. v.

(Under det sidste Chor ere Tjenerne traadte ind og have bragt Bordet ud paa venstre Side i Baggrunden; Soldaterne gaae, trækkende Trumble med sig, og gjøre truende Geberder mod det Værelse, hvori Francine er. Det begynder at blive mørkt.)

Tiende Scene.

Francine (alene, kommer bleg og skjælvende ud af Værelset).

Jeg er næsten død af Angst! — jeg havde neppe Styrke til at holde ud at høre paa dem. — Hvilket skjændigt Complot! — det gaaer ikke ud paa mindre end at myrde mig! — Myrde mig!! — Regjere for en Anden — det faaer saa være — endskjøndt, det er ikke moersomt! — men døe for hende — nei! — Jeg maa flygte — men hvorledes? — Jeg kjender jo slet ikke Localiteterne i dette gamle Slot! — (man hører at Dørrene blive tilaasede udenfra; hun udstøder et Skrig af Forfærdelse.) Ah, min Gud! — nu lukke de for mig! — det er ude med mig — de ville ikke have at jeg skal løbe bort. — Det varer ikke længe inden de komme — (med stigende Angst.) og jeg er ene — jeg har ikke et Menneske til at beskytte mig! Og dette Mørke, som tager til — det gjør mig endnu mere angst — Hvert Øieblik synes jeg, at jeg seer dem omkring mig. (man hører Nogen banke paa Vinduesruderne.) O Gud! — der ere de — alt er forbi!

Ellevte Scene.

Marcel. Francine.

Marcel (udenfor). Det er mig — Marcel!

Francine (i heftig Bevægelse idet hun løber hen og aabner Vinduet). Marcel! ham! — min eneste Ven! — han kommer for at frelse mig!

Marcel (med Larme idet han kaster en Pakke paa Gulvet). Ja — ja! jeg kommer for at frelse Dig!

Duet.

Francine (med levende Følelse).
Du som Ven vil dele min Fare!

Marcel (fjelfuldt).
Jeg skal mod Vold Dig kjækt forsvare!
Jeg fra Fængselets Nat til Frihed fører Dig!

Francine.
Men viid, de med Døden true mig!

Marcel.
Det er en Grund til ei at frygte.

Francine.
Men det jeg gjør!

Marcel.
Du frelses ved at flygte
Og jeg Midler har bragt dertil.
(peger paa Pakken.)
Her har jeg Klæder —

Francine (levende).
Hvordan!

Marcel (bliver ved).
Som for Francine!

Francine (bevæget).
Hvad? for Francine?

Marcel.
Ja ved Dine,
Som straale saa af Guld, let vi tabte vort Spil.

Francine.
O, trofaste Ven! Himlen lønne Dig vil.

Marcel.
Ei om Du er Dronning jeg spørger;
Mit Hjerte banker varmt for Dig
Og for Din Frelse kun jeg sørger —
Er jeg Dig kjær, o da fly med mig!

Francine.
Han om Faren ei ængstlig spørger,
Men i dens Favn dristig styrter sig;
For min Frelse han alene sørger —
Han kun ikke forsagede mig!

Francine (forlegen).
Hvis ukjendt jeg herfra vil flygte —

Marcel.
Du denne Dragt aflægge maa.

Francine (som før).
Og Du er her? — tænk ei derpaa!
Det gjør jeg ei!

Marcel (ivrig).
Ak, kan Du frygte
Da det om Livet gjælder her?

Francine (angst).
Nei — nei! men Du maa blive der!
(hun tager Pakken og iler ind i Alcoven, hvis Gardiner hun trækker sammen.)
Ei sandt? ei sandt? Du vil jo blive der?

Marcel (utaalmodig).
Ja vist! jeg skal nok blive her!
(han træver frem i Forgrunden.)
For at være Din Trøst i Nøden
Staaer jeg nær ved Gravens Bred!
Ei for Kronen jeg gaaer i Døden,
Men kun for min Kjærlighed!
Hvad Du mister
Mig ei fristers;
Thi langt meer
I Dig jeg seer.
(nærmer sig til Alcoven.)
Gesvindt! betænk det haster!

Francine (bag Gardinet).
Til Deres Plads Dem strax forføi!
Jeg kun et Tørklæde om mig kaster.

Marcel (lyttende).
Jeg kan høre Fodtrin og Støi!

Francine (træder frem, klædt som Sypige).
Her Du mig har!

Marcel (forbauset).
Det er hende!! — saa smuk som før!
ja, det er Dig.

Francine (unbseelig, da han betsuer hende).
Du maa ei saadan see paa mig!
Lad os fly!

Marcel (peger paa Vinduet).
Fra Altanen vi stige ned!

Francine (frygtsom).
Hvad? fra Altanen?

Marcel.
Følg dristig med!
Francine.
Betænk dog, over tredive Fod det vist er!
Marcel (ved Vinduet).
Hold Dig ved Træet der!
Francine.
Du kan sikkert nedstige —
Men jeg — en stakkels Pige —
Marcel.
Ah, af de Gardiner jeg et Toug gjøre kan!
Francine (forstrækket).
Ak nei! det gaaer ei an!
Marcel (lytter).
Ha ti! o ti! vær stille!
Thi deres Trin i Gangen lød!
Francine (i høieste Grad af Rædsel).
Det er forbi! Morderne ville
Give os her en skjændig Død!
Marcel (med høi Begeistring).
Kom til mit Bryst! mod denne Fare
Min Troskab skal være Dit Skjold!
Elskte! far Mod! jeg skal forsvare
Dig med mit Liv mod Stimænds Vold!
Francine (synker til hans Bryst).
Jeg i Din Favn mod denne Fare,
Min Elskte! tillidsfuld søger et Skjold!
Jeg veed, Du kjækt vil mig forsvare
Imod de frække Stimænds Vold!

(I deres Fortvivlelse søge de at frelse sig igjennem Døren tilhøire, men Soldater spærre dem Veien og true med Geværerne; de flye til Vinduet, men ogsaa her vise Soldater sig i samme Stilling. I dette Øieblik aabnes Dørrene i Baggrunden; Skuepladsen bliver stærkt oplyst derfra og Greven, omringet af Puritanere, som ærbødigt bøie sig for ham, fulgt af Lady Pakenham, adelige Herrer og Damer, Trumble, Sheriffen og Tjenere, træder ind.)

Tolvte Scene.

De Forrige. Greven, Lady Pakenham, adelige Herrer og Damer, Trumble, Sheriffen, Tjenere og Soldater.

Greven (til de tilstedeværende Soldater).
Ha! hvad er det? hvad vil I her?
(til de andre Nærværende.)
Dette Brev, jeg har ventet,
Og som Sheriffen selv mig til Læsning har bragt,
Beretning giver om, at hele Parlamentet
Har tilsidst erkjendt sin fødte Konges Magt.
Carl den Anden i Dag er ind i London draget,
Som med Jubel har ham og Dronningen modtaget.
Alle (forbausede, pegende paa Francine).
Men hans Dronning staaer jo her!
Greven (lesende).
Hver faaer igjen sin Rang, og denne Dronning der,
Francine Camufat, vil styre Modens Rige!
Alle (forstenede).
Er det sandt?!
Francine (lesende).
Gud skee Lov, at nu jeg atfat er!
Marcel (trykker hende til sit Bryst).
Du blev igjen min elskte Pige!
Lady Pakenham (opbragt).
Ak! med Tort det for mig er endt!
Greven.
De Hendes Majestæt har tjent,
Skjøndt De vidste det ei selv — derfor venter Dem Hæder!
Francine.
Hvor ved Kronens Tab jeg mig glæder!
Greven (giver hende en Tegnebog).
Ja vist! thi af en Medgift ledsaget det var!
Francine (modtager den henrykt).
Jeg dog for Noget Kronen bar!
(til Marcel.)
O, min Ven! pas paa, jeg skal blive
Regentinde igjen ved min Smag;
Jeg aabner en Boutik og paa mit Skildt laer skrive:
Her boer Droningen for en Dag!
Alle.
Himlen Lykke til den Trone give,
Som Du vil grunde paa Din Smag!
Gid tidt af Skildtet man lokket maa blive
Til at besøge vor Dronning for en Dag!

(Dækket falder.)

Kjøbenhavn. 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Familien Mazarin.

Skuespil i 3 Acter af Ancelot,

oversat af S. Beyer.

Personerne.

Kong Ludvig den Fjortende . . .	Hr. Nielsen.
Cardinal Mazarin	— Dr. Ryge.
Philip de Mancini, hans Neveu . .	— Holst.
Grevinde de Soissons } Philips	Md. Nielsen.
Maria de Mancini } Søstre	Jfr. Ryge.
Grev de Brienne.	Hr. Stage.
Christine, en ung forældreløs Pige.	Fru Heiberg.
Fabanel, Silke- og Klædekræmmer .	Hr. Walg.
Capronnelle, Kammertiener hos Philip	— Pætges.
En Hofmand	— Jerslew.
En Schweitzer.	— Petersen.
En Tiener	—Ravnkilde
Hoffolk. Tienere.	

Første Act.

(En prægtfuld Sal i Grevinde Soissons Hotel i Paris. Døre i Baggrunden og paa Siderne. Paa Skuepladsens høire Side et Bord med Bøger og en Klokke).

Første Scene.

Maria, Brienne og Grevinde Soissons sidde ved Bordet; Philip staaer ved Siden af Maria.

Maria. Nu, Hr. de Brienne, lad os faae Slutningen af den nydelige Fortælling, som er en Efterligning af Ariost.

Philip. Og sørg endelig for, at Opløsningen kan bebage min høitelskelige Søster, Frøken Maria Mancini.

Maria. Opløsningen kan man let slutte sig til: Kong Orantes er traadt ind i Hyrdindens Hytte, og har overrakt hende sin Trolovelsesring . . .

Philip. Og den simple Bondepige bytter sin Haandteen med et Scepter; mener Du ikke, Maria, at saadan maa Fortællingen ende?

Maria. Ja, kan den vel ende anderledes?

Brienne. Jo, maaskee; thi Enkedronningen er en meget stolt og herskesyg Fyrstinde, og hun vil ikke have en Svigerdatter, som har vogtet Faar . . . i det tilgrændsende Kongerige er der en ung smuk Infantinde; den troløse Konge lader sig overtale, og gifter sig med hende.

Philip (leende). Det er forbømt med disse fornemme Tilbedere; saadan bære de dem altid ad.

Fru Soissons. Og Moralen i denne Fortælling er, at en Hyrdinde aldrig skulde fæste Lid til en Konges Løfter.

Brienne. Det er Dem, naadige Frue, der har sagt det, og ikke mig.

Maria. Ja, hvem kunde ogsaa vide det bedre, end min fortræffelige Søster, Grevinde Soissons.

Philip. Tys! ikke videre! . . . . Hvad vilde vor høistærede Onkel, Cardinal Mazarin sige, hvis han hørte denne Dispute imellem hans Nieces?

Brienne. Han vilde maaskee blive lige saa vred paa dem, som han allerede er det paa deres Broder.

Philip. Men han vilde dog sikkert ikke paalægge dem en saa haard Straf: at være forvist fra Hoffet i en heel Maaned, blot fordi man har bandset en Helligaften i et muntert Selskab! . . . Hans Nidkiærhed skal nu glimre paa min Bekostning . . . men hvis Cardinalen endelig vil have en Helgen i sin Familie, og man ikke kan blive det uden ved Utholdenhed og Faste, saa har han taget mærkelig Feil, om han har giort Regning paa mig.

Brienne. Men det er dog en Trøst, at De ikke er forviist fra Grevinde Soissons Hotel.

Philip. O, ja! . . . . men om en Times Tid, naar Kongen kommer her, og de meest udmærkede Damer fra Hoffet, saa tør jeg ikke vise mig i Selskabet; saa maa jeg ganske alene og fortvivlet gaae op paa mit Værelse, hvor jeg sidder og gaber, medens de hernede musicerer og bandser, eller jeg løber om i Byen, paa Restaurationer og Caffeehuse.

Brienne. Med mindre at De finder en eller anden behageligere Adspredelse her hiemme . . . Jeg har hørt tale om en lille Borgerpige, der hverken har Fader eller Moder, og som Grevinde Soissons for en fiorten Dages Tid siden har taget i sit Huus . . .

Fru Soissons. Det er ganske sandt; men jeg haaber, at min Hr. Broder vil have Agtelse for den unge Piges Uskyldighed og ufordærvede Sind.

Philip. Ja, hvad andet? . . . Uskyldighed og et ufordærvet Sind . . . . det er jo en Sieldenhed af første Rang . . .

Fru Soissons. Desuden, er ikke Hr. Mancinis Giftermaal med Frøken Thianges saa godt som afgiort?

Brienne. Det er sandt ... det tænkte jeg ikke paa!

Philip (leende). Og jeg min Tro ikke heller.

Brienne. Hvorledes er Grevinden bleven bekiendt med denne unge Pige?

Fru Soissons. Paa en ganske simpel Maade .... De erindrer uden Tvivl vor Cousines, Eudoxia Martinozzas Daarskab, da hun af Fortvivlelse over en ulykkelig Kiærlighed vilde optages i Carmeliterklosteret?

Brienne. Jo; hendes Beslutning at blive Nonne, giorde megen Opsigt!

Fru Soissons. Ja, men hun havde neppe tilbragt et Aar i Klosteret, saa var hendes Kiærlighedssorg forbi.

Brienne. Og med den hendes fromme Iver?

Fru Soissons. Hun vidste ikke, hvordan hun skulde faae Tilladelse til, igien at træde ud i Verden ... Da kommer der engang en ung Pige, og bringer mig et Brev fra hende, hvori hun beder mig, at skaffe hende fritaget for de Løfter, som hun nu havde saa stor Afsky for ... denne nydelige lille Pige giver mig en saa frygtelig Skildring af Carmeliternes strenge Ordensregler, og talte vor Cousines Sag med saa megen Veltalenhed, at jeg paatog mig, at skaffe hende ud af Klosteret; og paa samme Tid indbød jeg hendes elskværdige Advocat til at opholde sig i nogle Dage i mit Huus, tillige med min Cousine.

Brienne. Og denne lille Borgerpige er smuk?

Philip. O, hun er et Vidunder!

Brienne. Man maa troe Marquis de Mancini paa hans Ord; han er jo en Kiender.

Fru Soissons (ringer). De skal selv dømme derom, Hr. Greve! (Til en Tiener, som træder ind) Siig til Jomfru Christine, at jeg beder hende om, strax at komme ind til mig. (Tieneren gaaer). Nu skal De see hende, og De skal høre hendes Historie af hendes egen Mund; det kan fordrive Tiden lidt for os.

Brienne. Jeg turde vædde, at De tænker mere paa hendes Fremtid end paa det Forbigangne.

Fru Soissons. Det er vel muligt.

Brienne (smiler med Ironie. De er altid saa god!

Maria (sagte til Philip). Hvad vil han sige dermed?

Philip (sagte til Maria). Jeg troer, han gier Nar af vor kiære Søster.

Anden Scene.

Fru de Soissons (sidder ved Bordet; Maria (ligeledes, hun læser); Philip, Brienne. Christine (kommer ind af Døren paa høire Side.

Christine. Deres Naade har sendt Bud efter mig?

Fru Soissons. Ja min søde Pige! kom kun nærmere ... Men, hvad seer jeg? Er De endnu i denne simple Dragt? ... Hvorfor har De ikke pyntet Dem med de Klæder, som jeg har ladet sye til Dem?

Christine. Alt det er slet ikke nødvendigt for den ubetydelige Christine.

Fru Soissons. Men det er uundværligt for en ung Pige, der staaer under min Beskyttelse. Tænk paa, De er nu i Hoffets Nærhed, min Engel!

Christine. Men det er kun for en kort Tid.

Fru Soissons. O, det kan De ikke vide!

Christine. Jeg har lovet min gode Catharine, at komme ret snart hiem til hende igien.

Brienne. Hvem er denne Catharine?

Christine. Det er min gamle Plejemoder, som har opdraget mig, og altid holdt af mig, som om jeg havde været hendes egen Datter.

Brienne. De har mistet Deres Forældre i Deres Barndom?

Christine. Det er kun to Aar siden min Moder døde; men i lang Tid før hendes Død, har hun været tabt for mig. Jeg var neppe fire Aar, da hun blev Carmeliternonne.

Fru Soissons. Dengang hun var bleven Enke, ikke sandt?

Christine. Jo, saa vidt jeg veed.

Brienne. Paa hvilket Sted er De født?

Christine. I Paris, min Herre!

Brienne. Har De heller ikke kiendt Deres Fader, mit smukke Barn?

Christine. Nei, aldrig.

Brienne. Men De veed dog vel hans Navn?

Christine. Han hed Giulio

Brienne. Ah! ... Giulio! ... det er det Hele?

Christine. Det er mig fortalt, at han var en italiensk Adelsmand, som min Moder havde giftet sig med af Kiærlighed.

Brienne. Og ved hans Død efterlod han Dem ingen Formue?

Christine. Nei; men jeg har arvet saa meget, som jeg kan leve af, efter en af min Moders Slægtninge.

Brienne. Ah! ja saa!

Christine. Desuden har min gode Catharine ofte fortalt mig, at min Moder paa sin Dødseng har givet hende et Brev, som kunde forskaffe mig en mægtig Mands Beskyttelse, hvis jeg nogensinde skulde behøve den.

Brienne. Nu, det er jo fortræffeligt ... saa trænger De ikke til noget Menneskes Velgierninger.

Christine. Nei, min Herre! ... Men jeg har modtaget det Tilbud, at blive her i nogen Tid, for at holde den stakkels Frøken Eudoxia med Selskab; jeg har seet hende saa ulykkelig i den Tid jeg besøgte Carmeliterklosteret; og hun er endnu ikke meget munter,

da hun bestandigt maa opholde sig i et ganske affondret Værelse i dette Hotel.

Frn Soissons. Før hun atter kan vise sig i Verden, er det dog i det Mindste nødvendigt, at hendes Haar er voxet ud igien.

Christine. Den stakkels Frøken! ... Hun er ret nedbøiet ... jeg har seet, hvad hun leed i det stille Kloster; og hun trænger endnu til min Trøst, her hvor hun lever i Glands og Herlighed. Hvem skulde troe, det var nødvendigt, at jeg maatte forlade min lille tarvelige Bolig, for at opmuntre En, som boer i saadan et prægtigt Hotel!

Philip (afsides). Det er en fortryllende Glut!

Fru Soissons. Det er smukt giort af Dem, min Engel! ... (hun trækker hende til Siden). Sig mig, sver De Dem flittigt i den Sang, jeg har givet Dem?

Christine. Ja, Frøken Eudoxia har ladet mig synge den hver Dag.

Fru Soissons Og har De prøvet den nye Dragt, som jeg ønsker, De skal tage paa i Aften?

Christine. Ja, Frøker Eudoxia siger, den klæder mig overmaade godt.

Fru Soissons. Nu, det er fortræffeligt!

Christine. Men hvad er egentlig Deres Mening med alt dette?

Fru Soissons. Det skal De om et Par Timer faae at vide; tal blot ikke derom! ...

Maria. (reiser sig, og gaaer hen imellem Philip og Christine). Men skal da den hele Dag gaae hen med Opmærksomheder for Jomfru Christine? ... Jeg synes, vi have meget Andet at bestille.

Brienne (afsides). Hun hader hende allerede! ... Det er virkelig en Anelse!

Maria. Min Søster, tænk dog paa Din Afrencirkel; og at Du kan vente Kongen her ...

Fru Soissons. Du har Ret! ... (Til Christine) Gaa nu, min søde Glut! gaa tilbage til vor Cousine Eudoxia. B iv ved at øve Dem paa Sangen, og tænk paa Deres Costume. Jeg vil have, at De skal være ligesaa pyntet, som De er smuk.

Christine. Jeg retter mig ganske efter Deres Naades Villie.

Brienne (smilende). Det er en meget christelig Resignation.

Fru Soissons. Farvel saa længe, min Engel! (Christine neier og gaaer ud af Døren til høire.) Min kiære Søster, jeg veed, Du har endnu Adskilligt at ordne til i Aften, saa jeg vil ikke opholde Dig ... Hvad min Hr. Broder angaaer ...

Philip. Han maa gaae sin Vei, saasnart Fornøielsen kommer.

Brienne. Men De kan ogsaa sige: Farvel saa længe ... vi sees snart igien.

Philip. Ja, jeg siger ikke Glæden Farvel før jeg døer ... Ak, dersom min Søster Maria havde villet tage sig lidt af den Stakkel, der er falden i Unaade! ...

Maria. Og hvem siger, at hun ikke tænker derpaa? ... Kom, Du forhærdede Synder, giv mig Din Arm, og følg mig til mit Værelse; Maria de Mancini har endnu dog noget mere Indflydelse, end visse Personer gierne vil troe.

(Hun gaaer ud med Philip igiennem Døren til venstre.)

Tredie Scene.

Brienne. Fru de Soissons.

Fru Soissons. Nu, hvad siger De, Hr. Greve? Har De forstaaet det Blik, hun gav mig, idet hun gik ud?

Brienne. Hm! ja, det var just ikke meget søsterligt!

Fru Soissons. Skulde man ikke sige, at fordi Kongen er forelsket i hende, saa er det, som om hun allerede havde Kronen paa Hovedet.

Brienne. Deres Naade har ikke giort saa store Fordringer, og Kongen har dog ogsaa været meget forelsket i Dem.

Fru Soissons. Hvorfor vil De erindre mig derom?

Brienne. Er det ikke en behagelig Erindring.

Fru Soissons. De veed, jeg havde den Klogskab, at jeg tilbagestødte alle hans Majestæts Løfter.

Brienne (afsides). Han har ikke givet hende et eneste.

Fru Soissons. Og jeg giftede mig med Grev Soissons.

Brienne (afsides). Af Mangel paa noget Bedre.

Fru Soissons. Den ærgierrige Pige! ... hun, Dronning af Frankrige!

Brienne. Deres yngre Søster! ... Det var til at ærgre sig ihiel over! ... og saa har hun end ydermere sagt, at for at trøste Dem, vilde hun udnævne Dem til sin Overhofmesterinde.

Fru Soissons. Den Uforskammede!

Brienne. Jo, jo, det vilde være en meget ærefuld Ansættelse!

Frn Soissons. Oh! jeg skal hævne mig, Hr. de Brienne.

Brienne. Ja, det vil jeg indestaae for; og jeg troer De er allerede i god Gang.

Fru Soissons. Hvad vil De sige dermed?

Brienne. At De forstaaer Politik bedre, end baade Enkedronningen og Deres berømmelige Onkel. Cardinalen. De veed, at Kiærligheden bliver altid heftigere, jo flere Forhindringer, den møder; og at præke for Kongen, og plage ham, som man hidtil har giort, det er kun at gyde Olie i Ilden, i Stedet for at slukke den; kort sagt, De veed, at der findes et bedre Middel til at giøre Ende paa den Lidenskab, der maa være saa trænkende for Dem.

Fru Soisſons (ſmilende). Saa det troer De?

Brienne. De er bleven klog af Erfaring; De veed, at Kiærlighed kan ikke forjages uden ved Kiærlighed, og ved at viſe Kongen et nyt Anſigt; men det maa være en saa friſk Skiønhed, saa ungdommelig, saa fuldkommen, at den ved første Øiekaſt maa giøre Indtryk paa ham.

Fru Soisſons. Ah! saa De indbilder Dem? ....

Brienne. O, min Gud! ja det faldt mig strax ind, da jeg hørte, med hvilken Omhu og Hengivenhed De tog Dem af dette lille Piaebarn ...

Fru Soisſons. Hvorfor kunde De ikke antage, at det var blot af Medlidenhed, af Godgiørenhed?

Brienne. Ja, det forſtaaer ſig, det kunde jeg ogſaa have antaget; men, det er beſynderligt, den Tanke faldt mig ſlet ikke ind ...

Fru Soisſon. De ſeer langt frem, Hr. Greve!

Brienne. Men, jeg ſeer rigtigt, ikke ſandt?

Fru Soisſons. Finder De ikke, at Chriſtine er overordentlig indtagende?

Brienne. O! jeg er ganſke henrykt over hende; og jeg har dog ſeet hende med et Par Øine, ſom ere halvfierdſindstyve Aar gamle.

Fru Soisſons. Og De tænker, at Kongen ...?

Brienne. Han bliver ſtrax forelſket i hende; ſaavidt jeg kiender ham, ſkal der ikke lang Tid til.

Fru Soisſons. Kan jeg giøre Regning paa, at De vil være min Allierede?

Brienne (kyſſer hendes Haand). Saavidt ſom jeg er deres oprigtigſte Ven.

Fru Soisſons. Er denne Forſikkring tilſtrækkelig for mig?

Brienne. Det ſkal De faae at ſee.

En Tiener (kommer ind fra Baggrunden). Her er kommet en Kræmmer med nogle Silketøier; han ſiger Deres Naade har ſendt Bud efter ham.

Fru Soisſons. Ah! ja, det er ganſke rigtigt; lad ham komme ind.

(Tieneren gaaer ud).

Brienne (ſmilende). Er det Vaaben, ſom man bringer til Feltſlaget? . .

Fru Soisſons. Den, ſom ønſker at ſeire, maa ikke forſømme noget Middel dertil.

Brienne. De er en Meſter i Taktiken!

Fierde Scene.

Brienne. Fru Soisſons. Rabanel.

Fru Soisſons. Kom nærmere: De kommer formodentlig fra den Kræmmer, ſom jeg har ſendt Bud til ... han er bekiendt for ſine udmærkede Varer! . .

Rabanel. Det er mig ſelv, ſom vil bringe Fru Grevinde de Soisſons de Varer, ſom hun har forlangt . .

Fru Soisſons. Ah, ſaaledes! Deres Navn er altſaa . . ?

Rabanel. Antoine Rabanel, til Fruens Tieneſte, ſaafremt jeg kan være det. I to hundrede Aar have vi fra Fader til Søn været Hof- Silke- og Klædekræmmere, i Biørnegaden, hvor Sant Pacomes Skilt hænger udenfor.

Fru Soisſons. Jeg takker Dem, fordi De har giort Dem den Uleilighed at komme ſelv ...

Rabanel (med Betydning). O, det vilde jeg ſandeligen ikke undlade.

Fru Soisſons. Det er vel! — Vil De nu ikke lægge diſſe Tøier der, ſaa ſkal jeg ſende den Perſon herind, ſom de ere beſtemte for; hun kan ſelv vælge, hvilke Farver hun ſynes bedſt om. (Til Brienne.) Farvel ſaa længe, Hr. Greve! Jeg haaber, at De i Aften vil være En af de Første, der kommer.

Brienne. De bereder os altfor piquante Overraſkelſer, ſaa man kan ikke ikke andet end være længſelsfuld efter at komme her.

Fru Soisſons. Maaſkee! jeg tænker ogſaa man ſkal faae Noget at ſee, ſom Ingen venter ſig. Farvel da; jeg ſtoler paa Dem!

(Hun gaaer ud til Høire, Brienne i Baggrunden).

Femte Scene.

Rabanel (alene).

Det var et godt Indfald af mig ... og det træffer ſig overmaade heldigt, at de ſender Bud til mig efter diſſe koſtbare Tøier! ... Her er jeg nu i Grevinde Soisſons Hotel; i det Hotel, hvor Chriſtine har boet i fiorten lange Dage. Men, hvorfor er hun kommen her? Hvad har hun her at beſtille? ... Jeg veed ikke ſelv ... men jeg er ganſke urolig; jeg kan aldrig troe, at der kan ſpire noget Godt frem, her imellem alt det italienſke Ukrud .... Og jeg, jeg elſker hende ſaa høit! ... Hvor det vilde være en lykkelig Dag, naar jeg kunde føre hende ind i mit Huus, og hun ſkulde have ſin Plads ved Siden af min Moder i min Boutique i Biørnegaden, og jeg kunde ſige til hende: Her ſkal Du være Dronning og Herſkerinde! ... Ah, jeg hører Nogen ... ſaa maa jeg være paa min Poſt!

Siette Scene.

Chriſtine. Rabanel.

Rabanel (gienkiender Chriſtine). Ah! hvad ſeer jeg?

Chriſtine. Tienerinde, Hr. Rabanel!

Rabanel. Hvorledes! Det er Dem, Jomfru?

Christine. Da Grevinden sagde mig, at her var en Kræmmer, som ventede paa mig, da nævnte hun mig ogsaa Deres Navn.

Rabanel. Og saa kom De! . . . hvor det var smukt af Dem!

Christine. Jeg var vel nødt til at komme, naar jeg skal søge mig Noget ud af det Silketøi, De har bragt.

Rabanel (nedslaaet). Ah! . . . Det er sandt, det er blot for Silketøiets Skyld. Det er altsaa bestemt for Dem?

Christine. Rimeligviis, siden De seer mig her.

Rabanel. Hvor det træffer sig lykkeligt for mig; thi ellers havde jeg vel ikke faaet Dem at see.

Christine. Jeg takker Dem for Deres Venskab, Hr. Rabanel! De har altid været saadan en forekommende og tienstvillig Rabo.

Rabanel. Det er ikke min Skyld, at jeg nu ikke længer kan være det.

Christine. Nei, det er sandt.

Rabanel. Kommer De ikke snart tilbage til Deres gamle tarvelige Hiem? .. Længes De slet ikke efter det?

Christine. Jeg veed ikke ret, hvad jeg skal svare dem ... De viser mig her saa megen Godhed og Opmærksomhed ... Alt hvad der omgiver mig, er saa smukt!

Rabanel. Og hvad skal der blive af de Folk, der ere saa bedrøvede over, at De er borte? ... og som længes saa meget efter Dem? ... Tænker De aldrig mere paa dem?

Christine. Jo, saa utaknemmelig er jeg ikke ... men, jeg staaer jo ene i Verden; jeg har ingen Familie.

Rabanel. De veed godt, at det kommer kun an paa Dem, saa kan De faae en Familie, hvor De vilde blive elsket og tilbedet; og hvor De vilde finde en kiærlig Moder, i Stedet for hende, de har mistet.

Christine. Ak, min stakkels Moder! ... i denne Tid kunde jeg maaskee allermeest behøve hendes Raad og hendes Kiærlighed.

Rabanel. Hvis hun levede, Jomfru Christine, saa vilde hun sige til Dem: Mit Barn! Der boer en Mand i Biørnegaden, han har elsket Dig lige saa længe, som han har kiendt Dig; en ung og velhavende Mand, der tilbyder Dig sin Formue og sit Navn, der fra gammel Tid, indtil nu, har været bekiendt for Retsind og Ærlighed.

Christine. Ja, alle Folk taler om Dem med Agtelse.

Rabanel. Og hun vilde dernæst sige til Dem: I hans Huus vil Du ikke faae denne Pragt, denne Glands, som blender Folk, og fordreier Hovedet paa dem, men han vil offre sit hele Liv for Dit Vel; lad ham giøre Dig lykkelig ... Du vil finde Glæden og almindelig Agtelse under Sanct Pacome's Skilt! ... og det er Sandhed, thi Skiltet, det er en Borgermands Vaabenskiold; det maa han vogte over ligesaa ivrigt, som en Adelsmand over sit. Jeg er stoltere af mit gamle, bekiendte Kræmmerskilt, end mangen stor Herre af sit Vaaben, eller den Kaarde, som han har folgt til hvem som helst, der vilde betale den.

Christine. Det er Følelser, som giør Dem Ære, Hr. Rabanel, og jeg veed at sætte Priis paa Deres Venskab.

Rabanel. Nu, saa beviis det, og siig igien, det De sagde for tre Uger siden; det giorde mig saa overmaade lykkelig!

Christine. Men jeg gav Dem ikke noget Løfte.

Rabanel. Nei, men De gav mig dog lidt Haab; De tillod, at jeg viste Dem smaa Opmærksomheder, og at jeg talte om min Kiærlighed; De sagde til min Moder, at De ikke vilde have noget imod at være hendes Datter ... og for en saa retskaffen og veltænkende Pige, som De er, saa er det et Slags Forpligtelse ... man giver ikke Folk Haab om en Lykke, som man vil negte dem; man lader dem ikke see Lyset, for siden at stikke Øinene ud paa dem.

Christine (med Forlegenhed). Hr. Rabanel! . . .

Rabanel. Om Forladelse, Jomfru Christine! jeg vil ikke plage Dem; men jeg beder Dem blot om, ikke at glemme mig, og at tillade, at jeg maa vaage over Dem.

Christine. Vaage over mig?

Rabanel. Ja; i dette Huus, her i den Mazarinske Familie, troer jeg sikkert, De kunde trænge til en Beskytter.

Christine. Imod hvem?

Rabanel. Ak, min Gud! maaskee imod Dem selv.

Christine. Min Herre!

Rabanel. O, jeg beder Dem endnu engang om Forladelse! . . . hvis De skulde blive truet af nogen Fare, saa tillad mig at offre mit Liv til Deres Forsvar.

Christine. De er altfor god, Hr. Rabanel, og jeg takker Dem uendeligt for Deres Hengivenhed; men jeg troer ikke at jeg nogensinde kan blive udsat for nogen Fare, her i det Soisonske Hotel.

Rabanel. Ja, hvem kan vide ...

Christine. Jeg hører Bevægelse i Forgemakket.

Rabanel. Ja, De har Ret, jeg maa gaae min Vei; vær saa god, Jomfru Christine, at tage disse Toier med dem; men inden De forlader mig, siig at De ikke tager mig det ilde op.

Christine. Kan jeg tage Dem ilde op, at De taler Deres egen Sag? Farvel saa længe, Hr. Rabanel!

Rabanel. O, ja! det betyder, at vi sees snart igien, ikke sandt? Ja, skynd Dem at komme tilbage, hvor trofast Kiærlighed venter Dem.

Christine. Jeg tør ikke bie længer ..

men, jeg lover, at jeg skal tænke paa Dem. (Christine ler ud af Døren til Høire, med Silketolerne).

Rabanel (alene). Ja, hun har godt ved at sige det ... jeg vil dog holde Øie med hende, og alle disse Mazariner ... Men, hvis nu hele Hoffet gaaer i Compagnie, for at sætte sig imod min Lykke, hvad er der da at gjøre for mig, en Mand af den simple Borgerstand? ... Ah, der er Cardinalen!

Syvende Scene.

Rabanel. Mazarin (træder ind, fulgt af adskillige Laquaier).

Mazarin. Der skal Ingen melde mig hos Grevinde Soissons; jeg ønsker i nogle Øieblik at være alene her; gaa! (Laquaierne gaae, tilligemed Rabanel, der har bukket for Cardinalen. Mazarin sætter sig ved den høire Side.) Min Niece, Maria de Mancini ... Dronning af Frankrige! Nei, nei, det kan ikke skee ... og dog, hvilken Ære for mit Huus! ... Ære! ja, men Fornelen, hvor er den? Hvad har Anna af Østerrige sagt: Hvis min Søn gjør sit kongelige Blod den Skam, at blande det med Familien Mazarins, saa vil jeg sætte mig i Spidsen for hele Rigets Adel og Ridderstand for at hævne to kronede Stammers Ære ... Den hovmodige Kone! og hvis det dog var min Villie! ... men jeg vil det ikke ... Forstyrre min Alderdom ved bestandige Stridigheder og Partikampe ... sætte den Magt paa Spil, der nu staaer saa sikker ... og for hvem? ... for en ung Taabe, et forskruet Hoved, som i eet Øieblik vil forspilde Frugten af tyve Aars Arbeide og Møie. Nei, for sidste Gang, nei! Maria skal reise, hun skal ægte Connetablen Colonna! — Kongen ... Kongen skal gifte sig! Enkedronningens Ønsker, to Nationers Interesse vinke Infantinden af Spanien til Frankriges Throne. Hun skal bestige den, og Pyrenæer-Freden vil blive det smukkeste Blad i min Historie.

Ottende Scene.

Grevinde Soissons. Mazarin. Maria.

Fru Soissons. Hvorledes, min naadige Onkel! jeg hører at De er her, ganske ene.

Mazarin. Havde jeg ikke lovet Dig, min kiære Niece, at komme til Dit Selskab? ... Uagtet min Alder og min Svagelighed holder jeg Ord.

Fru Soissons. Men hvorfor har ingen maattet melde mig, at De var kommen?

Mazarin. O, i min Stilling har man altid nok at tænke paa, og jeg behøver ikke at frygte for at kiede mig, naar jeg er alene; imidlertid, det glæder mig at see Jer begge to, før den store Sværm fylder Eders Salon; især Dig, Maria.

Maria. Hvad ønsker Deres Eminenz af mig?

Mazarin. Jeg ønsker at spørge Dig, min kiære Niece, om Du endnu bliver ved at være ligesaa taalelig, som før?

Maria. Min Onkel!

Mazarin. Ja, er det ikke sandt? Nu vel, jeg erklærer herved, at jeg har besluttet at helbrede Dig; alle de Læger jeg har raadspurgt, ere af den Mening, at en Reise vil være det bedste Middel imod Din Sygdom.

Maria. En Reise?

Mazarin. Ja, tilforladeligt! Jeg vil altsaa underrette Dig om, at med det Første maa jeg lade Dig vælge imellem Italien, hvor Connetablen Colonna venter Dig, eller Byen Poitiers, hvor jeg har sørget for et Opholdssted til Dig, som er Dig værdigt.

Maria. Men, dersom jeg nu ikke vil reise, hverken til det ene eller det andet Sted?

Mazarin. Men, dersom jeg befalede det?

Maria. Kongen vilde maaskee forbyde mig det.

Mazarin. Jeg maa sige Dig, at jeg har i Morges talt meget alvorligt med Hs. Majestæt om Dig.

Maria. Men jeg, jeg venter nu at see ham i Aften.

Mazarin. Jeg tillod mig, at give ham en lille Skizze af Dit Portrait.

Maria. Det var uden Tvivl ikke flatteret, min kiære Onkel?

Mazarin. Det lignede fuldkommen, min kiære Niece!

Maria. Det finder Kongen maaskee ikke.

Mazarin. Frøken Maria de Mancini! Behag at erindre Dem, at jeg giver ikke Hans Majestæts Ære og Statens Vel til Priis for Deres Ærgierrighed ... Alle disse Disputer og Intriguer maa have en Ende, enten ved Deres Forviisning, eller Deres Giftermaal.

Maria. Mit Giftermaal med Kongen?

Mazarin. Nei, da vilde jeg heller forlade den Stilling, i hvilken jeg i saa mange Aar har regieret Staten.

Maria. Deri vilde De gjøre Uret; den, der forlader Spillet, han har tabt.

Mazarin. Hans Majestæt vil lettere frasige sig en Kone som Dig, end en Minister, som mig.

Maria. Hvorfor skulde han ikke beholde dem begge?

Mazarin. Hvorfor, siger Du?

Maria. Ja, hvorfor ikke, Deres Eminenz? Hele Verden vil forundre sig over Deres Strenghed imod mig, og man vil sige: Cardinal Mazarin kunde gjøre sin Niece til Dronning af Frankrige; men han vilde det ikke, af Frygt for Anna af Østerriges Unaade.

Mazarin. Nei, min Niece, man vil sige: Cardinal Mazarin vilde ikke sætte

Enigheden i den kongelige Familie og Statens Fred paa Spil, for at tiene en lille Fiantes taabelige og ærgierrige Hensigter.

Maria. En Fiante! ... Hr. Cardinal! De tvinger mig til at blive Dronning af Frankrige imod Deres Villie.

Fru Soissons. Min Søster! min Søster! vær ikke saa heftig! og De, min naadige Onkel! viis lidt mere Godhed og Overbærelse! Ulykken er maaskee ikke saa overhængende, som De synes at frygte; Maria maa overveie det; og hvem veed, om ikke en eller anden Begivenhed kan indtræffe ...

Maria. Ligesom den, der berøvede Dig Kongens Kiærlighed, ikke sandt, min Søster?

Fru Soissons. Du vil være ligesaa fornuftig som jeg, og selv frasige Dig hans Kiærlighed.

Maria. Ligesom Du! ... naar jeg har mistet den.

Fru Soissons (halvsagte til Mazarin). Hvor uforskammet!

Mazarin (ligesaa). Hvor dristigt!

Fru Soissons (ligesaa). Kongens Svaghed giør hende saa kiæk; han maa paa ny have givet hende et Løfte.

Mazarin (som før). Ja, det kan han gierne have været i Stand til! Hvorom Alting er, han er jo Herren! ... Skulde ikke et lykkeligt Tilfælde kunne komme os til Hielp?

Fru Soissons (ligesaa). Maaskee, min Onkel!

Mazarin (ligesaa). Ah, det vilde være velkommet!

Fru Soissons. Haab og Taalmodighed! (høit.) Jeg hører Støi i Gallerict; Dørene aabnes. Vore Anfigter maa ikke forraade vor Strid for de Øine, som nu vil betragte os.

(Dørene i Baggrunden lukkes op. Skueplabsen fyldes efterhaanden med Herrer og Damer fra Hoffet, som med megen Ærbødighed hilse Cardinalen og Maria Mancini, der sidder ved venstre Side. Fru Soissons taler snart med Een, snart med en Anden.)

Niende Scene.

De Forrige. Herrer og Damer fra Hoffet, siden Brienne.

Fru Soissons (til Adstillige). Det glæder mig meget at see Dem! ... Ah, er De der, Hr. Greve?

Brienne. Har jeg ikke sagt Deres Naade, at jeg vilde være en af de Første. (Han nærmer sig til Maria, som er omringet af en talrig Kreds). Er der Plads til, at jeg kan bringe min ringe Hylding, midt i den talrige Forsamling, der beleirer Frøken Mancini?

Maria. Hr de Brienne veed, at Deres Hylding bliver altid vel modtaget.

Brienne. De skal i Dag vise Deres Prøvestykke i kongelig Værdighed.

Maria. Hvad vil De sige dermed?

Brienne. Skal De ikke i Aften være Festens Dronning ... i Forventning om noget bedre?

Maria (smilende). Hr. Greve! i hvor lang Tid har De levet ved Hoffet?

Brienne. I halvhundred Aar, min naadige Frøken!

Maria. Ah, nu forstaaer jeg ...

Mazarin. Hr. de Brienne! min Alder og min Svaghed giver mig et Privilegium, som De ogsaa kan have nogen Rettighed til: medens denne straalende Ungdom overgiver sig til de Fornøielser, som passe for den, indbyder jeg Dem til et Parti Schach.

Brienne. Det er en Ære, som jeg veed at sætte Priis paa.

Mazarin. Vi kan sætte os her ... og hold Dem nu tappert, Hr. Greve!

Brienne. Deres Eminentz har saa megen Øvelse i at sætte Kongen Schach ...

Mazarin. Ikke saa galt, Hr. Brienne! ikke saa galt! Talemaaden er malicieur, men ikke retfærdig.

Brienne. Hvem giør vel Fordring paa at være retfærdig ved Hoffet? (De sætte sig ved høire Side, hvor et Bord er ordnet dertil).

Fru Soissons (til Adstillige, der tale med hende). Ja, jeg vil gierne giøre Alt hvad der staaer i min Magt, for at De skal erindre denne Aften.

En Schweizer. Hans Majestæt Kongen! (Høiboerne aabnes med Hast.)

Maria (afsides). Endelig!

(Alle reise sig og hilse; Brienne er staaet op, Mazarin har et Øieblik reist sig af sin Lænestol, men sætter sig strax igien.)

Tiende Scene.

De Forrige. **Kongen** (med Følge).

Kongen (idet han gaaer hen til Mazarin). De vil undskylde, mine Damer, at jeg allerførst nærmer mig til Hr. Cardinalen; men skylder jeg ikke min første Opmærksomhed til den, der helliger hele sit Liv til mit Kongerige?

Mazarin. Ak, Sire! det Øieblik kommer snart, da Deres Kongerige maa hielpe sig uden mig.

Kongen. Hr. Cardinal! De maa ikke true os med en Ulykke, der endnu er saa langt borte, efter hvad vi ønske.

Mazarin. Ja, jeg ønsker det ogsaa ... mere end jeg haaber det.

Kongen. Er De endnu bestandigt tidende?

Mazarin. O, Sire! Gigten, det er en skrækkelig Frondeur! — Den giver ikke saa let tabt, som Borgerfolkene i Paris.

Kongen. Kan man ikke vinde Seier over den, saa maa man søge at glemme den ... Mine Herrer! jeg beder Dem at fortsætte Deres Partie: for en Syg er en Adspredelse ofte bedre end et Lægemiddel. (Til Fru de Sois-

sons). Jeg haaber, Fru de Soissons! at jeg ikke har ladet vente paa mig? Det skulde gjøre mig ondt, om det havde giort Ophold i Aftenens Fornøielser.

Fru Soissons. Glæden er ingenting før den kommer, som bringer Lykken med.

Kongen (seer paa Maria). Som kommer for at søge den her, vil De sige!

Fru Soissons. Hvis Deres Majestæt tillader, vil jeg give Tegn til, at Dandsen kan begynde.

Kongen. Ja, Fru de Soissons! gjør det, jeg beder Dem! (Fru de Soissons gaaer ud; man hører svag Dandsemusik i en anden Salon; mange Herrer og Damer gaae parviis ud, Andre sætte sig ved Spillebord i Baggrunden. Mazarin og Brienne spille Schach ved høire Side; til venstre Kongen, der sætter sig ved Siden af Maria.)

Kongen (halv sagte til Maria). Hvor jeg har længtes efter at see Dem igjen!

Maria. Tør jeg ogsaa troe det, Sire?

Kongen. At tvivle derom vilde være en Utaknemmelighed; men hvorfor giver De mig altid den Titel, som hele Verden giver mig? ... Hvor den mishager mig i Deres Mund!

Maria. Gid jeg kunde glemme, at den tilkommer Dem! Gid De ikke havde nogen Kongemagt eller nogen Krone!

Kongen. Troer De, at min Kiærlighed da kunde være stærkere?

Maria. Jeg var da mere sikker paa dens Varighed.

Kongen. Min smukke Maria! hvem kan De frygte for?

Maria. Naar man elsker, frygter man Alt.

Brienne (ved Schachbordet). Hr. Cardinal! det forekommer mig, som De vilde gjøre et lille Kneb i Spillet?

Mazarin (leende). Ja, jeg troer det ogsaa! ... jeg var saa vis paa, at jeg kunde faae den Officeer af Veien.

Brienne. Det kunde dog ikke skee, uden at jeg mærkede det.

Mazarin. Hvilke Tider vi leve i! ... En stakkels Minister kan ikke længer føre Nogen bag Lyset ... ikke engang en Hofmand!

Brienne. Naar Hofmanden er gammel og ikke længer søger Forfremmelse.

Mazarin (reiser sig). Meget rigtig! ... det vilde have gaaet bedre med mit Spil for fyrgetyve Aar siden.

Brienne (reiser sig). For fyrgetyve Aar siden, havde jeg været blind.

Mazarin. Ja, hvis jeg dengang havde været Minister.

Brienne. Ja, det falder af sig selv.

Mazarin (ved sig selv). Kongen sidder bestandigt hos hende.

Brienne (sagte til Fru Soissons). Nu vel, Frue! hvor bliver Overraskelsen af?

Fru Soissons. Nu kommer den! ...

Brienne. Ah!

(Christine, i spansk Dragt med en Luth i Haanden, træder ind, fulgt af alle Damerne fra Dandsesalen, der stille sig i Baggrunden.

Ellevte Scene.

De Forrige. Christine (og Personerne fra Dandsesalen).

Fru Soissons (med Christine ved Haanden). Kom nu, mit kiære Barn!

Christine. O, hvor jeg er bange!

Kongen (bemærker hende). Hvad seer jeg! ... Hvem er denne unge Dame?

Maria (aflides). Ah! hvem fører hende herind?

Kongen. Hvad det er en deilig Pige!

Fru Soissons. Jeg vover, Sire! at bede Dem om et Øieblikks Opmærksomhed for denne unge Pige; hun vil lade os høre en spansk Sang. Tør jeg haabe, Deres Majestæt vil være saa naadig, at høre hende synge den?

Kongen. Det er at bede mig om Noget, som vil gjøre mig en stor Glæde.

Mazarin (aflides). Skulde det være det Tilfælde, hun talte om?

Fru Soissons. Begynd nu, min Glut! og vær kun ikke bange!

Kongen (til Maria, der vil tale til ham). Lad os høre! lad os høre!

Christine (synger).

Der er et Land, hvor Blomsterduft,
Sig spreder huldt i Nætter svale,
Hvor reen og klar den milde Luft
Ombølger Field og Vang og Dale.
O, skiønne Spanien! Heltes Hiem!
Sagnrige Land! Du, Jordens Eden!
Her spireb Hiertets Længsler frem,
Her vaktes Aneisr om Kiærligheden;
I Drømmesyn dens Morgenglød
Bag Nordens Fieldemuur frembrød.

Brienne (halv sagte). Hr Cardinal! denne Sang er et Leilighedsdigt.

Maria (aflides). O, det er afskyeligt!

Kongen. Hvorledes! er den allerede ude? ... Allerede?

Fru Soissons. Nei, Sire! der er endnu et Vers.

Kongen (til Christine). Naar jeg beder Dem om at synge det, vil De vist gjøre mig den Fornøielse?

Christine. Naar Deres Majestæt beder, maa man adlyde.

Maria. Men Sire! det forekommer mig ...

Kongen. Er hun ikke fortryllende? (Han sætter sig).

Christine (synger).

En Verdens Priis, en Krones Glands
Omsnoer den Drot, som høiset throner,
Hans Tinding pryder Ærens Krands
Hans Ord adlyde Millioner.
For længe Krigens Tordenrøst

Lød paa hans Bud til tvende Riger —
O Fredens Haab! nu til vor Trøst
Du frem paa Kiærlighedens Vinger stiger!
Ja, huldе Fred, din Morgenglød
Af Kiærlighedens Sol frembrød!

Kongen (reiser sig). Frøken! modtag vor Tak og vær forsikkret om vor særdeles Gunst ... aldrig har skiønnere Toner gaaet ud af en smukkere Mund.

Maria (afsides). O, hvor jeg lider!

Kongen. Men i det jeg beundrer Dem, ønsker jeg ogsaa at vide, hvem De er?

Fru Soissons. Sire! Det er en ung fader- og moderløs Pige af en italiensk adelig Familie; hendes Forældres Død har bragt hende i en Stilling, der ikke svarer til hendes Fødsel. Jeg interesserer mig for hendes Fremtid, og haaber at kunne oprette Skiebnens Uretfærdighed imod hende.

Kongen. Ogsaa vi, Frue! skal bidrage dertil! det er ikke meer end billigt. Hvad skylder man ikke saa udmærket Talent og Skiønhed!

Christine. O, Sire! jeg er saa forvirret ...

Kongen. Frøken! jeg vil, at De skal erindre Dem den Dag, da Kongen har seet Dem: De kan være overbeviist om, at han vil ikke glemme Dem! (Christine trækker sig tilbage og forsvinder.)

Maria (med Liv). Deres Majestæt talte om, at De behagede at dandse en Sarabande?

Kongen (adspredt). Ja, jeg troer det ... Maria, kiender De denne unge Pige?

Maria. Jeg har kun seet hende ganske flygtigt ... Sire! nu begynder Musiken.

Kongen. I Aften vil jeg ikke dandse. Jeg erindrer nu, det er den Tid, da jeg har lovet at indfinde mig hos min Moder, Dronningen. Tiden gaaer saa hurtigt i det Soissonske Hotel!

Maria. De vil allerede tage bort?

Kongen. Desværre! jeg er nødt dertil ... De maa beklage mig, Maria!

Maria. Ak, hvem af os To er at beklage?

Kongen. Det er mig, siden jeg forlader Dem.

Fru Soissons. Meget erkiendtlig over de Øieblik, som Deres Majestæt har behaget at skienke os, vover jeg ikke at ubbede os nogle af dem, der tilhøre Dronningen.

Kongen. Fru Grevinde! modtag mine bedste Taksigelser! hos Dem fortrylles Hiertet, Øinene, Øret, Alt paa een Gang! Hr. Cardinal ..

Mazarin. Tillad, at jeg ledsager Deres Majestæt!

Kongen. Meget gierne! støt Dem paa min Arm.

Mazarin. O, Sire!

Kongen. Naar jeg understøtter Dem, Hr. Cardinal! saa afbetaler jeg kun paa min Gield.

(Kongen hilser, tager Mazarins Arm under sin, og gaaer ud i Baggrunden. Alle hilse, Fru Soissons vil følge Kongen ud, men standses af Maria.)

Maria. Fru de Soissons! jeg skal aldrig glemme denne udtænkte List!

Fru Soissons. Jeg har blæst lidt paa Kongens Kiærlighed.

Maria. Men ikke endnu slukket den!

Fru Soissons. Nei, men den vifter dog. (Hun følger ud efter Kongen; de Øvrige bortfierne sig og Døren lukkes i Baggrunden.)

Tolvte Scene.

Maria. Brienne.

Maria (kaster sig i en Lænestol). O, det er en afskyelig Kabale!

Brienne (nærmer sig). Er Frøken Mancini ikke vel? ... Det er maaskee af Heden? Skal jeg kalde paa Deres Jomfruer?

Maria (reiser sig). Nei Tak, Hr. Greve! Tak, det er ingenting!

Brienne. Om Forladelse! Deres Ansigt vidner om en heftig Bevægelse, som jeg maa tilskrive en physisk Lidelse; thi jeg kan ikke troe, at det, som nylig passerede her ...

Maria (heftig). Hvad er der passeret, min Herre?

Brienne. O, meget ubetydelige Ting, og jeg forundrer mig i Sandhed over, at Fru Soissons, med al sin Erfarenhed kan giøre saa baarlige Beregninger!

Maria. Hvorledes?

Brienne. Ja, uden al Tvivl! idet hun søgte at underminere den Grund, som De staaer paa, har hun ikke forudseet, at der bliver contramineret.

Maria (forundret). Hvad har alt dette at betyde?

Brienne. O, hvorfor vil De være saa hemmelighedsfuld imod mig, naar De seer, at jeg har giennemskuet Dem!

Maria. Giennemskuet! hvilket? forklar Dem!

Brienne. Nu ja, siden De forlanger det! Seer De: den forunderlige og pludselige Interesse, som Fru de Soissons viser for denne lille Pige, skulde den ikke have bragt Dem paa Spor af hendes Planer? Og har De ikke, med Deres Falkeblik strax bemærket, at De har et sikkert Middel i Hænderne, som kan forebygge Virkningen deraf?

Maria (forundret). Har jeg, min Herre?

Brienne. Ja, ganske vist! Har De ikke bemærket det Indtryk, som denne unge Piges Skiønhed har giort paa Deres Broder, Marquis Philip Mancini? Veed De ikke, at han tilbringer hele Timer hos hende og Deres Cousine Eudoxia? Og har De ikke seet, at Hr. de Mancinis Aand og Elskværdighed har ikke været uden Indflydelse paa den lille Borgerpiges naive og ufordærvede Hierte?

Maria (med Glæde, og som om hun greb en ny Idee). Det troer De, Hr. Brienne!

Brienne. De har sagt til Dem selv: „Hvis Fru de Soisſons udfører sine troløse Planer, saa er min Broder her til min Undsætning; Han staaer sig ikke godt ved Hoffet? Godt! Min Indflydelse skal atter bringe ham i Naade hos Kongen; men han skal til Giengield befrie mig fra en Rival, som kunde blive mig farlig."

Maria (ved sig selv). Ja, virkelig!

Brienne. „Naar Kongen ikke længer seer hende, vil han ikke mere tænke paa hende; han vil komme tilbage i mine Lænker; denne lille Pige, som staaer ene i Verden, vil føle sig meget lykkelig ved en ung og glimrende Cavaliers Kiærlighed; Enhver bliver fornøiet — uden maaskee Fru de Soisſons; men, man kan jo ikke gjøre alle Folk tilpas."

Maria (som om hun fatter en Plan). Ja! (hun ringer).

Brienne. Er det ikke saaledes? Har jeg ikke havt gode Øine?

Maria (med Glæde). O, De er en Mand, som man kunde tilbede, Hr. Greve! (til en Tiener, som kommer ind). Gaa strax op til Hr. Marquis Mancini, og bed ham om, paa Øieblikket at komme herned: Siig, at jeg venter paa ham. (Tieneren gaaer.)

Brienne (afsides). Fortræffeligt! nu bryder Ilden løs! Mazarinerne komme i Haarene paa hinanden; Kongen bliver opbragt; Enkedronningen er tilfreds; og jeg, jeg vil more mig ved at see alle disse Intriguer carambolere.

Maria (smilende). Veed De vel, Hr. Greve! at jeg havde Dem mistænkt for, at De var ikke gunstigt stemt for mine Forhaabninger?

Brienne (med en forstilt Godmodighed). O, hvor De har giort mig Uret!

Maria. Det indseer jeg nu, og den herlige Idee, som De har indgivet mig ...

Brienne (som for). Hvorledes? har De ikke havt den selv?

Maria (smilende). Oprigtigt talt, nei, det har jeg ikke.

Brienne (afsides). Det stakkels Hoved! det vilde ikke være i Stand til at styre et lille Nonnekloster, og det vil være Dronning af Frankrige!

Maria. Nu hører jeg min Broder komme.

Brienne. Saa vil jeg forlade Dem. Nu vil jeg gaae paa Spor, og hører jeg noget Nyt, skal jeg underrette Dem derom. (Han gaaer ud i Baggrunden.)

Trettende Scene.

Maria. Philip Mancini (kommer fra venstre Side).

Maria. Kom, min Broder, skynd Dig!

Philip. Min Gud! hvad er der paa Færde, at Du med saadan Hast sender Bud efter mig?

Maria. Min stakkels Broder! Du har vist kiedet Dig umaadeligt deroppe alene, ikke sandt? ... medens vi her havde den glimrende Soiree?

Philip. Kiedet mig? Nei, siig hellere, at jeg blev rasende, da jeg hørte Musiken! ... Havde Kongen ikke været her ...

Maria. Saa var Du kommen ned?

Philip. Ja, hvorfor ikke? Hans Eminentz vilde maaske have dømt mig til at være dobbelt saa længe forviist fra Hoffet, ... men en Sarabande havde givet mig Mod til at holde ud en heel Maaned.

Maria. Deri havde Du giort Uret, min kiære Philip: Du maa stole paa min Hengivenhed, og troe, at den vil vide at forkorte Din Unaades Tid: det er det bedste Du kan gjøre.

Philip (afsides). Du min Gud! hvor hun er sød og god! ... Der maa være Noget i Gang, hvor hun trænger til mig.

Maria. Jeg har lovet at tage mig af Dig; og det tænker jeg nu paa, min forfløine Herre!

Philip. Men, for Pokker; min kiære Søster, vi maae skynde os; skal dette vare længe, saa glemmer jeg reent, hvordan jeg skal tee mig i Verden, og vore smukke Damer vil ikke kiende mig igien! Naa, siig mig, har vor kiære Sire, som Du kalder ham, været ligesaa forelsket, ligesaa opmærksom, som han pleier? Er det endnu Dig, der triumpherer?

Maria. Ak, min kiære Philip! jeg er Maalet for saa Manges onde Hensigter!

Philip. Frankriges Krone er en saa smuk Juveel, at man vistnok vil giøre Dig den stridig.

Maria. Du er da ligesom de Andre, Philip! Troer Du, at denne Krone er det eneste Maal for mine Ønsker, og at, hvis man berøvede mig Kongens Kiærlighed, vilde det kun være min Stolthed, som leed derved? O, Du tager Feil, min Broder! Det er Ludvig, som jeg elsker, og ikke Kongen af Frankrige! ... Der er denne majestætiske Anstand ved hans hele Person, dette Blik, der paa eengang er saa kiærligt og saa bydende; Trylleriet i denne Røst, der er skabt til at befale Alle, og som kun er bedende imod mig alene; det er alt dette, der for evigt har lænket mit Hierte til ham; og hvis Skiebnen havde villet skiule ham for mig iblandt den simple Almue, saa vilde min Kiærlighed have fundet ham der! Ja, jeg troer ikke jeg havde kunnet modstaae, uden at tænke paa min høie Rang vilde jeg have steget ned til ham.

Philip. Ja, men det er dog bedre som det er, at Du kan stige op til ham.

Maria. Min Broder!

Philip. Nu, lad os være enige! Du vilde have elsket ham i en Hytte ... men en Throne fordærver ingenting ...

Maria. Nu vel, naar Du tænker saaledes, hvorfor vil Du ikke hielpe mig at naae den?

Philip. Jeg?

Maria. Netop Du.

Philip. Det begriber jeg ikke, hvordan jeg kunde giøre Noget dertil?

Maria. Ved at befrie mig fra en Rival.

Philip (smilende). Infantinden af Spanien?

Maria. O, nei! Det er fra en lille ubekiendt Pige, som i fiorten Dage har boet her, og som Fru Soisſons i Aften har præſenteret for Kongen.

Philip. Den lille, smukke Chriſtine?

Maria. Ja.

Philip. For Fanden! og Du mener Kongen ſkulde allerede være indtaget i hende?

Maria. Fra det Øieblik af, da hun kom frem, har han ikke havt Øine, uden for hende.

Philip. Ja, det er ſandt, hun er overmaade indtagende.

Maria. Og Du, Du har da ogſaa lagt Mærke til hende?

Philip. Ja, jeg kan ikke negte det ...

Maria. Man forſikkrer, at Du er hende ikke ligegyldig.

Philip. Det er vel muligt.

Maria. Denne Pige maa bort herfra! Fru Soisſons maa ikke længer have hende i ſine Hænder; Kongen maa aldrig ſee hende mere.

Philip. Hm! Det Du der forlanger af mig, det er ingen let Sag.

Maria. Hør: om tre Dage tager Kongen til Saint-Germain; til den Tid ſkal jeg udvirke, at Du bliver benaadet, og kan vise Dig igien ved Hoffet.

Philip. Tak, min gode Søſter! men, om jeg forſtaaer Dig ret, ſaa er det Du forlanger, en Bortførelſe.

Maria. Er det første Gang, at det har mødt Dig?

Philip. Det vil jeg ikke ſige; men, ſeer Du, Maria, ved dette eenſomme Liv, ſom jeg er bleven tvunget til, er jeg kommen til alvorlig og dyb Eftertanke: jeg vil forbedre mig.

Maria. Du?

Philip. Ja. Du veed, at der er Tale om mit Giftermaal med Frøken Thianges, og jeg har faaet Scrupler.

Maria. Naa, De komme i rette Tid!

Philip. Bedre ſildig end aldrig.

Maria. Gives der intet Middel til at forjage dem?

Philip. Det er iſær naar jeg tænker paa mine Creditorer, at jeg med ſtor Bekymring gaaer i mig ſelv.

Maria. Har Du da ſaa grumme Mange?

Philip. Jeg er for Øieblikket i en Gield af omtrent femten hundrede Piſtoler.

Maria. Hvilken Ødeland!

Philip. Det er en Samvittighedsſag, min kiære Søſter!

Maria. Hvorledes det?

Philip. Er det ikke billigt, at Nevoen giver det gode franſke Folk en Deel tilbage af det, ſom Onkelen berøver dem.

Maria. Nu vel! naar jeg udvirker Din Tilbagekomſt i Naade, naar jeg ſtopper Munden paa Dine Creditorer, ſaa kan jeg haabe ...

Philip. Det gaaer for raſk, min kiære Søſter! jeg føler, at mine Scrupler ſidde overordentlig faſt.

Maria. Lad os ſee! ... der er ingen Tid at ſpilde! ... Hvis Kongen nu i Favour af Dit Giftermaal med Frøken Thianges, giorde Dig til Hertug af Nevers?

Philip. Hertug af Nevers? ... O, Du ſiger mig der for meget!

Maria. Du betænker Dig ikke længer paa at tiene mig?

Philip. Du giør jo med mig Alt hvad Du vil.

Maria. Og Kongen faaer ikke mere denne Pige at ſee?

Philip. Til at forebygge, at hun ikke ſkal blive hans Maitreſſe, ſeer jeg kun eet Middel ...

Maria. Og det er?

Philip. At giøre hende til min!

Maria. Min Hr. Hertug af Nevers! Dronning Maria ſkal aldrig glemme denne Tieneſte. Hun vil giøre Dig til Kongerigets første Adelsmand.

Philip. Amen!

Fiortende Scene.

Brienne (kommer ind fra høire Side).
Maria, Philip.

Maria. Ah, det er Dem, Hr. de Brienne? ... Hvad fører Dem hertil?

Brienne. Det er noget ganſke Nyt, ſom jeg vil lade Dem vide.

Maria. Og det er?

Brienne. Om tre Dage tager Hoffet til Saint-Germain.

Maria. Det veed jeg.

Brienne. Ja, men De veed ikke, at denne unge Pige ſkal følges derhen med Fru Soisſons.

Maria. Hvad hører jeg!

Brienne. Man har ubbedet ſig denne Gunſt af Kongen; og han har ſkyndet ſig med at tilſtede den, ſom De vel kan tænke. Der tales om, at hun ſkal træde frem i en dramatiſk Foreſtilling; ja, der ſkal endogſaa være Spørgsmaal om, at hun kunde anbringes iblandt Enkedronningens Damer.

Maria. En Pige ſom er ingenting!

Brinne. Men som er paa Vei til at blive Noget!

Maria. Nei, det maa vi sørge for!

Brienne. Fru de Soisſons har Haſtværk.

Maria. Vi skal dog komme først.

Brienne. Saa maa De tage lange Skridt.

Maria (til Philip). Min Broder! Du har tre Dage.

Philip. Min Søster! det vil være nok.

Maria. Husk paa, at kommer denne Pige til Slottet Saint-Germain, saa er Alting tabt.

Philip. Hun ſkal ikke komme der!

Maria. Jeg takker Dig, saa vil jeg triumphere over Fru Soisſons.

Brienne (afſides). Men mig kan De takke for, at der nu er Splid i Agramantes Leir.

Anden Act.

(En Sal paa et Landſteð, ſom tilhører Philip Mancini, i Skoven ved Saint-Germain. Dere i Baggrunden og paa Siderne.

Første Scene.

Philip. Laprunelle.

Philip (ſiddende, da Dækket gaaer op). Alting er da gaaet godt, Laprunelle! og Reiſen har været lykkelig?

Laprunelle. Meget lykkelig, naadige Herre! naar vi undtage Torbenen, Lynilden, og at det regnede i ſtore Strømme.

Philip. Ja, det har virkelig været en forfærdelig Aften; og Stormen varede hele Natten; man ſkulde næſten ſige, at Fanden var med i Spillet.

Laprunelle. Fanden har altid ſine Fingre i Spillet, naar fornemme Herrer fører ſmukke Piger bort.

Philip. Og den ſmukke Chriſtine har ſlet ikke fattet nogen Mistanke?

Laprunelle. Nei, ikke det mindſte! ... det ſtakkels uſkyldige Barn troede det var en Karet, ſom Fru de Soisſons ſendte efter hende; og det troede alle Folk i Hotellet.

Philip. Det er ypperligt! ... Og de Fruentimre, ſom her toge imod vor elſkværdige Reiſende, have de ſkilt dem godt ved de Roller, de have faaet?

Laprunelle. O, de vare ſtrax inde i det; de have jo ſaa megen Øvelſe i ſligt ... Siden den Tid da Hr. Cardinalen, Deres Onkel, har forøret Dem dette Landſteð, er det jo ikke første Gang, at der er forefaldet ſaadant Noget i Deres Tieneſte.

Philip. Og jeg er, min Tro! heller ikke den Første, der har ſaadan Hiſtorier her.

Laprunelle. Hvordan! ... Skulde Hr. Cardinalen i forrige Tider ...?

Philip. Ja viſt! det er en Hemmelighed, ſom gaaer langt tilbage i Tiden; men ſom jeg juſt nu tænker, jeg ſkulde have nogen Fordeel af.

Laprunelle. Men, ſiden i Gaar er hele Hoffet i Saint-Germain; Hans Eminenz boer nu der med Hr. Marquiens Søſtre; Er De ikke bange for, at dette Huus her i Skoven er alt for nær ved Slottet? ... Frygter De ikke for, at man kunde opdage ...?

Philip. Der er høie Mure omkring Haven, og naar man holder Døren tæt lukket for Buret, saa kan Ingen ſee Fuglen. Det var desuden nødvendigt, at de ydre Omgivelſer kunde ſkuffe Chriſtine, og jeg havde for kort Tid til at kunne giøre noget Valg; jeg kan heller ikke være langt borte fra Hoffet, da min Søſter Maria endelig har udvirket, at jeg er kaldt tilbage ... Naar det blot kan lykkes mig at holde den Skionne i en tre eller fire Dage ſkiult for Alles Øine, saa vil det være nok ... Du veed, jeg holder ikke af, at Bekymringer trække ſig i Langdrag.

Laprunelle. Og Fienden capitulerer hurtig her.

Philip. Saadan maa det være! ... Jeg hører Bevægelſe i Chriſtines Værelſe; brug nu Dine Øine og Øren, og pas paa, hvad der foregaaer.

Anden Scene.

Philip, ſiden Chriſtine.

Philip (alene). Ja, Maria de Mancini, min meget ærgierrige Søſter, kan være tilfreds med mig! Nu er hun befriet fra den Gienſtand, der ſatte hende i Angeſt! ... Det er dog en forunderlig Ting! Jeg har maaſkee ſkabt en Dronning af Frankrige, i det jeg bortførte en ſmuk Borgerpige! ... Men det er ogſaa ſandt, hun er nydelig, denne lille Chriſtine! Hun elſker mig, det kan jeg ikke tvivle om; men hendes Kiærlighed er ſaa reen! ... Man maa tage ſig i Agt, og ikke gaae for hurtigt frem, ellers er det Stykke Vei ſpildt, ſom jeg har gaaet! ... Men jeg maa videre! Ah! her er hun!

(Han holder ſig noget tilbage.)

Chriſtine (kommer ind fra Døren til venſtre). Det er allerede høit paa Dagen ... hvor jeg har ſovet længe! ... Men det var ogſaa en ubehagelig Reiſe! ... og det blev ved at ſtorme ſaa frygteligt! ... Det er en Lykke, at Fru de Soisſons ikke er vaagnet tidligere end jeg: de ſiger, det kan endnu vare et Par Timer inden jeg faaer hende at ſee ... (Hun vender ſig, og ſeer Philip, der træder frem.) Ah! ...

Philip. Jeg priſer mig lykkelig, at jeg er den Første, der kan ønſke Jomfru Chriſtine Godmorgen.

Christine. Hr. Marquis, er De her? ... og paa denne Tid?

Philip. Er De misfornøiet med at see mig?

Christine. Misfornøiet? ... nei ... men forundret.

Philip. Hvorfor? ... Har De da allerede glemt de behagelige Aftener i min Forviisningstid, som De forskionnede i min Søsters Hotel, da min Cousine Eudoxia tillod mig at tilbringe hele Timer i hendes og Deres Selskab.

Christine. Men Deres Cousine er ikke her; jeg er ene med Dem, og ...

Philip. Og jeg forskrækker Dem?

Christine. Ja ... det er uden Tvivl dumt af mig; men, imod min Villie, er jeg dog bange ...

Philip. Hvor De er utaknemmelig! ... Jeg, jeg har ønsket, jeg har længtes efter dette lykkelige Øieblik; nu kan jeg endelig sige Dem, at jeg elsker Dem, at jeg kun lever for Dem og ved Dem.

Christine. Hr. Marquis!

Philip. Havde De ikke allerede giettet det? ... Derinde var det kun mine Blik, som kunde sige Dem det; har De ikke forstaaet dem, medens min Mund var fordømt til Tausheb?

Christine. Men hvorfor taler De nu her?

Philip. Alting smiler her til os, min smukke Christine! Alting her er saa frodeligt, Alting aander en lønlig Glæde, og det er Deres Nærværelse, som udbreder den.

Christine. Er jeg da ikke i Slottet Saint-Germain?

Philip. Nei; men paa et Landsted, som hører dertil.

Christine (forundret og frygtsom). Og hvoraf kommer det?

Philip. De skal ikke blive urolig ... Alle Værelserne vare opfyldte; en Deel af Hofetaten maatte inlogeres i Byen; der var i dette Øieblik ikke Plads paa Slottet til Dem.

Christine. Men, det er dog Grevinden, som har ladet mig bringe hen til dette Sted? ... Jeg faaer hende snart at see, ikke sandt?

Philip. Jo, uden al Tvivl! ... Men denne Skræk, denne Iver i at flygte fra mig ... Hader De mig da?

Christine (med Liv). Hade Dem? ...

Philip. Nu vel! siden Hændelsen skienker mig en saa lykkelig Leilighed, saa tillad mig dog at benytte den ... Betænk, at hele mit Liv hænger ved et eneste Ord af denne fortryllende Mund! ... Siig om De elsker mig?

Christine. O, hvad er det, De beder mig om?

Philip. Om Livet eller Døden! ... thi hvad skal jeg gjøre i denne Verden, naar De ikke elsker mig.

Christine. Ak Gud, hvorfor har jeg forladt mit tarvelige Hiem, hvor mine Dage randt hen uden Ængstelse og uden Kummer!

Philip. For at indgyde og at kiende Kiærligheb.

Christine. Der blev jeg ogsaa elsket.

Philip. Mindre end her, Christine!

Christine. Men maaskee mere oprigtigt!

Philip. Nei! ... Gud har ikke skabt Dem for et ubemærket Liv ... Han har bestemt, at Deres Tilværelse skulde være omduftet af Glæde, Lykke og Kiærligheb.

Christine (fierner sig fra ham), Hvilken Lykke taler De om? ... O, jeg gyser for at forstaae Dem.

Philip. Hvis De elskede mig, vilde De ikke fare saadan tilbage, naar jeg nærmer mig?

Christine (ved sig selv). Hvis jeg elskede ham? ...

Philip (med Liv). Saaledes at skielve for mig ... at søde mig bort, Christine, De vil altsaa min Død!

Christine. Jeg, store Gud!

Philip (nærmer sig). Nei, det vil Du ikke ... thi, Du elsker mig! ...

Christine. Maaskee! ... men dog mindre end jeg elsker Dyden, Hr. Marquis!

Philip. Befaler Dyden Dem at føre mig til Fortvivlelse?

Christine. Den siger mig, at De er fornem og mægtig, at jeg er en simpel, faderløs Pige! ... Den siger mig, at den, som ikke kan blive min Mand, maa ikke vide, at jeg elsker ham.

Philip. De veed ikke, hvad der kan skee? ... Deres Fader, siger De, var en italiensk Adelsmand? ... Min Families Fædreland var altsaa hans; maaskee jeg kan opklare den Hemmelighed, der omhyllede ham? ... maaskee jeg kan finde Beviser, som stadfæste Deres adelige Herkomst? ... Hvem siger, at De ikke kan blive min Kone?

Christine. Deres Kone! ... O, nei, nei, det er ikke muligt! Det vilde være en alt for stor Lykke, en alt for høi Stilling; jeg har aldrig haabet det, jeg har aldrig tænkt derpaa.

Philip. Og hvis min Kiærlighed tænker for Dig, min hulde Engel? Nu, vend Dine smukke Øine til mig, og lad mig see Dig smile ved dette Haab! ... Hvad har Du at frygte? ... Seer Du ikke, hvor ærbødig jeg er imod Dig, min Herskerinde!

Christine. De forskrækker mig, Philip! Jeg beder Dem, slip min Haand.

Philip (holder den tilbage). Du elsker mig ikke!

Christine. Jeg elsker Dem! ... jo, jeg elsker Dem ... men, jeg maa bort herfra! lad mig gaae!

Philip. Hvorfor vil De forlade mig, Christine! ... min deilige Christine?

Christine. De vil dog ikke have, at jeg skal hade Dem, og foragte Dem!

Philip. Nu, siden De forlanger det .. Gaa da, jeg har ingen Kraft til at sætte mig imod Deres Ønsker ... Men seer jeg Dem ikke snart igien? ...

Christine. Jo, jeg seer Dem snart igien! De har Medlidenhed med mine Taarer ... Tak, Philip, tak!

(Hun gaaer ud i Baggrunden).

Tredie Scene.

Philip (alene). For Pokker, jeg er en stor Nar; jeg kan ikke taale, at see et Fruentimmer græde! ... hvor hun var smuk, da hun bad mig saa indstændigt! ... Det var ret en Døendes Bøn; men den kan dog ikke frelse hende! ... Hvilken Magt har da ikke hendes Blik over mig! I Sandhed, dengang jeg talte til hende om Muligheden af et Ægteskab, meente jeg det næsten ganske alvorligt ... Fat Dig, Philip Mancini! kom til Dig selv! ... Tænk paa Cardinalens Planer ... og Din Fremtids Lykke! ... Nu, kun en Smule Fasthed; denne unge Pige maa være ganske i min Magt, at jeg ikke skal komme i hendes.

Fierde Scene.

Philip. Laprunelle.

Laprunelle. Hr. Marquis!

Philip. Nu, hvad vil Du mig, og hvorfor seer Du saa forskrækket ud?

Laprunelle. Det er fordi jeg skal melde saadan et forunderligt Besøg.

Philip. Hvem da?

Laprunelle. Hans Eminenz, Hr. Cardinalen.

Philip. Han! her i dette Huus?

Laprunelle. Han kom paa saadan en hemmelighedsfuld Maade; befalede, at der skulde lukkes op; og det lod til, at han slet ikke var tilfreds med, at finde Dem her.

Philip. Hvad Diævlen vil han her?

Laprunelle. Det vil han vel snart sige Dem; nu hører jeg ham.

Philip. Lad os være ene; men hold Dig i Nærheden, hvis jeg behøver Dig.

(Laprunelle gaaer ud til høire.)

Femte Scene.

Philip. Mazarin.

Philip (ved sig selv). Han vælger et heldigt Øieblik til at komme her!

Mazarin. Ah, min Hr. Nevøu! den Maaneds Forviisning, som Dine Daarskaber havde forbømt Dig til, maa ret have givet Dig Smag for Eensomhed, siden jeg finder Dig i dette isolerede Huus, naar Hoffet er i Saint-Germain, hvorhen min Godhed har tilladt Dig at vende tilbage.

Philip. Jeg erindrer at Deres Eminenz har skienket mig denne yndige Bolig, og Deres Gaver have saa stort Værd for mig ...

Mazarin. Virkelig?

Philip. Ligesom alle sieldne Sager.

Mazarin. Per Dio! hvis det stod til Dig, saa vilde Du fortære hele Kongerigets Indkomster.

Philip. Deres Eminenz sørger nok for, at det ikke skeer.

Mazarin. Jeg ventede ikke at træffe Dig her, min Nevøu!

Philip. Og jeg var langt fra at ane, at jeg skulde have den Lykke, at modtage min høiberømmelige Onkel her: tør jeg spørge om den Anledning, som fører Dem hertil?

Mazarin. Jeg har valgt dette afsides Sted til en Sammenkomst, som skal være hemmelig, og hvor Ting af megen Vigtighed skal forhandles.

Philip. De beviser Stedet megen Ære.

Mazarin. Den Brug, Du anvender det til, er af en ganske anden Art, det veed jeg; og siden jeg nu har Dig her, saa vil jeg benytte Leiligheden, for at sige Dig, at jeg er meget misfornøiet med Din Opførsel.

Philip. Hvilke Feil har jeg da begaaet?

Mazarin. Det vilde være kortere, at nævne dem, Du ikke har begaaet.

Philip. Erindrer min Onkel, Cardinalen, ikke mere, at Overbærelse er en christelig Dyd?

Mazarin. Min Herre! Din Onkel, Cardinalen har et dobbelt Kald til at moralisere for Dig.

Philip. De vil idetmindste tilstaae, at Stedet er underligt valgt til at holde Prædiken i.

Mazarin (sætter sig). Det er dog her, at den skal finde Sted.

Philip (afsides). Min Tro! jeg skal dog slippe derfra. (høit). Deres Eminenz har altsaa bestemt det saaledes?

Mazarin. Ufravigelig bestemt det, min Herre!

Philip. Nu vel, da!... De vil det jo? ... vi faaer altsaa en Prædiken! ... kun med den Forskiel, at jeg vil vende op og ned paa Rollerne.

Mazarin. Hvad vil det sige? ...

Philip. At der bliver prædiket i dette Huus, det er en ganske forunderlig Begivenhed ... men den skal blive det endnu mere ved den Omstændighed, at det er mig, som skal holde Talen, og Hr. Cardinalen, som skal høre derpaa.

Mazarin. Hr. Mancini!

Philip. Hav den Naade at undskylde mig, min høistærede Onkel! Deres Strenghed bebreider mig i Dag overmaade bittert nogle Ungdomsfeil, og De forarger Dem meget over den Brug, jeg gior af dette Huus?... Men til hvad Brug tiente det for tyve Aar siden?

Mazarin. Philip!

Philip. Hvem tilhørte det for tyve Aar siden? ... en elegant og aandrig Cavaleer, der stod i daarlig Gunst hos Lykken, men i des bedre hos det smukke Kiøn: ved en Reise i Provence havde han truffet en ung Pige af fornem Herkomst, som havde fortryllet ham ved sin Forstand og sin Ynde; hendes Rang og Fødsel tillod ham ikke at begiere hendes Haand, men han havde forført hendes Hierte; for hans Skyld glemte hun sine Pligter, forlod sin Familie, opgav sin Fremtid, og fulgte ham.

Mazarin (affides). Himmel!

Philip. Hun ventede, at et Ægteskab skulde giøre hendes Kiærlighed lovlig ... men, han var ærgierrig; denne Mand, for hvem hun havde opoffret Alt! ... Han var imidlertid bleven Ministerens, Cardinal Richelieus Fortrolige; for at kunne naae høiere Æresposter var det nødvendigt at en Præstekiole skiulte hans simple Herkomst ... og den unge Pige opdager engang, at den Mand, hun betragter som sin Ægtefælle, har selv sat en uoverstigelig Skranke imellem dem.

Mazarin (med Forvirring og Vrede). Philip! Philip!

Philip. Om Forladelse, min Onkel! ... Det var den første Deel af Talen; nu kommer den anden.

Mazarin. Naar vil De holde op, min Herre?

Philip. Nu er jeg der strax! ... Med et bittert Saar i Hiertet forsvinder den stakkels Kone; efter al Rimelighed har hun unddraget sig sin Forførers Spor, og for stedse begravet sit Feiltrin og sin Anger i et Kloster. Nu vel, det Huus, hvor hun har lidt saa meget, det er dette! ... Den Mand, der har ladet hende fælde saa mange Taarer, han hed Giulio Mazarini!

Mazarin (opfarende). Og hvoraf veed Du dette?

Philip. Ja, det er det tredie Punct! ... I sin Ensomheds lange Timer betroede den ulykkelige, unge Pige sine Sorger og Forhaabninger til Papiret; og det er neppe otte Dage siden, da jeg rodede om blandt adskillige Papirer i et gammelt Meubel, at jeg opdager dette Skrift, hvori hun Dag for Dag har udøst sine hemmeligste Tanker. Mere end tyve Aar ere rundne hen over disse Papirer, uden at Nogen har vidst de vare til.

Mazarin (reiser sig). Og disse Papirer, de ere i Dine Hænder?

Philip. Jeg har dem her, min Onkel!

Mazarin. Og Ingen har seet dem?

Philip. Ingen, uden jeg.

Mazarin. Hvad forlanger Du, for at give mig dem tilbage?

Philip. Hvad jeg forlanger? Ah, min høistærede Onkel er da altid overbeviist om, at i denne Verden giør man Intet for Ingenting?

Mazarin. Har jeg maaskee Uret deri?

Philip. Ja ... for denne Gang.

Mazarin. Ah!

Philip. Naar man tilfældigviis beder mig om en slet Handling, den lader jeg mig betale! ... men en god? ... den giør jeg gratis ... Modtag dette Papiir, det tilhører Dem; og jeg, jeg vil glemme, at jeg har læst det.

Mazarin. Det er vel, min Neuveu, det er vel!

Philip. Og godt Kiøb, min Onkel, ikke sandt?

Mazarin. Philip Mancini! Du har vakt bittre Erindringer hos mig! Lad for Fremtiden aldrig et Ord derom blive nævnet til Andre, ikke heller imellem os selv! Naar Du har Noget at bede mig om, og det staaer i min Magt, saa vil jeg tilstede Dig det.

Philip. Vil De give mig Deres Ord derpaa.

Mazarin. Jeg sværger Dig det til.

Philip. Jeg modtager Deres Ed, og jeg vil erindre den.

Mazarin. Men, gaa dog ikke derfor alt for vidt i Dine Fordringer.

Philip. Deres Eminenz er allerede bange?

Mazarin. Ja, jeg kiender Dig, min Neuveu!

Philip. Men jeg kiender ogsaa Dem, min Onkel, og det maa berolige Dem.

Mazarin. Nu vel da! ... Begiv Dig nu til Slottet, og lad mig være ene her: jeg har sagt Dig, jeg har bestemt dette Sted til en vigtig Sammenkomst.

Philip. Jeg gietter det! ... en hemmelig Gesandt til Spanien angaaende Kongens Ægteskab.

Mazarin. Lad det være Dig nok, at Du veed, jeg ønsker denne Villighed af Dig.

Philip. Men, det er mig ikke muligt at tilstede den.

Mazarin, Hvorledes?

Philip. Jeg er fortvivlet derover; men der er en uundgaaelig Forhindring.

Mazarin. Hvad er denne Forhindring?

Philip. Jeg havde inderligt ønsket, at skiule den for Dem ... men jeg kan det ikke længer, thi der kommer den.

Mazarin. Hvad seer jeg, en ung Pige!

Philip. Ak, ja!

Siette Scene.

Philip. Mazarin. Christine.

Christine (træder ind i Baggrunden). Ah! Hr. Cardinalen! (hun hilser).

Mazarin. Ah! jeg tager ikke Feil: De er den unge Pige, som Fru Soisons for tre Dage siden præsenterede i sit Selskab?

Christine. Ja, naadigste Herre!

Mazarin. Og hvad gior De her?

Christine. Grevinden har ladet mig bringe herhen.

Mazarin (med et Blik paa sin Nevev). Grevinden?

Philip (sagte til Mazarin). Nu er det Tid at tænke paa Deres Ed, min Onkel!

Mazarin. Hm!

Philip (sagte). Den Tieneste jeg beder Dem om, det er, ikke at oplyse denne unge Pige om hendes Feiltagelse.

Mazarin (halv sagte). Philip!

Philip(sagte). Husk, De har svoret! ...

Christine. Igaar Aftes kom jeg hertil, og hele Morgenstunden har jeg forgieves ventet paa, at Fru de Soisſons skulde sende Bud efter mig. Jeg har gaaet rundt i den deilige Have, men jeg tilstaaer det, jeg har været ganske urolig ... der var saa eensomt og saa stille, saa jeg blev ganske ængstelig tilmode...Men nu, da jeg seer Hr. Cardinalen, saa veed jeg, at her er ikke noget at være bange for.

Philip (afsides). Det træffer godt!

Mazarin. Og det troer De mit Barn?

Christine. Hvor man seer Uskyldighedens høie Beskytter, der kan man ikke have Noget at frygte. Men det varer længe, inden jeg bliver hentet til Fru de Soisſons.

Mazarin. De skal snart faae hende at see, det kan jeg love Dem.

Philip (afsides). Det er ikke saa vist.

Christine. Kongen maa have været tidligere oppe end vi; og han er vist paa Jagt i Skoven. Jeg har i dette Øieblik hørt Lyden af Valdhorn.

Mazarin. Deri tager De ikke Feil.

Philip (afsides). Fordømt!

Christine. Tænker De, naadige Herre! at Hans Majestæt kommer herind?

Philip (afsides). Det skulde jeg ikke haabe!

Mazarin. Det troer jeg ikke! ... Men siig mig, min Glut, det lader til, at De meget hurtigt har vant Dem til den nye Stilling, som Fru de Soisſons Godhed har sat Dem i?

Christine. Ja, det er sandt! Det var en lykkelig Dag for mig, da jeg kom i Naade hos Familien Mazarin.

Mazarin. Familien Mazarin er talrig, og der er dem iblandt min Slægt ...

Christine. Hvad hører jeg?

Philip (sagte). Tag Dem i Agt, min Onkel! Deres Ed ...

Mazarin (halv sagte, med Utaalmodighed). En Ed er altid en Daarskab.

Philip (halvsagte). Naar der er Nogen, som kan erindre os om den.

Christine. Jeg frygter for at forstaae Dem, naadige Herre! Er der Nogen i Deres Familie, som jeg ikke kan have god Tro til? Som vilde bedrage mig med sine Forsikkringer om Venskab?

Mazarin. Nei, nei, mit Barn! det skal De ikke troe! vi ere Allesammen Ærlighedden selv.

Philip. Ja, det er bekiendt!

Mazarin. Men den Verden, som Handelsen har ført Dem ind i, udsætter den Uerfarne for meer end een Fare.

Christine. Jeg stoler paa Grevinde de Soisſons Beskyttelse.

Mazarin. Ja, det har De Ret i, og De maa saa snart som muligt igien bringes under hendes Ægide.

Christine. Har jeg da ophørt at være der?

Mazarin. Det siger jeg ikke; men jeg mener, hun maa ikke saaledes lade Dem være ene. Gaa ind i Deres Værelse, min Glut! og stol paa mig.

Christine. Hvormegen Godhed De viser mig, naadige Herre!

Mazarin (fører hende ved Haanden). Kom nu, kom!

(Hun gaaer ud til venstre).

Syvende Scene.

Mazarin. Philip.

Mazarin. Det er vist, Hr. Mancini! den Tieneste Du har viist mig er rigeligt betalt ved den besynderlige Stilling, hvori mit uforsigtige Løfte har sat mig. Nu ere vi qvit; men denne unge Pige maa inden en halv Times Forløb være i Sikkerhed for Dine forvovne Hensigter.

Philip. Hvorledes? hun skulde føres bort fra min Kiærlighed?

Mazarin. Du vover at tale om Din Kiærlighed? ... Du frygter ikke for at tilstaae mig dine skiendige Forsætter? ... Du undseer Dig ikke engang ved, at Du har giort Dig skyldig i en Bortførelse? ... og det netop da jeg med megen Møie har opnaaet at skaffe Dig et saa glimrende Partie? ... I det Øieblik, Du skal gifres?

Philip. Det er maaskee netop, derfor.

Mazarin. Min Herre!

Philip. Min Onkel har uden Tvivl aldrig betragtet Froken Thianges?

Mazarin. Jeg har overveiet alle de Fordele, som denne Forbindelse vil skaffe Dig! jeg har seet paa hendes høie Fødsel og hendes uhyre Formue.

Philip. Men jeg, jeg seer paa hendes Ansigt.

Mazarin. O, det er en ligegyldig Sag!

Philip. Ja vist, ligegyldig for Onklerne som stifte Partier, men ikke for Neuvoeuerne, der gifte sig.

Mazarin. Skal jeg da ikke finde uden Gienstridighed og Sorger i en Familie, som jeg har giort saa meget for? ... Piint af Din Søsters taabelige Pretentioner, skal jeg endnu desuden gaae saa meget igiennem ved

Dine Galskaber? Vil Du da aldrig holde op med Dit uordentlige Levnet?

Philip. Ah, min kiære Onkel! jeg har været ædelmodigere end De; jeg skienkede Dem Moralen.

Mazarin. Du misbruger din Stilling, hvori Opdagelsen af en ulykkelig Hemmelighed har sat Dig til mig. Hvis jeg vilde, eller hvis jeg kunde forklare mig, saa vilde Du uden Tvivl forandre denne Tone og Dine Tanker om mig; og i ethvert Tilfælde det er ikke Dig, Hr. Philip de Mancini, hvem det tilkommer at bebreide mig en Feil, som tvve Aar maaskee grusomt har udsonet.

Philip. O, min Onkel! vær vis paa, det er langt fra min Tanke, at ville bedrøve Dem.

Mazarin. Nok om denne Gienstand, min Herre! ... Hør vel efter, hvad jeg siger Dig! ... Denne unge Pige skal gaae reen ud af dette Huus; hun skal for stedse være uvidende om Dine skiendige Planer, og den Forbrydelse Du har begaaet imod hende ved at føre hende bort fra den Beskyttelse, som Din Søster havde tilsikret hende. Paa denne Betingelse vil jeg glemme denne nye Brøde, og saa kan Du endnu giøre Regning paa mine Velgierninger.

Philip. Men, dersom De vidste ...

Mazarin. Jeg vil ikke vide mere, og nu forlader jeg Dig; ... Tænk paa mine Befalinger; og lad dem blive hurtigt udførte, hvis Du ikke vil udsætte Dig for min høieste Vrede.

(Han gaaer.)

Ottende Scene.

Philip (alene). Sende Christine bort? ... opoffre den Kiærlighed, som jeg føler for hende, og som hun giengielder? ... give hende tilbage til Fru de Soissons? ... Skulde Hans Eminenz da slet ikke have nogen Mistanke om min kiære Søsters Planer? Stakkels unge Pige! ... jeg skammer mig næsten ved at bedrage hende saaledes! ... I Sandhed, hvis jeg kunde have nogen Tro til den dydige Inspiration, som nu tiltaler mig ... og hvorfor ikke? ... Denne Sag faaer en gal Vending! ... Nu! lad os i en Hast følge den gode Indskydelse; den er saa sielden hos mig, og den varer saa kort! ... (han kalder) Laprunelle!

Niende Scene.

Laprunelle. Philip.

Laprunelle. Hr. Marquis!

Philip. Bliv her, og vent paa mine Befalinger. Naar Jomfru Christine kommer ud af sit Værelse, skal Du sige hende, at der er kommen nye Forholdsregler til hende; hun maa strax giøre sig færdig til at reise; der kommer en Karet for at afhente hende.

Laprunelle. Jeg forstaaer det! Sporet er fundet, og Ræven maa søge et nyt Smuthul.

Philip. Giør hvad jeg siger, Monsieur Laprunelle! og befat Dig ikke med at udlægge mine Ord!

Laprunelle. Om Forladelse, Herre! men jeg synes de vare saa tydelige ...

Philip. Jeg har saa tidt sagt Dig, at jeg holder hverken af Sladderhanke eller af nysgierrige Folk.

Laprunelle. Undertiden er det dog godt, at en Tiener er baade det ene og det andet.

Philip. Hvad vil det sige?

Laprunelle. Hvis jeg ikke var nysgierrig, saa havde jeg ikke seet, at der er en Mand, som lige siden i Morges gaaer og lister sig omkring her udenfor Huset, og dersom jeg ikke var sladderagtig, saa vilde jeg ikke have saat Dem det.

Philip. Ah! ... og hvad er det for en Mand?

Laprunelle. Det veed jeg ikke; men han seer mig just ikke fornem ud. Da han saae, at der blev lagt Mærke til ham, saa forsvandt han.

Philip (ved sig selv). Det er en Grund mere til, at jeg maa skynde mig ... (Til Laprunelle). Vær parat, naar jeg behøver Dig, og hold godt Vagt her ... Hvis Jomfru Christine ikke kommer ud, maa Du underrette hende om, naar Vognen er der.

(han gaaer ud til høire).

Tiende Scene.

Laprunelle. siden **Maria Mancini.**

Laprunelle (alene). Det er forunderligt! Han vil ikke have, at jeg maa kunne giette saadan en simpel Ting! ... Ja, Herrerne, de ere besynderlige; de blive vrede, naar man lader dem mærke, at man har ligesaa megen Forstand som de — hvad mon de vilde sige, naar man beviste dem, at man har endnu mere?

Maria (i Jagtklædning; træder hurtig ind fra Baggrunden). Laprunelle!

Laprunelle. Hvad seer jeg? ... Frøken Mancini?

Maria. Hvor er min Broder?

Laprunelle. Han gik nylig herfra.

Maria. Jeg maa paa Øieblikket tale med ham.

Laprunelle. Men Frøken ...

Maria. Gaa, siger jeg, der er ingen Tid at spilde; siig, jeg venter ham her.

Laprunelle. Jeg gaaer.

(Han gaaer ud til høire.)

Ellevte Scene.

Maria. siden **Christine.**

Maria (alene). Endelig har jeg kunnet

forlade Jagten, og snige mig bort fra Alles Blik! ... O, hun maa reise, hun maa forsvinde! ... Hendes skiulte Opholdssted er bekiendt, det er der ingen Tvivl om ... Denne Mand, der kom og kastede sig for Kongens Fødder ... Denne Samtale, som Ingen maatte høre ... Disse Tegn, der viste henimod dette Huus ... Kongens opirrede Blik til mig ... Ah! hvilken Mistanke! ... Skulde han i de tre Dage ikke have seet hende igien? Alle vore Forholdsregler have maaskee været unyttige? ... hvis jeg troede det ... hans Kulde imod mig ... hans Distraction ... hans Utaalmodighed ... O, skulde jeg da være nødt til at forlade denne glimrende Stilling, hvor Alles Hylding omgav mig? Skal denne Høihed, som Kiærlighed tilbød mig, forsvinde som en Skygge? ... O, jeg føler en Harme, en Styrk i Nærheden af denne Pige! ... Ja, ja! han har seet hende igien! ... og hun, denne usle Skabning ... uden Tvivl har hun allerede Haab om ... nei, det maa ikke skee! ... jeg vil det ikke ... jeg taaler det ikke! ... Ah, der er hun!

Christine (kommer løbende fra Døren til venstre). Nei, jeg har ikke taget Feil! det er Frøken Maria Mancini! Jeg synes nok, det var Dem, da jeg saae Dem gaae over Gaardspladsen, og saa skyndte jeg mig herind.

Maria. Det var dog vist ikke mig, De ventede?

Christine. Nei! ... det var rigtignok Grevinden.

Maria (ironisk). Grevinden?

Christine. Hvem kunde jeg da vente?

Maria. En Person, som De maaskee ikke vover at nævne, men hvis Nærværelse vilde giøre Dem stolt og lykkelig; en Mand, hvis ømme Yttringer henrykte baade Hiertet og Øret.

Christine. Hvad hører jeg? ... De veed det?

Maria. Det er da sandt?

Christine. Ak!

Maria. De har seet ham igien i de sidste tre Dage?

Christine. Ja!

Maria. Han har talt til Dem om sin Kiærlighed?

Christine. Ja.

Maria. Ulykkelige!

Christine. O, giør mig ingen Bebreidelser! Jeg sværger Dem til, at jeg vilde flygte for ham, at jeg undveeg ham ... men hvor var det muligt at staae imod denne Glands, der straaler En imøde, denne Lykke, som man overvældes af, og denne Røst, der er saa kiærlig?

Maria (affides). Hvor jeg vilde hade ham, hvis han ikke var Konge!

Christine. Hvorledes skal en stakkels ubetydelig Pige kunne forsvare sig mod saa mange Fristelser?

Maria. Og De vilde være stolt af den Titel, at kaldes hans Maitresse?

Christine. Hans Maitresse? ... Hvad giver Dem Rettighed til, saaledes at fornærme mig? ... Min Stand er ikke hans liig, det veed jeg; men mit Hierte er ligesaa ædelt som Deres.

Maria. Men hvad kan De fordre? Hvad har De Haab om?

Christine. O, hvis han var her, saa vilde han bevne en saa bitter Krænkelse imod den, som han ikke anseer uværdig til at blive hans Kone.

Maria. Hans Kone! ... De?

Christine. Ah! ... De vil da skamme Dem ved at see mig som Deres Broders Kone?

Maria. Min Broders ... det er ham, det er ham alene, som De har seet?

Christine. Ja, ham alene.

Maria. Ah!

Christine. Jeg sagde ham vel, at min ubekiendte Herkomst var en uoverstigelig Hindring, og at hans Familie aldrig ...

Maria. Jeg har taget Feil, Christine; jeg har taget Feil ... vær De rolig ... lad min Broder elske Dem, ja lad ham gifte sig med Dem, om det skulde være ...

Christine. Og De vilde kalde mig Deres Søster?

Maria (ved sig selv). Alt, naar kun hans Kiærlighed ikke ophører! (høit). Christine! tør Deres Taarer og omfavn mig!

Christine (kaster sig i hendes Arme). O, hvilket Haab!

Tolvte Scene.

Philip. Maria. Christine.

Philip (ilende). Paa min Ære! Det er et Syn, jeg neppe havde ventet mig!

Christine. Hr de Mancini!

Maria. Min Broder, hør mig!

Philip. Jeg er til Din Tieneste. (sagte til Maria). Men sig mig, hvilket Forrædert skiulte sig bag dette Kys?

Maria (sagte til Philip). Nu er der ingen Tid til Reflexioner ... Vi maae være virksomme! Jeg har Grund til at troe, at man er paa Spor efter Dig, og at denne unge Piges Skiul er opdaget.

Philip (som før). Og jeg, jeg er vis dervaa.

Maria (ligesaa). Der er da ingen Tid at spilde; hun maa strax reise.

Philip (ligesaa). Jeg har forberedet Alt dertil.

Maria. Min kiære Christine! der er kommen nye Befalinger som angaaer Dem; De maa forlade dette Huus.

Christine. Ah!

Maria. Der holder en Vogn nede, som venter paa Dem.

Christine. Men uden at have seet Grevinden?

Maria. De skal snart faae hende at see.

Christine. Jeg beder Dem at undskylde mig! ... men det er hende, som har viist saa megen Interesse for mit Vel; det er efter hendes Befaling, at jeg er her, og jeg bør ikke....

Maria. Kom, Christine! kom! ... her er ingen Tid at spilde; jeg vil selv ledsage Dem.

Christine. De befaler det altsaa! O, men De vil ikke bedrage en stakkels Pige, der betroer sig til Dem.

Maria. Nei, vær De rolig! men vi maa skynde os!

Christine. Nu, jeg følger Dem.

Maria. Endelig!

Trettende Scene.

Maria. Christine. Rabanel. Philip.

Rabanel (træder ind i Baggrunden). Ikke videre! ...

Maria. Store Gud!

Christine. Hr. Rabanel!

Rabanel. Ham selv, Jomfru Christine! som har sagt Dem, at han vil vaage over Dem, og som holder Ord.

Philip. Med hvad Ret, min Herre! trænger De herind? Hvem har givet Dem saa stor en Dristighed?

Rabanel. Det skal De faae at vide, Hr. Marquis!

En Herre (træder ind). Kongen!

Rabanel. Det er ham! ...

Maria (afsides). Alt Haab er ude!

Philip (afsides). For Diævelen! Det gaaer galt!

Fiortende Scene.

De Forrige. Kongen. Hofmænd, Damer fra Hoffet; Alle i Jagtklædning.

Kongen (træder ind). Ingen maa fierne sig herfra.

Philip (bukker). Sire!

Kongen. De har ikke ventet vort Besøg, Hr. de Mancini?

Philip. Sire! De giør mig en overordentlig Ære.

Kongen. Men jeg troer neppe at det glæder Dem.

Christine (afsides). Hvad er det, her passerer?

Kongen. De har at give os en Forklaring, min Herre! Man har nylig anklaget Dem for os.

Philip. Hvem har vovet det, Sire?

Rabanel. Det har jeg, Hr. Marquis!

Kongen. En ung Pige, som var betroet til Grevinde Soissons Omhu, og som vi havde lovet vor kongelige Velvillie, er, siger man, bortført af Dem, og hemmelig bragt hertil.

Christine (afsides). Min Gud! skulde det være sandt?

Maria (afsides). Hvad vil han svare?

Kongen. Vi skylde den ringeste af vore Undersaatter Retfærdighed; og vi skylde en Voldsgierning dens Straf! Hvad har De at sige, min Herre?

Philip. Hvis man har beskyldt mig for Vold, saa har man bedraget Deres Majestæt.

Kongen. Ah! Frøkenen har forladt Paris frivillig?

Christine. Ja, Sire!

Rabanel (afsides). Hvad hører jeg?

Kongen (afsides). Er det da ham, hun elsker?

Christine. Efter Grevinde Soissons Befaling blev jeg ført til en Karet, som skulde bringe mig til Saint-Germain, og jeg steg ind i den uden ringeste Mistro.

Rabanel. Det var da en skiendig Snare.

Christine. En Snare? ... Nei, det er ikke muligt! ... hvad har jeg da forbrudt, at man skulde gjøre mig saa ulykkelig? Sire, De har sagt, at De skylder alle Deres Undersaatter Beskyttelse; nu kaster jeg mig for Deres Fødder og bønfalder derom! Stød ikke en stakkels faderløs Pige bort, som ikke forstaaer, om hun er udsat for nogen Fare, men som skielver derfor, og kun sætter sit Haab til Dem.

Kongen (afsides, i det han løfter hende op). Hvor hun er smuk!

Maria (afsides). Alt er tabt, hvis jeg ikke styrter hende.

Kongen. Vær rolig, Frøken: Alt vil opklares, og hvis De fortiener Kongens Beskyttelse, da skal De ikke savne den.

Christine. Hvad seer jeg? Alle Folk smile, medens de betragte mig; man har mig mistænkt, man beskylder mig maaskee ... men hvad er der hændet? hvor er jeg da?

Maria. Hvorfor vil De lade, som om De ikke veed det?

Christine. Hvorledes?

Maria. De er i et Huus, som Hr. de Mancini undertiden bruger til sine hemmelige Sammenkomster, og her har De været ene med ham siden i Gaar.

Christine. O, min Gud!

Femtende Scene.

Rabanel. Maria. Christine. Kongen. Fru Soissons. Brienne. Philip og Følget.

Fru Soissons (som har hørt den sidste Replik træder ind af Døren til Venstre). Du tager Feil, min Søster!

Maria. Hvordan?

Philip (afsides). Ah! kommer hun for at

hielpe mig ud af Sagen? ... det er den høie Tid!

Kongen. De her, Fru de Soissons?

Fru Soissons. Ja, Sire! jeg kommer for at gjøre en Ende paa uretfærdige Bebrejdninger og forsvare den bagtalte Dyd.

Philip. Tak, min ædle Søster!

Fru Soissons. Det Hele kan forklares med to Ord: Igaar Aftes blev jeg, saavelsom denne unge Pige forvildede i Skoven; i det frygtelige Uveir bad jeg min Broder om at tage imod os, og vi have Begge tilbragt Natten her; hun har da ikke været udsat for nogen Fare, og nu kommer jeg for at føre hende til Slottet Saint-Germain. See, det er det Hele!

Christine (aflides). O, saa har han ikke bedraget mig!

Philip (aflides). Man kan ikke lyve med mere Frimodighed!

Rabanel. Med Deres Tilladelse, Fru Grevinde ... men det forekommer mig ...

Fru Soissons. Det forekommer mig, min Herre, at De gjorde bedst i, kun at besørge Dem om Deres egne Affairer, og at skynde Dem hiem, for at see, hvad der passerer i Biernegaden. Denne unge Pige er under min Beskyttelse; hun er ligesaa dydig, som hun er smuk, og jeg taaler ikke, at man fornærmer hende ved uretfærdig Mistanke.

Maria (aflides). Den Troløse!

Kongen (til Rabanel). Hvad er det da, som De er kommen og har fortalt os?

Rabanel. O, Sire, jeg var saa overbeviist om ...

Christine. O, Hr. Rabanel! det er afskyeligt!

Rabanel. Men, Jomfru Christine ...

Philip. At bespytte mig! bagvaske mig! Hr. Rabanel! Det er skiendigt! ...

Brienne. O, fy! at mistænke Hr. Marquis de Mancini! ... Det er oprørende!

Rabanel (aflides). Alle Folk kaste Steen paa mig; mon jeg virkelig har begaaet en dum Streg?

Kongen. Nu skal der ikke længer være Tale om denne Mands Vildfarelse; jeg tilgiver ham, Frue! thi ved at nøde mig til at komme her, forskaffede han mig igien den Fornøielse, at see den smukke Pige, som De beskytter. For hende med til Slottet! der træffer vi dem igien. Det gjør mig ondt, Hr. de Mancini! at jeg har havt en uretfærdig Mistanke imod Dem.

Philip. Deres Majestæt har kunnet læse Uskyldighedens Frimodighed paa min Pande.

Kongen (smilende). De vil undskylde mig! Man er saa lidt vant til at finde den der ... Farvel, mine Damer! og vi, mine Herrer! ud igien til Jagten! (Kongen gaaer ud, fulgt af Alle, uden Philip og Rabanel).

Brienne (i det han gaaer ud). Den Pige vil Kongen ikke gifte sig med!

Philip. Bravo, Hr. Rabanel! De har giort et Mesterstykke!

Rabanel. Jeg har i det mindste ført hende bort fra den Mand, som vilde giøre hende til sin Maitresse.

Philip (leende). De synes da bedre om, at hun bliver Kongens?

Rabanel (forbauset af Skræk). Kongens Maitresse!

Tredie Act.

(En Sal i den Deel af Slottet Saint Germain, som beboes af Cardinal Mazarin. Døre i Baggrunden og paa Siderne. Paa Skuepladsens høire Side et Bord med Skrivertøi.)

Første Scene.

Maria. Philip.

(De ere paa Scenen naar Dækket gaaer op).

Philip. Min kiære Søster! Du lader til at være overordentlig godt stemt! og jeg synes dog, efter de Begivenheder, der forefaldt for fire Dage siden ...

Maria. Veiret kan have forandret sig; det stormer ikke altid.

Philip. Ah! er Solen kommen frem igien?

Maria. Maaskee!

Philip. Og Skyerne have fordeelt sig?

Maria. Det er muligt.

Philip. Hvad er det for en hemmelighedsfuld og tilbageholdende Tone?

Maria. Det er den, der passer sig bedst paa et Sted, hvor Alt er Løgn og Forræderi, og hvor man ikke kan stole paa noget Menneske.

Philip. Men imod mig, der er Dig saa ganske hengiven.

Maria (reiser sig). Ja, Du har Grund til at rose Dig af Din Hengivenhed ...

Philip (staaer ligeledes op). Har jeg ikke til Punkt og Prikke udført Alt hvad Du paalagde mig? — Men Din Kongemagt har taget en uheldig Vending. Har Du ikke bemærket vor kiære Onkels spodske Mine, og Fru Soissons triumpherende Smiil? Er den smukke Christine ikke her paa Slottet Saint-Germain, under hendes Beskyttelse, og bestandigt Gienstanden for hendes Omhu og Forekommenhed.

Maria. Det vil ikke vare længe.

Philip. Aha! Du har da seet Kongen igien?

Maria. Endnu i Dag.

Philip. Og Din kiære Sire har lovet Dig, ikke at tænke mere paa hende?

Maria. Ja, det maatte han.

Philip. Ja saa!

Maria. Philip! jeg har faaet al min Indflydelse igien! ... Han, som byder med

Strenghed over et heelt Folk, han er atter svag og følsom hos mig. Mit Ønske er atter en Lov for ham, som Millioner adlyde! ... O, hvis denne Lykke er en Drøm, saa væk mig ikke ... lad den vare saa længe som muligt!

Philip. Meget vel! og det lader til, at Du har benyttet Dig godt af hans tilbagevendte Kiærlighed.

Maria. Jeg har foreskrevet ham mine Betingelser. Denne Pige, har jeg sagt, skal fiernes fra Hoffet; hun skal vende tilbage til det ubemærkede Liv, som passer for hende; kun paa dette Vilkaar elsker jeg Dem endnu, og vil tilgive Dem.

Philip. Fanden heller! Det er stolt, men det er smukt!

Maria. Saaledes maatte det ende. Min Charakter kan ikke vænne sig til smaalige Ranker og Krogveie.

Philip. Ja, det er slet ikke, som om Du hørte til Familien Mazarin. Jeg har altid troet, at Du var bleven forbyttet i Vuggen.

Maria. Naar vil Du holde op at spøge, Philip?

Philip. Om Forladelse! jeg seer, Du spøger ikke med hans Majestæt.

Maria. Nei! jeg tilføiede: Hvis De ikke endnu i Dag befaler denne Piges Afreise, saa vil jeg hade Dem, jeg vil aldrig see Dem mere, og jeg vil reise til Italien, hvor Connetablen af Colonna venter mig.

Philip. Det er paa min Ære en ordentlig Handelscontract om Kongen af Frankriges Haand! ... Og hvad har han svaret?

Maria. Ingenting ... han saae paa mig med et henrivende Smiil.

Philip. Ah, ja saa!

Maria. Derpaa kyssede han min Haand.

Philip. Ei, Ei!

Maria. Og gik sin Vei.

Philip. Min Søster! jeg vil raade Dig til at pakke ind ...

Maria. Hvad vil det sige?

Philip. Og Du vil bygge Dit Haab paa det Smiil? Du? Og det kalder Du godt Veir igien?

Maria. Jeg forstaaer Dig ikke, Philip!

Philip. Hør da: I Morges forgyldte en deilig Solstraale mit Vindue; den lokkede mig til at giøre en Tour i Skoven, og jeg vovede mig ud uden Kappe; paa engang kommer der en stor Sky mellem Solen og mig, den overøser mig med en Skylregn, og jeg blev giennemblødt lige til Skindet.

Maria. Kan her giøres nogen Sammenligning?

Philip. Maria! Du har seet Solstraalen, tag Dig i Agt for Regnbygen.

Maria. O, min Broder, Du er ikke klog ... See, der er Hr. de Brienne! jeg tør vædde, han bringer Befalinger fra Kongen.

Anden Scene.

Brienne. Maria. Philip.

Brienne (træder ind fra Baggrunden). Frøken de Mancini vil vinde.

Maria. Og Deres Befalinger, Hr. Grevel angaae den unge Pige?

Brienne. Netop.

Maria. Kunde vi blive bekiendte med dem?

Brienne. Om et Øieblik skal jeg meddele dem til Fru de Soisſons.

Maria (halvsagte til Philip). Nu vel, Philip! hvad har jeg sagt?

Philip (ligesaa). Ja Gud give, at Veiret maa blive ved at være godt!

Brienne. Tillad Hr. Marquis de Mancini, at jeg bringer Dem min Lykønskning?

Philip. Hvortil, Hr. Greve?

Brienne. Hvorledes? ... blev De ikke i Gaar høitideligen forlovet med Frøken Gabrielle de Thianges?

Philip. Naa, ja! det er sandt! ... Ja, hvad skal man sige? Jeg maatte give efter for min Onkel, Cardinalen ... Han vilde udhungre mig, saa maatte jeg capitulere.

Brienne. Det er i Paris, at Ceremonien skal finde Sted?

Philip. Og om otte Dage er det Hele forbi! Saa er jeg gift, Hr. Greve! ... Maria! forstaaer Du hvad det vil sige?

Brienne. Tredive Aars Ægteskab har lært mig at forstaae det.

Philip. Men i tyve Aar som Enkemand har De kunnet glemme det.

Maria. Mine Herrer, jeg hører Hr. Cardinalen og Fru Soisſons med hendes Protegee.

Brienne. Nu er det Øieblikket, da jeg kan overbringe Kongens Befaling.

Tredie Scene.

Mazarin. Fru Soisſons. Brienne. Christine. Maria. Philip. Cardinalens Secretair.

Mazarin. Hr. de Brienne! man har sagt os, De har Befalinger fra hans Majestæt, at overbringe til Fru de Soisſons.

Brienne. Ja, Deres Eminenz!

Mazarin (afsides). Skulde Kongen nu holde sit Ord? ... (høit). Tal De kun, Hr. de Brienne, medens jeg giver min Secretair adskillige Instructioner; thi, jeg begriber, det er Ting, som ikke angaaer os. (Han sætter sig og dicterer halv sagte til Secretairen; alle de Andre have deres Opmærksomhed til hvad der foregaaer paa den anden Side af Scenen).

Brienne. Fru Grevinde! Kongen, og hans ophøiede Moder, Dronningen, har havt den Naade, at tænke paa den unge faderløse Pige, som Deres Venskab beskytter.

Christine. Er det mig, min Herre?

Mazarin (halvsagte til Secretairen). Skriv: Til vor hemmelige Gesandt i Spanien.

Brienne (til Fru Soissons). Det er mig overdraget, at tilkiendegive Dem, hvad Deres Maj stæter have bestemt for hende.

Mazarin (ved sig selv). Lad os høre! ... Hvad han der siger, vil bestemme to Kongerigers Fremtid.

Brienne. Hendes Stilling er ikke fundet passende for hende: for faa Dage siden har en Begivenhed, som kun blev slet opklaret, givet Anledning til en krænkende Opsigt, en offentlig Scandal.

Maria (afsides). Jeg triumpherer!

Christine. Hvad hører jeg? ... Vover man endnu at beskylde mig? Vover man at mistænke Hr. de Mancinis Retskaffenhed?

Brienne. O, man vover meget ved Hoffet! ... Men jeg kan berolige Dem; man vil, at De for Fremtiden skal være sikkret for lignende Mistanke, og hendes Majestæt, Enkedronningen, beviser Dem den Ære, at optage Dem ved sit Hof

(Et Tegn af Mazarin ytrer hans Glæde.)

Philip (afsides). Oh!

Christine. Mig?

Maria (afsides). Himmel!

Fru Soissons (afsides). Jeg har seiret!

Mazarin (dicterer halv sagte med Liv til Secretairen). „Inden fjorten Dage maae de kongelige fuldmægtige Ministre være over Pyrenæerne."

Brienne (til Christine). Frøken! det er mig overdraget, at ledsage og betroe Dem til Overhofmesterindens Omsorg; fra dette Øieblik af er De Æresdame hos Enkedronningen.

Mazarin (som før). „Alt er forbi mellem Kongen og Frøken Mancini."

Maria (afsides). Den Troløse!

Philip (sagte til Maria). Min stakkels Søster! ... Det er Regnbuen.

Mazarin (som før). „Om en Maaned skal Freden være undertegnet, og Kongens Ægteskab med Infantinden er besluttet.

Brienne (til Christine). Er De færdig til at følge mig?

Christine. O, min Herre! undskyld mig ... min Forundring, min Overraskelse, min Glæde ...

Mazarin (afsides). Den stakkels Pige! ... I Politiken belønner man sig af ethvert Middel.

Christine. Saa megen Godhed og en saa stor Gunstbevisning mod en ubekiendt faderløs Pige!

Fru Soissons. De vil vise Dem værdig dertil, min Engel! og i den nye Stilling, som Deres Majestæters Velvillie har hensat Dem i, vil De ikke glemme de Personer, som først have rakt Dem Haanden.

Philip (afsides). Ah, nu forlanger min Søster sine Fæstepenge.

Christine. O, Frue! i alle mine Levedage vil jeg velsigne Dem! Dersom De vidste Alt, hvad der foregaaer i mit Hjerte! ... Dersom De vidste, hvilken Fremtid jeg nu tør gjøre mig Haab om ...

Fru Soissons (smilende). Hvorledes, saa ærgierrig! allerede! ...

Christine. O, denne Ærgierrighed, den har en anden Grund ... det er ikke Hovmod! nei! ... Jeg synes, det er ligesom om der faldt en Skillemuur, en Skranke ... som om en uheldig Afstand forsvinder og udslettes!

Philip (afsides). Og nu gifter jeg mig med en Anden!

Fru Soissons. Hvad vil De sige dermed?

Christine. Ingenting, Frue! endnu ikke! ... engang skal De faae det at vide, det haaber jeg ... men i Dag! ... O, jeg er saa lykkelig ... meget lykkelig! ...

Fru Soissons. Vel, min Glut, gaa nu; De vil blive kjærligt erindret her.

Mazarin (som har vedblevet at tale med Secretairen). Forsegl dette Brev, og send det strax afsted; De veed Besked! (Han har underskrevet; Secretairen gaaer bort med Brevet.)

Christine (nærmer sig til Mazarin). Og De, naadige Herre! vil De ikke værdige mig et Blik?

Mazarin (med Ligegyldighed). Hvad er Talen om? ... at De forlader os, troer jeg? Det synes mig, at jeg har hørt ... men jeg havde andre Ting i Tankerne. Himlen ledsage Dem, mit Barn! og medens Deres Skjønhed bliver beundret ved dette Hof, hvor De nu skal leve, gid man tillige maa hylde Deres Dyd!

Maria (afsides) Hendes Dyd!

Philip (sagte til Maria). Det er en Syg, der modtager det sidste Sacrament.

Mazarin (afsides). Freden imellem to mægtige Nationer er tilveiebragt ved en Amourette paa et Par Dage ... **Per Dio**, hvad er det, der bestemmer Kongerigernes Skiebne? ... Og saa roser man os Statsmænd!

Brienne (til Christine). Naadige Frøken! Overhofmesterinden venter os!

Christine. Hvor det gjelder Ære og Lykke, maa man ikke lade vente paa sig.

(Hun gaaer ud med Brienne.)

Maria (afsides). Det er forbi!

Philip (afsides). Paa min Ære! det gaaer mig nær.

Fierde Scene.

Mazarin. Maria. Fru Soissons. Philip. siden en **Schweitzer.**

Fru Soissons (afsides). Hun havde berøvet mig Kongens Kjærlighed — nu ere vi qvit!

Maria. De triumpherer, Fru de Soissons!

Fru Soissons. Hvem skulde ikke interessere sig for denne unge Faderløse?

Maria. O, det er for meget! ... Er det ikke nok, at sønderrive mit Hjerte, at

omstyrte al min Lykke i denne Verden ... Dit Hykleri skal endogsaa anvendes i dette skiendige Complot.

Fru Soissons. Min Søster!

Mazarin. Frøken Mancini!

Maria. O, jeg kan ikke længer tvinge mig, jeg vil sige Dem Alt, Hr. Cardinal! En ung forladt Pige er ledet ind i en skammelig Snare. Hun betroede sin Uskyldighed i Deres Haand, hun bad om Deres Beskyttelse, men De trak Haanden tilbage, for at man kan støde hende ned i Afgrunden!

Philip (afsides). Det er store Ord, som ere godt anbragte!

Mazarin. Vrede og Ærgrelse gior Dig vanvittig, min Niece!

Maria. Hun bliver styrtet i Fordærvelse, min Onkel!

Mazarin. Der er ikke mindste Fare!

Maria (ved sig selv) O, de have Alle sammensvoret sig til min Undergang!

En Schweitzer (træder ind). Naadige Herre! Der er en Mand af Borgerstanden, som i to Dage har beleiret Slotsporten, og vi have uopherligt viist ham bort, men nu er han her igien, og vil endelig have Deres Eminenz i Tale.

Mazarin. Hvad vil han bede om?

Schweitzeren. Han taler om et meget vigtigt Brev, som han kun vil overgive til Dem selv.

Mazarin. Nu, før ham ind! (Schweitzeren gaaer). I min Stilling maa Intet ringeagtes.

(Han sætter sig.)

Femte Scene.

Mazarin. Rabanel. Maria. Philip. Fru Soissons.

Rabanel. Naadige Herre!

Mazarin. Kom nærmere!

Fru Soissons (afsides). Det er Klædekræmmeren!

Philip (afsides). Rabanel!

Maria (afsides). Hvad vil han giøre her?

Mazarin. Min Herre! jeg hører, at De har i to Dage ivrigt ønsket at tale med mig.

Rabanel. Ja, naadige Herre, jeg er meget fortvivlet over, at jeg først i Dag opnaaer det.

Mazarin. Hvorfor det?

Rabanel. Fordi jeg har erfaret, at Jomfru Christine er ikke længer hos Dem.

Mazarin. Hvad angaaer det Dem?

Rabanel. Jeg kommer for at bede Dem om Hielp og Beskyttelse for hende.

Philip (afsides). Der er atter En, som vælger det rette Øieblik.

Rabanel. Og De vil opfylde min Bøn, efter hvad Madame Catharine, hendes gamle Pleiemoder har sagt mig?

Mazarin. Per Dio! ... Hvad skal Alt dette betyde? ... Mener I, jeg har ikke andet at tænke paa, end den lille Fiante?

Rabanel. Hendes Moder haabede, De vilde ikke støde hende bort, hvis hun engang skulde trænge til Dem.

Mazarin. Hendes Moder? ... Har jeg kiendt hende, jeg?

Rabanel. Det veed jeg ikke, naadige Herre! ... Paa sin Dødseng, da hun var urolig over sit Barns Fremtid, som hun skulde forlade uden nogen anden Støtte, end hendes gamle Amme, skrev hun et Brev, som hun gav til denne skikkelige Kone, og sagde til hende: „Hvis min Datter nogensinde skulde komme i en eller anden Fare, hvor hun kunde behøve en mægtig Mands Beskyttelse, saa bring dette Brev til Cardinal Mazarin; naar han har læst det, vil han ikke negte min Christine sin Hielp."

Mazarin. Ah! hvad siger De!

Rabanel. Nu er det Øieblik kommet, da hun maa give Dem dette Brev; men da Alderdom og Svageligheð forhindrede Madame Catharine i, selv at reise til Saint-Germain, har hun betroet Brevet til mig; her er det.

Mazarin. Lad os see! (Han tager det, aabner det, og læser sagte.)

Philip (afsides). Hvad Pokker kan det være for en Hemmelighed, som der stikker under?

Fru Soissons (afsides). Min Onkel seer saa forvirret ud!

Maria (sagte til Philip). Philip! Alt er maaskee endnu ikke tabt!

Mazarin (efter at have læst). Himmel! ... er det muligt? ... Ja, ja ... (Han reiser sig heftig, og med Torbenstemme). Hvor er Christine? ... Hvor er denne unge Pige? ... Hvor har De giort af hende, Frue?

Fru Soissons. Men, min Onkel! ...

Mazarin. Hvor har De giort af hende? ... hvor har De sendt hende hen? ... til Kongen, ikke sandt? ... til Kongen! ... Men veed De ikke, at det er skrækkeligt, hvad De har giort?

Fru Soissons. Endnu engang, min Onkel ...

Philip (ved sig selv). Naa, det er noget Nyt!

Mazarin. Men hun skal ikke derhen, Fru Grevinde! ... hun skal det ikke! ... Holla! er Ingen der! (Schweitzeren træder ind). Lad En paa Øieblikket løbe efter Hr. de Brienne! ... Han skal bringe den unge Pige tilbage, som ledsager ham! ... paa Øieblikket! ... i dette Øieblik! ... Stig, at jeg vil det ... at jeg befaler det! ... Gaa! (Schweitzeren iler bort). Og I, gaaer Alle herfra, ... lad mig være alene!

Fru Soissons. Hr. Cardinal! ...

Mazarin. Har Du ikke forstaaet mig? ... Jeg siger Dig, jeg vil være ene!

Maria (sagte til Philip). Min Broder! det kan igien blive smukt Veir.

Philip (sagte). Men det anmelder sig med en frygtelig Storm.

Rabanel (afsides). Jeg maa see hende igien ... jeg forlader ikke Slottet.

Mazarin (heftig). Naar vil I dog gaae! ...

Siette Scene.

Mazarin (alene).

Er det ingen Drøm ... Nei, det er hende! ... Ulykkelige Laura! ... Død i et skummelt Kloster! ... Hun beder mig døende om Cardinal Mazarins Beskyttelse for den brødefulde Giulios Datter! ... Og dette Barn, det er Christine! ... jeg vidste intet om hendes Tilværelse! ... O, min Gud! ...

Syvende Scene.

Mazarin. Christine.

En Schweitzer (melder). Frøken Christine!

Mazarin (sætter sig). Pas paa, at Ingen forstyrrer os. (Schweitzeren gaaer ud). Kom, mit Barn! kom nærmere hen til mig!

Christine. Hr. Cardinalen har sendt Bud efter mig?

Mazarin (lader hende sætte sig). Ja, sæt Dem der, at jeg kan see Dem, at jeg kan betragte Dem! (ved sig selv). O, mange Erindringer, som tyve Aars Arbeide og Sorger have udslettet, vende nu tilbage! ... Det er, som jeg saae hende igien, som hun var, da ... Tal, mit Barn! tal!

Christine. Hvad skal jeg tale om, naadige Herre?

Mazarin. Fortæl mig, hvorledes De har tilbragt Deres Barndoms Aar!

Christine. Min Fader er død, uden at jeg har kiendt ham: det er nu sytten Aar siden, da min Moder gik i Carmeliterklosteret, og jeg, jeg har levet hos min gode Catharine; jeg har tilbragt min Tid med at arbeide og bede til Gud. To Gange om Aaret besøgte jeg min Moder, og modtog hendes Raad og hendes Velsignelser ... Men, desværre, hun døde! ... Det var min første Sorg.

Mazarin. Og hvad har De havt at leve af i al den Tid?

Christine. En af min Moders Familie har bevist den Godhed imod mig, at efterlade mig tituſinde Rigsdaler; det skulde være min Medgift.

Mazarin. Ah! men ung og smuk, som De er, har De ikke opvakt Kiærlighed hos Nogen? De maa sige mig Alting, mit Barn! ... Har der Ingen friet til Dem?

Christine. Jo, naadige Herre!

Mazarin. Og hvem da?

Christine. En af vore Naboer, Hr. Antoine Rabanel, en Silke- og Klædekræmmer, som er meget agtet i vort Qvarteer, har yttret det Ønske at faae min Haand. Hans Moder har vist mig megen Godhed, og han siger, at han elsker mig overmaade høit.

Mazarin. Og De?

Christine. Jeg, naadige Herre! jeg agter ham meget; jeg føler en stor Erkiendtlighed for ham.

Mazarin. Jeg forstaaer det! Deres Hierte er endnu frit.

Christine. Ak, nei! Hr. Cardinal!

Mazarin. Hvorledes?

Christine. O, De maa ikke være alt for streng? ... De befaler mig at sige Dem Alt, og jeg vil ikke skiule Noget for Dem.

Mazarin. Ja, ja, det har Du Ret i! bliv ved!

Christine. I de tre Uger jeg tilbragte i det Soissonske Hotel, saae jeg hver Dag ...

Mazarin (urolig). Hvem?

Christine. Hr. Philip de Mancini!

Mazarin. Nu vel?

Christine. Naadige Herre! vi elske hinanden.

Mazarin. Ah! ulykkelige Barn!

Christine. Ja, meget ulykkelig, hvis mit Haab bliver skuffet, og jeg skal fratage mig Philips Kiærlighed! ... Men jeg vover endnu at haabe! Kongens Beskyttelse, den Gunst, som jeg i Dag har modtaget, kan det ikke bortrydde alle Hindringer? Philip elsker mig; han ønsker, at kunne gifte sig med mig.

Mazarin. Han?

Christine. Og hvis min Familie er adelig, ligesom hans; hvis min Fader var en Mand af Stand, som jeg altid har hørt sige ...

Mazarin. Deres Fader?

Christine. Hvorfor bliver De saa bevæget ved dette Navn, Hr. Cardinal?

Mazarin. Jeg, bevæget?

Christine. Ja, De blev ganske bleg!

Mazarin. Jeg?

Christine. O, De har kiendt min Fader! De ved hvem han var!

Mazarin. Søg aldrig at faae det at vide!

Christine (reiser sig). Store Gud! Havde min Fader da begaaet noget Ondt? Var han maaskee vanæret, siden De ikke vil sige mig noget om ham?

Mazarin. Han begik store Feiltrin.

Christine. Feiltrin? ... saa at man ikke tør nævne hans Navn? Jeg har da været bestemt til Ulykke fra den Dag jeg blev født!

Mazarin. Desværre!

Christine. O, hvorfor kan min Fader ikke høre mig? hvorfor kan han ikke see, hvad jeg lider?

Mazarin. Christine!

Christine. Hvor vilde han giøre sig Bebreidelser, om han saae hans Datters Taarer!

Mazarin. Tænker De, at han aldrig har giort det?

Christine. Min stakkels Moder! Det er da ham, der har fordømt hende til det strenge Klosterliv! O, min Herre! det er ham, der har dræbt hende!

Mazarin. Det er nok! hold inde!

Christine. Ja! Gud forbyder mig at hade ham!

Mazarin. Han befaler Dem at tilgive ham.

Christine. Og hvem siger mig, at han har følt Anger?

Mazarin (reiser sig). Jeg ... sværger Dem det til, mit Barn!

Christine. Og nu ... nu er da Alting forbi? ... Ak! jeg er ikke den eneste Ulykkelige! Philip ...

Mazarin. Er det ham, De beklager?

Christine. Han elsker mig saa høit!

Mazarin. Men hvis alle hans Kiærlighedsord kun har været Løgne?

Christine. O, tro ikke det! ... Min Stand, Deres Villie kan for stedse skille mig fra Philip? men han elsker mig, Hr. Cardinal! ... og hvis han var sin egen Herre, saa blev jeg hans Kone.

Mazarin. Stakkels Pige! Dersom De vidste ...

Christine. Hvilket? hvad kan jeg endnu frygte for?

Mazarin. Philip de Mancini er forlovet med Frøken de Thianges ...

Christine. Forlovet!

Mazarin. Siden i Gaar.

Christine. Forlovet! frivilligen?

Mazarin. Ingen har tvunget ham dertil.

Christine. Han er forlovet! og han har svoret mig ... O, det er skiendigt!

Mazarin. Glem ham, mit Barn! han er ikke Deres Taarer værd.

Christine. Ah! nu seer jeg det Hele! Disse Blik, disse Smiil, som jeg mødte overalt; denne Mistanke, der hviler paa mig ved Hoffet; nu forstaaer jeg det! Dette Landsted, hvor jeg traf ham alene, — det var ham, som havde ført mig derhen! Han vilde min Undergang og min Vanære! ... Ungdom, Tiltro, et uskyldigt Hiertes Hengivenhed, det har intet Værd for de Onde! Intet er dem helligt! Hvad ændser de, om de knuser et kiærligt og reent Hierte, og gior et heelt Liv ulykkeligt! ... de ere fornemme ... de gaae ved Siden af Konger og Fyrster, og Verden forblindes af deres Glands ... O, min Gud! see dog til hvem Du har skienket Magt og Høihed!

Mazarin. Fat Dig, mit Barn!

Christine. O, tilgiv mig, naadige Herre! men hvilket Hierte kunde bære det med Rolighed? Den Nedrige! ... og Deres Lærdomme, Deres Exempel har ikke kunnet standse ham?

Mazarin (afsides). Hvad er det, hun siger? ...

Christine. Han vover at bringe Last og Falskhed i Nærheden af et saa helligt og ærefuldt Liv! ...

Mazarin (afsides). Hvilken Pine!

Christine. O, De har Ret! ... han er ingen Taarer værd.

Mazarin. Mit Barn! hvad kan jeg giøre for Dig?

Christine. Nu er der intet, naadige Herre! ... mit Liv i denne Verden er tilende! ... Jeg vil begrave mig i det Kloster, hvor min Moder i femten Aar har levet! ... Jeg vil døe i den Celle hvor hun døde!

Mazarin. I et Kloster? ... Ogsaa Du? ... Saa megen Skiønhed og Ungdom! ... en saa lang Fremtid? ...

Christine. Der er ingen Fremtid mere for mig.

Mazarin (ved sig selv). To ulykkelige Fruentimre saarede til Døden af Mazarinerne! ... To Gange samme Forbrydelse, og de samme bittre Følger! ... O, det er for meget! ... Det kan ikke skee! ... Det skal ikke skee!

Christine. Naadige Herre! Tillad, at jeg tager bort herfra! ... Her er intet meer for mig at giøre.

Mazarin. Nei, mit Barn! nei! ... bliv her, og vent paa mine Befalinger! ... jeg vil tænke paa Din Lykke!

Christine. Ak, hvad har jeg at ønske? Hvad har jeg at haabe i denne Verden?

Mazarin. Guds Vælde er stor! ... Han rører undertiden de Hierter, som man troede mest forhærdede! ... Bliv paa dette Sted, min Datter! ... bliv her! ... Du skal om et Øieblik see mig igien.

Christine. Himlen giengielde Dem saa megen Godhed!

Mazarin (afsides, i det han gaaer ud). Laura de Novès! Udsoningens Time er kommen!

Ottende Scene.

Christine (alene).

Er det Lidelse nok! ... Alle mine Forhaabninger i eet Øieblik sønderknuste! ... Med hvilke Blik, med hvilke Ord har han ikke fristet mit Hierte! ... Og alt det var kun Bedrageri og Troløshed? ... og Dagen efter vilde han forbinde sig med en Anden? ... For hans Skyld har jeg bortstødt den ømmeste Kiærlighed, den oprigtigste Hengivenhed! ... Ak! jeg har fortient min Straf! ... Min Moder, jeg vil leve fattig og skiult, ligesom Du! ... I Morgen vil jeg gaae ind igiennem den Dør, som ikke aabner sig igien! og er jeg først paa hiin Side af Jerngitteret, saa eier jeg intet mere her! ...

Niende Scene.

Christine. Rabanel (træder ind af Døren paa venstre Side).

Rabanel (som har hørt de sidste Ord). Hvad hører jeg, Jomfru Christine! hvad er det, De siger der?

Christine. Hr. Rabanel!

Rabanel. Ja, det er mig, som endelig maatte see Dem igien og tale med Dem, og som, da jeg havde stukket noget i Kloerne paa alle disse gallonerede Dagdrivere, endelig har opnaaet at komme herind! ... Men hvad hører jeg? De taler om et Jerngitter, et Kloster? ... for Dem? ...

Christine. Det maa saa være! ... Det er det eneste Tilflugtssted, jeg nu har tilbage.

Rabanel. Det eneste Tilflugtssted? ... Har De da glemt Antoine Rabanel i Biørnegaden ... Erindrer De ikke mere hans Kiærlighed?

Christine. Og hvis mit Hierte ikke længer var Dem værdigt!

Rabanel. O Himmel: Tal ud, Jomfru Christine! Dersom De vidste, Alt hvad jeg lider! ...

Christine. Til Dem vil jeg sige Alt; det skal være min første Straf.

Rabanel. Nei, nei! De er ikke skyldig! jeg troer det ikke ... jeg vil ikke troe det.

Christine. Hør mig! ... denne Philip Mancini ...

Rabanel. Store Gud!

Christine. Han sagde, han elskede mig! ... han svor, at han for mig kunde give sit Liv, sit Blod!

Rabanel. Og De har troet ham! ...

Christine. Og jeg har elsket ham!

Rabanel. Det har De! ...

Christine. Ja, jeg elskede ham! ... at see ham, var min eneste Glæde; al min Lykke var at høre ham! ... men denne heftige Kiærlighed, som jeg læste i hans Øine, som hans Ord forsikkrede mig om ... ak! den var ikke der, den var kun i mit eget Hierte.

Rabanel. Er det muligt?

Christine. Det Landsted, hvor jeg var bragt hen, det var hans! Der tilbragte jeg en heel Dag alene med ham!

Rabanel. Men De har forladt det uden Brøde?

Christine. Det er Himlen mit Vidne paa! ... Men hvem kan vide det, uden Gud og jeg selv? ... Hvad kan jeg sætte imod en saa krænkende Mistanke? ... Og selv om man ikke beskylder mig ... om man end troer paa den ulykkelige Christine ... hvad hielper det, at hendes Rygte er uden Plet for Menneskene, naar hendes Hierte har været besmittet med en uværdig og vanærende Lidenskab?

Rabanel. Og det er paa den, De har bygget Haabet om Deres Lykke?

Christine. Min Lykke? ... Siden i Gaar er Philip Mancini forlovet med en Anden.

Rabanel. O, den Skurk!

Christine. Hans Kiærlighed var kun Usandhed.

Rabanel. Og Deres?

Christine. O, hans falske Troløshed har knuust den i mit Hiertes Inderste.

Rabanel. Er det virkelig sandt, Jomfru Christine? ... elsker De ham ikke længer?

Christine. Jeg hader ham og jeg foragter ham?

Rabanel. Og De vil ikke begræde ham? (ræller hende Haanden). Jomfru Christine! vil De endnu være Antoine Rabanels Kone? ... Vend tilbage til de Venner, som De for har levet iblandt; tænk aldrig mere paa Grever og paa Marquier og Deres Troløshed ... hos os vil De finde ærlige Hierter! Og om de end engang imellem skulde blive erindret om de Sorger, der mødte Dem i den store Verden, saa gid det bringe Dem til, at holde des mere af den Mand, som førte Dem tilbage til den jævne lykkelige Borgerstand!

Tiende Scene.

Fru Soissons. Maria. Philip. Mazarin. Christine. Rabanel.

Mazarin. Følger mig Alle herind! ... (Til Christine). De, mit Barn, bliv De her!

Rabanel (afsides). Ah, der er hele det italienske Slæng! ...

(Han gaaer til Side).

Mazarin (til Philip). Kom, Hr. de Mancini! kom frem!

Philip (træder frem). De finder mig altid beredt til at adlyde Deres Befalinger.

Christine (afsides). Og han vover at komme for mine Øine!

Mazarin. Jeg har virkelig i Sinde at give Dig Befalinger.

Philip. Vil Deres Eminenz have den Naade, at meddele mig, hvad De forlanger?

Mazarin. Hvad jeg forlanger? ... At Du opretter Dine Feil! (afsides). og mine!

Philip (smilende). Oprette mine Feil? ... Det vilde maaskee blive et langvarigt Arbeide.

Mazarin. Du spøger, troer jeg?

Philip. I det mindste gior jeg mig ikke bedre, end jeg er.

Mazarin. Stille! ... Jeg vil, at Alle skal være opmærksomme paa hvad jeg siger!

Maria (afsides). Hvad mon det bliver?

Mazarin. Philip Mancini! en ung forladt Pige, der i alle Henseender fortiente Din Agtelse, er ved Dig ledet ind i en afskyelig Snare.

Philip. Hr. Cardinal! ...

Mazarin. Hun er undsluppen fra Dine

Vagthold; men er Du derfor mindre skyldig? Har Du mindre udsat hende for krænkende Mistanke og grusomme Beskyldninger? Du skylder hende en Oprejsning!

Philip. Jeg forstaaer Dem ikke, min Onkel!

Mazarin. Du skal snart forstaae mig! (Til Christine). Frøken! Cardinal Mazarin beder om Deres Haand til hans Neveu, Marquis Philip de Mancini?

Christine. Hvad hører jeg?

Philip (forbauset). Hvad!... Hvad behager!

Fru Soissons (aftides). Hvad betyder det?

Maria (aftides). Er det muligt?

Rabanel (aftides). Det er ude med mig!

Mazarin Hvis Deres ulykkelige Moder levede, saa vilde jeg henvende min Begiering til hende; og jeg haaber, hun vilde antage den som en Trøst for sine udstandne Lidelser; men De er nu selv ene den, der kan bestemme over Deres Skiebne! ... Hvad svarer De?

Christine (aftides). O, min Gud! ...

Philip. Om Forladelse, min Onkel!... Overraskelsen ... jeg var langt fra at vente mig ... men Deres Eminenz glemmer ...

Christine. Ak, ja! at Marquis de Mancini er forlovet med Frøken Thianges! ...

Philip. De veed det?

Mazarin. Dette vedkommer kun mig, min Herre! ... Frøken Christines Fødsel tillader, at hun kan blive forenet med Dem; det er mig, som kan staae Dem inde derfor; og hvad hendes Formue angaaer, den skal jeg paatage mig! Jeg haaber, at ikke Nogen vil finde Anledning til at gjøre Indvendinger, hvor Cardinal Mazarin ingen finder!

Philip. Nei tilvisse! ... (aftides) jeg vil lade mig hænge, om jeg begriber noget deraf!

Rabanel (aftides). Alt Haab er forbi!

Christine. Altsaa vil Hr. de Mancini bryde den Ed, som han har giort den rige Arving, lige saa let, som den, han havde giort til den fattige Faderløse?

Philip. O, det er meget lettere.

Christine. Og han vil virkelig gifte sig med mig?

Philip. Det er hans høieste Lykke!

Christine. Nu vel! men jeg vil ikke gifte mig med ham!

Philip. Ah!

Mazarin. Hvorledes? ...

Rabanel (aftides). Er det muligt?

Christine. Jeg vil ikke ægte ham! ... Den Mand, der tilsvor mig sin Kiærlighed medens han paa samme Tid svor det til en Anden, han har for stedse giort sig uværdig til min Agtelse. Hvor megen Beundring end Verden skienker ham, og priser den Elskværdighed, der tiltrækker ham Alles Øine: for mig har disse Egenskaber tabt deres Værd! ... Sligt kan vel for en Tid blende den Uerfarnes Blik ... men den Mand, jeg skal kalde min, ham maa jeg kunne skienke min Sjæls hele Tiltro.

Mazarin. Christine! ...

Philip (aftides). Hvor disse smaa Borgerpiger har kiedsommelige Forbomme!

Christine. Men den, der saae den ulykkelige, forladte Pige, givet til Priis for Mistanke og Foragt, medens hun selv var uden noget Haab; den Mand, som da kom og tilbød hende sit Hjerte og sin Formue, han alene er min Kiærlighed værdig! ... Hr. Rabanel! her er min Haand!

Rabanel. O, hvilken Lykke!

Fru Soissons (aftides). Det er utroligt!

Maria (aftides). Hvilket Haab!

Mazarin (til Christine). Det er Deres faste Beslutning?

Christine. Den er urokkelig, naadige Herre! ... jeg vil hele mit Liv bevare Erindringer om Deres Godhed; men jeg siger Farvel til Familien Mazarin ... ved Hofset seer man aldrig Christine mere!

Mazarin (aftides). Det er maaskee ogsaa bedre, at det bliver saaledes.

Rabanel. Lad os nu tage bort, Jomfru Christine! ... Lad os skynde os hiem til min Moder!

Mazarin (aftides). Hun er meget klogere end jeg!... (høit). Mit Barn! Du kan gjøre Regning paa mine Velgierninger,

Rabanel. Tak, naadige Herre! beholdt dem til Andre! Antoine Rabanels Kone vil ikke trænge til dem.

Philip. Nu, jeg faaer at finde mig i min Skiebne! ... Det er hos Dem, Hr. Rabanel! at jeg vil kiøbe Brudestadsen til Frøken Thianges.

Rabanel. Meget forbunden, Hr. Marquis! men jeg tænker at gifte mig imorgen, og i Overmorgen at opgive min Handel.

Christine. O, Hr. Rabanel! ...

Rabanel. Det er ikke fordi jeg er bange, Jomfru Christine! Det er det ikke! ... (aftides). Men, det er dog altid det sikkreste!

Maria. Nu faaer jeg hele min Magt tilbage!

Mazarin. Du reiser i Morgen til Italien.

Maria. Det vil Kongen ikke tillade!

Mazarin (viser hende et Papiir). Læs!

Maria. Kongen samtykker! (Hun segner hen i en Stol. — Teppet falder.)

Kiøbenhavn 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Den Gjerrige.

Comoedie i fem Acter af Molière; oversat, til Brug for den danske Skueplads, af Th. Overskou.

Personerne.

Harpagon.
Leander } hans Børn.
Elise }
Leonard.
Valerius, Huushovmester hos Harpagon.
Frosine, en Enke.
Mariane.

Mester Jacob, Kok og Kudsk hos Harpagen.
Simon, en Agerkarl.
Henrik, Leanders Tjener.
Geske }
Jochum } Harpagons Tjenestefolk.
Jesper }
En Retsbetjent.

(Handlingen foregaaer i et Værelse i Harpagons Huus.)

Første Act.

Første Scene.

Valerius. Elise.

Valerius. Men hvad vil det sige, indtagende Elise? De bliver sørgmodig efter de ømme Forsikkringer, som De har været saa god at give mig om at De endnu bestandig elsker mig? Midt i min Glæde hører jeg Dem at sukke. — Siig mig, er det fordi De angrer, at De har gjort mig lykkelig? fortryder De det Løfte, som min Ømhed har afvunget Dem?

Elise. Nei, Valerius! jeg kan ikke angre hvad jeg har gjort for Dem. Jeg er bleven henreven dertil ved en altfor fød Magt; jeg har ikke engang Styrke nok til at ønske, at det var anderledes. Men, oprigtigt talt, den Lykke vi have havt med os, ængster mig og jeg frygter meget for, at jeg elsker Dem lidt mere end jeg burde.

Valerius. Og hvad skulde De vel have at frygte af den Godhed, De bærer for mig?

Elise. Ak, hundrede Ting paa engang. Min Faders Hidsighed, min Families Bebreidelser, Verdens strenge Dom; men — mere end Alt — en Forandring i Deres Sindelag og den straføærdige Kulde, hvormed Mandfolkene altfor ofte lønne en uskyldig Kjærligheds alt for heftige Yttringer.

Valerius. O, vær ikke saa uretfærdig imod mig, at De bedømmer mig efter de Andre. Mistænk mig for hvad De vil, Elise! kun ikke for at jeg nogensinde vil glemme hvad jeg skylder Dem. Dertil elsker jeg Dem altfor høit og min Kjærlighed til Dem vil først ophøre med mit Liv.

Elise. Ak, Valerius! det Sprog føre de Alle. Hvad deres Ord angaaer, ligne alle Mandfolk hverandre; det er kun ved deres Handlinger, de blive forskjellige.

Valerius. Da Handlinger alene vise hvad vi ere, saa udsæt i det mindste at dømme om mit Hjerte, til De kan det af mine Handlinger, og tillæg mig ikke nogen Brøde af den uretfærdige Frygt, som en ligesaa falsk som sørgelig Ahnelse vil indskyde Dem. Jeg beder Dem, krænk mig ikke ved en ugrundet Mistroes smertelige Yttringer og giv mig Tid til, ved tusinde og atter tusinde Beviser, at overtyde Dem om, at det er en retskaffen Mand, der elsker Dem.

Elise. O, hvor let lader man sig ikke overtale af dem, man elsker! Ja, Valerius! jeg holder Dem ikke for at være istand til at bedrage mig. Jeg troer, at De elsker mig oprigtigt og at De vil være trofast; jeg vil slet ikke længer nære nogen Tvivl, men glemme al den Sorg, jeg har følt ved Frygten for den Beskæmmelse, jeg kunde paadrage mig.

Valerius. Men hvorfor er De saa urolig herover?

Elise. Jeg vilde ikke have Noget at ængstes for, hvis hele Verden saae Dem med samme Øine som jeg; thi jeg finder, at De er i Besiddelse af Alt hvad der kan retfærdiggjøre det, jeg gjør for Dem. Mit Hjerte kan forsvare sig med den retskafne Tænkemaade, jeg har fundet hos Dem, og den Erkjendtlighed, jeg ved Forsynets Villie er kommen til at skylde Dem. Jeg forestiller mig hvert Øieblik den skrækkelige Fare, som først førte os sammen, den forbausende Høimodighed, hvormed De satte Deres Liv ivove, for at udrive mit af Bølgernes Magt, den ømme Omhu De viste mig efter at De havde bragt mig op af Vandet, og de uophørlige Yttringer af en brændende Kjærlighed, som hverken Tid eller Hindringer have svækket. Den har bragt Dem til ikke at tænke paa Forældre og Fædreland, til at opholde Dem her og, af Hengivenhed for mig, skjule Deres Formuesomstændigheder, ja, for at være i min Nærhed, har De endogsaa nedladt Dem til at tage Tjeneste hos min Fader. Alt dette kan vistnok ikke andet end gjøre en dyb Virkning paa mig og det er, i mine Øine, nok til at retfærdiggjøre den Forbindelse, jeg har givet mit Samtykke til; men det er maaskee ikke nok til at retfærdiggjøre den for Andre, og jeg er ikke vis paa at Enhver vil dele mine Følelser.

Valerius. Af alt det, De har anført, er der kun eet, hvorfor jeg attraaer at være elsket af Dem — det er min Kjærlighed; og

hvad Deres Betænkeligheder angaaer, saa sørger Deres egen Fader kun altfor vel for at retfærdiggjøre Dem i Verdens Øine; hans yderlige Gjerrighed og den haarde Maade, hvorpaa han behandler sine Børn, kunne undskylde dem om de begik Ting, som vare endnu mere paafaldende. Tilgiv mig, elskværdige Elise! fordi jeg taler saaledes om Deres Fader. De veed, at naar Talen er om den Materie, kan der ikke siges noget Godt. Imidlertid — hvis det — som jeg haaber — lykkes mig at erfare noget om min Familie, vil det ikke blive vanskeligt at faae Deres Fader stemt til min Fordeel. Jeg venter med Utaalmodighed Underretning om denne vigtige Sag, og kommer den ikke snart, vil jeg selv tage bort for at skaffe mig Oplysning.

Elise. Nei, Valerius! jeg beder Dem, tag ikke herfra, men tænk blot paa at vinde min Faders Yndest.

Valerius. De seer hvad jeg gjør for at vinde den og veed, hvormegen listig Forekommenhed jeg har været nødt til at vise ham, for at komme i hans Tjeneste; De er selv Vidne til, hvorledes jeg forstiller mig, som om jeg er af hans Meninger og Sindelag, blot for at behage ham, og hvilken Rolle jeg hver Dag spiller, alene for at gjøre mig vndet af ham. Jeg gjør de herligste Fremskridt og mærker, at der ikke er noget bedre Middel til at vinde Folk, end i deres Øine at give sig Udseende af, at man deler deres Tilbøieligheder, eller at gaae ind i deres Ideer, smigre deres Feil og bifalde hvad de gjøre. Man behøver ikke at frygte for at man skal overdrive Høfligheden; det skader ikke, om den Maade, hvorpaa man holder dem for Nar, falder i Øinene; selv de Snedigste ere altid store Tosser, naar de blive smigrede; der er intet saa plumpt og latterligt, at de jo gribe det med Begjærlighed, naar man blot overøser dem med Lovtaler. Oprigtigheden lider endeel ved det Embede jeg har paataget mig her; men naar man trænger til Folk, maa man rette sig efter dem, og naar man ikke kan vinde dem paa anden Maade, saa er det ikke dem som smigre, men dem som ville smigres, der maa bære Skylden.

Elise. Men hvorfor søger De ikke ogsaa at vinde min Broder, for at have hans Bistand, ifald vor Hemmelighed blev opdaget?

Valerius. Man kan ikke komme ud af det med dem begge paa engang; Faderens og Sønnens Tænkemaade ere hinanden saa aldeles modsatte, at det er vanskeligt at bevare begges Fortrolighed. Men søg paa Deres Side at virke paa Deres Broder og benyt Dem af hans Kjærlighed til Dem, for at vinde ham for vor Sag. Han kommer. Benyt Leiligheden og tal med ham, men fortal ham ikke mere end De anseer for nødvendigt. (gaaer)

Anden Scene.

Elise. Leander.

Leander. Det glæder mig at træffe Dig alene, kjære Søster! Jeg brænder af Begjærlighed efter at tale med Dig, for at aabenbare Dig en Hemmelighed.

Elise. Jeg vil med Fornøielse høre Dig! Hvad har Du da at sige mig?

Leander. O, mange Ting i to Ord — jeg elsker.

Elise. Du elsker?

Leander. Ja, jeg elsker. Men — før vi gaae videre — jeg veed, at jeg er afhængig af en Fader, og at Navnet: Søn paalægger mig at følge hans Villie; jeg veed, at en Søn ikke bør indgaae nogen Forbindelse uden sin Faders Samtykke; jeg veed, at Forsynet har gjort Fædrene til Herre over Børnenes Løfter, og at det er os indskjærpet, ikke at give det, uden efter deres Raad; at de, som ikke længer lade sig henrive af en ufornuftig Heftighed, ikke saa let kunne skuffes som vi, men meget bedre see hvad der er os gavnligt; at vi mere bør stole paa deres klarsiede Klogskab end paa vor blinde Lidenskab, og at Ungdommens Hidsighed som oftest fører os til farlige Afgrunde. Jeg har sagt Dig alt dette, for at Du ikke skal gjøre Dig Uleilighed med at sige mig det; thi, kort sagt, min Kjærlighed taaler ingen Indvendinger og jeg beder Dig, at Du ikke vil komme med Formaninger.

Elise. Har Du forlovet Dig med den Du elsker?

Leander. Nei, men jeg vil gjøre det og jeg besværger Dig endnu engang, ikke at komme med Grunde for at afholde mig derfra.

Elise. Men, kjære Broder! er jeg da saa urimelig?

Leander. Nei, Søster! men Du elsker ikke. Du kjender ikke til den søde Heftighed, hvormed en øm Kjærlighed virker paa Hjertet, og jeg frygter for Din kloge Betænksomhed.

Elise. Ak, kjære Broder! lad os ikke tale om min Betænksomhed. Der er Ingen, som jo glemmer den, i det mindste een Gang i sit Liv, og dersom jeg vilde aabne mit Hjerte for Dig, var jeg i Øine endnu mindre betænksom end Du.

Leander. O, Gud give, at Du følte som jeg —

Elise. Lad os nu først faae Ende paa Din Sag og sig mig, hvem det er, Du er forelsket i?

Leander. En ung Pige, som i nogen Tid har boet her i Gaden, og synes at være skabt til at vække Kjærlighed hos Alle, som see hende. Søster! Naturen har aldrig frembragt noget Elskværdigere; hun henrykkede mig i samme Øieblik, jeg saae hende. Jeg veed kun hendes Fornavn, det er Mariane, og hun er hos sin Moder, en brav, dannet

Kone, som er meget sygelig; den omme Datter viser hende den kjærligste Omhu. Hun opvarter og pleier hende med en Ømhed, som maa røre Enhver. Der hviler den meest indtagende Ynde over alt hvad hun foretager sig; hendes Blidhed er henrivende, hendes Godhed er rørende, hendes Sædelighed tilbedelsesværdig, hun er — o, kjære Søster! jeg vilde blot ønske, at Du havde seet hende —

Elise. O jeg seer allerede nok i det Du fortæller mig; for at vide hvorledes hun er, er det mig nok at vide, at Du elsker hende.

Leander. Jeg har tilfældigviis opdaget, at de ere i temmelig knappe Kaar og have ondt ved at komme tarveligt ud af det, uagtet Mariane, for at erhverve det Nødvendige, offrer al den Tid, hun har tilovers fra sin Moders Pleie, til Haandarbeide. Søster! hvilken Glæde det vilde være mig at kunne hjælpe den jeg elsker, at kunne, uden at de vidste hvorfra det kom, opfylde en retskaffen Families beskedne Ønsker — og tænk, hvor tungt det er mig, at min Faders Gjerrighed berøver mig alle Midler til at give den elskværdige Pige et Beviis paa min Kjærlighed.

Elise. Ja, kjære Broder! jeg kan indsee hvormeget det maa smerte Dig.

Leander. O, mere end Nogen skulde troe. Kan man ogsaa tænke sig noget umenneskeligere, end denne uhyre Karrighed han viser imod os, denne Trang, hvori han lader os sukke? Ah — hvad kan det nytte at vi ere rige, naar vi ikke kunne komme i Besiddelse af vor Rigdom i den Alder, da vi bedst kunne have Fornøielse af den? eller naar jeg, for at skaffe mig selv det Nødvendige, nu maa laane paa alle Kanter? naar jeg, saavelsom Du, er nødt til at borge hos Kræmmerne for at faae en anstændig Klædning? Jeg har villet tale med Dig, for at bede Dig, at Du vil hjælpe mig med at udforske min Faders angaaende denne Sag; er min Kjærlighed ham imod, har jeg besluttet at tage bort herfra med den elskværdige Pige og føge mit Udkomme ved det, Skjæbnen vil beskjære mig. I denne Hensigt har jeg overalt søgt at faae Penge tillaans, og dersom det, der ligger Dig paa Hjertet-, kjære Søster! er det samme som piner mig, og Fader sætter sig imod vore Ønsker, ville vi forlade ham begge To og rive os ud af det Tyrannie, som hans utaalelige Gjerrighed nu saa længe har betynget os med.

Elise. Det er sandt, han giver os hver Dag mere og mere Aarsag til at beklage vor Moders Død, og hvis —

Leander. Jeg hører hans Stemme. Lad os gaae lidt bort for at betroe hinanden Alt og siden forene vore Kræfter til et Angreb paa hans haarde Hjerte.

(de gaae)

Tredie Scene.

Harpagon. Henrik.

Harpagon. Pak Dig herfra paa Øieblikket, og kom ikke med Din Svaren. Afsted, herud af mit Huus, Erkegavtyv! Galgenfugl!

Henrik (sagte). Nei, nu har jeg da aldrig i mine Dage seet saa ondskabsfuldt et Skarn, som denne forbandede gamle Knark. Jeg troer, Gud forlade mig, Fanden staaer i ham.

Harpagon. Hvad er det, Du staaer der og mumler?

Henrik. Hvorfor jager De mig bort?

Harpagon. Jo, det klæder Dig smukt, Din Spidsbub! at spørge, hvorfor jeg jager Dig bort? — Skynd Dig at komme afsted eller jeg qvæler Dig.

Henrik. Men hvad har jeg gjort Dem?

Harpagon. Du har gjort mig, at Du skal pakke Dig.

Henrik. Min Herre, Deres Søn, har befalet mig at vente ham her.

Harpagon. Gaae ud paa Gaden og vent ham; men staae ikke som en Støtte i mit Huus for at udspionere hvad her gaaer for sig og benytte Dig af alt hvad Du seer. Jeg vil ikke tidlig og sildig have en Spion i Hælene, som passer paa hvad jeg tager mig for, en Gavtyv, hvis forbandede Øine begloer alt hvad jeg bestiller, fluger alt hvad jeg eier og har, og skeler omkring for at opdage om der er Noget at stjæle.

Henrik. Hvordan Fanden skulde man bære sig ad med at stjæle fra Dem? Er De et bestjæleligt Menneske, De, som lukker Alting inde og staaer Skildvagt Nat og Dag?

Harpagon. Jeg vil lukke inde hvad jeg vil lukke inde og staae Skildvagt som mig lyster. Du er kanskee ikke en af disse Lurer, der staae paa Udkig, for at see hvad man tager sig til? (sagte) O jeg ryster af Angst for at han har snuset Noget op om mine Penge! (høit) Du er nok ikke den, der vil udsprede, at jeg har skjult Penge her i Huset?

Henrik. Har De skjult Penge?

Harpagon. Nei, Din Slyngel! det siger jeg ikke. (sagte) Uh! jeg er færdig at briste! (høit) Jeg spørger, om Du ikke — af Ondskab — gaaer og spreder ud, at jeg har Penge?

Harpagon (hæver Haanden for at give Henrik et Drefigen). Kommer Du med Anmærkninger? Ja, jeg skal anmærke Dig paa Øret. Herud med Dig, siger jeg endnu engang.

Henrik. Naa, naa! jeg gaaer.

Harpagon. Nei bliv! Tager Du ikke Noget med, som hører mig til?

Henrik. Hvad skulde jeg tage med, som hører Dem til?

Harpagon. Kom herhid og lad mig see. Viis mig Dine Hænder!

Henrik. Der ere de.

Harpagon. De andre!

Henrik. De andre?

Harpagon. Ja!

Henrik. Der ere de.

Harpagon (peger paa Henriks Kjolelommer). Har Du ikke puttet Noget derned?

Henrik. De kan jo selv see ad.

Harpagon (føler i hans Lommer). Disse store Kjolelommer ere ret skabte til at gjemme Tyvekoster i; jeg vilde ønske, at man engang tog dem itu til en Strikke, hvori man hængte saadan en Galgenknebel.

Henrik (sagte). O! hvor saadan en Karl fortjente at blive det som han frygter for at blive, og hvor jeg vilde gjøre mig en Glæde af at bestjæle ham.

Harpagon. Hæ?

Henrik. Hvad?

Harpagon. Hvad var det Du sagde om at stjæle?

Henrik. Jeg siger, at De rager ret omkring overalt, for at see om jeg ikke har bestjaalet Dem.

Harpagon. Det er det jeg har isinde at gjøre. (søger i hans Sidelommer)

Henrik (sagte). Gid Fanden havde al Gjerrighed og alle Gjerrige.

Harpagon. Hvad for Noget? Hvad sagde Du?

Henrik. Hvad jeg sagde?

Harpagon. Ja! hvad var det Du sagde om Gjerrighed og Gjerrige?

Henrik Jeg sagde, gid Fanden havde al Gjerrighed og alle Gjerrige.

Harpagon. Hvem er det Du snakker om?

Henrik. Om de Gjerrige.

Harpagon. Og hvem ere disse Gjerrige?

Henrik. Slyngler og Kjeltringer.

Harpagon. Men hvem mener Du med det?

Henrik. Hvorfor tager De Dem af det?

Harpagon. Jeg tager mig af det, som jeg skal tage mig af.

Henrik. Troer De, jeg talte om Dem?

Harpagon. Jeg troer hvad jeg troer; men jeg vil have, at Du skal sige mig, hvem Du snakkede til, da Du sagde det.

Henrik. Jh jeg snakkede til — til min Hat.

Harpagon (truer ham med et Øretræk). Og jeg — jeg kunde have Lyst til at snakke med Dit Hoved!

Henrik. Vil De forbyde mig at bande de Gjerrige?

Harpagon. Nei; men jeg vil forbyde Dig at staae her og sladdre og være næsviis. Hold Mund.

Henrik. Jeg nævner Ingen.

Harpagon. Hør! jeg skal smøre Dig, dersom Du knyer.

Henrik. Naar man slaaer imellem en Flok Hunde, piber den, man rammer.

Harpagon. Kan Du holde Munden?

Henrik. Ja, imod min Villie.

Harpagon. Naa! —

Henrik (viser Vestelommen). See her — der er endnu en Lomme. Naa, er De nu fornøiet?

Harpagon. Kom, giv mig det nu, uden at jeg skal behøve at randsage Dig?

Henrik. Hvad?

Harpagon. Det Du har taget fra mig.

Henrik. Jeg har ikke taget saa meget fra Dem, som der kan ligge paa en Regl?

Harpagon. Er det vist?

Henrik. Ganske vist.

Harpagon. Farvel! Gaa ad Helvede til!

Henrik. Det var en særdeles smuk Afsked. (gaaer)

Harpagon (raaber efter ham). Men har Du stjaalet Noget, saa lægger jeg Dig det i det mindste paa Din Samvittighed.

Fjerde Scene.

Harpagon (alene).

Det er ret en Galgenfugl af en Tjener, som gjør mig meget af det; og jeg ærgrer mig hver Gang jeg seer denne Skjelm. Jo, jo! det er ingen lille Plage, at have en stor Sum Penge gjemt hos sig; den er et lykkeligt Menneske, som har sin Formue sat ud paa et sikkert Sted og ikke eier mere i sit Værge, end hvad han behøver til Livets Ophold. Det er saamæn ingen lille Vanskelighed at finde et sikkert Skjulested i et heelt Huus; thi hvad mig angaaer, jeg har ingen Troe til Jernkister og skal aldrig staae Lid til dem. Dem anseer jeg just som den rette Lokkemad for Tyvene; det er altid det første de kaste sig over.

Femte Scene.

Harpagon, Elise og Leander (som blive staaende i Baggrunden og tale med hinanden).

Harpagon (som troer at han er ene) Alligevel veed jeg ikke, om jeg har gjort Ret i at grave de ti tusinde Rigsdaler, som jeg fik igaar, ned i Haven. Ti tusinde Rigsdaler i Guld er en Sum, som er stor nok til — (faaer Øie paa Elise og Leander) O Gud! jeg har forraadt mig selv — min Hidsighed er løben af med mig og jeg troer, at jeg har talt høit, medens jeg smaasnakkede med mig selv. (til Elise og Leander) Hvad er der?

Leander. Ingenting, Fader!

Harpagon. Har I været længe herinde?

Elise. Vi kom i dette Øieblik.

Harpagon. I hørte da —

Leander. Hvad?

Harpagon. Det —

Elise. Hvilket?

Harpagon. Det jeg nylig sagde.

Leander. Nei.

Harpagon. Jo vist, jo vist!

Elise. Om Forladelse —

Harpagon. Jo, jeg seer meget godt, at I have hørt nogle Ord af det jeg sagde. Men det var ikke andet, end at jeg snakkede med mig selv om hvor vanskeligt det nutildags er at faae fat paa Penge og jeg sagde, at den Mand var lykkelig, som kunde have ti tusinde Rigsdaler i sit Gjemme.

Leander. Vi vilde ikke nærme os til Dem, af Frygt for at forstyrre dem.

Harpagon. Det fornøier mig, at jeg har Leilighed til at sige Jer det, for at I ikke skal misforstaae mine Ord og bilde Jer ind, at jeg siger, at det er mig, som har ti tusinde Rigsdaler.

Leander. Vi ville ikke trænge os ind i Deres Anliggender.

Harpagon. Ja, Gud give, at jeg havde ti tusinde Rigsdaler.

Leander. Jeg troer ikke —

Harpagon. Det vilde saaman være en Lykke for mig.

Elise. Det er Ting —

Harpagon. Jeg kunde Skam nok have dem nødig.

Leander. Men jeg synes —

Harpagon. De vilde komme mig godt tilpas.

Elise. De er —

Harpagon. Og saa skulde jeg ikke klynke og klage over de besværlige Tider, som jeg gjør.

Leander. Men min Gud, Fader! De behøver ikke at klynke og klage; man veed jo nok, at De er en rig Mand.

Harpagon. Hvad, er jeg en rig Mand? De lyve, som sige det. Der er ingen skammeligere Usandhed til og det ere nogle slette Mennesker, som udsprede saadanne Rygter.

Elise. Bliv ikke vred for det.

Harpagon. Nei det er besynderligt, mine egne Børn gaae og forraade mig og blive mine Fiender.

Leander. Er det at være Deres Fjende, at man siger, De har Penge?

Harpagon. Ja. Saadan Snak og de mange Penge, I sætte overstyr, er Skyld i, at der snart kommer Nogen og skjærer Halsen over paa mig, i den Tanke at jeg er propfuld af Dukater.

Leander. Hvad er det for mange Penge, vi sætte overstyr?

Harpagon. Hvad det er for nogle? Kan man tænke sig noget forargerligere end den Stads, hvormed Du gaaer og braverer her i Byen? Jeg skjændte igaar paa Din Søster; men Du er endnu værre. Det raaber om Hævn mod Himmelen, og naar man betragter Dig fra Top til Taa, kan man jo faae, hvad en heel Familie kunde leve af, ud af det. Jeg har Snese Gange sagt Dig, min Søn! jeg er meget utilfreds med Din Levemaade; Du er skrækkelig forhippet paa at føre Dig op som en Greve, og for at gaae saadan klædt, maa Du stjæle fra mig.

Leander. Hvad? stjæle fra Dem?

Harpagon. Hvad veed jeg hvordan Du bærer Dig ad? Hvor skal Du tage det fra til at gjøre saadan Stads, som Du fører?

Leander. Jeg, Fader? Jeg spiller, og da jeg er meget heldig, sætter jeg det jeg vinder paa Klæder.

Harpagon. Det er meget ilde gjort. Dersom Du er heldig i Spil, skulde Du føre Dig det til Nytte og laane Dine Penge ud mod en anstændig Rente, for at Du kunde have Noget i Ryggen. Jeg gad nok, uden at tale om Resten, vide, hvad alt den Baldyring, som Du har baade for og bag paa den Kjole, skal gjøre godt for, og om en simpel Halsklud ikke kunde varme ligesaa godt om Halsen, som disse Knipling sanstalter. Er det ogsaa nødvendigt at sætte Penge i Parykker, naar man kan bære sit eget smukke Haar, som ikke koster Noget? Jeg vil vædde paa, at der stikker i det mindste halvandet hundrede Daler i Paryk og Baldyring og halvandet hundrede Daler er atten Rigsdaler fire Mark og otte Skilling, om man ikke tager høiere Rente end en Skilling af Rigsdaleren om Maaneden.

Leander. Det har De Ret i.

Harpagon. Men lad os ikke tale mere om det, men komme til andre Ting. (seende Leander og Elise gjøre Tegn til hinanden). Hæ? (sagte). Jeg troer at de gjøre Tegn til hverandre for at stjæle min Pengepung (høit). Hvad skal de Grimacer sige?

Elise. Min Broder og jeg trættedes om, hvem der først skulde tale med Dem; vi have begge To Noget at sige Dem.

Harpagon. Og jeg har ogsaa Noget at sige Jer begge To.

Elise. Det er om et Giftermaal vi ville tale med Dem, Fader!

Harpagon. Det er ogsaa om et Giftermaal, jeg vil tale med Jer.

Elise. Ah, Fader —

Harpagon. Hvad skriger Du for? Er det Tingen eller Ordet Du bliver saa bange for, min Datter?

Leander. Vi have begge To Aarsag til at være bange for Giftermaal; det kommer an paa Maaden De tager det paa; vi frygte at vore Følelser og Deres Valg ikke ville stemme overeens.

Harpagon. Lidt Taalmodighed. Bliv ikke bange. Jeg veed hvad der tjener Jer begge To; Ingen af Jer skal faae Aarsag til at beklage sig over Noget af det jeg har ifinde at gjøre, og for at faae Hul paa Sagen — (til Leander). Siig mig engang, kjender Du ikke en ung Pige, som hedder Mariane og boer her i Gaden?

Leander. Jo, jeg gjør, Fader!

Harpagon. Og Du?

Elise. Jeg har hørt tale om hende.

Harpagon. Hvad synes Du om den Pige, min Søn?

Leander. Det er en meget elskværdig Pige.

Harpagon. Hendes Ansigt?

Leander. Er smukt og aandfuldt.

Harpagon. Hendes Væsen og Lader?

Leander. Ere meget sædelige og behagelige.

Harpagon. Troer Du ikke, at saadan en Pige nok kunde fortjene, at man sattede gode Tanker til hende?

Leander. Ganske vist, Fader!

Harpagon. At det var et Partie, som man nok kunde have Lyst til at gjøre?

Leander. Naturligviis.

Harpagon. At hun seer ud til at ville blive en god Huusholderske?

Leander. Det er der ingen Tvivl om.

Harpagon. Og at en Mand vilde blive fornøiet med hende?

Leander. Det vilde han sikkert.

Harpagon. Der er en lille Vanskelighed. Jeg er bange for at hun ikke har saamange Penge, som det var at ønske at hun havde.

Leander. O, Fader! Penge er ikke det Vigtigste, naar Talen er om at ægte en saa fortræffelig Pige.

Harpagon. Jo, om Forladelse, om Forladelse. Men hvad man kan sige, er, at har hun ikke saameget som man ønsker, saa kan man see til at indhente det paa andre Maader.

Leander. Det forstaaer sig

Harpagon. Naa, det fornøier mig, at Du er af samme Tanker som jeg, thi hendes rette og fromme Væsen har indtaget mit Hjerte og jeg har besluttet, at jeg vil gifte mig med hende, hvis hun har Lidt.

Leander. Hvad?

Harpagon. Hvad for Noget?

Leander. De har besluttet, at De vil —

Harpagon. Gifte mig med Mariane.

Leander. Hvad? De? De?

Harpagon. Ja, jeg, jeg, jeg! — Men hvad skal det sige?

Leander. Det blev pludselig fort for mine Øine; jeg vil gaae. (gaaer).

Harpagon (raaber efter ham). Det gaaer nok over. Skynd Du Dig ned i Kjøkkenet og drik et dygtigt Glas reent koldt Vand.

Sjette Scene.

Harpagon. Elise.

Harpagon. Det er ogsaa en af disse kjelne Jomfrukarle, som der ikke er mere Liv i end i en Kylling. — See det var det, mit Barn! som jeg har besluttet angaaende mig selv. Hvad Din Broder angaaer, saa har jeg bestemt, at han skal have en Enke, som jeg har talt med i Morges, og hvad Dig angaaer, Du skal have Hr. Leonard.

Elise. Hr. Leonard?

Harpagon. Det et en skikkelig, fornuftig Mand i en moden Alder; han er ikke mere end halvtredsindstyve Aar gammel og man siger, at han skal være meget rig.

Elise (neier). Med Deres Tilladelse, Fader! jeg vil ikke gifte mig.

Harpagon (efteraber hende). Med Deres Tilladelse, min lille Jomfrue Datter! jeg vil have at De skal gifte Dem.

Elise (neier atter). Jeg beder om Forladelse, min Fader!

Harpagon (efteraber hende). Jeg beder om Forladelse, min Datter!

Elise. Jeg er Hr. Leonards allerydmygste Tjenerinde; men (neier atter). med Deres Tilladelse, jeg gifter mig aldrig med ham.

Harpagon. Jeg er min Jomfrue Datters allerydmygste Tjener; men (efteraber hende atter) med Deres Tilladelse, De skal gifte Dem med ham endnu i Aften.

Elise. I Aften.

Harpagon. I Aften?

Elise (neier atter) Det bliver der ikke noget af, min Fader!

Harpagon (efteraber hende atter). Det bliver der Noget af, min Datter!

Elise. Nei!

Harpagon. Jo!

Elise. Nei, siger jeg.

Harpagon. Jo, siger jeg.

Elise. Det er en Ting, som De aldrig skal faae mig til.

Harpagon. Det er en Ting, som jeg nok skal faae Dig til.

Elise. Før vil jeg tage Livet af mig selv end gifte mig med saadan en Mand.

Harpagon. Du skal ikke tage Livet af Dig selv, men gifte Dig med ham. Nei! har man seet Mage til Uforskammenhed! Har man nogensinde hørt en Datter tale saaledes til sin Fader?

Elise. Har man nogensinde seet en Fader, som vil gifte sin Datter saaledes bort?

Harpagon. Det er et Parti, som der ikke er Noget at udsætte paa, og jeg vil vædde paa, at alle Mennesker vil finde det Valg meget fornuftigt.

Elise. Og jeg vil vædde, at ikke et eneste fornuftigt Menneske vil finde det Valg fornuftigt.

Harpagon (seer Valerius, som kommer). See der er Valerius! Vil Du gjøre ham til Dommer imellem os i denne Sag?

Elise. Med Fornøielse.

Harpagon. Og Du vil rette Dig efter hans Dom?

Elise. Ja, jeg vil gjøre hvad han siger.

Harpagon. Saa ere vi enige.

Syvende Scene.

Harpagon. Elise. Valerius.

Harpagon. Kom her, Valerius! Vi

have valgt Dig til at sige hvem der har Ret, min Datter eller jeg.

Valerius. Det har De, Herre! det er der inter Spørgsmaal om.

Harpagon. Veed Du ogsaa, hvad vi tale om?

Valerius. Nei. Men De kan aldrig have Uret: De er jo den fornuftigste Mand af Verden.

Harpagon. Jeg vil i Aften gifte hende bort med en Mand, som er ligesaa rig som forstandig og den Pokkers Tøs siger mig lige i mine Øine, at hun, til Trods for mig, ikke vil tage ham. Hvad siger Du om det?

Valerius. Hvad jeg siger om det?

Harpagon. Ja.

Valerius. Ja, see —

Harpagon. Hvad?

Valerius. Jeg siger, at i Grunden er jeg fuldkommen enig med Dem og De kan ikke andet end have Ret i den Sag; men hun har heller ikke ganske Uret, og —

Harpagon. Hvad for Noget! Hr. Leonard er et overmaade godt Parti; det er en Mand, som er fornem, venlig, sat, forstandig og meget god at komme ud af det med og som ikke har Børn fra sit første Ægteskab. Kan hun nogensinde faae bedre Mand end han er?

Valerius. Det er sandt. Men hun kunde indvende, at det er at ile en Smule for meget med Sagen og at Giftermaalet i det mindste burde udsættes i nogen Tid for at man kunde see om deres Sindelag stemte overeens —

Harpagon. Det er en Leilighed, som man bør gribe jo før jo heller, medens den er der. Ved det Partie kan jeg besuden faae en Fordeel, som jeg ellers ikke kunde faae; han har lovet at han vil tage hende uden Medgift.

Valerius. Uden Medgift?

Harpagon. Ja.

Valerius. Ah! — saa har jeg ikke mere at sige. Er det muligt? Det er en Grund som er albeles afgjørende; for den maa man give efter.

Harpagon. Det er jo en betydelig Besparelse for mig.

Valerius. Ganske vist; imod det kan der ikke siges det allermindste. Det er sandt, Deres Datter kan forestille Dem, at Ægteskab er en langt vigtigere Sag, end man troer; at det derved gjælder om at blive lykkelig eller ulykkelig for sit hele Liv og at en Forbindelse, som bør vedvare til Døden, aldrig skulde indgaaes uden med største Forsigtighed.

Harpagon. Uden Medgift.

Valerius. De har Ret. Det er det, som gjør Udslaget, det forstaaer sig. Der var vel den, som kunde falde paa at sige til Dem, at under saadanne Omstændigheder er en Datters Tilbøielighed, uden Modsigelse, Noget, som man bør tage Hensyn til, og at den store Forskjel paa Alder, Sind og Følelser udsætter et Ægteskab for mange meget ubehagelige Tilfælde.

Harpagon. Uden Medgift.

Valerius. Ah, paa det er der ikke Noget at svare, det er jo klart. Hvem Pokker kunde gjøre nogen Indvending imod det? Det er ikke for det, at der jo er mange Fædre, som vilde sætte større Priis paa Deres Datters Tilfredshed, end paa de Penge, de kunde give dem til Medgift; som aldrig vilde opoffre deres Datter for Fordelens Skyld og som, fremfor Alt, vilde sørge for at der i Ægteskabet ikke savnedes den blide Enighed, som uopløselig knytter Æren, Roligheden og Glæden til det, og som —

Harpagon. Uden Medgift.

Valerius. Det er sandt, det lukker Munden paa Timen. Uden Medgift! Hvorledes skulde Nogen kunne staae sig imod saadan en Grund?

Harpagon (seer ud imod Haven). Aa! Jeg synes at der er en Hund, som gøer! Mon der ikke er Nogen, som vil have fat paa mine Penge? (til Valerius) Gaae ikke bort; jeg kommer strax tilbage. (løber ud)

Ottende Scene.

Elise. Valerius.

Elise. Men hvad tænker De paa, Valerius! at snakke ham saaledes efter Munden?

Valerius. Det er for ikke at opbringe ham og for at komme nærmere til Maalet. At trætte ham imod er Veien til at forderve Alt; der er visse Mennesker, som man ikke kommer nogen Vei med uden at trække Dem omkring ved Næsen; Gemytter, som hade al Modsigelse; haardnakkede Væsner, som sætte sig paa Bagbenene, naar de høre Sandheden; som altid stride imod, naar man vil lede dem paa Fornuftens rette Vei, og som man ikke kan regjere uden man lader, som man vil tage en ganske anden Retning end den man vil have dem til at følge. Lad som om De samtykker i hvad han finder for godt, paa den Maade opnaaer De bedre Deres Ønske og —

Elise. Men dette Ægteskab, Valerius!

Valerius. Man maa gaae Omveie for at hindre det.

Elise. Men hvad skal man finde paa, naar det skal ske i Aften?

Valerius. De maa bede om Udsættelse, faae en eller anden Sygdom.

Elise. Men denne List bliver opdaget, naar der bliver kaldet en Læge.

Valerius. De spøger? Hvad forstaae Lægerne sig paa det? — Vær De ganske rolig, for dem kan De gjerne paatage Dem hvilken Sygdom De vil; de ville snart studere den saa grundigt, at de kunne sige Dem, hvoraf De har faaet den.

Niende Scene.

Harpagon. Elise. Valerius.

Harpagon (sagte, i Baggrunden af Skuepladsen). Gud skee Lov, det var dog Ingen.

Valerius (uden at see Harpagon). Naar Alt kommer til Alt — vor sidste Udvei er at tage Flugten og derved sætte os i Sikkerhed for Alt, og dersom Deres Kjærlighed, elskværdige Elise! er istand til at give Dem Bestemthed dertil — (lægger Mærke til Harpagon) Ja, en Datter bør adlyde sin Fader. Hun maa ikke see paa, hvorledes hendes Mand seer ud, og naar den vigtige Grund: uden Medgift, er tilstede, saa bør hun strax tage Enhver, som han giver hende.

Harpagon. Vel sagt! Det kalder jeg fornuftigt talt.

Valerius. Om Forladelse, Herre! for at jeg er bleven lidt hidsig og er saa dristig at tale i denne Tone.

Harpagon. Hvad for Noget? Jeg er ude af mig selv af Glæde derover, og jeg vil have, at Du skal have en uindskrænket Magt over hende. (til Elise, som vil gaae) Ja rend Du kun Din Vei; jeg overlader hele det Herredømme, som jeg af Himlen har faaet over Dig, til ham, og jeg befaler Dig at gjøre Alt hvad han siger.

Valerius (til Elise). Der hører De; kom De nu med Deres Indvendinger om De tør. (sagte til Harpagon). Herre! jeg vil følge efter hende, for at fortsætte de Formaninger, jeg har begyndt at give hende.

Harpagon. Ja gjør det; det gjør Du mig Skam en stor Tjeneste med.

Valerius. Det er ret godt, at man holder hende dygtig i Tømme.

Harpagon. Det har Du Ret i. Man maa —

Valerius. Bryd De Dem ikke om Noget. Jeg tænker, jeg skal nok naae min Hensigt.

Harpagon. Ja, gjør det, gjør det. Jeg skal lidt ud i Byen, men jeg kommer strax tilbage.

Valerius (til Elise, som er standset). Ja, Penge er det Dyrebareste, Verden har at opvise, og De bør takke Gud for den retskafne Mand af en Fader, han har skjænket Dem. Han veed hvad det vil sige at leve. Naar Een tilbyder sig at ville tage en Pige uden Medgift, saa bør man lukke Øiet i for alt Andet. (Elise gaaer; han følger efter hende) Deri er Alt indbefattet og: uden Medgift erstatter Skjønhed, Stand, Ære, Forstand og Retskaffenhed.

Harpagon (alene). Aa, hvad det er for en retskaffen Karl! Det kalder jeg at tale som et Orakel! Ja, lykkelig er den Mand, som har saadant et Menneske i sin Tjeneste!

(Dækket falder).

Anden Act.

Første Scene.

Leander. Henrik.

Leander. Hvor bliver Du af, Slyngel? hvor har Du nu drevet om? Befalede jeg Dig ikke —

Henrik. Jo, Herre! og jeg har ogsaa paa staaende Fod indfundet mig her, for at vente paa Dem; men Deres Hr. Fader, der er den mindst artige Mand i Verden, har jaget mig ud af Huset, endskjøndt jeg sagde ham, at jeg skulde blive her, og jeg var nærved at faae Prygl ovenikjøbet.

Leander. Hvorban gaaer det med vore Sager? Naaden er for Døren mere end nogensinde. Siden jeg talte med Dig, har jeg opdaget, at min Fader er min Medbeiler.

Henrik. Er Deres Fader forelsket?

Leander. Ja, og det har kostet mig største Møie at skjule for ham den Uro, som denne Efterretning satte mig i.

Henrik. Hvad? befatter han sig med at elske? Hvor Fanden falder han paa det? Vil han gjøre Nar af hele Verden og er Kjærlighed gjort for Folk af hans Kaliber?

Leander. Det maa være for mine Synders Skyld at han har faaet den Grille i Hovedet.

Henrik. Men hvorfor vil De gjøre en Hemmelighed af Deres Kjærlighed for ham?

Leander. For destomindre at vække Mistanke hos ham og for, hvis det skulde gjøres nødigt, desto lettere at have en Udvei til at afvende dette Ægteskab. Hvad Svar har Du faaet?

Henrik. For Pokker, Herre! de som skal laane ere meget ulykkelige og man maa udstaae mangen haard Dyst, naar man, som De, er kommen saadan paa Knæene, at man skal spadsere igjennem Blodsugerhænder.

Leander. Kan Laanet ikke komme istand?

Henrik. Om Forladelse, Herre! Den gamle Simon, Aagerkarlen, som De er bleven vist til, — en meget driftig og færdeles tjenstagtig Mand, — siger, at han har slidt og slæbt for Dem og forsikrer at saasnart han bare faae Deres Ansigt, kom han til at elske Dem som sit eget Barn.

Leander. Kan jeg da faae de fem tusinde Rigsdaler, som jeg vilde have?

Henrik. Ja, men der er nogle smaae Conditioner, som De maa indgaae, hvis De vil have at det skal lade sig gjøre.

Leander. Har han skaffet Dig Manden italo, som vil laane Pengene ud?

Henrik. Jo vist, nei det gaaer, faae mig Skam, ikke til paa den Maade. Manden gjør sig endnu mere Umag for at være ukjendt end De og der skal gjøres langt større Hemmelighed af den Sag, end De skulde tro. Simon vil paa ingen Maade ud med hans

Navn, men i Dag tage Dem med hen i Trediemands Huus, hvor De skal snakke med Manden, for at han af Deres egen Mund kan høre, hvorledes det staaer sig med Deres Familie og Formue; men jeg tvivler ikke om at Sagen kommer i Rigtighed, saasnart han blot hører Deres Faders Navn.

Leander. Især da min Moder er død og min Fader ikke kan forholde mig min Mødrenearv.

Henrik. See her er nogle Poster, som han selv har opgivet til vor Commissionair, for at han skulde vise dem til Dem inden vi gaae videre. (læser) „Forudsat at Udlaaneren seer fuld Sikkerhed og at Laaneren er myndig og af en Familie, hvis Formue er meget betydelig, solid, sikker, uden Hæftelse og fri for al Gjæld og Skyld, kan der opsættes en lovlig og formelig Forskrivning ved den ærligste og bedste Procurator, som er at finde i Byen, og som Udlaaneren, for dette Tilfælde, selv forbeholder sig at vælge, da det er ham meest om at gjøre, at Documentet bliver nøiagtigt affattet."

Leander. Der er Intet at indvende imod det.

Henrik (læser). „For at der ikke skal hvile mindste Plet paa Udlaanerens Samvittighed vil han ikke have mere end fire Procent af sine Penge."

Leander. Fire Procent? Død og Plage! det er en skikkelig Mand! Der er ikke Noget at klage over.

Henrik. Nei, det er vist! (læser) „Men da ommeldte Udlaaner ikke selv har den begjærede Summa Penge og da han, for at være Laaneren til Tjeneste, seer sig nødsaget til selv at laane den til en Rente af to og tyve Procent, saa vil Laaneren vist finde det billigt at betale den tidtommeldte første Laaner samme Rente uden Afgang i det Øvrige, i Betragtning af at ofteommeldte Udlaaner selv gjør samme Laan alene for at tjene ham."

Leander. Hvad Fanden er det? Hvilken Jøde, hvilken Tyrk den Karl er! Det er jo rene ser og tyve Procent.

Henrik. Meget rigtigt! det var det jeg sagde. De maa see hvad der er ved at gjøre.

Leander. Hvad skal jeg see? Jeg trænger til Penge og maa indgaae hvad det skal være.

Henrik. Det var det jeg ogsaa svarede.

Leander. Er der ellers Noget endnu?

Henrik. Ikke andet end en lille Post! (læser) „Af de forlangte fem tusinde Rigsdaler kan Udlaaneren ikke i rede Penge udbetale mere end fire tusinde Rigsdaler; for de øvrige tusinde Rigsdaler maa Laaneren tage de Meubler, Klædningsstykker og Kostbarheder, som findes anførte paa vedlagte Liste, og paa hvilke den oftberørte Udlaaner paa Tro og Love har sat den billigste Priis, der er ham muligt."

Leander. Men hvad vil det sige?

Henrik. Hør nu bare Listen. (læser) „For det Første: en Himmelseng med et olivenfarvet Omhæng, meget smukt kantet med brabantske Snorer, samt sex Stole med Overtræk af samme Tøi; Alt i overmaade god Stand og foret med en Art Taft, som spiller i det Blaae og Røde. Endvidere en Løibænk med et meget godt rosenrødt Sirtses Betræk samt Pude, kantet med Silkefrynder."

Leander. Men hvad vil han have at jeg skal gjøre med det?

Henrik. Et Øieblik! (læser) „Endvidere: Et rart Betræk i Couleurer, forestillende den skjønne Magdelone og Ridder Peder med Sølvnøglen i en forliebt Samtale. Endvidere: Et stort Bord, indlagt med Nøddetræ, paa dreiede Been, med to Fløie og en smuk Indretning til at sætte Fødderne paa."

Leander. Men hvad Fanden skal jeg med det?

Henrik. Taalmodighed! Taalmodighed! (læser) „Endvidere: Tre store Muskedonnere, kosteligt indlagte med Perlemoder paa Skæftet, samt tilhørende Gafler. Endvidere: En muret Ovn med to Rør og tre Ildsteder, meget brugelig for hvem der holder af at destillere."

Leander. Nei, det er til at blive gal over.

Henrik. Stille! (læser) Endvidere: En italiensk Luth med alle sine Strænge, paa nogle faa nær. Endvidere: Et Pukbrædt og et Damspil samt et Brædt, hvorpaa man kan spille Hunden efter Haren, i en forbedret Græsk Opfindelse, som er særdeles behagelig til Tidsfordriv, naar man ikke har andet at bestille. Endvidere: Skindet af en Snog, halvfjerde Fod langt og udstoppet med Hø; en meget nydelig Sjeldenhed til at hænge under Loftet i et Værelse. Alt forannævnte Løsøre er mere end tolv hundrede Rigsdaler værdt imellem Brødre, men Udlaaneren er saa billig, at han nedsætter det til en Værdi af tusinde Rigsdaler."

Leander. Gid Fanden tage ham med hans Billighed, den Slyngel, den Blodsuger. Har man nogensinde seet Mage til saadan en Aagerkarl? Han er ikke fornøiet med de blodige Renter, han forlanger, men vil endogsaa tvinge mig til at tage alt det gamle Skramlerie, han kan skrabe sammen, for tusinde Rigsdaler; jeg faaer ikke hundrede Rigsdaler for det Altsammen, og dog kommer jeg til at finde mig i hans Fordringer; thi min Stilling er saadan, at jeg maa gaae ind paa enhver Betingelse og Kjeltringen har Kniven paa Struben af mig.

Henrik. Tag det ikke ilde op, Herre! men jeg seer at De løber lige ud af den brede Landevei til Ødelæggelse; De tager Penge op

forud, kjøber til høie Priser, skiller Dem af med det for Spotkjøb, og sælger Huden for De har skudt Bjørnen.

Leander. Men hvad vil Du have at jeg skal gjøre? Der seer Du hvorledes det gaaer unge Mennesker, som bringes til det Yderste af deres Forældres fordømte Gjerrighed; og saa forundrer man sig over at Sønnerne ønske, at vor Herre vilde tage Fædrene!

Henrik. Man maa tilstaae, at Deres Fader er istand til at opirre det retskafneste Menneske i Verden mod hans Lumpenhed. Jeg har, Gud være lovet, ingen stor Lidenskab for Noget af det, der kan bringe Folk i Galgen og jeg forstaaer forbandet godt at snoe mig fra mine Kammerater, der befatte sig med Et og Andet, saasnart jeg mærker, at det de have for lugter en Smule af Bøile og Jern, men, naar jeg skal være oprigtig, saa vækker Deres Fader ved sin Gnieragtighed en stor Fristelse hos mig til at bestjæle ham og jeg troer, at jeg gjorde en berømmelig Gjerning, dersom jeg virkelig bestjal ham.

Leander. Giv mig Listen og lad mig see endnu engang paa den.

Anden Scene.

Harpagon og Simon; Leander og Henrik (i Baggrunden af Skuepladsen).

Simon. Ja, Hr. Harpagon! det er et ungt Menneske, som trænger til Penge; Nøden driver ham til at see at faae nogle tillaans, og han vil indgaae alle de Betingelser, De har foreskrevet.

Harpagon. Men troer Han nu ogsaa, min kjære Simon! at der ikke er Uglereder, som man skal tage sig iagt for? Veed Han hvad Navn, Formue og Familie den Person har, som Han tager sig af?

Simon. Nei. Det kan jeg ikke give Dem nogen tilforladelig Underretning om, thi det er bare ved en Hændelse at Mennesket er blevet vidst til mig; men han vil selv give Oplysning om alle Ting og hans Tjener har forsikret mig om, at De skal nok blive fornøiet med ham, naar De lærer at kjende ham. Alt hvad jeg kan sige Dem om ham, er, at han har en meget rig Familie, at hans Moder allerede er død og at han vil forbinde sig til, naar De forlanger det, at hans Fader skal være død og borte inden otte Maaneder.

Harpagon. Det er altid Noget. Ak, min kjære Simon! Medlidenheden paalægger os at hjælpe paa Næsten, naar vi kan.

Simon. Det forstaaer sig.

Henrik (seer Simon og siger sagte til Leander). Men hvad skal det betyde? Det er jo vor Commissionair, den gamle Simon, som staaer og taler med Deres Fader.

Leander (til Henrik). Skulde han have faaet at vide hvem jeg er? har Du forraadt mig?

Simon (til Henrik). Ei, ei! Han har da et forbandet Hastværk. Hvem har sagt Ham at det var her Manden boede? (til Harpagon) Herren maa paa ingen Maade troe at det er mig som har forraadt Deres Navn og Bopæl; men i mine Tanker er der ingen Ulykke i det; det er Personer, som ikke fare med Sladder, og her kan De jo forklare Dem for hverandre.

Harpagon. Hvad for Noget?

Simon (peger paa Leander). Det er den unge Person, som vil laane de omtalte fem tusind Daler hos Dem.

Harpagon. Hvad, Galgenfugl! er det Dig, som er forfalden til saadanne straffværdige Yderligheder?

Leander. Hvad, Fader? er det Dem, som befatter sig med saadanne skammelige Forretninger?

(Simon tager Flugten og Henrik skjuler sig.)

Tredie Scene.

Harpagon. Leander. Henrik.

Harpagon. Det er Dig, som vil ødelægge Dig ved saadanne nederdrægtige Laan?

Leander. Det er Dem, som vil berige Dem ved saadanne skjændige Aagerlaan?

Harpagon. Hvor tør Du understaae Dig til at komme for mine Øine efter saadant Noget?

Leander. Hvor tør De efter saadant Noget vise Dem for noget Menneskes Øine?

Harpagon. Siig mig, er der ingen Skam i Dig, at Du kan kaste Dig saadan i Skarnet, sætte Dig i saadanne frygtelige Udgifter og paa saadan en afskyelig Maade øde Dine Midler, som Dine Forældre have skrabet sammen med saamegen Sveed og Møie?

Leander. Blues De ikke ved at vanære Deres Stand med at drive en saadan Haandtering, ved at opoffre Ære og Agte af en umættelig Lyst til at lægge Skilling paa Skilling, og ved at forøge Deres Formue ved de allerafskyeligste Kneb, som de meest berygtede Aagerkarle nogensinde have opfundet?

Harpagon. Fra mine Øine, Dit Skarn! fra mine Øine.

Leander. Hvem begaaer, efter Deres Mening, den største Forbrydelse, enten den der giver høie Renter for Penge, som han trænger til, eller den der tilraner sig Penge, som han ikke kan bruge?

Harpagon. Gaae Din Vei, siger jeg Dig, og gjør mig ikke heed i Hovedet. (Leander gaaer) Den Historie var mig ellers ikke ukjær; den er mig en Advarsel om at holde endnu skarpere Øie med alt hvad han tager sig for.

Fjerde Scene.

Frosine. Harpagon.

Frosine. Naa, Hr. —

Harpagon. Aa, bi et Øieblik, jeg skal strax komme igjen og tale med Hende. (sagte) Det er nok det bedste at jeg gjør et Spring ud og seer til mine Penge! (løber ud.)

Femte Scene.

Henrik. Frosine.

Henrik (som ikke seer Frosine). Det var en meget moersom Hændelse! Han maa et eller andet Sted have et heelt Oplag af Skraml, thi jeg har aldrig seet Noget af det, der staaer paa den Liste, han gav os.

Frosine. Ah, er Han der, min kjære Henrik? Hvor kommer det sig at vi mødes her?

Henrik. Ah ha! er det Hende, Frosine? Hvad gjør Hun her?

Frosine. Det som jeg gjør overalt. Jeg blander mig i andre Folks Sager, seer til at komme til at gaae dem tilhaanden, og trækker al den Fordeel jeg kan af de smaa Gaver, vor Herre har skjænket mig. Han veed nok, at i denne Verden maa man leve af Snedighed og at Himlen ikke har givet mine Lige anden Formue end Fiffighed og Vindskibelighed.

Henrik. Har Hun Noget at bestille med den gamle Knark, som boer her?

Frosine. Ja. Jeg har en lille Sag at bringe i Rigtighed for ham og haaber at den skal skaffe mig en god Belønning.

Henrik. Af ham? Ah Hun skal, min Sjel! bære sig meget fiint ad hvis Hun skal faae Noget ud af ham; thi det kan jeg fortælle Hende, her i Huset ere Penge forbandet dyre.

Frosine. Aa, der er visse Tjenester, som have en forunderlig Kraft til at røre Hjerterne.

Henrik. Ydmyge Tjener, Hun kjender ikke endnu Hr. Harpagon tilbunds. Hr. Harpagon er af alle Mennesker det meest umenneskelige Menneske, af alle Dødelige, den meest haardhjertede og gridske Dødelige. Der er ikke Tjeneste skabt, som kan bringe hans Erkjendtlighed til at gribe i Lommen. Berømmelse, Ærbødighed, Godgjørenhed i Ord og Venskab, det kan Hun faae l'gesaa meget af som Hun vil have; men Penge — saa er han ikke hjemme. Der er ingenting, der kan være mere tørt og magert end hans Taksigelser og Complimenter, og *give* er et Ord, som han har saadan en Modbydelighed for, at han, naar han afslaaer en Begjæring, som han da gjør ved alle Begjæringer, der sætte ham i mindste Bekostning, aldrig siger: Jeg *giver* Jer en god Dag! men: jeg *laaner* Jer en god Dag.

Frosine. Aa Snak! jeg veed nok hvordan jeg skal tage mine Folk. Jeg kjender den Hemmelighed at gjøre dem blødhjertede, at kjeledægge for deres Hjerter og finde de Steder, hvor de ere ømmest.

Henrik. Ja, det kommer Hun ingen Vei med her. Jeg svarer Hende for, at hun aldrig faaer det Menneske rørt, naar det gaaer ud paa Penge. I den Post er han en Tyrk, der har en Tyrkiskhed, som kan gjøre hele Verden desperat; han røres ikke om man saa brast. Kort sagt, Penge er for ham mere end et godt Navn og Rygte, Ære og Dyd, og saasnart han faaer Øie paa Een, der vil bede om Noget, er Mennesket færdig at faae et Slag; det er at give ham Naadestødet, det er at skjære ham i hans Hjerte, det er at rive Indvoldene ud af Livet paa ham — Men han kommer tilbage; jeg løber min Vei. (løber)

Sjette Scene.

Harpagon. Frosine.

Harpagon (sagte). Alting er i sin Orden! (høit) Naa, hvad er det Frosine?

Frosine. Ak, Herregud! hvor De er frisk og rask! — Nei, see engang! Deres Ansigt seer jo ud som Sundheden selv!

Harpagon. Hvad? jeg?

Frosine. Nei, nu har jeg aldrig seet Dem saa rødmusset eller at De har seet saa skjelmsk ud.

Harpagon. Er det virkelig sandt?

Frosine. Hvad? — De har aldrig i Deres hele Levetid været saa ung, som De er nu; og jeg seer mange unge Mennesker paa fem og tyve Aar, som ere ældre end De.

Harpagon. Og alligevel, Frosine! er jeg saamæn mine Treds, vel talte.

Frosine. Naa, og hvad er det? Er det nogen Alder? Tredsindstyve Aar. Det er nok noget at tale om! Saa staaer De jo netop i Deres Livs Blomster; nu træder De just ind i et Mandfolks bedste Alder.

Harpagon. Det er meget sandt; men jeg troer dog at tyve Aar mindre ikke vilde være mig til nogen Skade.

Frosine. Spøger De? Det behøver De saamæn ikke at ønske; der er saadant et Huld i Dem, at De bliver Deres hundrede Aar.

Harpagon. Troer Hun det?

Frosine. Det er jeg vis paa. De har alle Tegn til det. Hovedet en Smule i Veiret! Oh! — jo der har vi det; der imellem Øinene har De en Rynke, som betyder langt Liv.

Harpagon. Forstaaer Hun sig paa det?

Frosine. Ja, det veed Gud jeg gjør! Lad mig see i Deres Haand. Ak, min Gud! hvilken Leve-Linie!

Harpagon. Hvad siger Hun?

Frosine. Seer De ikke hvor lang den Linie er?

Harpagon. Jo — og hvad betyder det?

Frosine. Skamfærd! jeg sagde hundrede Aar; men De bliver hundrede og tyve!

Harpagon. Er det muligt?

Frosine. Jeg siger, at dersom Ingen slaaer Dem ihjel, saa kan De begrave baade Deres Børn og Børnebørn.

Harpagon. Destobedre. Men hvordan gaaer det ellers med vore Sager?

Frosine. Behøver De at spørge om det og har De nogensinde seet, at jeg har befattet mig med Noget, uden at det er blevet bragt i Orden? Især har jeg forunderlig store Gaver, naar det kommer an paa Giftermaal. Der er ikke et Partie til i Verden uden at jeg jo kan hitte paa at faae det smeddet sammen i en Snup; jeg troer, at dersom jeg satte mig i Hovedet, at jeg vilde have Paven gift med en Nonne, saa skulde jeg faae det Bryllup istand, og der kan da vel ikke være saa stor Vanskelighed ved denne Sag. Da jeg har min Gang der i Huset har jeg ret alvorlig talt baade med Moder og Datter om Dem; den Gamle har jeg fortalt de Tanker De har faaet til Mariane ved at De har seet hende paa Gaden og ved Vinduerne, naar hun tog frisk Luft.

Harpagon. Og hun svarede —

Frosine. Hun tog med Glæde imod Forslaget og da jeg sagde hende, at De ønskede saa inderlig at hendes Datter i Aften skulde være tilstede, naar Deres Datter skulde underskrive sin Ægteskabscontract, gav hun uden Vanskeligheder sit Samtykke dertil og betroede mig at følge hende herhen.

Harpagon. Jeg bliver nødt til at bede Hr. Leonard tilbords i Aften, min kjære Frosine, og det vilde være mig en Fornøielse om Mariane tog Deel i denne Fest.

Frosine. Det har De Ret i. Hun vil i Eftermiddag aflægge Deres Datter et Besøg, derpaa har hun isinde at gaae hen og gjøre lidt Indkjøb og saa komme igjen til Aftensmaden.

Harpagon. Ih, hun og Elise kan følges ad; jeg laaner dem min Karet.

Frosine. Det er just Noget som vil fornøie hende.

Harpagon. Men, Frosine! har Hun talt med Moderen om hvor stor Medgift hun kan give sin Datter? Har Hun forestillet hende, at hun maa gribe sig an, sætte alle Seil til og tage saa dybt i Pungen, som muligt, ved saadan en Leilighed? thi man gaaer saa Skam ikke hen og tager en Pige uden at hun bringer Noget i Huset.

Frosine. Hvad siger De? Det er jo en Pige, som bringer Dem tre tusinde Rigsdalers aarlige Indkomster!

Harpagon. Tre tusinde Rigsdalers aarlige Indkomster?

Frosine. Som jeg siger! For det Første: Hun er meget tarvelig opdraget og vant til de allersimpleste Retter. Det er en Pige, som lever af Melk, Salat, tør Mad og Frugt; De behøver altsaa ikke for hendes Skyld et kostbart besat Bord, ikke dyre Supper, ikke disse evindelige Stege eller andre Slikkerier, som en anden Kone vilde have, og det er ikke saa ringe en Ting, at den jo i det allermindste løber op i en tusinde Daler om Aaret. Desuden er hun slet ikke forgabet i andet end den meest sparsommelige Reenlighed, hun bryder sig ikke om prægtige Klæder, ikke om kostbare Ringe og Bracelletter, ikke om stadselige Meubler, som andre Fruentimmer ere saa forhippede paa; og den Post er over sine tusinde Daler værd om Aaret. Saa har hun desuden en forfærdelig Modbydelighed for Spil, som Fruentimmerne ellers ere saa hengivne til i vore Dage; jeg kjender en gift Kone her i Nabolauget, som alene i Aar har tabt over fire tusinde Rigsdaler ved Spillebordet, men vi vil nu ikke tage mere end Fjerdeparten. See det er et tusinde Daler vundet i Spil om Aaret, og et tusinde Daler vundet ved Klæder; dertil lægge vi tusinde Daler, som spares paa Spise og Drikke; har De ikke der tre tusinde Dalers aarlige Indkomst, vel talt?

Harpagon. Ja, det er ikke galt! men i det Overslag er der ikke noget Virkeligt, som man kan have for Øinene.

Frosine. Om Forladelse! Er det ikke noget Virkeligt, som De kan have for Øinene, at hun bringer Dem en Medgift af den største Maadeholdenhed i Spise og Drikke, en Arvepart af Lyst til den største Tarvelighed i Klæder og en fast Capital af det grueligste Had til Spil.

Harpagon. Men det er jo Narrestreger, at Hun vil gjøre mig en Medgift af alle de Udgifter, som min Kone vil lade være at sætte mig i. Jeg vil ikke gaae hen og give Qvittering for Noget, som jeg ikke faaer i Hænderne og jeg maa have Noget man kan tage og føle paa.

Frosine. Gud bevares! det faaer De ogsaa. Den Gamle og Datteren har fortalt mig om at de udenlands har Penge staaende, som jo blive Deres, Hr. Harpagon.

Harpagon. Det maa man see til. Hør Frosine! der er endnu en Ting, som sætter mig i Uroligbed. Pigen er, som Hun veed, ung; de unge Mennesker holde i Almindelighed kun af dem, der ere i Alder med dem og søge alene deres Selskab. Jeg er saa bange for at en Mand i mine Aar ikke er efter hendes Smag og at det vil skaffe mig visse smaae Ubehageligheder, som jeg aldeles ikke synes om.

Frosine. Ah, De kjender hende kun slet! Det er nu ogsaa en Besynderlighed hos hende, som jeg maa fortælle Dem. Hun har en gyselig Modbydelighed for unge Mennesker og holder ikke af andre end gamle Mænd.

Harpagon. Hun?

Frosine. Ja vist, hun. Jeg vilde bare

ønske, at De havde hørt hende tale om det. Hun kan ikke taale at see et ungt Menneske for sine Øine; men hun er aldrig gladere — siger hun — end naar hun seer en peen gammel Mand, især naar han ikke nylig er barberet. Jo ældre Mandfolkene ere, jo nydeligere finder hun dem og det vil jeg raade Dem, De maa ikke gjøre Dem yngre end De er. Hun forlanger at en Mand i det mindste skal være sine Treds og det er ikke mere end fire Maaneder siden hun stod paa Springet til at giftes, men lige paa engang brød overtvert med Brudgommen, bare fordi hun fik at vide, at han var kun ser og halvtredsindstyve Aar og saae at han ikke brugte Briller, da han skulde underskrive Contracten.

Harpagon. Bare for det?

Frosine. Ja. Hun siger at hun ikke kan finde nogen Fornøielse i at omgaaes en Mand paa ser og halvtreds, og især er hun meget forgabet i Næser med Briller paa.

Harpagon. Virkelig? Der fortæller Hun mig noget ganske Nyt!

Frosine. Ja, det gaaer videre end jeg kan fortælle. I sit Værelse har hun hængende nogle Malerier og Kobberstykker. Men hvad troer De, de forestille? unge Hyrder, kjelne Riddere, Spyttegjøge med forliebte Øine? Nei, nei! det er deilige Portraiter af den gamle Methusalem, af Abraham og Drokkenberg og andre bedagede skikkelige Folk.

Harpagon. Det er jo fortræffeligt! Det havde jeg aldrig troet om hende og jeg er inderlig glad over at høre at hun har saadanne Tanke. Det forsikrer jeg ogsaa, at dersom jeg var Fruentimmer, jeg havde aldrig forelsket mig i unge Mandfolk.

Frosine. Det vil jeg gjerne troe. Det er ogsaa nogle rare Fyre at forelske sig i disse unge Spyttegjøge, det er nogle nette Dukker, nogle rare Fugleskræmsler; jeg veed ikke hvad der er at see paa dem; jeg gad nok vidst hvad man skulde blive forliebt i hos dem.

Harpagon. Hvad mig angaaer, jeg kan slet ikke faae i mit Hoved, hvordan der kan være Fruentimmer som kan holde saameget af dem.

Frosine. De Fruentimmer maae jo være gale! At finde et ungt Menneske elskværdigt — aa — man maa jo have tabt al sund Fornuft. Disse parfumerede Flødeskjægge — er det Mandfolk? kan man fatte Kjærlighed til saadanne Fløse?

Harpagon. Det er det jeg siger hver Dag; der pibe de ligesom Kyllinger, som nylig ere komne ud af Ægget og saa har de, naar det ret skal være rart, et Par Haar strittende frem under Næsen, stivede op, som Lugtehaarene paa en Kat, taarnhøie Parykker, baldyrede Kjoler, hvori de see ud som Kaalorme, og Veste, der skal staae aabne lige ned til Maven, for at man skal see deres deilige Kalvekrydser.

Frosine. Jo! det er nette Fyre, naar man sammenligner dem med en Mand som De. Nei, see det kalder jeg et Mandfolk! Det er Noget, der er værdt at see paa; saadan maa man see ud og være klædt, naar man skal opvække Kjærlighed.

Harpagon. Synes Hun at jeg er net?

Frosine. Hvad for noget? Man maa blive henrykt ved at see paa Dem og Deres Udvortes er til at male! O, vær saa god at vende Dem lidt om. Der kan ikke være noget Kjønnere til. Lad mig see, naar De gaaer. Aa, see det kan man kalde at være smekker om Livet, — hvor frit, hvor let De bevæger Dem; ikke mindste Tegn til Skrøbelighed.

Harpagon. Nei, Gud skee Lov, jeg veed ikke af megen Skrøbelighed. Jeg lider ikke af andet end Gigten, som plager mig af og til.

Frosine. Det er ingenting. Deres Gigt klæder Dem ikke ilde og De hoster uforligneligt smukt.

Harpagon. Siig mig engang, har Mariane ikke endnu seet mig? har hun ikke lagt Mærke til mig naar jeg er gaaen forbi?

Frosine. Nei; men vi have tidt og mange Gange talt om Dem. Jeg har afmalet Deres Person for hende og ikke glemt at berømme Deres gode Egenskaber og hvilken Lykke det vil være for hende at faae en Mand som De.

Harpagon. Det har Hun gjort vel i og det takker jeg Hende for.

Frosine. Hr. Harpagon! jeg har en lille Bøn til Dem. Jeg ligger i en Proces, som jeg er paa Nippet til at tabe, fordi jeg mangler nogle faa Penge (Harpagon faaer en alvorlig Mine); De kunde let hjælpe mig til at vinde den, dersom De havde nogen Godhed for — De kan aldrig troe hvilken Glæde det vil være hende at see Dem. (Harpagon faaer atter sit milde Ansigt) O, hvor indtaget hun vil blive af Dem og hvor Deres gammeldags Halsklud vil gjøre et forunderligt Indtryk paa hendes Hjerte. Men hvad hun især vil blive henrykt over, det er Deres Burer, som ere hægtede til Troien; thi en Elsker, som har Hægter, det er just en Lækkerbidsken for hende.

Harpagon. Ah, det fornøier mig sandelig at høre Hende sige det.

Frosine. Denne Proces er mig, for Gud, en Sag af allerstørste Vigtighed. (Harpagon faaer atter sin alvorlige Mine) Jeg er ødelagt, hvis jeg taber den, og en lille Understøttelse kunde bringe min Sag paafode igjen. — Jeg vilde ønske at De havde seet, hvor sjeleglad hun blev, da jeg talte med hende om Dem. (Harpagon faaer sit milde Ansigt). Glæden spillede hende ud af Øinene, da jeg opregnede alle Deres Dyder, og jeg har gjort hende forskrækkelig utaalmodig efter at faae dette Ægteskab klappet og klart.

Harpagon. Hun har gjort mig en stor Forneielse, Frosine! og jeg er Hende, — det vil jeg tilstaae — høiligen forbunden derfor.

Frosine. Jeg beder Dem, Hr. Harpagon, at De vil skjænke mig den lille Hjælp, som jeg beder Dem om. (Harpagon faaer atter den alvorlige Mine) Det vil bringe mig paa Benene og jeg skal være Dem evindelig forbunden derfor.

Harpagon. Farvel! jeg maa have mine Breve færdige.

Frosine. Jeg forsikkrer Dem til, Hr. Harpagon! at De kunde aldrig række mig Haanden i større Trang.

Harpagon. Jeg vil sørge for at Kareten kan blive forspændt, for at kjøre med Jer.

Frosine. Jeg vilde ikke overhænge Dem, dersom jeg ikke var nødt dertil.

Harpagon. Og jeg skal sørge for, at I kan faae Aftensmad saa tidligt, at I ikke skal faae ondt af den.

Frosine. Negt mig ikke den Godhed, jeg beder Dem om. De kan aldrig troe, Hr. Harpagon! hvilken Glæde hun vil —

Harpagon. Jeg maa gaae! Der er Nogen, der kalder paa mig. Farvel saa længe. (gaaer.)

Frosine (alene). Gid Fanden havde Dig, Din gamle sultne Hund! Den Knauser lader sig ikke røre af alle mine Kunster; men jeg vil dog ikke lade denne Mellemhandel fare; hvordan det gaaer, har jeg jo den anden Kant, hvorfra jeg kan være vis paa at faae en god Belønning. (gaaer.)

(Dækket falder.)

Tredie Act.

Første Scene.

Harpagon, Leander, Elise, Valerius, Geske (med en Kost). Mester Jacob. Jochum. Jesper.

Harpagon. Naa, kommer nu her, Allesammen, for at jeg kan sige Jer, hvad I have at bestille og give Enhver sin Forretning. Kom her, Moer Geske! jeg vil begynde med Jer. Naa I har Jeres Gevær i Haanden? det kan jeg lide. I skal sørge for at der bliver gjort reent overalt; men tag Jer bare iagt for, at I ikke gnider altfor stærkt paa Meublerne, saa at de slides. Desuden skal I, medens Aftengildet staaer paa, have Opsigt med Flaskerne og dersom nogen af dem kommer bort eller gaaer istykker, saa holder jeg mig til Jer og trækker det af Jer Løn.

Mester Jacob (sagte). Det er en meget klog Straffemaade.

Harpagon. (til Geske). Nu kan I gaae! (Geske gaaer).

Anden Scene.

De Forrige (uden Geske).

Harpagon. Dig, Jochum, og Dig, Jesper, sætter jeg til at skylle Glassene og skjænke ved Bordet, men bare naar Gjæsterne ere tørstige; I maae ikke følge den Skik, som visse næsvise Tjenere har, at De opmuntre Gjæsterne til at drikke og minde dem om det, naar de ikke tænke derpaa. Giv Jer Tid til de har bedet Jer mere end een Gang og husker altid paa at have fuldt op af Vand ved Haanden.

Mester Jacob (sagte). Ja, den bare Viin stiger til Hovedet.

Jesper. Skal vi tage Kitlerne af, Hosbond?

Harpagon. Ja, naar I see, at de Fremmede komme; og tag Jer godt iagt, at I ikke komme til at plette Jeres Klæder.

Jochum. Herren veed vel, at der er en stor Plet af Lampeolie foran paa min Vest?

Jesper. Og Herren veed vel ogsaa, at der bag paa mine Burer er et Hul, saa at man, for høividske Øren at sige —

Harpagon. Slidder Sladder! (til Jesper) Du kan paa en siffig Maade holde Dig op mod Vægen og altid lade Din Fordeel vende ud mod de Fremmede. (til Jochum, idet han viser ham hvorledes han skal holde Hatten, for at skjule Pletten paa Vesten) Og Du — hold Du bestandig Din Hat saaban, medens Du gjør Opvartning ved Bordet. (Tjenerne gaae)

Tredie Scene.

De Forrige (uden Jesper og Jochum).

Harpagon. Hvad Dig angaaer, Elise! Du maa have et Øie med Alt, naar der tages af Bordet, og passe paa, at der ikke gaaer Noget tilspilde. Det er Noget, som klæder smukt for Pigebørn. Men gjør Dig imidlertid istand, saa at Du paa en pæn Maade kan modtage min Kjæreste, som vil besøge Dig og gjøre en lille Kjøretour i Byen med Dig. Har Du forstaaet, hvad jeg har sagt Dig?

Elise. Ja, jeg har, Fader! (hun gaaer)

Fjerde Scene.

De Forrige (uden Elise).

Harpagon. Og Du, min Hr. Søn, Flodeskjæg, som jeg vil være saa god at tilgive Historien fra før, jeg vil bede Dig, at Du ikke kommer og sætter et suurt Ansigt op imod hende.

Leander. Jeg, Fader? Et suurt Ansigt? og hvorfor skulde jeg det?

Harpagon. Aa, vi veed nok hvordan Børn pleie at skabe sig, naar Forældrene indgaae et nyt Ægteskab og med hvilke Øine de pleie at betragte hvad man kalder Stedmoder. Men dersom Du vil have at jeg

skal glemme Dine sidste Optoier, saa vil jeg anbefale Dig, at Du, fremfor Alt, sætter et venligt Ansigt op imod dette Fruentimmer og modtager hende saa artigt, som det er Dig muligt.

Leander. Naar jeg skal sige Dem mit Hjertes Mening, Fader, kan jeg ikke love Dem, at vise mig meget glad over at hun bliver min Stedmoder. Det vilde være at lyve, hvis jeg sagde det; men hvad det angaaer at modtage hende artigt og sætte et mildt Ansigt op imod hende, da lover jeg Dem, at jeg ganske nøie skal følge Deres Befaling.

Harpagon. See i det mindste til, at Du gjør det.

Leander. De skal faae at see, at De ikke skal faae Grund til Klage hvad det angaaer.

Harpagon. Det gjør Du klogt i!

(Leander gaaer).

Femte Scene.

Harpagon. Valerius. Mester Jacob.

Harpagon. Valerius! nu maa Du hjælpe mig. Naa, Mester Jacob! kom nærmere; jeg har gjemt Dig tilsidst.

Mester Jacob. Er det Deres Kudsk De vil tale med, Herre! eller er det Deres Kok? thi jeg er begge Dele.

Harpagon. Jeg vil tale med dem begge To.

Mester Jacob. Men hvem af dem vil De tale først med?

Harpagon. Med Kokken.

Mester Jacob. Vil De have den Godhed at bie et Øieblik.

(Han tager Kudskehjulen af og staaer klædt som Kok.)

Harpagon. Hvad Fanden skal de Ceremonier gjøre godt for?

Mester Jacob. Nu behøver Herren bare at befale.

Harpagon. Min kjære Mester Jacob, jeg har besluttet, at jeg vil have Fremmede tilbords i Aften.

Mester Jacob (sagte). Det var et stort Mirakel.

Harpagon. Siig mig engang, kan Du give os noget Godt at leve af?

Mester Jacob. Ja, dersom De vil give mig nogle gode Penge.

Harpagon. Gaa Fanden i Vold! Altid Penge! det er ligesom de ikke kunde sige andet end: Penge! Penge! Ah! de aabne aldrig Munden uden man hører: Penge! — Altid raabe de: Penge! Det er først og det er sidst: Penge!

Valerius. Jeg har aldrig i mine Dage hørt et mere uforskammet Svar end det. Det er vel et stort Mirakel at skaffe fuldt op paa Bordet, naar man har fuldt op af Pengene. Intet kan være lettere end det; den Kunst kan den største Dosmer gjøre; nei, vil man vise, man er en dygtig Mand i sit Fag, saa maa man tale om, at skaffe fuldt op paa Bordet med faa Penge.

Mester Jacob. Hør ved De hvad, Hr. Huushovmester! De kunde, min Sjel! gjøre os en stor Tjeneste, om De aabenbarede os den Hemmelighed og tog mit Embede, som Kok, siden De dog vil have Næsen i alt og være Potte og Pande her i Huset.

Harpagon. Hold Mund! Hvad behøve vi dertil?

Mester Jacob. Der har De jo Deres Hr. Huushovmester, som kan skaffe fuldt op paa Bordet med faa Penge.

Harpagon. Ah, jeg befaler Dig at svare mig.

Mester Jacob. Hvormange bliver der tilbords?

Harpagon. Vi blive Otte eller Ti, men man behøver kun at regne Otte. Hvor der er Mad til Otte, der er ogsaa nok til Ti.

Valerius. Det forstaaer sig.

Mester Jacob. Naa, ja saa maae vi have fire ordentlige Retter og fem Mellemretter — see de ordentlige Retter og Mellemretter —

Harpagon. Hvad Fanden! det er jo nok til at bespise en heel Bye med.

Mester Jacob. Stegene —

Harpagon (holder Mester Jacob for Munden). Ah! Din Skjelm! Du æder mig jo hele Huset op.

Mester Jacob. Deserten —

Harpagon (holder ham atter for Munden). Begynder Du nu igjen!

Valerius. Du har nok isinde at faae alle Gjæsterne til at revne; troer Du, at Herren har budet Folk til sig, for at tage Livet af dem ved at proppe dem fulde af Mad? Gaae hen og læs lidt i Kunsten at forlænge det menneskelige Liv og spørg Doctoren, om der er noget skadeligere for Mennesker, end at spise til Overdaadighed.

Harpagon. Det har Valerius saamæn Ret i.

Valerius. Du og Dine Lige, Mester Jacob, maa vide, at et Bord, der er besat med altfor mange Retter, er en aaben Grav; at man, for at vise at man holder af sine Gjæster, maa lade Tarveligheden være den første Ret, naar man byder dem tilbords, og at det er sandt, hvad en gammel Classiker siger: man skal æde for at leve, men ikke leve for at æde!

Harpagon. Ah! det var skjønt sagt! O, lad mig kysse Dig for de Ord. Det var den deiligste Sentents, jeg i min Levetid har hørt: Man skal leve for at æde, men ikke æde for at le — Nei, det var ikke saadan — Hvorban var det Du sagde?

Valerius. At man skal æde for at leve, men ikke leve for at æde.

Harpagon. Ja! (til Mester Jacob). Hører Du det? (til Valerius) Hvad er det for en stor Mand, der har sagt det?

Valerius. Jeg kan ikke i dette Øieblik erindre hans Navn.

Harpagon. Aa, husk paa at skrive mig de Ord op. Jeg vil lade dem sætte med gyldne Bogstaver over Skorstenen.

Valerius. Det skal jeg ikke forsømme. Og hvad Deres Aftensmaaltid angaaer, saa lad De mig om det. Jeg skal nok indrette det som det bør være.

Harpagon. Ja gjør det.

Mester Jacob. Saameget destobedre; desmindre Ulejlighed faaer jeg.

Harpagon. Vi maae have Noget, som man ikke spiser meget af og som mætter godt; en god Ret Ærter og saa et Stykke Oxekjød med dygtig botfeldtske Roer til.

Valerius. Forlad De Dem kun paa mig.

Harpagon. Og nu, Mester Jacob! maa Du gjøre mig min Karet istand.

Mester Jacob. Bie lidt; det er noget som angaaer Kudsken. (han tager Kudskekjolen paa). Herren siger —

Harpagon. At Du maa gjøre mig Karetten istand og holde Hestene færdige til en lille Tour i Byen.

Mester Jacob. Hestene, Herre? De er, min Sjel! ikke istand til at flytte en Fod. Jeg vil ikke sige, at de ligge paa Strøelsen, da de stakkels Bæster ikke har nogen Strøelse, det var en skammelig Løgn om jeg sagde det; men Herren lader dem holde saa strenge Fastedage, at de ere ikke andet end Skygger eller Skikkelser af Heste.

Harpagon. Jo, de har det nok ondt; de bestille jo ingenting.

Mester Jacob. Og skal man da ikke have Noget at spise, fordi man ikke bestiller Noget? Det var bedre for dem, de stakkels Bæster, om de havde dygtigt Arbeide og saa fik dygtigt Foer. Det skjær mig i Hjertet at see dem saa skindmagre; for det maa jeg sige, jeg bærer saadan en Kjærlighed til mine Heste, at det er som det var mig selv, naar jeg seer dem lide; jeg tager hver Dag noget af min egen Mund, for at give dem og den maa have et meget haardt Hjerte, Herre! som ikke har Medlidenhed med sin Næste.

Harpagon. Det kan da ikke være stort Slid for dem, at gaae ned af et Par Gader.

Mester Jacob. Nei, Herre! jeg har ikke Hjerte til at kjøre dem og jeg vilde gjøre mig en Samvittighed af at lægge Sværen paa dem i den Tilstand de ere. Hvordan Fanden vil De have at de skal slæbe en Karet, naar de ikke kan slæbe sig selv?

Valerius. Herre! jeg skal nok faae vor Naboes Karl, til at kjøre dem; desuden trænger vi til Jacob her, for at faae Aftensmaden færdig.

Mester Jacob. Gjør det. Jeg seer heller at de døer under en Andens Hænder, end under mine.

Valerius. Mester Jacob spiller prægtigt den Medlidende.

Mester Jacob. Hr. Huushovmesteren spiller prægtigt den Vigtige.

Harpagon. Tie stille!

Mester Jacob. Herre! jeg kan ikke lide Dientjenere og jeg seer, at alt hvad han tager sig for, hans evige Rugen over Brød, Viin, Brænde, Salt og Lys, ikke har anden Hensigt end at komme i Kridthuset hos Dem og fursvandse for Dem. Saadant noget gjør mig gal i Hovedet og det ærgrer mig, at jeg hver Dag skal høre hvad der siges om Dem; thi imod min Villie holder jeg af Dem, og næst mine Heste er De det Menneske, som jeg elsker meest.

Harpagon. Kunde jeg ikke, Mester Jacob! faae at vide af Dig, hvad det er man siger om mig?

Mester Jacob. Je, Herre! naar jeg bare var vis paa at De ikke vilde tage det fortrydeligt op.

Harpagon. Nei, paa ingen Maade.

Mester Jacob. Om Forladelse; jeg veed meget godt, De bliver vred for det.

Harpagon. Aldeles ikke; tvertimod — Du gjør mig en Fornøielse dermed; det morer mig at faae at vide hvad der bliver sagt om mig.

Mester Jacob. Siden Herren endelig vil have det, saa vil jeg oprigtigt sige Dem, at man gjør Nar af Dem overalt, at man fra alle Sider og Kanter giver os Stikpiller for Deres Skyld og at man aldrig er gladere end naar man kan komme til at gjennemhegle Dem og fortælle Historier om Deres Nærighed. Nogle sige, at De lader trykke Almanaker, hvori der er endeel store Bededage af Deres egen Fabrik og at De paa dem lader Deres Folk holde Faste; Andre fortælle, at De altid henimod Nytaar og Skifteliden har endeel Klammerier i Baghaanden, som De sender Deres Tyende paa Halsen for at slippe for at give dem Nytaar og Løn. Saa kommer Een med en Historie om at De har ladet Deres Naboes Kat stryne, fordi han stjal Levningerne af en Fleskeskinke fra Dem, og saa kommer en Anden med et Eventyr om at Deres Kudsk, min Formand, greb Dem en Nat, da De stjal Havren fra Deres egne Heste og at han derfor, i Mørket, gav Dem en dygtig Dragt Prygl, som De aldrig har villet tale om. Kort sagt, vil De have at jeg skal tage Bladet fra Munden og sige Dem Alt? Man kan aldrig komme nogetsteds uden at Folk har Dem paa Bane; De er til Fabel og Latter for hele Byen, og man taler aldrig om Dem, uden at skjelde Dem ud og kalde Dem en Gnier, en Slyngel, en Kjeltring, en Blodsuger, en lurvet Karl —

Harpagon. (banker ham). Du er en Nar, en Skjelm, en næsviis Knegt.

Mester Jacob. Naa, sagde jeg det ikke nok i Forveien? Men De vilde ikke troe mig. Jeg varede Dem jo om at De vilde blive vred, naar jeg sagde Sandheden.

Harpagon. Ja, jeg skal lære Dig at sige Sandhed. (gaaer).

Sjette Scene.

Valerius. Mester Jacob.

Valerius. Som jeg seer, Mester Jacob! faaer Du Din Oprigtighed kun slet betalt.

Mester Jacob. For en Ulykke, min Herr Snushane, som blæser Dem saadan op her i Huset, hvad kommer det Dem ved? Griin De af Deres egne Prygl, naar De faaer nogle, men kom ikke og griin af mine.

Valerius. Ah, Hr. Mester Jacob! jeg beder, tag det ikke ilde op.

Mester Jacob (sagte). Han giver Kjøb. Jeg vil spille den Tappre, og er han saa dum, at han bliver bange for mig, saa vil jeg smøre ham lidt. (høit). Beed De vel, Hr. Grinebider, at jeg griner ikke? og at dersom De gjør mig heed i Hovedet, skal jeg faae Dem til at grine i en anden Tone? (Mester Jacob trænger Valerius, bestandig truende, tilbage til Baggrunden).

Valerius. Naa, naa! saa sagte.

Mester Jacob. Hvad for Noget? Saa sagte? Men nu har jeg ikke Lyst til at være saa sagte.

Valerius. Om Forladelse.

Mester Jacob. I er en næsviis Fyr.

Valerius. Hr. Mester Jacob.

Mester Jacob. Det hjælper ikke, I kommer her med Deres Hr. Mester Jacob. Faaer jeg fat paa en Stok, saa smører jeg Jer ordentlig igjennem.

Valerius. Hvad? En Stok! han gaaer ind paa Livet af Mester Jacob, som nu trækker sig tilbage).

Mester Jacob. Nei, — det taler jeg ikke om.

Valerius. Beed Han vel, Monsjeur Nar, at jeg er Mand for at smøre ham selv?

Mester Jacob. Det tvivler jeg ikke om.

Valerius. Og at Han, i sine bedste Klæder, er en Kloddrian af en Kok?

Mester Jacob. Det veed jeg nok.

Valerius. Og at Han ikke kjender mig ret endnu?

Mester Jacob. Om Forladelse.

Valerius. Han vil smøre mig, siger Han?

Mester Jacob. Det var kun min Spøg.

Valerius. Men jeg holder ikke af Hans Spøg (banker ham med en Stok). Nu har Han lært, at Han er en daarlig Spøgefugl! (gaaer).

Mester Jacob (alene). Gid Fanden havde al Oprigtighed; det er en slet Næringsvei at befatte sig med den; jeg vil ikke have mere med den at gjøre og skal aldrig sige Sandhed herefter. Med min Husbond vil jeg endda lade det gaae, han har dog et Slags Ret til at banke mig; men denne Hr. Husholdningsmester! ham vil jeg hævne mig paa — hvis jeg kan.

Syvende Scene.

Mariane. Frosine. Mester Jacob.

Frosine. Veed Han ikke, Mester Jacob! om Hans Herre er hjemme?

Mester Jacob. Jo, han er rigtignok hjemme; det veed jeg kun altfor godt.

Frosine. Vær saa god at melde ham, at vi ere her. (Mester Jacob gaaer).

Ottende Scene.

Mariane. Frosine.

Mariane. Ah, hvor jeg er besynderlig tilmode. Naar jeg skal sige Sandhed, ængstes jeg for denne Sammenkomst.

Frosine. Men hvorover er De saa urolig?

Mariane. Ah, det spørger Hun om? Kan Hun ikke forestille sig hvor urolig en ung Pige maa være, naar hun hvert Øieblik maa vente at see den Qval, som man vil overgive hende til?

Frosine. Jeg seer nok, at Harpagon ikke er den Qval, som De vilde overgive Dem til for paa en behagelig Maade at gjøre Ende paa Livet, og jeg mærker nok at den unge Fyr, som De har talt til mig om, kommer Dem i Tankerne.

Mariane. Ja; det er Noget, som jeg ikke vil fraqaae, og de Besøg, han med største Ærbødighed har aflagt hos os, have, jeg tilstaaer det, gjort noget Indtryk paa mit Hjerte.

Frosine. Men har De faaet at vide hvem han er?

Mariane. Nei, jeg v eb ikke hvem han er; men det veed jeg, at hans hele Væsen er elskværdigt, at dersom det stod til mig at følge min Tilbøielighed, vilde jeg heller gifte mig med ham, end med nogen Anden, og at han ikke er nogen ringe Aarsag til at jeg finder en skrækkelig Afsky for den Mand, man vil have mig til at tage.

Frosine. Aa, min Gud! alle disse unge Fyre ere meget behagelige og snakke godt for sig, men de fleste ere saa fattige som Kirkerotter og De gjør bedre imod Dem selv i at tage en gammel Mand, som bringer Dem en stor Formue. Jeg tilstaaer gjerne, at Sandserne ikke saa godt finde deres Regning ved at De følger mit Raad, og at der er en og anden lille Ubehagelighed, som man maa døie med saadan en Ægtefælle; men det varer ikke længe og det kan De troe, hans Død vil snart sætte Dem istand til at tage En, som er elskværdigere og som gjør Alt godt igjen.

Mariane. Ak, Gud! Det er en slem Omstændighed, naar man skal ønske eller vente paa en Andens Død for at blive lykkelig; Døden føier sig ikke altid efter vore Planer.

Frosine. Hvor vil De hen? De gifter Dem jo ikke med ham uden med den Betin-

gelse, at han snart skal gjøre Dem til Enke; det maa være en af Posterne i Ægteskabscontracten. Det var meget lumpent af ham, dersom han ikke lagde sig til at dø om et Fjerdingaar. Der er han i egen Person.

Mariane. Ak, hvilket Udseende!

Niende Scene.

Harpagon. Mariane. Frosine.

Harpagon (til Mariane). Tag ikke ilde op, min Deilige! at jeg kommer til Dem med Briller paa. Vel veed jeg at Deres Yndigheder falde noksom i Øinene, ere af sig selv noksom synlige og at det ikke er fornødent at bruge Briller for at opdage dem; men paa den anden Side — det er igjennem Briller, man betragter Stjernerne og det vil jeg paastaae og forsikkre: De er en Stjerne; men en Stjerne — den deiligste Stjerne, som findes udi Stjernernes Rige. — Gamle! Hun svarer ikke et Ord og mig synes, hun viser heller ikke nogen Glæde over at see mig.

Frosine. Det kommer af at hun endnu er ganske overrasket; desuden skamme unge Piger sig altid ved strax at lade Nogen mærke hvad der foregaaer i deres Hjerte.

Harpagon (til Frosine). Det har Hun Ret i. (til Mariane). See der, min deiligste Engel! der er min Datter, som vil hilse paa Dem.

Tiende Scene.

Harpagon. Mariane. Elise. Frosine.

Mariane. Jeg har vel længe udsat at aflægge Dem mit Besøg.

Elise. De har nu gjort hvad der var min Pligt at gjøre; jeg burde have besøgt Dem først.

Harpagon (til Mariane). De seer at hun er lang nok; men Ukrud løber altid i Veiret.

Mariane (sagte til Frosine). Hvad det er for et vederstyggeligt Menneske.

Harpagon (til Frosine). Hvad sagde min Deilige?

Frosine. At hun synes, De er nydelig.

Harpagon. De viser mig altfor megen Ære, tilbedelsesværdige Engel!

Mariane (sagte). Hvilket Kreatur!

Harpagon. Høist forbunden for de gode Tanker De har om mig.

Mariane (sagte). Det er ikke til at holde ud.

Ellevte Scene.

De Forrige. Leander. Valerius.

Harpagon. Der er ogsaa min Søn, som vil ajøre Dem sin Opvartning.

Mariane (til Frosine). Ah, hvilket Møde! Det er netop det unge Menneske, jeg har talt om.

Frosine (til Mariane). Jh, det var et besynderligt Tilfælde!

Harpagon. Jeg seer, at De bliver forundret over at jeg har saa store Børn; men jeg skal snart faae dem af Halsen begge To.

Leander (til Mariane). Jeg vil oprigtigt tilstaae Dem at dette er en Hændelse, som jeg rigtignok ikke havde ventet, og min Fader overraskede mig ikke lidet, da han nylig underrettede mig om sit Forsæt.

Mariane. Jeg kan sige det Samme. Dette er et uventet Møde, som har overrasket mig ligesaameget som Dem og jeg var aldeles ikke forberedt paa saadan en Hændelse.

Leander. Det er sandt, min Fader kunde aldrig gjøre noget skjønnere Valg og det er mig en ubeskrivelig Glæde at have den Ære at see Dem; men, med alt det, vil jeg ikke forsikkre Dem om at jeg vil glæde mig over den Plan, hvorved De kan blive min Stedmoder. Det falder mig for vanskeligt, det tilstaaer jeg, at gjøre Complimenter, og det er en Titel, som jeg med Deres Tilladelse, aldrig kan ønske Dem. Denne Tilstaaelse ville vise Folk vel ansee som høist uartig; men jeg er overbeviist om, at De er den, der vil forstaae den som den bør forstaaes; at De vil indsee, det er et Giftermaal, som jeg maa have Afsky for; at De, da De veed hvem jeg er, ikke kan være uvidende om, hvormeget det er imod min Fordeel, og endeligen, at De ikke vil have Noget imod at jeg, med min Faders Tilladelse, siger Dem: dersom det kom an paa mig, skulde dette Ægteskab aldrig finde Sted.

Harpagon. Det var en meget uforskammet Compliment. Det er en deilig Tilstaaelse at gjøre hende!

Mariane. For at svare Dem, maa jeg sige, at i Henseende til mig, da gaaer det mig ganske ligesom Dem, og har De Affkne for at see mig som Deres Stedmoder, har jeg vist ikke mindre for at see Dem som min Stedsøn. Jeg beder Dem, tro ikke, at det er mig, som søger at sætte Dem i denne ubehagelige Stilling. Det vilde gjøre mig meget ondt, om jeg skulde foraarsage Dem nogen Misfornøielse, og dersom jeg ikke var bleven tvungen dertil med Magt, forsikkrer jeg Dem, at jeg aldrig vilde give mit Samtykke til et Giftermaal, som vækker Bekymring hos Dem.

Harpagon. Det var Ret. En dum Compliment fortjener et ligesaadant Svar. Min Deilighed! jeg beder Dem om Forladelse for min Søns Uforskammenhed; han er et ungt Menneske, som ikke veed hvad der ligger i hans Ord.

Mariane. Jeg forsikkrer Dem, at hvad han har sagt, har paa ingen Maade fornærmet mig; tvertimod, det har fornøiet mig, at han saaledes har sagt mig reent ud, hvad han mener. Det er mig kjært at høre en saadan Tilstaaelse af ham og jeg vilde have havt langt mindre Ag'else for ham, hvis han havde talt anderledes.

Harpagon. De er altfor artig, at De saaledes undskylder hans Feil. Med Tiden vil han blive fornuftigere og De skal see, han kommer nok paa andre Tanker.

Leander. Nei, Fader! det er mig umuligt at forandre Tanker, og jeg beder Jomfruen indstændig, at hun vil være forsikkret derom.

Harpagon. Vil man bare høre hvilken Uforskammenhed! Han bliver ved og det endnu galere end før.

Leander. Vil De have at jeg skal sige Andet, end hvad mit Hjerte føler?

Harpagon. Kommer Du nu igjen? Vil Du see, at Du kan tale i en anden Tone?

Leander. Nu vel, naar De endelig vil have det! Saa tillad, Jomfrue! at jeg her træder i min Faders Sted og tilstaaer Dem, at jeg aldrig har seet nogen elskværdigere Dame end De, at jeg ikke har noget inderligere Ønske end at opnaae den Lykke at behage Dem, og at Navnet af Deres Mand er en Hæder, en Lyksalighed, som jeg vilde foretrække for de første jordiske Fyrsters Skjæbne. Ja, Jomfrue! den Lykke at eie Dem, er, i mine Øine, den skjønneste af alle Rigdomme; det er i den jeg sætter al min Ære. Der er Intet, som jeg ikke vilde være istand til at gjøre for at vinde en saa dyrebar Skat, og de mægtigste Hindringer —

Harpagon. Saa sagte, om Du behager.

Leander. Det er en Compliment, jeg gjør Jomfruen i Deres Sted.

Harpagon. Aa, jeg har selv Mund til at tale med og jeg behøver slet ingen Tolk, som Du. Naa, bring os Stole.

Frosine. Nei, det er bedre at vi nu tage ud i Byen, for at vi kunne komme desto snarere tilbage og siden have hele Tiden til at tale sammen.

Harpagon (raaber ud). Skynd Jer dog at faae Hestene spændte for. — Jeg beder om Forladelse, min Deilige! for at jeg ikke har tænkt paa at byde Dem en lille Forfriskning, før De tager bort.

Leander. Men det har jeg tænkt paa, Fader! jeg har ladet hente Sylteтøier og Confiturer paa Deres Regning.

Harpagon (sagte til Valerius). Valerius!

Valerius (til Harpagon). Han er gaaet fra Forstanden!

Leander. De synes maaskee at det ikke er nok, Fader? Det vil Jomfruen vist have den Godhed at undskylde.

Mariane. Det er Noget, som aldeles ikke var nødvendigt.

Leander (til Mariane). Har De nogensinde seet en mere spillende Diamant, end den min Fader der har paa Fingeren?

Mariane. Nei, det er sandt, den brillerer meget stærkt.

Leander (tager Ringen af Harpagons Finger og rækker den til Mariane). De maa see den nær ved.

Mariane. Den er virkelig meget skjøn og af en sjelden Glands.

Leander (stiller sig foran Mariane, som vil give Ringen tilbage). Nei, Jomfrue! den er i altfor smukke Hænder. Det er en Foræring fra min Fader.

Harpagon. Fra mig?

Leander. Er det ikke sandt, Fader! De beder at Jomfruen vil beholde den til en Erindring om Dem?

Harpagon (sagte til Leander). Hvad skal det betyde?

Leander (til Harpagon). Det var et artigt Spørgsmaal! (til Mariane). Han gjør Tegn til mig, at jeg skal faae Dem til at beholde den.

Mariane. Jeg vil paa ingen Maade.

Leander. De spøger! Han tager den ikke tilbage.

Harpagon (sagte). Nei, jeg brister!

Mariane. Det vilde være —

Leander (hindrer bestandig Mariane i at give Ringen tilbage). Nei, jeg siger Dem, De fornærmer ham ved at afslaae hans Bøn.

Mariane. Jeg beder —

Leander. Det hjælper ikke.

Harpagon (sagte). Gid Fanden havde —

Leander. Seer De, han bliver vred over at De ikke vil tage imod den.

Harpagon (sagte til Leander). O, Din Forræder!

Leander. De seer, han er ganske fortvivlet.

Harpagon (sagte til Leander idet han truer ham). O, Din Bøddel, som Du er!

Leander. Ja, kjære Fader! Skylden er ikke min. Jeg gjør alt hvad der staaer i min Magt, for at formaae Jomfruen til at beholde den; men hun er ikke til at bevæge.

Harpagon (sagte til Leander, opbragt). Galgenknebel!

Leander. Jomfrue! De er Aarsag til, at min Fader skjænder paa mig.

Harpagon (sagte til Leander, som før). Spidsbub!

Leander. De er Skyld i at han falder i en Sygdom. Jeg beder Dem, Jomfrue! vær ikke længer ubønhørlig.

Frosine (til Mariane) Herregud! hvad skal alle de Ophævelser til? Behold Ringen, naar Hr. Harpagon endelig vil have det.

Mariane. For at De ikke skal blive vred, vil jeg da beholde den og en anden Gang give Dem den tilbage.

Tolvte Scene.

De Forrige. Jochum.

Jochum. Herre! der er en Mand, som vil tale med Dem.

Harpagon. Sig at jeg har Noget at bestille og at han maa komme igjen en anden Gang.

Jochum. Han siger, at har Penge til Dem.

Harpagon (til Mariane). Om Forladelse, jeg kommer strax igjen.

Trettende Scene.

De Forrige. Jesper.

Jesper (kommer løbende og støder Harpagon omkuld). Herre —

Harpagon. Aa, jeg er død!

Leander. Hvad er det, Fader? er De kommen til Skade?

Harpagon. O, den Forræder! han er bestemt underkjøbt af dem, som skylde mig Penge, for at faae brækket Halsen paa mig!

Valerius (til Harpagon). Det gaaer nok over, Herre!

Jesper (til Harpagon). Om Forladelse, Herre! jeg troede at jeg gjorde overmaade godt i at løbe saa stærkt.

Harpagon. Hvad vil Du da her, Du Morder?

Jesper. Jeg vil fortælle Herren, at begge Deres Heste mangle Skoe.

Harpagon. Saa lad dem strax trække til Smeden.

Leander. Medens de blive beslaaede, vil jeg, Fader! i Deres Sted være Vert i Huset og ledsage Jomfruen ud i Haven, hvor jeg har ladet Forfriskningerne sætte frem. (Alle gaae uden Harpagon og Valerius).

Fjortende Scene.

Harpagon. Valerius.

Harpagon. Valerius! hav et Øie med alt dette Lækkerbidskneri og pas paa, det beder jeg Dig om, at spare saameget som muligt deraf, for at vi kan sende det tilbage til Kukkenbageren, han har taget det hos.

Valerius. Det skal jeg. (gaaer).

Harpagon. Ak, Du skarnagtige Søn! har Du sjinde at ødelægge mig!?

Dækket falder.

Fjerde Act.

Første Scene.

Leander. Mariane. Elise. Frosine.

Leander. Lad os gaae her ind, her ere vi sikkre paa, at vi ikke have speidende Øine omkring os og kunne tale mere frit med hverandre.

Elise (til Mariane). Ja, Jomfrue! min Broder har betroet mig hvor høit han elsker Dem. Jeg veed hvormegen Sorg og Bekymring saadanne Hindringer, som de, der møde Dem og ham, kan foraarsage, og det forsikkrer jeg Dem, det er med den inderligste Kjælighed jeg tager Deel i Deres Skjæbne.

Mariane. Det er en sød Trøst at møde Deeltagelse hos en Veninde som De; og jeg lover Dem helligt, at jeg aldrig skal forglemme dette ædle Venskab, som saa meget formilder mig min haarde Skjæbne.

Frosine. De har saaman begge To gjort Dem ulykkelige ved at De ikke, før alt dette skete, har betroet mig hvorledes det hængte sammen med Dem. Jeg havde da, uden Tvivl, kunnet afværge disse Fortrædeligheder og jeg vilde aldrig have bragt den Sag saa vidt, som den nu er kommen.

Leander. Hvad skal man sige? Det er min uheldige Skjæbne, som er Skyld i det Hele. Men, indtagende Mariane! hvilken Beslutning vil De nu tage?

Mariane. Ak, staaer det i min Magt at tage nogen Beslutning? Tør jeg, i den Afhængighed, hvori jeg befinder mig, røve mere end Ønsker?

Leander. Er der ingen anden Bistand for mig i Deres Hjerte end de blotte Ønsker? ingen venlig Medlidenhed? ingen hjælpsom Godhed? ingen kraftfuld Tilbøielighed?

Mariane. Hvad skal jeg svare Dem? sæt Dem i mit Sted og betænk hvad jeg er istand til at gjøre. Raad mig, sig mig hvad jeg skal gribe til; jeg stoler paa Dem og troer Dem altfor fornuftig til, at De kan bede mig om at gjøre Noget andet end hvad Ære og Velanstændighed tillader.

Leander. Ak, De nedslaaer mit Mod, da De kun vil tillade mig at følge den strenge Ære og den ængstlige Velanstændigheds vanskeliae Fordringer?

Mariane. Men hvad vil De da at jeg skal gjøre? Om jeg endogsaa kunde tilsidesætte endeel Hensyn, som vort Kjøn er nødt til at tage, har jeg Agtelse for min Moders Ønske. Hun har stedse opdraget mig med største Ømhed og jeg kan ikke overtale mig til at gjøre Noget, som vilde mishage hende. Henvend Dem til hende. Anvend Deres hele Ømhu for at vinde hendes Agtelse; De kan sige og gjøre Alt hvad De vil; jeg giver Dem mit Samtykke dertil; dersom det alene kommer an paa, at jeg erklærer mig til Fordeel for Dem, vil jeg gjerne finde mig i selv at tilstaae hende hvad jeg føler for Dem.

Leander (til Frosine). Og vil min gode lille Enke staae os bi?

Frosine. For Pokker, behøver De at spørge om det? Det vil jeg med største Fornøielse. De veed, at jeg af Naturen er meget tjenstfærdig. Vor Herre har ikke givet mig et Steenhjerte og jeg er kun altfor forhippet paa at gjøre Nasten smaa Tjenester, naar jeg støder paa Folk, som elske hinanden i Tugt og Ære. Men hvad skal vi gjøre ved den Sag?

Leander. Jeg beder Hende, Frosine, tænk lidt derover.

Mariane. Lad os høre Hendes Mening.

Elise. See til, at Hun kan hitte paa

Noget, som kan hindre det Giftermaal, Hun har begyndt at bringe istand.

Frosine. Det er en vanskelig Sag. (til Mariane). Hvad Deres Moder angaaer, hun kan dog tales tilrette; maaskee kan vi vinde hende og bevæge hende til at overdrage til Sønnen den Gave, hun vilde gjøre Faderen. (til Leander). Men det der er det Værste, er, at Deres Fader er Deres Fader.

Leander. Det forstaaer sig.

Frosine. Jeg mener, dersom han faaer Afslag, bliver han opbragt og saa faae vi ham ikke siden til at give sit Samtykke til Deres Giftermaal. Dersom det skal gaae godt, maae vi bære os saadan ad, at Afslaget kommer fra ham selv og see til, at vi, paa en eller anden Maade, kan gjøre ham kjed og led af Jomfruen.

Leander. Det har Hun Ret i.

Frosine. Ja vist har jeg Ret; det veed jeg nok. Det maa være Enden paa Legen; men det er Knuden at finde paa hvorledes man skal faae den Ende paa den. Bie lidt! Dersom vi havde et Fruentimmer, som var lidt tilaars, som havde mine Gaver og forstod at agere en fornem Dame paa staaende Fod, under et eller andet ravgalt Navn, som Grevinde eller Baronesse fra Lolland eller Jydland, saa er jeg siffig nok til at kunne indbilde Deres Fader, at det var en meget rig Dame, der, foruden store Godser, eier hundrede tusinde Rigsdaler i rede Penge; at hun var skrækkelig forliebt i ham, og ønskede saa inderligt at blive hans Kone, at hun vilde afstaae ham alle sine Midler ved Ægteskabscontract, og jeg tvivler da aldrig om, at han vilde laane Øre til det Forslag; thi, det er sandt, han elsker Jomfruen høit, det veed jeg, men han elsker dog Penge lidt høiere. Naar han først havde ladet sig forføre af denne Lokkemad og engang givet sit Samtykke til det De ønsker, saa kan det være ligegodt, om han siden fik Øinene op, naar han vilde besee Grevindens Godser.

Leander. Det Hele er fortræffelig udtænkt.

Frosine. Overlad bare Sagen til mig. Jeg tænker just nu paa, at jeg kjender et Fruentimmer, som nok skal gjøre Sagen klar.

Leander. Min kjære Frosine! Hun kan være overbeviist om, jeg skal vise mig erkjendtlig, dersom Hun kan bringe det istand. Men, elskede Mariane, jeg beder Dem, lad os begynde at vinde Deres Moder; det er altid et stort Skridt til at hindre dette Ægteskab. Jeg besværger Dem, gjør paa Deres Side Alt, hvad De formaaer. Benyt Dem af al den Magt, som hendes Ømhed for Dem giver Dem over hende. Anvend, uden Tilbageholdenhed, al den veltalende Ynde, al den mægtige Fortryllelse Himlen har lagt i Deres Øie og paa Deres Læber, o forglem intet af disse ømme Ord, milde Bønner og rørende Kjærtegn, der have overbeviist mig om, at man ikke kan negte Dem Noget.

Mariane. Jeg vil gjøre alt hvad der staaer i min Magt og ikke glemme Noget. (Leander kysser hende paa Haanden).

Anden Scene.

De Forrige. Harpagon.

Harpagon (uden at sees af de Andre). Hvad er det? min Søn kysser sin tilkommende Stedmoder paa Haanden og hans tilkommende Stedmoder sætter sig just ikke meget derimod. Skulde der stikke Noget under?

Elise. Der er Fader.

Harpagon. Kareten er fix og færdig; De kan kjøre naar De lyster.

Leander. Da De ikke kan tage med, Faders vil jeg ledsage dem.

Harpagon. Nei, bliv her. De kan gjerne kjøre alene og jeg har Noget at tale med Dig om. (Elise, Mariane og Frosine gaae).

Tredie Scene..

Harpagon. Leander.

Harpagon. Hør engang! naar vi satte den Godhed, som Du jo maa føle for Din Stedmoder, tilside, hvad synes Du da om dette unge Fruentimmer?

Leander. Hvad jeg synes om hende?

Harpagon. Ja, om hendes Ansigt, hendes Skabning, hendes Deilighed og Forstand?

Leander. Aa — saa, saa!

Harpagon. Nei, ret alvorlig.

Leander. Naar jeg ligefrem skal sige Dem min Mening, saa har jeg ikke fundet det jeg har ventet. Hendes Væsen er jo aldeles coquet, hendes Figur slet, hendes Skjønhed meget ubetydelig og hendes Forstand høist almindelig. De maa ikke troe, at jeg siger det for at nedsætte hende i Deres Øine; thi Stedmoder er Stedmoder, og jeg synes ligesaagodt om hende som om en anden.

Harpagon. Men Du sagde dog nylig —

Leander. Jeg har sagt hende nogle Artigheder i Deres Navn, men det var for at behage Dem.

Harpagon. Saa meget er da vist, Du er ikke indtaget af hende.

Leander. Jeg! Nei, paa ingen Maade.

Harpagon. Det gjør mig ondt; thi det kuldkaster reent en Plan, som var falden mig ind. Da jeg saae hende her, begyndte jeg at overveie min Alder, og tænkte paa, at Een og Anden kunde finde at det ikke var passende for mig, at gifte mig med saa ungt et Fruentimmer. Denne Betragtning har bragt mig til at opgive min Plan, men da jeg har bedet om hendes Haand og udtrykkelig givet hende Løfte, vilde jeg gifte hende med Dig, naar Du ikke havde havt saameget imod hende.

Leander. Med mig?

Harpagon. Med Dig.

Leander. Gifte hende med mig?

Harpagon. Gifte hende med Dig.

Leander. Veed De hvad? Det er sandt, jeg gjør just ikke meget af hende; men for at fornøie Dem, Fader! vil jeg finde mig i at tage hende, naar De befaler det.

Harpagon. Jeg? — Jeg er fornuftigere end Du troer. Jeg vil ikke lægge Baand paa Din Tilbøielighed.

Leander. Om Forladelse; jeg vil overvinde mig selv af Kjærlighed til Dem.

Harpagon. Nei, nei! Et Ægteskab bliver aldrig lykkeligt, naar det ikke sluttes af Tilbøielighed.

Leander. Kjære Fader! Tilbøieligheden er Noget, som kan komme med Tiden, og man siger, at Kjærligheden er undertiden en Frugt af Ægteskabet.

Harpagon. Nei! Hvad Mandfolkene angaaer, maa man aldrig lade saadant Noget komme an paa Lykketræf og det kan have ubehagelige Følger, som jeg ikke vil have Skyld for. Havde Du havt nogen Tilbøielighed til hende, det sik saa være, saa havde jeg ladet Dig tage hende i mit Sted; men da Du ikke har det, saa følger jeg min første Beslutning og tager hende selv.

Leander. Nu vel, Fader! siden Sagerne staae saaledes, saa maa jeg tilstaae Dem mit Hjertes Mening; jeg maa aabenbare Dem vor Hemmelighed. Sandheden er — jeg elsker hende siden en Dag, jeg saae hende paa en Spadseretour; min Hensigt var strax at bede Dem om Tilladelse til at ægte hende og der er intet Andet, som har holdt mig derfra, end det, at De underrettede mig om Deres Hensigt og Frygten for at paadrage mig Deres Mishag.

Harpagon. Har Du nogensinde besøgt hende?

Leander. Ja, jeg har.

Harpagon. Ofte?

Leander. Temmelig ofte, i Forhold til den Tid, jeg har kiendt hende.

Harpagon. Har hun og hendes Moder modtaget Dig artigt?

Leander. Meget artigt; men uden at De vidste hvem jeg var; det var det som for overraskede hende.

Harpagon. Har Du erklæret hende Din Kjærlighed og sagt, at det var Din Hensigt at gifte Dig med hende?

Leander. Naturligviis; jeg har endogsaa saa smaat ladet hendes Moder mærke min Hensigt.

Harpagon. Og hun har hørt paa Dit Forslag angaaende Datteren?

Leander. Ja, med største Artighed.

Harpagon. Og gjengjelder Datteren Din Kjærlighed med Varme?

Leander. Hvis jeg tør dømme efter Skinnet, er jeg overbeviist om, at hun har nogen Godhed for mig.

Harpagon (sagte). Det var mig meget kjært at jeg fik den Hemmelighed at vide; det var netop det jeg ønskede. (høit). Ja saa, min Søn! veed Du nu hvad der er ved den Ting at gjøre? Det er, om Du saa behager, at Du skynder Dig med at blive af med denne Kjærlighed, at Du holder op med at rende efter et Fruentimmer, som jeg selv vil have, og at Du snart gifter Dig med hende, som jeg har bestemt for Dig.

Leander. Aa, det er saaledes De spiller Gjæk med mig! Nu vel, siden det er kommet saa vidt, saa vil jeg, Deres Søn, erklære Dem, at jeg aldrig vil ophøre at elske Mariane, at jeg vil vove det Yderste for at berøve Dem hende og at, har De hendes Moders Samtykke paa Deres Side, skal jeg maaskee finde andre Midler til at skaffe mig Seieren.

Harpagon. Hvad, Din Slyngel! Du understaaer Dig til at ville gaae mig i Forkjøbet?

Leander. Det er Dem, der vil gaae mig i Forkjøbet; jeg er kommen først.

Harpagon. Er jeg ikke Din Fader og bør Du ikke have Ærbødighed for mig?

Leander. Det er ikke i saadanne Ting, Børnene ere forpligtede til at lade deres Fædre beholde Fortrinnet og Kjærlighed kjender ingen Personsanseelse.

Harpagon. Da skal jeg lære Din Kjærlighed at kjende den og det med en god Stok.

Leander. Deres Trusler hjælpe ikke.

Harpagon. Du skal lade være at elske Mariane.

Leander. Aldrig!

Harpagon. Vil Du strax give mig en Stok.

Fjerde Scene.

Harpagon. Leander. Mester Jacob.

Mester Jacob. Ei, ei, ei! gode Herrer, hvad er der? Hvad tænker De paa?

Leander. Det leer jeg kun af.

Mester Jacob (til Leander). Saa sagte, unge Herre!

Harpagon. Tale til mig i en saa uforskammet Tone!

Mester Jacob (til Harpagon). Jeg beder Dem, Herre!

Leander. Jeg viger ikke af Pletten.

Mester Jacob (til Leander). Ih Gud bevares! Deres Fader?

Harpagon. Lad mig bare faae fat i ham.

Mester Jacob (til Harpagon). Ih Gud bevares! Deres Søn? Var det mig — det var anden Sag.

Harpagon. Jeg vil lade Dig selv dømme om denne Sag, Mester Jacob! for at vise Dig at jeg har Ret.

Mester Jacob. Ja nok! (til Leander). Aa, gaae tilside et Øieblik.

Harpagon. Jeg elsker et Fruentimmer,

som jeg vil gifte mig med og den Slyngel har den Dumdristighed ogsaa at elske hende og at frie til hende tvertimod min Befaling.

Mester Jacob. Ah, han har Uret.

Harpagon. Er det ikke himmelraabende, at en Søn tænker paa, at stikke sin Fader ud, og skal han ikke have saamegen Respect, at han holder sin Næse fra min Kjærlighed?

Mester Jacob. De har Ret. Lad mig tale med ham og bliv De der.

Leander (til Mester Jacob, som nærmer sig). Nu vel, siden han har taget Dig til Dommer, har jeg ikke Noget derimod; det er ligegodt hvem der dømmer i den Sag og jeg vil ogsaa gjerne overlade til Dig, Mester Jacob, at afgjøre vor Uenighed.

Mester Jacob. Det var mig en stor Ære.

Leander. Jeg er indtaget af et ungt Fruentimmer, som ogsaa elsker mig og har modtaget min Bøn om hendes Haand med Ømhed, og nu har min Fader faaet ifinde at sætte sig imod vor Kjærlighed ved selv at frie til hende.

Mester Jacob. Han har Uret; det er en reen Sag.

Leander. Er det ikke en Skam, at han, i sin Alder, vil tænke paa at gifte sig? Klæder det ham ikke smukt at være forelsket og burde han ikke overlade saadant Noget til de Unge?

Mester Jacob. De har Ret: det er dumt af ham. Lad mig sige ham et Par Ord. (til Harpagon). Men Deres Søn er jo ikke saa urimelig som De siger; han lader sig jo tale tilrette. Han siger, at han veed hvad Respect, han skylder Dem, at det var kun i den første Hede, han brusede op og at han aldeles ikke har Noget imod at føie sig efter Dem, naar De bare vil behandle ham en Smule mere artig og saa gifte ham med et Fruentimmer, som han kan være fornøiet med.

Harpagon. Ah, sig til ham, Mester Jacob, at i saa Fald kan han vente Alt af mig og at han, naar jeg undtager Mariane, kan vælge hvem han vil.

Mester Jacob. Lad mig nu om det! (til Leander). Men Deres Fader er jo ikke saa ufornuftig, som De gjør ham; han forsikkrer mig om, at det ikke var andet end Deres Hidsighed, der gjorde ham vred, at det Eneste han har imod Dem, er at De begegnede ham saa ilde og at han er meget tilbøielig til at opfylde Deres Ønske, naar De bare vil fare med Lempe og vise ham den Opmærksomhed, Respect og Lydighed, en Søn skylder sin Fader.

Leander. Ah, Mester Jacob, Du kan forsikkre ham om, at dersom han tillader mig at faae Mariane, skal jeg vise ham al mulig Lydighed og aldrig gjøre andet end hvad han befaler.

Mester Jacob. (til Harpagon). See nu er det i Rigtighed; han samtykker i Alt hvad De sagde.

Harpagon. Det er jo ganske fortræffeligt.

Mester Jacob. (til Leander). Alting er afgjort? han er fornøiet med det De lover.

Leander. Gud ske Lov!

Mester Jacob. Saa, mine Herrer! nu behøver De bare at tale med hinanden, for De ere enige; De skjændtes kun, fordi De misforstode hinanden.

Leander. Min kjære Mester Jacob! jeg maa være Dig evig taknemmelig.

Mester Jacob. Det er intet at tale om, Herre!

Harpagon. Du har gjort mig en stor Fornøielse, Mester Jacob! og det fortjener en Belønning (han graver i Lommen, Mester Jacob rækker Haanden frem; men Harpagon tager sit Lommetørklæde frem og siger). Nu kan Du gaae; jeg skal nok huske det, det kan Du være vis paa.

Mester Jacob. Jeg takker mangfoldig.

Femte Scene.

Harpagon. Leander.

Leander. Fader! jeg beder om Forladelse for den Heftighed jeg viste.

Harpagon. Det siger ikke Noget.

Leander. Jeg forsikkrer Dem, det gjør mig overmaade ondt.

Harpagon. Og jeg, min Søn! jeg er sjeleglad over at see Dig saa fornuftig.

Leander. Hvilken Godhed af Dem, saa hurtigt at glemme min Forseelse.

Harpagon. Ah, man glemmer let Børnenes Feil, naar de vende tilbage paa Pligtens Vei.

Leander. Saa De vil da ikke bære noget Nag til mig for mine ubesindige Udtryk.

Harpagon. Ved den Lydighed og Ærbødighed Du viser, tvinger Du mig jo til at tilgive Dig.

Leander. Det lover jeg Dem, Fader! til min Død skal jeg i mit Hjette bevare Erindringen om Deres Godhed.

Harpagon. Og jeg, min Søn! jeg lover Dig at der ikke skal være den Ting, som Du jo skal kunne faae af mig.

Leander. Ah, nu forlanger jeg ikke meer af Dem, kjære Fader! De har skjænket mig nok ved at give mig Mariane,

Harpagon. Hvad sagde Du?

Leander. Jeg sagde, kjære Fader! at De har gjort mig lykkelig; thi jeg finder Alt i at De er saa god at lade mig faae Mariane.

Harpagon. Hvem taler om at lade Dig faae Mariane?

Leander. De, Fader!

Harpagon. Jeg?

Leander. Ja vist.

Harpagon. Hvad for Noget? Det er Dig, som har lovet at Du ikke vil elske hende.

Leander. Hvad? jeg lovet at jeg ikke vil elske hende?

Harpagon. Ja!

Leander. Aldrig.

Harpagon. Saa Du vil da ikke afstaae fra Dit Forsæt, at frie til hende?

Leander. Tvertimod; det er mere fast hos mig end nogensinde.

Harpagon. Hvad, Din Slyngel! begynder Du nu forfra igjen?

Leander. Intet forandrer min Beslutning.

Harpagon. Jeg skal nok lære Dig til at forandre den, Knægt!

Leander. Gjør De hvad Dem lyster.

Harpagon. Jeg forbyder Dig nogensinde at komme for mine Øine.

Leander. Hvad bryder jeg mig om det?

Harpagon. Jeg slaaer Haanden af Dig.

Leander. Slaae væk!

Harpagon. Jeg vil aldrig erkjende Dig for min Søn.

Leander. Saa lad være.

Harpagon. Jeg ajør Dig arveløs!

Leander. Gjør Alt hvad De vil!

Harpagon. Og jeg giver Dig min Forbandelse.

Leander. Jeg bryder mig ikke om Deres Gaver. (Harpagon løber forbittret ud).

Sjette Scene.

Leander. Henrik.

Henrik (kommer fra Haven med et Skrin). Ah, Herre! Herre! jeg træffer Dem meget beleiligt! Kom med, skynd Dem!

Leander. Hvad er der?

Henrik. Følg med, siger jeg, vi ere oven paa.

Leander. Hvorban da?

Henrik. Her har jeg hvad De trænger til.

Leander. Hvad er det?

Henrik. Jeg har snuset efter det hele Dagen.

Leander. Men hvad er det Du har?

Henrik. Jeg har faaet Fingre paa Deres Faders Liggendefæ.

Leander. Hvordan har Du baaret Dig ad med det?

Henrik. De skal faae Alt at vide. Kom, lad os tage Flugten; jeg hører ham skrige! (de løbe).

Syvende Scene.

Harpagon (raaber „Tyve!" ude i Haven, hvorfra han kommer). Tyve! Tyve! Røvere! Mordere! Politie! — Aa Gud hjælpe mig! Jeg er ødelagt, jeg er myrdet, de have skaaret Halsen over paa mig. De have stjaalet mine Penge! — Hvem kan det være? hvor er han bleven af? hvor er han? hvor skjuler han sig? — hvordan skal jeg faae fat paa ham? hvor skal jeg løbe hen? hvor skal jeg ikke løbe hen? er han ikke her? er han ikke der? stop! giv mig mine Penge igjen Du Tyvk— (griber sig selv om Armen). Ah, det er mig selv! Jeg er gaaet fra Forstanden, jeg veed ikke selv hvor jeg er, hvem jeg er og hvad jeg tager mig for! — Ak, mine stakkels Penge, mine stakkels Penge, min eneste Ven! de har ranet Dig fra mig, og siden de har taget Dig fra mig, har jeg mistet min Støttestav, min Trøst, min Glæde — o jeg har Intet mere tilbage, der er ikke mere at gjøre for mig i denne Verden. Det er mig umuligt at leve uden Dig! Det er forbi, jeg kan ikke mere, jeg dør, jeg er død, jeg er begravet! Er der ikke en Skabning, som vil opvække mig ved at give mig mine kjære, kjære Penge eller sige mig, hvem der har taget dem? Hæ! — Hvad sagde Du? — Nei, der er Ingen! Hvem det saa er, der har gjort det Skjelmstykke, han har forbandet godt vidst at udspionere den beleiligste Tid; han har netop valgt det Øieblik, da jeg skjendtes med den Slyngel af Søn, jeg har! Jeg maa ud! Jeg vil løbe hen og hente Politiet; jeg vil have hele mit Huus paa Pinebænken, Tjenere, Piger, Søn, Datter og mig selv med. Hvad er det for en Mængde Mennesker! jeg kaster ikke Øiet paa Nogen, uden at jeg har ham mistænkt, jeg synes Alting er min Tyv! Hæ! Hvad er det de snakker om der? Om ham der har bestjaalet mig? Hvad er det for en Støi der er deroppe? Er det min Tyv der er? O Herregud! dersom Nogen veed Noget om min Tyv, o, jeg beder dem paa mine Knæe, saa sig mig det. Har han ikke skjult sig der imellem Dem? — Aa, de seer allesammen paa mig og give sig til at le. Pas paa, de ere bestemt med i Tyveriet, der er begaaet hos mig. Kom her, kom i en Hast, Politie, Vagtere, Underfoged, Dommere, Arrestforvarere, Pinebænk, Gabestok, Bøddel! Jeg vil have hele Verden hængt, og finder jeg ikke mine Penge, saa hænger jeg mig selv bag efter.

Dækket falder.

Femte Act.

Første Scene.

Harpagon. En Retsbetjent. En Skriver.

Retsbetjenten. Lad De mig bare raade. Jeg forstaaer, Gud skee Lov, nok mit Embede. Det er ikke i Dag første Gang at jeg befatter mig med at støve Tyve op; Gud give at jeg havde en Tidalerslap for hvert Menneske jeg har bragt i Galgen.

Harpagon. Det maa være vele Øvrigheden om at gjøre at faae denne Misgjerning

for Lyset, og dersom mine Penge ikke blive bragte tilveie, vil jeg søge Retten mod Retten selv.

Retsbetjenten. Der maa foretages alle de fornødne Undersøgelser. De siger, at der i dette Skriin var —?

Harpagon. Ti tusinde Rigsdaler, vel talt.

Retsbetjenten. Ti tusinde Rigsdaler?

Harpagon. Ti tusinde Rigsdaler.

Retsbetjenten. Det er et betydeligt Tyverie.

Harpagon. Aa, der er ingen Straf, som kan være stor nok, saa uhyre er Forbrydelsen, og gaaer den ustraffet hen, saa ere de allerhelligste Ting ikke længer sikkre.

Retsbetjenten. I hvad Slags Mynt vare disse Penge?

Harpagon. I gode overvægtige Ducater.

Retsbetjenten. Hvem har De mistænkt for dette Tyverie?

Harpagon. Alle Mennesker, og jeg vil have at De skal arrestere hele Byen og Broerne med.

Retsbetjenten. Dersom De vil lyde mit Raad, maae De ikke sætte Nogen i Forskrækkelse, men ganske sagte see at liste Dem til nogle Beviser, for at vi siden kan gaae skrapt frem og faae opdaget Pengene, som De har mistet.

Anden Scene.

De Forrige. Mester Jacob.

Mester Jacob (i Baggrunden, talende ud mod den Side, han kommer fra). Jeg kommer strax tilbage. Skjær mig imidlertid Halsen over paa Knægten, svie Fødderne ved en sagte Ild, skold Kroppen i koghedt Vand og hæng ham saa op paa Plankeværket.

Harpagon. Hvad? er det ham, der har bestjaalet mig?

Mester Jacob. Jeg taler om en Stegegriis, Huushovmesteren nylig har sendt mig og som jeg vil lave til efter mit eget Hoved.

Harpagon. Her snakke vi ikke om Stegegriis; seer Du Herren der? han vil tale med Dig paa en anden Maade.

Retsbetjenten (til Mester Jacob). Bliv ikke bange. Jeg er ikke den Mand, som vil gjøre Ham nogen Tort og vi ville afgjøre alting med det Gode.

Mester Jacob. Skal den Herre ogsaa spise til Aften her?

Retsbetjenten. Min kjære Ven! i denne Affaire maa Han ikke dølge noget for sin Huusbond.

Mester Jacob. Nei, min Herre! jeg skal saamæn vise ham alt hvad jeg forstaaer og tractere Dem det bedste, jeg kan.

Harpagon. Nei, det er ikke det vi snakke om.

Mester Jacob. Kommer De ikke til at leve saa godt som jeg ønskede det, saa er det Deres Hr. Huushovmesters Skyld, thi han har stækket mine Vinger med sin Sparsommeligheds Sax.

Harpagon. Hør, Slyngel! her gjælder det om andet end at æde, og jeg vil have, at Du skal give mig Underretning om de Penge, der ere tagne fra mig.

Mester Jacob. Er der taget Penge fra Dem?

Harpagon. Ja der er, Skjelm! og jeg vil strax lade Dig hænge, dersom Du ikke giver mig dem igjen.

Retsbetjenten (til Harpagon). Men Gud bevares! overfuus ham ikke. Jeg kan see paa hans Ansigt, det er en skikkelig Karl, og han vil nok opdage Dem alt hvad De forlanger, uden at man behøver at sætte ham i Arrest. Ja, min Ven! dersom Han tilstaaer det for os, saa skal der ikke blive krummet et Haar paa Hans Hoved og Hans Hosbond vil belønne Ham som Han fortjener at blive belønnet. Der er i Dag taget nogle Penge fra Hans Huusbond, og der er ingen uden Han, som kan give os Underretning om den Sag.

Mester Jacob (sagte). Der har jeg netop en prægtig Leilighed til at hævne mig paa Huushovmesteren. Han er bleven Potte og Pande siden han kom her og Herren hører kun hans Raad, desuden ligge ogsaa de Prygl, jeg fik for, mig paa Hjertet.

Harpagon. Hvad er det, Du staaer der og mumler?

Retsbetjenten (til Harpagon). Lad ham bare staae i Ro. Han laver sig til at komme frem med Alt; jeg sagde jo nylig, det er en skikkelig Karl.

Mester Jacob. Dersom Herren vil have, at jeg skal sige Dem Sagen, som den er, saa troer jeg, det er Deres Herr Huushovmester, som har spillet Dem den Streg.

Harpagon. Valerius?

Mester Jacob. Ja.

Harpagon. Han — som jeg tænkte var saa troe?

Mester Jacob. Ja, netop han. Jeg troer det er ham, der har bestjaalet Dem.

Harpagon. Og hvoraf troer Du det?

Mester Jacob. Hvoraf?

Harpagon. Ja.

Mester Jacob. Jeg troer det — af det at jeg troer det.

Retsbetjenten. Men det er nødvendigt, at Han siger os, hvad der har givet Ham Anledning til at troe det.

Harpagon. Har Du nogensinde seet ham at snuse om paa det Sted, hvor jeg havde mine Penge?

Mester Jacob. Ja, det har jeg rigtignok. Hvor havde De Deres Penge?

Harpagon. I Haven.

Mester Jacob. Rigtigt! Jeg har seet ham snuse om i Haven. Og hvad vare Pengene i?

Harpagon. I et Skriin.

Mester Jacob. Der har vi det. Jeg har seet ham med et Skriin.

Harpagon. Og dette Skriin, — hvorledes saae det ud? Jeg skal strax sige om det var mit.

Mester Jacob. Hvordan det saae ud?

Harpagon. Ja.

Mester Jacob. Det saae ud — det saae ud som et Skriin.

Retsbetjenten. Det er meget sandt. Men beskriv os det dog en Smule, for at vi kan see om det var det.

Mester Jacob. Det var et stort Skriin.

Harpagon. Det der er stjaalet fra mig er lille

Mester Jacob. Ja, ja vist, det var lille, naar man vil tage det paa den Maade; men jeg kalder det stort, fordi jeg tager i Betragtning hvad der var i det.

Retsbetjenten. Og hvad Couleur havde det?

Mester Jacob. Hvad Couleur det havde?

Retsbetjenten. Ja

Mester Jacob. Det havde en Couleur — saadan — en Couleur — Kan De ikke hjælpe mig paa det?

Harpagon. Naa, sig frem —

Mester Jacob. Var det ikke rødt?

Harpagon. Nei, det var graat.

Mester Jacob. Ja — ja vist, graarødt; det var det jeg vilde sige.

Harpagon. Der er ingen Tvivl om — det var bestemt mit Skriin. Skriv, Hr. Skriver! lad os faae hans Forklaring paa Papiret. Ak Gud! hvem skal man nu sætte Lid til? Der er ikke længer Noget at forsværge, og efter den Historie, troer jeg, at jeg er Menneske for at bestjæle mig selv.

Mester Jacob (til Harpagon). Herre! der kommer han. Sig ham i det mindste ikke, at det er mig, som har aabenbaret Dem det.

Tredie Scene.

De Forrige. Valerius.

Harpagon. Kom herhid og bekjend den forfærdeligste Handling, den skjændigste Misgjerning, der nogensinde er begaaet her i Verden.

Valerius. Hvad befaler De, Herre?

Harpagon. Hvad, Du Forræder! Du rødmer ikke over Din Misgjerning?

Valerius. Men hvad er det for en Misgjerning, De taler om?

Harpagon. Hvad for en Misgjerning, jeg taler om, Din lumpne Slyngel? Ligesom Du ikke vidste hvad jeg mener? Det hjælper Dig ikke at Du forstiller Dig. Sagen er opdaget, jeg har nylig faaet Alt at vide. Hvorledes? Saaledes misbruger Du min Godhed og søger Tjeneste hos mig, alene for at bedrage mig og spille mig en saadan Streg?

Valerius. Min Herre! da man har opdaget Dem Alt, vil jeg ikke længer søge Omveie og fragaae Sagen.

Mester Jacob (sagte). Ho! ho! skulde jeg kanskee have gjættet rigtigt uden at tænke paa det?

Valerius. Det var min Hensigt at tale med Dem derom og jeg vilde, i denne Hensigt, vente paa en gunstig Leilighed; men da det nu er kommet saa vidt, saa bønfalder jeg Dem om, at De ikke vil blive vred, men høre mine Grunde.

Harpagon. Og hvilke smukke Grunde har Du at anføre, lumpne Tyv?

Valerius. Ah, min Herre! det er et Navn, som jeg ikke har fortjent. Det er sandt, jeg har fornærmet Dem; men, naar Alt kommer til Alt, min Brøde er tilgivelig.

Harpagon. Hvad? tilgivelig? Et listigt Indbrud, et Ran?

Valerius. Jeg beder Dem, bliv ikke opfarende. Naar De har hørt mig, vil De see, at Ulykken ikke er saa stor, som De gjør den.

Harpagon. Ulykken ikke saa stor, som jeg gjør den? Hvad? mit Liv, mit Blod, Din Slyngel?

Valerius. Deres Blod, min Herre! er ikke faldet i slette Hænder. Jeg er i en Stilling, som ikke kan bringe det nogen Vanære, og der er aldeles ikke skeet Noget i denne Sag, uden at jeg jo kan gjøre det godt igjen.

Harpagon. Det skal Du ogsaa faae Lov til; Du skal nok komme til at give det tilbage, som Du har taget fra mig.

Valerius. Deres Ære skal faae den fuldstændigste Fyldestgjørelse.

Harpagon. Her snakkes ikke om Ære. Men sig mig dog, hvad har bragt Dig til at begaae denne Gjerning?

Valerius. Ak, det spørger De mig om?

Harpagon. Ja, det spørger jeg Dig, min Sjel, rigtignok om.

Valerius. En guddommelig Magt, som undskylder Alt, hvad den bringer Mennesket til at begaae: Kjærlighed.

Harpagon. Kjærlighed?

Valerius. Ja.

Harpagon. En deilig Kjærlighed, ja, paa min Sjel, en deilig Kjærlighed; Kjærlighed til mine Ducater.

Valerius. Nei, min Herre! det er ikke Deres Rigdom, der har fristet mig, det er ikke De es Guld, der har blændet mig, og jeg erklærer Dem høitideligt, jeg forlanger ikke Noget af det, De eier, naar jeg blot maa beholde det jeg har.

Harpagon. Nei, Fanden tage mig om Du maa beholde det. Nei, har man seet Mage til Dumdristighed? han vil beholde det han har stjaalet fra mig!

Valerius. Kalder De det et Tyverie?

Harpagon. Om jeg kalder det et Tyverie? Saadan en Skat!

Valerius. Ja vist er det en Skat, jeg

har berøvet Dem, og det uden tvivl den kosteligste De eier; men De mister den jo ikke, fordi De lader mig beholde den. Jeg beder Dem paa mine Knæ om at denne fortryllende Skat maa være min og De gjør vel i om De opfylder min Bøn.

Harpagon. Det gjør jeg aldrig. Men hvad vil alt dette sige?

Valerius. Vi have lovet hinanden ubrydelig Troskab og gjort vor Eed paa, at vi aldrig ville forlade hinanden.

Harpagon. Det er en deilig Eed; det er et moersomt Løfte!

Valerius. Ja, vi ere enige om, at vi ville tilhøre hinanden for evig.

Harpagon. Det skal jeg min Sjel nok sætte en Pind for, det forsikrer jeg.

Valerius. Intet uden Døden kan adskille os.

Harpagon. Nei, det kalder jeg at være djævleblændt efter mine Penge.

Valerius. Jeg har allerede sagt Dem, min Herre, at det ikke er Lyst til Penge, der har drevet mig til at gjøre det, jeg har gjort. Mit Hjerte har aldrig næret den Egennytte, som De tillægger det; det er en langt ædlere Bevæggrund, der har bragt mig til denne Beslutning.

Harpagon. Man skal see, det er af en Christen-Kjærlighed han vil have min Eiendom; men jeg skal nok faae Bugt med Dig og Politiet vil snart lære Dig noget Andet, Din frække Skjelm!

Valerius. De kan gjøre hvad Dem lyster, og jeg er færdig til at underkaste mig alt hvad Deres Despotie kan falde paa at paadrage mig; men det beder jeg Dem, i det mindste, at troe, at hvis der er begaaet nogen Brøde, saa er det mig alene, der har begaaet den og at Deres Datter er uskyldig i det Altsammen.

Harpagon. Det vil jeg meget gierne troe! det var da ogsaa mageløst om min Datter havde været med — i en saadan Forbrydelse. Men jeg vil have min Skat tilbage og Du skal komme til at bekjende, hvor Du har bragt den hen.

Valerius. Jeg har ikke bragt den nogetsteds hen, den er endnu hos Dem.

Harpagon (sagte). O, mit kjære Skriin. (høit). Den er da ikke kommen ud af Huset?

Valerius. Nei, Herr Harpagon!

Harpagon. Hør sig mig engang, Du har dog ikke forgrebet Dig paa den?

Valerius. Jeg forgribe mig paa en Gjenstand, som jeg ærer? Det er ikke blot at krænke mig, men ogsaa den, som jeg har den største Ærbødighed for, den, for hvem jeg føler den meest brændende Kjærlighed.

Harpagon (sagte). Den meest brændende Kjærlighed for mit Pengeskriin!

Valerius. Jeg vilde før døe end yttre en eneste urein Tanke; den Dyrebare er altfor ædel og agtværdig.

Harpagon (sagte). Mit Pengeskriin altfor agtværdigt!

Valerius. Alle mine Ønskers Maal var indskrænket til at beskue Deres kosteligste Skat, og ingen Forbrydelse har vanhelliget den Lidenskab, som de skjønne Øine have vakt hos mig.

Harpagon (sagte). Mit Pengeskriins skjønne Øine! han taler om det, som en Elsker om sin Kiæreste.

Valerius. Deres gamle Pige veed hvorledes Alt er gaaet til og hun kan bevidne —

Harpagon. Hvad? min gamle Pige er ogsaa indviklet i denne Sag?

Valerius. Ja, min Herre! hun var Vidne til at vi svore hinanden Troskab, og det var efter at hun havde overbeviist sig om at min Kjærlighed var oprigtig, at hun hjalp mig at overtale Deres Datter til at skjænke mig sit Hjerte og modtage mit Løfte.

Harpagon (sagte). Hvad for noget? Mon Frygten for Politiet skulde have skilt ham ved Forstanden? (høit). Hvad er det Du staaer der og væver om min Datter?

Valerius. Jeg siger, at jeg har havt største Møie med at overvinde hendes Blufærdighed saavidt, at hun tilstod, hun elskede mig.

Harpagon. Hvis Blufærdighed?

Valerius. Deres Datters, og det var først igaar, jeg var saa lykkelig at bevæge hende til at forlove sig med mig.

Harpagon. Hvad? min Datter har forlovet sig?

Valerius. Ja, min Herre! vi have forlovet os.

Harpagon. Ak, min Gud! der have vi nok en Ulykke!

Mester Jacob. Skriv, Hr. Skriver! skriv!

Harpagon. Ulykke over Ulykke! Det regner ned paa mig! (til Retsbetjenten). Kom her, Politie! forret Deres Embede og optag Forhør over ham, som Tyv og Forfører.

Mester Jacob. Som Tyv og Forfører!

Valerius. Det er Navne, som jeg ikke fortjener og naar De faaer at vide hvem jeg er —

Fierde Scene.

De Forrige. Elise. Mariane. Frosine.

Harpagon. Ah, Du gudsforgaaene Datter, Du, der ikke er værd at have en Fader som jeg; er det saaledes at Du efterlever de Lærdomme, jeg har indprentet Dig? Du fatter Kjærlighed til en lumpen Tyvknægt og forlover Dig med ham uden mit Samtykke? Men I skal blive narrede begge To. (til Elise). Fire gode Vægge skal indestaae mig for Din Opførsel i Fremtiden; (til Valerius). og en god Galge skal skaffe mig Hævn over Din Dumdristighed.

Valerius. Det er ikke Deres Lidenskab, der skal fælde Dom i Sagen, og man vil i det mindste høre mig, før man fordømmer mig.

Harpagon. Jeg tog feil, da jeg sagde en Galge, nei Du skal levende rabbrækkes.

Elise (knæler for Harpagon). O, kjære Fader! jeg beder Dem, aabn Deres Hjerte for menneskeligere Følelser, og gaa ikke saavidt, at De anvender den faderlige Myndigheds yderste Magt. Lad Dem ikke henrive af Deres Vredes første Heftighed og giv Dem Tid til at betænke, hvad De vil gjøre. Lær nøiere at kjende den, De er saa opbragt paa; han er en ganske anden Mand, end De anseer ham for at være, og De vil ikke finde det saa besynderligt, at jeg har skjænket ham mit Hjerte, naar De erfarer, at jeg for længesiden havde været Dem berøvet, dersom han ikke havde været. Ja, kjære Fader! det var ham der reddede mig fra den Fare, jeg, som De veed, var udsat for ved at styrte i Vandet, det er ham, De skylder den Datters Liv, som —

Harpagon. Alt det er Slibbersladder; det havde været bedre for mig, om han havde havde ladet Dig blive i Vandet, end at han har gjort det, han har gjort.

Elise. Fader! jeg besværger Dem ved Deres faderlige Kjærlighed.

Harpagon. Nei, nei! jeg vil ikke høre Noget; Retten skal have sin Gang.

Mester **Jacob** (sagte). Du skal komme til at betale mig de Prygl, Du gav mig.

Frosine (sagte). Det er en slem Historie!

Femte Scene.

De Forrige. Leonard.

Leonard. Hvad er der paafærde, Hr. Harpagon? De er jo ude af Dem selv.

Harpagon. Ah, Hr. Leonard! her seer De det ulykkeligste Menneske af alle Mennesker; her ere mange Fortrædeligheder og Vanskeligheder i Veien for Deres Giftermaal med min Datter. Man stjæler mine Penge, man stjæler min Ære, og der seer De en Skjelm, en Slyngel, som har krænket de helligste Rettigheder, som har sneget sig ind hos mig under Navn af Huushovmester, alene for at rane mine Penge og forføre min Datter.

Valerius. Hvem tænker paa Deres Penge, som De staaer og væver om?

Harpagon. Ja, de have forlovet sig med hinanden. Den Fornærmelse angaaer Dem, Hr. Leonard! det er Dem, som bør lægge Sag an imod ham og, paa Deres Bekostning, lade ham forfølge ved Retten, for at hævne Dem over hans Dumdristighed.

Leonard. Det er ikke min Hensigt at faae en Kone ved Tvang og jeg vil ikke gjøre Fordring paa et Hjerte, som er bortgivet; men hvad Deres Sag angaaer, da vil jeg gjerne antage mig den som det var min egen.

Harpagon. See her staaer en Mand, som er en meget skikkelig Mand, der hører til Politiet, og han glemmer ikke, efter hvad han har fortalt mig, Noget af det der hører til hans Embede. (Til Retsbetjenten). Før Klage imod ham, som han har fortjent, og gjør hans Misgjerning saa fort, som det er muligt!

Valerius. Jeg kan ikke indsee hvad Misgjerning De kan gjøre mig af min Kjærlighed til Deres Datter eller hvad Straf De kan troe, at jeg vil blive idømt for vor Forlovelse, naar man faaer at vide hvem jeg er.

Harpagon. Aa, jeg blæser af alle Jeres Eventyr; nuomstunder er Verden fuld af fornemme Gavtyve og Bedragere, som benytte sig af at Ingen kjender dem og ere saa uforskammede at de give sig det første det bedste fornemme Navn.

Valerius. Jeg tænker altfor ædelt til at jeg skulde falde paa at smykke mig med Noget, som ikke tilhører mig, og hele London kjender min Familie.

Leonard. Saa sagte; tag Dem iagt for hvad De siger. De vover mere her end De troer, thi De taler med en Mand, som er meget nøie bekjendt i London og let kan sige om det, De vil fortælle, er Sandhed.

Valerius (stolt). Jeg er ikke den Mand, der frygter for Noget, og hvis De er bekjendt i London, veed De ogsaa hvem Sir Peter Hereford var.

Leonard. Ja, det veed jeg meget godt; der er Faa, som har kjendt ham bedre end jeg.

Harpagon. Jeg bryder mig hverken om Sir Peter eller Sir Paul! (han seer at der er tændt to Lys og slukker det ene).

Leonard. Om Forladelse, lad ham tale, lad os høre hvad han vil sige.

Valerius. Jeg vil sige, at han var min Fader.

Leonard. Han?

Valerius. Ja!

Leonard. Aa, Snak! De spøger! Find paa en anden Historie, som er mere troværdig og tænk ikke at frelse Dem ved dette Bedragerie.

Valerius. Jeg maa bede Dem, at vælge Deres Udtryk bedre, min Herre! Det er ikke noget Bedragerie, og jeg fortæller ikke Andet, end hvad jeg let kan bevise.

Leonard. Hvad? De tør sige, at De er en Søn af Sir Peter Hereford?

Valerius. Ja, det tør jeg; og jeg vil, mod hvem det skal være, paastaae at jeg siger Sandhed.

Leonard. Det er en mærkværdig Dristighed! For at beskæmme Dem, vil jeg blot sige, at det er seksten Aar siden, at den Mand, De taler om, satte Livet til paa Søen med Kone og Børn, da han, efter at have gjort alle sine Eiendomme i Penge, tog til Amerika, hvorhen de rigeste Kjøbmænd ilede, for at blive endnu rigere.

Valerius. Og for at beskæmme Dem, vil jeg blot sige, at hans Søn, som var syv Aar gammel, blev tilligemed en Tjener frelst ved et russisk Skib og at denne frelste Søn er mig. Den russiske Capitain rørtes ved min Ulykke, fattede Godhed for mig og sørgede for mig som for sin egen Søn indtil jeg gik ind i russisk Krigstjeneste. Jeg erfarede siden at min Fader ikke, som jeg troede, var død, og tog over Danmark for at opsøge ham i England, hvor han nu skal være, da en lykkelig Hændelse førte mig sammen med denne elskværdige Pige. Min heftige Kjærlighed og hendes Faders Haardhed bragte mig til at paatage mig en Tjeners Forretninger hos ham og at sende en Anden til England for at opsøge min Fader.

Leonard. Men hvilke Beviser har De, uden Deres blotte Ord, at anføre for Sandheden af Deres Fortælling?

Valerius. Den russiske Capitain og min Faders gamle Tjener leve endnu, desuden eier jeg den Klædning og de Smykker, jeg havde paa ved vort Skibbrud.

Mariane. O, jeg kan forsikkre, at hvad De siger er Sandhed, thi Deres Ord have overbeviist mig om, at jeg i Dem har gjenfundet min Broder.

Valerius. Hvad? De min Søster?

Mariane. Ja, jeg blev dybt bevæget ved de første Ord, jeg hørte af Deres Mund, og min Moder, som vil blive henrykt ved at gjenfinde Dem, har ofte fortalt mig vor Families ulykkelige Skjæbne. Ogsaa vi frelstes, men bleve førte til Amerika, hvor det Skib havde hjemme, som optog os. Min Moder troede, at hun med sine egne Øine havde seet Dig, kjære Broder, og vor Fader opsluget af Bølgerne? hun nedsank i den dybeste Sorg og besluttede at leve stille og indgetogen med mig paa det Sted, hvorhen Skjæbnen havde ført hende. Lykkeligviis bar hun et Par kostbare Diamantsbraceletter da Ulykken skete og med de Penge, hun fik for dem, saae hun sig i nogle Aar istand til at sørge for vort tarvelige Udkomme. Imidlertid medtog Dyrheden i Amerika saaledes hendes lille Formue, at hun maatte beslutte sig til at vende tilbage til Europa, og da hun ønskede at leve adskilt fra Alle, der havde kjendt hende i Lykkens Dage, bosatte hun sig her, hvor hun lever i sørgelige Omstændigheder.

Leonard. Min Gud! Forsynets Veie ere urandsagelige. Omfavner mig mine Børn og deler Eders Glæde med Eders Fader.

Valerius. Hvad? De er vor Fader?

Mariane. Det er Dem, vor Moder saa længe har begrædt som død?

Leonard. Ja, mine Børn! Jeg blev reddet og det lykkedes mig ogsaa senere at bjerge min Formue fra det strandede Skib. Forgjæves anvendte jeg Alt for at opdage om Forsynet ikke skulde have frelst min elskede Kone og mine Børn; jeg fandt ikke det mindste Spoer. Efter i ferten Aar at have flakket Verden om, bosatte jeg mig endelig her og tænkte paa atter at søge Glæde og Trøst i en Families Omgivelse, ved at gifte mig med en blid, elskværdig Pige.

Valerius. Men Navnet Leonard?

Leonard. Antog jeg ved min Ankomst hertil, fordi jeg vilde leve stille og rolig, uden at gjøre mindste Opsigt, hvilket jeg ikke kunde have undgaaet, hvis jeg havde ført et saa bekjendt Navn.

Harpagon (til Leonard). Saa det er Deres Søn?

Leonard. Ja.

Harpagon. Saa holder jeg mig til Dem om Betalingen af ti tusinde Rigsdaler, som han har stjaalet fra mig.

Leonard. Hvad? han har stjaalet?

Harpagon. Just han!

Valerius. Hvem har sagt det?

Harpagon. Mester Jacob.

Valerius (til Mester Jacob). Det er Ham som har sagt det?

Mester Jacob. De hører jo at jeg siger ingenting.

Harpagon. Ja, han har sagt det; og her staaer en Mand, som paa Embedsvegne har ladet hans Bekjendelse føre til Protocols.

Valerius. Kan De troe mig istand til en saa nedrig Handling?

Harpagon. Istand eller ikke istand; jeg vil have mine Penge.

Sjette Scene.

De Forrige. Leander.

Leander. Sørg ikke, Fader! og beskyld Ingen. Jeg har opdaget hvorledes Pengene ere komne bort og kommer for at sige Dem, at dersom De vil beslutte Dem til at lade mig faae Mariane, saa skal De faae Deres Penge.

Harpagon. Hvor er de?

Leander. Bryd Dem ikke om det; de ere paa et Sted hvor jeg svarer for dem. Alt kommer an paa mig. Det staaer til Dem at bestemme hvorledes De vil have det; De kan vælge om De vil give mig Mariane eller miste Deres Penge.

Harpagon. Er der ingen af dem borte?

Leander. Ikke en Skilling. Lad os nu see om De har Lyst til at samtykke i vor Forening ligesom hendes Moder, der har givet hende Tilladelse til selv at vælge imellem os.

Mariane (til Leander). Men De veed ikke, at min Moders Tilladelse ikke er nok og at Forsynet tilligemed en Broder, som staaer her, ogsaa har gjengivet mig (pegende paa Leonard) en Fader, hvem De maa bede om min Haand.

Leonard. Kjære Børn! Himlen har ikke skjænket mig Eder igjen for at jeg skal vær-

imod Eders Tilbøielighed. Hr. Harpagon! De kan nok indsee at en ung Piges Valg falder snarere paa Sønnen end paa Faderen. Naa, giv ikke Anledning til, at man skal sige Dem Noget, som ikke er værd at høre; men samtyk, ligesom jeg, i dette dobbelte Ægteskab.

Harpagon. Jeg maa først have mit Pengeskriin at raadføre mig med.

Leander. Det skal De faae heelt og holdent.

Harpagon. Jeg har ingen Penge at give mine Børn i Medgift.

Leonard. Ja, ja, saa har jeg; lad det ikke forurolige Dem.

Harpagon. Vil De forpligte Dem til at bestride alle Omkostningerne ved Brylluppene?

Leonard. Ja, det forpligter jeg mig til; er De saa fornøiet?

Harpagon. Ja, paa det Vilkaar, at De lader mig gjøre en ny Klædning til Brylluppet.

Leonard. Ogsaa det. Naa, lad os nu nyde den Glæde, denne lykkelige Dag skjænker os.

Retsbetjent. Giv Tid, giv Tid, gode Herrer! hvem skal betale mig og min Skriver for vor Forretning.

Harpagon. Vi have ikke Noget med Deres Forretning og Skriverie at gjøre!

Retsbetjenten. Saa? ja men vi ville ikke have gjort det for Intet.

Harpagon (peger paa Mester Jacob). Vil I have Betaling, saa staaer der en Karl, som jeg vil give Jer at hænge.

Mester Jacob. Herregud! hvordan skal man nu bære sig ad! De banker mig fordi jeg siger Sandhed og vil hænge mig fordi jeg lyver.

Leonard. Hr. Harpagon! De kommer til at tilgive ham dette Skjelmstykke

Harpagon. Vil De betale baade Forretning og Skriverie?

Leonard. O ja! — Naa, kom nu og lad os ile til Eders Moder, for at hun kan dele vor Glæde.

Harpagon. Og jeg — jeg vil ile til mit kjære Pengeskriin!

Tæppet falder.

Efterskrift fra Oversætteren.

Jeg troer det fornødent at bemærke, at jeg ved Overfættelsen af dette berømte Stykke har havt for Øie: at bevare Publicums hele Interesse for Handlingen ved at localisere Stykket, imod hvilket selve Charactererne ikke ere til nogen Hindring; at føre det, med Hensyn til det Costume, Hovedrollerne fordre, saa nær som muligt hen til den holbergske Comedie i Tonen; og at gjøre den, af alle Critikere angrebne, eventyrlige Opløsning mere rimelig.

Kjøbenhavn. 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

De lykkelige Skinsyge.

Lystspil i een Act; oversat efter Grev Girauds italienske Original af Th. Overskou.

Personerne.

Frederik . . . . . Hr. Holst.
Adelaide, hans Kone . . . . . Frue Heiberg.
Maria, hendes Kammerpige . . . Mad. Stage.

(Et Værelse hos Frederik.)

Første Scene.

Marie (som sidder og syer; derpaa) Adelaide.

Marie. Hele Verden siger, at Tiden har Vinger, men jeg siger, den maa have Podagra. Min elskværdige lille Frue er færdig at dø af Længsel efter at hendes Mand skal komme hjem; han sagde, at han blev en Time borte; der er ikke gaaet en halv, og hun har allerede været to Gange herinde for at spørge: Men hvor kan det være at min Mand ikke er kommen hjem endnu? Ak, man maa ordentlig misunde et Par Ægtefolk som elske hinanden saa usigeligt. Men forresten kan jeg ikke bare mig for at le, naar jeg tænker paa, at Fruen, som, naar Herren er ude, regner efter paa Pulsslagene hvorlænge han har været borte, ryster af Angst for at han skal mærke hvormeget hun længes efter ham. Hun vil ikke mere have Ord for at være skinsyg.

Adelaide (udenfor) Maria!

Maria (lægger Syetøiet). Der har jeg hende igjen. — Frue!

Adelaide (kommer ind). Jeg syntes Du talte med Nogen?

Maria. O, Fruen veed nok at jeg har den stygge Vane at underholde mig selv naar jeg er alene. De troer maaskee at Herren er kommen?

Adelaide. Jovist! — dersom jeg havde troet det, var jeg ikke kommen herind. Du veed jo nok, at jeg, hvad det angaaer, ikke bærer mig saadan ad som før. Han skal ikke mere mærke, at jeg er skinsyg, jeg veed nok, at det er det evige Vranterie, som støder ham tilbage og skiller mig ved den Smule Kjærlighed, han endnu har for mig.

Maria. Smule Kjærlighed?

Adelaide. Ja, netop Smule Kjærlighed. Du er opdragen i min Faders Huus, jeg veed at Du er mig hengiven — Jeg har ingen Hemmeligheder for Dig — Du veed hvor ulykkelige vi i Begyndelsen af vort Ægteskab gjorde hinanden ved den afskyelige Skinsyge — nu har jeg fattet en Beslutning — han skal ikke mere see at jeg er skinsyg — Ak, naar jeg tænker paa hvorledes han før har elsket mig, saa er han meget ligegyldig. — Det maa være fordi jeg har plaget ham Her har Du strax et Bevis; Du maa dog tilstaae, at han reent glemmer at komme tilbage.

Maria. Men det er jo ikke en halv Time siden han gik.

Adelaide. Hvad siger Du, Pige? en halv Time!

Maria. Ja, mere er det ikke. Fruen har jo sit Uhr hængende inde i Cabinettet — see paa det, og —

Adelaide. Det Uhr gaaer galt.

Maria. Efter Solen gaaer det altid rigtigt.

Adelaide. Javist — men sommetider gaaer det for seent.

Maria. Ja, men sommetider gaaer det for fort. Kjære Frue! tillad at jeg siger Dem det; De skulde have et Uhr der kunde gaae som hans Stok, der spiller for i Orchesteret, sommetider saadan — een — to, ganske langsomt, og sommetider — saadan tik, tak, en, to, tre, ligesom De selv vilde have det.

Adelaide. Du tager det fra den lystige Side, fordi Tiden er altid lige lang for Dig; det er Dig nok naar der bare er de to Dage i Aaret, som Du skal have Din Løn paa (hører Uhret slaae et Slag.) Hører Du? der slog Klokken — der seer Du —

Maria. Om Forladelse — jeg seer at jeg har ret. Herren gik ud accurat Klokken to, nu slog den halv tre — altsaa — Herren har været ude lige paa en Minut i en halv Time.

Adelaide. Du vil ogsaa altid have Ret. Jeg veed nok hvorfor han bliver borte. Det er Comtessen, som opholder ham; han har maaskee truffet Kammerherinden hos hende, har givet sig til at fladre med dem — og Gud veed naar han tænker paa at gaae hjem.

Maria. Det kan gjerne være at De har Ret; men det er dog vist, man kan godt bruge en halv Time bare til at gaae Veien.

Adelaide. Altid skal Du undskylde. Jeg bryder mig da ikke om det. Ja, i forrige Tider — o, naar han blev borte et Øieblik over Tiden — ja, Du veed nok — der var altid Skjænderie.

Maria. Tys — det er ham der kommer op af Trappen.

Adelaide. Ti stille! tal for Guds Skyld ikke om at jeg har været urolig over at han ikke er kommen før. (løber ud.)

Maria. Nei, det kan Fruen være rolig for (sætter sig igjen til sit Arbeide). Stakkels Kone, hun holder af ham og er bange for at han skal blive kjed af at hun viser ham det.

Anden Scene.

Frederik. Marie.

Frederik (aandeløs). Har min Kone spurgt om mig?

Maria. Spurgt om Herren — nei!

Frederik. Blev jeg længe borte?

Maria. Nei; det er ikke mere end en halv Time siden Herren gik ud.

Frederik. Saa er jeg bleven narret af Tiden, jeg var bange for at det var over en Time.

Maria. Nei; Herren maa have løbet og er ikke bleven opholdt længe hos Comtessen.

Frederik (sagte). Nei, det er vist; jeg er bleven opholdt saa lidt, at jeg slet ikke har seet hende. Af bare Hast for at komme fra hende, gav jeg mig ikke Tid til at gaae ind til hende. (høit.) Og hvor er min Kone?

Maria. Inde i sit Værelse — jeg troer hun skriver eller læser. —

Frederik (sagte). Hun skriver eller læser! Det skulde have været for to Maaneder siden, saa var hun kommen mig imøde paa Trappen. (høit.) Har Lieutenanten været her for at besøge hende?

Maria. Lieutenanten!

Frederik. Ja vist, Lieutenanten — hendes Fætter.

Maria. Ah, hendes Fætter? Nei, her har slet Ingen været. Det vil hun ogsaa selv sige Dem; jeg skal strax kalde paa hende. (reiser sig.)

Frederik. Nei, nei, lad os ikke forstyrre hende. Jeg vil gaae ind i mit Cabinet og siden see ind til hende. (sagte.) Jeg maa for Guds Skyld ikke falde hende besværlig.

Maria. Men hun bliver vred, dersom —

Frederik. Nei, Maria! nei, jeg vil ikke forstyrre hende. (gaaer langsomt hen imod sit Cabinet.)

Tredie Scene.

Adelaide. De Forrige.

Adelaide (idet hun træder ind, sagte). Forstyrre mig! — o! hvor hans Kjærlighed til mig har tabt sig! jeg maa tale med ham! (talende) Frederik!

Frederik (vender sig). Adelaide!

Adelaide. Saa Du er kommen hjem?

Frederik. Syntes Du at jeg blev længe borte?

Adelaide. Nei, Gud bevares! — Jh — troer Du, at jeg staaer med Uhret i Haanden?

Frederik. Ah, det kan jeg lide! (sagte) O, hvor langt anderledes vilde hun ikke have svaret, dersom hun elskede mig!

Maria (sagte). Nu er det nok bedst at jeg gaaer, thi ellers kommer jeg til at lee. (gaaer.)

Adelaide. Hvorledes befinder Comtessen sig?

Frederik. O fortræffeligt. Og Din Fætter har ikke været her?

Adelaide. Hvem har sagt Dig det? (med bemmelig Glæde.) Har Du spurgt Marie om det?

Frederik. Nei, hun sagde det af sig selv — hændelsesviis.

Adelaide (nedslaaet). Ja saa! Nei han har ikke været her.

Frederik. Han havde dog lovet Dig at komme.

Adelaide. O, han kommer nok siden.

Frederik. Ja, men lade Dig være hele Formiddagen alene — jeg har været borte en heel Time.

Adelaide. Nei, det er saamæn ingen Time siden Du gik.

Frederik (sagte). Naa, nu flyver en Time, hvori hun ikke seer mig, som en Minut! (høit tvingende sig til at være munter) Det fornoier mig ret, at Du nu ikke mere er i en bestandig Uro, naar jeg er ude.

Adelaide. Jo vist! — Troer Du at jeg vil plage Dig mere? — Saa maatte Du jo tænke, at jeg havde Mistillid til Dig? — og det har Du jo ikke til mig.

Frederik. Nei, paa ingen Maade! nu har jeg slet ikke mere Mistillid —

Adelaide. Nu plager jeg Dig heller ikke mere. — Og vi elske dog hinanden lige høit, ikke sandt?

Frederik. Jo naturligviis. Nu elske vi netop hinanden høit; thi vor Kjærlighed er grundet paa Tillid.

Adelaide (sagte). Tillid! (høit) Ja, det har Du Ret i, paa Tillid, og gjensidig Agtelse.

Frederik (sagte). Agtelse! (høit) Saa nu er Du da lykkelig?

Adelaide. Overordentlig lykkelig! Og det er Du da ogsaa?

Frederik. Læser Du ikke det i mine Øine?

Adelaide. Min gode Frederik!

Frederik (trykker hendes Haand med Ømhed). Kjære Adelaide.

Adelaide (sagte). Ak, før trykkede han min Haand anderledes fast, men jeg maa tie, at han ikke skal blive hidsig.

Frederik (sagte). Jeg maa tvinge mig, for at min Skinsyge ikke igjen skal gjøre hende vred!

Adelaide. Du gaaer da i Aften i Comedie med Comtessen?

Frederik. I Comedie?

Adelaide. Ja, sagde hun ikke det til Dig i Aftes hos Ministeren?

Frederik. Jo det er sandt. Det havde jeg reent glemt.

Adelaide. Men hvad sagde hun da nu, da Du var hos hende?

Frederik (sagte). Hvad skal jeg svare? Jeg har jo ikke talt med hende? (høit.) Hun har ikke bestemt —

Adelaide. Talte hun da ikke om det?

Frederik. Jo vist, men det var saa flygtigt.

Adelaide. Det lader som Du er forlegen for at finde et Svar.

Frederik. Nei, men oprigtigt talt, hun sagde ikke noget afgjort.

Adelaide (sagte). O Gud! hvor mit Hjerte banker, men jeg maa lade som jeg er ligegyldig. (høit.) Du troer dog ikke at jeg vil tage det ilde op? — Nei det kan Du være rolig for — gaae Du — gaae Du kun i Comedie.

Frederik. Og Du vil ikke gaae med?

Adelaide. Nei, Du maa gjerne gaae med hende alene.

Frederik. Og Du vil blive hjemme?

Adelaide. Ja det bryder jeg mig ikke om.

Frederik. Men hvorfor vil Du ikke gaae med?

Adelaide. Naar hun har Dig med til at ledsage sig, saa kan hun gjerne være mig foruden.

Frederik (sagte). Denne Ligegyldighed er færdig at dræbe mig, men jeg maa være rolig. (høit.) Og Du vil tage med Din Fætter?

Adelaide. Med min Fætter?

Frederik. Ja, med Din Fætter — til Comedie eller hen at besøge min Moder.

Adelaide (sagte). Ak, hans Ligegyldighed er jo mageløs. (høit.) Ja saamæn — det kan vi jo gjerne.

Frederik. Jeg tager med Comtessen — naar Du vil have det?

Adelaide. Og jeg med min Fætter — dersom Du ikke har noget derimod?

Frederik. Gud bevares! hvorfor skulde jeg have noget derimod? Jeg kjender Dig altfor godt.

Adelaide. Og jeg kjender Dig. Tag Du kun med Comtessen.

Frederik. Naa paa den Maade blive vi enige. (med tvungen Latter.) Hvem skulde have sagt det?

Adelaide (ligeledes). At vi skulde blive saa forandrede — nei! — det skulde have været før —

Frederik. Ja, hvor vi vare taabelige. Naar jeg tænker derpaa —

Adelaide. Naar det falder mig ind, kan jeg ikke andet end lee.

Frederik. Jeg skammer mig virkelig over det.

Adelaide. Alletider bleve vi hidsige —

Frederik. Paasede paa ethvert Diekast.

Adelaide. Husker Du, vi talte Minuterne —

Frederik. Og stillede vore Uhre efter hinanden —

Adelaide. Altid plagede vi Marie med Spørgsmaal —

Frederik. Vi svor ved Himmel og Jord —

Adelaide. Og holdt Fingrene i Lyset for at bevise at vi sagde Sandhed. Kan Du huske den Dag da jeg sad og græd i Vognen fordi Du roste den smukke Sangerinde?

Frederik. Og da Du fik den smukke Nytaarsgave, som vi ikke vidste hvem var fra — hvad sagde jeg da?

Adelaide. Og saa var den dog fra Din Søster.

Frederik. Husker Du det?

(De tale med megen Ømhed uden selv at mærke det.)

Adelaide. Min gode Frederik!

Frederik. Min egen Adelaide!

Adelaide. Hvor Du dengang holdt meget af mig!

Frederik. Og Du af mig!

Adelaide. Jeg holder ligesaameget af Dig endnu.

Frederik. Det gjør jeg ogsaa. Men vi have forandret Maaden at vise det paa.

Adelaide. Ja, ikke andet end Maaden — for ikke at komme i Trætterie.

Frederik. Ja, thi før kom Blodet i Kog, den Ene begyndte med at blive spydig — den Anden blev ogsaa spydig.

Adelaide. Ingen vilde være den Første til at give efter —

Frederik. Der faldt et og andet Ord mod Eens Villie —

Adelaide. Og saa endtes det med —

Frederik. Saa endtes det med — det endtes dog med at give efter —

Adelaide. Rigtig, med at give efter — paa en Maade —

Frederik. Det gjorde det altid —

Adelaide. Altid — ja — ja — Enden blev altid at vi sluttede Fred.

Frederik. Det er sandt. Men med Tiden —

Adelaide. Med Tiden var det nok gaaet over. Saa tager Du i Aften med Comtessen?

Frederik. Ja naturligviis. Og Du tager med Din Fætter?

Adelaide. Men Du sagde, at Comtessen ikke havde sagt det for vist —

Frederik. Det er sandt — Jeg kommer til —

Adelaide. Du kommer til at gaae derhen igjen.

Frederik. For to Maaneder siden havde Du ikke sagt det.

Adelaide. Og Du var heller ikke gaaen derhen, men bleven her.

Frederik (sagte.) Det siger mig at jeg gjør bedst i at være her naar Fætteren kommer. (høit.) Men Tiden gaaer.

Adelaide. Men maaskee Comtessen ikke længer er hjemme.

Frederik. Jo det er hun bestemt.

Adelaide. Det er saa vist?

Frederik. Ja, det er vist.

Adelaide. Siden Du siger, at det er saa bestemt, havde I vel aftalt, at Du skulde gaae hjem et Øieblik og saa komme tilbage?

Frederik (sagte.) O hvilken Trøst! Skulde hun være skinsyg! (høit.) Adelaide! troer Du mig istand til at ville bedrage Dig? — Maaskee Du ikke kan lide at jeg gaaer derhen? — Maaskee Du vil have at jeg skal blive hos Dig?

Adelaide (sagte.) Ah, nu troer han allerede, at jeg er skinsyg! (høit.) Hvad siger Du! Nei, min Ven! gaae Du! Jeg forsikrer Dig, jeg var blot bange for at Du skulde gaae forgjæves. Gaae Du bare! Det vilde være mig meget ubehageligt, dersom Du ikke gjorde det — det kan Du troe.

Frederik. Naar det er Tilfældet — saa gaaer jeg. Og Du tager i Aften hen hvor Du selv vil — med Din Fætter.

Adelaide. Frederik! Du kommer saa tidt med den Fætter. Dersom Du dermed vil —

Frederik. Hvad skal det nu sige?

Adelaide. Dersom Du troer, at det er mig en Fornøielse at tage med ham —

Frederik. O, Du er en lille Nar!

Adelaide. Da han er den Eneste, som kommer her i Huset, vilde jeg ikke —

Frederik. Jeg gjentager, Du er en lille Nar.

Adelaide. Saa Du har ikke noget derimod?

Frederik. Ikke det mindste — det sværger jeg Dig til — ikke det mindste.

Adelaide (sagte.) Nei jeg smigrer mig forgjæves; han bryder sig ikke om mig! (høit.) Naar det er Din Mening, det fornøier mig.

Frederik. Naa saa farvel til vi sees.

Adelaide. Farvel, Frederik! Vi sees ved Middagsbordet.

Frederik. Som Du vil. Men bagefter —

Adelaide. Vil Du spise hos Comtessen?

Frederik. Nei, jeg sagde det tvertimod for —

Adelaide. Nei, nei, min Ven! Du har Ret; siden skal Du jo i Comedien med hende — Bliv Du!

Frederik. Og Du vil spise alene! Ah, — det er sandt, Du kan jo lade Din Fætter blive.

Adelaide. Spise med min Fætter! — ja, som Du vil.

Frederik. Ja, siden Du vil — saa gaaer jeg! (sagte.) Lade mig spise med Comtessen! bede sin Fætter at blive! nei jeg maa gaa eller jeg styrer mig ikke længer.

Adelaide (sagte). Lade mig være ene med min Fætter! spise hos Comtessen! Mod, Adelaide, Mod! (høit.) Altsaa — derved bliver det.

Frederik. Ja — vi sees i Aften. (sagte.) Jeg maa gaa inden jeg brister!

Adelaide. Farvel, Frederik! Vær saa god at hilse Comtessen!

Frederik. Med Fornøielse! Vær saa god at hilse Hr. Fætteren! (sagte.) Aa, jeg qvæles! (gaaer i hæftig Bevægelse.)

Adelaide (alene). Ah, hvor jeg er ulykkelig! Ak, det er forbi — der er ingen Tvivl om — det er forbi! — O, Gud! jeg dør! — han flyver hen til Comtessen, spiser til Middag — o det knuser mit Hjerte! — han lader mig være ene med min Fætter — ham som jeg for et Par Maaneder siden neppe turde see paa —

Fjerde Scene.

Marie. Adelaide.

Maria. Herren gik ud igjen?

Adelaide. O, Marie, min kjære, gode Marie! nu er det ude imellem os — reent forbi!

Maria. Hvad? have De nu igjen været oppe at trættes?

Adelaide. Gud bevares! — nei tvertimod! Jeg med min Fætter — han med Comtessen — Besøg, Comedie, Spisen ude — ak, gaa, gaa, lad mig bare være ene med min Fortvivlelse.

Maria. Men naadige Frue! jeg forstaaer Dem ikke. Er De og Herren igjen skinsyge?

Adelaide. Skinsyge! Gud give det var saa vel! Nei, nei! (grædende.) han er ikke mere skinsyg, han elsker mig ikke mere, han lader mig have min fuldkomne Frihed, han er ligegyldig, bryder sig ikke om mig — o, jeg er fortvivlet!

Maria. Hvad for noget! Herren er gaaet tilbage til Comtessen?

Adelaide (bider sig i Læberne). Ja, Jomfrue!

Maria. Og vil tage i Comedie med hende! uden Dem?

Adelaide. Ja, Jomfrue! — han tager i Comedie med hende — uden mig — og spiser til Middag med hende — (grædende.)

Maria. Hvad siger De! han spiser ikke med Dem! — Det er første Gang det skeer. Han lader Dem spise alene?

Adelaide. Paa ingen Maade. Han har sagt at jeg kunde spise med min Fætter.

Maria. Det gaaer endda an.

Adelaide. Gaaer endda an, siger Du? Han er ikke den mindste Smule skinsyg! — Han viser mig Foragt! — Gaa, gaa! lad

mig bare være alene. — Saa er der da Ingen der elsker mig mere! Ingen der er skinsyg paa mig!

Maria. Jeg kan aldrig troe det! Han vajo dog —

Adelaide. Var, var, men han er det ikke mere!

Maria. Stakkels Frue! (gaaer.)

Adelaide. Hvem der endogsaa kommer, jeg vil ikke tale med Nogen — Ingen skal mere faae mig at see — Efter at jeg har gjort saa meget for at han ikke skulde beklage sig over min Heftighed — for at han ikke skulde lide af den Skinsyge, som fortærer mig. Alt forgjæves!

Marie (kommer.) Fruens Fætter er i Forværelset.

Adelaide. Jeg vil ikke tale med Nogen.

Maria. Men Fruen sagde jo at Deres Fætter skulde spise hos Dem.

Adelaide. Aa Fætter — og spise — og — Jeg siger, jeg vil ikke see et Menneske.

Maria. Hvad skal jeg da sige til ham?

Adelaide. Hvad Du vil; men jeg vil ikke see et Menneske.

Maria. Jeg vil da sige, at Fruen kan ikke tage imod ham — Men dersom han bliver vred —

Adelaide. Bliver vred — lad ham det; jeg har mistet Frederiks Kjærlighed, hvad bryder jeg mig nu om alt det øvrige?

Maria. Som Fruen befaler. (gaaer.)

Adelaide. Ingen skal see hvad jeg har lidt fordi jeg maatte skjule for min Mand, at han sønderrev mit Hjerte ved at gaae til Comtessen — det skal ikke bringes ud i Byen — Nei, jeg vil ikke lade mig see af Nogen. — Kan jeg ikke længer dølge min Kummer — nu vel, førend jeg vil opirre Frederik ved at tilstaae ham min Skinsyge og Fortvivlelse, før vil jeg skjule mig for hele Verden — før vil jeg være levende begravet — i et Kloster.

Maria. Han er gaaet.

Adelaide. Det er godt.

Maria. Jeg sagde, at Fruen havde lagt sig lidt, fordi De havde Hovedpine. Han lovede at han siden vilde komme igjen.

Adelaide. Han kommer igjen?

Maria. Det sagde han.

Adelaide. Saa sig det samme.

Maria. Men, om Forladelse, naar det ikke er Herren ubehageligt —

Adelaide. Er det ikke ham ubehageligt, saa er det mig ubehageligt, og det er mig ubehageligt, fordi det ikke er ham ubehageligt.

Maria. Men, bedste Frue —

Adelaide. Gaa, Din Vei, Maria! gaa! — lad mig være alene — o Du veed ikke hvad det er at elske, at være skinsyg og ikke møde Kjærlighed, ikke møde Skinsyge — Gaa! gaa!

Maria. Som Fruen befaler.

Adelaide. Lad mig være ene med min Fortvivlelse, med mine Taarer.

Maria. Som De vil. (sagte.) Jeg kan jo tage feil, men jeg troer at her er to Blinde, som løbe Panderne imod hinanden. (gaaer.)

Adelaide (som et Øieblik har staaet i tause Betragtninger). Der er ikke mere nogen Tvivl om! — Nu er alting mig klart — han bryder sig ikke mere om mig; jeg elsker ham og kan ikke overvinde mig selv. Gjør jeg ham Bebreidelser, komme vi i Trætte og blive uenige! Der er ingen anden Udvei! — Jeg seer, at jeg ikke kan dølge den Skinsyge, som bræber mig, og før jeg vil opirre ham ved den, før vil jeg være død for ham, for Verden, Glæden og alt hvad der omgiver mig. — Jeg gaaer i et Kloster, jeg vil ikke mere tænke (brister i Graad.) jo, jo, jeg vil altid tænke paa ham — altid — altid — Og han? — O jeg seer ham staae for mig — i dette Øieblik er han hos Comtessen — lutter Munterhed, lutter Artighed — O hun er vist lykkelig ved at see ham — (sukkende.) hun har jo ikke Grund til andet! — Frederik kysser hende paa Haanden — uh! hvad det er for en afskyelig gammeldags Skik, som man aldrig kan faae afskaffet. — Om det er Damer paa de Fiirs, det er ikke nok at bukke — nei strax skal de kysses paa Haanden, — Ah! — Naar han i min Moders Nærværelse kyssede min Haand — han lod nok som det var blot for Skik og Brugs Skyld, men — ak, det var Tider! — Og nu derhenne ved Bordet — der lees, der spøges, der smigres — o Frederik, Frederik — nu husker Du ikke hvor lykkelig Du var, naar Du kom tilbords med mig — hvorledes Du sagde mig Artigheder, hvorledes — Bedrager! Troløse! Vi have ikke været gifte i mere end et halvt Aar, og allerede, Comtessen, spise ude, Comedie — Nei, jeg maa bort — bort — bort, der er ikke andet for. — Hele denne skrækkelige Dag og Aften, skulde jeg sidde alene — Jeg spiser ikke — nei, jeg vil ikke spise uden ham — Jeg kan ikke spise alene — men naar jeg kommer i Kloster, hvorledes skal jeg saa indrette mig? — Det er en anden Sag, saa vil jeg glemme Alt!

Femte Scene.

Maria. Adelaide.

Maria. Naadige Frue!

Adelaide (overrasket.) Hvad vil Du?

Maria. Jeg saae Een komme nede i Gaden —

Adelaide. Jeg vil ikke see et Menneske —

Maria. Men hør dog —

Adelaide (heftig). Ikke et Menneske, siger jeg, om det saa var —

Maria. Deres Mand?

Adelaide. Frederik! Saa har han ikke truffet Comtessen! — O det er ypperligt! det er fortræffeligt! o hvor jeg er sjeleglad! O Maria — (vil kaste sig paa Knæ.)

Maria (holder paa hende.) Men hvad tænker De paa?

Adelaide. Kjære Maria! sig ikke noget til ham, for Guds Skyld sig ikke noget til ham.

Maria. Ikke et Ord.

Adelaide (tager hende om Halsen). Maria! sværg mig til ved alt hvad der er helligt.

Maria. Ja, jeg sværger.

Adelaide. Han spørger Dig ikke om noget — men i alle Fald, bare faa Ord og lad ham ikke mærke noget.

Maria. Han kommer op af Trappen.

Adelaide. Jeg løber, ellers seer han paa mine Øine at jeg har grædt. Han har ikke truffet Comtessen! han har ikke truffet hende hjemme! Tie stille, Maria! tie stille! Jeg stoler paa Dig! (løber ind i sit Værelse.)

Maria. Det er virkelig Synd at gjøre hende bedrøvet — Jeg for min Part vil gaae min Vei for ikke at svare, dersom han skulde faae isinde at spørge mig. Men der er han — (trækker sig tilbage.)

Sjette Scene.

Frederik. Maria.

Frederik (sukkende). Ah, Gud! om jeg ogsaa vilde have staaet længer imod — jeg kunde ikke. Det har ikke været mig muligt at komme bort fra Huset siden jeg saae Fætteren at gaae herind. Jeg har maattet gjøre Vold paa mig for ikke at fare ind bagefter ham; jeg rendte fortvivlet op og ned af et Par Gader, men tilsidst maatte jeg gaae op for ikke at døe af Qval.

Maria (sagte.) Han seer mig ikke.

Frederik. Jeg har allerede tænkt paa et Paaskud fordi jeg kommer saasnart tilbage — Hun maa være inde i sit Værelse med Fætteren, — jeg vilde gjerne gaae derind, men (overrasket.) Ah, Maria! er Du her?

Maria. Saae Herren mig ikke?

Frederik. Nei — jeg tænkte ikke — paa — jeg tænkte paa noget andet. Er min Kones Fætter kommen?

Maria. Ja, Herre!

Frederik. Det er godt — ja jeg ventede ham ogsaa — (sagte.) Det er bedst ikke at sige noget til hende — hun kunde fortælle det til Adelaide —

Maria (sagte.) Han kunde maaskee troe — (høit.) Jeg mener, han er kommen, men —

Frederik. Ja, det er ikke værdt at tale om. Gaae ned og sig til Anton, at jeg vil klæde mig om. Da jeg gik ud tænkte jeg ikke paa, at jeg skulde spise ude og siden tage i Theatret.

Maria. Spise ude?

Frederik. Ja, ja. Jeg gaaer strax ud igjen — lad ham derfor skynde sig.

Maria (sagte). Fruen har Ret! Stakkels Kone! han spørger ikke engang om hende! Det havde jeg dog aldrig troet. (gaaer.)

Frederik. Hvad det er for en Lidenskab den Kjærlighed — og Skinsygen med! Jeg tvivler ikke om Adelaides Dyd og jeg ryster dog over alle mine Lemmer, naar jeg tænker paa at hun er ene med sin Fætter og troer mig hos Comtessen, som jeg ikke har seet — Ah, jeg maa tale med Adelaide — men — gaaer jeg ind, kunde hun troe, at jeg — nei, det er bedre, jeg kalder paa hende. Frederik! vær Herre over Dig selv — skjul Din uretfærdige Svaghed — (kalder.) Adelaide!

Adelaide (indenfor). Ja, Frederik! bie lidt nu kommer jeg!

Frederik. Bi lidt! — hun kommer ikke strax. Ah, jeg vil giørre Vold paa mig for ikke at opirre hende ved Bebreidelser — og hun kommer ikke endnu. (gaaer heftig frem og tilbage.)

Syvende Scene.

Adelaide. Frederik.

Adelaide (sagte). Jeg tænker at det kolde Vand har hjulpet paa Øinene, men de ere dog vist røde endnu. (høit.) Er Du kommen hjem, Frederik? Du traf da ikke Comtessen?

Frederik. Nei det er ikke Aarsagen. Jeg vilde blot — Men hvad feiler Dine Øine? — Du har grædt! (sagte.) O min Gud! Fætteren er her og hun græder.

Adelaide. Nei, det er en Smule Forkjølelse —

Frederik. Forkjølelse — saaledes med eet —

Adelaide. Ja, men det er ingenting —

Frederik. Din Fætter kom?

Adelaide. Nei, han kom ikke.

Frederik (som troer at hun vil bedrage ham, heftig). Hvad! han kom ikke!

Adelaide. Ak, bliver Du vred for det! (grædefærdig.) O Gud! jeg kan ikke holde det ud! — Vil Du vide alt? Ja meget rigtigt, han har været her, men jeg vilde ikke tage imod ham — bare for Din Skyld, bare for Din — (brister i heftig Graad.)

Frederik. Adelaide! kjære Adelaide! (sagte.) Ah, hun har dog mærket at jeg er skinsyg! (høit.) Bedste Adelaide! lille, gode Adelaide, vær bare rolig (sagte.) Hun har seet mig komme tilbage og min Mistro har krænket hende. (høit.) Du har ikke gjort ret i at lade Din Fætter vise bort. Jeg forsikrer Dig, jeg har aldeles ikke noget imod at han kommer. — O jeg er ganske fortvivlet over, at jeg ikke kan overbevise Dig om at der ikke er Gnist af Skinsyge tilbage hos mig.

Adelaide. O Gud! jeg døer!

Frederik. Vær bare rolig; det er mit Alvor. Jeg kom hjem for at skifte Klæder. Jeg gaaer strax igjen; dersom Du vil have

det, skal jeg løbe op til Din Fætter og bede ham komme. Der er ikke Skygge af Mistanke hos mig — jeg bryder mig ikke om det — jeg vil gaae fornøiet og rolig hen til Comtessen og ikke tænke det mindste paa Dig! Hvad skal jeg sige, hvad skal jeg gjøre for at overbevise Dig — jeg vil spise hos hende, gaae med hende i Comedien, tage hjem med hende i Aften —

Adelaide. Hvad? det er ude med mig. (reiser sig.) Lad mig være alene —

Frederik. Vær bare rolig.

Adelaide. Lad mig være alene — jeg bønfalder Dig — lad mig være alene.

Frederik. Jeg sværger Dig til, det er min oprigtige Mening.

Adelaide. Jeg gaaer fra Forstanden! det er ude med mig. (iler fortvivlet ud.)

Frederik (lægger Haanden paa Panden). Ah! Hvad skal jeg nu finde paa? jeg indseer hvad det er! Hun har opdaget at jeg er skinsyg. Jeg har mistet hendes Kjærlighed, men hun er dydig, hun undgaaer alt hvad der kan opbringe mig — gjør sig til Offer for min Skinsyge. Jeg er et Uhyre, at jeg mistroer hende, jeg er mere end et Uhyre, at jeg fordrer, hun saaledes skal opoffre sig. — Jeg maa tage en Beslutning. (sukkende.) Jeg kan ikke mere bekjæmpe min Lidenskab, min skammelige Skinsyge — jeg maa give hende et Beviis paa at jeg føler hvor ugrundet den er. At tale med hende i dette Øieblik — det vil kun gjøre ondt værre. Jeg har jo gjort alt for at vise hende min Ligegyldighed, og hvad har det hjulpet? (gaaer taus frem og tilbage.) Maria! — Ja det vil jeg — Maria!

Ottende Scene.

Maria. Frederik.

Maria. Hvad har Herren at befale? — Gud! hvad feiler Dem?

Frederik. Ingenting, ingenting! hent Skrivetøi.

Maria (sagte). Nei, hvor den Mand har forandret sig!

Frederik. Kjære Adelaide! — jeg maa være borte fra Dig i nogen Tid, for ikke at gjøre Dig mere ulykkelig! — Det er sandt, Du elsker mig ikke mere — o, det har jeg seet længe — men Du kan ikke gjøre mere for mig end Du gjør; Du kan ikke være ædlere, mere omhyggelig for at føie Dig efter mig — men det er ikke nok for en Mand, der er vant til at see Dig som en skinsyg Elskerinde — for en Mand, der elsker Dig til Raserie og tidt er nærved at at gaae fra Forstanden af Skinsyge!

Maria (kommer med Skrivetøi). Vær saa god! Har Herren mere at befale?

Frederik (i hastig Bevægelse). Nei! —

Maria (sagte). Det er en svær Orkan — bare den gaaer over! Stakkels lille Frue! (gaaer.)

Frederik. Ja, det er det bedste jeg kan gjøre! Ingen Skilsmisse, kun et Beviis paa min Tillid til hende og mit Ønske, at see hende befriet fra disse Lidelser. I et Par Linier vil jeg aabne hende mit Hjerte. Talte jeg, vilde tusinde Følelser dræbe Ordet paa mine Læber. (begynder at skrive.) „Adelaide, min ene Lykke!" Ak, jeg kan ikke see Papiret for Taarer! (torrer Øinene.) „Jeg tilskriver Dig kun to Linier, fordi jeg føler, at jeg ikke har Styrke til at tale eller skrive mere. Jeg tager paa Landet for at blive der nogen Tid. Denne Beslutning, som Omsorg for Din Rolighed har paalagt mig, maa vise Dig min Agtelse og Tillid, men den er mig ogsaa Straf for en Kjærlighed, som overskrider alle Grændser og opfylder mig med en ligesaa uretfærdig som uovervindelig Skinsyge. Tilgiv mig, dyrebare Kone! og stol paa, at enten han er fjern eller nær, hos Dig eller skilt fra Dig, tilhører Din Mands Hjerte altid Dig og Dig alene. Din Frederik." (idet han lægger Brevet sammen og skriver udenpaa.) Maria! — Jeg vil ikke give mig Tid til Betænkning — jeg veed det, saa taber jeg Modet.

Maria. Hvad befaler Herren?

Frederik (idet han forsegler). Hør —

Adelaide (udenfor). Maria!

Maria. Fruen kalder paa mig.

Frederik. Vie lidt, tag dette Brev med. Jeg gaaer strax ud. (i stærk Bevægelse.) Du lægger det i min Kones Værelse.

Adelaide (udenfor). Maria!

Maria. Nu kommer jeg, naadige Frue! (til Frederik.) Skal jeg ikke give hende det?

Frederik. Det er nok naar Du lægger det paa hendes Syebord — saa seer hun det nok selv om lidt.

Maria. Men dersom hun ikke seer det, skal jeg saa give hende det siden?

Frederik. Gjør som jeg siger. (sagte.) Jeg veed hverken hvad jeg gjør eller siger! (høit.) Gaa, min Kone kaldte paa Dig.

Maria (sagte). Nei det kan jeg ikke blive klog paa Naa jeg vil da lægge det ind i hendes Værelse. (gaaer.)

Frederik. Jeg er ude af mig selv. Mit hele Sind er i Oprør! Jeg troer, at jeg mangler Kraft. Efter hvad jeg har skrevet, kan Adelaide ikke —

Maria (kommer tilbage). Nei hvad siger Herren? Fruen troer at De allerede er gaaet til Comtessen.

Frederik. Hun troer jeg allerede er gaaet ud?

Maria. Jeg vilde sige, at De var her men hun græder saa frygteligt.

Frederik. Hun græder!

Maria. Ja hun græder rigtignok! Hun lod mig ikke faae Tid til at sige noget, men sagde bare: gaa, gjør hvad jeg har befalet Dig.

Frederik. Og mit Brev?

Maria. Jeg har lagt det paa Sybordet, næsten lige for hendes Øine; men hun kunde ikke see det for Graad.

Frederik. Og hvad befalede hun Dig?

Maria. At gaae hen til Comtessen med dette Brev til Herren, men da De er her —

Frederik (snapper ivrigen Brevet og læser Udskriften). Til Hr. Frederik de Barry, at afgive hos Comtesse de Valdelise. Hvad kan det være? (læser.) „Kjære, tilbedede Frederik! de Taarer, som rulle ned paa dette Blad Papiir bede Dig om Tilgivelse, dersom jeg forstyrrer Dine glade Øieblikke; men det er sidste Gang jeg skal falde Dig besværlig. Jeg vil endnu i Aften tage bort for at søge Tilflugt i et Kloster." (frigende.) Nei, nei! (læser hurtigt.) „Du har ret — jeg er ulykkelig, jeg kan ikke bekjæmpe mit Hjertes Følelser. Du er urolig for mig, men jeg, — ak, for sidste Gang tilstaaer jeg Dig det, jeg elsker Dig som den første Gang jeg kaldte Dig Min, jeg er færdig at forgaae af Skinsyge" — (danser sjeleglad omkring.) Hun er skinsyg? — O Gud skee Lov! hun er skinsyg — Adelaide er skinsyg paa mig!

Niende Scene.

Adelaide. Maria. Frederik.

Adelaide (udenfor). Frederik! Kjære Frederik!

Frederik. Adelaide!

Adelaide (kommer løbende med Frederiks Brev i Haanden, idet han iler hen imod hendes Værelse). Du er her! og Du er skinsyg?

Frederik. Og Du er ogsaa skinsyg? (synke i bisarteste Arme.)

Adelaide. O, jeg besvimer af Glæde!

Frederik. Glæden dræber mig!

Maria (sagte). Jeg vilde vædde paa, at det blev Enden!

Frederik. Du er skinsyg? og hvorfor dulgte Du det?

Adelaide (som ikke endnu ret kan fæste Lid til ham). Jeg var bange for at gjøre Dig vred. Men hvorfor lod Du, som Du var saa ligegyldig?

Frederik. Fordi jeg ikke vilde fornærme Dig.

Adelaide. Altsaa —

Frederik. Du gaaer i Kloster?

Adelaide. Og Du tager paa Landet? (de briste i Latter.)

Maria. Der er Nogen i Forværelset. (sagte.) Om det saa var et Kanonskud — i dette Øieblik hørte De det ikke. (gaaer ud.)

Adelaide. Og Comtessen, som venter paa Dig?

Frederik. Venter paa mig! Jeg har ikke seet hende i Dag! Hun lod mig bede at vente et Øieblik, og af bare Længsel efter at komme hjem til Dig, løb jeg min Vei inden jeg kunde faae hende i Tale.

Adelaide. Er det sandt?

Maria. Her er et Brev fra Comtessen til Herren.

Frederik. Er det til mig, saa læs Du det, Adelaide! havde det været til Dig, havde jeg læst det.

Adelaide. Det kan jeg lide! (læser sagte.)

Maria (til Adelaide). Deres Fætter er her.

Adelaide. Ham kan Du tale med.

Frederik. Det er et Ord.

Adelaide. Comtessen siger, at siden hun ikke havde den Fornøielse at see Dig i Morges, skriver hun for at indbyde Dig til at tage med hende i Comedien, og endskjønt det er sildigt, til at spise hos hende. Sig til Tjeneren at min Mand takker, men i Dag befinder han sig ikke vel.

Frederik. O, derved befinder jeg mig ypperligt.

Adelaide. Og i Morgen ville vi have den Fornøielse at gjøre hende en Formiddagsvisit.

Frederik. Og sig til Fætter, at min Kone har en Smule Hovedpine.

Adelaide. Ja, at jeg har en Smule Hovedpine.

Frederik. Ypperligt. Og sig til ham, at dersom han vilde gjøre os den Fornøielse at komme i Morgen, kan vi tage med hverandre til Comtessen — (Maria gaaer.) Lad nu Nogen komme og tale imod Skinsyge imellem Ægtefolk — O, Skinsygen er ikke andet end en uhyre Kjærlighed; den gjør ulykkelig naar kun den ene føler den — men føle begge den — o saa er den en Lykfalighed —

Adelaide. En uhyre Lykfalighed —

Frederik. Som vor, Adelaide!

Adelaide. Ja, som vor! o vi lykkelige Skinsyge!

Kiøbenhavn 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

En Nattegjæst.

Vaudeville-Spog i een Act, efter Lockroy og Anicet omarbeidet af Th. Overskou.

Personerne.

Smith, Comptorist. . . . . Hr Phister.
En Herre. . . . . — Pætges.

(Handlingen foregaaer i Kjøbenhavn hos Smith).

(Et lidet, meget simpelt Værelse for en Ungkarl. I Midten af Baggrunden er et meget stort Vindue, hvorigjennem man ganske kan see et aabent Vindue i Huset, som ligger ligeoverfor. Paa venstre Side af Vinduet og Tilskuerne, langs med Væggen og en Smule skraa, staaer en Seng, hvis Hovedgjærde vender op mod Vinduet; den er forsynet med Hovedpude, Madrasser, Tæppe og Lagener. Sengegardinet er ganske simpelt trukket igjennem en stor Ring, som hænger i Loftet, og hvorigjennem det gaaer ned for Hovedet og Fodenden. Der er kun een Gardin for Vinduet og det er kastet heelt til høire Side, hvor det holdes fast af en Snor. Foran Døren, ved første Coulisse, paa venstre Side, staaer en Servante, hvorpaa findes et Vadstefad med Kande; ovenover hænger et lidet Speil. Imellem Servanten og Døren hænger, paa en Krog, en grøn Hue; foran Servanten staaer en stor Lænestol. Paa høire Side af Vinduet, i Baggrunden, er en Dør med Regle og Laas; den gaaer ud til Gangen. I første Coulisse er en lav Kakkelovn, hvori der er Ild. Foran ligger Ildtang, Ildskuffe og Puster; ved Siden tre Stykker Brænde. Paa Kakkelovnen staaer en Stage med et skuket Vorlys; ved Siden af den, hen imod Døren, hænger et Vidskeklæde paa en Krog; ovenover det er et Varmebækken ophængt. Foran Kakkelovnen staaer et lille firkantet Skriveborð, hvorover der ligger et Tæppe. Imellem dette Bord og Kakkelovnen er sat en stor Lænestol, over hvilken er kastet en Frakke. Paa Skriveboedet findes en Stage, med et skuket Vorlys, en Gabedørsnøgle, et couleurt Lommetørklæde, et Bundt Penne, en Stang Lak, en Penneknif, et fladt Uhrfouteral af Pap, hvori der stikker et Lommeuhr, en Tobakspibe med Træhoved, og en Blære, hvori der er Tobak. Ved Siden af Kakkelovnen, mod Tilskuerne, hænger en Meerskumspibe paa Væggen. I Vinduet paa den anden Side af Gaden sees, naar der kommer Lys i det Værelse, hvori det er, to couleurte Gardiner, som ere kastede til Siderne, og et Rullegardin af Cambridge, som hænger glat ned foran Gardinerne. Naar Tæppet gaaer op er kun Natlampen tændt. Theatret er halvmørkt og bliver ikke fuldkommen lyst inden Smith tænder Lys).

Første Scene.

Smith (alene. Han ligger i Sengen, med et Lommetørklæde om Hovedet. Man hører Banken paa det ligeoverfor liggende Huses Gabedør, paa følgende Maade: To godt adskilte Slag, derpaa Pause, atter tre temmelig svage Slag, og, efter en lidt længere Pause, et meget stærkt. Smith farer pludselig op af Søvne): Kom ind! (Pause) Hvad var det, der saadan jagede mig op af min gode Søvn? (To godt adskilte Slag). Naa, det er endnu det Menneske, som i en Times Tid har hamret for at komme ind — De skynde sig ikke med at lukke ham op — siden han begyndte at banke, har jeg faaet mig en Søvn, som — (et Slag, derpaa en Pause, efter den tre eller fire rask ovenpaa hverandre følgende Slag): Det kan ikke være langt borte — (fire til fem meget hurtigt efter hverandre følgende Slag, en Pause, der paa eet meget stærkt). Saadan, gode Ven, dygtigt! dygtigt! — geneer Dem ikke! (stærke og afmaalte Slag uden Afbrydelse). Aa! nei nu bliver det for galt! — det er ikke til at holde ud! (Slagene ophøre). Men han vil staae længe og dundre saadan paa? (To raske Slag, derpaa eet lidt efter, i hvilken Tact det bliver ved indtil Smith aabner Vinduet). Nei, nei! det er ikke til at holde ud! Man burde give den Karl Noget ned i Hovedet — Jeg har kastet mig halv paaklædt i Sengen, fordi jeg maatte lægge mig sildigt, og skal tidligt op, og saa — nei det er for galt! (springer, iført Benklæder, ud af Sengen, tager sine Tøfler paa og kaster sig i en kort, blomstret Sleprok, som ligger paa Sengen; derpaa tier han hen til Vinduet. I dette Øieblik ophøre Slagene). Accurat lige overfor! (Slagene begynde atter, tre og tre, meget hef igt; de blive ved indtil han trøbte Gang siger: Herre! Smith talende til et Menneske paa Gaden). Herre! Herre! De gjør et uforsvarligt Spektakel! Herre! (Bankningen ophører).

En Herre (udenfor). Hvem skriger: Herre?

Smith. Jeg skriger: Herre! — her, paa anden Sal. Skulde De ikke snart være færdig?

Herren. Hvad sagde De? Hvad er det, De vil have, Herre?

Smith. Hvad jeg vil have, Herre? — Jeg vil have, at De skal gaae stille og rolig ind, uden at vække Deres Naboer og Gjenboer; det vil jeg have.

Herren (vred). Vil De gjøre Nar af mig, Herre? Hvor tør De sige, at jeg skal gaae ind, naar de lade mig staae udenfor? De seer jo, at der er Ingen i Huset, som vil høre mig.

Smith. Saa skulde jeg næsten ikke tvivle om at Huset er blevet dødt. — Men vær rolig — en Smule Taalmodighed — giv Huset Tid til at komme paa Benene — det kommer nok — de vil nok høre Dem, naar De bare banker sagte. (lukker Vinduet og gaaer hastende fra det, for at forføie sig til Sengs). Jeg faaer da en ordentlig Snue af den Hamren. Hvad mon Klokken er? (tager Uhret paa Skriveborbet og gaaer hen til Natlampen). To — To om Morgenen! — Det er rart! Godt er det, at min Gjenboe har slaaet sig til Rolighed, saa at jeg igjen kan indhente, hvad jeg har forsømt at sove. (Han ordner sin Seng. Pause. Et Slag, et Mellemrum, derpaa to

meget hurtige Slag i et Mellemrum og efter det en Banken, som efterhaanden bliver stærkere, indtil Smith siger: Herre)! Aa, nu begynder det igjen (løber til Vinduet) Herre! (det bliver stille). Det siger jeg Dem, dersom De bliver ved at hamre den Dør saa ubarmhjertigt, saa henter jeg Assistenten.

Herren. Hent Fanden om De vil, men jeg vil hamre saalænge jeg har Lyst.

Smith (opbragt). Det har De ikke Lov til — nei, Herre! — Hvem er De?

Herren. Aa hvad kommer det Dem ved? Vil De bare lade mig have Roe.

Smith. Vil De bare lade mig have Roe; det er jo netop det, jeg har staaet og bedet Dem om i et heelt Qvarteer.

Herren. Men, for Fanden, De vil da vel ikke have, at jeg skal ligge paa Gaden i det Veir?

Smith. Veir? (rækker Haanden ud) Rigtigt — det øser Vande ned.

Herren. Naa, seer De det! (To Slag, et lille Øieblik, derpaa falde Slagene med den første mulige Hurtighed indtil „Qvad?").

Smith. Nei, nu bliver han reent besat; det er som Geværsalver! (skriger ud af Vinduet) Herre! De vil da blive ved at banke saaledes —

Herren (bliver ved at banke). Til der bliver lukket op.

Smith. Hvad? (Slagene ophøre).

Herren. Til der bliver lukket op. (Der bankes atter, saa hurtigt som muligt).

Smith. Det bestemmer mig — Herre! — min Herre! (Banken ophører). Vil De ikke vise mig det Venskab at trine op til mig?

Herren. Hvad behager?

Smith. Det er et Tilbud; det kan sagtens være værdt at høre paa. Jeg spørger, om De maaskee ikke lige saa gjerne kunde trine op til mig?

Herren. De tilbyder mig Huuslye?

Smith. Ja! Jeg kjender ikke videre til Dem, end efter det jeg har hørt; men det lader til at De er af et hidsigt Gemyt — De kunde maaskee blive ved at dundre hele Natten. Jeg vil meget heller see Dem sove i mit Værelse, end høre Dem banke til i Morgen tidlig.

Herren. Nu vel, min Herre! jeg veed ikke hvorfor jeg skulde afslaae Deres Tilbud.

Smith. Det veed jeg ikke heller.

Herren. Det er et Ord — jeg tager derimod. Tillad bare, at jeg forsøger endnu engang — (han banker to, tre Gange).

Smith (heftig). Nei, lad være! bank ikke mere, ellers lader jeg Dem blive hvor De er! Vie lidt! her har De min Gadedørsnøgle. (Han svøber Gadedørsnøglen, som ligger paa Bordet, ind i Lommetørklædet og kaster det ned paa Gaden). Gangen gaaer lige ud — Trappen er tilhøire — Luk Døren efter Dem. Jeg skal nok lyse Dem — paa anden Sal — (lukker Vinduet.) Det vil jeg dog heller, naar galt skal være. (medens han synger tager han Stagen, som staaer paa Bordet, og tænder Lyset ved Natlampen).

Mel. Liden Edderkop. Kuhlau.

For at have Fred her i Huset
Det Ubyre jeg op til mig taer —
Men min Gud! hvis han er beruset,
Jeg Spektaklet kun nærmere har.
Ak, hvis han storker
Omkring eller snorker —
Det har jeg glemt
Og det var dog slemt!

(talende) For jeg holder ikke af dette — (han snorker. Under Slutningen sætter han Lampen hen paa Servanten og aabner derpaa Døren for at lyse den Ubekjendte). Denne Vei — værsgod! (man hører den Ubekjendte snuble).

Herren. Men saa lys dog for mig.

Smith. Hold Dem godt ved Rækværket — saadan — herind!

Anden Scene.

Smith. Herren.

Herren (gaaer forbi Smith, som bliver staaende ved Døren, og holder sig, med en Mine, der viser at han er forbavset i sine egne Tanker, paa Tilskuernes venstre Side). Tak, min Herre! jeg maa sige, det er en prægtig Trappe, De har; den er godt indrettet til at brække Halsen paa. (han lægger Gadedørsnøglen paa Servanten).

Smith. Havde jeg vidst, at De kom, skulde jeg nok have havt Lys paa Trappen. (lægger Mærke til at Herren har ladet Døren staae aaben). Er der Nogen med Dem? (Herren rydder sin Hat og lægger den paa Servanten; sin Stok sætter han ved Siden af). Tør jeg spørge om der er Flere, siden De lader Døren staae aaben? (da han seer at Herren ikke hører ham, sætter han Lyset paa Bordet og lukker Døren; imidlertid aabner Herren Vinduet).

Herren (ved Vinduet). Netop ligeoverfor mit Vindue — det er godt, det er meget godt!

Smith (lukker Vinduet efter ham). Saa? De boer deroure paa anden Sal? Det lader til, de ikke ventede Dem hjem hos Dem?

Herren (ved sig selv). Det er høist forunderligt!

Smith. Hvad?

Herren. Denne Hændelse.

Smith. Naa, at jeg bad Dem op til mig?

Herren (uden at høre hvad Smith siger). De lukke mig ikke op! — Min Herre! troer De, at de har hørt mig?

Smith. Maa jeg spørge, skulde det være Deres Alvor?

Herren. Paa den Maade, min Herre! har de ladet mig staae udenfor med Villie. De har ikke villet have mig ind — de have havt deres Fornøielse af at lade mig gaae paa Gaden — og i saadan en afskyelig Nat. Troer De det Samme?

Smith. Naar jeg skal sige min oprigtige

Mening — (han lægger Mærke til at Herren er gjennemvaad og at Vandet løber ned paa Gulvet). Men bevares, min gode Mand! De driver jo! (tager Vidskelædet, som hænger ved Kakkelovnen).

Herren (ved sig selv). At lade mig staae udenfor — negte mig at komme ind i Huset? (Smith har tørret Vandet op; Herren mærker det ikke strax). De har gjættet, at det var mig. (til Smith) Hvad er det, De tager Dem for? (gaaer over paa Tilskuernes høire Side).

Smith (følger efter hans Skridt med Vidskelædet). Ingenting — jeg lod feie Gulv i Morges — og see, hvor det nu flyder —

Herren. Ja, det øser Vande ned! (gaaer over paa venstre Side, hvor Smith nylig har tørt op, og gjør en Bevægelse, hvorved Vandet flyder ned af hans Frakke).

Smith (bliver ved at tørre op). Aa, nei see nu — (tryder efter ham).

Herren. Jeg synes, det Menneske er saa krybende. (gjør atter nogle Skridt tilvenstre).

Smith (utaalmodig). Aa see — nei, det vil jeg opgive! (kaster Vidskelædet hen i den Krog, hvor han tog det, sætter sig i Lænestolen og tager Pusteren. Imidlertid synes Herren at gruble, derpaa gaaer han til Vinduet).

Herren (seer igjennem Ruderne). Ingen rører sig ovre hos mig — mørkt som i Graven.

Smith (puster). Nu skal De faae Ild.

Herren. Jeg er saa opbragt —

Smith. Jeg puster til alt hvad jeg kan.

Herren (i sine egne Tanker, ved Vinduet). Det er godt! (ved sig selv) Hun sover dog ellers saa let og det er umuligt — Hvad skal jeg troe? hvad skal jeg tænke? (spadserer omkring i heftig Bevægelse).

Smith. Mon han saaledes vil traske frem og tilbage hele Natten? (til Herren) Hør, min Herre —

Herren (standser). Hvad sagde De?

Smith. Veed De hvad? Det brænder deiligt i Kakkelovnen — Jeg seer paa mit Uhr at Klokken er halv tre — jeg synes, det kunde være rart om vi nu kom til at sove, hvad?

Herren (talende ved sig selv, idet han tager sin Frakke af). Sove? (lægger Frakken over Sengen.) Jo, det har jeg nok Lyst til! (han forsøger at trække sine Støvler af ved Hjælp af Lænestolen, som staaer ved Servanten.) Er det muligt at jeg kan — (lægger Sengetøyet tilbage, som om han vilde gaae i Seng). Herre! har De en Støvlekneegt?

Smith (vender sig om). Hvad er det han gjør? (løber hen til ham.) Om Forladelse! jeg er vant til at ligge alene.

Herren. Og De har ikke mere end een Seng?

Smith. Nei! — De finder maaskee, at Leiligheden er ikke god nok? — Ja, ja, naar De ikke synes om den som den er, saa —

Herren (uden at høre paa ham). Ikke lukke mig op!

Smith (utaalmodig). Naa, naa! lad os nu komme til at lægge os og see til at vi komme ud af det med hinanden paa en peen Maade — hvis det er muligt. See her, der er en Lænestol, hvori man kan sidde meget godt een Nat. (viser ham Lænestolen paa Tilskuernes høire Side.) De skal see, der sover De prægtigt.

Herren (gaaer hen til Lænestolen ved Bordet og prøver den.) O ja!

Smith (ordner sin Hovedpude). God Nat! (tager Herrens Frakke af Sengen og lægger den i en Klump paa Gulvet imellem Servanten og Cabinetsdøren).

Herren (efter et Øiebliks Tausshed). Kan De ikke laane mig Noget til at lægge over mine Skuldre?

Smith (lader som han ikke hørte det). God Nat! (Herren faaer Øie paa Smiths Frakke, som hænger paa Ryggen af Lænestolen, hvori han sidder, og tager den paa uden at sige et Ord; Smith løber hen til ham). Om Forladelse — De tager feil — det er min Frakke.

Herren. Min er drivvaad.

Smith. Derfor er det da ikke sagt, at De skal tage min.

Herren (tager Ærmerne paa). De er dog vel ikke bange for at jeg skal sidde og slide den op her i Lænestolen?

Smith. Nei — lad det være — den bliver tre Gange for vid til mig. (Herren sætter sig). Aa, han beholder den paa — Oh! læg ikke Armene overkors, saa revner den i alle Ekker og Kanter — tag Dem iagt med den. (ved sig selv, idet han gaaer tilbage til Sengen). Hm! hm! jeg begynder at fortryde at jeg inviterede det Menneske — Lad gaae! det er jo da kun en Nat — (tager sin Sloprok af og lægger sig.) Herre! vil De slukke Lyset — jeg kan ikke sove, naar der er saa lyst i Værelset. (Et Øiebliks Tausshed).

Herren (i Lænestolen). De er Ungkarl, Herr —

Smith. Ja — har De kanskee Noget imod det?

Herren (farer op og begynder at spadsere frem og tilbage). Paa ingen Maade! — Ungkarl! o hvilken Lykke der hviler i dette ene Ord! Ungkarl — det vil sige: fri, uafhængig, tilfreds, uden Sorger, uden Kummerie — Ungkarl! — De er lykkelig, min Herre! De er fuldkommen lykkelig medens andre —

Smith. Om Forladelse — dersom det skulde være Dem muligt at lade være at trampe saadan i Gulvet, vilde det være mig særdeles behageligt. De vækker Folkene, som boe nedenunder, og i forrige Uge flyttede just en ung Dame ind paa første Sal.

Herren. De har Ret — det kommer af — jeg — aa, mine Been gaae uden at jeg selv veed af det. (tager Lænestolen, der staaer ved Kakkelovnen, som om han vilde sætte sig i den, men støder den meget stærkt mod Gulvet).

Smith. Saa, nu slaaer han mig Meublerne i Stykker — see Dem dog for — (der bankes i Loftet nedenunder).

Mel.: Jeg søger min Morbroer Marcel.

Nu Damen paa Benene kom —
Jeg skeer en Ulykke — aa støi dog ikke!
Hun beer med sit Kosteskaft om,
At De vil anstændigt Dem skikke.

Herren (gaaer heftig frem og tilbage).
Ak, aldrig var før mig en Nat saa fatal —
Jeg tænker og tænker og det gjør mig gal!

Smith (sætter sig op i Sengen; i en bydende Tone).
Lad være med den Tanken, naar den gjør Allarm!
Sov, Herre! paa Timen! — nu faaer De mig varm!

Herren (sætter sig).
Tilgiv! bliv ei hidsig! nu sover jeg jo.

Smith (lægger sig).
Huft, De er kun her for at jeg kan faae Ro!

Herren (farer op og stamper i Gulvet)
Hun ikke min Høvn skal undsly!

Smith (farer overende i Sengen).
Hør, Herre! — jeg vil ei hae meer Spektakel!
(der bankes nedenunder.)
Nu banker Madammen paa ny!
Gud hjælpe mig søvnløse Stakkel!

Herren (træder hen foran ham).
Siig hvorfor hun ikke har lukket mig ind;
Forjag blot den Tvivl, som oprører mit Sind!
(stamper i Gulvet.)

Smith (bonlig).
Lad være at trampe! — vist Grunden kun var,
De sover saa rædsomt uroligt, min Faer!
(der bankes atter nedenunder.)
Hun banker i Loftet, som hun var besat.

Herren (som har sat sig paa Stolen).
Jeg sover.

Smith
Sluk Lyset!

Herren.
Vær rolig!

Begge.
God Nat!

Herren (som er aldeles fordybet i sin Idee, reiser sig, gaaer hen til Vinduet og lukker det heelt op).
Jeg vil dog see —

Smith. Hm — hm! for Pokker! hu! hvor her er koldt.

Herren (som staaer ved Vinduet, ved sig selv).
Her vil jeg tilbringe Natten.

Smith (som ikke kan see ham). Herre! — aa gjør mig den Fornøielse at lægge Noget paa mig — jeg troer, jeg har faaet Koldfebren. Herre! — naa — hvor er han henne? (boier sig ud over Sengen og seer Herren ved Vinduet). Ah, han har lukket Vinduet op.

Herren Det er en nederdrægtig Kakkelovn, De har.

Smith (vred). Vil De strax paa Timen lukke Vinduet!

Herren. Man kan jo ikke see her.

Smith. Men det blæser paa mig, jeg bliver hæs.

Herren. Jeg kan ikke holde den Røg ud!

Smith (lægger sig paa Knæ i Sengen; ude af sig selv). Hør, skal jeg op til Dem? — skal jeg til at bruge Magt?

Herren (lukker Vinduet). O, min Herre — Gud bevares, dersom det generer Dem paa mindste Maade — De behøver kun at siae et Ord — Jeg har lukket det — De har jo Lov at have Deres Villie — det er Deres Huus.

Smtih (beroligende sig). Naa, det kan jeg finde mig i! (lægger sig igien.)

Herren. De har modtaget mig med Gjæstfrihed —

Smith Ja — det var ogsaa et prægtigt Indfald af mia.

Herren. Jeg veed at vurdere Deres Artighed og vil med største Fornøielse efterkomme ethvert af Deres Ønsker — De er hjemme og har kun at befale.

Smith. Det er godt. (sagte.) Naar han bare vilde holde op at paastaare.

Herren (som igien har sat sig; efter et Øieblits Tausbed). Har De boet længe her i Gaden? (Smith vender sig om for ikke at svare; Herren gjentager høiere.) Herre! har De boet længe her i Gaden?

Smith (ærgerlig). Ja!

Herren (gaaer hurtigt hen til Sengens Hovedgjærde og slaaer Gardinet tilside). De har boet her længe? Saa kjender De formodentlig alle dem, som boe i den? Tænk Dem, min Herre! (slaaer heftig paa Sengebrættet); thi jeg maa fortælle Dem min hele Historie; mit Hjerte er fuldt, det maa have Luft; desuden kan De maaskee give mig et godt Raad. Tænk Dem — (slaaer atter paa Sengebrættet).

Smith (reiser sig). Aa, bie et Øieblik.

Herren. Hvad vil De gjøre?

Smith (staaer op). Jeg vil staae op — det bliver nok det Bedste.

Mel.: Un petit blanc, que j'aime.

Herren.
Hvad? De staaer op, min Kjære!
Før De rigtigt har Dem lagt?

Smith.
Det kan ei ander være;
Det Par Ord, De har sagt,
Har m'n Seng næsten flakt.

Herren (heftig).
Naar jeg min Qval fortæller,
Knuser jeg Alt ifleng!

Smith (som tager sin Sloprok paa).
Ak saa knuus mig dog heller
End min Værtindes Seng.

Smith.
Han gjør mig Ho'det kruset;
Men jeg her ham døie maa!
Jager jeg ham af Huset,
Hamrer han atter paa.

Herren.
Vreden har mig berust,
Jeg troer det blier bedst at gaae;
Jeg maa strax ind i Huset,
Døren jeg ind vil slaae!

Herren (sætter sig i Lænestolen ved Bordet).
Men Natten snart har Ende —
Kom og hold mig lidt med Snak

Smith (som har stoppet Piben, der ligger paa Bordet).
Jeg vil min Pibe tænde;
Tiden gaaer ved Tobak!
(byder ham Tobakspungen og peger paa Meerschums-Piben).
Ryger De?

Herren (tager Pungen og vil putte den i Lommen).
Mange Tak!

Smith (griber ham om Armen).
Nei, De skal Piben stoppe —
Har De forstaaet mig nu?

Herren (kaster i Harme Pungen paa Gulvet og træder paa den).
Hør, var jeg kun deroppe!

Smith (fortvivlet).
Aa — der gik den itu!

Smith (samler Tobakken op).
Han gjør mig Ho'det kruset;
Men jeg her ham døie maa!
Jager jeg ham af Huset,
Hamrer han atter paa!

Herren.
Vreden har mig berusет;
Jeg troer, det blier bedst at gaae!
Jeg maa strax ind i Huset,
Døren jeg ind vil slaae!
(Herren begynder at gaae frem og tilbage i heftig Bevægelse).

Smith. Lad os see engang; maaskee jeg døier ham bedre, naar vi faaer en Passiar ved Kakkelovnen. (under disse Ord sætter han Natbordet ligesor Servanten, men lidt bort fra den; derpaa løser han Tørklædet af Hovedet og tager den grøste Hue paa). Lad os nu sætte os ned. (han bærer Lænestolen, som stod ved hans Seng, hen til Skrivebordet).

Herren. Herre! jeg —

Smith. Lad os sætte os ned og skaddre lidt — (de sætte sig: Herren i Lænestolen, som staaer imellem Bordet og Kakkelovnen, Smith paa den, han bragte. Det lille Bord afskiller dem). Saa, nu kan vi da faae en fornøielig Nat. Jeg er bleven saa vaagen som et Egern. — Naa, hvad skulle vi saa tale om?

Herren (tager mastinmæssigt Stagen, som staaer paa Kakkelovnen). Ak, min Herre! (han tænder Lyset ved det, som staaer paa Skrivebordet og sætter det ved Siden af det andet Lys.) jeg vilde give 100 Rbd. til at det var lyst.

Smith. Bitterdød! det vilde jeg med! (han slukker det Lys, Herren har tændt; imidlertid bukker Herren sig og lægger et Stykke Brænde i Kakkelovnen.) De lægger i Kakkelovnen?

Herren. Som jeg sagde Dem, min Herre! jeg er gift.

Smith. Nei, det har De ikke sagt et Ord om, — men det er det samme.

Herren. Mit Ægteskab er et Inclinations-Giftermaal. De Tildragelser, som foranledigede det, — de Tildragelser, som have fulgt mig i det, ere ligesaa overraskende som dramatiske.

Smith. Naar det nu er forbi, skulde vi da ikke tage os en lille, men rolig Slummer? hvad?

Herren. De har en nederdrægtig Røg.

Smith. Aa, aldrig uden jeg har Ild paa. (Herren gaaer hen og aabner Vinduet). Jeg kunde jo beklage mig for min Vertinde, men saa er jeg bange for, at det falder hende ind at lægge paa. — Naa, De var ved Deres Giftermaal.

Herren (sætter sig atter ned). Ja, — et Fjerdingaar efter —

Smith. Ah, vi springe over Tildragelserne? — det kan jeg lide.

Herren. Vi komme tilbage til dem. — Kjender De Møllen?

Smith. Ja, hvilken Mølle?

Herren. En By i det Lauenborgske.

Smith. Naa, den Mølle? Nei, men jeg har hørt meget tale om en vis Uglspil fra Møllen.

Herren. Ham kjender jeg ikke; jeg har aldrig boet i Møllen — men, min Herre! dog ligger Møllen som en Mølleskeen paa min Sjel — jeg havde et Eventyr der — naa! (tænder mastinmæssigt Lyset.) bort med denne mørke Erindring!

Smith. Rigtig! lad os nu kun blive ved Lyset. (puster Lyset ud, imidlertid lægger Herren et Stykke Brænde i Kakkelovnen). De lægger i Kakkelovnen?

Herren. Fremfor Alt maa De vide, min Kone — jeg veed ikke om jeg har fortalt Dem, jeg er gift?

Smith. Jo, jo! bliv kun ved!

Herren. Fra sine spæde Aar havde hun et Hjerte — som hun har endnu — frygteligt følsomt, saa heftigt, at min Svigerfader pleiede at sige: min Datter er min salig Kone — hans Kone var fra Lolland — hun har voldet ham mange Sorger; — men lad os springe over min Svigerfaders Ulykker.

Smith. Ja, lad os det — spring De kun — spring De kun —

Herren. Da jeg første Gang saae min Kone —

Smith (sagte). Der er ikke den mindste ordentlige Gang i hans Ideer.

Herren. Ah, min Herre! det skulde have bragt mig til Eftertanke — hun interesserede sig allerede for en vis Person — min Kone har en levende Interesse for Alt.

Smith. Død og Plage! — nu seer jeg hvordan det hænger sammen — De fik en Bule i Panden.

Herren. Hvad forstaaer De ved en Bule, min Herre?

Smith. Ingenting — jeg sagde — (meget venlig.) Naa, vi bleve staaende ved en vis Person — det kjølede vel Deres Kjærlighed noget?

Herren. Det forstaaer De Dem ikke paa, min Herre! Hindringer oppuste netop den vilde Flamme — (tænder maskinmæssigt Lyset.) De tænde — De tænde —

Smith. Ja, ja — De tænder — men det er strax forbi. (skuffer Lyset; Herren lægger atter et Stykke Brænde i Kakkelovnen.) De lægger i Kakkelovnen?

Herren. Min Medbeiler tog bort i tre Dage —

Smith. Aa, i tre Dage — det var dumt gjort af ham. Jeg tog ogsaa engang fra min Kjæreste i tre Dage — ja, det er en Historie, som — men bliv ved —

Herren. Jeg saae, det var en Kloddrian — jeg stak ham ud; samme Aften, som han kom tilbage blev jeg forlovet med min Kone, — hun havde glemt ham — kort efter bleve vi gifte.

Smith (glad). Gud skee Lov! (han har, mekens han ryger, lagt Pibehovedet paa Bordet; Herren har, forbavet i sin Idee, taget fat paa det; det gaaer af Roret og Herren er just i Begreb med at lægge det i Kakkelovnen, da Smith, som forundrer sig over at Piben ikke giver Rog, vender sig om.) Stop, det er mit Pibehoved, Herre! — der er Ild i, De behøver aldeles ikke at tænde det — Om Forladelse! (tager Pibehovedet fra ham og lægger det og Roret hen paa Servanten.) Det er en mærkelig Lyst det Menneske har til at lægge i Kakkelovnen — skulde han maaske være Fyrbøder? (sætter sig igjen).

Herren. Men, min Herre! det ulykkeligste ved denne Hændelse er, at jeg ikke har seet min Medbeiler. Havde jeg seet ham — det havde ikke været mig nok at stikke ham ud — nei, jeg havde knust ham. (han har taget fat paa Pennebundtet og støder det heftig mod Bordet).

Smith. Død og Plage! De har Lykken med Dem naar De knuser! (seer paa sine Penne og lægger dem længer bort paa Bordet).

Herren. Det er ikke fordi jeg har Aarsag til at være bange for ham — hverken for ham eller for nogen Anden, men fordi der saa havde været Een mindre, der kunde forstyrre min Rolighed; (han faaer fat paa en Stang Lak); thi De indseer vel, at med mit Gemyt, med min Kones Gemyt — o, jeg er aldrig rolig.

Smith (tager fat i den ene Ende af Lakket). Om Forladelse!

Herren (med et heftigt Ryk i Lakket). Aldrig! (Lakstangen brækkes over.) De seer saa rød ud, min Herre!

Smith. Ja, jeg veed ikke om det er for den levende Interesse, jeg føler ved Deres Fortælling eller af Utaalmodighed efter Enden paa den, men — Heden springer ud af mig.

Herren. Jeg var i Møllen —

Smith. I Møllen — ? — naa, vi begynde for fra — det er godt!

Herren. Jeg havde Forretninger der — Familieforretninger — jeg behøver vel ikke at gjøre Dem Regnskab for hvori de bestod?

Smith. Paa ingen Maade.

Herren (ivrig). Hvorfor kan vi da ikke springe den Historie over?

Smith (ligesaa ivrig). Ja, hvorfor kan vi ikke det? vi springe den over.

Herren. Det gjør vi!

Smith (rækker ham Haanden). Tak!

Herren. Nu har jeg været i Korsør — Familieforretninger —

Smith. Som jeg ikke fordrer Regnskab for.

Herren. Godt, min Ven! Da jeg havde faaet dem i Orden, skriver jeg min Kone til for at melde hende min Ankomst. Jeg bad en gammel Ven — det vil sige, en Ven, som var gammel, at tage Brevet med — (tager Pennekniven og understøtter sit Gebærdespil med.) men tænk Dem mit Uheld —

Smith (lister Kniven fra ham og lægger den tilside). Hvad? De havde Uheld?

Herren. Jeg taaer Dagen efter at vide — (tager i Tanker Uhret.) at Manden, som var Landskabsmaler, reiser paa Kunsten — gaaer til Fods — (holder i Kjeden og lader Uhret svinge rundt.) tager Veien over Vordingborg — og løber rundt om i Landet —

Smith (tager Uhret). Om Forladelse — det er mit Uhr, De lader løbe rundt. (lægger det paa Kanten af Bordet).

Herren. Har jeg ikke Ærgrelse paa alle Kanter? Hvad? (slaaer ham paa Skuldren). Kan De negte det?

Smith (springer i Veiret). Nei!

Herren. Jeg blev utaalmodig — jeg tog bort, for at komme før Brevet. (tager en Papirkniv af Elfenbeen). Jeg kaster mig i Diligencen, men Diligencen varter — jeg kommer først hertil i Nat — er det til min Ulykke? jeg veed det ikke. Jeg spørger Dem, er det til min Ulykke? (knæller Kniven over).

Smith (reiser sig, ude af sig selv). Nei, men til m i n! De knækker og brækker mig alting itu! det er jeg kjed af.

Herren. Om Forladelse; jeg tilstaaer Dem, mit Sind er sat i Oprør af visse sorte Ahnelser — Jeg har havt en Drøm —

Smith (sætter sig atter i Fortvivlelse). Saa, nu skal jeg da ogsaa have hans Drøm.

Herren. Men — for at blive ved Historien — jeg kommer her for en Time siden.

Smith. Oh, det er mere end en Time.

Herren. Det kan være ligegodt! jeg iler til min Kone, som jeg vilde gjøre mig en Glæde af at overraske; hun pleier altid at gaae sildig til Sengs — jeg banker — og —

Smith (hurtigt). Og — jeg veed Resten! (reiser sig.) Naa, Deres Historie har fornøiet mig — De har en særdeles behagelig Maade at fortælle paa. Den er ude, ikke sandt? (han gaaer forbi Bordet og staaer ved Kakkelovnen, medens Herren gaaer hen paa hans Plads, dog uden at sætte sig.) Om jeg varmede min Seng en Smule? Aa, det kunde gjøre saa godt. (han tager Varmebækkenet og lægger Glober deri).

Herren. Tillad at —

Smith (i en munter Tone). Ha! ha! ha! De kommer hjem for at overraske — De er en løierlig Fyr. Hvor gammel er De?

Herren. Fem og tredive Aar.

Smith. Jeg troede De var meget ældre. Men veed De hvad, min Ven? De er noget eenfoldig af Deres Alder — De maatte vente at —

Herren (heftig). Hvad? De troer at min Kone —

Smith. Jøsses! jeg vil gjøre min Ed for hende. Ellers har jeg — jeg selv, min Herre! været i samme Situation, fordi jeg har været ligesaa eenfoldig som De.

Herren. Virkelig?

Smith. Den Historie skal jeg fortælle Dem i Morgen tidlig — (gaaer forbi Herren for at varme sin Seng.) Jeg skal sige Dem, jeg har noget Skriverie, og jeg skal være ved mit Arbeide Klokken 9.

Herren (gaaer bagefter ham). Hvad? og De er endnu ikke gaaet til Sengs? men, Du gode Gud! hvorfor sover De ikke? De kunde jo ligge i Deres gode Roe —

Smith (varmer Sengen). Seer De, jeg blev forliebt i en ung Pige og var endogsaa saa taabelig at ville gifte mig med hende — for jeg var dum nok til at troe, at hun var forgabet i mig — Men saa gjør jeg en Reise i tre Dage — ligesom den viise Person, De talte om; thi vore Historier ligne hinanden paa et Haar — det er løierligt nok — jeg kunde endogsaa fortælle Dem — men det vilde føre os for dybt ind i Discoursen — Naa, jeg var borte i tre Dage — kun i tre Dage — jeg kommer hjem, og saa har en Hans Qvast stukket mig ud. De kan ikke begribe, at det var muligt, men det var muligt. Jeg kommer om Aftenen, jeg har ikke underrettet hende om at jeg kommer — for saa dum var jeg; jeg banker paa og — jeg maa staae udenfor. (putter Haanden i Sengen.) Oh, jeg brændte mig!

Herren. Ogsaa De?

(gaaer grublende ned i Forgrunden tilhøire).

Smith. Ogsaa jeg — ogsaa jeg. Jeg gik min Vei, for jeg er ikke den Mand, der lader min Brede gaae ud over en Gadedør — (Herren har vendt ham Ryggen.) Herre! (Herren vender sig om.) Det var ingen Stikpille til Dem — (han gaaer fra Sengen hen til Herren). Men da jeg vilde kaste det sidste Blik, fuldt af nedrig Foragt, op til Gjenstanden for min Lidenskab, saae jeg at der var Lys i hendes Værelse. (i dette Øieblik sees Lys i Værelset ligeoverfor).

Herren. Hos hende?

Smith. I hendes Værelse, sagde jeg. Og tænk Dem — (man seer paa Nullegardinet Skyggen af et Fruentimmer, som taler med et Mandfolk.) jeg seer paa Nullegardinet — hvad troer De? et chinesisk Skyggespil — et Mandfolk og et Fruentimmer — jeg maa sige, disse Skygger satte mig i en saadan Skræk, at jeg uvilkaarligt raabte —

Herren (som har vendt sig og kastet Øiet ud af Vinduet). Hvad seer jeg?

Smith (ivrig). Rigtig! — men — (seer at Herren er borte.) Hvor blev han af? (seer at han staaer som forstenet; skrigende.) Hvad er det?

Herren. Der er Lys hos min Kone!

Smith. Bah!

Herren. Og to Skygger —

Smith. Chinesiske?

Herren. De — (de to Skygger boie sig imod hinanden.) Ah!

Smith. Accurat ligesom jeg saae mine! (Skyggerne fjerne sig med Lyset).

Herren (synker ned i den Lænestol, hvori Smith sad ved Bordet.) Ah — ah — jeg faaer ondt — jeg besvimer!

Smith (ved sig selv, leende, uden at see ham.) Accurat ligesom jeg saae mine! (sætter sig paa Varmebækkenet, der er blevet staaende i Sengen, men springer hurtigt op.) Aa, der er gaaet Ild i Sengen!

Herren (med svag Stemme). Vand! Vand!

Smith. Brand! — Vand! (tager Vandkanden.) Ja, her er Vand! (slaaer alt Vandet i Sengen, for at slukke Ilden.) her er Vand! — saa, nu svømmer det Hele — hvad vil Pigen sige i Morgen? (til Herren.) Naa, seer det ikke net ud? hvad?

Herren. Giv mig Vand!

Smith. Jeg har ikke Vand; det ligger altsammen i Sengen.

Herren. Et Glas Vand! (Smith tager i sin Bestyrelse Natlampen, som brænder, og løber hen til ham, som for at byde ham den; Herren reiser sig og farer omkring i Raserie.) Hvor er der Noget, jeg kan gjøre Skade med? et Gevær, en Kniv, en Steen? (griber Noget paa Bordet og kaster det mod Vinduet ligeoverfor; man hører en Rude gaae i Stykker).

Smith (løber til Vinduet). Hvad var det, De der kastede ud?

Herren (gaaer over til venstre Side.) De ere borte, de Elendige!

Smith (løber hen til Bordet). Hvad var det, De kastede ud?

Herren. De Elen— Hvad? — det veed jeg ikke — Noget, der laae paa Bordet.

Smith (gaaer atter hen til Bordet.) Det var mit Uhr!

Herren. Jeg skal knuse dem —

Smith (tager ham om Armen.) Men det er mit Uhr, De har knust.

Herren. Naa, og hvad er det saa mere? hvad kan jeg gjøre ved det? Deres Uhr? For Fanden, der har De mit. — Ah, de skal ikke undgaae mig.

Smith (seer paa Herrens Uhr.) Hvad skal jeg med den Stegevender?

Herren. Herre! jeg bliver frygtelig!

Smith. Det kan nok være; men først maa De skaffe mig mit Uhr — den Dingst vil jeg ikke have. (lægger Uhret paa Bordet).

Herren. De skal høre tale om mig. (iler til Dør n).

Smith (kandser ham). Hvor vil De hen?

Herren. Hvor jeg vil hen? — han spørger hvor jeg vil hen! — Dræbe, knuse —

Smith (holder paa ham). Mit Uhr — vil De komme med mit Uhr?

Herren. Slip mig! min Vrede maa have Luft! De veed ikke hvad De gjør ved at holde mig tilbage — naar jeg bliver rasende - kan jeg dræbe et Menneske — mig ligegodt hvem det er.

Smith (slipper ham hurtigt og giver ham Nøglen, som ligger paa Servanten). Der er min Gadedørsnøgle!

Mel.: Galopade af „Phantasiens Ø" 2den Act.

Herren (hæver triumferende Nøglen).
Ha! snart Havn jeg faaer!

Smith (sagte).
Gud ske Lov, han gaaer!

Smith.
Thi det var for mig en forfærdelig Nat!

Herren.
Jeg myrder den Knægt, hvis jeg faaer ham fat!

Herren (tager ham om Skulder n).
Jeg vil rolig blamere dem begge To!

Smith.
Ja blameer, naar jeg bare faaer Natteroe!

Herren (omfavner ham).
Vi sees ei iajen!

Smith.
Mange Tak, min Ven!

Smith (sagte).
Derover jeg sørger mig ikke ihjel!

Herren.
Jeg siger Dem hermed et evigt Farvel!

Herren.
Men aldrig min Herre! De glemme mig maae!

Smith.
Nei, det kan De bande med Rolighed paa!

Begge.
I et stivt Qvarteer,
Eller noget meer,
Vi To som i Buur med hinanden var fat,
Derfor, inden vi skilles, tillade mig at
Jeg siger saa mange Tak for i Nat!
(Herren iler ud).

Tredie Scene.

Smith (alene). Hu! hvilket Satans Menneske! — der vil blive et Spektakel! — Nu banker han ikke mere — han spænder Døren ind! — Naa! det har været en rar Nat! Naar jeg tænker paa, at jeg lukkede ham ind bare for at sove i Roe! Jo, det opnaaede jeg ogsaa! Jeg maa sige, jeg havde faaet fat paa det behageligste Menneske af Verden! Ja, ja! jeg b'ev da endelig af med ham, og dersom han skal komme mere inden mine Døre, saa — (Herren træder ind.) Aa, der har jeg ham igjen!

Fjerde Scene.

Smith. Herren.
(Det begynder at dages.)

Herren (rækker Smith Gadedørsnøglen, som er vredet ttu). Herre! hvad har De kommen i Deres Nøgle? — den kan ikke lukke op.

Smith (tager Nøglen). Tak skal De have! Jeg aav Dem en Gadedørsnøgle og faaer en Proptrækker igjen, (han lægger Nøglen paa Bordet og ryster Herren heftigt ved Armen). Men jeg troede, at jeg havde sagt Dem Farvel for evig. Jeg kan ikke mere taale at see Dem; det ajer mig ondt at jeg nogensinde har seet Dem — Deres usalige Træk ville altid være indgravede her — og, reent ud sagt, jeg var besat af en ond Aand, da jeg aabnede Dem dette til natlig Lykke indviede Tempel.

Herren. Giv mig en anden Nøgle!

Smith (skrigende). Gaae Deres Vei!

Herren. En anden Nøgle!

Smith (skriger endnu stærkere). Gaae Deres Vei!

Herren. Hvorban? hvilken Vei? her er jo lukket — Har De maaskee ifinde at holde paa mig, min Herre?

Smith. Hvad? hvad sagde De der? — Holde paa Dem? — Jo vist! — Dersom vi ikke vare paa anden Sal og var jeg den Stærkeste, saa havde De for længe siden været paa Gaden, gode Ven.

Herren. Saa frem med en Nøgle.

Smith. Lykkeligviis ligger der endnu een derinde — Jeg opoffrer den for Dem — Holde paa Dem?

Mel.: Galopade af „Phantasiens Ø" 1ste Act. Hartmann.

Hvis jeg lod Dem ei gaae, var jeg reent desperat;
De har gjort mig en ædsom ulidelig Nat!

Herren.
Hvis De længer med Snak driver Tiden mig hen,
Hør, saa vanker der Hug, min gode Ven!

Smith (rasende).
Død og Liv! nei, det er altfor galt,
Staaer De, skriger jeg Gevalt!
Herren (rasende).
Nøglen hid, det ellers gaaer Dem galt,
Thi nu bruger jeg Gevalt!
Smith (vrider Hænderne),
Herregud! gid jeg dog aldrig Dem havde seet!
Herren (seer med indædt Harme mod Vinduet).
Jeg staaer her medens jeg der blier beleet!
Smith.
Naa, De skal da faae Nøglen, min kjæreste Ven!
Men gaae saa Deres Vei og kom aldrig igjen!
Herren (heftig).
Jeg skal gaa, jeg skal gaa, jeg skal gaa,
men o vee!
Snart et frygteligt Skuespil De vil see!
Smith (ved sig selv).
Han har Meubler, Effecter og Gulvet spoleert,
Spildt min Natteroe, ja, min Person molesteert,
Og han troer at jeg ikke vil lade ham gaae?!
(skrigende.)
O, min Herre! De strax skal Nøglen faae!
Herren (ved sig selv).
Ak, jeg fordum var lykkelig, fri, æstimeert,
Ak og nu staaer jeg sønderknust, haanet, blameert,
Men bie lidt, snart min Hævn skal dem græseligt naae!
(skrigende.)
Naa, min Herre! saa lad mig Nøglen faae!
(Smith løber ind i Cabinettet).

Femte Scene.

Herren (alene). Det bliver lyst — nu skal de nok lukke mig op. Gud give min Svigerfader levede endnu! jeg skød ham for Panden! (til Smith.) Herre! skynd Dem! (ved sig selv.) Annette — ak Nette! Nette! har Du glemt den helligste af Dine Pligter — Nette! (lyttende.) Der blev lukket en Dør! (han iler til Vinduet.) Om det var min! (til Smith.) Ubekjendte! hvor er Nøglen?

Smith (i Cabinettet.) Jeg kan ikke finde den.

Herren. Han slipper bort! — oh! hvor er der et Tou, en Stige, en Ting, som man kan krybe ned af? (seer Sengegardinet.) Ah! dette Gardin! — det er gammelt — det bryder han sig vel ikke om. (han trækker i Gardinet saa det gaaer ud af Ringen).

Sjette Scene.

Herren. Smith.

Smith (kommer ud af Cabinettet med en Nøgle). Der er Nøg— (seer at Herren har taget Gardinet ned.) Aa, Tyve, Tyve! (griber ham i Kraven.) Ah, jeg har Dig! Hjælp!

Herren. Min Herre!

Smith. Hjælp! (de tumle om med hinanden, Smith falder mod Sengen.) Aa, jeg er stærk som en Løve! (Herren er ved Vinduet og griber den ene Ende af Gardinet, som han har slyppet i Striden; Smith hænger sig ved den anden Ende.) Mit Gardin!

Herren. Lad mig slippe ned!

Smith. Mit Gardin!

Herren. Men det er for at slippe ned!

Smith. Det er det samme! det sætter jeg mig imod.

En Mandsstemme (paa Gaden). Madam Stork!

Herren (forbauset). Hvad er det? (han slipper Gardinet, hvorved Smith falder mod Bordet ved Sengen; det væltes og man hører noget Porcellain gaae itu).

Smith (paa Gulvet). Der var Noget som gik itu — Aa, jeg veed hvad det var.

Mandsstemmen. Madam Stork!

Herren (som er løbet hen til Vinduet). Det er Postbudet.

Mandsstemmen. Her har jeg et Brev til Madammen.

Herren. Et Brev? (raaber.) Hvorfra?

Mandsstemmen Fra Vordingborg.

Herren (iler hen til Smith som ligger paa Gulvet). Det er mit, som min Ven har ladet gaae med Posten.

Smith (tager ham i Kraven, da han bøier sig ned til ham, og reiser sig nu op.) Veed De vel, jeg holder mig til Dem til det Yderste? (de ere komne i Forgrunden, Herren smutter fra Smith og iler til Vinduet).

Herren (raaber ned). Men det er ikke i dette Huus, hun boer.

Smith (søger at trække ham fra Vinduet). Gaae fra Vinduet; det gjør Opsigt!

Herren. Det er ligeoverfor i Nr. 15. (til Smith.) De hører jo, det er min Kone.

Smith. Hvad? De hedder Stork?

Mandsstemmen. Nei, hun er flyttet for otte Dage siden; hun boer her i Huset paa første Sal.

Herren. Ah!

Smith. Bah!

En Fruentimmerstemme (fra første Sal). Bie lidt, nu skal Pigen strax lukke op.

Herren. Hvad hører jeg?

Smith. Hvad hører jeg?

Herren. Antonette!

Smith (er gaaet fra Vinduet og staaer i Mellemgrunden). Antonette!

Herren. Det er hende!

Smith. Det er hende!

Herren. Min Kone!

Smith. Min gamle Kjæreste!

Fruentimmerstemmen. Hvad? er Du der, min Ven?

Herren (lysser paa Fingeren). Nette! min egen Nette! Ak, dersom Du vidste — Hør, jeg skal fortælle Dig en Historie — (iler hen til Smith og falder ham om Halsen). Min Ven!

Smith. Ak, min Ven!

Herren. Jeg var under Tag med min Nette — og Folkene ligeoverfor — Ha! ha! ha! slaaer ham paa Skulderen.) Det var moersomt!

Smith (tager sig til Skulderen). Gyseligt moersomt, ha! ha! ha!

Herren. Men nu begriber jeg det. Jeg har bosat mig i Korsoer og havde ventet at komme for otte Dage siden og hente hende. Værelserne derovre vare opsagte; hun har ikke kunnet faae Lov til at blive i dem og er flyttet ind her —

Smith. Saa De tager herfra med Deres Kone?

Herren. I Morgen. (løber hen til Vinduet og nikker til første Sal).

Smith. Gud ske Lov, ellers havde jeg maattet tage ud af mit gode Logis.

Herren (iler tilbage og tager ham ved Armen, for at trække ham til Vinduet). Men jeg maa forestille Dem for hende.

Smith. Ud af Vinduet? (sætter sig til Modværge.) Nei, lad mig være.

Herren. Saa spiis Frokost hos mig!

Smith. Lad mig være fri — for min Roligheds Skyld — (heftig.) lad mig være frie.

Herren. Som De vil, som De vil; De veed, jeg retter mig ganske efter Dem.

Smith (træder frem for Publicum).

Nye Melodie af Helsted.

Han har skamfeert mig Toiet,
Holdt skammeligt Huus og stoiet
Saa jeg i Nat ei har kunnet lukke Øiet.

(Herren træder hen til Smith, men da han seer ham sysselsat, beder han ham, ved en Geberde, om Forladelse; Smith, som troer, at han tager Afsked, siger.)
Farvel, Høistærede! Tak for behageligt Selskab! (derpaa bliver han ved til Publicum).

Jeg takker fordi De var saa god
At blive her indtil han mig forlod;
Thi hvis jeg kan ikke Erstatning faae
Undtagen jeg Sag anlægge maa,
Mit Vidne jeg laer afhøre,
Og hvad vil Fyren vel gjøre
Naar jeg for Retten et heelt Theater kan føre?

(han træder tilbage for at gjøre sin Compliment og bliver derved vaer, at Herren staaer i Forgrunden.)
Hvad? De er her endnu?

Herren. Ja! jeg er saa glad — jeg er saa inderlig glad! (bryder ud.)

Ungeheure Heiterkeit
Ist meines Lebens Regel,
Denn sie führt mich fröhlich auf
Der Jugend Rosenpfad

(i sin Glæde slynger han Armene sammen med Heftighed).

Smith (griber ham ivrig om Armen). Stop! hvad gjorde De der? — der braft min Frakke i Ryggen! Herregud! jeg bad Dem jo dog om, at De ikke maatte lægge Armene overkors.

Herren. Mit Hjerte kan ikke rumme min Lykke.

Smith. Frakken var ogsaa for snever. O, De er bare skabt til min Plage. — Det er, som jeg sagde før:

Han har skamfeert mig Toiet,
Holdt skammeligt Huus og stoiet.
Saa jeg i Nat —

Herren (paa samme Tid).

Ungeheure Heiterkeit
Ist meines Lebens Re—

Smith (arrig). Hold op! hold op! skal De da forstyrre mig lige til det sidste Øieblik? — Husk dog paa, De er ingen reisende Student, men en Borgermand, som er kommen her bare for min Roligheds Skyld. Jeg vil synge, vil De ogsaa synge, saa lad os blive enige om Visen — hvis det er muligt. Vil man synge sammen, maa man synge det Samme.

Herren. Det giver jeg Dem Ret i.

Smith. Dog? — mange Tak. Jeg vil nok synge med Dem, men hvad skal vi synge? hvad kan De?

Herren.

O, maatte vi om hundred Aar og flere
Saadan tilsammen være.

Smith (but). Nei — den kan jeg ikke.

Herren.

Eller — Jeg lever stille indgetogen —

Smith. Jeg! — Der troe De den Rette! Vil De gjøre Nar af mig? — Nei, bie lidt, nu vil jeg foreslaae Dem een af min Fabrik.

Mel.: Vor Møller hjemad stynde sig.
Dalayrac.

Det var en Trøst i den Fortred,
Som vi har Begge døiet,
Om Nogen blot sig har derved,
Mens den stod paa, fornøiet.
Hvis De af vor Ulykke lee,
Vi for en Lykke det anfee.

Hvad synes De om den?

Herren.

Den kan jeg lide.

Smith.

Saa syng da Verset med — derved vi faae at vide,
Om vor Spøg for engang man kunde lide.

Begge.

Det var en Trøst i den Fortred,
Som vi har Begge døiet,
Om Nogen blot sig har derved,
Mens den stod paa, fornøiet.
Hvis De af vor Ulykke lee,
Vi for en Lykke det anfee.

Herren (bliver ved).

Saa syng da Verset med —

Smith. Stop! det sagde jeg til Dem — Vore Ideer ville nu aldrig smelte sammen! — nu skal vi synge:

Spøgen har naaet sit Maal og glad jeg Natten ender
Dersom nu — De vil lee med begge Hænder.

Begge.

Spøgen har naaet sit Maal og glad jeg Natten ender,
Dersom nu De vil lee med begge Hænder.

Kjøbenhavn 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Gabrielle de Belle-Isle.

Drama i fem Akter af Alexander Dumas,

oversat af Th. Overskou.

Personerne.

Hertugen af Richelieu, Pair af Frankrige.
Chevalier d'Aubigny, Adelsmand fra Bretagne, Lieutenant i den kongelige Garde.
Hertugen af Aumont, Capitain i Garden.
Chevalier d'Auvray, Lieutenant i Frankriges Politiegarde, Actuarius i Kammerretten for Æresager.
Chamillac.
Marquise de Prie.
Gabrielle de Belle-Isle.
Mariette, Kammerpige hos Marquisen.
Marquisens Kammerlakai.
Hertugen af Richelieus Kammerlakai.

(Handlingen foregaaer i Chantilly, den 25de og 26de Juni 1726.)

Første Act.

(Et Cabinet.)

Marquisen (ved sit Toilette), Mariette (som bræller Breve, hville hun kaster paa en Ildpande, hvori der er vellugtende Spiritus).

Marquisen. See strax paa Underskriften; der er ikke et af Brevene, uden at jeg forud veed Indholdet.

Mariette. Deres Naade er meget ligegyldig i Dag.

Marquisen. Ah; — seer Du ikke, min Bedste! at alle disse søde Forsikkringer om Kjærlighed, alle disse hellige Løfter om evig Hengivenhed ikke hverken gjælde Tracteuren Pleneufs Datter eller Marquisen de Pries Kone, men Favoritinden hos Hertugen af Bourbon, Regentens Efterfølger og første Minister hos Hans Majestæt Kong Ludvig den Femtende? Derfor brænd, brænd!

Mariette (læser Underskriften). Hr. de Noce!

Marquisen (ordner sit Haar). Brænd!

Mariette. Hr. de Duras.

Marquisen. Brænd!

Mariette. Hertugen af Aumont.

Marquisen. Brænd, brænd!

Mariette. Det skal jeg love for: her gaaer endeel Kjærlighed op i Røg!

Marquisen. Ingen flere?

Mariette. Ingen flere

Marquisen. Ikke et fra Hertugen af Richelieu?

Mariette. Ikke et.

Marquisen. Det er besynderligt.

Mariette. Tillader Deres Naade mig at tilstaae det? jeg begynder at blive alvorlig bange for Dem.

Marquisen. Og hvorfor?

Mariette. Fordi det lader til at Deres Naade trues med en virkelig Kjærlighed?

Marquisen. Til Hertugen?

Mariette. Til Hertugen.

Marquisen. Saa det troer Du!

Mariette. Jeg skjælver og bæver derfor. — Tag Dem iagt for den, Deres Naade, man kan dø af.

Marquisen. Bah!

Mariette. Madame Michelin —

Marquisen. En Tapetmagerkone — Ah hvad — Kjærlighed! det er den behageligste Ting af Verden saalænge man søger at opnaae den; fra det Øieblik den er opnaaet — man har kun Frygten for at tabe den; — det gjør man altid naar man gjengjelder den, og — jeg frygter Intet saameget som at have noget at frygte for — altsaa: søge at vinde Kjærlighed — o ja! men føle Kjærlighed — aldrig!

Mariette (pegende paa Ildpanden). Men Deres Naade har Elskere —

Marquisen. Og Du seer hvorledes jeg lader Deres Kjærlighed brænde indtil den fortærer sig selv.

Mariette. Men enkelte af dem vove dog at troe —

Marquisen. Lad dem troe — lad dem glæde sig ved at haabe saa fast paa Lykken, at de allerede troe at eie den. Stedse at flagre spøgende omkring Kjærlighedens Snare — lokke andre i den, men selv at være fri — det er det, der giver Livet Afverling. Desuden — at skabe mig en ny Tilbeder, at støde den, som alt ligger for min Fod, tilbage — det lader mig føle min Magt — og det Eneste, jeg elsker, er Herredømmet.

Mariette. Men Hertugen af Bourbon —

Marquisen. Tosse! troer Du at jeg vilde beherske Frankriges første Minister, hvis jeg ikke kun lod ham haabe at komme til at beherske mig?

Mariette. Men angaaende Hertugen af Richelieu — var jeg i Deres Sted, jeg vilde være paa min Post.

Marquisen. Og hvoraf slutter Du at der er nogen Fare?

Mariette. Visse Sygdomsforbud —

Marquisen. Virkelig?

Mariette. Der er Urolighed, naar hans

Breve ikke komme, Ligegyldighed naar de Andres Breve komme; Troskab i hele tre Uger; — Sygdommen er i tredie Grad, den har naaet sin Høide.

Marquisen. Jeg vilde gjøre Dig endnu mere forundret, dersom jeg sagde Dig Noget.

Mariette. Og det er?

Marquisen. Nysgjerrige!

Mariette. Tilgiv mig, Deres Naade! Det er saa længe siden, jeg er bleven gjort forundret — De gav mig nylig Smag paa det — og jeg vilde gjerne forundres lidt mere endnu.

Marquisen. Nu vel! Hertugen er tro.

Mariette. Vil Deres Naade være saa god at tillade mig at tvivle derom?

Marquisen. Tvivl, hvis Du har Lyst, jeg — jeg er vis derpaa.

Mariette. Endskjøndt han er reist til Paris?

Marquisen. Endskjøndt han er reist.

Mariette. Deres Naade har da givet ham en Elskovsdrik?

Marquisen. Nei, jeg har ladet ham give mig sit Æresord!

Mariette. Ah, ja det er ligesaa godt som en Abbés Kydskhedsløfte.

Marquisen (tager Halvdelen af en Zechin ud af en lille Pung). Seer Du denne?

Mariette. Halvdelen af en Guldpenge?

Marquisen. Ja! — naa! Hertugen af Richelieu har ikke sendt mig den anden Halvdeel.

Mariette. Og det vil sige?

Marquisen. At han endnu bestandig elsker mig.

Mariette. Det fordrer en Forklaring.

Marquisen. Som ikke skal blive lang. Hertugen siger: Det, der gjør ulykkelig i Kjærlighed, er ikke saameget at man ikke bliver elsket naar man elsker, som at blive elsket naar man ikke elsker mere.

Mariette. Hvor der er en Dybde i hvad Hertugen siger.

Marquisen. Nu vel, da jeg, efter at han var kommen fra Wien, havde tilladt Hertugen af Richelieu at nære et stille Haab, bleve vi enige om en Ting, og det var, at vor Omhed ikke under nogetsomhelst Tilfælde skulde blive til en Ovat for nogen af os; altsaa, vi brækkede en Zechin over i to Dele, enhver af os tog den ene, og vi bleve enige om, at den af os, som først holdt op at elske den anden, skulde, strax naar Kjærligheden ophørte, sende sin Halvdeel til den anden Halvdeel; det er en taus Erklæring, som forbyder den, der kommer i Besiddelse af den hele Zechin, at sige et eneste Ord, at gjøre den allermindste Bebreidelse. Hertugen har ikke endnu sendt mig sin halve Zechin, altsaa — han elsker mig endnu. (Hun stikker sin Halvdeel i Pungen, som hun trækker sammen og lægger paa sit Toilette.)

Mariette. O, men det er jo en ypperlig Opfindelse; den er maaskee ogsaa i Brug i Østerrige; o, den er et uhyre Bevis for hvorledes Dannelsen stiger i Tydskland.

En Lakai (træder ind). Hertugen af Richelieu beder om at maatte have den Ære at gjøre Deres Naade sin Opvartning.

Marquisen. Hertugen af Richelieu?

Lakaien. Han er i dette Øieblik kommen fra Paris, og lader spørge om Deres Naade kan modtage ham.

Marquisen. Naturligviis. (Lakaien gaaer. Til Mariette.) See derfor fik jeg ikke Brev.

Mariette. Det er forbausende! Befaler Deres Naade at jeg skal lade Dem være alene?

Marquisen. Om et Øieblik; man kunde lægge Betydning i at Du strax forlod mig.

Anden Scene.

De Forrige. Hertugen af Richelieu.

Hertugen (i Døren). Deres Naade gjør mig gjerne den Ære at modtage mig, som jeg forlader Vognen?

Marquisen. Og tvivlede De derom, kjære Hertug?

Hertugen (kysser hende paa Haanden). Skulde jeg røbe for stor Indbildskhed, dersom jeg svarede Nei?

Marquisen. De tillader, at min Kammerpige bekræfter, at De kun ved at komme opfyldte mit Ønske.

Hertugen. Hvad siger De?! (Støtter sig til Sophaen, hvori Marquisen sidder.)

Marquisen. Og De er kommen fra Paris?

Hertugen. For ti Minuter siden.

Marquisen. Hvad Nyt er der?

Hertugen. Man bar den hellige Genovevas Reliquier igjennem Gaderne.

Marquisen. Og hvorfor?

Hertugen. For at faae Solskin.

Marquisen. Og derom bede Pariserne den hellige Genoveva?

Hertugen. Hvad skal man sige? De vide ikke, at det er Dem, som skaber Regn og Solskin.

Marquisen. Iblandt andet, har De seet noget til Fru Pelloinville?

Hertugen. Ja, hos Cherrost.

Marquisen. Og hvad fordriver hun Tiden med?

Hertugen. Hun fortsætter at blive mager.

Marquisen. Ah! bah! umuligt! hun var jo allerede en Skygge.

Hertugen. Naa — Skyggen bliver aldeles usynlig — det er det Hele. Og her?

Marquisen. Oh min Gud! Intet der er værdt at tale om. Hertugen af Bourbon har været paa Jagt; jeg har ventet paa Dem — saadan er Tiden gaaet.

Hertugen. Jeg troede, at d'Auvray var i Chantilly!

Marquisen. Og De har ikke taget feil; han er her.

Hertugen. Har han maaskee, i Egenskab

af Politilieutenant eller Actuarius i Kammerretten for Æresſager, faaet Lugten af en eller anden Duel?

Marquiſen. Ikke ſaavidt jeg veed!

Hertugen. Er han kommen alene?

Marquiſen. Med Hertugen af Aumont.

Hertugen. Ak, — ja ſaa, denne fortræffelige Hertug, ſom altid lader ſig friſere om Aftenen, for at være pyntet om Morgenen, og barbere en Uge før han vil bringe ſin Hage i Selſkab; det er, paa min Ære, den af alle Frankrigs Adelsmænd, der er meeſt forhippet paa at bære ſine Yndigheder tilſkue.

Marquiſen. Mariette! jeg behøver Dig ikke mere; men Du gaaer ikke for langt bort. (Mariette gaaer.)

Tredie Scene.

Hertugen. Marquiſen.

Hertugen (ſætter ſig ved Siden af Marquiſen). Altſaa, min indtagende Marquiſe! — nu ere vi alene.

Marquiſen. Efter en Fraværelſe af otte Dage, endſkjøndt De kun vilde blive borte i fem.

Hertugen. Otte Dage! — var det for meget for at gjøre min Opvartning hos den unge Konge, efter at have levet to Aar landflygtig i Wien?

Marquiſen. Og for atter at hilſe paa Madame de Villars, Madame de Duras, Madame de Ville-Roy, Madame de Sabran, Madame de Mouchy, Madame de Charolais, Madame de Soubiſe, Madame —

Hertugen. Men det ligner jo næſten en Bebreidelſe!

Marquiſen. Og om der var det, hvad ſiger De da?

Hertugen. At De kommer med Deres før jeg kan komme med min.

Marquiſen. Og hvad gaaer den ud paa, med Deres Tilladelſe?

Hertugen. Ikke i otte Dage det mindſte Brev, ikke den mindſte Yttring om Kjærlighed! Veed De vel, at jeg ikke engang endnu har ſeet hvad Haand De ſkriver?

Marquiſen. Ah, min kjære Hertug! af en Diplomat at være begaaet De der en ſlem Buk. Gaaer det an, at den førſte Miniſters Favoritinde ſkriver til ſin Elſker, iſær naar denne Elſker kalder ſig Hertug af Richelieu? O, Deres Høihed! vi veed altfor godt hvorledes De benytter Dem af ſaadanne Smaabilletter.

Hertugen. Ah! De mener Brevet fra Hertuginden af Berry. Veed De vel, der bebreider De mig det ſmukkeſte Træk i den Carriere, jeg har gjort i Kjærlighedens Rige? en Handling, der var en Bayard værdig. Nu — jeg har givet hende ſit Brev tilbage, for ikke at gjøre hendes Elſker utrøſtelig. Hører De et Ord af mig om Hertugen af Aumont, ſom har benyttet ſig af min Fraværelſe, for paa en forræderſk Maade at indfinde ſig i Chantilly?

Marquiſen. Oprigtigt talt, jeg veed ikke om det er af Kjærlighed, men paa Ære, han har tabt Forſtanden — i det mindſte Halvdelen af den.

Hertugen. O, Marquiſe! De gjør ham Uret hvad den anden Halvdeel angaaer. Saa De elſker mig endnu beſtandig?

Marquiſen. Og De?

Hertugen. Jeg — o, jeg er jo gal! — Men det er ſandt, tillader De, at jeg, uagtet De ikke ſkriver, min ſkjønne Forſigtige! forærer Dem denne Tegnebog? Det er det meeſt Moderne og Dem Værdigſte, der har været mig muligt at finde.

Marquiſen. De troer at gribe mig i en Forglemmelſe mod Dem og at forekomme mig i Opmærkſomhed. Tillad mig, min troe Ridder! at jeg, da man ſiger, at De nu lægger Dem efter Sparſommelighed, forærer dem denne Pung, ſom jeg ſelv har broderet.

Hertugen. Ah, men det er jo et allerkjæreſte Indfald af Dem, bedſte Marquiſe!

Marquiſen (beſeer Tegnebogen). Mit Vaaben! — virkelig, den var beſtemt for mig!

Hertugen (betragter Pungen). Mit Navnetræk! — den kunde ikke være for nogen Anden. (Hun vil aabne Tegnebogen). Ah, luk ikke op! — naar jeg er gaaet, hav den Godhed. (reiſer ſig).

Marquiſen. De vil allerede forlade mig?

Hertugen Jeg maa gjøre Hertugen af Bourbon min Opvartning.

Marquiſen. De veed, at han reiſer i Morgen.

Hertugen. Ja, det har jeg hørt! Han er indbudt til Jagten i Rambouillet, ikke ſandt?

Marquiſen. Meget rigtigt. Den høiærværdige Biſkop af Frejus er i ſtadig Synken, vi ere endnu ſtedſe Konge af Frankrige.

Hertugen. Jeg trykker Deres Majeſtæts Haand til mine Læber.

Marquiſen. Vi ſees ſnart.

Hertugen. De befaler? (ſagte, idet han gaaer) Hun elſker mig endnu beſtandig, den gode Marquiſe. (Gaaer.)

Marquiſen. Stakkels Hertug, mere forelſket end nogenſinde! Han vilde ikke tillade, at jeg aabnede Tegnebogen — et Kjærlighedsbrev — et ſmeltende Digt! (hun aabner den.) Hvad ſeer jeg? Halvdelen af min Zechin!

Hertugen (viſer ſig i Døren med Pungen i den ene og den anden Halvdelen af Zechinen i den anden Haand; idet han viſer Guldſtykket) Marquiſe!

Marquiſen (holdende Tegnebogen i den ene og Guldſtykket i den anden Haand) Hertug! (Begge briſte ud i høi Latter.)

Hertugen. Paa Ære! jeg maa tage meget feil, hvis vore Hjerter ikke ere ſkabte for hinanden.

Marquisen. Det er sandt, kjære Hertug! det er en vidunderlig Sympathie.

Hertugen (nærmer sig). De elsker mig ikke mere?

Marquisen. Jo, jeg elsker Dem bestandig; og De?

Hertugen. Oh; jeg gjør det samme.

Marquisen. Som Veninde.

Hertugen. Som Ven.

Marquisen. Altsaa, De elsker en Anden som den Tilbedede?

Hertugen. Jeg er bange for det. Og Deres Hjerte er fængslet af en ny Gjenstand?

Marquisen. Oh, ganske opfyldt deraf.

Hertugen (sætter sig igjen). Bah! — Men — det er en Nyhed, som De maa fortælle mig.

Marquisen. Tillid for Tillid!

Hertugen. Ikke mere end billigt! — saa meget mere da jeg har gjort Regning paa Dem.

Marquisen. Ah, — De vil tildele mig Mdaame de Villars's Rolle! — nu vel, jeg modtager den. Lad høre, hvad har De at tilstaae?

Hertugen. De gaaer foran.

Marquisen. Det er en ung Adelsmand fra Bretagne, som jeg har ladet forflytte fra Regimentet i Champagne til den kongelige Garde.

Hertugen. Ved Hertugen af Bourbons Indflydelse?

Marquisen. Ah nei! ved Understøttelse af Montraine de Fournaise.

Hertugen. Ah, denne gode Capitain! Det er sandt; det havde jeg glemt: han er endnu bestandig et Barn?

Marquisen. Bestandig, ja, især siden han er bleven Mand.

Hertugen. Og Medbeileren hedder?

Marquisen. Chevalier d'Aubigny.

Hertugen. Ah, god Familie, paa Ære, god Familie! Og veed han af sin Lykke?

Marquisen. Han veed af slet ingenting; han har faaet Epauletterne uden at vide hvorfra.

Hertugen. For Pokker, den Skjelm maa jo troe, han har en Fee til Gudmoder. Og, uden at være paatrængende, hvor er han?

Marquisen. Her.

Hertugen. Ah, her!

Marquisen. Han staaer i den Afdeling af Garden, som ligger i Garnison i Chantilly.

Hertugen. For Fanden! og hvorfor har De ikke sendt mig denne Pung før?

Marquisen. Han kom først igaar.

Hertugen. Saa har jeg Uret; der er ingen Tid forløben.

Marquisen. Men nu kommer De — jeg haaber at jeg har været oprigtig.

Hertugen. Jeg vil følge Deres Exempel. Tænk Dem en fortryllende Pige.

Marquisen. Ah, skaan min Egenkjærlighed; jeg har ikke afmalet Dem Chevalieren.

Hertugen. De har Ret — en Engel fra Landet.

Marquisen. Og De har seet hende —?

Hertugen. Først hos Biskoppen af Frejus — siden hos Kongen.

Marquisen. Ah, et Slags la Vallière?

Hertugen. Paa ingen Maade; der tager De feil: det er en Pige af en adelig Familie; hun er kommen fra Bretagne for at bønfalde om Naade for sin Fader og sine Brødre, som sidde i Bastillen; Biskoppen af Frejus har sendt hende til Kongen, og Kongen har sendt hende til Hertugen af Bourbon, saa at hun er ankommen hertil i Dag, en Time før jeg ankom.

Marquisen. Hvad? hun er her?

Hertugen. Ligesom Chevalier d'Aubigny — det er ret et lunefuldt Indfald af Skjæbnen.

Marquisen. Og De siger Sandhed, Hertug?

Hertugen. Paa Ære!

Marquisen. Nu vel! og hvad skal der blive af alt dette?

Hertugen. Det veed jeg ikke; men det lover at blive ret moersomt, naar der kommer lidt Bevægelse i det.

Marquisen. Nu har De kun glemt een Ting.

Hertugen. Og det er?

Marquisen. Denne indtagende Bretagnerindes Navn.

Hertugen. Comtesse de Belle-Isle.

Marquisen. Fouquets Sønnedatter?

Hertugen. Hende selv.

Marquisen. Men De veed, disse Belle-Isler ere mine Fjender.

Hertugen. Bah! hvem har fortalt Dem det? en Paris Duverney, som fra Opvarter i et Vertshuus har svinget sig op til simpel Gardist, og fra simpel Gardist til Finantsforpagter. Kan De stole paa hvad saadan en Karl siger?

Marquisen. Faderen er imidlertid indviklet i Leblancs Sag, og Brødrene ere bestyldte for Snigmord.

Hertugen. Ah — min Gud, ja! man siger saadant noget for at komme til at kaste Folk i Bastillen, man troer det endogsaa saalænge de ikke er der, og naar de ere der, lader man dem blive der, men troer det ikke mere. Veed De hvad, Marquise? jeg veed ikke om det er fordi jeg selv har været tre Gange i Bastillen, men jeg har megen Medlidenhed med Folk, som komme derind, og især med dem som komme der efter at de alt har været der.

Lakaien. Comtesse de Belle-Isle.

Marquisen. Min Gud! hvorfor melder Du saaledes Folk, uden at Du veed om jeg kan modtage dem?

Lakeien. Deres Naade havde sagt, at De i Dag —

Marquisen. Modtoge Besøg ja, — men ikke af alle og enhver.

Hertugen. Marquise! jeg beder Dem —

Marquisen. Kan jeg negte Dem Noget, kjære Hertug? (Til Lakaien) Comtesse de Belle-Isle er velkommen.

Hertugen. O, De er en Engel.

Marquisen. Det lader til at min Rolle begynder.

Fjerde Scene.

De Forrige. Gabrielle.

Gabrielle. Deres Naade —

Marquisen. Kom nærmere, Comtesse!

Gabrielle. Hvor De er god, at De saaledes har modtaget mig strax, da jeg tillod mig at bede Dem derom.

Marquisen. Det er ikke mig, De har at takke derfor; men Hertugen af Richelieu.

Gabrielle. Ah, Deres Høihed!

Marquisen. Hon har forsikkret mig om, at den Sag, der bringer Dem til mig, fordrer en hurtig Afgjørelse og taaler ingen Opsættelse.

Gabrielle. Saa maa jeg først aflægge Hertugen min varmeste Taksigelse. Jeg havde den Lykke at møde Hans Høihed paa den Vandring, jeg har maattet gjøre for at aabne mig Dørene i Versailles; det lader til, at han ikke har forladt mig i Chantilly. Men dernæst min Tak til Dem, Deres Naade! hvis Venlighed og Godhed ere mig et saa lykkeligt Varsel for mit Ærindes heldige Udfald.

Marquisen. Nu vel, jeg er til Deres Tjeneste; sig mig blot paa hvad Maade jeg kan være Dem nyttig.

Gabrielle. Mit Navn har underrettet Dem om hvem jeg er; det Skridt jeg har gjort maa sige Dem, hvilken Naade det er jeg vil bønfalde Dem om. Min Fader og mine to Brødre have i tre Aar sukket i Bastillen: min Fader, en gammel Adelsmand, er beskyldt for Bedragerie og Underslæb; mine Brødre, Kjække Krigere, ere beskyldte for Mord og lumsk Overfald. De vil indsee, Deres Naade, det er umuligt at de have gjort sig skyldige i saa lave Forbrydelser, og dog har jeg i tre Aar, ved min Moders Side, maattet vente paa, at de skulde finde Retfærdighed; men nu er min Moder død, og jeg — jeg stod imellem en Grav og et Fængsel. Min Beslutning var fattet, jeg forlod mit Hjem, alene, beskyttet af min Ulykke.

Marquisen. Og hvad var Deres Hensigt?

Gabrielle. At tale med Biskoppen af Frejus, at kaste mig for Kongens Fødder.

Marquisen. Og saa?

Gabrielle. Og saa, Deres Naade? jeg blev stødt tilbage overalt; af Biskoppen, som svarede, at Sager der angik Politiken ikke vedkom ham; af Kongen, som, flagrende efter de Forlystelser, hans Ungdom gjør ham kjære, ikke engang veed at de, som forfølges under hans Navn, have en Tilværelse. Endelig har man visst mig til Hertugen af Bourbon, og jeg har vendt mig til Dem, Deres Naade! hvorfor? fordi en dunkel Følelse leder mig, fordi De er en Qvinde, fordi jeg, en stakkels fader- og moderløs Pige, født i det fjerne Bretagne, forfærdet for alle de Hindringer, der optaarne sig for mig, bævende for at gjøre et Skridt, hvorved jeg kunde krænke Etiquetten — jeg har troet at jeg var Frelsen nær fra det Øieblik jeg kunde vende mig med min Bøn til en Qvinde.

Hertugen. Og De har gjort Ret, Comtesse; thi hendes Naade vil gjøre alt hvad der staaer i hendes Magt, derom tør jeg forsikkre Dem i hendes Navn.

Lakaien. Hertugen af Aumont og Chevalier d'Auvray.

Hertugen. Gid Fanden havde de ubudne Gjæster!

Marquisen. Comtesse! De vil indsee, at hvormegen Deeltagelse Deres Tillid end vækker hos mig, er jeg nødt til at modtage dette Besøg. Siden ville vi fortsætte vor Samtale

Gabrielle, O, Deres Naade! tør jeg ogsaa vente at De siden vil møde mig med samme Varme? Min Gud! jeg havde endnu saa mange Ting at sige Dem for at beseire Deres Betænkeligheder, for at røre Deres Hjerte. Hvem veed om jeg siden er istand til blot at trænge mig frem for Deres Øine, og om ikke min Families Forfølgere i Morgen have gjort den til min Fjende, hvem jeg idag anraaber som min frelsende Engel?

Marquisen. Hvad skal jeg gjøre? jeg vilde gjerne høre Dem, men —

Hertugen. Nu vel! der er en Udvei til at bringe Alt i Orden; gaae De ind i Deres Cabinet med Comtesse de Belle-Isle, jeg vil modtage begge Herrerne i Deres Navn.

Marquisen. Jeg har forpligtet mig til ikke at afslaae Dem Noget i Dag, min kjære Hertug! — altsaa — De modtager dette Besøg paa mine Vegne. Comtesse! behag at følge med mig.

Gabrielle. O, Deres Naade! det var Himlen selv, som indgav mig den Tanke, at fly til Dem, og det er den, som vil belønne Dem og den ædle Hertug, thi jeg, — o jeg kan kun give Dem min evige Taknemmelighed.

(Marquisen og Gabrielle gaae.)

Femte Scene.

Hertugen (strax derpaa) Hertugen af Aumont og Chevalier d'Auvray.

Hertugen. Det gaaer jo fortræffeligt! jeg skaffer Faderen og begge Brødrene ud af Bastillen, og da enhver god Handling altid

har sin Løn — saa finder jeg ogsaa min, eller der er ikke længer Retfærdighed i Verden. — Lad Herrerne komme! (de træde ind.) God Dag, Hertug!

Hertugen af Aumont. God Dag, Hertug!

Hertugen. Ah, — min kjære Chevalier! De her? — Vi have jo ikke seet hinanden — jeg troer, ikke siden den Dag, da Grev Emanuel og jeg vilde løbe hinanden Kaarden igjennem Hjertet, og De var saa god at arrestere os — og det, min Sjel, at arrestere os med Fynd og Klem, i Kraft af Deres Embede, som Lieutenant i Frankrigs hæderværdige Politigarde, hvilket jeg forresten aldeles ikke tager Dem ilde op!

d'Auvray. De tager det ikke ilde op! De tager det ikke ilde op! det er let sagt. At De tilgiver mig at jeg har frelst Dem fra maaskee at faae en Kaarde igjennem Hjertet — det kan jeg begribe, men om vi for Resten ville tilgive Dem at De i en Time er alene i Marquisens behagelige Selskab, naar vi ikke engang kunne være saa lykkelige at faae Tilladelse til at kysse Slæbet paa hendes Kjole — det er et andet Spørgsmaal.

Hertugen af Aumont. Hun har da beklædt Dig med sin Magt, for at modtage os?

Hertugen. Ja, og jeg vil benytte den for at give Dig et godt Raad i hendes Navn.

Hertugen af Aumont. Mig?

Hertugen. Netop Dig.

Hertugen af Aumont. Kom med det.

Hertugen (lægger Haanden paa hans Skulder.) Hør engang, min Ven! Gud har gjort Dig til en god Adelsmand; Kongen har gjort Dig til Hertug og Pair; Hertuginden af Orleans har gjort Dig til Kammerherre, Din Kone har gjort Dig til — Capitain i Garden; jeg har gjort Dig til Ridder af den hellige Ludvigsorden, og derfor paa Ordensdagen været nødt til at give Dig et Kys — gjør nu ogsaa engang selv Noget for Dig, gjør Dig elskværdig, det vil sige, barbeer Dig.

Hertugen af Aumont. Kjære Ven! hvad er det Du beder mig om? Et langt Skjæg er et Arvegods i vor Familie; den har altid været meget elskværdig uden daglig Brug af Rageknív, og er den det ikke mere, — det er ikke den der har forandret sig, det er Fruentimmerne. Fanden i Vold med Moden! det er ikke Alle, der som Du, ere blevne begavede med den Evne at kunne bukke og bøie sig i alle Former, og smutte igjennem overalt. Men lad os see — lad os see hvorledes Du slipper ud af det nu, da vi ere midt i Sædernes Forædling, som Philosopherne sige.

Hertugen. Aa Snak! er det sandt, Chevalier! ere vi blevne saa pene, som Hertugen vil fortælle os?

d'Auvray. Hør, min kjære Hertug! tal ikke til mig om det. I forrige Tider — det er en Ting De veed af Erfaring — da havde Fruentimmerne een Skriftefader og to Elskere, men nu have de een Elsker og to Skriftefædre; dog — det er Tingenes naturlige Gang, Cardinalerne have forladt Recret og Bisperne have faaet det fat.

Hertugen. Bah! De har altid været saa mistroisk mod Menneskeheden, min kjære d'Auvray.

Hertugen af Aumont. Nei, paa min Ære! det er kun den rene Sandhed; — jo, vore Damer skulle nu have to Skriftefædre og een Elsker, — han har det fra en god Kilde; det er hans Kone, der har fortalt ham det.

d'Auvray. Nei, dengang tog Du feil, Hertug! det er Din.

Hertugen af Aumont. Saa? det beviser kun, at Sandheden er ophøiet over al Tvivl. Du seer, min Kjære! at jeg, til Gjengjæld for Dit Raad, nu ogsaa kan forære Dig et, og det er: tag tilbage til Wien.

Lakaien. Chevalier d'Aubigny!

Hertugen. Ah ha! min Medbeiler! (d'Aubigny kommer) Jeg maa tilstaae, Marquisen har Smag. Og hvorfor skulde jeg vende tilbage til Wien?

d'Auvray. Fordi her er ikke mere Noget at gjøre.

Hertugen. Stig, for Dem, mine Herrer!

Hertugen af Aumont. Ah, jeg siger, for Ingen.

Hertugen. Nu vel! det ville vi faae at see.

Hertugen af Aumont. Paa min Ære, Hertug! jeg havde ikke troet, at Du kunde blive mere indbildsk end Du var. Det er Prinds Eugenius's Tilbedede som har gjort Dig saa opblæst. Du troer at Du er bleven en stor Taktiker fordi Du og vor Tids største Feldtherre have mødtes paa een og samme Valplads! Tag tilbage til Wien, min Kjære!

Hertugen. Et Væddemaal.

d'Auvray. Og hvorom?

Hertugen. Jeg trænger til tusind Louisdorer. Hertugen er saa gjerrig at han ikke laaner mig dem; De er saa ødsel at De ikke kan forære mig dem. Jeg vil vinde dem fra Eder, femhundrede fra Hver.

Hertugen af Aumont. Det skal være mig kjært om Du gjør det.

d'Auvray. Mig med.

Hertugen. De sige, mine Herrer! at Damerne ere blevne frygteligt dydige medens jeg har været borte?

Hertugen af Aumont. Det er vor Mening

Hertugen. Nu vel, jeg vædder — jeg Hertugen af Richelieu — hører De, d'Auvray? hører Du, Aumont? — jeg vædder, at jeg hos den første Pige, Kone eller Enke, der kommer os for Øie, det maa være her, eller udenfor Slottet, naar vi gaae herfra, skal opnaae et Stævnemøde inden fire og tyve Timer.

d'Auvray. Et Øieblik, reen Aftale; er det et Stævnemøde, hvorved der handles om Kjærlighed?

Hertugen. For Fanden! Stævnemøder, hvorved der ikke handles om Kjærlighed, overlader jeg til min Husholdmester.

Hertugen af Aumont. Altsaa? et kjærligt Stævnemøde?

Hertugen. Et kjærligt Stævnemøde.

d'Auvray. Og hvor skal dette Stevnemøde finde Sted?

Hertugen. I hendes Værelse, hvis De vil.

Hertugen af Aumont. Og hvad Tid?

Hertugen. I Nat Klokken tolv, hvis det er Dig beleiligt.

d'Auvray. Og hvorledes skal der føres Beviis for at De har vundet?

Hertugen. Jh, for Fanden! jeg kaster en Billet ud af Vinduet ned til Dem; det er jo en Bagatelle.

Hertugen af Aumont. Det er et Ord.

d'Auvray. Jeg er halvt.

Hertugen. Det er da afgjort: den første Pige, Kone eller Enke, der kommer os for Øie, det maa være her eller udenfor Slottet, naar vi gaae — dog — een Betingelse.

Hertugen af Aumont. Og den er?

Hertugen. Hun maa være smuk!

Hertugen af Aumont. Det forstaaer sig selv.

Anden Lakai. Hendes Naade Marquise de Prie.

Hertugen af Aumont (hurtigt). Ah, — hun bliver udenfor Vældemaalet!

Hertugen. Som De vil — jeg vil ikke stjæle Deres Penge.

Sjette Scene.

De Forrige. Marquisen (kommer, ledsaget af en Lakai, som bærer hendes Bønnebog).

Marquisen. Om Forladelse, mine Herrer! om Forladelse! Jeg har i Dag været hindret i at modtage Dem og nu maa jeg gaae i Messen! i Morgen — her er Aftenselskab paa Slottet, De forstaaer mig.

Hertugen af Aumont (hilsende). Deres Naade —

Marquisen (til Hertugen.) Kom igjen om en Time; jeg maa tale med Dem.

Hertugen. Jeg takker.

d'Auvray. Og Deres Naade vil ikke modtage os i Morgen tidlig for at give os Erstatning for Deres Haardhed i Dag?

Marquisen. Umuligt, Chevalier! i Morgen tidlig tager jeg med Hertugen af Bourbon til Paris og kommer først tilbage til Ballet. — Farvel, Hertug! mine Herrer! vi sees i Morgen. (hun gaaer ud af den modsatte Sideder, fulgt af Lakaien.)

d'Auvray. Naa, hvad sagde vi, Hertug? Marquisen gaaer i Messen; bliver der ved, aa ende alle Hoffets Damer i de Bodfærdiges Kloster.

Hertugen af Aumont (som seer Comtesse de Belle-Isle, der, kommende fra samme Side som Marquisen, gaaer langsomt forbi den midterste Dør, som staaer aaben). Ah, mine Herrer, mine Herrer, vi passe ikke paa!

Hertugen. Comtesse de Belle-Isle!

d'Auvray. Ah ha! det lader til at genere Dem?

Hertugen af Aumont. Denne Gang skal Du ikke komme til at stjæle vore Penge.

Hertugen. Nei; men jeg haaber at vinde dem.

d'Auvray. Saa kom, det gjælder tusind Louisdorer.

d'Aubigny (træder frem). Et Øieblik, mine Herrer! det er mig der indgaaer Vældemaalet.

Hertugen. De?

d'Aubigny. Ja, jeg.

Hertugen af Aumont. Og hvorfor?

d'Aubigny. Fordi jeg har Ret dertil; om tre Dage gifter jeg mig med den, som Hertugen af Richelieu skal vanære inden fire og tyve Timer.

Anden Act.

Første Scene.

(Samme Cabinet.)

Marquisen. Hertugen (træde ind).

Marquisen. Og De har indgaaet Vældemaalet?

Hertugen. Jeg har indgaaet det.

Marquisen. Hvilken Daarskab!

Hertugen. Er jeg bekjendt for at være fornuftig?

Marquisen. De har tabt.

Hertugen. Jeg har Tid til Klokken elleve i Morgen Formiddag, og vi ere endnu kun ved Klokken fem om Eftermiddagen.

Marquisen. Og med hvem har De indgaaet det Vældemaal?

Hertugen. Det skal jeg sige Dem naar jeg har vundet det; lad det være Dem nok at jeg forsvarer Deres Interesse og at jeg vil holde mit givne Ord; det fordrer jeg ogsaa af Dem.

Marquisen. Mit givne Ord?

Hertugen. Ja; har De ikke lovet, at De ikke vil sætte Dem imod hvad jeg vil foretage mig?

Marquisen. Det er sandt!

Hertugen. Nu vel! jeg stoler paa Dem.

Marquisen. Og deri gjør De ret.

Hertugen De siger det i en Tone —

Marquisen. Hvorledes? har jeg ikke givet mit Ord?

Hertugen. Farvel, Marquise!

Marquisen. De forlader mig.

Hertugen. Jeg vil recognoscere Fæstningen.

Marquisen. Hun boer —

Hertugen. I Hotellet Lillien.

Marquisen. Rigtigt! rigtigt! nu husker jeg det; hun sagde mig det i Morges.

Hertugen. Værten er en skikkelig Fyr, som nu har bestjaalet os, fra Fader til Søn, i tre Generationer, og som ikke kan afslaae mig Noget.

Marquisen. Gaa og kom snart igjen; De veed at De skal have nogle Breve hos Hertugen af Bourbon.

Hertugen. Desuden, jeg maa holde Dem i Aande.

Marquisen. Til vi sees. (Hertugen gaaer.) Mariette!

Anden Scene.

Marquisen. Mariette (fra et Cabinet, der er paa Tilskuernes venstre Side).

Marquisen. Du var der?

Mariette. Jeg har ingenting hørt.

Marquisen. Det vil sige, Du har hørt Alt.

Mariette. Ja, men det var meget imod min Villie.

Marquisen. Hvad siger Du om Hertugen?

Mariette. Jeg siger, at siden han var saa forelsket, har han meget hurtigt trøstet sig over at faae sin halve Zechin tilbage.

Marquisen. Var det ikke en Overeenskomst?

Mariette. Og Deres Naade er virkelig ikke en Smule stødt over at han saa nøie har rettet sig efter denne Overeenskomst?

Marquisen. Oh, ganske vist.

Mariette. Det kan jeg finde mig i! ellers var Deres Naade ikke et Fruentimmer.

Marquisen. Den indbildske Fusentast! han kommer og fortæller mig Alt, under den eneste Betingelse, at jeg ikke maa aabenbare noget for Comtesse de Belle-Isle.

Mariette. Det er at udfordre Deres Naade.

Marquisen. Og troer, at han i saadan en Sag kan gjøre Regning paa mig.

Mariette. Jeg haaber at han har gjort Regning uden Vert.

Marquisen. Oh, det har han; desuden — det er en god Gjerning at beskytte en stakkels Pige, der er overladt til sig selv, uden Støtte, uden Erfarenhed, mod Angreb af et saa fordærvet Menneske, som Hertugen af Richelieu.

Mariette. Ja, det veed Gud at det er en god Gjerning; og een god Gjerning udsletter to slette af vort Livs Regnebrædt, siger Hans Høiærværdighed Biskoppen af Frejus.

Marquisen. Hvad vil De sige med det, Mademoiselle?

Mariette. At naar Dommens Dag kommer, vil Deres Naade give mig de gode Gjerninger, De har for mange.

Marquisen. Du er meget vittig af en Kammerpige at være.

Mariette. Det er ikke min Skyld, Deres Naade! Vittighéden smitter. Det vidste jeg da jeg søgte Tjeneste hos Dem; det var derfor jeg ikke saae saameget paa Lønnen. — Ah, var jeg i Deres Naades Sted —

Marquisen. Saa vilde Du —?

Mariette. Ikke alene gjøre en god Gjerning, nei, jeg vilde ovenikjøbet finde paa et Middel til at holde Hertugen af Richelieu for Nar; det var en Gjerning, som var endnu bedre.

Marquisen. Ah — seer Du ikke at det er det, jeg tænker paa?

Mariette. Har Deres Naade fundet det?

Marquisen. Næsten.

En Lakai. Comtesse de Belle-Isle.

Marquisen. Ah, det træffer ypperligt! (til Lakaien.) Lad hende komme.

Tredie Scene.

Marquisen. Mariette. Gabrielle.

Gabrielle. Bliv ikke vred, Deres Naade! — men jeg har ikke været istand til at dæmpe min Utaalmodighed; jeg har haabet, at De vil undskylde denne nye Paatrængenhed. Har De talt med Hertugen af Bourbon?

Marquisen. Ja, mit Barn! men — jeg har ikke været heldig.

Gabrielle. O, min Gud! hvad siger De, Deres Naade?

Marquisen. Hertugen af Bourbon har en skrækkelig Fordom imod Deres Fader og Brødre.

Gabrielle. O, Deres Naade, jeg er meget ulykkelig, fordi jeg ikke af Himlen har faaet Evne til at indgyde Deres Hjerte hele den Overbeviisning, hvormed den har opfyldt mit — o, dersom De vidste —

Marquisen. Ih, min Gud! det er ikke mig, De behøver at overbevise — jeg er fuldkommen overbeviist; det er Hertugen af Bourbon. Men — der falder mig Noget ind! der er Een, som har en stor Indflydelse hos ham, og som, hvis han vil tage sig af Deres Sag, sikkert taler den med en saadan Kraft og Varme, at jeg er vis paa, han vil vinde den.

Gabrielle. O, tal, Deres Naade! hvem er det? — Sig mig det, og hvor han end er; jeg vil ile derhen for at finde ham.

Marquisen. De behøver ikke at forlade Chantilly for det.

Gabrielle. Han er her?

Marquisen. Netop her — Men, min Gud! jeg glemmer jo reent — De kjender ham.

Gabrielle. Hans Navn, Deres Naade?

Marquisen. Det er Hertugen af Richelieu.

Gabrielle. Saa er jeg reddet! Han har allerede vist sig saa venlig imod mig i Ver-

sailles, og endogsaa her, Deres Naade! — De erindrer nok fra i Morges.

Marquisen. Det er sandt! Nu vel, De maa skrive ham til, for at bede ham om en Sammenkomst.

Gabrielle. O, men er det ikke et lykkeligt Varsel? Vi have mødt hinanden i vort Haab; De siger, at jeg maa skrive ham til, jeg har gjort det.

Marquisen. Og De har afsendt Brevet?

Gabrielle. Nei — jeg vilde vise Dem det — jeg vilde spørge Dem om det var passende for mig at bede Hertugen af Richelieu om en Sammenkomst.

Marquisen. Hvorfor ikke? Aarsagen er altfor hellig til at den ikke skulde beskytte Dem imod alle falske Udtydninger.

Gabrielle. Det var ogsaa det jeg tænkte, Deres Naade!

Marquisen Desuden, De kan bede ham om at denne Sammenkomst kan finde Sted her — hos mig.

Gabrielle. O, dersom De vilde tillade det —

Marquisen. Naturligviis!

Gabrielle. Hvor træffer man ham?

Marquisen. Jeg skal lade ham opsøge.

Gabrielle. Hvor De er god.

Marquisen. Men jeg vil gjøre endnu mere.

Gabrielle. Hvorledes?

Marquisen. At jeg ikke har tænkt paa det før! De er jo ene her, ikke sandt? Det har De idetmindste sagt mig.

Gabrielle. Ganske ene.

Marquisen. I et Hotel?

Gabrielle. Ja.

Marquisen. I et Hotel, udsat for alle de Ubehageligheder, der kunne møde i et saadant Huus. De kan ikke blive i et Hotel?

Gabrielle. Men jeg kjender jo ikke et Menneske i Chantilly, Deres Naade!

Marquisen. Hvor De er glemsom, Pige! — Kjender De ikke mig?

Gabrielle. Dem?

Marquisen. Ja, mig! Naar jeg tager mig af en Sag, saa er det for at den skal ende med Held. Jeg har ikke kunnet opnaae hvad jeg vilde, men Bebreidelsen derfor skal ikke hvile paa mig; vi ville begge to beleire Hertugen af Bourbon indtil han overgiver sig — Nu vel, for at gjøre en Begyndelse, — jeg smugler Fjenden ind i Fæstningen — De skal boe hos mig.

Gabrielle. Men hvad har jeg da gjort for at fortjene saamegen Velvillie, jeg som bævede for at komme og anraabe Dem om Deres Beskyttelse? Men jeg kan ikke modtage det Offer, De vil gjøre mig, Deres Naade.

Marquisen. Jeg beder Dem, hvorfor ikke? Hvad Uleilighed kan det vel foraarsage mig? — Jeg overlader Dem mit daglige Cabinet her og to tilstødende Værelser, og tager selv Værelserne ved Siden af; vi komme til at boe Dør om Dør, som to gode Veninder.

Gabrielle. O, Deres Naade! min Gud! dersom De vidste hvilken levende Glæde De vækker i mit Hjerte! — Jeg er vis paa, at naar De vil, saa vil alle Ting gaae godt.

Marquisen. Jeg har allerede gjort Begyndelsen, som jeg haaber — og naar vi komme til at boe ved Siden af hinanden, maatte vi ret have Uheld med os, dersom vi ikke skulde gjøre godt, hvad Ulykken har gjort galt, og afvende hvad den har isinde at gjøre galt. Men det vigtigste i saadanne Tilfælde er ikke at spilde Tid. Tag altsaa tilbage til Hotellet og lad alle Deres Sager bringe herhen. (Hun ringer; Mariette kommer.) Spørg om der er en forspændt Vogn. (til Gabrielle). Jeg skal sende Deres Billet til Hertugen.

Mariette (kommer med en Lakai). Ja, Deres Naade!

Marquisen (til Lakaien). Saa følg Comtesse de Belle-Isle til den. Du adlyder Comtessens Befaling.

Gabrielle. Jeg veed ikke hvorledes jeg skal takke Dem. (hun vil kysse Marquisens Haand).

Marquisen. Hvad gjør De, kjære Barn? (kysser hende paa Panden.) De vil finde mig her igjen. Farvel!

(Gabrielle gaaer, fulgt af Lakaien).

Fjerde Scene.

Marquisen. Mariette.

Marquisen (aabner Billetten og læser den). Det er vist, jeg veed Ingen, der er mere uforsigtig end Taknemmeligheden. Man behøver kun at forandre to Ord i denne Billet, for at Hertugen af Richelieu — tak Fee de gode Tanker, han har om sig selv — skal finde at den aander den ømmeste Følelse for ham. De kjender ikke min Haand, min kjære Hertug? det træffer sig jo forbausende heldigt, thi vi ville maaskee, under Comtesse de Belle-Isles Adresse, komme i en temmelig lang Brevveksling med hinanden. Mariette!

Mariette (som gik ud med Gabrielle). Deres Naade!

Marquisen. Bliv her, og kommer Hertugen — bed ham at have Taalmodighed; om fem Minuter er jeg hos ham. (gaaer ind i sit Cabinet.)

Mariette. Vær De rolig, Deres Naade! — jeg venter med Fornøielse paa Hertugen af Richelieu — Det troer jeg! man kan altid vente Noget ved at vente paa ham.

Femte Scene.

Mariette. Hertugen

Hertugen (i Døren). Hvordan! Marquisen —

Mariette. Om Forladelse, Deres Høi-

hed! hun er inde i Cabinettet, men kommer strax.

Hertugen. Ah ha! det er Dig, Mariette?

Mariette. Ja, Deres Høihed.

Hertugen. Men jeg troer, Gud forlade mig, at jeg aldrig har gjort Dig en Foræring, mit smukke Barn!

Mariette. Jeg beder om Forladelse, Deres Høihed! De har givet mig fem og tyve Louisd'orer da De bad mig om at skaffe Dem en Nøgle til den hemmelige Dør.

Hertugen. Ja, det var en Foræring, siden jeg ikke fik noget for dem — Du var uboielig; men Guldet har større Magt over Mandfolkehjerter — og jeg fik Nøglen alligevel.

Mariette. Det var formodentlig i Haab om at komme til at benytte den at De siden forærede mig denne Ring?

Hertugen. Bah, denne Ring, en lumpen Diamant, som neppe er af hundrede Pistolers Værdie! Men jeg har jo opført mig imod Dig som en stakkels fattig Snyltegjæst — Der, mit Barn, der — (giver hende sin Pengepung idet han lægger Armen om Livet af hende).

Mariette. Ah, Deres Høihed! tusinde Tak!

Sjette Scene.

Hertugen. Mariette. Marquisen.

Marquisen. Ah, Hertug! hvad er det De tillader Dem imod min Kammerpige?

Hertugen. Jeg tog blot Afsked med hende og betalte hende sin Løn.

Marquisen. Gaa, Mademoiselle! (Mariette gaaer.) Det lader til at Alt gaaer efter Hertugens Ønske.

Hertugen. Og hvoraf formoder De det?

Marquisen. Man er aldrig saa gavmild naar man er i ondt Lune.

Hertugen. Jeg er virkelig heller ikke utilfreds.

Marquisen. Nu vel, Hertug! jeg vil give Deres Forhaabninger Næring.

Hertugen. Og hvorledes?

Marquisen. Comtesse de Belle-Isle tog i dette Øieblik herfra.

Hertugen. Virkelig?

Marquisen. Hun søgte om Dem.

Hertugen. Bah!

Marquisen. Og da hun ikke traf Dem —

Hertugen. Nu vel!

Marquisen. Gav hun mig —

Hertugen. Hvad?

Marquisen. Dette.

Hertugen. Et Brev?

Marquisen. Et Brev.

Hertugen. Til mig?

Marquisen. Til Dem.

Hertugen. Og hvad vil hun mig?

Marquisen. Hun ønsker en Sammenkomst med Dem.

Hertugen. For Pokker! det træffer jo ganske fortræffeligt! jeg vilde netop bede hende om en.

Marquisen. Der seer De, Lykken tager Dem under Armene.

Hertugen. Og hvad skylder jeg at den er mig saa gunstig?

Marquisen. For det Første Deres egne Fortjenester; for det Andet, at man har fortalt hende, De har stor Indflydelse hos Hertugen af Bourbon, og hun vil bede Dem at anvende den til hendes Fordeel.

Hertugen. Nei, hvad siger De? o! jeg er ganske til hendes Tjeneste. For Resten har jeg allerede ladet et Par Ord falde.

Marquisen. Og hvorledes har De fundet Hertugen stemt.

Hertugen. Temmelig slet.

Marquisen O, De veed, man kan opnaae alt hos ham, naar man blot er paastaaelig; Hertugen af Orleans gav, Hertugen af Bourbon lader sig fratage.

Hertugen. Det er sandt, har han spurgt om mig?

Marquisen. Endnu ikke; men det vil ikke vare længe; vent ham her.

Hertugen. De forlader mig?

Marquisen. Jeg har nogle Befalinger at give angaaende en Omflytning; jeg overlader dette Værelse til en Veninde.

Hertugen. Lad mig ikke opholde Dem, Marquise.

Marquisen. Til vi sees, Hertug!

Syvende Scene.

Hertugen (alene). Lad os engang see hvad Comtesse de Belle-Isle har at sige mig. (læser). „Comtesse de Belle-Isle venter at Deres Høihed vil være saa artig at forunde hende den Lykke at have et Øieblik Samtale med Dem, saa snart som muligt." Men Lykken er jo paa min Side, min lille Engel! — disse Skjønne fra Provindserne udtrykke sig med en Naivetet, som er fortryllende. „Hun haaber, at hun ikke har bedraget sig ved at gjøre Regning paa Deres Beskyttelse, for hvilken hun vil vise Dem en ubegrændset Erkjendtlighed." — Det er sluttet Handel, min deilige Bønfaldende; De skal have min Beskyttelse, og jeg faaer Deres Erkjendtlighed. — Saa meget er vist, den Billet er ikke bly, naar man betænker at den kommer fra Uskyldigheden. — For Resten — lad os see os for — i den Maade, hvorpaa Marquisen viser mig sin Tjenstfærdighed, er Noget, som — ikke er godt. Lad os ikke komme til at staae som et Barn, der har ladet sig narre af Skinnet. Jeg har faaet Brevet igjennem Marquise de Prie, vi maa have Vished om at det er Comtesse de Belle-Isle, der har skrevet det. Der er hun.

Ottende Scene.

Hertugen. Gabrielle.

Gabrielle. Deres Høihed!

Hertugen. Saa sandt jeg er en Christen! jeg troer De ryster.

Gabrielle. Om Forladelse, Deres Høihed! men jeg vil tilstaae det, jeg kan ikke dæmpe en vis Bevægelse, jeg følte ved at see Dem.

Hertugen. Og hvorledes tør jeg fortolke denne Bevægelse, Comtesse?

Gabrielle. Min Gud! paa en høist naturlig Maade. Grunden dertil er kun, at jeg ikke kan see Dem, uden at sige til mig selv, at De maaskee er den Mand, som er udkaaret til at gjøre Ende paa alle mine Lidelser. Skulde det alene være Hændelsen, som, til min Lykke, har bragt Dem hertil fra Wien, hvor De har opholdt Dem i to Aar, for at jeg først skulde møde Dem i Versailles og siden i Chantilly? De, som ere nedbøiede af Kummer, ere overtroiske, Deres Høihed, og jeg veed at De selv ikke kan løsrive Dem fra Troen paa Varsler.

Hertugen. Paa Varsler, Comtesse? men jeg vilde jo være altfor utaknemmelig, dersom jeg ikke havde troet paa dem, især i de sidste tre Dage. — Ja, — ganske vist! ja! jeg troer paa Varsler ligesaavel som De, og jeg vilde blive meget ulykkelig, hvis mine Varsler skuffede mig.

Gabrielle. Hendes Naade Marquisen har havt den Godhed at give Dem en Billet.

Hertugen. Som hun har sagt mig, var fra Dem. Jeg skylder Marquisen saare meget, thi det er uden Tvivl hende som har givet Dem den Idee at henvende Dem til mig.

Gabrielle. Nei, Deres Høihed! jeg vil være oprigtig! jeg havde tænkt paa det inden hun talte til mig derom. Det er Dem selv De maa bebreide Skylden for min Paatrængenhed; men jeg har troet at turde forudsætte, at De ikke saa hurtigt vilde berøve mig de Forhaabninger, der engang ere opstegne i mit Hjerte. Deres Høihed! man siger at De er almægtig; hvad jeg bønfalder Dem om er, De veed det, Forløsning fra et Fængsel for en Fader og to Brødre. Min hele Families Lykke hviler i Deres Hænder.

Hertugen. Comtesse! det skal ikke være min Skyld om ikke Deres datterlige og søsterlige Kjærlighed finder den Løn, den fortjener at finde; men det De beder om er afhængigt af en Villie, som er høiere end min — jeg kan kun være Mægler imellem Skjønheden og Magten. Vil De give mig en Ansøgning? skriv som De taler, ud af Deres hele Sjel, og endnu i Dag skal jeg overrække den til Hertugen af Bourbon.

Lakaien. De Breve, som Deres Høihed har at modtage, ligge færdige.

Hertugen. De seer, jeg maa forlade Dem et Øieblik. Jeg beder Dem tusinde Gange om Forladelse, Comtesse! her er alt hvad De behøver for at skrive. Om nogle Minuter er jeg atter hos Dem.

Gabrielle. Hvorledes skal jeg kunne vise Dem min hele Taknemmelighed?

Hertugen. Ved at skjænke mig en Plads iblandt Deres Venner.

Gabrielle. O, Deres Høihed!

Hertugen. Jeg beder Dem, skriv! (idet han gaaer.) Paa den Maade faaer jeg Vished om at Billetten er fra hende.

Niende Scene.

Gabrielle. (derpaa) Marquisen.

Gabrielle (skrivende). O, Gud! hvad fortalte man mig ikke om Hoffet! Jeg vilde der kun finde Hjerter, der enten vare forhærdede ved Alderen eller opfyldte af Sletthed. (hun afbryder sig for at skrive). Jeg har kun endnu henvendt mig til to Personer, og den ene er bleven mig en Veninde, den anden en Broder.

Marquisen (træder ind og støtter sig til Lænestolen). Hvad gjør De der, mit kjære Barn?

Gabrielle. Ah, det er Dem! — De seer det — jeg skriver en Ansøgning til Hertugen af Bourbon.

Marquisen. Hvem har raadet Dem til at bruge dette Middel?

Gabrielle. Hertugen af Richelieu.

Marquisen. Og De sender Ansøgningen lige til Ministeren?

Gabrielle. Nei, Hertugen har lovet at han vil overrække ham den.

Marquisen. Og naar?

Gabrielle. Han kommer paa Øieblikket tilbage for at hente den.

Marquisen (sagte). Der er Noget som foruroliger ham. (høit) Naa, lad os da see hvorledes De kommer ud af at skrive Ansøgninger Oh — men det gaaer ikke an, min Bedste! der er visse brugelige ceremonielle Udtryk, som De aldeles forsømmer.

Gabrielle. Vil De bevise mig den Godhed at underrette mig om dem?

Marquisen. Jeg vil gjøre mere. Tillad at jeg tager Deres Plads, jeg vil selv skrive den for Dem.

Gabrielle. O nei virkelig? men er De ikke bange for at Hertugen af Bourbon vil opdage at det er Dem selv, der har skrevet den?

Marquisen. Og troer De at det vilde skade Deres Sag? Kom De; lad mig skrive for Dem, og pas De paa at Hertugen af Richelieu ikke kommer bag paa os. Han behøver ikke at vide, at jeg gjør Dem den lille Tjeneste.

Gabrielle (aabner Sidedøren). Jeg seer Ingen.

Marquisen. Godt. Deres Faders fulde Navn.

Gabrielle. Charles Louis August Fouquet de Belle-Isle.

Marquisen. Hans Titler?

Gabrielle. Hertug af Gisors, Greve af Belle-Isle-en-Mer, Marquis af Andelys og Vernon.

Marquisen. Og Deres to Brødre er —

Gabrielle. Den Ene Capitain, den Anden Lieutenant i Kongens Tjeneste.

Marquisen. Og de ere alle i Fængsel?

Gabrielle. Min Fader har siddet i Bastillen i tre Aar, mine Brødre i fem Fjerdingaar.

Marquisen. Godt. Pas paa, vi ville bringe alle disse Fanger paa fri Fod.

Gabrielle. O, Deres Naade! gid De sagde sandt.

Marquisen. Nu er det færdigt — see der! — og efter alle Etiquettens Regler.

Mariette (fra den ene Side). Værelset er færdigt, naar Comtesse de Belle-Isle befaler.

Marquisen. Strax! strax! Comtessen venter paa Nogen; gaae ikke for langt bort.

Mariette. Jeg skal være ved Haanden; Deres Naade behøver kun at ringe, De har mig strax hos Dem.

Marquisen. Det er godt, lad os være ene.

Tiende Scene.

De Forrige. Hertugen.

Hertugen (i Døren, seer begge Damerne). Sammen!

Marquisen (aabner en Dør). Hertugen!

Hertugen. Comtesse! Det gjør mig ondt, at jeg har ladet Dem vente.

Gabrielle. Jeg beder, ingen Undskyldninger, Deres Høihed! Ansøgningen er netop bleven færdig i dette Øieblik, og dersom De vil have den Godhed at tage Dem af den —

Hertugen. Naturligviis.

Gabrielle. Der er den.

Hertugen (aabner den). Samme Haand — Billetten var fra hende! (høit.) Comtesse! De vil forunde mig den Lykke, at jeg endnu i Dag maa bringe Dem Efterretning om hvorvidt jeg er kommen ved mine Bestræbelser.

Gabrielle. Spørg hendes Naade, Deres Høihed! der er alene hende, der kan tillade det.

Hertugen. Hvorledes forstaaer jeg det?

Gabrielle. Hendes Naade har havt den Godhed at give mig Værelser her i Slottet, saalænge jeg opholder mig i Chantilly.

Hertugen. Ah ha!

Gabrielle. Hun har berøvet sig sine egne Værelser for min Skyld.

Hertugen. Virkelig? altsaa — den Veninde, De ventede, Deres Naade —

Marquisen. Var denne elskværdige Pige, Deres Høihed! De vil indsee, det var hverken passende eller klogt at Comtesse de Belle-Isle, som er ene og uden Beskyttelse, blev boende paa et offentligt Sted.

Hertugen. Nei, langtfra; De har fuldkommen Ret, Deres Naade! og det er meget smukt gjort af Dem; men det vil, som jeg haaber, ikke gjøre nogen Forandring i vor Aftale; Deres Naade vil ikke negte mig Tilladelse til at bringe Comtesse de Belle-Isle den fornødne Underretning.

Marquisen. Ih hvad tænker De paa? hun er jo hjemme her, og kan modtage Dem naar hun selv vil.

Hertugen. Altsaa er det af Dem jeg udbeder mig denne Gunst.

Gabrielle. Kom De naar De vil, Deres Høihed! De vil bestandig blive ventet som en Ven og modtaget som en frelsende Engel.

Hertugen. Jeg vil maaskee ikke komme til at tale med Hertugen af Bourbon inden lidt langt ud paa Aftenen.

Gabrielle. I tre Aar har jeg saa ofte vaaget i Frygt og Taarer, at det i Aften vil være mig sødt at vaage i Haab og Glæde.

Hertugen. Altsaa, Comtesse! vi sees i Aften.

Gabrielle. I Aften, Deres Høihed!

Hertugen. Hvad jeg vil faae at sige Dem, er maaskee ikke af den Beskaffenhed at vor Samtale taaler Vidner.

Gabrielle. Jeg vil sørge for at vi kunne være ene, Deres Høihed!

Hertugen. De er fortryllende! (Gabrielle gaaer ind i sit Værelse).

Ellevte Scene.

Hertugen. Marquisen.

Hertugen (læner sig op til Ryggen af den Stol, Marquisen sidder paa). Ah, ah! Marquise! det er saaledes De holder Deres Ord?

Marquisen. Og hvori har jeg da brudt det, Hertug?

Hertugen. De lover mig, at De ikke vil forstyrre mine Planer, og De underminerer mit allerførste Anlæg?

Marquisen. Et Anlæg der er grundet paa en Gjæstgivers Lumpenhed, aa fy! det var altfor let, og blev Dem uværdigt. — Her, det kan jeg finde mig i; her gjælder intet Overfald, intet Forræderie; alt maa opnaaes, her er ingen Udvei til at rane det. For Resten, jeg tvivler heller ikke om at De opnaaer det.

Hertugen. Men derom tvivler jeg ikke heller, Deres Naade! naar jeg skal være oprigtig; og jeg takker Dem meget for at De har givet mig denne Leilighed til at sætte mit gamle Talent i Virksomhed; der var aaret Mod i mig iblandt de skikkelige Tydskere.

Marquisen. De taber da ikke Haabet om at seire, endskjøndt jeg er gaaet over til Fjenden?

Hertugen. Nei, naar De kun altid vil kjæmpe som jeg, ærligt!

Marquisen. Og hvad fordrer De af min Ærlighed?

Hertugen. For det Første, den dybeste Taushed.

Marquisen. Det har jeg allerede lovet.

Hertugen. Klokken ti forlader De Comtessen.

Marquisen. Ja — det forbinder jeg mig til.

Hertugen. Altsaa — fra Klokken ti i Aften lader De Comtessen være ene i disse Værelser?

Marquisen. Det er afgjort; jeg kjører i Aften til Paris; jeg tager foran Hertugen istedetfor at følge med ham.

Hertugen. Nu vel, det er alt hvad jeg har at bede Dem om.

Marquisen. Nu kommer jeg.

Hertugen. Ikke mere end billigt.

Marquisen. De betroer ikke Deres Hensigter til nogen af Tjenerne her paa Slottet.

Hertugen. Ikke til nogen.

Marquisen. De tager ikke Deres Tilflugt til Elskovsdrikke eller andre af de Midler, som De vel har brugt mere end engang, Hertug?

Hertugen. Paa min Ære, nei!

Marquisen. Endelig, jeg veed at De engang har vidst at forskaffe Dem en Nøgle til denne hemmelige Dør, — jeg veed det, og har taget mine Forholdsregler derefter — det Værelse der skal De nok lade være at aabne; men hun kunde være i dette — og intet lumsk Overfald — De giver mig Nøglen.

Hertugen. Det skulde være mig en Fornøielse, min bedste Marquise, men — i den Tilfærdighed, hvormed jeg fulgte Comtessen, har jeg glemt den i Paris.

Marquisen. Ah!

Hertugen. Det er som jeg siger Dem.

Marquisen. Deres Æresord?

Hertugen. Det er en Richelieu der sværger!

Marquisen. De har dog en fortryllende Uforskammenhed, min kjære Hertug!

Hertugen. Deres Naade forkjæler mig.

Marquisen. De tillader at jeg siger Mariette et Par Ord?

Hertugen. De tillader at jeg giver min Germain en Befaling?

Marquisen (ved den ene Sidedør). Mariette!

Hertugen (ved Døren i Baggrunden). Germain!

Marquisen (til Mariette). Lad min Reisevogn spænde for — den hvorpaa der ikke er Vaaben — den skal holde færdig ved Laagen til Lystskoven.

Mariette. Godt, Deres Naade! (gaaer).

Hertugen (til Germain). Sprang mine to bedste Veddeløbere, lad mig blot inden Klokken ti faae den Nøgle som Du finder i Paris, paa Kaminen i mit Sovekammer i Amethystsalen.

Germain. Deres Høihed skal have den! (iler ud).

Marquisen. De bliver da standhaftig ved Deres Plan?

Hertugen. Man har vundet Bataller, under mere fortvivlede Omstændigheder.

Marquisen. Og imod dygtigere Generaler, ikke sandt?

Hertugen. Det vil jeg ikke sige; thi denne Gang kæmper jeg mod Ungdom, som har forenet sig med — Erfarenhed.

Marquisen. Altsaa i Aften, min kjære Hertug!

Hertugen (kysser hende paa Haanden). I Aften, min kjære Marquise!

Tolvte Scene.

Marquisen (alene).

Ja, Deres Høihed — men den Bataille taber De, det vil jeg indestaae Dem for! — Ah, De er taget saa hurtigt fra Paris, at De har glemt en Nøgle, som De har betalt min forrige Kammertjener med to hundrede Louisd'orer, en Nøgle, som De vistnok for fire Dage siden haabede skulde føre Dem til Deres Ønskers Maal — indbildske Gjæk! Nu vel, har De ikke denne Nøgle, skal De faae Lov til at tilbringe Natten paa Gaden, Deres Høihed; vi ere i Juni Maaned, det er et deiligt Veir, og det kan aldrig skade Deres kjære Helbred, som er os alle saa dyrebar.

Trettende Scene.

Marquisen. Gabrielle.

Marquisen. Ah, kom nærmere, min lille Engel!

Gabrielle. Skulde De have noget glædeligt Nyt at forkynde mig, Deres Naade?

Marquisen. Maaskee — Nu nylig, da jeg skaddede lidt med Hertugen, kom jeg til at tænke paa Dem og paa de mange Omveie, De kommer til at gjøre.

Gabrielle. Oh, jeg har Mod til alt, endogsaa til at vente.

Marquisen. Stakkels Barn! hvilken Resignation. Er det længe siden De har seet Deres Fader?

Gabrielle. Tre Aar, Deres Naade — jeg har ikke seet ham siden han vandrede til sit Fængsel.

Marquisen. Tre Aar! — og De har ikke bedet om en Tilladelse til at besøge ham i Bastillen.

Gabrielle. O, Deres Naade! jeg har bedet, jeg har bønfaldet, men man har aldrig villet forunde mig denne Naade — O tænk

Dem! de have negtet en Datter den Lykke at hvile et Øieblik ved sin Faders Hjerte, — O, de, til hvem jeg har henvendt mig, have vist ikke havt Børn!

Marquisen. Og De vilde sikkert føle Dem lyksalig ved atter at see Deres Fader?

Gabrielle. Det kan De spørge om?

Marquisen. Meget lyksalig?

Gabrielle. Ah! —

Marquisen. Den, som skaffede Dem et saa lykkeligt Øieblik, kunde stole paa Deres Taushed?

Gabrielle. O Gud, hvad siger De? hvilket Haab vækker De i min Sjæl, Deres Naade? — Jeg — jeg — jeg skulde være saa lykkelig igjen at see min Fader — at træde pludselig ind i hans Fængsel — i det Øieblik da han troede mig langt borte, skulde jeg kunne kaste mig i hans Arme — skulde jeg kunne raabe: Fader! det er mig! — Fader! her er jeg! — O, Deres Naade! Tilgivelse — O, jeg beder Dem, jeg bønfalder Dem — see, jeg ligger for Deres Fødder — hvad skal jeg gjøre for at opnaae denne Lykke?

Marquisen (reiser hende). Hør mig!

Gabrielle. O, ja, ja! jeg hører!

Marquisen. Tænk paa, at i dette Tilfælde staae Stilling og Liv paa Spil!

Gabrielle. Ja, ja, Deres Naade! jeg veed at det er en alvorlig, en farlig Sag — men De skal dog ikke være bange.

Marquisen. Commandanten i Bastillen er en af mine Venner; jeg kunde give Dem et Brev til ham.

Gabrielle. Et Brev til ham, Deres Naade? og dette Brev —

Marquisen. Kan aabne Dem Deres Faders Fængsel. De behøver kun to Timer for at tage til Paris; De kjører herfra Klokken ti, kommer der Klokken tolv, bliver hos Grev de Belle-Isle til Klokken tre, og kommer her tilbage inden Nogen endnu er staaet op.

Gabrielle. Hvad, det kan skee endnu i Dag, Deres Naade? det kan skee i Aften? Jeg kan i Nat faae min Fader at see — ham som jeg ikke har seet i tre Aar! — O, hav Medlidenhed med mig — De gjør mig vanvittig af Glæde.

Marquisen. Men det skeer kun under een Betingelse, som De vil indsee, jeg maa paalægge Dem.

Gabrielle. Tal, tal!

Marquisen. Tænk paa hvad jeg gjør for Dem! jeg paatager mig at aabne et Statsfængsel for Dem, som kun kan aabnes ved den første Ministers Ord eller Kongens Underskrift.

Gabrielle. Ja, jeg indseer hvad De vover og jeg takker Dem derfor.

Marquisen. Tænk paa, at hvad jeg her gjør for Dem, har jeg aldrig gjort for Nogen. Hertugen af Bourbon er uvidende derom. Saa skinsyg, som han er over sin Myndighed, vilde han aldrig tilgive mig, at jeg havde vovet at forgribe mig paa den. Grev de Belle-Isle er i et aldeles hemmeligt Fængsel; hans Liv, hans Frihed, alt er afhængigt af at De med Troskab holder Deres Eed; et uforsigtigt Ord og Deres Fader er fortabt.

Gabrielle. Store Gud!

Marquisen. Ja, husk paa Deres Faderfaders Skjæbne; hvad der rammede Faderen, kunde ogsaa ramme Sønnen! Sværg mig da til, at saalænge Hertugen af Bourbon er Minister, skal ikke til noget Menneske paa Jorden komme et Ord over Deres Læber om at De har seet Deres Fader. For hele Verden maa det være som om De havde tilbragt Natten her paa Slottet. Betænk Dem vel, før De binder Dem ved Deres Eed.

Gabrielle. Deres Naade! ved alt hvad der er helligt i Verden, ved min Faders Liv, jeg sværger Dem til, saalænge Hertugen af Bourbon er Minister, skal intet levende Væsen erfare at jeg har seet min Fader, eller at jeg, for at see ham, har forladt Slottet i Nat.

Marquisen. Nu vel, det er da afgjort. De har ingen Tid at spilde! De tager en af mine Vogne og kommer i Morgen tidlig tilbage til Slottet igjennem den lille Laage der gaaer ind til Lysthaven.

Gabrielle. O, Deres Naade! hvad har jeg gjort for at fortjene saamegen Godhed?

Marquisen. Intet; jeg holder af Dem, det er alt. Forsigtighed!

Gabrielle. O, vær De rolig!

Marquisen. Hold Dem færdig om et Øieblik.

Gabrielle. Jeg er færdig.

Marquisen. Jeg behøver Tid for at forberede Alt.

Gabrielle. Tilgiv! (Marquisen gaaer.)

Fjortende Scene.

Gabrielle. d'Aubigny.

Gabrielle. O! jeg skal atter see min Fader! min Gud, min Gud, hvilken Lykke! — Oh, men den gode Marquise er jo bleven min Skytsengel.

Lakaien. Chevalier d'Aubigny!

Gabrielle. d'Aubigny! — og for første Gang i mit Liv have en Hemmelighed, som ikke tilhører os Begge! Lad ham komme! (d'Aubigny træder ind, hun iler ham imøde og rækker ham Haanden.) God Aften, kjære Raoul!

d'Aubigny. Hvad sætter Dig en saa hæftig Bevægelse, Gabrielle? Du lader til at være meget glad.

Gabrielle. Hvad der sætter mig i Bevægelse? — o mit Hjerte bevæges af Haab og Henrykkelse, min Ven! thi siden jeg er kommen hertil synes Lykken at smile til mig, ja at ile foran mig. Ah, nu skulle vi frelse

min Fader, frelse mine Brødre, og vi blive dobbelt lykkelige; lykkelige ved vor Kjærlighed, lykkelige ved deres Lykke. Viis Dia taknemmelig mod Gud ved Glæde, istedetfor at fornærme ham ved Tvivl. Hvad mig angaaer, jeg kan ikke sige Dig mere for Øieblikket; men jeg beder, jeg troer og jeg haaber.

d'Aubigny. O, min Gud! hvoraf kommer det, at medens Du er saa tillidsfuld og lykkelig, er jeg saa kold og mørk? Du seer Alt igjennem Haabets Dag, jeg seer Alt igjennem Frygtens Nat! Jeg veed ikke hvorfor, men jeg er svag som et Barn. Du taler om en Lykke, som ier foran Dig og det beroliger Dig; mig forfærder denne Lykke. Du troer, at den udgaaer fra et høiere og kjærligt Væsen, jeg skjælver for at den er et Værk af en menneskelig og fordærvelig Magt! Gabrielle! det er maaskee en Daarskab, men det er en Daarskab, som smerter mig og fortjener at beklages, som om den var en virkelig Ulykke.

Gabrielle. Ah, Du er utaknemmelig mod Forsynet, Raoul! og især i dette Øieblik.

d'Aubigny. Og hvad har det da gjort for os? Siig mig det, Gabrielle! tal, der er intet som skulde glæde mig mere, end at finde Beroligelse. Paa hvis Bistand er det Du stoler, naar Du venter lykkeligere Dage?

Gabrielle. Paa Marquise de Prie fremfor alle! O, hun har viist sig saa god, saa venlig imod mig, hun behandler mig som en Veninde, næsten som en Søster — Tænk Dig, hun har ikke engang villet tillade at jeg vedblev at opholde mig i et Gjæstgiversted — kunde en Moder vise større Omhu for sin Datter?

d'Aubigny. Nu vel! og hvad bygger Du paa det? Som jeg siger Dig; Indtrykkene ere uden Tvivl afhængige af det Øieblik, hvori man modtager Dem; jeg foruroliges af Alt, endogsaa af Marquisens Godhed. Du har ikke talt til hende om vort foreslaaende Giftermaal, Gabrielle?

Gabrielle. Er det ikke en Hemmelighed?

d'Aubigny. Nu vel, bevar den især her. Jeg har al Grund til at troe, at dersom Marquisen erfarede den, vilde det maaskee forandre hendes Velvillie for Dig. Men siig mig, har Du ikke i Dag talt med Andre end Marquisen?

Gabrielle. Jovist har jeg, Raoul! Jeg har talt med en Person paa hvem jeg gjør endnu sikkrere Regning end paa Marquisen; thi denne Person er ikke saa bange for at udsætte sig for et Afslag.

d'Aubigny. Tør jeg spørge Dig om hans Navn?

Gabrielle. Naturligviis; thi hans Navn er ikke nogen Hemmelighed!

d'Aubigny. Altsaa?

Gabrielle. Det er Hertugen af Richelieu!

d'Aubigny. Hertugen af Richelieu?

Gabrielle. Hvad feiler Dig?

d'Aubigny. Hertugen af Richelieu! Du har altsaa talt med ham i Dag?

Gabrielle. Han har næsten hele Tiden været her paa Slottet.

d'Aubigny. Hvad har han bestilt her?

Gabrielle. En Deel af Dagen har han arbeidet med Hertugen af Bourbon.

d'Aubigny. Og Du skal tale med ham igjen?

Gabrielle. Han sagde, at han maaskee vilde bringe mig Efterretning om et Forsøg, han vil gjøre.

d'Aubigny. Gabrielle!

Gabrielle. Min Gud! Du forskrækker mig.

d'Aubigny. Kjender Du den Mand, Du har henvendt Dig til?

Gabrielle. Jeg kjender ham som hele Verden kjender ham; hvem kjender ikke Hertugen af Richelieu?

d'Aubigny. Og naar Du kjender ham, kan Du da haabe at den Beskyttelse, han lover Dig, er uegennyttig?

Gabrielle. Raoul! det er muligt at jeg feiler, men jeg tilstaaer det, jeg kan ikke saaledes skimte noget Ondt bagved det Gode. Hertugen af Richelieu har indtil dette Øieblik viist sig imod mig som en Ven; træder han frem for mig i en anden Skikkelse — Du har vel, tør jeg formode, saameget Tillid til mig, at Du aldrig vil bære Tvivl om, at jeg, hvor mægtig Hertugens Indflydelse end kunde være, ikke vilde benytte mig af den fra det Øieblik, da hans Beskyttelse kunde skamplette en Ære, der ikke mere tilhører mig alene, og et Navn, som jeg snart skal ombytte med Dit.

d'Aubigny. O, min tilbedede Gabrielle! i Din Uskyldighed vil Du ikke kunne begribe hvad det er, der gjør dette Menneske frygteligt! De reneste Sjele ere blevne besudlede ved hans Kjærligheds Aande; der er ingen Qvindes Rygte, han har berørt, uden at han har efterladt en Plet paa det. — Har han engang taget en Beslutning, da er intet Middel ham for slet, naar han ved det kan naae sit Øiemed, og nogle af de Midler, han har anvendt, have maaskee sønderknuust Mænd, som vare mindre mægtige end han. Ah — Gabrielle! Du seer de Lidelser, der overvælde mig — o vær medlidende —

Gabrielle. Hvad skal jeg gjøre, Raoul? — Jeg er beredt til Alt hvad Du vil fordre — tal!

d'Aubigny. Lov mig, at Du ikke vil tage imod Hertugen af Richelieu i Aften.

Gabrielle. Det lover jeg Dig.

d'Aubigny. Og ikke at tale med ham paa noget andet Sted end her.

Gabrielle. Det lover jeg ogsaa.

d'Aubigny. Gabrielle! jeg stoler paa Dit Ord.

Gabrielle. Og det kan Du med Tryghed.

d'Aubigny (heftig). Gabrielle! Pige! hvis Du brød det — Du veed ikke hvilken rædselfuld Skjæbne Du derved vilde nedkalde over os Begge.

Gabrielle. Hvad mener Du?

d'Aubigny. Det kan jeg ikke sige Dig, men — det er nok, Du har lovet mig og Du lover mig atter, Du vil ikke see Hertugen af Richelieu i Aften.

Gabrielle. Jeg har lovet Dig det, jeg lover Dig det atter; er Du nu mere rolig?

d'Aubigny. Ja.

Gabrielle. Nu vel, kjære Raoul! saa forlad mig.

d'Aubigny. Allerede?

Gabrielle. Det er silbigt.

d'Aubigny. Klokken er neppe ti.

Gabrielle. Jeg har nogle Breve at skrive — jeg er træt. — Desuden, er det passende for mig at Du bliver her saa langt ud paa Aftenen?

d'Anbigny. Du maatte dog have modtaget Hertugen af Richelieu, dersom han var kommen.

Gabrielle. Hertugen af Richelieu er en Fremmed; jeg elsker ikke Hertugen, men jeg elsker Dig, Raoul! Dig.

d'Anbigny. Du elsker mig, og Du vil have at jeg saaledes skal gaae bort, da Du dog, uden nogen Krænkelse for Dig, kunde skjænke mig endnu en Time?

Gabrielle. En Time! — Ah, det er umuligt, Raoul! — jeg beder Dig, Raoul! jeg bønfalder Dig, gaa!

d'Aubigny. Du bønfalder mig om at gaae — men, min Gud! hvad foregaaer her da?

Gabrielle. Her foregaaer intet; hvad troer Du vel at her skulde foregaae? er det da saa besynderligt at jeg ønsker at kunne nyde nogle Timers Roligbed, efter at jeg har reist hele Natten og tilbragt hele Dagen i Angst og Uro? Er Du skinsyg, Raoul? — Men hvorover? — Jeg har aldrig seet Dig saaledes — hør — nu slaaer Klokken ti.

d'Aubigny. Jeg gaaer, Comtesse!

Gabrielle. Comtesse! Ah — veed Du vel, at Du er meget grusom imod mig? Du seer, at jeg føler mig lykkelig, og da Du ikke er vant til at see mig saaledes, bliver Du urolig over min Glæde, og vil føre mig tilbage til min sædvanlige Sørgmodighed. — Oh, men det vil være meget let, Du veed det — dertil behøves kun et Ord af Dig; jeg behøver kun at høre en Stemme, hvis Bristen forkynder Smerte — Stille, Raoul! nu vel! jeg er saa sørgmodig, som Du vil have mig; er Du nu tilfreds?

d'Aubigny. Tilgiv, Gabrielle! Tilgiv! men jeg elsker Dig saa høit, at jeg ikke tør sætte Lid til min Lykke; det forekommer mig som om Alt er os fjendsk, som om Alt søger at stifte Tvedragt imellem os — Tilgiv — jeg forlader Dig — jeg har Uret.

Gabrielle. Farvel til vi sees, Raoul!

d'Aubigny. Til hvad Tid tør jeg indfinde mig i Morgen?

Gabrielle. Saa tidlig som Du vil. Klokken otte, for Exempel.

d'Aubigny. Farvel, farvel! — Du modtager da ikke Hertugen?

Gabrielle. Men vær dog rolig, min Ven!

d'Aubigny. Farvel! (Gaaer.)

Femtende Scene.

Gabrielle. (derpaa) **Marquisen.**

Gabrielle. Han er borte — o hvad det kostede mig at lade ham gaae saaledes, uden at turde sige ham, hvad det er, som gjør mig lykkalig! (iler til Døren paa Tilskuernes venstre Side). Deres Naade! Deres Naade!

Marquisen. Her har De mig.

Gabrielle. Nu vel?

Marquisen Her er Brevet.

Gabrielle. Vognen?

Marquisen. Er færdig.

Gabrielle. Hestene?

Marquisen. Forspændte.

Gabrielle. Hvilken Vei skal jeg gaae?

Marquisen. Følg efter Mariette.

Gabrielle. O, Deres Naade! Deres Naade! hvorledes skal jeg nogensinde kunne vise mig erkjendtlig?

Marquisen. Ved den ubrydeligste Taushed.

Gabrielle. Kan De tvivle om den?

Marquisen. Dersom jeg tvivlede om den, da gjorde jeg ikke det for Dem, jeg i dette Øieblik gjør.

Gabrielle. Farvel, Deres Naade!

Marquisen. Farvel! (Gabrielle gaaer).

Sextende Scene.

Marquisen (alene; derpaa) **En Lakai.**

Marquisen. Endelig er hun borte! — Klokken er snart halv elleve — det var den høie Tid — Jeg er vis paa at Hans Høihed er allerede rykket i Marken — Vi maae befæste os — (ringer; en Lakai træder ind). Luk Skodderne for dette Vindue. (sagte) O hvor det er stjønt paa engang at gjøre en god Handling og tage Hævn. (til Lakaien) Du seer Ingen nede paa Gaden?

Lakaien. Jeg synes at der gaaer en Mand, som er indhyllet i en Kappe.

Marquisen (sagte). En Kappe i Juni Maaned — det maa være ham. (til Lakaien). Luk Skodderne!

Lakaien. Har Deres Naade ellers Noget at befale?

Marquisen. Comtesse de Belle-Isle er meget ængstlig; Du vaager i Forværelset til i Morgen tidlig og lukker ikke op for Nogen.

Lakaien. Befalingen skal blive noiagtig efterkommet. (Gaaer.)

Marquisen. Godt! — For desto større Sikkerheds Skyld vil jeg skyde Slaaen for denne Dør — her er jo rigtignok ogsaa Skorstene — men der er Jerngitter over dem —

Lakaien (udenfor Døren). Hertugen af Richelieu kommer op af den store Trappe.

Marquisen. Vi ere ligesaa lidet tilstede for ham, som for nogen Anden. (Lytter.) Det er godt! — Ja, vi ere gaaede tilsengs — Ypperligt! det er ham, der gaaer igjen — Jeg maa forsøge om jeg kan høre Noget ved dette Vindue. — Ah, min kjære Hertug! jeg har holdt hvad jeg lovede Dem — Jeg har ikke sagt Noget — jeg har taget Afsked med Comtesse de Belle-Isle Klokken ti — og Comtesse de Belle-Isle vil være alene til Klokken tolv — Nu kommer De til at løbe efter hende og holde Stevnemøde paa Landeveien — Ih — men hører jeg ikke Nogen nede paa den lille Trappe — jo — jeg tager ikke feil — det er ham! han havde Nøglen! — (Hun puster Lysene ud).

Hertugen. Bliver man afviist ved een Dør, maa man see til at komme ind af en anden.

Marquisen (sagte). Dersom jeg kalder paa nogen af Folkene — han udsætter mig for Omtale — Hertugen af Bourbon faaer alting at vide og det er ude med mig! Der er kun eet Middel til at faae ham til at lade være at gjøre Støi — jeg gjør ikke Støi, jeg maa forstille min Stemme og smigre ham med Haab — ved Haab har jeg holdt ham fangen i tre Uger — ved Haab maa Comtesse de Belle-Isle vel kunne afværge hans Angreb i en halv Time.

Hertugen. Paa min Ære, den Germain er en kostelig Karl! — allerede her tilbage med Nøglen! — To Heste sprængte — for en Nøgle! — Bælmørkt, det er fortræffeligt! Det er heldigt at jeg i Tillid til at Lykken vilde være med mig havde skrevet Brevet inden jeg kom her. — Da jeg gik langs med Muren saae jeg, netop ligefor dette Vindue, et Menneske, der stod indsvøbt i sin Kappe, det maa være min Mand med Vældemaalet. (Klokken slaaer.) Halv elleve — han er paa sin Post og jeg paa min — nu maae de gjensidige Forpligtelser opfyldes. (Gaaer hen til Vinduet og aabner det sagte.) Hør, min Herre! — min Herre! — Mand der i Kappen — hør — nei herhen — vær saa god, herhen — der, rigtig — dersom De tilfældigviis skulde kjende Chevalier d'Aubigny, saa vær saa artig at give ham denne Billet fra Hertugen af Richelieu — der! (kaster Billetten ud af Vinduet og lukker atter Skodderne.) Jeg har mødt Marquisens Vogn — Comtesse de Belle-Isle er da ene her! — Altsaa — jeg er ikke gaaet feil af mit Stævnemøde!

Tredie Act.

(Samme Cabinet.)

Første Scene.

d'Aubigny. En Lakai.

Lakaien. Men Hr. Chevalier! Klokken er ikke mere end syv, der er ikke Nogen oppe endnu!

d'Aubigny. Gjør Intet til Sagen; jeg kommer alligevel! jeg maa tale med Comtesse de Belle-Isle saasnart hun vaagner. (Lakaien gaaer.). Skulde han være her endnu? Jeg har ventet paa ham til det blev Dag og har ikke seet ham gaae bort — jeg er nærved at spørge mig selv om det ikke er en frygtelig Drøm — men nei! — nei, det er altsammen kun altfor virkeligt! — Her er Værelset som jeg forlod igaar, her er Vinduet, hvorigjennem han kastede Billetten, der er Gaden, jeg stod i — O Gud! o Gud! og dog kan jeg ikke troe det — Gabrielle skulde bedrage mig! — og paa en saa nedrig Maade — o, det er umuligt!

Anden Scene.

d'Aubigny. Gabrielle.

Gabrielle. Det er Dig, Raoul! Jeg hørte Din Stemme og ilede herind!

d'Aubigny. Allerede opstaaet!

Gabrielle. Sagde Du ikke at Du vilde komme meget tidligt i Dag?

d'Aubigny. Jo, det gjorde jeg; men hvorfor iler Du saameget med at see mig i Dag, da Du hastede saa stærkt med at faae mig til at gaae i Aftes?

Gabrielle. Tænker Du endnu paa det, Raoul?

d'Aubigny. Ja, — hvorledes skulde jeg lade være at tænke derpaa? Man er ikke Herre over sine Tanker; Erindringen derom vendte tilbage i Nat og har smertet mig frygteligt.

Gabrielle. Smertet Dig — om hvad har Erindringen smertet Dig?

d'Aubigny. Ih om Din Trathed, der var saa stor, at Du maatte ønske at jeg skulde forlade Dig.

Gabrielle. Du svarer mig i Dag paa en besynderlig Maade — man skulde troe, at Du var urolig, adspredt. Hvorover? hvad feiler Dig? sig mig det!

d'Aubigny. Mig? Intet! — jeg gjør ikke Dig den samme Bebreidelse; Du seer meget lykkelig og glad ud. Har Du maaskee faaet nye Grunde til at haabe?

Gabrielle. Ja, jeg har havt en skjøn Drøm! Jeg drømte at en kjærlig Engel bar mig paa sine Vinger og aabnede Porten til Bastillen for mig; jeg saae igjen min Fader og trykkede ham til mit Hjerte, han bedækkede mig med Kys; han talte om Dig, Raoul! om vor Forening, som vi i saa lang Tid have maattet vente paa, og han trøstede sig

i sit Fangenskab med Tanken om at jeg nu i Dig vilde have en Ven og Støtte. O, Du seer, det er en underfuld Drøm, og endskjønt jeg er lysvaagen, opfylder den mig med en Erindring, som er fuld af Haab.

d'Aubigny. Nu vel, ogsaa jeg, Gabrielle! ogsaa jeg har havt en Drøm.

Gabrielle. Du, Raoul?

d'Aubigny. Ja, jeg — men den var ikke saa skjøn som Din.

Gabrielle. Og det er denne Drøm som gjør Dig tungsindig?

d'Aubigny. Ja, thi jeg har drømt at Du i Aftes, da Du forlod mig — uagtet det Løfte, Du havde givet mig — har modtaget Hertugen af Richelieu.

Gabrielle. Hvad mener Du?

d'Aubigny. Intet; Du har fortalt mig Din Drøm, jeg har fortalt Dig min, det er Alt.

Gabrielle. Og saa?

d'Aubigny. Jeg — bestandig i denne Drøm — jeg stod paa Gaden, ligcoverfor dette Vindue, da dette Vindue blev aabnet; et Mandfolk viste sig ved det og kastede en Billet ned til mig — og hvilken forunderlig Omstændighed, som gjør at min Drøm har havt et Indtryk af Virkelighed paa min Sjæl, der maaskee er endnu større end det, Din har efterladt, denne Billet, — denne Billet, Gabrielle! — jeg fandt den i min Haand da jeg vaagnede — og — der er den.

Gabrielle. Der er den!

d'Aubigny. Ja, læs!

Gabrielle (læser.) „Klokken er snart elleve; jeg er i Comtesse de Belle-Isles Værelse; jeg skal i Morgen fortælle Dem hvad Tid jeg gik derfra. Hertug af Richelieu." — Men hvad vil dette sige?

d'Aubigny. Det vil sige, Comtesse! at Hertugen af Richelieu igaar Morges, da han saae Dem gaae forbi denne Dør, foreslog at indgaae et nedrigt Væddemaal, og at han har vundet det.

Gabrielle. Jeg forstaaer Dig ikke.

d'Aubigny. Nu vel, jeg vil gjøre mig forstaaelig. Hertugen af Richelieu, som De havde lovet mig ikke at modtage, Hertugen af Richelieu er bleven modtaget af Dem; han er kommen her igaar Aftes efter at jeg havde forladt Dem. Hertugen af Richelieu har været ene med Dem i dette Værelse; Hertugen af Richelieu har aabnet dette Vindue, og ud af dette Vindue kastet denne Billet ned til mig. Forstaaer De det nu?

Gabrielle. Men hvad siger Du?

d'Aubigny. Noget, som De, uden Tvivl, veed ligesaa godt som jeg! Det Eneste, De ikke veed, er, at jeg i Forveien var underrettet om Alt; det er, at jeg, jeg stod nedenfor dette Vindue; det er, at jeg blev staaende der indtil Daggry, for at vente paa hans Bortgang, thi endnu er Deres Ære mig saa dyrebar, at jeg ikke vil tillade at en saadan Hemmelighed hviler paa engang i to Mænds Hjerter — Ah — det var altsaa det som i Aftes opfyldte Dem med Uro! Det var derfor De skyndede paa at jeg skulde forlade Dem! derfor var det Dem saa meget om at gjøre at blive ene! — Ah, veed Du vel, Gabrielle, jeg har hele Natten gaaet speidende omkring Slottet, thi havde jeg kunnet finde en aaben Dør, jeg havde trængt herind og banet mig Vei til dette Værelse! Veed Du vel, jeg havde dræbt Eder Begge? — ja, Begge! — ham saavelsom Dig, Dig saavelsom ham, naar jeg havde seet Jer ligge for mine Fødder, knælende, med bønligt foldede Hænder!

Gabrielle. Men Du maa være bleven vanvittig for at kunne sige mig Sligt! Jeg — jeg har modtaget Hertugen af Richelieu efter Din Bortgang? Hertugen af Richelieu skulde have tilbragt Natten her? — hvilken Tanke! Men er Du Chevalier d'Aubigny? er jeg Comtesse de Belle-Isle? — er det Dig, som taler saaledes til mig, til mig, Din Brud? — til mig, som om tre Uger skal bære Dit Navn? — Ah — det er skjændigt, Raoul!

d'Aubigny. Jeg har ogsaa havt ondt ved at troe det! — Ja — jeg maatte have mine egne Øines Vidnesbyrd! — og dog, ja, Gabrielle! ja, jeg havde en saa begrændset Tillid til Dig, at dersom mine Øine kun vare mine Vidner, jeg vilde have sagt at mine Øine havde skuffet mig, ja jeg troer jeg havde tvivlet om — men denne Billet, Gabrielle! hvorledes kan Du forklare mig det?

Gabrielle. Hvad skal jeg svare Dig? jeg kan ikke forklare det for mig selv! Kunde der ikke Nogen gaae herind uden mit Vidende?

d'Aubigny. Uden at Du skulde høre det? et Mandfolk komme i dette Værelse — ad hvilken Vei? — hvem har lukket op for ham? Tjenerne passe altfor vel paa Dørene; i dette Øieblik vilde de endogsaa ikke lade mig komme ind! — Oh, Gabrielle! Gabrielle! det er skeet, ja, det er skeet! — og jeg, Gabrielle, jeg vil sige Dig hvorfor det er skeet! Tatteren har bragt Dig til at glemme Din Trolovede, Gabrielle! — Du saae to Mænd for Dig; den ene kunde skjænke Din Fader Frihed, den anden kunde kun gaae i Døden, naar Du bød det — Den som kunde give mest, satte denne Priis paa sin Gave!

Gabrielle. Hr. Chevalier —

d'Aubigny. Jeg siger ikke, at Du er brødefuld, Gabrielle! jeg siger kun, at Du ikke har turdet afslaae Hertugen den Sammenkomst, han forlangte; jeg siger, at Du har modtaget ham her, ikke sandt? og at han i det Øieblik, da Du havde forladt ham, skrev denne Billet og kastede den ud af Vinduet — see, Gabrielle! det er det jeg siger! — Nu vel, tilstaae mig det, og jeg tilgiver Dig.

Gabrielle. Jeg takker Dig, Raoul! thi

jeg seer at Du elsker mig saa høit, at Du søger at føre Dig selv bag Lyset, men jeg modtager ikke det Middel, Du tilbyder mig! Efter det Løfte jeg har givet Dig, vilde jeg være Din Tilgivelse uværdig, dersom jeg havde modtaget Hertugen af Richelieu; men han har ikke bedet mig om et Stævnemøde; jeg har ikke givet ham noget Stævnemøde! jeg har ikke seet ham, ikke talt med ham — og jeg har meget let ved at overbevise Dig om, at hvad jeg siger er Sandhed.

d'Aubigny. Og hvorledes?

Gabrielle. Du siger, at denne Billet er fra Hertugen af Richelieu?

d'Aubigny. Han har selv kastet den ud af dette Vindue til mig.

Gabrielle. Jeg vil lade Hertugen bede om at komme her. Du kan skjule Dig der. Jeg modtager ham i dette Værelse. Du hører vor Samtale, uden at lade en Stavelse undgaae Dig; og dersom Hertugen af Richelieu har seet mig siden i Aftes Klokken otte, da tillader jeg Dig at troe alt hvad Du vil, Raoul!

d'Aubigny. O, jeg turde ikke have bedet Dig derom, Gabrielle; — men Du tilbyder det — jeg modtager det. Der skjuler sig i Alt dette en Skjændselsdaad, som jeg ikke kan begribe.

Gabrielle. Nu vel! hvad der her er skjult, skal blive opklaret. Vær blot rolig, Raoul, vær rolig, — ikke en Bevægelse — ikke et Ord, som kan vække Mistanke om at Du er her.

d'Aubigny. Ved min Ære!

Gabrielle. Du Fusentast, som Du er!

d'Aubigny. O! Du vil ikke have vanskeligt ved at overbevise mig. Nei, det er ikke muligt med denne henrivende Stemme, med dette sjelerene Blik, nei, det er ikke muligt at Du kan have bedraget mig, og jeg troer Dig allerede.

Gabrielle. Det gjør intet; Du vil troe mig endnu bedre, naar jeg har sendt Bud efter Hertugen, ikke sandt?

Lakaien. Hertugen af Richelieu.

Gabrielle. Det er Himlen, som fører ham hertil. Om et Øieblik. (Lakaien gaaer; til d'Aubigny.) Gaae ind i dette Værelse og glem ikke hvad Du har lovet.

d'Aubigny. Din Haand, Gabrielle!

Gabrielle. Du fortjente —

d'Aubigny. Din Haand!

(hun rækker ham Haanden; han kysser den og gaaer ind i Værelset.)

Tredie Scene.

Gabrielle. Hertugen.

Gabrielle. De kommer som De var kaldet, Deres Høihed!

Hertugen. God Morgen, min Indtagende, som jeg har ladet mig melde hos uden Haab om at blive saa lykkelig at see, og som dog er saa naadig at modtage mig saa tidlig.

Gabrielle. Jeg vilde netop sende Bud efter Deres Høihed.

Hertugen (vil kysse hende paa Haanden). Ah, men De overvælder mig jo med Godhed!

Gabrielle. Deres Høihed!

Hertugen. De mener? —

Gabrielle. Om Forladelse — men jeg maa bede Dem om en Forklaring, som er af en meget alvorlig Natur, en Forklaring, som berører min Ære.

Hertugen. Deres Ære! og hvem tør vove at krænke den, Comtesse? — Tal! De har mig, dersom det gjælder at forsvare den — Jeg beder Dem, tal — jeg er lutter Øre.

Gabrielle. Det angaaer et Væddemaal, som Deres Høihed skal have indgaaet.

Hertugen. Min Gud! ja Comtesse! — jeg kan ikke andet end tilstaae det; men, jeg elskede Dem, min Naadige! før jeg indgik Væddemaalet. Fra det Øieblik jeg saae Dem, følte jeg at mit Hjerte ikke mere tilhørte mig — jeg havde fulgt Dem fra Paris til Versailles, fra Versailles til Chantilly — jeg var kommen hertil for Deres Skyld — jeg sværger Dem til, blot for Deres Skyld. — Der blev foreslaaet et Væddemaal — to ligesaa store gamle Galninger som jeg — De var ikke Gjenstanden, Deres Navn er ikke bleven nævnet ved dette Væddemaal; det angik den Første, der viste sig. — De viste Dem — min Ære var kommen i Spillet med; Hændelsen gjorde at min Kjærlighed var halvt med Æren — Der har De Sandheden, Comtesse! den rene, hele Sandhed. — Har jeg begaaet en Feil — den er skeet imod min Villie, og jeg haaber at De tilgiver mig den!

Gabrielle. Ja, Deres Høihed! De har ikke bedraget Dem i Deres Haab; jeg tilgiver Dem denne Feil, endskjøndt det er meget skrækkeligt, tilstaae mig det, at man, naar man har tabt sin Værdighed, Rang og Formue, naar det Eneste man eier, er et Rygte, hvorpaa der ikke findes Plet, tilstaae mig det, siger jeg, det er skrækkeligt at man skal see dette Ryate, der burde æres som en en Helligdom, blive et Legetøi i Haanden paa nogle ørkesløse Hofmænd, som, naar de ikke kunne knuse det, idet mindste søge at besudle det. — Nu vel, Deres Høihed — ja — til Erkjendtlighed for Alt, hvad De har gjort for mig, endskjøndt jeg nu kjender den sande Grund til denne Velvillie, denne Godhed, som jeg ansaae for reen og uegennyttig, — ja, jeg tilgiver Dem dette Væddemaal, men dog kun under een Betingelse! De maa forklare mig, hvorledes denne Billet er bleven kastet ud af dette Vindue i Aftes imellem Klokken ti og elleve. See der, Deres Høihed, læs den —

Hertugen. Behøves ikke — jeg kjender denne Billet.

Gabrielle. Hvorledes? De kjender den?

Hertugen. Er det ikke min Haand? Desuden, skulde jeg ville fragaae det, — mit Navn staaer under den.

Gabrielle. De har skrevet denne Billet?

Hertugen. Jeg tilstaaer det.

Gabrielle. Og De har kastet den ud af dette Vindue?

Hertugen. Ud af dette Vindue.

Gabrielle. Og til hvem?

Hertugen. Veed jeg det? — Formodentlig til den som ventede paa den.

Gabrielle. De var her, i dette Værelse?

Hertugen. Ganske vist.

Gabrielle. Men De var her uden at jeg var her?

Hertugen. Hvad! uden at De var her?

Gabrielle. De var her med mig?

Hertugen. Naturligviis!

Gabrielle. Med mig!

Hertugen. Med Dem.

Gabrielle. De lyver, Deres Høihed!

Hertugen. Jeg lyver! Jeg?

Gabrielle. Ja, De; og De lyver endogsaa uforskammet.

Hertugen. Om Forladelse, Comtesse; men naar et Fruentimmer taler saaledes til en Mand, kan han ikke svare uden ved at forføie sig bort.

Gabrielle (standser ham). Oh — nei, nei! saaledes gaaer De ikke bort. Fordi De kalder Dem Richelieu, fordi De er to Gange Hertug og to Gange Pair af Frankrig, derfor, min Herre! skal det ikke være Dem tilladt, blot i den Hensigt at vinde et skammeligt Vaddemaal, hvorpaa De troer at have sat Deres Ære, at bagvadske en Qvinde, og, naar denne Qvinde har tabt Alt uden den Kjærlighed, der skjænkes hende af en Mand, som hun elsker, at berøve hende denne Mands Kjærlighed ved Deres Bagvadskelse. O, Deres Høihed! jeg vender mig med min Bøn til Deres Navn, Deres høie Værdighed, Deres Ære, hvorom De har et falsk Begreb og som De vil besmitte ved denne blodige Synd imod mig — siig Sandheden, ja, Sandheden, — og siig den her — her til mig, mig som De har fornærmet — O De vil sige den — saameget mere, da jeg kun er en Qvinde, og Ingen kan troe, at det er Frygt, som bringer Dem til at gjenkalde hvad De har sagt.

Hertugen. Jh, min Gud! ja. Jeg har hørt Uret; jeg burde have ladet som jeg var den Tabende. Hør, vil De have at jeg skal skrive til Chevalieren? Jeg vil — ja, jeg vil skrive at jeg har fundet denne Dør lukket, og at altsaa det Brev, jeg har kastet ud af Vinduet her, ikke beviser Noget. Vil De, kort sagt, at jeg skal tilstaae ham, at jeg har tabt? Jeg vil gjøre Alt hvad De befaler. Himlen forbyde, at min taabelige Forfængelighed skulde tilintetgjøre et Ægteskab, der, som De siger, er Deres Lykke — før vil jeg opoffre min; før vil jeg glemme et skjønt Haab, som skjænkedes mig —

Gabrielle. Deres Høihed! der er noget Djævelsk i det De der siger mig! — Jeg seer det er Sandhed, men — jeg troede ikke at Ryggesløsheden kunde gaae saa vidt. Nei, min Herre! nei, nei! det er ikke et Brev, jeg beder Dem om! nei! det er en Tilstaaelse jeg fordrer! en Tilstaaelse her, en Tilstaaelse i dette Nu — en Tilstaaelse om at alt hvad De hidtil har sagt er falsk, — at De har sagt det med Foragt for Sandheden, Forglemmelse af Deres Navn, til Skjændsel for Deres Ære! — Jeg fordrer, at De skal sige, De har bagvadsket mig, min Herre! ja, nedrig bagvadsket mig — jeg veier ikke mine Ord, jeg bruger dem, som min hele dybe Uvillie lægger paa mine Læber. — Ja alt dette skal De tilstaae — og jeg vil ikke svare for at jeg kommer til at foragte Dem mindre, men jeg lover at jeg vil tilgive Dem.

Hertugen (med dæmpet Stemme). Jeg forstaaer Dem; hvorfor har De ikke ved et Tegn underrettet mig om, at der er Nogen, som lytter paa os, Nogen som er skjult her?

Gabrielle (med høi Stemme). Her er Ingen skjult, min Herre! her er Ingen som hører os — jeg, kun jeg er her — svar da mig!

Hertugen. Nu vel, siden her ikke er andre end De — siden det er Dem alene jeg skal svare, saa vil jeg sige, at jeg troede at kjende Qvindehjerter, men at jeg var en stor Dosmer; at enhver Dag aabnede mig en ny Fold i dem, som jeg hver Dag troede at have udgrandskket, og at det i Særdeleshed var Dem, hvem den Ære var forbeholdt at give mig den fuldstændigste Lection, jeg nogensinde har modtaget.

Gabrielle. Det er nok, Deres Høihed! gaae!

Hertugen. Jeg adlyder, Comtesse! men det varme Haandtryk og det tilhvidskede Løfte, der var min eneste Erobring i mit første Felttog, giver mig Haab om at jeg tør vove et andet! jeg indfinder mig i Aften ved samme Tid som i Aftes, og — maaskee bliver jeg bedre modtaget end jeg nu er bleven det. (bilser og gaaer.)

Gabrielle. O, o! — min Gud! min Gud!

Fjerde Scene.

Gabrielle. d'Aubigny.

d'Aubigny (aabner Cabinetsdøren.) Nu vel!

Gabrielle. Oh!

d'Aubigny. Jeg har gjort, hvad De befalede mig at gjøre. Jeg har skjult mig, jeg har lyttet; — jeg har grebet hvert Ord, og dog har jeg holdt mit Løfte, ikke at træde frem — Er De tilfreds? (han vil gaae.)

Gabrielle (standser ham). Raoul!

d'Aubigny. Oh, — slip mig!

Gabrielle. Raoul! — hør! — Ja, Du havde Ret da Du igaar var opfyldt af Frygt;

ja, Dine Ahnelser havde Betydning; ja en ond Skæbne har vævnet sig imod os — imod os — thi den knuser Dig saavel som mig, Raoul! Men Du forlader mig ikke saaledes. Der er i alt dette skjult en Skændighed, en satanisk Plan, hvis Offer jeg skal være — som udgaaer, jeg veed ikke hvorfra — et usynligt Had, som omfatter mig og som qvæler mig! Raoul! det er ikke muligt at min Stemme paa engang kan have tabt sin Magt over Dig! Raoul! det er umuligt, at Du kan være overbeviist om, at jeg i et Øieblik har glemt den Dyd, som var min Ledsager paa hele Livets Vei, at jeg skulde være bleven en forgetelig Skabning — O, min Gud! dersom Nogen kom til mig, og sagde at Du havde begaaet en Nederdrægtighed, at Du var flygtet i Kamp for Fædrelandet, at Du havde dræbt en vergeløs Fjende — hvem det end var der sagde det — nei, Raoul! det svaraer jeg ved Himmelens Gud! ham troede jeg ikke!

d'Aubigny. Men Hertugen — Hertugen har dog været her, Comtesse!

Gabrielle. Jeg negter det ikke.

d'Aubigny. Herfra er han gaaet ind i dette Værelse.

Gabrielle. Det er muligt!

d'Aubigny. Ah, De tilstaaer det da!

Gabrielle. Ja, det tilstaaer jeg — men Du veed ikke — Du kan ikke vide —

d'Aubigny. Saa var De da ikke i dette Værelse; De har altsaa ikke i Nat været her paa Slottet!

Gabrielle. Raoul! jeg har gjort en frækkelig Eed, Raoul, jeg kan ikke sige Dig det, jeg har svoret!

d'Aubigny. Men er der da Ingen, som af Forbarmelse imod os, kan løse Dem fra denne Eed?

Gabrielle. Ja, Du har Ret, og det har Himmlen selv indgivet Dig; ja naar hun erfarer hvilken Skjændsel, man vil betynge mig med, da vil hun tillade at jeg siger Dig alt — og da skal Du see, Raoul — (hun ringer. Mariette kommer.) Hvor er Hendes Naade? Hvor er Marquise de Prie? sig hende, at jeg maa tale med hende i dette Øieblik, at jeg bønfalder hende om at komme — gaa, gaa! —

Mariette. Hendes Naade er allerede taget til Paris med Hertugen af Bourbon, og kommer først i Aften tilbage til Chantilly. (gaaer.)

Gabrielle. Oh, — nei der er en ond Skæbne, som vil træde mig i Støvet! Raoul, vær blot rolig til i Aften — i Aften skal Du erfare alt — (han gjør en Bevægelse for at gaae; hun standser ham.) Raoul — Du gaaer ikke bort — Raoul! jeg sværger Dig til ved Alt, hvad der omfattes af Herrens Almagt—

d'Aubigny. Ja, De har Ret, det er en ond Skæbne; Igaar Formiddags forlod De Hotellet for at tage ind paa Slottet, igaar Aftes kom jeg til Dem, og for første Gang var min Nærværelse Dem til Besvær, for første Gang bad De mig om at forlade Dem; jeg lader Dem sværge mig til at De ikke vil modtage Hertugen og han kommer saasnart jeg har forladt Dem; i en heel Time har De negtet, at han har været her, og nu tilstaaer De, at det er muligt at han har betraadt Værelset der — De siger, at De har ikke været her; og De kan ikke sige mig hvor De har været; der er en Eed, som binder Dem; De har svoret; det er en hellig Forpligtelse, men den falder ned fra Skyerne; der er Een, som kan løse Dem fra denne Forpligtelse — en Eneste! men denne Eneste er ikke mere i Chantilly. De har Ret, det er en mærkværdig ond Skjæbne — saa mærkværdig, ved min Ære! at den er utrolig, og at jeg holder den for utrolig!

Gabrielle. Raoul! hvad vil Du at jeg skal sige? Ja, ja, alle Beviser ere imod mig; ja, det gjaldt mit Hoved — det vilde have kostet mig mit Hoved, som det nu maaskee vil koste mig min Ære! men heller vil jeg offre mit Hoved end bryde den Eed jeg har svoret. Saa følg nu Din Overbevisning, Raoul! jeg skal ikke mere holde Dig tilbage! (hun synker ned i Stolen).

d'Aubigny (gjør en Bevægelse for at gaae, men vender tilbage). Hør mig, Gabrielle! jeg veed at dette Menneske har hemmelighedsfulde, ubekjendte Midler for at naae det han tragter efter, hvad det end er. Nu vel, tilstaae at dette Menneske har givet Dig en Elskovsdrik, at han har bedøvet Dig, lagt Dig i Søvnens Baand ved sine nedrige, forbandede Kunster! Tilstaae at han er kommen her medens Du sov, og at Du kun vaagnede med Bevidstheden om at Du havde sovet — tilstaae det, og det skal ikke berøve Dig noget af min Kjærlighed, ikke forandre vor Fremtids Lykke — jeg dræber ham — det er Alt! Hør, Gabrielle! tilstaae det, det er mig kjærere, thi da fatter jeg Alt — Men tal ikke om en Fraværelse, som var umulig, om en Eed som jeg ikke fæster Lid til! — O Gud! Du seer at jeg ønsker intet inderligere, end evig at elske Dig! see, jeg aabner Dig en let Udvei — nu vel! har Du bedraget mig, er Du skyldig — saa følg den! Ja han har brugt List eller Magt, ikke sandt? — Det er et nedrigt Menneske, og det er kun ham min Forbittrelse bør ramme, ham paa hvem jeg bør hevne mig! — O, men sig mig dog blot Noget, jeg kan troe; Noget, der har Skin af Sandhed, dersom jeg ikke skal døe i Vanvid, døe med Forbandelse over Dig, Forbandelse over min Skæbner! — Hør, Gabrielle! for Din evige Salighedes Skyld, see mig for Dine Fødder — Gabrielle! see, see, jeg bønfalder Dig — jeg venter paa Ordet fra Dine Læber — tal, tal, jeg hører Dig!

Gabrielle. Jeg kan ikke sige Dig andet end det hvad der er Sandhed, Raoul! Jeg

har ikke seet Hertugen af Richelieu siden Klokken otte i Aftes.

d'Aubigny. Oh! — det er for stærkt, Comtesse! og jeg veed hvad der er tilbage for mig at gjøre.

Gabrielle. Jeg beder Dig saa inderligt —

d'Aubigny. Ah, slip mig, Comtesse! slip mig!

Gabrielle. Raoul! Raoul! o!

d'Aubigny. For sidste Gang, vil Du tilstaae Sandheden?

Gabrielle. Jeg kan intet sige Dig.

d'Aubigny. Da tilgive Himlen Dig! men jeg veed det, og det er: jeg tilgiver Dig aldrig! (styrter ud).

Gabrielle (synker paa Knæ). Min Gud! min Gud! forbarm Dig over mig!

Fjerde Act.

Første Scene.

Hertugen af Aumont, d'Auvray, Chamillac og nogle andre Adelsmænd sidde ved et Pharaobord, som staaer paa høire Side; to andre unge Adelsmænd spille Tærninger ved et Bord paa venstre Side; Marquisen og Hertugen af Richelieu spadsere op og ned i Salen.

Hertugen. Det er aldeles ubegribeligt, — — saa sandt jeg er Adelsmand! hun paastod lige i mine Øine at hun ikke forstod hvad jeg sagde — og det med en Bestemthed — en forbausende Bestemthed.

Marquisen. Men, Hertug — sig mig engang hvorledes kom De ind i Cabinettet?

Hertugen. Jh, naturligviis igjennem den hemmelige Dør.

Marquisen. De havde givet mig Deres Æresord paa at De ikke havde Nøglen dertil.

Hertugen. Og det havde jeg ikke heller; men jeg sendte min Kammertjener efter den.

Marquisen. Til Paris?

Hertugen. Til Paris.

Marquisen. Men i den korte Tid? det seer virkelig ud som en Fabel.

Hertugen. Man kan hvad man vil, naar man ikke bryder sig om hvad det koster; Germain har sprængt mine to bedste Veddeløbere; Turenne og Romulus — ah, det er tusind Louisd'orer.

Marquisen. De er den adeligste Adelsmand jeg kjender!

Hertugen. Veed De hvad, Marquise? skal jeg tilstaae Dem noget?

Marquisen. Tilstaae!

Hertugen. Paa min Ære! det Haandtryk, det Løfte, jeg har faaet; mit Haab om at see det opfyldt, naar disse Smaaskyer ere dunstede bort — jeg beklager mig ikke over mit Tab.

Marquisen. Ah Hertug! Haabet skuffer saa ofte! Men nu vil jeg ogsaa sige Dem Noget.

Hertugen. Saa glem ikke hvad De vil sige, jeg er ikke endnu kommen til Slutningen.

Marquisen. Saa kom til den, den bør gaae foran hvad jeg har at fortælle.

Hertugen. De vilde ellers tabe det bedste af Historien.

Marquisen. Det er dog vanskeligt at indsee hvorledes den kunde være interessantere.

Hertugen. Da er den det dog; thi den jeg har indgaaet Væddemaalet med, er —

Marquisen. Nu da!

Hertugen. Nu da! — er — Chevalier d'Aubigny.

Marquisen. Chevalier d'Aubigny?

Hertugen. O, men hør dog videre! —

Marquisen. Men det er jo et Eventyr af tusind og een Nat, De der fortæller mig.

Hertugen. Den samme Chevalier d'Aubigny, som om tre Dage skulde giftes med Comtesse de Belle-Isle.

Marquisen. Hvad siger De? virkelig?

Hertugen. Paa min Ære som Adelsmand!

Marquisen. Sagde jeg Dem ikke at disse Belle-Isler ere mine Fjender?

Hertugen. Nu seer De, Marquise, hvor slet det var gjort af Dem, da De søgte at udsætte mig for at tabe mit Væddemaal — var det Ret? jeg som kun ved det havde een Hensigt: at hævne Dem.

Marquisen. Altsaa, hun skulde været gift med Chevalieren?

Hertugen. Jh, min Gud! jeg beder Dem, betænk hvorledes det træffer sammen. Imidlertid lader det til, at dette Ægteskab endnu havde lange Udsigter; det unge Menneske havde ingen Fædrenearv, og, hvad der var det værste, han var kun Second-Lieutenant i Armeen; da Greven af Belle-Isle, endskjønt han er Fange, nu fordrede at hans Svigerson skulde være lidt høiere paa Straa, kunde de unge Elskende maaskee længe have gaaet og sukket for hinanden; men betænk — en Dag — jeg forsikkrer Dem Marquise, det er som jeg siger, faaer det unge Menneske, uden at Nogen kan begribe hvorledes eller hvorfor, en Udnævnelse som Lieutenant i Hans Majestæts Garde. Fra det Øieblik af — det kan De jo indsee, Marquise! — ingen flere Hindringer, ikke engang Fraskandens; thi paa samme Tid som Bruden landede i Versailles, kastede Brudgommen Anker i Chantilly; Sagen gik ogsaa ganske af sig selv, og en Aften med det første havde maaskee Deres Skriftefader viet dem hemmeligt i Capellet paa Slottet i Chantilly, dersom jeg ikke havde kastet mig i Veien for dem, som jeg dog paa min Ære fortryder, da jeg seer

hvorliden Taknemmelighed De viser mig for hvad jeg har gjort for Dem, Marquise! Naa, Raden er til Dem; har De nu Noget at fortælle mig?

Marquisen. Ja, men jeg fortæller Dem det ikke.

Hertugen. Jeg beder Dem, hvorfor? —

Marquisen. Fordi — nu er alting godt som det er, og det vilde være Skade at gjøre en Forandring deri. For Resten, hvad har Chevalieren sagt til alt dette?

Hertugen. Der er alle Tegn til at han har taget Sagen alvorlig.

Marquisen. Virkelig?

Hertugen. Ja, han har idag tre Gange indfundet sig hos mig, og hvergang ladet melde hvem han var og hvad Tid han havde været der. Uheldigviis var jeg paa Jagt, hvor jeg har ødelagt den tredie Hest, men De kan begribe, at jeg ikke saasnart var kommen tilbage og havde faaet Underretning om den Uleilighed Chevalieren havde gjort sig, før jeg vilde vise ham, han har at gjøre med en Mand, der ved hvad Høflighed er; jeg gik paa Dieblikket til ham — men der staaer skrevet, vi skal ikke træffe paa hinanden. Jeg fik til Svar, at han var ude — jeg har tegnet mit Navn, og venter ham. Og De, Marquise, hvilke Nyheder bringer De fra Paris?

Marquisen. Ingen. Jeg kan kun sige, at jeg var der; jeg tog strax tilbage. Hertugen af Bourbon kom netop tilpas for at følge Kongen tilvogns, og Hans Majestæt, som var endnu venligere imod ham end sædvanlig, bad ham ikke at lade sig vente her til Ballet, da han efter Aftenstaffelet ønskede at see ham ved sit Spillebord. Det er at vise ham større Naade end nogensinde.

Hertugen. Marquise! jeg siger Dem, tag Dem iagt for Deres Biskop; trækker der et Uveir op, kommer det fra hans Kant. Hvad mig angaaer, den sidste Gang jeg saae ham før min lange Unaade, viste han mig et saa venligt Ansigt, at jeg er bange for det.

Marquisen. Bah! De bagtaler ham, Hertug! Det er en fortræffelig Mand, som kun ønsker at trække sig tilbage, og foragter Høihed. — Har De glemt, at det var ham selv, som, efter Regentens Død, fik Kongen til at gjøre Hertugen af Bourbon til første Minister?

Hertugen. Hum! fordi han tænkte, at dersom han havde faaet Kongen til at gjøre ham selv dertil, havde han være nødt til at vende Kappen for pludseligt.

Marquisen. De tager feil; og vil De have Beviis? velan, saasnart der opstaaer den ringeste Splid saa forlader Biskoppen af Frejus Hoffet og trækker sig tilbage.

Hertugen. Ja, men han har allerede to Gange, ved at trække sig tilbage, forsikret sig om, at hans kongelige Elev ikke kan affee ham. — De siger, at han kun ønsker at forlade Hoffet? at han foragter Høihed, ikke sandt? Jeg siger, De faaer ham endnu at see som første Minister og Cardinal. — Ikke sandt, Aumont?

Hertugen af Aumont. Hør, min Ven! jeg sidder i et frygteligt Uheld.

Hertugen. Bah! Du kjender jo Ordsproget, Hertug! Ulykke i Spil, Lykke i Kjærlighed!

Hertugen af Aumont. Det er sandt, men jeg veed Fanden ikke hvorledes det gaaer til, jeg taber paa alle Kanter.

Marquisen. De vælger ikke noget heldigt Dieblik til at beklage Dem, Hertug! Jeg vilde just bede Dem at være min Cavaleer i den tredie Quadrille.

Hertugen af Aumont. Den tredie? De skubber mig temmelig langt tilbage, Marquise!

Marquisen. Jeg er engageret til de to første. (til d'Auvray.) Chevalier! giv Hertugen Deres Kort, jeg har Noget at tale med Dem om.

d'Auvray. Vil Deres Høihed vise mig den Artighed?

Hertugen. Med Fornøielse. Naar De kommer igjen, min kjære Chevalier! vil De finde Aumont slaaet af Marken og tilfreds. Har De sat paa, Hertug?

Hertugen af Aumont. Ja.

Hertugen. Naa; saa giv da Kort. (Hertugen af Aumont giver Kort).

d'Auvray (gaaer frem og tilbage med Marquisen). Tal, Deres Naade! jeg er lutter Øre.

Marquisen. Strax; men det er ikke nødvendigt at disse Herrer høre hvad jeg har at sige Dem.

d'Auvray. For Pokker! De vil betroe mig en Hemmelighed?

Marquisen. Ah, nu galopperer allerede Deres Forfængelighed affted med Dem. Her er ikke Spørgsmaal om hvad De troer, men tvertimod om alt andet end det De troer. Dersom De seer Chevalier d'Aubigny komme — De veed nok, den unge Lieutenant, som nylig er bleven ansat i Garden, — lad ham ikke komme Dem af Syne. Jeg troer, at der imellem ham og Hertugen af Richelieu er noget, som ligner en Duel.

d'Auvray. Nei, det er da en Satan, den Richelieu; det er, paa min Ære! ikke til at holde ud med ham. Han alene giver mig mere at bestille end hele Frankriges Adel! — Og hvad skal denne Duel være om?

Marquisen. Det veed jeg ikke; men hvad der endogsaa er Anledning dertil; som Lieutenant i Frankriges meget hæderværdige Politiegarde, er det Deres Pligt at forhindre den, Chevalier! — Nu er De advaret! Det paaligger Dem at være paa Deres Post, Hr. Actuarius i Kammerretten for Æresfager! Følg mig nu tilbage til

Balsalen; det er alt hvad jeg havde at sige Dem.

Hertugen (tager Hertugen af Aumonts Penge hjem). Chevalier! see engang hvorledes jeg sidder og vinder for Dem.

d'Auvray (idet han gaaer ind i Balsalen). Fortræffeligt; bliv bare ved!

Hertugen. Hvad sagde jeg, Aumont! — Du maa aldrig gaae i Spil med mig — det gaaer Dig ilde.

Hertugen af Aumont. Jeg holder dobbelt!

Hertugen. Dobbelt? — lad gaa!

Syvende Scene.

De Forrige. Aubigny.

d'Aubigny (overseer Salen, staaende i Døren, og gaaer Øie paa Hertugen). Endelig! (han træder ind, gaaer langsomt nærmere og stiller sig foran Hertugen).

Hertugen (seer i Veiret). Ah ha! det er Dem, Chevalier?

d'Aubigny. Ja, Deres Høihed! maa jeg sige Dem to Ord?

Hertugen. Saasnart Kortene ere trukne — jeg er til Deres Tjeneste.

d'Aubigny. Det er godt; jeg venter.

Hertugen. Saa, nu er det gjort. Aa, styd mig Dine Penge herhen, Aumont! Tak, meget forbunden! Chamillac — o, tag min Plads, den er god. (reiser sig.) Til Deres Tjeneste, Hr. Chevalier! (Chamillac tager Hertugens Plads).

d'Aubigny. Jeg har i Nat ventet paa Dem nede paa Gaden til Klokken fire.

Hertugen. Meget muligt, min Herre! jeg gik bort igjennem Laagen ud til Lystskoven.

d'Aubigny. Jeg har havt den Ære at være tre Gange hos Dem i Dag.

Hertugen. Det har gjort mig overmaade meget ondt at høre det, min Herre! Men det maa være blevet sagt Dem, at saasnart jeg kom hjem —

d'Aubigny. Søgte De mig i min Bopæl, ja! (de hilse hinanden.) Jeg troer, Deres Høihed! at det vilde være overflødigt om jeg fortalte Dem Grunden, til at jeg søgte om Dem?

Hertugen. Jeg troer næsten at jeg veed den, Chevalier!

d'Aubigny. De vil indsee, min Herre! at naar man har vovet at sværte en Dames Rygte og hendes Fader og to Brødre ere i Bastillen — (Chevalier d'Auvray træder ind og nærmer sig sagte).

Hertugen. Maa man give hendes Elsker Opreisning. Paa min Ære, ikke mere end billigt, Hr. Chevalier; det er noget, jeg fuldkommen indseer. Jeg staaer til Deres Befaling.

d'Aubigny. Jeg har ikke nødig at tilføie, at det er bedst om den sande Aarsag til Kampen bliver en Hemmelighed?

Hertugen. Ah, vi kunne slaaes om hvad det skal være, — om Keiserens Skjæg, dersom De ikke har noget imod det. Desuden — vi skulle nok finde Vidner, som ikke gjøre Vanskeligheder —

d'Aubigny. Der er noget, som maaskee var bedre, Deres Høihed; det var, slet ikke at have Vidner.

Hertugen. Meget godt. De spadserer frem og tilbage i en aftalt Allee; jeg gaaer ud paa samme Tid og kommer igjennem Alleen.

d'Aubigny. Og — hvilken af Alleerne synes De bedst om?

Hertugen. Ih, — jo nærmere Slottet, jo bedre!

d'Aubigny. Nu vel, den som fører til Sylvialunden.

Hertugen. Fortræffeligt!

d'Aubigny. Og hvad Tid?

Hertugen. Hr. Chevalier! det spørger jeg.

d'Aubigny. Klokken ni i Morgen tidlig, dersom De behager.

Hertugen. Afgjort! hvad Vaaben?

d'Aubigny. Derom har jeg ikke nødig at gjøre Aftale med Dem. Vi ere Adelsmænd begge To; Kaarden er Adelsmandens Vaaben; vi gaae ud med vore Kaarder, Ingen lægger Mærke dertil, Ingen har noget at tale om.

Hertugen. Ypperligt — I Morgen, Klokken ni, i Sylvialunden, uden noget andet Vaaben end vor Kaarde.

d'Aubigny. Derved bliver det.

d'Auvray (slaaer dem paa Skulderen med en lille sort Stav paa hvis ene Ende er en hvid Kugle). Standser i Kongens Navn! — I ere, efter Udraab og Proclamation, af Os Chevalier d'Auvray, Lieutenant i Frankriges meget hæderværdige Politiegarde og Actuarius i Kammerretten for Æresfager, med otte Dages Varsel, stævnede at møde for Connetablen af Frankriges Domstol.

d'Aubigny. Man har hørt os!

Hertugen. d'Auvray! — gid Fanden havde Dem, Chevalier! nu kan man ikke mere under fire Øine give hinanden den ubetydeligste Forklaring uden at man strax seer Enden af Deres sorte Kjæp.

d'Auvray. Ja, det er mig, mine Herrer! og tænk vel paa, Hertug! tænk vel paa, Chevalier! dette er ingen Spøg, thi jeg har varslet Dem, og fra dette Øieblik gaae De med Hovedet imellem Blokken og Øxen. Giv mig derfor Deres Æresord paa, at fra dette Øieblik og indtil den meget hæderværdige Domstol har givet Kjendelse om en Kamp maa tillades eller ei, skal der ikke være nogen Duel eller noget Møde imellem Dem.

Hertugen. Det er ikke mig, det vedkommer, Chevalier! men Hr. d'Aubigny; giver han Dem sit Ord, giver jeg Dem mit —

gjør han det ikke, da varsler jeg Dem om, at jeg vil følge ham hvorhen det behager ham at føre mig, var det endog paa Skafottet.

d'Aubigny. Jeg ønskede at berøve Dem Livet, Deres Høihed! men jeg vilde at De skulde falde for min Haand, En Proces er til ingen Nytte og Dommere ere overflødige. Imellem mig og Hertugen af Richelieu skal ikke være anden Dommer end Gud! De har mit Ord, Hr. d'Auvray.

d'Auray. Paa at der ikke skal være nogen Duel eller noget Møde imellem Dem?

d'Aubigny. Ved min Ære som Chevalier!

Hertugen. Ved min Ære som Hertug og Pair!

d'Auvray. Godt, mine Herrer! jeg holder mig til Deres Ord. (han gaaer hen og læner sig op til en af Spillernes Stol).

En Lakai (kommer). Der er kommen en Courcer fra Paris; han begjærer strax at tale med Hans Høihed Hertugen af Aumont i Hans Majestæt Kongens Ærinde.

Hertugen af Aumont (reiser sig). Mine Herrer! De tillader?

En af de Spillende. Ingen Undskyldninger, Deres Høihed! Kongens Tjeneste gaaer for Alt. (Hertugen af Aumont forlader Bordet og følger med Lakaien).

Hertugen. Chevalier! det gjør mig meget ondt —

d'Aubigny. Alt er ikke tabt endnu, Deres Høihed! De vil indsee, at dette kan ikke ende saaledes, og at jeg ikke havde givet mit Ord, dersom jeg ikke havde fundet en anden Udvei til at ende Sagen. Troede De at jeg var tilfredsstillet ved en Forklaring, som endtes saa hurtigt og flygtigt? I Sandhed, De viser mig da en ny Fornærmelse, Deres Høihed!

Hertugen. Jeg vil tilstaae Dem, Hr. Chevalier! at jeg selv blev forundret over den Lethed hvormed De gav efter.

d'Aubigny. De vil imidlertid let indsee Grunden dertil! Gjenstanden for vor Duel er ikke af den Art, at den kan bringes for en Ret. Comtesse de Belle-Isle staaer allerede i dette Øieblik i et slet Lys nok, til vi ikke offentlig bør tilintetgjøre hende ved en saadan Retssag; nei, nei, Deres Høihed! — O, vær De rolig, det skal ikke gaae saaledes hen.

Hertugen. Men pas paa hvad De gjør, Chevalier! nu ere vi bundne ved vort Æresord.

d'Aubigny. Til ikke at mødes eller slaaes, det er Alt. Men den, som virkelig vil hævne en grov Fornærmelse, der er tilføiet ham, den, der ikke mere har Lykke eller Rolighed at haabe paa Jorden, den, der har fast besluttet, at han vil døe for sin Modstanders Haand, eller fælde ham, paa hvad Maade det end skeer, den, Deres Høihed! har tusinde Midler til sin Tjeneste, naar man fraviister ham eet. Det Eneste der er ham nødvendigt, er, at han møder en Modstander, som er retskaffen nok til at kunne begribe, at naar man har berøvet en Mand Alt, har man ikke Ret til at negte ham Noget.

Hertugen. Og jeg smigrer mig med, at De skal have fundet en saadan retskaffen Modstander i mig, min Herre!

d'Aubigny. Det er ogsaa i Haab derom, jeg har givet mit Ord; jeg har gjort Regning paa Deres Høiheds Mod.

Hertugen. Deri har De gjort vel; gid jeg ansees som uværdig til at bære mit Navn, om jeg ikke opfylder hvad De end kan fordre.

d'Aubigny. Nu vel, Deres Høihed! her er Kastebæger, her er Tærninger. — Vi slaae tre Gange og den der taber —

Hertugen. Den der taber — videre?

d'Aubigny. Den der taber, jager sig en Kugle igjennem Hovedet. Det er et Slags Duel, som Connetablen og hans Ret ikke kan have Noget imod.

Hertugen. Ah, ah! veed De vel, det er en meget sindrig Opfindelse, De der har gjort?

d'Aubigny. De betænker Dem, Deres Høihed?

Hertugen. For Fanden! saa hør dog; Forslaget er besynderligt.

d'Aubigny. De afslaaer det, Deres Høihed?

Hertugen. Nei, men jeg overveier —

d'Aubigny. Læg Mærke til, Deres Høihed! det er anden Gang, at det, i det Øieblik da De skal slaaes, hænder Dem —

Hertugen. Hvad hænder mig, min Herre?

d'Aubigny. At De finder en Officeer af Politiegarden bag ved Dem, som han var kaldet.

Hertugen. Og saa?

d'Aubigny. Man kunde let falde paa at sige, at det er ret bequemt, naar man blot behøver at give denne Officeer et Vink.

Hertugen. Man skal ikke falde paa at sige noget, min Herre! jeg indgaaer Forslaget.

d'Aubigny. Godt, Hertug! det ventede jeg af D m.

Hertugen. Kun eet; jeg forlanger sex Timer imellem Tærningkastet og Gevinstens Udbetaling. I saadanne Tilfælde bar man altid Ret og Andet at ordne, naar man ikke er en Staadder.

d'Aubigny. Sex Timer — nu vel!

(de nærme sig til Bordet.)

Hertugen (sætter sig). Mine Herrer! — maa vi have den Fornøielse at gjøre Selskab?

d'Auvray. Ah, saa nu spille De sammen?

Hertugen. Ja, min kjære Chevalier, ja, nu spille vi. Vil De maaskee være halvt med mig.

d'Auvray. Med Fornøielse! Men De sætter jo ikke Noget ud?

d'Aubigny. Nei, vi spille paa Æresord, min Herre! — Vær saa artig, Deres Høihed!

Hertugen. Nei, nei, De har Forhaanden! Begynd, Chevalier!

d'Auvray. Chamillac! halvtredsindstyve Louisd'orer paa Richelieus Haand.

Chamillac. Jeg holder dem imod ham!

d'Auvray. Naa, mine Herrer?

d'Aubigny (ryster Tærningerne). Siden De vil, Deres Høihed! (kaster.) Fem!

Hertugen (kaster). Otte!

Chamillac. Revanche, d'Auvray!

d'Auvray. Men først et Ord; blive Herrerne ved?

Hertugen. Ja!

d'Aubigny. De slog høiest, Deres Høihed! det er Dem som kaster først.

Hertugen. Som De vil; det bringer Dem maaskee Lykke, Chevalier! Ni.

d'Aubigny (ryster Tærningerne). De har ikke Rimeligheden for Dem, Hr. de Chamillac! og jeg begynder at troe, at De har ikke gjort klogt i at holde paa min Haand. Elleve. Jeg tog dog feil!

Chamillac. Vi ere qvit, d'Auvray!

Hertugen. Vil De blive ved, Hr. Chevalier?

d'Aubigny. Naturligviis, Deres Høihed!

d'Auvray. Jeg holder som før!

Hertugen. Syv!

d'Aubigny. Syv!

d'Auvray. Blindt Kast! — regnes ikke!

Hertugen. Skulle vi blive staaende ved det, Chevalier?

d'Aubigny. Der er mit Svar. Ni.

Hertugen. Elleve.

d'Aubigny (reiser sig). Jeg har tabt, Deres Høihed!

Chamillac. Der er Deres halvtredsindstyve Louisd'orer, d'Auvray!

Hertugen (gaaer hen til d'Aubigny). Chevalier! — sig mig — jeg vil haabe, at De ikke har meent det alvorligt?

d'Aubigny. Og hvoraf, jeg beder Dem, Deres Høihed! hvoraf troer De det?

Hertugen. Fordi en saadan Afgjørelse er umulig.

d'Aubigny. Havde den været umulig, da havde De ikke indgaaet den.

Hertugen. Jo, men dersom jeg havde tabt —

d'Aubigny. Dersom De havde tabt, — De havde holdt Deres Ord, som jeg vil holde mit. Spillegjæld er hellig, Deres Høihed!

Hertugen. O, men jeg beder Dem —

d'Aubigny. Klokken er tre — i Morgen tidlig Klokken ni skal De være betalt.

(han gaaer.)

Hertugen (følger efter ham). Enten er De gal, min Herre! eller De betænker Dem, som jeg haaber.

(d'Aubigny vender sig, hilser Hertugen og gaaer.)

Tredie Scene.

Hertugen af Richelieu (som er i Forgrunden og snart bliver ene, da de andre Herrer efterhaanden gaae ind i Balsalen). Han gjør hvad han har sagt, det er jeg vis paa! — Der er Mennesker, som man blot behøver at see et Øieblik for at kjende dem. — Ah, men — skulde der da ikke være noget Middel til at hindre ham i at begaae en saadan Daarskab? — Oh, — jeg tænker, naar han kommer hjem, er bleven kolblodig, bliver alene — saa vil — der er noget Snigmorderisk i dette Slags Duel! — mit Æresord! — Ungdom, Mod, et berømmeligt Navn — og alt det om fem Timer — tilintetgjort! — og for et skrøbeligt Væddemaal, som jeg heller vilde have tabt hundrede Gange, og det saameget mere, da Fanden tage mig om jeg veed hvorledes jeg har vundet det! — Maa det skee — jager denne Krabat sig en Kugle igjennem Hovedet, paa min Ære! det vilde nage mig saalænge jeg lever. Dersom jeg var i Paris, vilde jeg ile til Kongen og faae Galningen ind i Bastillen, og saa — han skulde leve, med mindre han vilde hænge sig i Jernstængerne — men her — der er ingen Udvei — o, det er til at blive gal over.

Fjerde Scene.

Hertugen af Richelieu. Hertugen af Aumont.

Hertugen af Aumont (som er kommen ind og har hørt de sidste Ord). Ja, det er til at blive gal over!

Hertugen. Hvad?

Hertugen af Aumont. Det der er hændet mig!

Hertugen. Saa der er ogsaa hændet Dig noget? — Ja, min Sjel! Du seer ganske forvirret ud.

Hertugen af Aumont. Det er nok ogsaa noget at blive forvirret over. Du har ikke hørt hvad der er skeet i Paris?

Hertugen. Nei.

Hertugen af Aumont. Fuldstændig Revolution i Cabinettet.

Hertugen. Bah!

Hertugen af Aumont. Biskoppen — Premier-Minister.

Hertugen. Biskoppen af Frejus?

Hertugen af Aumont. Han selv.

Hertugen. Og Hertugen af Bourbon?

Hertugen af Aumont. Arresteret!

Hertugen. Arresteret! en Prinds af Blodet!

Hertugen af Aumont. Arresteret!

Hertugen. Men hvorledes?

Hertugen af Aumont. Ligesom han steg i Vognen for at tage til Kongen i Rambouillet, hvorhen Hans Majestæt selv havde indbudt ham, kommer Charrost og affordrer ham hans Kaarde.

Hertugen. Umuligt!

Hertugen af Aumont. Som jeg siger, min kjære Ven! en virkelig Serail-Revolution, bragt istand af en Biskop — men det er ikke Alt.

Hertugen. Hvad? er det ikke Alt? — der er endnu mere?

Hertugen af Aumont. Jeg har modtaget et Brev med Kongens lille Segl, hvorved Marquise de Prie forvises til sit Gods.

Hertugen. Og hvorfor er det sendt til Dig?

Hertugen af Aumont. Fordi det er mig, min Ven! der, som Capitain i Garden, er bleven befalet at ledsage hende dertil.

Hertugen. Ah, min stakkels Ven! Naa, og hvad vil Du gjøre?

Hertugen af Aumont. Ih bevares! jeg bliver nok nødt til at lystre.

Hertugen. Og tillader Brevet Dig ikke, i det mindste, en lille Udsættelse?

Hertugen af Aumont. Ikke en Minuts Udsættelse. Courieren maa ikke vende tilbage til Paris inden han har seet os afreise.

Hertugen. Ah, see der, min Ven, der kommer netop Marquisen for at hente Dig, Du skal jo dandse med hende.

Hertugen af Aumont. Gud give at jeg laae ti Favne nede i den sorte Jord!

Femte Scene.

De Forrige. Marquisen.

Marquisen. Naa, Hertug! hvad gjør De her, naar jeg venter paa Dem?

Hertugen. Hvad han gjør, Deres Naade? Spørg ham heller, hvad han vil gjøre; thi det er jeg vis paa, han veed det ikke selv endnu.

Marquisen. Hvad mener De med det?

Hertugen af Aumont. Deres Naade! jeg beder Dem, tilgiv, men jeg er meget ulykkelig, jeg er usigelig fortvivlet.

Marquisen. De, Hertug! ulykkelig, fortvivlet? og hvorover?

Hertugen. Marquise! hvad der end skeer, regn altid mig iblandt Deres Venner, og stol paa min Indflydelse, dersom den ellers ikke er tilintetgjort med Deres.

Marquisen. Med min! min Indflydelse tilintetgjort? men hvad er det de Begge sige? have De misket Forstanden?

Hertugen af Aumont. Deres Naade veed, det gaaer ikke an at lade være at efterkomme Kongens Villie.

Marquisen. Ih, hvem tænker paa at lade være at efterkomme Hans Majestæts Villie?

Hertugen. Min Gud! h a n Deres Naade! — vor stakkels Hertug — han gjorde det hellere end gjerne, dersom han blot ikke var nødt til at følge de Befalinger, han har faaet.

Marquisen. Men hvilke Befalinger har De da faaet, Hertug? Tal dog, for Himlens Skyld, tal!

Hertugen af Aumont. De maa for alting ikke blive bange, Deres Naade! — det kan jo være at det kun er en øieblikkelig Unaade.

Marquisen. Unaade! men De dræbe mig begge To med Deres Indledninger. Lad mig høre! jeg har Mod; sig, hvad er Enden paa det?

Hertugen. Nu vel, Marquise! Hertugen af Bourbon er arresteret; De er forviist til Deres Gods, og min stakkels Ven har Befaling, strax at føre Dem til Deres Forvisningssted.

Marquisen. Hertug! det er umuligt! (Hertugen af Aumont viser hende Befalingen.) O, min Gud! Hans Majestæts Underskrift. — Men kan jeg ikke komme til at tale med Hertuaen af Bourbon?

Hertugen. Hvad nytter det, da han selv er arresteret?

Marquisen Skrive til Kongen?

Hertugen af Aumont. Kan ikke hjælpe; Biskoppen af Frejus aabner Brevet.

Marquisen. Til Dronningen?

Hertugen. Det var bedre.

Marquisen. Ja, ja! hun vil erindre, at det var mig, som har revet hende ud af Landsforvisning for at lade hende bestige den første Trone i Verden. Men hvem skal bringe hende Brevet?

Hertugen. Jeg, Marquise! og det i egen Person.

Marquisen. Hertug! jeg takker Dem. — (til Hertugen af Aumont.) Min Ven! ræk mig Pen og Papiir. (hun sætter sig til at skrive.) O, min Gud! min Gud!

Hertugen (læner sig over Stolen og gjenkjender hendes Haand). Marquise!

Marquisen. Hvad er det?

Hertugen. Marquise, det er Deres Haand?

Marquisen. Ja vist! hvorfor spørger De om det?

Hertugen. Hvorfor jeg spørger om det? Fordi det da — (trækker Ansøgningen, som han modtog i anden Act, op af Lommen.) Dette Brev, denne Ansøgning ere da ikke skrevne af Comtesse de Belle-Isle men af Dem; og ere de skrevne af Dem, Marquise, — ere de skrevne af Dem, hvem har da modtaget mig i det Værelse, hvori jeg troede at finde hende?

Marquisen. En Spøg!

Hertugen. Oh, — oh! min Gud! min Gud! (han vil gaae.)

Marquisen. Men hvor vil De hen? vent dog til mit Brev er færdigt!

Hertugen. O, nu er der nok Tid at tænke paa Deres Brev!

Marquisen. Hvad er der da?

Hertugen. Hvad der er! Der er, Deres Naade! at om ser Timer vil en af Frankrigs braveste Adelsmænd jage sig en Kugle

igjennem Hovedet, og det er Dem, som dræber ham, hvis jeg ikke kommer tidsnok; seer De, det er der!

(han vil gaae; d'Auvray kommer.)

Marquisen. Han er gaaet fra Forstanden!

d'Auvray (til Hertugen). Om Forladelse, min kjære Hertug! men jeg seer mig nødt til at fordre Deres Kaarde.

Hertugen. Hvad?

d'Auvray (viser et Brev). Hans Majestæts Befaling!

Hertugen. Arresteret!

d'Auvray. Kaldt til Paris af Kongen, for strax at gjøre ham Regnskab for Deres Handlinger.

Hertugen. O, Deres Naade! Deres Naade! — Dersom De er Skyld i, at der tilstøder dette unge Menneske noget ondt, jeg tilgiver Dem aldrig! — aldrig! Kom, min Herre! kom!

Femte Act.

(Samme Værelse, som i tredie Act.)

Første Scene.

Gabrielle. En Lakai.

Gabrielle. De kjender ham jo godt, ikke sandt? Chevalier d'Aubigny, den unge Lieutenant i Garden, der gjorde Besøg her i Aftes og som De har meldt to Gange.

Lakaien. Jeg kjender ham; Comtessen kan være ganske rolig.

Gabrielle (forsegler et Brev, som hun har skrevet). Nu vel; søg om ham indtil De finder ham — for Resten, han er maaskee hjemme endnu, det er tidligt, Klokken er neppe syv — Naar De har fundet ham, saa giv ham dette Brev og følg ham herhen; jeg maa paa Øieblikket tale med ham. — Hør, før De gaaer, send Mariette ind til mig.

Lakaien. Hun er i Nat reist herfra med Hendes Naade Marquisen.

Gabrielle. Hvad, Marquisen er taget bort fra Slottet?

Lakaien. Hun er kjørt i Nat med Hertugen af Aumont, endnu førend Ballet var forbi.

Gabrielle. Men hun kommer tilbage — hun maa komme tilbage — i Dag?

Lakaien. Det veed jeg ikke; men befaler Comtessen, vil jeg skaffe Dem Underretning derom.

Gabrielle. Ja, men besørg først Brevet; det er det som haster meest. (han gaaer). Min Gud, hvad er det dog her foregaaer? — I Aftes lod hun mig sige, at hun ikke kunde tage imod mig — i Dag er hun reist herfra. d'Aubigny, som jeg ikke mere hører tale om — Jeg kan ikke begribe —

(Lakaien kommer.) Hvad? De er ikke gaaet endnu?

Lakaien. Der kommer Nogen op af Hovedtrappen; vil Comtessen modtage —

Gabrielle. O, nei — nei — jeg er ikke tilstede for Nogen.

Lakaien. Om Forladelse, men det er netop —

Gabrielle. Hvem? hvem?

Lakaien. Hr. Chevalier d'Aubigny.

Gabrielle. O, lad ham komme! lad ham komme! og lad mig vide naar Marquisen kommer tilbage.

Anden Scene.

Gabrielle. d'Aubigny.

d'Aubigny (i Forværelset). Comtesse de Belle-Isle!

Gabrielle. Kom! Raoul! kom; for Dig er jeg altid tilstede. See, jeg skrev Dig til, jeg ventede Dig, men — jeg haabede ikke at see Dig.

d'Aubigny. Det er ogsaa en uventet Omstændighed, som fører mig til dette Sted.

Gabrielle. Hvilken Omstændighed det end er, Du er velkommen. Ah, Du er her, Raoul! Du er her!

d'Aubigny. Ja, jeg vil bede Dig om at gjøre mig en Tjeneste.

Gabrielle. En Tjeneste — Dig? — o tal!

d'Aubigny. Jeg har kun Dig, Gabrielle! min Moder døde i det Øieblik, jeg saae Dagens Lys; min Fader faldt i Slaget ved Denain. Ingen Familie, ingen Venner!

Gabrielle. Ingen Venner!

d'Aubigny. Jeg har derfor Ingen til hvem jeg kan betroe nogle Papirer, der have et Slags Vigtighed for mig, dersom jeg ikke maa bebyrde Dig med dem.

Gabrielle. Og hvad er det for Papirer?

d'Aubigny. De vedkomme min Formue.

Gabrielle. Og hvorfor vil Du ikke selv beholde disse Papirer?

d'Aubigny. Jeg reiser, Gabrielle!

Gabrielle. Du reiser?

d'Aubigny. Ja, jeg skilles fra Dig, og naar man skilles fra hinanden, da veed kun Gud hvorlænge Adskillelsen vil vare.

Gabrielle. Men hvad er det Du siger?

d'Aubigny. Jeg vil ikke ængste Dig; men hvo kan forudsee Livets besynderlige Omverlinger? Ved Gud! jeg vilde have kaldt den en Løgner, som for tre Dage siden havde forudsagt mig hvad der i tre Dage har mødt mig; jeg vil ikke mere lade mig overraske af Ulykken, saaledes som jeg hidtil har gjort; jeg kan ikke derfor undgaae den, det veed jeg; men den skal i det mindste finde mig forberedt og bestemt.

Gabrielle. Jeg hører paa Dig og lader Dig tale, Raoul! fordi hvert af Dine Ord gaae som et Dolkestik igjennem mit Hjertes

Inderste; tal Du, siden Du ikke frygter for at paalægge mig Lidelser, tal!

d'Aubigny. Troe mig — det koster mig frygteligt meget at handle saaledes; men hvad jeg har at sige Dig, er af yderste Vigtighed, og er det engang sagt, da er alt afgjort.

Gabrielle. Jeg hører.

d'Aubigny. Jeg sagde da, at i Afreisens Øieblik, da jeg tænkte paa de Tilfælde, dette usle Liv er udsat for, og overveiede at jeg aldrig mere kom til at see Dig, har jeg ikke villet forlade Dig uden at have bedet Dig om Tilgivelse for min Heftighed igaar. Man kan ikke, uden at der brister Noget her, paa engang og saa frygteligt rive sig løs fra et saadant Haab om Lyksalighed, som det jeg nærede — i fire Aar; thi i fire Aar har jeg elsket Dig, Gabrielle; men da jeg tænkte derpaa, faldt det mig ind, at hvis jeg døde langt borte fra Dig, kunde Du maaskee troe, at jeg havde lukket mine Øine med Hjertet opfyldt af Bebreidelser imod Dig, og denne Tanke kunde forbittre Dig Resten af Dine Dage — derfor vilde jeg, i Bortreisens Øieblik, tage Afsked med Dig, ikke mere — o min Gud! — som en Brudgom med sin Brud, men som en Broder med sin Søster.

Gabrielle, Raoul! Du er grusom imod mig, og engang vil Du bittert angre hvad Du siger mig nu.

d'Aubigny. Dog siger jeg kun det, jeg maa sige Dig, for at Du skal blive lykkelig, dersom Du ellers kan være det. Vilde Du heller, at jeg skulde have forladt Dig saaledes, at Du maatte have troet mit Hjerte opfyldt af Had, da jeg dog har tilgivet Dig?

Gabrielle. Tilgivet!

d'Aubigny. Ja, tilgivet! og det er ikke længe siden jeg fik Kraft til at gjøre det! — det er Himlen som har indgivet mig den. Jeg har tilbragt Natten i en Kirke, thi man kan glemme Gud i Lykkens Dage, men — Gabrielle — naar den forlader os og Ulykken kommer, da er det altid Gud til hvem man maa vende tilbage. Ak, jeg havde længe glemt ham, jeg var saa lykkelig — men i Nat har jeg tænkt paa ham eller — han har vendt sig Blik mod mig! I to Timer laae jeg for Alteret bedende og i Taarer! Det forundrer Dig Gabrielle! — ak, Gud lade aldrig Dig føle Trang til at falde Taarer og at opsende Bønner.

Gabrielle. Arme Vanvittige!

d'Aubigny. Det var jeg — Du har Ret! men lykkeligviis er jeg det ikke mere; thi jeg vendte hjem, om ikke trøstet, dog beroliget. — Jeg forberedte mig derpaa til min Reise, og er kommen, som jeg sagde, for at bede Dig gjemme disse Papirer. Vender jeg tilbage, da giver Du mig dem — døer jeg da aabner Du dem. De indeholde nogle Bestemmelser, en sidste Villie, som jeg beder Dig at betragte som hellig — — Farvel, Gabrielle!

Gabrielle (sagte). Hun kommer ikke!

d'Aubigny. Farvel, Gabrielle!

Gabrielle. Raoul! Du gaaer ikke fra mig.

d'Aubigny. Jeg maa!

Gabrielle. Ja, fordi Du troer mig skyldig — Men hør, — jeg sværger Dig til, Raoul! jeg sværger Dig til ved min Moders Salighed, ved min Faders Frihed, ved Dit Liv, Dit — som er mig mere dyrebart end mit eget — Raoul! jeg er ikke skyldig.

d'Aubigny. Du har allerede sagt mig det, og jeg har ikke troet det — desuden, har jeg ikke selv hørt Hertugens Ord?

Gabrielle. Nu vel, endskjøndt der i dem laae et Udtryk af Sandhed, som jeg ikke selv har været istand til at forklare mig — Hertugen har løiet — eller snarere, han har, ligesom jeg, været et Legetøi for en skjændig List. — Men, hør mig, Raoul!

d'Aubigny. Jeg hører — Nu vel!

Gabrielle. O, jeg begaaer en Brøde ved at sige Dig det — thi jeg har aflagt en Eed — Nu vel! Hertugen af Richelieu paastaaer at jeg igaar Nat har modtaget ham her — igaar Nat har jeg ikke været her paa Slottet.

d'Aubigny. Du har ikke været her paa Slottet?

Gabrielle. Nei. Jeg forlod det Klokken ti om Aftenen — og kom først tilbage Klokken fem om Morgenen.

d'Aubigny. Men hvor var Du da? — for Guds Skyld! hvor var Du?

Gabrielle. Hvor jeg var? — ah, det kan alene Marquise de Prie tillade mig at sige Dig — Jeg har allerede krænket en Deel af mit Løfte ved at aabenbare Dig at jeg ikke var her — Tænk paa det, Raoul! Hav Medlidenhed med mig og spørg mig ikke om mere i dette Øieblik — for at holde Dig tilbage har jeg allerede lidt saameget fra igaar, at jeg maaskee fristedes til at sige Dig Alt — endskjøndt jeg har aflagt en hellig Eed.

d'Aubigny. Du var ikke her! — O, min Gud! min Gud!

Gabrielle. Jeg har sagt det, jeg var her ikke — Nu beder jeg Dig kun om eet — kun om eet, Raoul! — og dersom Du venter forgjæves, da dræb mig, eller forlad mig med Foragt, det vil være mig endnu smerteligere — vent blot indtil jeg kan tale med Dig i Marquisens Nærværelse — indtil jeg paa mine Knæ kan bønfalde hende om at turde sige Dig Alt.

d'Aubigny. Marquisen! men Du veed godt, at Du ikke mere vil faae hende at see.

Gabrielle. Hvad siger Du?

d'Aubigny. Hun er reist herfra i Nat.

Gabrielle. Reist!

d'Aubigny. Til sit Gods, som hun er forvisst til.

Gabrielle. Forviist!

d'Aubigny. Hertugen af Bourbon har revet hende med i sit Fald — Du spørger der om Ting, som Du veed ligesaa godt som jeg —

Gabrielle. Hertugen af Bourbon er ikke mere Minister?

d'Aubigny. Nei, Gabrielle! og Din Fader faaer sin Frihed.

Gabrielle. Hertugen af Bourbon er ikke mere Minister?

d'Aubigny. Han har igaar Middags faaet sin Afsked.

Gabrielle. Ved Din Ære, — er det sandt hvad Du siger, Raoul?

d'Aubigny. Hvad kan det angaae Dig?

Gabrielle. Raoul! jeg besværger Dig ved Din Ære, er det Sandhed at Hertugen af Bourbon ikke mere er Minister?

d'Aubigny. Han er det ikke!

Gabrielle. O, saa kan jeg sige Dig Alt — jeg er løst fra min Eed.

d'Aubigny. Du!

Gabrielle. Ja, Jeg! — O, Raoul! vi ere frelste!

d'Aubigny. Frelste!

Gabrielle. Ja — igaar Nat — O hvor jeg er lykkelig! —

d'Aubigny. Nu vel, igaar Nat —

Gabrielle. Igaar Nat kjørte jeg herfra med et Brev fra Marquisen og i hendes Vogn. Igaar Nat, medens Du troede at jeg bedrog Dig, Ulykkelige! igaar Nat laae jeg i min Faders Arme, jeg saae atter ham, som jeg ikke havde seet i tre Aar — Og hvis Du tvivler, Raoul — min Fader — ja min Fader selv vil ved sine graae Haar tilsværge Dig at jeg taler Sandhed.

d'Aubigny. O tie — o tie!

Gabrielle. Derfor var jeg urolig, derfor skyndte jeg for første Gang i mit Liv paa, at Du skulde forlade mig — og derfor, derfor turde jeg ikke sige Dig Alt; jeg havde tilsvoret Marquisen, som havde givet mig Brevet uden Hertugen af Bourbons Vidende, at jeg, saalænge han var Minister, skulde bevare denne Hemmelighed, som kunde styrte hende og koste min Faders Liv. To Minuter efter at Du havde forladt mig, var jeg paa Veien, og da Du saae mig igjen, var jeg nylig vendt tilbage.

d'Aubigny. Oh!

Gabrielle. Nu, Du seer, at det er Dig som var den Skyldige, mig som er Din Dommer — thi husk paa hvad Du har beskyldt mig for; husk paa de frygtelige Ord Du har sagt til mig, Din Gabrielle. Veed Du vel, at da Du ilede bort, da mine Knæ vaklede, da jeg var forladt af min Fader, forladt af Dig, min eneste og sidste Støtte, veed Du, at jeg da troede mig forstødt af Gud selv og tænkte paa om det ikke var bedre at søge Gravens Roe?

d'Aubigny. Gabrielle! Gabrielle!

Gabrielle. Ja, thi levende kunde jeg ikke retfærdiggjøre mig, maaskee Du i det mindste havde troet den Døde! maaskee Du da vilde have sagt: Da hun er død fordi jeg vilde forlade hende, maa hun have elsket mig, og elskede hun mig, kunde hun ikke bedrage mig! Naa, er det nu Dig som tilgiver mig, eller mig som tilgiver Dig? Nei, det er Dig som elsker mig, mig som elsker Dig! Lad os glemme det Svundne, det Kommende tilhører os — det Kommende hviler i to Ord: jeg elsker Dig til Døden, elsker Du mig endnu?

d'Aubigny. Ikke videre! ikke videre! — men siig mig da, thi jeg har et Øieblik været berøvet Forstanden, nu staaer alt klart for mig — naar Du ikke var her, naar Du var i Paris — alt hvad dette Menneske har sagt var da Usandhed, denne Hertug har da løiet — han er da en Skurk — Oh! (seer paa Uhret, som staaer paa halv ni). Og jeg har kun en halv Time at finde ham i, for at hævne mig paa ham! — en halv Time — kun en halv Time — O, min Gud! min Gud! (han styrter mod Døren; Gabrielle standser ham).

Gabrielle. Raoul! jeg forstaaer Dig ikke. Jeg er hos Dig, jeg forsikkrer Dig om at jeg er uskyldig, jeg beviser det; jeg gientager for Dig at jeg elsker Dig, og istedetfor at svare mig, tænker Du paa dette Menneske! o forglem ham, foragt hans Bagvaskelser; anraab om Naade for min Fader, som nu ikke vil være vanskelig at opnaae, og da forlade vi Paris for at tage til Bretagne og være lykkelig.

d'Aubigny. Lykkelige, Gabrielle? — lykkelige! — o, nu er det Dig som ikke veed hvad der er skeet — Nei, Du veed det ikke!

Gabrielle. Hvilket?!

d'Aubigny. Lad mig gaae! lad mig opsøge ham inden Klokken ni.

Gabrielle. Du gaaer ikke, Raoul! Jeg veed ikke hvad Du mener, ikke hvad Du vil gjøre — men Du maa blive. Jeg siger Dig, Du træder ikke ud af denne Dør. Jeg raaber om Hjælp, jeg vover Alt.

d'Aubigny. O, døe, døe i et saadant Øieblik — falde for egen Haand — det er umuligt!

Gabrielle. Men hvad er det Du siger?

d'Aubigny. O, Gabrielle! Gabrielle! siig at Du elsker mig — siig det engang endnu — det er ogsaa paa mig Brøden hviler; jeg burde ikke have troet mine Øine; jeg skulde før have mistroet mig selv end Dig! Men jeg troede at Du bedrog mig, at jeg for evig maatte forlade Dig — hvad vilde Du have gjort — søgt Døden, ikke sandt? — men det havde været Alt, fordi Du er Qvinde, fordi Du er en Engel — Du havde ikke tænkt paa Hævn, men var død med Tilgivelse paa Dine Læber. Men jeg — o jeg har villet hævne mig — jeg er traadt i

Skranken mod dette Menneske — jeg burde maaskee ikke have sagt Dig det, men jeg har ikke mere Kraft til at fortie det; jeg har udfordret ham og vi skulde afgjøre vor Sag med Kaarden.

Gabrielle. Min Gud!

d'Aubigny. Det er blevet opdaget — vi have maattet give d'Auvray vort Ærestord; der var ikke mere nogen Vei til Afgjørelse uden at bringe Sagen for Kammerretten! — og det vilde have været Din Vanære, Gabrielle! — Enten vilde Du være bleven tilintetgjort eller jeg have tabt min Hævn; da tilbød jeg ham at sætte mit Liv mod hans paa et Tærningkast.

Gabrielle. Raoul!

d'Aubigny. Han indgik det, thi han har Hjerte!

Gabrielle. Og —

d'Aubigny. Og jeg har tabt!

Gabrielle. Ha! nu falder Sløret fra mine Øine; Du kommer kun til mig for at sige et evigt Farvel! — denne Reise — det var Døden! — Du vilde døe for mig, for min Skyld! — O, men Du vil det ikke mere, thi Du veed jeg er uskyldig, Du veed jeg elsker Dig — Hvorfor da døe? Du kan ikke døe! O, dette Menneske — min Gud! min Gud! hvorfor har jeg seet dette Menneske?

d'Aubigny. Du føler det, jeg maa dræbe ham!

Gabrielle. O, Du gaaer ikke bort fra mig — ikke en Minut, ikke en Secund.

d'Aubigny. Det er dog kun det der kan frelse Dig! — Han død — Ingen veed mere hvad der er skeet — Ingen veed at jeg i Dag Klokken ni skulde — Ha! Gabrielle! jeg taler om Noget som ikke kan skee, jeg staaer rede til at begaae en Skjændselsdaad — og det for Din Skyld! Ah, føl nu om jeg elsker Dig — føl det!

Gabrielle. Du gjør det, Raoul! og jeg elsker ogsaa Dig — men dog har Du ingen Medlidenhed med mig! O min Gud! min Gud! dersom Du laae for mine Fødder, som jeg ligger for Dine, — min hele Villie var Din — mit Rygte, min Ære, mit Liv hvilede i Dine Hænder! O, I Mænd opofre kun den ene halve Deel af Eders Hjerter til Kjærligheden, den anden Halvdeel tilhører Stoltheden. Tal, sig, hvad skal jeg gjøre? — jeg kan ikke see Faren uden at ile Dig til Hjælp — Skal jeg opsøge ham? skal jeg sige, at han dræber mig ved at dræbe Dig? Vær medlidende, Raoul! mit Hoved forvirres — jeg bliver vanvittig!

d'Aubigny. Gabrielle! — min Gud! min Gud! Mod!

Gabrielle. Mod til at see Dig døe? — O, hvad er det Du siger? Til at døe med Dig — jeg har Mod dertil, jeg har det, naar Du vil.

d'Aubigny. O, Rædsel! — Medlidenhed, Gabrielle! — Gabrielle, Naade! Naade!

Gabrielle. Ha! hører Du?

d'Aubigny. Hvad?

Gabrielle. Det er hans Stemme! — det er Hertugens Stemme.

d'Aubigny. Hertugens Stemme! Ja — jeg kjender den. Ha! det er Himlens Retfærdighed som fører ham herhid!

Gabrielle (vil standse ham). Raoul!

d'Aubigny. Nu er det Dig, der gaaer ind i dette Værelse, det er Dig. Jeg har Ret til at fordre at Du i Dag gjør det for mig, som jeg igaar gjorde for Dig.

Gabrielle. Nei, nei! jeg lader Øder ikke være ene!

d'Aubigny. Gabrielle! Dersom Du bliver — Du vover Alt — dersom Du bliver, jeg slæber ham for Dine Fødder!

Gabrielle. Alt hvad Du vil! — alt! — alt! — Men i den Eviges Navn —

d'Aubigny. Vær rolig — gaa — gaa!

Hertugen (udenfor). Bort, Stynge! jeg siger, jeg veed han er her — jeg maa tale med ham — jeg vil tale med ham — (aabner Døren).

Tredie Scene.

Gabrielle (fjult), d'Aubigny, Hertugen
(i Ridestøvler og bedækket med Støv).

d'Aubigny (til Hertugen, som styrter ind i Salen). Ah, endelig træffer jeg Dem.

Hertugen. Og jeg træffer Dem — Jeg frygtede for ikke at finde Dem. Jeg slipper Dem ikke mere.

d'Aubigny. Hertug! De havde løiet hende paa!

Hertugen. Ved Gud! jeg maa vel fogtens vide at jeg havde løiet hende paa, da jeg har redet sex Mil i strakt Galop for at sige Dem det. De havde vidst det for sex Timer siden, dersom jeg ikke, som hele Verden, var bleven arresteret og bragt til Paris; til min Lykke var et Ord nok til at retfærdiggjøre mig hos Kongen og jeg kommer tidsnok — (Gabrielle træder ud af Værelset).

d'Aubigny. Men hvorledes gaaer det til, at —

Hertugen. Jeg siger, Chevalier! at dersom De ikke modtager min Undskyldning, dersom De ikke tilgiver mig, vil jeg i mit hele Liv være utrøstelig over det, som er hændet imellem os. Jeg siger, at jeg har været holdt for Nar, bedraget, ført bag Lyset af Marquisen, som ikke selv følte Vigtigheden af det hun foretog sig. Jeg siger, Hr. Chevalier! at Comteèse de Belle-Isle er den uskyldigste Engel, som nogensinde er nedstegen til Jorden, og jeg beder Dem, at De vil føre mig til hendes Fødder, for at jeg knælende kan høre Tilgivelsen af hendes egen Mund! — thi jeg har fornærmet hende

— ja min Herre, fornærmet hende, og jeg angrer det som en slet og skjændig Handling! Er De fuldestgjort, Chevalier? er dette nok?

Gabrielle. O, ja, Deres Høihed — alt er afgjort! O, De er et ædelt Hjerte! — Raoul! Raoul! hvorfor dvæler Du endnu med at dele min Glæde og takke Gud for Din Lykke? (Til Hertugen.) De veed det ikke — han vilde dræbe sig, den Ulykkelige!

Hertugen. Vi have spillet to Gange med hinanden, men jeg erindrer kun det Spil, jeg har tabt. — Nu vel! Chevalier! hvad siger De — er Freden sluttet?

d'Aubigny (fremstiller Gabrielle for Hertugen.) Comtesse de Belle-Isle, min Kone. (fremstiller Hertugen for Gabrielle.) Hertugen af Richelieu, min bedste Ven.

Kiøbenhavn 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Edwards Sønner.

Tragoedie i tre Acter af Casimir Delavigne,

oversat af Carl Borgaard.

Personerne.

Edward den Femte, Konge af England.
Richard, Hertug af York, hans Broder.
Richard, Hertug af Gloceſter, Kongerigets Regent.
Hertugen af Buckingham.
Sir James Tyrrel.
Dronning Eliſabeth, Edward den Fjerdes Enke, Moder til Edward og Richard.
Lucy, Dronningens Kammerfrue.

Emma. } Hofdamer.
Fanny. }
William, Dronningens Kammertjener.
Cardinal Bourchier. }
Erkebispen af York. } Stumme Personer.
Dighton. }
Forreſt. }
Lorder, Hoffolk, Garder.

Første Act.

(En Sal hos Dronning Eliſabeth. Paa den ene Side Dronningen, beſkjæftiget med Broderie, paa den anden Side et Bord med Hofdamernes Brodeerrammer.)

Første Scene.

Eliſabeth, Richard, Lucy, Emma, Fanny.
(Lucy, Emma og Fanny omgive Richard.)

Eliſabeth (til Richard med bortvendt Ansigt).
Tør jeg nu see?

Richard (der paaklædes af Lucy).
Nei, nei, det er for tidligt!

Eliſabeth.
Hvor Du dog er et Barn!

Richard.
Vent, kjære Moder!
(til Lucy.)
Min Kjede!

Lucy.
Ei endnu.

Richard (isber hen til Bordet).
Jeg taer den selv!

Lucy.
Vil Eders Majeſtæt ei byde ham
At blive paa sin Plads! han er saa flygtig
Som Fugl i Luft.

Richard.
Nei, som en Fugl i Buret;
Man skriger høit hvergang jeg slaaer med Vingen.
Kom, gamle Lucy, fang mig! fang din Fugl!

Lucy.
I bør ei lege, Prinds, mens I skal prøve
Jer Dragt til Kroningen.
(griber efter ham.)
Der fik jeg Eder!

Richard (snoer sig fra hende.)
Saa! fik Du mig?

Lucy.
Betænk, at I skal følge
Med Eders Onkel, Lord Gloceſter, ud
At møde Kongen.

Eliſabeth.
Og Du laer ham vente.
Richard, jeg bliver vred!
(Kaſter et ſjaalet Blik paa ham.)
Hvor han er smuk!

Richard (gaaer atter hen til Lucy).
Nu vel, naar det dog bare fik en Ende!
Du er saa seen; nu varer det en Time
Før Du faaer bundet dette Strømpebaand.

Lucy.
Vær dog taalmodig; mine gamle Fingre
Er ei saa bøielige nu som fordum,
Min lille Richard!

Richard.
Lille! hvilket Skjældsord!
Dog, for sin Amme bliver man jo lille
Til man er tyve Aar!

Lucy.
Et Øieblik!

Richard (utaalmodig).
Men skynd Dig dog!

Lucy (slipper ham).
Saa, nu er Fuglen fri.

Richard (stiller sig for Dronningen).
Nu maa Du see!

Emma.
I Sandhed, han er smuk.

Eliſabeth.
Saa kom da, Du Forkjælede, kom hid,
Og lad mig kysse Dig!
(til Lucy.)
Troer Du vel, Lucy,
At Edvard med den kongelige Krone
Vil være smukkere?

Lucy.
Nei, de vil Begge
Fortrylle Bretlands Folk, som elsker dem.

Eliſabeth (til Richard).
Saa see dog paa mig!
(til Lucy.)
Hvor han ligner dog
Sin Fader!

Lucy (som læner sig mod Dronningens Stol).
Ja, det er det samme Blik.
Elisabeth.
Ja, ja, det er et fuldendt Billed af ham!
Saaledes smilte han, dengang han rakte
Sin kongelige Haand til Lady Gray,
Og hæved hende til sin Dronning.
Richard.
Ja,
Og denne Lady Gray var Du.
Elisabeth.
Med Taarer
Bad den Forladte, Fattige, ham om
At faae tilbage hvad hun havde mistet.
Gud hvor jeg skjælved! Lucy mindes det.
Han var saa ædel!
(til Lucy.)
Men saa smuk var jeg;
Ei sandt?
Richard.
Jo, det troer jeg! — saa smuk som nu.
Elisabeth (kysser ham).
Du Smiggrer, tag Din Straf!
Lucy.
Ja vist, I straffer
Med Kys og Kjertegn, men den ældste Søn
Faaer Intet.
Richard.
Han skal faae sin Part af mig.
Elisabeth.
Hvor han har lidt i Nødnor!
Lucy.
Hvad! bestandigt?
Elisabeth.
Den arme Blomst er visnet hen for Sorgen.
Hvor mange Taarer har den kostet os,
Den Sorgens Dag, da Edvards ædle Blik
Halv brustent søgte Eder, mine Børn!
Han trykked Lokkehovederne sammen,
Og kyssed Eder med sin dødblaa Læbe!
Elsker hinanden! sagde han, og hæved
Sit Blik til Gud — da luktes det for evigt.
Richard (bevæget).
I Windsor skal vi snart en Aftenstund
Vandre tilsammen til min Faders Grav,
Og bede Himlen om min Broders Sundhed,
Ei sandt, min kjære Moder?
Elisabeth.
Jo, mit Barn.
Richard.
O, Du kan troe, det blotte Syn af os
Vil gjøre ham saa frisk, saa lykkelig.
Skal ei Lord Rivers følge med til London?
Elisabeth.
Det vil han vist.
Lucy.
Vor Dronnings ædle Broder;
Hans Ærlighed tør man dog svare for.
Elisabeth.
Hvad mener Du?
Lucy.
Jeg mener, at han er
En anden Fader for de unge Prindser,
Den Eneste, de har.
Richard.
Tit er han streng;
Min Farbror Gloster er langt mere venlig,
— Dog elsker jeg ham mindre.
Elisabeth.
Uretfærdig
Er Lucy mod Regenten; mine Børn
Kan stole sikkert paa hans Kjærlighed,
Thi han har arvet deres Faders Omhu,
Han ligner ham i Alt.
Richard.
Kun ei i Skabning!
Elisabeth.
Richard, jeg bliver vred!
Richard.
Naa, naar Du vil det,
Saa kan jeg gjerne sige han er velskabt.
Elisabeth.
Før Dig saa værdigt, naar Du naaer hans Alder,
Som han, da kan Du være veltilfreds.
Richard.
Ja, med den ene Side;
(løfter den ene Skulder)
men den Anden!
Elisabeth (streng).
Richard! saa skam Dig; Du er ondskabsfuld.
(til Lucy.)
Det er ei noget Godt, Du lærer Barnet.
Du hader Gloster; og hvad har han gjort?
Har han som mine Børns Formynder svigtet
Min Tillid blot et Øieblik?
Lucy.
O nei,
End ikke, — men —
Elisabeth.
Men Du har Mistro til ham,
Og det er Uret af Dig; han bør hædres
Af Dig, af mine Børn.
Lucy.
Hvad hører jeg!
Der kommer han.
Elisabeth.
Regenten?
Richard.
Ja, han selv.
(efterligner Glocesters Gang.)
Kjender Du ham?
Elisabeth (til Richard).
Jeg seer, det bliver nødvendigt
At bruge Strænghed!
(sagte til Lucy.)
Hvor han gjør det godt!
Fanny.
Vi maae vel gaae?
Elisabeth.
Nei, bliv ved Eders Arbeid.

Anden Scene.

De Forrige. Glocester.

(Damerne sætte sig til deres Broderie; Richard staaer hos Lucy, som vinder Silke op paa Fingrene.)

Elisabeth (til Glocester).
Velkommen, ædle Hertug! har I nyligt

Havt Budskab fra min Søn? mig glemmer han,
Lord Rivers ligesaa; to hele Dage
Har jeg forgjæves ventet Breve fra dem.
O, de begribe ei en Moders Frygt!

Gloceſter.

Ja saadan er nu Barnet; Intet gjør det
For os, det Utaknemlige, men venter dog
En god Modtagelſe.

Richard (til Lucy, ſom vil tyſſe paa ham).
Hvad! Utaknemlig!

Eliſabeth.

I tager det for strængt; det er jo dog
For Barnets egen Skyld man elſker det!
Lad ham kun glemme mig, den ſtakkels Dreng,
Naar blot han lider ei.

Gloceſter.

Han kommer hid,
Og Englands Folk beſtrøer hans Vei med Blomſter.
Paa deres Arme bæres han til London,
Som i Triumf, og aldrig har, før ham,
Det ædle Blod af York, den hvide Roſe,
Vakt ſlig oprigtig Fryd i alle Hjerter.

Eliſabeth.

O hvilken Glæde!

Gloceſter.

Jeg, hans Underſaat,
Begeiſtret af min kjære Myndlings Lykke,
Jeg kommer hid, og ſeer kun Sorgens Billed.
End dækker Enkeſløret Eders Skjønhed.
Befrie dog for en Dag Jert ædle Aaſyn
Fra Sorgens ſorte Klædebon, og lad det
Udſtraale Moderlykkens Fryd og Stolthed!

Eliſabeth.

Hvad ſkylder jeg ei ham, der gav mig Kronen?
Som Moder er jeg lykkelig, ſom Huſtru
Ulykkelig; og den gjengivne Edward
Opfriſker Sorgen over ham jeg tabte.

Richard (til den yngſte Dame, der leger med ham).
Du vil ei troe mig, naa ſaa tag et Pant,
(kyſſer hende.)
Der har Du et.
(river Silken af Lucys Arm.)

Lucy (til Richard).
Vær dog fornuftig, Mylord;
Med Traad og Silke maa man omgaaes varſomt.
See her, nu er den uredt.

Richard.

Nu ſaa løs
Den op igjen.

Lucy (viſer ham Silken).
En Knude?

Richard.

Hug den over.

Gloceſter (ſmilende til Dronningen).
Der har vi jo den anden Alexander.

Eliſabeth.

Seer man ham ei, ſaa hører man ham ſikkert.

Gloceſter (til Richard).
Men vil man ſee, hvor pyntet, min Neveu!
Du ſtraaler jo af Guld og Diamanter.

Ah, jeg begriber det, det er den Dragt,
Som i Weſtminſter ſnart ſkal ſmykke Dig.

Richard.

Er det imorgen?

Gloceſter.

Snart.

Richard.

Nei, ſiig mig Dagen;
Snart, det er naar man vil, om Maaneder,
Om Aar.

Gloceſter.

Om Sekler.

Richard.

Og imens ſaa døer man.

Eliſabeth (heftig).
Nei, det forbyde Himlen!

Richard.

Naa da, naar?

Gloceſter.

Snart!

Eliſabeth.

Mylord, lad os tage Plads?

Richard.

Ja ſæt Jer.
Der er min Moders Plads,
(lægger ſig paa Knæ og læner ſig op til Gloceſter.)
Og her er min.

Eliſabeth.

Nu er Du næsviis, Richard!

Gloceſter (til Richard, ſom vil reiſe ſig).
Bliv!

Richard (ſtødt).
Nei, jeg er næsviis!

Eliſabeth.

Naar Du faaer Lov, ſaa bliv, og vær ei trodſig.

Gloceſter.

Han morer mig.

Eliſabeth (til Gloceſter).
Naar kan da Kongen ventes?

Gloceſter.

Iaften kan vi hilſe ham i Tower.

Richard.

I Tower! hvad ſkal Kongen der?

Gloceſter.

Hvis Richard
Var flittig, hvis han læſte ſom han burde,
Da vidſte han, at efter gammel Skik
Maae Kongerne tilbringe nogle Dage
I Tower, før de krones.

Richard.

I et Fængſel!

Gloceſter.

Et Fængſel, ſom vil ei bedrøve Nogen,
Naar han fra det kan ſtige paa en Trone.

Richard.

Saa ſkal min Broder da regjere ſelv
Naar han forlader det?

Gloceſter.

Nei.

Eliſabeth.

Førend man
Bliver myndig, er man Konge kun af Navn.

Richard.
Hvis jeg fik Navnet, fordrede ieg Magten.
Gloceſter.
En fiortenaarig Styrer af en Stat?
Richard.
Ja, Mylord!
Gloceſter.
Naa, saa skulde vel en Hær
Oprettes ham af Drengene, som lege
Ved Havnen hist?
Richard.
Nei, det behøves ikke;
Jeg haaber at hans Majeſtæt kan stole
Paa de Soldater, der har fulgt hans Fader.
Gloceſter.
De er for gamle for hans Majeſtæt.
Richard.
Hans Majeſtæt vil selv sig gjøre gammel!
Gloceſter.
Hvorledes?
Richard.
Ved at kjæmpe kjækt som de!
Gloceſter.
Sligt Sindelag var vel en Krone værdigt!
Richard.
Men den, som har den, vil ei slippe den!
Eliſabeth.
Den lille Hertug bliver lidt for mundkaad;
Det var vel bedst han gik.
Gloceſter.
Nei, lad ham snakke;
Hans djærve Bitterheder more mig.
Eliſabeth.
I selv fordærver ham ved Eders Mildhed.
(sagte.)
Han er lidt kaad, men elsker Jer af Hjertet.
Gloceſter.
Saaledes som jeg elsker ham.
Eliſabeth.
Men Edward?
Gloceſter.
Kong Edward er min Stolthed og mit Haab!
Dem begge skjærme Gud, og skjænke mig
Det Held, at see de tvende yorkske Roser,
Skud af en herlig Stamme, blomstre herligt
Under min Varetægt!
Eliſabeth.
Beskyt dem, Mylord!
Lord Rivers rakte Jer ved Kongens Dødseng
Sin Haand til Pant paa fælleds Omhu for dem;
Vaag over dem med ham!
(Man hører Larm udenfor Vinduerne.)
Men hvilken Larm!

En Opraaber (udenfor). Dom og Fordømmelse over Lord Hastings, Medlem af Overhuset, anklaget for, og overbeviist om Høiforræderie."

Richard.
Ha! — Hastings! — Naade!
Eliſabeth.
Hastings var os kjær!
Gloceſter.
Den, som forsvarer ham, har han forraadt,
Den Usling! jeg var nødt at straffe ham,
Endskjøndt det faldt mig haardt; min Pligt mod Eder,
Min ædle Dronning, bød mig det.

Opraaberen. „Arrestbefaling mod Lord Rivers, ført fra Northampton til Fæstningen Pomfret, efter Befaling af Hertugen af Gloceſter, Kongeriqets Regent."

Eliſabeth.
Hvordan?
Richard.
Lord Rivers!
Gloceſter (leende).
O med ham er det en Forskjel!
Eliſabeth.
Hvad har han gjort?
Gloceſter (som før).
Slet intet.
Eliſabeth.
Og dog fængslet?
Gloceſter.
Hans Brøde var, at han var Eders Slægtning.
Eliſabeth.
Hvorledes! stod han Jer i Veien?
Gloceſter.
Mig?
Jeg skal forklare mig, naar vi er ene.
Naar snart I seer ham vil I takke mig;
Han selv vil takke mig.
Eliſabeth.
Det trøster os.
(til Richard og Damerne.)
Forlader os.
Gloceſter.
Ja gaa, min lille Hertug.
Richard (med et stivt Blik paa Gloceſter).
Den lille Hertug haaber han skal voxe,
Og blive stor og rank!
Gloceſter.
Det kan vel vare.
Richard.
Farvel, min store Farbror!
(gaaer.)
Gloceſter (seer efter ham; afsides).
Børn, som modnes
Saa tidligt, pleie ei at leve længe.

Tredie Scene.

Eliſabeth. Gloceſter.

Eliſabeth.
Saa sig mig nu, hvad har Lord Rivers gjort?
Hvorfor beskyldes han? hvad truer ham?
Gloceſter.
Slet intet, tro mig.
(Boier sig ned over hendes Ramme.)
Hvilket herligt Arbeid!
Hvor smagfuldt!
Eliſabeth.
Jeg forstaaer Jer, — jeg er Qvinde,
Jeg bør indskrænke mig til Qvindegjerning.
Gloceſter.
Har jeg sagt det?
Eliſabeth.
Saadan var Eders Mening.

Ved Himlen! jeg misunder Eder ei
Den Lod at kjende Statsmysterierne;
Behold I dem; jeg har alt kjendt Dem nok.
Men jeg er Søster, Mylord, jeg er Moder,
Og det retfærdiggjør vel at jeg frygter.
Ulykken gjør jo frygtsom; den har røvet
Mig hvert et Glimt af Tillid til min Fremtid.
Hold op med denne flet forstilte Spøg,
Tal til mig som en Broder til sin Søster.

Gloceſter.

Velan, saa lyder Eders Slave da,
Og taler alvorsfuld om hvad der ei
Er Alvor værdt. Lord Rivers har man fængslet!
Hvorfor anklages han? — for Intet! Intet!
Men jeg har troet det gavnligt for vor Edward,
Nu da hans Fare ængster mig.

Eliſabeth.

Hvad Fare?

Gloceſter.

I veed, at Eders Ægteskab med Kongen
Har saaret dybt vor gamle, stolte Adel.
Naar Eders Slægtninge fik Høderesposter,
Saa spurgte den om deres Stammetavler;
Til Svar opregnede jeg deres Dyder.
Da vore fælleds Venner havde hævet
Lord Rivers til en Plads i Parlamentet,
Hvis Bænke kun beklædtes af en Race,
Hvis Navne tabte sig i Fortids Mulm,
Da skjældte man ham for en Lykkeridder.
Hans Lykke voxte med hans Fjender. Kongen
Gav Tronens Arving i hans Varetægt;
Da knurred man end høiere, men frygted'
Den Magt, I vandt fra Kongen ved Jer Skjønhed.

Eliſabeth.

Mylord!

Gloceſter.

Hvo bøied sig vel ei for den?
Et Blik af Jer gjør ogsaa mig til Slave.
Men siden I blev Enke, giver Harmen
Sig Luft. „Lord Rivers" — siger hiint Parti,
„Beherſker Kongens Sjel og hans Person,
Snart strækker han vel Haanden mod hans Krone." —

Eliſabeth.

Hvad, han! min ædle Broder!

Gloceſter.

Ja, hvor skjændigt!
Men Eders Børn forfølger man i ham;
Dem gjælder Hadet; for at bane sig
En Vei til Kongen, førend han blev kronet,
Beſluttede man at myrde Lorden.

Eliſabeth.

Rædsomt!
Uskyligt!

Gloceſter.

Ja tilvisse. Og hvem troer I
Var Formand for det skjændige Complot?
Lord Haſtings!

Eliſabeth.

Haſtings! skrækkelige Tanke!
Han syntes mine Børn saa tro, hengiven.
Hvem kan man nu vel stole paa?

Gloceſter.

Paa mig,
Som straffed' ham. Men end er Alt ei endt;
Partiet er ei faldet med sin Høvding.
Lord Rivers maatte sikkres mod dets Angreb,
Og, hvad der end var meer, det maatte synes,
Som om man vilde føie deres Hævnlyst.
I slig en dobbelt Hensigt blev han fængslet;
Og naar Gemytterne blier rolige,
Retfærdiggjør jeg mig igjen for Rivers,
Og trykker den Miskjendte til mit Hjerte.
See, hermed har jeg ærligt skriftet for Jer;
Har jeg nu talt som Broder med min Søster?

Eliſabeth.

O! kan man saa letsindigt sværte Dyden!

Gloceſter.

Hvad siger I da vel, naar deres Had
Selv vover at fornærme deres Dronning?

Eliſabeth.

Mig?

Gloceſter.

Eder! dumme Rygter har vakt Tvivl
Om Eders Ægteskabs Lovgyldighed,
Og da det vilde Had ei bliver mættet,
Før det har røvet Eders Sønner Alt,
Saa gaaer det endnu videre.

Eliſabeth.

Hvordan?

Gloceſter.

O fast utrolig er den Ondskab!

Eliſabeth.

Tal,
Forklar Jer!

Gloceſter.

Ak, at jeg skal nødes til det!
Man kaster Skygge paa Jer rene Vandel,
Betvivler Eders Sønners ægte Fødsel.

Eliſabeth.

Ha! vover man at skjænde deres Moder?
Siig, vover man det?

Gloceſter.

Man udspreder Rygter;
O, vidste jeg blot hvem de komme fra!

Eliſabeth.

Min Broder, mig, og begge mine Sønner!
Os Alle vil man knuse da paa engang!

Gloceſter.

Selv saa vidt gaaer man i sit Raseri,
At man fortæller, at vor ædle Dronning,
Bevæget af Samvittighedens Nag,
Og af sin Kjærlighed til sine Børn,
Vil offre sig for deres Sikkerhed,
Og — o hvi skal jeg melde sligt et Rygte!
— Og offentligt erklære sig for skyldig
I de Vildfarelser, hun sigtes for. —

Eliſabeth.

Hvad! jeg erklære mig for skyldig!

Gloceſter.

Ja,
— Af Moderømhed! I vil foretrække
Et trygt, ukrænket Liv for Eders Sønner,
For farefulde Rettigheder.

Eliſabeth.

Jeg!

Jeg skulde offentligt mig nævne skyldig!
Saa vidt da skulde Frygten drive mig,
At denne Tunge skulde laane sig
Til at vanære mine Børn, at røve
Dem deres Arv og deres Rettigheder!
Ja Mylord! uomtvistelig og hellig
Er mine Sønners Ret til Englands Trone,
Og sønderknuse vil jeg hvert et Rygte,
Der vidner mod den. Jeg mig nævne skyldig!
O jeg er svag! men dog jeg havde Kraft
Til at staae frem som Moder og som Dronning,
For mine rænkefulde Fjenders Samfund,
Og med mit aabne Blik, mit Aasyns Fred,
Tilintetgjøre deres frække Løgn.
Jeg vilde slaabe mine Sønner med mig;
Jeg vilde løfte Edward paa min Arm,
— Ja, ja, jeg vilde have Kraft dertil! —
Og raabe vilde jeg til Folkets Klynger
Paa Londons Torve — o jeg veed ei hvad!
Men manglede jeg Ord, da skulde Blikket
Forkynde dem min moderlige Smerte,
Og svigted Stemmen, skulde Taaren tale:
„Frels, Englands Folk, Din Konge! det er Edward!
„Beskjærm den Faderløse, den Forladte!
„Til Dig alene sætter han sin Liid.
„Antag Dig mine Børn, hvem man vil røve
„Den Ret at bære deres Faders Navn!"
Ja, lad dem komme, hine høie Lorder,
Ja, lad dem aabenlyst fornærme mig,
Og de skal see mig, mellem mine Børn,
Med opreist Hoved trodse deres Rænker.
Den saarede Lovinde er ei modig,
Ei rasende som jeg, naar jeg forsvarer
Min Afkoms Ære, Liv og Rettigheder!

Gloceſter.

Saaledes lyder Dydens høie Sprog!
Men, tro mig, Dronning, ogsaa jeg vil træde
Som Kæmper frem imod Bagvadskelsen.
I glemmer mig blandt Eders Hævnere!

Eliſabeth.

Nei Mylord, efter Gud er I mit Forsyn.
Min Tak og min Beundring maa jeg yde
Den Snildhed, hvormed I har frelst Lord Rivers.
Gid Himlen skjænke Held —
(til William, som træder ind.)
Hvad vil man os?

Fjerde Scene.

De Forrige. William.

William.

Et Budskab bringer Hertug Buckingham.
Vil Mylord høre ham.

Gloceſter.

En Statsmand er
Dog stedse Slave.
(Vil gaae)
Tilgiv mig, min Dronning,
Jeg maa vel høre ham.

Eliſabeth (holder ham tilbage).

Nei Mylord, her.
(Til William.)
Bed ham at komme hid.
(Til Gloceſter.)
Tilgiv mig, Mylord,
At jeg forlader Jer med oprørt Sind.
Beherske kan jeg først min dybe Smerte
Naar jeg har ladet den beherske mig.
Min Søn maa Intet vide; hvis jeg kan,
Vil uden Taarer jeg omfavne ham.
Jeg venter Eder, Mylord.
(Gaaer.)

Femte Scene.

Gloceſter (ene).

Gloceſter (seer efter hende).

O, hvor smuk!
Hvor denne Sorg forhøier hendes Skjønhed!
En Dronning elsker jeg i Sørgedragt.
Og disse Taarer! o jeg kunde bringe
Dem til at flyde for at see derpaa.

Sjette Scene.

Gloceſter. Buckingham.

Buckingham.

Mylord Protector!

Gloceſter.

Er Jert Hverv alt udført?

Buckingham.

Ja, Mylord, og min Iver har ei tilladt
At nogen Anden bragte dette Budskab.

Gloceſter.

Hvor glæder Du mig, Fætter Buckingham!
I Sandhed, Du har altid Lykken med Dig.
Du fandt en god Modtagelse?

Buckingham.

Langt bedre
End jeg har ventet mig. Jeg har en Affky,
En afgjort Skræk for hvad der ei er Adel;
Og midt i Folket var just denne Gang
Min Tumleplads. Derfor aflagde jeg
Mit Hofmandsvæsen, laante til min Tale
En Krømmerduft, en Boraerfølsomhed,
Og rørte med fortærskede Sententser
De tykke Aldermans og Lordmayoren,
Og hele Citys brave Kjøbmandsverden,
Saa store Borgertaarer flød fra Diet.
Og uden Vægring undertegned man
Den Akt, der hæver Jer til Englands Hersker,
Protector for vor Drot og for vort Rige.
Saa raabte de for Eder og for mig,
Og Himlen kjender alle disse Navne,
Der brøltes ud af deres Krømmerlunger.

Gloceſter.

Det Skridt kan føre vidt.

Buckingham.

Mig vil det bringe
Grevskabet Hereford, saa har I lovet;
Ei sandt?

Gloceſter.

Ifald min Magt blier nogensinde
Lig min Taknemlighed, da skal der gjøres
End meer for Dig. Hvad siger man om Rivers?

Buckingham.
Om den Begivenhed gaae tusind Rygter;
Men at befrie ham vil ei lykkes Nogen.
Gloceſter (peger paa Dronningens Værelſe).
Forſigtig! han er død i denne Nat?
Buckingham.
Saa bød I det.
Gloceſter.
Sov ſødeligt, Lord Rivers!
Vi hade Dig ei meer. Ei ſandt, min Fætter?
Buckingham.
Ham har jeg aldrig hadet. Hvorfor blev han
Ei paa ſit lille Gods, hvor han var elſket,
Og nød det lykkelige Landlivs Glæder,
Afretted Falke, gik paa Rævejagt,
Iſtedetfor at ville nærmes Tronen
Og plette Bretlands Adel med ſit Navn?
Hans Søſter ærer jeg; ſom Kongens Moder
Er hun mig ſtedſe hellig; men hiint Slæng
Af hendes Slægt, af Onkler, Fættere,
Af Fætters-Fættere — og andet Sligt,
Seer jeg mig ei forbunden til at hædre.
Kun for den arme Haſtings ſmerter det mig;
Han var af Adelsblod, og det bør ſpares,
Hvad end dets Brøde var.
Gloceſter.
Han havde Skrupler,
Der trued med at ſmitte ſvage Sjele;
Hans Død vil læge dem for denne Sygdom.
Den Ven, ſom ſvigter mig idag paa Veien,
For ham oprinder ingen Sol imorgen.
Lord Rivers har jeg ſtedſe været fjendſk,
Og da hans Fangſling blev nødvendig for mig,
Lod jeg den bøie og offentligt forkynde,
Thi Folket vide maa, jeg vover Alt.
Men ſkjule maa vi derimod hans Død,
Thi derſom Lady Gray ſik den at vide,
Saa ſpilled hun en romerſk Moders Rolle,
Og vilde ſelv bevogte ſine Børn.
Men for at jeg kan ſvare for dem Begge
Maa Tower indeſlutte dem. — Og ſaa —
Buckingham.
Hvad ſaa?
Gloceſter.
Du kjender jo det gamle Sprog:
Menneſket ſpaaer —
Buckingham.
Hvad meer?
Gloceſter.
Men Herren raader!
Men ſiig, har ei Du i Din lange Tale
Berørt det Rygte, der har udbredt ſig,
Om Børnene, om deres Ret og Fødſel?
Buckingham.
Sligt grundløſt Rygte kræver intet Ord.
Gloceſter.
Men da hun veed det, bør det dog omtales.
Buckingham.
Hvad! Dronningen?
Gloceſter.
Ja viſt. Først jamred hun,
Men ſiden blev jeg ſelv forbauſet ved
Den Uro, den Forvirring, hvormed hun
Forſvarte ſig; det var — jeg veed ei ſelv —
Som om Samvittigheden trykked' hende.
Buckingham.
Udlæg ei hendes Angſt til noget Ondt!
Eliſabeth er alle Dyders Mynſter.
Gloceſter.
Mit Syn kan have daaret mig. Men Du,
Som ſeer ſaa godt, troer Du, at Folkets Raad
Har intet ſkjult for Dig?
Buckingham.
Den jevne Borger
Bærer ſit Hjerte ſtedſe paa ſit Anſigt.
Gloceſter.
De have gjort mig til Protector; men —
Ifald de vilde meer endnu?
Buckingham.
Hvad da?
Gloceſter.
Ifald —
Buckingham.
Siig frem!
Gloceſter.
Du maa forſtaae mig, Ven.
Buckingham.
Nei!
Gloceſter.
Stedſe ſom Protector vel, men med
Et andet Navn.
Buckingham.
Ha! med et Kongenavn?
Gloceſter.
Jeg frygter for at det er deres Mening.
Buckingham.
Nei! nei!
Gloceſter.
Saa var jeg nødt dertil.
Buckingham.
Nei! nei!
Gloceſter.
Misbruger Raadet nu ſin Myndighed,
Hvad gjør jeg da, min Ven?
Buckingham.
I afſlaaer Kronen!
Gloceſter.
Saa! mener Du? Jeg ſkulde afſlaae den?
Buckingham.
Ja, afſlaae, Mylord!
Gloceſter.
Tal dog ei ſaa høit.
Buckingham.
Og hvorved baned I Jer Vei til Tronen?
Et falſkt, et grundløſt Rygte mægter intet
Mod Edwards Sønners anerkjendte Ret.
I maatte væbne Jer med grufomt Mod,
Og bane Veien, mens I myrdede
Med begge Hænder. „Jeg modtager Kronen!“
I diſſe Ord udtales deres Dødsdom,
Og diſſe Blodord vil I ei udtale.
Gloceſter.
I meer end een Daad har Du viiſt Dig mindre
Fuld af Samvittighed.
Buckingham.
Jeg tilſtaaer det;
Jeg har ei altid regnet det ſaa nøie

Med disse Dødningkrave, der omflagre Hoffet.
Men med det kongelige Blod er det
En anden Sag? dets Rettigheder er
En Garanti for Adlens Rettigheder;
Og disse tvende Prindser, det er os,
Og hvo der rører dem, han saarer os.
Selv Folket vil til deres Forsvar hæve
Sig frygteligt imod Jer, og dets Rasen
Vil vække hver ærgjærrig, skinsyg Fjende,
Og for Jer tomme Tittel maa I kæmpe
Mod Hær og Kirke, Hjelm og Bispehue.
Ja, paa Skafottet selv, naar viet Sværd
Er draget ud af Skeden, vil I finde
Jer egen Slægt omgive Jer som Vagt.
O, qvæl dog denne Fristelse fra Helved!
Edward vil blive svag! nu vel, saa røv ham
Hans kongelige Magt, men skaan hans Liv.
I hersker dog, endskjøndt han bærer Navnet.
Men falsk og vaklende blier Tronens Grund-
vold,
Naar den bestiges over tvende Liig,
Og Eders Fod vil glide paa dens Trin,
Dens blodbestænkte, sørgelige Trin!

Gloceſter.

Du har ei længe præket mig Moral;
Men jeg maa tilstaae Dig, Dit Raad er viist;
Jeg takker Dig derfor.

Buckingham.

Velan da, Mylord,
Grevskabet Hereford er altsaa mit?

Gloceſter.

Men, Tiden løber; Pligten kalder mig —

Buckingham.

Men Mylord —

Gloceſter.

Dronningen og hendes Søn
Har længe ventet mig.

Buckingham.

Husk Eders Løvte!

Gloceſter.

Du falder mig besværlig, kjære Fætter;
Jeg er ei oplagt til at give nu;
Imens jeg grunder paa Din sjeldne Viisdom,
Saa vil jeg ogsaa grunde paa mit Løvte.
(Gaaer ind i Dronningens Gemak.)

Syvende Scene.

Buckingham (alene).

„Den Ven, som svigter mig idag paa Veien,
For ham oprinder ingen Sol imorgen!"
Saa sagde han; og vil han straffe mig
Fordi jeg var oprigtig? Mig, — sin Slægt-
ning!
Men Clarence var hans Broder! — Ogsaa
mig
Han myrder! — Dog, — er jeg ei stærk
som han?
Veed man hvad jeg formaaer hos Kongens
Venner?
Alsted at møde ham! — dog, det gjør Opsigt;
Ei aabenbart, skjult maa jeg kæmpe mod ham;
Hvem veed om ei vi kunne nærmes atter,
Om ei han selv vil angre denne Plan?
— Men Dronningen maa vide det! — og
hvordan?
Han er hos hende nu. Velan, jeg skriver;
Forgjæves! alt for seent hun faaer mit Brev.
— Men faaer han begge Prindser i sin Magt,
Da falde de — da falder jeg med dem!
O Gud! bevar Kong Edwards unge Sønner!
— Ja! Gud: naar Haaret reiser sig af Angst,
Da kalde vi paa ham. —
(seer Richard.)
O hvilken Lykke!
Han har bønhørt mig! Hertug Richard!

Ottende Scene.

Buckingham. **Richard** (gaaer over Scenen).

Buckingham.

Mylord!

Richard.

Jeg har ei Tid.

Buckingham.

Et Ord!

Richard.

Min Moder byder;
I vil dog ei at hun skal vente paa mig?

Buckingham.

Jeg beder Eder, Prinds!

Richard.

En anden Gang.

Buckingham.

I slipper ikke fra mig!

Richard.

Men jeg vil!

Buckingham (taster sig for ham).
Stands!

Richard.

Naa, hvad vil I mig?

Buckingham.

Tys, stille!
Det gjælder Eders Liv!

Richard.

I spøger, Fætter.

Buckingham.

Ved Himlen! dertil er jeg ikke oplagt.

Richard.

Men jeg har spøget, leet den hele Dag.
I Tower skal jeg mødes med min Broder,
O hvilken Fryd!

Buckingham.

Vogt Eder vel, min Prinds!
Følg ei med Eders Moder!

Richard.

Hvad! I vil,
At jeg skal ikke drage ham imøde?

Buckingham.

Ja!

Richard.

Først blandt Alle vil jeg hilse ham.

Buckingham.

Det bliver Eders Undergang.

Richard.

Hvorledes?

Buckingham.

Vogt Eder, Prinds —

Richard.
For hvem?
Buckingham (afsides).
Hvad skal jeg sige?
Richard.
Nu vel?
Buckingham.
Jeg tale maa med Dronningen.
Richard.
Saa følg med mig.
Buckingham.
Men uden Vidner, ene.
Richard.
Det gaaer ei an; Regenten er der jo.
Buckingham.
Jeg maa!
Richard.
Men vi skal reise.
Buckingham.
Hør mig, Prinds,
Hvis ikke jeg faaer Dronningen i Tale,
Maa Eders Broder, Eders Edward døe.
Richard.
Ha! Edward!
Buckingham.
Ja, betænk det vel!
Richard.
Min Broder!
Buckingham.
Her er ei Tid at spilde!
Richard.
O, hvad gjør jeg?
Buckingham.
Hvis Kongens Liv er Eder kjært, saa bliv,
Gaa ei til Tower!
Richard.
Nei, det lover jeg.
Buckingham.
Forvist?
Richard.
Naar jeg engang har sagt mit Nei,
Saa kan I stole paa, jeg svigter ei.
Buckingham.
Der kommer Nogen.
Richard.
Stol I kun paa mig!
Buckingham.
Men Ingen her maa see mig!
Richard.
Følg mig hurtigt.
Buckingham.
Hvorhen?
Richard.
(Slaaer et Dørtæppe ligeoverfor Dronningens Værelse tilside.)
Kom her, her skjuler jeg mig ofte,
Naar jeg vil gjøre gamle Lucy bange.
Buckingham.
Vær fast, mit Barn!
Richard.
Jeg aander knap af Angst,
Men Tanken om min Broder vil mig styrke!
(Buckingham forsvinder. Richard iler hurtigt frem paa Scenen, støtter sig med Albuen mod en Stol, og bliver staaende i en tankefuld Stilling.)

Niende Scene.

Richard. Buckingham (skjult). Elisabeth. Gloceſter. En Officeer fra Tower.

Gloceſter (til den bortgaaende Officeer).
Jeg følger Jer til Raadet.
Elisabeth (peger paa Richard).
See til Barnet!
Hvor tankefuld han staaer, hvor drømmende!
Min Richard!
Richard (med Værdighed).
Jeg har tænkt.
Elisabeth.
Nei virkelig?
Gloceſter.
O stakkels England! disse Tanker skulle
Ei gavne Dig, — man har forstyrret dem.
Elisabeth.
Betænk, min Søn, at Du som Statsmand er
En Træl af Tiden, bør ei spilde den
Med Børnetant.
Richard.
Hvad jeg har grublet over,
Var meer end Børnetant.
Elisabeth.
Saa følg os da.
Richard.
Jeg har betænkt mig, jeg gaaer ei til Tower.
Gloceſter.
I spøger, min Neveu.
Richard.
Jeg bliver her.
Gloceſter.
Det er paa Tiden, Eders Moder venter;
Afsted.
Richard (sætter sig).
Som jeg har sagt, jeg bliver her.
Elisabeth.
Han sætter sig! (til Richard.) Hvortil de Luner,
Richard?
Jeg skammer mig paa Dine Vegne; vær
Dog intet Barn; kom nu, min Søn.
Richard.
Nei, nei!
Gloceſter.
At trodse mod sin Moder, det er slet.
Richard.
I elsker Eders, og dog saae jeg hende
To Gange grædende forlade Jer;
Det er end slettere, thi I er ældre.
Elisabeth.
O Richard, Du bedrøver mig!
Richard (reiser sig, bevæget).
Jeg, Moder!
Elisabeth.
Ja, meget, meget!
Richard (iler hen mod hende).
O min kjære Moder!
Elisabeth (til Gloceſter.)
Han kommer, vidste jeg det ei?
Richard (med Bestemthed).
Nei, nei!
Gloceſter (utaalmodig).
Saa maa man føre ham med Magt til Tower.

Richard.
Med Magt! og hvo vil stæbe mig derhen?
Hvo byder det, I, eller Dronningen?
Hvo vover vel at bruge Magt mod mig,
Mod mig, en Konges Søn, en Konges Broder?
Gloceſter (gaaer frem imod ham).
Man laer sig ikke foreskrive Love
Af Børn som I, det skal jeg vise Jer.
Richard.
Hvad, lægge Haand paa mig!
(Drager halvt en Dolk, han har i sit Belte.)
Vogt Eder, Mylord!
Eliſabeth.
Nei, det gaaer alt for vidt! — imod Din Onkel!
Gaa, skjul Dig, skamfuld over sligt et Sind,
Lad Ingen see Dig! — Du gaaer ikke med os;
Alene vil jeg favne nu Din Broder.
Og Du skal ikke hilse ham idag,
Imorgen ei, i Overmorgen ei,
Det lover jeg, og denne Gang jeg holder
Mit Løfte strængt. (til Gloceſter.) Kom Mylord, lad os gaae.
Gloceſter.
Nei, ei med Vrede vil vi skilles fra ham.
Han føler vistnok alt sin Feil, og er
Beredt at rette den. (til Richard.) Ei sandt, I følger?
Eliſabeth.
Men jeg er kjed af den Stivsindighed,
Jeg vil at han skal blive her.
Gloceſter.
Men jeg
Har Ret at skjænke Naade, og den vil
Jeg bruge nu mod ham. — Hvo gad vel herske,
Naar ei han eied' denne skjønne Ret?
(Til Richard, som vender sig uden at svare ham.)
Vi skilles ad som Venner?
(Til Dronningen.)
Han er stolt
Og egenraadig, men den Feil er mindre
End altfor ydmygt Sind. — I taer ham med Jer.
Eliſabeth.
Jeg gjør ei Ret deri.
Gloceſter.
Saasnart I kan!
Eliſabeth.
I vil det!
Gloceſter (kysser hendes Haand).
Saa farvel!
(gaaer.)
Richard (følger ham med Øinene).
Triumf! han gaaer!

Tiende Scene.

Eliſabeth. Richard. Buckingham (stjult).
Eliſabeth (til Richard).
Men skammer Du Dig ei — ?
Richard
(da han er vis paa, at Gloceſter er borte).
Victoria!
Han gaaer, og Seirens Mark er min!

Eliſabeth.
Men Richard!
Du raser, Barn!
Richard (styrter sig i hendes Arme).
O, kys mig, Moder! glæd Dig!
Din Edward skal ei døe!
Eliſabeth.
Min Edward døe!
Hvad Fare truer ham?
Richard
(ler hen til Buckingham og fører ham frem).
Det veed min Fætter.
Kom frem. Naa, Mylord, har jeg Characteer?
Og kan man stole paa mig?
Buckingham.
Kjække Barn!
Eliſabeth.
Lord Buckingham! hvad vil dog dette sige?
Forklar Jer.
Richard.
Ja, han vil forklare Dig,
At hvis jeg kom til Tower — han har sagt det —
Saa maatte Edward døe, — vi begge døe!
Tilgiv! — det var jo for at frelse ham,
At jeg — men jeg er saa forvirret, — tal,
Tal, Mylord!
Eliſabeth.
O jea skjælver!
Buckingham.
Vild da, Dronning:
Hvis Eders Sønner er en Time sammen
I Tower, — maae de døe!
Eliſabeth.
Hvorfor?
Buckingham.
Spørg ikke,
Men fly, fly bort herfra!
Eliſabeth.
Hvad! jeg?
Buckingham.
Langt bort!
Fly bort med Eders Søn.
Eliſabeth.
Hvad Fare truer
Ham her hos mig?
Buckingham.
Man kunde tvinge Jer
Til selv at udlevere ham.
Eliſabeth.
O Himmel!
Hvo, Mylord, vil berøve mig min Søn?
Hvo kan udrive ham af mine Arme?
Sig, hvo tør vove det?
Buckingham.
En aaben Magt,
En sammensvoret Hob, der vil Jert Fald.
Eliſabeth.
Gloceſter kjender diſse min Fjender;
Hvad han har gjort for Rivers, vil han gjøre
For mine Børn.
Buckingham.
For Rivers!

Elisabeth.
Ha! I blegner!
Buckingham.
Nei, nei! — dog jo, for Eder blegner jeg;
Jeg blegner for en Fare, som Regenten —
Elisabeth.
Han vil beskytte dem!
Richard.
Nei, tro ham ikke,
Han vil forraade Dig!
Elisabeth.
Hvad hører jeg!
Buckingham.
Lad os ei kræmke ham med slig en Tvivl,
Men lad os troe, han vil beskytte dem;
— Han bør det!
Elisabeth.
Vil han det?
Buckingham.
Det er hans Pligt!
Men iler, flyer; Westminster er et Ly,
Som ingen Fjendehaand endnu har krænket;
Ei nogen menneskelig Maat har vovet
At trænge sig med uforsonligt Had
Bag disse tykke Mure frem til Voldsdaad.
Elisabeth.
Ak! de har ofte seet min Taare flyde.
(Til Richard.)
Mens Lykken havde svigtet min Gemal,
Græd Edward i Westminsters tause Hvælving,
De første Taarer i sit unge Liv,
Midt mellem Kongegravene, belyst
Af blege Fakkelskin. Afsted, min Søn!
Ei vil man myrde Dig paa Moders Skjød,
Det var at krænke Herren og hans Præster,
De Helteskygger, Englands Folk begræder,
Himlens og Jordens høie Majestæt.
Kom!
(vender sig pludseligt til Buckingham grædende.)
Men min Edward! hvo beskytter ham?
Buckingham.
Stol trygt paa mig; men vær forsigtig, Dronning,
Lad ei Gloceſter mærke til det Mindste.
Vil han ei noget Ondt mod Eders Børn,
(Om hans Hengivenhed har I kun tvivlet,
Jeg ikke), skal jeg melde Jer det flux;
Men hvis han er Forræder, maae vi gribe
Til Forsvar mod ham, samle vort Parti,
Og kræve ham med væbnet Haand til Regnskab.
Richard.
Kald mig til Kampen, Mylord, jeg er med!
Mit Blod for Edward, Himlen for vor Sag!
Elisabeth.
Du kæmpe! Du, som hviler ved mit Bryst!
Du døe! saa ung! nei, kom, min elskte Søn!
(Gjør nogle Skridt for at gaae bort, standser og vender sig til Buckingham med Fortvivlelse.)
Beklag mig! jeg har tvende Børn; jeg er
En Moder for den Ene, for den Anden
En Ravnemoder; jeg befrier den Ene,
Og overgiver Morderne den Anden.
De have begge samme Rettigheder;
Skal jeg da blive? skal jeg flye? hvad skal jeg?
O hvilket Valg har Moderen at gjøre?
(Styrter mod Richard og slynger sine Arme omkring ham.)
O han er her! jeg seer ham! ham jeg vælger!
Ham frelser jeg; døer han, da døer jeg først.
Jeg svarer Jer for ham; I Døden selv
Mit Legeme skal skjærme hans. Men Kongen!
Sværg mig ved Himlen at I skjærmer ham!
Buckingham.
Ved Himlen og min Ære sværger jeg det!
Elisabeth.
Forsvar min Søn!
Richard (klynger sig til Buckinghams Bryst).
Giv mig min Broer tilbage!

Anden Act.

(En Sal i Tower. Foran et Bord med Papirer; to Sidedøre; en Dør i Baggrunden; et Vindue, som gaaer ud til Torvet.)

Første Scene.

Gloceſter (alene med Armen støttet paa Bordet).
Ha, følsomt nok! med vore gamle Lorder,
Hvis Haar er graanet under Statsintriguer,
Med vore Hofmænd, gjør jeg hvad jeg vil,
Og dreier ganske som det tykkes mig
De grundigt strænge Lovfortolkere;
Og her min Klogskab strander mod et Barn!
Westminster gjemmer dem! min stærke Magt
Standser forfærdet for dets Kæmpemure.
Har Buckingham indavdt dem Mistro til mig?
O den Forræder! — Men hans Raad var klogt;
Blier Edvard ved som Drot at være Barn,
Indskrænket, svag, som han har hidtil været,
Da bliver jeg jo Konge meer end han,
Og har dog ikke røvet ham hans Trone.
Nu vel, saa vil jeg i hans Hjerte læse
Om han skal leve; men hvis han maa døe,
Befries jeg derved kun for een Rival,
— Og her er to; naar han er død, da vil
Man raabe: Leve Richard! — hvilken Richard?
Jeg hedder ogsaa Richard!
(Reiser sig.)
Vel, saa skee det!
Bort, usle Frygt for Kirkens Helligdom!
Ved Altrets Fod jeg griber kjæk mit Bytte,
— Gud vil ei hindre det. — Ha! men hans Præster!
(Synker tilbage i Stolen.)
Saa lad os lyde da Nødvendigheden,
Og bønligt smigre deres Hellighed.
Den som vil stige høit, maa først forstaae
At bøie sig og tigge ganske sagte
Om det, han vover ei at gribe selv.
(Reiser sig atter.)
Men Du, min Buckingham, min ædle Ven,
Du traadte jo tilbage? Ha det var
Halvt at forraade mig! men bie kun, Mylord,

Du leer saa gjerne; men jeg vedder dog,
At ei den Spøg, jeg forbereder Dig,
Vil vække Latter hos Dig.
(Kalder.)
Er der Nogen!
(En Officeer træder ind.)
Bring mig den Fange, jeg har løst af Fængslet.
(Officeren gaaer.)
Han kommer! — Tør jeg stole paa hans Arm?
— Jeg haaber det, og vee da ham, der vover
At give Raad, hvor jeg forlanger Daad!
Det er hans Feil; meer svag, meer borgerlig
Af Aand, end hine Daarer, han beleer,
Laer han sig lede til det første Skridt,
Men derved bliver han. Hvor ynkeligt!
O svage, usle Menneskenatur!
Ei Een er Menneske i Eet og Alt,
I Dyd som Last gjør de kun Alting halvt.
(Seer Tyrrel komme ind.)
Nu vil vi prøve, hvortil denne duer.

Anden Scene.

Gloceſter. Tyrrel. En Officeer.

Gloceſter (betragter opmærksomt Tyrrel, som bliver i Baggrunden.)
Hans gamle Velmagt har tilbageladt
En Rest af dristig Frækhed i hans Aasyn!
En Hofmandsmine, — dette Tegn er godt;
Hvis han har naaet Elendighedens Høide,
Saaledes som man har fortalt mig om ham,
Saa maa man understøtte ham.
(Sætter sig. Til Tyrrel.)
Kom hid!
(Til Officeren.)
Forlad os.
(Officeren gaaer.)

Tredie Scene.

Gloceſter. Tyrrel.

Gloceſter.
Tyrrel er jo Eders Navn?
Tyrrel.
James Tyrrel, Mylord.
Gloceſter.
I er Adelsmand?
Tyrrel.
Af fornemt Huus; det er min bedste Side,
Thi Navnet har jeg ikkun nu tilbage
Af mine Fædres Skatte.
Gloceſter.
Men Du har alt
Fortæret mangen vægtig Arvepart?
Tyrrel.
Ja, hele Fire.
Gloceſter.
Hvis Du havde faaet dem,
Saa havde Du vel bortødt mange fleer?
Tyrrel.
Ja, det formoder jeg; men til mit Uheld
Er der slet Ingen af min Slægt tilbage,
Jeg kan begræde meer.
Gloceſter.
Man siger om Dig,
At, selv som Hoved for Din høie Slægt,
Kunde Du sat Forfædrene i Pant
For hundred Pund.
Tyrrel.
Hm! Mylord indseer vist,
At Sligt er ikkun en Bagvadskelse,
Thi paa Forfædre laaner Jøden Intet.
Gloceſter.
Er det Din Grund?
Tyrrel.
Er den ei god?
Gloceſter.
Berygtet
Er Du for flette Sæder, tøilesløs,
Træl af Din Bug, dybt undertrykt af Gjæld,
Uden Principer —
Tyrrel.
Føi kun dertil, Mylord:
Uden Credit, og dermed har I dog
Ei sagt det Hele.
Gloceſter.
Du er ogsaa Spiller!
Tyrrel.
Hvem er ei det?
Gloceſter.
En ubesindig Spiller!
Tyrrel.
Ifald jeg havde min Besindighed,
Var jo min Brøde større.
Gloceſter.
Vinen er det,
Som røver Dig den og ophidser Dig
Til Klammeri og Strid —
Tyrrel.
Saa har jo Vinen
Alene Skylden, og jeg bærer Straffen.
Gloceſter.
Du blier ubændig.
Tyrrel.
Det er Vinens Skyld.
Gloceſter.
Og ender med at myrde.
Tyrrel.
Hvis jeg gjør det
Ei snildt, saa venter Enden mig —
Gloceſter.
I Tyburn.
Tyrrel.
Ja vist, der kan jeg ved et dygtigt Luftspring
Svinge mig hurtigt ind i Evigheden.
Gloceſter.
Den Reises Maal er sørgeligt.
Tyrrel.
O ja,
Men saa har man dog moret sig paa Veien.
Gloceſter.
Jeg seer at Fængslet har ei bedret Dig.
Tyrrel.
Saalænge jeg har ingen Hvid i Lommen
Er jeg forbedret.

Gloceſter.
Men hvis nu man gav Dig
Din Frihed?
Tyrrel.
Saa var denne Mildhed ſpildt.
Gloceſter.
Og derſom Du ſik Alt tilbage, Tyrrel?
Tyrrel.
Naa, ſaa begyndte jeg paa frisk igjen.
Det respectable Tidsrum, jeg har levet,
Har lært mig Alt at kjende, — uden Dyden;
Men jeg forsikkrer, at hvis dens Bekjendtskab
Skal gjøres mig til Vilkaar for min Frelse,
Saa dør jeg hellere Forbryderdød.
Jeg skulde som en Renegat fornægte
Min Fortids lykkelige Levnet! — Aldrig.
Jeg var storpralende, hovmodig, stridssyg,
Vellystig, kort, jeg havde hver en Lyde,
Der sømmer sig en ægte Gentleman;
Og Venner havde jeg, — naturligviis, —
Jeg var jo fire Gange hovedriig!
Det var et prægtigt Syn at see vor Kreds
Om Bollen, mens vi drak dens svolblaae
Flammer,
Og medens Spillerlykkens raske Stormvind
Snart vælted Bølger af Guineer mod os,
Snart slyngede dem bort. — O hvilke Nætter!
I Spillet var jeg lykkelig, men endnu meer
I Kjærlighed; jeg havde mig en Søn,
En prægtig Gut! — Jeg veed ei hvor det
kom sig,
Men jeg forguded' ham. Ha! hvilket Syn,
Naar han paa Spillebordet trampede
Med sine Pusselanker paa vort Guld,
Mens Tærningerne rulled rundt omkring ham!
Og jeg opdrog ham efter mit Exempel;
Han havde sikkert overgaaet mig selv,
Thi alt som Barn han tegned til at blive
Den elskeligste Djævel paa vor Jord;
Men ak! den Stakkel blev kun til en Engel;
Gud tog ham fra mig. Og jeg har begrædt ham,
Ja, jeg har fældet Taarer for min Søn!
Nu var jeg død for Glæden; men gjenfødes,
Gjenfødes vilde jeg, og derfor kasted
Jeg Rigdom, Pligter, Sorger ud af Vindvet,
Ja selv Fornuften kastede jeg ud:
Alt maatte glemmes. Fra den Velmagtsglands,
Der før udstraaled fra mit Sværmerlevnet,
Steg jeg i Mulmet ned; til Bærmen tømte
Jeg Bægret i det skumle, skidne Værtshuus.
Bestandigt sank jeg dybere, bestandigt
Jeg raved nærmere mod Afgrundsranden.
Og da jeg, udbrændt af min vilde Nyden,
Men altfor fattig til at kunne døe
I Rusen, vaagned nøgtern der, da saae jeg
I fuld Udstrækning min Elendighed.
— Om Tyburn taler I; vel, jeg er færdig.
Foruden Guld er Livet mig en Plage.
Lad saa Tilintetgjørelsen, lad Himlen,
Lad Helved fordre mig, — det har alt Kroppen:
Til Lykke da paa Reisen med min Sjel!
Gloceſter.
Dog troer jeg, Tyrrel, at Du folgte den
Endnu til Djævlen, hvis han bød Dig Guld.
Tyrrel.
Jeg tinged ei, men modtog hvad han bød mig,
Men selv for Intet kjøbte han den ei.
Gloceſter.
Men hvis han kjøber den?
Tyrrel.
Saa blier han snydt.
Gloceſter.
Velan, vil Du da følge den?
Tyrrel.
Til Hvem?
Gloceſter.
Jeg kjøber den.
Tyrrel.
Hvad giver I mig for den?
Gloceſter.
Alt!
Tyrrel.
Lad os see!
Gloceſter.
Først Din Uskyldighed.
Tyrrel.
Hvad meer?
Gloceſter.
Din Frihed.
Tyrrel.
Naa, det var dog bedre?
Gloceſter.
Din Velmagt.
Tyrrel (ilsig).
Det er Nok.
Gloceſter.
For Dig, Sir Tyrrel;
Hør mine Vilkaar nu.
Tyrrel.
Hvad fordrer I?
Gloceſter.
Fuldkomment Herredømme over Dig.
Tyrrel.
Det skal I faae.
Gloceſter.
Idag?
Tyrrel.
I denne Time!
Gloceſter.
Paa første Vink maa Du forstaae mig.
Tyrrel.
Mylord,
Mit Syn er skarpt.
Gloceſter.
Dræb den jeg peger paa!
Tyrrel.
Min Arm er kun for sikker.
Gloceſter.
Uden Hensyn
Til Rang og Stand.
Tyrrel.
Faaer jeg kun min Betaling,
Er alt det Øvrige mig ligegyldigt.
Gloceſter.
Min Ven, naar jeg det vil?
Tyrrel.
Min egen med,
Hvis han staaer Jer iveien.

Gloceſter.
Saa til Værket!

Tyrrel.
Befal blot, Mylord, jeg er juſt i Lune.

Gloceſter.
Grev Hereford maa døe før denne Nat.

Tyrrel.
Jeg kjender ham ei.

Gloceſter.
Du ſkal ſee ham ſnart.

Tyrrel.
Hvor ſkal jeg vente ham?

Gloceſter.
Jeg ſender ham
Til Whit-Hall.

Tyrrel.
Godt. Der ſkal hans Øine lukkes.

Gloceſter.
Kun een Ting gjør mig end urolig.

Tyrrel.
Hvilken?

Gloceſter.
Troer Du man kjender Dig endnu ved Hoffet?

Tyrrel.
Da jeg var tyve Aar beſøgte jeg det,
Men blev der kun een Dag.

Gloceſter.
Hvorfor?

Tyrrel.
Fordi
Jeg kjedeb' mig ved Etiketten, Mylord.

Gloceſter.
Da maa Sir James Tyrrel dog idag
Dens Lænke bære.

Tyrrel (med Vigtighed).
For ſin Herres Skyld!

Gloceſter.
Nu vel, ſaa hæv Dit Blik; paa ſtolte Pande
Man læſe Dine Fædres ædle Navne;
Nu Mod og Driſtighed, min Adelsmand!
En Mine, ſom befaler: Gjør mig Plads!
Prægtige Gjæſtebud! fornemme Laſter!
Fra nu af ſkal Din Gjæſtehal ei tømmes,
Og den, ſom morer ſig ved Dine Feſter,
Vil ikke ſpørge, hvo Du var, Sir James,
Men nøies med at ſkue, hvem Du er.
Er Alt Dig ſaa tilpas?

Tyrrel.
Jeg ſlutter Handlen.

Gloceſter.
Og altſaa er Du nu min Eiendom.

Tyrrel.
Ei mere lovlig Ret har Nogen havt
Til mig, og I har kjøbt mig dyrere
End ſelv jeg vilde mig vurdeert.

Gloceſter peger paa en Sidedør).
Bort! bort!

(Seer efter ham medens han gaaer.)
Ved Sanct Georg! man har ei ſmigret ham;
Han har forſonet mig med Menneſkene.

Fjerde Scene.

Gloceſter. Buckingham.

Gloceſter (til Buckingham).
Hvor bliver I, Hr. Fætter? Jeg har ventet.

Buckingham.
Af lutter Haſt er jeg faſt aandeløs.
Jeg vilde være med iblandt de Første,
Der hilſte Kongen her i Tower; men
Det er ei ſært at han kun ſtyrer langſomt
Igjennem dette Folkeocean,
Der fylder Gaderne.
(Gaaer til Vinduet.)
See, hvor man trykkes!
Enhver vil ſee ſin Konge.

Gloceſter.
Talte man
Om Dronningen?

Buckingham.
Ja, med Hengivenhed!

Gloceſter.
Hun er gaaet til Weſtminſter.

Buckingham.
Hun?

Gloceſter.
Og Richard.

Buckingham.
Nei virkelig!

Gloceſter.
Tilviſſe.

Buckingham.
I hvad Henſigt?

Gloceſter.
Ja, derſom Du begriber hendes Henſigt,
Saa glæd mig, Fætter, med at lære mig den.
Men nu behøver jeg Din Biſtand i
En Sag, der er mig vigtig.

Buckingham.
Hm! jeg gjætter;
Men vogt Jer, Mylord, for at kræmke Kirken,
Viis Agtelſe for Altrets Helligdom.
At ægge Biſpehovmod, Kloſterhad,
Er ei politiſk klogt.

Gloceſter.
Jeg tit forbauſes
Ved Din Fornuft, min Fætter.

Buckingham (leende).
Dog ei meer
End jeg forbauſes ſelv.

Gloceſter.
Dyb er Din Aand.

Buckingham.
De Gale har jo deres lyſe Timer.

Gloceſter.
I hver en vigtig Sag ſkal Du mig raade.

Buckingham (affides).
Hvad nu?

Gloceſter (med Gemytlighed).
Dog er jeg ſtundom bleven ſtødt
Ved Dine Raad; de har mishaget mig,
Og jeg har baaret Nag til Dig, min Fætter.
Jeg tilſtaaer Dig, jeg var vanvittig nys;
Jeg fik en Tanke, ret en rædſom Tanke;
Men den har jeg forjaget; den var bleven

Min Undergang; Afgrunden var mig nær;
Den vilde flugt mig.

Buckingham.

Ja, det troer jeg selv.

Gloceſter.

Omfavn mig, kjære Fætter, Du har freist mig.

Buckingham.

Mylord!

Gloceſter.

Ja, frelſt mig fra det viſe Fald.

Buckingham (afſides).

Har jeg for ſkyndſomt talt til Dronningen?

Gloceſter.

Lord-Maioren vilde vove Alt for mig,
Og bringe Kongemagten i min Haand.
Ham gaaer Du til, min Ven, og melder ham —

Buckingham.

Hvad melder jeg ham?

Gloceſter.

At jeg afſtaaer Kronen.

Buckingham.

Med faſt Beſtemthed?

Gloceſter.

Med den Værdighed,
Med den Foragt, der boer hos kranket Retſind.

Buckingham.

O, det er et Geſandtſkab, ſom jeg ei
Opſætter til imorgen.

Gloceſter (afſides).

Nei, men muligt
Faaer Hr. Geſandten Forfald paa ſin Vei.
(Man hører udenfor Folkets Larmen og Raabene: Kongen leve! Edward leve!)
(til Buckingham.)
Men hvilken Larm!

Buckingham.

Nu nærmer Kongen ſig.

Gloceſter.

Belan, ſaa lad os da i Fælledsſkab
Aflure Kongedrengen hver hans Svaghed,
For at vi ſaa, vi To, kan herſke ſammen
I huld Sambrægtighed, min ædle Fætter!
Herefter er vi kun eet Liv, eet Blod.

Buckingham (afſides).

Saalænge ſom hans Fordeel byder det.

Gloceſter (afſides).

Nu gjøre han først Feilen god igjen,
Saa kommer Straffen.
(til Buckingham).
Lad os ile, Mylord,
At møde Majeſtæten. Ha, der er han.

Femte Scene.

De Forrige. Edward. Cardinal Bourchier. Erkebiſpen af York. Hoffolk.

Gloceſter (til Edward).

Tilgiv mig, Eders Majeſtæt! jeg burde
Modtaget Eder alt ved Towers Mure;
Ved Londons Porte burde jeg mig blandet
Med Folkets Skarer, og med blottet Hoved,
(knæler.)
Med bøiet Knæ, bragt Jer min Velkomſthilſen,
Den ivrigſte, den ydmygſte blandt Alle.

Edward (reiſer ham).

Min kjære Farbror, kom i mine Arme!
Den Jubel rører mig, men gjør mig ſkamfuld.
Hvad har jeg gjort for dem? Min Faders Minde
Begeiſtrer dem til Kjærlighed for mig.
Men, hvor er dog min anden Onkel?

Gloceſter.

Rivers!
Han er fraværende; for Dronningen
Har jeg forklaret Grunden.

Edward.

Men min Moder?
— Tilgiv min Utaalmodighed, — og Richard?
Hvor ere de?

Gloceſter.

Jeg nødes til at tilſtaae
En Ubeſindighed, jeg har begaaet.
Der var en Gjæring i Partierne;
Jeg meldte det, og Dronningen blev bange,
Og knap forlod jeg hende, før hun iled
Med Richard til Weſtminſterabbediet.
Det var min Feil; jeg var for ængſtelig,
Og ſkaaned derfor ikke Moderhjertet.

Edward.

Nu vel, ſaa lad os hente hende ſtrax.

Gloceſter.

Derved kom Sagen til at vække Opſigt,
Og det var ikke godt; et Brev er nok,
Et Ord fra Kongens Haand.

Edward (iler hen og ſætter ſig ved Bordet).

Belan, jeg ſkriver.

Gloceſter (til Prælaterne).

Jeg beder Eder, Høiærværdige,
At I vil underſtøtte dette Brev
Med Eders himmelſke Veltalenhed.
Jeg fulgte gjerne ſelv, men alt for ringe
Er jeg, den Verdslige, til at betræde
Med Eder Abbedets Helligdom.

Edward (medens Gloceſter taler til Prælaterne).

Hvad! Buckingham! goddag!

Buckingham.

Har Eders Sundhed
Ei lidt paa Reiſen?

Edward (ſætter ſig atter).

Noget.

Buckingham.

Denne Tummel
Har trættet Eder; ſaadant er vort Folk;
Det kunde dræbe dem, det elſker, for
At viſe dem ſin Kjærlighed, ſin Glæde.

Edward.

Jeg elſker Folket; over min Forventning
Er den Modtagelſe, det viſer mig.

Gloceſter (taler Prælaterne).

Benyt kun Magten naar I ønſke det,
Jeg lægger den for Eders Fod.
(til Tyrrel, ſom kommer ind og beier ſig for ham).
Vær hilſet,
Min ærede Sir James Tyrrel!

Edward (reiſer ſig, og rækker Gloceſter et Brev).

Her
Er Brevet til min Moder.

Gloceſter.

Tak, min Fyrſte.

Men tillad mig at hædre nu den Troskab,
Som Hertug Buckingham har vist mod Eder;
Jeg loved ham Grevskabet Hereford,
Men dobbelt kjær vil Gaven være ham,
Naar han modtager den af Eders Haand.

Edward.

Ei større Glæde kan I skjænke mig.
(til Buckingham.)
Grevskabet Hereford er Dit, min Ven!

Buckingham.

Min ædle Konge!
(til Gloucester idet han trykker hans Haand).
Mylord!

Gloucester.

Jeg er kun Retfærdig.
(Giver Brevet til Prælaterne.)
Naar I bringe dette Brev,
Vil ingen Tvivl tilbageholde meer
Vor ædle Søster; hun vil ile hid.
(til Buckingham.)
Min kjære Hertug — eller kjære Greve,
— Man løber vild i Eders mange Titler, —
I havde sikkert Lyst at følge med
Prælaterne?

Buckingham.

Det vilde være mig En Ære.

Gloucester.

Dronningen har Tillid til Jer.
Følg med, og bortjag hendes tomme Frygt.

Buckingham.

Jeg iler.

Gloucester.

Derpaa gaaer I til Lord-Maioren,
(ærler et Blik med Tyrrel.)
Jeg troer han er i Whit-Hall.

Buckingham.

Han skal see mig.

Gloucester (staaer ham paa Skulderen og kaster et Blik paa Tyrrel).
Lykke paa Reisen da, Grev Hereford!
(Buckingham gaaer med Prælaterne. Tyrrel følger dem tilligemed Hoffolkene.)

Sjette Scene.

Edward (siddende). **Gloucester.**

Gloucester (afsides).
Om dette Barn, ifald jeg gier ham Kronen,
Vil være Slave for mig eller Herre,
Det maa jeg vide nu, derpaa beroer
Hans Skjæbne.
(Læner sig til Edwards Stol.)
Mylord, da jeg frygted for
At det kun vilde være Jer en Byrde
At tage mod vort Hof til Velkomsthilsen,
Saa har jeg friet Jer for at see det her.

Edward.

Jeg takker Eder. Ja, man bliver træt
Af al den Glæde ved at see sig hyldet;
Jeg føler mig saa mat, mit Die brænder,
Med Nød kun holder jeg det aabent.

Gloucester.

Ak!
Der hefte mange Byrder ved den Rang,
Som Mængden taabeligt misunder Eder.
O! jeg beklager Eder.

Edward.

Al min Smerte
Vil lindres strax, saasnart jeg seer min Moder.
Fortæl mig lidt om Richard; har han længtes?
Var han bekymret for den Reisende?

Gloucester.

Hvor kan I spørge —?

Edward.

O, hans milde Billed
Har smilet til mig paa min hele Vandring.
Bestandigt drømte jeg at see ham for mig,
Hvordan han kasted sig i mine Arme,
Og klynged' sig med Taarer til mit Bryst,
Og hulkede: Jeg bar Dig atter, Edward!

Gloucester.

O jeg skal pleie dette fromme Venskab!
Jeg skal paatage mig hver Magtens Byrde;
Paa mig skal alle Kronens Sorger hvile,
Mens Kongen lever for sin Frihed kun,
Og for sin muntre Broders Kjærlighed.

Edward.

Ja munter er han; naar han leer af Hjertet,
Saa maa man lee, var man end selv bedrøvet.

Gloucester.

Lykfalig ved hans Side skal I leve
Kun for den Tidsfordriv, der morer ham.

Edward.

Maaskee vil jeg misunde ham hans Livsfryd;
Men andre Pligter, Mylord, vil optage
Min Tid.

Gloucester.

Og hvilke Pligter?

Edward.

Jeg er Konge.

Gloucester.

Ved Himlen! I skal være det; men ei
Skal Eders Ungdoms Tid formørkes Eder
Ved alt for tidlige Bekymringer.
Lad Andre bære Vægten for Jer nu;
Kun alt for tidligt kommer Timen, da
I selv maa bøies af den.

Edward.

Hvis det hændes,
At jeg gaaer tidligt hjem til mine Fædre,
— Lord Rivers taler tit saa sært, for-blommet, —
Da bør jeg først med egne Øine see,
Om ei min kongelige Fader, vildledt,
Har lukket sine paa en Vredesdag.
Lord Clarence, hvem han elskede saa høit,
Og over hvem han græd saa meget —

Gloucester.

Clarence!

Edward.

Han burde neppe været død i Tower.

Gloucester (afsides).
Han har en altfor god Hukommelse!

Edward.

O hvilken Forskjel! her, hvor jeg drog ind
Med Fryd og Jubel, kom han uden Haab.
Et rædsomt Opholdssted er dette Tower,
Det har seet meget Fyrsteblod at flyde.

Gloceſter.
Men ſkyldigt var det Blod, ſom dengang flød.
Edward.
En Broders Dødsdom er gjenkaldelig.
Gloceſter (afſides).
Ha! ſkulde han miſtænke mig?
Edward.
En Broder!
O dette Navn maa røre Kongehjertet;
Og Edward ſkjænkede ſin Broder Livet!
Gloceſter.
Det kom for ſeent!
Edward.
Nei, men en Morderhaand
Har fældet ham da han alt var benaadet.
Gloceſter.
Glem hine ſørgelige Minder, Prinds.
Edward.
Jeg kan ei glemme dem, ſelv om jeg vilde!
Fra min ulykkelige Faders Hjerte
Jeg hører end det vilde Smertefkrig:
„Død er min Broder! vee mig! jeg har dræbt ham!"
Jeg ſad og gynged paa hans Knæ, og leged,
Imens I blegned' Alle ved hans Skrig;
Da vedblev han med Graad og ſagte Stemme:
„O hvi har ei en Eneſte blandt Eder
Bedet om Naade for ham? Hvem har gjort det?
Hvem af Jer er vel faldet mig tilfode,
Har gjenkaldt mig mit fordums Venſkab for ham,
De haarde Trængsler, vi har liidt tilſammen,
De Nætter hvor vi, trættede af Kampen,
I ſamme Kappe hvilede paa Jorden,
Og hvor han nægted ſig ſin Andeel i den,
For at hans Konge kunde ſlumre luunt,
Mens Natteduggen gjennemisned ham?
Og ham har jeg fordømt! og ingen Mund
Har venligt aabnet ſig, og tilraabt mig:
Han frelſte Dig Dit Liv! — Min arme Broder!
O lad Dit Blod ei komme over ham!"
— Saa raabte han, og klyngede mig til ſig, —
„Ei over mine Børn!" — Hans Stemme ſluktes
Af Taareſtrømmen. — Men en naadig Himmel
Har hørt hans Bøn, og ſkjænket til hans Sønner
Den bedſte Lykke, Folkets Kjærlighed.
Han ſlumre kan i Fred; thi over os
Gloceſter vaager!
Gloceſter (afſides).
O, jeg aander atter!
(Højt.)
Forjag dog diſſe mørke Billeder.
Edward.
Ja, naar jeg først har ſtraffet.
Gloceſter.
Hvem?
Edward.
Forgjæves
Clarences Morder troer at ſkjule ſig.
Gloceſter.
Hvad vil I gjøre?
Edward.
Naae ham med min Arm.
Gloceſter.
Et ſligt Forſøg vil vække mangt et Had.
Edward.
En Konges Retfærd frygter ei for Had.
Gloceſter.
Og vil et Barn da gjøre hvad Kong Edward
Selv undgik kloqeligt?
Edward (reiſer ſig).
Den Dag, da Barnet
Iforer ſig den kongelige Magt,
Borer han under den; et Dieblik
Paa Tronens Trin er ham tilſtrækkeligt
Til at udryſte Barnet af ſit Arme,
Og ſom en Mand han ſætter ſig paa Sadet.
En Fremtid hviler hos mig; Gud har føiet
Et fyrigt Hjerte og en mandig Sjel
Til dette ſvage, ſkrøbelige Legem.
Jeg haaber, I ſkal vorde ſtolt af mig.
Men ſtraffe Morderen, det er den førſte
Blandt mine Pligter, og jeg ſværger Eder
Ved min ulykkelige Faders Taarer,
Jo høiere han ſtaaer, jo ſtrængere
Skal Straffen vorde. Ja, jeg ſværger det,
Fra Døden frelſer Intet ham naar jeg
Bliver Konge!
Gloceſter (afſides).
Men nu bliver Du ei Konge.
Edward (ſynker tilbage).
Men I har Ret, de ſørgelige Minder
Nedtrykke mig; mit Hoved bliver tungt.
Gloceſter (med Deeltagelſe).
Har jeg ei ſagt det?
Edward.
Men naar jeg har ſovet,
— En Time blot, — en lille Blund —
Gloceſter.
Saa følg mig
Til Eders Sovekammer.
Edward.
Nei, jeg bliver.
Min Moder kan ei tøve længe, troer jeg;
Her vil jeg vente hende; — tal kun, — tal,
— Jeg hører Eder, — jeg kan ogſaa ſee Jer,
— Men ſom i Drømme, — og dog er jeg vaagen.
Richard! — beſtandigt lyſtig — o min Broder.
(Sover ind.)
Gloceſter.
Han ſover!
(Pauſe.)
Barnet taler om at ſtraffe,
I denne Time, der maaſkee vil være
Hans hele Fremtid! — Nei, det nytter ei,
Naar jeg dem ikke Begge har.
Edward (drømmende).
Min Richard!

Gloceſter.

Han kalder ham; — ja, lad ham komme hid,
Ja lad ham ſlumre ved ſin Broders Side!
Da vorder tredie Richard Englands Konge,
Idet han ſender Graven tvende Konger.
Og er det ſkeet, da vil de høie Lorder,
De ſtolte Præſter, blegnende af Skræk,
Kyſſe min bloddeſtænkte Haand til Hyldning;
Og giver jeg dem blot en Pjalt af Magten,
Da veed ei Een af dem, hvordan jeg fik den.
Han kommer! — Men hvis nu han ſiger: Nei!

(Gaaer ſtærkt levæget frem og tilbage.)

Ha! dette Ord blier Løſen for en Kamp,
Da vorder England Rov for Borgerkrig.
Og hvem vil ſeire da?

(Iler til Vinduet og holder ſig ud af det.)

Ha! hvad er det?
Jeg hører Tummel; men mit Syn ei naaer
Igjennem Nattens Mørke ned paa Pladſen.
Men rolig! jeg maa vente!

(Kommer atter frem paa Scenen og betragter Edward.)

Svage Skabning!
Og dog ſaa ſmuk, — ja, meget ſmuk! — Natur!
En Ravnemoder har Du været mig.
For at udhøve min vantrevne Grimhed
Har Du begavet al min Slægt med Skjønhed.
Men jeg har hævnet mig, Du Ravnemoder!
Jeg har forſtyrret Dine ſtolte Værker.
Kræv dem af Ormene, der gnave dem
I deres Grave! See, den blege Død
Har grumt udſlettet hine ſkjønne Træk,
I hvilke Du beundrede Dig ſelv.
Og hvem ſkal leve ſidſt af Alle? Jeg,
Jeg, hvem Du formed i Dit Had, et Mønſter
Paa fuldendt menneſkelig Hæslighed;
End tvende ſkjønne Hoveder ſkal dækkes
Med Dødens Lin, da bliver jeg alene
Din Stolthed i den hele Slægt.

(lytter.)

Hvad nu!
De komme!

(Gaaer atter til Vinduet.)

Denne Mængde, denne Larm,
Og diſſe Fakler — det er Dronningen,
Hiſt ſeer jeg hende. O, hvor langſomt gaaer det!
Hvi ſtandſer hun? — er det en Anelſe?
Nei, nei, et Bønſkrift overraktes hende;
— End eet, — og atter! — O ſaa gier dog Plads!
O at jeg kunde drage hende hid
Med Øinene! — Den ypperlige Moder!
Hun kommer ſelv at overgive dem.
Hun nærmer ſig, nu er hun alt paa Broen;
— Hvad ſeer jeg! hun har ikke Richard med!

(Raſende.)

Hun kommer uden ham! Du løi, Du løi,
Du falſke Haab! — ſaa vær forbandet da!
Vee mig! mit Bytte har man røvet mig.

Richard (udenfor).

Edward!

Gloceſter.

Er det en Drøm?

Richard (ſom før).

Min Broder, Edward!

Gloceſter.

Jeg hører ham. Han er da ilet forud;
O her er et af diſſe Dieblikke,
Hvor Glæden kunde dræbe;

(Leer ufrivilligt.)

Styr Dig, Fryd!
Forraad mig ikke; gjem Dig i mit Bryſt —
Nu vorder tredie Richard Englands Konge!

Ottende Scene.

De Forrige. Richard.

Richard.

Hvor er min Broder dog?

(Seer ham og ſtyrter hen imod ham.)

Min Edward!

Edward (omfavner ham.)

Richard!
O det er Dig!

Richard.

O hvor jeg dog har løbet!
Jeg vilde være den, der ſaae dig ſørſt.
Jeg har Dig atter! aldrig mere ſkal
Vi ſkilles ad.

Edward.

Det haaber jeg.

Richard.

Nei aldrig.
O Broder, Broder! hvilken Lykke!

Edward.

Richard!

(De omfavne hinanden atter.)

Niende Scene.

De Forrige, Eliſabeth, Cardinalen, Ærkebiſpen, Hoffolk. (ſiden) Tyrrel.

Gloceſter (tager Dronningen ved Haanden og viſer hende Prindſerne.)

Mylady, ſee! hvad Lykke ligner deres?
Til Taarer røres jeg ved dette Syn.

Edward.

Min Moder, endelig!

Eliſabeth.

Mit elſkte Barn!
Ja, ja, Din Moder, ſom med bitter Smerte
Har talt, har drømt om Dig, har liidt med Dig,
Som, ſkilt fra Dig, tilbragte ſine Dage
Med Angſt for Dig, med Klager og med Taarer,
Som fælder atter Taarer, men af Glæde! —

Richard.

Ja, Edward er Din Kjælebagge.

Eliſabeth (ſmilende).

Er Du
Miſundelig?

Richard.

Nei, ei miſundelig,
Lykſalig er jeg.

Elisabeth.
Stedse skal I dele
Min Kjærlighed, den kjender ingen Forskjel.
O lad mig kysse Jer paa engang begge,
Saaledes —
(Til Glocester.)
Tilgiv Mylord, men jeg har
I tvende Maaneder ei favnet ham.
Glocester.
Det er naturligt; men naturlig var
Den Frygt ei, hvormed I har flyet Jer
Søn.
Elisabeth (til Edward).
Ja, jeg har flyet Dig, men med navnløs
Smerte;
Og da Lord Buckingham fremstilled sig,
Og da jeg læste dette Brev —
Edward.
Mit Brev!
Elisabeth.
Da iled jeg med vore fromme Bisper,
Hvis hellige Veltalenhed gjenvakte
Mit Mod, —
(Til Bisperne).
Jeg takker Eder, ædle Fædre!
(Til Glocester.)
Selv Eder skylder jeg min Tak.
(Til Hoffet.)
Og Eder,
I ædle Lorder, og det hele Folk.
O hvor det elsker Dig, min Søn! See her,
Dets Bønner bringer jeg Dig.
(Peger paa en Mængde Bønskrivter, som en af Lorderne har lagt paa Bordet.)
Edward.
Lad mig see.
Richard.
Nei, Naadesagerne tilhøre mig,
Ei sandt, min Konge?
Edward.
Som Du vil.
Richard.
O herligt!
Nu skal Du see, hvor Skattens Pengekister
Skal blive lette.
(Gjennemløber Bønskrivterne.)
Glocester.
Vær dog sparsom, Mylord.
Elisabeth (til Edward).
Lad mig dog ret betragte Dig, min Søn;
Ja, Du er bleven smukkere, men ak,
Din Kind er bleven bleg —
Edward.
O, det er Intet.
Glocester.
Men denne Blegheb klæder smukt.
Richard (reiser sig, med et Papir i Haanden).
O Himmel!
Elisabeth.
Hvad fattes Dig, min Richard?
Richard.
Hvilken Raadsel!
Iblandt de Skrivter, Folket rakte Dig —
— Jeg finder —
Edward.
Hvor han skjælver!
Richard (til Dronningen).
Læs! o læs!
Glocester.
Giv hid! ræk mig det frygtelige Skrivt.
Richard.
Nei, nei! I faaer det ei.
(Til Dronningen.)
Læs!
Elisabeth (efterat have gjennemlobet Papiret).
Er det muligt?
Lord Rivers!
Edward.
Moder! hvorfor gyser Du?
Elisabeth (til Glocester).
Hvad er der skeet Lord Rivers?
Glocester.
Jeg har sagt det.
Elisabeth.
Død er han! død!
Edward.
O Gud!
Elisabeth.
I denne Nat!
Glocester.
Et usandsynligt Rygte! Sig, hvem skulde
Vel have vovet slig afskylig Daad?
Elisabeth.
Derom I spørger mig?
Glocester
Naturligviis.
Elisabeth.
O Mylord, det er ham, som ei vil unde
Den arme Dronning nogen Støtte meer.
Hastings og Rivers har han myrdet alt,
Men dermed troer han ei at have fuldbragt
Min Undergang. En ædel Ven, som Hine,
Var optraadt som vort Værn, og jeg erfarer,
At kun ved et Mirakkel er han undflyet
Den grumme Morderhaand; — Lord Buckingham —
Glocester.
Nu vel, hvad Han?
Elisabeth.
Da han forlod mig, skulde
Han faldet for en ny Forbrydelse.
Edward.
Hvem er hans Morder?
Glocester.
Ja, hvem er hans Morder?
Nævn os hans Navn!
Elisabeth.
Og derom beder I?
Glocester.
Jeg beder ei hvor jeg har Ret at byde.
Nævn ham, jeg fordrer det.
Elisabeth.
Det er — nei, nei,
Jeg tør ei sige det.
Glocester.
Og hvorfor ikke?
Kron Værket med at sige, det er mig!
Jeg skulde have ladet Rivers myrde?
Jeg, som har givet ham hans Rang, hans
Magt,

Ham, — som vil, uden Anelse om Fare,
Imorgen ile hid i mine Arme!
End mere brødefuld jeg skulde dræbt
Den ædle Buckingham, jeg som har skjænket
Ham min Fortrolighed i femten Aar!
Jeg, som paa dette Sted, hvor jeg mistænkes,
Har nys fremstillet ham som Dydens Mønster,
Og gjennem Kongens Haand udvirket ham
En Høderslon!
(Til Dronningen, idet han vil gribe Papiret.)
Hvo har angivet mig?

Elisabeth.

Sikkert en Ven.

Gloceſter.

Han har ei nævnet sig!
(Sætter Hatten paa.)
Løgn og Forræderi! Er da Regenten,
Vagtolt og trodset, kun et Spøgelse,
En Skygge kun? — Men man bedrager sig!
Valdig og uindskrænket er min Magt,
Den har til Grændse kun min egen Villie.

Elisabeth (forfærdet).

Ak, det er altfor sandt.

Gloceſter (kaster sit Blik paa Forsamlingen).
Den som i Hjertet
Holdt denne Løgnens frække Røst for Sandhed,
Han skulde sønderknuses af min Brede,
Hvis med et Blik han sagde kun: Jeg troer det!

Elisabeth.

De tie.

Gloceſter.

Vil man atter føre Adlen
Tilbage til den Tid, hvor uindskrænket
En Qvinde hersked over os og Staten,
Udstrøede Tvedragts Sæd imellem os,
Lod Broderen fordømmes af sin Broder,
Lod Clarence —

Elisabeth (opbragt).

Mylord!

Edward (styrter imod Gloceſter).
Vover I at kranke
Min Moder!

Gloceſter.

Enken efter en Lord Gray
Beherſker England ei.

Edward.

Men Edwards Enke!
Men Englands Dronning! blot Jert Hoved,
Mylord!
(Med en bydende Gestus).
Flux Hatten af for Dronningen!

Elisabeth.

Hvad gjør Du?

Richard.

Vel gjort, min Broder! viis, at Du er Konge!

Elisabeth (til Børnene).
O, stille, mine Sønner!
(Til Gloceſter.)
Tilgiv dem!
Min er kun Skylden; — i min Moderangst —
— Tilgiv!

Gloceſter.

Saaledes bliver jeg behandlet,
Og er det skeet, undskylder man sig høfligt!
Men saadan maa det ikke være meer.
I vil beherske Sønnen som I har
Beherſket Faderen; men Englands Adel,
Hvis Rettigheder jeg bør vaage over,
Taaler ei meer en slig Indflydelse.
Derfor vil vi bag Towers sikkre Mure
Bevogte den, der arved Kongerne.

Elisabeth.

I vil adskille mig fra ham?

Gloceſter.

O nei;
I skal bestandigt see ham, men jeg haaber,
At Moderømhed, blandet med Fornuft,
Vil hver Dag dybt indprente ham, at jeg
Har af hans Fader faaet en Magt, hvorfra
Hans Rang engang i Tiden vil befrie ham;
Men at han nu staaer under mig, og skylder
Mig blind og ubetinget Lydighed,
Saa sandt jeg skylder ham Ærbødighed.

Edward.

Det være langt fra mig at trodse mod
De Rettigheder, som min døende Fader
Har givet Eder over mig. Men, Mylord,
Hans Enke skal I ære som ham selv,
Hvis ei, da skal jeg, naar jeg faaer hans Krone,
Ei vente til hans Skygge siger atter:
Min Søn, den helligste blandt Dine Pligter
Er den at værne om Din Moders Ære,
Ar hævne den!
(Til Elisabeth.)
Og nu, min Moder, kom,
Din fyrstelige Majestat bør ei
Ydmyges længer ved en saadan Strid.
Min Dronning, kom.

Gloceſter.

(Til Hoffolkene).
Mylords, god rolig Nat.
(Til Edward idet han tager et Lys).
Som Eders første Undersaat bør jeg
Gaae foran Eder.

Edward.

Spar kun Eders Møie.

Gloceſter (gaaer foran ham).
Det er en Pliat, som hædrer mig.

Richard (til Edward).
Som Konge
Du viste Dig, nu elsker jeg Dig dobbelt.

Elisabeth (holder Gloceſter tilbage).
Et Ord! o hav Medlidenhed! et Ord!

Gloceſter.

(Giver Lyset til Tyrrel, der er kommet ind imod Slutningen af Scenen.)
Indtag min Plads, Lord Gouverneur af Tower!
(Alle gaae uden Gloceſter og Dronningen.)

Tiende Scene.

Gloceſter. Elisabeth.

Gloceſter
Nu vel, hvad vil I mig, Mylady? tal.

Elisabeth.
O hør mig uden Vrede!
Gloceſter.
Tal, jeg hører.
Eliſabeth.
Den Tvivl, der angſtede mig før, er ſvunden.
Gloceſter.
Tvivl om I vil, mig er det ligegyldigt.
Eliſabeth.
Hvis Rivers ſnart forenes med os her,
Som I forſikkrer —
Gloceſter.
Naar min Dronning ſeer ham,
Saa vil hun troe paa min Uſkyldighed.
O hvilken ædel Tillid!
Eliſabeth.
O, jeg troer Jer!
Jeg indſeer min Vildfarelſe; jeg troer Jer.
Gloceſter.
Og gyſer dog.
Eliſabeth.
Han dømt af Jer til Døden!
Umuligt! — Skrækken gjorde mig afſindig!
Han lever.
Gloceſter.
Ja maaſkee.
Eliſabeth.
Man har ei ſøgt
At myrde Buckingham.
Gloceſter.
Og hvorfor ei?
Eliſabeth.
Vanvittig var jeg, ja, mig ſelv ei mægtig.
Men ſee, mit Blod er kjølet, jeg er rolig,
Jeg veed at mine Børn ved Eders Omhu
Har her et ſikkert Ly.
Gloceſter.
Jeg hader dem jo!
Eliſabeth.
At mene det var utaknemligt af dem.
Gloceſter.
Aldeles ikke.
Eliſabeth.
Under Eders Øine,
I Eders Arme, frygter jeg ei for dem, —
— Men dette Brev —
Gloceſter.
Igjen!
Eliſabeth.
Det varsler mig —
Tilgiv mig, —
Gloceſter.
Nu, det varsler — ?
Eliſabeth.
At i Tower —
Men det er falſkt —
Gloceſter.
Siig frem kun: at i Tower?
Eliſabeth.
Er deres Liv i Fare — Men jeg veed det,
— Det er ei ſandt —
Gloceſter.
Og hvorfor ei, Mylady?
Det er ſaa ſandt ſom alt det Øvrige.
Eliſabeth.
O tilgiv mig en Tvivl, ſom kranker Eder!
Hør en forladt, fortvivlet Moders Bønner,
Og fjærm dem, derſom Fare truer dem!
Gloceſter (med Blidhed).
Var I kun rolig; hvilken Arm kan naae
Dem her bag Towers Mure?
Eliſabeth.
Store Gud!
Saaledes taled I om Rivers ogſaa!
Gloceſter (ſmilende).
Ja viſt.
Eliſabeth.
Saaledes ſaae jeg Eder ſmile!
(Heftig.)
Død er Lord Rivers!
Gloceſter.
Hvad! I vover atter?
Eliſabeth.
Ja, ja, forgjæves væbner jeg mig med
Den frygtelige Vished; han er myrdet;
Og I vil myrde begge mine Børn!
Gloceſter.
Jeg!
Eliſabeth.
I, ſom ſkulde være dem en Fader!
O, det er frygteligt, — men det er ſandt!
Ja det er ſandt — og dog — det er umuligt —
I vil ei kunne det; Jeg, jeg vil vaage
Ved deres Dør, ved deres Hovedpude;
Ved Dag, ved Nat ſkal der I finde mig,
Søvnløs, utrættelig, med aabent Øie,
Med Haanden færdig til at ſtøde bort
Den Usling, der vil myrde dem —
Gloceſter.
Mylady!
Eliſabeth (ſeer ham ſtivt i Ansigtet).
Jeg frygter ikke meer for Eder, Mylord!
Buckingham lever; han vil væbne ſig,
Vil reiſe ſig for os; hans Venner, mine,
Det hele London vil forene ſig,
Vil ſtorme frem, — med mig i deres Spidſe,
At frelſe Dem — at ſtraffe Jer!
Gloceſter.
Forvovne!
Veed I hvem jeg er? veed I hvem I truer?
Eliſabeth.
Jeg truer ei; jeg beder, jeg beſværger,
Ved mine Taarer, ved min Afkoms Blod,
I deres Fares, i Naturens Navn! —
— Ha! hvilken Tanke! — hør mig, hør mig,
Mylord,
I ſagde mig jo nys, at man har Tvivl
Om deres Rettigheder, — nu vel an,
Hvorfor vil man da myrde mine Sønner?
Er en ulovlig Elſkov deres Ophav,
Da har de ingen Rettigheder meer,
Da blier I Konge.
Gloceſter.
Ha! hvad hører jeg!

Elisabeth.

I gyser selv ved denne Tanke, Mylord;
Men lad det være Brøde — det maa skee!
Jeg giver Eder deres Rettighedet;
Min Skjændsel bringer Eder Englands Krone,
Idet den gjør dem arveløse. Ja,
Lad Edwards Søn, naar det kan frelse ham,
Kaldes — o frygtelige Navn — Bastard!
Ja, ja, man kalde ham Bastard!

Glocester.

Afskyeligt!
I faaer mig til at troe, man har sagt Sandt.

Elisabeth.

Hadet vil troe det, vil fortælle det,
Men, ligemeget — mine Børn er frelste.
Og nu, betal mig for den Skjændselsplet,
Hvormed jeg stempler selv min rene Pande,
Betal mig for den Brøde, jeg begaaer,
— Thi Brøde er det, uhørt, rædsom Brøde!
— Betal mig ved at frelse mine Børn!
Og giv mig dem tilbage! o I vil det!
Paa mine Knæ jeg trygler Jer om Medynk!

Glocester.

Det gaaer for vidt. —

Elisabeth.

Min Broder! — o, min Konge!

Glocester.

Ha, denne Krænkelse kun manglede!

Elisabeth (griber fat paa hans Klædning).

Hav Medynk!

Glocester (støder hende tilbage).

For at spare mig den Rædsel
At høre Sligt, vil jeg forlade Jer. —
(Gaaer.)

Ellevte Scene.

Elisabeth (reiser sig).

Saa tage Du dem i Din Varetægt,
Algode Gud! sog Du dem Havnere,
Du veed at finde dem. — Hvor flyver jeg hen?
Jeg veed det ei, — o led Du mine Fjed!
Men Deres Liv betroer jeg i Din Haand;
Dit Øie hvile paa dem; med Din Arm
Du vogte dem, af Dig jeg kræver dem!
O lad mig døe, men frels mig mine Sønner!

Tredie Act.

(Et Værelse i Tower. Et Vindue med tiltrukne Gardiner; en Sidedør og en Dør i Baggrunden, over hvilken der er en Aabning med Jernstænger for. En Seng for de to Prindser.)

Første Scene.

Edward (siddende paa Sengen). Richard (paa en Stol tæt ved ham, med en Bog i Haanden).

Richard.

Saa hør dog efter, Edward, hvis Du vil
At jeg skal læse meer.

Edward.

Det kjeder mig.

Richard (viser ham Bogen).

See her den angerfulde Magdalena
Paa gylden Grund.

(vender Bladet.)

Og Sanct Georg med Dragen.

Edward.

De Billeder har jeg jo seet saa tit.

Richard.

Skal jeg da synge lidt for min Patient?

Edward.

Nei.

Richard.

Eller dandse for at muntre Dig?

Edward.

Nei.

Richard.

Skal vi lege da?

Edward.

Jeg er ei stemt
Til Leeg.

Richard (reiser sig).

Nei hvor Du dog er kjedelig!

Edward.

Du bliver vred!

Richard.

Hvad skal man finde paa?
Alt hvad jeg foreslaaer Dig vil Du ikke.

Edward.

Det kommer af at jeg er syg.

Richard (nærmer sig atter).

Min Ven,
Fortæl mig Dine Lidelser; hvi vil
Du nære disse mørke Tanker hos Dig?
Imorges, da jeg sagte steg af Sengen,
Sov Du endnu, Du sukkede saa dybt.

Edward.

Bestandigt seer jeg Windsors Roser for mig!

Richard.

En Drøm forfærded Dig, den staaer end for Dig.
Fortæl mig den.

Edward.

Du vilde lee mig ud. —

Richard.

Hvorfor? ifald den er forfærdelig,
Saa lover jeg at blive bange. Naa!

Edward.

Nei, den var altfor vild, for sært forvirret.

Richard.

Naar jeg nu beder Dig.

Edward.

Man hentede os
Til Kroningen. Jeg greb Din Haand, og sagde:
„Kom, Richard, kom, vor Moder kalder os!“
Men see, da stod der tæt ved hendes Side
En Tiger, rædsomt funklede dens Øie;
Jeg vilde fly, min Fod bevæged sig,
Men stedse blev jeg paa det samme Sted,
Jeg var som lænket fast.

Richard.

Ja, det er morsomt!

I Drømme vil man ofte løbe, flyve,
Men kan det ei. Hvad meer?

Edward.

Paa engang var det
Som om jeg fandt mig flyttet hen til Windsor.
Igjennem Løvet sused barske Vind,
Og trued med sit lunkne, tunge Pust
To blege Rosenknopper, lige gamle,
Der blanded deres Duft paa samme Green,
Tæt knuget sammen, som de var kun een.
Forenede som de, stod vi der, Richard,
Og fryded os ved deres sjeldne Skjønhed,
Og saae medynksomt Himlens Vande strømme
Ned over dem, og fylde dem med Taarer.
Da sagde Du: „Den ene Rosenknop
Er Du, min Broder; men jeg er den anden.“
Da blinked Kniven pludseligt! — de sank!
Men røde Strømme Blod sprang ud af Stammen;
Og som om det var mig, der tabte Blodet,
Saa blev mit Hjerte mat. Jeg greb til Jorden
For at opsamle deres spredte Blade;
O Ræbsel! med min Haand berørte jeg
De kolde, blege Liig af tvende Børn,
Og fæle Stemmer raabte gjennem Luften:
Man bære dem til vore Kongers Grave!

Richard.

O Frygteligt! — Men glem Du nu Din Drøm,
Og reis Dig af Din Seng og leeg med mig.
Jeg er beskandigt glad; som Sommerfuglen
Jeg breder mine Vinger ud mod Solen,
Og iler, stormer, flyver —

Edward.

Ud I Rummet?
Det fattes Dig.

Richard.

Jeg finder mig i Savnet,
Og har dog i mit Fangenskab den Frihed,
At kunne bande ret af Hjertensgrund
Vor kjære Onkel. Følg Du mit Exempel;
Udøs Din Vrede, saa bliver Sindet let.

Edward.

Jeg har havt Uret mod ham, og jeg bør
Afsone min Forseelse.

Richard.

Hvis Du gjør det,
Saa flyer jeg Dig.

Edward (smilende).

Ifald Du kan.

Richard.

Der tilstaaer
Du selv, han holder os i Fangenskab.

Edward.

Hvorledes! han?

Richard.

Tre hele, lange Dage.
Var ei vi Fanger, saae vi jo vor Moder.

Edward.

Ja, Du har Ret.

Richard.

Den nye Gouverneur
Sir Tyrrel, er jo vistnok mild og høflig;
Han har en ret naragtig Godhed for mig,
Og sidder hele Timer og fortæller
Mig sine Ungdomsstreger; men med al
Sin Godhed er han dog — vor Fangevogter.

Edward.

Men Du nedlader Dig for dybt imod ham.

Richard.

Hold Du som Konge paa Din Værdighed.
Med mig er det en anden Sag. Jeg har
Opdaget alle Tyrrels svage Sider,
Og drager Fordeel af dem for os Begge.
Han bringer Bøger, Legetøi og Frugt.

Edward.

Og han tillader os, naar Solen synker,
At nyde Aftenluften paa Balkonnen.

Richard.

Hvo veed hvad han kan gjøre mere for os?
— Vor Moder —

Edward.

Aldrig see vi hende meer.

Richard.

Igjen de mørke Tanker! tro Du mig,
Iaften see vi hende ganske vist.
Tys! Tyrrel kommer.

Anden Scene.

De Forrige. Tyrrel.

Tyrrel.

Mylords, her er Bøger.
(lægger dem paa Bordet.)
Biskoppen sender Eder dem med Hilsen.

Richard.

Den gode, gamle Biskop vil forkorte
De lange Aftner for de stakkels Fanger.

Tyrrel.

I Fanger?

Edward.

Næsten troer jeg det.

Tyrrel.

Maaskee
Vil efter gammel Skik I nødes til,
En Dag endnu at blive her i Tower.
En sørgelig Begyndelse til Storhed!
Men troe Jer Fanger!

Richard.

Jeg gad vidst, Sir Tyrrel,
Om vel den Frihed, som vi nyde her,
Var Eder nok i Eders Ungdomsdage?

Tyrrel.

Jeg har ei Eders elskelige Uskyld,
Og derfor er jeg, hvad min Frihed angaaer,
Lidt tvilsom i mine Fordringer.
Men jeg har Uret.

Richard.

O, man veed dog først
Hvad Frihed er naar man maa savne den.

Tyrrel.

For at I snart kan faae den forbereder
Regenten tilsomt Alt til Kroningen.

Edward.

Og er det vist?

Tyrrel (til Richard).
I bør ei mangle ved
En saadan Fest.
Richard.
I heller ei, Sir James.
Vi to skal drikke paa vor Konges Sundhed!
Tyrrel.
Saa meget som I vil.
Richard.
I Malvoisier!
I seer jeg kjender Eders Yndlingsdrik.
Tyrrel.
Den var min bedste Ven i Lykkens Dage,
Men den har utaknemlig svigtet mig;
Dog elsker jeg den stedse.
(Afsides, bevæget.)
Hvor han ligner
Min stakkels Tomy! som det var ham selv.
Edward.
Sir James, kan vi stole paa Jert Venskab?
Tyrrel.
Tvivl ei derom!
Edward.
Vi har en Bøn til Eder.
Richard (griber Tyrrels Haand).
I holder meget af mig, ikke sandt?
Og gjerne gjør I Alt for mig?
Edward (tager hans anden Haand).
Tillad
Vor Moder at besøge os i aften.
Tyrrel (forvirret).
Ubindret har hun kunnet komme hid,
Hvis hun —
Richard.
Hvorfor vil I bedrage mig?
Jeg veed at hun har villet det —
Tyrrel.
I, Mylord!
Richard.
Det har mit Hjerte sagt mig.
Edward (til Tyrrel).
Lover I det?
Tyrrel.
Jeg kan det ikke.
Richard (viser Tyrrel en Haandfuld Guineer).
Lad os spille om det!
Alt dette Guld imod et Haabets Ord,
Lov os det, hvis jeg vinder.
Tyrrel.
Mylord! —
Richard.
Effen
Eller ueffen?
Edward.
Richard!
Richard.
Naa, Sir James!
Tyrrel (henrykt).
Fortræffelige lille Djævelunge!
Vel, Effen!
Richard.
Lad os tælle.
(bedrøvet.)
Jeg har tabt.

Tyrrel.
Hans Smerte gjør mig ondt.
(putter Guineerne til sig.)
Ja, jeg har vundet.
Men I skal dog faae Dronningen at see.
Edward.
I vil?
Tyrrel.
Jeg giver Jer mit Æresord.
Richard (kysser ham).
Saa har jeg snydt Dig, Tyrrel, thi jeg vinder
Langt meer end Du.
Tyrrel (afsides).
O dette Kys opfylder mig med Smerte!
(høit.)
Men, Mylords, Aftenstunden er saa smuk,
Hvis I har Lyst saa nyd den paa Balkonnen.
Richard.
Med Glæde!
Edward (til Tyrrel, som har aabnet Døren).
Til vi sees igjen! —
(kommer tilbage.)
Sir Tyrrel!
Skuf ei vort Haab.
Tyrrel.
Stol kun paa mig.
Richard.
Jeg troer Dig.
(gaaer, men vender tilbage.)
En Æresgjeld maa man betale punktligt.
Tyrrel.
Jeg veed hvad Gjeld betyder!
Richard.
Saa Farvel!
(løber ud.)

Tredie Scene.

Tyrrel (alene).
Den vakkre Gut! han agter ei sit Guld,
Og springer høit af Fryd skjønt han har tabt.
(Efter en Pause.)
En herlig Spiller kan han engang blive!
Saa smuk, saa gammel just som han! Det var
Som om jeg følte hine Læber paa min Kind,
Der fordum — nei! for evigt er de kolde!
De kjære Læber kysser jeg ei meer;
Død er han, død! — Hvi lukker man dem inde?
Naar Kroningen er skeet, om tvende Dage,
Faaer Moderen jo sine Børn tilbage,
Hvad hindrer det da, hvis lidt før hun seer dem?
Derinde dvæler Dronningen bestandigt;
Saa hvid og ubevægelig som Marmor,
Staaer hun bestandigt paa den samme Plet,
Og beder mig med taarefulde Blikke —
Men vi, vi gamle Syndere, hvis Hjerte
Er haardt som Staal imod en Qvindes Taarer,
Vi smeltes af et Barn! den lille Skjelm
Formaaer at gjøre med mig hvad han vil!
O, men det kommer af, han ligner ham!
Der kommer Nogen! tys! det er Regenten;
Han kommer vist for at forkynde dem
Den Dag, paa hvilken de skal blive frie.

Fjerde Scene.

Tyrrel. Gloceſter.

(En Officeer gaaer foran Regenten med et Lys; han ſætter det paa Bordet og gaaer.)

Gloceſter.

Hvor ere de?

Tyrrel (peger paa Sidedøren).

Der, Mylord!

Gloceſter.

Luk den Dør!

Tyrrel.

Hvis Eders Naade bringer deres Frihed,
Saa vil jeg kalde paa dem.

Gloceſter.

Luk den Dør!
Har ei Du hørt mig?

(til Tyrrel ſom har lukket Døren.)

Hertug Buckingham
Er ikke død.

Tyrrel.

Han har forſvaret ſig godt.

Gloceſter.

Men Du har ſlet angrebet ham.

Tyrrel.

Benægtes!
Men man kan gjøre Stødet om igjen.

Gloceſter.

Jeg havde ventet meer af Dig.

Tyrrel.

For knap
Var Tiden, ellers havde jeg beſtilt
To brave Venner med mig.

Gloceſter.

Deres Navne?

Tyrrel.

Dighton og Forreſt; deres Haand er ſikker.

Gloceſter.

De Navne har ei trængt ſig til mit Øre.

Tyrrel.

Da var dog deres ſtørſte Feil ei den
At være ubekjendte.

Gloceſter.

Dieſe Mænd
Adlyde Dig?

Tyrrel.

Som de fra denne Time
Vil lyde Jer!

Gloceſter.

Og naar jeg ønſker det
Er de beredte?

Tyrrel.

Tal blot, og de ſtøde.

Gloceſter.

I Din Nærværelſe?

Tyrrel.

Jeg ſtaaer parat.

Gloceſter.

For mine Øine?

Tyrrel.

Naar?

Gloceſter.

I denne Nat.

Tyrrel.

Hvor, Mylord?

Gloceſter (peger paa Sengen).

Der.

Tyrrel (forfærdet).

Hvordan! Regenten vil —

Gloceſter.

For Kongen ſtaaer Du, og han byder det.

Tyrrel.

For Kongen!

Gloceſter.

Vore Lorder og Prælater
Har proclameret mig.

Tyrrel.

Jer, Mylord!

Gloceſter.

Mig!

Tyrrel.

Men Folket?

Gloceſter.

Folket raaber: leve Kongen!
Hvad mener det vel dermed? Leve Kongen!
— Betyder jo hoś Folket: Leve Kronen!
Og Kronen rækker man imorgen mig.
Buckingham og hans Venner væbne ſig,
De ville rive mine Fanger fra mig,
Og ſom en Lokkemad for Pøbelhoben,
Udſprede de, at Edward vil imorgen
Sig viſe for mig i Weſtminſter, fri,
Med Sceptret i ſin Haand. Men da mig tykkes,
At Een kan være nok ſom Englands Konge,
Saa vil jeg, Tyrrel, at hvis Edward ſkal
Sig viſe for mig, maa det være kun
— Som Spøgelſe.

Tyrrel.

Men dette Spøgelſe,
Det vilde røve mig min Nattero.
O hvis I havde ſeet dem vaagne, Mylord!
Med halv tillukte Øine laae de der,
Den Yngſte holdt ſin Bønnebog i Haanden.
De nøgne, runde Arme ſtrakte de,
Som ſøgte de hinanden. Deres Lokker
Paa Hovedpuden ſammenſlyngede ſig;
Og deres Munde aabned ſig, ſom om
De vilde ſmile til hinanden, og
I Drømme tale Broderømheds Sprog.
O, hvis I havde ſeet dem her imorges,
I vilde faret gyſende tilbage
For deres Skjønhed, deres rene Uſkyld,
I vilde ſagt: Der ſkal for meget Mod til
At ødelægge Himlens Meſterværk!

Gloceſter.

Huſk, Du tilhører mig.

Tyrrel.

Ja, jeg har ſolgt mig.
For Guld har jeg forſkrevet mig til Eder.
Og dette Guld har jeg alt ſpredt ſaa vidt,
At ei jeg veed hvor jeg det ſkulde finde,
Ifald jeg vilde give det tilbage.
Viis mig en Mand, og I ſkal faae hans Blod,
Og Eders kjøbte Træl ſkal lyde Jer.
Men dieſe tvende ſvage Skabninger,
Men dieſe vakkre, ſkjønne Gutter! — nei,
Jeg kan ei myrde dem!

Gloceſter.
Du ſkal!
Tyrrel.
Nei! nei!
Og hvorfor er da deres Død nødvendig?
Lad dem for hele Verden være døde,
Men leve kun for mig, — jeg dør ſom de;
I deres levende Begravelſe
Nedſtiger jeg og vaager over dem.
Hvad eller, hvis I vil det, ſaa lad Edward
Iføre ſig den tunge Vadmels Kutte,
Lad Munkens Sax ham krone med Tonſuren,
Og giv et Kloſter ham til Kongerige.
Jeg følger ham, men ſkilles fra ham ſtrax,
— Thi jeg maa tilſtaae, jeg er ikke ſkabt
Til Munkeliv. Men Richard følger mig,
Til Frankrig, langt herfra, ſaa langt, at ei
Hans Liv kan være Jer til nogen Fare.
Jeg vil opdrage ham, vil vænne ham
Til mine Lyſter, — ſelv til mine Laſter,
Hvis det behøves. — O, jeg elſker ham!
Det Eneſte, jeg har begrædt paa Jorden,
Min lille Tomy, elſker jeg i ham.
Min Tomy, han, min Skat i Fryd og Smerte,
Den Stjerne, ſom nedſtraalede fra Himlen
I mine Nætters vilde Sandſeruus. —
Kald mig en Drømmer, Mylord, kald mig Gal,
Men naar jeg ſeer hans Øine, naar jeg ſeer
Hans lange Lokker bølge rigt om Skuldren,
Da farer der en Gyſen mig i Sjelen.
Hvis deres Smerteſkrig jeg hørte her,
Jeg vilde troe det var min egen Søns.
Nei! nei! for Eder kan jeg ikke myrde
Min egen Søn.

Gloceſter (afſides).
Det var dog ſom jeg ſagde.
Ei Een! ei Een!
(høit.)
Min bolde Tyrrel, fat Dig;
Hvem veed; maaſkee Dit Raad vil blive fulgt.
Jeg vil betænke mig. Men vær nu lyſtig!
En Skare muntre Venner kommer hid
At drikke paa min kongelige Sundhed.

Tyrrel.
I denne Nat?

Gloceſter.
Og til imorgen vil vi
Opſætte vigtige Forretninger.
Vær for idaften atter tyve Aar,
Vær ſom Du var i Dine Fordumsdage.
Jeg vil at denne Feſt i mægtig Tummel,
I kraftig Toileløshed, vild Begeiſtring,
I udſøgt Taffel, flammehede Vine,
Skal overgaae hver gammel, kjær Erindring,
Den kalder frem hos Dig.

Tyrrel.
Nei, Mylord, nei.

Gloceſter.
Et Afſlag! og af hvem? — af Dig! —
Umuligt!
Og hvorfor?

Tyrrel.
Nei! — o friſt mig ikke, Mylord;
Naar jeg er drukken er jeg fygtelig.

Gloceſter.
Saa vil jeg da fortælle, at Sir James
Idag har gjort ſig til en Philoſoph.
I frygter vel, at Eders Hoved ei
Skal være ſtærkt nok til at efterkalde
Vort Tærningkaſt?

Tyrrel.
Hvad! ſkal der ogſaa ſpilles?

Gloceſter.
Om Millioner. Funkle vil Dit Øie,
Naar Du ſeer større Skatte, mere Guld
Henødſles i hvert Kaſt, end tyve Nætter
Har ſlugt for Dig i Dine Ungdomstider.

Tyrrel.
Ha! Djævlen friſter mig!

Gloceſter.
Ja, Dynger Guld
Skal voves, tabes, vindes, atter tabes,
Imens den uudtørrelige Bolle
Laer ſine Bølger flyde rundt om Bordet,
Opfylder Luften med ſin varme Duft,
Og blander Guldets Glands med ſine Flammer.
See Tyrrel! Guldet blinker, Punſchen damper!
Vil dorſk Du ſvigte Glædens raſke Bud?
Vil Du Din Lykkes Død, naar den Dig vinker?
Gjør hvad Du vil; Du er Din egen Herre!

Tyrrel.
Jeg kommer!

Gloceſter (ligegyldigt).
Men, hvis Din Samvittighed
Forbyder det —

Tyrrel.
Jeg kommer!

Gloceſter (ſom før).
Følg Din Lyſt.

Tyrrel.
Ifald jeg bliver borte tyver jeg
Jo paa mit Levnetsløb.

Gloceſter.
Og paa Din Ære
Du ſætter Pletter.

Tyrrel.
Vel! Kong Richard leve,
Og Lykken følge Tyrrel!

Edward (udenfor).
Tyrrel! Tyrrel!

Tyrrel.
Det er hans Stemme!

Gloceſter (koldt).
Naa, hvad fattes Dig?

Tyrrel.
Mig! Intet.

Gloceſter.
Lad ham komme.
(Afſides, medens Tyrrel aabner Døren.)
Usle Drømmer!
Naar jeg har kjøbt Din Arm, tilhører den mig.

Femte Scene.

De Forrige. Edward.

Edward (til Tyrrel).
Siig, hvad betyde disse Glædesskrig?
Forkynde de vor Frihed?
(seer Gloceſter.)
O bekræft
Vort skjønne Haab! I bringer os vor Frihed?

Gloceſter (i Begreb med at gaae).
Nei, ei endnu.

Edward.
I gaaer?

Gloceſter.
Min Tid er knap,
Jeg skylder den til Statsforretninger.

Edward.
I træller for at skynde Timen frem,
Da vi skal fries fra dette skumle Sted!
Hvor ædelt!

Gloceſter.
Og desuden maa jeg frygte,
Man seer mig ikke gjerne her.

Edward.
O Mylord
I dømmer slet om mig; vel har jeg feilet,
Men jeg har ogsaa snart erkjendt min Feil;
Saa lad os skilles uden Had og Vrede.
(Med Ømhed.)
En Søn bør altid finde Naade hos
Sin Fader: Tilgiv, Mylord!

Gloceſter.
Tro mig, Prinds —

Edward.
Saa ræk mig Eders Haand!
(Munter, efter at have kysset hans Haand.)
Og Kroningen,
Naar bliver den?

Gloceſter (kysser ham paa Panden).
Imorgen krones Kongen.
(Til Tyrrel.)
Jeg venter Dig.
(Gaaer.)

Sjette Scene.

Edward. Tyrrel.

Edward.
Imorgen, hvilken Lykke?
Imorgen!

Tyrrel (afsides).
Hvad der end skal skee, saa maa
Han see sin Moder.
(Til Edward.)
Kald paa Eders Broder.

Edward.
Hvorfor?

Tyrrel.
I veed jo vel, hvad jeg har lovet.
Hun er hos mig.

Edward.
Min Moder? Dronningen?

Tyrrel.
For Alles Øine skjult; jeg henter hende.
(Gaaer.)

Edward (kalder).
Kom, Richard! Richard! — han skal overraskes;
Skal pines lidt, før han faaer Alt at vide.

Syvende Scene.

Edward. Richard.

Richard.
Forgjeves har jeg stirret ned i Haven.
Hun sidder ei iaften, som hun pleier
Paa Stenen under Træet.

Edward.
Stakkels Richard!

Richard.
Jeg havde sikkert gjenkjendt hende strax,
Thi Maaneskinnet er saa stærkt, saa reent,
At jeg med Lethed kunde skjelnet, om
Hun smiled eller græd.

Edward.
Saa! troer Du det?

Richard.
O ja, jeg kunde læst i hendes Øine.

Edward.
Snart seer Du hende nærmere.

Richard.
Hvad! her?

Edward.
Strax, — og imorgen skal jeg krones, Richard;
Regenten har forkyndt mig det.

Richard.
O Glæde!
Hurra for Edward, Englands bolde Konge!
Naa, vi skal føre Krig imod Regenten!

Edward.
Tænk ei paa Hævn, lev kun for Haabet nu.

Richard.
Imorgen er vi frie!

Edward.
Og end iaften
Vor Moder favner os.

Richard.
O hvilken Lykke!
Hun kommer!

Ottende Scene.

De Forrige. Elisabeth. Tyrrel.

Tyrrel.
Men Mylady, husk Jert Løvte.

Elisabeth.
Saasnart I kommer, gaaer jeg atter fra dem.

Tyrrel afsides).
Jeg har gjort disse Trende lykkelige;
Nu vil jeg prøve selv at blive det.

Niende Scene.

Edward. Richard. Elisabeth.
(Dronningen synker om paa en Stol og henslyder i Taarer uden at tale.)

Richard (til Edward).
Hun græder!

Edward.
Hendes Smerte dræber mig.

Richard.
O Moder! har Du intet Ord at sige
Til Dine Børn?
Elisabeth.
O jeg Ulykkelige!
Edward.
Hvad fattes Dig?
Richard.
Er En af os ei Konge?
Elisabeth (lægger ham Haanden paa Munden).
Tie! tie, min Richard! dette Navn er Døden!
Edward.
Hvad hører jeg!
Richard.
Er der en anden Hersker
Af England?
Elisabeth.
En, som man idag har udraabt,
Som man har anerkjendt.
(Til Edward.)
Den samme Krone,
Der var bestemt at sættes paa Dit Hoved,
Skal han for Himlens Aasyn smykkes med.
Edward.
Hvem er da han?
Elisabeth.
Den, hvem i Dødens Time
Din Fader valgte som sit andet Jeg,
Hvem han omfavned tillidsfuld og sagde:
„Glocester! mine Sønner være Dine!"
Edward.
Glocester!
Richard.
Hvad! han Konge?
Elisabeth.
Og i Graven
Formaaer ei Edward noget for sin Slægt,
Den skal udryddes i hans Sønner.
Richard.
Men,
Vi har jo Venner!
Elisabeth.
Stille! Haabet er
Ei ganske tabt endnu.
(Noget forvildet.)
Yorks Erkebiskop —
Han vil beskytte Jer, — men hvad formaaer
En Olding vel? — Dog, det er sandt, hans Stemme
Kan virke paa vor fromme Geistlighed —
De ville fremstaae for Jer, — men forgjæves,
Alt er forgjæves, — naar ei Buckingham —
— Men han — o hvor mit Hoved er forvirret —
Jeg kan ei samle Tankerne —
Richard (efter en Pause).
O tal!
Elisabeth.
Jeg sagde — Richard, sig, — hvad har jeg
sagt?
(Med Heftighed.)
De ville storme Tower.
Richard.
Troer Du, Moder?
Elisabeth
Men alt for seent, — forstaaer Du mig, —
for seent.
Og vente her, endnu en Dag, hos Tyrrel,
I radsom Uvished! Sig, har man ei
Sendt Eder hemmeligt et Budskab?
Edward.
Nei.
Elisabeth.
Hvad gjøre de da? — Ei en lille Seddel?
Beseer ret nøie hvad man sender Eder,
— Det var dog muligt — Store Gud! ifald
I denne Stund de banede sig Veien!
Ifald! — hvad siger jeg? — I hvert Minut,
I hver Secund, kan jo Tyrannens Haand
Udstrække sig og myrde Jer!
(Griber dem voldsomt i sine Arme.)
O! hør!
Richard.
Hvad er der?
Elisabeth.
Vee! jeg syntes høre ham;
Jeg troede, sidstegang at favne Jer,
Og jeg velsignet Gud derfor, thi da
Var jeg jo død med Jer.
Edward.
Du skal ei dø!
Elisabeth.
Men ak, jeg maa forlade Jer, — jeg maa!
Bønfalde, røre maa jeg Eders Venner,
Opflamme disse kolde Sind, som Frygten
Har gjennemiisnet. — Ja, jeg maa herfra.
Ifald jeg dvæled, tirrede jeg Tyrrel!
Og blev han opbragt, — hvad var da Jer
Skjæbne?
(Tager Richard til Siden.)
Richard! et Ord før jeg forlader Dig!
(Sagte.)
Min Richard! Du vil ei Din Broders Død;
Saa bed ham da — Du, hvem han elsker, —
bed ham
At give efter —
Richard (opfarende).
For Glocester!
Edward (som har hørt dem).
Jeg!
Jeg give efter! afstaae ham min Krone!
Elisabeth.
Men, mit ulykkelige Barn! hvis han
Vil myrde Dig —
Edward.
Vel an! jeg venter ham.
Richard.
Han vove det! o jeg har ogsaa Mod!
Elisabeth.
Han myrder Eder begge!
Richard.
Nu velan,
Saa dør jeg med min Broder da.
Elisabeth (synker fortvivlet ned paa Stolen).
Og jeg!
(Begge Prindserne styrte hen til hende og omslynge hende.)
Jeg blier i Verden ene da tilbage,
Og kjender ei engang det Sted, hvor man

Har gravet Eders Grav, og Ingen over
Selv sagte mig at sige hvor den er.
Og der blier Intet efter Jer tilbage,
Som jeg kan elske, — ei en lille Gravhøi,
En iiskold Steen, hvor jeg i Aftenstunden
Kan bringe mine Bønner og min Sorg,
Og sige til mig selv: her ligge de!
Naar Herren kalder, skal vi samles her!

Edward.

Dø langt fra Dig! — O, jeg har elsket Livet!
Hvor troligt vilde jeg ei pleiet Dig!
Uden at rødme vilde jeg fortjene
Med disse Hænder Brødet til min Moder,
Naar vi forladte stødtes ud i Verden. —
Men kjøbe Livet for min egen Skjændsel,
Afslutte Handel med Glocester om
Den Krone, der tilhører mig, og blive
Hans Undersaat, den Usleste blandt Alle,
(Reiser sig.)
Elisabeth! Du er en Konges Enke
Og Kongers Moder, — kan Du raade Sligt?

Elisabeth.

Det yorkske Blod har aldrig kunnet bede
Om Naade! Nu, saa bliver, stolte Sønner!
Saa bliver, værdige Jer høie Slægt;
Bevarer dette Mod, som jeg beundrer;
Jeg græder, men er stolt deraf!
(Hører Døren aabnes.)
Man kommer.
Ha, det er Tyrrel.

Tiende Scene.

De Forrige. Tyrrel.

(Man maa kunne bemærke at han kommer ud fra et Drikkelag; hans Ansigt og hans Holdning forraade en beruset Tilstand, men han stræber at tvinge sig og at vise sig med Værdighed.)

Tyrrel (afsides idet han kommer ind).

Fordømte Lykke, hvor du er mig fjendsk!
Men hævne maa jeg mig paa Nogen.
(Til Dronningen med Barskhed.)
Dronning!
I kan ei blive længer her. Gaa bort!

Elisabeth.

Saa snart!

Edward.

O blot et Øieblik!

Tyrrel (som før).

Afsted!

Elisabeth.

Oh hvor forandret! hvilket Sprog! hvor barsk!
(Til Prindserne idet hun forfærdet betragter ham,)
Hans Ansigt er fordreiet! Øiet flammer!
Vee mig! jeg gyser!

Tyrrel.

Hvorfor stirrer I
Saa stært forfærdet paa mig?

Elisabeth.

Eders Blik —

Tyrrel.

Nu vel?

Elisabeth.

Det fylder mig med Frygt.

Tyrrel.

For Hvem?

Elisabeth.

For mine Sønner, Tyrrel; det er Svaghed,
O vredes ei! — Betænk den Skat, jeg lader
Tilbage her i Eders Haand.

Tyrrel (med stigende Hidsighed).

Hvordan!
Mistænker man mig for Forræderie?

Elisabeth.

Nei, nei!

Tyrrel.

Jeg har til at bevogte dem
Al min Fornuft tilbage.

Elisabeth.

Bliv ei vred.

Tyrrel.

Og alt mit kolde Blod, tør jeg vel haabe.

Richard (sagte til Dronningen).

Tal til ham om hans Søn.

Elisabeth.

Min ædle Tyrrel,
I selv er Fader —

Tyrrel.

Hvorfor vil I vække
De sørgelige Minder hos mig? Jeg
Har ingen Sønner meer, men I har to.

Elisabeth.

To Sønner, som jeg elsker og tilbeder!
(Støder dem i Tyrrels Arme.)
Som jeg betroer til Eder.

Tyrrel.

Ha! til mig!
Men utilgivelig er Eders Frygt.
I gav Jert Ord, og I bør holde det;
Men skal I tvinges til at mindes det,
Saa lad en Anden skjærme Eders Børn,
(Med vild Heftighed.)
Hvad mig angaaer, saa sværger jeg —

Elisabeth (forfærdet).

Jeg gaaer,
Jeg gjør ei Modstand.

Tyrrel.

Nu saa skynd Jer, — bort!

Elisabeth.

Jeg veed ei hvor vi sees igjen; lad mig
Velsigne dem; det er min sidste Pligt.
(Udstrækker sine Hænder over Prindserne, der synke for hendes Fødder.)
See dem, o Fader! under mine Hænder
Og under mine Taarer ligge de.
De kunne træde roligt for Dit Aasyn
Naar Du befaler det, thi reen som Englens
Er deres unge Sjel, et fuldendt Mønster
Paa Godhed og paa barnlig Kjærlighed.
Men, Fader! tag dem ikke hjem endnu,
Lad Moderen beholde dem.
(Kaster et Blik paa Tyrrel.)
O lad
En ædel Ven beskytte deres Barndom;
O lad dem leve, og lad mig gaae forud,
Naar engang de til Fredens Hjem sig hæve,
Hvor Moderen skal aldrig skilles meer
Fra sine Børn! (Kysser dem.)
Farvel!

Edward.
Vi maae da skilles!
Elisabeth (sagte til Edward).
Vaag over Richard!
(Sagte til Richard.)
O beskjærm Din Broder!
(Vender sig til Tyrrel og peger paa Prindserne.)
Sir Tyrrel! o bliv atter Fader!
Tyrrel.
Nok!
Det er alt nok!
Elisabeth (til Børnene).
Gud være med Jer!
(Trykker Edward i sine Arme.)
Edward!
Richard.
Og jeg da, Moder!
Tyrrel.
Sørgelige Syn!
Elisabeth (river sig los fra dem og iler bort.)
Farvel! Farvel!

Ellevte Scene.

Edward. Richard. Tyrrel.

Edward (synker om paa sin Seng).
Maaskee for evigt.
Tyrrel
(til Edward, medens Richard, som ylutseligt grebet af en Idee, iler hen til Bordet, hvor Bøgerne ligge.)
Mylord,
Natten er skredet frem; forglem i Søvnen
Jer Sorg; den kommer let i Eders Alder.
I har ved alt for megen Nattevaagen
Forøget Eders Lidelser.
Edward.
Jeg føler
At deres Vægt nedtynger, knuser mig.
Tyrrel.
Jeg vilde regne mig det høit til Brøde
Hvis ei jeg tvang Jer til at gaae til Ro.
Edward.
Hvor det vil qvæge mig, imorgen atter
At see den skjønne Sol!
Edward.
(som, idet han har aabnet en Bibel, har seet et Brev falde ud af den, og sat sin Fod over det.)
O store Gud!
Tyrrel (vender sig til ham).
Prinds, har I hørt mig? det er alt for sildigt
Til Læsning nu.
Richard (med Bogen i Haanden).
Vær dog blot ei saa streng;
Jeg seer kun Billeder, jeg læser ei,
Min gode Tyrrel.
Tyrrel.
Jeg skal sørge for
At I gaae strax tilsengs; Regenten vil det.
Edward (da han seer Richard gjøre Tegn til ham).
Nu vel, vi lyde; saa forlad os, Tyrrel.
Tyrrel (afsides).
O frygtelige Qval!
Richard.
Godnat, Sir Tyrrel.
Tyrrel.
Mylord, luk ikke denne Bibel op,
Eller jeg gier Jer aldrig Bøger meer.
Gaae nu tilsengs. Jeg kommer snart igjen,
Og seer om I har lydt mit Bud.
(Gaaer.)

Tolvte Scene.

Edward. Richard.

Richard.
O Edward!
Et Brev! et Brev!
Edward.
O Lykke!
Richard.
Kom og læs det.
Edward.
Fra hvem?
Richard.
Fra Buckingham.
Edward.
Hvad kan han melde?
Richard.
Det vil vi see.
Edward.
Læs.
Richard (læser).
„Kjære Prindser,
„I have endnu i Eders Stad London Hjerter, der ere Eders Sag hengivne: Erkebispen af York, der vil tilstille Eder dette Brev, nogle af Eders Faders gamle Tjenere, og jeg, den Ivrigste blandt dem Alle. Folket er for Eder; jeg har Forbindelser i Tower, og jeg haaber at befrie Eder med aaben Magt. Forlader ikke Eders Kiøder, for at I kunne være færdige paa det første Tegn. Lægger nøie Mærke til den Forskrivt, jeg giver Eder, thi af Eders Nøiagtighed i at følge den, afhænger maaskee baade Eders Liv og vor Sags Udfald. I det Øieblik —"
Edward.
Tys! der kommer Nogen.
(Richard skjuler Brevet paa sit Bryst.)

Trettende Scene.

De Forrige. Tyrrel.

Tyrrel (afsides).
O hvis jeg seer dem, er det mig umuligt.
(Til Prindserne.)
Hvorledes! ei tilsengs? — I gaaer for vidt;
Jeg taaler ei slig Trods.
Edward.
Hvad vil I gjøre?
Tyrrel.
Bruge den Strenghed, som I gjør nødvendig.
Edward.
Lad os beholde dette Lys?
Tyrrel.
Nei, nei.
Edward.
Et Øieblik!

Tyrrel.
Nei! til at sove bruger
Man ikke Lys.
Richard (slynger sin Arm om Tyrrels Hals).
O vær nu god, Sir Tyrrel,
Tænk at Din egen Tomy beder Dig.
Tyrrel (nærved at blive rørt).
Det koster mig; men —
Edward (utaalmodig).
Jeg befaler det!
Tyrrel.
Hvad! I befaler!
Edward.
Ja.
Tyrrel.
Her kan Regenten
Befale kun.
(Tager Lyset.)
Jeg var et Øieblik
For svag, men nu er der forbi.
Richard.
O Tyrrel,
Hvor Du er ondskabsfuld.
Tyrrel (afsides).
Hans Herskertone
Har givet mig min Dristighed tilbage.
Richard.
Forlang blot ei, at jeg skal kysse Dig
Imorgen naar jeg vaagner.
Tyrrel (afsides).
Ha! naar han vaagner! Bort herfra!
(Højt.)
Godnat!
Nu sover, Mylords, sover!
(Gaaer.)

Fjortende Scene.

Edward. Richard. (i Mørke.)

Edward.
O hvor haard!
Han har ei elsket os.
Richard.
Nu hader jeg ham.
Edward.
Uventet var vor Glæde, ak, den ender
Sig med Fortvivlelse!
Richard.
Grusomme Brev!
Forgjæves spørger Øiet Dig i Mulmet,
Du svarer ei.
Edward.
Vi holde Frelsens Budskab,
Vi føle det i Haanden —
Richard.
Og maae døe!
Edward.
O hvilken Tanke! hun maaskee vil komme
Og hvidske tvende Navne under Vindvet,
Og intet Svar af dem, hun kalder paa!
De vil ei møde hendes ømme Blik
Igjennem Nattens blege Maaneskin.
Richard.
Ha, Maaneskinnet! — bie! — ja, det vil lykkes.
(Løber til Vinduet og drager Gardinerne bort; Maanen kaster sit Skin ind i Værelset.)
Edward.
Hvad gjør Du?
Richard.
Himmel! hvis jeg kunde læse!
Edward.
Nu, kan Du?
Richard.
Alting flyder sammen for mig.
Edward.
Lad mig —
Richard.
Et Øieblik —
Edward (tager Brevet.)
Jeg kan det, Richard,
Min hele Sjel er i mit Øie! hør mig:
(læser.)
— Afhænger maaskee baade Eders Liv og vor Sags Udfald. —
Richard.
Det veed vi; videre.
Edward (læser).
„I det Øieblik da Angrebet skeer, maae I vise Eder for Towers Vinduer. — Udstrække Eders Arme mod Folket, for at vække dets Begeistring," —
Richard.
Godt!
Edward (læser).
„og for at man ikke skal vove at foretage Noget imod Eder for dets Øine, under den Kamp, der vil opstaae" —
Richard.
Men hvad Dag?
Hvad Time?
Edward.
Lad mig læse videre.
(læser.)
„Vi have bestemt Angrebet til imorgen eller til den følgende Dag; det er endnu uvist. Forøvrigt ville I, paa den foregaaende Aften, under Eders Vinduer høre Englændernes gamle Nationalsang; dette skal være Tegnet til Eders Befrielse. — Haaber og fatter Mod, kjære Prindser! Gud beskytte Kongen!
Buckingham."
Richard (kaster sig i Edwards Arme).
Gud vil
Ei Kongens Død! han vil beskytte Dig!
Edward.
Men dette Tegn, hvorlænge vil det tøve?
Richard.
Vi har ei hørt den mindste Lyd.
Edward.
Ak nei;
Man har vel opsat det.
Richard (munter).
Nu, lad saa være!
Een Dag endnu i Towers mørke Fængsel,
Det holder man vel ud! — Men vær nu rolig,
Og overgiv Dig trygt til Søvn og Hvile.

Edward.

O, jeg har det behov!
(Efter at have lagt sig paa Sengen.)
Og Du?

Richard.

Vil Du
At jeg skal sove?

Edward.

Naar jeg ikke føler
Din Haand i min, jeg frygter for Dit Liv.

Richard.

Hvad nytter det at vente!

Edward (sovnig.)

Naa, saa kom.

Richard.

Jeg hører Intet; Alt er stille; sikkert
Man kommer ei iaften; — men om selv
Det var til ingen Nytte, vil jeg dog
Ei gaae til Ro, men vaage hele Natten.
(Gaaer hen til Sengen.)
Her er jeg; vær kun rolig. — Intet Svar?
Han sover efter denne Trængselsdag!
Saa sagte vil jeg lægge mig hos ham.
Et Kys paa Panden! sov nu sødt, min Broder!
Sov trygt! jeg vaager over Dig, jeg lytter;
Jeg stoler paa mig selv, mit Øie skal
Ei falde til. — Og naar vi samles med
Vor Moder, hvilket Liv! — I Søeg og Glæde
Skal da vor hele Fremtid rinde hen.
(Man seer Skinnet af Fakler gjennem Aabningen over Døren i Baggrunden.)
Paa Windsors Enge skal jeg boltre mig,
O Du skal see os glade, kjære Moder!
(I dette Øieblik lader Melodien til: God save the king! sig høre udenfor Vinduet.)

Richard

(som er sprunget op fra sin Plads for at lytte, iler tilbage til Edward og raaber henrykt:)
Signalet! — hører Du Signalet, Broder?
Min Edward! vi ere frelste!

Edward (reiser sig).

O min Moder!
(Styrter i Richards Arme. Døren farer pludseligt op.)

Femtende Scene.

Edward. Richard. Gloceſter. Tyrrel. Dighton. Forreſt.

(Tyrrel kaster sig bedende og fortvivlet for Gloceſters Fødder. Gloceſter støder ham tilbage og viser Morderne Børnenes Seng. Dighton og Forreſt ile hen imod Edward og Richard, der med tildækkede Ansigter styrte om paa Sengen. Teppet falder.)

Kiøbenhavn 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Et Glas Vand

eller

Liden Tue kan vælte stort Læs.

Comedie i 5 Acter af Eugene Scribe,

oversat af Th. Overskou.

Personerne.

Dronning Anna.
Hertuginden af Marlborough, hendes Yndling.
Sir Henry St. John Bolingbroke.
Arthur Masham, Fændrik i Garden.
Abigael, Hertuginden af Marlboroughs Cousine.
Marquis de Torcy, Ludvig den Fjortendes Ambassadeur.
Thompson, Dronningens Dørvogter.
Et Parlamentslem.

(Handlingen foregaaer i London paa Slottet St. James. De første fire Acter spilles i et Audience-Værelse; den sidste i Dronningens Gemak).

Første Act.

(En prægtig Sal i St. James. En Dør i Baggrunden og en paa hver Side. Paa Tilskuernes høire Side staaer et Bord med Skrivetøi, paa venstre Side en Gueridon.

Første Scene.

Marquis de Torcy, Bolingbroke (komme fra Tilskuernes høire Side). Masham (sidder og slumrer i en Lænestol ved Døren paa høire Side).

Bolingbroke. Ja, Hr. Marquis, dette Brev skal komme i Dronningens Hænder; jeg skal finde Udvei til at faae det til hende, det forsikrer jeg Dem ved min Ære, og det vil blive modtaget med al den Opmærksomhed, der skyldes en mægtig Konges Gesandt.

de Torcy. Det gjør jeg Regning paa. Jeg betroer min og Frankriges Ære til Deres Redelighed — til Deres Venskab.

Bolingbroke. Og De gjør Ret. Alle ville fortælle Dem at Henry Bolingbroke er en Vellystling og Ødeland, et opbrusende og lunefuldt Hoved, en lidenskabelig Forfatter, en hidsig Taler — det indrømmer jeg — men Ingen skal sige at Bolingbroke nogensinde har solgt sin Pen eller forraadt en Ven.

de Torcy. Det ved jeg, og jeg sætter alt mit Haab til Dem! (gaaer).

Anden Scene.

Bolingbroke. Masham.

Bolingbroke. Hvor besynderlige ere ikke Krigsgudens Luner og de vældige Regenters Skjæbne! Ludvig den Fjortendes Ambassadeur kan ikke i St. James opnaae en Audience hos Dronning Anna — før at skaffe en diplomatisk Note til hende, maa han tage Tilflugt til saa stor Snedighed og Hemmelighedsfuldhed, som om det gjaldt en Billet fuld af Kjærlighed. — Stakkels Marquis de Torcy — dersom hans Underhandling ikke lykkes — han tager sin Død derover, saa inderligt elsker han sin gamle Souverain, som endnu bestandig smigrer sig med en hæderlig og ærefuld Fred. — Ja, Alderdommen er den feilslagne Beregnings Tid. —

Masham (ijøvne). O, hvor hun er smuk!

Bolingbroke. Og Ungdommen — er de skjønne Indbildningers Tid. Det er en ung Officeer, som sover sig til Lykken.

Masham (som før). Ja, jeg elsker Dig! — jeg elsker Dig for evig!

Bolingbroke. Han drømmer, stakkels unge Menneske. — Jy, men det er jo den unge Fændrik, Arthur Masham — ah, det er altsaa en Bekjendt, jeg her staaer paa —

Masham (som før). Hvilken Lykke — hvilken glimrende Formue — o det er altfor meget for mig.

Bolingbroke (staaer ham paa Skulderen). Nu vel, min Ven! saa lad os dele.

Masham (farer op og gnider Øinene). Ah! — hvad er det? — Sir Henry Bolingbroke — det er Dem, som vækkede mig —

Bolingbroke. Og ødelagde Dem.

Masham. De, hvem jeg skylder Alt — som en Student, en fattig Adelsmand fra Landet, ene og forladt i London, vilde jeg for to Aar siden styrte mig i Themsen, fordi jeg ikke vidste Udvei til fem og tyve Guineer. Og De gav mig to hundrede, som jeg skylder Dem endnu.

Bolingbroke. For Pokker, min Ven! jeg gad have været i Derres Sted, og jeg byttet gjerne med Dem.

Masham. Hvorfor?

Bolingbroke. Fordi jeg skylder to hundrede Gange saa mange bort.

Masham. Min Gud — saa er De da ulykkelig?

Bolingbroke. Nei! — jeg er ødelagt, det er det Hele! — men jeg har aldrig været mere oprømt, munter og min egen Herre. I fem Aar, de længste jeg har levet, i fem Aar, hvori jeg var rig og nærved at kjede mig ihjel for at nyde Fornøielser, gjorde jeg Ende paa min Fædrenearv — De kan begribe, jeg maatte bruge Tiden — da jeg var seregtyve Aar — Alt var borte.

Masham. Er det muligt?

Bolingbroke. Jeg kunde ikke blive færdig før. — For igjen at bringe mine Sager i Orden, fik man mig gift — min Kone var meget elskværdig — det var ikke muligt at holde det ud hos hende; en Million i Medgift — ligesaamange Feil og Ulykker. Jeg gav Medgiften tilbage — men jeg vandt ved det. Min Kone glimrede ved Hoffet, hun hørte til Marlborough-Partiet, hun var en Whig — De indseer, jeg maatte blive Tory; jeg kastede mig ind i Oppositionen — det skyldte jeg hende; — jeg skylder hende min Lykke, thi siden den Tid — mit Instinct og mine Naturgaver have faaet deres rette Sving — der fandt jeg Noget at bruge mit varme og ørkesløse Hoved til. I vore politiske Kampe, i vore parlamentariske Storme, der aander jeg frit, der lever jeg, der er jeg som den engelske Matros paa Havet: hjemme, i mit Element, paa min Trone. Lykken — det er Bevægelse; Ulykken — det er Ro! Jeg har vel tyve Gange, i min ørkesløse Ungdom, og især da jeg var gift, ligesom De, tænkt paa at tage Livet af mig —

Masham. Hvad siger De?

Bolingbroke. Ja — som naar jeg, for Exempel, var nødt til at ledsage min Kone paa Bal. — Men nu, — nu holder jeg af at blive hvor jeg er, det vilde gjøre mig ondt at tage afsted — jeg har ikke Tid til det — ikke et Øieblik tilhører mig selv. Jeg er Medlem af Underhuset og adelig Bladskriver — jeg taler om Morgenen og jeg skriver om Aftenen. Det er forgjæves at Whigministeriet overvælder os med sine Seire, forgjæves at det i dette Øieblik udstrækker sit Scepter over England og Europa — alene med nogle Venner holder jeg Kampen ud, og de Overvundne have ofte voldet Overvinderne søvnløse Nætter. Hertugen af Marlborough skjælver i Spidsen af sin Armee for en Tale af Bolingbroke eller en Artikel i vort Blad „Speideren". — Han har Prinds Eugenius, Holland og fem hundrede tusinde Mand paa sin Side — jeg har Swift, Prior og Atterbury paa min. Han har Sværdet, jeg har Pressen! vi ville faae at see hvem der beholder Marken. Den berømte og gjerrige Marschal er for Krigen, som udtømmer Landets Kasse og fylder hans, — jeg — jeg er for Freden og Vindskibelighed, som, bedre end alle Erobringer, kunne skjænke England Borgerlykke. Det er det man maa lære Dronningen, Parlamentet og Folket at indsee.

Masham. Det vil være let.

Bolingbroke. Nei — thi den raa, physiske Kraft, den Berømmelse, der tages med Kanonskud, forblinder saaledes den store Hob, at det aldrig falder den ind, at en seierkronet General kan være en Daare, en Tyran eller en Skjelm — og det er Hertugen af Marlborough, det skal jeg bevise; jeg skal fremstille ham, hvorledes han stikker sin seirrige Haand ned i Statens Kasse for at rapse.

Masham. Ah, sig dog ikke det —

Bolingbroke. Jeg har skrevet det — jeg har sat mit Navn under det — der er Artikler, den kommer ud i Dag — jeg gjentager det i Morgen, Overmorgen — hver Dag — og der er en Stemme, som altid tilsidst overskriger alle andre Stemmer, en Stemme, der lyder høiere end Trommer og Piber — det er Sandhedens. — Men om Forladelse — jeg troede jeg stod i Parlamentet og giver Dem en politisk Forelæsning, Dem, min unge Ven, som har ganske andre Drømme i Hovedet — Drømme om Lykke og Kjærlighed.

Masham. Hvem har sagt Dem det?

Bolingbroke. De selv! — Jeg vil troe, De er meget taus, naar De er vaagen, men — for at De kan tage Dem iagt — De er det ikke naar De sover.

Masham. Er det muligt?

Bolingbroke. Jeg hørte, at De i Drømme glædede Dem over Deres Lykke og Formue; De kan uden Frygt betroe mig Navnet paa den fornemme Dame, De har at takke derfor.

Masham. Jeg?

Bolingbroke. Forudsat at det ikke er min Dame; i saa Fald forlanger jeg ikke at vide det. — Jeg kan begribe —

Masham. De tager feil! — jeg kjender ingen fornem Dame. Jeg tilstaaer, der er en Person, som, uden at have givet sig tilkjende for mig, har viist sig som min Beskytter — en Ven af min Fader — De, maaskee?

Bolingbroke. Nei, paa min Ære —

Masham. De er imidlertid den Eneste, jeg kan gjætte paa. Som faderløs og uden Formue, men Søn af en kjæk Adelsmand, der faldt paa Ærens Mark, havde jeg ifinde at bede om Ansættelse ved Dronningens Hof. Den største Vanskelighed var at faae Audience, at komme til at overrække hende min Ansøgning, og paa en Parlamentsaabningsdag styrtede jeg mig uforfærdet ind i Vrimlen, som omgav hendes Vogn; jeg var næsten tæt ved den, da en fornem Herre, som jeg kommer til at puffe til, vender sig om, og, i den Tanke, at han har at gjøre med en næsviis Krabat, giver mig en Næsestyver.

Bolingbroke. Umuligt!

Masham. Jo, Sir! — jeg seer endnu hans uforskammede, fvedske Mine — jeg seer ham for mig, jeg kunde kjende ham blandt Tusinde, og møder jeg ham engang — men i samme Øieblik havde Mangden, som adskilte os, kastet mig hen med Dronningens Vogn og jeg rakte hende min Ansøgning — fjorten Dage gik hen uden Svar. Endelig faaer jeg et Brev, — Hendes Majestæt vil forunde mig Audience! — Tænk Dem hvorledes jeg fyndte mig til Slottet i min bedste Pynt, — tilfods — af gode Grunde. Jeg var tætved Porten og ligeoverfor en Altan, hvorpaa der stod et Par smukke Hofdamer, da en Karet, som kjørte stærkere end jeg løb, overstænker mig fra Top til Taa og ødelægger min Atlasses Vest, den eneste jeg eiede — og, hvad der er et mageløst Drilleri af Skjæbnen, igjennem Vinduet paa Vognen seer jeg det samme Menneske — Personen med Næsestyveren, som atter leer. — Ah, i mit Raserie vil jeg styrte henimod Vognen, men den er borte, og jeg maa vandre tilbage til mit lille Kammer, harmfuld, fortvivlet over at være gaaet glip af Audiencen.

Bolingbroke. Og Deres Lykke!

Masham. Tvertimod! Dagen efter faaer jeg fra en Ubekjendt en kostbar Hofdragt, og nogle Dage derpaa den Post ved Hoffet, jeg bad om. Jeg havde neppe havt den i et Fjerdingaar, saa opnaaede jeg alle mine Ønskers Maal: jeg blev udnævnt til Fændrik i Garden.

Bolingbroke. Mærkværdigt! Og De har ikke nogen Ahnelse om hvem denne hemmelighedsfulde Beskytter kan være?

Masham. Aldeles ikke. Han har forsikret mig om sin vedvarende Gunst, dersom jeg vedbliver at gjøre mig værdig til den; der er Intet, jeg mere levende ønsker. Det Eneste, jeg finder ubehageligt og kjedsommeligt ved denne Lykke er — at han fordrer, jeg ikke maa gifte mig.

Bolingbroke. Ah, bah!

Masham. Han frygter formodentlig for at det skal skade min Forfremmelse.

Bolingbroke (leende). Er det den eneste Idee, dette Forbud har vakt hos Dem?

Masham. Ja, den eneste.

Bolingbroke (som før). Nu vel, min kjære Ven! af en forhenværende Page og ung Gardeofficeer at være, har De en bibelsk Uskyldighed.

Masham. Hvad mener De?

Bolingbroke (som før). Denne ubekjendte Beskytter er en Beskytterinde.

Masham. Hvilket Indfald!

Bolingbroke. En fornem Dame, som interesserer sig for Dem.

Masham. Nei, Sir! nei, det er umuligt.

Bolingbroke. Hvad forunderligt er der da i det? Dronning Anna, vor indtagende Regentinde, er en meget agtværdig, meget sædelig Dame, som kjeder sig kongeligt, — jeg mener, saa meget som muligt! men ved hendes Hof morer man sig fortræffeligt — alle vore Damer have en eller anden, de tage sig af — unge elskværdige Officerer, som, uden at forlade det kongelige Slot, blive store Mænd i Armeen.

Masham. Sir! —

Bolingbroke. Det er en Lykke, der er saameget mere smigrende, da den alene naaes ved personlige Fortjenester.

Masham. Men det er jo skammeligt — og dersom jeg vidste —

Bolingbroke (sætter sig ved Bordet paa høire Side). Imidlertid — jeg kan tage feil, og dersom det virkelig er en fornem Mand, som har været en Ven af Deres Fader — see hvad der vil skee — tag imod hvad der gjøres for Dem. — Ah, dersom man forlangte, at De skulde gifte Dem, — jeg vilde ikke give Dem dette Raad — men, man forbyder Dem det — det er klart, det er ingen Fjende af Dem — tvertimod! — og at adlyde ham, er ikke saa vanskeligt.

Masham (staaende ved Lænestolen, hvori Bolingbroke sidder). Jeg beder om Forladelse — naar man elsker og bliver elsket —

Bolingbroke. O, jeg har det — Gjenstanden for Deres Drømme! den Dame, De tænkte paa nylig, da De sov.

Masham. Ja, Sir! den elskværdigste, den smukkeste Pige i London, som ikke har Noget — det har jeg ikke heller — og det er for hendes Skyld jeg ønsker Hæder og Rigdom — jeg bier med at ægte hende, til jeg har samlet en Formue —

Bolingbroke. Endnu er De ikke kommen langt — og hun?

Masham. Endnu mindre. Hun har mistet sin Fader, saavelsom jeg, og er Boutikjomfrue hos en rig Juveleer i City — Mr. Tomwood —

Bolingbroke. Jy, min Gud!

Masham. Som nylig har spillet Fallit. Nu er hun uden Tjeneste og uden Udkomme.

Bolingbroke (reiser sig). Det er den lille Abigael?

Masham. De kjender hende?

Bolingbroke. For Pokker, fra min Kone levede — hvad vil jeg sige, fra jeg levede sammen med min Kone — jeg var en stadig Kunde i Mr. Tomwoods Boutik; min Kone holdt meget af Diamanter, og jeg af Nips; De har Ret, Masham! det er en fortryllende Pige, naiv, tækkelig, forstandig.

Masham. Jy, men De taler om hende med en Varme — skulde De have været forelsket i hende?

Bolingbroke. I otte Dage! Jeg havde maaskee været det noget længer, dersom jeg ikke havde seet, at jeg kun spildte min Tid — og jeg har ingen Tid at spilde — nu især. Men jeg har et oprigtigt Venskab for denne unge Pige, og det er den første

Gang det gjør mig ondt – ikke at have mistet min Formue, men at have anvendt den saa slet — jeg skulde ellers have været til Deres Tjeneste — jeg skulde have faaet Dem gift. For Øieblikket — ikke andet end Gjæld, Creditorer, der vore op af Jorden, og for Fremtiden — ikke engang Haab — alle min Families Eiendomme tilfalde Richard Bolingbroke, min Cousin, som ikke har Lyst til at lade mig faae fat paa dem, thi han er desværre ung og befinder sig vel, som alle Dosmere. Men maaskee kunde vi ved Hoffet finde en Plads for Abigael —

Masham. Det er det, jeg tænkte — som Selskabsjomfrue hos en Dame af Stand, der ikke er herskesyg, ikke hovmodig.

Bolingbroke (ryster paa Hovedet). Hun bliver vanskelig at finde.

Masham. Jeg har tænkt paa den gamle Hertuginde af Northumberland, der, efter hvad man siger, søger en Forelæserinde.

Bolingbroke. Det er ikke ilde; hun er dog kun dræbende kjedsommelig.

Masham. Jeg havde raadet Abigael til i Dag at henvende sig til hende, men alene Tanken om at sætte en Fod paa Slottet gjorde hende angst og bange.

Bolingbroke. Det siger intet, hun haaber jo at finde Dem her — hun kommer, og tys — denne Stemme — hvad sagde jeg, min uerfarne Gardeofficeer? Der er hun.

Tredie Scene.

Bolingbroke. Abigael. Masham.

Abigael. Ah — Sir Henry Bolingbroke! (vender sig til Masham og giver ham Haanden).

Bolingbroke. Ham selv, elskværdige Pige! — Naa, De maa være født under en lykkelig Stjerne; den første Gang De kommer til Hoffet, modtages De af to Venner — det er et meget sjeldent Møde i disse Sale.

Abigael (smiler). Ja, De har Ret, jeg har Lykken med mig — især i Dag.

Masham. Du har da besluttet Dig til at henvende Dig til Hertuginden af Northumberland?

Abigael. Du veed det ikke! — Pladsen er allerede givet bort.

Masham. Og du er saa glad?

Abigael. Ja, fordi jeg har faaet en anden — endnu behageligere, saavidt jeg veed; og for den kan jeg takke —

Masham. Hvem?

Abigael. Tilfaldet.

Bolingbroke. Det er den bedste — det er den mest forekommende og mindst fordringsfulde af alle Beskyttere.

Abigael. Tænk Dig engang! imellem de smukke Damer som kom i Mr. Tomwoods Boutik var der en, som var meget elskværdig og artig, og hun vilde bestandig handle med mig, naar hun kjøbte Diamanter. Man taler nu med Kunderne. —

Bolingbroke. Og Miss Abigael taler meget godt for sig.

Abigael. Saa kunde jeg nok mærke, hun var ikke meget lykkelig hjemme; ikke rigtig Herre i sit Huus, thi undertiden sagde hun med et Suk: „Ak, kjære Abigael! hvor De er lykkelig, De gjør hvad De vil" — naar man kan sige saadant Noget — jeg, som var bunden til Boutiken, som aldrig kunde komme fra den — som aldrig kunde faae Sir Arthur at see uden om Søndagen efter Messen, naar han ikke havde Hoftjeneste. Naa, en Dag, det er en Maanedstid siden, faaer den smukke Dame Lyst til en ganske lillebitte Gulddaase, af udmærket skjønt Arbeide — den kostede næsten ingenting — tredive Guineer. Men hun havde glemt sin Pengepung og jeg sagde: „Daasen skal blive sendt hjem til Dem, Mylady." Men Mylady, som led til at blive forlegen, vilde ikke til at sige hvor hun boede — det var vist for Mandens Skyld, som hun ikke vilde tale til om det. — Der er fornemme Damer, som aldrig betroe deres Mænd hvad de tage sig for. Jeg raabte strax: „Tag den, tag den, Mylady! jeg skal nok afgjøre det." — „De er da saa god at være min Caution?" spurgte hun med et yndigt Smiil, „ypperligt; jeg skal komme igjen." — Men hun kom ikke.

Bolingbroke (leende). Den fornemme Dame var en Snyder.

Abigael. Jeg var bange for det, thi der var allerede gaaet en Maaned — Mr. Tomwood sad meget slet i det og de tredive Guineer, jeg havde skrevet paa Regning, skyldte jeg ham — eller hans Creditorer. Det gjorde mig ondt, og jeg vilde ikke for al Verden tale derom til noget Menneske; jeg besluttede derfor at sælge alt hvad jeg eiede — mine smukkeste Kjoler, endogsaa denne, der skal klæde mig godt.

Bolingbroke. Ypperligt!

Masham. Og som gjør Dig endnu smukkere, om det er muligt.

Abigael. Det var ogsaa derfor det faldt mig tungt at gaae til det — men, det var afgjort, da i Aftes en Vogn holder for Døren og en Dame stiger ud — det var Mylady. En Mængde Forretninger, som det vilde være for vidtløftigt at forklare mig, havde forhindret hende i at komme før — desuden kunde hun ikke tage ud naar hun vilde, og hun ønskede selv at bringe mig Pengene. Imedens hun talte lagde hun Mærke til at jeg endnu havde Taarer i Øinene, endskjøndt jeg havde skyndt mig at tørre dem bort, da jeg saae hun kom. Nu maatte jeg fortælle hende min Sorg og at jeg ikke mere kunde blive hvor jeg var. — Hun var saa god, og jeg var saa bedrøvet — jeg sagde hende alt, undtagen at jeg kjendte Sir Arthur — og da hun hørte at jeg i Dag vilde gaae til Hertuginden af

Northumberland, sagde hun: „Det skal De ikke, det vil gjøre Dem endnu mere ulykkelig — desuden, hun har faaet en Forelæserinde. Men jeg, mit Barn! jeg har ogsaa Ansees ved Hoffet og i Verden; og fører et temmelig stort Huus, hvori jeg destoværre ikke altid er Herre — det siger intet, jeg tilbyder Dem Tjeneste hos mig — vil De tage derimod?" — Jeg kastede mig i hendes Arme og raabte: „Ja, De har at befale over mig — jeg vil ikke mere forlade Dem, jeg vil dele Deres Sorg og Kummer." — „Godt," sagde hun ganske rørt, „kom i Morgen paa Slottet og spørg efter den Dame, som disse Par Ord vil give Dig Adgang til." Derpaa skrev hun nogle utydelige Ord paa en Seddel, som jeg har her — og nu er jeg kommen her med den.

Masham. Det er høist besynderligt.

Bolingbroke. Og maa man see denne Seddel?

Abigael (giver ham den). Naturligviis.

Bolingbroke (smilende). Ah, ha! jeg gjættede det strax af denne Venlighed — (til Abigael) Det har Deres nye Beskytterinde skrevet i Deres Nærværelse?

Abigael. Ja, — kjender De maaskee tilfældigviis Haanden?

Bolingbroke (rolig). Ja, mit Barn! — det er Dronningens.

Abigael (glad). Dronningens! er det muligt!

Masham (ligeledes). Dronningen vil tage Dig i sin Tjeneste — hun er din Beskytterinde — hendes Venskab — Din Lykke er gjort for bestandig.

Bolingbroke (gaaer imellem dem). Rolig, mine Venner, rolig — glæder Jer ikke for tidligt.

Abigael. Det er jo Dronningen, som har givet mig sit Løfte, og en Dronning kan jo gjøre hvad hun vil.

Bolingbroke. Denne ikke. Hun har et godt og ædelt Hjerte, men da hun er svag, vaklende og ikke tør tage en Beslutning uden at raadføre sig med dem, som omgive hende, gaaer hun i sine Ministres og Yndlingers Ledebaand, og iblandt dem er der en Dame, som har en fast bestemt og kjæk Charakteer, et sikkert og hurtigt Die, der altid tager et godt og høit Sigte — det er Lady Churcill, Hertuginde af Marlborough, en større General end hendes berømte Mand, mere snedig end han er tapper, mere ærgjerrig end han er pengegjerrig, kort sagt, mere Dronning end hendes Regentinde, som hun leder og fører ved sin Haand — der holder Sceptret.

Abigael. Saa Dronningen holder saa meget af Hertuginden?

Bolingbroke. Hun hader hende — idet hun kalder hende sin bedste Veninde — og hendes bedste Veninde gjør Gjengjæld.

Abigael. Men hvorfor giver hun hende ikke Afsked — hvorfor sønderriver hun ikke et saa ulideligt Baand!

Bolingbroke. Det er vanskeligt at forklare Dem, Miss! — Masham vil kunne fortælle Dem, at hos os i England, er det ikke Dronningen, men Majoriteten, der regjerer, og Whigpartiet, som Marlborough staaer i Spidsen for, har ikke alene Armeen, men ogsaa Parlamentet for sig — Det har skaffet sig Majoriteten, og Dronning Anna, hvis hæderfulde Regjering omtales med Berømmelse er nødt til at give efter for Ministre som hun afskyer, for en Favoritinde, som tyranniserer hende, og for Venner, som hun ikke ynder. Endnu mere — hendes Hjertes Følelser, hendes kjæreste Ønsker tvinge hende til at beile til den stolte Hertugindes Naade, thi hendes Broder, den sidste af Stuarterne, som ere forviste af Folket, kan ikke faa Tilladelse til at vende tilbage til England, uden ved en Parlamentsbill, og denne Bill — det er atter Majoriteten, Marlborough Partiet, som alene kan understøtte den og faae den sat igjennem. Hertuginden har lovet det — og Alt følger ogsaa hendes Indflydelse. Som Dronningens Overhofmesterinde befaler, ordner, beslutter og udnævner hun i alle Retninger, og en Bestemmelse, der tages uden hendes Samtykke, fremkalder hendes Mistanke, hendes Skinsyge, ja maaskee endogsaa hendes Afslag. Det er derfor, mine Venner! at jeg finder, Dronningen har denne Gang handlet meget dristigt, og at Abigaels Ansættelse er høist tvivlsom.

Abigael. Ah, naar det hænger saaledes sammen — naar det alene kommer an paa Hertuginden, De kan være rolig, — saa har jeg et godt Haab.

Masham. Hvorledes?

Abigael. Jeg er lidt i Familie med hende.

Bolingbroke. De, Abigael?

Abigael. Ja vist, jeg — ved et Giftermaal, som hun græmmer sig over. En af Hertugindens Fættere lagde sig ud med sin høie Familie ved at gifte sig med min Moder.

Masham. Er det muligt? Du er i Familie med Hertuginden?

Abigael. Ja — men langt ude, — og jeg har aldrig besøgt hende, fordi hun ikke har villet see min Moder; men nu — jeg vil jo ikke bede hende om andet, end at hun skal lade være at skade mig — ved at hun ikke vil sætte sig imod Dronningens Godhed for mig.

Bolingbroke. Ja, det gjør intet til Sagen — De kjender hende ikke. Men denne Gang kan jeg i det mindste være Dem til Tjeneste, og vil være det — om det endogsaa skulde paadrage mig hendes Had.

Abigael. O, hvor De er god.

Masham. Hvorledes skal jeg vise Dem min Erkjendtlighed?

Bolingbroke. Ved Deres Venskab.

Abigael. O, det er lidt —

Bolingbroke. Det er meget — for mig, der en Statsmand — jeg troer næsten ikke paa Venskab. — (leende.) Jeg troer paa Deres og gjør Regning paa det. (tager deres Hænder). Nu, imellem os, — vi indgaae et Forbund, forenet Angreb, forenet Forsvar.

Abigael. Et frygteligt Forbund.

Bolingbroke. Maaskee frygteligere end De troer, og takket være Himlen, Lykken vil krone Værket! Her er to Seire at vinde! For det første, Ansættelse for Abigael — for det andet, en Sag som ligger mig paa Hjertet — det er et Brev, som jeg, hvad det end skal koste, idag maa skaffe i Dronningens Hænder; jeg venter og søger en Udvei dertil. Ah, dersom Abigael var blot bleven ansat; dersom hun blot hørte til Dronningens Hofstat, jeg skulde faae dette Brev besørget til Trods for Hertuginden.

Masham (ivrig). Er det ikke andet? den Tjeneste kan jeg gjøre Dem.

Bolingbroke. Er det muligt?

Masham. Hver Morgen Klokken ti — og nu er den netop strax ti — maa jeg, naar hendes Majestæt er ved Frokosten — (tager et Hefte som ligger paa Bordet) bringe hende „Beretning fra Medens Regenter", som hun løber igjennem medens hun drikker Thee; hun betragter Kobberne og undertiden maa jeg forelæse hende Artiklerne om Baller og Aftenselskaber.

Bolingbroke. Fortræffeligt. — Hvilken Lykke at Hendes Majestæt læser Modebladet, — det er det eneste man tillader hende at faae — (lægger Brevet i Omslaget) Marquiens Brev imellem Hoftepuder og Garneringer. Naa — da vi engang ere ved det — (tager et Blad op af Lommen).

Abigael. Hvad er det De gjør?

Bolingbroke. Det er et Nummer af „Spekteren", jeg lader løbe med. Hendes Majestæt vil faae at see hvorledes man holder Huus med Hertugen og Hertuginden af Marlborough — hun og hendes hele Hof vil blive slaaet deraf — men det morer hende dog lidt — og hun har saa sjelden Leilighed til at more sig. — Klokken er ti, skynd Dem, Masham! skynd Dem.

Masham. (gaaer ind af Døren tilvenstre). Stol De paa mig.

Fjerde Scene.

Abigael. Bolingbroke.

Bolingbroke. Seer De, vort Tremandsforbund begynder allerede at gjøre sin Virkning — det er Masham, som er vor Beskytter og vort Redskab.

Abigael. Han! det kan lade sig høre — men jeg, som er en saadan Ubetydelighed.

Bolingbroke. Man skal ikke foragte Ubetydeligheder, det er ved dem man opnaaer det Betydelige De troer maaskee, som hele Verden, at de politiske Catastropher, Revolutioner, Troners Omvæltning skrive sig fra dybe, store, vigtige Planer — De tager feil! Staterne undertrykkes eller regjeres af Helte, af store Mænd, men disse store Mænd selv ledes af deres Lidenskaber, deres Indfald, deres Forfængelighed, det vil sige af det Allerubetydeligste og Usleste, der er til i Verden. De veed ikke at et Vindue paa Slottet Trianon, som Ludvig den fjortende ikke kunde lide og Louveis tog sig af, er Skyld i den Krig som i dette Øieblik raser i Europa! Det er en Hofmands krænkende Forfængelighed, der har styrtet et Rige i Ulykke; maaskee det vil være et endnu ubetydeligere Tilfælde, det kommer til at takke for sin Redning. Og for ikke at gaae videre — jeg, St. John Bolingbroke, som til sit femogtyvende Aar blev anseet for en Modejunker, og Galning, en Krabat, som ikke duede til alvorlige Forretninger — ved De hvorledes jeg pludseligen blev Statsmand, hvorledes jeg kom ind i Parlamentet, det offentlige Liv, Ministeriet?

Abigael. Nei, Sir!

Bolingbroke. Tænk Dem, jeg blev Minister fordi jeg kunde dandse Sarabande, og jeg tabte Magtens Tøile fordi jeg engang var hæs.

Abigael. Er det muligt?

Bolingbroke (kaster Øiet hen mod Dronningens Værelse). Jeg skal fortælle Dem det en anden Gang, naar vi have Tid. Og nu — uden at lade mig kue, kjæmper jeg paa min Post, i de Overvundnes Rækker.

Abigael. Og hvad kan De gjøre?

Bolingbroke. Vente og haabe!

Abigael. En stor Revolution.

Bolingbroke. Nei — men et Tilfælde — et Lune af Skjæbnen — et Sandskorn, som kan vælte Triumphatorens Vogn.

Abigael. Men kan De ikke skaffe dette Sandskorn tilveie?

Bolingbroke. Nei — men hvis jeg seer det, kan jeg skubbe det hen under Hjulet. Talentet ligger ikke i at jage paa Skjæbnens Vildbane eller at opfinde Tildragelser, men i at benytte sig af dem. Jo ubetydeligere de synes at være, jo mere kan der, efter min Mening, gjøres af dem — at frembringe store Virkninger af smaa Aarsager, det er mit System — det slaaer jeg min Lid til, De skal see Beviser for det.

Abigael (seer Døren blive aabnet). Det er Masham, der kommer tilbage.

Bolingbroke. Nei, det er — hvad der er bedre — den triumpherende og stolte Hertuginde.

Femte Scene.

Abigael. Bolingbroke. Hertuginden.

Abigael (med dæmpet Stemme, seende tilvenstre mod den Dør, hvoraf Hertuginden siden træder ind). Hvad! det er Hertuginden af Marlborough.

Bolingbroke (ligeledes). Deres Cousine — — ikke andet.

Abigael. Jeg har allerede seet hende uden at kjende hende — i Boutiken. (sagte, seende ud). Ah, ja, den fornemme Dame, som nylig kjøbte et Par Sporer, besatte med Diamanter.

Hertuginden (der er kommen ind, læsende et Blad, ser i Veiret og faaer Øie paa Bolingbroke, som hun hilser). Sir Henry Bolingbroke.

Bolingbroke. Ja, Deres Naade, ham selv, som i dette Øieblik tænker paa Dem.

Hertuginden. De gjør mig ofte den Ære, og Deres bestandige Angreb —

Bolingbroke. Jeg har intet andet Middel til at bevare mig i Deres Erindring.

Hertuginden (viser ham Bladet, hun har i Haanden). Vær rolig, Sir! jeg lover Dem, jeg skal ikke glemme Deres Blad for i Dag.

Bolingbroke. De har gjort mig den Ære at læse —

Hertuginden. Hos Dronningen, som jeg nu kommer fra.

Bolingbroke (ikkolig). Ah, det er der —

Hertuginden. Ja, Sir! Den tjenstgjørende Gardeofficeer bragte: „Beretning fra Modens Regenter."

Bolingbroke. Blandt hvilke jeg ikke tæller mig for ingenting.

Hertuginden (med Ironie). Jeg veed det! Deres Regentskab er forbi for længesiden, men i Bladet og ved Siden af Deres laae et Brev fra Marquis de Torcy —

Bolingbroke. Skrevet til Dronningen.

Hertuginden. Det er derfor jeg har læst det.

Bolingbroke (med Uvillie). Deres Naade —

Hertuginden. Det er min Embedspligt! Som Hendes Majestæts Overhofmesterinde maae alle Breve gaae igjennem mine Hænder. Nu har jeg underrettet Dem derom, Sir! og dersom der skulde være noget Epigram imod mig, nogle Vittigheder, som De gjerne vilde have mig meddeelte — De behøver kun at sende dem skriftlig til Dronningen, det er det eneste Middel til at faae mig til at læse dem.

Bolingbroke. Jeg skal erindre det, Deres Naade. Men hendes Majestæt har dog i det mindste, og det var det jeg ønskede, erfaret Marquiens Forslag?

Hertuginden. Nei, De tager feil — jeg har læst dem — det var nok. — Ilden har fortæret dem.

Bolingbroke. Hvad, Deres Naade —

Hertuginden (neier for ham og vil gaae, men seer Abigael, som staaer i Baggrunden). Hvad er det for en vakker Pige, som trækker sig saa bly tilbage — hvad hedder De?

Abigael (nærmer sig og neier). Abigael.

Hertuginden (stolt). Ah, den smukke Boutikjomfru. Det er sandt — nu kjender jeg hende — Glutten er ikke ilde. — Det er den unge Person, Dronningen har talt med mig om.

Abigael (ivrig). Ah! Hendes Majestæt har været saa naadig at tale med Dem.

Hertuginden. Hun har overdraget til mig at antage Dem eller lade være — og da det beroer alene paa mig — jeg vil see til — jeg skal handle med Upartiskhed og Retfærdighed.

Bolingbroke (sagte). Vort Spil er tabt!

Hertuginden. De kan indsee, Mademoiselle! der maa være noget, som anbefaler Dem.

Bolingbroke (nærmer sig). Det er der.

Hertuginden (formudret). Ah, Sir Henry tager sig af den lille Pige.

Bolingbroke. Af den forekommende Modtagelse, De er saa naadig at vise hende, formodede jeg, at De havde gjættet det.

Hertuginden. Jeg vilde ogsaa med Glæde have antaget hende, men for at komme i Dronningens Tjeneste maa man høre til en udmærket Familie —

Bolingbroke. Det er netop derved hun glimrer.

Hertuginden. Det maa bevises — der gives saa Mange, som kalde sig Adel uden at være det.

Bolingbroke. Det er derfor Mis Abigael, som frygter for at tage feil, ikke tør tilstaae Dem, at hun hedder Abigael Churcill.

Hertuginden (sagte). Min Gud!

Bolingbroke. Vistnok langt ude i Familien — men, imidlertid — dog altid en Cousine til Hertuginden af Marlborough, til Hendes Majestæts Overhofmesterinde, som, formedelst sin strenge Upartiskhed, vakler og sporer sig selv, om hun ogsaa er af et Huus, der gjør hende værdig til at nærme sig Hendes Majestæt. De vil indsee, Deres Naade, at for mig, som er Forfatter — forslidt og ude af Moden — vilde en Beretning om dette Tilfælde være et Middel til igjen at komme i Raabet; De vil indsee, at Bladet „Sveideren" vilde have let ved i Morgen at more sine Læsere ved en Fortælling om den høibaarne Hertuginde, som fandt sin Cousine i en Boutik. Men, vær rolig, Deres Naade, Deres Venskab er altfor vigtigt for Deres unge Paarørende, til at jeg vil berøve hende det; og under den Betingelse, at hun i Dag kommer i Hendes Majestæts Tjeneste, forpligter jeg mig ved min Ære til aldrig at have hørt denne Anekdote, hvor ypperlig den end er. Jeg venter Deres Svar.

Hertuginden (stolt). Jeg lader Dem ikke vente det Jeg skal aflægge Dronningen min Beretning angaaende Mademoiselles Ansættelse, og enten hun er min Paarørende eller ei, det forandrer ikke min Beslutning; — om den skal jeg underrette Hendes Majestæt — kun hende. Hvad Dem angaaer, Sir! da maa det være Dem nok at vide, at jeg aldrig har opfyldt et Ønske, der blev fremført af Trudslen, et afmægtigt Vaaben, som

jeg for Resten foragter — og dersom jeg i Dag tager Tilflugt til den, er det fordi De tvinger mig dertil. Naar man er Journalist, Sir Henry Bolingbroke, og især naar man hører til Oppositionen, bør man, inden man befatter sig med at bringe Statens Sager i Orden, ordne sine egne. Det er det, De ikke har gjort. — De har en uhyre Gjæld — omtrent 120,000 Pund Sterling, som Deres utaalmodige og fortvivlede Creditorer have overdraget mig for Sjettedelen strax udbetalt — jeg har kjøbt det Hele — jeg, som er saa gjerrig, som seer saameget paa min Fordeel — denne Gang skal De dog ikke beskylde mig for at jeg har villet berige mig, (smilende) thi man siger, denne Gjæld skal være meget usikker — imidlertid, den medfører en Fordeel — man kan lade Debitor fængsle — det er en Fordeel, jeg ikke har kunnet gjøre gjældende med et Medlem af Underhuset; men i Morgen sluttes Parlamentet, og dersom den ypperlige Anecdote, De nylig talte om, kommer i Deres Blad i Morgen tidlig, kan et andet Blad i Morgen Aften fortælle, at den aandrige Skribent, Sir Henry St. John Bolingbroke, sidder for Øieblikket i Newgate og udarbeider en Afhandling om Kunsten at gjøre Gjæld. Men jeg frygter ikke, Sir! Deres Talent er altfor vigtigt for Deres Venner og Oppositionen, til at De kan ville berøve dem Deres Nærværelse, og hvor tungt endogsaa Taushed maa falde en saa glimrende Taler, De vil dog endnu bedre end jeg indsee, hvor nødvendigt det bliver for Dem at tie. (neier og gaaer).

Sjette Scene.

Abigael. Bolingbroke.

Abigael. Naa, hvad siger De til det?

Bolingbroke (munter). Saasandt jeg lever, hun spiller godt — fortræffeligt! — Batterie mod Batterie — det er efter Krigsbrug! Jeg har altid sagt, at Hertuginden var en Kone med Hoved og fremfor alt rask naar det gjælder om at handle. Hun truer ikke; hun slaaer til — Og denne Idee, at holde mig i Tøile ved at kjøbe min Gjæld — den er beundringsværdig — især hos hende. Hvad ikke mine bedste Venner vilde have gjort, det gjør hun — betaler for mig — o hvor hun maa hade mig — og det opflammer Kraften og Modet hos mig. — Naa, Abigael, Kjækhed!

Abigael. Nei, nei! — jeg lader alting fare. De mister Deres Frihed.

Bolingbroke (munter). Det ville vi faae at see! Ved alle mulige Midler — (seer paa et Uhr, som staaer paa en Pjedestal tilvenstre). Ah, min Gud! det er paa Tiden at jeg skal i Underhuset — jeg kan ikke blive borte. Jeg maa tale imod Hertugen af Marlborough, som forlanger flere Penge. Jeg skal vise Hertuginden, at jeg forstaaer mig paa Oeconomien — jeg voterer ham ikke en Hvid. Farvel, jeg stoler paa Masham, paa Dem og vort Forbund. (han gaaer ud af Døren tilhøire).

Syvende Scene.

Abigael (derpaa) Masham.

Abigael (som vil gaae). Jo, det er et herligt Forbund — det gaaer galt med alle de Forbundne — undtagen maaskee med Arthur.

Masham (kommer, bleg og forfærdet, løbende fra Baggrunden).

Abigael. Hvad er der paafærde?

Masham. Jeg er ulykkelig.

Abigael. Han ogsaa.

Masham. Jeg gik igjennem Lysthaven i et Tjenestepigerinde og kom ind i en afsides Allee — pludseligen staaer jeg foran ham.

Abigael. Foran hvem?

Masham. Min onde Aand, min Ulykke — Du veed nok — ham med Næsestyveren. Vi gjenkjendte hinanden strax, thi han loe da han saae mig — (rasende) han loe igjen!!! og i samme Øieblik, uden at sige et Ord, uden engang at spørge hvem han var — jeg rev Kaarden ud af Skeden — han traf sin — og — og — han leer ikke mere.

Abigael. Han er død?

Masham. Oh, nei — nei, — jeg troer det ikke — men jeg saae ham vakle. Jeg hørte Folk, som ilede til, og da jeg tænkte paa det jeg hørte forleden — de strenge Love mod Dueller —

Abigael. Dødsstraf!

Masham. Naar man vil gaae frem med Haardhed — det kommer an paa Personen —

Abigael. Det gjør Intet til Sagen; Du maa forlade London.

Masham. Det vil jeg gjøre i Morgen.

Abigael Du maa gjøre det endnu i Dag.

Masham. Men Du — Sir Henry Bolingbroke.

Abigael. Han skal fængsles for Gjæld og jeg bliver ikke ansat; men det er det samme — Du gaaer for alt — fly, fly!

Masham Ja, men inden jeg tager bort, vilde jeg dog først forsikre Dig om at jeg elsker Dig — kun Dig — for evig — jeg vilde see Dig — trykke Dig til mit Bryst —

Abigael (ivrig). O saa skynd Dig.

Masham (kaster sig i hendes Arme). Ah!

Abigael (slipper ham). Farvel! — Farvel! — og elsker Du mig virkelig, saa lad Dig ikke see mere! (De skilles ad og ile bort).

Anden Act.

Første Scene.

Dronningen. Thompson.

Dronningen. Du siger, Thompson! at det er Medlemmer af Underhuset?

Thompson. Ja, Deres Majestæt! De bede om Audience.

Dronningen (sagte). Atter Adresser og Taler — og det nu, da jeg er ene, da Hertuginden er i Windsor. (høit). Du har svaret at vigtige Forretninger — Depescher, som nylig ere komne.

Thompson. Ja, Deres Majestæt! det er det, jeg altid siger.

Dronningen. Og at jeg ikke kan modtage dem —

Thompson. Før Klokken to. De gave mig derpaa dette Papiir og tilsøiede, at de vilde komme Klokken to for at gjøre deres Opvartning og overbringe deres Adresse.

Dronningen. Saa er Hertuginden her — det vedkommer hende; det mindste hun kan gjøre er at spare mig den Ubehagelighed — jeg har nok alligevel (til Thompson). Ved Du ikke hvem de hæderværdige Herrer ere.

Thompson. Der var fire, men jeg kjendte kun de to, fordi jeg har seet dem her, da de vare Ministre, og lode andre gaae forgjæves.

Dronningen (ivrig). Og hvem vare de?

Thompson. Sir Robert Harley og Sir Henry Bolingbroke.

Dronningen. Oh! — og de ere gaaede?

Thompson. Ja, Deres Majestæt.

Dronningen. Det var ilde — det ærgrer mig at jeg ikke tog imod dem — især Sir Henry. Da han var i Ministeriet — alt gik bedre — Morgentimerne faldt mig ikke saa lange — jeg kjedede mig ikke saameget — og i Dag, da Hertuginden er borte, det traf sig saa ypperligt — det var som det skulde saa være — et lykkeligt Tilfælde — Jeg vilde have sladdret lidt med ham — det er da ogsaa dumt at vise ham bort.

Thompson. Hendes Naade Hertuginden havde strengt befalet mig det. — Jeg har een Gang for alle den Ordre: Naar Sir Henry Bolingbroke vil meldes —

Dronningen. Oh — det er Hertuginden — det er en anden Sag! Og Sir Henry sagde Intet?

Thompson. Det var ham som i Forgemakket skrev det, jeg bragte deres Majestæt.

Dronningen (tager hurtigt Papiret paa Bordet). Det er godt. — Gaa! (Thompson gaaer; hun læser). „Deres Majestæt! Mine Colleger og jeg bede om Audience hos Dem; de for at tale om Statssager, jeg for at nyde en Lykke, som længe har været mig negtet; den at see min allernaadigste Dronning." Stakkels Sir Henry! — „At Hertuginden kan ønske at fjerne sine politiske Fjender fra vor ophøiede Monarkinde, det begriber jeg; men hendes Mistænksomhed gaaer saa vidt, at hun endogsaa tilbageholder en stakkels Pige, hvis Ømhed og Ømhu sikkert vilde formilde den Kjedsommelighed, hvormed man overvælder Deres Majestæt. Man vil ikke tillade hende at indtræde i den Stilling, min Dronnings Naade vilde forunde hende, og anfører som Paaskud, at hun er uden Familie, men jeg tillader mig at underrette Deres Majestæt om, at Abigael Churcill er Cousine til Hertuginden af Marlborough," (standser). Er det muligt! (læser). „Efter denne Kjendsgjerning vil min Dronning kunne slutte sig til det Øvrige. Det er mit underdanigste Ønske, at Deres Majestæt vil behage at føre Dem dette Vink til Nytte og værdiges at anse som en Hemmelighed, hvad her er sagt Dem af Deres tro Tjener og Undersaat" — Ja, ja, det er Sandhed; Sir Henry er en af mine tro Tjenere — men jeg kan ikke modtage disse Mænd — og mindst ham. Da han før har været Minister, kan jeg ikke give ham Audience uden at vække Mistro og Fortørnelse hos mine nye Ministre! — Ah, naar skal jeg dog blive fri for at være Englands Beherskerinde, for at kunne være min egen Herre! Endogsaa naar jeg vil vælge mine Venner, skal jeg være nødt til at søge Raad og Tilladelse hos Kronens Raadgivere, hos Parlamentet, hos Majoriteten, kort sagt, hos hele Verden. — Det er ikke til at holde ud — det er et afskyeligt, uudstaaeligt Slaverie, og her vil jeg idetmindste ikke mere være afhængig af Nogen, jeg vil være frie i mit Huus. Ja, hvad der endogsaa kan skee, det er afgjort. — (ringer; Thompson kommer). Thompson, gaae paa Diebliket til City, til Juveleren Mr. Tomwood — spørg om Miss Abigael og sig til hende at hun strax skal indfinde sig paa Slottet. — Det er min Villie — jeg befaler det, jeg, Dronningen! gaa!

Thompson. Ja, Deres Majestæt! (gaaer).

Dronningen. Vi skulle dog faae at see om Nogen vover her at have en anden Villie end min, og især om Hertuginden, hvis Venskab og evige Raad længe have begyndt at falde mig kjedsommelige — Ah, der er hun (sætter sig og stikker Bolingbrokes Brev ned paa sit Bryst).

Anden Scene.

Dronningen. Hertuginden (fra Baggrunden).

Hertuginden (har seet denne Bevægelse og nærmer sig til Dronningen, som bliver siddende og vender hende Ryggen). Tør jeg spørge hvorledes Deres Majestæt befinder Dem?

Dronningen (kort). Slet — jeg har Hovedpine — jeg er ikke vel —

Hertuginden. Deres Majestæt har havt Ubehageligheder?

Dronningen (som før). Mange.

Hertuginden. Maatte min Fraværelse —

Dronningen (som før). Ja — ja vist — Jeg kan ikke indsee hvorfor De netop i Dag skulde tage til Windsor, — naar jeg er her overvældet af Forretninger, nødt til at høre Adresser og Begjæringer fra Parlamentet.

Hertuginden. De veed da hvad her foregaaer?

Dronningen. Nei — tal —

Hertuginden. Det er en meget alvorlig, — høist ærgerlig Sag.

Dronningen. O, min Gud!

Hertuginden. Som allerede vækker en vis Bevægelse i Byen — Jeg vilde ikke undres over om det kom til et Opløb —

Dronningen. Jh, det er afskyeligt — Man kan da ikke være sikker paa Roligheden? — Vi vilde i Dag have gjort en Lystseilads med Damerne paa Themsen.

Hertuginden. Deres Majestæt kan være rolig — vi skal vaage over Alt. Vi har strax ladet et Regiment Dragoner komme fra Windsor, for at det øieblikkelig ved mindste Tegn til Opløb kan rykke ind i London. Jeg har gjort Aftale med Regimentscheferne, som alle ere min Mand og Deres Majestæt hengivne.

Dronningen. Ah, derfor var De i Windsor?

Hertuginden. Ja, Deres Majestæt — De vil undskylde mig —

Dronningen. Jeg — Hertuginde —

Hertuginden (smilende). Ah, De modtog mig meget haardt — jeg saae at jeg var i Unaade.

Dronningen. Bliv ikke vred, Hertuginde, jeg befinder mig i Dag saa ilde —

Hertuginden. Jeg gjætter Aarsagen — Deres Majestæt har vist modtaget en ubehagelig Efterretning.

Dronningen. Nei, nei!

Hertuginden. Som De vil lade mig være uvidende om, fordi De frygter at den skal gaae mig nær eller forurolige mig. Jeg kjender Deres Majestæts gode Hjerte —

Dronningen. De tager feil.

Hertuginden. Jeg har seet det; thi da jeg kom, skjulte De hurtigt et Papiir — og denne Bevægelse — jeg har let ved deraf at slutte at det er noget som vedkommer mig — mig!

Dronningen. Nei, Hertuginde — jeg forsikrer Dem — Det var ene og alene angaaende en ung Pige — (tager Brevet frem). som bliver mig anbefalet i disse Linier — en ung Pige, som jeg vil have — som jeg ønsker at faae ansat hos mig.

Hertuginden (smilende). Virkelig! — intet heller da — og dersom Deres Majestæt vil tillade —

Dronningen (trykker Haanden sammen). Det behøves ikke — jeg har allerede talt med Dem derom — det er den lille Abigael.

Hertuginden (sagte). Min Gud! (høit). Og den som saa ivrigt anbefaler hende til Dem —

Dronningen. Gjør Intet til Sagen — jeg har lovet ikke at nævne ham — og ikke at vise hans Brev.

Hertuginden. Allerede deraf gjætter jeg — det er Sir Henry Bolingbroke.

Dronningen (forvirret). Jeg siger ikke at —

Hertuginden (heftig). Det er ham, Deres Majestæt; jeg er vis paa det —

Dronningen. Nu vel, ja — De har truffet det.

Hertuginden (med en Harme, som hun søger at dæmpe). Ah, jeg indseer, vore Fjender seire, siden vor Dronning overgiver os i deres Vold i det Øieblik, da vi kæmpe for hende. — Ja, Deres Majestæt, endnu i Dag er den Bill, som kalder Deres Broder, Prinds Edvard, til England og erklærer ham for Deres Arving til Thronen, indbragt for Parlamentet. Denne Bill, som allerede vækker Nationens Uvillie og Mængdens Knurren — det er os som understøtter den imod Sir Henry og Oppositionspartiet, det er os som derved udsætter os for at tabe vor Popularitet og siden vor Magt. See, det gjør vi for vor Dronning, og hun, langtfra at skjænke os sin Understøttelse, staaer paa samme Tid i hemmelig Brevveksling med vore erklærede Modstandere; — det er for deres Skyld hun forlader og forraader os —

Dronningen (sagte, utaalmodig). Atter en Scene fuld af Beklagelse og Skinsyge — der har jeg nok for i Dag — (høit). Ak nei, Hertuginde! — alt dette har kun hjemme i Deres Indbildning, som vanskaber og overdriver Alt. Dette Papiir vedkommer aldeles ikke Politiken; hvad det indeholder er af en saadan Natur —

Hertuginden. At Deres Majestæt frygter for at vise mig det —

Dronningen (utaalmodig). Af Opmærksomhed for Dem; (giver hende Papiret). thi det berører Kjendsgjerninger, som De ikke kan fragaae.

Hertuginden (gjennemløber Papiret). Er det ikke andet? Det Angreb er ikke meget farligt

Dronningen. Har De ikke sat Dem imod Abigaels Ansættelse?

Hertuginden. Og det vil jeg endnu anvende al den Gunst, Deres Majestæt bærer mig med, for at gjøre.

Dronningen. Altsaa er det ikke sandt, hvad man siger? hun er ikke Deres Cousine?

Hertuginden. Jo, Deres Majestæt — det er sandt, jeg tilstaaer det for hele Verden; det er netop derfor jeg aldeles ikke har villet have hende ansat hos Dem. Man har i lang Tid bebyrdet mig, Deres Majestæts Overhofmesterinde, for at give mine Venner, mine Paarørende, mine Kreaturer alle Embeder, for at have omgivet Deres Majestæt med min Familie eller Folk, som staae under min Indflydelse — at ansætte Abigael vil være at give Bagvaskelsen endnu større Paaskud til Angreb paa mig; og Deres Majestæt er altfor retfærdig og altfor høimodig til ikke at forstaae mine Følelser.

Dronningen (forvirret og næsten overvunden). Ja, — De har Ret — jeg indseer det —

men jeg ønskede dog gjerne, at den stakkels Abigael —

Hertuginden. O, Deres Majestæt kan berolige Dem med Hensyn til hendes Fremtid — langt fra Dem, langt fra London vil jeg skaffe hende en glimrende og hæderlig Stilling. Hun er min Cousine, af min Familie.

Dronningen. Som De vil da.

Hertuginden. Og desuden — den Deeltagelse, Deres Majestæt er saa naadig at skjænke hende — Jeg er saa lykkelig naar jeg kan forekomme eller gjætte Deres Majestæts Hensigter. Det er som det unge Menneske — den Fændrik i Garden, som Deres Majestæt forleden syntes at ville anbefale til min Opmærksomhed.

Dronningen. Jeg? — hvem?

Hertuginden. Den unge Masham, som De talte saa godt om.

Dronningen (lidt mulig). Ja, det er sandt — den unge Fændrik, som hver Morgen læser Modebladet for mig.

Hertuginden. Jeg har fundet en Udvei til at faae ham ansat som Officeer i Garden. Der var en ypperlig Leilighed, som Ingen tænkte paa, ikke engang Marschallen, der har underskrevet Ansættelsen næsten uden at vide det — i Dag vil den nye Capitain komme for at takke Deres Majestæt.

Dronningen (glad). Lad ham komme.

Hertuginden. Jeg har sat ham paa Audiencelisten.

Dronningen. Det er godt; jeg vil modtage ham. Men dersom nu Oppositionsbladene skrige paa Uretfærdighed, paa Vilkaarlighed og Favoritvæsen —

Hertuginden. Det gaaer paa Marschallen — det vedkommer ham — det er ikke mere Noget der angaaer Deres Majestæts Hof.

Dronningen (sætter sig ved Bordet tilvenstre). Det har De Ret i!

Hertuginden. De seer altsaa at hvor det er mig muligt, der er jeg den Første til at understøtte Dem.

Dronningen (vender sig mod hende). De er saa god!

Hertuginden (staaende ved Lænestolen). Min Gud, nei, tvertimod — jeg føler det meget godt — men jeg elsker Deres Majestæt saa høit, jeg er Dem saa hengiven.

Dronningen (sagte). I Grunden — hun har Ret!

Hertuginden. Og de kronede Hoveder have saa faae sande Venner — Venner, som ikke frygte for at forstørre dem — for at støde og modsige dem. Hvad skal jeg gjøre? jeg kan ikke smigre — ikke bedrage — jeg kan kun elske.

Dronningen. Ja, De har Ret, Hertuginde, det er saa sødt at finde en Veninde —

Hertuginden. Ikke sandt? — hvad gjør Standen til Sagen? Hjertet er alt. (Dronningen rækker hende Haanden, som hun kysser). Deres Majestæt lover mig jo, at der ikke mere skal tales om denne Sag? den har været Skyld i at jeg et Øieblik troede at have mistet Deres Naade — den har gjort mig saa ulykkelig —

Dronningen. Og mig med!

Hertuginden. Erindringen derom er saa smertelig. Lad den da for evig være glemt.

Dronningen. Det lover jeg.

Hertuginden. Altsaa, det er afgjort — De vil ikke mere see den lille Abigael?

Tredie Scene.

De Forrige. Thompson. Abigael.

Thompson. Miss Abigael Churcill! (gaaer).

Hertuginden (sagte, fjerner sig fra Dronningen). Min Gud!

Dronningen (forvirret). I samme Øieblik som vi tale om hende — et besynderligt Tilfælde.

Abigael. Deres Majestæt har befalet mig at fremstille mig for Dem.

Dronningen. Det vil sige — befalet — jeg har sagt at jeg ønskede — jeg har sagt: lad os see denne unge Pige —

Hertuginden. Meget rigtigt — Deres Majestæt maa dog see hende, for at underrette hende om, at hendes Bøn ikke kan blive opfyldt.

Abigael. Min Bøn — jeg havde aldrig vovet — det er hendes Majestæt selv — hun har naadigst behaget at foreslaae mig —

Dronningen. Det er sandt — men vigtige Aarsager — politiske Hensyn —

Abigael (smilende). I Anledning af mig?

Dronningen. Tvinge mig til, hvor ondt det gjør mig, at opgive en Idee, som jeg vilde have følt mig lykkelig — ved at udføre. Det er ikke mere mig, det er Hertuginden, Deres Cousine — som nu vil sørge for Deres Fremtid. Hun har lovet mig at De skal — langt fra London — finde en hæderlig Stilling — (med Værdighed idet hun gaaer hen til Hertuginden i Midten af Skuepladsen). — og jeg stoler derpaa.

Abigael (sagte). Min Gud!

Hertuginden. Jeg skal sørge for det — endnu i Dag. — (til Abigael). Vent mig her, jeg vil tale med Dem naar jeg gaaer fra Dronningen — som det er min Pligt at adlyde i alt.

Dronningen (sagte til Abigael). Tak hende dog. (Abigael staaer ubevægelig; men medens Hertuginden gaaer hen til Døren paa venstre Side, kysser hun Dronningens Haand med Varme).

Abigael (sagte). Arme Dronning! (Dronningen gaaer, ledsaget af Hertuginden, ind i Værelset tilvenstre).

Fjerde Scene.

Abigael (ene, seende efter Dronningen).

O, hvor jeg beklager hende! — Sir Henry havde Ret — han kjendte dem til Grunden — det er ikke hende der er Dronning — det er den anden — og jeg skulde lade mig be-

skytte, det vil sige, tyranniſere af hende! — Heller døe! — Jeg afslaaer hendes Tilbud. Og dog — nu trænge vi mere end nogensinde til Venner og Beskyttere; thi siden igaar — siden Arthur tog bort, har jeg ikke seet Sir Henry. Jeg veed ikke hvorledes det vil gaae ham — jeg er alene overladt til min Angst. — (forfærdet). Det er her, i Dronningens Slot — i St. James-Park at han har duelleret — og sikkert med en stor Herre. — Der er ingen Naade at vente — og dersom han ikke har naaet Fastlandet — hans Liv er fortabt! — O, min Gud! jeg bryder mig ikke mere om at opnaae Noget — jeg havde Uret i at beklage mig — Forstødelse, — Ulykke — alt vil jeg underkaste mig uden at sukke. Kan han blot frelses, kan han blot undgaae Døden — jeg vil gjerne opgive Haabet om Lykke — Haabet om at tilhøre ham.

Femte Scene.

Bolingbroke. Abigael.

Bolingbroke (som er traadt ind under forrige Scenes Slutning). For Pokker! hvorfor det? — jeg opgiver ikke Haabet om Noget —

Abigael. Ah, Sir Henry, De her — kom o kom! Ulykken overvælder mig.

Bolingbroke (mumler). Saa er det altid, mine Venner finde mig ved deres Side. Naa, Miss Abigael, hvad er det?

Abigael. Ak, den Lykke, som De spaaede os.

Bolingbroke. Den har holdt Ord — den har indfundet sig punktlig!

Abigael (forbauset). Hvorledes?

Bolingbroke. Har jeg ikke talt med Dem om Lord Richard Bolingbroke, min Fætter?

Abigael. Nei, ikke et Ord.

Bolingbroke. Den meest ubarmhjertige af alle mine Creditorer, endskjøndt han hørte til Oppositionen saavelsom jeg. Det er ham som havde solgt min Gjæld til Hertuginden af Marlborough. For Resten en aldeles ubetydelig Person, et reent Nul.

Abigael. Jeg troede ikke at han var af Deres Familie.

Bolingbroke. Han var vor Families Hoved. Alle vore Godser — hele Bolingbrokernes uhyre Formue var i hans Hænder.

Abigael. Nu vel, og denne Fætter?

Bolingbroke. Betragt mig engang — seer jeg ikke ud som en Arving?

Abigael. De, Sir Henry?

Bolingbroke. Ja, jeg — fra nu af Lord Henry St. John Viscount af Bolingbroke, eneste og sidste Skud af denne berømte Slægt og Herre over en ypperlig Arvelod, som paalægger mig at kræve Retfærdighed af Dronningen.

Abigael. Hvad mener De?

Bolingbroke (peger paa Døren i Baggrunden som bliver lukket op). Understøttet af mine hæderværdige Colleger, som komme der — de anseteste Medlemmer af Oppositionen.

Abigael. Og for hvad vil De kræve Retfærdighed?

Bolingbroke. Foruden denne Arv efterlader min Fætter Forhaabninger — om en Folkebevægelse, som hans Død maaskee vil foranledige; det er den første Tjeneste, han har gjort vort Parti — saameget er vist, han vilde aldrig have gjort saa stor Opsigt ved at leve. Stille — der er Dronningen.

Sjette Scene.

Abigael (paa Tilskuernes venstre Side) flere Hofdamer og Cavalerer (som stille sig ved Siden af hende). Sir Robert Harley og Medlemmer af Oppositionen (som samle sig omkring) Bolingbroke. Dronningen, Hertuginden af Marlborough og nogle Kvindelige (komme fra Værelserne tilvenstre og stille sig i Midten af Skuepladsen).

Bolingbroke (der søger sine Ord og tilkvinger sig Hestighed). Deres Majestæt! det er en oprigtig Ven af Fædrelandet, og endnu mere, en sørgmodsiet Fremde, som, i Englands Navn, kommer i Taarer, for at fordre Retfærdighed og Hævn. Vore Friheders Forsvarer, Lord Richard, Viscount af Bolingbroke, min ædle Fætter er igaar — i Deres Slot — i St. James-Park —

Abigael (sagte). O, Gud!

Bolingbroke. Bleven dræbt i en Duel, dersom man saaledes kan benævne en Kamp uden Vidner, og hans Modstander har fundet Beskyttere, der have sikret ham hans Flugt og unddraget ham Lovens Forfølgelse —

Hertuginden. Tillad —

Bolingbroke. Og hvorfor skulde man ikke antage at de som have givet ham Leilighed til at undslippe, ere de, der have vaabnet hans Arm? hvorfor skulde man ikke antage at Ministeriet — (til Hertuginden og Cavalererne, som vise deres Utaalmodighed og trække paa Skuldrene). Ja, Deres Naade, jeg beskylder det, og det opbragte Folks Skrig taler endnu høiere end jeg — jeg beskylder Ministrene — jeg beskylder deres Partigængere — deres Venner — jeg nævner ingen, men jeg beskylder Alverden — for, ved Forræderie, at have villet befrie sig fra en saa frygtelig Modstander som Lord Richard Bolingbroke, og jeg erklærer for Hendes Majestæt, at dersom der i Dag udbryder alvorlige Uroligheder i Hovedstaden, da er det ikke os, hendes troe Undersaatter, hun maa vredes paa — men dem, som omgive hende, og som den politiske Mening i lang Tid har fordret afskedigede.

Hertuginden (rolig). Er De færdig?

Bolingbroke. Ja, Deres Naade.

Hertuginden. Altsaa — hør nu Sandheden, som den er bragt for Lyset ved de retslige Undersøgelser, jeg i Morges har modtaget.

Abigael (sagte). Jeg dør af Skræk!

Hertuginden. Det er ulykkeligvis kun altfor sandt, at Lord Richard Bolingbroke igaar, i en af Alleerne i Lystskoven, har duelleret —

Bolingbroke. Med hvem?

Hertuginden. Med en Mand af Stand, hvis Navn og Stilling den Faldne ikke engang selv vidste —

Bolingbroke. Jeg beder Deres Majestæt, er det rimeligt?

Hertuginden. Rimeligt eller ei, det er nu saa — det var Lord Bolingbrokes sidste Ord, der hørtes af de faa Personer, som ilede til — Folk, der høre til Slottet — som De kan faae at see og afhøre.

Bolingbroke. Jeg tvivler ikke om deres Svar — at de have den Ære at høre til Slottet, er mig en sikker Borgen for det. Imidlertid — dersom den sande Skyldige, som Hertuginden paastaaer, er undflyet uden at man har bemærket ham, hvad der forudsætter et nøie Bekjendtskab med Slottets Værelser og Omgivelser, hvorledes gaaer det da til, at man ikke har taget nogen Forholdsregel for at opdage ham?

Abigael (sagte). Det er ude med os!

Bolingbroke. Hvorledes gaaer det til, at vi see os nødte til at vække den ellers saa virksomme Iver hos Hendes Naade Overhofmesterinden, der, ifølge sit Embede, udelukkende fører Opsigt med Dronningens Huus og er beklædt med Myndighed til at handle — hvorfor er der ikke allerede givet de strengeste Befalinger?

Hertuginden. Det er der!

Abigael (sagte). Min Gud!

Hertuginden. Hendes Majestæt har i denne Ordre foreskrevet de alvorligste Forholdsregler.

Dronningen. Og vi overdrage deres Fuldbyrdelse til Hertuginden (giver Ordren til Bolingbroke) og Dem, Sir Henry — jeg vil sige Mylord Bolingbroke, hvem denne Titel og de Blodets Baand, der forenede Dem med den Afdøde, paalægger, mere end nogen Anden, at forfølge og straffe den Skyldige.

Hertuginden. Jeg haaber, at man ikke længere skal sige, at vi beskytte ham og ville unddrage ham Deres Hævn.

Dronningen. Mylord og De, hæderværdige Medlemmer af Underhuset, ere De tilfredse?

Bolingbroke. Altid, naar vi nyde den Lykke at see Deres Majestæt og kan forebringe Dem vore Andragender. (Dronningen hilser Bolingbroke og hans Colleger med Haanden, de bukke dybt, og hun begiver sig, ledsaget af Hertuginden og sine Damer, til sine Værelser paa venstre Side; de andre Tilstedeværende gaae ud i Baggrunden).

Syvende Scene.

Abigael (følger et Øieblik efter Medlemmerne af Oppositionen hen mod Baggrunden, derpaa gaaer hun tilbage i Forgrunden, tilvenstre). Bolingbroke.

Bolingbroke. Fortræffeligt — men dersom de troe at det dermed er gjort — de tage meget feil — jeg har, Himlen være lovet, denne Befaling — og før vil jeg arrestere hele England, (vender sig til Abigael, som, da hun neppe kan holde sig opreist, støtter sig til en Lænestol, der staaer paa høire Side). Jh, min Gud! — hvad feiler Dem?

Abigael. Hvad der feiler mig? — De har styrtet os i Ulykke.

Bolingbroke. Hvorledes?

Abigael. Den Strafskyldige, over hvem De har nedkaldt Folkets og Hoffets Hævn — den, som det er blevet Dem paalagt at forfølge — at fængsle — at lade fordømme —

Bolingbroke. Nu vel?

Abigael. Nu vel — det er Arthur.

Bolingbroke. Hvad — denne Duel — denne Kamp —

Abigael. Var imellem ham og Lord Bolingbroke, Deres Fætter, som han ikke kjendte — men som flere Gange havde fornærmet ham.

Bolingbroke (udstøder et Skrig). Jeg har det — Manden med Næsestyveren — ja, min Bedste, en virkelig Næsestyver — det er den som har været Skyld i alt — i en Duel — et Folkeopløb — den fortræffelige Tale, jeg nylig holdt — og, hvad der er mere, i at Dronningen har givet en Befaling.

Abigael. Som paalægger Dem at arrestere ham?

Bolingbroke. Arrestere ham! — Aa Snak! Ham, som jeg kan takke for Alt, en Rang, en Titel og Millioner! — arrestere ham? nei, nei! saa utaknemlig, saa fuldkommen Hofmand er jeg dog ikke, (tager Ordren frem og vil rive den itu). Paa min Ære, før vil jeg — (standser). For en Ulykke — og et heelt Parti, som stoler paa mig — Oppositionen, som jeg har bragt i Gevær imod denne usalige Duel — og desuden, lige for deres Øine — det er min Paarørende — min Fætter —

Abigael. Min Gud! hvad gribe vi til?

Bolingbroke (munter). For Pokker — jeg griber til ingenting — uden Støi, Artikler i Bladene og Taler, indtil vi have faaet Vished om at han er i Sikkerhed og har forladt England — Saa kommer jeg frem og lader ham forfølge i hele Kongeriget med en Iver, som skal sikkre mine Følelser og min Forpligtelse som Fætter imod enhver Bebreidelse.

Abigael. O, hvor De er god — hvor De har et fortræffeligt Hjerte. Det er prægtigt, det er ypperligt! — og da han tog herfra igaar, maa han nu være langt borte — (udstøder et Skrig da hun seer Masham). Ah!

Ottende Scene.

Abigael. Masham. Bolingbroke.

Bolingbroke (seer ham). Det er ude med os! — Ulykkelige Menneske! hvad fører Dem herhid? — hvorfor kommer De tilbage?

Masham (rolig). Jeg er slet ikke taget herfra.

Abigael. Men igaar tog Du dog Afsked med mig.

Masham. Jeg havde ikke endnu forladt London, da jeg hørte Een komme galopperende efter mig — det var en Officeer, som forfulgte mig, og, da han havde en bedre Hest, hurtigt indhentede mig. I det første Øieblik faldt det mig ind, at sætte mig til Modværge — men, jeg havde allerede saaret et Menneske — og dræbe en Anden, som ikke havde fornærmet mig — nei! Jeg standsede og sagde: (lægger Haanden paa Kaarden). „Sir! jeg adlyder Deres Ordre." — „Her er min Ordre," sagde han, og gav mig en lille Pakke, som jeg skjælvende aabnede.

Abigael. Nu vel?

Masham. Nu vel — det er til at blive forrykt over — det var en Udnævnelse som Capitain i Garden.

Bolingbroke. Er det muligt?

Abigael. En saadan Belønning!

Masham. Efter hvad jeg havde gjort! — „Jeg red til Deres Bopæl," siger Officeren, „og saae, at de red ud; jeg maatte indhente Dem, da De imorgen skal aflægge Dronningen Deres Taksigelse, og Garden i Dag gjør et lille Gilde for Dem. Jeg skal have den Ære at føre Dem til det — hav den Godhed at ride tilbage med mig." Hvad var der at svare? Jeg kunde ikke tage Flugten — det var at vække Mistanke — at forraade mig — at tilstaae min Brøde —

Abigael. Og Du fulgte med ham?

Masham. Til Gildet, som varede langt ud paa Natten.

Abigael. Ulykkelige!

Masham. Og hvorfor det?

Bolingbroke. Det have vi ikke Tid til at forklare Dem. Lad det være Dem nok, at jeg siger Dem: den, som havde drillet og fornærmet Dem, var min Fætter, Richard Bolingbroke.

Masham. Hvad siger De?

Bolingbroke. At Deres første Kaardestik har indbragt mig 60,000 Pund Sterling aarlig; jeg vil ønske, at det andet bliver Dem ligesaa indbringende. Men, — for Øieblikket — det er mig som har faaet Ordre at arrestere Dem.

Masham (tilbyder ham sin Kaarde). Jeg adlyder Deres Ordre.

Bolingbroke. Ah, nei, — jeg har ikke noget Officeerpatent til Dem — intet Officeergilde at indbyde Dem til —

Abigael. Det er en Lykke, thi han fulgte strax med Dem.

Bolingbroke. Alt hvad jeg forlanger af Dem er, at De ikke forraader Dem selv — Hvad mig angaaer, vil jeg ikke gjøre mig stor Ulegilighed for at søge om Dem, og finder jeg Dem, er det Deres Skyld, men ikke min.

Abigael. Hidtil har man, Gud være lovet, ikke havt nogen Mistanke eller opdaget noget Spor.

Bolingbroke. See til at De ikke selv fører Deres Forfølgere paa det; hold Dem rolig, bliv hjemme, lad Dem ikke see.

Masham. I Formiddag maa jeg fremstille mig for Dronningen.

Bolingbroke. Desto værre!

Masham. Endnu mere — her er et Brev, hvori det bliver mig paalagt at gjøre netop det Modsatte af hvad De raader mig til.

Abigael. Et Brev? fra hvem?

Masham. Fra min ubekjendte Beskytter, ham, som jeg uden Tvivl har at takke for min Forfremmelse. Det er nylig blevet mig sendt tillige med denne Æske —

Thompson (fra Dronningens Gemak). Sir Arthur Masham, Capitain i Garden.

Masham. Dronningen venter mig — (giver Abigael Brevet og Bolingbroke Æsken). Der — see — (gaaer ind til Dronningen).

Niende Scene.

Abigael. Bolingbroke.

Abigael. Men hvad skal det betyde?

Bolingbroke. Læs!

Abigael (læser Brevet). „De er Officeer, jeg har holdt mit Løfte — hold Deres ved at vedblive at adlyde mig. Viis Dem hver Morgen i Capellet og hver Aften i Dronningens Spilleselskab. Det Øieblik, da jeg vil give mig tilkjende for Dem, vil snart komme. Indtil da — vær taus og gjør ikke hvad jeg har forbudet Dem, ellers — vee Dem" — Hvad jeg har forbudet Dem —? Jeg beder Dem, hvad er det?

Bolingbroke. At gifte sig.

Abigael. Er det derved han skal kjøbe denne Beskyttelse? Det er jo afskyeligt!

Bolingbroke. Og maaskee mere afskyeligt end De tror.

Abigael. Hvorfor det?

Bolingbroke (smilende). Fordi denne hemmelighedsfulde Beskytter er —

Abigael. En Ven af hans Fader — en fornem Mand.

Bolingbroke (som før). Jeg holder snarere paa en fornem Dame.

Abigael. Ah, hvor vil De hen! — Han! Arthur! et saa velopdragent Menneske — og hvad der er mere, saa oprigtig?

Bolingbroke. Det er ikke hans Skyld om en Dame hemmeligt og imod hans Villie tager sig af ham

Abigael. Ah — Det er ikke muligt. Men maaskee Efterskriften kan sige os —

Bolingbroke (munter). Ah, der er en Efterskrift?

Abigael (læser i stærk Bevægelse). „Jeg sender herved Sir Arthur Masham hans Capitains-Sporer."

Bolingbroke (aabner Æsken, som han har i Haanden). Et Par Sporer besatte med Diamanter, saa smagfuldt og rigt — ja, det er rigtigt.

Abigael (betragter dem). O Gud! — jeg veed hvem de ere fra. Disse Diamanter, jeg kjender dem. De ere kjøbte i Mr. Tomwoods Boutik, jeg har følgt dem i forrige Uge —

Bolingbroke. Til hvem — tal!

Abigael. O, — jeg kan ikke — jeg tør ikke — Til en meget fornem Dame, og jeg er ulykkelig, dersom hun elsker Arthur.

Bolingbroke. Hvad siger det, naar han ikke elsker hende, naar han maaskee ikke engang veed det?

Abigael. Han skal faae det at vide — jeg vil sige ham det.

Bolingbroke (tager hendes Haand). Nei — vil De lyde mit Raad — sig ham det aldrig.

Abigael. Hvorfor ikke?

Bolingbroke. Kjære Barn! De kjender ikke Mandfolkene! Det beskedneste, det mindst flygtige er saa forfængeligt! Det er saa smigrende at vide sig elsket af en Dame af høi Stand — og dersom det er sandt, at denne er saa frygtelig —

Abigael. Frygteligere end jeg kan beskrive Dem.

Bolingbroke. Men hvem er det da?

Abigael (viser ham Hertuginden, som kommer fra Dronningens Værelser). Der er hun.

Bolingbroke (leende idet han tager Brevet fra hende). Hertuginden! (skyndende paa Abigael). Lad os være alene — gaae, gaae!

Abigael. Hun sagde, hun vilde tale med mig.

Bolingbroke (fører hende ud af Døren tilhøire). Ja, ja — og det er mig hun kommer til at tale med. (sagte). O Lykke! Du skyldte mig denne Opreisning.

Tiende Scene.

Bolingbroke. Hertuginden.

Hertuginden (træder taknefuld ind, Bolingbroke nærmer sig og hilser ærbødigt). Ah, det er Dem, Mylord? — jeg ventede at finde den unge Pige.

Bolingbroke. Tør jeg bede Dem skjænke mig et Øieblik?

Hertuginden. Tal! — Skulde De have fundet noget Spoer, nogen Oplysning angaaende Forbryderen, som det er os paalagt at opsøge?

Bolingbroke. Endnu ikke! — og De, Deres Naade?

Hertuginden. Heller ikke!

Bolingbroke (sagte). Desto bedre!

Hertuginden. Altsaa — hvad vil De?

Bolingbroke. Først betale min hele Gjæld til Deres Naade! Erkjendtlighed gjør mig det til en Pligt! — Det allerførste jeg havde min Opmærksomhed henvendt paa da jeg ved et Tilfælde blev rig, var at sende Deres Banquier 120,000 Pund Sterling for at betale de 20,000 Pund, som De havde den Tilliid til min Ederhæftighed at ansee min Gjæld for at være værd.

Hertuginden. Mylord.

Bolingbroke. Det var overmaade meget — jeg havde ikke givet saameget for den, af gode Grunde! Tilfældigviis og imod Deres Villie, hænder det sig nu at De paa 20,000 Pund vinder 100,000 Pund i et Par Dage — o, det henrykker mig — De seer, at den Handel dog ikke, som De gjorde mig den Ære at sige, var saa særdeles uheldig —

Hertuginden (smilende). Jeg synes dog — for Dem!

Bolingbroke. Nei, Deres Naade, jeg beder om Forladelse! De har lært mig at naar han vil naae sit Maal, saa er den første Egenskab hos en Statsmand at han har sine Pengesager i Orden, det er det der fører til Lykken, der giver Frihed og beklæder med Magten, thi, har man Penge, behøver man ikke at sælge sig, men kan ofte kjøbe andre, og seer De —

„Den Lærdom veier vel et hundred tusind Pund!"

Jeg fortryder ikke at den har kostet mig saa meget, thi jeg skal ganske vist føre mig den til Nytte.

Hertuginden. Jeg forstaaer Dem — da De ikke mere behøver at frygte for at miste Deres Frihed, vil De føre Krigen imod mig med større Heftighed.

Bolingbroke. Tvertimod — jeg tilbyder Dem Fred.

Hertuginden. Fred imellem os — den vil være vanskelig at faae bragt istand.

Bolingbroke. Nu vel! en Vaabenstilstand — en Vaabenstilstand paa fire og tyve Timer.

Hertuginden. Til hvad Nytte? De kan, naar De vil, begynde det Angreb, hvormed De har truet mig; jeg har selv underrettet Dronningen og hele Hoffet om at Abigael er min Paarørende; mine Velgjerninger ere komne Deres Bagvaskelser i Forkjøbet, og jeg kom for at underrette hende om, at hun for Fremtiden skal opholde sig paa et kongeligt Slot, tredive Mile fra London; det er en Naade, som Rigets høieste Familier ville ansee som en Lykke.

Bolingbroke. Det er meget ædelmodigt; men jeg tvivler om at hun tager derimod.

Hertuginden. Af hvad Aarsag, om jeg tør spørge?

Bolingbroke. Hun har sat sig i Hovedet at hun vil blive i London.

Hertuginden (vredt). Maaskee for Deres Skyld?

Bolingbroke (letsindig). Det kunde være.

Hertuginden (oprømt). Jh — men — jeg begynder at troe det? — Den Iver hvormed De tager Dem af hende — den Heftighed og Varme, hvormed De griber til Vaaben for hende. (smilende). Virkelig, Mylord, — saa De er forelsket i Glutten?

Bolingbroke. Om jeg var det?

Hertuginden (som før). Jeg vilde ønske det.

Bolingbroke. Og hvorfor?

Hertuginden (som før). En Statsmand, som er forelsket, han er fortabt — han er ikke mere farlig.

Bolingbroke. Det indseer jeg dog ikke! — Jeg kjender Personer af megen politisk Anseelse, som paa engang leve for Kjærlighed og Forretninger — som opgive de alvorlige Bestjeftigelser for at hengive sig til ømme Følelser og undertiden tage deres Tilflugt til diplomatiske Ränker for at anlægge piquante og hemmelighedsfulde Intriguer. Iblandt andre kjender jeg en Dame af megen Anseelse, som De ogsaa kjender, der, indtaget af en paa Landet født Adelsmands Ungdom og Naivitet, har fundet det originalt og moersomt — jeg antager ikke nogen anden Hensigt — at gjøre sig til hans usynlige Beskytterinde — hans jordiske Forsyn, og som, uden nogensinde at nævne sig eller vise sig for hans Øine, sørger for hans Forfremmelse og Fremtids Lykke. (Hertuginden gjør en Bevægelse). Det er interessant, Deres Naade, ikke sandt? — Dog — det er endnu intet. — Nylig har hun, ved sin Mand, som er en udmærket General, ladet sin Yndling udnævne til Capitain i Garden og endnu i Dag har hun paa en hemmelighedsfuld Maade underrettet ham om denne Forfremmelse og sendt ham hans Sporer — der ere besatte med Diamanter og, efter hvad man fortæller, skal være meget kostbare.

Hertuginden (forvirret). Det er neppe mueligt — og dersom De ikke er aldeles vis derpaa —

Bolingbroke. Der ere de — tilligemed Brevet som fulgte med! (med dæmpet Stemme). De kan indsee, at vi To, — thi kun vi To ere i Besiddelse af Hemmeligheden — vi To kunne beskæmme denne fornemme Dame! Angaaende Poster, som saaledes gives bort, kan der reises Klage af Underhuset og Oppositionen. De vil sige, det skal bevises — men, denne kostbare Foræring, som hun selv har kjøbt; dette Brev, som endskjøndt Haanden er forandret, let kan røbe dets Forfatterinde, alt dette kan give Anledning til en afskyelig offentlig Omtale, som denne Dame maaskee meget godt kan spotte, men hun har en Mand — den General, jeg talte om — han er heftig, opfarende og kunde let blive rasende over en saadan Skandale — thi en stor Mand, en Helt som han, troer at Laurbærkrandsen beskytter imod —

Hertuginden (i Vrede). Mylord!

Bolingbroke (forandrer Tonen). Deres Naade! lad os tale uden Billeder. De kan begribe at disse Beviser ikke kan blive i mine Hænder og at det er min Hensigt at tilbagegive dem til den, som de tilhøre.

Hertuginden. Ah, dersom det var sandt!

Bolingbroke. Imellem os — ingen Løfter, ingen Forsikkringer — Handlinger! De ansætter i Dag Abigael i Hendes Majestæts Hofstat — og jeg giver Dem disse Sager.

Hertuginden. Strax?

Bolingbroke. Nei — først naar hun er indtraadt i Tjenesten — og det kommer an paa Dem om det vil skee i Morgen — endnu i Aften.

Hertuginden. Ah! saa De stoler ikke paa mig eller mit Ord?

Bolingbroke. Gjør jeg Uret deri?

Hertuginden. Hadet forblænder Dem.

Bolingbroke (artig). Nei — thi jeg finder Dem indtagende — og dersom Skjæbnen, istedetfor at gjøre os til to krigførende Magter, havde forenet os, vi havde kunnet regjere Verden.

Hertuginden. Troer De det?

Bolingbroke. Det er afgjort! — Naar jeg er overladt til min egen Tilbøielighed, er jeg altid Oprigtigheden selv.

Hertuginden. Nu vel, giv mig et Beviis derpaa — kun et, og jeg vil tilstaae, De siger Sandhed.

Bolingbroke. Og det er?

Hertuginden. Hvorledes har De opdaget denne Hemmelighed?

Bolingbroke. Det kan jeg ikke sige Dem uden at skade en Tredie.

Hertuginden. Som jeg gjætter hvem er. Nu er De rig og som De sagde nylig — De har med Deres Guld — tilstaae det, kjøbt den af den gamle Williams, min Fortrolige?

Bolingbroke (smilende). Det kunde være.

Hertuginden. Den eneste af mine Tjenere, jeg havde Tillid til.

Bolingbroke. Men De siger ikke Noget til ham.

Hertuginden. Ikke til et Menneske!

Bolingbroke. I Aften bliver Abigael ansat?

Hertuginden. I Aften bliver dette Brev —

Bolingbroke. Det lover jeg — ærlig og oprigtig Vaabenstilstand for i Dag.

Hertuginden. Det er afgjort! (rækker Haanden til Bolingbroke, som kysser den; sagte). Men i Morgen Krig! (hun gaaer ind i Dronningens Værelser, Bolingbroke ud paa høire Side).

Tredie Act.

Første Scene.

Abigael (som har en Bog i Haanden). **Dronningen** (med et Broderie, komme ind fra venstre Side.) **Abigael** (bliver staaende ved Siden af Dronningen, som sætter sig paa høire Side ved Gueridonen).

Abigael. Jeg kan ikke komme til mig selv igjen af Glæde over min Lykke, og endskjøndt jeg i to Dage ikke har været fra Deres Majestæts Side, kan jeg ikke endnu troe, at det er mig, den stakkels Abigael, tilladt at hellige Dem mit hele Liv.

Dronningen. Ah, det er heller ikke kommet saa vidt uden Møie. Du troede vist at alt var forbi, da jeg modtog Dig saa koldt. Men seer Du, min gode Pige — man kjender mig ikke. Jeg lader som jeg giver efter — jeg giver ogsaa efter i nogen Tid, men jeg opgiver ikke min Hensigt, og saasnart der kommer en Leilighed til at jeg kan vise Bestemthed — det var hvad der just indtraf.

Abigael. De har talt til Hertuginden som Dronning.

Dronningen (naiv). Nei, jeg har slet ikke talt til hende; men hun har nok mærket af min Kulde at jeg ikke var i godt Lune — og nogle Timer efter kom hun, ganske forvirret, selv til mig, og sagde, at efter nøiere Overveielse og hvormeget der end kunde være at sige imod Din Ansættelse, vilde hun dog opoffre sine Betænkeligheder for min Villie — og — alene for at straffe hende — jeg lod hende i nogle Øieblikke være uvis om hvad jeg vilde gjøre — men derpaa erklærede jeg bestemt, hun skal ansættes.

Abigael. Hvor De er god! (viser Bogen, hun har i Haanden). Behager Deres Majestæt? (Dronningen svarer ved et Tegn, at hun er færdig til at høre. Abigael henter en Tabouret, sætter sig ved Siden af Dronningen, aabner Bogen og læser). „Parlamentets Historie."

Dronningen (viser ved sin Bevægelse at det kjeder hende og lægger Haanden paa Bogen). Ved Du vel at jeg gjørde meget fornuftigt i at ønske Dig om mig, thi siden Du er kommen her, er mit Liv ikke det samme. Jeg kjeder mig ikke mere, jeg siger høit hvad jeg tænker — jeg er min egen Herre — jeg er ikke mere Dronning.

Abigael (med Bogen i Haanden). Kjeder Dronningen sig da?

Dronningen (tager Bogen fra hende og kaster den paa Gueridonen, som staaer tæt ved hende). Forfærdeligt! — Jeg især — Hver Dag beskjæftige sig med Ting, som ikke tale til Hjertet eller Phantasien — alene at have at gjøre med Folk, som ere saa paastaaelige og egenkjærlige, saa tørre. Dem hører jeg paa — Dig taler jeg med; Dine Ideer ere saa livlige.

Abigael. Ikke altid — undertiden er jeg ogsaa sørgmodig.

Dronningen. Ah, der er en Sørgmodighed, som jeg ikke har noget imod — for Exempel igaar, da vi talte om min stakkels Broder, som de have forvist, og som jeg, Dronningen, ikke mere maa see eller trykke til mit Hjerte — uden jeg faaer Tilladelse ved en Parlaments-Bill, som jeg maaskee ikke sætter igjennem.

Abigael. Ah! det er afskyeligt!

Dronningen. Ikke sandt? — Og medens jeg talte om ham, saae jeg Taarer i Dine Øine; fra dette Øieblik vidste jeg at Du forstaaer mig, og jeg elsker Dig som en Deeltagerinde i min Sorg, som en Veninde.

Abigael. O, de har rigtignok Ret i at kalde Deres Majestæt den gode Dronning Anna.

Dronningen. Ja, jeg er god. De veed det, og de misbruger det. De plage mig, de overvælde mig med Uro, Forretninger og Begjæringer; de maa have Embeder — alle paa engang, og alle det samme, alle det bedste.

Abigael. Nu vel, giv Dem Æresposter og Magten — jeg forlanger ikke andet end Deres Sorger.

Dronningen (reiser sig og kaster Broderiet paa Gueridonen). Ah, det er min hele Tilværelse, Du forlanger og som jeg gjerne vil skjænke Dig. Du skal være mig i Deres Sted, hvis Fraværelse jeg beklager; thi vi ere alle forviste — de til Frankrige, jeg til Tronen.

Abigael. Men hvorfor vil De leve saa ene og uden Familie, De som er saa ung — som har Deres Frihed?

Dronningen. Tie — o tie! — Det er det, de alle sige, og for at følge deres Mening, skulde jeg hengive mig til en Mand, som jeg ikke selv havde valgt; ikke høre nogen anden Stemme end Statsklogskabens; indgaae et Ægteskab, der paabyrdedes mig af Parlamentet og Nationen. Nei, nei, — jeg har foretrukket min Frihed — jeg har foretrukket Enlighed og Gladens Savn for Lænker.

Abigael. Jeg forstaaer Dem — naar man er Fyrstinde tør man ikke selv vælge, ikke elske Nogen?

Dronningen. Nei, det tør man ikke.

Abigael. Hvad — det er ikke tilladt at elske Nogen i sine Tanker, i sine Drømme?

Dronningen (smilende). Parlamentet forbyder det.

Abigael. Og De tør ikke trodse det? det har De ikke Mod til — De, Dronningen?

Dronningen. Hvem veed? jeg er maaskee kjækkere end Du troer.

Abigael (levende). Det kan jeg lide.

Dronningen. Jeg søger — Det er, som Du sagde, en Drøm, en Idee — en tilsløret Fremtid, chimæriske Planer, som Phantasien hænger ved, fordi de ere den behagelige — Søvnens Billeder, som man vaagen fremkalder, og maaskee ikke vilde give Virkelighed, —

om man endogsaa kunde det. Med et Ord, det er en Roman, jeg digter for mig selv — og som aldrig vil blive læst.

Abigael. Og hvorfor ikke? — imellem os to — ganske sagte — saa at jeg alene faaer at vide hvem Helten er.

Dronningen (smilende). Engang — det er ikke umuligt.

Abigael. Det er jeg vis paa, det er en smuk adelig Junker.

Dronningen. Maaskee — Alt hvad jeg veed, er, at i to, tre Maaneder har jeg neppe sagt et Par Ord til ham — og han — har aldrig talt til mig. Det er naturligt — til Dronningen.

Abigael. Det er sandt — det er fortrædeligt at være Dronning. Men imod mig har De lovet, ikke at være det. Altsaa, naar jeg er ene hos Dem, i Deres ledige Øieblikke, kunne vi tale om den Ubekjendte — uden at vi behøve at være bange for Parlamentet.

Dronningen. Du har Ret! — her er ingen Fare! — Hør, Abigael! hvad jeg godt kan lide hos Dig, det er, at Du ikke er som alle de andre, der altid tale med mig om Statssager — Du, aldrig!

Abigael. Ak, min Gud!

Dronningen. Hvad feiler Dig?

Abigael. O, jeg har netop en Bøn til Dem, en meget vigtig Bøn fra —

Dronningen. Fra hvem?

Abigael. Fra Lord Bolingbroke. — Ak, det er ikke smukt af mig — jeg glemmer hvad der er ham saameget om at gjøre, og som han har betroet til os, — til mig — og Sir Arthur Masham —

Dronningen (urolig). Masham!

Abigael. Den Officeer, som i Dag har Vagt her paa Slottet. De maa vide, Deres Majestæt, Lord Bolingbroke traf engang, paa sin Reise i Frankrig, en meget retskaffen Adelsmand — en Ven — som viste ham nogle meget vigtige Tjenester, og nu vilde han gjerne, til Gjengjæld, skaffe denne Ven —

Dronningen. Et Embede — en Titel —

Abigael. Nei — en Audience hos Deres Majestæt eller i det mindste en Indbydelse til Deres Majestæts Aftenselskab.

Dronningen. Det er Hertuginden, der, som Overhofmesterinde, udsteder Indbydelser; jeg skal sige hende hans Navn (gaaer til Bordet paa høire Side og sætter sig for at skrive). Hvad hedder han?

Abigael. Marquis de Forcy.

Dronningen (tavende). Stille!

Abigael. Hvorfor?

Dronningen (siddende). Det er en Statsmand som jeg agter, som jeg ærer — men han er Ludvig den Fjortendes Ambassadeur, og dersom man blot vidste, at Du havde talt om ham —

Abigael. Saa?

Dronningen. Saa! — der behøvedes ikke mere for at sætte Mistanke, Skinsyge og Fordringer i levende Bevægelse — det er det besværligste Venskab af Verden! — og dersom jeg modtog Marquien —

Abigael. Men det siger Lord Bolingbroke paa — han gjør det til en Sag af største Vigtighed — han siger, at alt er tabt, dersom Deres Majestæt afslaaer at modtage ham.

Dronningen. Virkelig!

Abigael. Og De, som er Herskerinden, som er Dronning — De vil det jo, ikke sandt?

Dronningen (forlegen). Jo vist — jeg vilde nok —

Abigael (levende). De lover det?

Dronningen. Men, jeg — Stille!

Anden Scene.

Hertuginden. Dronningen. Abigael.

Hertuginden (kommer fra Baggrunden). Deres Majestæt! jeg bringer Dem her Beretningerne fra Marschallen — og desuden — uagtet den Virkning, Bolingbrokes Tale har gjort — (standser, da hun seer Abigael).

Dronningen. Naa — bliv ved.

Hertuginden (peger paa Abigael). Jeg venter at Mademoiselle vil gaae.

Abigael. Befaler Deres Majestæt mig at gaae?

Dronningen (forvirret). Nei — thi jeg har paa Øieblikket Befalinger at give Dem — (med paatagen Kulde). Tag en Bog — (til Hertuginden med meget naadig Mine). Nu vel, Hertuginde?

Hertuginden (ærgerlig). Nu vel, uagtet Bolingbrokes Tale ere de forlangte Subsidier blevne bevilgede, og Majoriteten, som hidtil har været tvivlsom, erklærer sig for os under den Betingelse, at der ikke mere skal være Tale om nogen Underhandling med Ludvig den Fjortende.

Dronningen. Virkelig!

Hertuginden. Det er derfor Marquis de Forcys Ankomst og Nærværelse i London har frembragt den saa ubehagelig Virkning; jeg har havt særdeles god Grund til, som jeg blev enig med Deres Majestæt om, i Deres Navn at love, at De ikke vilde modtage ham, og at han i Dag skulde faae sit Pas.

Abigael (som sidder tætved Gueridonen, lader Bogen falde). Min Gud!

Hertuginden. Hvad er det?

Abigael (med et bønligt Blik paa Dronningen). Det var Bogen — som jeg tabte.

Dronningen (til Hertuginden). Det forekommer mig imidlertid, — som om man — uden at forbinde sig til Noget — dog maaskee kunde høre Marquien —

Hertuginden. Høre ham — modtage ham — for at den usikkre, vaklende Majoritet

skal vende sig imod os og give Bolingbroke frit Spillerum?

Dronningen. Tror De?

Hertuginden. Det vilde være hundrede Gange bedre at tage Billen tilbage, ikke at indbringe den; og dersom Deres Majestæt vil tage Følgerne deraf paa Dem og udsætte Dem for den fuldkomne Omvæltning, der vil flyde af —

Dronningen (forstrækket og vranten). Ak, nei, min Gud! tal ikke mere til mig derom — det er allerede mere end nok! (sætter sig ved Bordet paa høire Side).

Hertuginden. Som De vil! — Jeg vil berette Marschallen hvad her er skeet og tillige til Marquis de Torcy udfærdige et Brev, som jeg skal forelægge Deres Majestæt til Stadfæstelse og Underskrift.

Dronningen. Det er godt.

Hertuginden. Her — Klokken tre, naar jeg kommer for at ledsage Dem til Capellet.

Dronningen. Særdeles godt — jeg takker Dem.

Hertuginden (sagte). Endelig! (gaaer).

Abigael (som hele Tiden har siddet ved Gueridonen). Stakkels Marquis de Torcy — jo, det gaaer godt med os! (hun reiser sig og sætter igjen Tabouretten, hun før tog, hen i Baggrunden).

Dronningen (paa høire Side, tager de Breve, som Hertuginden har lagt der). Ah, hvor det er kjedsommeligt! bestandigt hører jeg tale om Biller, Parlament, Debatter — og nu disse Breve fra Marschallen, — som jeg maa læse, ligesom jeg forstod deres militaire Kunstord! (løber Beretningerne igjennem).

Tredie Scene.

Dronningen. Abigael. Masham (der viser sig ved Døren i Baggrunden, tætved Abigael).

Abigael. Min Gud! hvad vil Du?

Masham (hvidstende). Et Brev fra vor Ven!

Abigael. Fra Bolingbroke! (læser ivrigt). „Mit Barn! da Lykken smiler til Dem, raader jeg Dem og Masham til, saasnart som muligt, at tale med Dronningen om Deres Giftermaal. Men medens De staaer i Naade er det ude med mig. Kom mig til Hjælp. Jeg er her — jeg venter Dem! — det gjælder om vor Lykke." Ah, jeg maa tale med ham! (hopper ud af Døren, Masham følger efter hende).

Fjerde Scene.

Dronningen. Masham.

Dronningen (siddende; vender sig ved Bevægelsen). Hvad er det? (Masham standser). Ah, det er den vagthavende Officeer. Det er Dem, Capitain Masham?

Masham. Ja, Deres Majestæt. (sagte). Dersom jeg, efter Bolingbrokes Raad, turde tale til hende om vort Ægteskab.

Dronningen. Hvad vil De?

Masham. Bede Deres Majestæt om en Naade.

Dronningen. Ja saa! — De som aldrig taler — som aldrig har noget at bede om.

Masham. Det er sandt, Deres Majestæt, jeg har aldrig vovet — men i Dag —

Dronningen. Hvad gjør Dem dristigere i Dag?

Masham. Den Stilling, hvori jeg befinder mig — og dersom Deres Majestæt vil være saa naadig at tilstaae mig nogle Minuters Audience —

Dronningen. I dette Øieblik er det vanskeligt — Depescher af yderste Vigtighed —

Masham (ærbødig). Jeg gaaer!

Dronningen. Nei — fremfor Alt skylder jeg mine Undersaatter Retfærdighed, jeg bør høre deres Begjæringer og Bønner — og Deres angaaende formodentlig Deres Stilling som Officeer?

Masham. Nei, Deres Majestæt!

Dronningen. Deres Forfremmelse?

Masham. O, nei, Deres Majestæt, den tænker jeg ikke paa.

Dronningen. Ah — paa hvad tænker De da?

Masham. Tilgiv — Deres Majestæt — jeg frygter at det er at krænke den Ærefrygt, jeg skylder min Dronning, naar jeg taler til Dem om mine Hemmeligheder.

Dronningen (oprømt). Hvorfor det? Jeg holder meget af Hemmeligheder! Bliv ved, jeg beder Dem — (strækker Haanden ud imod ham). De kan forud gjøre Regning paa Vor kongelige Beskyttelse.

Masham (trykker hendes Haand til sine Læber). Ah, Deres Majestæt!

Dronningen (trækker Haanden tilbage, i Bevægelse). Nu vel!

Masham. Nu vel, Deres Majestæt! — jeg har allerede, og uden at vide det, havt en mægtig Beskytter.

Dronningen (med en Bevægelse, der viser Overraskelse). Ah, bah!

Masham. Det forundrer Dem?

Dronningen (seer venlig paa ham). Nei, — det forundrer mig ikke.

Masham. Denne Beskytter — som aldrig har givet sig tilkjende — forbyder mig, under Straf af sin Vrede, at —

Dronningen. Nu vel! — forbyder Dem —

Masham. Nogensinde at gifte mig.

Dronningen (leende). Dem! — De har Ret — det er en forunderlig Handelse — og meget interessant. (nysgjerrig). Men bliv ved, bliv ved — (vender sig ærgerlig mod Abigael, som kommer). Hvad er det? hvem vover at komme saaledes herind?

Femte Scene.

De Forrige. Abigael.

Dronningen. Ah, det er Dig, Abigael? — siden skal jeg tale med Dig.

Abigael. O, nei, Deres Majestæt, De maa strax høre mig. Der er en Ven, som er Dem oprigtig hengiven — han beder mig saa bønlig om at lade ham komme ind til Deres Majestæt.

Dronningen (vranten). Altid skal man afbrydes og overhænges — ikke et eneste Øieblik Roe til alvorlige Forretninger! Hvad vil han mig? — Hvem er det?

Abigael. Lord Bolingbroke.

Dronningen (reiser sig forfærdet). Bolingbroke!

Abigael. Han siger at det angaaer en Sag af høieste Vigtighed, en meget alvorlig Sag.

Dronningen (sagte, med Utaalmodighed). Igjen Besværinger, Fordringer, Debatter. — (høit). Det er umuligt — Hertuginden kommer strax.

Abigael. Nu vel! forend hun kommer!

Dronningen. Jeg har sagt Dig, jeg vil ikke plages, ikke høre tale om Statssager. Desuden — nu er en saadan Samtale til ingen Nytte.

Abigael. Ak, modtag ham alligevel, om ikke for andet, saa for at sige ham, at det ikke kan hjælpe; thi jeg har sagt at han visst fik Audience.

Dronningen. Og Hertuginden, som jeg venter, som vil træffe sammen med ham? Hvad er det, De har gjort?

Abigael. Straf mig, Deres Majestæt, thi der er han.

Dronningen (med Vrede, idet hun gaaer frem og tilbage). Lad os være alene.

Abigael (sagte til Bolingbroke, som hun møder i Baggrunden). Hun er i ondt Lune.

Masham (ligeledes). Det hjælper Dem ikke.

Bolingbroke. Hvem veed? — Talentet — eller Tilfældet — især det sidste! (Abigael og Masham gaae).

Sjette Scene.

Bolingbroke. Dronningen (som har sat sig i Lænestolen paa venstre Side ved Gueridonen).

Dronningen (til Bolingbroke, som nærmer sig og hilser med Ærefrygt). Paa enhver anden Tid vilde jeg have modtaget Dem med Glæde, Mylord, thi De veed, jeg seer Dem altid gjerne — men, i Dag maa jeg for første Gang —

Bolingbroke. Jeg kommer dog for at tale med Deres Majestæt om Englands allervigtigste Anliggender — og Marquis de Torcys Afreise —

Dronningen (reiser sig). Ah, det tænkte jeg nok — og det var netop det jeg var bange for. Jeg veed Alt, hvad De vil sige mig, Bolingbroke — jeg ærer Deres Grunde og takker Dem for Deres Iver. — Men, seer De, det fører ikke til Noget! Marquiens Pas er underskrevet —

Bolingbroke. Det er det ikke endnu! Og dersom han reiser — Krigen vil blive endnu frygteligere end den har været, den vil blive en Kamp uden Ende — og vilde De blot være saa naadig at høre mig —

Dronningen. Alt er bragt i Orden og afgjort — jeg har givet mit Ord. — Skal jeg endogsaa endelig sige Dem det — jeg venter Hertuginden for at ende Sagen ved min Underskrift — hun kommer Klokken tre, og dersom hun seer Dem her —

Bolingbroke. Jeg forstaaer —

Dronningen. Vi vilde faae nye Scener — nye Stridigheder, som jeg ikke er istand til at udholde. Og De, Bolingbroke, hvis Hengivenhed jeg kjender — De, som er mig en sand Ven —

Bolingbroke. Mig befaler De at gaae — mig støder De tilbage for at modtage en Fjende. — Tilgiv mig, Deres Majestæt! jeg vil rømme Marken for Hertuginden — men endnu er Klokken ikke saa mange at hun kommer; vil De i det mindste skjænke min Iver og Oprigtighed de faa Minuter, vi endnu have tilbage? Jeg skal ikke paalægge Dem den Byrde at svare mig — De vil ikke have anden end den at høre mig. (Dronningen, som staaer nær ved Lænestolen, synker ned i den og sætter sig. Bolingbroke seer paa Uhret). Et Qvarteer, Deres Majestæt, et Qvarteer — det er den hele Tid, der er mig skjænket for at skildre Dem Landets Nød. Handelen er tilintetgjort, Statskassen er udtømt, Gjælden tiltager med hver Dag, det Nærværende opsluger Fremtiden — og alle disse Ulykker udgaae fra Krigen — fra en Krig, som ikke er nødvendig, hverken for Deres Ære eller for Landets Lykke. Ødelægge England for at udvide Østerrige — betale Skatter for at gjøre Keiseren magtigere og skjænke Prinds Eugenius Bersømmelse — holde fast ved et Forbund, hvoraf de alene have Fordelen. Ja, Deres Majestæt, — vil De ikke faste Øie til mine Ord, fordrer De dem beviste ved uomstødelige Kjendsgjerninger, veed De da vel, at Indtagelsen af Bouchain, hvoraf vore Allierede havde hele Æren, har kostet England syv Millioner Pund Sterling?

Dronningen. Tillad, Mylord! —

Bolingbroke (bliver ved). Veed De vel, at vi ved Malplaquet have mistet tredive tusinde Krigere og at de Overvundne ikke ved deres hæderfulde Nederlag have tabt mere end otte tusinde? Og dersom Ludvig den Fjortende havde modstaaet den Indflydelse, Madame de Maintenon, der er hans Hertuginde af Marlborough, har paa ham, dersom Ludvig den Fjortende, istedetfor i Versailles's glimrende Sale at have opsøgt sig en Hertug af Villeroi til at commandere den franske Hær, havde raadspurgt Valpladsene og valgt Vendome eller Catinat — veed De vel hvorledes det da vilde have gaaet os og vore Allierede? Ene imod Alle, byder det væbnede Frankrige de europæiske Magter Spidsen, og regjeres det godt, da regjerer

det dem. Vi have seet det og vi ville maaskee atter faae det at see; lader os ikke twinge det dertil!

Dronningen. Ja, Bolingbroke, ja — De, som ønsker Fred — De har maaskee Ret. Men jeg er kun en svag Qvinde, og til at bringe det til det, De ønsker — der skal et Mod, som jeg ikke har. Jeg maa erklære mig afgjørende for Dem imod Personer, der ogsaa ere mig hengivne —

Bolingbroke (ivrig). Der bedrage Dem — jeg sværger Dem til — jeg skal bevise det.

Dronningen. Nei — nei — lad mig være uvidende derom. — Jeg maatte atter vise mig opbragt — blive vred paa Nogen — det kan jeg ikke.

Bolingbroke (sagte). Oh! hvad kan man vente af en Dronning, som ikke engang kan blive vred? (høit). Hvad, Deres Majestæt! dersom det klart og uigjendriveligt vises Dem, at en Deel af vore Subsidier gaaer i Hertugen af Marlboroughs Kasse og at det er det, som bringer ham til at fortsætte Krigen —

Dronningen (lytter og troer at høre Hertuginden). Stille — jeg troer at — Gaae, Bolingbroke — der kommer Nogen.

Bolingbroke. Nei, Deres Majestæt! (vedbliver med Varme) Dersom jeg tilføier, at en Interesse, som ikke er mindre levende, men af en ømmere Natur, bringer Hertuginden til at frygte for en uheldig og besværlig Fred, der vilde føre Hertugen tilbage til London og Hoffet —

Dronningen. Det faaer De mig aldrig til at troe.

Bolingbroke. Det er dog sandt — og den unge Officeer, som nylig var her — Arthur Masham — kunde maaskee give Dem nøiagtigere Oplysninger —

Dronningen (i Bevægelse). Masham — hvad siger De?

Bolingbroke. At Hertuginden elsker ham.

Dronningen (bævende). Ham! — Masham.

Bolingbroke (som vil gaae). Ham — eller en Anden, hvad gjør det til Sagen?

Dronningen (i Brede). Hvad det gjør til Sagen, siger De? (reiser sig med Heftighed) Naar man føker mig bag Lyset, naar man bedrager mig — naar man tager Statens Velfærd til Paaskud, hvor det kun gjælder Lüner, Intriguer eller personlige Tilbøieligheder — Nei, nei, jeg maa have en Forklaring angaaende alt dette! Bliv, Mylord, bliv! jeg, Dronningen, jeg vil — jeg bør vide alt (hun gaaer hen og seer ud til venstre Side, hvorpaa hun vender tilbage).

Bolingbroke (sagte imidlertid). Skulde tilfældigviis min Ven Masham? — O Englands Skjæbne — skulde man troe, at Du kun hænger i et Haar!

Dronningen (i Bevægelse). Nu vel Bolingbroke! De siger da at Hertuginden —?

Bolingbroke (iagttagende Dronningen). Ønsker Krigens Fortsættelse —

Dronningen (som før). For at holde sin Mand borte fra London?

Bolingbroke (som før). Ja, Deres Majestæt.

Dronningen. Og det fordi hun elsker Masham?

Bolingbroke. Jeg har flere Grunde til at troe det.

Dronningen. Og hvilke?

Bolingbroke (levende). For det første er det Hertuginden, som ved Hoffet har ført ham ind i Deres Majestæts Tjeneste.

Dronningen. Det er sandt!

Bolingbroke (som før). Det er ved hende han er bleven ansat som Fændrik.

Dronningen. Det er sandt!

Bolingbroke. Endelig er det ved hende, han, for nogle Dage siden, er bleven udnævnt til Capitain i Garden.

Dronningen. Ja, ja — De har Ret, det skete under Paaskud af at det var mig — mig som ønskede det, — (levende). Og nu falder det mig ind — denne ubekjendte Beskytter, som Masham talte om —

Bolingbroke. Eller snarere Beskytterinde —

Dronningen. Som forbød ham at gifte sig.

Bolingbroke (tætved Dronningen, siger hende næsten i Øret). Det var hende. — Et romantisk Eventyr, som gottede hendes levende Indbildningskraft! Det er for uden Tvang at kunne overgive sig til saa søde Adspredelser, at den ædle Hertuginde holder sin Mand i Spidsen af Armeen og lader bevilge Subsidier til at fortsætte Krigen! (med Hensigt). Krigen, som skjænker hende Hæder, Rigdom — og Held — et Held, som er saameget større, da Ingen ahner det — og ved et besynderligt Tilfælde, hvorover hun leer i sit Hjerte, maae de oplyste Personer, som troe at understøtte hendes Ærgjerrighed, tillige understøtte hendes Kjærlighed — (seer at Dronningen i Brede gjør en Bevægelse). Ja, Deres Majestæt —

Dronningen. Stille! der er hun!

Syvende Scene.

Hertuginden. Dronningen. Bolingbroke.

Hertuginden (kommer stolt og rask fra venstre Side; pludseligen seer hun Bolingbroke hos Dronningen og standser forbauset). Bolingbroke! — (Bolingbroke hilser).

Dronningen (som under denne Scene bestandig søger at skjule sin Brede, henvender sig til Hertuginden med Kulde). Hvad er det, Mylady? — hvad vil De?

Hertuginden (rækker hende de Papirer, hun har i Haanden). Passerne for Marquis de Torcy — og Brevet, som skal følge med dem.

Dronningen (tort). Det er godt, (kaster Papirerne paa Bordet).

Hertuginden. Jeg bringer det til Deres Majestæts Underskrift.

Dronningen (som før, idet hun sætter sig ved

Bordet paa høire Side). Meget godt — jeg skal læse det — jeg skal eftertænke det.

Hertuginden (sagte). Min Gud! (høit). Deres Majestæt havde imidlertid befalet, at det skulde afgjøres i Dag — og før —

Dronningen. Ja — meget rigtigt — men andre Hensyn have bestemt mig til at udsætte —

Hertuginden (i Brede med et Blik paa Bolingbroke). Ah, jeg gjætter det uden Vanskelighed — og det er mig kjært at see hvilken Indflydelse Deres Majestæt i dette Øieblik følger.

Dronningen (søger at twinge sig). Hvad vil De sige dermed? — hvad er det for en Indflydelse? jeg kjender ingen — jeg følger alene Fornuftens, Retfærdighedens og Landets Velfærds Stemme —

Bolingbroke (staaende ved Bordet paa venstre Side af Dronningen). Det vide vi alle.

Dronningen. Man kan forhindre at Sandheden naaer mit Øre — men har jeg hørt den — angaaer det Statens Vee og Vel — da betænker jeg mig ikke længer.

Bolingbroke. Det er at tale som Dronning.

Dronningen (bliver varmere). Det er bevisligt, at Indtagelsen af Bouchain kostede England syv Millioner Pund Sterling.

Hertuginden. Deres Majestæt!

Dronningen (varmere og varmere). Alt regnet sammen! — det er afgjort at vi i Slaget ved Hochstedt eller Malplaquet have mistet tredive tusinde Krigere.

Hertuginden. Men tillad —

Dronningen (reiser sig). Og De forlanger at jeg skal underskrive et saadant Brev, at jeg skal tage en saa vigtig, saa alvorlig Forholderegel — før jeg nøie kjender hele Sagen — før jeg selv har overbeviist mig om Alt? — Nei, Deres Naade! jeg vil ikke være et Værktøi til Udførelsen af Planer, som udkastes af Ærgjerrighed — eller en anden Lidenskab, jeg vil ikke for dem opoffre Statens Velfærd.

Hertuginden. Blot et Ord.

Dronningen. Jeg kan ikke — det er Tid at gaae til Capellet. (til Abigael, som kommer fra venstre Side). Kom, lad os gaae!

Abigael. Hvor Deres Majestæt er i Bevægelse.

Dronningen (med dæmpet Stemme, idet hun fører hende ned i Forgrunden). Det er ikke uden Aarsag! — Her er en Hemmelighed, som jeg vil have for Lyset — og den Person, vi før talte om, jeg maa — hører Du, jeg maa tale med ham, og udforske —

Abigael (munter). Hvem? — den Ubekjendte.

Dronningen. Ja — Du maa føre ham til mig, det er Din Sag —

Abigael (som før). Men saa maa man først vide hvem han er.

Dronningen (som vender sig og seer Masham, der træder ind fra Baggrunden og bringer hende Biblen og hendes Handsker, siger ganske sagte til Abigael). See — det er ham!

Abigael (som forstenet af Forbauselse). Min Gud!

Bolingbroke (som er gaaet hen til hende). Spillet staaer ypperligt!

Abigael. Det er tabt!

Bolingbroke. Det er vundet!

(Dronningen, som har modtaget Handskerne og Bibelen af Masham, betyder Abigael at hun skal følge hende. De gaae. Hertuginden tager i Brede Papirerne, som ligge paa Bordet, og gaaer, Bolingbroke seer efter hende med en triumferende Mine).

Fjerde Act.

Første Scene.

Hertuginden.

Det er uhørt! — For første Gang i sit Liv har hun yttret en Villie — en virkelig Villie! Skal det tilskrives Bolingbrokes Talenter? — eller skulde allerede denne lille Glut have faaet Herredømme over hende — (med Foragt). Ah, umuligt! — (efter et Øieblik Taushed). Jeg skal opdage Grunden! — Imidlertid — endnu i dette Øieblik, da hun var gaaet fra Capellet, hvor vi, saavidt jeg mærkede, bade med lige stor Andagt, — hun var ene — hverken Bolingbroke eller Abigael var længer hos hende — og hun var endnu ligesaa stivsindet! — Jeg har maattet anvende mine store Midler! — Billen angaaende Stuarternes Tilbagekaldelse — jeg har lovet at den endnu i Dag skal gaae igjennem i Underhuset, dersom Marquien kom til at tage bort — og jeg har faaet hans Passer — jeg har faaet dem — rigtignok skal de først i Morgen sendes ham — naa, fire og tyve Timer mere, det gjør Intet til Sagen! Men endnu medens hun skrev dem under, blev Dronningen, hos hvem intet, — ikke engang hendes onde Luner — har Varighed, ved at tale til mig i en bitter og kort Tone, som er usædvanlig hos hende. Der var en Spydighed, en Ærgrelse — en dulgt og indædt Vrede, som hun ikke turde lade komme til Udbrud. — (levende). Det er afgjort, hun hader sin Yndling — jeg veed det og det er det, hvori min Styrke ligger. Gunst, som er grundet paa Kjærlighed, o, den falmer hurtigt — men naar det er Had, der tiltvinger sig den — ah, saa kan den ikke synke, den maa stige — og det er den Hemmelighed, hvorpaa min Indflydelse er grundfæstet. Hvem er det? ah, vor unge Officeer.

Anden Scene.

Hertuginden. Masham.

Masham. Det er den frygtelige Hertuginde, Abigael har bedet mig saameget om at vogte mig for. Jeg veed ikke hvorfor — men det siger Intet — jeg vil frygte — for at skjænke hende Tillid. (hilser ærbødigt).

Hertuginden. Er det Sir Arthur Masham, den sidste Officeer, der af Hertugen af Marlborough er ansat i Garden?

Masham. Ja, Deres Naade. (sagte). Min Gud! hun vil vist have mig afsat igjen.

Hertuginden. Hvilke Adkomster havde De til denne Forfremmelse?

Masham. Meget faa, dersom man tager Hensyn til mine Fortjenester, men nok, hvis man har taget Hensyn til min Iver og mit Mod.

Hertuginden. Det er godt — jeg kan lide dette Svar, og jeg seer, at Mylord har gjort Ret i at udnævne Dem.

Masham. Jeg vilde kun ønske, at han til denne Naade havde lagt en anden.

Hertuginden. Den vil han skjænke Dem; tal.

Masham. Er det muligt?

Hertuginden. Hvad er det for en Naade?

Masham. Ved at kalde mig under Englands Faner, at give mig Leilighed til at retfærdiggjøre hans Velvillie for mig.

Hertuginden. Det vil han — De kan stole paa mit Ord.

Masham. O, Deres Naade, — saamegen Godhed! De, hvem man havde skildret mig — som en Fjende —

Hertuginden. Hvem?

Masham. Personer, som ikke kjende Dem, og som fra nu af ville dele min Hengivenhed for Dem.

Hertuginden. Kan jeg gjøre Regning paa denne Hengivenhed? kan jeg henvende mig til den?

Masham. Bær mig med Deres Befalinger.

Hertuginden (seer venligt paa ham). Det er godt, Masham! jeg er tilfreds med Dem — (gjør Tegn til at han skal komme nærmere). Kom nærmere!

Masham (sagte). Hvilket venligt Blik; jeg kan ikke komme til mig selv af Forundring.

Hertuginden. De hører mig, ikke sandt?

Masham. Jo, Deres Naade! (sagte). Hvad kan hun ville?

Hertuginden. Det angaaer en vigtig Sag, som Dronningen har overdraget mig, og for hvilken jeg har henvendt min Opmærksomhed paa Dem. De maa hver Dag meddele mig Beretning om hvorvidt De er kommen, gjøre Aftale med mig og modtage de Befalinger jeg giver, for at den Skyldige kan blive opdaget —

Masham. Den Skyldige?

Hertuginden. Ja, her paa Dronningens Slot er der begaaet en skrækkelig Forbrydelse, som ikke fortjener nogen Naade. Et Medlem af Oppositionen, som jeg for Resten kun havde meget liden Agtelse for, Richard Bolingbroke —

Masham (sagte). Store Gud!

Hertuginden. Er bleven snigmyrdet.

Masham (oprørt). Nei, Deres Naade! han er bleven dræbt paa ærlig Maade med Kaarden i Haanden, af en Adelsmand, hvis Ære han havde krænket!

Hertuginden. Nu vel, dersom De kjender hans Morder, maa De overgive ham til os; det har De lovet mig og vi have svoret at forfølge ham.

Masham. Forfølg Ingen, Deres Naade, thi det er mig!

Hertuginden. De, Masham!

Masham. Mig selv.

Hertuginden (heftig idet hun lægger hans Haanden paa Munden). Tie — jeg beder Dem — tie! lad Ingen erfare det! — Lad der ikke opstaae nogen Omtale om Dem, som er ansat ved Hoffet og i Dronningens Omgivelser. (levende). Der er Intet at bebreide Dem — Intet, det er jeg overbeviist om. Alt er gaaet redeligt til — det har De jo sagt mig, og den som seer Dem, Masham, kan ikke tvivle derom. Men vore Fjenders Had og Deres Udnævnelse til Capitain i Garden paa samme Dag, da Kampen fandt Sted — som denne Naade kan ansees som en Belønning for —

Masham. Det er sandt.

Hertuginden. Vi vilde ikke mere være istand til at beskytte Dem.

Masham. Er det muligt? — en saadan Deeltagelse!

Hertuginden. Der er kun eet Middel til at frelse Dem — det som De nylig saa ivrigt ønskede, maa nu ske, De maa tage til Armeen

Masham. O, jeg takker Dem.

Hertuginden (i Bevægelse). For nogle Dage, Masham! — indtil denne Sag bliver neddysset og glemt. De reiser i Morgen og jeg vil medgive Dem Breve til Marschallen, som De kan hente hos mig.

Masham. Hvad Tid?

Hertuginden. Naar Dronningens Aftenselskab er forbi — i Aften! — Men for at Deres Afreise ikke skal vække Mistanke — tag Dem iagt for at Nogen seer Dem!

Masham. Det forsikrer jeg Dem ved min Ære. Men jeg kan endnu ikke komme til mig selv — Dem som jeg frygtede. — O, min Taknemmelighed paalægger mig at aabne Dem mit hele Hjerte.

Hertuginden. I Aften — Stille! der kommer Nogen.

Tredie Scene.

De Forrige. Abigael (kommer, i stærk Bevægelse, fra venstre Side).

Abigael. Alene med hende — en Sammenkomst.

Hertuginden. Igjen den lille Abigael, som jeg skal træffe overalt. (høit). Hvem har sendt Dem herhid? Hvad vil De? — Hvad har De at sige?

Abigael (forvirret, betragtende dem Begge). Ingenting — jeg veed ikke — jeg var bange — (samler sine Tanker). Ah, — jo det er sandt — nu husker jeg det — Dronningen vil tale med Deres Naade.

Hertuginden. Det er godt — siden skal jeg komme.

Abigael. De maa komme strax, Deres Naade, thi Dronningen venter paa Dem.

Hertuginden (i Vrede). Nu vel, sig til Deres Herskab —

Abigael (med Værdighed). Jeg har Intet at sige til Nogen — uden til Dem, Deres Naade, som jeg nu har bragt den Befaling, der er givet af den, der er mit Herskab og Deres. (Hertuginden gjør en Bevægelse i Vrede, men samler sig strax, dæmper sin Hæftighed og gaaer).

Fjerde Scene.

Masham. Abigael.

Masham. Hvad tænker Du paa, Abigael? at tale saaledes til hende.

Abigael. Hvorfor ikke? det har jeg Ret til. Men Du, Arthur! hvem har givet Dig Ret til at tage hende i Forsvar?

Masham. Alt det hun har gjort for os — Du, der havde beskrevet mig hende som saa hydende, saa frygtelig.

Abigael. Saa endskabsfuld — det har jeg sagt, og jeg siger det endnu!

Masham. Men Du tager feil — Du veed ikke alt hvad jeg skylder hendes Godhed — hendes Beskyttelse!

Abigael. Hendes Beskyttelse! — Hvad! hvem har fortalt Dig —?

Masham. Ingen — det er tvertimod mig som har tilstaaet for hende, at jeg har duelleret med Richard Bolingbroke, og hun har været saa høimodig at love, at hun vil forsvare og beskytte mig.

Abigael (tørt). Til hvad Nytte? har Du ikke Lord Bolingbroke? Jeg kan ikke indsee at Du da har nogen Andens Beskyttelse nødig.

Masham (forbauset). Abigael — jeg kjender Dig ikke igjen — hvorfor er Du saa urolig — i saa stærk Bevægelse?

Abigael. Det er jeg ikke — jeg kom — jeg har løbet — jeg skyndte mig saameget for at efterkomme Dronningens Befaling — Her er Talen ikke om mig, men om Hertuginden. Hvad har hun sagt til Dig?

Masham. For at sikkre mig mod Faren vil hun have at jeg i Morgen skal tage til Armeen.

Abigael (med et Skrig). Og lade Dig dræbe! — For at sikkre Dig mod Faren — Og Du troer at dette Fruentimmer elsker Dig — (Griber sig i Ordet). Nei — jeg vil sige — at hun bryder sig om Dig — at hun beskytter Dig?

Masham. Ja, der er ingen Tvivl om — jeg har sagt til hende, at jeg vil komme og hente Breve til Marschallen — i Aften, hos hende.

Abigael. Det har Du sagt, ulykkelige Menneske.

Masham. Hvad ondt er der i?

Abigael. Og Du vil gaae til hende?

Masham. Naturligviis — Hun var saa artig og venlig imod mig, at da Du kom var jeg netop paa Vei til at tale med hende om vore Planer og vort Giftermaal —

Abigael (glad). Virkelig! (sagte). Og jeg som mistroede ham. (høit og i Bevægelse). Om Forladelse, Arthur — det Du siger der glæder mig.

Masham. Ikke sandt? — og naar jeg kommer til hende i Aften — jeg skal vist ikke forsømme at tale derom.

Abigael. Nei — nei, jeg beder Dig — gaae ikke til hende — søg et Paaskud.

Masham. Hvad tænker Du paa? det er at fornærme hende — at gjøre os ulykkelige.

Abigael. Det siger intet — det maa Du heller.

Masham. Og af hvad Aarsag?

Abigael (forlegen). Seer Du — Dronningen har paalagt mig at sige Dig, — at hun ønskede at tale med Dig i Aften — omtrent ved samme Tid, og at hun venter Dig, maaskee — det er ikke vist.

Masham. Jeg forstaaer Dig — saa skal jeg gaae til Dronningen?

Abigael. Nei — Du skal heller ikke gaae til Dronningen!

Masham. Og hvorfor ikke da?

Abigael. Det kan jeg ikke sige Dig — Hav Medlidenhed med mig, thi jeg lider saa meget — jeg er meget ulykkelig.

Masham. Men hvad vil det sige?

Abigael. Hør, Arthur! — elsker Du mig ligesaa inderligt som jeg elsker Dig?

Masham. Høiere end mit Liv.

Abigael. Det er det jeg vilde sige! — Nu vel, hvis det endogsaa skulde see ud som om jeg vilde være Din Lykke i Veien, hvor urimelige mine Raad eller mine Befalinger end kunne synes at være, giv mig Dit Ord paa at Du vil følge dem uden at spørge om Aarsagen.

Masham. Det sværger jeg Dig til.

Abigael. For at begynde, tal aldrig til Hertuginden om vort Giftermaal.

Masham Du kan have Ret, det er bedre at tale derom til Dronningen.

Abigael (heftig). Endnu mindre!

Masham. Det er imidlertid derfor jeg i Dag bad hende om Audience — og jeg er vis paa, hun vil tage sig af os — thi hun modtog mig med saamegen Godhed og Velvillie —

Abigael (sagte). Det kalder han Velvillie.

Masham. Hun var saa naadig at række mig sin Haand — som jeg kysséde. Men

hvad feiler Dig? Din Haand er saa kold som Is.

Abigael. Nei! (sagte). Det talte hun ikke til mig om. (høit). O, jeg staaer ogsaa allerede i stor Naade hos Dronningen — hun overvælder mig med Godhed, Venskab, og dog — naar Talen er om vor Lykke — det havde været bedre om vi vare blevne ved at være fattige og forladte, end at komme her til Hoffet, midt i denne store Verden, hvor vi omgives af saa mange Farer og Forførelser.

Masham. Ah, jeg forstaaer Dig — en af disse Lorder — af disse Stormænd — man vil adskille os, sætte Splid imellem os — rive Dig fra mit Hjerte —

Abigael. Ja, saadan er det noget nær. Stille — det banker — det er Bolingbroke, som jeg ved et Par Linier har bedet om at komme. Han alene kan raade og veilede mig.

Masham. Troer Du?

Abigael. Men saa maa Du nu lade os være ene.

Masham (forbauset). Ene!

Abigael. Ah, Du har lovet at gjøre hvad jeg beder Dig om.

Masham. Og jeg holder altid mine Løfter. (han trykker hendes Haand og gaaer ud i Baggrunden).

Femte Scene.

Abigael (seer efter ham med Kjærlighed). O, Arthur! — hvor høit jeg dog elsker Dig — ømmere end før — ømmere end nogensinde! Det er maaskee ogsaa fordi de alle ville tage ham fra mig — O, nei, jeg vilde ogsaa elske ham uden det. (der bankes atter paa Døren tilhøire). Og Mylord, som jeg glemmer — o, mit Hoved er ganske forvirret. (hun lukker op for Bolingbroke).

Sjette Scene.

Bolingbroke. Abigael.

Bolingbroke (træder munter ind). Jeg iler at efterkomme en Befaling af den nye Favoritinde, thi det bliver De — jeg har sagt Dem det, og man taler allerede om det —

Abigael (uden at høre ham). Ja — ja Dronningen tilbeder mig og kan ikke mere være mig foruden. Men hjælp mig eller alt er fortabt.

Bolingbroke. Min Gud! skulde Marquis de Torcy —

Abigael (slaaer sig for Panden). Ah, det er sandt — nu havde jeg glemt det. Hertuginden er gaaet ind i Dronningens Cabinet og Hendes Majestæt har underskrevet.

Bolingbroke (forfærdet). Ambassadeurens Passer!

Abigael. O, det er endnu ingenting — Tænk Dem, Masham —

Bolingbroke. Marquisen forlader London —

Abigael (fort). Om fire og tyve Timer! (med Kraft). Men dersom De vidste —

Bolingbroke (vred). Og Hertuginden —

Abigael (levende). Hertuginden er ikke den vi have mest at frygte — det er en anden Hindring, som truer ham endnu mere —

Bolingbroke. Hvem?

Abigael. Masham.

Bolingbroke (utaalmodig). At tale om Statssager med Forelskede — ah! — Jeg taler med Dem om Fred, Krig om hele Europas Vee og Vel.

Abigael. Og jeg taler med Dem om mit eget! Europa kan nok skjøtte sig selv, men jeg — dersom De forlader mig, kan jeg døe af Sorg.

Bolingbroke. Om Forladelse, mit Barn! om Forladelse — først De. Seer De, Ærgjerrigheden er egennyttig og begynder altid med sig selv.

Abigael. Som Kjærligheden!

Bolingbroke. Nu, lad mig da høre. De siger da at Dronningen har underskrevet?

Abigael (utaalmodig). Ja — for at faae en Bill bragt ind —

Bolingbroke. Jeg veed det! — at hun staaer paa en god Fod med Hertuginden?

Abigael (som før). Nei — hun hader hende — hun er opbragt paa hende — jeg veed ikke hvorfor — men tør ikke bryde med hende.

Bolingbroke (levende). Altsaa en Explosion, som kun venter paa Gnisten — vi have fire og tyve Timer — det er muligt! Og De har ikke forestillet hende, at da Marquisen tager bort i Morgen, vover man Intet ved at modtage ham i Dag? at man af Agtelse for en stor Monark og ifølge god Politik — Politik beregnet paa Fremtiden, bør modtage hans Gesandt med Opmærksomhed? — Det har De ikke sagt hende?

Abigael (adspredt). Jeg troer det — jeg er ikke vis paa det — det var noget Andet, jeg havde i Tankerne.

Bolingbroke. Rigtigt — lad os nu høre dette Andet.

Abigael. De saae at jeg i Dag var forskrækket, fortvivlet, fordi jeg hørte at Hertuginden tænkte paa — paa at tage sig af Arthur. Hvad synes De? det er ingenting! — der er endnu en anden — en anden høi Dame — (forvirret). hvis Navn jeg ikke kan sige Dem —

Bolingbroke (sagte). Stakkels Barn! hun troer at fortælle mig noget Nyt. (høit). Hvoraf veed De det?

Abigael. Det er en Hemmelighed, som jeg ikke kan aabenbare — Spørg mig ikke mere om den.

Bolingbroke (med Venskab). Jeg billalder Deres Forsigtighed, og vil ikke engang søge at gjætte det. — Og denne Dame — Hertuginde eller Grevinde, elsker ogsaa Masham?

Abigael. Det er ikke smukt, ikke sandt? det er ikke ret gjort imod mig. Hun har alle Prindser, Hertuger og store Herrer til at elske sig, — jeg har kun ham! — Og hvorledes skal jeg stakkels Pige forbyde det? hvad formaaer jeg mod en saa ophøiet Dame? og nu er der endogsaa to!

Bolingbroke. Desto bedre! — To ere ikke saa farlige som een.

Abigael (forbauset). Dersom De kunde overbevise mig om det —

Bolingbroke. Det er meget let. Naar et stort Rige vil erobre en lille Provinds, — der er ingen Redning for den, den er tabt! Men har et andet stort Rige samme Plan, saa har den Udsigt til Redning; de to store Magter holde Øie med hinanden, modarbeide hinandens Hensigter, den ene gaaer op mod den anden, og den truede Provinds undgaaer Faren — blot fordi den har flere end een Fjende. Forstaaer De mig?

Abigael. Næsten. — Men seer De, Faren ligger deri: Hertuginden vil tale med Masham i Aften, hos sig selv, efter Dronningens Aftenselskab —

Bolingbroke. Det er meget godt!

Abigael (utaalmodig). Nei, Mylord! det er meget ilde!

Bolingbroke. Det er det jeg vilde sige!

Abigael. Og nu vil den anden Person — den anden høie Dame, ogsaa tale med ham, hos sig, paa samme Tid.

Bolingbroke. Hvad sagde jeg? De skade hinanden indbyrdes! Han kan ikke være ved to Stævnemøder!

Abigael. Jeg haaber, han skal ikke være ved noget af dem. Lykkeligviis veed denne høie Dame ikke endnu — og faaer heller ikke at vide før i Aften lige strax før Stævnemødet skal være — om hun er sin egen Herre, thi det er hun ikke altid — det har Aarsager, som jeg ikke kan forklare Dem.

Bolingbroke (rolig). Hendes Mand?

Abigael (levende). Netop — og dersom det kan lykkes hende at hæve alle Hindringerne —

Bolingbroke. Det lykkes hende, det er jeg vis paa.

Abigael. Saa skal hun, for at lade mig og Arthur vide det, siden, i Alles Nærværelse, beklage sig over Heden og ganske ligegyldigt bede ham om et Glas Vand.

Bolingbroke. Som vil sige: Jeg venter Dem, kom!

Abigael. Ord for Ord.

Bolingbroke. Det er let at fatte.

Abigael. Altfor let. — Jeg har ikke sagt noget om alt dette til Arthur — det behøves jo ikke, vel? thi jeg vil ikke have at han skal komme til dette Møde — og heller ikke til det andet! før vil jeg dø! — før vil jeg blive ulykkelig.

Bolingbroke. Hvad tænker De paa?

Abigael. Øh, hvad mig angaaer, det bryder jeg mig ikke om — men han — jo mere jeg tænker derpaa — Har jeg Ret til at tilintetgjøre hans Fremtids Lykke, til at udsætte ham for frygtelig Hævn, for et magtigt Had? især i dette Øieblik, da han kan blive opdaget og fængslet for Duellens Skyld. Hvad skal jeg gjøre? Raad mig dog. Jeg veed ingen anden Udvei og har intet andet Haab end Deres Hjælp.

Bolingbroke (som har staaet eftertænksom, tager rask hendes Haand). Og De kan stole paa den, ja, mit Barn — ja, kjære Miss Abigael, vær De rolig. — Marquis de Torcy skal i Aften blive indbudt, han skal komme til at tale med Dronningen.

Abigael (utaalmodig). Øh, Mylord —

Bolingbroke (levende). Vi ere frelste! Masham ogsaa — og uden at sætte ham i Forlegenhed, eller at gjøre Dem ulykkelig, skal jeg hindre begge Sammenkomsterne.

Abigael. Øh, Mylord — hvis De gjør det — o, min Hengivenhed, mit Venskab, mit Liv tilhører Dem. Dronningens Dør gaaer! — gaae — dersom man saae Dem —

Bolingbroke (foldt da han seer Hertuginden). Jeg kan blive, man har seet mig.

Syvende Scene.

De Forrige. Hertuginden (kommer fra venstre Side. Da hun seer Bolingbroke og Abigael, neier hun spodsk for den Sidste, som besvarer denne Hilsen og gaaer. Bolingbroke er bleven staaende imellem dem).

Bolingbroke (med Ironie). Himlen være lovet! endelig taler Blodets Røst — De er jo paa en yppetlig Fod med Deres lille Cousine! — det vækker Haab hos mig.

Hertuginden (ligeledes). I Sandhed, De har jo forudsagt, at tilsidst endte vi med at elske hinanden.

Bolingbroke (galant). Jeg har allerede begyndt; og De, Deres Naade?

Hertuginden. Jeg er ikke endnu kommen videre end til Beundring af Deres Klogt og Talenter.

Bolingbroke. De kunde gjerne tilføie: af min Redelighed — jeg har med Troskab opfyldt vor Vaabenstilstands Artikler.

Hertuginden. Jeg ligeledes. Den Person, jeg nylig traf Dem i Samtale med, har faaet den Tjeneste, hun ønskede; hun er af Dem ansat hos Dronningen for at udforske mine Hensigter og fremme Deres.

Bolingbroke. Det er dog ikke muligt at skjule Noget for Dem — De har saamegen Forstand!

Hertuginden. Jeg har i det mindste saamegen, at jeg veed at modarbeide Deres Anslag, og Miss Abigael, som efter Deres Anvisning, har villet sætte igjennem at faae Marquis de Torcy indbudt —

Bolingbroke. Deri handlede jeg heller ikke klogt — det var ikke til hende — det var til Deres Naade, jeg burde have henvendt

mig derom. (nærmer sig til Bordet, hvorpaa der ligger nogle trykte Breve, og tager et). See her ligge Indbydelsesbrevene, som De, det kongelige Huses Overhofmesterinde, alene har Ret til at omsende — og jeg er vis paa, De vil vise mig den Tjeneste —

Hertuginden (leende). Hvad, Mylord! — en Tjeneste — Dem?

Bolingbroke. Forstaae mig vel — ieg vil jo, til Gjengjæld, gjøre Dem en anden, som er endnu større — det er den eneste Maade, hvorpaa vi underhandle med hinanden. Al Fordelen bliver paa Deres Side — et Overskud af nogle hundrede Procent — ligesom med min Gjæld.

Hertuginden. Skulde Mylord igjen have opsnappet eller kjøbt et lille Brev? Jeg vil underrette Dem om at jeg har taget afgjørende og bestemte Forholdsregler for at hindre Dem i at bruge det Middel anden Gang. Jeg har flere nydelige Breve fra Mylady Bolingbroke, Deres Kone — (med dæmpet Stemme, i Fortrolighed) jeg har faaet dem af Lord Evandale.

Bolingbroke (ligeledes, smilende). For hvad de have kostet, formodentlig?

Hertuginden (i Brede). Mylord —

Bolingbroke. Lad os ikke tale om hvad De har givet for dem — De har dem — og jeg har virkelig ikke Lyst til at rane dem fra Dem — saalidt som jeg vil true Dem paa nogen Maade! Tvertimod, endskjøndt Vaabenstilstanden er udløben, vil jeg handle, som om den gjaldt endnu og, til Deres Fordeel, sige Dem Noget.

Hertuginden (med Ironi) Som vil være mig behageligt?

Bolingbroke (smilende). Det troer jeg ikke — og det er maaskee derfor jeg siger Dem det. (halv høit). De har en Medbeilerinde.

Hertuginden (levende). Hvad mener De?

Bolingbroke. Det er en Dame ved Hoffet, en meget fornem Dame, som har Hensigter med den vakkre Capitain Masham. Beviset? — jeg har det. Jeg veed Tiden, Dieblikket og Tegnet til Stævnemødet.

Hertuginden (rystende af Brede). De bedrager mig —

Bolingbroke (rolig). Hvad jeg siger Dem er tilforladeligt — ligesaa tilforladeligt — som at De selv venter ham hos Dem i Aften efter Dronningens Selskab.

Hertuginden. Min Gud!

Bolingbroke. Det er uden Tvivl det man vil hindre — thi man vil gjerne være Dem i Veien — man vil gjerne beseire Dem. — Farvel, Deres Naade! (han vil gaae ud tilhøire).

Hertuginden (med Brede idet hun følger ham til Bordet, som staaer paa høire Side). Hvad De der sagde — Stedet — Tegnet til dette Stævnemøde? tal!

Bolingbroke (rækker hende en Pen, som han tager paa Bordet). Saasnart De har skrevet Indbydelsen til Marquis de Torcy. (Hertuginden sætter sig rask ved Bordet). En formelig, passende Indbydelse, hvori der vises Marquien al den Agtelse og Opmærksomhed, han har Fordring paa, og som giver Dem frie Hænder til at forkaste hans Forslag og igjen begynde Krigen med ham ligesom med mig. (seer at Brevet er forseglet; han ringer. En Lakai træder ind. Han giver ham Brevet). Til Marquis de Torcy — i Ambassadens Hotel — her ligeoverfor Slottet. (Lakaien gaaer). Han har det inden fem Minuter.

Hertuginden. Nu vel, Mylord — denne Dame —

Bolingbroke. Maa indfinde sig her i Aften i Dronningens Selskabskreds.

Hertuginden. Lady Albermale eller Lady Elworth — det er jeg vis paa.

Bolingbroke (med Hensigt). Jeg veed ikke hendes Navn, men vi skulle snart kjende hende, thi dersom hun kan slippe fra sine Bevogtere, dersom hun kan være sin egen Herre og Mødet med Masham kan finde Sted i Aften — saa er der et Tegn, som er aftalt imellem dem.

Hertuginden (utaalmodig). Bliv ved, bliv ved, jeg beder Dem.

Bolingbroke. Damen vil høit bede Masham om et Glas Vand.

Hertuginden. Her i Salen — i Aften —

Bolingbroke. Som jeg siger — og De kan da selv see om jeg har været godt underrettet.

Hertuginden (opbragt). Ah, de skal blive tugtede — jeg skaaner Ingen, hvem det end er.

Bolingbroke (sagte). Det er det jeg stoler paa.

Hertuginden. Om det saa skal skee for Hoffets Øine, jeg river Masken af dem.

Bolingbroke Jeg beder Dem, vær rolig — der er Dronningen og hendes Damer.

Ottende Scene.

Dronningen og hendes Damer (komme fra venstre Side). Hofcavalerer og Parlamentslemmer (fra Baggrunden). Hofdamerne ordne sig i en Kreds og sætte sig paa venstre Side). Abigael og nogle Kammerfrøkener (blive staaende bagved dem. Paa høire Side i Forgrunden). Bolingbroke og nogle Parlamentslemmer. (Paa venstre Side). Hertuginden (som holder Øie med alle Damerne); Masham og nogle Officerer (paa samme Side).

Hertuginden (sagte, idet hun lader Øiet løbe hen over alle Damerne). Hvilken af dem? — Jeg kan ikke begribe — (til Dronningen, som nærmer sig). Jeg skal sørge for at der strax kan blive spillet med Deres Majestæt.

Dronningen (hvis Øine søge Masham). Fortræffeligt. (sagte). Jeg seer ham ikke.

Hertuginden (med høi Stemme). Dronningens Spillebord! (nærmer sig til Dronningen; med dæmpet Stemme). Forestillingerne bleve saa alvorlige, at jeg, alene for Formens

Styld, har maattet sende en Indbydelse til Marquis de Torcy.

Dronningen (uden at høre; bestandig søgende). Meget godt — (seer Masham). Der er han!

Hertuginden. Det vil tilfredsstille Oppositionen.

Dronningen (bestiver Masham). Ja — og det vil fornøie Abigael.

Hertuginden (med Ironi). Virkelig? (Hertuginden sørger for at ordne Dronningens Spillebord. Imidlertid nærmer et Parlamentslem sig den Gruppe, hvori Bolingbroke staaer).

Parlamentslemmet. Ja, mine Herrer! jeg veed fra en sikker Haand at alle Underhandlingerne ere blevne afbrudte.

Bolingbroke. Troer De?

Parlamentslemmet. Hertugindens Indflydelse er saa stor, at Ambassadeuren ikke engang er bleven modtaget.

Bolingbroke. Det er uhørt!

Parlamentslemmet. Og han reiser i Morgen, uden engang at have kunnet faae Dronningen at see.

En Ceremonimester (meldende). Hans Majestæt Kongen af Frankrigs Ambassadeur, Marquis de Torcy. (Almeen Forbauselse; alle reise sig og hilse. — Bolingbroke gaaer ham imøde, tager ham ved Haanden og fremstiller ham for Dronningen).

Dronningen (med Ynde). Hr. Ambassadeur, vær velkommen; det er Os en stor Glæde at modtage Dem.

Hertuginden (sagte til Dronningen). Ikke mere — jeg beder Dem, tag Dem iagt.

Dronningen (vender sig til Bolingbroke, som er paa den anden Side og siger halv høit). Jeg vidste at denne Indbydelse vilde være Dem behagelig, da De seer, at naar jeg kan —

Bolingbroke (bukker ærbødigt). O Deres Majestæt — hvor De er god!

de Torcy (sagte til Bolingbroke). Jeg har nylig modtaget et Brev.

Bolingbroke (ligeledes). Jeg veed det.

de Torcy (som før). Det gaaer altsaa godt?

Bolingbroke (som før). Det gaaer bedre — men jeg haaber, at det snart —

de Torcy (som før). En eller anden uventet Forandring i Dronningens Politik?

Bolingbroke (som før). Det vil komme an paa om vi vinde —

de Torcy (som før). Parlamentet og Ministrene for os?

Bolingbroke (som før). Nei, en Allieret, som er af en meget skjør Natur — særdeles skrøbelig!

(Spillebordet bringes i Forgrunden; en Lænestol og to andre Stole sættes ved det).

Hertuginden (paa den anden Side). Hvem befaler Deres Majestæt til Medspillere?

Dronningen. Hvem De vil — De kan selv vælge.

Hertuginden. Lady Abercrombie.

Dronningen. Nei! (til en Dame som staaer nærved hende). Mylady Albermale —

Lady Albermale. Jeg takker Deres Majestæt.

Hertuginden (sagte). Jeg med — (med et Blik paa Lady Albermale) thi paa den Maade kommer hun ikke til at tale med ham. (høit). Og den anden Medspiller?

Dronningen. Den anden? — Ja — naa — (seer de Torcy, som nærmer sig til hende). Hr. Ambassadeuren. (Alle yttre Forbauselse og Bolingbroke levende Glæde).

Hertuginden (sagte og bebreidende til Dronningen). Et saadant Valg — en saa stærkt udtalt Venskabelighed —

Dronningen (sagte). Ah, hvad gjør det?

Hertuginden (som før). Det gjør — De seer Virkningen!

Dronningen (som før). Saa kunde De have valgt selv.

Hertuginden (som før). Men man maa formode — man maa tænke —

Dronningen (som før). Hvad vil man! (Marquis de Torcy, som har givet sin Hat til En af sit Følge, byder Dronningen sin Haand og fører hende til Spillebordet hvor han sætter sig imellem hende og Lady Albermale. Hertuginden, som stedse holder et vaagent Øie med hvad der foregaaer, fjerner sig med Ærgrelse fra Bordet og gaaer hen paa høire Side).

Bolingbroke (ved Siden af Hertuginden, med dæmpet Stemme) De er altfor høimodig, Hertuginde! — De gjør det ogsaa altfor godt — Marquien faaer Adgang til Dronningens Aftenselskab, Marquien kommer til at spille med Hendes Majestæt selv — det er mere end jeg bad Dem om —

Hertuginden (med Ærgrelse). Og mere end jeg ønskede at De skulde opnaae.

Bolingbroke. Som dog ikke skal hindre mig i at være Dem taknemmelig derfor, især da han er Mand for at føre sig denne Gunst til Nytte — o, han er klog! — og vil De see, det lader til at han forstaaer at gjøre sig meget underholdende for Hendes Majestæt.

Hertuginden. Ja i Sandhed — (hun vil gaae hen til Dronningen).

Bolingbroke (standser hende). Nei, lad os ikke afbryde dem; vi gjøre bedre i at være Jagttagere og lytte; — thi jeg troer at Øieblikket er kommet.

Hertuginden. Ja, men ingen af Damerne —

Dronningen (som bliver ved at spille og synes at underholde sig med Marquien). De har Ret, Hr. Marquis — her er varmt, her er fræk kelig varmt i Salen. (i stærk Bevægelse). Capitain Masham! (Masham bukker). jeg beder Dem, bring mig et Glas Vand.

Hertuginden (udstøder et Skrig og gjør et Skridt hen mod Dronningen). Min Gud!

Dronningen. Hvad feiler Dem, Hertuginde?

Hertuginden (i høieste Grad opbragt, men søgende at twinge sig). Jeg — jeg har — hvad, Deres Majestæt! er det muligt —?

Dronningen (bestandig siddende, vender sig om imod hende). Hvad mener De, og hvad sætter Dem i en saa heftig Bevægelse?

Hertuginden. Er det muligt at Deres Majestæt kan forglemme Dem i den Grad?

Bolingbroke og de Øvrige (føge at berolige hende). Deres Naade! —

Lady Albermarle. Det er at glemme den Ærbødighed, man skylder Dronningen.

Dronningen (med Værdighed). Hvad er det? hvad har jeg glemt?

Hertuginden (forvirret og søgende at samle sig). Etiquetten — de Rettigheder — de Fortrin, som tilkomme de forskjellige af Deres Majestæts Omgivelser. Det er En af Deres qvindelige Opvartning, hvem det tilkommer at række Deres Majestæt —

Dronningen (forbauset). Saamegen Opbævelse for det! (vender sig atter til Spillebordet). Nu vel, Hertuginde! saa giv De mig det da.

Hertuginden (som forstenet). Jeg!

Bolingbroke (til Hertuginden, hvem Masham i dette Øieblik bringer Bakken med Vandglasset). Jeg tilstaaer, Deres Naade! — at De selv skal være nødt til at bringe dette Glas Vand — her — i Dronningens og hans Nærværelse — nei, det er endnu mere piquant!

Hertuginden (som neppe kan styre sig, tager Bakken, som Masham rækker hende). Ah!

Dronningen (utaalmodig). Naa, Deres Naade? — har De hørt hvad jeg sagde? den Ret, som De har fordret med saamegen Heftighed —

(Hertuginden, som ryster paa Haanden af Vrede, byder hende Vandglasset, som glider paa Bakken, og væltes ned paa Dronningens Kjole)!

Dronningen (reiser sig med Heftighed). Ah! De er skrækkelig ubehændig —!

(Alle reise sig, og Abigael gaaer frem paa venstre Side ned til Dronningen).

Hertuginden. Det er den første Gang Deres Majestæt taler saaledes til mig.

Dronningen (med Bitterhed). Det beviser at jeg er overbærende!

Hertuginden (ligeledes). Efter de Tjenester jeg har viist Dem.

Dronningen (som før). Som jeg er kjed af stedse at høre mig erindret om.

Hertuginden. Jeg vil ikke paatvinge Deres Majestæt dem, og dersom de ere Dem til Byrde — jeg byder Dem min Afsked.

Dronningen. Jeg tager derimod.

Hertuginden (sagte). O Gud!

Dronningen. Jeg vil ikke længer holde paa Dem — Mylords og Myladies! De kan forlade mig!

Bolingbroke (sagte til Hertuginden). Hertuginde! De kommer til at give efter!

Hertuginden (sagte og opbragt). Aldrig! — Og Masham — og dette Stævnemøde — nei! det skal ikke gaae for sig! (høit til Dronningen). Endnu et Ord, Deres Majestæt! — Da jeg nedlægger mit Embede som Overhofmesterinde i Deres Majestæts Hænder — bør jeg gjøre Regnskab for hvorledes jeg har udført de sidste Befalinger hvormed De har benaadet mig.

Bolingbroke (sagte). Hvad vil hun gjøre?

Hertuginden (visende paa Bolingbroke). Ifølge den Klage, Mylord og hans Colleger af Oppositionen fremførte, befalede De mig at opdage Richard Bolingbrokes Banemand —

Bolingbroke (sagte). Min Gud?

Hertuginden (til Bolingbroke). Nu er det Dem, som skal staae inde for ham, thi jeg overgiver ham til Dem. Arresteer da strax Capitain Masham — ham er det.

Dronningen (med Smerte). Masham — skulde det være sandt!

Masham (med nedbøiet Hoved). Ja, Deres Majestæt!

Hertuginden (som seer Dronningens Sorg, vender sig til Bolingbroke; sagte). Jeg er hævnet!

Bolingbroke (ligeledes med Glæde). Men vi seire!

Hertuginden (stolt). Ikke endnu, mine Herrer!

(Paa et Vink af Dronningen modtager Bolingbroke Kaarden, som Masham overrækker ham. Dronningen gaaer, støttet til Abigael, ind i sit Værelse og Hertuginden gaaer ud i Baggrunden).

Femte Act.

(Dronningens Cabinet. To Døre i Baggrunden. Paa høire Side et Vindue med en Balcon. Paa venstre Side en Dør, som gaaer ind til Dronningens andre Værelser; til høire staaer et Bord og en Canapé).

Første Scene.

Bolingbroke (kommer ind af Døren i Baggrunden tilhøire). Abigael skriver: „Efter Parlamentsmødet i Dronningens Cabinet." Her er jeg — alle Døre have aabnet sig for mig. Er det hendes Majestæt selv — er det min skjønne Allierede, som ønsker at tale med mig? — Det er ligegyldigt! — Hertuginden og Dronningen ere frygteligt opbragte mod hinanden — Explosionen, som var fortræffeligt forberedt, kom endelig til Udbrud — saaledes maatte det gaae! Disse to ophøiede Veninder, som i lang Tid have hadet hinanden, ventede blot en Leilighed for at lade hinanden det vide. — Efter mit Bekjendtskab til Hertugindens hovmodige og opfarende Character kunde jeg nok forudsee at hun i den første heftige Bevægelse — Men jeg ventede mere! jeg troede at hun i hele Hoffets Nærværelse vilde have bebreidet Dronningen baade den hemmelige Intrigue og Stævnemødet — Hun har narret mig — hun gjorde Holdt itide — hun beherskede sig — men Begyndelsen er gjort! Hertuginden i Unaade, Whigerne rasende, Billen forkastet; almindelig Omvæltning — Jeg sagde nok at Statens Skjæbne laae i dette Glas Vand. — (overveiende). Altsaa — saasnart jeg er bleven Minister —

Anden Scene.

Bolingbroke. Abigael (fra Døren til høire i Baggrunden).

Abigael. Ah, Mylord! De er her?

Bolingbroke. Jeg — jeg stod og tænkte paa Ministeriet —

Abigael. Hvilket?

Bolingbroke. Mit — naar jeg kommer i Spidsen for det — som ikke vil vare længe —

Abigael. De er i Vildfarelse — vi ere længer fra Maalet end nogensinde.

Bolingbroke. Hvad siger De?

Abigael. Lad mig blot huske mig om. — Seer De, da jeg var her i Cabinettet med Dronningen, — broderede med hende og talte om Masham — (levende). som jo ikke er udsat for nogen Fare — vel?

Bolingbroke. Fange paa Æresord — hos mig — i det smukkeste Værelse, der er i mit Palais.

Abigael. Og fremdeles —

Bolingbroke. Intet at frygte, dersom vi seire.

Abigael (naiv). Ak, De faaer mig til at ryste af Angst.

Bolingbroke (levende). Jeg ryster med! — Bliv ved!

Abigael. Altsaa — Dronningen fik Besøg af Mylady — Mylady — det er en Dame af den høie Adel, som er saa bellig.

Bolingbroke. Lady Abercrombie?

Abigael. Rigtig — tilligemed Hertugen af Devonshire og Lord Walpole.

Bolingbroke. Hertugindens Venner.

Abigael. Som kom af deres eget Hjertes Tilskyndelse —

Bolingbroke. Det vil sige, sendt af hende.

Abigael. For at underrette Dronningen om, at Overhofmesterindens Unaade vil have de ubehageligste Følger — at Whigerne ere rasende — og at Billen angaaende Stuarterne vil blive forkastet i Mødet i Aften.

Bolingbroke. Og Dronningen — hvad svarede hun?

Abigael. Hun svarede ingenting — hun vaklede — var ubestemt, saae sig om for at søge om en Andens Mening, og kastede endogsaa nu og da Øinene paa mig, som om hun vilde vide min.

Bolingbroke. Som De skulde have sagt hende.

Abigael. Hvad forstaaer jeg mig paa det?

Bolingbroke. Det gjør Intet — spørg De Halvdelen af Kronens Raadgivere! — Men videre, hvad blev Enden?

Abigael. Dronningen taug endnu stille, da Lady Abercrombie hviskede Noget til hende —

Bolingbroke. Hvad kunde det være?

Abigael. Det veed jeg ikke. Jeg stod rigtignok temmelig nær, men jeg kunde ikke høre andet end to Navne: Lord Evendale — og Masham — (levende). Ja, jeg er vis paa hun sagde Masham! og Dronningen, som hele Tiden havde været kold og alvorlig, sagde med en venlig Mine: „Vi ville ikke tale mere derom, lad hende komme; jeg vil modtage hende!"

Bolingbroke (harmfuld). Hertuginden! — hun skulde atter betræde dette Slot, hvorfra jeg troede at have for bestandig —

Abigael. Den eneste Tanke, der i min Forvirring faldt mig ind, var, strax at skrive til Dem, for at underrette Dem om hvad der foregik, og den Aftale der er gjort —

Bolingbroke. Imellem hvem?

Abigael. Imellem Dronningen og Hertugindens Venner angaaende Forsoningen.

Bolingbroke (utaalmodig). Lad høre!

Abigael. Det blev afgjort at Hertuginden, der igaar har søgt sin Afsked, som Overhofmesterinde, skal i Dag bringe Dronningen Nøglen til Hendes Majestæts egne Værelser (viser paa Døren tilhøire.) den Nøgle, hvorved hun kan gaae til Dronningen naar hun vil og uden at blive seet.

Bolingbroke (utaalmodig). Jeg veed det.

Abigael. Dronningen skal negte at modtage den; derpaa vil Hertuginden knæle for Dronningen, som skal reise hende op — de omfavne hinanden — Billen gaaer igjennem — Marquis de Torcy skal endnu idag —

Bolingbroke. O, Qvindesvaghed — Dronningesvaghed! — og det i det Øieblik da vi havde Seiren i vor Haand.

Abigael. Maa vi lade den fare for evig!

Bolingbroke. Nei — nei! Lykken og jeg kjende hinanden for godt til at vi saaledes skulde forlade hinanden. Jeg har spottet den saa ofte, at den undertiden smutter bort — men den vender altid tilbage! — Denne Forsoning — denne Sammenkomst — hvad Tid skal den være?

Abigael. Om en halv Time!

Bolingbroke. Jeg maa tale med Dronningen.

Abigael. Hun har lukket sig inde med Ministrene, som have indfundet sig. Det er derfor jeg kan være ene her.

Bolingbroke (staaer sig for Panden). Min Gud! — min Gud! hvad skal jeg gjøre? — Jeg maa dog see hende, jeg maa vide om der ikke er Gnist tilbage af det Had, jeg havde tændt og som jeg igjen vil opflamme, hvad det end skal koste! Men til alt dette en halv Time!

Abigael (viser paa Døren i Baggrunden tilhøire, som aabnes). Hvilken Lykke — der er Dronningen.

Bolingbroke (trækker Veiret). Jeg vidste nok, at Lykken og jeg ikke havde givet hinanden Afskedskysset. — Lad os være ene, lad os være ene! Pas paa naar Hertuginden kommer og giv os da et Vink.

Abigael. Ja Mylord! — Himlen være med ham! (gaaer ud af Døren i Baggrunden tilvenstre).

Tredie Scene.

Dronningen. Bolingbroke.

Dronningen (ved sig selv). Ja, kan jeg for denne Prüs tilsøbe mig Fred og Roe, — jeg vil det (Hæver Hovedet i Veiret; munter). Ah, det er Dem, Bolingbroke? det glæder mig at see Dem, o jeg har tilbragt en frækkelig kjedsommelig Dag.

Bolingbroke (smilende med Ironie). Jeg har erfaret det nye Træk af Deres Majestæts Høimodighed! — Det er stort at De saaledes glemmer den forargelige Scene i Aftes.

Dronningen. Glemmer den, siger De? gid jeg kunde! — Men hvad skal jeg gjøre? — der tales ikke om andet, og dersom De vidste alt hvad der i Dag — siden i Aftes — er foregaaet blot i Anledning af dette ulykkelige Glas Vand, alt hvad jeg har maattet høre paa — jeg har ondt i Hovedet deraf — nu vil jeg heller ikke mere høre Noget derom.

Bolingbroke. Og man forsøner Dem —

Dronningen. Meget imod min Villie — men der maa være en Ende derpaa. De, som er saameget for Fred, De vil ikke forundres over at jeg har bragt saa store Offre for at opnaae den. Desuden — den stakkels Hertuginde — (Bolingbroke ytrer Forundring). Min Gud! jeg forsvarer hende ikke — det bevare Himlen mig for; men undertiden beskyldes hun dog uretfærdigt — og af Dem især! (letsindig). Jeg taler ikke om de sidste Subsidier eller Indtagelsen af Bouchain — jeg har ikke havt Tid til at see om det forholder sig rigtigt — (alvorlig). men hvad De sagde mig om Masham —

Bolingbroke. Nu vel!

Dronningen (smilende og med Tilfredshed). Det er en aabenbar Vildfarelse.

Bolingbroke (sagte). Det er altsaa deri det stikker!

Dronningen. Hun tænker ikke engang paa ham, tvertimod.

Bolingbroke. Troer De?

Dronningen (smilende). Jeg har meget gode Grunde til at troe det; man har givet mig de klareste Beviser, som man ikke bør tale om — hun har Godhed for Lord Evendale.

Bolingbroke (smilende). Det kalder Deres Majestæt en Grund!

Dronningen (strengt). Ganske vist! (leende). Desuden, tænk dog efter, brug Deres Forstand, Bolingbroke! den stakkels Hertuginde, som jeg ogsaa har beskyldt — jeg veed ikke hvorledes det gaaer til, at jeg ikke har tænkt paa det før — dersom hun havde elsket Masham, vilde hun da have angivet ham igaar for hele Hoffet og ladet ham arrestere af Dem?

Bolingbroke (med dæmpet Stemme). Og hvis hun da kun havde fulgt Vredens og Skinsygens Indflydelse — som hun nu fortryder?

Dronningen. Hvad mener De?

Bolingbroke (levende og stedse med dæmpet Stemme). Hertuginden havde Mistanke om — eller troede at gjætte — at Masham i Aftes fulde til et hemmelighedsfuldt Møde —

Dronningen (sagte). O Gud!

Bolingbroke. Med hvem? — det veed man ikke! — det er endogsaa meget uvist om det var saa i sig selv — men, hvis Deres Majestæt ønsker det, jeg skal nok opdage det — De skal faae at vide —

Dronningen (levende). Nei — nei, det behøves ikke.

Bolingbroke. Hvad der er ganske vist, er at Hertuginden paa samme Tid, efter Deres Majestæts Spilleselskab, ventede Masham hos sig.

Dronningen. Et Stævnemøde?

Bolingbroke. Ja, Deres Majestæt!

Dronningen (harmfuld). I Aftes! — med ham? — de vare da enige — det var aftalt!

Bolingbroke (levende og med Varme). Og dom nu om den Fortvivlelse og Anger, hun i Dag føler over, at hun i et Øieblik, da hun lod sig overvælde af Vrgrelse, opgav sit Embede som Overhofmesterinde. Berøvet sin Magt og Indflydelse kan hun ikke mere beskytte Masham, som er min Fange; berøver Adgangen til Slottet og sit Herredømme her, kan hun ikke mere som før, uden Fare, uden at vække Mistanke, see ham lige for Deres Majestæts Øine — derfor er det hende saa vigtigt at tilveiebringe den Forsoning, som hun bønfalder om, derfor er det, at hvis det kun lykkedes hende at komme tilbage, at faae fast Fod ved Hoffet —

Dronningen (sagte). Aldrig!

Fjerde Scene.

Bolingbroke. Dronningen. Abigael (fra Døren i Baggrunden tilvenstre).

Abigael (i Bevægelse, ilende til Bolingbroke). Mylord — Mylord —

Dronningen (vred). Hvad er det?

Abigael. Jeg vilde melde at jeg har seet Hertugindens Vogn kjøre ind i Slotsgaarden.

Dronningen. Hertugindens Vogn? (gaaer i Midten af Skuepladsen). Og hvorledes faaer hun den Dristighed at komme for mine Øine?

Abigael. Hun kommer for — i Anledning af Hændelsen i Aftes — at bede Deres Majestæt om Forladelse.

Dronningen. Som hun ikke maae vente. — Jeg kan tilgive Fornærmelser, der vises min Person, aldrig dem, der krænke min Krones Værdighed, og igaar har Hertuginden med Villie og ikke ved en Hændelse, i sit Hovmod havt til Hensigt at fornærme og krænke Majestæten.

Bolingbroke. En Hensigt, som ligger klart for Dagen!

Thompson (fra Baggrunden). Hendes Naade Hertuginden af Marlborough, er i Audience-

salen og venter Deres Majestæts Befaling.

Dronningen. Abigael! bring hende den. Sig hende at Vi kunne ikke modtage hende; at Vi have taget en Bestemmelse angaaende den Post hun har beklædt hos Os — at hun i Morgen har at tilsende os sin Bestalling som Overhofmesterinde og især Nøglen til Vore Værelser, som hun ikke maa betræde, ligesaalidet som hun maa vise sig i Vor Nærværelse. — Gaa!

Abigael (som forstener). Hvad! er det muligt!

Bolingbroke (rolig). Gaa dog, Miss Abigael! udfør Hendes Majestæts Befaling.

Abigael. Ja, Mylord — (sagte). Ah, den Bolingbroke er en Trolddmand! (gaaer ud af Døren i Baggrunden tilhøire).

Femte Scene.

Bolingbroke. Dronningen.

Bolingbroke (nærmer sig til Dronningen, som har kastet sig i en Lænestol, der staaer paa venstre Side). Vel gjort, min høie Dronning, vel gjort!

Dronningen (i Begeistring og som stolt af sit Mod). Ikke sandt! De har troet at jeg var svag, men jeg er det ikke.

Bolingbroke. Det have vi Beviis for!

Dronningen (i Vrede). Det er ogsaa at misbruge min Taalmodighed altfor meget!

Bolingbroke. Det er en Tilstand, som er uudstaaelig.

Dronningen. Og som ikke kan vedvare.

Bolingbroke. Det er det vi længe have sagt! Tal, Deres Majestæt — mine Venner og jeg staae færdige til at udføre Deres Befalinger.

Dronningen (reiser sig). Mine Befalinger — nu vel, dem skal jeg give Dem — det er til Dem, Bolingbroke, til Dem, jeg betroer mig. Men sig mig, Masham — ?

Bolingbroke. Er endnu min Fange; vi skal tage fat paa den Sag saasnart det nye Ministerium er dannet, Underhuset opløst og Hertugen af Marlborough kaldt tilbage.

Dronningen (heftig). Det er godt — jeg skal give Befaling til at sætte ham under Tiltale.

Bolingbroke (levende). Hertugen?

Dronningen. Ah — nei — Masham!

Bolingbroke (sagte). Bestandig Masham!

Dronningen (som før). Og hans Straf — thi jeg fordrer at han skal straffes — dømmes — jeg fordrer det.

Bolingbroke (sagte). Min Gud!

Dronningen. Han har bersvet Dem en Paarørende, som De elskede — og desuden, Hertuginden vil blive rasende —

Bolingbroke (levende). Tvertimod — hun bliver henrykt! De ere blevne Uvenner — dødelige Fjender.

Dronningen (hvis Vrede paa engang er endt). Ah! (formildet). Det sagde De mig ikke.

Bolingbroke (med dæmpet Stemme, leende). Hun har opdaget — og det saaledes at hun ikke kan tvivle om det, at Masham aldrig har havt nogen Godhed for hende — at han elsker en Anden!

Dronningen (levende). Er De vis paa det! — hvem har sagt Dem det?

Bolingbroke (som før). Min unge Fange — han har betroet sig til mig! En hemmelighedsfuld Kjærlighed — en Dame ved Hoffet, som han hemmelig tilbeder, uden at tilstaae det for hende — jeg har ikke kunnet faae mere at vide.

Dronningen (med Tilfredshed). Det er en ganske anden Sag — (satter sig). Det er meget besynderligt, vil jeg sige — (leende). Det maa vi engang sladdre sammen om.

Bolingbroke. Ja, Deres Majestæt. (levende) I Aften skal Deres Majestæt have Listen over mine nye Colleger, som jeg for længesiden er kommen overeens med — Befalingen til Underhusets Opløsning —

Dronningen. Det er godt.

Bolingbroke. Det foreløbige Udkast angaaende Underhandlingerne, der skulle aabnes med Marquis de Torcy.

Dronningen. Fortræffeligt.

Bolingbroke. Og naar Deres Majestæt har forsynet dem med Deres Underskrift —

Dronningen. Ja vist, ja vist! Men skulde det ikke være rigtigt, om man — for at opdage og modarbeide Hertugindens Planer — forhørte Masham?

Bolingbroke. Det er der ingen Tvivl om — forudsat at det skeer hemmeligt, saa Ingen fik det at vide.

Dronningen. Og hvorfor?

Bolingbroke. Fordi jeg skal indestaae for ham, — fordi jeg ikke tør tillade ham Forbindelse med Nogen, især ikke med Nogen, som hører til Hoffet; — men i Aften — naar Alt er stille — naar man ikke behøver at være bange for at blive seet —

Dronningen. Jeg forstaaer Dem.

Bolingbroke (gaaer tilbage paa Skuepladsen til Døren i Baggrunden). Jeg sætter min Fange i Frihed for at vi kunne forhøre ham — eller rettere sagt for at Deres Majestæt kan forhøre ham, thi jeg faaer ikke Tid.

Dronningen (glad). Det er godt — (i dette Øieblik aabner Hertuginden Døren tilvenstre).

Hertuginden (seer Bolingbroke). Gud! Bolingbroke! (lukker Døren hurtigt).

Dronningen (opmærksom). Tys!

Bolingbroke. Hvad er det?

Dronningen (vegende paa Cabinettet tilvenstre). Ingenting — jeg syntes Nogen gik derinde — (atter munter). Nei — altsaa, vi sees i Aften — vi sees snart

Bolingbroke (som gaaer). Masham skal være her — inden Klokken elleve (gaaer ud af Døren i Baggrunden tilhøire).

Sjette Scene.

Dronningen (som har fulgt ham til Døren, seer idet hun vender tilbage) **Abigael** (som kommer fra Baggrunden tilvenstre).

Dronningen (gaaer hen for at sætte sig paa Canapeen). Ah, er det Dig, min Glut? — Naa — Hertuginden —

Abigael. O, dersom Deres Majestæt vidste —

Dronningen (sætter sig). Kom her hen til mig, — (da Abigael ikke vover at sætte sig ved Siden af hende). Kom dog! Hvad sagde hun?

Abigael. Ingenting — men Vreden og Hovmoden stode malede i alle hendes Træk.

Dronningen (smilende). Det troer jeg gjerne! thi det Bud, jeg sendte hende med Dig, viste hende forud hvem der vilde komme til at beklæde hendes Post.

Abigael (forbauset). Hvad siger De?

Dronningen. Ja, Abigael! Du skal være Alt for mig — min Fortrolige, min Veninde. Ja, saaledes skal det være, thi fra nu af befaler jeg — nu er det mig der regjerer. Men bliv ved — Du troer at Hertuginden er rasende?

Abigael. Det er jeg vis paa, thi da hun gik ned af den store Trappe, sagde hun til Hertuginden af Norfolk, som bød hende Armen — Det var Miss Price, som hørte det og Miss Price er en Person, man kan stole paa — hun sagde: „Om jeg end skulde styrte mig i Ulykke, jeg skal beskæmme Dronningen."

Dronningen. Min Gud!

Abigael. Og saa tilføiede hun: „Jeg har netop gjort en vigtig Opdagelse, som jeg skal føre mig til Nytte," — men da hun sagde det vare de allerede komne ned, og Miss Price kunde ikke høre mere.

Dronningen. Hvilken Opdagelse kan hun mene?

Abigael. En vigtig Opdagelse.

Dronningen. Som hun har gjort

Abigael. Maaskee Noget der angaaer Politiken.

Dronningen. Eller angaaende det Møde vi havde aftalt til i Aftes?

Abigael. Hvad endt var deri?

Dronningen. Det har Du Ret i? Thi at jeg i Aftes ønskede at tale med Masham i Din Nærværelse — det var i Anledning af en meget alvorlig og vigtig Sag — det var for at faae at vide om man førte mig bag Lyset — det var for at høre Sandhedens Røst.

Abigael. Og det er tilladt — især for en Dronning.

Dronningen. Ikke sandt?

Abigael. Det er en Pligt! (levende) og desuden, hvad kunde hun vel ogsaa sige? De har ikke seet ham. (sagte) Gud være lovet! (med Tilfredshed) og nu da han er arresteret — nu kan De jo ikke faae ham at see.

Dronningen (forvirret). Dersom det dog var muligt?

Abigael (forskrækket). Hvad mener De?

Dronningen (glad). Du ved det ikke, Abigael — han kommer, jeg venter ham.

Abigael (levende). De, Deres Majestæt?

Dronningen (tager hendes Haand). Hvad feiler Dig?

Abigael (i heftig Bevægelse). Jeg ryster! — jeg er bange!

Dronningen (fjærlig, idet hun reiser sig). For min Skyld — vær rolig! — der er ingen Fare.

Abigael. Dersom Hertuginden vidste at han var paa Slottet, i Deres Værelse — paa denne Tid. — Men nei, Deres Majestæt venter forgjæves — Masham er under Varetægt af Bolingbroke, som ikke, uden selv at vove meget, tør sætte ham paa fri Fod! — det er umuligt —

Dronningen (viser paa Døren i Baggrunden tilhøire). Stille — der er han!

Abigael (vil ile imod ham). O Gud!

Dronningen (holder hende tilbage). Forlad mig ikke!

Abigael (med Skinsyge). O, nei, Deres Majestæt, nei, De kan være rolig!

Syvende Scene.

Masham. Dronningen. Abigael.

(Masham kommer langsomt og hilser med Ærbødighed Dronningen, som, i heftig Bevægelse og uden at tale til ham, med Haanden giver ham Tegn til at komme nærmere).

Dronningen (sagte til Abigael). Luk Døren — og bliv hos mig.

(Abigael lukker Cabinetsdøren paa venstre Side og Døren i Baggrunden, hvorpaa hun stiller sig ved Siden af Dronningen).

Masham. Lord Bolingbroke sender mig til Deres Majestæt for at bringe Dem disse Papirer, som han — det er hans Ord — ikke kunde betroe til andre end mig, og som ere af høieste Vigtighed.

Dronningen (veiende idet hun tager imod dem). Det er godt, jeg takker Dem.

Masham. Jeg skal bringe ham dem igjen med Deres Majestæts Underskrift.

Dronningen. Det er sandt — det glemte jeg! (gaaer hen til Bordet paa høire Side og sætter sig, betragter Papirerne). O, min Gud! hvor der er mange! (tager Handskerne af, griber en Pen og underskriver hurtigt de forskjellige Resolutioner, uden at læse dem. — Imidlertid nærmer Masham sig til Abigael, som staaer paa den anden Side).

Masham. Min Gud hvor Du er bleg!

Abigael (med dæmpet Stemme og i Bevægelse). Hør, Arthur! — jeg har Hertugindens Indflydelse og Magt!

Masham (glad). Er det muligt!

Abigael (som før). Jeg er Dronningens Yndling! — men jeg staaer færdig til at bortkaste denne Lykke — til at opgive alt

Masham (forbauset). Men hvorfor?

Abigael. For Din Skyld — Hvilken Lykke der end kan bydes Dig — vil Du gjøre det samme?

Masham (ildfuld). Kan Du spørge derom?

Abigael (fjælvende). Nu vel, Arthur! Du er elsket af en fornem Dame — den første i Riget.

Masham. Hvad siger Du?

Abigael. Stille! (viser paa Dronningen, som har underskrevet og nærmer sig til ham). Dronningen taler til Dig.

Dronningen. Her ere de Resolutioner, som Bolingbroke har paalagt Dem at bringe Os til Vor Underskrift.

Masham. Jeg takker Deres Majestæt og skal berette Mylord at han er Minister.

Dronningen. Det er hjemedigt af Dem, thi den første Brug, han vil gjøre af Magten, er uden Tvivl at føre Sag imod sin Cousins, Richard Bolingbrokes Modstander.

Masham. Jeg frygter Intet! — Han veed hvorledes Duellen er gaaet for sig.

Dronningen. Desuden, De har mægtig Beskyttelse, — først Vor, og, hvad der er mere, ogsaa Hertugindens. (Hun sætter sig paa Canapeen. Masham staaer foran hende og Abigael bag ved Canapeen, hvorpaa hun støtter sig idet hun betragter Masham). Man har forsikret mig, Masham — men De vil ikke vedgaae det, thi De bevarer sikkert saadanne Hemmeligheder i Deres Hjertes Inderste, — man har forsikret mig, at De elsker hende.

Masham. Jeg, Deres Majestæt — jeg har aldrig elsket hende!

Dronningen. Men hvorfor vil De negte det? Hertuginden er meget indtagende, meget elskværdig, og hendes høie Stilling —

Masham. Ah, jeg bryder mig ikke om Rang og Magt — det tænker man kun lidt paa, naar man elsker (seer paa Abigael, som staaer bag Dronningen). Jeg elsker en Anden. (Abigael yttrer Forfærdelse).

Dronningen (slaaer Øinene ned). Ah, det er en anden Sag — og den, De elsker, er vel meget smuk?

Masham (med Ømhed idet han seer paa Abigael). Smukkere end jeg kan beskrive — (besinder sig). Jeg vil sige, jeg elsker hende — jeg er lykkelig ved denne Kjærlighed, stolt af den, og straf mig, Deres Majestæt, om jeg selv her, om jeg for Dem, knælende for Deres Fod, vover at tilstaae —

Dronningen (reiser sig rask). Stille — hører De?

Abigael (viser paa Cabinetsdøren tilvenstre). Der var Nogen som bankede paa denne Dør.

Masham (peger mod Baggrunden). Ogsaa paa Dørene der —

Abigael. Og denne Stol udenfor — der er Folk i Gemakkerne.

Dronningen. Hvorledes skal han komme bort! (sagte) Og Hertugindens Ord, da hun gik — (høit). Dersom man seer Dem her —

Abigael. Der, paa Altanen — (Masham iler ud paa Altanen tilvenstre; Abigael lukker Glasdøren).

Dronningen. Det er godt — gaa og luk op.

Abigael. Ja, Deres Majestæt, — men Roligheд — Koldblodighed —

Dronningen. O, det dræber mig!

Ottende Scene.

De Forrige. Abigael (aabner Døren i Baggrunden). **Hertuginden og flere Hofcavalerer** (træde ind). **Bolingbroke** (kommer bag efter dem; Abigael aabner ligeledes Døren paa venstre Side, hvorfra) flere **Kammerfrøkener** (komme).

Dronningen. Hvem tør saaledes komme, paa denne Tid — i mine Værelser — Gud! Hertuginden — en saadan Dristighed —

Hertuginden (seer sig omkring i Værelset). Vil Deres Majestæt tilgive mig, thi det gjælder en vigtig Efterretning — som angaaer Statens Velfærd?

Dronningen (utaalmodig). Og den er?

Hertuginden (seer sig bestandig om). En Efterretning, som gaaer fra Mund til Mund, som sætter hele Byen i Bevægelse. — (sagte, med Øinene paa Altanen). Han maa være der. (høit). Hertugen af Marlborough beretter mig, at den franske Armee ved Denain har angrebet Prinds Eugenius og vundet en fuldstændig Seir.

Bolingbroke (kold). Det er sandt!

Hertuginden (iler til Altandøren; Abigael gjør nogle Skridt for at holde hende tilbage og kommer saaledes imellem Dronningen og Hertuginden). — Hør — hører De disse Skrig af det rasende Folk?

Bolingbroke. Som forlanger Fred!

Hertuginden (som har aabnet Glasdøren, udstøder et Skrig). Ah — Capitain Masham — i Dronningens Værelse!

Dronningen (sagte, da hun seer Masham træde ind). Jeg er tiliutetgjort!

Abigael (sagte til Dronningen). Nei — jeg haaber at frelse Dem! (synker paa Knæ for hende). Naade, Deres Majestæt! Naade! Det er mig som uden Deres Vidende — jeg har modtaget ham her —

Hertuginden (opbragt). Hvilken Dumdristighed! — De tør paastaae —

Abigael (slaaer Øinene ned). Sandheden.

Masham (bukker). O, Deres Majestæt, straf os begge!

Dronningen (sagte til Bolingbroke). Bolingbroke, frels os!

Bolingbroke (gaaer hen imod Hofcavalererne, som staae i Baggrunden, og stiller sig i Midten af Skuepladsen). Tillad — jeg maa sige Dem —

Hertuginden (til Bolingbroke). Og jeg maa sige Dem: hvorledes kan De, Mylord, i dette Øieblik frigive en Fange, som er Dem anbetroet? hvilken Grund kan De anføre for denne Handlemaade?

Bolingbroke (til de Tilstedeværende). En Grund, som enhver af Dem vil finde gyldig

saavelsom jeg. Capitain Masham har, imod at pantsætte mig sit Ord og sin adelige Ære, bedet mig om Tilladelse til at tage Afsked med Abigael Churchill, hans Kone.

Dronningen og Hertuginden (med et Skrig). O Gud!

Dronningen (i levende Bevægelse). Mine Herrer! — mine Herrer! — (gjør Tegn til at de skulle træde tilbage). Et Øieblik — jeg beder Dem —

(alle trække sig nogle Skridt tilbage; Dronningen bliver ene i Forgrunden med Bolingbroke).

Dronningen (med dæmpet Stemme). O, hvad har De gjort?

Bolingbroke (ligeledes). De bad mig om at frelse Dem. (Dronningen kan neppe dølge det Oprør, hvori hun er). Og, min Dronning! skulde jeg vel tillade at Vanære rammede denne unge Pige, som opofrede sig for Deres Majestæt?

Dronningen (med Mod og som om hun tog en fast Beslutning). Nei! (halvsagte). Stig at de skal komme nærmere — (Bolingbroke giver et Tegn; Abigael og Masham, som stode sammen afsides, nærme sig frygtsomme; Dronningen siger i stærk Bevægelse, men hvidskende til Abigael). Abigael! — hvad De nylig hørte — det maa saa være — modsig det ikke — endnu dette Hengivenhedsbeviis — og min Erkjendtlighed — mit Venskab tilhører Dem for evig.

Abigael (vil udgyde hele sit Hjertes Følelse). O, Deres Majestæt, — dersom De vidste —

Bolingbroke (falder hende i Ordet). Stille! (han giver Masham et Vink, hvorpaa denne nærmer sig Dronningen).

Dronningen. Hvad Dem angaaer, Masham —

Bolingbroke (sagte til Masham). Afslaae det!

Dronningen. Jeg veed, De nærede maaskee andre Tanker — men, ved den Hengivenhed, De bærer for hende — beder Deres Dronning Dem om dette Offer —

Masham. Mig, Deres Majestæt —

Dronningen. Hun befaler Dem det! (Abigael neier og Masham bukker med dyb Ærbødighed og trækker sig tilvenstre paa Skuepladsen; Dronningen stiller sig i Midten, og henvender sig til alle de Tilstedeværende). Lorder og Herrer! De alvorlige Tildragelser, Hendes Naade Hertuginden her beretter Os, paaskynder Udførelsen af Forholdsregler, som Vi i lang Tid have overveiet. Lord Harley, Greve af Orford, og Lord Bolingbroke, mine nye Ministre, ville i Morgen udvikle Dem mine Hensigter. Vi tilbagekalde Mylord Hertugen af Marlborough, hvis Talent og Tjeneste Staten nu ikke mere behøver, og i den Beslutning at indgaae en ærefuld Fred, ville Vi, at der saa snart som muligt, skal i Utrecht aabnes Forhandlinger imellem Vore og Frankriges Befuldmægtigede.

Bolingbroke (som staaer tilvenstre imellem Masham og Abigael, sagte til Abigael). Naa, elskværdige unge Kone! — er mit System ikke fortræffeligt? Lord Marlborough er bleven styrtet, — Europa faaer Fred —

Masham (giver ham de af Dronningen underskrevne Papirer). Bolingbroke er Minister!

Bolingbroke. Og for alt dette kan vi takke — et Glas Vand!

Scapins Skalkestykker.

Lystspil i tre Acter af Molière,
oversat af Th. Overskou.

Personerne.

Argante.
Octavio, hans Søn.
Geronte.
Leander, hans Søn.
Zerbinette, en ung Pige, opdraget blandt Zigeunere.
Hyazinta.
Silvestro, Octavios Tjener.
Scapin, Leanders Tjener.
Nerine, en gammel Pige hos Hyazinta.
Carlo, en Bekjendt af Scapin.
To Dragere.

(Handlingen foregaaer i Neapel.)

Første Act.

Første Scene.

Octavio. Silvestro.

Octavio. Ah, sørgelige Efterretninger for den, der elsker saa heftigt som jeg! Haarde Yderlighed, hvortil jeg seer mig bragt! Du har altsaa hørt i Havnen at min Fader vender tilbage?

Silvestro. Ja!

Octavio. At han kommer endnu i Dag?

Silvestro. Endnu i Dag.

Octavio. Og at han vender hjem med den Beslutning at gifte mig bort?

Silvestro. Ja.

Octavio. Med en Datter af den gamle Geronte?

Silvestro. Af den gamle Geronte.

Octavio. Og at denne Datter alene derfor kommer hertil fra Tarent?

Silvestro. Ja.

Octavio. Og alle de Efterretninger har Du faaet hos min Faerbroder?

Silvestro. Hos Deres Faerbroder.

Octavio. Som min Fader har underrettet derom ved et Brev?

Silvestro. Ved et Brev.

Octavio. Og min Faerbroder, siger Du, veed alle vore Historier?

Silvestro. Alle vore Historier.

Octavio. Ah, saa tal, dersom Du vil tale, og lad mig ikke staae saaledes og hale Dig Ordene ud af Munden.

Silvestro. Men hvad skal jeg sige mere? De glemmer ikke en eneste Omstændighed, men siger Sagen ganske accurat som den er.

Octavio. Men saa giv mig da i det mindste et Raad, og sig mig hvad jeg skal gjøre i en saa fragtelig Stilling.

Silvestro. Jeg er saa skam i en lige saa stor Knibe som De, og jeg kunde selv have nødig at Een kom og gav mig et godt Raad.

Octavio. Denne fordømte Hjemkomst morder mig.

Silvestro. Mig ikke mindre.

Octavio. Naar min Fader faaer at høre hvorledes det hænger sammen — der vil pludselig styrte et Uveir af heftige Bebreidelser ned over mig.

Silvestro. Bebreidelser gjøre ikke Noget, Gud give at jeg kunde slippe med det. Nei, nei, jeg tænker at jeg vil komme til at betale Deres Daarskaber ganske anderledes; det er ligesom jeg langt borte seer hvordan en Uendelighed af Stokkeprygl samler sig til en tyk Sky, som vil udgyde sit Indhold over min Ryg.

Octavio. Men hvorledes skal jeg dog komme ud af den Forlegenhed hvori jeg er?

Silvestro. Det var det De skulde have tænkt paa inden De styrtede Dem i den.

Octavio. Ah! Du tager Livet af mig med Dine Prækener, som nu komme bagefter.

Silvestro. De tager snarere Livet af mig med Deres Optøier, som ere komne tidsnok.

Octavio Hvad skal jeg gjøre? — hvad Beslutning skal jeg tage? hvilket Middel skal jeg gribe til?

Anden Scene.

Octavio. Silvestro. Scapin.

Scapin. Hvad er det, Hr. Octavio? Hvad feiler Dem? Hvad er der paafærde? Hvad er De saa urolig for? De er jo reent ude af Dem selv.

Octavio. Ah, min kjære Scapin! det er ude med mig, jeg er fortvivlet, jeg er det ulykkeligste af alle Mennesker paa denne Jord!

Scapin. Hvordan det?

Octavio. Har Du ikke hørt den Ulykke jeg er kommen i?

Scapin. Nei.

Octavio. Min Fader kommer hertil med Hr. Geronte, og de ville gifte mig bort.

Scapin. Naa, og hvad er der saa forskrækkeligt i det?

Octavio. Ak, Du veed ikke Grunden til min Urolighed.

Scapin. Nei, men det kommer kun an paa Dem om jeg strax skal faae den at vide; og jeg er et meget trøstefuldt Menneske, et Menneske, som gjerne tager sig af Ungdommen, naar den er i Forlegenhed.

Octavio. O, Scapin, dersom Du kunde finde paa noget, dersom Du kunde smede en eller anden Plan, hvorved jeg kunde hjælpe mig ud af den Knibe, jeg er i — jeg vilde være Dig mere taksylvig end om Du reddede mit Liv.

Scapin. Skal jeg være oprigtig, er der ikke mange Ting, som ere mig umulige, naar jeg vil have med dem at gjøre. Jeg er bestemt af Himlen bleven begavet med et meget vakkert Genie til alle disse fine, smukke, fiffige Spilopper, disse artige Opfindelser, som Pøbelen kalder Gavtyvestreger; og jeg kan, uden at rose mig selv, sige, at De neppe har seet et Menneske, der er dueligere Arbeider end jeg i Knebenes og Intriguernes Fag, eller som har høstet større Ære og Berømmelse i dette ædle Kald. Men, veed De hvad? Fortjenesten bliver skammeligen mishandlet i vore Tider, og jeg har opgivet at befatte mig med nogen Ting, siden jeg havde en vis Ærgrelse over Noget, der traf ind.

Octavio. Saa, og hvad var det for Noget, Scapin?

Scapin. O, det var en Hændelse, som lagde mig ud med Politiet.

Octavio. Med Politiet?

Scapin. Ja. Vi kom i et lille Klammeri med hinanden.

Silvestro. Du og Politiet?

Scapin. Ja. Det holdt skammeligt Huus med mig, og jeg ærgrede mig saaledes over vore Tiders Utaknemmelighed, at jeg besluttede at jeg ikke mere vilde tage mig af Noget. Nok sagt. Lad mig ikke forstyrre Dem i at fortælle mig hvad der er gaaet Dem imod.

Octavio. Du veed, Scapin, at den gamle Geronte og min Fader for to Maaneder siden gik ombord sammen for at gjøre en Reise i et Handelsanliggende, som de havde slaaet sig sammen om.

Scapin. Det veed jeg.

Octavio. Og at de Gamle lode Leander og mig blive ene her hjemme; mig under Opsigt af Silvestro og Leander under Dit Tilsyn.

Scapin. Ja. Jeg har skilt mig overordentlig godt ved mit Embede.

Octavio. Nogen Tid derefter traf Leander paa en ung Zigeunerinde, som han blev forelsket i

Scapin. Det veed jeg ogsaa.

Octavio. Da vi ere meget gode Venner, betroede han sig strax til mig og tog mig med sig til den unge Pige, som jeg virkelig fandt smuk, men dog ikke saa smuk, som han vilde have at jeg skulde finde hende. Han talte ikke med mig om andet end hende, overdrev uophørligt sin Beskrivelse over hendes Skjønhed og Tækkelighed, roste hendes Forstand og talte med Henrykkelse om hvor fortryllende hun var i Samtale, ja berettede mig ethvert Ord, der kom over hendes Læber, og gjorde sig al mulig Umag for at jeg skulde finde, at hun overgik alle andre Fruentimmer i Vittighed. Undertiden skjændtes han med mig, fordi han syntes at jeg ikke blev varm nok ved det han fortalte mig, og bestandig spottede han min Ligegyldighed for Kjærligheden.

Scapin. Jeg kan ikke indsee hvad der skal komme ud af alt dette.

Octavio. En Dag da jeg fulgte med ham for at gaae hen til de Folk, Gjenstanden for hans Henrykkelse opholdt sig hos, hørte vi Jammer og Graad fra et lille Huus i en afsides Gade. Vi spurgte hvad der var paafærde og en Kone fortalte os, at der boede nogle Tilreisende, som vare i en saa sørgelig Tilstand, at det maatte røre ethvert følende Hjerte.

Scapin. Men hvor skal det føre os hen?

Octavio. Af Nysgjerrighed fik jeg Leander til at gaae ind med. Vi kom ind i en Stue, hvor en gammel Kone laae for Døden; en aldrende Tjenestepige jamrede sig over hende og en ung Pige, smuk som en Engel og med en rørende Smerte i de skjønne Træk, laae grædende ved hendes Seng.

Scapin. Ah ha!

Octavio. En Anden vilde under saadanne Omstændigheder have seet styg ud; thi hendes Paaklædning var meget tarvelig, og Haaret rullede uordentligt ned over hendes Skuldre, men hun var den sørgende Skjønheds levende Billede.

Scapin. Nu seer jeg Sagen rykke nærmere.

Octavio. Scapin, dersom Du havde seet hende i denne Tilstand, Du vilde have fundet hende indtagende.

Scapin. O, det tvivler jeg ikke om, og uden at have seet hende, seer jeg nok, hun var ganske fortryllende.

Octavio. Hendes Taarer vare ikke af disse ubehagelige Taarer, som gjøre Ansigtet stygt; nei, hun græd med en henrivende Ynde og hendes Smerte var det Skjønneste, jeg har seet.

Scapin. Jeg seer det Hele.

Octavio. Hun fik Alle til at græde med sig, da hun fuld af Kjærlighed kastede sig over den døende Kone, som hun kaldte sin Moder; der var Ingen, som ikke maatte føle dyb Medlidenhed ved at see dette ædle Hjerte.

Scapin. Ja, men det er ogsaa rørende,

og jeg seer nok, at dette ædle Hjerte gjorde Dem forelsket i hende.

Octavio. Ah, Scapin! det koldeste Uhyre maatte have elsket hende.

Scapin. Naturligviis. Hvordan skulde man bære sig ad med at lade det være?

Octavio. Efter at jeg havde forsøgt at trøste den skjønne Lidende ved nogle Ord, gik jeg derfra, og da jeg spurgte Leander, hvad han syntes om denne unge Pige, svarede han koldt, at han fandt hende ret smuk. Jeg blev stødt over denne Kulde og vilde ikke lade ham mærke det Indtryk, som hendes Skjønhed havde gjort paa mit Hjerte.

Silvestro. Dersom De ikke forkorter denne Fortælling, kan den vare til i Morgen. Maa jeg gjøre Ende paa den med et Par Ord? (Til Scapin.) Fra dette Øieblik af gik der Ild i Herrens Hjerte; han kunde ikke mere leve naar han ikke kom hen at trøste den skjønne Lidende. Hans mange Besøg bleve viste tilbage af Tjenestepigen, som ved Moderens Død rykkede op til Gouvernante. Nu begyndte Herrens Fortvivlelse. Han tiggede, han bad, han svoer — ikke Noget for ham at gjøre. Der blev ham sagt, at vel var Pigen fattig, vel var hun uden Støtte, men — hun var af en honet Familie, og dersom han ikke vilde gifte sig med hende, kunde hans Overhæng aldeles ikke taales. Nu begyndte Herrens Kjærlighed at stige efterhvert som Vanskelighederne bleve større. Han spørger sit Hoved tilraads, han vakler, han tænker efter, han staaer imellem begge, han tager en Beslutning; for tre Dage siden blev han gift med hende.

Scapin. Og nu begriber jeg Sagen.

Silvestro. Læg nu alt dette sammen med at hans Fader pludselig kommer hjem, endskjønt vi først ventede ham om to Maaneder, at hans Faerbroder har opdaget det hemmelige Ægteskab og at han skal tvinges til at tage en Datter af den gamle Geronte, som, efter hvad man fortæller, har hende af sit andet Ægteskab, der nok skal være indgaaet i Tarent — saa har Du det Hele.

Octavio. Og læg dertil, hvad der er mere end det Hele, den Trang, hvori min unge elskværdige Kone er, og de ringe Kaar, jeg har til at afhjælpe den.

Scapin. Saa det er baade det Hele og det der er mere end det Hele? det er Alt? — Aa, de ere begge To i en forbandet Knibe for Noget, der er saa godt som ingenting. Det er nok noget at tage paa Veie for. Skammer Du Dig ikke, at blive bange for saa lidt? Hvad Fanden er det? Du lange Rakel, som er voxet baade Fader og Moder over Hovedet, Du kan ikke skrabe saa meget sammen i Dit Hoved, at Din Forstand deraf kan sammensmede et skikkeligt lille Puds, der kan bringe alle Ting i Orden? Fy! Du maa skamme Dig, Din Klodrian! Jeg vilde ønske at det var i forrige Tider og man da havde givet mig disse to Gamle at tage ved Næsen, jeg skulde have trukket dem tilvands; — hør, jeg var ikke større end saa, da jeg allerede havde tilvendt mig den offentlige Opmærksomhed ved tusinde listige Optoier.

Silvestro. Jeg tilstaaer gjerne, at Himlen ikke har givet mig Dine Talenter og at jeg ikke er saa klogtig som Du til at lægge mig ud med Politiet.

Octavio. Ah, der er min elskværdige Hyazinta.

Tredie Scene.

De Forrige. Hyazinta.

Hyazinta. Ah, Octavio, er det sandt hvad Silvestro har fortalt Nerine, at Din Fader kommer hjem og vil gifte Dig med en Anden?

Octavio. Ja, min dyrebare Hyazinta, og denne Efterretning har sat mig i største Uroligheb. Men hvad seer jeg? Du græder! Hvorfor disse Taarer? Siig mig, troer Du at jeg vil bedrage Dig? er Du ikke overbeviist om at jeg elsker Dig?

Hyazinta. Jo, Octavio! jeg er vis paa at Du elsker mig, men jeg er ikke vis paa at Du bestandig vil elske mig.

Octavio. O, kan man elske Dig uden at elske Dig for evig?

Hyazinta. Jeg har hørt, Octavio, at Mandfolkenes Elskov ikke er af saa lang Varighed som Fruentimmernes, og at den Heftighed de vise, er en Ild, der udslukkes lige saa hurtigt som den tændes.

Octavio. Ah, min Bedste! saa maa mit Hjerte ikke være skabt som andre Mandfolks, thi jeg føler at jeg vil blive ved at elske Dig indtil min Død.

Hyazinta. Jeg vil troe, at Du føler hvad Du siger og jeg tvivler ikke om at Dine Ord ere oprigtige, men jeg frygter en Magt, som let kan beseire de ømme Følelser, der bvile i Dit Hjerte for mig. Du er afhængig af en Fader, som vil tvinge Dig til at tage en Anden; o, jeg er vis paa, skete det, det kostede mig Livet.

Octavio. Nei, min Hyazinta! der er ingen Fader, som kan tvinge mig til at bryde min Eed til Dig, og før jeg forlader Dig — før forlader jeg mit Fædreland, ja Livet, naar andet ikke kan være. Jeg har allerede, — endskjøndt jeg aldrig har seet hende — faaet en frygtelig Afskye for den Pige, der er mig bestemt; grufsom er jeg ikke, men jeg skulde ikke have noget imod at Havet skilte mig ved hende for evig. Græd dog ikke, jeg beder Dig, Dine Taarer smerte mig.

Hyazinta. Saa vil jeg bortørre mine Taarer og med Roligheb vente paa hvad Himlen vil beslutte med mig.

Octavio. O, den vil sikkert staae os bi.

Hyazinta. Det gjør den, naar Du kun vedbliver at være mig tro.

Octavio. Det skal Du see.

Hyazinta. Saa skal Du ogsaa see mig lykkelig.

Scapin (sagte). Hun er, min Sjel, ikke saa dum; jeg finder hende endogsaa ret vakker.

Octavio (peger paa Scapin). Der er en Karl, som — hvis han vil — kan være os til uberegnelig Nytte i alt hvad der kan møde os.

Scapin. Jeg har svoret høit og dyrt paa, at jeg ikke mere vil have noget med Verden at gjøre, men dersom de begge To bede mig overmaade meget saa maaskee —

Octavio. Ah, dersom det kun kommer an paa at bede Dig overmaade meget, saa bønfalder jeg Dig ved alt hvad der er mig dyrebart, om at Du vil paatage Dig at styre vor Skjæbnes Baad

Scapin (til Hyazinta). Men De — De siger ingenting.

Hyazinto. Jeg bønfalder Dem, ligesom han, ved alt hvad der er helligt, om at De vil skjænke os Deres Hjælp.

Scapin. Man maa lade sig overvinde og vise at man er Menneske. Naa da, jeg vil tage mig af Dem.

Octavio. Vær forsikkret om —

Scapin. Stille! (til Hyazinta) gaae De og vær ganske rolig (Hyazinta gaaer).

Fjerde Scene.

Octavio. Scapin. Silvestro.

Scapin. Og De, Hr. Octavio! forbered Dem nu til at modtage Deres Fader med Fasthed.

Octavio. Jeg vil tilstaae for Dig, at naar jeg bare tænker paa at modtage ham, kommer jeg til at ryste; jeg har en underlig Frygtsomhed, som jeg ikke kan overvinde.

Scapin. Det hjælper ikke, De maa sta e fast som en Helt imod det første Angreb, for at Deres Svaghed ikke skal give ham Leilighed til at behandle Dem som et Barn. Hør, De maa see til at skaffe Dem Mod ved Øvelse. En Smule Dristighed og et rask Svar til hvad han kan falde paa at spørge Dem om, saa gaaer det prægtigt.

Octavio. Jeg vil gjøre mit Bedste.

Scapin. Veed De hvad? lad os holde en lille Prøve, bare for at De kan vænne Dem lidt til Ilden. Gaae Deres Rolle igjennem engang og lad os see om De spiller den godt. Naa da! dristig Mine, Hovedet i Veiret, Kjækhed ud af Øinene.

Octavio. Saaledes?

Scapin. Lidt mere endnu.

Octavio. Saadan?

Scapin. Godt! bild Dem nu ind, at jeg er Deres Fader, som kommer hjem og svar mig rask ligesom det var ham selv. Hvad Din Slyngel, Din Galgenfugl, Din lumpne Knægt, Du uværdige Søn af en Fader som jeg, hvor tør Du understaae Dig til at komme for mine Øine efter Din smukke Opførsel, efter den skammelige Streg, Du har spillet mig under min Fraværelse? Er det Frugten af min Kjærlighed, Din Æsel? er det Frugten af min Kjærlighed? er det den Ærbødighed, Du skylder mig? er det den Ærbødighed, Du har for mig? Jo Du er en net Fyr! Du er saa uforskammet, Din Spidsbub, at Du uden Din Faders Samtykke render hen og indgaaer et hemmeligt Ægteskab? Svar nu, Din Kjeltring! svar nu! Lad os nu engang høre hvor smukt Du kan forsvare Din skjændige Opførsel i — Ah, men hvad Fanden er det? De staaer jo som De havde tabt baade Maal og Mæle.

Octavio. Ah, jeg bildte mig virkelig ind at det var min Fader som talte.

Scapin. Det var det ogsaa, og det er just derfor, at De ikke skal stille Dem an som et uskyldigt Barn.

Octavio. Ja, ja, naar det kommer til Stykke — Du skal see — jeg skal samle mig og svare kjækt og bestemt.

Scapin. Maa jeg stole paa det?

Octavio. Det kan Du stole paa.

Silvestro. Der kommer saamæn Deres Fader.

Octavio. O, Himlen staae mig bi! det er ude med mig! (løber.)

Femte Scene.

Scapin. Silvestro.

Scapin. Heida, Hr. Octavio! bliv, nu er det De skal til at svare. Hr. Octavio! Nei, han er borte Aa, det er et jammerligt Slags Menneske! Hør, vi maae, min Sjel, holde Stand og oppebie den Gamle.

Silvestro. Men hvad skal jeg sige til ham?

Scapin. Lad Du mig sige hvad der skal siges, og pas bare paa at gaae i mit Fodspor.

Sjette Scene.

Argante. Scapin og Silvestro (i Baggrunden).

Argante (som troer at han er alene). Nei, har man nogensinde hørt Mage til saadan en Opførsel!

Scapin (til Silvestro). Naa, han har allerede faaet Historien og den ligger ham saadan paa Hjertet, at han endogsaa underholder sig selv med den.

Argante. O, hvad det er for en Dumdristighed.

Scapin (til Silvestro). Lad os spidse Øren.

Argante. Jeg gad nok vidst hvad de ville finde paa for at besmykke dette deilige Ægteskab.

Scapin (sagte). Det have vi allerede tænkt paa.

Argante. Skulde de maaskee ville fragaae det?

Scapin (sagte). Nei, det er saamæn ikke faldet os ind.

Argante. Eller ville de gjøre Forsøg paa at undskylde sig.

Scapin (sagte). Det kunde nok være.

Argante. Maaskee de tænke paa at smøre mig om Munden med Snikkenak.

Scapin (sagte). Maaskee.

Argante. Men al deres Passiar nytter dem ikke.

Scapin (sagte). Det ville vi saae at see.

Argante. De skal ikke tage mig ved Næsen.

Scapin (sagte). Man maa ingenting forsværge.

Argante. Jeg vil lade den Æsel af Søn, jeg har, sætte i Tugthuset.

Scapin (sagte). Det skal vi nok sørge for at hindre.

Argante. Og Silvestro, den Kjeltring, han skal faae saamange Hug, som der kan ligge paa ham.

Silvestro (til Scapin). Det skulde have forundret mig, om han havde glemt mig.

Argante (seer Silvestro). Ah, naa er Du der, Du aarvaagne Vægter over en Families Ære og Velfærd, Du udvalgte Veileder for unge Mennesker?

Scapin Hr. Argante! det glæder mig overordentlig at see, at De er kommen hjem.

Argante. God Dag, Scapin. (Til Silvestro.) Jo, det maa jeg sige, Du har virkelig smukt passet paa at gjøre hvad jeg har befalet Dig, og min Søn har opført sig meget nydelig under min Fraværelse.

Scapin. De befinder Dem frisk og vel, som jeg seer.

Argante. Jo saamæn! (Til Silvestro.) Du kan ikke lukke Munden op, Slyngel? Du kan ikke lukke Munden op?

Scapin. Deres Reise har været heldig?

Argante. Ja, gu har den været heldig. Lad mig bare staae i Roe og skjænde.

Scapin. Naa De vil skjænde?

Argante. Ja, jeg vil skjænde.

Scapin. Og hvem vil De skjænde paa, Hr. Argante?

Argante (peger paa Silvestro). Jh, paa den Slyngel der.

Scapin. Og hvorfor det?

Argante. Naa saa Du har ikke hørt hvad her er skeet medens jeg har været borte?

Scapin. Jo, jeg har rigtignok hørt tale om Noget, men det er ikke værdt at tale om.

Argante. Hvad for noget? ikke værdt at tale om? Saadan en Gjerning?

Scapin. Det kan De da paa en Maade have Ret i.

Argante. Saadan en Dumdristighed.

Scapin. Det er sandt.

Argante. En Søn, som gaaer hen og gifter sig uden sin Faders Samtykke?

Scapin. Ja, der kunde rigtignok siges adskilligt om det. Men jeg er dog af den Mening, at De ikke skulde gjøre nogen Ophævelse over det?

Argante. Men den Mening er jeg ikke af, og jeg vil gjøre Ophævelse, og det ligesaa megen Ophævelse som jeg kan gjøre! Hvad for noget! Du synes ikke at jeg har alle mulige grundede Grunde til at blive gal i Hovedet?

Scapin. Jo vist har De. Jeg blev jo ogsaa gal i Hovedet da jeg hørte Historien, og tog mig saadan af Dem, at jeg gik til Yderligheder og skjændte Deres Søn Huden fuld. De kan spørge ham selv hvilke ypperlige Bebreidelser jeg har gjort ham, og hvorledes jeg har præket for ham om den Mangel paa Ærbødighed han har vist mod en Fader, som han skulde knæse Støvet under Fødderne paa. Nei, det var saamæn ikke muligt at tale med mere Salvelse, om det saa havde været Dem selv. Men hvad skal man sige? Jeg er kommen til en renere Erkjendelse og har overveiet, at i Grunden, saa har han ikke saa stor Uret som man skulde tro.

Argante. Hvad er det Du staaer der og snakker? Har han ikke Uret i at gaae hen og gifte sig i Vind og Veir med et Fruentimmer som Ingen kjender til?

Scapin. Hvad skulde Mennesket gjøre? Det er jo hans Skjæbne som har skubbet ham ind i det.

Argante. Aa! Ja saa! jo det er en deilig Forklaring. Saa kan man bare begaae alle optænkelige Forbrydelser, bedrage, stjæle, slaae ihjel, og siden undskylde sig med: ak, det er min Skjæbne, som har skubbet mig ind i det.

Scapin. Gud bevares! De betragter mine Ord altfor philosophisk. Jeg mener at han paa en fatal Maade har seet sig indviklet i denne Sag.

Argante. Men hvorfor viklede han sig ind i den?

Scapin. Vil De nu forlange at han skal være ligesaa fornuftig som De? Unge Mennesker de ere unge, og have ikke altid den Sindighed, som de burde have, naar de ikke skulde gjøre andet end det som klogt er. Der er, vil jeg for Exempel sige, vores Leander, som, uagtet alle mine Formaninger, alle mine Forestillinger, har paa sin Side baaret sig endnu gatere ad end Deres Søn. Jeg gad nok vide om De ikke selv har været ung og om De ikke i Deres unge Dage ligesaagodt har gjort dumme Streger som de Andre. Jeg har hørt fortælle at De i forrige Tider har været en Fandens Fyr hos Fruentimmerne, at De gjorde Deres Spilopper hos de Skjønne, som i Deres Tid vare i Vælten, og at naar De havde begyndt paa et Eventyr, saa helmede De aldrig førend De var bleven den Lykkelige.

Argante. Det er sandt; det fragaaer jeg ikke; men jeg holdt mig altid til det man kalder Galanterie, og lod mig aldrig tage ved Næsen til at gjøre det, han har gjort.

Scapin. Men hvad vilde De have at han skulde gjøre? Han seer en smuk Pige, som holder af ham — thi det har han efter Dem, at alle Fruentimmerne kan godt lide ham — han finder hende indtagende, han besøger hende, siger hende Artigheder, sukker og tigger, spiller den Halvgale af Kjærlighed. Hun overgiver sig — han forfølger sin Lykke — men barbaus! han bliver overrasket hos hende af Forældrene, og de bruge Magten, de tvinge ham til at gifte sig med hende.

Silvestro (sagte). Nei, det er en Skjelm af første Skuffe.

Scapin. Vilde De have at han skulde lade sig stikke ihjel? — det er dog bedre at blive gift end at blive begravet.

Argante. Men jeg har slet ikke hørt at det er gaaet saaledes til.

Scapin (peger paa Silvestro). Saa kan De spørge ham. Han vil vist ikke sige at det er Fabel.

Argante (til Silvestro). Er han bleven tvungen til at gifte sig?

Silvestro. Ja, Herre!

Scapin. Troer De, jeg vilde lyve for Dem?

Argante. Saa skulde han strax gaaet til Øvrigheden og gjort Indsigelse imod det tvungne Giftermaal.

Scapin. Men det vilde han ikke gjøre.

Argante. Ja, hvorfor vilde han det ikke? Saa havde jeg havt lettere ved at faae dette Giftermaal ophævet.

Scapin. Dette Giftermaal ophævet?

Argante. Ja.

Scapin. De ophæver det ikke.

Argante. Hvad? ophæver jeg det ikke?

Scapin. Nei.

Argante. Hvad for noget? Har jeg ikke min Ret som Fader og den Vold, der er brugt imod min Søn, at støtte mig paa?

Scapin. Det er noget som han aldrig giver sit Samtykke til.

Argante. Giver han aldrig sit Samtykke dertil?

Scapin. Nei.

Argante. Min Søn ikke?

Scapin. Deres Søn ikke. Vil De forlange at han skal tilstaae, at han har kunnet lade sig gjøre bange og er bleven tvunget til at gjøre saadant et Skridt? — Nei, det vil han nok tage sig iagt for. Det vilde jo være at skjære Næsen af sig selv og vise sig uværdig til at være Søn af en Mand som De.

Argante. Det bryder jeg mig kun lidt om.

Scapin. Nei, Hr. Argante! baade for Deres og sin egen Æres Skyld maa han fortælle Alle og Enhver, at dette Giftermaal var hans høieste Ønske.

Argante. Men baade for min og hans Æres Skyld vil jeg have at han skal sige, at det var imod hans Ønske.

Scapin. Nei, jeg er vis paa, det gjør han ikke.

Argante. Da skal jeg, min Sjel, lære ham det!

Scapin. Og jeg siger, De lærer ham det, min Sjel, ikke.

Argante. Han skal gjøre det, eller jeg gjør ham arveløs.

Scapin. Det gjør De?

Argante. Det gjør jeg!

Scapin. Tak.

Argante. Hvad siger Du Tak for?

Scapin. De gjør ham ikke arveløs.

Argante. Gjør jeg ham ikke arveløs?

Scapin. Nei.

Argante. Nei?

Scapin. Nei.

Argante. Det var som Fanden! — Det var rart? Skulde jeg ikke kunne gjøre min Søn arveløs?

Scapin. Nei, siger jeg.

Argante. Og hvem vil forbyde mig det?

Scapin. De selv.

Argante. Jeg?

Scapin. Ja. Det har De ikke Hjerte til.

Argante. Det skal jeg vise Dig.

Scapin. De søger.

Argante. Nei gu søger jeg ikke.

Scapin. Den faderlige Kjærlighed gjør sin Pligt.

Argante. Den gjør ingenting!

Scapin. Jo, jo!

Argante. Jeg siger, jeg gjør ham arveløs.

Scapin. Passiar!

Argante. Du maa ikke sige Passiar.

Scapin. Gud bevares! jeg kjender Dem, De har et godt Hjerte,

Argante. Nei, jeg har ikke noget godt Hjerte; jeg har et ondt Hjerte, naar jeg vil have det. Lad os nu holde op med at tale om det, thi det sætter hele min Galde i Røre. (Til Silvestro.) Gaa nu, Din Gavtyv, og søg om min Søn, den Slyngel; jeg vil imidlertid see til at finde den gamle Geronte, for at fortælle ham min Ulykke.

Scapin. Gode Hr. Argante! skulde jeg maaskee kunne være Dem til en eller anden Tjeneste. — De har blot at befale.

Argante. Tak, min Søn! (sagte) Ak, hvorfor skal det dog være min eneste Søn; — o hvorfor har jeg ikke nu den Datter, som Skjæbnen har berøvet mig — saa kunde jeg gjøre hende til min Arving. (Gaaer.)

Syvende Scene.

Scapin. Silvestro.

Silvestro. Det maa jeg tilstaae — Du er en stor Mand, og nu er Sagen i god Gang. Men paa den anden Side ere vi i

en forbandet Forlegenhed for Penge, naar vi skulle komme ud af det, og der er os allerede et heelt Slæng af Rykkere i Hælene.

Scapin. Lad mig om det; hele Planen ligger i mit Hoved. Jeg speculerer bare paa hvor jeg skal finde et Menneske, vi kunne lide paa, og der kan spille en Person, som jeg trænger til. — Vie lidt. Veed Du hvad? Sæt Din Hat paa Snur som en forvoren Krabat; læg Kroppen over paa det ene Been; Næven i Siden; et Par Dine fulde af Død og Ødelæggelse — og nu spadseer frem og tilbage — nei, nei, som en Theaterkonge. Saadan — der traf Du det — det er godt! Trav nu med mig, saa skal jeg lære Dig hvorledes Du skal gjøre Dit Ansigt om og forvende Din Røst.

Silvestro. Jeg vil gjerne gjøre hvad Du vil have, men een Ting vil jeg bede Dig om — læg mig bare ikke ud med Politiet.

Scapin. Ah bah bah! vi ville dele Faren som Brødre, — og skulde Ulykken være — hvad saa? et Par Aar mere eller mindre paa Galeierne, det er ikke Noget som maa forknytte et ædelt Hjerte, naar det gaaer i Dydens Tjeneste.

Anden Act.

Første Scene.

Geronte. Argante.

Geronte. Ja, det kan I være rolig for; naar vi beholde den Vind, saa kan vi have dem her i Dag; en Matros, som nylig er kommen fra Tarent, har fortalt mig at han saae Manden, der ledsager min Datter hertil, sætte ombord. Men stakkels Barn, naar hun kommer finder hun da ikke Sagerne i en meget heldig Forfatning — og det I der fortalte mig om Jer Søn, ødelægger jo paa engang vor hele Aftale.

Argante. Vær I bare ganske rolig; jeg forsikkrer Jer om, at jeg skal nok faae alle Hindringer skaffet af Veien og jeg er just ifærd med at arbeide paa det.

Geronte. Maa jeg sige Jer Noget, min kjære Argante? Børneopdragelsen — det er en Ting, som man maa lægge sig forskrækkelig stærkt efter.

Argante. Det har I Ret i. Men hvad vil I sige med det?

Geronte. Dermed vil jeg sige, at naar Børnene opføre sig slet, saa er det næsten altid den slette Opdragelse, Forældrene have givet dem, der er Skyld deri.

Argante. Ja, det kan nok være! Men hvad mener I med det I siger?

Geronte. Hvad jeg mener med det jeg siger?

Argante. Ja.

Geronte. Dermed mener jeg, at dersom I, som en retskaffen Fader, havde smurt Jer Søn ordentlig, da han var Dreng, saa havde han ikke gjort Jer de Optøier nu.

Argante. Saa det mener I? Saa har I da kanskee smurt Jer Søn bedre, da han var Dreng?

Geronte. Det har jeg rigtignok; og det skulde gjøre mig meget ondt, dersom han kom til mig med saadan Historier.

Argante. Og dersom nu denne Søn, som I — som en retskaffen Fader — har smurt saa godt da han var en Dreng, nu har Historier, der er værre end de, min Søn har? Hvad siger I?

Geronte. Ja, hvad siger I?

Argante. Hvad jeg siger?

Geronte. Ja hvad skal det sige som I siger?

Argante. Det skal sige, min kjære Geronte! at man ikke skal være saa rask til at rive ned paa andre Folk, og at de som ville give Andre Stikpiller, skulle først see til, om de ikke selv kunne vente sig nogle.

Geronte. Den Gaade forstaaer jeg ikke.

Argante. I vil nok faae den opløst.

Geronte. Skulde I maaskee have hørt Noget om min Søn?

Argante. Det kunde nok være.

Geronte. Og hvad er det?

Argante. Da jeg var saa ærgerlig, fortalte Jeres Scapin mig kun Historien i Uddrag, men hos ham eller en Anden kan I nok faae den beskreven i Udførlighed. Hvad mig angaaer, saa vil jeg strax gaae hen til en Procurator for at høre hvorledes jeg skal gribe Tingen an paa rette Maade. Farvel til vi sees.

Anden Scene.

Geronte.

Hvad mon det kan være for en Historie? Endnu værre end hans! Jeg maa sige, jeg veed ikke hvad det skulde være, som var værre. Jeg synes, at en Søn gaaer hen og gifter sig uden sin Faders Samtykke, det er noget der overgaaer alt hvad der kan optænkes.

Tredie Scene.

Geronte. Leander.

Geronte. Ah, er Du der?

Leander (iler hen til Faderen for at omfavne ham). Ah, kjære Fader! o hvor det glæder mig at see Dem være kommen lykkelig hjem.

Geronte (afværger Leanders Omfavnelse). Saa sagte. Lad os tale lidt om hvorban det staaer sig her.

Leander. Tillad dog at jeg omfavner Dem, at jeg —

Geronte (bliver ved at holde ham fra sig). Saa sagte, saa sagte, siger jeg.

Leander. Hvad? De vil ikke tillade, kjære Fader! at jeg omfavner Dem for at udtrykke min Glæde?

Geronte. Nei, jeg vil ikke. Vi have først Et og Andet, som vi maae afgjøre med hinanden.

Leander. Og hvad er det?

Geronte. Kom her og lad mig see Dig i Ansigtet.

Leander. Hvorfor?

Geronte. See mig lige ind i Øinene.

Leander. Nu da?

Geronte. Hvad er det som er gaaet for sig her medens jeg har været borte?

Leander. Hvad der er gaaet for sig?

Geronte. Ja. Hvad har Du taget Dig for under min Fraværelse?

Leander. Kjære Fader! Hvad vil De have at jeg skal have taget mig for?

Geronte. Det er ikke mig, som vil have at Du skal have taget Dig Noget for; men det er mig som spørger om hvad det er Du har taget Dig for.

Leander. Jeg? Jeg har ikke taget mig Noget for, som De kan have Aarsag til at beklage Dem over.

Geronte. Slet ikke Noget?

Leander. Nei.

Geronte. Du er temmelig kjæphøiet.

Leander. Jeg er overbeviist om min Uskyldighed.

Geronte. Da har Scapin dog fortalt Noget om Dig.

Leander. Scapin?

Geronte. Ah ha! — see der blev Du rød.

Leander. Han har fortalt Dem Noget om mig?

Geronte. Her er ikke Stedet til at gaae videre ind paa denne Sag; vi skal nok siden faae den tilbørlig undersøgt. Nu spadserer Du hjem; jeg kommer paa Øieblikket bag efter. Ah, Du Spitsbub! dersom Du gaaer hen og gjør mig nogen Skam, skal jeg ikke herefter erkjende Dig for min Søn, og Du kan ligesaa godt først som sidst gaae Din Vei og aldrig mere lade Dig see for mine Øine.

Fjerde Scene.

Leander (alene).

Forraade mig paa denne Maade! En Slyngel, som har hundrede Aarsager til at være den Første der bølger hvad jeg betroer ham, — han er den Første som gaaer hen og røber det for min Fader. Ja, ja! Det skærger jeg paa, dette Forræderi skal han ikke have gjort for Intet.

Femte Scene.

Octavio. Leander. Scapin.

Octavio. Min kjære Scapin! hvor takskyldig maa jeg ikke være Dig for Din Bistand! Ja, Du er en fortræffelig Karl og jeg kan sige Himlen er mig gunstig, da den har sendt mig Dig i Nøden.

Leander. Naa, er Du der? Det fornøier mig inderligt at træffe Dig, min gode Gavtyv.

Scapin. O, jeg har den Ære at være Herrens allerærbødigste Tjener; De er altfor artig.

Leander (trækker Kaarden). Du søger i Utide. Jeg skal lære Dig —

Scapin (kaster sig paa Knæ). Herre —

Octavio (gaaer imellem Begge for at hindre Leander i at banke Scapin). Ah, Leander —

Leander. Nei, jeg beder Dig, Octavio, hold ikke paa mig.

Scapin. Men, Herre, dog —

Octavio (holder paa Leander). Jeg beder Dig —

Leander (vil slaae efter Scapin). Lad mig bare give min Vrede Luft.

Octavio. For vort Venskabs Skyld, slaae ham ikke.

Scapin. Men hvad har jeg gjort Dem, Herre?

Leander (vil slaae efter ham). HvadDu har gjort mig, Forræder?

Octavio (bliver ved at holde paa Leander). Naa, rolig dog, rolig!

Leander. Nei, Octavio, jeg vil have, at han paa Øieblikket skal tilstaae mig hvorledes han har forraadt mig. Ja, Slyngel! jeg veed hvad Du har spillet mig for en Streg, jeg har nylig hørt det, — Du troede maaskee ikke, at jeg var kommen efter Hemmeligheden; men jeg vil høre Bekjendelsen af Din egen Mund eller jeg render Dig Kaarden igjennem Livet.

Scapin. Ak, Herre! skulde De virkelig have Hjerte til det?

Leander. Saa tal.

Scapin. Jeg har da gjort Dem noget imod, Herre?

Leander. Ja, Slyngel! og Din Samvittighed siger Dig kun altfor godt hvad det er.

Scapin. Jeg forsikkrer Dem til, jeg veed ikke hvad det er.

Leander (nærmer sig for at slaae ham). Du veed det ikke?

Octavio (holder Leander tilbage). Leander!

Scapin. Naa, Herre! siden De endelig vil have det, saa vil jeg tilstaae Dem, at det er mig, som med nogle gode Venner har tømt det lille Anker med spansk Viin, som De fik forærende for nogle Dage siden; det er mig som gjorde en Sprække i Bunden af Ankeret og slog Vand under det, for at bilde Dem ind at Vinen var rendt ud.

Leander. Saa det er Dig, Din Kjeltring, der har drukket min spanske Viin? Det er Dig der har været Skyld i at jeg har skjændt paa Pigen, som jeg havde mistænkt for dette Skjelmestykke?

Scapin. Ja, det er, Herre! Jeg beder om Forladelse for det.

Leander. Det er mig meget kjært at jeg har faaet det at vide; men det er ikke den Sag, som Talen er om her.

Scapin. Saa det er ikke den, Herre?

Leander. Nei; det er en ganske anden Sag, som ligger mig mere paa Hjertet, og jeg vil have at Du skal ud med den.

Scapin. Herre, jeg kan ikke huske at jeg har gjort andet.

Leander (vil slaae ham). Naa Du vil ikke bekjende?

Scapin. Aa!

Octavio (standser Leander). Stille, min Ven!

Scapin. Jeg vil bekjende, Herre! det er sandt, for tre Uger siden sendte De mig en Aften hen til Deres Kjæreste med et lille Uhr, som De vilde forære hende. Jeg kom hjem med tilsølede Klæder og en blodig Næse og fortalte at jeg var bleven overfaldet af nogle Gavtyve, som havde banket mig og taget Uhret. Naadige Herre! det var mig som havde beholdt det.

Leander. Det er Dig som har beholdt mit Uhr?

Scapin. Ja, Herre! for at see hvad Klokken er.

Leander. Naa? ja saa! det er smukke Ting jeg faaer at høre; jeg kan sige, jeg har en Tjener som er Troskaben selv. Men det er heller ikke det jeg spørger om.

Scapin. Det er heller ikke det?

Leander. Nei, Din Gavstrik, det er noget ganske andet, jeg vil have Dig til at tilstaae.

Scapin (sagte). Au for Fanden!

Leander. Herfrem med det, jeg har Hastværk.

Scapin. Herre! det er alt hvad jeg har gjort.

Leander (vil slaae ham.) Saa det er alt?

Octavio (holder paa Leander). Naa, naa!

Scapin. Naa, siden det skal være, — jeg vil da bekjende det. De husker jo nok det Spøgelse, som, for et halvt Aar siden, gav Dem en Dragt Prygl om Natten, og nær havde faaet Dem til at brække Halsen i Kjælderen, som De faldt ned i da De løb Deres Vei.

Leander. Naa, hvad det?

Scapin. Det var mig, Herre, som agerede Spøgelset.

Leander. Hvad? det var Dig, Forræder, som agerede Spøgelse?

Scapin. Ja, Herre! det var bare for at gjøre Dem bange og vænne Dem af med at labe os rende ud hver Nat, som De havde hittet paa.

Leander. Jeg skal, paa Tid og Sted, have i Erindring hvad Du har fortalt mig. Men nu vil jeg have Ende paa dette og befaler Dig derfor, at tilstaae hvad det er, Du har sagt til min Fader.

Scapin. Til Deres Fader?

Leander. Ja, Spitsbub, til min Fader.

Scapin. Jeg har jo ikke engang seet ham for mine Øine siden han er kommen.

Leander. Du har ikke seet ham?

Scapin. Nei, Herre!

Leander. Saa det er vist?

Scapin. Ja det er ganske vist. Det er Noget som De skal faae at høre af hans egen Mund.

Leander. Da er det dog af hans egen Mund, at —

Scapin. Med Deres Tilladelse, saa har han ikke sagt Sandhed.

Sjette Scene.

De Forrige. Carlo.

Carlo. Hr. Leander, jeg kan bringe Dem en Efterretning, som just ikke spaaer Deres Kjærlighed noget Godt.

Leander. Hvad er der paafærde?

Carlo. Zigeunerne ere ifærd med at tage herfra med Zerbinette, og hun har under Suk og Taarer bedet mig, at jeg straxs skulde underrette Dem om, at dersom De ikke, inden to Timer, skaffer de Penge tilveie, som Zigeunerne begjære for hende, faaer De hende aldrig mere at see.

Leander. Inden to Timer?

Carlo. Inden to Timer. Nu vil jeg løbe hen og holde Øie med dem, til De selv kan komme derhen. (Gaaer).

Syvende Scene.

De Forrige (uden Carlo).

Leander. O, min kjære Scapin! jeg beder Dig, see at Du kan hjælpe mig.

Scapin (reiser sig og spadserer stolt forbi Leander). O, min kjære Scapin! Ja, nu er jeg min kjære Scapin, da man trænger til mig.

Leander. Snak ikke mere om hvad der er skeet. Jeg tilgiver Dig alt hvad Du har opregnet, ja, det som værre er, hvis Du har gjort det.

Scapin. Nei, nei, De skal ikke tilgive mig. Rend mig Deres Kaarde igjennem Livet. Det skal være mig en Fornøielse om De vil myrde mig.

Leander. Nei langtfra; jeg beder Dig tvertimod om at skjænke mig Livet ved at staae mig bi i Ulykken.

Scapin. Nei, nei, nei! De gjør bedre i at myrde mig.

Leander. Du er mig altfor kjær; og jeg beder Dig, at Du vil understøtte mig ved Dit Genie, som overvinder alle Hindringer.

Scapin. Nei, siger jeg; tjen mig bare i at myrde mig.

Leander. Jeg beder Dig, kjære Scapin, bryd Dig nu ikke mere om det, men tænk alene paa hvorledes Du kan hjælpe mig.

Octavio. Ja vist, Scapin, Du kommer til at gjøre Noget for ham.

Scapin. Naa det skulde jeg, efter saadan en lumpen Behandling?

Leander. Jeg beder Dig, glem min Hidsighed og staae mig bi med Din Snedighed.

Octavio. Jeg forener mine Bønner med hans.

Scapin. Denne Fornærmelse ligger mig paa Hjertet.

Octavio. Nu maa Du lade Vreden fare.

Leander. Scapin, kan Du slaae Haanden af mig i den frygtelige Forlegenhed, hvori min Kjærlighed har sat mig?

Scapin. Saaledes at overraske mig med den grueligste Krænkelse!

Leander. Jeg tilstaaer, jeg havde Uret.

Scapin. Kalde mig for en Slyngel, en Gavstrik, en Kjeltring og en Forræder!

Leander. Jeg fortryder det inderligt.

Scapin. At ville rende mig en Kaarde ind igjennem Livet!

Leander. Jeg beder Dig om Forladelse af mit ganske Hjerte, og dersom det ikke er andet end at Du vil see mig for Dine Fødder — her ligger jeg. Scapin, jeg beder Dig endnu engang, for Himlens Skyld, slaae ikke Haanden af mig.

Octavio. Naa, Scapin, nu maa Du, min Sjel, ogsaa finde Dig i Rimelighed.

Scapin. Reis Dem. En anden Gang gaaer De ikke saa hastigt tilværks.

Leander. Lover Du mig, at Du vil tage Dig af min Sag?

Scapin. Jeg vil overveie det.

Leander. Men Du veed, at Nøden staaer for Døren.

Scapin. Bryd De Dem aldrig om det. Hvormeget er det, De behøver?

Leander. Femhundrede Rigsdaler.

Scapin. Og hvormeget skal De have?

Octavio. To hundrede Pistoler.

Scapin. Jeg skal faae de Penge hos Deres Fædre. (Til Octavio.) Hvad Deres Fader angaaer, jeg har allerede lagt min Plan; (til Leander) og angaaende Deres Fader, — rigtignok er han saa gjerrig som et Menneske nogenledes kan være — men ham behøve vi dog ikke at gjøre saa mange Omsvøb med. De veed, at i Henseende til Forstanden, saa har han — Himlen skee Tak — ikke mere end han bruger til Huusbehov, og jeg tager ham for et Slags Menneske, som man kan faae til at troe hvad man vil have. Jeg beder, at De ikke tager mig det ilde op, men der er saamæn ikke Skin af Lighed imellem Dem og ham.

Leander. Det tager jeg Dig aldeles ikke ilde op.

Scapin Det fornøier mig; jeg var saa bange, at det skulde støde Dem. (Til Octavio.) Men der seer jeg Deres Fader komme. Det er bedst, jeg begynder med den, der er nærmest ved Haanden. Gaaer De bort begge To; (til Octavio) og siig til Deres Silvestro at han skynder sig med at komme og spille sin Rolle. (Leander og Octavio gaae.)

Ottende Scene.

Argante. Scapin.

Scapin (sagte). Han tygger Drøv paa sin Søns Giftermaal.

Argante (som troer at være alene). At være saa raadvild, saadan at glemme sig selv! Gaae hen og kaste sig ind i saadan en Forbindelse! Ah! — ah! Du ubesindige Ungdom.

Scapin. Deres Tjener, Hr. Argante!

Argante. God Dag, Scapin!

Scapin. De tænker paa Historien med Deres Søn.

Argante. Jeg forsikkrer Dig til, den gaaer mig skrækkelig nær.

Scapin. Ja, Hr. Argante, Livet er fuldt af Gjenvordigheder, og man gjør bedst i altid at være færdig til at tage imod dem. Jeg har ogsaa engang — ja det er nu flere Aar siden — hørt et Viisdomsord af en gammel Classiker, og det glemmer jeg aldrig saalænge jeg lever.

Argante. Og hvad var det for et Viisdomsord?

Scapin. Manden skal have sagt, at hvor kort Tid en Familiefader endogsaa har været borte fra sit Hjem, han maa altid lade sine Tanker gjennemgaae alle de Fortredeligheder, der kan møde ham ved hans Hjemkomst; han maa bilde sig ind, at hans Huus er brændt, hans Penge stjaalne, hans Kone død, hans Søn slaaet fordærvet, hans Datter forført; og det som han finder ufeet, det skal han takke sin gode Lykke for. Hvad mig angaaer, jeg har altid i min Smule Philosophi holdt mig til denne Lærdom, og er aldrig kommen hjem uden at belave mig paa Vrede, Næser, Grovheder, Spark, Nakkebrag og Næsestyvere af mine Herrer, og hvad jeg ikke har faaet, det har jeg aflagt Skjænken min varmeste Taksigelse for.

Argante. Det er meget godt, men dette skammelige Giftermaal som river det overende, der er aftalt imellem mig og den gamle Geronte, det er Noget jeg ikke kan fordraage, og jeg har raadført mig med en Procurator for at faae det ophævet.

Scapin. Veed De hvad, Hr. Argante! dersom De vil tage imod et godt Raad af mig, saa maa De heller see til at faae den Sag bragt i Rigtighed paa en anden Maade. De veed hvorledes det er at føre Proces her i Landet; De lægger Dem i en Myretue.

Argante. Du har Ret, jeg indseer det meget godt. Men hvor skal jeg finde en anden Maade?

Scapin. Jeg troer, at jeg har fundet en. Den Medlidenhed, jeg strax har følt med Deres Grømmelse, har ligesom tvunget mig til at speculere paa hvorledes jeg skulde hjælpe

Dem ud af denne Knibe; for jeg kan ikke see en retskaffen Fader græmme sig over sit Barn uden at mit Hjærte smelter, og i Særdeleshed har jeg altid havt stor Kjærlighed for Dem.

Argante. Tak skal Du have, min Søn.

Scapin. Derfor har jeg opsøgt Broderen til den Pige, Deres Søn har gaaet hen og giftet sig med. Det er en af disse Fyre, som gjøre sig en Næringsvei af deres Tapperhed, som ere fødte til Verden med Kaarden i Haanden, som ikke tale om andet end at aarelade Folk og ikke gjøre sig større Samvittighed af at stikke en Mand en Kaarde i Livet end af at stikke et Glas Viin ud. Jeg har forklaret ham hvorledes det hænger sammen med dette Ægteskab, vist ham hvorledes De kan faae det ophævet formedelst begaaet Vold, og baade forestillet ham hvilken Myndighed De har som Fader og hvordan Deres Ret, Deres Penge og Deres Venner ville skaffe Dem Dommeren paa Deres Side — kort sagt, jeg har tumlet saadan med ham, at han endeligen har begyndt at tænke paa det Forslag, jeg har gjort ham, som er at komme ud af det Hele med nogle Penge — han vil give sit Samtykke til Giftermaalets Ophævelse, — dersom han faaer Noget for det.

Argante Og hvor meget vil han have?

Scapin. O, først tog han Munden altfor fuld.

Argante. Hvad vilde han da have?

Scapin. Han begjærte overdrevent.

Argante. Hvor meget da?

Scapin. Han snakkede om ikke mindre end fem, ferhundrede Pistoler.

Argante. Fem, ferhundrede Pistolkugler i Skallen paa den Karl. Vil han gjøre Nar af Folk?

Scapin. Det var det jeg spurgte ham om; jeg forkastede strax saadant et Forslag og lod ham vide at De er ingen Nar, som han kan forlange fem, fer hundrede Pistoler af. Saa snakkede vi frem og tilbage, og endeligen bleve vi staaende ved det, som jeg nu vil sige Dem. Jeg skal i denne Tid tage til Armeen, sagde han, og da jeg skal bruge Penge til at equipere mig for, maa jeg, imod min Villie, finde mig i at afgjøre Sagen paa den Maade. Jeg trænger til en Hest og skal den due noget, faaer jeg den ikke under tredsindstyve Pistoler.

Argante. Naa, ikke under tredsindstyve Pistoler? dem vil jeg give ham.

Scapin. Jeg skal have Kyrads og Pistoler.

Argante. Og Pistoler — hvormange Pistoler kommer det paa?

Scapin. Det vil løbe i tyve Pistoler.

Argante. Tyve Pistoler og tredsindstyve, det er firsindstyve.

Scapin. Accurat.

Argante. Det er mange Penge; men lad gaae; dem skal han faae.

Scapin. Desuden maa jeg have en Hest til min Tjener og den kommer i det mindste paa tredive Pistoler.

Argante. Hvad Fanden! lad ham gaae paa sine Been; jeg giver ham ingen Hest.

Scapin. Hr. Argante!

Argante. Nei. Det er jo himmelraabende.

Scapin. Vil De forlange at hans Tjener skal gaae paa sine Been?

Argante. Lad ham gaae paa hvad han vil, og Herren med.

Scapin. Ak, Hr. Argante! lad Handelen ikke gaae ind for en Bagatelles Skyld. Gaae bare ikke hen og læg Dem i Proces; giv alt hvad det skal være for at slippe fra Retfærdighedens Kloer.

Argante. Naa, saa lad gaae; jeg vil da bequemme mig til ogsaa at give de tredive Pistoler.

Scapin. Saa skal jeg, sagde han, ogsaa have et Muulæsel til at bære —

Argante. Aa, lad ham gaae Fanden i Vold med sit Muulæsel. Det er for galt; og vi ville gaae til Retten.

Scapin. Jeg beder Dem saa bønligt, Hr. Argante —

Argante. Nei, det gjør jeg ikke.

Scapin. Hr. Argante, et lille bitte Muulæsel.

Argante. Nei, jeg vil ikke have noget at gjøre med den Æsel.

Scapin. Betænk dog —

Argante. Nei, jeg vil heller føre Proces.

Scapin. Hvad gjør De, Hr. Argante? Veed De hvad De der siger? veed De hvad De styrter Dem ind i? — Kast engang Deres Øie paa alle Retfærdighedens Omveie. Tænk paa hvormange Appeller og Instancer, hvormange ærgerlige Forhørers Optagelse, hvormange glubende Ulves Kloer man skal spadsere igjennem! Stævningsmænd, Stokkemænd, Procuratorer, Protocolførere, Underdommere, Overdommere, maaskee Sættedommere og Skrivere og Copister i svære Mængde. Der er ikke en af disse Folk uden at han for en Bagatelle er istand til at give en brav Mand et Dreiigen, og forsvare det med Lovens Bogstav. En Protocolfører smører et galt Udsagn paa Papiret og De bliver dømt uden at De veed hvorfor. Deres Procurator stikker Hovedet sammen med Deres Contrapart og De maa betale Gildet, eller han giver ikke Møde naar Sagen kommer for og De bliver dømt til Bøder for unødig Trætte, eller han forsvarer Deres Sag som en Slyngel og De gaaer bag af Dandsen. Acterne blive forvanskede, Forhørene blive drevne med Lurendreierie, men De maa bestandig punge ud. Og har De nu endelig gaaet Skjærsilden igjennem, under al den Qval og Ægrelse der kan optænkes

for dødelige Væsner — er det endelig kommet saa vidt at der skal gaae Dom i Sagen — hvad saa, gode Hr. Argante? Saa gaaer De og ryster for at de Hellige eller et Skjørt har faaet Underdommeren, Overdommeren, maaskie Sættedommeren i Kommen. Ak, Herre — Herre! kan De udrede Muulæslet saa see bare til at De holder Dem ude af dette Helvede. At føre Proces, det er at være fordømt allerede i denne Verden, og den blotte Tanke om en Proces er istand til at jage mig lige lukt over i Ostindien.

Argante. Hvor meget kan det Muulæsel komme paa?

Scapin. Gode Hr. Argante! til Muulæslet, sin Hest, sin Tjeners Hest, Kvradset og Pistolerne, item til at betale nogen Klatgjæld, som han har til sin Vertinde, forlanger han i det Hele to hundrede Pistoler.

Argante. To hundrede Pistoler!

Scapin. Ja.

Argante (gaaer frem og tilbage i Brede). Nei, nei — vi ville føre Proces.

Scapin. Tænk vel efter.

Argante. Jeg fører Proces!

Scapin. Gaae ikke hen og styrt Dem i —

Argante. Jeg vil føre Proces.

Scapin. Men til at føre Proces maa De bruge Penge. De maa have Penge til at udtage Stævning, De maa have Penge til at gjøre Indlæg, De maa have Penge til at føre Beviis, til at lønne Procurator, give Møde, begjære Henstand, og betale Kost og Tæring. De bruger Penge til Documenters Fremlæggelse og til Udskrift af Sagen, og Copisterne forstaae forbandet godt at hale Skriften ud; de give ikke mere end en halv Snees Linier paa Siden og to Ord i hver Linie. De bruger Penge til at appellere, til at udtage ny Stævning, til at faae Dom, til at faae Dommen exequeret og til mange, mange andre Ting, og saa vil jeg dog ikke engang tale om alle de Foræringer, der skal til. Giv Menneskket disse Penge, saa har De strax Sagen af Halsen.

Argante. Hvad for noget? To hundrede Pistoler?

Scapin. Ja. De har reen Profit af det. Jeg har gjort — jeg selv, Hr. Argante, et lille Overslag over alt hvad en Proces vil koste Dem, og faaet ud, at naar De giver ham to hundrede Pistoler, har De, i det mindste, en Fordeel af hundrede og halvtredsindstyve Pistoler, og saa regner jeg endda ikke den Løben, Renden og Ærgrelse, som De sparer. Om det saa bare var for at undgaae de Flauheder, Procuratorerne komme med i Retten for at gjøre Nar af Folk, vilde jeg heller give tre hundrede Pistoler, end føre Proces.

Argante. Det bryder jeg mig en god Dag om, for mig maa Procuratorerne sige hvad dem lyster.

Scapin. Ja, De kan gjøre hvad De vil, men var jeg i Deres Sted, jeg vilde ikke have med Proces at gjøre.

Argante. Jeg giver ingen to hundrede Pistoler.

Scapin. Der have vi Manden, som skulde have dem.

Niende Scene.

Argante. Scapin. Silvestro (forklædt som Officeer.)

Silvestro. Scapin, skaf mig fat paa denne Argante, der er Fader til Octavio!

Scapin. Hvorfor min Herre?

Silvestro. Jeg har hørt, at han vil føre mig en Proces paa Halsen og søge Retten for at ophæve det Ægteskab, min Søster har indgaaet.

Scapin. Det veed jeg ikke om han har isinde, men han vil paa ingen Maade vide noget af de to hundrede Pistoler at sige; han paastaaer, det er for meget.

Silvestro. Satan, Død og Liv og alle Lemmer, lad mig faae Fingre paa ham, jeg skal banke ham, om jeg saa skulde blive levende flaaet. (Argante bukker sig rystende ned bag ved Scapin.)

Scapin. Min Herre! De maa vide, at Octavios Fader har Mod i Brystet, og det kan gjerne være, at han ikke er bange for Dem.

Silvestro. Han? Han? Død og Blod, dersom han var her, jeg skulde, som en Lynild, spidde ham paa min Kaarde. (Seer Argante.) Hvad er det for et Menneske?

Scapin. Det er ikke ham, min Herre! det er ikke ham.

Silvestro. Er det da ikke en af hans Venner?

Scapin. Nei, min Herre! tvertimod, det er hans værste Fjende?

Silvestro. Hans værste Fjende?

Scapin. Ja.

Silvestro. Ah — Død og Liv! det fornøier mig. (Til Argante.) Saa De er denne Æsel, denne Argantes værste Fjende, min Herre?

Scapin. Ja, ja, det svarer jeg for.

Silvestro (ryster Argantes Haand, saa at han synker i Knæene ved det.) Der er min Haand — der er min Haand, siger jeg. Det lover jeg Dem og det sværger jeg Dem til ved min Ære, ved den Kaarde som hænger her, ved alle de Eeder, jeg er Mand for: inden Sol gaaer ned, skal jeg gjennemvalke Dem denne Erke-Kjøter, denne Grund-Slyngel, denne Argante. Vil De bare stole paa mig.

Scapin.. Men, min Herre, her i Landet at bruge Vold imod Folk —

Silvestro. Jeg giver Landet Fanden; jeg har ikke Noget at tabe.

Scapin. Han vil nok være paa sin Post og han har Slægt og Venner og Tjeneste-

folk, som ikke ere bange for at forsvare ham imod Deres Hidsighed.

Silvestro. Det er mig kjært; for Satan, det er mig netop kjært! (trækker Kaarden.) Ah, Død og alle Lemmer! lad mig bare strax faae fat paa hele hans Slæng! Lad ham komme mig for Øine midt imellem en Snees saadanne Kegler! O, gid jeg havde dem her allesammen med Kaarden i Haanden. (Sætter sig en garde.) Hvad, I Slyngler! I tør vove at sætte Jer op imod mig! Hu! for Satan! (støder til alle Sider, som om han sloges med Flere paa engang.) Bid i Græsset, Slyngel! Ingen Pardon! Ha, ha! der har Du den! hvad siger Du til den? Brav! Pas paa! staae fast! — Ah, see der, Slyngler, — saadanne Kjeltringer! Vil Du ned med Dig! — jeg skal lære Dig at smøre Haser! — Nu Mod i Brystet, I Uslinger! Mod i Brystet! — Heja! — Nu den Lemmel! — Nu den anden! (vender sig mod Argante og Scapin.) Saa Dig — saa ham! Hvad, I ville løbe? Staae fast, for Satan, staae fast!

Scapin. Aa, aa, aa, min Herre! vi ere hverken den Ene eller den Anden.

Silvestro. See nu vide I hvad der kommer ud af at holde mig for Nar. (Gaaer.)

Tiende Scene.

Argante. Scapin.

Scapin. Naa, der seer De hvor mange Mennesker der have mistet Livet for to hundrede Pistoler. Nu vil jeg ønske Dem god Lykke.

Argante (rystende). Scapin.

Scapin. Sagde De noget?

Argante. Jeg vil da bequemme mig til at give ham de to hundrede Pistoler.

Scapin. Det fornøier mig, fordi jeg holder meget af Dem.

Argante. See Du kan faae fat paa ham; jeg har dem hos mig.

Scapin. Saa kan De bare give mig dem. Det kan ikke for Deres Vres Skyld gaae an, at De gaaer hen til ham, da De her har givet Dem ud for at være en Anden, og, hvad der er det værste, jeg er bange for, at naar han seer hvem De er, er han saa uforskammet at forlange mere.

Argante. Ja, men jeg gad dog gjerne see hvem jeg giver mine Penge.

Scapin. Tør De kanskee ikke stole paa mig?

Argante. Jo, men —

Scapin. Jo, men seer De, Hr. Argante, enten er jeg en Spitsbub eller jeg er et skikkeligt Menneske; Et af To maa jeg være. Vil jeg maaskee tage Dem ved Næsen? har jeg maaskee nogen anden Hensigt, end at tjene Dem og min Herre, som skal hjælpes ud af en Forlegenhed? Dersom De har Mistanke til mig, vil jeg ikke mere have med den Sag at bestille, og De kan opsøge en Anden, som bedre kan bringe Dem ud af den

Argante. Der har Du dem da.

Scapin. Nei, Hr. Argante! De skal ikke betroe mig Deres Penge. Jeg vil være meget glad ved at De henvender Dem til en Anden.

Argante. Herregud, saa tag dem dog.

Scapin. Nei, siger jeg, De skal ikke tro mig. Jeg vil bare snyde Dem for Deres Penge.

Argante. Tag dem, siger jeg, og lad mig ikke staae her længer og gjøre Ophævelser. Men pas bare paa at Du faaer Quittering af ham.

Scapin. Vær De ganske rolig; det er ingen Dosmer, han har med at gjøre.

Argante. Saa kan Du komme hjem til mig og lade mig vide hvordan det er gaaet.

Scapin. Det kan De være vis paa jeg skal. (Argante gaaer.) Det var den Ene; nu skal jeg bare have fat paa den Anden. — Ah, der kommer han mig saamænd lige imøde. Det lader næsten til, at Skjæbnen finder en Fornøielse i at lade dem løbe i min Snare.

Ellevte Scene.

Geronte. Scapin.

Scapin (lader som han ikke seer Geronte). O, — o, hvilken skrækkelig Ulykke! O Du ulykkelige gamle Fader! O Du arme Geronte! hvad gjør Du nu?

Geronte. Hvad er det han siger om mig med det bedrøvelige Ansigt?

Scapin. Er der Ingen, som kan sige mig hvor jeg skal finde den gode gamle Geronte?

Geronte. Hvad er der, Scapin?

Scapin (løber frem og tilbage uden at ville høre eller see Geronte).

Geronte. Men hvad er der paafærde?

Scapin. Jeg render forgjæves til alle Sider og Kanter for at finde ham.

Geronte. Her er han!

Scapin. Han maa være skjult i en Krog, hvor Ingen veed at han er.

Geronte (stanser Scapin). Hou! Er Du blind, at Du ikke kan see mig?

Scapin. Ak, Hr. Geronte! men er det da ikke muligt at man kan træffe Dem?

Geronte. Jeg har jo løbet og skreget her hele Tiden. Hvad er der paa paafærde?

Scapin. Hr. Geronte —

Geronte. Frem med det!

Scapin. Hr. Geronte, Deres Søn —

Geronte. Naa, min Søn —

Scapin. Er styrtet i den besynderligste Ulykke af Verden.

Geronte. Og hvad er det for en Ulykke?

Scapin. Jeg traf ham meget ærgerlig over Noget, De har sagt til ham — Gud

veed hvad det er, men De har til min Fortred blandet mig ind i det — for at forslaae Grillerne gik han lidt ned i Havnen og tog mig med. Iblandt andre Ting, som vi morede os med at see paa, var der en deilig tyrkisk Galei. En ung Tyrk, som saae ud til at være et meget skikkeligt Menneske, bad os om at komme ombord og gav os Haanden. Vi gik ombord. Han var Artigheden selv og gav os en god Frokost — vi spiste nogle Frugter — De har aldrig seet saa yndige Frugter for Deres Øine — vi drak en Viin — nei, saadan en Drue har De aldrig havt paa Deres Tunge.

Geronte. Men hvad bedrøveligt var der i det?

Scapin. Giv bare Tid, vi ere jo først komne ombord. Imedens vi der sidde ved Frokosten, saa lader Tyrken Galeien stikke i Søen, og da han seer vi ere ude af Havnen, sætter han mig i en Jolle og skikker mig i Land for at jeg skal sige Dem, at dersom De ikke strax paa Timen sender ham fem hundrede Rigsdaler, saa tager han Deres Søn med til Algier, og sælter ham i Slaveriet.

Geronte. Død og al Ulykke! fem hundrede Rigsdaler!

Scapin. Ja, Hr. Geronte! og hvad der er værre, han har kun givet mig to Timer til at skaffe dem i.

Geronte. Hvad? saadan en Kjæltring af en Tyrk, han vil tage Livet af mig paa den Maade!

Scapin. Ja, det staaer til Dem, Hr. Geronte! at gjøre Udveie for at frelse en Søn, som De holder saa inderligt af, fra Slaveriet.

Geronte. Men hvad Fanden vilde han paa den Galei?

Scapin. Han tænkte ikke paa at det skulde gaae saadan af.

Geronte. Skynd Dig, Scapin! skynd Dig efter Tyrken og siig, at jeg skal sende ham Politiet paa Halsen.

Scapin. Jo nu skal De nok see, at Politiet duer til Noget i rum Søe! Vil De gjøre Nar af Folk?

Geronte. Men hvad Fanden vilde han paa den Galei?

Scapin. Ak, det er ofte en fort Skjæbne som leder vore Fjed i denne Verden.

Geronte. Veed Du hvad, Scapin? veed Du hvad? her kommer Du til at vise Dig fra en ædel Side som en tro Tjener.

Scapin. Og hvorledes skal det gaae til?

Geronte. Det skal gaae saadan til, at Du siger til Tyrken, at han skal sende mig min Søn iland og saa gaaer Du i hans Sted til jeg har faaet Pengene bragt tilveie.

Scapin. Tænker De nu ogsaa paa hvad De siger, gode Hr. Geronte? Troer De, at denne Tyrk er saa inderlig dum, at han ikke nok kan begribe, at De lader ham beholde mig, naar De bare faaer Deres Søn?

Geronte. Men hvad Fanden vilde han paa den Galei?

Scapin. Han drømmer ikke om sin Ulykke. Tænk paa, Hr. Geronte, han har ikke givet mig mere end to Timer til at skaffe Pengene i.

Geronte. Du siger at han vil have —

Scapin. Fem hundrede Rigsdaler.

Geronte. Fem hundrede Rigsdaler! Har han ingen Samvittighed?

Scapin. Jo vist har han — Tyrke-Samvittighed.

Geronte. Veed han ogsaa hvad fem hundrede Rigsdaler er?

Scapin. Ja, det veed han bestemt; han lod til at forstaae sig godt paa Penge.

Geronte. Troer den Røver at man finder fem hundrede Rigsdaler paa Gaden.

Scapin. O, der er Mennesker, som ikke have mindste Eftertænksomhed.

Geronte. Men hvad Fanden vilde han paa den Galei?

Scapin. Det er sandt; men hvad skal man gjøre ved det? Man er ikke saa forklog som efterklog. Om Forladelse, Hr. Geronte! gjør det af i en Hast.

Geronte. See der, der har Du Nøglen til mit Hængeskab.

Scapin Godt.

Geronte. Det kan Du lukke op.

Scapin. Meget godt.

Geronte. Paa venstre Side hænger en stor Nøgle, den er til Loftet.

Scapin. Ja.

Geronte. Der gaaer Du op og tager alle de Sager, som ligge i den store Kurv, dem gaaer Du hen og sælger til en Marschandiser og med Pengene, Du faaer for dem, kan Du betale min Søn.

Scapin (giver ham Nøglen). Vær saa god. Drømmer De, Herre? Alle de Pakkenelliker løbe jo ikke op til fem Rigsdaler, og desuden — tænk paa den korte Frist han har givet mig.

Geronte. Men hvad Fanden vilde han paa den Galei?

Scapin. O, de Hjertesuk ere jo bare til at spilde Tiden med. Lad Galeien være hvad Galeien er, og tænk bare paa at Tiden løber og at De staaer Fare for at miste Deres Søn. Ak, min stakkels Herre! maaskee jeg aldrig meer seer ham i dette Liv, maaskee Tyrken i dette hellige Øieblik seiler væk med ham til Slaveriet i Algier. Men det veed Vor Herre, jeg har gjort for Dig hvad jeg kunde, og kommer Du i Slaveriet saa har Du ikke andet end Din Faders Steenhjerte at takke for det.

Geronte. Siig ikke saadant Noget, Scapin! jeg vil skaffe Pengene tilveie.

Scapin. Saa skynd Dem, Herre! jeg er saa bange for at Tiden skal forløbe.

Geronte. Var det ikke fire hundrede Rigsdaler, Du sagde?

Scapin. Nei, fem hundrede Rigsdaler.

Geronte. Fem hundrede Rigsdaler!

Scapin. Ja.

Geronte. Hvad Fanden vilde han paa den Galei!

Scapin. Ja, det var et falt Indfald; men skynd Dem lidt.

Geronte. O, den forbandede Galei!

Scapin (sagte). Den Galei ligger ham paa Hjertet.

Geronte. Der, Scapin, jeg havde reent forglemt at jeg nu nylig hentede fem hundrede Rigsdaler i Guld — ak, jeg tænkte ikke paa at de saa snart skulde blive ranede fra mig (trækker en Pung op af Lommen og rækker Scapin den). Der, kjøb min Søn fri.

Scapin (rækker Haanden ud). Ja, Hr. Geronte.

Geronte (tager Pungen, som han var i Begreb med at give Scapin, tilbage) Men stig til denne Tyrk at han er en Slyngel.

Scapin (bliver ved at række Haanden frem). Ja.

Geronte (som før). En lumpen Karl.

Scapin (som før). Ja.

Geronte (som før). Et Menneske uden Tro og Love, en Tyveknægt.

Scapin. Lad De mig om det.

Geronte. At han bestjæler mig for fem hundrede Rigsdaler, stik imod al Folkeret.

Scapin. Ja.

Geronte. At jeg vilde heller have seet ham hængt.

Scapin. Meget godt.

Geronte. Og at faaer jeg engang fat paa ham, saa skal jeg hævne mig.

Scapin. Ja.

Geronte (stikker Pungen i Lommen og gaaer), Saa skynd Dig, skynd Dig at hente min Søn.

Scapin (løber efter Geronte). Heida, Hr. Geronte!

Geronte. Hvad er det?

Scapin. Hvor blev Pengene af?

Geronte. Gav jeg Dig dem ikke?

Scapin. Nei gu gjorde De ikke nei, De puttede dem i Lommen igjen.

Geronte. Ah, det er Bedrøvelsen som gjør mig gal.

Scapin. Det kan jeg see.

Geronte (giver ham Pengene). Men hvad Fanden vilde han paa den Galei? Ah, den forbandede Galei! o den Kjeltring af en Tyrk, gid han var Fanden i Vold. (Gaaer).

Scapin. Han kan ikke fordøie de fem hundrede Daler, som jeg der fik listet fra ham. Men vor Regning er endnu ikke opgjort — han skal paa en anden Maade komme til at betale at han har sværtet mig for sin Søn.

Tolvte Scene.

Octavio. Leander. Scapin.

Octavio. Naa, Scapin, er den List, hvorved Du vilde hjælpe mig, lykkedes Dig?

Leander. Har Du fundet paa et Middel til at hjælpe mig ud af Forlegenheden?

Scapin (til Octavio). Her er to hundrede Pistoler, som jeg har piint ud af Deres Fader.

Octavio. O, hvor Du gjør mig sjeleglad.

Scapin (til Leander). For Dem har jeg ikke kunnet gjøre Noget.

Leander (vil gaae). Saa maa jeg tage Livet af mig; jeg har ikke Noget at leve for naar jeg mister min Zerbinette.

Scapin. Hei, hei, saa sagte. Hvorfor Fanden løber De saa gevindt?

Leander (vender om). Hvad skal jeg gjøre?

Scapin. Naa, her er Noget, som kan lette Deres Hjerte.

Leander. Ah, Du fjænker mig Livet.

Scapin. Men det er under den Betingelse, at De tillader mig at tage en lille Hævn over Deres Fader for den Streg, han har spillet mig.

Leander. Hævn Du Dig lig saa meget som Du vil.

Scapin. Det tillader De mig i Vidners Paahør?

Leander. Ja!

Scapin. Naa, der er fem hundrede Rigsdaler.

Leander. Og nu afsted for at kjøbe min Zerbinette.

Tredie Act.

Første Scene.

Zerbinette. Hyazinta. Scapin. Silvestro.

Silvestro. Ja, vore Herrer ere blevne enige om, at De skulle være sammen, og nu have vi gjort hvad der er befalet os.

Hyazinta (til Zerbinette). En saadan Befaling kan ikke andet end være mig meget behagelig. Det er mig en stor Glæde at være i Deres Selskab, og det skal ikke være min Skyld, dersom det Venskab, som vore Elskede have for hinanden, ikke ogsaa forener os.

Zerbinette. Jeg modtager gjerne Deres Venskab; jeg er ikke den som flyer, naar man angriber mig med Venskab.

Scapin. Og naar det er Kjærlighed, man angriber Dem med?

Zerbinette Kjærlighed? det er en anden Sag; det er lidt farligere, og saa er jeg ikke nær saa bristig.

Scapin. Det er De dog, saavidt jeg

troer, med den, nu da det gjælder min Herre. Hvad han har gjort for Dem maa give Dem Mod til at gjengjælde hans Lidenskab.

Zerbinette. Jeg stoler ikke endnu paa min Lykke; det han hidtil har gjort, kan ikke ganske berolige mig. Jeg har et muntert Sind og leer bestandig; men hvormeget jeg leer, jeg er dog alvorlig naar det angaaer visse Ting, og Din Herre tager feil, dersom han troer at det er nok at han har kjøbt mig for at jeg skal tilhøre ham. Nei, det vil koste ham mere end Penge, og skal jeg møde hans Kjærlighed saadan som han ønsker, saa maa han skjænke mig et Løfte, der maa krydres med visse Ceremonier, som man slet ikke skal kunne undvære.

Scapin. Det er ogsaa det han vil. Jeg ønsker ikke andet end hvad Ærbarhed tillader og jeg er ikke den Mand, som havde bemænget mig med Sagen, dersom han havde havt andet ifinde.

Zerbinette. Det vil jeg troe, siden Du siger det. Men fra hans Faders Side er jeg bange for Indsigelser.

Scapin. Vi skal nok see at finde Udvei til at bøve dem.

Hyazinta (til Zerbinette). Ligheden i vor Skjæbne maa bidrage til at knytte vort Venskab; vi ere begge udsatte for samme Ulykke.

Zerbinette. De har dog det forud for mig, at De veed hvem Deres Forældre ere, og den Trøst, at naar De giver Dem tilkjende for dem, kunne de sikkre Dem Deres Lykke og skaffe Deres Svigerfaders Samtykke til Giftermaalet, som alt er besørget. Men jeg har slet Ingen at tage Tilflugt til, og er i en Stilling som just ikke vil bidrage til at formilde en Fader, der kun seer paa Penge.

Hyazinta. Men saa har De igjen det forud for mig, at man ikke søger at friste den, De elsker, ved et andet Parti.

Zerbinette. At en Elsker vil give en anden sit Hjerte, er ikke det man meest har at frygte. Man tør naturligviis tiltroe sig saameget Værd, at man kan bevare sit Herredømme over ham; det jeg finder frygteligere i saadanne Tilfælde er den faderlige Myndighed, som vort Værd ikke formaaer noget imod.

Hyazinta. Ak, hvorfor skal ogsaa en Tilbøielighed, hvorimod der ikke med Grund kan indvendes Noget, møde saadanne Hindringer? Det er saa sødt at elske naar man ikke seer at de skjønne Lænker, som forene to Hjerter, trues af en ubarmhjertig Haand.

Scapin. De spøger. Roligheд er i Kjærlighed et meget ubehageligt Vindstille. En Lykksalighed, som aldrig forstyrres, bliver kjedsommelig; der maa være Ebbe og Flod i Livet, der maa være Vanskeligheder som blande sig med Nydelserne, pirre Tilbøieligheden, forhøie Glæden.

Zerbinette. Hør, Scapin, fortæl os engang hvorledes Du bar Dig ad med at lokke Pengene fra Din Herres gjerrige Fader; det skal jo have været meget moersomt. Du veed at den som fortæller mig en Historie faaer ikke Skam til Tak; jeg betaler altid hans Ulejlighed med Latter.

Scapin. O, Silvestro skilte sig ligesaa vel ved sin Rolle, som jeg ved min. Jeg har en lille List i Hovedet, hvorved jeg for en vis Aarsags Skyld vil hævne mig paa en Maade som ret vil gotte mig.

Silvestro. Men hvorfor vil Du, bare for Mverskabs Skyld, vælte Dig ind i Ubehageligheder?

Scapin. O, jeg holder meest af farlige Eventyr.

Silvestro. Ja, ja, jeg har sagt Dig det; følger Du mit Raad, lader Du den Plan fare.

Scapin. Ja, men jeg følger mit eget Raad og lader den ikke fare.

Silvestro. Hvad Fanden er det Du vil gotte Dig med?

Scapin. Hvad Fanden behøver Du at vide Dig om det?

Silvestro. Jo, for jeg seer, at Du, uden at behøve det, gaaer hen og udsætter Dig for at faae en Dragt Prygl.

Scapin. Naa, — saa er det jo min Ryg, der skal bære dem, men ikke Din.

Silvestro. Ja, det er sandt nok, Du er Herre over Din egen Ryg og kan gjøre med den hvad Du vil.

Scapin. Det tænker jeg med. Det Slags Farer have aldrig holdt mig fra at gjøre hvad jeg vilde; uh — jeg afskyer disse blødsindede Hjerter, som, af bare Angst for hvad der maaskee kan følge efter, ikke tør vove det mindste.

Zerbinette. Men vi trænge til Din Hjælp.

Scapin. Gaae De, jeg skal snart være hos Dem. (De gaae) Det skal Ingen sige om mig at jeg lader gaae ustraffet hen, at man har forført mig til at forraade mig selv og udplappre Hemmeligheder, som det var meget bedre Ingen fik at vide.

Anden Scene.

Geronte. Scapin.

Geronte. Naa, Scapin! hvordan gaaer det med min Søn?

Scapin. Aa, Deres Søn er i god Behold; men nu er De kommen ind i den allerstørste Ulykke af Verden, og det siger jeg, jeg vilde give meget til, at De var vel hjemme.

Geronte. Hvad skal det sige?

Scapin. I dette Øieblik da jeg staaer her for Deres Øine, er der Nogen som søger om Dem overalt for at slaae Dem ihjel.

Geronte. Mig?

Scapin. Ja.

Geronte. Og hvem er det?

Scapin. Broderen til den Pige, som Octavio har giftet sig med. Han troer, at den vigtigste Aarsag til at hans Søsters Giftermaal skal gjøres ugyldigt, er, at De vil tvinge Deres Datter paa Octavio, og i den Tro vil han, det har han sagt reent ud, slukke sin Hævn paa Dem og tage Livet af Dem. Alle hans Venner, der, ligesom han, ere Folk, som forstaae at bruge en Kaarde, søge om Dem paa alle Kanter. Jeg har selv hist og her seet Soldater af hans Compagnie, som spurgte Folk paa Gaden om de ikke havde seet Dem, og de holde Udkig med Deres Huus i pelotonviis. De kan da nok indsee, at det ikke gaaer an at De gaaer hjem; De kan ikke gjøre et Skridt, hverken tilhøire eller tilvenstre, uden at falde i Hænderne paa dem.

Geronte. Men kjæreste Scapin, hvad skal jeg da fange an?

Scapin. Det veed jeg ikke, Hr. Geronte? Det er en slem Sag. Jeg skjælver og bæver for Dem fra Top til Taa og — Tys — (løber til Baggrunden og lader som han seer om der kommer nogen).

Geronte. Hvad er det?

Scapin (kommer tilbage). Nei, nei, nei, det var Ingenting.

Geronte. Kan Du ikke hitte paa Noget, som kan bringe mig ud af den Knibe?

Scapin. Jeg tænker paa Noget, men jeg udsætter mig for selv at blive slaaet ihjel.

Geronte. Hør, Scapin! viis Dig nu som en tro Tjener, forlad mig ikke, min Søn.

Scapin. Nei, jeg skal ikke forlade Dem. Min Kjærlighed til Dem er saa stor, at jeg er ikke Menneske for at lade Dem staae ene i Ulykken.

Geronte. Jeg skal belønne Dig for det, det kan Du være vis paa; Du skal faae den Kjole, jeg har paa, naar jeg har slidt den lidt mere.

Scapin. Stille! — Nu har jeg fundet paa Noget som allerbedst kan redde Dem. De maa krybe i denne Sæk, og saa —

Geronte (troer at see Nogen). Ah!

Scapin. Nei, nei, nei, nei, der er Ingen. Jeg siger, De maa krybe i den og tage Dem iagt for at gjøre den allermindste Bevægelse. Saa tager jeg Dem paa Ryggen som noget gammelt Skramlerie, og bærer Dem, lige igjennem alle Deres Fjender, til Deres Huus, hvor De, naar De engang er kommen der, kan forskandse Dem og lade Politiet hente.

Geronte. Hør, det Indfald er godt.

Scapin. Det er ypperligt. Nu skal De see. (sagte) Du skal komme til at betale, at Du har narret mig.

Geronte. Hvad sagde Du?

Scapin. Jeg sagde, at Deres Uvenner skulle blive tagne ordentlig ved Næsen. See, at De kommer godt ned paa Bunden, pas bare paa at De ikke lader Dem see, og rør Dem ikke hvad der saa ogsaa skeer.

Geronte. Vær Du rolig. Jeg skal nok ligge stille.

Scapin. Skjul Dem! Der kommer en Stratenjunker og søger om Dem. (forstiller sit Mæle.) „Skal jeg da ikke have den Fornøielse at slaae denne Geronte ihjel? Vil da Ingen fortælle mig hvor den Karl er henne?" (Til Geronte med sin naturlige Stemme.) Rør Dem ikke. „Satan! jeg skal finde ham, om han saa laae midt inde i Jordkloden!" Tit ikke ud! — „Karl, med Sækken der!" Hvad behager? „Jeg giver Dig en Louisd'or, naar Du siger mig hvor Geronte er." Saa De søger om Hr. Geronte? — „Ja, Pest og Død, det gjør jeg rigtignok." Og hvorfor gjør De det? „Det spørger Du om?" Ja jeg gjør. „Blod og Død, jeg vil prygle ham istykker." O, min Herre, man prygler ikke saadanne Folk som han; han er ikke den Mand, der lader sig prygle! — „Hvad? den Abekat, den Slyngel, den Uselryg!" O, min Herre! Hr. Geronte er slet ingen Abekat, Slyngel og Uselryg, og De kunde nok tale i en anden Tone. „Hvad? Du mukker, Karl?" Nei, jeg gjør ikke, men jeg forsvarer en brav Mand, som De understaaer Dem til at skjelde ud. „Saa Du er En af dem der holde med ham?" Ja, det er jeg, gode Herre! „Død og Blod! er Du det? ja! ja! (slaaer med en Stok paa Sækken.) Der, der og der tag Du det paa hans Regning." (Skriger som om han fik Prygl.) Aa, aa, aa, vil De lade mig være — aa, aa, hold op — aa, aa, Herre! Herre! lad være! — „Dem kan Du give ham fra mig. Farvel!" Aa, gid Fanden havde ham, aa!

Geronte (stikker Hovedet ud af Sækken). Ah, Scapin, jeg kan ikke mere.

Scapin. Ah, Hr. Geronte, jeg er mørbanket, aa, min arme Ryg!

Geronte. Hvad for noget? Det var jo paa min han slog.

Scapin. Nei, Hr. Geronte! det var saamænd min Ryg han slog paa.

Geronte. Hvad er det for en Snak? jeg følte jo Prygl'ene og jeg kan føle dem endnu.

Scapin. O det bilder De Dem ind; det maa være Enden af Stokken, som har ramt Dem.

Geronte. Saa skal Du holde Dig lidt længer fra mig, for at jeg ikke skal faae nogle Hib med.

Scapin (støder Geronte ned i Sækken igjen). Ned med Dem; der kommer en Anden, og han seer fæl ud. — „Skal jeg rende som en Nar og ikke faae fat paa denne gamle Synder?" Staae bare ganske rolig. „De, Hr. Mandfolk! veed De ikke hvor jeg træffed gamle Geronte?" — Nei, Herre! det veer

jeg ikke. „Sig mig det ligefrem, ubekjendte Herre! jeg vil ikke gjøre ham Fortred. Naar jeg har forøret ham en Snees Stykker af min Stok, saa er den Sag afgjort.“ Jeg forsikkrer Dem, jeg ved ikke hvor han er. „Jeg synes, der er Noget, som rører sig i i den Sæk.“ Om Forladelse, men De saae bestemt feil, min Herre! „Jeg vil døe paa, der er noget Dyrevelskab i den Sæk.“ Nei, det kan De være rolig for. „Jeg har stor Lyst til at rende den Søger, jeg bærer ved Hoften, igjennem den Sæk.“ Aa, Herre! tag Dem bare iagt for det. „Vær saa god at lade mig see hvad der er i den Sæk.“ Vil De lade Sækken være! „Jeg vil ikke lade den være.“ Herre! De har ikke noget at bestille med at snuse i min Sæk. „Men jeg vil see hvad der er i Sækken.“ De kommer ikke til Sækken! „Ah, Sludder Sladder!“ Det er noget Ragerie, som hører mig til. „Luk op for Sækken, siger jeg.“ Inte til Sækken, siger jeg. „Det understaaer Du Dig til?“ Det understaaer jeg mig til! „Saa skal min Stok dandse paa Ryggen af Dig.“ Det bryder jeg mig kun lidt om. „Naa, det gjør Du ikke.“ (prygler paa Sækken og skriger) Aa, aa, Herre! hold op — aa — „Der har Du en lille Erindring for at Du ikke en anden Gang skal være saa kjæphøiet.“ — Ah, den Hund! gid han skee en Ulykke.

Geronte (stikker Hovedet ud af Sækken). Ah, jeg er knust.

Scapin. Ah, jeg er død og borte.

Geronte. Men hvorfor Fanden lader Du dem saadan prygle paa mig?

Scapin (støder ham ned i Sækken). Tag Dem iagt, der er en fer, syv Soldater paa engang. (taler som om der var flere Personer) „Kom her!“ — „Vi skal nok finde Manden!“ „See efter overalt.“ „Hold Die med Gaderne.“ „Hvor skulle vi nu gaae hen?“ „Denne Vei.“ „Nei, denne.“ „Tilhøire — tilvenstre — Nei, her. Stop!“ (til Geronte). Nu gjælder det; stille, stille! — „Ah, Kammerater, der have vi hans Tjener.“ „Naa, Spitsbub, strax sig os hvor Din Herre er.“ Aa, gode Herre! bank ham ikke. „Snikksnak! hvor er han.“ „Tal! Skynd Dig! Op med Flaben! Gesvindt!“ Giv Tid, gode Herrer! (Geronte stikker forsigtig Hovedet frem og seer hvorledes Scapin narrer ham) „Dersom Du ikke strax siger os hvor Din Herre er, skal der regne Prygl ned over Dig.“ I kan banke mig; men jeg siger ikke hvor han er. „Saa slaae vi Dig ihjel.“ Vær saa god. „Saa Du vil have Prygl? Du vil smage Stokken? Naa saa —“ (han vender sig om for at slaae til, men seer Geronte, som stiger ud af Sækken) Oh! (Scapin løber.)

Geronte. Au, Din Kjeltring! Dit nedrige Menneske! Din slette Karl! saadan er det Du vil tage Livet af mig?

Tredie Scene.

Zerbinette. Geronte.

Zerbinette (uden at see Geronte). Ha! ha! ha! — nei, jeg maa lidt ud i Luften.

Geronte (ved sig selv). Du kan troe, Du skal komme til at betale det.

Zerbinette (uden at see Geronte). Ha! ha! ha! det var en god Historie — o den stakkels gamle Mand — hvor han blev taget ved Næsen.

Geronte. Der er ikke noget moersomt i det; det er ikke til at lee af.

Zerbinette. Hvad behager? hvad mener De?

Geronte. Jeg siger, De skal ikke gjøre Nar af mig.

Zerbinette. Af Dem?

Geronte. Ja.

Zerbinette. Hvad for noget? hvem tænker paa at gjøre Nar af Dem?

Geronte. Hvorfor kommer De her og leer mig lige op i Ansigtet?

Zerbinette. Det gaaer jo ikke Dem an; jeg leer for mig selv af noget meget Moersomt, som jeg nylig har hørt. Jeg veed ikke om det er fordi Sagen kommer mig ved, men jeg har aldrig hørt noget saa pudsigt, som et Spillop der er spillet en gammel Mand for at faae nogle Penge lokket fra ham.

Geronte. En gammel Mand for at lokke Penge fra ham?

Zerbinette. Ja, giver De mig et Ord for det, kan De gjerne faae hele Historien, thi jeg har af Naturen faaet en sjelden Lyst til at fortælle Andre hvad der morer mig.

Geronte. Saa beder jeg Dem, fortæl mig den Historie.

Zerbinette. Med Fornøielse. Jeg vover ikke stort ved det, thi den vil snart være over hele Byen. Min Skjæbne havde bragt mig ind i en Trop Zigeunere, som trak om i Landet for at spaae og sommetider at gjøre det som værre er. Her i Byen fik et ungt Menneske mig at see og fattede Kjærlighed til mig. Han fulgte efter mig overalt og troede først, som alle unge Mennesker, at han behøvede blot at sige et Ord for at naae sit Diemed; den Stolthed, hvormed jeg mødte ham, bragte ham imidlertid snart paa andre Tanker. Han henvendte sig til de Folk, jeg var hos, og de vare villige til at lade mig slippe for en vis Sum; men Ulykken var, at det unge Menneske ikke havde Penge, men derimod en Fader, der er lige saa gjerrig, som han er rig — o et afskyeligt Menneske. Lad mig see — jeg kan ikke komme paa hans Navn. Hjælp mig lidt! kan De ikke sige mig Navnet paa et af de allergjerrigste Mennesker her i Byen?

Geronte. Nei.

Zerbinette. Hans Navn ender sig paa ron — ronte — O — Oronte — nei! Ge — Geronte, ja Geronte, det er rigtigt, det er den gamle Knauser, der traf jeg det, saadan er det, den stygge Gnier hedder. Naa, kort sagt; Zigeunerne vilde tage bort i Dag, og det unge Menneske maatte, af Mangel paa Penge, have ladet mig reise, dersom han ikke var bleven hjulpet af en skikkelig Tjener, han har. Hvad han hedder, det kan jeg godt huske. Han hedder Scapin; det er et fortræffeligt Menneske; han fortjener at man skal sige alt det Gode om ham, man kan.

Geronte (sagte). Ja, det er en god Gavtyv!

Zerbinette. Nu skal De høre hvorledes han bar sig ad med at narre den Gamle. Ha! ha! ha! naar jeg tænker derpaa kan jeg ikke bare mig for at lee. Ha! ha! ha! han løb den og søgte den gamle Strik op — ha! ha! ha! og fortalte ham, at som han gik nede ved Havnen og spadserede med hans Søn — ha! ha! ha! saa var der en Tyrk, som bad dem at komme ombord paa sin Galei; der havde de spiist Frokost, men medens de spiste, ha! ha ha! var Galeien gaaet tilsøes og Tyrken havde sendt ham i Land for at han skulde sige til den Gamle, at hans Søn blev ført som Slave til Algier dersom der ikke paa Øieblikket blev betalt fem hundrede Rigsdaler. Ha! ha! ha! der kom det gamle Gnav i Knibe; hans Gjerrighed kom i Klammerie med hans Kjærlighed til Sønnen. Ha! ha! ha! han kunde ikke rive Hjertet ud af Livet paa sig ved at punge ud med de fem hundrede Rigsdaler og i sin Angst fandt han paa de latterligste Udveie. Ha! ha! ho! han vilde lade Politiet gaae paa en Krydstour efter Galeien. Ha! ha! ha! han tiggede Tjeneren om at gaae i Sønnens Sted til han fik Pengene samlede. Ha! ha! ha! han vilde have at Tjeneren skulde sælge fire, fem luvslidte Kjoler for at faae de fem hundrede Rigsdaler bragte tilveie — Ha! ha! ha! Tjeneren gjorde hele Tiden Indvendinger imod disse naragtige Forslag og hvergang raabte den Gamle: Men hvad Fanden vilde han paa den Galei? aa, den forbandede Galei! hvilken Kjeltring af en Tyrk. Men da han saa havde klynket og klaget længe nok — Men jeg synes De leer ikke af min Historie. Hvad siger De om den?

Geronte. Jeg siger, at det unge Menneske er en Galgenknebel, en uforskammet Knægt, som Faderen bør straffe for det Spilop han har gjort ham; at Zigeunerinden er en uopdragen, næsvis Tøs, som han bør lære, at hun ikke skal komme her og trække honette Folks Børn op, og at Tjeneren er en udlært Spidsbub, som Geronte skal see til at faae hængt snarest muligt.

(Gaaer.)

Fjerde Scene.

Zerbinette. Silvestro.

Silvestro. Men hvad Pokker bestiller De her? Veed De vel, at det var Deres Kjæreste's Fader De talte med?

Zerbinette. Falder det mig ikke nu ind, at det er ham, jeg, uden at tænke derpaa, har fortalt sin egen Historie.

Silvestro. Sin egen Historie?

Zerbinette. Ja, den morede mig saa meget, at jeg længtes efter at faae Nogen at fortælle den til. Men hvad gjør det? Destoværre for ham. Jeg indseer ikke at det kan gjøre Sagen hverken bedre eller værre for os.

Silvestro. De har ogsaa en forbandet Lyst til at sladdre. Det er rigtignok at have vel meget af Munden, naar man ikke kan tie med sine egne Hemmeligheder.

Zerbinette. Havde jeg ikke fortalt ham det, saa havde han nok faaet det at vide af en Anden.

Argante (udenfor). Silvestro! Silvestro!

Silvestro. Ind med Dem! Det er min Herres Fader, der kalder. (Zerbinette gaaer.)

Femte Scene.

Argante. Silvestro.

Argante. Naa! saa Du, Din Knægt, Du og Scapin og min Søn have stukket Hovederne sammen for at narre mig, og det troe I at jeg vil taale?

Silvestro. Nei, Herre, dersom Scapin har narret Dem, saa toer jeg mine Hænder og forsikkrer Dem til, at jeg ikke har havt det allermindste dermed at gjøre.

Argante. Det skal vi nok faae at see, Skjelm, det skal vi faae at see, jeg lader mig ikke sætte et X for et U.

Sjette Scene.

Geronte. Argante. Silvestro.

Geronte. Ah, min kjære Argante! I seer mig belæsset med Ulykker.

Argante. Ja, I seer ogsaa mig belæsset — og det skrækkeligt.

Geronte. Det Skarn, den Scapin — han har ved et Skjelmestykke snydt mig for fem hundrede Rigsdaler.

Argante. Det samme Skarn, den Scapin — han har ogsaa ved et Skjelmstykke snydt mig for to hundrede Pistoler.

Geronte. Ja, men han har ikke noiedes med at snyde mig for mine Penge, han har ogsaa behandlet mig paa en Maade som er Skam at tale om. Men han skal komme til at betale mig det.

Argante. Han skal komme til at staae til Ansvar for den Streg han har spillet mig.

Geronte. Jeg vil have en Havn over ham som skal baade høres og spørges.

Silvestro (sagte). Naa, bare jeg maa være saa heldig at blive udenfor dette!

Geronte. Men det er endnu ikke Alt, min kjære Argante, en Ulykke kommer aldrig ene. Jeg frydede mig ved Haabet, at min Datter, der skulde være min Alderdoms Trøst, vilde komme hertil i Dag, og nu hører jeg af min Commissionair at hun for længesiden er taget fra Tarent, og at man troer hun er gaaet under med Skibet, hun var paa.

Argante. Men, med Jeres Tilladelse, hvorfor vilde I lade hende blive i Tarent, og ikke heller glæde Jer ved at have hende hos Jer?

Geronte. Jeg havde saadan mine egne Grunde; Familieforhold tvang mig til at holde mit andet Ægteskab meget hemmeligt. Men hvad er det jeg seer? — det er jo hendes Amme —

Syvende Scene.

De Forrige. Nerine.

Geronte. Skal jeg troe mine Øine?

Nerine (kaster sig for Gerontes Fødder). Ah, Hr. Pandolfo, lad —

Geronte. Kald mig ikke mere Pandolfo, men Geronte. Nu ere de Aarsager ophørte, som tvang mig til at leve under et fremmed Navn i Tarent.

Nerine. Ak, hvor den Forandring af Navn har voldet os Sorg og Gjenvordigheder medens vi have gjort os Umag for at søge Dem op her.

Geronte. Hvor er min Datter og hendes Moder?

Nerine. Herrens Datter er ikke langt borte; men førend De faaer hende at see, maa jeg bede Dem om Forladelse fordi hun i den Nød, som hun og jeg befandt os i, fordi vi ikke kunde finde Dem, har gaaet hen og giftet sig.

Geronte. Har min Datter giftet sig?

Nerine. Ja, Herre!

Geronte. Og med hvem?

Nerine. Med et ungt Menneske som hedder Octavio, og er Søn af en Hr. Argante.

Geronte. Aa, hvad hører jeg?

Argante. Hvilken Tildragelse!

Geronte. Før os til hende; før os strax hen hvor hun er.

Nerine. De behøver kun at gaae ind i dette Huus.

Geronte. Luk op, luk op! — følg med, følg med, min kjære Argante. (Nerine, Geronte og Argante gaae ind i Huset.)

Silvestro. Det var en høist forunderlig Hændelse!

Ottende Scene.

Scapin. Silvestro.

Scapin. Naa, Silvestro! hvad tage vore Folk sig for?

Silvestro. Jeg har to Efterretninger at give Dig. Den ene er at Sagen med Octavio er bragt i Orden. Det har viist sig, at Hyazinta er den gamle Gerontes Datter, og Hændelsen har giort hvad Fædrene i Deres Viisdom havde besluttet at gjøre. Den anden er, at begge de Gamle have truet med at hævne sig frygteligt paa Dig, især Geronte.

Scapin. Det har ikke noget at betyde. Trudsler have aldrig gjort mig nogen Skade, de er Uveirsskyer som gaae høit ovenover os.

Silvestro. Tag Dig iagt; Sønnerne kunde let slaae sig sammen med Fædrene og og Du komme til at betale Gildet.

Scapin. Bryd Dig ikke om det, jeg skal nok finde paa at stille dem tilfreds.

Silvestro. Løb Din Vei, der ere de.

(Scapin løber.)

Niende Scene.

Geronte. Argante. Hyazinta. Zerbinette. Nerine. Silvestro. (strax efter) Octavio.

Geronte. Kom, mit Barn, kom hjem med mig. Min Lykke havde været fuldkommen, havde jeg blot fundet Din Moder hos Dig.

Argante. Der kommer Octavio ret tilpas. Kom her, min Søn, kom her og glæd Dig med os over den lykkelige Hændelse hvorved Dit Giftermaal —

Octavio. Nei, Fader, alle Deres Ægteskabsforslag ere til ingen Nytte. Jeg vil tage Maasken af for Dem; jeg veed at De har hørt om den Forbindelse jeg har indgaaet.

Argante. Ja. Men Du veed ikke —

Octavio. Jeg veed Alt hvad der er nødvendigt at vide.

Argante. Jeg siger, at min Ven Gerontes Datter —

Octavio. Deres Ven Gerontes Datter har jeg ikke med at gjøre.

Geronte. Det er hende —

Octavio. Nei, min Herre! jeg beder om Forladelse, men min Beslutning er taget.

Silvestro (til Octavio). Saa hør dog —

Octavio. Nei, tie stille, jeg vil jeg Intet høre.

Argante. Din Kone —

Octavio. Nei, nei, Fader! jeg vil heller døe end forlade den jeg elsker. Al Deres Overtalelse er uden Nytte (gaaer over Skuepladsen for at stille sig ved Siden af Hyazinta) her er den, som jeg har tilsvoret Troskab; jeg elsker hende for evig og vil ikke have nogen anden Kone.

Argante. Men det er jo hende Du faaer. Det er da Fanden til Fusentast; han vil altid følge sit eget Hoved.

Hyazinta (regende paa Geronte). Ja, Octavio, der er min Fader, som jeg har fundet; nu er al vor Modgang forbi.

Geronte. Kom nu hjem til Mit, der kunne vi bedre snakke sammen.

Hyazinta (med Zerbinette ved Haanden). O, min Fader, jeg beder Dem, lad ikke denne elskværdige Pige skilles fra mig; hun har et Hjerte og en Forstand, der ville vinde Deres Agtelse, naar De lærer at kjende hende.

Geronte. Du vil have at jeg skal tage en ung Pige i mit Huus, naar Din Broder er forliebt i hende, og hun har sagt mig de største Uartigheder lige i Ansigtet?

Zerbinette. Hr. Geronte, jeg beder om Forladelse. Jeg havde ikke talt saaledes, dersom jeg havde vidst at det var Dem og kjendt Dem af andet end Rygte.

Geronte. Hvad, af Rygte?

Hyazinta. Fader, der er aldeles ikke noget Strafværdigt i min Broders Lidenskab for hende, og jeg svarer for at hun er en dydig Pige.

Geronte. Ja det er meget godt. Skulde jeg ikke ogsaa tillade min Søn at gifte sig med hende? — Et ubekjendt Fruentimmer, der lever af at trække om i Landet.

Tiende Scene.

De Forrige. Leander.

Leander. Fader, De skal ikke beklage Dem over, at jeg elsker en Pige, der hverken har Forældre eller Formue. Zigeunerne, af hvem jeg har kjøbt hende, have nylig aabenbaret mig, at hun er herfra Byen og af meget god Familie. De have ranet hende da hun var fire Aar gammel, og her er et Armbaand, som hun dengang bar; de have givet mig det, for at det kan hjælpe os paa Spor efter hendes Forældre.

Argante. Hvad — dette Armbaand! — Du store Himmel! Det er jo min Datter, som forsvandt i sit fjerde Aar.

Geronte. Eders Datter?

Argante. Ja det er hende! — Jeg gjenkjender jo ogsaa hendes Træk — min kjære Datter!

Hyazinta. Det er da en høist besynderlig Hændelse.

Ellevte Scene.

De Forrige. Carlo.

Carlo. Ah, tænk hvilken skrækkelig Ulykke der er skeet.

Geronte. Naa da! — tal.

Carlo. Den stakkels Scapin.

Geronte. Er en Gavtyv, som jeg vil have hængt.

Carlo. Aa, gode Herre, nu er det saamæn ikke Umagen værd. Da han for et Øieblik siden gik forbi en Bygning, der staaer under Arbeide, faldt der en Steenhuggerhammer ned paa ham og slog Panddeskallen itu, saa at Hjernen stikker frem. Han kan ikke leve, men har bedet om at han maa blive baaret herhen, for at han kan tale med Dem inden sin Død.

Argante. Hvor er han?

Carlo. Der komme de med ham.

Tolvte Scene.

De Forrige. Scapin.

Scapin (sidder, med forbundet Hoved, i en Læneſtol, der bæres af to Karle). Aa, aa! — gode Mennesker! — seer med et medlidende Hjerte hvordan jeg seer ud — Ah! — jeg vilde ikke gaae ud af Verden førend jeg havde bedet alle dem om Forladelse, som jeg kan have gjort imod. — Aa — gode Mennesker! jeg beder Dem, aa — jeg beder Dem med grædende Taarer — tilgiv mig inden jeg udstøder mit sidste Suk, tilgiv mig alt hvad jeg har forsyndet mig imod Dem — især De, Hr. Argante! og De, gode gamle Hr. Geronte. Aa.

Argante. Jeg vil gjerne tilgive Dig; døe Du i Fred og Roe, min Søn.

Scapin. Men det er Dem, ærværdige Olding, som jeg meest har forsyndet mig imod med de Prygl —

Geronte. Tal ikke mere om det; jeg vil ogsaa tilgive Dig.

Scapin. Det var en stor Dumdristighed af mig med den Dragt Prygl —

Geronte. Lad nu den være hvad den er.

Scapin. I min Dødstime piner og nager det mig at den Dragt Prygl —

Geronte. Saa hold Din Mund og døe.

Scapin. Ak, den ulykkelige Dragt Prygl, som jeg —

Geronte. Vil Du tie stille, siger jeg? jeg har glemt det.

Scapin. Aa, hvor De er god! Men er det ogsaa af Hjertet, Hr. Geronte, at De tilgiver mig den Dragt Prygl, som —

Geronte. Ja vist er det. Tal ikke mere om det; jeg tilgiver Dig det altsammen — nu er det forbi.

Scapin. Ak, jeg føler mig saa lettet ved disse Ord.

Geronte. Ja, men jeg tilgiver Dig paa det Vilkaar, at Du skal døe.

Scapin. Hvad for noget?

Geronte. Jeg tager mit Ord tilbage dersom Du kommer Dig.

Scapin. Aa — aa! nu falder jeg igjen tilbage.

Argante. Aa, nu da vi ere glade og fornøiede, nu skal I tilgive ham uden Vilkaar.

Geronte. Naa, lad gaae!

Argante. Nu ville vi allesammen sætte os tilbords med hverandre for bedre at nyde Glæden.

Scapin. Bærer mig hen til Bordenden; der vil jeg vente paa Døden!

Kiøbenhavn 1841.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Richard Savage eller De to Kroner.

Lystspil i een Act af Moreau.

Personerne.

Richard Savage.
Lord Stanley.
Daniels Kopper.
Willis.
Anna.
Jenny.
En Tjener.

Scenen er i London i Aaret 1717.

Et meget simpelt meubleret, men reenligt og ordentligt Værelse; tilvenstre et Bord med Papir og Skrivetøi. En Dør i Baggrunden og en tilhøire.

Første Scene.

Jenny (ordner Blomster i et Glas).

O, I nydelige, nydelige Blomster! — hvilken yndig Duft I udbrede! . . . . Hvor min Richard vil blive fornøiet, naar han kommer hjem og finder sit Værelse saaledes udsmykket. — Ja, det er rigtignok kun simpelt og passer kun daarligt for ham, der ikke drømmer om Andet end Storhed, Kroner og Held og saa falder fra sin høie Flugt ned i denne usle Gade, i dette fattige og beskedne Huus, der ligger skjult og ubemærket mellem Tusinde andre Huse, der ere ligesaa fattige og beskedne . . . . . O, min Richard! Gud veed, hvor det kan falde Dig ind, at bygge slige skjønne Luftcasteller, naar Du betragter disse gamle, smudsige Mure, og Dit Øie falder paa disse gammeldags Meubler i dette indskrænkede Rum!? . . . Hvilken Rigdom af Poesie maa Dit Hjerte ikke besidde, for saaledes at kunne glemme Din Stilling! og hvilken glimrende Fremtid har ikke Skjæbnen berøvet Dig! . . . Hvad siger jeg? . . Glemme!? . . Han glemmer det ikke . . . nei, hans Ønsker, hans Higen vil naae sit Maal. I en saa ædel, saa fyrrig Sjæl, som hans, er der kun Plads for een Følelse — Ærgjerrigheden . . . . Oh . . . I nydelige Blomster! dersom I kunde sige Richard, hvor høit jeg elsker ham, maaskee vilde han da være lidt mindre Digter, og holde en lille Smule mere af mig. (kun falder hen i Betragtninger.)

Anden Scene.

Jenny. Anna (kommer fra Værelset tilhøire).

Anna. Jenny, Jenny! Hvad bestiller Du der, min Pige? . . . Men, hører Du da ikke, Jenny?

Jenny. O, det er Dem, min Moder; tilgiv, jeg sad og tænkte . . .

Anna. Tænke . . . tænke . . . overlad det til Richard . . . Naa, hvad tænkte Du ellers paa?

Jenny. Jh! paa os selv! min Moder, paa vor Tilstand, vore Omstændigheder, med hvilke der fra iaften af vil foregaae en Forandring til det Bedre, takket være det Drama, som min Broder har skrevet.

Anna. Drama! . . . Gud forlade min salig George det i sin Grav! . . . Nei, nei, nei! Richard skulde være bleven Skrædder, og saasom der bliver syet flere Klædninger end der bliver opført Dramaer, saa kunde han for længesiden have fortjent en god Skilling og været os til Nytte, da han nu derimod . . . .

Jenny. O, kjære Moder! dersom Richard hørte Dem . . . .

Anna. Naa hvad! . . . om han ogsaa hørte mig . . . Herre Gud! jeg bebreider jo ikke ham, hvad vi have gjort for ham; jeg veed jo nok, at det ikke er hans Skyld, at han er bleven forladt af sin Familie, og har maattet tage sin Tilflugt til den offentlige Medlidenhed. Saalænge som Din Fader levede og forsynede Huset, saa kunde jeg heller ikke indsee, at det var en Feil vi begik, at see igjennem Fingre med Richard, men nu . . . .

Jenny. Jh nu! men Richard er allerede bekjendt Publicum: han har jo skrevet Digte . .

Anna. Som ogsaa ere blevne trykkede, men uden at han har faaet noget Honorar.

Jenny. Hans Ballader . . .

Anna. Som vist vilde blive sungne overalt, naar der bare var Nogen, der vilde kjøbe dem . . . Jo, det kan man kalde en god Indtægt, den han har.

Jenny. De anklager ham, og de veed jo dog, at han har prøvet paa at lære min Faders Profession.

Anna. Ja, det var en herlig Prøve! — Engang syede han Ærmerne af en Slaabrok til Linningen af et Par Burer, og da man viste ham, hvor keitet han havde baaret sig ad, svarede han i en Ode over Slaget ved Guingate, som han havde fabrikeret under Syeningen.

Jenny. Hans Ideer ere alt for ophøiede.

Anna. Men disse ophøiede Ideer kunne ikke føde Andet end Aanden, og imidlertid sulter Maven; og eftersom denne ikke kan leve af Ingenting, og vor sidste Nødskilling snart er opbrugt, saa maa idag...

Jenny. O, idag ville vi blive lykkelige...

Anna. Lykkelige! ... Ja, da jeg veed en Udvei til at forbedre vore Omstændigheder, som ikke kan slaae feil.

Jenny. Og det er?

Anna. Det er, at faae Dig givt.

Jenny. Mig givt?

Anna. Ja, ganske vist! — Er der noget saa forskrækkeligt i det? Du er Atten Aar, saa det er paa Tiden at tænke paa det; og desuden er det et fortræffeligt Parti.

Jenny. Jeg skal givtes..!...

Anna. Ja, med Daniel Hoppers Søn.

Jenny. Med ham!?. O, min Gud! hvor jeg er ulykkelig.

Anna. Ulykkelig? ... Ja, der er ogsaa en stor Ulykke i at blive givt med Sønnen af en riig Mand, og som — man veed ikke hvilket Øieblik — kan blive Constabel. Oh, jeg kjender saamæn mange unge Piger ligefra St. James til City, som vilde være meget lykkelige ved at blive ulykkelige paa den Maade.

Jenny. Men naar de nu allerede elskede en Anden?

Anna. Hvad!.. Du siger .... At slutte deraf.... elsker Du da en Anden?

Jenny. Min Moder.....

Anna. Elsker Du .... Jenny!. elsker Du en Anden?

Jenny. Ja, min Moder! — ja! og af mit ganske Hjerte.

Anna. Og hvem da?.. Hvem da?

Jenny. Hvem skulde det vel være, min Moder, uden Richard?

Anna. Richard! Din Broder?

Jenny. Det er han ikke. Fra den Dag, da De havde meddeelt ham de hemmelige Omstændigheder ved hans Fødsel, fra samme Dag blev den hidtil ukjendte Følelse, som jeg havde næret for ham, mig tydelig, og jeg sagde til mig selv: Hvad det er for en Lykke, at han ikke er Din Broder.

Anna. Vil man blot høre! — Nei, jeg kan ikke komme mig af min Forundring .... Men ... nu han?

Jenny. O, jeg er vis paa, for ham er jeg ikke Andet, end en Søster.

Anna. Det er jo heller ikke Andet end Børnestreger; og Du kan ikke elske Richard ..... desuden kan Du være ganske rolig for, han tænker saamæn ikke paa Dig.

Jenny. Ja, De har vist Ret, han elsker mig ikke. — O, hvor jeg vilde føle mig lykkelig, hvis de Pligter, jeg skylder Dem, kunde forenes med min Kjærlighed til ham — Jeg vil derfor ikke reentud sige Nei til Deres Forslag; men De vil give mig Tid, ikke sandt? De vil vente, til jeg faaer Visheд, om han elsker mig eller ikke; men skulde jeg skuffes i det Haab, at han ikke altid vil ansee mig blot for en Søster, da vil jeg adlyde Dem og ægte Daniels Hoppers Søn!.... jeg vil maaskee blive ulykkelig, men jeg vil gjøre mig Umage for at lade mig saa lidt som muligt mærke med det, da det er for Dem at jeg er det.

Anna. Stakkels Barn! Du vil med Tiden indsee, at jeg havde Ret, og at det var til Dit Bedste.

Daniels (udenfor). Mistress Howkins er hjemme? — Det er godt; jeg vil gjøre hende min Opvartning.

Anna (gaaer op mod Baggrunden). Det er Master Daniels... Lad mig nu see, at Du er fornøiet.

Jenny. Hans Søn er maaskee med. O, lad mig gaae, kjære Moder! i dette Øieblik vil jeg ikke kunne....

Anna. Nei, han er ene; men naar Du ønsker det, saa gaa Du kun.

Jenny. O, Tak, min Moder! (hun gaaer ud tilvenstre.)

Anna. Hvad det nu er for en Ideе af hende at elske Richard.

Tredie Scene.

Anna. Daniels.

Daniels. Mistress Anna! Jeg er med Deres Tilladelse Deres ærbødige Tjener.

Anna. Vær saa god at komme nærmere, Master Daniels! Det er mig en sand Glæde at see Dem.

Daniels. Alt for god, Mistress! alt for god; De gjør mig ganske undselig.... Tillad mig at jeg maa byde Dem denne lille Foræring... (han trækker en Hummer op af Lommen). Det havde maaskee været pænere, naar jeg havde bragt Dem en Blomsterbouquet, men jeg tænkte, at denne her dog nok vilde være Dem mere kjærkommen; det er saadant Noget Aparte, som Landet ikke kan frembringe.

Anna. Ak! min salig Mand, han holdt saa meget af.... (hun lægger Hummeren paa Bordet.)

Daniels. Af Landet!

Anna. Nei, af....

Daniels. Naa, af Hummer; ja, det kan jeg huske.... en Dag spiste vi sammen, det var som ganske unge Mennesker....

Anna. Og det kan De huske endnu?

Daniels. O, som det var igaar.. jo —

jeg har en ypperlig Hukommelse... Seer De... det var i Anno... ja Aarstallet har jeg glemt.... vi vare Tre — nei Fire — lad mig see — nei egentlig vare vi Sex: det var — naa det er nu ligemeget; — det er ellers snurrigt nok, Navnene har jeg glemt; men det Øvrige staaer saa klart for mig — thi jeg har en ypperlig Hukommelse. Vi havde spiist lovlig mange af disse røde Carnailler, saa vi følte os lidt besværede af dem — nei, vi vare ikke egentlig syge — man fik os til at drikke noget Thee, det husker jeg ganske grangiv... nei — det var Punsch — Punsch var det, ja nu husker jeg det — det var saadant et lovlig Medicament, og derpaa er det just at jeg med saadan en Accuratesse kan tilbagekalde i min Erindring de ubetydeligste Biomstændigheder ved den Historie, som jeg nu har fortalt Dem; ja, jeg har en ypperlig Hukommelse. — Men hvorfor seer jeg ikke Noget til Deres nydelige Datter? Thi De har da vel meddeelt hende vore Planer?

Anna. Nei, endnu ikke; men vær De ganske rolig: hun kan jo ikke Ander, end føle sig hædret ved at Deres Søn anholder om hendes Haand.

Daniels. Nei, det er ham, som maa føle sig hædret, hvis hun vil have ham. Huh! Deres Jenny er saa nydelig en Pige, at han rigtignok kan sige, han har skudt Papageien, naar han faaer hende. Hendes Ansigtstræk minde mig altid paa en af mine Ungdoms Inclinationer, som jeg lærte at kjende i Dower... nei, det var i Portsmout — eller i Liverpool troer jeg.

Anna. Jeg maa lidt efter lidt gjøre hende fortrolig dermed;... De kan jo nok begribe, at Tanken om at forlade mig...

Daniels. O, det er smukt, det er meget smukt: det kan jeg godt lide, at et Barn holder af sine Forældre... jeg, det husker jeg meget godt, holdt ligemeget af min Fader og min Moder — nei, nu husker jeg det, jeg holdt dog mere af min Fader, thi han forkjælede mig saa smaat.

Anna. Og det er saa naturligt, at jeg har hendes Lykke for Øie,... det er mit eneste Barn, thi De veed nok, at Richard...

Daniels. Ja, ja! det husker jeg meget godt: De tog ham til Dem, da han ikke var meer end 12 Aar gammel.

Anna. Jh, men nei! han var jo ganske spæd.

Daniels. Oh, ja nu husker jeg det... det er et smukt Træk af Dem, at De har opdraget det Barn; thi det maa dog have faldet dem besværligt i Deres smaa Omstændigheder, og det uden mindste Haab om Godtgjørelse. — Hvad tager han sig for? Er han ikke Skrædder, ligesom salig Howkins.

Anna. Nei vist ikke.

Daniels. Oh, jeg husker det jo godt.

Anna. Ja, Gud give, han havde valgt den Profession! Nei — han har hengivet sig til Skriverie, og lige til denne Stund er da kun hans Egenkjærlighed bleven tilfredsstillet Han har skrevet Digte, som ere meget læste, Ballader, som ere i hver Mands Mund, og et Drama, som skal opføres iaften.

Daniels. Ah! et Drama... saadant et Comediestykke... det har jeg ogsaa villet gjøre, dengang jeg var ung — i Ungdommen er man jo gal — mit var forresten slet ikke saa galt; — men jeg lod det Lapperie fare, og søgte i Stedet for det at skrabe Penge sammen.

Anna. Han haaber det Samme ved sin Fremgangsmaade.

Daniels. O, den stakkels Fyr! da tager han rigtignok mærkelig feil. Jeg spørger Dem blot, hvad har det at betyde med disse Samlinger af Digte og Riimkroniker, som alle Boglader ere fulde af? De tjene kun til at nære Dovenskaben hos vore unge Mennesker, som ellers maaskee vilde blive fortræffelige Bryggere eller Spekhøkere. — Samle sig Formue ved at skrive Vers: har man nogensinde hørt Noget saa vanvittigt! — Har De da ikke kunnet snakke ham fra det?

Anna. Han svarer mig altid, at det er hans Bestemmelse, at han er kaldet til at erhverve sig et Navn. Hvad vil De, at jeg skal gjøre, Master Daniels! — Det Uheld, der hviler over hans Fødsel, har altid gjort os svage og overbærende imod ham. Herre Gud! det var jo saa naturligt. Naar jeg tænkte paa, at han udentvivl var født til at boe i prægtige Værelser, at være klædt i Fløiel og Silke og opvartet af en Skare Tjenere; og at han istedet derfor har fundet Ly i et usselt Skrædderværksted, været klædt i simple, grove Klæder og har maattet være sin egen Tjener; — saa syntes det mig den eneste Erstatning, vi kunde give ham for den tabte Lykke, var, at faae ham til at glemme den.

Daniels. Saa han veed ta Beskeed med sin Fødsel?

Anna. Jh, ja vist!.. da min salig Mand laae paa sit Yderste, fortalte han ham det.

Daniels. Og hvad sagde han dertil?

Anna. Slet Intet. Det maa man sige til hans Berømmelse, det var som om han holdt endnu mere af os efter den Tid.

Daniels. Hjertet er altsaa godt.... det er en Grund, som man kan bygge paa;... det forneier mig. Naar nu Deres Datter er bleven givt med min Søn, og jeg er bleven beklædt med en Constabels Værdighed, saa skal jeg nok skaffe ham en lille Post, hvor han skal faae sin Skrivelyst styret: han kan for Exempel forfatte Indlæggene i Sagerne.

Anna. Ja, dersom det kunde helbrede

ham, vilde vi rigtignok være Dem meget taknemmelige.

Daniels. Jo, det kan de stole paa.... Kjævlerier fra Politiretten, det er noget Gedieegent. — De Digternykker skal vi nok faae pillet ud af ham; vær De kun rolig.

Fjerde Scene.

De Forrige. Jenny (fulgt af en Tjener).

Jenny (idet hun kommer ind). Der er min Moder.

Tjeneren. Boer Herr Richard her?

Anna. Herr Richard!...

Tjeneren. Ja, Forfatteren til det Stykke, som iaften skal opføres paa Drury-Lane.

Anna. Jo, han boer her.

Tjeneren. Er han hjemme?

Anna. Nei, han er ikke.

Tjeneren. Vil De have den Godhed at give ham dettte Brev, saasnart han kommer hjem.

Anna. Jo, det skal skee.

Tjeneren. Lad det endelig være vist; thi det er meget vigtigt.

Anna. Maa jeg spørge, fra hvem det er?

Tjeneren. Det vil Brevet nok sige ham. (Han gaaer.)

Femte Scene.

Jenny. Anna. Daniels.

Anna (som beholder Brevet i Haanden, med en forundret Mine). Men hvad skal det betyde?

Jenny. Det bringer maaskee Lykken.

Daniels. Kanskee det indeholder Banknoter.

Anna. Men hvad skulde de være for?

Daniels. Jh! for hans Drama... undertiden opkaste visse store Herrer sig til Protecteurer — og ved saadan en Leilighed gribe de dybt i Lommen; — jeg skal sige Dem, det Slags Folk har Digtere i deres Brød, ligesom de have Hunde og Heste.

Jenny. Men det vil Richard ikke finde sig i; dertil er han altfor stolt.

Daniels. Ho, ho, ho! Fattigdom og Hoffærdighed passe ikke sammen.

Jenny. Saa vil De vel heller ikke kalde Det Ædelmodighed, at sige til Nogen: Du er fattig, derfor maa Du tage imod Almisse.

Anna. Men Jenny!...

Daniels. Lad hende kun snakke... Den nydelige lille Stivnakke... De har ikke forstaaet mig, min Bedste!... det kunde jo aldrig være min Hensigt at fornærme Broderen til den Pige, som skal gives med min Søn.

Jenny (sagte til Anna). Saa det er da afgjort?

Anna. Ti blot stille! (høit) Dette Brev foruroliger mig.

Daniels. Det er ikke ret af Dem, min gode Mistress Howkins. Der er da ikke Noget saa forskrækkeligt i det. Naar Alt kommer til Alt, saa er det kanskee En, som beder ham om en Billet til iaften.

Jenny. Desuden kan det da ikke vare saa længe, inden Richard kommer hjem, saa vil han nok sige os det.

Daniels. Altsaa, lad det nu være nok om det Brev; og siden Miss Jenny just er tilstede, saa lad os bringe Sagerne paa det Rene, lad os tale om Bryllupet...

Anna. Som vi snart maa see at faae i Stand. (Hun lægger Brevet paa Bordet.)

Jenny (afsides). Saaledes at opoffre mig nu — da maaskee denne Aften....

Willis (udenfor). Naa da! jeg kan ikke orientere mig; er der Ingen, der vil vise mig Vei?!

Jenny (griber denne Leilighed for at afbryde Samtalen. Det forekommer mig, Moder, at det er Herr Willis.

Anna. Richards Ven.

Willis (som før). Alting er jo omcalfatret siden jeg var her sidst.

Anna (til Jenny). Jo, det er ham!

Daniels (afsides). Han kommer forbandet ubeleiligt!

Sjette Scene.

De Forrige. Willis.

Willis. Jh, see der! Mama Howkins! Med Tilladelse... (han omfavner hende). Ogsaa Dem, yndige Miss!

Jenny. Hvor det er længesiden at vi har seet Dem.

Willis. Ja, det har De Ret i; men hvor vil De hen! De kan troe, vi har saa rasende travlt i Oxford! — Hvem er den tykke Papa?

Anna. En Ven af Huset, Master Daniels Hopper.

Willis. Oh! — rigtigt! det er den gode Mand, der har saadan en ypperlig Hukommelse... (de hilse hinanden). Men siden vi tale om Venner, hvor er min henne, min kjære Richard?

Jenny. I Drury-Lane.

Willis. Ja det er sandt... det har jeg hørt... det er jo idag at Slaget skal staae... det er heldigt, at jeg er kommen tidsnok! Jeg maa derhen, om de saa skulde Klæderne af mig i Stumper og Stykker ved Indgangen.

Anna. Hvor kommer De nu fra?

Willis. Naturligviis fra Universitetet i Oxford, hvor jeg næsten har sat en Revolution paa Benene.

Daniels. Af hvad Grund?

Willis. Oh — ikke af nogen Grund — bare for Moerskab. I den sidste Tid havde der indsneget sig saadan en Kjedsomhed og Monotonie; — jeg sagde til mig selv: man maa sætte lidt Liv i det igjen! — Som sagt, saa gjort! — En Dag betraadte jeg Cathedret, og i et begeistret Foredrag, der ikke manglede den tilsigtede Virkning, for-

brede jeg Gjenoprettelsen af et gammelt Privilegium, der rigtignok aldrig havde været til nogen Nytte, — men under disse Omstændigheder tjente det dog til, at sætte hele Auditoriet i Fyr og Flamme. Nu vilde man give mig Reisepas, det kan De jo nok tænke, men jeg beklagede mig over Uretfærdighed, skreg høit paa Vilkaarlighed hos mine Foresatte — nu — stemte alle mine Kammerater i med — der blev en Skrigen, kan De begribe — de Fleste af dem vidste ikke egentlig hvorfor de skreg, men det var mig nok, at de skreg — og de skreg fortreffeligt. Saaledes fik vi vor Krig sat igjennem og vandt en glimrende Seier: vi bleve jagede paa Porten Allesammen.

Daniels. Det er gode Fremgangsskridt, De har gjort.

Willis. Ja, det mener jeg med: vi have viist, at man ikke kan behandle os efter eget Godtbefindende.

Daniels. O, den Ungdom, den Ungdom! — saa ungdommelig har jeg aldrig været; det kan jeg godt huske, jeg har altid været mere sat.

Willis (afbides). Og kjedelig! — (høit) Naa, saa det har De!.. Men jeg synes ikke, at Nogen af Dem seer rigtig fornøiet ud?.. Hvad er det? — Det vil jo iaften faae et glimrende Udfald for Richard, og saa sætter De saadanne bedrøvede Ansigter op!

Jenny. Et glimrende Udfald! ja, ikke sandt? Troer De ikke ogsaa det, Herr Willis?

Willis. Om jeg troer det? Ja, endnu meer, jeg er vis derpaa. Kan det være Andet? Har Richard ikke Genie? Vil ikke jeg og mine Kammerater være derhenne, for at hamre dygtig løs paa de leiede Pibere?

Daniels. Altid Spektakler! ligesom ved Universitetet.

Willis. O, jeg svarer for en afgjort Triumpf, det gjør jeg.

Anna. Gud give, De sagde sandt!

Willis. Ha! For Pokker! stol De paa det, Mistreſs! Deres Søn bliver en riig Mand, ligesaa riig som vor Konge, George den 1ste og saa giver han sig med den lille Jenny, som han holder saa meget af, det er jeg vis paa, skjøndt han rigtignok er altfor hemmelighedsfuld til at han skulde have fortalt mig det.

Daniels. Hvad er det han siger? — Hæ?

Willis. Jeg siger, at jeg har forbeholdt mig en Plads for at gjøre Honneurs ved min Ven Richards Bryllup. Indseer De ikke, at det er en af Mistreſs Annas kjæreste Forhaabninger?

Daniels. Nei, paa ingen Maade, min Herre! og det bedste Beviis herfor er, at vi nylig have aftalt Forlovelsen imellem Miss Jenny og min Søn.

Willis. Deres Søn? — O, Snak! det er ikke muligt.

Anna. Herr Willis....

Willis. Skulde Miss Jenny, der er saa nydelig, saa fin — givtes med saadan en stor...

Daniels. En stor — Hvad for Noget?

Willis. En stor Klodrian, God dam!

Daniels. Naa — den der kan sige, at han er....

Willis. Saa jeg kjender ham maaskee ikke? — Vi have jo været sammen i Institutet i Cambridge. Han var altid den Nederste i Klassen, og i vore Smaabatailler var han altid den Første, der fik Prygl; o, det var en stor Cujon: jeg seer ham endnu med dette Lammeansigt, — bæh! — (til Jenny.) Og saadan en Mand vil man give Dem? — Nei, det er ikke muligt! Deres Moder har alt for megen Forstand til at hun et eneste Øieblik kan tænke derpaa.

Anna. Om Forladelse, min Herre! men den Sag er afgjort. Master Daniels, De har mit Ord.

Willis. Men han har ikke mit, og jeg sværger Dem til, at der aldrig skal blive Noget af det Bryllup.

Daniels. Det var stærkt! — Jeg synes, den gode Fyr er lovlig impertinent; jeg skal have ham i Erindring.

Willis. Dersom De bare kan det.

Daniels. Om jeg kan det?

Willis. Det er sandt, De har saadan en yppelig Hukommelse.

Jenny. Herr Willis! jeg beder Dem; De gjør ham kun mere opbragt.

Anna. Gaa ind i Dit Værelse: vi ville rømme Pladsen for Herren der.

Willis. De burde dog virkelig tage efter hvad jeg siger, Mistreſs! Thi De har paa Ære Uret.

Anna. Det er nok muligt; men naar jeg vil have mig en Raadgiver, saa bliver han ikke af Deres Alder.

Willis. Men naar jeg nu giver gode Raad af min Alder?

Daniels. Kom, lad os gaae. Den Galning veed ikke hvad han udsætter sig for, og naar jeg engang bliver Constabel, saa vil jeg ikke ønske for ham, at jeg faaer ham under Behandling; saa skal jeg lade ham undgjælde for alle hans Fornærmelser imod mig; ja, jeg glemmer dem ikke. (Han peger paa Panden.) Der ere de... og for aldrig at glemmes .... jeg har en yppelig Hukommelse.

Willis. Ja det er det jeg stoler paa, og derfor er jeg fuldkommen rolig.

Daniels. Jeg kommer snart igjen, min søde Jenny; Jeg kysser Deres Haand i min Søns Sted; jeg skal snart bringe ham herhen. (Han gaaer ud af Baggrunden, og Anna tilhøire, efter med et Vink at have betydet Jenny at følge sig.)

Jenny (løber hen til Willis og siger meget hurtigt). Herr Willis, see at faae fat paa Richard, og fortæl ham alt dette. (Hun følger Anna.)

Syvende Scene.

Willis (alene).

Ha, Ha! saa det hænger saaledes sammen! — „See, at faae fat paa Richard, og fortæl ham alt dette!“ ... Hurra! ... saa havde jeg dog gjættet rigtigt! — De unge Mennesker holde af hinanden, — De tilbede hinanden .... og nu kommer dette Fornuftgiftermaal og kaster sig iveien for deres Kjærlighed; — — det er just Vand paa min Mølle! — Det kunde jo have været ønskelig nydeligt, naar Talen var falden som saa: „Mama! jeg elsker Jenny! — Mama! jeg elsker Richard!“ og saa gamle Mutter høitideligen havde lagt sine velsignende Hænder paa deres Hoveder. Nei, fy for Fanden! det er saa gammeldags, og altfor prosaisk. — Nei, saadan som det nu er, falder det mere i min Smag. — Men, naar det kommer til Stykket, elsker saa Richard den Smaa? — — O, — ja vist gjør han saa! — Det forstaaer sig — jeg veed det jo ikke med Visshed; men det er vel saadan en ulmende — en flumrende Kjærlighed endnu — men den behøver ikke Andet end en Anledning — blot en lille Gnist før den fanger og bliver til en flammende Vulcan. (I en afgjørende Tone.) Ih, jo Gud elsker han hende; — og nu falder jeg med Døren ind i Huset med den Efterretning: „Man vil berøve Dig Din Brud!“ — Han, som har Hovedet fuldt af sit Drama, der skal gaae iaften, veed ikke mere hvor han skal hen, Alt løber rundt for ham ... Hans Drama — hans Brud ... hans Brud og hans Drama, der bliver et Virvar, et reent Chaos i hans Hjærne; — og jeg — ja saa er jeg just i mit Element. — Jeg troer, jeg hører ham komme; ja, der er han!

Ottende Scene.

Richard Savage. Willis.

Richard. Ha, fordømt, fordømt! det er til at miste Forstanden over! — det er til at tage Livet af sig selv! — Jeg er da fordømt til, at aldrig Noget skal lykkes mig! —

Willis. Hvad gaaer der af ham?!

Richard. Ha, Digtekunst, Digtekunst! Du Helvedes Ravnemoder, der ligesom den gamle Saturn opsluger Dine kjæreste Børn, Du skal aldrig mere forføre mig med Din sledske Tale, — med disse Vers, disse Arbeider, som ikke engang kunne forskaffe os Ære, og som føre os ad knudrede og næsten ufremkommelige Veie — til Døden; ... Ha, Digtekunst! — jeg forbander Dig! Du, som ikke har tilstaaet mig det Mindste af det, Du har ødslet paa Andre — en Duft af Virak.

Willis. Er han bleven gal?

Richard. Jeg forbander Dig, fordi Du først viser mig det Rum jeg skal gjennemflyve, og siden nægter mig Vingerne, saa at jeg lig en anden Icarus maa styrte ned.

Willis. Hvilket uventet Uheld!

Richard. Og dog troede jeg mig stor; ... jeg sagde til mig selv: kun nogle faa Timer, og Du er smykket med Ære, og fra iaften af skal England eie en Digter mere. — Nu vel! — min gyldne Drøm er forsvunden! — og hvis jeg vil erhverve mig et Navn, da maa jeg lade det male paa et Skildt og sloae op herude over Porten, og det vil da være en Skrædder mere, hvormed jeg har beriget England. (Med Bitterhed.) Ja — ja — fra iafren af vil jeg have et Navn! ... Vel sandt, mit Stykke vil falde igjennem, men det vil blive et glimrende Fald, ledsaget af klingrende Piber ... jeg vil blive navnkundig ... vil ret komme forde... Hvad kan jeg da forlange mere? — Jeg maa jo være fornøiet ... jeg har naaet mit Maal.

Willis (træder hen til ham). Nei, ved mit Liv! Du lyver; — Du vil ikke blive ubeben.

Richard (vender sig). Hvad? — Det er Dig! — Willis — Du her! — min Ven — min Broder!

Willis. Ja vist er det mig — Willis — som gjerne vil tage sig den Frihed at spørge, hvad denne Mobløshed og disse Besværgelser og Forbandelser skal betyde, naar han kommer glad og fornøiet for at overvære sin Broder Digterens Triumph?

Richard. En herlig Triumph paa min Ære! som jeg vil komme til at dele med alle disse Dagnforfattere lige fra Shakespeares Tid til vore Dage.

Willis. Du lader Dig forknytte, Richard! Du lægger Planer lige i det afgjørende Øieblik af Slaget.

Richard. Her kan ikke være Tale om noget Slag, Willis: her er kun Nederlag. — Ja — saa længe jeg endnu havde Haab, brød jeg mig ikke om at udsætte mig for Kampens Verlen; men nu — o, nu — nu vilde jeg, hvis jeg kunde, tage dette Misfoster af et Værk tilbage, der som en Orm vil gnave paa min Fremtids Rod, og som en Bom af skuffede Forhaabninger vil falde for den Vei, jeg havde betraadt, og som nu evigt er spærret for mig.

Willis. Evigt? Hvad er det for Snak! — Naar man hører Dig tale saaledes, skulde man troe, at Du vilde disputere for Doctorgraden i Galskab, og jeg kan gjerne iforveien udfærdige Dit Diplom, ifald Du vil have det. — Vær dog fornuftig! — Lad os nu endogsaa antage, at Dit Stykke falder igjennem; skulde det ene Uheld formaae at standse Dig paa Din Digterbane? Hvilken Kæmper har ikke een Gang maattet bøie Knæ? — Men jeg kjender Dig, Richard! og Du bliver altid Dig selv liig: enten mistvivler Du ganske om Dig selv, eller ogsaa

er Du overmodig til Ydmyghed; Du kan ikke holde Dig paa Middelveien.

Richard. Men denne Gang har jeg dog Ret.

Willis. Naa, saa Du husker ikke længer, da vi vare i Cambridge?

Richard. O, i Cambridge var dit en ganske anden Sag! — Der havde mine Digte intet andet Organ, end mig selv, og...

Willis. Bravo! — det vil altsaa med andre Ord sige, at Dine Forbandelser gik ud paa Skuespillerne, som iaften skal sige Dine Vers. — O, de stakkels Mennesker!... — Ha, ha, ha! — Det var ellers nogle nydelige Phraser, Du brugte.

Richard. Denne Spøg er meget slet anbragt. O, Du kan ikke fatte, hvad jeg har lidt den hele Dag.

Willis. O, jo! jeg kan fuldkommen fatte det, og gjætter meget godt, hvorledes det Hele hænger sammen... Skuespillerne, som vilde spare paa Stemmerne til iaften, de har nu paa Prøven i Formiddags blot memoreret ganske roligt deres Roller, og det har skaaret lige i Din Forfatterssjæl. En af dem, som skulde være yderlig opbragt og udbryde: „Ha! Fordømt! jeg føler alle Helvedes Pinsler fortære mit Hjerte... min Vrede vil blive frygtelig!" — han har maaskee sagt det saadan ligefrem (i en sjæleløs Tone.) „Ha! fordømt! jeg føler alle Helvedes Pinsler fortære mit Hjerte... min Vrede vil blive frygtelig!" — Og det har Du ikke kunnet udholde. Ha, ha, ha! ... stakkels Richard!... Du er rigtignok en Debutant i Ordets meest udstrakte Betydning. Vent nu bare til om Lidt; gaa saa hen og hør, og da vil Du først kunne bedømme, hvad der er godt, og hvad der er slet.

Richard. Nei, nei! Du er paa reent galt Spor. Skuespillerne have ikke gjort mig opbragt paa dem, men paa mig selv. Just denne beregnede Roligheд og Kulde hos dem har gjort Tusinde svage Steder i mit Stykke mere indlysende for mit Blik, og gjennem disse Svagheder vil just Dhrr. Critici trænge ind i Hjertet af mit Værk og give det sit Banesaar. Jeg følte mig selv saa lille imod det Store i mit Æmne... mine Vers syntes mig platte — og Helten i Stykket forekom mig kun at være en ganske almindelig Romanhelt, — i det mindste var han ligesaa flau... See alt det er slet, det er usselt, siger jeg Dig; det falder igjennem, og det bør falde igjennem; — jeg har intet Genie.

Willis. Hvad er det da for et Æmne, som Du har valgt?

Richard. Det er en naturlig Søn af en adelig Dame, der som spædt Barn uden Ly, uden Navn, overladt til sin egen Skjæbne, er henslængt paa en af Londons Gader, og som, da han er bleven voxen og har faaet sin Ulykke at vide, vandrer fra Slot til Slot og spørger hvert adeligt Vaabenmærke blot om det første Bogstav af sin Moders Navn, for at dette kunde lede ham paa Spor til at finde hende, at han da kunde stille sig lige over for hende og sige: Jeg er deres Søn; jeg er i den dybeste Elendighed; hav Medlidenhed med mig!

Willis. Ah!

Richard. Denne Rolle havde i høi Grad tiltalt mig, og jeg troede at have lagt ligesaa megen Interesse i den, som jeg selv havde for den .... men den er kold... der er ikke meget Rørende i den... Er det min Skyld — eller Skuespillerens? — Jeg veed det ikke. Men dette Menneske, seer Du, Willis! dette Menneske, saaledes som han er skildret, har slet ikke Udseende af at søge sin Moder; sin Moder, som han aldrig har seet... O, min Gud! hvorledes er det dog gaaet til, at jeg har kunnet male det saa dunkelt, der staaer med saa levende Farver i mit eget Hjerte!?

Willis. Hvad?... det er Dig selv?...

Richard. Som jeg har skildret i dette mit Stykke, hvorpaa jeg har ødslet min hele Omhu, og beholdt hos mig selv lige til idaa. Det er Tæppet for mit Livs Hemmelighed, som jeg har oprullet for min Fødebyes Øine, for at mueligen min Moder, rørt ved mine Lidelser, skulde komme til mig og sige: Min Richard! min Søn!

Willis. Det er et ædelt Maal.

Richard. Som jeg ikke vil naae, jeg er strandet paa et Skjær; nu er jeg vis derpaa. Desværre at jeg veed det: jeg har ikke engang kunnet sætte mine Tanker paa Papiret.

Willis. Og jeg — jeg er nu tvertimod ganske sikker paa et heldigt Udfald; — jeg har aldrig taget Feil hvad Dig angaaer; og jeg har hørt Nok for at spaae Dig en afgjort Triumph.

Richard. Ja, Gud give, Du maatte sige sandt; men jeg tør ikke smigre mig med noget Haab. —

Willis. Veed Du da ikke, hvilken Opsigt Dit Stykke allerede har gjort? Ethvert Menneske taler om det, og bestandig med Berømmelse.

Richard. Det vil slaae det ihjel forud, Willis!

Willis. Nei, Richard! det vil indvie det til Udødelighed.

Richard. O, nei, nei! jeg er falden, og der er Intet som kan reise mig igjen.

Willis. Hvis ikke Dit Held iaften, og det paatager jeg mig at arrangere. Seer Du, Vi skal være derhenne Allesammen; en Halvcirkel af To Hundrede rigtige Fyre fra Universitetet, med et ordentligt Forraad af Latter, Taarer og Enthusiasme, saa vi ikke alene have Nok til os selv, men ogsaa kunne forsyne Andre med en god Portion af de

Artikler. Du kan troe, det hjelper godt paa Forfatteren, naar der er mange Venner og Bekjendte tilstede ved den første Forestilling; og dersom Du ikke bliver erkjendt for den første Digter i England, saa vil jeg ønske, at Hænderne maa blive lamme paa mig.

Richard. Ja, det er godt, Willis ...

Willis. Ja, det kan jeg sagtens sige, fordi jeg veed, fordi jeg er fuldkommen vis paa, at Dit Stykke er godt, og jeg kan derfor uden Risico iforveien instruere mine Bundsforvandte og sige til Dem: „Seer I, Børnlille! Talen er her om et Mesterværk! I maae tage Jer af det, som det var Eders eget, at det kan opnaae den Hæder og Værdighed, som det tilfulde fortjener.“ See, saadan vil jeg omtrent tale til dem. Skulde vi nu komme til at sidde ved Siden af nogle tykhovede Englændere, hvis Handelshjerne er saa tilstoppet med Tal og Beregninger, at det ikke er mueligt for den allermindste poetiske Tanke at faae Adgang, saa skal vi meddele dem Meningen om Stykket ved at brøle dem vore Bravoraab i Ørene; det er et Sprog, som Alle forstaae, og vi skal ikke spare paa vore Lunger, det indestaaer jeg Dig for. — Nu, farvel, Richard! til om Lidt, i Drury-Lane!

Richard. Ja, i Drury-Lane! det bliver for mig den tarpeiske Klippe!

Willis. Nei, det bliver Capitolium! — Til vi sees i Drury-Lane!

(Han løber ud.)

Niende Scene.

Richard (alene).

Skulde han have Ret? — Eller er det hans Venskab for mig, der gjør ham blind? — — Mon jeg virkelig skulde have Genie? — Genie! Skulde jeg være i Besiddelse af denne Himmelens Gave, denne hellige Gnist, — denne skabende Aande? — Forbandet være den Time, da den Tanke faldt mig ind, at blive Forfatter, fra det Øieblik, da man sagde til mig: Skrædderen Howkins er ikke Din Fader; Du blev fundet paa St. Pauls-Pladsen som spædt Barn i et broderet Svøb; Du stammer uden Tvivl fra en meget fornem Familie. — Da jeg altsaa ikke kunde blive Grev Richard, vilde jeg være Digteren Richard. — Hm — Det er lykkedes mig godt .... Jeg er i dette Nu et tankeløst, villieløst Væsen, som ikke har Mod til at gaae raskt fremad, — og af falsk Undseelse ikke Kraft til itide at vende om. — Hvad har det da gavnet mig, at faae min Herkomst at vide? — For at indpode Hovmod i mit Hjerte — Hovmod, denne Menneskeslægtens fortærende Kræft? — Jeg vilde heller ønske, at jeg sad paa et Skrædderbord, med Benene overkors og Syenaalen i Haanden .... — O! — nei! — jeg bliver Gudsbespotter! — Nei, nei! det er besluttet: skulde jeg endogsaa falde igjennem iaften, vil jeg dog ikke forlade den engang betraadte Bane. — Øieblikket nærmer sig — kun nogle Minuter, og jeg staaer for mine Dommere. — Hvad skal jeg dog bestille, for at fordrive Tiden? — Spadsere? — Vise mig i Huset, før Stykket begynder? — O, jeg veed ikke selv. — Blot et Minut er en Evighed for mig; — jeg kan ikke tage mig Noget for. Alle mine Tanker ere saa concentrerede i een, at jeg ikke kan tage en fornuftig Beslutning; — Her er heller Ingenting, der kan adsprede mig, — en eller anden Lecture — (han finder paa Bordet det Brev, som den fremmede Tjener bragte.) Hvad er det? — et Brev med Udskrivt til mig (han læser) „Det vil være i Hr. Richards egen Interesse, ufortøvet at tilstaae Afsenderen af dette Brev en Samtale under fire Øine. Personen følger et Qvarteer efter Brevet.“ Det var kort og bestemt .... Dersom Forfatteren af dette Brev er ligesaa laconisk i sin Tale, som i sin Skrivemaade, saa vil Samtalen imellem os ikke vare længe. — Men jeg synes der kommer Nogen. —

Tiende Scene.

Richard. Anna (fører **Lord Stanley** ind).

Anna. Behag at træde herind, Mylord!

Richard. Mylord!

Anna. Richard! Mylord ønsker at tale med Dig. (sagte.) Dersom det er for Dit Stykkes Skyld, saa vær ikke frastødende; han vil maaskee være Dig en Beskytter.

Richard (blidt). Jeg veed nok selv, hvad jeg skal gjøre, kjære Moder!

Anna. Mylord! — det er Richard, som De spurgte efter, det er Forfatteren til det Stykke, som ....

Stanley. Vi ville nok være alene, ifald De tillader det.

Anna. Jo, Gud bevar's, Mylord ...

Richard. Gaa nu, Moder! — Herren der vil ikke opholde mig længe.

(Anna gaaer.)

Stanley. Den Kone snakker meget.

Richard. Paa denne Yttring troer jeg i Mylord at gjenkjende Forfatteren til denne laconiske Billet.

Stanley (efter at have kastet et Blik paa den). Ham selv, Hr. Richard! ... Vil De give mig en Stol. (Richard seer forundret paa ham.) — Jeg forlangte en Stol.

Richard (bringer ham den og tager en til sig selv). Jeg er beredt til at høre Dem, Mylord!

Stanley (koldt). Jeg er Lord Stanley.

Richard. Jeg har ikke den Ære at kjende Dem, Mylord!

Stanley. Det er ogsaa den første Gang, jeg seer Dem; men det er ikke saa forunderligt, vi leve i et høist forskjelligt Selskab.

Richard. Det er sandt, Mylord; jeg søger bestandig Omgang med Forfattere, Jour-

nalister, Videnskabsmænd, kort: med Folk af Aand.

Stanley. Paa den Maade kunne vi aldrig træffe sammen. — Men lad os komme til Aarsagen til mit Besøg hos Dem: der gives iaften i Drury-Lane et Drama, som man siger er af Dem.

Richard. Og det er med Grund, at man siger det, Mylord.

Stanley. Det er det Thema, hvorover jeg vil tale med Dem.

Richard. Jeg forstaaer Dem ikke, Mylord. Vilde De behage, tydeligt at angive, hvad Talen er om?

Stanley. Jeg behøver heller ikke at gjøre nogen Omvei, for at sige Dem, hvad der fører mig til Dem. — Det er kommet os for Øre — jeg taler om mine Colleger, Rigets Lorder — det er kommet os for Øre, siger jeg — at De i dette Deres Stykke er gaaet dygtig løs paa Adelen.

Richard. Hvem har sagt det?

Stanley. Vi ynkes over Deres Aand, som har taget en saa forkeert Retning; den Lykke, De derved forskaffer Dem, vil ikke vare længe, da den er baseret paa saa uværdig en Grund ... det vil være en meget uheldig Debut.

Richard. Men, jeg kan ikke forstaae Dem, Mylord; der er ikke det mindste Fornærmende eller Upassende i mit Stykke.

Stanley. Vogt Dem, Hr. Richard! De spiller her et farligt Spil, som De ganske sikkert vil tabe.

Richard (utaalmodig). For at tabe Spillet, maa jeg dog nødvendig først have indladt mig i det; og jeg veed ikke ....

Stanley. Oh ... nu er det ingen Nytte til at forstille sig; men mueligen, at det kan bidrage til at hæve enhver Betænkelighed, naar jeg siger Dem, at man har overdraget mig at tilbyde Dem en Sum af Fem Tusind Pund Sterling, imod at De tager Deres Stykke tilbage.

Richard. Om Forladelse, Mylord! jeg veed ikke om Feilen ligger hos mig, eller hos Dem, men Deres Udtryk forekomme mig dunkle.

Stanley. De ere imidlertid meget tydelige. Vi have Magt nok i Overhuset til udtrykkelig at forbyde dette Stykkes Opførelse, men vi ville dog helst underhandle med Dem i Mindelighed, og ...

Richard. Og derfor kommer De til mig for at spørge: Hvad er Prisen? — Saameget vil vi give Dig for hver Side. — Ja nu forstaaer jeg Dem.

Stanley (reiser sig). Saa er altsaa den Sag afgjort: jeg udbetaler Dem 5000 Pd. St., og derpaa følges vi ad hen til ... til ... Directeuren, — saaledes troer jeg man kalder ham, — for at udrede hans Omkostninger.

Richard (som paa samme Tid har reist sig). Et Øieblik ... et Øieblik, Mylord! — De gaaer ligesaa hurtig frem i Forretninger, som De fatter Dem kort i Ord; De burde derfor virkelig ikke lade et Øieblik gaae tabt, thi De veed saa fortræffelig at anvende det. — Men alligevel, naar man handler altfor rask, uden at give sig Tid til Eftertanke, saa kan man let komme ind i en Labyrinth; og saaledes er det just gaaet Dem idag.

Stanley. Hvad siger De?

Richard. Jeg siger, Mylord! at Deres 5000 Pd. St. ere bedre i Deres Pung, end i min, og som Følge deraf kan de ikke tjene til at betale min Pen. Forresten maae De huske paa, at man ikke kan kjøbe det, som ikke er tilsalgs.

Stanley. Alt dette var jeg forberedt paa; jeg har før været med ved den Slags Handel: jeg har efterhaanden kjøbt hele fem Diatere og et Dusin Skamskrivts-Forfattere.

Richard. Jeg haaber, Mylord, at De ikke sætter mig i samme Klasse. Jeg har ikke havt til Hensigt med mit Stykke at rive ned paa Adelen i England, hvilken jeg som enhver god Englænder maa have Agtelse for; jeg har ikke villet erhverve mig et Navn ved Scandale; men tænk ikke paa ved Penge at qvæle Genietes Gnist, naar den faaer sin Næring fra et varmt følende Hjerte.

Stanley (med Kulde). Jeg har Fuldmagt at gaae til 10,000 Pd. St.

Richard. Om De bød mig Kronens Juveler, jeg bliver ubøielig.

Stanley. Men til Gjengjæld for Deres haardnakkede Afslag, vil De erindre, at jeg kan tilbyde Dem Logie ...

Richard. I Tower — Ikke sandt, Lord Stanley? — Hvor var Thomas Otway da han skrev sit „befriede Venedig"? I Tower, Lord Stanley! — Men et Fængsel var for snævert for hans store Værk; det brød seierrigt gjennem Murene, for at danne en straalende Glorie om hans forevigede Navn. I den Henseende vil jeg være lykkeligere end han, thi jeg haaber, at den Hæder, mit Stykke vil erhverve mig, skal som en trøstende Engel forsøde mig min Eensomhed i Fængslet.

Stanley. De opvarter mig med en poetisk Skildring, Hr. Richard! men det er ikke derfor jeg er kommen.

Richard. De er kommen, for at indgaae en Handel med mig, som ikke kan sluttes. Havde jeg været tilsinds at lade mig følge, skulde jeg ikke have skruet Dem Prisen saa høit. Men de maa tro mig, Mylord, De seer mere Scandale i mit Stykke end der virkelig er.

Stanley. Men, for Pokker! hvad har De da for Ideer om Dem selv, at De kan vise Dem saa haardnakket? Er det dog ikke en egen Grille af Dem at ville stampe imod Braaden og trodse os?

Richard. Jeg vil ikke trodse Dem, My-

lord! jeg vil kun forsvare min Ret. Naar De blot vidste, at hele min Fremtid beroer paa Opførelsen af dette mit Drama.

Stanley. Ah! Ah! vi have ikke budet Dem nok! Det er mueligt; 10,000 Pd. St. er heller ikke ...

Richard. O, min Gud! Mylord, kan De da ikke tale om Andet end Penge, som om De var en Kræmmer fra City? Taler jeg da derom? — Ved De da ikke, hvem jeg er? — Maaskee af Deres Stand, Mylord! thi de rige Klæder, jeg var iført, da jeg for tyve Aar siden blev funden paa St. Pauls-Pladsen, vidnede nokſom om min Herkomst. — Seer De nu, da Stoltheden havde stødt mig fra min Families Skjød, saa var det min Hensigt, at ogsaa Stoltheden skulde kalde mig tilbage; — dog nei! — ikke Stoltheden alene, thi mit Stykke, hvori jeg har skildret mig selv, har jeg villet ogsaa skulde tale til Hjerter, for at vække Naturens Røst. Jeg har villet røre alle Mødres Hjerter, at et lydeligt, et hjertegribende Suk kunde forraade min Moder, min Moder, som uden-tvivl længes efter mig, som maaskee begræder mig og i Tanken nævner mig som Søn. See, det har jeg villet.

Stanley (som under denne Replik har viist Uro, afsides). Hvilken Hændelse! ... Det er ganske rigtig hun!

Richard. Nu vel, Mylord! forstaaer De mig nu? — Er De endnu af den Mening, at jeg kan modtage Deres 10,000 Pd. St.?

Stanley (afsides). Det er en critisk Stilling. Gid Pokker havde den Ambassade, som jeg her har paataget mig!

Richard. Uagtet De under denne Samtale med mig har indesluttet Dem i en tilsyneladende Skal af Kulde og Haardhed, saa eier De dog vist et Hjerte, og det er til dette, jeg vil henvende mig. Jeg kan ikke forestille mig, at De længere vil kunne troe mig i Stand til at give slip paa et Haab, der saa ganske har gjennemtrængt mig, og især nu, da det afgjørende Øieblik nærmer sig.

Stanley. Det er netop dette Øieblik, som vi Alle, og fornemmelig jeg, vil forhindre. De vil dog vel tage imod Fornuftgrunde. Jeg sætter nu ogsaa at det virkelig var Tilfældet, at denne Deres Historie om Deres Herkomst var sand: — hvad Følge vil De saa uddrage deraf? Bilder De Dem ind, at den Skuespiller, der forestiller Deres Person, med sine nok saa smukke Vers, og nok saa mange Taarer, vil røre Deres Moder, — hvis hun er paa Comedie, — i den Grad, at hun skal strække sine Arme ud af Logen og med lydelig Røst kalde paa sin Søn?

Richard. Det kunde nok være, at hun gjorde det, Mylord!

Stanley (kold). Det vil hun ikke gjøre, min Hr. Richard! og nu mindre end ellers, thi jeg skal vide at tage mine Forholdsregler.

Richard (med Udbrud). De kjender da min Moder, Lord Stanley?

Stanley. Ja! — jeg troer det idetmindste af visse Yttringer; og det maa bevirke, at De modtager mit Tilbud. — Det er en Tildragelse, som i sin Tid gjorde megen Opsigt .... Nu igjen at fremkalde Formodninger ... at vække Folks Spot over en høiagtet Familie .... det vilde dog være et slet Middel at anvende paa samme Tid, man selv søger at erhverve sig et Navn: frit for Pletter vil man dog helst see det.

Richard. Men jeg gjentager Dem ...

Stanley. Alle Deres Indvendinger ere ligesaa mange Daarskaber .... Det er ikke uden høist gyldige Aarsager at Deres Moder har skilt sig ved Dem .... og det er kun en flygtig Drøm, som De har havt, naar De har kunnet indbilde Dem, at hun nogensinde vilde forlene Dem med sin Titel ...

Richard. Hendes Titel — O, det er ikke hendes Titel, som jeg har savnet, det er hendes Kjærlighed, hendes Favntag og hendes Taarer.

Stanley. Om Forladelse, vi fjærne os formeget fra Maalet. — Den Vei vi først betraadte kunde føre os det nærmere. Opgiv deres Forehavende eller frygt for Udfaldet. De mægtige Fjender, som De ved Deres Stykke vil reise imod Dem ....

Richard. Fjender? — O, jeg har ingen anden, end min egen Skjæbne. Men det være langt fra min Tanke at saare min Moder. — Hør mig da, Mylord!: Kjender De hende nok, til at De kan svare paa hendes Vegne?

Stanley. Jeg seer nok, at jeg kommer til at indvie Dem i det Vigtigste af min Hemmelighed, for at faae Lov til at beholde Resten ... Nu vel, det er Deres Moder, som har sendt mig.

Richard. Hun!

Stanley. Den Ligheb, Deres Stykke har med den Tildragelse, der har forbittret hende sin Ungdom, har gjort, at hun frygtede en Scandale, som vi for enhver Priis maae søge at undgaae.

Richard. Og hun har budt mig Penge derfor, mig — hendes Søn?!

Stanley. Det var Forfatteren, jeg underhandlede med .... Hvem Pokker kunde ogsaa tænke ...

Richard. At det Barn ikke var dødt af Hunger eller Kulde, ikke sandt? — Hvor kunde det falde Nogen ind, at dette Barn nogensinde skulde træde frem, og med krænket Stolthed fordre at indlades der, hvorfra man som en Hund havde jaget det ud, kræve det Navn, man havde berøvet det, og de Kjærtegn, man havde fratjaalet det?

Stanley. Ah! nu kommer De igjen med disse overspændte Ideer. Afkast dog for et Øieblik Deres Digterkaabe, og vær blot

Menneske .... Deres Anerkjendelse som Søn er umuelig; ... om ogsaa Deres Moder selv vilde det, — hendes Familie vilde dog sætte sig derimod; da det altsaa ikke vil være til nogen Nytte, kan De ikke vente at blive optaget i Familien.

Richard. De har nu sat mig Deres Vilkaar, hør De, Mylord, nu mine. Skjøndt det er ilde nok at tage mit Stykke tilbage, saa kan jeg dog endnu gjøre det. Men til Gjengjæld fordrer jeg, at De fører mig til min Moder, for at jeg kan kaste mig for hendes Fødder; for at hun kan vide, at der her i Verden lever et Væsen, for hvem hun kan opsende sine Bønner; — et Væsen, som skjøndt fattigt og ukjendt, dog med Glæde forsager al Ære og Rigdom, for en eneste Gang at høre hende sige: Min Søn! — O, Mylord! De, som her er hendes Repræsentant, kan De ikke indgaae det Vilkaar paa hendes Vegne? Troer De ikke, hun vilde indgaae det? — Mon hun vilde forbande mig, fordi jeg satte større Priis paa at see hende — om og kun et Øieblik — end paa det Guld, som De i hendes Navn har tilbudt mig?

Stanley (afsides). Faae hende at see? — Nei, det vilde blive endnu farligere.

Richard. O, svar mig dog, Mylord!

Stanley. De gaaer der ind paa et Gebeet, hvor jeg ikke kan følge Dem. — Jeg siger Dem det endnu engang: vær De fornøiet med den Rolle, De har faaet her i Livet; Deres Moders Velgjerninger vil nok holde Dem skadesløs.

Richard (trænket). Mylord, denne Samtale har varet længe nok; Eet af To: Krig eller Fred?

Stanley. Fred! men paa de Vilkaar, som De veed.

Richard. Ha! saa det er det Hele, man har holdt mig værdig til: en usel Pensjon ... Nei! takket være min Fattigdom, i hvilken jeg bliver endnu større, naar jeg med Foragt borttøster det Guld, som man henkaster til mig; takket være mit Genie, som imorgen vil lægge Navnet Richard Savage i alle Munde, og omgive det med en Glands, mere straalende end den Rang vil kunne, der ved Fødselen tilkommer mig, men som man dog nægter mig.

Stanley. Imorgen vil De, takket være Scheriffen, blive fængslet i Tower.

Richard. Hvorhen hele London vil komme for at søge mig, for at fordre min Frihed; og den vil man ogsaa give mig, naar Folket hæver sin Røst. Glem ikke Mylord, at Folkets Røst er Guds Røst.

Stanley. Desværre for Dem! Gud gjør ikke længer noget Mirakel. — Saa det er altsaa Deres sidste Ord?

Richard. Mit sidste, Mylord! thi jeg føler mig stærk ved min retfærdige Sag; og har De, Mylord, først Foden over denne Dørtærskel, da vil De ikke faae Adgang til mig, om De saa bragte mig Adelskaaben og Fyrstekronen.

Stanley. De er endnu i Drømme, Hr. Richard; maa blot ikke Deres Opvaagnen blive saa ubehagelig, som jeg er bange for. De kan jo endnu betænke Dem. Altsaa farvel til iaften.

Richard. Nei, farvel for evig, Mylord!

(Lord Stanley gaaer ligegyldig bort.)

Ellevte Scene.

Richard. Strax efter Jenny.

Richard. Alt er nuforbi! ... Det Maal, hvorom jeg havde havt saa skjønne Drømme, det Maal er undveget mine Blikke, og sunket tilbage til et Intet .... For hvem har jeg da anstrængt mig?

Jenny (kommer fra Døren tilhøire). For os Richard!

Richard. Jenny! — min Søster!

Jenny (afsides). Hans Søster.

Richard. Du har altsaa hørt ....

Jenny. Ja, tilgiv mig, Richard! men dette kolde, ligegyldige Menneske gjorde mig bange; jeg skjælvede for Dig ... jeg har hørt Alting, og ...

Richard. Nu ...?

Jenny. Jeg skjælver endnu?

Richard. Du skjælver, og for hvem?

Jenny. For hvem? O, Richard! nu har Du da Vished om, at Du er af Stand.

Richard. Ja, af saa høi og glimrende en Stand, at man holder for, at jeg staaer alt for lavt, til at kunne stige op til den.

Jenny. O, Richard! det er kun Harmen, der faaer Dig til at tale saaledes: i Hjertet nærer Du dog Haab om ....

Richard. .... Haab? ... og hvorom?

Jenny. At de efter Din Triumph vil aabne deres Favn for Dig.

Richard. Men min er lukket for dem.

Jenny. O, nei, Du bedrager Dig selv endnu.

Richard. Hvad taler Du om Triumph — O, hvor jeg for lidt siden har baaret mig dumt ad! — Dette Menneske tilbød mig Guld; med dette Guld kunde jeg have betalt vor Gjæld, og vi vilde være lykkelige for en lang Tid.

Jenny. Og for en lang Tid vilde Du ogsaa selv berøve Dig den Hæderskrands, som skulde omskygge Din Pande; for en lang Tid vilde Du leve ukjendt i Dunkelhed, og denne Selvopoffrelse vilde tage Livet af Dig.

Richard. Jeg?

Jenny. Har Du ikke selv sagt, at det var en Trang for Dig, at stræbe mod Lyset, ligesom Ørnen, der bryder Skyens Mulm, for at bade sig i Solens Straaler?

Richard. Ja, Ørnen!

Jenny. O, Richard! Du maa være meget beklemt og nedslaaet, naar Du ikke i

Lord Stanleys Fremgangsmaade just seer et Tegn paa den visse Seier.

Richard. Hvad siger Du? — Hvorledes det?

Jenny. Beder man da om Fred, naar man er Seierherre? — Hør mig, Richard! — Det er maaskee Daarskab af mig, at sige det.... og jeg handler vel endogsaa uretfigt.... men imidlertid er der saa Meget, der spaaer mig Lykke.

Richard. Tal! for Guds Skyld, tal!

Jenny. Nu vel! jeg har havt en Drøm, i hvilken det forekom mig, at Dit Stykke havde gjort Lykke. O, nei! hvad siger jeg? — Lykke? — Nei! det henrev til almindelig Beundring, det nød en fuldkommen Triumpf! — Og dog midt i denne Beruselse af Ære forblev Dit Hjerte det samme, reent og fordringsløst: Du tænkte ikke paa Din adelige Familie, det var, som om den slet ikke var til for Dig; — vi vare kun vi Tre — ganske alene. Udenfor lød Hobens Skrig, der udraabte Dig som Digter; — og her inde udgjøde vi Glædes Taarer i hinandens Favn. — Men seer Du, — det var dog kun en Drøm: thi det forekom mig ogsaa, at jeg var Din Kone.

Richard. Min Kone?

Jenny. Ja! — men det var jo en Drøm! — Du er mig kun en Broder, og mig — vil man jo givte bort.

Richard. Givte Dig!...

Jenny. Hør! Du maa ikke blive vred for det jeg vil sige Dig; men — vi ere meget fattige, og mit Givtermaal vil være et Middel....

Richard. Fattige!... ja fattige — og det er maaskee min Skyld.

Jenny. O, nei!

Richard. Jo, jo! — Ogsaa denne Smerte har Du, Engel villet bære; thi nu seer jeg Alt: Dit hele Liv har været en uafbrudt Kjæde af Opoffrelser; for at jeg stadig kunde hengive mig til mine Illusioner, har Du unddraget mig den bittre og sørgelige Virkelighed; og for alt dette var jeg blind, og hvis Du ikke nu havde talt, havde jeg maaskee aldrig faaet Øinene op. — O, det er ikke en Søsters Venskab, som har vakt denne Omhu for mig! — ... O, min Gud! — hvis jeg turde haabe.... hvis Dit Hjerte nærede en anden Følelse....

Jenny. Richard!...

Richard. O, bliv ved!... i Din Drøm ... der elskede Du mig... ikke sandt?...

Jenny. Ja!... men Du...

Richard. Nu hvad jeg?... Dersom jeg ikke ogsaa elskede Dig, saa har Din Drøm løiet.

Jenny. O, Du elsker mig da?

Richard. Ja, min Jenny — min Kone! om aldrig før, saa nu! — Nu vil jeg være riig, for Din Skyld, for Din Moders Skyld, at hun uden Bebreidelser, uden Frygt kan skjænke mig Dig.

Jenny. Min Moder? —

Richard. Ja, jeg vil være riig!.. Men — hvorledes vil jeg kunne det? — Min Gud! om nu mit Stykke... Ah!... Handelen med Lord Stanley...

Jenny. Vil Du indgaae den?

Richard. Ja, hvorfor ikke? — Trænger jeg nu til Ære? — Det er jo kun Richard, som Du elsker i mig?

Jenny. O, ja!

Richard. Nu vel, saa...

Jenny. Vil Du ikke angre dette Skridt?

Richard. Aldrig!... Hvad er dette mit Offer imod de mange, som Du daglig har bragt mig?... Ja, det er vel tidsnok endnu .... jeg iler til ham... hvert Øieblik jeg tøver — Forsvind nu alle mine ærgjerrige Drømme! idag attraaer jeg kun det Reelle — Penge — Penge maa jeg have! —

Tolvte Scene.

De Forrige. Willis.

Willis. Men saa kom dog, Richard! — der er begyndt for længesiden.

Richard. Begyndt? — Ha fordømt! — Men jeg vil ikke have det, jeg forbyder, at man gaaer videre.

Willis. Hvad er nu det for Noget?

Richard. Jo, for enhver Priis! — Kan eg da ikke faae Stykket tilbage?

Jenny. Nei, Richard! — Gud være lovet, nei! — jeg modtog ugjerne Dit Offer; og nu, da det er umueligt for Dig at bringe det, saa indseer Du, at Du maa udholde Kampen tilende.

Richard. Kampen? — Og hvad kunne vi haabe af denne Kamp?

Jenny. Jeg gav ikke Slip paa Haabet før, da jeg var ulykkelig, skulde min nærværende Lykke da vække Tvivl hos mig?

Richard. Du vil det altsaa?

Jenny. Ja!

Richard. Lad det da skee, siden Du ønsker det; men Himlen er mit Vidne, at jeg heller havde seet, at jeg endnu var kommen tidsnok.

Jenny. Hvad siger Du?

Richard. Oh! — jeg frygter....

Willis. Naa, saa Du skjælver endnu efter det jeg har sagt Dig?

Richard. Nei!... (idet han griber Jenny's Haand) men efter det, jeg nylig har erfaret.

Willis. Men skynd Dig dog, og kom! — Lykkeligviis har vi da ikke langt at gaae.

Jenny. Ja, gaa, min Richard... Mod, Mod!... jeg vil bede for Dig.

Willis. Og jeg — jeg vil klappe for Dig.

Richard (til Jenny). Ja, gjør en god Bøn for mig!

Willis (trækkende ham med sig). Afsted, Richard! — Sæt over Rubicon!

(Willis og Richard gaae.)

Trettende Scene.

Jenny (alene).

O, min Gud! hvad har jeg gjort, at jeg fortjener en saadan Lykke? — Han elsker mig, det veed jeg nu med Vished; han har jo i dette Øieblik sagt: min Jenny! min Kone! — Lad nu denne Daniels komme og præsentere sin Søn, og prøve paa at sætte ham over min Richard, min egen høderkronte Digter. — Men, mon min Moder vil give sit Samtykke? — Vor Fattigdom angster bende.... Hvad Fattigdom? — have vi Noget at frygte af den nu, da min Richard vil erhverve sig et Navn? —

Fjortende Scene.

Jenny. Anna (fra Baggrunden).

Anna. Naa, Du er ogsaa bleven hjemme, Jenny?

Jenny. Ja, min Moder!

Anna. Jeg vilde dog nok have været tilfredes; . . . men jeg er saa beklemt om Hjertet, saa jeg troer dog nok, at jeg heller vil skjælve her hjemme, end være i Theatret som Tilskuer.

Jenny. Ja, det giver jeg Dig Ret i.

Anna. Den gode Richard! da han gik, trykkede han min Haand. I de sidste Dage har han været saa mørk, sørgmodig og tavs, at jeg nær var bleven kjed af det; men da jeg for et Øieblik siden saae hans Uro, saa glemte jeg Alt og sagde til mig selv: Stakkels Fyr! det er jo saa naturligt!

Jenny. Ja, høist naturligt! — Det er for vor Skyld alene, at han har arbeidet; det har jeg Beviis paa, men jeg veed ikke, hvorledes jeg skal komme frem med det. Jeg er saa glad, saa forvirret.... O, min Moder! giv mig ikke bort . . . Richard elsker mig.

Anna. Ja, som sin Søster.

Jenny. Nei, som sin Kone.

Anna. Og Mester Daniels Søn . . . .

Jenny. O, tænk ikke meer paa ham.

Anna. Hvordan vil Du, at jeg skal bære mig ad? Jeg har jo givet mit Ord.

Jenny. Dengang De vilde give mig med Mester Daniels Søn, vidste De ikke noget af Richards Kjærlighed til mig; altsaa idag falde alle Deres Planer sammen af sig selv.

Anna. I Sandhed, Du arrangerer det meget godt, Du Smaa! — men jeg er dog altid i en slem Forlegenhed.

Jenny. Hvorledes det? — De havde jo endnu ikke spurgt mig tilraads;... kast De kun hele Skylden paa mig.... De kan sige, at jeg har grædt, . . . at jeg ikke kan lide ham;... Han vil vel sagtens blive vred paa mig, men det er mig ganske ligegyldigt!

Daniels (udenfor). Det er forfærdeligt! — Det Stykke maa jo falde igjennem.

Anna og Jenny. O, min Gud! hvad var det, han sagde?

Femtende Scene.

De Forrige. Daniels (i det han kommer ind).

Daniels. Hvilken Uforskammenhed! . . . jeg har ikke seet Mage . . . idetmindste kan jeg ikke huske det, og jeg har dog en ypperlig . . .

Anna. Men hvad er der da hendet Dem?

Daniels. Veed jeg det? . . Jo... hvis jeg ellers husker ret . . . saa kan De tænke Dem: jeg fik ifinde at gaae i Drury-Lane iaften, og vil altsaa hen forat faae mig en Billet... Der var en Masse af Mennesker, som De ikke kan gjøre Dem Begreb om.... i Mands Minde havde man ikke seet saa lang en Række. I Førstningen sagde jeg til mig selv: Du og alle disse Folk, I vil komme til at staae noget knebent, naar I kommer ind; og da jeg derfor et Øieblik havde tænkt efter, sagde jeg atter til mig selv: Du har da ikke Lyst til at qvæles, saa det er nok bedst at gaae Din Vei. — Jeg vender mig om, men det er ikke mueligt hverken at komme frem eller tilbage, eller til Siderne: man kunde ikke flytte en Fod, og af den Grund bestemte jeg mig til at blive. Endelig aabnes Døren til Billetcomptoiret, og nu opstod en Bevægelse, der gjorde et dybt Indtryk paa mig med Klemmen og Puffen — i en Grad — uf! jeg lod mig føre af Strømmen og saae nedad, saa jeg ikke engang kunde faae Øie paa to Slagterdrenge, der af Folkemassen vare blevne løftede op paa Skuldrene af mig, hvor de sad ganske rolige og lode mig bære dem. Langt om længe tager Trængselen af og jeg naaer hen til Hullet, og vil just udbede mig en Billet, da man i det Samme smækker Døren i lige for min Næse med de Ord: Alt er udsolgt! — Kan de tænke Dem?.. Naar det ikke er oprørende, saa veed jeg ikke — For at trøste mig, vil jeg tage mig en Priis — vak er Tobaksdaasen. — Og nu kan man et Øieblik troe, at et Stykke skulde kunne gjøre Lykke paa Brædderne, der allerede har vakt saadan en Scandale udenfor Comediehuset? — Nei, det kan man være rolig for.

Jenny. Men, hvorfor gik De saa seent derhen?

Daniels. Jeg bilder mig ind, at jeg har Lov til at gaae paa Comedie, hvad Tid jeg vil.

Anna. Der var altsaa saa fuldt?

Daniels. Oh, det var næsten uanstændigt — Naa, Du gode Gud! jeg har glemt . . . det er ellers mærkeligt, at glemme det, jeg, som har saadan en ypperlig Hukommelse.

Anna. Hvad er det, De har glemt?

Daniels. Det er ikke arriveret mig før

— det kan jeg bestemt huske; — men jeg kan ikke begribe — ak jo! — jeg var bleven saa ærgerlig og saa fortumlet i mit Hoved, at jeg vist i en halv Times Tid har løbet som en Vild om i Gaderne, før jeg fandt her hen.

Anna. Men, Herre Gud! hvad er det da, De har glemt?

Daniels. Hvad jeg har glemt?

Anna. Ja.

Daniels. Min Søn — min stakkels Dreng! — han staaer vist henne i Rækken endnu; jeg havde reent tabt ham af Syne, og nu veed jeg ikke.....

Jenny (leer). Ha, ha, ha! — Nei det er deiligt! De har glemt Deres egen Søn.

Daniels. Det ærger mig saa meget mere, som jeg nu kunde have præsenteret ham for Dem.

Jenny. (sagte til Anna). Sig ham det nu, Moder!

Anna. Ja — men, Mester Daniels!... De maae undskylde mig — men — Jenny —

Daniels. Miss Jenny...

Anna. Hun holder ikke af Deres Søn .... og —

Daniels. Ja, det troer jeg nok: hun har jo heller ikke seet ham endnu.

Jenny. Jo, tvertimod! og det er netop derfor at....

Daniels. Men De skal nok lære ham at kjende — og —

Jenny. Men....

Willis (udenfor). Hurra! hurra!

Jenny. Moder! — jeg hører Herr Willis; — nu er det altsaa forbi!

Daniels. Han kommer altid, naar man mindst skytter om ham.

Anna. O, min Gud! jeg skjælver! —

Sextende Scene.

De Forrige. Willis.

Alle (i det han kommer ind). Er det forbi?

Willis. Nei, endnu ikke! men det vil ikke vare længe.

Alle. Ah!

Willis. Jeg løb blot iforveien, for at berolige Dem .... umaadelig Lykke.... uhyre! Ha! hvorfor vare De ikke begge To derhenne! De vilde have været stolte af hans Triumph!

Anna. En Triumph? — O, min Richard!

Jenny. Hvilken Glæde!

Willis. For det første var der et brillant Publicum, af Lorder og Ladies, af Skribenter og Studenter — en rigtig broget Vrimmel! men Alle vare de enige i at give deres Bifald tilkjende. Under de første Scener herskede der en Dødestilhed: man hørte — man lyttede — ikke et Ord blev talt — men der blev heller ikke applauderet; — det gjorde mig rasende. Jeg, der hidindtil ligesom Alle de Andre, ikke havde turdet trække Veiret, men med aaben Mund og opspilede Øine staaet og stirret som en Koe; ja, jeg har vist seet gyselig dum ud; (faaer Die paa Daniels, hvis Ansigt ganske passer til den foregaaende Beskrivelse.) ligesaa dum, som den gode Mand i dette Øieblik.

Daniels. Hæ?

Jenny. O, vær dog stille, at vi kan høre.

Willis. Som sagt: jeg kunde ikke bare mig længer: ved en brillant Replik, floi mine Hænder uvilkaarligt sammen, og jeg maatte klappe og raabe Bravo af alle Livsens Kræfter; lykkeligviis fulgte Alle mit Exempel: det faldt som et Tordenskrald. — Seer De, fra det Øieblik var Stykkets Lykke gjort: der var en Begeistring, der næsten grændsede til Vanvid: man klappede, man trampede, man ruskede sine Naboer... Damerne kastede med Blomsterbouqueter, Halsbaand — Armbaand. — Jeg var som en Gal — Alt løb rundt med mig — jeg maatte have Luft; — jeg banede mig endelig en Udgang — men blev ved at klappe hen i Vind og Veir, og endnu paa Veien herhen, raabte jeg Bravo og klappede langs ned ad Gaden.

Jenny. O, min Moder! min Moder! — hvor jeg er lykkelig.

Anna. Ja — lykkelig! ... thi dersom han elsker Dig, som Du siger, saa skal Du blive hans Kone.

Daniels. Men — paa den Maade, saa er jeg jo bleven holdt for Nar.... det er aldrig passeret mig før; veed De det? — I det mindste kan jeg ikke huske det.

Willis. Oh, jo! — husk dem rigtig om! — Men for at finde nogen Trøst, saa skulde De gaae hen og besøge deres Søn paa Politikammeret.

Daniels. Hvad er det for Snak! hvordan er han kommen der?

Willis. Han løb omkring i Gaderne, og skreg og raabte paa Dem, saa, forat Beboerne kunde faae Ro, blev han bragt paa Politikammeret.

Daniels. O, min stakkels Dreng! jeg maa hen og faae ham udleveret (standser pludselig). Nei, nu er det altfor silde — han kan blive der til imorgen.

(Man hører Hurra- og Bravo-Raab udenfor).

Willis (løber op mod Baggrunden). Ha! — hører De — hører De: det er Richard, som man ledsager hjem i Triumph.

Anna og Jenny. Er det mueligt?

Syttende Scene.

De Forrige. Richard med en Laurbærkrands om Hovedet, og fulgt af en jublende Skare Mennesker med Faller, som alle blive udenfor; siden Lord Stanley.

Alle (udenfor). Leve Richard Savage! Leve Digteren Savage!

Richard (styrter i Annas og Jenny's Favn). Min Moder! — min Hustru! — mine Kjære!

— o, hvilken Triumph! hvilken Ære! . . . o, dersom I vidste —

Jenny. Vi veed Alt.

Richard. Hvem har fortalt Jer?

Willis. Jeg.

Richard. Ja! — Du er allid ved Haanden, naar Talen er om mig. — O, hvor jeg er lykkelig idag! . . . en trofast Ven . . . . en tilbedt Kone — (til Anna). til Dem Rigdom — (viser paa Krandsen). Ære for mig selv.

Jenny. Nu kan Du see? Min Drøm — o, den deilige Drøm!

En Jæger (træder ind). Plads for Lord Stanley.

Jenny (ængstlig). Ha!

Richard. Lord Stanley!

Stanley (fulgt af fire Tjenere). Sir Richard! De opnaaer alle Deres Ønskers Maal paa een Dag: smigret ved Deres Hæder, giver Deres Moder sit Samtykke til at kalde Dem sin Søn; følg med, og Deres ny Familie . . . .

Richard (med Kraft). Min Familie . . . . den er her! (peger paa Anna). Der staaer min Moder!

Anna og Jenny. Ah!

Willis. Bravo! Richard.

Stanley. Hvad for Noget? — Naar Deres Moder har givet efter for Deres Bønner, og har ladet udfærdige Deres Adelsdiplom; (han rækker Richard det; denne modtager det, uden at værdige det et Blik) naar hun vil sætte sig ud over Verdens Haan og Foragt, og sige til Dem: Min Søn! jeg er Din Moder, jeg Lady . . . .

Richard (afbryder ham i hæftig Bevægelse). Jeg vil ikke vide hendes Navn, Mylord . . . . det er for silde! — Siig hende nu, at siden hun først har villet see min Pande smykket med Digterkronen, førend hun vilde skænke Fyrstekronen om min Isse, saa er jeg tilfreds med den første — nu kan hun beholde den sidste. — Det er for silde! ja, det er for silde! (han sønderriver Diplomet og kaster det for Lord Stanleys Fødder. Anna og Jenny give et Glædeskrig).

Stanley. Hvorledes, Herr Richard? det er saaledes at . . . .

Richard. Jeg sagde Dem det jo før, Mylord! at har De først sat Foden over denne Dørtærskel, saa vil De ikke faae Adgang til mig, om De saa bragte mig Adelskaaben og Fyrstekronen.

Daniels. Det var et mærkværdigt Træk; det maa jeg huske. (han søger at putte Hummeren, som er bleven liggende paa Bordet, ned i sin Lomme.)

Willis. Ja, naar De bare kan.

Kiøbenhavn 1842.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

En Hverdagshistorie.

Lystspil i een Act af A. Fournier,

oversat af Th. Overskou.

Personerne.

Edouard Dusseuil, forhenværende Officeer. . . . . Hr. Nielsen.
Albertine, hans Kone. . . . . Jfr. Nygc.

Handlingen foregaaer paa Landet, 30 Miil fra Paris.

(Et Værelse med to Døre i Baggrunden. Paa venstre Side et Vindue, som gaaer ud til Haven. — Tilvenstre et Sybord, tilhøire et Bord med Tæppe over.)

Første Scene.

Albertine (derpaa) Edouard.

(Naar Dækket gaaer op sidder Albertine paa venstre Side ved Bordet, hvorpaa der staaer en Sykurv. Hun arbeider paa et nylig begyndt Broderie.)

Albertine (holder op at brodere, og betragter et Brev). Dersom man læste det i en Roman, man vilde neppe ansee det for rimeligt! — I tre Dage har jeg studeret paa — Hvorledes er dette Brev dog kommet til at ligge paa mit Toilethord? — Josephine forsikkrer at hun ikke har seet Nogen — og dette mystiske Sprog! — bestandig kommer det mig i Tankerne imod min Villie; thi — i den Eensomhed vi leve i —

Edouard (fra Baggrunden, tilhøire; sagte). Altid i Tanker!

Albertine (sagte). Min Mand! (griber sit Arbeide og knuger Brevet sammen.)

Edouard (høit). God Morgen, min Bedste!

Albertine. God Morgen, Edouard!

Edouard. Du har været længe om Dit Toilette i Dag; men jeg har ikke tabt ved at maatte vente — Du er nydelig! (kysser hendes Haand.) Ah, jeg kjedede mig ved at være ene og gik ned til Landsbyen — Touren har givet mig Appetit! Tænk engang — over en halv Miils Vei!

Albertine (med Deeltagelse). Er Du træt, min Ven?

Edouard. Jeg, en Soldat? — Desuden — jeg kjød Gjenvei; jeg havde taget Nøglen til denne Pavillon med og gik tilbage igjennem Præstens Have. (viser ud tilvenstre)

Albertine. Har André givet Dig Bladene fra Paris?

Edouard. Her ere de!

Albertine. Ah, giv mig Modebladet, for at jeg kan see Slutningen paa den Hverdagshistorie, som nu er gaaet igjennem femten Nummere. (Edouard giver hende et af Bladene, tager selv et andet og sætter sig til at læse ved det andet Bord. Det Følgende sige de under Læsningen).

Edouard. Da jeg gik igjennem Lindealleen, der er imellem Præstens Have og vor, — næsten ved Terrassen, mødte jeg — det er noget Mærkeligt at møde Nogen her! — mødte jeg Præstens gamle Huusholderske, som slæbte paa tre tykke Bind —

Albertine. Ja, Præsten havde sendt hende herop for at hente dem — jeg havde nok at bestille med at finde dem — Det var Forklaring over — over —

Edouard. Over Pythagaras om Hypothenusens Qvadratur.

Albertine. Det kan nok være. (Hun begynder atter at læse.)

Edouard. Præsten vil nok laane dem til sin Brodersøn, et Slags Kloddrian, som nylig er bleven Student, en stakkels Skolefux, der er gjennemtrukken af og mæsket med Problemer. Man siger, Fyren taler ikke, tænker ligesaameget, og studerer i samme Stiil — naar han først kommer i Gang! ha! ha! ha!

Albertine (ærgerlig idet hun kaster Bladet). Aa! der er ikke mere end sex Spalter! — Vi have endnu ikke faaet Slutningen i dette Nummer! Hvor det er kjedsommeligt! — at lade os staae saadan midt i en Situation!

Edouard. Hvad skal man sige, lille Kone? nu have vi faaet Feuilletons istedetfor Bøger — Geniet sælges i Smaapartier. Alting leveres i formindsket Maalestok.

Albertine. Men hvad bliver Udfaldet i denne Fortælling? Ah, jeg gjætter det — Det unge Menneske er forelsket; for at indsmigre sig hos den unge Dame benytter han sig af et Øieblik da Skinsygen har gjort hende ærgerlig — og saa —

Edouard. Nei hør, hør hvorledes Indbildningskraften arbeider.

Albertine. Paa ingen Maade, min Herre! jeg gjør kun Slutninger; men jeg flutter efter Lidenskaberne, ligesom De gjorde selv et Aar før vort Ægteskab — og med hvilken Bestemthed — O, jeg husker det nok endnu! — og dog seer De nu —

Edouard. Hvad siger Du? er jeg ikke endnu bestandig den Samme? Oprigtigt talt, naar Du vil være retfærdig, finder Du da ikke ligesaamegen Ømhed, ligesaamegen Kjærlighed hos mig?

Albertine. Kjærlighed? — O, tie stille! Nævn ikke det Ord! — Ak, man veed jo nok, at Ægtemændene ikke kunne være som Elskere!

Edouard. Naa! — det er en af disse staaende Talemaader — disse prægtige Læresætninger, der nu engang graasere i Verden og især hos Forfatterne. Men jeg forsikkrer Dig —

Albertine. Jeg er jo ikke vred paa Dig for det, min Ven! Saaledes ere I Alle, det er ikke Din Skyld.

Edouard. Igjen! — Men jeg gjentager, kjære Albertine —

Albertine. Nei, Du viser ikke mere disse smaae Opmærksomheder, denne delicate Forekommenhed, som gjorde Dig yndet af alle Fruentimmer, især af den smukke Frue de Germey, hvis Haand var bestemt for Dig —

Edouard. Min bedste Veninde —

Albertine. Oh, dengang var Du indtagende — men af en Ægtemand maa man ikke forlange for meget. — Ah, man skulde aldrig gifte sig!

Edouard. Især naar man har et saa overspændt Hoved som min elskværdige Albertine! — naar man hører hende, skulde man troe, at det ikke er nok at elske hende, man maa ogsaa bestandig være i Lidenskab. Men Lidenskaben, min bedste Veninde! — den er et Slags Feber —

Albertine (smilende). Og De befinder Dem fortræffeligt!

Edouard. Jeg søger i det mindste at nyde vor Lykke uden at være urolig, uden at ængste mig, og at benytte mig af min Erfarenhed for at undgaae de skuffede Forhaabninger, der ere Følgerne af at man hengiver sig til altfor glimrende Drømmebilleder.

Albertine. Har jeg hengivet mig til Drømmebilleder?

Edouard (reiser sig og gaaer hen til hende). Til tusinde for eet! I gode Damer ere ikke opfyldte af andet. — For det første, hvad var det, som, inden Du lærte mig at kjende, havde forud indtaget Dig saameget for Eskadronschefen Dusseuil? Militairstanden. — Ja, dengang drømte Du kun om Krigerhæder, og da Du havde tilbragt et halvt Aar i Garnisonen, fik Du mig til at søge om min Afsked. Vi levede meget behageligt i Paris, da min Onkel efterlod os dette Gods, 30 Miil fra Hovedstaden, — da Du kom hertil — Du var henrykt; den fuldkommen ensomme Beliggenhed, den gothiske Stiil i Bygningen, — paa den ene Side (viser til venstre.) Haven til Præstegaarden; paa den anden Side (viser tilhøire.) den lille Poppellund, der gaaer ned til Forpagtergaarden; der var i alt dette noget Pittoresk og jeg veed ikke hvad for en Duft af Middelalderen — Naa! Du har neppe været her i en Maaned, og nu er Bygningen Dig allerede for stor.

Albertine. Kjære Edouard, det er ogsaa sandt, at —

Edouard. Kjære Albertine, det er ogsaa sandt, at Du med tusinde fortræffelige Egenskaber kun forener en eneste Feil, en Feil som er altfor almindelig for Dit Kjøn: det holder i det Hele af Omvæltninger, Tildragelser, alt hvad der sætter Sjælen i Bevægelse, alt hvad der spænder og griber den — Du især! Hverdagslivet, de rolige Dage, der svinde hen uden Uveir, kort sagt, den reglementerede Lykke, den holder Du ikke af, den fører Dig altid til en Tomhed i Sjælen, til Qvalmer, til Ønsker uden Hensigt, til Kjedsommelighed uden Aarsag — det er et Ønde som jeg beskriver med et eneste Ord: Du er *romantisk*.

Albertine (hæftig idet hun reiser sig). Det tænkte jeg nok! Naar Hjertet ikke mere kan føle, saa siger man til dem som endnu kunne føle: De er romantisk! det vil, efter Din Mening, sige: De er affecteret, overspændt, uden Natur! Men Romanen, min Herre! den gode Roman er netop Naturen, den er Livet, det virkelige Liv, med det Dybeste, det meest Lidenskabelige, kort sagt, det meest Levende, der er i det! og dersom en Elsker med Sjelens hele Kraft skildrer hvad han føler i sit Indre, saa siger De: Det er en Roman! men jeg, jeg finder kun i hans Skildring et Affnit af Hjertets Historie.

Edouard. Hvad behager? en Elsker!

Albertine (fatter sig). Jeg taler kun i Almindelighed. Det er ogsaa sandt, at Du, min Ven! med en skrækkelig Mængde ypperlige Egenskaber forener een Feil, en Feil, som er altfor almindelig for Dit Kjøn; der er noget Saarende i denne Art belærende Bestemthed, i denne gode Mening om Jeres dybe Forstand og Erfarenhed, kort sagt, i denne grændseløse Selvtillid, som ikke vil tillade Skygge af Tvivl.

Edouard. Hvad, Albertine! vilde Du heller see mig skinsyg?

Albertine. O, Gud give, Du var det!

Edouard. Uden Aarsag?

Albertine. Spørger Lidenskaben om Aarsager? — Desuden — skal Du endelig have Aarsager, det var maaskee ikke umuligt —

Edouard. Hvad behager? Hvad vil Du sige med det?

Albertine. Ingenting — men holdt jeg mindre af Dig, kunde Du nok fortjene en Lection!

Edouard. Jeg, som bilder mig ind at jeg kunde give Dig en.

Albertine. Virkelig! naar vil Du begynde med den?

Edouard. Jeg har begyndt.

Albertine. Naa! den Præken Du holdt nylig? lad os nu ikke gaae videre — Farvel, min Ven! jeg vil sætte mig lidt til Pianofortet.

Edouard. Hvad? Du vil allerede forlade mig? — Paa nogle Dage har Du opslaaet Dig en Bopæl i denne afsidesliggende Bygning, og naar jeg søger om Dig der, synes det endogsaa som Du vil undgaae mig — hvad skal det betyde?

Albertine. Ah — hvad veed jeg —? Fruentimmerlune, Stridighed, hvad Du vil. — Hør, jeg beder Dig, kom ikke med Spørgsmaal, men see at Du kan gjætte — Du, som er saadan en dyb Granskер, som har studeret det qvindelige Hjerte fra Grunden! Skal jeg sige Dig Noget? Det gaaer Dig som de Andre; Du kjender det slet ikke! — Farvel!

(gaaer ud tilhøire.)

Anden Scene.

Edouard (alene). Og Du, stakkels Albertine! Du troer, at Du er en stor Mesterinde i den Kunst at forestille Dig, men Din Hemmelighed brister ud af Dig imod Din Villie, og jeg havde havt let ved at gjette den, dersom jeg ikke havde vist den i Forveien. — Jo, hun er lykkelig at Himlen har skjenket hende en Ledsager, der er en Tænker, en belæst Mand i Lidenskabernes Bog, og som gaaer lige løs paa Sygdommen, for at angribe den fra Roden. — Her gjælder det vor hele Fremtid, og jeg har ikke forladt Paris uden en hemmelig Plan, der er ufeilbar og som ikke kan udføres uden i en fuldkommen Eensomhed, — en Eensomhed, som den vi leve i! Det maa skee! hendes romantiske Sindsstemning antog en altfor forunderlige Charakteer; det var paa Tiden at slaae et stort Slag — nu vel! Felttoget er begyndt! (vender sig imod den Dør, Albertine gik ud af.) Ah! jeg kjender ikke det qvindelige Hjerte? jo, jo! jeg har forudseet Alt, beregnet Alt! Dag for Dag, fra Minut til Minut! — Siden dette Brev er kommet til sit Bestemmelsessted, har jeg ligget paa Udkik — Hendes Higen efter at være alene, hendes Utaalmodighed — Frøet begynder lidt efter lidt at spire! — Men Tildragelsen er ogsaa mærkelig! — her, hvor vi ikke see nogen levende Sjel, med Undtagelse af Mairen og Præsten, to Whistspillere, her har hun vakt en glødende Lidenskab, og hos hvem? — hos en Ubekjendt, en Personage, der indhyller sig i et hemmelighedsfuldt Slør, der har fundet Leilighed til at see hende og selv blive usynlig, som sniger sig ind paa hende med sine Breve, en uopdagelig Anonymus, som hun kan møde overalt og ingensteds — O, hvilken vid Mark for en Indbildningskraft som hendes! — see her, her have vi igjen en Roman i Breve! En Smule Taalmodighed og Anstrengelse — gid det kun lykkes mig engang at helbrede hende, og vi ville leve det lykkeligste Liv af Verden. — Det Hele ligger i at jeg i Grunden elsker hende saa høit! Det er blot for at behage hende at jeg hemmelig lader en nydelig lille Kiosk bygge ved den anden Ende af Poppellunden — o, den reiser sig saa hurtigt, som om den var tryllet frem. Nu har jeg i otte Dage, imellem To og Fire, været tilstede for at jage paa Arbeiderne — o, jeg glæder mig allerede til denne Overraskelse — (han lytter ved Døren.) Jeg hører ingen Musik — hun maa have lukket sig inde for igjen at læse mit Brev. Nu er Øieblikket til at vove det andet Angreb — det er efter min udkastede Plan — jeg er ene — hele dette Veltalenhedens Værk ligger allerede færdigt i mit Hoved — hurtigt, ifærd med det! (han sætter sig ved Bordet og skriver, talende høit.) Forføre min egen Kone for at give hende en nyttig Lærdom — gjøre Angreb paa en gift Kone for at sikkre den ægteskabelige Lykke — hvilket Mesterstykke! det er den moralske Homøopathie! Jeg frygter ikke for at tun skal gjætte Sandheden; jeg har endnu gjemt en gammel Færdighed fra mine Ungkarlsdage — det er at skrive to Hænder; det er Noget, som jeg vil anbefale alle dem der ere bange for, at deres Haandskrivt skal blive benyttet af Uvenner. (standser.) Dersom jeg, for en overflødig Forsigtigheds Skyld, sagde lidt Ondt om mig selv — det er et ypperligt Indfald! — Det er et Middel til at være endnu sikkrere paa ikke at blive opdaget — Desuden — derved lærer jeg hende een Gang for alle, at hun aldrig skal troe, hvad der bliver hende sagt om hendes Mand — det kan bære gode Frugter ved Leilighed! Hun er saa skinsyg! — Endnu i Dag — hvorledes talte hun ikke om Frue de Cermey? — en fortræffelig Kone! Dersom Albertine vidste at jeg havde skrevet hende tre Breve til, det ene ligeovenpaa det andet — ikke i denne Stiil, jo vist! — Nei, det angik en Sag, der var saa ærgerlig som muligt — at afslaae hende en Pension, Enken efter en Ingenieur-Capitain! — Saa, nu er det færdigt! Nummer to er endnu hæftigere, end Nummer eet; det er efter Princip, man maa tage saadant Noget crescendo! (reiser sig.) Hvor skal jeg nu lægge det? — Ah! i hendes Sykurv! (lægger Brevet i Sykurven, som er bedækket af Broderiet). — Saa! — Snogen under Blomsterne! — Ah, men der er hun! — der var ingen Tid at give bort! — — Nu maa hun ikke mærke Noget. (han ler hen og sætter sig paa høire Side, ladende som om han er meget forbyget i Læsningen af Bladet.)

Tredie Scene.

Edouard (siddende). Albertine.

Albertine (afsides). Ja, det er afgjort, det maa have en Ende; denne Hemmelighed har altfor længe piint mig. (nærmer sig meget venlig til Lænestolen; høit.) Min Ven!

Edouard (uden at see op). Ah, det er igjen Dig!

Albertine. Igjen?

Edouard (bliver ved at læse). Papirerne ere faldne!

Albertine. Ah, de ere faldne?

Edouard (som før). En halv Frank.

Albertine. Det er godt! men —

Edouard. Det gjør for vor lille Formue en Forskjel af —

Albertine. Jeg beder Dig, min Ven! lad nu Papirer være Papirer! (med dæmpet Stemme og Eftertryk). Her er Talen kun om en stor uforklarlig Hemmelighed, om en overraskende Opdagelse.

Edouard (reiser sig). Bah! og hvori bestaaer den da?

Albertine. En Hændelse af den alvorligste Natur! — Ak, min Gud! nu da jeg vil fortælle Dig det, veed jeg ikke hvorledes jeg skal bære mig ad. — Du vil dog ikke skjænde altfor meget paa mig — vil Du vel?

Edouard. Nei.

Albertine. Du vil heller ikke paatage Dig Din kolde Mine?

Edouard. Nei!

Albertine. Jeg har feilet, feilet særdeles meget — Ja, min Ven! jeg har ikke havt den Tillid til Dig, jeg burde have — men det kommer ogsaa af at Du forstaaer mig saa lidt —

Edouard. Jeg beder om Forladelse —

Albertine. Saa er det vel mig, der ikke forstaaer Dig?

Edouard. Naa da, til Sagen.

Albertine. Nu vel, min Ven! det er tre Dage siden — Klokken var henved to — Du var taget ud — da jeg gaaer hen til mit Sybord; — jeg kan ikke endnu begribe hvorledes det er gaaet til, det er saa besynderligt!

Edouard. Hvad da? hvad? bliv ved —

Albertine. Jeg har fundet —

Edouard. Du har fundet?

Albertine. Et Brev!

Edouard. Et Brev?

Albertine. Et lille Brev — med Udskrivt til mig og uden Navn.

Edouard. Men hvad fortæller Du mig der?

Albertine. Det var ikke forseglet — og saa — af Nysgjerrighed — jeg skulde ladet være at læse det, da jeg havde seet de første Ord, ikke sandt? — men der var noget saa Rørende i det —

Edouard. At Du læste det?

Albertine. Lige til Enden.

Edouard. Og Du har ikke endnu talt til mig derom?

Albertine. Jeg turde ikke — Du er saa fornuftig! — saa streng! — Endnu i dette Øieblik — jeg frygtede for at Du vilde skjænde, eller snarere gjøre Dig lystig over mig?

Edouard. Saa dette Brev er latterligt?

Albertine (levende). Oh, nei, nei! tvertimod — men der er Ting, som Du slet ikke vil forstaae — Følelser, som paa engang ere brusende og tilbageholdne — en rørende Veemod, som gaaer til Sjelen, inden man kan forsvare sig imod den.

Edouard. Virkelig! (sagte.) Jo, jeg havde gode Grunde!

Albertine (tager Brevet ov af sin Lomme). Du skal selv see! — Men først, min Ven! først maa Du love mig, at Du ikke vil søge at opdage den, der har skrevet det.

Edouard. Men jeg finder dog —

Albertine. O, jeg beder Dig derom. For det første kan det ikke nytte — formoder jeg!

Edouard. For Pokker, i denne Egn! — Formodentlig en eller anden forskruet Reisende! — Naa, jeg lover det.

Albertine. Vil Du læse det?

Edouard. Fy! hvad anseer Du mig for?

Albertine. Nu vel! saa hør! (læser.) „Ene, løsrevet fra Alt, faderløs, gaaet under i Verden, miskjendt af den store Hob, var der Intet, der bandt mig til Livet, da Sjønheden aabenbaredes for mig i en Qvindes Skikkelse, o hvad siger jeg? det var en Engel, som var nedsteget til Jorden, — og pludselig forstod jeg Tilværelsen!“ — (afbryder sig.) Gud! hvor det er fuldt af Følelse!

Edouard (sagte). Vil man see, hvilken Bevægelse! vil man see!

Albertine. Ak, min Ven! ogsaa jeg var faderløs, ogsaa jeg stod ene i Verden, da Himlen sendte mig Dig.

Edouard. Bliv ved, kjære Kone! bliv ved.

Albertine (læsende). „Det var som et Syn, som en himmelsk Aabenbaring, der blændede mit Øie! Jeg saae Dem ikke mere, og jeg saae Dem overalt, i Alt! dette blaae svævende Flor, der var kastet over Deres Hoved, jeg saae det igjen, det flagrede fra Deres Altan! En Dag, en heel Dag har jeg staaet ubevægelig for at beskue det, som om jeg bag det lette Slør turde haabe, atter at skimte det huldе Billede, som har forvandlet mit sørgelige Liv til en skjøn Drøm.“

Edouard (sagte, med Tilfredshed). Vist er det; det klinger ikke ilde.

Albertine. Et simpelt Stykke Flor — at gjøre saadan en Virkning!

Edouard. O, det er fortræffeligt! Ha! ha! ha! det er mig som havde lagt det paa Altanen.

Albertine. Hvad? Du leer, min Ven?

Edouard. Jeg? nei paa ingen Maade. Jeg hører ganske rolig til.

Albertine. Rolig? saa alt dette er Dig ganske ligegyldigt?

Edouard. Nei vist ikke.

Albertine. Du fatter altsaa ikke hvad jeg har læst for Dig?

Edouard. Jo jeg gjør.

Albertine. Men tænker Du paa, at dette Sprog føres til mig, Din Kone?

Edouard. Ja, Gud bevareš! men siden Du betroer mig det —

Albertine. Og det Øvrige er i samme Stiil.

Edouard. Ah!

Albertine. Og den der har skrevet det, har ladet mig vide, at jeg vil faae flere Breve.

Edouard. Hvad? flere?!

Albertine. Og De siger ingenting? — De staaer ganske rolig?

Edouard. Jeg siger ingenting! jeg staaer ganske rolig! For Fanden! det er skammeligt! og jeg er saa opbragt —

Albertine. Nei, nei, De er ikke det mindste opbragt — man skulde troe at De spiller Comedie.

Edouard. Troe ikke det; det er mit ramme Alvor — og dersom jeg træffer den uforskammede —

Albertine. Ah, Du har lovet mig, at Du ikke vil søge at opdage ham.

Edouard. Nu vel! hvad vil Du da have at jeg skal gjøre?

Albertine. Men, min Herre! man føler, er urolig, bliver skinsyg over saadant Noget; man viser dobbelt saamegen Opmærksomhed; kort sagt, man lader sin Kone see, at det den Anden skriver, tænker man selv.

Edouard. Nigtigt! jeg tænker det ogsaa, og alt hvad han har skrevet, kan Du sætte paa min Regning; Tankerne, Stilen, det Hele hører mig til, det kan Du være vis paa. (sagte.) Jeg begynder at komme i et falsk Lys — jeg maa trække mig ud af det! (der ringes med en Klokke.) Ah, det er til Frokosten! o det er prægtigt.

Albertine. Det lader til at denne Ringen fornøier Dem?

Edouard. Ja vist, den kommer meget beldigt. Gaaer Du med hen i Lysthuset at spise Frokost?

Albertine. Jeg trænger ikke til Frokost.

Edouard. Hvad! Du vil lade mig gaae alene? — mig, som glæder mig saameget over at see Dig hos mig! — jeg vil gjerne vente paa Dig, hvis Du ønsker det, men den lange Tour — Du kan begribe —

Albertine. Ja, jeg begriber det meget godt! (sagte.) Det var ogsaa Umagen værdt at vise ham Brevet.

Edouard. Saa gaaer jeg hen at faae lidt Frokost.

Albertine (bryder ud). Min Herre!

Edouard. Sagde Du noget?

Albertine. De føler da slet ingenting?

Edouard. Om Forladelse, jeg føler her (peger paa Maven.) en vis Utaalmodighed.

Albertine. Nei, det er for galt!

Edouard (sagte). Hun er rasende! — min Kulde fører hende igjen til min Medbeilers Hede — o, det ligger altsammen i min Plan! (høit, i en belærende Tone.) Stakkels Albertine, der seer Du allerede at Indbildningskraften er blind, og at Lidenskaben, ved et pludseligt Fald, som den neppe selv bliver vaer, kommer —

Albertine. Skal Du ikke spise Frokost?

Edouard. Det er sandt! (sagte.) Det var den første Deel af Lectionen, nu er der ikke andet at gjøre, end at fortsætte den!

(Gaaer ud i Baggrunden tilhøire.)

Fjerde Scene.

Albertine (alene). Hvilket Menneske! ham faaer jeg aldrig sat i Bevægelse! Han elsker mig ikke! — den Tillid jeg har viist ham — ah, hvor han er langtfra at fortjene den! Jeg, som havde ifinde at opdage ham hvem der havde skrevet Brevet — thi jeg er bange for at jeg har gjættet det — ja, her i denne Ørk, hvor aldrig Nogen sætter sin Fod, det kan ikke være nogen anden end ham. Stakkels unge Menneske! (Nærmer sig til Vinduet.) Fra denne Pavillon kan man see ned til Præstegaarden, — jeg seer ham hver Dag gaae dernede i Haven — ganske alene — ligesom der staaer i hans Brev — og miskjendt! — det lader til at det unge Menneske, som seer saa enfoldig ud, er en Student, der har bedste Charakteer med Udmærkelse til Artium — han vil gaae ind i Høiskolen, og har begravet sig her for kun at hellige sig Videnskaberne. Det er i Eensomheden de store Talenter udvikle sig. — Sidst da hans Onkel, den ærværdige Geistlige, var her og spillede Whist med Mairen, beklagede han sig — o! jeg hørte det meget godt — over at det unge Menneske havde Lyst til det Militaire. Kommer han ind i Høiskolen, o, han gaaer bestemt til Artilleriet! — O, det viser et stort Hjerte! — Imidlertid, skal jeg troe, hvad han siger i sit Brev, saa vil det Indtryk, Synet af mig har gjort paa ham, dog beseire hans Tilbøielighed. (Sætter sig ved Sybordet.) Jeg har lagt Mærke til at han paa nogle Dage spadserer mere og ikke øver sig saameget i at skyde — han er maaskee bange for at gjøre mig forskrækket. Der er han! (vender sig.) Jeg vil ikke see paa ham. (tager sit Broderie.) De sige at han er saa styg — det kan jeg ikke sige! han slingrer naar han gaaer? det er Tankeløshed — han dukker med Hovedet? Det er Lidelse — denne Lidelse, som han saa rørende skildrer i sit Brev. (Hun tager Sykurven, et Papir falder ud af den og ned paa Gulvet.) Et Papir! (tager det op med Begjærlighed.) Igjen et Brev — ja han har rigtignok ladet mig vide, at jeg skal finde Breve overalt.

Hvem kan have lagt det der? (reiser sig.) Lad nu Josephine fragaae det — hun maa være i Forstaaelse med ham og hun skal strax ud af Huset — (standser.) Men hun holder saameget af mig — det kan være nok at jeg skjænder paa hende — ja! — og det kan jeg gjøre en anden Gang! — Men hvor det er uforsigtigt! — dersom min Mand havde Ahnelse — det er sandt, han bryder sig kun lidt om mig. (Dreier og vender Brevet i Haanden.) Hvad kan han nu igjen skrive? — nu har jeg sagt Edouard alt, nu kan jeg sagtens læse det. Mon han skulde have sat sit Navn under dette Brev? — (aabner Brevet). Nei, jeg veed endnu ikke hans Navn — jeg har ikke turdet spørge om det. (Læser.) „Frue! jeg lider frygteligt! jeg har kæmpet, kæmpet med Anspændelsen af min hele Kraft inden jeg lod denne Tilstaaelse undslippe mig; min glødende Lidenskab vorer uden Ophør, en rædselfuld Feber fortærer mig, langt fra Dem, overalt og altid. Jeg kan ikke længer skuffe mig selv, det er Kjærlighed! — men det er en hellig, en reen Kjærlighed, som opløfter mig over mit eget Jeg og sætter mig ved Siden af Gjenstanden for min Tilbedelse." (Afbryder sig.) See det er et Sprog, der kommer lige fra Hjertet! (læser.) „Hver Dag har jeg havt den Lykke at see Dem, uden at Deres Blik har kunnet opdage mig." (Standser.) Det troer han! — o, jeg har ogsaa seet Dem. (Læser.) „Det er i det Fjerne og paa Knæe, som en Slave, jeg ofte tilbeder Dem, og da glemmer jeg den hele Skabning, thi mit Liv, min Drøm, min Bøn, min eneste, udelelige Tanke er De!" (standser.) Det arme Menneske! — jeg er Skyld i at han gaaer reject til Høiskolen! — (læser.) „Ja Albertine!" (standser.) See, see! han veed mit Navn! men han er jo alvidende! — (læser.) „Denne skrækkelige Lidenskab, som er opstaaet imod min Villie — o Deres Hjerte vil tilgive den, især naar De sammenligner den med den Ligegyldighed, som vises Dem af en Anden, der aldrig har vidst at fatte Dem." — (Standser.) Ak! der er min Kummer! (læsende.) „Og naar denne Ligegyldighed endda ikke glemtes ved andre Leiligheder!" (standser.) Hvad for noget? hvad vil det sige? (læser igjen.) „Og naar denne Ligegyldighed endda ikke glemtes ved andre Leiligheder!" (standser.) Saa der skulde være dem, hos hvem han ikke er ligegyldig? Hvad vil disse løst henkastede Ord sige? — Hvad hentyde de til? Skulde han tilsidesætte mig for en Anden? ah! det er aldrig faldet mig ind — o, det er umueligt — han, som er saa oprigtig, saa aabenhjertig, saa ædel i sin Tænkemaade! — nei, det troer jeg ikke! det er Bagvaskelse, en usel List, og jeg skal straffe den efter Fortjeneste! — (hun vil rive Brevet itu, men standser.) Men dersom det dog var sandt! denne Kulde — denne Ligegyldighed, — at han slet ikke vil blive skinsyg — thi han har slet ikke seet noget, slet ikke lagt Mærke til noget — dersom der stak andre Tanker under — (seer atter i Brevet.) Maaskee det Følgende vil oplyse det! (læser.) „Jeg bønfalder Dem kun om et Tegn paa at De deler mine Følelser; jeg ønsker kun at vide at der gives et Hjerte, hvis Grundtoner smelte sammen med mit Hjertes — o dette Ord, det eneste Ord, hvori der hviler Salighed for mig — Frue! hvor lidet koster det Dem ikke! — Blomstervasen, der staaer under Deres Vindue kunde uden Fare bringe mig dette søde Ord." — Der er intet Mere — intet om min Mand — Hvad skal jeg tænke? hvorledes skal jeg faae Sandheden at vide? O den afskyelige Mistanke! han er der, jeg veed det; jeg vil forjage ham herfra, han bliver, han bringer mig i Bevægelse, han forvirrer mit Hoved og mine Sandser, — jeg føler som en Feber — Lad mig see! hvad skal jeg gjøre? gaae til Edouard? spørge ham? — o hvad nytter det? De Herrer Mænd have saamegen Aandsnærværelse, de ere saa snedige — han negter alt, og tager sine Forholdsregler for at jeg ikke skal kunne opdage noget! — Jeg har ingen Beviser! — Det unge Menneske! dersom han havde Beviser! — Han har ikke villet bedrage mig — han seer saa skikkelig ud — saa oprigtig! — ja, han er mig hengiven — hengiven uden Egennytte — det er sjeldent! det er ædelt! — o hvilken Forskjel! — Edouard vil bedrage mig! men jeg er ikke den Kone, der vil svæve i Uvished! jeg vil vide Alt — jeg skal faae Alt at vide — — ja, der er kun det ene Middel! (gaaer den imod Baggrunden.) Der er Ingen! (aabner Døren.) Nei, han bliver ved at spise Frokost! (nærmer sig til Bordet og tager en Pen, men betænker sig et Øieblik.) Desværre for den, som tvinger mig dertil! (hun skriver meget hurtigt og i stærk Bevægelse.) „Den Person, hvem man viser saamegen Deeltagelse, er meget erkjendtlig derfor, endskjøndt denne Erkjendtlighed kun kan aabenbare sig i Agtelse. Der gjøres Regning paa den Oprigtighed, der smykker Manden af Ære. Hvad veed man om Hr. Duséuil? hvilke ere hans Veie? — Man maa sige Alt; ingen Skaansel, ingen blotte Formodninger; det er Sandheden, denne Person vil vide." Han er endnu dernede — han seer herhen — jeg troer han hilser mig — (hun neier.) Han maa kunne see at jeg lader Billetten falde i Vasen. (Lader Billetten falde.) Ja, han har seet det — han kommer vist for at hente den — (gaaer fra Vinduet.) Hvad skal jeg sige til ham? — o, jeg er i en Uro — Min Mand! — jeg maa fatte mig! (sætter sig og begynder at brodere.)

Femte Scene.

Albertine. Edouard.

Edouard (sagte idet han træder ind). Frokosten var fortræffelig — til Dessert ville

vi nu fortsætte Jagttagelserne, thi nu komme vi ind i den anden Afdeling af min Prøve. Hun er ved sit Arbeide, hun rører sig ikke; jeg er nysgjerrig efter at vide hviken Virkning mit andet Brev har gjort. (Nærmer sig til Albertines Læneſtol.) Albertine.

Albertine (uden at ſee op). Ah, det er igjen Dig!

Edouard. Igjen?

Albertine. Har Frokoſten ſmagt Dem?

Edouard. Der var Maade med — jeg ſavnede Dig.

Albertine (utaalmodig). Ah!

Edouard (bøier ſig ned over Broderiet). Den lille Blomſt er meget ſmuk! — jeg er Kjender.

Albertine. Ah— ja ſaa!

Edouard. Farveblandingen er nydelig. For Reſten — (tager Sykurven.) Du har her nogle Couleurer, ſom jeg finder endnu ſmukkere.

Albertine (trækker Kurven fra ham). Nei, nei! jeg holder ikke af at Nogen kommer i min Sykurv.

Edouard (ſagte). Hun har fundet Brevet. (Et Øieblik Tausned hvorunder Albertine beſtandig arbeider; Edouard betragter hende opmærkſomt; høit.) Min lille Albertine ſynes at være meget forgmodig — hvad er det hun grubler over?

Albertine. Oh — Noget, ſom jeg maaſkee tager mig nærmere, end det er værdt. (Seer paa Edouard.) Jeg tænkte paa vor Samtale før, paa den Ømhed, ſom Du paaſtaaer, at Du endnu beſtandig har for mig.

Edouard. Tvivler Du om det?

Albertine. Gud bevare mig for det! — Imidlertid — man kan ikke commandere Kjærlighed, og en Kone kan finde ſig i ſin Mands Ligegyldighed, iſær naar denne Ligegyldighed — (med Betoning af alle Ordene, idet hun ſeer ſkarpt paa Edouard.) ikke glemmes ved andre Leiligheder.

Edouard (ſagte). Hun har læſt mit Brev!

Albertine. Oh, dersom jeg vidſte —

Edouard. Albertine! jeg ſværger Dig til —

Albertine. Det er godt, det er godt; med Tiden kommer man altid efter ſaadant Noget.

Edouard (ſagte). Hun venter Forklaringer! — min Anklage imod mig ſelv bærer allerede Frugter; o det paaſer ypperligt i min Plan.

Albertine. Men nu Du — hvorfor er Du ſaa alvorlig?

Edouard. Jo, jeg har ogſaa ſiden gjort mig mine Tanker; jeg er adſpredt, urolig og har ſtørre Grund til at være det. Denne Herre — den Ubekjendte —

Albertine (lader ſom hun buſter ſig om). Hvem?

Edouard. Den anonyme Brevſkriver.

Albertine (ſom om hun nu erindrede det). Ah — ja — Denne — Ak Gud! jeg tænker neppe paa ham.

Edouard. O, jeg troer, han vil ikke ſaa let opgive ſine Forfølgelſer.

Albertine. Man faaer at ſee.

Edouard. Han ſkrev, at Du efter hans første Brev ſkulde faae flere, og dersom han underſtod ſig til at ſkrive Dig endnu et til — dersom han underſtod ſig til at ſkrive —

Albertine. Saa?

Edouard. Saa?

Albertine (med Øinene heftede paa Broderiet). Jeg viſte Dig det.

Edouard. Ah! Du viſte mig — (ſagte.) hun viſer mig det ikke! (høit.) Jo mere jeg tænker derpaa, jo mere harmer det mig! Jeg — jeg finder det afſkyeligt at lægge an paa at forføre en Kone!

Albertine (reiſer ſig). Her er ikke Spørgsmaal om at lægge an paa noget!

Edouard. Godt! Finder Du ikke at der er Omſtændigheder, ſom for en Deel undſkylde denne Opførſel?

Albertine. O, naturligviis! — unge Mennesker!

Edouard. For det første, hvem ſiger Dig at det er et ungt Menneſke?

Albertine. Det ſtaaer i Brevet.

Edouard (heftig). Paa ingen Maade; det ſtaaer der ikke et Ord om.

Albertine. Jo der gjør.

Edouard. Jh, nei der gjør ikke, det veed jeg jo, da —

Albertine. Men Du har jo ikke læſt det.

Edouard (fatter ſig). Ah, det har Du Ret i! Om Forladelſe, jeg troede — (ſagte.) O, hvor hun lyver! — (høit.) Men lad ſaa være; ung eller gammel, hvad gjør det til Sagen? denne Fyr har formodentlig ſine gode Grunde til at vedblive at være uſynlig.

Albertine (med Ironi). Nei troer Du?

Edouard. Han ſeer formodentlig ſaaledes ud, at han ikke tør lade ſig ſee.

Albertine (levende). Aa Snak!

Edouard. Det er vel en klodſet Landsbyjunker.

Albertine (hidſig). Oh! De har Fordomme!

Edouard. Paa ingen Maade.

Albertine. Jo viſt! dem har De fuldtop af!

Edouard (ſagte). Hun er ret opſat paa det Menneſke. — Men, for Pokker! hun har en Indbildningskraft, ſom gaaer i det Uendelige! Jo, det var paa den høie Tid at give hende en Lection.

Albertine (ſom har ſlottet til Vinduet, ſagte). Mon har han iſinde at blive der?

Edouard. See nu atter her, min bedſte Veninde! et Exempel paa hvor let det er at ſætte ſig de urimeligſte Ting i Hovedet; ſee atter her et Exempel paa hvormeget —

Albertine. Tør jeg ſpørge om De ikke har iſinde at gaae ud?

Edouard. Jo ſiden — Paa hvormeget klogere det er at holde ſig til Virkeligheden og gjøre den til Udgangspunktet for vore Beſtræbelſer, og hvor ſærdeles —

Albertine. Det er ſandt: Morel, For-

pagteren, har været her med sine Regninger — jeg lod ham lægge Dem paa Din Pult — om Du løb dem igjennem?

Edouard (sagte). Hun vil have mig bort — maaskee for at svare — jeg vil komme igjen og see i Blomstervasen — Hvor jeg er lykkelig at jeg saaledes har alle Traadene i min Haand og er Herre over det hele mystiske Bedrag, saa at jeg kan løse det naar jeg vil!

(I dette Øieblik kastes en lille Seddel ind igjennem Vinduet og falder for Fødderne af Albertine.)

Albertine (udstøder et Skrig). Ah! (sagte.) Svaret!

Edouard (vender sig). Hvad sagde Du?

Albertine (som har sat Foden paa Brevet). Ingenting! — jeg vilde kalde paa Dig — for at bede Dig, ikke at glemme Forpagterens Regninger.

Edouard. Det er jo netop for deres Skyld jeg gaaer. (Sagte.) Jeg troer virkelig at hendes Hoved — o hvilken Lection jeg skal give hende! — Ja, den leer bedst, som leer sidst! (høit.) Jeg gaaer til mit Cabinet — Gaaer Du ikke ogsaa til Dit Værelse?

Albertine (uden at røre sig af Pletten, og bestandig med Foden paa Papiret). Paa Øieblikket!

Edouard. Og jeg som troede at det skulde give mig nok at bestille i fjorten Dage! nu er det paa Tiden, at jeg rykker frem med Nummer tre. (Gaaer ud tilhø re.)

Sjette Scene.

Albertine (alene). Endelig! (saasnart Døren er bleven lukket, snapper hun Papiret.) Ja, det maa være Svaret! — O hvor mit Hjerte banker! Hvad vil jeg nu faae at høre? (aabner Billetten.) Denne Gang er det skrevet med Blyant, og Skriften er saa flygtigt kradset hen, at man skulde troe — (læser.) „Frue! De Oplysninger, De har bevilget mig den Ære at bede mig om" — (gjentager.) „De har bevilget mig den Ære —" (standser.) — Ih men — (seer paa Underskriften.) Jules! — han hedder Jules! — Ja, nu kan jeg begribe det; nu, da han skriver sit Navn under Brevene, taler han i en meget ærbødigere Tone; det er smukt! (læser.) „De Oplysninger, De har bevilget mig den Ære at bede mig om, har det ikke kostet mig megen Umag at bringe tilveie" (afbryder sig selv.) O, min Gud! (læser.) „Jeg holder i det Hele ikke af at være Nogens Angiver; men enhver Betænkelighed maa vige for Ønsket at behage den, som har gjettet de Følelser" — (standser.) Gjettet! (læser.) „som jeg i lang Tid har næret for hende; de ere oprigtige, naadige Frue! og min Lydighed skal være Dem Borgen derfor. Vid da alt!" (standser.) Ah! (læser.) „Min Onkel og jeg give Timer hos Postmesteren; min Onkel underviser i vort gode Modersmaal; jeg giver Elementair-Mathematik — I Anledning deraf maa jeg aflægge Dem min Taksigelse for de tre Bind om Hypo" — (utaalmodig.) Ah Gud! (læser.) „I sidste Maaned har den Person, om hvem De taler, tildraget sig Opmærksomhed paa Postgaarden, ved selv tre Gange, meget hemmelighedsfuldt, at aflevere Breve, som vare frankeerte, som bleve efter Taxten betalte med 45 Centimer og som fandtes adresserede til en Frue de Cermey i Paris" — (standser.) Ha! — han har skrevet hende til! — han har forstilt sig for mig! — Nu, seer jeg det Hele! — Men videre! (læser.) „Siden den Tid har man ikke afsendt Breve; men hver Dag, Klokken to, rider man ud, ganske ene og efter at man meget forsigtig har seet sig om til alle Sider, for at være vis paa at man ikke bemærkes, og altid tager man samme Vei, det vil sige, Veien til den lille Poppellund — jeg veed ikke hvorfor man rider derhen." (standser.) O, men jeg gjetter det! — Damen er her! — hun holder sig skjult her i Nærheden! — O, det er skammeligt! (læser.) „Jeg skal bestræbe mig for at indhente nøiagtigere Efterretninger; men det vilde maaskee være uforsigtigt at meddele Dem disse skriftligt. Dersom De, naadige Frue! vilde forunde mig den Lykke, at see Dem et Øieblik, skulde jeg nok finde paa et eller andet fiint Paaskud til at indfinde mig, rakket være de tre Bind" — (standser.) Ah, igjen med hans — (læsende.) „Og jeg vil vise mig Deres Tillid værdig." Nei, jeg kan ikke igjen komme til mig selv! Hvilken Troløshed! Hvad! denne Rolighed, denne tilsyneladende Kulde skjulte da Ideer, hvorfor en Anden er Gjenstanden! — og jeg — jeg, som troede, at jeg var elsket! — ja, thi uagtet alle mine Bebreidelser, vilde jeg dog have svoret ved alt hvad der er helligt, at i Grunden elskede han mig! — og denne Koldblodighed! see den er endnu værre! — o, jeg skal hævne mig!

Syvende Scene.

Albertine. Edouard (fra Baggrunden tilvenstre).

Edouard (idet han træder ind, sagte). Jeg fandt ikke noget i Blomstervasen — det er det samme, jeg har besluttet at gaae rask løs paa Sagen, og at faae en Ende derpaa — (viser et nyt Brev, som han har i Haanden.) her har jeg lidt Pathetisk! — Hvor skal jeg gjøre af det? (seer Albertine.) Ah, for Fanden! (skjuler Brevet; høit.) Hvad, Albertine! Du er ikke gaaet til Dit Værelse? — Ih — men hvad feiler Dig? Hvilken Bevægelse! Hvilken Forandring!

Albertine. Det er ingenting! (han vil tage hendes Haand; hun støder ham tilbage.) Ah, saa sagte; lad mig være!

Edouard. Dine Træk ere ganske forandrede.

Albertine. De har bragt Deres Regninger i Orden?

Edouard. Ja.

Albertine. Og der er intet mere De har at bestille her? De tager ud?

Edouard. Hvad er Klokken?

Albertine. Jo. Skynd Dem, Øieblikkene ere kostbare.

Edouard. Hvad mener Du?

Albertine. Er det ikke ved denne Tid, De sædvanlig tager ud?

Edouard. Jo! (sagte.) Arbeidsfolkene vente paa mig.

Albertine. De tager ud alene?

Edouard. Alene. Jeg har sagt til Andrè, at han skal sadle min Hest.

Albertine. Uagtet det Veir, det truer med?

Edouard. Veir! — Ah, troer Du, at det skulde — (gaaer hen til Vinduet; sagte.) O, det er en prægtig Leilighed! her i Vinduesfarmen — (lægger Brevet i Vinduet; høit.) Nei, det er deiligt Veir.

Albertine. Saa? synes De det? — Og det er formodentlig Lunden Deres Ridetour gjør der?

Edouard. Men jeg veed ikke — (sagte.) Skulde hun have nogen Anelse om Bygningen?

Albertine (sagte.) Han blev forlegen! (høit.) De vil have at jeg skal følge med Dem?

Edouard. Nei — det lader til at Du er ikke rigtig rask — Du gjør bedre i at blive her.

Albertine (sagte). O, hvor han er lumsk!

Edouard. Jeg vil gaae hen og klæde mig paa. Farvel, min Glut! (han vil kysse hende.)

Albertine (trækker sig tilbage). Jeg seer Dem før De tager bort.

Edouard. Som Du vil!

(gaaer syngende ud tilhøire.)

Ottende Scene.

Albertine (alene). Han synger! — Hvilken udlært Forstillelse! — Hvor han forfølger sine afskyelige Hensigter. — O, dersom jeg kunde følge efter ham, for at blive overbeviist om Sandheden — for at overraske ham — Og ikke har jeg et Menneske at betroe mig til! — O, hvor man er uretfærdig! Der er et Væsen i Verden, som altid staaer færdig til at tjene mig — som en Slave — det er netop hans Udtryk! og uden Haab om Gjengjeld — (gaaer hen til Vinduet.) Der er han! — endnu bestandig! — Ih Gud! hvad er det han gjør? — Gud forbarme sig! — jeg kommer strax til at gyse, naar jeg seer et Gevær! — nei, det har ikke noget at betyde! — han er bare igjen ifærd med at øve sig i at skyde (idet hun rækker sig ud, seer hun Brevet, som Edouard har lagt i Vinduet.) Igjen et Brev! — Det er da alt hvad han tager sig for! — Men hvorledes bærer han sig ad dermed? O, naar man elsker — (seer paa Brevet.) Mon han igjen vil fortælle mig noget om min Mand? — Dette har han ikke sat sit Navn under — (læser.) „Albertine! Væsen, som jeg alene lever for" — (standser.) Nu begynder han igjen at blive heftig! — han lod til at være meget mere rolig for et Øieblik siden — han talte om sine Paaskud — han har det i Raptusser — (læser.) „Mine Lidelser overstige mine Kræfter; jeg vil forlade dette Sted, men ikke inden jeg har sagt Dem et evigt Farvel. — Dersom De afslaaer mig den Lykke at see Dem blot et Øieblik — et eneste Øieblik, da veed jeg ikke til hvilken Yderlighed min Fortvivlelse kan føre mig!" (standser.) O Gud bevares! han gjør mig ganske forskrækket! (læser.) „Ja Livet er mig en Byrde og jeg er rede til at afkaste den!" (standser.) Gud! hans Gevær — dersom det var — o den Ulykkelige! (læser.) „Om et Øieblik vil der blive banket paa Deres Dør — Frue! det er mig, der staaer udenfor den, ventende Livet eller Døden" — Gud! han er gaaet fra Forstanden! (iler hen til Vinduet. Han lader — o stands! stands! — Modtage ham! — ja! for at berolige ham — for at dæmpe dette Raserie — jeg vil bringe ham til Fornuft, om det saa var i min Mands, i Edouards Nærværelse. Men skulde min Mand allerede være taget bort? Han maa ikke tage bort — nei, han maa ikke tage bort!

Niende Scene.

Albertine. Edouard.

Edouard (raaklædt). Nu er jeg færdig.

Albertine (ude af sig selv). Hvor tager Du hen?

Edouard. Hvilket Spørgsmaal! Jeg gjør mig en Tour.

Albertine. Det faaer Du ikke Lov til!

Edouard (sagte). Hvad! nu vil hun holde paa mig!

Albertine. Jeg vil ikke have at Du skal tage ud!

Edouard. Albertine — denne Tone! —

Albertine. Har jeg ikke Ret til at tale i den?

Edouard. Ah, siden her er Spørgsmaal om Ret, saa vil jeg ogsaa bruge min; og derfor vil jeg reent ud sige Dig, min bedste Veninde! at intet skal hindre mig i at følge min Villie.

Albertine. Og er Du da ikke bange for at jeg ogsaa vil følge min?

Edouard. Nei, hvor forbittret!

Albertine. Jeg veed, min Herre, at De fjerner Dem fra mig for at følge andre mægtige Forførelser.

Edouard. Forførelser? (sagte.) Mit Numer Et.

Albertine. Derfor glemmer man Alt, opoffrer Alt, og den som man burde forsvare, stiller man blot uden Forsvar.

Edouard (sagte). Mit Numer To.

Albertine. Kort sagt, fordi man ikke selv elsker, bilder man sig ind at alle Andre see med samme Øine, og at der ikke findes

Nogen, som vil høste Fordeel af denne Ligegyldighed.

Edouard (sagte.) Mit Numer Tre.

Albertine. Og dog, min Herre! dog trænger jeg maaskee, medens De saaledes overlader mig til mig selv, til Deres Nærværelse. Jeg er maaskee omgivet af Farer, af store Farer! Har jeg sagt Dem nok, min Herre? og vil De endnu lade mig være ene?

Edouard. Ha! ha! ha!

Albertine. De leer!

Edouard. Jeg frygter ikke for Farer.

Albertine. Denne Kulde —

Edouard. Naar jeg kommer tilbage skal jeg forklare Dig —

Albertine (med Kraft). Nu eller aldrig! Betænk vel, Edouard! jeg kan ikke udholde Foragt, naar den gaaer for vidt og det var nok muligt, jeg tabte Taalmodigheden!

Edouard. Hvilket Hoved!

Albertine. Vil Du have Opsigt? vil Du have en Skilsmisse? tal!

Edouard. En Skilsmisse? (rolig.) Sæt Dig.

Albertine. Hvorledes? Du —

Edouard. Jeg beder Dig, sæt Dig. Nu er Du paa det Punct, hvor jeg vilde have Dig.

Albertine. Hvad behager?

Edouard (sætter sig hos hende; i en belærende Tone.) Min bedste Veninde! fra det Øieblik jeg begyndte at studere Fruentimmerne, opdagede jeg, at i Almindelighed er den Region, hvori deres Lidenskaber har hjemme, snarere at føge i Hovedet end i Hjertet. Derfra skrive sig tusinde indbildte Ærgrelser, tusinde overspændte Ønsker — men aldrig den sande Lykke.

Albertine. Ah, forklar mig heller —

Edouard (i samme Tone). Stille! Jeg har som en Følge deraf, min bedste Albertine! troet det rigtigst at lade Dine farlige Dispositioner træde i Virksomhed paa en, saa at sige, kunstig Maade, for at jeg bedstobedre kunde forberede den Lection, jeg havde besluttet at give Dig.

Albertine (sagte). Dersom det unge Menneske nu kommer!

Edouard. Din Overspændthed, Din romantiske Følelse søgte Næring overalt — I Paris vilde Du snart have fundet den. Men hvorledes har Du kunnet troe, at en Elsker her, i denne Censomhed, skulde strax være paa Pletten, med mindre han var en Sylphe eller en Aand? — Ha! ha! ha! — Hør da nu hvad jeg selv — jeg selv har opspundet. Denne hemmelighedsfulde Romanhelt, denne anonyme Personage, som er saa interessant i sin Stiil —

Albertine. Naa? — det er —

Edouard. Det er mig!

Albertine. Dig!

Edouard. Det er mig, siger jeg, mig, Din Mand, som er Forfatter til denne lidenskabelige Brevveksling. Ah, Du er forbauset; Fortryllelsen svinder fra Dine Øine; Du troede ikke, at der var saamegen Poesie og Veltalenhed i mig! — Men, jeg kan, ligesom jeg finder for godt, forandre Stiil og Haand, og det er dog mig, og ingen Anden, der har skrevet alle de Breve, der ere smuttede til Dig i tre Dage.

Albertine (forbauset). Alle Brevene?

Edouard (leende). Ja vist — alle!

Albertine. Ogsaa den Billet, der var skrevet med Blyant?

Edouard. (forbauset). Hvad? en Billet med Blyant?

Albertine. Den, hvori Du bliver beskyldt? —

Edouard (stammende). Den, hvori jeg — (sagte.) Hvad Fanden er det for Noget?

Albertine (tager Billetten frem fra Barmen). Ah, tør jeg troe, at disse detaillerede Omstændigheder ere skrevne af Dig? (læser.) „I sidste Maaned har han" — (afbryder.) Han — det er Dig! (læser.) — „har han tildraget sig Opmærksomhed paa Postgaarden, ved selv tre Gange, meget hemmelighedsfuldt, at aflevere Breve — — som vare adresserede til Fru de Cermey i Paris."

Edouard (reiser sig). Jeg! (sagte.) Hvad Fanden er det for en Slange, der har skrevet det? (høit.) Lad mig dog see —

Albertine (reiser sig ogsaa). Til hvad Nytte? Da Du siger at Du har skrevet Billetten —

Edouard. Ja vist har jeg — ja; min Sjæl har jeg skrevet den — (tvinger sig til at lee.) det var for at gjøre Dig lidt urolig, for at gjøre Dig skinsyg, kort sagt, for at see om Du elskede mig —

Albertine (med Glæde). Virkelig! O, Gud give jeg turde troe det.

Edouard. Jeg kan ikke mere rigtig huske alt hvad jeg — Var der ogsaa i den Tale om Kjærlighed, — ligesom i de andre?

Albertine. Naturligvis.

Edouard (sagte). Fer Satan!

Albertine. Men hør, hvorledes kan det gaae til at det var fra Dig? Dette Papir blev jo kastet igjennem Vinduet.

Edouard. Ja — ja vist — igjennem Vinduet, da jeg —

Albertine. Du var her.

Edouard. Ah, jeg var — ja, nu husker jeg det, jeg var her.

Albertine. I Værelset — Du vendte mig Ryggen!

Edouard (sagte). Der spillede jeg en deilig Rolle!

Albertine. Hvorledes vil Du nu forklare mig det?

Edouard. Det er meget let — jeg — André havde faaet Stikordet — ja, det var André, som kastede —

Albertine. Ah, saa det var André, — (sagte.) Jeg vilde imidlertid have givet mit Liv paa — (høit.) Og mit Svar?

Edouard. Hvad for noget?

Albertine. Er det ogsaa Dig som har ladet det tage bort?

Edouard. Dit Svar?

Albertine. Mit Svar — som laae i Blomstervasen.

Edouard. Ja, for Fanden! — det er mig — Det er mig, der har gjort det altsammen — Det er mig, som tog Svaret i Vasen. (Sagte.) Det begynder at blive indviklet paa en frygtelig Maade. (Høit.) Hvad, Frue! De svarede en Elsker? Det vil sige, De svarede mig! — Men det er det samme — De vidste ikke, at det var mig, altsaa bliver den moralske Hensigt — Det er skammeligt, det er afskyeligt!

Albertine. Men tvertimod, min Ven! jeg gjorde det for at komme efter Dine Følelser, Din Opførsel; troer Du, at jeg ellers havde svaret Hr. Jules?

Edouard. Hr. Jules? — Du har svaret Hr. Jules?

Albertine. Men det veed Du jo nok, da det er Dig —

Edouard. Ja vist er det mig.

Albertine. Siden denne Person ikke existerer.

Edouard. Nei, det er sandt, han existerer ikke, han har aldrig existeret!

(Der bankes tre smaa Slag paa Døren.)

Edouard og Albertine (staae forbausede og betragte hinanden). Ah!

Edouard (sagte). Mit Signal?

Albertine (med dæmpet Stemme). Siig mig —

Edouard. Hvad?

Albertine. Er det ogsaa Dig, der banker udenfor?

Edouard. Det er — det er André! (sagte.) Nei, det gaaer for vidt! (Iler hen imod Døren i Baggrunden.) nu er det Tid, at der gjøres Ende paa Legen.

Albertine. Hvor vil Du hen?

Edouard. O slip mig, Frue! slip mig! (Iler ud.)

Albertine (alene). O min Gud! jeg er saa bange! hvad skal jeg troe? Dersom virkelig det unge Menneske — Jeg hører Nogen tale høit — det er ikke André! — det er en Ubekjendt — o det er vist ham — O Gud! de ere ene — dersom min Mand blev rasende — o, jeg frygter Alt! — Afsted! — (Døren aabnes.) Der er han!

Edouard (træder ind med tre tynde Bind under Armen, sagte). Det slap jeg godt fra! den lille Philister! det var ham der førte sig min Correspondence til Nytte. (Albertine slaaer Øinene ned, for at skjule sin Forvirring og Lyst til at le.) Naa, min Glut! jeg talte med André!

Albertine. Saa?

Edouard. Ih, nu er det Hele forbi — det var snart afgjort han bragte mig Hypothenusens Qvadratur, som Præstens Bro— som Præsten ikke bruger mere. (Lægger de tre Bind paa Bordet tilvenstre og lukker Vinduet.)

Albertine (sagte). Ah, det fine Paaskud!

Edouard. Her er Dit Brev. (Hun tager det og river det istykker.) Der er jo ikke flere, vel?

Albertine. Nei.

Edouard. Vil Du nu give mig mine?

Albertine (tager to Breve op af en Lomme og et op af en anden). Der er de.

Edouard (tæller dem). Et, to, tre —

Albertine (tager Billetten frem fra Barmen). Og fire.

Edouard (tager den). Regningen er rigtig!

Albertine. Altsaa, min Ven! det var en Prøve?

Edouard. Lad os ikke tale mere derom — lad os aldrig tale derom.

Albertine. Og Frue de Cermey?

Edouard. Brevene angik hendes Pension.

Albertine. Og Dine hemmelighedsfulde Toure?

Edouard. En Overraskelse jeg vilde volde Dig; thi jeg vilde bosætte mig her — men jeg troer dog at det er bedre at leve i Verden end i Eensomheden. For det Første: der er ingen Eensomhed! overalt hvor der er et smukt Fruentimmer, lader der sig strax see et ungt Mandfolk. Jeg troer, Stenene faae Liv, for at føde unge Mennesker, og den som Du ikke vilde havt lagt Mærke til i Paris, vil blive farlig her, fordi her savnes Concurrence. Altsaa saaledes fik Du Slutningen paa m i n Hverdagshistorie før end paa Feuilletonistens — og nu reise vi til Paris.

Albertine (tager hans Arm). Vi reise til Paris — om man saa lever midt i Verdens Larm, de som elske hinanden ere altid alene.

Edouard. Og jeg vil igjen blive Din Elsker.

Albertine. Men Du vil ikke igjen give mig en Lection?

Edouard. Nei — (sagte.) jeg er altfor bange for at faae en.

Kiøbenhavn 1842.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Et Ægteskab i Ludvig den Femtendes Tid.

Comedie i 5 Acter af Alexander Dumas.

Opført 1ste Gang paa det Kgl. Theater den 8de Januar 1842.

Personerne.

Grev de Candale	Hr. Holst.
Grevinden	Frk. Heiberg.
Marquis de Valclos	Hr. Wiehe.
Commandeuren	Hr. Dr. Ryge.
Jasmin, Grevens Kammertjener	— Phister.
Marton, Grevindens Kammerjomfru	Jfr. Petersen.
En Schweitzer	Hr. Petersen.
En Officeer	— Hersleb.
Vagt.	

Handlingen foregaaer i Paris.

Theatret forestiller en Sal. I Baggrunden en Fløidør. Paa Tilskuernes høire Side en Dør, som fører ind til Grevens Cabinet. Paa Tilskuernes venstre Side en anden Dør, der fører ind til Grevindens Cabinet. Paa samme Side længere ihen i Baggrunden en Dør, som fører ind til Martons Værelse.

Første Act.

Første Scene.

Marton. Jasmin (komme fra Baggrunden.)

Marton. Nu Jasmin! Hvorledes er det gaaet?

Jasmin. Fortræffelig! Præsten holdt en lang, hjertegribende Tale! Bruden var nær ved at besvime! Familien græd sine mødige Taarer, og jeg — ja jeg forsikkrer Dig Marton — jeg følte, at mit Hjerte blev ligesom sammensnøret .... Ja .... veed Du hvad .... vi maae tage en Beslutning.

Marton. Hvad mig angaaer, da vil jeg først see et andet Ægteskab, inden jeg bestemmer mig; thi, naar jeg skal være meget oprigtig, saa troer jeg ikke, at det gaaer godt med dette.

Jasmin. Jeg synes dog, at her er Alt, hvad der udfordres til et lykkeligt Ægteskab ....

Marton. Undtagen Kjærlighed!

Jasmin. Min kjære Marton! Hvad I har for borgerlige Ideer! Hvor har I tjent før? — Det er netop et passende Ægteskab. To Familier, som ere nærved at uddøe, forene sig; Huset Candale og Huset Torigny gjenfødes paany — i Haabet — Sexten Ahner gifte sig med atten; Kongen giver sin allerhøieste Naade, og Commandeuren giver 600,000 Livres i Medgivt. Det maatte da være som Fanden, om det skulde gaae galt ...

Marton. Et Ægteskab, som er indgaaet efter et Testamente, det er allerede nok ....

Jasmin. Men det er jo paa den Maade, at alle Ægteskaber indgaaes nutildags. Den salig Marschal har villet sørge for sin Søns og sin Nieces Fremtid og har derfor afgjort deres Ægteskab, førend han døde; hvilket var meget fornuftigt af ham. Thi, som Verden nu er, har Folk saa lidt Respect for sig selv, at Frøken de Torigny godt kunde være falden paa at gifte sig med en tyk fed Forpagter, og Grev de Candale med en lille Sypige — det er jo ikke andet, end hvad man seer hver Dag!

Marton. Min stakkels Frøken! Hun kunde være bleven saa lykkelig ....

Jasmin. Hvorledes? Hun, som har levet saa langt ude i Provindserne — i et Kloster i Toisons — skulde hun allerede have truffet Arrangements til at blive lykkelig?

Marton. Ah Hr. Greve! De skal aldrig erfare, hvor meget vi have opoffret for dem ...

Jasmin. Ih nu Marton! Men vi da? — Troer man kanskee, at vi staae ganske alene her i Verden? — Jeg kjender en vis fornem Dame, som dette Ægteskab vil gaae meget nær til Hjertet.

Marton. Og jeg kjender en ung Herre, som vil tage sin Død derover!

Jasmin. Virkelig? — det er ellers mærkelig, som det træffer sig!

Anden Scene.

De Forrige. Sweitzeren (aabner Fløidørene i Baggrunden).

Sweitzeren (bliver staaende i Døren). Hr. Jasmin!

Jasmin. Hvad er der?

Sweitzeren. Der holder en lukket Vogn herudenfor. I Vognen er en meget smuk Dame, som ønsker at tale med Dem.

Jasmin. Og derfor forlader Du Din Post i Porten? — Kunde Du ikke sende en af Lagdaierne op til mig?

Sweitzer. Men Damen har givet mig en Louisd'or for at gaae selv...

Jasmin. Det er en anden Sag! — Sig til Damen, at jeg skal have den Ære paa Øieblikket... og lad Kudsken kjøre om og holde ved den lille Dør.

Sweitzer. Jo! (lukker Døren).

Jasmin. Der seer Du, at det ikke var en Fabel, jeg vilde fortælle Dig.

Marton. Og hvem er denne Dame?

Jasmin. Formodentlig den, vi have forladt. — Men undskyld! Jeg bør ikke lade hende vente. Man maa have Respect for Ulykken! (Gaaer).

Tredie Scene.

Marton. Marquis de Valclos (som har været Ejult, kommer frem).

Marquien. Marton! Min kjære Marton!

Marton (skriger). Ah!

Marquien. Tys! det er mig! (giver hende sin Pengepung). Kjender Du mig ikke?

Marton. Jh, Gud bevares! Jo! — Men jeg var saa langt fra at ahne, at Hr. Marquien var her... For Himlens Skyld! Hvad vil De her?

Marquien. Hvad jeg vil? Og det spørger u om?

Marton. Ja, det gjør jeg... thi... De maa dog tilstaae mig... at det er noget besynderligt at see dem her i dette Huus just i Dag... i det Øieblik, da den, De elsker, gifter sig med en Anden... Men hvorledes er De kommen herind?

Marquien. Det veed jeg ikke selv. Jeg vandrede som en Afsindig rundt omkring Huset; da seer jeg en Dør staae aaben. Jeg gik ind, uden at Nogen lagde Mærke dertil; jeg ilede op ad den første den bedste Trappe; da jeg var kommen op paa første Sal, løb jeg igjennem tre, fire Værelser og var netop kommen her ind i dette Værelse, da Du kom med Jasmin. Saa skjulte jeg mig der bag ved, til han var gaaet, — og saaledes seer Du mig her.

Marton. Men hvad vil De her? Hvad er Deres Hensigt?

Marquien. Hvad jeg vil, Marton? Jeg vil see hende endnu en Gang — kun en eneste Gang... jeg vil sige hende, at jeg elsker hende, at jeg aldrig vil elske nogen Anden end hende... at dette Ægteskab har bragt mig til Fortvivlelse, og at jeg tager min Død derover.

Marton. Men Alt det har De jo sagt hende i Klosteret!

Marquien. Godt! saa vil jeg sige hende det endnu engang... for at hun aldrig skal glemme det...

Marton. Det stakkels Barn! Hun veed det, kun alt for vel... — Forresten er det en Umulighed. De kan ikke komme til at tale med hende her. Veed De, at det er i hendes Mands Huus, De er?

Marquien. Ja det veed jeg meget vel. — Men hvad bryder jeg mig om det!

Marton. Veed De, at de ere i Kirken?...

Marquien. I Kirken... Ja! Jeg vilde netop gaae hen i Kirken!

Marton. Ja saa!... og hvorfor gjorde De det ikke? Nei! de Forelskede... det er dog originale Mennesker! — Veed De, at de maaskee om et Øieblik komme tilbage fra Kirken?

Marquien. Jeg vil vente Dem her!

Marton. Her? De vil vente Dem her? — Men kom dog til Dem selv, Hr. Marquis! De er ikke rigtig klog!

Marquien. O Marton! — At hun saaledes kunde glemme mig!...

Marton. Men hun har ikke glemt Dem! Hun elsker Dem endnu, og... Ja... Jeg burde ikke sige Dem det... men det er fordi... reent ud sagt... fordi jeg har Medlidenhed med Dem.

Marquien. Hun elsker mig? Og hun gifter sig med en Anden?

Marton. Maa jeg spørge Dem, hvad hun skulde gjøre? — Har ikke dette Ægteskab været afgjort lige siden Marschallens Død?... Har De ikke vidst det lige fra den første Dag, De saae hende? Har De ikke havt Tid nok til at forberede Dem paa denne Ulykke? Har De ikke nu i 6 Maaneder talt hver Dag med hende derom, naar De kom for at besøge Deres Søster i Klosteret? Nei, I Sandhed, Hr. Marquis! De maa dog være rimelig!...

Marquien. O! naar jeg blot var vis paa, at hun vilde holde det Løfte, hun har gjort mig! Thi hun har gjort mig et Løfte, Marton...

Marton. O min Gud! det veed jeg...

Marquien. Du veed det... Du kjender det Løfte, hun har gjort mig? — Sig mig, Marton, troer Du, at hun vil holde det?

Marton. Aa ja vist vil hun holde det... det vil sige: saavidt mulig...

Marquien. Hvorledes? Saavidt mulig!

Marton. Ja min Gud! Man maa da heller ikke forlange Umuligheder! Naar man gifter sig, Hr. Marquis, saa... saa...

Marquien. Nu? Nu?

Marton. Nu?... Ja — saa gifter man sig...

Marquien (kaster sig i en Stol). O! Du bringer mig til Fortvivlelse.

Marton. Saa! Sæt Dem nu ordentlig til Hvile! — (ryster ham i Armen). Men betænk dog, at om 10 Minutter — maaskee om 5 Minutter ere de her...

Marquien (farer op). Marton! Jeg myrder Greven!

Marton. Grev de Candale!

Marquien. Ja! Grev de Candale! Louises Mand.

Marton. Men jeg troede, at det var Deres Ven!

Marquien. Min Ven! Ja vist! det har han været! Men fra i Dag er han min dødelige Fiende! Har han ikke i Dag fraroovet mig det Kjæreste, jeg har paa Jorden?

Marton, Ved Gud! De faaer mig til at skjælve. Skulde Greven vide noget om Deres Kjærlighed til hans Kone?

Marquien. O nei! Himlen være lovet! Han har ingen Aahnelse derom. Jeg har havt Kraft til at skjule min Kjærlighed for hele Verden.

Marton. Gud skee Lov! nu aander jeg igjen! Nu vel, Hr. Marquis! Lad os tale et fornuftigt Ord sammen!... De er kommen her for at see min Frue — ikke sandt?

Marquien. Ak ja!

Marton. Det indseer De er umuligt —

Marquien. Umuligt, Marton?

Marton. Ja, umuligt!... De vil dog ikke compromittere hende? — De vil dog ikke gjøre hende ulykkelig?

Marquien. Himlen bevare mig!

Marton. Thi hvad er hendes Brøde imod Dem? — At hun har elsket Dem? At hun elsker Dem endnu? —

Marquien. Troer Du, at hun elsker mig endnu?

Marton. Jeg veed det! Jeg er vis paa det...

Marquien. O! Marton! Dersom Du vidste, hvor lykkelig Du gjør mig...

Marton. Og til Belønning for denne Kjærlighed, som i Gaar var uskyldig, vil De i Dag ødelægge hendes Rygte? — O fy! Hr. Marquis!

Marquien. Jeg føler, at Du har Ret, Marton. Men naar man er forelsket, saa tænker man ikke paa Alt det.

Marton. Men det er netop, naar man er forelsket, at man skal tænke paa Alt det!... Vil De nu for Exempel lægge Dem ud med Greven? Vil De, at han for bestandig skal lukke sit Huus for Dem.

Marquien. Hans Huus? — Du kan være sikker paa, at jeg aldrig sætter min Fod oftere i hans Huus.

Marton. Jo vist! I Morgen er De her igjen — her, paa det Sted, hvor De staaer!

Marquien. Jeg sværger Dig til Marton...

Marton. O! Man skal Intet forsværge!... Hvem veed... Sat, at Grevinde de Candale holder det Løfte, som Frøken de Torigny har givet Dem — Ja... man kan jo aldrig vide... man seer jo de forunderligste Ting.

Marquien. O ja!... i det Tilfælde!... det er en ganske anden Sag.

Marton. Naa Gud skee Lov, at De dog begynder at blive fornuftig. Der er dog Mening i den Tale. Nu skal jeg ogsaa belønne Dem derfor. Gaa hjem og skriv et Brev, saa skal jeg levere hende det.

Marquien. Jeg har skrevet et, Marton...

Marton. Hvorledes? skrevet et Brev forud...

Marquien. Jeg vidste jo ikke, hvad der kunde skee... jeg skrev det uden nogen egentlig Hensigt...

Marton. Saa er De, Gud være lovet, endda ikke saa syg, som jeg troede. Giv mig Brevet!

Marquien. Der er det! Men naar Du giver hende det, saa maa Du sige hende...

Marton. At De af Frygt for at compromittere hende var nødsaget til at gaae strax, da De havde givet mig Brevet! Det skal jeg nok sige.

Marquien. Marton! Kunde jeg ikke blive her et Øieblik endnu?

Marton. Som De behager! ... men saa besørger jeg ikke noget Brev.

Marquien. Saa gaaer jeg!... Farvel (gaaer henimod Grevens Værelse).

Marton (standser ham). Hvad vil De den Vei?

Marquien. Det er ad den Vei, jeg er kommen...

Marton. Jo det var ogsaa den rette Vei:... for at blive seet af hele Huset! — See der! skynd Dem! Gaa herigjennem, det er mit Værelse. Skulde Nogen see Dem komme ud fra det, saa var det kun mig, der blev blameret...

Marquien. Ah? Der er altsaa en egen Udgang fra Dit Værelse, Marton?

Marton. Ja vist! men der er ingen egen Indgang, Hr. Marquis! læg vel Mærke til det...

Marquien (standser i Døren). Marton! Søde lille Marton! Glem ikke at huske Din Frue paa sit Løvte...

(Jasmin kommer ind og bliver staaende i Døren ligeoverfor).

Marton (støder Marquien ud ad Døren). Gaa nu blot! Jeg skal Intet glemme! — (raaber) Igjennem Corridoren!... og Værelset til Høire — ned ad den lille Trappe! — Og slaa saa Gadedøren i, saa jeg kan høre det! — (en lille Pause. Man hører Lyden af en Dør, som bliver slaaet i.) Saa! Gud skee Lov!

Fjerde Scene.

Jasmin. Marton (byer med et Brev i Haanden).

Jasmin. Det er godt, Marton!... det er særdeles godt!

Marton. Ikke sandt? — Men nu, Jasmin! ingen Hemmeligheder...

Jasmin. Men nu, Marton! Ingen Historier...

Marton. Hvem var saa den smukke Dame?

Jasmin. En Baroncsse, som elsker os! — Og hvem var saa den smukke unge Herre?

Marton. En Marquis, som tilbeder os! — Og det Brev der?

Jasmin. Det Brev? Det er et Brev til Greven. — Og den Billet der?

Marton. Den Billet? det er en Billet til Grevinden!

Jasmin. Men hvad er det da for Snak, Du sagde før, at det vilde gaae galt med det Ægteskab? — Jeg synes, at det gaaer ganske fortræffelig. Vi begynde med det, som man ellers pleier at ende med.

Marton (putter Brevet ned paa Barmen.) Man maa tilstaae, Jasmin, at Sæderne ere noget fordærvede i vore Tider, i det mindste hos Herskaberne.

Jasmin (putter Brevet i Lommen). Lad os ikke tale derom, Marton. Du skal see, det ender med, at de fordærve os med.

Marton. Tys!

Jasmin. Hvad er det?

Marton. Det er dem! De ere komne hjem!

Jasmin. Godt! Saa lad os være paa vor Post. — Jeg vil ønske Din Marquis god Lykke, Marton! (gaaer).

Marton (i det hun gaaer hen imod Døren til høire). Jeg ønsker Din Baroncsse alt muligt Held, Jasmin!

Grevinden (udenfor). Marton! Marton!

Marton. Gud! det er Grevindens Stemme. (hun gaaer hen mod Baggrunden; Grevinden aabner Døren og styrter ind).

Femte Scene.

Grevinden. Marton.

Grevinden. Marton! Marton! Hvor er Du?... En Stol! Skynd Dig, skynd Dig Marton! (kaster sig i en Lænestol.)

Marton. Min Gud! Min Gud! Hvad feiler Deres Naade?

Grevinden. Marton! Nu er jeg gift!

Marton. O! Er det ikke andet end det?

Grevinden. Hvorledes kan Du svare mig saaledes, naar Du seer, at jeg er nær ved at døe af Fortvivlelse? — Du har ikke noget godt Hjerte, Marton! (halver sit Hoved op til Marton.)

Marton. For Guds Skyld! Grevinden besvimer dog ikke!

Grevinden. Jo, jeg troer det næsten... har Du noget Hovedvand, Marton?... O! Jeg døer...

Marton. Der er noget inde i Deres Naades Værelse. Nu skal jeg løbe ind og hente det (vil gaae, men Grevinden holder hende tilbage).

Grevinden. Gaa ikke fra mig! — O!

Marton. Men hvor har De gjort af Greven?

Grevinden. Hvad veed jeg det! — Da jeg steg ud af Vognen, tog jeg Flugten (hun lukker Øinene.) Har Du da slet ikke Noget at give mig at lugte til, Marton?

Marton. Nei, men jeg har Noget at fortælle Dem.

Grevinden (uden at aabne Øinene). Fortæl!

Marton. Jeg har seet Marquien!

Grevinden (aabner Øinene.) Hvilken Marquis?

Marton. Hvilken Marquis? Som om der var mere end een Marquis i Verden. — Marquis de Valclos!

Grevinden. Du har seet ham, Marton! Og hvor har Du seet ham?

Marton. Her!

Grevinden. Her? O, min Gud! Han er her dog vel ikke endnu! Du forfærder mig!

Marton. Deres Naade kan være rolig, han er gaaet.

Grevinden. Ah! Han er gaaet... saa er jeg rolig. Og hvad vilde han her, det uforsigtige Menneske?

Marton. Han vilde see Fru Grevinden endnu engang... for sidste Gang. Han var som besat!

Grevinden. Stakkels Marquis!

Marton. Han var kjed af Livet; han vilde endelig døe...

Grevinden. Det vil jeg ogsaa, Marton... Det saae Du jo nylig... Men naar man vil døe, saa døer man netop ikke.

Marton. Det er min Tro overmaade heldigt; thi man vilde tidt nok fortryde, at man var død...

Grevinden. Han er altsaa gaaet... sagde Du?

Marton. Ja, det kostede sandelig Umage nok, kan De troe...

Grevinden. Men han er dog vist ikke gaaet uden at bede Dig sige Noget til mig...

Marton. Han har gjort mere end det...

Grevinden. Hvad har han da gjort, Marton?

Marton. Han har givet mig et Brev til Dem...

Grevinden. Et Brev!... Men det maa jeg sige, det forekommer mig noget dristigt af ham at skrive mig til... Hvad synes Du?

Marton. O! han var saa fortvivlet, at han vidste ikke selv, hvad han gjorde...

Grevinden. Var han virkelig saa fortvivlet?

Marton. Han var aldeles ude af sig selv.

Grevinden. Ja... men... alligevel... Jeg vil slet ikke læse Brevet, Marton! — Hvor er det?

Marton. Her er det (giver hende Brevet).

Grevinden (aabner det som i Tanker, imedens hun taler). Det var meget urigtigt af Dig, Marton, at Du tog imod det Brev . . . og Du maa levere det tilbage igjen til Marquien.

Marton Men det gaaer dog umulig an nu, da Deres Naade har aabnet det.

Grevinden. Aabnet det? . . . Ja ved Gud! Jeg har staaet og aabnet det . . . Jeg forsikkrer Dig Marton, jeg veed ikke det mindste af, hvorledes det er gaaet til . . .

Marton. O ja, det skeer saa tidt, at Breve gaae op af sig selv . . .

Grevinden. Ja — er det nu engang brækket . . . saa kan man jo ligesaa gjerne læse det . . .

Marton. Det er vistnok det Rigtigste.

Grevinden (læser). „Elskede Louise! Der„som Sorgen kunde dræbe Een, saa vilde „jeg allerede være død" . . .

Marton. Der kan Deres Naade nu see!

Grevinden (læser videre). „Mit eneste Haab „er, at Du holder det Løfte, Du har givet „mig, at Grev de Candale aldrig skal blive „Andet end en Broder for Dig" . . .

Marton. Saa det har De lovet ham?

Grevinden (nikker med Hovedet.) Hm! (læser) „Dersom Du har Haab om at kunne holde „dette Løfte, saa skriv mig et Ord, eller „giv mig blot et Tegn, som kan bero„lige mig i den Henseende . . . Lad mig „høre nogle Toner fra Dit Clavèer til „Tegn paa, at Du er alene og tænker „paa mig, og jeg vil være det lykke„ligste Menneske paa Jorden." (til Marton). Den stakkels Marquis! Der kan Du see, Marton, hvor beskeden han er. Han forlanger ikke Andet end en Smule Musik (rækker hende Brevet).

Marton. Ja, man kan ikke godt være mere noisom (vil tage Brevet.)

Grevinden (holder paa det). Ah! bi dog! der er et Postscriptum.

Marton. Aa, der er et Postscriptum? Ja, det forandrer Sagen.

Grevinden (læser). „Jeg behøver vel ikke „at sige Dig, at jeg vil tilbringe hele Nat„ten under Dine Vinduer." — Under mine Vinduer! Hører Du Marton? . . . O! Men min Gud! Han maa jo fryse ihjel!

Marton. Han bliver vist ikke længere, end til han har hørt Tonerne fra Deres Claveer.

Grevinden Men — hvis han nu slet ikke gaaer dem at høre?

Marton. Ja, saa maa han doe, den Stakkel!

Grevinden (farer op). Marton!

Marton. Hvad er det?

Grevinden (lytter). Marton! det er bam! Der er Greven! — Jeg løber min Vei!

Marton. Skal jeg blive her, eller skal jeg følge med Frøen?

Grevinden. Kom! Kom! Jeg tør ikke være alene!

(flygter, fulgt af Marton).

Sjette Scene.

Greven (som seer Grevinden og Marton ile ud, standser i Døren og gaaer derpaa langsomt hen til Cabinetsdøren, som han prøver paa at aabne. Strax efter Jasmin.

Greven. Den er lukket i Laas! . . . Jeg tænkte det nok. Dersom jeg ikke tager meget feil, saa nærer min Kone just ikke nogen heftig Lidenskab for mig. — Jeg troer paa min Ære, at jeg vilde gjøre hende formelig lykkelig, dersom jeg kunde sige hende, hvorledes jeg paa min Side . . .

Jasmin (aabner Døren paa Klem). Er Hr. Greven alene?

Greven. Ja, ganske alene!

Jasmin. Jeg har et Brev til Herren.

Greven. Et Brev? Fra hvem?

Jasmin. Ahnder Herren det ikke?

Greven. Nei!

Jasmin. Saa maa Herren enten være meget beskeden eller . . . meget ligegyldig!

Greven. Er det maaskee fra Baronessen?

Jasmin. Netop!

Greven. Saa giv mig det! Hurtig! Kan Du ikke begribe . . . .

Jasmin. Jeg vidste ikke, om Hr. Greven idag havde Lyst til at tage imod det, eller Tid til at læse det . . . .

Greven (bryder Brevet). Dosmer! Veed Du da ikke, at jeg er dødelig forelsket i Baronessen?

Jasmin. Jo, det veed jeg nok.

Greven. Naa! — Og endda . . . (læser) „Endnu igaar tilsvor De mig, at De ikke „elskede og aldrig vilde elske nogen Anden end „mig; at Deres Ægteskab ikke var Andet „end en Form, og at Frøken de Torigny al„drig skulde blive Andet end en Søster for „Dem" . . . .

Jasmin. Det har Hr. Greven lovet hende?

Greven. Ja vist har jeg lovet det! Hvad skulde jeg gjøre? Jeg gad nok see, hvorledes Du vilde bære Dig ad med at gjøre Cour til Een og gifte Dig med en Anden.

Jasmin. Hr. Greven kjender mig altfor godt til at troe, at jeg nogensinde vilde gjøre et Løfte, som det ikke var min Hensigt at holde.

Greven. Og hvem siger Dig, at jeg ikke vil holde mit? — Richelieu holdt ypperlig sit!

Jasmin. Ja — men — Frøken de Torigny er meget smukkere end Frøken de Noailles.

Greven. Ja saa! Er min Kone da smuk? Jeg maa for Gud dog engang see paa hende.

Jasmin. Men Herren glemmer Brevet . . . .

Greven. Det er sandt! Det er Dig, der forstyrrer mig med al Din Snak. (læser videre.) . . . „og at Frøken de Torigny al„drig skulde blive Andet end en Søster for „Dem. Jeg vilde kun være altfor lykkelig „ved at troe Dem og belønne Dem for et „saadant Offer; men i slige Tilfælde kan „man ikke troe Folk paa det blotte Ord. — „Vil De spise til Aften hos mig idag? De „træffer mig alene, og mine Folk have Ordre til at negte mig hjemme for enhver „Anden end Dem." — Men der er jo ingen Underskrift!

Jasmin. Det gjør ikke noget, Baronessen har selv været her med Brevet . . .

Greven. Her . . .!

Jasmin. Ja, hun holdt udenfor Porten i en lukket Vogn.

Greven. Det er mærkeligt! Saaledes ere Fruentimmerne! Saalænge jeg var fri, spillede hun den Strenge — aldrig saasnart er jeg bleven gift, saa løber hun efter mig. — Hvem talte med hende?

Jasmin. Jeg selv.

Greven. Ah! Du selv. — Hvorledes var hun — hvordan saae hun ud? . . .

Jasmin. Hun saae reent fortvivlet ud.

Greven. Reent fortvivlet? — Det siger Du vel for at smigre mig, Din Skjelm — Du troer, at det fornøier mig . . .

Jasmin. Nei, paa min Ære, om jeg gjør! Jeg er fuldkommen overbeviist om, at hvis Herren ikke gaaer derhen, saa gjør hun maaskee en Ulykke paa sig.

Greven. Nei, virkelig! — Saa Du troer da, at hun elsker mig i den Grad?

Jasmin. Ja, det er jeg fuldkommen vis paa! Herren har aldeles forrykket Hovedet paa den smukke Baronesse.

Greven. Herre Gud! Saa maa man see, at faae det i Lave igjen — hvis man kan.

Jasmin. Har Herren ellers Noget at befale?

Greven. Sig til Lapierre, at han skal spænde de brune Heste for den Karreet, hvorpaa mit Vaaben ikke er malet, og saa vente mig ved den lille Dør. (Gaaer hen imod Grevindens Cabinet.)

Jasmin. Hvor gaaer Greven hen?

Greven. Til Grevinden! Jeg vil ikke tage bort uden at sige hende Godnat. Man maa dog i det mindste ikke glemme Formerne.

Jasmin. Naar skal jeg være her igjen?

Greven. Aa . . . om 10 Minutter . . . eller et Qvarteer . . . saadan omtrent.

Jasmin. Jo! (Gaaer ud af Døren i Baggrunden).

Syvende Scene.

Greven (banker paa Grevindens Dør). Marton (indenfor Døren).

Marton. Hvem er det?

Greven. Det er mig!

Marton. Hvad befaler Herren?

Greven. Jeg ønskede at tale et Øieblik med Grevinden. Spørg hende, om hun vil vise mig den Gunst at tage imod mig i sit eget Værelse, eller om hun vil gjøre mig den Ære at komme herud til mig. (En lille Pause). Der holdes Raad!

Marton. Hendes Naade foretrækker at komme ud til Hr. Greven.

Greven. Ha ha! Saa tog jeg ikke feil! — Hun er bange for mig! Det kan ikke andet end smigre mig.

Ottende Scene.

Greven. Grevinden.

Grevinden. De har befalet, Hr. Greve...

Greven. Befalet? Jeg, Fru Grevinde? — Man maa skammelig have forvanskет mine Ord, naar De kan troe, at jeg har befalet. Jeg har bedet Dem gjøre mig den Ære ... og jeg er Dem uendelig forbunden for saa stor en Artighed . . .

Grevinden. O, Hr. Greve! . . . Jeg veed, at en Mand har Ret til at befale . . .

Greven. Hvem har sagt Dem det, Frue? Det er vel en Procurator, som ikke rigtig har studeret sin Lov og Ret.

Grevinden. Nei, Hr. Greve! Det er min Tante.

Greven. Deres Tante? — Ja, saa kan jeg ogsaa forstaae det! . . . O ja! Det er ganske sandt, i hendes Tid vare Ægtemændene noget uciviliserede . . . men i vore Dage ere de virkelig blevne langt mere polerede, og i Reglen kan man snarere sige, at det er Konerne, som befale, og Mændene som adlyde.

Grevinden. Det kunde aldrig falde mig ind, Hr. Greve, at fordre, at De skulde adlyde, naar jeg blot kunde være sikker paa ...

Greven. At jeg ikke vilde befale — ikke sandt?

Grevinden. I det mindste ikke Noget, som det var altfor vanskelig at opfylde ...

Greven. Vær De rolig! — Maaskee kunde jeg faae i Sinde at bede Dem om Noget — man kan jo ikke vide — men befale — det kunde jeg aldrig falde paa!

Grevinden. Virkelig, Hr. Greve? — Men saa er da Ægtestanden ikke saa forskrækkelig, som man har sagt mig.

Greven. Det kommer af, Fru Grevinde! at Ægteskab og Ægteskab ere to Ting. Vort Ægteskab, for Exempel, er just ikke ganske som alle andre Ægteskaber ... Men befaler De ikke at tage Plads, Fru Grev-

inde? (byder hende en Stol.) De vil dog ikke forlade mig lige strax?

Grevinden. Jeg bliver saalænge, som De befaler. (sætter sig).

Greven (tager sig ogsaa en Stol.) Jeg tænker nok, at jeg spiser til Aften med Baronessen.

Grevinden. Jeg haaber, den stakkels Marquis vil blive tilfreds!

Greven (sætter sig.) Nei, som jeg sagde . . ., vort Ægteskab er ikke ganske som andre Ægteskaber, og det er ganske naturligt efter den Maade, hvorpaa det er blevet stiftet. Vore Fædre havde før deres Død disponeret over vore Personer, og Commandeuren var det overdraget at vaage over, at deres sidste Villie blev efterlevet. At sætte sig op imod en Onkel, der giver 600,000 Francs i Medgift og lover En fire Gange saa meget ved sin Død — det er jo en reen Umulighed! . . . De var i et Kloster i Soissons og jeg ved Hoffet i Versailles; der var altsaa ikke Leilighed til ofte at see hinanden. Og hvad behøves det ogsaa at sees, naar man dog i Forveien veed, at man er bestemt for hinanden? Skulde man længere hen komme til at synes om hinanden, saa var der jo altid Tid til det . . . Skulde man maaskee blive forelskede i hinanden, — ja, da var det meer end tidsnok. Det er aldrig for sildig at begynde at elske hinanden — og jo mere man har gjemt til efter Bryllupet, desbedre!

Grevinden. O, hvad mig angaaer, Hr. Greve, da frygter jeg meget for, at De aldrig vil komme til at elske mig.

Greven. Og hvad mig angaaer, Fru Grevinde, da troer jeg, at De frygter langt mere for, at jeg engang skulde komme til at elske Dem . . .

Grevinden. O! Hr. Greve . . .

Greven. Men lad os tale fornuftig. Hvorfor troer De, at jeg aldrig vilde kunne elske Dem?

Grevinden. Fordi jeg har altfor mange Feil . . . Jeg vil sige Dem det reent ud.

Greven. Og troer De da, at jeg anseer mig selv for feilfri?

Grevinden. Jeg er i det mindste vis paa, at De ikke har saa store Feil, som jeg.

Greven. Ja, det kommer an derpaa. Hvilke Feil har De?

Grevinden. For det Første, er jeg uhyre nysgjerrig.

Greven. Ja, det samme er jeg i den utilgiveligste Grad.

Grevinden. For det Andet er jeg egensindig . . .

Greven. O! jeg er det stædigste Menneske, der kan tænkes!

Grevinden. Jeg skjænder over den mindste Bagatel.

Greven. Og jeg bliver rasende over den mindste Modsigelse!

Grevinden. Saa river jeg mine Blonder itu . . .

Greven. Jeg flænger mine Kniplinger i Stumper . . .

Grevinden. Og knækker mit Porcellain . . .

Greven. Og slaaer mine Speile istykker . . .

Grevinden. Saa skjender jeg paa Marton.

Greven. Og jeg — jeg banker Jasmin.

Grevinden. Det er ellers mærkeligt, hvorledes vi begge have netop de samme Feil.

Greven. Det maa være Sympathi! Jeg kan ikke troe andet.

Grevinden. O min Gud! Men . . . Men er det alle Deres Feil?

Greven. Nei, jeg har glemt . . . at jeg er Spiller.

Grevinden. Spiller? — Det er en meget slem Feil. —— Men De er dog vel i det mindste ikke en lidenskabelig Spiller . . .

Greven. Jeg — jeg er en vanvittig Spiller! Jeg troer, at jeg spillede gjerne min egen Søn bort, dersom jeg havde nogen. — Men De? Spiller De ikke?

Grevinden. Jeg? Gud bevares! nei!

Greven. Men saa har De dog vist Eet eller Andet at bekjende, til Gjengjeld for den Feil, jeg nu har tilstaaet . . .

Grevinden. Ja, der er rigtignok Noget . . . men det vilde jeg saa gjerne skjule for Dem.

Greven. Hvorledes Frue? Skulde vi have Hemmeligheder for hinanden? — Det passer sig ikke! Man kan have Hemmeligheder for hinanden, naar man elsker hinanden . . . det er en anden Sag — men vi?

Grevinden. De fordrer altsaa, at jeg skal sige Dem Alt?

Greven. Jeg har sagt Dem, at jeg aldrig fordrer Noget.

Grevinden. Men De beder mig dog derom?

Greven. Det gjør jeg.

Grevinden. Ja . . . men . . . O! jeg tør ikke . . .

Greven. Er det da noget Skrækkeligt?

Grevinden. Ja det er det!

Greven. Jeg har sagt Dem, at jeg var nysgjerrig, og De har tilstaaet, at De ogsaa er det. — Siig mig nu, hvad det er, De ønsker at skjule for mig — til Gjengjeld skal jeg fortælle Dem Noget om mig.

Grevinden. Virkelig?

Greven. Paa min Ære.

Grevinden. Nu vel! — De maa da vide . . . (standser).

Greven. Jeg er lutter Opmærksomhed.

Grevinden. Og jeg er nær ved at synke i Jorden . . .

Greven (tager hendes Haand.) Naa! Naa! Vær nu fornuftig! Der er jo ikke Noget at være bange for.

Grevinden. De maa da vide, at jeg havde en Veninde i Klosteret ... (standser.)

Greven. Det er der da ikke noget Ondt i.

Grevinden. Nei! ... men ... denne Veninde havde en Broder ...

Greven. Ah! Hun havde en Broder?

Grevinden. Ak ja! Og hver Gang denne Broder kom for at besøge hende, gik de ned i Haven for at spadsere, og saa tog hun altid mig med for at adspredе mig — De veed, hvor lidt Adspredelse der er i et Kloster.

Greven. O ja! — Men endnu seer jeg ingen stor Ulykke i Alt det.

Grevinden. Men nu er det ogsaa først, at Ulykken begynder.

Greven. Ja saa! — Saa lad os da høre.

Grevinden. Følgen var, at jeg lidt efter lidt blev vant til at see Marquien, at jeg følte en Tomhed, naar han gik, og at jeg var reent forstemt de Dage, han ikke kom. Da det gik Marquien accurat ligesaadan, begyndte han at komme to Gange om Ugen istedetfor een Gang, saa tre Gange, dernaa fire Gange, og endelig hver Dag.

Greven. Jeg antager imidlertid, at Deres Veninde bestandig var tilstede ved disse Visitter.

Grevinden. O! hun veg ikke fra os! — Men det var just Ulykken.

Greven. Saa? — Hvorledes det?

Grevinden. Jo, fordi Marquisen aldrig havde vovet at tilstaae mig sin Kjærlighed ... men han betroede den til sin Søster. Jeg paa min Side ... O! ja min Gud! De veed nok, at man aldrig har nogen Hemmelighed for en Klosterfrøster ... jeg til ob hende, at det glædede mig at see og tale med Marquien, og hun fortalte det igjen til sin Broder ... Saaledes gik det til, at vi, uden selv at vide det, bleve forelskede i hinanden, og at vi en Dag, uden at vi vidste hvorledes, havde gjensidigen tilstaaet hinanden vor Kjærlighed.

Greven. Den lykkelige Marquis!

Grevinden. O ja! Han var meget lykkelig! Men jeg ... jeg var ligesaa lykkelig ...

Greven (bukker ironisk).

Grevinden. Men netop i vor allerlykkeligste Periode kom der Brev fra min Onkel, Commandeuren, hvori han underrettede mig om, at Alt var i Orden til Brylluppet, at De paa Deres Side var villig til at indgaae den Forbindelse, som vore Forældre havde sluttet, og at jeg strax skulde reise til Paris. Naar De ikke havde vovet at trodse en Onkels Villie, hvorledes skulde da jeg, som ikke er Andet end et svagt qvindeligt Væsen, have vovet det? — Tænk Dem da vor Fortvivlelse! — Vi tilsvore hinanden evig Kjærlighed, og — jeg adlød min Onkels Befaling.

Greven. Hvor tungt det endog faldt Dem. O! Jeg har nok mærket, at det ikke var med Deres gode Villie.

Grevinden. Kan det undre Dem? — Jeg vidste ikke, at De var saa god, som jeg nu har erfaret, at De er. Jeg gjorde mig langt værre Ideer om dette Ægteskab, end ... end det lader til, at jeg havde Grund til ... jeg ... jeg vil tilstaae Dem reent ud, at jeg var bange for Dem.

Greven. Er De da nu bleven beroliget?

Grevinden. Lidt!

Greven. Men nu Marquien? — Hvad har De besluttet med Hensyn til ham ...

Grevinden (afbrydende ham) Hr. Greve! Jeg kjender mine Pligter! Jeg veed, hvad jeg skylder en Mand, der behandler mig med saamegen Delicatesse. Jeg vil aldrig see ham mere!

Greven. Aldrig see ham mere? — Men Fru Grevinde, det er igjen at overdrive de Fordringer, De gjør til Dem selv. Og vil han ikke troe, at det er mia, der krævet et saadant Offer af Dem? Vil han ikke gaae ud og fortælle i hele Byen, at jeg er jalour og derved gjøre mig latterlig? Desuden — hvorledes kan man indestaae for, at man aldrig mere vil see en Mand, som man tilfældigviis kan møde paa Gaden, i Kirken, i Theatret, paa et Bal? — Nei, Fru Grevinde! Man maa ikke love mere, end man kan holde! — Jeg har Tillid til Dem! Jeg stoler paa Deres Principer, og jeg er overbeviist om, at De selv vil vide at holde det Navn i Ære, som De nu engang har samtykket i at bære. Søg ikke Marquien, men undfly ham heller ikke! og dersom de mødes her i Verden ... Nu vel! Hvis de mødes, saa gjør Dem Umage for at behandle ham som ethvert andet Menneske.

Grevinden (tager hans Haand.) O, Hr. Greve! Jeg maatte være meget slet, dersom jeg kunde skuffe en saadan Tillid.

Greven. Jeg tør da smigre mig med, at jeg forlader Dem lidt mindre forfærdet end De var, da vor Samtale begyndte?

Grevinden. Hvorledes? De forlader mig?

Greven. Er jeg saa lykkelig, at De ønsker, at jeg skal blive hos Dem?

Grevinden. O nei, nei! ... Men jeg troede, at De ogsaa havde Noget at fortælle mig ... til Gjengjeld.

Greven. Ja det er sandt! Det lovede jeg Dem jo. Men, Fru Grevinde ... efter saadan en Roman, som den, De har fortalt mig ... efter Kloster-Scener og Trostabs-Eder ... saa er det, jeg vilde fortælle Dem, altfor trivielt — — Jeg vil derfor heller lade det være.

Grevinden. O, det er det samme! Fortæl mig det alligevel.

Greven. Naar De vil . . . saa . . . Ja, hvad mig angaaer, da er der ikke Tale om en romantisk Kjærlighed, om en fortvivlet Lidenskab — det er ikke Andet end en ganske simpel Forbindelse . . . med en Baronesse.

Grevinden. Er hun ung?

Greven. Fem og tyve Aar.

Grevinden. Gift?

Greven. Nei, hun er Enke!

Grevinden. Og hun hedder?

Greven. Ah, Fru Grevinde! — Jeg har ikke spurgt Dem om Marquiens Navn!

Grevinden. Om Forladelse, Hr. Greve!

Greven (reiser sig). Ja . . . jeg vil ikke længer misbruge Deres Taalmodighed, Fru Grevinde . . . Jeg har vist allerede opholdt Dem altfor længe.

Grevinden (reiser sig ligeledes.) Hr. Greve! Jeg vil ikke genere Dem.

Greven. God Nat, Fru Grevinde!

Grevinden. God Nat, Hr. Greve!

Greven (kalder.) Jasmin!

Grevinden (afsides). Gud skee Lov! Jeg seer, at det vil ikke blive mig saa vanskeligt at holde mit Løfte til den stakkels Marquis! (gaaer ind i sit Cabinet.)

Greven. Jeg troer bestemt, at jeg vil kunne holde mit Løfte til Baronessen . . .

Niende Scene.

Greven. Jasmin.

Jasmin. Hr. Greven kaldte!

Greven. Er Vognen ved den lille Dør?

Jasmin. Den har allerede holdt der et heelt Qvarteer.

Greven. Giv mig min Kappe, Jasmin!

Jasmin. Saa Herren kjører ud?

Greven. Ja naturligviis kjører jeg ud! (Man hører en Nitournelle inde i Grevindens Værelse).

Greven. Hvad er det?

Jasmin (ligegyldig). Aa, det er vist Grevinden, som spiller paa Claveer.

Greven (lytter). Ja saa! Det er et smukt Talent, min Kone der har! Det har jeg ikke vidst noget af. (gaaer ind i sit Cabinet.)

Tiende Scene.

Jasmin. Marton.

Marton. Jasmin! Pst!

Jasmin. Er det Dig Marton! — Hvad bestiller I derinde hos Jer?

Marton. Vi musicere lidt for at fornøie Marquien. Og I? hvad bestiller I?

Jasmin. Vi spise til Aften hos Baronessen.

Greven (kalder udenfor). Jasmin!

Jasmin. Ja Hr. Greve! (løber ud.)

Grevinden (kalder udenfor). Marton!

Marton. Deres Naade! — (hun gaaer et Par Skridt, vender sig og bliver staaende). Det var altsaa Enden paa denne Brylluysdag! (løber ind til Grevinden)

Anden Act.

Første Scene.

Greven (kommer fra sit Værelse) og Marquien (fra Baggrunden).

Greven. Hvad? Er det Dig, min kjære Valclos? Jeg troede, at Du var baade død og begraven . . . og jeg har endogsaa tænkt paa at ville anlægge Sorg for Dig. — Hvor har Vor Herre havt Dig i det sidste Halvaars Tid?

Marquien. Det veed jeg neppe selv! Naar man er en Art af Regiments Commandeur, og man har en Krigsminister, der fordrer, at man skal gjøre Tjeneste, saa er man ikke sin egen Herre; man er undertiden nødt til at marschere til Picardie, til Lyon, til Mézières og Gud veed hvor, og man maa omgaaes med Mennesker, der tale Hottentotisk og Malebarisk. — Endelig har jeg faaet et halvt Aars Permission og er nu kommen til Paris.

Greven. Hvor længe har Du været her?

Marquien. I 3 Dage!

Greven. I 3 Dage! Og Du kommer først i Dag til mig?

Marquien. Hvad skulde jeg her? Jeg vidste, at Du havde ganske andre Ting at tænke paa.

Greven. Ah ja! Det er sandt . . . jeg havde Bryllup igaar. — Vidste Du da det?

Marquien. Om jeg vidste det? Troer Du, at en Mand, som Du, kan gaae hen og aifte sig, uden at hele Paris taler derom?

Greven. Der er en Forbindelse, som har været arranaeret for mange Tider siden. I de sidste 3 Maaneder har min Onkel ikke ladet mig have Fred, førend jeg tog en Beslutning. Jeg trak det ud saa længe som mulig; men tilsidst maatte jeg finde mig i Rimelighed . . .

Marquien. Og Du er nu tilfreds?

Greven. Aa ja saamænd! Seer Du, det er et af disse Arrangements-Partier, som laves af Familien . . . det er en Cousine til mig . . . 50 til 60,000 Livres om Aaret i Rente, — efter hvad min Notarius har sagt mig — Familie-Juveler i Skjeppevis og en urørlig Capital paa 600,000 Livres — et Majorat, som Tydskerne kalde det — der skal tilfalde vor ældste Søn. Men hvad der er det Vigtigste: en god Familie, et Navn, som kan tage sig godt ud paa vore Stamtavler — Frøken de Torigny.

Marquien (synes at huske sig om). Frøken de Torigny? . . . og det forekommer mig, jeg kjender det Navn . . .

Greven. Det gjør Du vist. For det

første har Du kjendt Marschallen, der er død — det var hendes Fader. Og saa er der desuden en gammel Tante, en Marquise de Torigny, som min Kone skal arve . . .

Marquien. Ah rigtig! En gammel Hofdame hos Hertuginden, en gammel Veninde af Hertugen af Lauzun.

Greven. Meget rigtig! Jeg troer endogsaa, at vi ved hende kommer lidt ind i Familien Biron. Denne kjære Tante har selv vaaget over sin Nieces Opdragelse; hun har havt hende hos sig, medens hun var Barn, og satte hende derefter i et Kloster i Soissons — et Ursuliner- eller Carmeliter-Kloster — jeg husker ikke mere . . .

Marquien. I Klosteret St. Jean maaskee?

Greven. Ja netop! — Hvor pokker veed Du det?

Marquien. O! det faldt mig saadan ind . . . fordi jeg har selv en Søster i Klosteret der.

Greven. Ah! Du har en Søster, som er i Kloster?

Marquien. Ja! Det undrer Dig?

Greven. Nei! Hvorfor skulde det undre mig? Der er jo ikke noget Underligt i at have en Søster, som er i Kloster. Din Søster var altsaa ogsaa i Klosteret i Soissons?

Marquien. Ja!

Greven. I Klosteret St. Jean.

Marquien. Ja netop.

Greven. Ja saa!

Marquien. Og da jeg laae i Garnison i Laon, og der kun var 4 Miil fra Laon til Soissons . . .

Greven. Saa besøgte Du undertiden Din Søster . . .

Marquien. Ja meget ofte! To, tre Gange om Ugen — undertiden endogsaa oftere!

Greven. Seer man det! Du er en sjelden Broder!

Marquien. Hvad skal man finde paa for at fordrive Tiden, naar man ligger i Garnison? — Det er jo til at kjede sig ihjel over. Det er altsaa nok muligt, at jeg har seet Din Kone der.

Greven. Ja, det er meget muligt. I alt Fald saa haaber jeg, at Du tillader mig at præsentere Dig for hende. Kjende I ikke hinanden — saa gjøre I Bekjendtskab . . . og have I allerede kjendt hinanden før, ja, saa fornye I det gamle Bekjendtskab; saa er det forbi!

Marquien. Det var netop det, jeg vilde bede Dig om. Hvor er Grevinden?

Greven. Hun er i sine Værelser. Vent lidt, saa skal jeg see . . . (prøver paa at aabne Døren). Ah, i Dag er Døren ikke lukket af! — Det er altid et Skridt fremad. — Bliv et Øieblik her, min Ven! saa skal jeg strax have den Fornøielse at præsentere Dig for hende. (gaaer ind til Grevinden.)

Anden Scene.

Marquien (strax efter) **Marton.**

Marquien. Det er vist og sandt; der er Ingen, der bliver saa fortræffelige Ægtemænd, som disse rigtige Roués. — Han vil præsentere mig for sin Kone! — Jeg havde ikke havt Mod til at bede ham derom, og han er selv den, der tilbyder det. — Det er ikke aldt muligt at være mere forekommende.

Marton (kommer fra Baggrunden og vil gaae ind i Grevindens Værelse). Hvad! Hr. Marquis! Det er Dem!

Marquien. Ja Marton! Det er mig! Hvad mærkeligt er der ved det?

Marton. Jeg troede, at De vilde aldrig komme her mere. „Marton! Jeg sværger Dig til, at jeg aldrig sætter min Fod oftere i dette Huus!“ — Naar var det, vi talte saaledes? Jeg troer, at det var i Gaar.

Marquien. Ja i Gaar var jeg fortvivlet . . .

Marton. Og i Dag?

Marquien. I Dag er jeg den lykkeligste Elsker under Solen . . .

Marton. „Marton! Jeg myrder Greven!“ Ha ha ha! I Gaar en Tiger, i Dag et Lam! — Det er dog en stor Sandhed, at Musikken formilder de menneskelige Lidenskaber.

Marquien. Du veed altsaa!

Marton. O! Jeg veed Alt!

Marquien. Troer Du da, at det vil glæde hende at see mig igjen?

Marton. Om det vil glæde hende? — Hun vil blive lykkalig. — Men sig mig, har De forberedt hende derpaa?

Marquien. Nei, det har jeg ikke havt Tid til.

Marton. Men det er meget galt! . . . Sæt, at hun bliver forskrækket ved at see Dem — at hun udstøder et Skrig . . .

Marquien. O! Det siger Intet, det har jeg sørget for. Greven veed allerede, at min Søster har været i det samme Kloster, som Louise, og følgelig kan det ikke forundre ham, hvis hun kjender mig igjen.

Marton. Hvem har sagt Greven det?

Marquien. Det har jeg selv!

Marton. De selv? Det maa jeg sige, det er fiffigt! Jeg seer, at en Dame kan betroe sig til Dem. Men vær dog forsigtig, Hr. Marquis! Greven er ligesaa fiin.

Marquien. Han har Intet mærket! Ikke det Mindste!

Marton. Tys! Der er de! (giver sig noget at bestille i Værelset).

Tredie Scene.

De Forrige. Greven (med) Grevinden (ved Haanden).

Greven. Maa jeg have den Fornøielse at forestille Dem Marquis de Valclos, Capitain ved Husarerne, en af mine bedste Venner. (afsides). Jo, det er ham! — Hendes Haand skjælver!

Marquien. Deres Naade!

Grevinden. Hr. Marquis!

Greven (til Marquien). Nu! Kan Du erindre, om Du har seet Grevinden før?

Marquien. Nei . . . nei . . .

Greven. Ikke? — Marton! En Stol til Fruen!

Grevinden. Tak! Tak!

Marton. Deres Naade har ellers Intet at befale?

Grevinden. Nei! Gaa ind i mit Værelse og vent paa mig.

(Marton gaaer.)

Marquien. Tillader De, Fru Grevinde, at jeg maa bringe Dem min Lykønskning! i Anledning af Deres Ægteskab. Det er ikke et tomt Galanteri; jeg kan gratulere Dem af mit ganske Hjerte, da Greven og jeg ere gamle Venner. Vi have kjendt hinanden i over 10 Aar.

Greven. Ja det have vi! — Og, som jeg sagde Dem, Fru Grevinde, det er virkelig en af mine bedste Venner!

Grevinden. Jeg haaber, at jeg ikke vil berøve Dem noget af Hr. Marquiens Venskab ved at udbede mig en lille Deel deraf for mig.

Fjerde Scene.

De Forrige. Jasmin.

Jasmin. Et Brev til Hr. Greven!

Greven. Et Brev til mig? (tager det). Med Deres Tilladelse! (aabner det).

Jasmin (sagte til Greven). Det er fra Baronessen! Hendes Jockey er her for at sige Hr. Greven, at hun venter Dem for at tage ud i Champs Elysées. Han skulde have Svar.

Greven. Siia, at han skal vente! Og lad saa spænde for! (til Marquien). Undskyld, at jeg forlader Dig et Øieblik min Ven! Jeg maa nødvendig skrive et Par Ord. (til sin Kone). Fru Grevinde! Jeg efterlader Dem i behageligt Selskab. (han gaaer ind i sit Cabinet. Jasmin gaaer ud af Baggrunden).

Femte Scene.

Grevinden. Marquien.

Marquien (følger Jasmin og Greven med Øinene, og da Grevinden ligeledes gjør Mine til at gaae, tier han hen til hende og holder hende tilbage). Louise! De vil dog ikke gaae?

Grevinden. Jeg veed i Sandhed ikke, om jeg tør blive . . .

Marquien. Hvorledes? De kan virkelig ville forlade mig nu, da vi endelig have opnaaet at kunne tilbringe et Øieblik alene? . . . De vil ikke tale med mig, efter at De i Aftes har givet mig et Haab, som forvandlede al min Sorg til den høieste Lyksalighed? Det var dog Dem, som lod de søde Toner lyde for mit Øre — men forlader De mig nu, hvem skal jeg da takke? For hvem skal jeg da udøse min Fryd?

Grevinden. Jeg har ikke gjort andet end holdt et Løfte, som jeg havde givet, og jeg har været lige saa lykkelig ved at kunne holde det, som De ved at modtage dette Tegn paa min Troskab.

Marquien. O, dersom De vidste, hvilken Nat jeg har tilbragt! Hvorledes disse Toner have hensat mig i en heel Tryllerverden; thi indtil det Øieblik — tilgiv mig Louise — har jeg ikke vovet at stole paa Deres Kjærlighed, medens jeg derimod nu —

Grevinden. Nu vel, Marquis! Dersom jeg virkelig har gjort mig værdig til denne Tillid, saa vil De heller ikke misbjende mig, fordi jeg beder Dem — fordi jeg bønfalder Dem om ikke at blive her længer; De har selv seet, hvormeget jeg har lidt; jeg har været nærved at synke i Jorden. Derfor, min Ven! Forlad mig nu!

Marquien. Forlade Dem? Nu da han gaaer bort uden at have den ringeste Mistanke! — O! Louise! Jeg maatte jo ikke elske Dem, dersom jeg adløb Dem, og De vilde selv anse det som et Beviis paa min Ligegyldighed! Betænk dog, hvorlænge det er, siden vi saae hinanden, hvormeget vi have at tale sammen, hvormange Sorger jeg har at betroe Dem! Og De vil have, at jeg skal gaae? Nei, nei, Fru Grevinde! Jeg forlader Dem ikke, med mindre De jager mig bort.

Grevinden. Hvor De er grusom! Fordi jeg har været svag nok til at tilstaae Dem, at jeg elsker Dem, saa bliver De strax min Tyran . . . De gjør Fordringer til mig . . . O! Det er ikke smukt! De maa dog betænke, at om jeg endogsaa endnu ikke tilhører en Anden, saa tilhører jeg heller ikke mere mig selv.

Marquien. O Grevinde! Glemmer De da, at denne Anden har berøvet mig Dem, at han har fraretet mig min bedste Skat, mit Alt. Denne Skat har jeg nu fundet igjen, og jeg vil gjøre mine Rettigheder gjeldende! Jeg lader mig dem ikke fraviste for nogen Priis! Jeg . . .

Grevinden. Stille! Marquis! For Guds Skyld!

(De indtage Begge de samme Pladser, som de havde, da Greven forlod dem).

Sjette Scene.

De Forrige. Greven (strax efter) Jasmin.

Greven (kaster et Blik paa dem, gaaer derefter hen til Døren i Baggrunden og kalder) Jasmin!

Jasmin (kommer). Hr. Greve!

Greven (giver ham et Brev). Her er Svar! (Jasmin gaaer). Nu, Fru Grevinde? — Hvad for smukke Ting har Marquien sagt Dem?

Grevinden. Mig? ... i Sandhed ... han har slet Intet sagt mig ...

Greven. Hvorledes Marquis? Du er alene med en smuk Kone og siger hende slet Intet? — Jeg maa gjøre Dem en Undskyldning, Frue Grevinde, paa hans Vegne. Men De maa ikke bedømme min Ven efter det første Bekjendtskab. Jeg forsikkrer Dem, han er et godt Hoved. Men i Dag er han melancholsk.

Grevinden. Ja saa? Hr. Marquien er melancholsk?

Marquien (munter). Jeg veed ikke, hvorfra Candale har faaet den Idee; men det er kun Noget, han bilder sig ind. Jeg er tvertimod ualmindelig oprømt — ja jeg kunde næsten sige, at jeg er lykkelig i dette Øieblik.

Greven. Det kommer af, at han har en ualmindelig Magt over sig selv. — Jeg vil overlade til Dem selv at dømme, Fru Grevinde, om De troer, at han siger Sandhed, naar jeg for det Første fortæller Dem, at han er forelsket —

Grevinden. Ah!

Greven. Dødelig forelsket!

Grevinden. Ja saa!

Greven. Til Raseri!

Marquien (afsides). Hvad Fanden vil han sige med det?

Greven. Og for det Andet veed De maaskee ikke, at han har en Søster ...

Grevinden (noget urolig). Ah! Hr. Marquien har en Søster?

Greven. Ja, en Søster, som har været i Kloster. — Og da min Ven er en fortræffelig Broder, saa besøgte han ofte denne Søster, ... der igjen havde en Veninde, en Frøken ... Frøken ... hvad var det nu hun hed, Marquis?

Marquien. Jeg veed ikke ... jeg forstaaer ikke ...

Greven. Nu ja, Navnet gjør heller ikke noget til Sagen! ... Men saameget er vist, at min gode Marquis, som let kommer i Flamme, aldrig saasnart havde faaet denne Veninde at see, førend han blev forelsket i hende.

Marquien. Jeg beder Dem, Fru Grevinde, være overbeviist om, at der ikke er et sandt Ord i Alt det, han siger.

Greven. Jeg forsikkrer Dig, Marquis, at Grevinden veed ret godt, hvormeget hun skal troe deraf eller ikke. — Ikke sandt, Fru Grevinde?

Grevinden. Jeg veed saameget, Hr. Greve, at De aldrig vilde bedrage mig.

Greven. Der seer Du, Marquis, at min Kone er retfærdigere imod mig end Du, og hun har dog kun kjendt mig i 21 Timer, medens Du har kjendt mig i 10 Aar. — Men for at komme tilbage til Historien: en Dag faaer Marquien at vide, at hans Elskede — der forresten allerede havde været forlovet, jeg veed ikke hvorlænge, med en Greve, som Vor Herre kjender — skulde forlade Klosteret for at holde Bryllup ... Er det ikke rigtigt, min Ven?

Marquien. Bliv kun ved; jeg forstaaer ikke et Ord; men jeg hører efter.

Greven (til Grevinden, som er nær ved at faae ondt). Jeg beder Dem, Fru Grevinde, sæt Dem ned. Jeg troer De befinder Dem ikke ret vel!

Grevinden. Nei ... ikke ganske. (afsides). Jeg skjælver!

Greven. De kan da begribe, hvilken Jammer og Fortvivlelse der blev ved denne Efterretning, Taarer, Eder, Troskabsløfter ... Alt, hvad der ved slige Leiligheder pleier at forefalde ... Men! det hjalp ikke! De maatte skilles ad! Det var et skrækkeligt Øieblik ... som De nok kan gjøre Dem Idee om, Fru Grevinde ... Brylluppet fandt virkelig Sted, den stakkels Marquis tænkte paa at tage Livet af sig selv, han var aldeles uden Samling, og endnu ... nei, vil De kun see Grevinde! Han er endnu ganske ude af Fatning ...

Marquien. Ja, det er meget sandt. Jeg befinder mig slet ikke vel! Jeg trænger til friskt Luft.

Greven. O! Det gaaer nok over! Lad det ikke genere Dig! (til dem Begge) Nu skal De see, hvor heldig Alting træffer sig. Til Lykke for de Elskende var nemlig Ægtemanden en af Marquiens bedste Venner, og Marquien, hvor forelsket han endogsaa er, var ikke den Mand, der tabte Contenancen. Ja, Fru Grevinde! Saaledes som De der seer min Ven Valclos, uagtet han just ikke for Øieblikket seer ud dertil, er han en Mand, der veed at hjælpe sig. Veed De, hvad han gjorde? Han gik ganske venskabelig hen og gratulerede Manden og bad ham præsentere sig for hans Kone — da han nemlig ikke ahnede, at Manden vidste Alt, — Nu kan De begribe, Fru Grevinde, hvorledes den stakkels Marquis blev tilmode, da han mærkede, at Alt var opdaget.

Grevinden (skjælvende). Og hvad gjorde Manden?

Greven. Hvad Manden gjorde? — Manden var en Mand af Verden ... han gjorde det Samme, som enhver Mand med Tact og Delicatesse vilde gjøre i et saadant Øieblik ... han gjorde sig ikke latterlig ved at blive jalour ... han vidste desuden, at derved Intet udrettes, og at en chevalereske Opførsel virker langt mere ved en saadan Leilighed end en latterlig Scene ... Han lod dem blot mærke, at de ikke kunde narre ham lige op i hans Øine. Og da han just havde Forretninger i Byen, tog han sin Hat,

sagde dem Farvel og lod dem blive alene sammen, fordi . . . han stolede paa, at den Ene ikke vilde vanære den, han elskede, og at den Anden ikke vilde vanære det Navn, hun bar. Har han taget Feil . . . skulde de misbruge hans Tillid, skulde de alligevel bedrage ham . . . Nu vel! Desto værre for dem! — See saaledes bar Manden sig ad.
(han hilser og gaaer).

Syvende Scene.

Grevinden. Marquien.

Marquien. Det lader til, at den gode Mand har en lille Fugl, der hvisker ham andre Folks Hemmeligheder i Øret.

Grevinden. Jeg veed ikke, hvad De synes om en saadan Scene, Hr. Marquis! — Men hvad mig angaaer, da føler jeg, at jeg Intet har at beklage mig over. Det er ikke meer, end hvad jeg havde fortjent.

Marquien. Om Forladelse, Fru Grevinde! Men det gaaer over min Forstand. Hvorledes skulde De kunne have fortjent en saadan Behandling?

Grevinden. Hvorledes? — Derved, at jeg allerede i Dag har glemt den Godhed, han viste mig i Gaar.

Marquien. Hvad er det da for en Godhed, han viste Dem, som er saa mageløs?

Grevinden. Han saae mig med Taarer i Øinene, bleg, skjælvende, halv død af Angst — og han havde Medlidenhed med mig. Jeg var hans agteviede Hustru . . . han var min Herre . . . Mine Bønner vilde kun lidet have nyttet. Dersom han ikke vilde have respecteret mine Følelser . . . saa . . . jeg tilhørte ham! Jeg var hans! Men mit Væsen har været ham helligt som en Søsters.

Marquien. Og De troer, Fru Louise, at det var af Ædelmodighed, at han spillede denne ridderlige Rolle?

Grevinden. Ja, det troer jeg!

Marquien. De tager Feil! — De vil maaskee ikke troe mig . . . og jeg kan ikke undres over, at De tvivler . . . thi han maa jo være blind for ikke at elske Dem . . . men . . . det er dog Sandhed. — Det var ikke af Ædelmodighed, men af Ligegyldighed for Dem.

Grevinden. Af Ligegyldighed for mig?

Marquien. Ja, eller rettere sagt, af Kjærlighed til en Anden.

Grevinden. Til en Anden? — O ja! Det er sandt, nu husker jeg . . .

Marquien. Jeg antager, at De ikke er uvidende om, at han i længere Tid har staaet i Forhold til en meget smuk Dame . . . en Baronesse.

Grevinden. Nu, det veed jeg meget godt; han fortalte mig det selv i Gaar. — Men det er mærkeligt, i Gaar lagde jeg knap Mærke dertil — og jeg havde næsten glemt det.

Marquien. Og hvor troer De vel, at hun nu er?

Grevinden. Det veed jeg ikke.

Marquien. Han er hos hende.

Grevinden. Hvoraf veed De det?

Marquien. Det Brev, som han fik . . .

Grevinden. Det Brev . . .

Marquien. Det var fra Baronessen.

Grevinden. Troer De virkelig?

Marquien. Jeg veed det. Thi jeg saae Baronessens Jockey i Entreen, da Jasmin aabnede Døren. Jeg kjender hendes Livrée, lyseblaat med Sølv.

Grevinden. Veed De ogsaa, hvem denne Baronesse er?

Marquien. Baronesse Esparville.

Grevinden. Baronesse Esparville? — Ah! kjender De hende personlig?

Marquien. Om jeg kjender hende? — Det er en af de Damer, der er meest i Mode for Øieblikket.

Grevinden. Virkelig? — Sig mig, Marquis . . . men svar mig, som om det ikke var et Fruentimmer, De talte til . . . Er hun smuk?

Marquien. Aa ja saamænd! Et ganske piquant lille Ansigt.

Grevinden. Er hun blond eller brunet?

Marquien. Blond.

Grevinden. Har hun blaae eller brune Øine?

Marquien. Blaae.

Grevinden. Blaae? — Ja, det kan være meget smukt, blaae Øine . . . Holder De af Blondiner, Marquis?

Marquien. Jeg? — Hvorledes kan De gjøre mig et saadant Spørgsmaal?

Grevinden. Nei, det er ogsaa sandt . . . Hun er vel vittig . . . aandrig?

Marquien. Hun har i det høieste lidt Lune —

Grevinden. Ja, det er undertiden meget bedre.

Marquien. Og dertil er hun i Besiddelse af et Coquetteri, som fortryller Alle. Hun behøver kun at anvende det for at gjøre ethvert Mandfolk til sin Elsker.

Grevinden. Ja saa? — Sig mig Marquis, Coquetteri . . . det er altsaa Noget, der er meget tillokkende for Herrerne?

Marquien. Ja, desværre! Det kan man ikke negte. For de fleste Mandfolk er det Alt.

Grevinden. Virkelig? — Sig mig, er jeg coquet?

Marquien. De? — De coquet? — Nei Gud være lovet! Troer De, at jeg vilde have elsket Dem saaledes, som jeg elsker Dem, dersom De havde været coquet? — Nei! Det, der har fortryllet mig hos Dem, det er tvertimod denne Naivitet, denne Uskyldighed, denne Barnlighed, denne Sjelsreenhed,

som gjør Dem til et Væsen fra en høiere Verden. — De coquet? O nei! nei! Himlen bevare Dem fra det!

Grevinden. Jeg vilde ønske, at jeg var coquet!

Marquien. Hvorfor det? Det kan De overlade til dem, der trænge til Coquetteriet for at gjøre sig elskede. De, som Naturen har skjenket alle sine Tryllemidler, vilde De tage Deres Tilflugt til Kunsten? De, som allerede nu er saa farlig ved Deres simple, fordringsløse Ynde, vilde De . . . O, men det vilde jo være at ødelægge hele Verden. Alle Mandfolk vilde jo dø af Kjærlighed, og alle Fruentimmer af Jalousi.

Grevinden. O! Det har ingen Fare!

Marquien. Men det er heller ikke Deres Alvor. — Det var blot en Idee! . . . eller er det Dem ikke længer nok, at jeg elsker Dem?

Grevinden. Ah, kan De tvivle derom? — Men De indseer vist, at efter hvad der nylig er passeret . . . efter den Tillid, Greven har vist os, og . . . saa ædelmodig, som han har været imod mig . . . saa kan jeg ikke mere tillade Dem at tale til mig om Deres Kjærlighed. Jeg veed, at De elsker mig — og De veed, at jeg elsker Dem . . . det Løfte, jeg har givet Dem, det haaber jeg, at jeg vil kunne holde . . . saameget mere, som De jo selv siger, at Greven har en anden Kjærlighed . . . Er dette ikke langt mere, end hvad De vovede at haabe i Gaar? Vore Sjele ville evigt være forenede! Det er jo Alt, hvad De selv har ønsket og fordret. Hvor ofte har De ikke selv sagt, at denne Sjælesympathi var den eneste sande Kjærlighed? — Og hvorledes kan en saadan ætheriff Kjærlighed endogsaa blot udtrykkes ved Ord?

Marquien. Men naar jeg ikke maa tale til Dem om min Kjærlighed, hvorom skal jeg da tale?

Grevinden. Hvorom taler De, naar De er i Selskab med andre Damer?

Marquien. Det er en stor Forskjel . . . Der er tusinde Ting, som jeg kan tale med de Andre om — thi dem elsker jeg ikke. Men Dig, Louise, Dig har jeg kun et eneste Ord at sige: jeg elsker Dig!

Grevinden (alvorlig). De bliver ved . . . Hr. Marquis! Jeg maa bede Dem . . .

Marquien. Om Forladelse! — Jeg vil gjøre Alt, hvad De fordrer, Fru Grevinde! — men Diets stumme Sprog? Forbyder De mig ogsaa det?

Grevinden. Jeg vil ikke fordre for meget paa engang.

Marquien. O! De er fortryllende!

Grevinden. Og nu, Marquis . . . nu, da vi ere fuldkommen enige, finder De da ikke, at . . . ja, det er ikke for min Skyld . . . men for de Andre . . . for Tjenestefolkene for Exempel . . . for Greven, der- som han skulde komme hjem . . . finder De ikke, at denne Visite, som er den første, De aflægger hos os . . . De maa ikke troe, at jeg vil jage Dem bort . . . men De kjender Verden langt bedre end jeg; De veed, hvorledes Folk er . . . og — ikke sandt — De vilde dog ikke være Skyld i, at mit Rygte blev . . .

Marquien. Himlen bevare mig for det! — Men naar seer jeg Dem igjen?

Grevinden. I Morgen! I Overmorgen! Naar De vil! Vi ere altid hjemme for Dem.

Marquien. Maaskee var det bedre for mig, om De ikke var det.

Grevinden. Hvad mener De med det?

Marquien. O Intet! aldeles Intet! — Men det veed jeg, Louise, at det ikke var paa den Maade, at Du sagde mig Farvel bag Kloster-Gitteret.

Grevinden (rækker ham Haanden). Farvel da!

Marquien (nedslaaet). Farvel Louise! — Adieu Fru Grevinde! (gaaer).

Grevinden. I Morgen sees vi!

Ottende Scene.

Grevinden (strax derpaa) **Marton.**

Grevinden (sætter sig ned. Efter en Pause kalder hun). Marton! Marton!

Marton. Hvad befaler Deres Naade?

Grevinden. O! Jeg veed ikke . . .

Marton. Nu haaber jeg da, at Fru Grevinden er meget lykkelig.

Grevinden. Lykkelig? Hvorfor det Marton? —

Marton. Har Marquien ikke været her?

Grevinden. O! Ja! . . . Du har Ret! . . . Det har været mig særdeles kjært at see ham igjen.

Marton. Det var da en særdeles kold Maade at udtrykke Dem paa.

Grevinden. Jeg veed ikke, hvad Du vil . . . Jeg taler, som jeg føler.

Marton. Men jeg kan huske, at i Klosteret talte Fru Grevinden ikke saaledes.

Grevinden. I Klosteret . . . ja, det var en ganske anden Sag, Marton! — I Klosteret havde jeg ingen Adspredelser . . . ingen Fornøielser . . . i Klosteret saae jeg ingen Anden end ham, og det var da ganske naturligt, at min Phantasi udelukkende maatte beskjæftige sig med ham . . .

Marton. I Stedet for at her i Paris — her gjør De Sammenligninger. Og den stakkels Marquis har ikke vundet ved Sammenligningen.

Grevinden. Du tager Feil, Marton! Det forsikrer jeg Dig! . . . Jo, jeg elsker endnu Valclos . . . men man er ikke altid den Samme . . . man er ikke hver Dag lige oplagt . . . I Gaar for Exempel — i Gaar

interesserede Marquien mig i den allerhøieste Grad . . .

Marton. Men i Dag? . . .

Grevinden. Ja, i Dag . . . Hvad kan je gjøre for, Marton, at han har baaret sig forkeert ad? — Jeg kan jo ikke gjøre for, at han selv har bragt sig i en latterlig Situation, og at han, for at rede sig ud af det, har fortalt mig Ting, der ere saa langt fra at smigre mig, at de snarere have saaret min Forfængelighed. — Jeg følte, hvor meget han skadede sig selv, men hans onde Genius vilde, at han bestandig skulde gaae videre og videre. Jeg spurgte ham, og ved hvert Spørgsmaal ønskede jeg, at jeg kunde sige til ham: „Tag Dem i Agt, Marquis! Svar mig ikke! De fordærver Alting for Dem selv!“ Det havde været et Venskabsstykke at advare ham . . . Men! hvad skal jeg sige . . . min Nysgjerrighed var større end mit Venskab . . . og jeg lod ham blive ved.

Marton. Hvorledes? Han har talt til Dem om Andet end om sin Kjærlighed?

Grevinden. O min Gud! Nei! Han talte snarere for meget end for lidt om sin Kjærlighed. — Men . . . Herre Gud! En Elsker, der bestandig er sentimental, der bestandig sukker . . . der bestandig betragter En med et sværmerisk Blik, og forlanger, at man skal gjengjelde ethvert saadant Blik; der troer, at man ikke mere elsker ham, fordi Diet ikke uafbrudt hviler paa ham . . . Du kan troe! Marton! Det trætter i Længden! . . . Man kan dog ikke uophørlig sige: „jeg elsker Dem!“ — Naar man har Lyst til at sige det . . . nu, saa gjør man det . . . men jo oftere man har gjort det, desto mindre bliver Lysten; og nu have vi virkelig saa tidt sagt hinanden disse Ord, at der ingen Trang er dertil for Øieblikket.

Marton. Ja, nu seer jeg, at det er en fornuftig Kjærlighed, Deres Naade bærer til Marquien!

Grevinden. O! Jeg elsker ham desværre kun altfor høit. Thi . . . ja Marton . . . Min Kjærlighed til ham er dog i Grunden en Forbrydelse. — Men derfor ville vi heller ikke tale mere derom. — Lad os nu tale om andre Ting.

Marton. Hvad befaler Deres Naade, at vi skal tale om?

Grevinden. Jeg kunde egentligen have Lyst til at spørge Dig, Marton!

Marton. Hvorom, Fru Grevinde?

Grevinden. Ja det er ikke sagt, at Du forstaaer Dig paa det, jeg vil spørge Dig om.

Marton. Deres Naade kan jo sige det alligevel. — Der er forresten ikke Meget, som jeg ikke forstaaer mig paa.

Grevinden. Sig mig, Marton! Veed Du egentlig, hvad Coquetteri er?

Marton. O! det veed jeg fortræffelig! Coquetteri er den Konst at gjøre dem forelsket i os, som ikke allerede ere det, og gjøre dem forrykte, som ere forelskede.

Grevinden. Naa, det er netop den Konst, jeg trænger til. Og hvad udfordres der for at blive coquet, Marton?

Marton. Undertiden udfordres der slet Intet. Der er dem, der ere coquette af Naturen.

Grevinden. De maae være meget lykkelige. Men nu de, der ikke er det?

Marton. Ja! — De maae studere Konsten. Der er for det Første mange forskjellige Maader, hvorpaa Coquetteriet yttrer sig. Det Væsentligste, det er at have Luner . . . man maa aldrig elske rolig den samme Ting i otte Dage.

Grevinden. Men man er da ikke saaledes Herre over sine Følelser.

Marton. Hvad har Følelsen dermed at bestille? Jeg taler ikke om Mandfolk, men om Ting. Jeg taler om Kjoler, om Shawler, Diamanter, Kniplinger, Equipager . . . for Exempel, om Equipager! — I Gaar holdt her en Vogn udenfor Deres Naades Vinduer — det var en Equipage!!

Grevinden. Jeg synes, at vi er ganske godt forsynet med Vogne . . .

Marton. O! men De har dog ingen, som den. Tænk Dem: 4 isabellefarvede Hopper, og to Jockeyer i lyseblaat Livree med Sølv.

Grevinden. Og hvortil nytter Alt det?

Marton. Hvortil det nytter? — For det Første drager Vognen Alles Opmærksomhed hen paa sig, og derefter paa den, som sidder i Vognen. Er hun kjøn, finder man hende smuk; er hun smuk, finder man hende deilig. Følgen deraf er, at hun bliver omtalt om Aftenen i de store Selskaber. „Har De seet Grevinde eller Baronesse den og den? Det er et mageløst deiligt Kjøretøi, hun har.“ De, der have seet hende, stemme i, og de, der ikke have seet hende, faae Lyst til at see hende. Og inden hele Paris har faaet seet en smuk Dame, eller et elegant Kjøretøi, gaaer der altid otte Dage, hvori man bestandig taler derom. Naar de otte Dage ere forbi, saa finder man paa andre Ting, og paa den Maade holder man bestandig sine Rivaler i Frygt og sine Tilbedere i Aande.

Grevinden. Marton! Jeg vil have et isabellefarvet Spand og en Jockey, — lyseblaa med Sølv — for at kjøre i Morgen ud i Champs Elysées.

Marton. Det er meget rigtigt. Grevinden skal see, at De vil have Fornøielse deraf.

Grevinden. Men hør, Marton . . . Hele Konsten at være coquet kan da ikke bestaae deri at forandre Kjøretøi hver ottende Dag?

Marton. Nei! . . . der er endnu en anden Artikel, som spiller en vigtig Rolle. Det er Juveler . . .

Grevinden. O, dem har jeg nok af! . . . Jeg tvivler paa, at der er Nogen i Paris, som har dem smukkere.

Marton. Ja, Frue . . . Det er ikke Skjønheden eller Mængden, der gjør det, det er Maaden, hvorpaa de ere indfattede . . . En Rosensteen, der er indfattet af . . . af Joese for Exempel — den gjør langt mere Effect end den store Brillant i Kongens Krone.

Grevinden. Marton! Inden otte Dage skal jeg have alle mine Juveler fattede om hos Joese... Eller ogsaa kjøber jeg mig nye hos ham. — Men Du nævner mig slet ikke andet end materielle Ting . . .

Marton. Ah! Deres Naade mener noget for Aanden? — Ja det er en ganske anden Sag . . . Der er for Exempel Masquerade i Overmorgen.

Grevinden. O ja! Jeg vilde meget gjerne engang paa Masquerade.

Marton. Det troer jeg nok. Der vilde Fru Grevinden rigtig brillere. Uden Masque har De Forstand som en Engel; med Maske vaa vil De have Forstand som Vor Herre selv.

Grevinden. Marton! Jeg gaaer paa Masquerade! — Men hvad har man saa for Resten at iagttage?

Marton. At man ved enhver Leilighed beholder en fuldkommen Magt over sig selv, og viser tilsyneladende den fuldkomneste Ligegyldighed imod den, man elsker, og som man ønsker at blive elsket af. Forresten kan det ikke skade, at man lader, som om man havde lidt Tilbøielighed for en Anden.

Grevinden (nedslaaet). O, Marton! Det er ikke altid, at det lykkes.

Marton. Fordi Alle ere ikke af den samme Characteer. Kan Ligegyldighed ikke forslaae, saa maa man forsøge Jalousien. — Tør jeg spørge, har Deres Naade Disposition til Jalousi?

Grevinden. Ja, Marton! . . . Ja vist har jeg!

Marton. Saa vil Alting gaae godt.

Grevinden. Troer Du?

Marton. Som jeg siger. De kan stole paa min Erfarenhed.

Grevinden. Du er da altsaa coquet, Marton?

Marton. O, til Yderlighed!

Grevinden. Virkelig?

Marton. Ja men uheldigviis er det kun i det Smaa. Alle ere ikke saa lykkelige at blive fødte til at være fornemme Damer. Men alligevel! Jeg har gjort Mange ulykkelige paa den Maade.

Grevinden. Men det er jo grusomt, det . . .

Marton. O vær kun rolig, Fru Grevinde! Der er Ingen, der er død deraf.

Grevinden. Og det er altid lykkedes Dig paa den Maade, som Du siger?

Marton. Altid!

Grevinden. Marton! Jeg vil være coquet!

Marton. Den stakkels Marquis! Jeg beklager ham.

Grevinden. Og hvem siger Dig, at det er for hans Skyld, jeg vil være det?

Marton. Hvad for noget? — Men naar det ikke er for hans Skyld — for hvis Skyld er det da?

Grevinden. Ja, det siger jeg Dig ikke, Marton! Det er min Hemmelighed! — Kom med ind; jeg vil gjøre mit Toilette!

(Gaaer ind i sit Værelse med Marton).

Tredie Act.

Første Scene.

Commandeuren. Jasmin. (Strax derefter) **Marton.**

Jasmin (kommer fra Baggrunden med Commandeuren). Men er det ogsaa virkelig Dem, Hr. Commandeur? Jeg tør neppe troe mine egne Øine!

Commandeuren. Aa for Pokker! Hold engang op med alle disse Forundringer og alle disse Spørgemaal! Du burde Dig vel ind, at jeg allerede var død. Men jeg kan lade Dig vide, at jeg ikke har betankt Dig i mit Testament.

Jasmin. O Fy! Jeg haaber, at Hr. Commandeuren ikke tiltroer mig en saa simpel Tankemaade.

Marton (kommer fra Grevindens Værelse). Ah! Syntes jeg ikke nok, at det var Dem, Hr. Commandeur! Jeg kjendte Deres Stemme, og jeg skyndte mig for at være En af de Første, der gjorde Dem min Compliment. Hr. Commandeuren er altsaa fuldkomment helbredet?

Commandeuren. Ja, som Du seer. Jeg har aldrig været saa rask som nu.

Jasmin. Tør jeg spørge, om Hr. Commandeuren har spiist Frokost?

Marton. Behager Hr. Commandeuren maaskee . . .?

Commandeuren. Ja nok! Jeg kan trænge til at nyde lidt. Men blot en Smule . . . er lille Glas Portviin og en Biscuit.

Jasmin. Hører Du, Marton?

Marton. Ja paa Øieblikket! (løber ind).

Commandeuren. Og saa kunde jeg vel hilse paa min Neveu imidlertid. Veed han, at jeg er kommen.

Jasmin. Greven har ikke ringet endnu! Men dersom Hr. Commandeuren vil have, at jeg skal vække ham . . .

Commandeuren. Nei nei! Pokker heller! Det skal jeg nok vogte mig for! — Ho ho! Han sover endnu? — Ja, det troer jeg nok! Det kan jeg begribe!

(Marton kommer med Frokost).

Jasmin. Nei! det kan Hr. Commandeuren dog nok egentlig ikke . . .

Commandeuren. Hvad kan jeg ikke? — Hvad er det, jeg ikke kan begribe?

Jasmin. Det er det Hele — —

Commandeuren. Hvilket Hele? — Hvad mener Du med det?

Jasmin. Jeg mener, at det er ret heldigt, at Hr. Commandeuren er kommen hertil.

Commandeuren. Hvad er det, han der staaer og laver sammen, Marton?

Marton. Ak, Hr. Commandeur! Det er desværre den rene Sandhed.

Commandeuren. Den rene Sandhed! Men for Pokker! Han har jo slet ingen Ting sagt endnu!

Jasmin. Det er jo Hr. Commandeuren, som har stiftet dette Ægteskab?

Commandeuren. Ja, det har jeg, og det gjør jeg mig til af.

Jasmin. Men jeg troer ikke, det er noget at rose sig af.

Commandeuren. Hør, Monsieur Jasmin! Han glemmer bestandig, at i min Tid ventede Tjenerne, til man spurgte dem. Det er meget muligt, at denne Skik, som saa meget Andet, er afskaffet her i Paris. Men hos mig, som boer paa Landet, der er det endnu Skik og Brug.

Jasmin. Om Forladelse, Hr. Commandeur! Jeg haaber, at Hr. Commandeuren ikke tager mig det ilde op.

Commandeuren. Ja ja, det er godt. Jeg siger Jer det blot i Forbigaaende — for en anden Gangs Skyld. Men nu — svar mig ordentlig, hvad er her i Veien?

Marton. Hvad der er i Veien, Hr. Commandeur . . . Ja seer De . . .

Commandeuren. Det er til Jasmin, jeg taler, Mamselle Marton!

Jasmin. Ja seer De, Hr. Commandeur. (Der ringes). Ah! Det var Greven, som ringede.

Commandeuren. Naa ja, det er godt! — Men hvad var det saa . . . (der ringes fra den anden Side).

Marton. Det var hendes Navde, der ringede.

Commandeuren. Hvad?! — Han der! Du hun der! Men det er jo affkyeligt!

Jasmin. Ja, see nu veed Hr. Commandeuren det Hele!

Commandeuren. Men hvad skal det betyde? — Er det min Neveus Skyld? — Eller er det Louises? — Skulde Candale elske en Anden? — Skulde Louise føle Afsky for sin Mand? — For Djævlen! Saa svar mig dog! — For et Øieblik siden talte I for meget — og nu taler I for lidt!

Jasmin. Var det Skik og Brug i Hr. Commandeurens Tid, at Tjenerne udspionerede deres Herskab?

Marton. Hr. Commandeuren har selv Øine og Øren; og dersom De ikke er ligesom de Folk, der tales om i Skriften, saa vil De nok selv see og høre Alt.

Commandeuren. Det er godt! Gaa nu!

(Marton gaaer).

Greven (i Coulisserne). Jasmin! Jasmin!

Anden Scene.

Commandeuren. Greven. Jasmin.

Greven (paa Dørtærskelen). Hvad bestiller Du? Hvorfor kommer Du ikke, naar jeg kalder?

Jasmin. Hr. Greven maa undskylde, men det var Hr. Commandeuren . . .

Greven. Hvad! Onkel! De er her! — Naa det maa jeg sige, det er en Overraskelse, som jeg ikke nokſom kan takke Dem for.

Commandeuren. Ja, her har Du mig?

Greven. Og frisk og vel, som jeg seer. Naar er De kommen?

Commandeuren. For et Øieblik siden! Du kan see, at jeg ikke engang har havt Tid til at klæde mig om, saaledes har jeg skyndt mig.

Greven. Min kjære Onkel! Det var smukt af Dem. — Og saa lader man mig ikke engang vide, at De er kommen. Det er dog virkelig ogsaa . . .

Commandeuren. Du maa ikke skjænde paa Nogen; det var mig selv, som forbød dem at vække Dig.

Greven. Det er en anden Sag! — Jasmin! Sørg for, at Commandeurens Værelse strax kommer i Orden! Og lad dem sige Grevinden, at vor Onkel er kommen.

(Jasmin gaaer).

Tredie Scene.

Greven. Commandeuren.

Commandeuren. Naa, min kjære Neveu! Saa ere vi da igjen sammen.

Greven. Ja Gud skee Lov! De kan ikke troe, hvor det glæder mig.

Commandeuren. Ja mig ikke mindre! — Naa, min Ven! Du maa da have meget Nyt at fortælle mig.

Greven. Aa, nei! Ikke det jeg veed, kjære Onkel. — Jo, det er sandt: jeg har solgt Monsigny og kjøbt Charville, som jeg synes bedre om.

Commandeuren. Det er et godt Bytte.

Greven. Og saa have vi havt en Hjor-

tejagt for en otte Dages Tid siden. Tre af mine bedste Hunde fik deres Maver sprættede op . . . det var af de allerbedste. Men det gaaer mig altid saaledes.

Commandeuren. Hm! — Og det er det Hele?

Greven. Ja, her er slet intet Nyt.

Commandeuren. Hm! Slet intet Nyt?

Greven. Nei! I det mindste ikke, det jeg erindrer.

Commandeuren. Men Dit Ægteskab?

Greven. Ja, det kan man da egentlig ikke kalde nyt, kjære Onkel, siden det har været bestemt for 10 Aar siden.

Commandeuren. Men nu Din Kone?

Greven. Min Kone?

Commandeuren. Ja, Grevinden!

Greven. Ja, hun lader til at være meget indtagende. Hun har en god Forstand og hun er udmærket smuk . . .

Commandeuren. Og hvorledes kommer I ud af det sammen?

Greven. Jeg troer, meget godt.

Commandeuren. Naa Gud skee Lov!

Greven. Kun troer jeg, imellem os sagt, at hun har en Smule Capricer . . .

Commandeuren. Troer Du virkelig!

Greven. Ja!

Commandeuren. Og hvoraf slutter Du det?

Greven. Deraf, at da jeg kom hjem i Gaar, leverede Marton mig et Brev fra hende — et nydeligt lille Brev, fuldt af Smaacoquetterier — hvori hun bad mig om . . . ja kan De nu gjette hvad?

Commandeuren. Hvorledes skulde jeg kunne gjette det?

Greven. Om fire isabellefarvede Hopper og en Jockey med lyseblaat Livree, broderet med Sølv.

Commandeuren. Nu vel? Hvad forunderligt er der i det? — Er Du ikke rig nok til at kunne føie hende i denne Grille?

Greven. Jo naturligviis! det er heller ikke Pengene, der ere i Veien . . .

Commandeuren. Hvad er det da?

Greven. Det er, at hun netop har valgt det samme Livree og den samme Couleur Heste, som Baronessen; at Baronessen fik sin nye Equipage i Gaar, og at hun har i Sinde at tage ud i Champs Elysées i Dag; at dersom Baronessen *der* træffer en Equipage, accurat ligesom hendes, saa krabser hun mig Øinene ud. See *det* er det, kjære Onkel. Nu kan De begribe min Forlegenhed! — Dersom hun havde forlangt Noget, som det var mig muligt at give hende . . . dersom hun vil have 8 Mohrenkopper og to Ridebuxnægte i Skarlagen, saa skal hun faae det!

Commandeuren (som har hørt efter med spændt Opmærksomhed). Men hvad er det for en Baronesse, Du taler om?

Greven. Baronesse d'Esparville?

Commandeuren. Baronesse d'Esparville?

Greven. Ja, en deilig Kone!

Commandeuren. Saa! . . . Men for Pokker, Candale! Det lader til, synes mig, at Du er forelsket i denne deilige Kone . . .

Greven. O! dødelig forelsket! Jeg tilbeder hende! — Om Forladelse, kjære Onkel, men De er saa god, at jeg bestandig glemmer . . .

Commandeuren. Du tilbeder hende? — Men — men hvis nu Din Kone fik at vide, at Du har en saadan Lidenskab? . . .

Greven. Det veed hun.

Commandeuren. Hun veed det?

Greven. Naturligviis.

Commandeuren. Men naar har hun da faaet det at vide?

Greven. Det fik hun at vide vor Bryllupsdag. Vi betroede hinanden strax den samme Dag alle vore Hemmeligheder.

Commandeuren. Og hvad sagde hun til det?

Greven. Hvem? Baronessen?

Commandeuren. Nei, Din Kone.

Greven. Min Kone? — Hun sagde Ingenting. Hun lod til at være meget vel tilfreds dermed.

Commandeuren (seer ham i Øinene). Er Du gal, Menneske?

Greven. Jeg, kjære Onkel?

Commandeuren. Eller vil Du narre mig?

Greven. Paa Ære og Samvittighed! Jeg har sagt Dem den rene Sandhed.

Commandeuren. Men du min Gud! Hvad er det dog for en Tidsalder, vi leve i? — Og for saadan en Coquettes Skyld . . . ja for Din Baronesse seer mig ud til at være en durchdreven Coquette . . . Det kan jeg fortælle Dig . . .

Greven. Ja vist er hun coquet, det nægter jeg ikke. Jeg kjender ingen Dame, der anvender saa megen Tid paa sit Toilette, som hun. Hun gjør Toilette 10 Gange om Dagen — det ene smukkere end det andet. Det grændser næsten til det Utrolige.

Commandeuren. Og det er for ikke at gjøre den Coquette imod, at Du negter Din Kone maaskee endog det Allerførste, hun beder Dig om?

Greven. Jeg har heller ikke negtet hende det endnu. Jeg var i den største Forlegenhed, hvorledes jeg skulde rede mig ud af det, uden egentligen at afslaae hendes Bøn. Men da jeg nu saae *Dem*, tænkte jeg strax, at det var Himlen selv, der sendte mig Dem til min Hjælp.

Commandeuren. Da maa jeg sige Dig, min kjære Neveu, at Du har taget mærkelig feil. Jeg maa bede Dig, at udrette Dine Commissioner selv.

Greven. Hvorledes! De afslaaer?

Commandeuren. Ja, det veed Gud, jeg gjør!

Greven. Nu vel! Saa . . . saa vil jeg sige det til Marquien . . . saa maa han arrangere det for mig.

Commandeuren. Marquien! Hvad for en Marquis?

Greven. Ah! det er sandt! De kjender ikke Valclos. Det er en prægtig Fyr, det er en Ven af mig og min Kone — han er Marquis, som jeg sagde Dem — og han kommer her hver Dag og besøger os. Det undrer mig endogsaa, at han ikke allerede er kommen. Han pleier at komme ved denne Tid.

En Tjener (melder). Hr. Marquis de Valclos.

Greven. Der har De ham, kjære Onkel! — Jeg tænkte det nok.

Fjerde Scene.

De Forrige. Marquien.

Greven. God Dag, Valclos! Velkommen!

Marquien. God Dag, min Ven!

Greven (tager ham ved Haanden). Det er Marquis de Valclos, en af vore bedste Venner! — Det er vor Onkel, Commandeuren, som Du allerede har hørt os tale saa ofte om, en af Ludvig den Fjortendes troe Tjenere, en gammel Ven af Madame Maintenon. Jeg siger Dig det, for at Du i Forveien kan vide, hvem det er, Du taler med, og for at Du ikke skal komme og fortælle os et eller andet af Dine Eventyr.

Marquien. Hr. Commandeur! Det glæder mig meget at gjøre Deres Bekjendtskab.

Commandeuren. Og mig i lige Maade! . . . Jeg har engang i forrige Tider paa Cypren kjendt en Marquis de Valclos . . .

Marquien. Det var min Fader. Han var ikke stort mere end en Dreng, da han gik med Beaufort der til Øen.

Commandeuren. Meget rigtig! — Det glæder mig at have truffet hans Søn. Det var en Mand af Mod og Tapperhed, Hr. Marquis, som har efterladt Dem et Hædersnavn at bære og et glimrende Exempel at efterfølge.

Greven (til Marquien). Jeg maa ellers sige Dig, at jeg har ventet Dig med Utaalmodighed.

Marquien. Virkelig!

Greven. Paa min Ære! — Jeg har en Tjeneste at bede Dig om.

Marquien. En Tjeneste? — Tal min Ven! Det vil glæde mig ubeskrivelig, om jeg kan være Dig til Nytte i nogen Henseende.

Greven. Kan Du forestille Dig, at Grevinden har sat sig i Hovedet, at hun vil have en ny Equipage for at tage ud i Dag i Champs Elysées, uagtet hun allerede har en halv Snees Vogne og 20 Heste til sin Disposition.

Marquien. Det maa jeg tilstaae . . .

Greven. Der kan De see, Onkel! Han er af min Mening.

Marquien. Naturligviis! Det er jo ikke andet end Caprice.

Greven. En reen Caprice! Derfor stoler jeg ogsaa paa, at Du nok kan faae hende fra den Idee.

Marquien. Hvorledes! Jeg?

Greven. Ja, netop Du.

Marquien. Men paa hvilken Maade vil Du, at jeg . . .

Greven. Ja, det maa Du om. Det er ikke min Sag. Gjør det, som Du selv vil; men lad hende blot ikke tale oftere til mig om det Kjøretøi. — Det maa Du endelig tjene mig i.

Marquien. Ja, for Pokker! Det er en overmaade delicat Sag . . .

Commandeuren (til Greven). Der kan Du see, at Du ikke faaer Nogen til at paatage sig en saadan Commission.

Marquien. Nei, det maa jeg rigtignok tilstaae!

Greven. Tillad blot . . . undskyld kjære Onkel . . . maa jeg tale et Ord med Valclos? . . .

Commandeuren. Vær saa god?

Greven (tager Marquien til en Side). Jeg maa sige Dig reent ud, at jeg slet ikke forstaaer mig paa Dig. — Du forundrer mig virkelig. Jeg kjøber mig et Hotel, og Du spiller Herre i Huset; jeg gifter mig, og Du gjør Cour til min Kone; jeg seer Alt dette, og jeg siger ikke et Ord dertil . . . jeg generer hverken Dig eller hende, og nu vil Du have, at det skal være mig, som negter hende det Første, hun ønsker sig, efterat hun er kommen her i dette Huus. Det kan Du selv indsee, at jeg ikke kan være tjent med. For Pokker! Vil Du have Fordelen af at komme her, saa maa Du ogsaa tage Byrderne paa Dig, og siden mit Huus nu engang er blevet Dit, saa lad som om Du var hjemme, min Kjære! og tag Dig selv lidt af Huset.

Marquien. Ja . . . Du kan jo nok vide, at jeg er villig til at gjøre, hvad Du forlanger. Men under hvilket Paaskud vil Du have, at jeg skal bringe Grevinden Dit Afslag?

Greven. Paaskud? Ja, Tak skal Du have! Det manglede kun, at jeg selv skulde finde paa et Paaskud, som Du kunde bruge. Nei, min Ven! Det overlader jeg til Dig! Du har Hoved! Du har Forstand! Tænk Dig om! Du hitter nok paa Noget! Det er jo netop det, Du skal gjøre for mig! (gaaer hen til Commandeuren).

Commandeuren. Nu?

Greven. Ja, kjære Onkel, nu har han paataget sig det. Som jeg sagde Dem, det er en gammel intim Ven. Og det er en af

de solide Venner, som man kan stole paa, naar det kniber. Dersom De kjendte ham saa godt som jeg, (ræller Valclos Haanden) saa vilde De sætte lige saa megen Priis paa hans Venskab som jeg. (vil gaae).

Commandeuren. Gaaer Du?

Greven. Ja! Grevinden kommer paa Øieblikket, og De veed, kjære Onkel, at Marquien har Noget at sige hende under fire Øine. Jeg vil endogsaa bede Dem at lade dem være alene et Øieblik, for at vi kunne faae Ende paa den fordømte Affaire med de Heste og den Vogn.

Commandeuren. Jo, jo, meget gjerne. Men jeg kan dog vel faae Lov til at hilse paa min Niece først?

Greven. Bevare's! kjære Onkel! Det var ikke saaledes meent.

Commandeuren. Du kommer vel hjem igjen?

Greven. Ja ganske vist. Jeg haaber, at vi sees siden. (gaaer).

Femte Scene.

Commandeuren. Marquien. Grevinden.

Grevinden (kommer i det Øieblik, Greven gaaer. Hun følger ham med Øinene og vender sig først derefter til Commandeuren). God Dag, min kjære, kjære Onkel! Velkommen! Hvor det glæder mig at see Dem. Veed De, at vi have været ganske urolige for Dem?

Commandeuren. Derfor kommer jeg selv for at berolige Dig, mit Barn.

Grevinden. O! det er smukt af Dem! Og nu bliver De hos os, ikke sandt! De forlader os ikke mere . . .

Marquien. Fru Grevinde . . .

Grevinden. Ah! God Morgen, Hr. Marquis. Jeg beder om Forladelse, at jeg ikke saae Dem . . . men min kiære Onkel . . .

Marquien (stødt). Jeg beder Fru Grevinde . . . De maa ingen Undskyldninger gjøre. Det er tvertimod mig, som maa gjøre Dem en Undskyldning, fordi jeg har været saa indiscret at være tilstede ved en Familiescene . . .

Grevinden (til Commandeuren). Hvad feiler Marquien! Jeg synes, at han seer ud, som om han var stødt? Har der været noget imellem ham og Greven?

Commandeuren. Nei, aldeles Intet. Det lod tvertimod til, at de vare de bedste Venner af Verden.

Grevinden. Jeg troede at . . . fordi Greven gik netop ligesom jeg kom . . . O! min kjære Onkel! Jeg har grumme Meget at fortælle Dem, kan De troe!

Commandeuren. Ja, det vil jeg nok troe — især hvis Du vil være oprigtig. — Nu vel! Om lidt skal Du fortælle mig det Altsammen.

Grevinden. Gaaer De allerede, Onkel?

Commandeuren. Ja, jeg skulde have sagt Tjeneren Besked om en heel Deel . . .

Grevinden. Naar kommer De igjen?

Commandeuren. Om 10 Minutter. — Er Du saa alene?

Grevinden. Det haaber jeg. Jeg skal see at blive af med Marquien.

Commandeuren. Er det saa vanskeligt?

Grevinden (forlegen). Ja . . . kjære Onkel . . . Det er Grevens Ven, og jeg maa jo vogte mig for at støde ham.

Commandeuren (ved sig selv). Ah ha?! (høit). Farvel Louise!

Grevinden. Farvel saalænge, min gode Onkel. (Commandeuren gaaer).

Sjette Scene.

Grevinden. Marquien.

Marquien. Det gjør mig ondt, Fru Grevinde, at jeg har besværet Dem med mit Selskab, i et Øieblik, der var mig saa lidet gunstigt. Men jeg havde Noget af Vigtighed at tale med Dem om . . . .

Grevinden. Angaaende Dem selv?

Marquien. Nei! Det er en Anden, hvis Sag jeg er kommen for at føre.

Grevinden. Og denne Anden, det er?

Marquien. Greven!

Grevinden. Min Mand?

Marquien. Ja Frue, Deres Mand!

Grevinden. Virkelig? Da maa De dog tilstaae, at det er mærkeligt, at han vælger Dem til sin Ambassadeur.

Marquien. Desværre! Han troer, at jeg har langt større Indflydelse hos Dem, end jeg har, og det er paa Grund deraf, at jeg har den Ære at være Mægler imellem Dem og ham.

Grevinden. Og hvoraf kommer det, at han ikke selv gjør mig den Ære?

Marquien. Fordi han virkelig er kommen i stor Forlegenhed med det første Ønske, De har ytret til ham . . .

Grevinden. Ah! Det er nok det nye Kjøretøi, der er Tale om . . .

Marquien. Netop!

Grevinden. Og han afslaaer min Bøn? — Det er just ikke galant. Finder De ikke, Marquis, at Greven behandler mig paa en affkyelig Maade?

Marquien. Jo tilvisse. — Imidlertid, man bør maaskee ikke regne ham det saameget til Onde, naar man kjender Grundene . . .

Grevinden. De undskylder ham? — Det er smukt af Dem!

Marquien. Jeg undskylder ham ikke . . . men der er Omstændigheder . . .

Grevinden. Hvilke Omstændigheder? — Lad mig høre. — Hvilke Grunde giver han? Tal, Marquis! Jeg beder Dem; tal!

Marquien (afsides). Fanden tage mig, om jeg veed, hvad jeg skal svare . . .

Grevinden. Jeg er nysgjerrig efter at høre disse Grunde — eller rettere, disse Paaskud.

Marquien. Ja — jeg maa tilstaae . . . han har ikke villet sige mig det . . men jeg formoder, at han er i Forlegenhed for Øieblikket . . .

Grevinden. Virkelig? — Greven skulde være i Pengeforlegenhed? — Hvorledes er det muligt?

Marquien. Jeg troer, at han har tabt i Spil . . .

Grevinden. Aa ja . . . rigtig! Nu husker jeg det. Han sagde mig, at han var en stor Spiller . . .

Marquien. Det har han sagt Dem? — Nu vel! Ja . . . saaledes er det. Han har spillet!

Grevinden. Min Gud! . . . Og troer De da, at han har tabt Meget?

Marquien. Et halvt hundrede tusinde Francs maaskee. Saa De begriber nok, at i et Øieblik, da han har havt saa store Udgifter . . . hans Bryllup . . . dette Hotel, han har kjøbt . . . Kort at fortælle, jeg troer, at han er stemt i Forlegenhed!

Grevinden. Virkelig? De troer, at Greven er i Forlegenhed?

Marquien. Ja, det gjør mig ondt at maatte sige Dem det. — Men jeg haaber, at hvad jeg her siger Dem i Fortrolighed, ikke kommer for Greven igjen.

Grevinden. Hvor kan De troe det? En Hemmelighed er en Helligdom, Marquis. — O! De er en fortræffelig Ven, og jeg takker Dem, fordi De har bragt mig til at indsee min Uret. Jeg agter Dem endnu høiere end før — dersom det er muligt. — — Og De troer virkelig, at han er urolig, maaskee endogsaa ulykkelig, den stakkels Greve?

Marquien. Han veed — i bogstavelig Forstand — ikke hvad han skal gribe til.

Grevinden. Det troer jeg gjerne . . . især naar jeg tænker paa den kostbare Brudekurv, han forærede mig. Ja, De har Ret: det var kun en Caprice af mig! Hvad behøver jeg en ny Vogn og nye Heste? . . . Jeg bad ham derom, som jeg kunde være falden paa at bede ham om enhver anden Ting. Det falder mig aldrig ind, at man kan være i Forlegenhed for Penge — jeg har altid Penge nok.

Marquien. De renoncerer da altsaa paa det Kjøretøi?

Grevinden. Kan jeg negte Dem Noget?

Marquien. O! De er fortryllende!

Grevinden. De veed altfor vel, hvilken Magt De har over mig.

Marquien. Naa Gud ske Lov! Endelig gjenkjender jeg Dig igjen. O! hvor Du gjør mig lykkelig i dette Øieblik, Louise! Thi den Magt, som Du taler om . . .

Grevinden. Hvad den?

Marquien. Oprigtig talt, jeg troede, at jeg havde tabt den.

Grevinden. Hvilken Daarskab!

Marquien. Ja, jeg fandt, at Du var saa besynderlig i Gaar . . .

Grevinden. I Gaar! Var det vel et Under? De talte jo ikke om Andet end om denne Baronesse, som De dog veed, at jeg ikke kan fordrage.

Marquien. Jeg? — Det vidste jeg ikke!

Grevinden. Saa burde De vide det!

Marquien. Nu vel! Lad os da ikke tale om i Gaar! Jeg havde Uret! — Men i Dag! I Morges!

Grevinden. I Morges? Hvad da?

Marquien. Ja, i Morges! Hvorledes tog Du da imod mig?

Grevinden. Jeg? — Har jeg ikke taget venlig imod Dem?

Marquien. O min Gud! Det var jo knap, at De vilde see til mig.

Grevinden. Men kan De da virkelig bebreide mig det! Var det ikke saa naturligt: min Onkel var netop kommen i samme Øieblik . . .

Marquien. Om Forladelse! . . . Jeg vidste ikke, at denne Onkel var saa inderlig velkommen.,

Grevinden. Men De veed dog, Marquis! at denne Onkel er min anden Fader . . .

Marquien. Ja, det veed jeg. Og jeg veed ogsaa, hvormange Taarer han i denne Egenskab har afpresset Dem, da han tvang Dem til at gifte Dem med Candale.

Grevinden. Ja, han troede nu at skabe min Lykke, og man maa tilgive Folk, naar man seer, at deres Hensigter ere gode.

Marquien Men veed De vel, Fru Grevinde, at det ikke er langt fra, at jeg er jaloux?

Grevinden. Paa hvem? Paa min Onkel?

Marquien. Nei, paa hans Neveu!

Grevinden. Tag Dem i Agt, Marquis! Spøg ikke med det, De har maaskee ikke saa ganske Uret i at være det.

Marquien. Jeg begynder selv at troe det.

Grevinden. Greven er en meget behagelig Mand . . .

Marquien. Har De nu først opdaget det?

Grevinden. Han har en fortræffelig Charakteer.

Marquien. O! bevare's! . . . Og han er fuld af Galanteri og Opmærksomhed . . . han læser Dem ethvert Ønske ud af Øinene, og opfylder det, inden De endnu har fremført det . . . Jeg vil blot nævne det Kjøretøi, som De bad ham om

Grevinden (hurtig). Og som De afslog mig i hans Navn! Han havde dog i det

mindste saameget tilovers for mig, at han frygtede for at mishage mig, hvorimod De — ja, hvad behøvede De at bryde Dem om det? — Men om Forladelse! Jeg seer min Onkel.

Marquien. Han kommer meget belejlig, for at afbryde en Samtale, der lader til at falde dem til Besvær.

Grevinden. Hr. Marquis!

Marquien. Jeg skal for Eftertiden gjøre mig Umage for at træffe heldigere Øieblik til at gjøre Dem min Opvartning.

Syvende Scene.

De Forrige. Commandeuren.

Commandeuren (sagte til Grevinden). Lad mig være et Øieblik ene med Marquien.

Marquien. Adieu Fru Grevinde! Jeg vil ikke genere Dem . . .

Grevinden. Paa ingen Maade! Bliv De! Jeg gaaer ind i mit Værelse. Kjære Onkel! De veed, at jeg har saa meget at fortælle Dem — for Dem er mit Værelse altid aabent. (Gaaer.)

Ottende Scene.

Marquien. Commandeuren.

Commandeuren (afsides). Jeg maatte tage meget feil — eller der er nok kommen en Kurre paa Traaden imellem de To . . .

Marquien (vil gaae). Hr. Commandeur! Jeg anbefaler mig.

Commandeuren. Om Forladelse, Hr. Marquis! Et Ord!

Marquien. Jeg beder Hr. Commendeuren undskylde, men jeg maa nødvendig . . .

Commandeuren. Blot et eneste Ord! . . . Siden De har Hast, skal jeg fatte mig i Korthed. Hr. Marquis! Jeg har i Dag seet Dem for første Gang, men jeg har kjendt Deres Fader . . .

Marquien. Det har Hr. Commandeuren allerede een Gang beæret mig med at sige mig.

Commandeuren. Nu vel, saa vil jeg gjentage, hvad jeg dengang sagde Dem: Deres Fader, Hr. Marquis, var en brav og høihjertet Adelsmand, en Mand af det Slags, hvoraf man i de Tider havde mange, men som der kun gives meget faa af i vore Dage — en Mand, der fremfor Alt betragtede Venskab som en hellig Ting, og som vilde anse det som en Forbrydelse at bedrage en Ven.

Marquien. Jeg veed ikke, om det skal være en Allusion eller . . . Men jeg maa meget beklage, at jeg ikke forstaaer Dem . . .

Commandeuren. Saa vil jeg tale ganske uden Omsvøb, Hr. Marquis. Jeg mener, at dersom Deres Fader havde havt en Ven, som havde en ung og smuk Kone, saa vilde han have agtet denne Kone som en Søster, netop fordi hun var hans Vens Kone. Og dersom han havde været ulykkelig nok til at blive forelsket i denne Kone, — Noget, som jo ikke var umuligt, — da vilde han ikke have benyttet sig af sin Vens Tillid, men fjernet sig fra hans Huus . . . Han vilde have gjort det af sig selv, og ikke biet dermed, til een eller anden gammel Onkel — hvis Kald her i Verden det er at see det, som de Andre ikke see — havde saa at sige tvunget ham dertil. Saaledes vilde Deres Fader have handlet, Hr. Marquis, og saaledes haaber jeg ogsaa, at hans Søn, hvis han skulde komme i et lignende Tilfælde, vil handle. Jeg formoder, at De nu har forstaaet mig. Jeg beder Dem engang ved Leilighed at overtænke, hvad jeg her, ganske en passant, har yttret for Dem. — Og nu skal jeg ikke opholde Dem længer. Jeg har den Ære at være Deres ærbødige Tjener.

(Gaaer ind i Grevindens Værelse.)

Niende Scene.

Marquien; (strax derpaa) Greven.

Marquien. Fanden tage mig, om jeg forstaaer Alt dette! . . . Det lader til, at det er et aftalt Spil . . . Jeg gad dog nok vide, hvad det kommer ham ved, den gode Commandeur. (Vil gaae).

Greven. Aa, bliv et Øieblik, Marquis! — Hvorban gaaer det med min Commission?

Marquien. Din Commission? — Den er besørget — Alt er i Orden!

Greven. Virkelig?

Marquien. Grevinden indseer, at det er reent unødvendigt, at hun faaer en ny Vogn, og derfor renoncerer hun derpaa.

Greven. Hun renoncerer paa den? — Det vil da sige, som et Fruentimmer renoncerer paa Noget, hun har stor Lyst til — ikke sandt? Med bittre Klager over den Tyran af Ægtemand, der fordrer slige Opoffrelser af hende . . .

Marquien. Nei, jeg forsikkrer Dig! Jeg fandt hende tvertimod meget fornuftig, og det glædede hende endogsaa, at jeg havde gjort hende opmærksom paa det Urimelige i hendes Forlangende.

Greven. Ah! — Du er altsaa tilfreds med Din Ambassade?

Marquien. Meget tilfreds! — Men jeg kan just ikke sige, at jeg er det i det Hele taget.

Greven. Hvorledes det?

Marquien. Du har en Onkel! — Siig mig, min Kjære! det er et Medlem af Familien, som Du slet ikke havde forberedt mig paa, at jeg skulde gjøre Bekjendtskab med — vil Du beholde ham her i Huset?

Greven. Commandeuren? — Aa . . . jeg veed ikke . . . Det er for Resten en

meget brav Mand; han er lidt streng i sine Principer og en Smule spidsborgerlig i Hensende til Sæderne. Han bilder sig ind, at Alt skal gaae til paa samme Maade, som i hans Ungdom, i Ludvig den Fjortendes Aarhundrede . . . men for Resten elsker han mig som en Søn og tager sig ved alle Leiligheder af mine Affairer som en Fader.

Marquien. Ja, det har jeg maattet bekjende. Det lader ikke til, at jeg har fundet Naade for Din Onkels Øine.

Greven. Saa?

Marquien. Han har saa godt som viist mig Døren, min Ven!

Greven. Viist Dig Døren? — Dig?

Marquien. Som jeg siger!

Greven. Og hvorfor da?

Marquien. Hvorfor? — Han siger, at jeg gjør Cour til Din Kone . . .

Greven. Virkelig? Den gode Onkel!

Marquien. Og at det er umoralsk, og at jeg bedrager min Ven . . . og Gud veed alt hvad det var, han stod og udviklede for mig. For Pokker! hvad vil han her? Hvorfor bliver han ikke paa Landet, ude paa sit Gods? Er han fra en forsvunden Tid, tilhører han et andet Seculum — saa lad ham søge Omgang med sine salig Forfædre, og lade os Andre være i Fred. . . . Han! Med sin store Paryk, sine stive Kjolesksød og sine høihælede Skoe . . . Det er et Familieportrait, min Ven! Det er ingen Onkel! . . . Lad ham blive sat paa Pulterkammeret, eller sælg ham paa en Auction!

Greven. Jeg beder om Forladelse. En Onkel er han, og det bedste Bevis derpaa er, at vi skal arve 200,000 Francs i aarlig Rente efter denne Onkel. Du seer altsaa, min Kjære, at der er ikke noget ved den Ting at gjøre. Søg at gjøre Dig gode Venner med ham; thi dersom I ikke kunne forliges . . . Ja, min Ven . . . hvor ondt det endogsaa vil gjøre mig, og hvormange Tjenester Du endogsaa allerede har viist mig, og vist fremdeles haaber at vise mig . . . saa indseer Du selv, at jeg dog bliver nødt til at slaae mig paa hans Parti.

Marquien. Hvorledes? — Dersom Din Onkel for Exempel forlangte, at Du skulde vise mig Døren, — vilde Du da gjøre det?

Greven. Det vilde være mig yderst ubehageligt . . . men hvad vil Du have, at jeg skulde gjøre? Jeg var jo nødt dertil.

Marquien. Naa, det var den Tredie! Og han var dog den Eneste, jeg troede, at jeg kunde stole paa.

Greven. Hæ?

Marquien. O Intet! Jeg siger, at jeg sidder i Uheld i Dag; det er det Hele. — Farvel Candale! Farvel min Ven!

Greven Farvel! Naar see vi Dig igjen?

Marquien. Ja, Gud veed det! — Jeg veed det saamænd ikke. Jeg er bange for Din Onkel.

Greven. Jeg skal see at stifte Fred imellem Jer!

Marquien. Ja, gjør det!

Greven. Adieu!

Marquien. Adieu! (gaaer.)

Tiende Scene.

Greven (strax derpaa) **Grevinden** (senere) **Commandeuren**

Grevinden. Jo han er prægtig, den gode Marquis! Han vil have, at jeg skal opoffre min Onkel for ham. En Onkel, der tager sig af mig i den Grad! — Nei Tak! —

Grevinden (kommer). De er alene?

Greven. Ja! Uheldigviis!

Grevinden. Uheldigvis! Hvorfor?

Greven. Fordi det uden Tvivl ikke var mig, De søgte.

Grevinden. Jo netop! Det var Dem!

Greven. Virkelig? (viser hende en Stol). Behager De da . . .

Grevinden. Nei! o nei! Jeg kommer blot for at gjøre Dem en Undskyldning.

Greven. Mig? En Undskyldning?

Grevinden. Fordi jeg har plaget Dem med en Bøn . . . et øieblikkeligt Indfald . . . Det var ikke Andet end en Caprice. De er dog ikke vred paa mig derfor?

Greven Men min Gud! Det er tvertimod mig, der maa gjøre Dem Undskyldning. Det har været mig ubehageligt nok at maatte negte Dem en saadan Bagatel . . . men jeg haaber, at Valclos har sagt Dem, at hvis der er nogetsomhelst Andet, De ønsker . . .

Grevinden. Nei! o nei! Der er slet Intet! — Jeg vilde blot gjøre Dem et Spørgsmaal, Hr. Greve . . .

Greven. Jeg beder Dem: tal!

Grevinden. Anseer De mig for Deres Veninde?

Greven. Hvor kan De tvivle derom?

Grevinden. Nu vel! Saa maa jeg ogsaa have Ret til at gjøre Dem en Bebreidelse. — De anseer mig for en Veninde, og De betroer mig ikke den Forlegenhed, hvori De befinder Dem.

Greven. Forlegenhed? — Hvorledes? — Jeg veed ikke . . .

Grevinden. De har tabt i Spil!

Greven. Jeg?

Grevinden. Ja, hvorfor vil De skjule det for mig? Jeg er ikke Commandeuren, og jeg haaber, at De ikke er bange for mig. Desuden har De jo selv tilstaaet mig, at De var Spiller.

Greven. Naa? Altsaa jeg har tabt i Spil?

Grevinden. Ja, jeg veed det! Og De er i Forlegenhed . . .

Greven. Ja saa? — Nei! hvis jeg forstaaer et Ord, af hvad De der siger, Fru Grevinde! — — Men det er det Samme!

Bliv kun ved! Jeg er en stor Elsker af saadanne Feiltagelser.

Grevinden. Det er ikke smukt, at De vil negte det for mig. De er for stolt til at betroe Dem til en Veninde, som gjerne vil oprette sin Feil. Jeg indseer, det var et meget uheldigt Øieblik at komme med en saadan Anmodning . . .

Greven. Ah! Nu forstaaer jeg! Det er Valclos, som har sagt det for at faae Dem til . . .

Grevinden. De maa ikke være vred paa ham for det! Det var Synd! — Men hør nu! (tager ham under Armen) Jeg har inde i mit Sybord et Tusinde Louisd'orer, som min Tante puttede til mig, da hun sagde mig Farvel, og som jeg just fik Mie paa før. Det er ikke Meget, det veed jeg nok . . . men jeg giver Dem, hvad jeg har. Vil De have dem?

Greven. De er henrivende! Jeg staaer her og hører ganske rolig paa Dem, fordi Deres Godhed fortryller mig. Men der er forresten ikke et Ord sandt i Alt dette. Valclos har ligefrem løiet for Dem for at trække sig ud af det. Jeg har ikke tabt i Spil, og jeg er aldeles ikke i Pengeforlegenhed. Det er saa langt fra, at — — tal! Har De endnu Lyst til det nye Kjøretøi? Det skal være mig en Fornøielse at opfylde Deres Ønske! (Commandeuren kommer uden at de bemærke ham).

Grevinden. Nei! Nei Tak! Det glæder mig altfor meget at bringe Dem dette lille Offer.

Greven. Saa tager jeg med Glæde derimod! Men det er paa det Vilkaar, at De tillader mig at betragte det som et stort Offer, De bringer mig!

Commandeuren (afsides). Skulde man nu ikke troe, at de elskede hinanden meget høit? . . . Jeg forstaaer mig ikke paa Ægteskaberne nu til Dags . . . (høit). Siig mig, om jeg generer Jer, Børn!

Grevinden. Er De der Onkel? — Nei det veed Gud, De ikke gjør! — Jeg skal ind til min Syjomfru og prøve en ny Kjole. — Men Greven bliver her, og vil nok holde Dem med Selskab. Farvel saalænge, kjære Onkel! (neier for Greven) Hr. Greve.

Greven. Fru Grevinde! (Grevinden gaaer, Greven følger hende med Øinene).

Ellevte Scene.

Greven. Commandeuren.

Commandeuren. I Grunden kom jeg dog nok til Ulejlighed, Candale? — Hvad?

Greven. Paa ingen Maade, kjære Onkel!

Commandeuren. Jeg troer vist, I var i en dyb Samtale — Du og Din Kone.

Greven. Hm! Vi talte om Pengeaffairer. Det var det Hele.

Commandeuren. Naa! Saa det var det Hele!

Greven. Ja, paa min Ære! Tvivler De?

Commandeuren. Hør nu! . . . Siig mig nu i Fortrolighed . . . hvad synes Du egentlig om Louise?

Greven. Det har jeg jo sagt Dem, kjære Onkel. Jeg finder hende høist elskværdig.

Commandeuren. Men naar Du finder hende elskværdig — hvorledes kan Du da behandle hende paa den Maade? . . .

Greven. Paa hvilken Maade?

Commandeuren. Saaledes, som hun siger, at Du behandler hende.

Greven. Ah! Min Kone beklager sig over mig?

Commandeuren. O nei, vist gjør hun ikke! Thi hun er altfor god! Det er en Engel! — Men det er let at mærke, hvorledes hun er tilmode.

Greven. Ah! Bah!

Commandeuren. Vi talte før sammen i Fortrolighed . . . Og jeg maa tilstaae, at hun fortalte mig Ting, som jeg aldrig har hørt Mage til.

Greven. Da gad jeg nok vide, hvad det er, hun har fortalt Dem, kjære Onkel.

Commandeuren. Ih! Din Forbindelse med Baronessen og Din Ligegyldighed for hende, det stakkels Barn?

Greven. Min Forbindelse med Baronessen — og min Ligegyldighed for hende — det har hun fortalt Dem? — Og hun har ikke tillige sagt Dem et Par Ord om sig selv?

Commandeuren. Nei, ikke et Ord.

Greven. Hun har ikke talt til Dem om Marquien?

Commandeuren. Om Valclos? Nei!

Greven. Det er saamænd meget discret af Deres Niece!

Commandeuren. Hvad vil Du sige med det?

Greven. At det kun er en halv Fortrolighed, hun har vist Dem.

Commandeuren. Hvad er der da?

Greven. Aa . . . der er det, at min Kone har kjendt Valclos, førend hun kjendte mig . . .

Commandeuren. Bah!

Greven. Der er det, at han elskede hende, og hun elskede ham — slet ikke Andet!

Commandeuren. Og Du har ikke lukket Din Dør for ham?

Greven. Tvertimod! Jeg har aabnet den paa vid Gab.

Commandeuren. Naar Du vidste, at Din Kone elskede ham? Men hvad troer Du da, at Følgen vil blive af Alt det? Hvordan skal det gaae?

Greven. Det maa gaae, som det kan, kjære Onkel.

Commandeuren. Naa? — Og Majoratet?

Greven. Majoratet?

Commandeuren. Ja! Majoratet!

Greven. Ja, hvad det?

Commandeuren. Hvad det? — Bilder Du Dig ind, at jeg vil sætte en Million Francs ud for en Neveu, som kun tildeels bliver min Neveu? — Nei! Nei! Jeg vil ikke taale en saadan Scandale!

Greven. Da veed jeg sandelig ikke, hvorledes De vil tænke at forhindre den.

Commandeuren. Lad Du mig om det!

Greven. Jeg haaber da, min Onkel, at De ikke foretager Noget, som kan gjøre mig latterlig.

Commandeuren. Latterlig!! — Ja, see der har vi det! Latterlig! Det er det store Ord, som behersker Alt. Det er det Ord, man har saa stor Frygt for, at man, for at undgaae det, opoffrer Fortids Ære og Fremtids Lykke. — I forrige Tider var en Ægtermand latterlig, naar han var bleven bedragen. Det lader til, at I antage det Modsatte?

Greven. Ja, hvad skal man sige, kjære Onkel? Man er vel nødt til at rette sig efter Moden.

Commandeuren. Naturligviis! . . . Og Jeres Mode fordrer, at man skal hykle Følelser, som man ikke har, og lægge Skjul paa sine virkelige Følelser; at man skal foragte alle de Dyder, som vore Forfædre satte Priis paa, og at man skal elske alle de Laster, som de foragtede; at Religionens Baand skal tilintetgjøres af Jeres Capricer, og at Jeres Tøilesløshed skal sønderbryde Slægtskabs og Venskabs Baand. Moden fordrer nu til Dags, at man skal gifte sig for at forene to Formuer, men ikke for at forene to Hjerter; at man skal forplante sit Navn, men ikke sin Slægt. Kort sagt: Moden fordrer, at man skal have en Kone for Andre, og Børn, som hverken ere den Enes eller den Andens. Men, dersom Du troer, min Hr. Neveu, at Du kan faae mig indrettet efter Din Mode, saa tager Du Feil: det kan jeg fortælle Dig!

Greven. Men hvad har De da i Sinde?

Commandeuren. Det bliver min Sag. Det er mig som har gjort denne Ulykke, det er ogsaa mig, som maa see at gjøre den god igien.

Greven. Ja, men . . .

Commandeuren. Du sagde, at Din Kone elskede Marquien?

Greven. Det har De selv kunnet overbevise Dem om.

Commandeuren. Du sagde, at Du tilbad Baronessen?

Greven. Jeg tør ikke negte, at jeg er indtaget af hende . . .

Commandeuren. Du sagde endelig, at min Niece og Du vare Ægtefolk — uden at være det?

Greven. Ja, hvad det angaaer, da kan jeg forsikkre Dem paa min Ære, at jeg har sagt den rene Sandhed!

Commandeuren. Saa behøver jeg ikke mere! — Det er ret godt, som det er! Farvel Candale! (gaaer).

Greven (seer efter ham). Farvel Onkel! Farvel! — — Hvad Fanden vil han nu gjøre? — Det gad jeg dog nok vide. — Naa det vil vise sig!

Fjerde Act.

Første Scene.

Grevinden. Marton.

Grevinden (kommer fulgt af Marton, der holder et Speil i Haanden). Nei, Marton! Det er ganske overflødigt! Det nytter Dig ikke noget!

Marton. Betragt Dem blot i dette Speil! Det er Alt, hvad jeg forlanger.

Grevinden. Lad mig være i Fred! Jeg er i slet Humeur i Dag. Jeg befinder mig ikke vel.

Marton. Kast blot et eneste Blik i Speilet . . . Blot et flygtigt Blik!

Grevinden. Nei, siger jeg Dig! . . . Nu begynder Du at kjede mig? — Hvorfor skal jeg pynte mig. — Dersom der endda var En, som elskede mig — saa kunde det være...

Marton. Deres Naade kan jo gjerne gjøre det alligevel. Man kan aldrig vide, hvad der kan hænde!

Grevinden. Desuden vilde det være spildt Umage for Dig, Marton! I Dag vil al Din Kunst Intet nytte. Naar man har tilbragt saadan en Nat, som jeg har . . .

Marton. Hvad for noget? Har Grevinden havt en urolig Nat? — Det er da aldrig mulig.

Grevinden. O! en skrækkelig Nat! Jeg har ikke lukket et Øie . . .

Marton. Virkelig?

Grevinden. Jeg har ligget vaagen den hele Nat — de meest forunderlige Tanker have ængstet mig . . .

Marton. Ja, man kan virkelig see det paa Fruens Ansigt.

Grevinden (mat.) Det er nok let at see . . . naar man lider i den Grad . . .

Marton. Ja vist! Deres Naade er saa bleg . . .

Grevinden. Naar man ikke kan sove...

Marton. Ja, Deres Øine ere ualmindelig matte.

Grevinden. Naar man er saaledes tilmode, at man hvert Øieblik er nærved at græde . . .

Marton. Ja, det kan nok forandre Udseendet. Deres Naade havde Ret i, at De ikke vilde see Dem i Speilet.

Grevinden. Der kan Du nu selv see, at Du maa give mig Ret.

Marton. Ja — saa bort med Speilet da!

Grevinden. Hm!

Marton. Jeg vil bringe Speilet ind igjen. (Vil gaae.)

Grevinden. Marton.

Marton. Deres Naade!

Grevinden. Saa mit Udseende er da saa frækkeligt forandret?

Marton. Ja det er virkelig frygteligt.

Grevinden. Min Gud! Man maa dog ikke gjøre Folk bange! Lad mig see!

Marton (giver hende Speilet). Vær saa god!

Grevinden (seer sig i Speilet). Det er jo ikke sandt, Marton!

Marton (seende). Naar jeg skal være meget oprigtig, saa troer jeg, at Deres Naade har drømt, at De ikke kunde sove.

Grevinden. Nei, jeg forsikkrer Dig! — Det er virkelig et Mirakel, at man ikke kan see det paa mig.

Marton. Men hvoraf kommer da denne Uro, som har været Skyld i, at Grevinden ikke har kunnet sove?

Grevinden (lægger Speilet paa Bordet). Det ved jeg ikke selv.

Marton. Skulde det ikke komme deraf, at De er saa meget alene? . . .

Grevinden. Jo, jeg troer det virkelig! — Det er faldet mig selv ind. — I Gaar var jeg netop kommen i en Samtale med Greven — en meget interessant Samtale. Vi bleve afbrudte midt i den af Commandeuren — og kan Du nu begribe, at Greven aldeles ikke brød sig om at faae mig i Tale i Aftes, da han var kommen hjem? . . . Det faldt ham slet ikke ind, at vi havde meget at tale om endnu.

Marton. Ja, jeg beder om Forladelse, Deres Naade . . .

Grevinden. Hvad siger Du?

Marton. Greven bankede paa Deres Dør.

Grevinden. Paa min Dør? — Naar?

Marton. Klokken 10.

Grevinden. Saa silde?

Marton. Ja, naturligviis lod jeg ham ikke komme ind. Jeg huskede nok Fruens Befaling . . .

Grevinden. Min Befaling? . . . Du drømmer nok.

Marton. Hvorledes? — Sagde Deres Naade ikke udtrykkelig forleden Aften . . .?

Grevinden. Ja — forleden Aften! . . .

Marton. Om Forladelse. Men jeg vidste ikke, at Fruen senere havde betænkt Dem.

Grevinden Betænkt mig? — Hvem siger, at jeg har betænkt mig?

Marton. Jeg vilde sige, at jeg vidste ikke, at Deres Naade ventede Greven paa den Tid.

Grevinden. Ventede? Jeg ventede ikke Nogen. Det er nogle underlige Formodninger, Du har . . .

Marton. Deres Naade maa ikke blive vred. Men jeg meente blot, at dersom jeg havde vidst, at Deres Naade ønskede, at jeg skulde have aabnet Døren for Greven . . .

Grevinden. Ønskede? — Men hvad er det for en Maneer, Du har at tale paa? — Jeg ønskede? Jeg skal bede, at Du vælger Dine Ord lidt mere passende. Hvad berettiger Dig til at troe, at jeg ønskede at tage imod Greven? . . . Ønskede? . . . Det lader virkelig til, at Du har sat Dig for at sige mig Ubehageligheder. — Jeg fandt det høist forunderligt, det kan jeg ikke negte, at Greven kom hjem uden at spørge til mig . . . eller uden at sige mig et Ord, som man dog ellers pleier at gjøre, naar man blot kjender hinanden . . . men det er da langtfra at være det samme som at ønske at modtage ham. — Forresten — selv om jeg havde ønsket at tale med ham, saa var der da ikke noget Underligt i det, jeg havde Noget at bede ham om.

Marton. Det kan Deres Naade vist gjøre endnu — thi der kommer Greven!

Grevinden. Det er godt! Gaa ind i mit Værelse! (Marton vil tage Speilet med sig). Hvad skal Du med Speilet? Lad det blive her! Hvem har bedet Dig at tage det bort?

Marton. Men min Gud! Jeg har aldrig seet Fruen i et saadant Humeur. Jeg kunde jo ikke vide, at fordi jeg fulgte Deres Naades Ordre . . .

Grevinden. Gaa Din Vei! Skynd Dig!

Marton. Jeg gaaer! Jeg gaaer! (gaaer).

Grevinden. Hvad det er for en Plage med de Tjenestefolk!

Anden Scene.

Greven. Grevinden.

Greven. De skjender paa Deres Kammerjomfru, Grevinde? — Lad Dem ikke genere! Man er nødt til imellem at revse de Folk, ikke sandt? — Det er ikke mere end et Øieblik siden, at jeg tænkte paa at jage Jasmin bort.

Grevinden. Hvad havde han da gjort?

Greven. Det ved jeg i Grunden ikke. Men han er næsviis, og det er nok!

Grevinden. Ja hvad det er for en Ulykke, at man skal være afhængig af saadanne Menneskker, som faae En til at gjøre det, man ikke vil, og hindre En i at gjøre det, man vil.

Greven. Hvad det Punkt angaaer, da har De dog ingen Grund til at beklage Dem. De har en Kammerjomfru, som udfører de Befalinger punktlig, De giver hende — det maa man lade hende!

Grevinden. Hvorledes det?

Greven. Aa . . . det var i Gaar Aftes, da jeg kom hjem . . . ja, jeg indrømmer, at det maaskee ikke var ganske passende af mig — jeg havde Noget, jeg vilde sige Dem, og derfor vilde jeg gaae ind til Dem — Bah! Døren i Laas!

Grevinden. Men Hr. Greve . . . dersom De blot havde sagt et Ord . . .

Greven. Sagt? O! Jeg gjorde meget mere end det. Jeg bad — jeg truede — ja, jeg vilde bestikke hende — Forgjæves! Der manglede ikke meget i, at man kunde taget mig for en Elsker.

Grevinden (afsides). Det skal jeg huske Dig, Marton! (høit) Hvad var det da, De vilde sige mig?

Greven. Jeg vilde tale med Dem om vor Onkel.

Grevinden. Ah! det er sandt! Han har ikke været her siden i Gaar. Hvor kan han være?

Greven. Det er netop det, jeg ikke kan faae at vide med Vished. Men jeg formoder, at han er i Versailles.

Grevinden. Havde han da Forretninger ved Hoffet?

Greven. Ikke for sig selv, saavidt jeg veed.

Grevinden. For hvem da?

Greven. For os!

Grevinden. Troer De?

Greven. Jeg er bange for det. De veed, at vor kjære Onkel tager Alting saa alvorlig.

Grevinden. Nu ja?

Greven. Nu ja! Han er fortvivlet, Fru Grevinde, over at han har stiftet et Ægteskab imellem to Mennesker, der sympathisere saa lidet som vi.

Grevinden. Men har De da fortalt ham? . . .

Greven. Hvad skulde jeg gjøre? De havde fortalt ham om min Baronesse — jeg var vel nødt til ogsaa at lade et Par Ord falde om Deres Marquis.

Grevinden. Men, i alt Fald — hvad kan Kongen gjøre i den Sag?

Greven. Kongen? . . . Han kan gjøre grumme Meget. Han kan bevilge en Skilsmisse.

Grevinden. En Skilsmisse? — Men Hr. Greve! Det forekommer mig, at Sligt ikke kan skee uden stor Scandale . . .

Greven. Ja det har jeg selv tænkt paa. En Skilsmisse — det er dog virkelig det Sidste, man griber til . . . og da Forholdet imellem os — hvorledes det for Resten er — dog i det mindste forekommer mig ret taaleligt . . .

Grevinden. Ja, det synes mig ogsaa — og hvad mig angaaer, Hr. Greve, saa veed jeg, at jeg ikke ønsker det forandret.

Greven. Nu vel! Naar det er Tilfældet, saa kunne vi være fuldkomment rolige; thi da der udfordres fælleds Samtykke til en Skilsmisse . . .

Grevinden. Ah? der udfordres fælleds Samtykke?

Greven. Det er aldeles nødvendigt. — Følgelig indseer De, at — med mindre De skulde være tilbøielig til at være den Første, der underskrev . . .

Grevinden. O! Lad os ikke tale mere derom, Hr. Greve. Det er jo ordentlig stygt . .

Greven. Grunden, hvorfor jeg har talt til Dem derom, er blot, fordi jeg ønskede, at De skulde være forberedt.

Grevinden. Det skal De have Tak for! (Efter en Pause.) Hvad det er for en smuk Brystnaal, De har paa i Dag, Hr. Greve.

Greven. Hvorledes kan De see den? — De vender jo Ryggen til mig.

Grevinden. Her i dette Speil!

Greven. Paa min Ære! Jeg troede, De havde noget langt Smukkere at see paa end paa mig!

Grevinden. Det var heller ikke Dem, jeg saae paa. Men De staaer saa nær ved mig, at jeg ikke kan see mig selv i Speilet uden tillige at see Dem.

Greven. Det er Diamanter, som Josse har indfattet.

Grevinden. Ah! Den berømte Juveleer! Ja, det kan man strax see — det er smagfuldt Arbeide! — Veed De vel, Hr. Greve, at jeg kunde have stor Lyst til at forføre Deres Kammertjener — for at blive Eier af den Brystnaal?

Greven. Det behøves saamænd ikke! Det er vist ikke vanskeligt at faae Mage til den.

Grevinden. O! det er ikke Mage til den, jeg bryder mig om. Det skulde netop være den samme! — Men jeg vil ikke misbruge Deres Godhed; der er en anden Ting, som jeg vil bede Dem om.

Greven Og det er?

Grevinden. Ja . . . jeg tør næsten ikke sige det . . .

Greven. Det er nok for at straffe mig, fordi jeg var saa ugalant at afslaae, hvad De bad mig om i Gaar!

Grevinden. O nei! jeg vilde bede Dem . . . ja, men det er virkelig en Galskab . . .

Greven. Det er det samme! Sig mig det kun.

Grevinden. Jeg vilde bede Dem at ledsage mig paa Masquerade i den store Opera.

Greven. Naa i Sandhed! Det kalder jeg at have Held med sig!

Grevinden. Hvorledes det?

Greven. Da jeg kom hjem i Aftes, og ikke kunde faae Dem i Tale, og jeg ikke vidste, hvorledes jeg skulde faae Ende paa min Aften, gik jeg hen og besøgte nogle af mine gamle Venner — et Par lystige Fyre, — og med dem har jeg gjort Aftale om at tilbringe denne Aften sammen. Det gjør mig ubeskrivelig ondt . . .

Grevinden. O! Lad os ikke spilde et Ord mere derpaa, Herr Greve! Det er mig, som er udelicat; jeg burde indsee, at De har alvorlige Ting at tage vare paa, som man ikke opoffrer for at føie en Caprice...
(vil gaae).

Greven. Hvorledes, Fru Grevinde? — I Gaar lukkede De Deres Dør for mig — og i Dag vil De forlade mig i Vrede...

Grevinden. Hvem siger Dem, Hr. Greve, at jeg er vred? Det var at tillægge Deres Afslag en Vigtighed, som det aldrig kunde falde mig ind at tillægge det.

Greven. Jeg beder om Forladelse! — men dette Ønske om at komme paa Maskerade — at slutte fra den Maade, hvorpaa De yttrede det — kunde maaskee være mere end en blot Caprice.

Grevinden. Jeg gad vide, hvad De vil, at det skulde være? — Jeg har været indesparret i et Kloster lige indtil nu; jeg har endnu aldrig seet en Maskerade; man har fortalt mig, at Maskeraderne paa den store Opera skal være saa morsomme; derfor havde jeg Lyst til engang at komme der. Er det saa underligt?

Greven. Det er altsaa kun for Maskeradens Skyld, at De ønsker at komme der?

Grevinden. Ja, hvorfor skulde det ellers være, om jeg tør spørge?

Greven. Ja, hvad veed jeg det?

Grevinden. O siig det lige frem, Herr Greve!

Greven. Ja — undertiden har man Lyst til at gaae paa Maskerade for at træffe En eller Anden...

Grevinden. Jeg synes, at dersom der var En eller Anden, som jeg ønskede at træffe, saa var det rimeligere, at jeg benyttede den Frihed, De indrømmer mig, til at see, hvem jeg vil, end at gjøre mig den Uleilighed at søge ham paa en Maskerade...

Greven. Aa ja! — Men sæt nu, at vor Onkel, der, som De veed, har den Vane at blande sig i Alt, hvad der ikke kommer ham ved, havde fundet det upassende, at netop denne Ene gjorde Dem Visiter, og derfor havde bedet ham om at blive borte — kunde det da ikke være muligt, at De, naar De mærkede, han ikke kom paa den sædvanlige Tid, havde fundet paa dette meget klogtige Middel til at faae ham i Tale?

Grevinden. Jeg vilde takke Dem, Herr Greve, for de smigrende Tanker, De har om min Klogt, dersom de ikke vare saa lidt smigrende for min Delicatesse — især da det er min Delicatesse, De sætter Deres hele Tillid til. Forresten gjør det mig ondt, at De ikke lod mig gaae før, da jeg vilde gaae, og at De har holdt mig tilbage, blot for at gjøre mig til Gjenstand for et saa ilde anvendt Plaisanteri...

Greven. Om Forladelse, Fru Grevinde! Men De misforstaaer...

Grevinden (hilser). Herr Greve! (gaaer)

Greven. Fru Grevinde!

Tredie Scene.

Greven (alene).

Hvad?... Det maa man jo kalde Værdighed! — Nu, i Sandhed! Det er jo en udmærket Kone, jeg har! — det er kun Skade, at hun ikke har mere Lykke med sig — at hun netop skal falde paa at bede mig om at tage paa Maskerade, i samme Øieblik, som jeg har lovet Baronessen at være hendes Cavalier i Aften. Det gjør mig virkelig ondt for den stakkels Grevinde!

Fjerde Scene.

Greven. Commandeuren.

Commandeuren (kommer hurtig og lægger sin Hat og sin Stok paa en Stol i Baggrunden). See saa!

Greven. Ah! Er det Dem kjære Onkel?

Commandeuren. Ja det er mig. — Naa! Hvorledes staaer det til her?

Greven. O! vi ere bestandig paa det samme Punkt.

Commandeuren. Nu vel! Saa indseer Du da, at jeg havde Ret, og at jeg har gjort klogt i at tage mine Forholdsregler.

Greven. Hvorledes, min Onkel? — Det er altsaa rigtigt, hvad jeg formodede?

Commandeuren. Hvad formodede Du?

Greven. At De var taget ud til Versailles.

Commandeuren. Ja, det er fuldkomment rigtigt. Jeg har været der, og jeg har talt med Kongen.

Greven. Og hvad har De sagt ham?

Commandeuren. Alt! Naturligviis har jeg taget hele Skylden paa mig; thi det er Altsammen min Skyld. Kort sagt: Kongen kjender Forholdet imellem Jer paa begge Sider, og han indseer, at et saadant Ægteskab intet betyder. Hans Majestæt har derfor tilladt mig at andrage paa en Skilsmisse; og jeg har lovet at skrive til Rom for at faae det erklæret ugyldigt.

Greven. Og hvad har De selv foretaget i den Anledning?

Commandeuren. Jeg har været hos min Advocat. Han er allerede i Færd med at opsætte Ansøgningen.

Greven. Men De maa forlade mig, kjære Onkel! De er saa hurtig i Deres Beslutninger, og De iler i den Grad med at udføre dem, at man ikke faaer Tid til at besinde sig.

Commandeuren. Naar et Brud er blevet aldeles nødvendigt, saa mener jeg, at jo hurtigere det kan skee, desto mindre Scandale vækker det.

Greven. Imidlertid — dersom Grevinden og jeg ikke ere af samme Mening, saa vil

De dog vel ikke skille os ad imod vor Villie? De maa dog i alt Fald have vort Samtykke.

Commandeuren. Det ville I dog vel ikke vove at negte mig!

Greven. Hvorfor ikke!

Commandeuren. Aa nei saamænd! Hvorfor ikke det?... Det er jo langt bequemmere, at det bliver, som det er. Jeg kan godt begribe... eller rettere sagt: jeg kan slet ikke begribe det. Hvem siger Dig vel, at Grevinden ikke paa sin Side venter med Utaalmodighed paa denne Skilsmisse, som Du — Gud maa vide, af hvilken Grund — sætter Dig imod? — Hvem siger Dig, at Grevinden har Lyst til at opoffre hele sit Liv, sin Ungdom og sin Skjønhed for en Egoist, der hidtil kun har viist hende Kulde og Ligegyldighed? Hvorfor vil Du fordømme hende til at være ulykkelig, uden selv at være lykkelig? Hvorfor vil Du fordømme hende til at være Enke, skjønt hun er Kone? — Har Du Ret dertil? Svar mig! Haanden paa Hjertet! Har Du Ret dertil?

Greven. I det Øieblik, De troer, at De med Grund kan antage, at Deres Niece ønsker en Separation, saa er det en anden Sag. Gud forbyde, at jeg nogensinde skulde krænke hendes Følelser. Er det Fru de Candales Villie — saa er det ogsaa mit Ønske!

(gaaer).

Commandeuren. Naa Gud være lovet! Det er dog i det mindste at tale fornuftigt.

Femte Scene.

Commandeuren. Grevinden.

Grevinden. Ah! min kjære Onkel! Det er Dem! Jeg hørte, at De var kommen tilbage, og jeg ventede med Utaalmodighed paa, at De skulde blive alene.

Commandeuren. Og hvorfor skulde jeg blive alene?

Grevinden. Fordi jeg ikke vilde komme herind, saalænge Greven var her.

Commandeuren. Saa der er altsaa ikke skeet et eneste Skridt til at nærme Jer hinanden?

Grevinden. Tvertimod, Onkel! Jeg forstaaer mig aldeles ikke paa Greven! O! Jeg er meget ulykkelig!

Commandeuren. Giv Dig tilfreds, mit Barn! Alt dette skal snart faae en Ende.

Grevinden. O, kjære Onkel! Hvilken Ende skulde det faae?

Commandeuren. Den, — at I faae Jeres Frihed begge To. I det mindste vil jeg haabe det.

Grevinden. Vor Frihed? —— Det er da altsaa sandt, at De har i Sinde at skille os ad?

Commandeuren. For Pokker! Naar jeg ikke kan forene Jer, saa er jeg nok nødt til at tage en Beslutning.

Grevinden. Men det er jo en skrækkelig Beslutning!

Commandeuren. Ja, dersom I havde levet flere Aar sammen, saa kunde jeg begribe... eller dersom blot den ene af Jer elskede den Anden, saa negter jeg ikke... Men ingen af Delene er Tilfældet. I kjende knap hinanden; I elske ikke hinanden; og, hvad der er meget mere: Enhver af Jer elsker en Anden.

Grevinden. Men, min Onkel!

Commandeuren. Ja, er det saaledes? Eller er det ikke? — Har Du tilstaaet Greven, at Du elsker Marquien, og har Greven tilstaaet Dig, at han elsker Baronessen?

Grevinden (tier).

Commandeuren. Nu vel! Saa kan I jo blive lykkelige, begge To, naar I faaer Jeres Frihed paa begge Sider. Dersom Candale endnu elsker Baronessen, saa kan han jo gifte sig med hende — hun er Enke. Dersom Du endnu elsker Marquien — han er ugift — der er jo Intet, der hindrer Dig i at blive hans Kone.

Grevinden. Jeg? Marquiens Kone? — Aldrig, min Onkel! Aldrig!

Commandeuren. Hvad for noget? Aldrig?

Sjette Scene.

De Forrige. Marton.

Marton (afbryder dem ved sin Indtrædelse). Herr Commandeur! Deres Advocat er her. Han ønsker at tale med Dem om en Sag af yderste Vigtighed, siger han.

Commandeuren. Det er godt! Nu skal jeg komme.

Grevinden. Min Gud! Onkel! Deres Advocat?

Commandenren. Ja, min Advocat! (til Marton) Hvor er han?

Marton. Jeg har bedet ham at gaae ind i Commandeurens Værelse.

Commandeuren. Farvel, mit Barn! Overvei det, jeg har sagt Dig! Tænk efter!

(gaaer.)

Grevinden. Det skal jeg, Onkel!

Syvende Scene.

Grevinden. Marton.

Marton. Men, min Gud! Hvad er der hændet Dem, Fru Grevinde? De seer ganske forstyrret ud! —

Grevinden. O, der er hændet... der er hændet, at jeg, som Du raadede mig, har bedet Greven om at gaae med mig paa Masquerade, og at Greven har afslaaet det.

Marton. Han har afslaaet det! Og under hvilket Paaskud?

Grevinden. Under det Paaskud, at han

havde gjort en Aftale om at tilbringe Aftenen med nogle af sine Venner.

Marton. Og Deres Naade troer virkelig, at det er Grunden?

Grevinden. Du min Gud! Jeg troer Alt, hvad man siger mig.

Marton. Saa maa Deres Naade være meget lykkelig.

Grevinden. Hvorfor det?

Marton. Fordi det er en stor Lykke, at være saa godtroende.

Grevinden. Du troer da altsaa, at Greven har nærret mig?

Marton. Jeg troer, at hvis Herr Greven skulde have været i Selskab med et Par gode Venner, saa vilde det have været en let Sag for ham at blive fri derfor.

Grevinden. Altsaa troer Du, at det er med en — Dame, han skal paa Bal!

Marton. Troer? — Jeg veed det!

Grevinden. O Marton! de Mandfolk!

Marton. Ja vel maa De sige: de Mandfolk!

Grevinden. Men naar jeg tænker paa, at han endnu i Gaar...

Marton. Hvorledes...i... i Gaar?

Grevinden. I Gaar, da vi talte sammen... O! det er afskyeligt!

Marton. Hvad gjorde han da?

Grevinden. Han tog min Haand, Marton... Han betragtede mig med et Blik...

Marton. Hvad? Han tog Deres Haand? Han betragtede Dem med et Blik... Men saa har han jo villet forføre Deres Naade! Det er oprørende!...

Grevinden. Og saa Dagen efter...

Marton. Det var en Lykke, at jeg ikke lukkede Døren op for ham...

Grevinden. Saa Du anseer det for en Lykke?

Marton. Ja, en stor Lykke!

Grevinden. Marton! Jeg gad dog vide, om det virkelig er med Baronessen, at han skal paa Masquerade.

Marton. Jeg veed en Maade, hvorpaa Deres Naade kunde blive overbeviist derom.

Grevinden. Hvad er det for en Maade?

Marton. Det er, at Deres Naade selv tager derhen.

Grevinden. Jeg?

Marton. Ja, netop De! Herren og Fruen have jo hver paa sin Side givet hinanden fuldkommen Frihed! Nu vel! Siden Herr Greven benytter sig af sin Frihed, saa veed jeg ikke, hvorfor Fru Grevinden ikke ogsaa skulde benytte sig af sin?

Grevinden. Fordi jeg synes, Marton, at et Fruentimmer...

Marton. Men jeg skulde vel troe, at jeg ogsaa er et Fruentimmer. Og dersom Nogen gjorde mig en saadan Spøg...

Grevinden. Hvad vilde Du saa gjøre?

Marton. Det veed jeg ikke. Men det veed jeg, at den, der gjorde det, skulde ikke slippe godt derfra.

Grevinden. Men sæt nu ogsaa, at jeg virkelig vilde følge Dit Raad, saa har jeg Ingen til at følge mig paa den ulykkelige Masquerade.

Marton. Deres Naade har Ingen? — Men, min Gud! Marquien! Hvortil har De ham? Er det Umagen værd at holde paa ham, naar han ikke skal bruges til nogen Ting?

Grevinden. Marquien? — Nei, Marton! Det er umuligt.

Marton. Hvorfor det?

Grevinden. Fordi vi ere blevne dødelige Uvenner, Marquien og jeg...

Marton. Deres Naade og Marquien?

Grevinden. Ja vist! siger jeg.

Marton. Men hvorover?

Grevinden. Ja, hvad veed jeg det? Troer Du, at jeg husker det?

Marton. Ah! Dersom Deres Naade ikke engang kan huske, hvorover de ere blevne Uvenner, saa kan det ikke være af nogen Betydenhed.

Grevinden. Det er altid saa meget, at han gik bort med de Ord, at jeg ikke saae ham igjen, førend jeg sendte Bud efter ham.

Marton. Nu vel! Saa send Bud efter ham!

Grevinden. Men hvordan skulde det skee?

Marton. Som saadant Noget altid skeer. Bed en lille Billet — Blot to Ord!

Grevinden. Men det gaaer jo ikke an, Marton!

Marton. Tillad mig een Ting, Fru Grevinde: er det Dem om at gjøre at komme paa denne Masquerade, eller er det ikke?

Grevinden. Om det er Marton? — Ja, det er mig meget om at gjøre.

Marton. Nu vel, Deres Naade, saa skriv!

Grevinden. Marton! — Jeg har en Følelse af, at det er urigtigt gjort af mig.

Marton. Saa lad os ikke tale mere derom! Tys! der er Jasmin! Dersom Deres Naade vil lade os være fem Minutter alene sammen, saa troer jeg vist, at jeg skal kunne fortælle Dem Et og Andet...

Grevinden. Ja tal med ham! Maaskee jeg da bestemmer mig til at følge Dit Raad. Men vær forsigtig!

Marton. O! det kan Deres Naade være rolig for! (Grevinden gaaer).

Ottende Scene.

Marton. Jasmin.

Jasmin. Hvad var det, Grevinden hviskede til Dig, Marton?

Marton. Hun raadede mig til at være forsigtig mod Dig, Jasmin!

Jasmin. I hvilken Anledning?

Marton. Hun ønsker at vide, om Gre-

ven gaaer paa Maskquerade med Baronessen, og hun vil ikke have, at han maa vide, at hun tager derhen med Marquien.

Jasmin. Greven tager derhen med Baronessen.

Marton. Naa Gud skee Lov! — Jeg maa sige Dig, Jasmin, at jeg et Øieblik var i stor Frygt for, at de skulde begynde at faae Interesse for hinanden.

Jasmin. Ikke sandt? — Det begyndte at tage en uheldig Vending for os. — Naar der ingen Hemmeligheder er, saa er der ikke Noget at fortjene.

(det ringer)

Marton. Jeg troer, at man ringer paa Dig, Jasmin! (gaaer.)

Jasmin. Jeg troer det selv! Det haster ikke! —

Niende Scene.

Greven. Jasmin.

Greven (med et Brev i Haanden). Jasmin! Jasmin! — Naa er Du der!

Jasmin. Jeg ilede just herind ...

Greven. Bring dette Brev til Baronessen!

Jasmin. Tør jeg, uden at være nærviis, spørge, om det er Afbud — til i Aften?

Greven. Ja! Grevinden bad mig ledsage sig paa Maskquerade i Aften. Jeg afslog det rigtignok; men det er senere faldet mig ind, at det kunde være ret morsomt at spiste Baronessen for hendes Skyld.

Jasmin. Jeg er kun bange for, at Herr Greven kommer lidt for sildig.

Greven. Hvad vil det sige: for sildig?

Jasmin. Jeg troer, at Grevinden imidlertid har taget en anden Bestemmelse.

Greven. Og hvilken da?

Jasmin. Ja, jeg veed ikke med Bestemthed ... men Herr Greven kunde dog høre sig for ...

Greven. Det er godt! — Gaa Din Vei!

Jasmin. Men Brevet?

Greven. Det beholder jeg.

(Jasmin gaaer.)

Greven. Grevinden har taget en anden Bestemmelse? — Hvad vil han sige med det, den Nar? — Skulde der maaskee være Tale om Marquien. — Skulde det være muligt? — Men jeg skal vise dem, at jeg ikke vil være deres Nar! Jeg vil gaae ind til Grevinden! Jeg vil tale med hende.

Tiende Scene.

Greven. Marton.

Marton (skjuler et Brev paa Brystet). Ah!

Greven. Hvor skal Du hen, Marton?

Marton. Jeg skal ingensteds hen, Herr Greve. Jeg gik blot her igjennem ...

Greven. Ah! — Og hvad var det, Du havde i Haanden, da Du kom?

Marton. Jeg? I Haanden? Havde jeg Noget i Haanden, Herr Greve?

Greven. Du havde jo ... (griber sig i det og siger ved sig selv) Tys! Hvordan er det jeg bærer mig ad? Jeg udfritter Tjenestefolkene, jeg udspionerer Grevinden. (høit) Det er det samme Marton! Jeg vil Dig ikke noget! Du kan gjerne gaae.

Marton (idet hun gaaer). Hvad mon der gaaer af Greven? (gaaer)

Ellevte Scene.

Greven (alene).

Lad hende kun gaae! — Men skal jeg da lade hende gaae med et Brev fra min Kone til Marquien? Thi dette Brev kan ikke være til nogen Anden, end ham ... O! de Fruentimmer! de Fruentimmer! — — Og jeg, som troede at kjende dem ... Nu vel! jeg seer, at jeg var nær ved at blive narret ... Men, hvorledes skulde man ogsaa kunde det, naar Hjertet tænker Eet, og Læben siger et Andet? — — Det er den samme Haand, der i Gaar skjælvende trykkede min, som i Dag skriver til ham — for at sige ham Alt, hvad hendes Blik sagde mig. — — Men forresten! Hvad kommer det mig ved, om Grevinden elsker Marquien eller ikke? — Hvad det kommer mig ved? — Jo det kommer mig ved; thi — — ja, Gud forlade mig! troer jeg ikke, at det er Jalousi! — — Jalour? Jeg, Candale? Jeg jalour? — Og paa hvem? Paa min Kone! — O! men jeg vilde være til Spot, dersom Nogen fik det at vide. Enhver vilde lee ad mig, som jeg leer ad mig selv i dette Øieblik! Ha ha ha! — Men det er en tvungen Latter! — For Fanden! Nei! Jeg er ikke jalour! Det vilde ogsaa være altfor latterligt ... og det bedste Beviis paa, at jeg ikke er jalour, det er, at jeg vil gaae min Vei og overlade Pladsen til Marquien. — Ja det vil jeg! — Dog nei! Jeg vil ikke gaae! Jeg er dog nysgjerrig efter at see, om hun virkelig har sat ham Stevne, og om han har den Driftighed at indsinde sig. Thi ... kommer han, saa er jeg vis i min Sag. Kommer han her, saa er det, fordi Grevinden har skrevet ham til og bedet ham om at komme — og har hun skrevet ham til, at han skal komme, saa er det, fordi hun elsker ham. — Men for Pokker! hun har jo selv sagt mig, at hun elskede ham; hun har jo aldeles ikke lagt Skjul derpaa! — Hvad har jeg da at beklage mig over? ... Hvad jeg har at beklage mig over? — O! det er ... det er, fordi jeg elsker hende! Fordi jeg hader Marquien! Fordi jeg vilde ønske, at han vilde komme nu — nu strax! Om ikke for andet, saa for at jeg kunde sige ham lige op i Ansigtet, at han er en Laps!

Tolvte Scene.

Greven. En Tjener. (strax derpaa) Marquien.

Tjeneren (melder). Marquis de Valclos!

Greven. Ah! Han er velkommen!

(Tjeneren gaaer.)

Greven (lægger sin Hat paa Bordet og lasser sig i en Lænestol).

Marquien (taler ud af Døren). Tak, min Ven! Tak skal Du have! — Vær saa god at sige til Grevinden, at jeg er her, og at jeg ønsker at gjøre hende min Opvartning.

Greven (reiser sig). Ah! nu er der ingen Tvivl mere!

Marquien. Ah! Er Du der Candale! — Det glæder mig at træffe Dig! (aflibes) Gid Fanden havde ham!

Greven. God Dag, Marquis! Det er længe siden, vi havde den Fornøielse at see Dig. Det er ikke smukt af Dig saaledes at negligere os.

Marquien. Ja, hvad skal jeg gjøre, min Ven! — Du maa ikke være vred paa mig. Du veed nok... Enhver har sine Forretninger og sine Fornøielser.

Greven. Naturligviis! Og at slutte fra Din triumpherende Mine, saa tør jeg vædde, at det gaaer fortræffeligt baade med Forretningerne og især med Fornøielserne.

Marquien. Du skulde vædde!... Jeg indestaaer for, at Du vinder.

Greven. Virkelig?

Marquien. Ja, for Pokker! — Aften er ikke altid Morgen lig. I Forgaars var det mig, som var i slet Humeur — i Dag er det Dig, som er modfalden... I det mindste seer Du saaledes ud. Hvad er der i Veien? Hvad feiler Dig, Candale? Fortæl mig det! Jeg haaber dog, at jeg endnu er Din Ven. Hvad er der passeret, siden vi saaes sidst? — Har Du maaskee igjen en Commission til Grevinden, som Du ønsker, at jeg skal besørge? — Geneer Dig ikke! Du veed, at jeg er ganske til Din Tjeneste!

Greven. Du skal have Tak! Men jeg har talt med hende i dette Øieblik, og jeg har selv afslaaet hende det, som hun bad mig om. Det er formodentlig i den Anledning, at hun har skrevet til Dig...

Marquien. Ah! Du veed, at hun har skrevet mig til?

Greven. Bilder Du Dig ind, at man gjør Dig den Ære at skjule det for mig?

Marquien. Saa veed Du da ogsaa, hvorfor hun har skrevet mig til?

Greven. Naturligviis! Hun vilde jo tale med Dig.

Marquien. Men hun skrev tillige, at jeg skulde træffe hende *alene*...

Greven. Alene! — Ja saa!

Marquien. Ja, — alene!

Greven. Det lader altsaa til, at vi spille aabenlyst Spil.

Marquien. Det er Dig selv, som først har viist Kortene op...

Greven. Og Du tager imod Partiet?

Marquien. Ja — men paa det Vilkaar, at Du spiller gentilt med mig.

Greven. Det har altid været min Vane, Marquis, og jeg haaber, Du ikke tvivler om, at den er det endnu.

Marquien. Nu vel! I saa Fald (præsenterer ham hans Hat). Det er nok Din Hat, Candale?

Greven. Hvad skal det sige?

Marquien. Skulde Du ikke, ligesom i Forgaars, have et Ærinde at besørge i Byen?

Greven. Ah! Du raillerer?

Marquien. Hvorfor ikke? Troer Du, at Du har Privilegium paa at raillere alene?

Greven. Nei!...

Marquien. Ja — saa maaskee Du...

Greven. Ah, jeg forstaaer Dig... Men — sig mig een Ting. Naar Du saaledes har raillert een Dag, pleier Du da vel den følgende Dag at gjøre Dig en Promenade udenfor Byen?

Marquien. Aa ja!... Dog just ikke altfor tidlig om Morgenen. Du veed, at Connetablen just paa den Tid har alle sine Spioner ude.

Greven. Det forstaaer sig selv! — Og Du har vel altid Din Kaarde hos Dig, naar Du spadserer?

Marquien. Naturligviis! En Adelsmand har altid sin Kaarde hos sig.

Greven. Har Du for Exempel tænkt paa at gjøre Dig en Spadseretour i Morgen?

Marquien. Jeg har egentlig ikke tænkt derpaa. — Men dersom jeg var sikker paa at træffe en god Ven, saa har jeg ikke noget imod at gjøre mig en lille Tour, især naar jeg vidste, *hvor* jeg skulde træffe denne Ven.

Greven. Hm! — Sig mig, kan Du lide den Allee, man kalder „den Stummes" Allee?

Marquien. Ja vist! det er en fortræffelig Allee! — Man kan see Enhver, som spadserer der, langt borte, og man kan aldrig gaae feil af hinanden.

Greven. Der er egentlig smukkest henad Middag... saadan Klokken Tolv. Ikke sandt?

Marquien. Jo! Det er netop paa den Tid, jeg altid spadserer der.

Greven. Godt! saa veed jeg Alt, hvad jeg ønsker at vide. Farvel Marquis!

Marquien. Farvel Greve!

Greven. Vi sees vel imorgen?

Marquien. Det haaber jeg!

(Idet Greven vil gaae ind i sit Værelse, kommer Marton. Greven standser i Døren.)

Trettende Scene.

De Forrige. Marton.

Marton. Hendes Naade beder Herr Marquien at undskylde, at hun ikke kan have

den Fornøielse at tage imod Dem i dette Øieblik.

Marquien (afsides). Saa! — Dersom Greven jager mig en Kaarde igjennem Livet for denne Visite, saa vil der angre ham. (høit) Hvorledes Marton!...

Marton. Men hun venter Herr Marquien i Aften Klokken Elleve for at ledsage hende paa Masquerade!

Greven Ah ha!

Marquien. Virkelig? Paa Masquerade?

Marton. M n De maa ikke glemme det.

Marquien. Glemme det? Nei, det kan Du være rolig for! Marton! Siig Din Frue, at jeg takker hende, og at jeg er det lykkeligste Menneske under Solen!

Marton. Altsaa Klokken Elleve! (gaaer)

Marquien. Jeg skal være her paa Slaget (gaaer).

Fjortende Scene.

Greven (alene).

Klokken elleve! — Grevinden venter ham, for at han skal følge hende paa Masquerade! — Og det var derfor, at hun bad mig om at være hendes Ledsager... Der var for at blive fuldkommen sikker paa, at jeg ikke kom der!.. Nei, veed De hvad, Fru Grevinde, dette er altfor stærkt... det kan Ingen forlange, at jeg skal taale. (Commandeuren kommer.) Ah! Kom! kom min Onkel! De kommer netop, som De var kaldet!

Femtende Scene.

Greven. Commandeuren.

Commandeuren. Saa? Hvad er der da arriveret?

Greven. Jeg har overveiet, hvad De nylig sagde til mig. Grevinden og jeg passe aldeles ikke for hinanden. Vore Characterer ere i den Grad forskjellige, at det er bedst, at vi skilles ad. Hvad mig angaaer, jeg har bestemt mig! Hvor er den Ansøgning, De talte om?

Commandeuren. Her er den.

Greven. Giv mig den, Onkel! Lad mig faae den!

Commandeuren. Hvad gjør Du, Candale?

Greven. Det seer De, min Onkel! Jeg underskriver den. — — Og nu! — Spild ikke Tiden! Lad Grevinden see, at jeg er den Første, der har underskrevet. (Grevinden træder ind) Ah! Det er Dem, Fru Grevinde! Kom og vær lykkelig! Endelig har De Deres Frihed. (gaaer.)

Sextende Scene.

Commandeuren. Grevinden.

Grevinden. Min Frihed! Hvad vil det sige? — Jeg hørte Grevens Stemme, og jeg lede herind.

Commandeuren (viser hende Papiret). See selv!

Grevinden. En Skilsmisse! — Greven har først underskrevet Ansøgningen? Seer jeg virkelig rigtig? — O jo! Det staaer der! Han har underskrevet den!... Og det efter den Samtale, vi havde sammen... o! det er afskyeligt! — Men jeg er ligesaa stolt som han! Jeg tøver ikke! — Giv mig Ansøgningen, Onkel! Dersom det er min Underskrift, han ønsker, — den skal han faae!

Commandeuren. Du er altsaa ligesaa bestemt...

Grevinden. Der er mit Svar! (skriver) O min Gud! min Gud! Jeg er grændseløs ulykkelig! (synker om paa en Stol.)

Commandeuren. For Guds Skyld! Hun besvimer! Marton! Marton!

Syttende Scene.

De Forrige. Marton.

Marton. Her er jeg, Herr Commandeur! Hvad er der paa Færde?

Commandeuren. Eau de Cologne! Vand! Grevinden er besvimet.

Grevinden. Nei! det er Ingenting!... Tak kjære Onkel! Det var blot et Øieblik Svaghed!... Nu har jeg mit Mod igjen!

Commandeuren. Imidlertid... dersom Du fortryder...

Grevinden. O nei! nei! Jeg hader ham! Jeg afskyer ham! Kom Marton!

Marton. Maa jeg spørge, om Fruen alligevel tager paa Masquerade?

Grevinden. Ja nu vil jeg just paa Masquerade (iler ud fulgt af Marton).

Commandeuren (alene). Det er klart: de to Characterer kunne aldrig komme til at harmonere. — Det var en Lykke, at jeg kom herhil for at faae Alting bragt i Orden.

Femte Act.

Første Scene.

Grevinden. Marton. Commandeuren.

Grevinden (kommer fra sit Værelse). Nu vel, Marton?

Marton (kommer fra Baggrunden). Nu kommer Commandeuren, Deres Naade! (lukker op for Commandeuren og gaaer derefter ud af den samme Dør).

Grevinden. O min Onkel! bliv ikke vred, at jeg gjør Dem Uleilighed saa tidlig paa Morgenstunden! — Men jeg var saa fortvivlet...

Commandeuren. Fortvivlet? — Hvorover?

Grevinden. O min kjære Onkel! Dersom De vidste...

Commandeuren. Hvilket? Tal!

Grevinden. De vil skjende paa mig, Onkel! — og De har Grund dertil. Men dersom De vidste, hvormeget jeg har lidt, saa vilde De maaskee finde, at jeg er straffet haardt nok.

Commandeuren. Straffet? — Og hvorfor?

Grevinden. For den Feil, jeg har begaaet.

Commandeuren. Du har begaaet en Feil?

Grevinden. Ja, en meget stor Feil, Onkel!

Commandeuren. Men hvad er det da? — Tal!

Grevinden. Jeg ... har været paa Masquerade i Operaen.

Commandeuren. I Operaen? — Alene?

Grevinden. O nei, nei Onkel! Ikke alene! Jeg var der med Marquien!

Commandeuren. Med Marquien! Du har været paa Masquerade med Marquien?

Grevinden. O ja, jeg veed det, det var en Afsindighed! En reen Galskab!

Commandeuren. Men hvad vilde Du paa den Masquerade.

Grevinden. Onkel! — Har De nogensinde været jaloux?

Commandeuren. Hvad skal det sige?

Grevinden. O! dersom De nogensinde havde kjendt Jalousi, saa vilde De kunne fatte, hvad jeg lider ...

Commandeuren. Jeg forstaaer ikke ...

Grevinden. Onkel! — Jeg var jalour!

Commandeuren. Jalour? — Og paa hvem var Du jalour?

Grevinden. Paa Greven!

Commandeuren. Paa Candale?

Grevinden. Ja!

Commandeuren. Paa Din Mand?

Grevinden. Ja! paa min Mand!

Commandeuren. Men for Fanden! Hvad er dog ... Hvad skal dog Alt dette sige ...

Grevinden. O tilgiv mig Onkel! Jeg var saa ulykkelig. Man havde sagt mig, at det kun var for at følge Baronessen paa Masquerade, at han afslog at ledsage mig; jeg maatte have Vished derom, og ... o ja kjære Onkel ... jeg veed, at jeg begik en stor Daarskab ... men for selv at overbevise mig derom skrev jeg et Brev til Marquien og bad ham komme til mig. Han kom — og jeg lod ham følge mig paa Masquerade ... Han var der, Onkel! Han var der med Baronessen! — O! dersom De vidste, hvilken Nat, det har været for mig ... naar jeg saae ham med dette Fruentimmer under Armen ... o! Jeg var i et fuldkomment Raseri!

Commandeuren. I Raseri? Fordi Din Mand var med Baronessen? — og Du selv var der med Marquien?

Grevinden. Ak! det er Altsammen Intet, Onkel!

Commandeuren. Hvad behager? Intet?

Grevinden. Jeg mener, at det er Intet, imod hvad der forresten passerede.

Commandeuren. Hvad der passerede?

Grevinden. Tænk Dem, Onkel, at da vi gik igjennem Vestibulen for at tage hjem, kommer der en Officeer, der havde forfulgt mig hele Aftenen, og som ganske vist tog mig for en Anden, som han troede at kjende, hen til mig og hvidskede mig nogle Ord i Øret, saa uanstændige, at jeg med min Villie greb Marquien med Heftighed i Armen. Marquien, som strax mærkede, hvad det betydede, og som den hele Aften havde været i Humeur til at slaae hele Verden ihjel, spurgte i en trodsig Tone Officeren, hvad han havde at tale til mig om? ... Officeren svarede ham, at dersom han var nysgjerrig, kunde han faae det at vide, naar han selv vilde uleilige sig hen til Hr. de Saillant, Capitain ved Kongens Livgarde, i Gaden Grenelle Nr. 24, — saa troer jeg vist, at de skal duellere i Dag.

Commandeuren. Duellere?

Grevinden. Ja, Onkel! Og De begriber da, hvilken uhyre Scandale det vilde vække, naar man fik at vide, at jeg havde været paa Masquerade, alene med Marquien, og at han havde havt Klammeri for min Skyld. Jeg vilde være prostitueret for bestandig, og Candale vilde aldrig tilgive mig.

Commandeuren. Og han havde, min Sjæl, Ret deri!

Grevinden. O frels mig! frels mig Onkel! De er den Eneste, som jeg kan betroe mig til.

Commandeuren. Ja ja, det indseer jeg nok. Din Ære, det er det, som det først og fremmest kommer an paa. Men saa, Fru Grevinde ...

Grevinden. Saa vil jeg underkaste mig Alt, hvad De forlanger af mig.

Commandeuren. Nu vel! Saa gjør Dig færdig til at følge mig ...

Grevinden. Endnu i Dag?

Commandeuren. Og at vende tilbage til Dit Kloster.

Grevinden. Det er netop det, jeg vilde bede Dem om. Her vil jeg ikke blive længer — jeg er altfor ulykkelig. O! jeg vilde give Halvdelen af mit Liv for ikke at have været paa den Masquerade! — Men hvad skal vi nu gjøre?

Commandeuren. Kjendte Capitain Saillant Marquien?

Grevinden. Nei! Marquien var masqueret, og, formodentlig af Delicatesse for mig, var han saa klog hverken at nævne sit Navn eller sin Bolig.

Commandeuren. Nu vel! Saa er der kun et Middel.

Grevinden. Hvilket?

Commandeuren. Det er øieblikkeligen at sende Bud efter Marquien og fordre af ham, at han ikke maa gjøre videre ved denne Affaire.

Grevinden. Fordre, kiære Onkel! — Men jeg har ikke Ret til at fordre Noget af Marquien.

Commandeuren. Hvad for noget? — Har Du ikke Ret til at fordre Noget af en Mand, der har bragt Dig til at glemme Dine Pligter? — En Mand, som Du er svag nok til at elske, uagtet Du er en Andens Kone.

Grevinden. (folder sine Hænder). O, min Onkel! . . .

Commandeuren. Naa? — Hvad er der nu?

Grevinden. Jeg troer . . . at jeg . . . at jeg ikke mere elsker Marquien. Jeg er endogsaa vis derpaa . . . Men det er ikke Alt, jeg er bange for, at der en Anden, som jeg elsker — — jeg frygter for, at jeg elsker Candale.

Commandeuren. Hvad? — Greven? Din Mand?

Grevinden (naiv). Ja, jeg veed ikke, hvorledes jeg skulde kunne være bleven jalour, naar jeg ikke elskede ham.

Commandeuren. Naa! Det var igjen noget Splinternyt! — Du elsker Din Mand, og Du har i Gaar underskrevet Ansøgningen om Separation!

Grevinden. Det var af Jalousi, Onkel! Slet ikke Andet! Vi havde talt sammen om denne Ansøgning, og vi vare enige om, at Ingen af os skulde underskrive. — Det var en Aftale imellem os . . . og et Øieblik efter giver han mig Ansøgningen og viser mig, at han har underskrevet den. — Da saae jeg tydelig, at jeg var bedragen . . . forladt . . . opoffret for en Anden — og jeg underskrev den.

Commandeuren. Jeg bliver reent forstyrret i Hovedet over Alt dette! — Men ulykkelige Barn! . . . Du veed jo, at Din Mand ikke elsker Dig! Det har Du jo selv sagt mig —

Grevinden. Ak ja!

Commandeuren. Du veed, at han elsker en Anden.

Grevinden. O! tal ikke til mig derom . . .

Commandeuren. Jo netop! Jeg vil tale derom . . . jeg vil tale derom, saalænge til Du bliver fornuftig. Jeg maa vel see at faae Dig helbredet for denne Kjærlighed.

Grevinden. Nei aldrig! Aldrig!

Commandeuren. Aldrig! — Men for Pokker! . . . Det var ikke det, vi skulde tale om . . . Vi glemme det Vigtigste . . .

Grevinden. Ja, Tiden løber, og maaskee Marquien allerede . . .

Commandeuren. Du maa sende Bud efter ham!

Grevinden. O nei, kjære Onkel! Lad mig ikke oftere gjøre en saadan Ubesindighed. — Send selv Bud efter ham; thi om det gjaldt mit Liv — jeg gjør det ikke! . . .

Commandeuren. Du har Ret, Louise! — Det er meget sandt. — Marton! Hvor er Marton?

Anden Scene.

De Forrige. Marton.

Marton. Her er jeg, Herr Commandeur!

Commandeuren. Marton! Tag Grevindens Karreet, kjør hen til Marquien og sig ham, at Grevinden absolut maa tale med ham strax — hører Du: strax! og at hun venter paa ham.

Marton (gaaer hurtig). Jo, Hr. Commandeur!

Tredie Scene.

Grevinden. Commandeuren.

Grevinden. Tak, kjære Onkel! Tusind Tak! — O! dersom jeg slipper godt fra dette, saa sværger jeg dem til, det skal være mig en Lære for hele mit Liv.

Commandeuren. Tys! Jeg hører Candale.

Grevinden. Saa tør jeg ikke blive her! Thi jeg har glemt at sige Dem, at i Gaar, paa Masqueraden, fulgte han bestandig efter mig, og jeg troer vist, at han har kjendt mig.

Commandeuren. Troer Du virkelig?

Grevinden. Jeg veed det ikke med Vished; men det er det samme. Jeg vover ikke at komme for hans Øine, førend jeg er sikker paa, at jeg har taget feil. Jeg vilde døe af Skamfuldhed. Kjære Onkel! dersom han veed Alt, . . . saa tag mig i Forsvar — veed han Intet, saa ti! (ilter ud).

Commandeuren. Du kan være rolig!

Fjerde Scene.

Greven. Commandeuren.

Greven. Ah! Jeg jager Deres Niece paa Flugt, troer jeg . . .

Commandeuren. Min Niece? . . . oh! . . . Jeg veed ikke engang, om hun saae Dig . . .

Greven. Aa jo! Hun saae mig ret godt! — Men det forundrer mig ikke, at hun gik. Jeg kan nok indsee, at hun vilde være lidt forlegen ved at see mig lige i Øinene.

Commandeuren. Hvorfor det?

Greven. Ah! det er sandt! De veed ikke hvad der er passeret.

Commandeuren. Hvad er der da passeret?

Greven. O ikke andet, end at Grevinden har været paa Masquerade i Nat med Marquien; at Marquien har havt en Affaire med Capitain Saillant for hendes Skyld, og at de skulle slaaes i Dag.

Commandeuren. Hvoraf veed Du det?

Greven. For Pokker! Jeg kjendte dem; jeg fulgte bestandig efter dem, og jeg hørte det Heie.

Commandeuren. Og hvad har Du da i Sinde at gjøre?

Greven. Hvad jeg har i Sinde? — Hm! den Ting synes mig meget simpel. Jeg har sendt Jasmin hen til Brichanteau.

Commandeuren. Til Brichanteau?

Greven. Ja ... forstaaer De ikke?

Commandeuren. Nei!

Greven. Da synes jeg dog, at det er soleklart, min kjære Onkel! — Naar min Kone faaer et Indfald, en Caprice — saa lad Valclos bringe hende til Raison igjen; det lader jeg gaae! Vil hun paa Maaquerade, og jeg ikke kan ledsage hende, fordi jeg skal der med Baronessen, saa lad Valclos være hendes Cavalier; det kan gaae an. Men naar en uforskammet Laps fornærmer Grevinde de Candale, og der er Tale om en Duel for hendes Skyld, saa begriber De, kjære Onkel, at det ikke mere er Noget, der vedkommer Valclos — — det er en Sag, der alene angaaer mig!

Commandeuren. Ah! ... nu forstaaer jeg ... Men troer Du, at Marquien vil finde sig i at ...?

Greven. Ja, hvis jeg spurgte ham derom! — Men jeg veed den Andens Navn og Bopæl; det er Alt, hvad jeg behøver. Valclos var maaqueret, altsaa er der Ingen, der har kjendt ham. Capitainen venter Een, det er Alt ... og naar blot denne Ene kommer, saa formoder jeg, at det er ham ligegyldigt, hvem det er. Det Eneste, jeg frygter for, er, at Valclos allerede skulde være paa Veien.

Commandeuren. Det har ingen Nød! Det er endnu altfor tidlig (seer paa sit Uhr). Klokken er otte. — Forresten kommer han her først.

Greven. Hvad? Her! Han bliver ved ... Og hvad vil han her?

Commandeuren. Hør mig Candale! — Grevinden er fortvivlet over det, som er passeret. Hun er i den dødeligste Angst, for at Du skal faae Noget at vide derom, og det er mig, der har givet hende det Raad, at sende Bud efter Marquien, for at bede ham om at afstaae fra denne Duel.

Greven. Nu, i Sandhed! Det var vel ogsaa det Mindste, han kunde gjøre for hendes Skyld. Naar en Kone glemmer sig i den Grad, at hun stiller sin Kjærlighed til en Mand offentlig til Skue, saa skylder denne Mand hende vistnok nogen Opoffrelse.

Commandeuren. Aa hvad ... stille sin Kjærlighed til Skue ... Du troer altsaa endnu, at Din Kone elsker Marquien?

Greven. Jeg synes virkelig, at naar man ikke er aldeles blind ...

Commandeuren. Men Du tager feil, siger jeg Dig!

Greven. Saa?

Commandeuren. Din Kone elsker ikke Valclos!

Greven. Ikke? — Hvem har bundet Dem den Historie paa Ærmet, kjære Onkel?

Commandeuren. For Fanden! Det har hun selv!

Greven. Det er saamænd ogsaa det Klogeste, hun kunde gjøre, efter hvad der er skeet.

Commandeuren. Og dersom nu det, der er skeet, netop er en Følge af, at hun ikke elsker Marquien? Dersom hun har gjort det, hun har gjort, netop fordi hun elsker en Anden?

Greven. En Anden?

Commandeuren. Dersom det var af Jalousi, at hun er taget paa den Maaquerade?

Greven. Af Jalousi? Grevinden?

Commandeuren. Ja af Jalousi! — Men hvad kommer det Altsammen Dig ved. Jeg er gal, at jeg staaer her og ...

Greven. Et Øieblik, min Onkel! — Enten har De sagt for meget eller De har sagt for lidt. Grevinden elsker en Anden! Grevinden er jalour paa en Anden! ... Grevinden har været paa Maaquerade for at følge en Anden end Marquien! — Men hvem er da denne Anden?

Commandeuren. For Pokker! Kan Du da ikke selv begribe det? Ahner Du da slet Ingenting?

Greven. Hvad? Onkel! Denne Anden? ... Skulde det være mig?

Commandeuren. Aa ja for en Ulykke! Vist er det Dig! Du Utaknemmelige!

Greven (falder ham om Halsen). O min kjære Onkel! De er en Perle af en Onkel!

Commandeuren. Men er jeg da kommen lige ind i en Daarekiste?

Greven. Ja, jeg er en Daare, at jeg ikke selv har kunnet see dette. Det er jo klart som Dagen! Men det kommer der af at være altfor beskeden.

Commandeuren. Men maa jeg dog faae at vide ...

Greven. Hør mig, Onkel! Thi her er intet Øieblik at spilde. Capitain Saillant er, som De maaskee veed, en ganske udmærket Fægter. Dersom jeg ikke skulde see Dem mere førend Duellen — og maaskee heller ikke efter den — saa anbefaler jeg Dem Grevinden, min Onkel, den stakkels Louise ... De forstaaer mig ... saa har hun ingen Anden end Dem ...

Commandeuren. Ah Bah! Hvad er nu det for Ideer?

Greven. Ja, hvem kan vide ...

Commandeuren. Vil Du ikke tale først med Louise?

Greven. Jeg har den allerstørste Lyst dertil ... men jeg veed ikke, om jeg bør gjøre det. — De kjender mig, Onkel! De

veed, at jeg har havt ti Dueller for een i mine Dage, og at jeg altid er sluppen hæderlig fra dem... med Undtagelse af Bastillen!.. Men paa min Ære! kjære Onkel! Dersom jeg i dette Øieblik saae Louise med de deilige Øine, med det yndige Smiil, med den bløde Stemme, der trænger lige ind i Sjælen, — og naar jeg saa betænkte, at Alt dette tilhørte mig, og at jeg om en Time maaskee for evig skulde miste det uden engang at have eiet det, — saa troer jeg ikke, at jeg vilde blive Herre over mig selv ... jeg troer, at Tanken derom vilde gjøre mig ganske forstyrret.

Commandeuren (som under Grevens Replik er mere og mere forundret). Saa Du elsker da ogsaa hende?

Greven. Ja! Ja, min Onkel! Jeg elsker hende!

Commandeuren. Oh!

Greven. Det er maaskee latterligt — men jeg elsker hende, og jeg er glad ved at vove mit Liv for hende. Men for at jeg skal kunne slaaes med Roligheд, maa jeg ikke see hende. — Onkel! Vil De gjøre mig en Tjeneste?

Commandeuren. Ja med Fornøielse!

Greven. Gaa hen til Brichanteau, som jeg har bedet om at vente paa mig. Fortæl ham Sagen, sig ham, at jeg igaar har havt en ubehagelig Strid i Operaen, at jeg skal duellere i Dag, og at jeg beder ham om at være min Secundant ...

Commandeuren. Men hvad vil Du selv? ...

Greven. Jeg venter paa Marquien. Jeg har et Par Ord at sige til den gode Valclos.

Commandeuren. Det er godt! Omfavn mig Candale!

Greven. Farvel, Onkel!

Commandeuren. Roligheд og Besindighed!

Greven. Vær uden Frygt!

Commandeuren. Farvel! (gaaer.)

Femte Scene.

Greven (alene). Hun elsker mig! — Saa tog jeg dog ikke feil! — Og jeg, som yppede Strid med den stakkels Valclos — det var taabeligt. — Men hvorfor Fanden havde han saadan en triumpherende Mine! — Det er nu det samme, jeg havde Uret! —

Sjette Scene.

Greven. Marquien.

Greven. God Dag, Valclos! Det glæder mig, at Du kommer. Jeg ventede netop paa Dig.

Marquien. God Dag! (afsides.) Igjen her! Han viger ikke mere fra Huset! (høit.) Du ventede mig, siger Du?

Greven. Ja, min Ven! Jeg veed ikke, hvorledes jeg havde det i Gaar ... men det forekommer mig, at jeg yppede en taabelig Strid med Dig. — Jeg beder Dig om Forladelse!

Marquien. Hvad skal det sige?

Greven. Det skal sige, at naar en brav Mand har havt Uret imod en Ven, saa maa han ikke skamme sig ved at erkjende det. Jeg har havt Uret imod Dig, og jeg tilstaaer det. Din Haand, Valclos!

Marquien. Med Glæde!

Greven (i det han tager sin Hat). Og nu, Farvel! Det gjør mig ondt, at jeg ikke kan blive her længer, men jeg maa nødvendig bort.

Marquien. Et Ord, Candale?

Greven. Nu?

Marquien. Sig mig: det er da altsaa sandt, hvad man taler om ... en Ansøgning om Skilsmisse?

Greven (alvorlig). Ja, det er fuldkommen Sandhed. Grevinden og jeg have Begge underskrevet den igaar.

Marquien (med Glæde). Du overlader mig altsaa ganske Din Plads?

Greven. Naturligviis! — Men een Ting begriber Du da nok —

Marquien. Hvilken?

Greven. At fra det Øieblik af, jeg ikke mere er min Kones Mand, bliver jeg hendes Elsker. — Vi gjøre Cour til hende begge To, og den, som hun giver Fortrinnet ...

Marquien. Hvad han?

Greven. Han ægter hende! — Adieu, Marquis! (gaaer.)

Syvende Scene.

Marquien (staar derefter) **Grevinden.**

Marquien. Den, som hun giver Fortrinnet, ægter hende? — Men hvad Fanden er det for Galimathias? — Ah! Der er Grevinden!

Grevinden. O! De er allerede kommen? Jeg takker Dem!

Marquien. Ja, Fru Grevinde, jeg er kommen; men jeg vil tilstaae Dem, at det ikke er uden en vis Uro ...

Grevinden. Uro, Marquis! Og hvorfor er De urolig?

Marquien. Fordi det, der hændes mig, er ganske det Modsatte, af hvad der hændes Andre. I Forgaars aabnede De Deres Huus for mig, og den samme Dag gav De mig at forstaae, at det Behageligste, jeg kunde gjøre for Dem, var at gaae min Vei. I Gaar skrev De mig til og bad mig komme her — hvorfor? For at lade mig vide, at jeg ikke blot var bleven Dem ligegyldig, men at De endogsaa elskede en Anden. I Dag sender De Bud efter mig — paa min Ære! Jeg skjælver, for hvad jeg skal erfare. Thi, da jeg er bleven vant til ved enhver tilsyneladende Gunst at miste Noget af min virke-

lige Lykke, saa formoder jeg næsten, Fru Grevinde, at De i Dag kun har sendt Bud efter mig for at forvise mig for stedse fra Deres Øine.

Grevinden. De tager feil, Marquis! De kan i Dag erhverve Dem en evig Fordring ikke blot paa mit Venskab, men paa min Erkjendtlighed.

Marquien. Venskab? — Erkjendtlighed? — Hvilken Kulde der ligger i disse Udtryk! — Dog — jeg beder Dem, tal! Har jeg forskyldt Deres Kjærlighed, saa vil jeg dog i det mindste gjøre mig værdig til Deres Venskab.

Grevinden. Marquis! — Jeg var saa forvirret i Gaar, da vi forlode Masqueraden, at jeg glemte at tale til Dem om den Affaire . . .

Marquien. Hvilken Affaire?

Grevinden. Med Capitain Saillant.

Marquien. Capitain Saillant? — Hvem er det? Paa min Ære, Grevinde, jeg veed ikke, hvad De mener; og hvis jeg har havt en Affaire, saa har jeg glemt det.

Grevinden. O nei! De har ikke glemt det. De husker det endog saa godt, at De endnu i Dag, i denne Morgenstund . . .

Marquien. Nu vel, Fru Grevinde! — Men selv, om saa er — hvilken Vigtighed kan denne Historie da have for Dem?

Grevinden. Hvilken Vigtighed? — O min Gud! Det er jo derfor alene, at jeg har sendt Bud efter Dem, for at bede Dem om ikke at lade det komme til en Duel.

Marquien. Hvorledes, Fru Grevinde? Det forlanger De af mig — af mig?

Grevinden. Jeg veed, at det er et stort Offer, jeg kræver af Dem; men Deres Ære lider Intet derved. Capitain Saillant har sagt Dem sit Navn, men De har ikke sagt ham Deres; han har opgivet Dem sin Bopæl, men De har ikke opgivet ham Deres; han talte til Dem uden Masque; De var masqueret — han veed altsaa ikke, hvem De er; og naar De blot selv vil tie, saa vil han til evig Tid blive uvidende om, hvem det er han har havt den Affaire med. Min Ære derimod er udsat for den største Beskæmmelse! Dersom De duellerer med Capitainen, saa vil man faae at vide, hvorfor og for hvis Skyld — en Uforsigtighed vil fra det Øieblik faae Udseende af en Brøde; og uagtet jeg er uskyldig . . . uskyldig for Gud som for Dem, Hr. Marquis, — saa vil jeg dog i Verdens Øine være vanæret.

Marquien. O, Fru Grevinde! Det er ikke Verdens Dom, De frygter. Der er Een, en Eneste, hvis Dom De frygter mere end hele den øvrige Verdens!

Grevinden. Er det en Tilstaaelse, De vil aftvinge mig, Marquis? — Nu vel! Jeg agter Dem høit nok til at tilstaae Dem Alt. — Ja, det er sandt. Der er i de sidste fem Dage foregaaet en mærkelig Forandring med mig og Alt, hvad der omgiver mig . . . der er gaaet et Lys, et hidtil ukjendt Lys op for mig, som har viist mig Tingene i Deres sande Skikkelse. Hvad jeg antog for en evig, uforgængelig Lidenskab var ikke Andet end et Bedrag af min Phantasi, et Ubekjendtskab med Hjertets sande Følelser. Jeg har i Greven ikke blot fundet en god, en fortræffelig, en aandrig Mand; men en Mand, fuld af Opmærksomhed og Galanteri, en Mand med den fineste Dannelse, som i Stedet for at behandle mig saaledes, som enhver Anden vilde have behandlet mig, har overladt til min egen Tact og til min Agtelse for mig selv at lede mig paa den rette Vei. Det er ved denne Behandling, at jeg har hævet mig i mine egne Øine — at jeg har lært at indsee mit eget Værd — og jeg føler, at det er mig umuligt, endogsaa blot i Tankerne, at kunne bedrage en saadan Mand.

Marquien. O, sig det kun reent ud, Grevinde! Vær oprigtig! Tilstaa mig, at De elsker ham!

Grevinden. Nu vel, Hr. Marquis! Ja! Ja, jeg elsker ham! Desværre for Dem, at jeg har opdaget det for sildig — o, tilgiv mig! — men jeg har Gud være lovet opdaget det tidsnok for mig selv. — Jeg var paa Punctet til at styrte mig i Fordærvelse — jeg kan nu maaskee blive lykkelig. Alt afhænger af Dem. Mit Rygte, min Fremtid, min Lykke er i Deres Hænder! O, Hr. Marquis! I Deres Moders, i Deres Søsters Navn bønfalder jeg Dem, vær adelmodig!

Marquien. Det er for sildig, Fru Grevinde! Min Ære staaer ligesaavel paa Spil som Deres. Capitain de Saillant kjender ikke mit Navn; han veed ikke min Bopæl; han har ikke seet mit Ansigt . . . det er sandt; — men Capitain de Saillant veed, at han venter en Adelsmand, og jeg — jeg veed, at han venter mig. Netop fordi jeg var masqueret, netop fordi han ikke kjender mig, vilde hele Frankrigs Adel være compromitteret, dersom jeg ikke indfandt mig. Det er altsaa umuligt!

Grevinden. O! hvad skal der da blive af mig? Betænk dog, i hvilken skrækkelig Stilling jeg er!

Marquien. Det er Dem selv, Fru Grevinde, der har sat Dem i en falsk Stilling, og De kan ikke beklage Dem over nogen Anden end Dem selv. Min Skyld er det ikke. De fordrer for meget af mig, naar De troer, at jeg for Deres Skyld vil offre baade min Kjærlighed og min Ære. Ja, Frue, min Ære! Thi dersom jeg i Dag gjorde det, De forlanger af mig, saa vilde De selv i Morgen være den Første til at foragte mig. — Forresten vil De vist indrømme mig, at jeg i de sidste Dage har spillet en temmelig besynderlig Rolle, og som jeg ikke er vant til. Denne Rolle be-

gynder at kjede mig — jeg maa have Een, som jeg kan lade min Harme gaae ud over, og siden jeg er gaaet glip af Candale, saa vil jeg hævne mig paa Hr. de Saillant. Desto værre for ham! Det er ikke ham, jeg er vred paa. — Men hvad kan jeg gjøre for, at han just falder mig i Hænderne i et Øieblik, hvor jeg tørster efter Blod? Det bliver hans Sag!

Grevinden. Farvel Marquis! — De foragter mine Taarer — De afslaaer min Bøn.

Marquien. Jeg ikke blot afslaaer Deres Bøn, men da jeg allerede har ventet altfor længe... (afbrydes af Commandeuren, som kommer).

Ottende Scene.

De Forrige. Commandeuren.

Grevinden. O min Onkel! Kom! Kom og frels mig! Alle mine Bønner formaae Intet over Marquien. Han vil absolut hen til Capitainen!...

Commandeuren. Han træffer ham ikke.

Marquien. Hvorledes? Jeg træffer ham ikke?

Commandeuren. Nei! Capitain de Saillant har i dette Øieblik en Æressag at afgjøre.

Marquien. Det veed jeg; thi det er med mig.

Commandeuren. De tager feil, Hr. Marquis, det er med min Nevøu!

Marquien. Med Greven?

Commandeuren. Ja! — Capitain de Saillant har i Gaar paa Marqueraden fornærmet Grevinde de Candale, og derfor har Grev de Candale været hos ham i Morges for at kræve ham til Regnskab. Det er jo i sin Orden.

Marquien. Ha! det er en afskyelig List! Hr. Commandeur! Ved Alt, hvad der er Dem helligt, ved Deres Ære som Adelsmand og Cavaleer besværger jeg Dem, sig mig, hvor ere de? Jeg maa tale med Dem! Jeg maa forhindre denne Duel! Om jeg saa skal kaste mig imellem Deres Klinger, saa vil jeg gjøre min Ret gjældende. Det er mig, Capitainen har udfordret! Det er mig, som denne Duel vedkommer! Hvor ere de? I Himlens Navn, svar dog!

Commandeuren. Jeg veed det ikke Men De veed jo, hvor Capitainen boer. Han gav dem jo sin Adresse — der maa De kunne faae det at vide.

Marquien. Ja De har Ret! Det er det Eneste, jeg kan gjøre! (styrter ud).

Niende Scene.

Grevinden. Commandeuren.

Grevinden. Min Onkel! det er da ikke sandt, at Greven er ude at duellere med Capitain de Saillant? — Det var blot Noget, De sagde til Marquien af en eller anden Grund, som jeg ikke fatter... Ikke sandt?

Commandeuren. Har Du ikke selv sagt, at dersom man fik at vide, hvad der er passeret, saa var Dit Rygte tilintetgjort? At dersom Marquien duellerede for Din Skyld, saa var Du vanæret? — Nu vel! Candale har været af samme Mening, han har taget Fornærmelsen paa sig — og han er gaaet ud at slaaes med Capitainen.

Greven. Oh! I Stedet for at forstøde mig, som jeg havde fortjent for en saadan Brøde,... i Stedet for at straffe mig med sin og hele Verdens Foragt — er det ham, der vil frelse mig, maaskee med Tabet af sit eget Liv. O! min Onkel! Dersom han kom noget til, dersom han blev saaret — dersom han blev dræbt!... O! jeg vilde da ikke engang kunne sige ham, hvormeget jeg har lidt, siden jeg troede mig skilt fra ham!... han vilde døe uden at faae at vide, at jeg elskede ham, at jeg ikke elsker nogen Anden end ham!... han vilde døe med den Tanke, at jeg er en Coquette, en Qvinde uden Hjerte, uden Følelse, uden Sjæl!... Han vilde døe med Forbandelser over mig — mig, der Intet har gjort for at gjøre ham lykkelig, imedens han levede, og som skulde være Skyld i hans Død!... O min Onkel! Jeg sværger Dem til, jeg vilde aldrig kunne overleve det!

Commandeuren. Louise! Jeg er en gammel Mand — jeg hører til en anden Tidsalder, end I, og jeg forstaaer mig ikke paa Jeres falske Forfængelighed — jeg kom herhid med Harme i Hjertet og Forbandelser paa mine Læber — jeg vilde sønderknuse Dig ved mit Ord, fordi Du er Skyld i denne ulykkelige Duel — — men naar jeg seer Dine Taarer, Din Anger, Din Fortvivlelse, naar jeg af min egen Smerte kan fatte, hvad Du lider ... Ja, mit Barn, thi jeg lider selv... jeg har ingen Børn... Du var min Datter, og han skulde være min Søn... naar han er død, saa er alt forbi; han er den Sidste af min Slægt... og jeg, stakkels gamle Mand, jeg skal overleve dette ... O! tro mig, mit Barn! skjøndt jeg er en Mand, er jeg ligesaa nedbøiet som Du!

Grevinden (kaster sig i hans Arme). O min Fader! min Fader!

Commandeuren. Ja, Din Fader! — Og Din Fader kan ikke være grusom imod Dig. Jeg burde maaskee overlade Dig til Din Anger og Din Fortvivlelse... jeg burde maaskee lade Dig være uvidende, om hvad jeg har gjort — men Din Sorg har afvæbnet af min Vrede Louise! Jeg har sagt Din Mand Alt!

Grevinden. De har sagt ham, at jeg var jaluox — De har sagt ham, at jeg

kun tog paa Masquerade for at følge ham? — De har sagt ham, at jeg elskede ham?

Commandeuren. Ja jeg har sagt ham det!

Grevinden. Og han er gaaet ud at duellere uden at værdige mig et Ord? — — O! min Onkel! Det er ikke mere Ligegyldighed! Det er Had! Det er Foragt!

Commandeuren. Det er ingen af Delene, mit Barn! Det er Kjærlighed! Det er saa langt fra, at han hader eller foragter Dig, at han tvertimod elsker Dig, Louise.

Grevinden. Han elsker mig? Han elsker mig!

Commandeuren. Han elsker Dig, som Du elsker ham — og maaskee endnu høiere!

Tiende Scene.

De Forrige. **Marquien** (aabner Døren med Heftighed)

Marquien. Er Candale kommen tilbage?

Commandeuren. Nei endnu ikke!

Grevinden. Min Gud! Hvad feiler Dem? — Hvor De er bleg! Hvor De er forstyrret!

Marquien. Jeg? — O! det er Intet! (vil gaae).

Grevinden (holder ham tilbage). O, bliv! Jeg besværger Dem! Siig mig — fortæl mig Alt! — Hvad er skeet?

Commandeuren. Hvad er der foregaaet?

Marquieu. Jeg veed det endnu ikke selv. Jeg løb hen til Capitain Saillant — han var ude. Man sagde mig, at han duellerede der i Nærheden, tæt ved det udenlandske Gesandtskabs Hotel.

Grevinden. Videre! Videre!

Marquien. Uagtet jeg mere fløi end gik til det Sted, man havde angivet mig, saa kom jeg dog for sildig.

Grevinden. For sildig! — Min Gud! Hvad vil det sige? for sildig?

Marquien. Nogle Haandværksfolk, som arbeidede i Nærheden af Stedet, fortalte mig, at den Ene var bleven haardt saaret, men de kunde ikke sige mig, hvem af dem det var.

Grevinden (synker paa en Stol). Store Gud! det er Candale!

Commandeuren (sagte til Marquien.) Paa Deres Ære, Marquis! Er det Alt, hvad De veed.

Marquien. Paa min Ære!

Commandeuren. Saa er endnu ikke alt Haab forbi!

Grevinden (farer op og lytter). Hvad er det?

Commandeuren. Der kommer Nogen op ad Trappen!

Grevinden. Det er hans Gang! Det er ham! (Greven aabner Døren; Grevinden iler hen imod ham og kaster sig i hans Arme, idet hun udstøder et høit Skrig).

Commandeuren (synker om paa en Stol). Oh!

Ellevte Scene.

Greven. De Forrige.

Grevinden (i sin Mands Arme). Du er ikke saaret?

Greven. Nei, Gud være lovet!

Grevinden. Du lever! Du er her! — O tal! Forklar mig!...

Greven. Lad mig først betragte Dig — det er virkelig Dig? min Louise? — O, hvor jeg er lykkelig!

Commandeuren. Det er altsaa Dig, der har saaret Din farlige Modstander. — den store Fægter.

Greven. Ja min Kaarde gik igjennem hans Side! Jeg havde ikke Tid til at vælge, hvor jeg vilde give ham Stødet! Jeg havde Haft, som De veed!

Commandeuren. Ja ja! Men nu er det ikke det, vi skulle tale om. Nu maa Du tænke paa at komme bort.

Grevinden. Komme bort, Onkel? Og hvorfor?

Commandeuren. Fordi Hans Majestæt forstaaer ikke Spøg, hvad Dueller angaaer, og fordi Din Mand nok ikke har stor Lyst til at flytte ind i Bastillen for tredie Gang — Vel Candale?

Greven. Nei min kjære Onkel, og mindst i dette Øieblik.

Marquis (hvem en Tanke gjennemfarer). Ha fordømt!

Grevinden. Min Onkel! Jeg følger med ham; jeg forlader ham ikke mere! Candale... Hr. Greve! Jeg har Ret til at følge Dem; jeg er Deres Kone!

Greven. O! til Verdens Ende!

Commandeuren. Ja vist til Verdens Ende! Det er fortræffeligt — men dersom Du opholder ham længere, saa bliver det til Bastillen, Du kommer til at følge ham.

Grevinden. O min Gud! Saa lad os strax... Marton! Marton!

Commandeuren. Lad Marton være Marton Jeg skal sørge for, at Jeres Folk komme bagefter.

Grevinden. O ja! Lad os blot komme afsted!

Tolvte Scene.

De Forrige. Jasmin.

Jasmin. Hr. Greve! Huset er omringet af Connetablens Folk.

Commandeuren. For Satan! Saa er det for sildig!

Marquien. Og det er igjen mig, som har gjort denne Dumhed.

Greven. Hvorledes? Du?

Marquien. Ja jeg! Da jeg hørte, at

Du vilde duellere i Stedet for mig, ansaae jeg ethvert Middel for tilladeligt, naar jeg blot kunde forhindre det. Det er mig, der har gjort Anmeldelse derom til Connetablen.

Greven. Saa gid da ogsaa — —!

Grevinden. Men Gud i Himlen! Hvad skal vi da gjøre?

Jasmin. De komme op ad Trappen — — Skal jeg barricadere Døren?

Marquien. Vist ikke! — Luk op!

Trettende Scene.

En Officeer med Vagt. De Forrige.

Greven. Hvad er det for en Støi, mine Herre? — Hvem søger De efter?

Officeren. Efter Grev de Candale.

Marquien. Det er mig!

Grevinden. Hvad?

Greven. Hvad vil det sige?

Officeren (berører Marquien med sin lille sorte Stok). I Kongens og Ærestrettens Navn arresterer jeg Dem, Hr. Greve!

Marquien. Er det mig tilladt at tale et Ord med min Kone og mine Venner?

Officeren. Ja, Hr. Greve!

Greven (til Marquien). Men hvad betyder dog dette?

Marquien. Det betyder, at jeg endnu en Gang beder Dig om Tilladelse til at tage Din Plads. Men paa min Ære, Candale, denne Gang skal være den sidste.

Grevinden. Forklar Dem, Herr Marquis...

Greven. Ja siig mig...

Marquien. Tys! Imedens man kjører bort med mig til Bastillen, kjører Du ganske rolig bort i min Vogn og seer at naae Grændsen. Om 3 Dage beviser jeg, at jeg ikke er Grev de Candale — og slipper ud af min Arrest. Om 6 Uger er Capitain de Saillant helbredet, og om 2 Maaneder viser Du Dig atter ved Hoffet, som om slet Intet var passeret. Det er kun mig, man vil gjøre sig lidt lystig over — men det bryder jeg mig ikke om, naar jeg veed, at Du er lykkelig.

Greven. Men jeg vil ikke taale...

Marquien. Vær en Smule ædelmodig, Candale... jeg synes, at jeg har maattet affee nok for Dig. Du skylder mig Revanche!

Greven. Min kjære Valclos!

Grevinden. O, Hr. Marquis!...

Marquien. De tilbød mig før Deres Venskab, Fru Grevinde; jeg tager imod det. Hellere det end slet Intet.

Officeren. Hr. Greve! Jeg kan ikke længere tillade Dem...

Marquien. Mine Herrer! Jeg er til Deres Tjeneste! (gaaer med Officeren og Vagten).

Commandeuren. Og nu I Andre! der er ingen Tid at spilde!

Grevinden. Men De følger dog med os, kjære Onkel?

Commandeuren. Det er mig umuligt. Jeg maa blive i Paris.

Greven. Hvorfor kjære Onkel?

Commandeuren (trækker et Papiir op af Lommen). Der maa jo Nogen understøtte Deres Ansøgning om Skilsmisse...

Greven og Grevinden. O riv den itu, kjære Onkel! Riv den istykker!

Commandeuren. Nu vel! (river den istykker). Nu tænker jeg vist, at jeg kan være sikker paa mit Majorat.

Kjøbenhavn 1842.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Capricioſa,

eller

Familien i Uyboder.

Folkecomedie i 5 Acter af Th. Overſkou og A. L. Arneſen.

Prolog.

(Fremſagt ved Stykkets første Opførelse, den 11te Juni 1836, af Hr. Holst.)

Der har graſeret her i nogle Aar
En høist mærkværdig Sygdom blandt Poeter;
Det er — Beſkedenhed! Naar noget Nyt man faaer,
Man, uden juſt at høre til Propheter,
Tør ſpaae, at førend Dækket kan gaae ned
Maa hele Stykket ſmukt gaae lidt af Veien,
For at Forfatterens Beſkedenhed
Kan træde frem, med dyb, trefoldig Neien,
Og ſige omtrent ſaa: „Jeg veed ret vel,
At der var ſvære Feil ved dette Stykke,
Dog be'er jeg meget: Slaae det ei ihjel,
Men tillad tvertimod, at det gjør Lykke —
Ei for dets egen Skyld — bevares, nei!
Men lad Dem røre blot af Ydmygheden;
Det var dog Synd, jeg ſkulde gaae min Vei
Til Pibens Lyd — da jeg er ſaa beſkeden."
Man klapper, og han ſiger: „Det er ret,
De kunde ſig dog ei proſtituere!"
Man piber, og han ſiger: „Det gik ſlet,
Og der er ingen Smag blandt Folket mere!"
Thi egentlig ſkal hans Repræſentant
Kun ſige: „Lad mig ſee, De er galant!"
Dog — naar i Folkets Liv ſit Stof han finder,
Naar noget Nyt fra Kunſtens rige Hjem,
Ved Phantaſiens Magt, han tryller frem
Og med ſit Folks Natur det kjækt forbinder,
Da er det Folket, Folket kun, hvis Dom
Kan vidne: „Dette fra mit Hjerte kom!"
Da er det Tid, at Digteren gaaer frem
Og ſiger: „See mit Værk blev til for Dem,
Derfor til Dem jeg nu beſkeden kommer
Og ſiger: Kun i Dem jeg ſeer min Dommer!" —
Og var der vel en ſtørre Grund dertil
End nu, da Komus let forbi Dem ſvæver
Og for et overgivent Folkeſpil
Den første Gang vor Scenes Dække hæver?
Da, ſom et ſiameſiſk Tvillingpar,
For første Gang ſig To forenet har
Til frem for Folket Billedet at føre
Af Aanden, Livet ſom i det ſig røre?
Nei, efter denne brogetmuntre Spas
Var netop Slutningsverſet paa ſin Plads;
Her var det juſt Forfatterne nødvendigt
At gjøre deres Sager ret behændigt;
Men netop her, foruden Compliment,
De ſlutte Stykket ſtrax — naar det er endt!
Det er en Feil! det har vi ſagt. — Forgjæves!
De ſvare: „Muligt, men den kan ei hæves!"
Nu vel, naar ei de Blikket føre vil
Tilbage paa det ny og lette Spil,
Saa vil, ſom Prologus, jeg, før det kommer,
Dem bede: „See det ei ſom Kunſtens Dommer!
Betragt det ſom et lyſtigt Eventyr,
Der, meſt af Alt, Kritikens Brille ſkyer;
Hvori de yppige, burleſke Drømme
Har formet ſig i muntre Skikkelſer,
Der kun vil vække Latter, og hvis Tømme
Den rene Sædelighed ene er.
See her et Billede af Folkelivet
Opfattet i et magiſk Trylleſpeil,
Som i en livlig Verden har gjengivet
Vor Verdens Daarſkab, men forbulgt dens Feil.
Og, ſom vi uden Fordring Dem det bringe,
Modtag det uden Fordom mildt af os,
Lad Latteren udfolde frit ſin Vinge;
Thi kun i den vi ſøge Værkets Roes!"

Perſonerne.

Capricioſa, Undinernes Beherſterinde.
Titeritit } Dryader.
Vivivivi }

Ole Kaninſtok, en gammel Somand.
Gertrud, hans Kone.
Peter } deres Sønner.
Søren }
Fru Nothington, en ung Enke fra Veſtindien.
Charles Wilſon, hendes Broder.
Geldhammer.
Kakkadue, Penſioniſt.
v. Tauſend.
v. Köhler.
Warren, en ung Digter.
Frank, Skuespiller.
Mariane, Tjenestepige hos Fru Nothington.
Lene, Opvartningspige paa Roſenlund.
Jack } Tjenere hos Fru Nothington.
Tom }
En Marqueur.
En Opvarter.
Undiner, Dryader. Høvmænd. Bal-Herrer og Damer. Gjæſter. Tjenere.

Første Act.

(Et Parti i Frederiksberg Have; Skuet i Baggrunden; i Mellemgrunden Canalen, hvorover to Piletræer bøie sig ud, et paa hver Side. Fra anden Coulisse løber en Græsrabat over Scenen; i første Coulisse en Gang, hvori der paa den ene Side staaer en Bænk. Det er Solnedgang.)

(Naar Dækket gaaer op høres Harmonimuſik, som mere og mere fjerner sig. Titeritit og Vivivivi stikke Hovederne frem, hver fra sit Piletræ. Da Musiken næsten ikke mere kan høres raaber)

Vivivivi.

Titeritit!

Titeritit (svarende).

Vivivivi!

Vivivivi.

Saae Du ham?

Titeritit.

Ja gjennem hvislende Blade
Stirred jeg glad paa den Elskede ned,
Da, som en Svane, paa speilklare Flade,
Langsomt med Danebrog Snekken hengled.

Vivivivi.

Rolig og blid, som den dæmrende Aften,
Sad han hos Fromheds huldsalige Aand!
Herlige Syn! det var Dyden og Kraften,
Venligt omslynget af Kjærligheds Baand.

Titeritit.

Seer Du, min Søster! de vorende Skygger?
Trætoppen gynger i purpurrød Glands,
Elskovssømt Droslen, som trygt i den bygger,
Synger sit Qvad og os kalder til Dands.

Vivivivi.

Sværmen er borte, det dæmrer — jeg ahner,
Snart Capricioſa paa Boven vi see,
Fra sit Krystalslot hun, trukken af Svaner,
Iler til os, for at spøge og lee!

Titeritit.

Lad os fra Træet paa Engen nedsvæve,
Kom, mine Søstre! fra Grenenes Ly.
(Man hører Peter jodle udenfor.)

Vivivivi.

Stille! hør Menneskestemmer sig høve,
Hurtigt forsvind; deres Blik maae vi flye!

Titeritit.

Søster! hvorfor? Lad vor Magt dem forjage,
Lad dem forvildes, det skader dem ei;
Lad dem en tryllende Slummer betage,
Skræk dem herfra —

Vivivivi.

De er muntre, o nei!
Lad dem, i Ly af vor løvfulde Bolig,
Heller et Tempel for Glæden opstaae.
O lad dem more os — lyktende rolig,
Ved deres Spøg vi fornøie os maae!

Titeritit.

Men Capricioſa? ifald hun nu kommer?

Vivivivi.

Toner da hurtigt skal dysse dem ind;
Hvilen i Lunden er sød i Skjærsommer,
Drømmen skal qvæge de Slumrendes Sind.

Titeritit.

Der komme de alt — forsvinder herfra.

Vivivivi.

Ja! ja!

Echo.

Ja! ja!
(længer borte.)
Ja! ja!
(de forsvinde i Træerne.)

Ole, Gertrud, Peter, Søren og Mariane.
(Peter kommer først med Mariane under Armen, derefter Søren, som bærer Maden, tilsidst Ole og Gertrud.)

Mel.: Longuemares Træſtodands.

Peter.

Her har jeg fundet en herlig Plads,
Her er en Bænk, hvor vi Alle kan sidde.

Mariane.

Her kan vi see endnu mere Seilads!

Søren (kommer).

Her kan jeg lægge den hele Stads!

Ole (kommer med Gertrud).

Ei see, det var jo herligt;
Her er ypperligt Græs!

Mariane.

Hist risler Kilden saa kjærligt!

Alle.

Her er jeg i mit Es!

Ole.

Kom lad os lægge os Alle ne'r!
Op, Mutter Gertrud! med Dine Varer!

Gertrud (sætter sig paa Bænken).

Nei, jeg skal be'e om at sidde her,
Ingen maa ligge i Græsset der!

Ole.

Aa Snak! sikken en Sludder!

Peter og Mariane.

Jo Faer! det er forbudt!

Ole.
Hvad, gjør Mandskabet Knuder?

Peter, Mariane, Gertrud, Søren.
Tys! tys! bliv nu ei mut!
(vise paa Banken.)
Her er jo netop en herlig Plads,
Her er en Bænk, hvor vi Alle kan sidde,
Her kan vi see endnu mere Seilads,
Her har vi Plads til den hele Stads!

Ole.
Her er jo netop en herlig Plads,
Her i det Grønne vi Alle kan sidde;
Nu har jeg nok af den Stads-Seilads —
Hvilen nu kommer mig ret tilpas!

Alle.
Herligt Maaden skal smage!

Mariane.
Her synger Lærken saa smukt!

Peter, Mariane, Gertrud, Søren.
Først silde hjemad vi drage.

Ole.
Og før hjemad vi drage
Jeg nok med Lærken faaer Bugt.

Alle.
Lad os da Alle nu tage Plads;
Hvilen just kommer os her tilpas!
(Ole kaster sig i Græsset, de Andre ville sætte sig paa Bænken.)

Ole. See saa, her ligger jeg fortræffelig.

Gertrud. Faer! Faer! det gaaer ikke an.

Mariane. Der kan Du ikke ligge.

Ole. Kan jeg ikke ligge her? Jeg skulde dog mene at hvor jeg ligger, der ligger jeg. Her er et deiligt grønt Bordtæppe, her behøve vi ingen Dug. Kom frem med Provianten eller jeg giver Aanden af mig! Peter! har Du Pufferten?

Peter. Om jeg har han? — jo, jeg har han to Gange, Fatter! (tager to smaa Flasker frem). Men Du kan ikke blive liggende i Græsset der, for det er nu imod Anordningen.

Gertrud. Er det ikke det jeg siger? det staaer jo tydeligt, saa man kan læse sig det til. „Ingen maa komme i Græsset".

Ole. Aa, Pasfiar, Mutter!

Søren. Jo Faer, det er rigtignok sandt; for jeg veed det nu fra i Søndags, da Coffermanterne og Coffermantinderne vare herude, og fik paa Gummerne fordi de vendte Kolbøtter i Græsset.

Mariane. Ja, kom nu heller hen og sæt Dig hos os paa Bænken. Du kunde dog let komme i Uleilighed for det.

Ole. Vær Du rolig, min Tøs! Jeg kjender Gjermanden! Han bliver ikke vred fordi en gammel Sømand strækker sine Lemmer i hans bløde Græs; jeg har ogsaa ligget haardt for hans og gamle Danmarks Skyld, da jeg som saaret Gut laae i mit Blod paa Danebrog, der foer til Himlen, hvorfra den var kommen.

Peter. Ja, det var dengang I var ude at lære Engelsk.

Ole. Ja men vi lærte dem Dansk til Gjengjeld. Det var den indbyrdes Undervisning, min Dreng!

Søren. Det er nu ogsaa den, vi lære, Faer!

Ole. Aa, Fanden i Volt med den Undervisning. Om Du lærer at ridse nogle Kragetæer med en Pind i Sandet, det gjør hverken fra eller til. Nei lær at skriv Dit Navn med røde Træk i Sandet paa Havjens Bund, saadan har Din Fader gjort, og det, sagde den Gamle, det var den rigtige Skjønskrift! — Peter! Søren! Ikke sandt? I vil gjøre som Jeres Fader har gjort og slaae for gamle Danmark?

Peter (tager Hatten af, med Alvor). Ja, og for ham deroppe.

Søren. Ja bliv Du bare til jeg bliver saa stor som Peter, Faer! Du kan troe jeg skal slae. Jeg gav den lange Ole Granberg saadan En i Synet igaar, at han nyste Rødt, og han skal staae til Paaske to Aar.

Ole. Nyste han Rødt?

Søren. Ja han gjorde, Faer! Han maatte nu neie sig.

Gertrud. Søren! bring Din Fader det Stykke Fleskekage.
(Søren springer hen til Banken.)

Ole. Naa Gud skee Lov! saa naaede vi da Land engang. Kom nu og læg Jer her i Græsset. (Peter og Søren lægge sig.) Manne! kom her.

Gertrud. Nei lad mig blive her, jeg vil helst sidde, hvor jeg har Lov til at sidde.

Ole. Naa, Du er bange! — Jane! kom Du min Tøs.

Mariane (venlig). Nei Tak, Fader! jeg er bange, at min hvide Kjole skal blive grøn, hvis Græsset er fugtigt.

Ole (godmodig). Det er en anden Sag. Naar Stadsen skulde lide noget derunder, saa bliv hellere siddende. Men tag Dig dog iagt, for Banken er maaskee ikke nær saa reen som Græsset. (Han har spilt af Fleskekagen.) Naa, Peter! Jeg synes, at det er paa den Tid man pleier at faae Lærken at see.

Peter. Her er Fa'ers! Det er den største.
(Rækker ham Flasken.)

Ole. Rigtig min Søn!

Mel.: Hjertat mig klemmer. (Bellmann.)

Peter.
1.
Kom lad os tømme
Her i det Grønne
Flasken til bredfuldt Maal.
Skaal!

Dryaderne (som titte frem).
Aal!

Peter (talende). Hvad er det? Der er nogen som raaber: Aal!

Ole. Det er nok Echo, min Søn! her skal være svært med det.

Peter. Naa det skal der? (synger:)

Her vil jeg ligge
Rolig og drikke
Min Marianes Skaal.
Titeritit og Vivivivi.
Aal!
De andre Dryader.
Aal!

Peter. Nei, Fa'er! det kan ikke være Echo.

Ole. Jeg troer ogſaa, der er Nogen, ſom vil gjøre Nar af os.

Peter (ſpringer op). Ja ſaa ſkal jeg — (ſætter ſig igjen). Aa, nu veed jeg det, Fa'er! det er Confirmanterne, ſom er herude at gjøre Sjou; andet er det ikke. Det huſker jeg fra dengang jeg ſelv ſtod.

Her vi gik ſom Holmens raſke Knøſe,
Gjorde Mers med ſmukke Nybo'rs-Tøſe,
Jo, man kan ſom Confirmant ſig brøſe,
Stikke paa Varer og ryge Tobak!
Titeritit og Vivivivi.
Ak!
De andre Dryader.
Ak!

Ole, Gertrud, Mariane, Peter, Søren.

Her {de / vi} gik ſom Holmens raſke Knøſe,
Gjorde Mers med ſmukke Nybo'rs-Tøſe,
Jo {de Confirmanter / ſom Confirmant man} kan ſig brøſe,
Stikke paa Varer og ryge Tobak.
Titeritit og Vivivivi.
Ak!
De andre Dryader.
Ak!

Peter (raaber i Arrigſkab). Pak!

Ole.

2.

Sei! lille Mage!
Kom, vil Du ſmage?
Tag Dig en lille Taar.
Gertrud.
Nei Tak!
Jane kan drikke.
Mariane.
Nei, vil ikke,
Vinen i Ho'det gaaer!
Ole.
Aa Snak!
Du maa ikke troe, at det er Druer,
Saadant Lapperi til Intet duer,
Nei den Drik ſom her, min Tøs, Du ſkuer,
Hented i Paradis ſelv jeg i Dag.
Ole.
Nei Du maa ei troe, at det er Druer o. ſ. v.
Peter, Søren, Gertrud.
Nei Du maa ei troe, at det er Druer
Saadant Lapperi til Inter duer,
Nei, den Drik, ſom her min Tøs Du ſkuer,
Hented i Paradis ſelv han i Dag.
Mariane.
O, jeg troer det nok, det er ei Druer,
Slig en Drik for Sømænd ikke duer,
Nei, de Draaber jeg i Flaſken ſkuer
Henter i Paradis Fader hver Dag.

Ole (efter en lille Pauſe). Men hvordan er det med Jer, Børn? Jeg ſynes I er ikke rigtigt oppe i Dag? Paa en Søndag ſkal man være lyſtig. Har I ikke hørt Muſiken? Har I ikke ſeet Seiladſen? Har I ikke faaet en god Bid Mad i Skrutten? Hvad feiler Jer da?

Peter. Ja, Fader! det er nu ikke for det; det kan ikke være anderledes, og det er nu ogſaa godt ſom det er. Men da Du første Gang ſkulde tage bort efterat Du havde faaet Moer til Kjæreſte —

Ole. Naa? blæſer Vinden fra den Kant? Du vilde heller ligge og dovne, Kammerat, og gjøre Landtoure ud til Kehlet, og gaae paa Dandſeboder, og ſpille Wienerherren.

Peter. Hør nu, Gamle! vel er Du min Fader og min faderlige Velgjører, og det ſkal jeg aldrig glemme Dig, men kommer Du med ſaadan noget — (knytter Næven.)

Mariane (griber ham om Armen). Men, Peter dog —

Peter. Ja, det kan nu ikke nytte noget; han maa ikke fornærme mig, og naar han ſiger ſaadant noget, ſaa veed han, det kræn-ker mig — det kan jeg ikke taale!

Mariane. Ja men Gud bevares, at ville ſlaae ſin Fader.

Peter. Slaa? Er Du tosſet, Jane! — hvem har tænkt paa at ſlaa?

Mariane. Du truede jo med —

Peter. Ja, jeg bærer mig nok! Jeg hyt-ter mig nok for de Dele — desuden kan den Gamle tae mig.

Ole. Jo, jeg kan ſaa.

Peter (til Mariane). Ja, Du kan troe, han ſla'er pent, den Gamle. Det er ikke ſaa længe ſiden, jeg ſaae ham tae ſin Mand baade i Bringetag og Krog. Det var nu ikke noget videre, men da han ſaa lod Hovedet falde til Slag — det var rigtignok noget af det Ondeligſte, et Menneſke vilde ſee for ſine Øine.

Ole. Jane! Du er en god Tøs! Ikke ſandt? Du vil holde af min Peter, og Du vil gjøre den gamle Ole Kaninſtok til Bedſte-fader til en heel Skok af ſmaa Kaninſtokke. Ja, men I maa ſkynde Jer noget, for jeg har ikke megen Tid til at vente.

Mariane. Kjære Fader!

Ole. Ja, ja! I ſkal heller ikke forhaſte Jer. I maa tage Præſt ombord — det forſtaaer ſig.

Peter. Kunde jeg have givtet mig med Mariane, ſaa vilde det have været min Lyſt at gaae i Morgen ombord for at beſøge Chi-naas Kyſt; men nu falder det lidt haardt.

Mariane. Men betænk dog, Peter, at det er netop den Reiſe, ſom ſkal gjøre Dig rig, ſom ſkal ſætte os iſtand til at kunne givte os. Naar Du kommer tilbage —

Ole. Saa holde I Bryllup — den ſelv-ſamme Dag — og Trut og jeg, vi lægge Commandoen ned og gi'er os i Koſt hos

Jer. Saadan bliver det — for saadan vil jeg have det.

Gertrud. Og jeg har givet mit Samtykke dertil.

Ole. Hører I? — „Og Madamen har givet sit Samtykke dertil."

Gertrud. Ja, det var dog vel ikke for meget, om jeg blev spurgt med til Raads.

Ole. Det er meget sandt. Men da nu Ingen har spurgt Dig —

Gertrud. Saa mener Du, at jeg kunde have tiet stille?

Ole. See hvor hun traf det!

Gertrud. Ja, ja! jeg tier jo gjerne.

Ole (godmodig). Ja men Du skal ikke tie, Trut! Du er dog Kone i Dit Huus! Du er dog Drengens Moder, ligesaa vel som jeg er hans Fader. Hvorfor skal Du saa ikke give Dit Samtykke? Vist skal Du det?

Gertrud. Men hvorfor sagde Du da —

Ole. Hvorfor? Hvorfor? Fordi jeg vilde gjøre Dig gal i Skrallen, for at faae Dig til at snakke, Du siger jo hverken Buh eller Bæh i Dag. Du har gjort Peter med til en Driver — han er jo heller slet ikke i sit Es. Jeg veed nok at det er fordi han skal afsted i Morgen, men er det ikke en Lykke? Er det noget at være forknyt for? — Og see Mariane! hun finder sig jo godt i det, hun skulde da være mest tilagters med Humeuret. Kom til mig, min Tøs! og giv mig et Kys — — og syng mig saa Din Vise engang — den Du veed, jeg holder saa meget af.

Mariane. Er Du ikke kjed af den endnu?

Ole. Nei jeg er ikke! Syng Du kun vak.

Mariane.

1.

En Sømands Brud har Bølgen kjær!
Det stolte Hav hun fjernt og nær
Betragter fjom sin Brudeseng
Og Vugge for sin Dreng!
:,: I Vindens Suusen, Stormens Brag,
Orkanens Hyl om sjunkne Vrag,
Hun hører kun sin Elskers Ven,
Som bringer ham igjen! :,:

(Dryaderne synge Omqvædet med).

2.

Peter.

Ja stolt er Sømands vilde Liv!
Naar Elementer staae i Kiv,
Hans Kamp imellem Død og Liv
For ham er Tidsforhriv!
:,: Det hvide Kors i Dugen rød
Staaer for hans Blik som Farens Hegn;
Thi Blod er Varslet vel om Død,
Men Korset Frelsens Tegn. :,:

3.

Ole.

Misunder derfor Sømands Lod;
Hans Liv er som den lette Baad,
Der tumler om paa Verdens Hav
Til Bølgen blier hans Grav.
:,: Men selv paa Havets dybe Bund,
Han priser end af Hjertens Grund
Den Ven, som tog ham i sin Favn
Og gav ham Hæders-Navn. :,:

4.

Alle (tilligemed Dryaderne.

Misunder derfor Sømands Lod ꝛc.

(Alle ere dybt rørte, Peter trykker Mariane med Inderlighed til sit Bryst, hvorpaa de gaae tause hen mod Vandet, og more sig med at kaste Brød ud til Svanerne; Ole tørrer sine Øine og kaster sig igjen i Græsset. Søren staaer hos Moderen, som sidder paa Bænken og giver ham mere at spise).

Kakkadue (kommer fra den modsatte Side af den hvorpaa Bænken staaer, hilser meget høfligt paa Gertrud og sætter sig paa Bænken. — Pause). Det er en deilig Aften den Aften i Aften.

Gertrud. Ja det er rigtigt blevet et velsignet Veir. Det saae det saamænd ikke ud til i Morges.

Kakkadue. Jeg beer mangfoldig om Forladelse, det saae netop ud til at blive smukt Veir: „Morgenhimlen graa, saa veed man strax hvad man kan vente sig mod Aften."

Søren. Ja men det saae da rigtignok ud til Blæst.

Kakkadue. Til Blæst? hm! ja jeg vil jo ikke sige Dem imod, min unge Ven! Jeg seer det er Deres Metier at forstaae Dem paa Veir og Vind! Men til Blæst — det synes mig dog ikke —

Søren. Faer! saae det ikke ud til Blæst i Morges?

Ole. Blæst? I Morges? er Du drukken? (reiser sig og gaaer hen til Kakkadue, som han hilser). En god rolig Aften, min Herre! er det Dem, der vil vide Besked om Veiret?

Kakkadue. Aa nei — det var egentlig — den lille Fyr meente — De er formodentlig hans Fader?

Ole (rankfer). Formodentlig.

Kakkadue. Og er herude saadan en famille, for at nyde Deres Aftensmad i det Grønne?

Ole. Det er allerede erpederet.

Kakkadue. Ja saa! Ja Klokken er allerede bleven adskillige! Ja jeg pleier ogsaa at nyde min Aftensmad herude; men i Dag var det ikke min Hensigt at blive her saalænge; Tiden er løben fra mig.

Ole. Mutter? Kan Du ikke byde Herren et Stykke Æggekage? Jeg har endnu lidt i Pufferten.

Kakkadue. Aa nei, jeg be'er Dem — De maa paa ingen Maade —

Ole. Snak om en Ting; er der et Stykke Æggekage endnu, saa skal De tære det.

Gertrud. Ja det veed Gud her er. Maa jeg bede Herren selv at tage for Dem.

Ole (rækker ham Flasken). Og her er en Taar endnu — ja, det er rigtig nok kun skint! Sei! Peter! (Peter svarer med Jodlen). Kanskee han har mere i sin.

Peter (kommer med Mariane hen til de Andre). Kaldte Fa'er?

Ole. Har Du noget i Din Puffert, Peter, saa giv den til den Herre der, det er Hr. — ja det er sandt, jeg veed da Fanden ikke Deres Navn. Med Forlov at spørge: hvem har jeg den Artighed at tale med?

Kakkadue (som har modtaget Flasken af Peter og er ivrig ifærd med at spise og drikke). Mit Navn er Kakkadue.

Ole. Kakke —? Kak —

Kakkadue. Kakkadue.

Ole. Naa — Hr. Due?

Kakkadue. Jeg har neppe den Ære at være kjendt af Dem. Jeg omgaaes ikke mange Mennesker, jeg holder mig paa mit Eget. Jeg taler sjeldent eller aldrig med Nogen, for jeg har ikke Raad til det.

Ole. Det var som Fanden!

Kakkadue. Jeg er Pensioniſt og forhenværende Extraſkriver, jeg gik af med 60 Rbd. om Heelaaret.

Gertrud. Det kan De da umuligt komme ud af det med.

Kakkadue. Aa jo! Nu gaaer det dog an, siden jeg begyndte at bruge den homøopathiſke Cuur —

Peter. Cuur? Er De syg?

Kakkadue. Paa ingen Maade, men det er den meeſt oeconomiſke Maade at leve paa. Man spiſer og drikker i lutter Millionbele, ja endogsaa Billionbele.

Ole. Det skal Faer da ikke leve længe med.

Gertrud. Men vil Hr. Kakkadue ikke spiſe et Stykke Æggekage endnu?

Kakkadue. Nei hellens Tak, lille Madam, skjøndt den er sandt for Dyden ellers delicat.

Ole. Ja ikke sandt? Ja men det er intet Under, for min Jane har selv lavet den. Ja, det kan De troe, gode Herre, det er en Tøs, som jeg har Glæde af.

Mariane. Kjære Fader! Vil Du nu blot lade være at rose mig.

Ole. Sikken Snak! Hvorfor maa jeg ikke rose Dig? — Ja, De kan troe: hun kan lave Mad — hun kan føre en Huusholdning. Nu er hun da ogsaa for nylig kommen til at tjene hos en fort Frue, som fører et brillant Huus. Og saa kan hun faa prægtigt giøre med sin Hænder.

Kakkadue. Er det Deres Datter?

Ole. Nei. Det er Peters Kjæreſte.

Peter. Ja, vi To er nu Kjæreſter.

Kakkadue (holder op at spiſe). Kjæreſter? Hm! Naa saa De har i Sinde at givte Dem? De tænker ogsaa paa at ville indlade Dem paa de Daarligheder?

Peter. Hvorfor mener De, Herre, at det er Daarligheder?

Kakkadue. Tør jeg, uden at være for nærgaaende, spørge om De har Noget at givte Dem paa?

Peter. Jeg har Søen! Den kan nok ernære mig og mine. Havet gier Brød.

Kakkadue. Ja, lad saa være. Saa har De da tilsammen taget kun Vand og Brød.

Peter. Ja, det er nu noget Sludder.

Mariane. Men Peter! Saadan maa Du ikke tale til en ældre Mand.

Kakkadue. Lad ham kun, lille Jomfrue! Det siger ikke noget. Han er nu som alle unge Mennesker — han er selvklog. De seer mere sindig og fornuftig ud — De skal have bedre Forstand. Lad det Narreri fare! Slaae det ud af Hovedet. Naar man ikke er rig, kan man aldrig blive lykkelig i Ægteſtanden.

Ole. Det turde dog kanskee være for meget sagt, for Trut og jeg vi har Fanden sla'e mig aldrig havt mere end netop fra Haanden og i Munden, og vi har dog levet meget lykkeligt.

Kakkadue. Det er kun noget, De bilder Dem ind.

Ole. Det var som Fanden!

Kakkadue. Ja, det er kun Indbildning, min gode Ven. Hvor kan De sige, at De har levet lykkelig? Har De glemt, hvor ofte De har været i et gudsjammerligt Humeur siden De blev givt? Hvor tidt har De ikke bandet Ægteſtanden, og ønſket baade Kone og Børn langt bort fra Halsen?

Ole. Ja det er sgu meget sandt.

Kakkadue (til Gertrud). Og De? Hvor mange modige Taarer har De ikke grædt, naar Skillingen blev ude, og han lod Dem sidde med Rollingerne, som De ikke havde noget at give at spiſe?

Gertrud. Ja, det er jo rigtignok ikke skeet saa sjeldent.

Kakkadue. Naa? Og naar det saa rigtig kneb, saa blev han ude fra sit Huus, for at forslaae Grillerne — og det skulde vel aldrig være hændet, at han kom hjem med en lille —

Ole. Gier? Jo det har jeg gjort mangen god Gang.

Kakkadue. Naa, seer De? — Og var der saa ikke Skjænderi, vankede der ikke knubbede Ord? — og hvorfor? — Fordi vi vare ikke som vi skulde være ved en saadan Leilighed. Vi var en lille Smule Rasmus — vi blev arrig.

Gertrud. Nei, det veed Gud jeg ikke var.

Ole. Jo, Mutter! Gal i Skruen blev Du altid, naar jeg kom saadan hjem.

Kakkadue. Naa? — Og det kalder De at have levet lykkeligt? — Ikke en eneſte Dag er der gaaet, uden at der har været Et eller Andet i Veien.

Gertrud (grædende). Ja, jeg har ikke tænkt paa det, men vi have dog været meget ulykkelige.

Peter. Hør nu, gode Herre! Nu vil jeg sige Dem Noget, men De maa ikke tage det fortrydeligt op. Det var nok det sun-

deste for Dem, om De saae til snareſt muligt af De kunde rubbe Dem.

Kakkadue. Hvorledes?

Peter. Ja, for dersom De ikke hummer Dem i en lynende Fart, saa faaer De Prygl.

Ole. Men Dreng dog?

Gertrud og Mariane. Men Peter dog?

Peter. Ja, det kan nu ikke nytte noget, for han maa ikke komme til mig med saadanne Talemaader. Først sætter han mig Mariane Nykker i Hovedet, og saa kalder det gamle Smøl min Moder for Rasmus.

Ole. Det kan jo være Dig det samme.

Peter. Naa det kan det!

Gertrud. Du maa ret skamme Dig, at ville byde en gammel Mand Prygl.

Mariane. Hr. Kakkadue er en fornuftig og erfaren Mand — han mener os det Allesammen godt.

Peter. Ja, men han skal iligevel have Prygl, for det er ingen Maneer at komme med saadant noget.

Ole (bidsig). Hold nu Din Mund, Dit Kyllingehoved! Forstaaer Du det?

Peter. Ja, saa faare som han er pillet af.

Ole. Han skal ikke pille af! Her har jeg at befale. — Gjør De os den Fornøielse at følge med ind af Porten?

Kakkadue. Jeg takker.

Ole. Saa lad os da komme afsted!

Peter. Mariane! bliv her! Vi vil gaae allene.

Mariane. Nei, jeg gaaer ikke fra Dine Forældre.

Peter. Vil Du ikke gaae med mig?

Mariane. Jo, naar Du vil følges med Dine Forældre.

Ole. Kom her min Tøs! Hold Du mig. Vil han følges med Dig, saa lad ham gaae den Vei vi andre gaae; saadanne Hækkeldreierier vil vi ikke vide noget af.

Peter. Hvad siger Du?

Ole. Jeg siger, læg Du bi, hvis Du vil, vi styre vor egen Kaas, Du Tværdriver. (De gaae.)

Peter (alene). Naa! — saa I gaaer? I gaaer virkelig? Spadseer man væk! O, Du nedrige Pensionist! Du opbuggede Extraskriver! Det er Dig der har omgjort dem allesammen! — ja bi Du kun, Du, til jeg praier Dig! Jeg skal spændе Dine Poter fra Dig saa nydelig. — Og Mariane — hun gaaer ogsaa bort fra mig, som holder saameget af hende — Men hun holder ogsaa af mig! Ja hun holder af mig, for der er ikke bedre Tøs til i hele Verden. (Dryaderne lee.) Hvad er det? Begynder I nu igjen, Ravnunger? Er det at skikke sig som nette Confirmanter, at gjøre Nar af Folk, naar de staae og ere ulykkelige? (De lee). Aa, det skal nu være vittigt! — Hvem har I staaet hos? Han har givet Jer en nydelig Opbragelse! (De lee paa den ene Side.) I griner igjen! Saa skal da — (løber derhen, de lee paa den anden Side og raabe: her!) Naa, nu er I der? Ja jeg skal — (han løber derhen, der lees paa den anden Side og raabes: Nei, her! her!) Hvad for noget? — Her — og der og — (der lees paa alle Kanter med Echo og raabes: Overalt!) Overalt! Det er Kogleriе! Her er forheret! Det er, Fanden tage mig! bare Niæser, som vil drille mig! (Der lees paa alle Sider.) Ja, vær saa god, griin kun! — De ere blevne ærgerlige, fordi jeg berømte Jane! (Høver Stemmer.) Men det gjør jeg iligevel! Det er en god Pige, en deilig Pige. Det er en Tøs, som er mere værd end alle I Nixer og Trolde og Djævelskab! Ja bi kun, jeg skal smøre Jer saa mange som I er, hvor I er og hvem I er! Kom frem! Lad mig faae Fingre i Jer! Lad mig — (Skyggerlatter paa alle Sider.) I tør ikke! — Ja, ja! Saa vil jeg have min Fornøielse af at skjelde Jer Huden fuld! (kaster sig i Græsset og skjænder under deres bestandige Latter.) Troldpak! — Nixer! — Utyske! (Harpetoner; i det Fjerne høres det følgende Chor, som nærmer sig.)

Titeritit (viser sig i Træet).

Nu stille! Capricioſa nærmer sig!
Kom milde Søvn! og luk hans Øie til! —
(forsvinder.)

Capricioſa (kommer, trukken af Svaner, under)

Undinernes Chor.

Mel. Hvor livsaligt at flyde paa Vand. (Weber.)

Solen synker; det rødmende Skjær
Let spiller over frodige Træer,
Duggen tindrer paa Rosens Blad,
Droslen synger kjelent sit Qvad,
Sødt udbreder sig Blomsterduft
Sagte henviftet af Aftnens Luft!
Alt er roligt, o sæv herned,
Dands paa Engen med lette Fjed!
(Capricioſa stiger ud, Dryaderne komme frem.)

Titeritit.

Velkommen, Søster! til vort Fredriksberg.

Capricioſa.

O, lad mig favne Jer, I huldе Væsner,
Som stille fyslende, naar Solen daler,
Fremkalde Blomsterne af Jordens Skjød,
Og sprede Duggens Perler over Engen,
Som skjenke Fredriksberg Naturens Ynde
Og smykker det med Tilfredshed og Fred!
Hvor Vandet er, er jeg — paa vilde Hav
Som trodsigt hæver sig mod sorte Sky,
I Bækkens Bover og i Duggens Draaber,
I Kilden og i Blomsterurnens Vand
Der er, der lever jeg — dog kjæreſt Hjem
Jeg finder i den side Grav, hvorpaa
Det stolte Dannebrog har vifter let
Henover ham, dets tappre Sønner løde.

Vivivivi (munter, pegende paa Peter).

Her ligger en af disse tappre Sønner!

Capricioſa.

Hvordan? Et Menneske i denne Kreds?
Hvad gjør han her?

Vivivivi.

Taer sig en lille Luur,
Som vi har sendt ham. Han har krænket os;

Skjøndt vred paa den han elſker, har han vovet
At haane os for hendes Skyld.

Capricioſa (heftig).

Hvordan?

Vivivivi.

Han raabte trodſig, at ei nogen Pige
Var mere ſkjøn, og at ſelv vi ei kunde
Udſlette hendes Billed af hans Bryſt.

Capricioſa.

Det har han ſagt? — Den Daare! — tvende Døgn
Er Capricioſa nok til at bortrive
Hans ſvage Hjerte fra den Elſkede.

Alle (ivrige).

O, gjør det! Hævn os!

Capricioſa.

Vel! Han ſkal opvaagne
I mit Pallads blandt Havets huldе Piger,
Som ſnart ved Skjønheds Tryllekraft vil rive
Ham bort fra Jordens kolde Kjærlighed.
En ny, meer ædel Aand ſkal gjennemſtrømme
Hans raa og ſimple Sjel, og i hans Hjerte
Skal vaagne Lyſt til Glands og Nydelſe.
Dog ſkal hans Væſen ikke ſtrax forandres;
Den Kreds han lever i ſkal ſkabe det
Og Mindet om det Sundne ſkal ledſage
Ham, ſom en Ahnelſe, paa Glædens Vei.

Titeritit.

Du lægger ſelv en Hindring for Dit Ønſke?

Capricioſa.

Capricioſa er mit Navn; min Sjæl
Ubunden, vild; min Fryd er driſtig Strid;
Mit Element kun kæmper mod ſig ſelv!
Een ſkumhvid Bølge ſluges af den anden,
Tilintetgjørelſe af egen Villie
Og Strid imod ſin Higen — det er Havet,
Og Havets Aand er jeg. Med Egenſind
Jeg kalder Hindring frem imod mig ſelv,
Thi, ſom mit Element, jeg ſelv er ſtolt
Og vil ei ſeire uden heftig Kamp.
Frivillig ſkal den Stolte ſynke for
Den Friſtelſe, der møder ham — først da
Jeg frydes ved min Seir! —

Kakkadue (raaber udenfor).

Peter Kaninſtok!

Capricioſa.

Der kommer Nogen?
Afſted og venter ham!
(til Dryaderne.)
Indhyller Jer
I Blomſtens Bæger, ſom paa Bøven gynger,
Udkaſtet af den muntre Ungdoms Haand
Til mine Svaner, og ledſager mig.

(hun dukker ned med Undinerne, Dryaderne adſpredes ſig ved Kanalen.)

Kakkadue (kommer løbende). Peter Kaninſtok! Peter Kaninſtok! Han er her ei — hvor kan han være? Jeg maa hitte ham! Stakkels Pige! hun bad mig ſaa inderligt om at ſøge ham op! Det bliver vanſkeligt! — Her var han — men nu er han her ikke. Peter Kaninſtok! — Der falder mig noget ind — om han havde dronet ſig? — Aa, han har dronet ſig! Og det er min ulykkelige Paſſiar, ſom har jaget ham ud i Bølgerne! — Aa, jeg arme Penſioniſt! jeg arme Penſioniſt! Mon der ikke ſkulde ſtikke en Arm eller et Been op, ſom man kunde — (løber hen til Kanalen, ſnubler over Peter og ſtyrter ud). Jeg dumper! Hjælp!

Peter (ſpringer op). Hvad? Et Menneſke i Vandet! Raſk efter ham! (kaſter Troien og ſpringer ud).

(Capricioſas Palads. Peter og Kakkadue ſtyrte ned.)

Peter (endnu liggende). Ho, ho! Hvad er nu det for Knuder? Er jeg ſtukken til Bunds?

Kakkadue. Aa, jeg er dronet! Jeg ligger paa Havſens Bund! Redningscorps! Hvor er Anſtalterne til Druknedes og andre Skindødes Oplivelſe? Her ſkulde de dog egentlig befindes! Redningscorps!

Peter. Hold Flaben! Hou, hou! Sei Manne! (reiſer ſig.) Hvad er dehere?
(Iler frem i Forgrunden.)

Capricioſa (ſom kommer med Undinerne og Dryaderne).

Velkommen Havets munrre, kjække Søn!
Et nyt og ædelt Liv opfylde Dig!

Peter.

Ha! Hvad er det jeg føler? — Det varmer,
Det lyſer — hvad er det ſom gjennemfarer mig.

Capricioſa.

En halv Forklaring af den ædle Aand,
Som Dine trange Kaar har hidtil kuet;
En Kamp imellem Følelſer, ſom Livet
Har nedlagt i Din Sjæl, og dem hvormed
Min Magt og Yndeſt har begavet Dig.

Kakkadue (ſom ſidder paa Gulvet). Aa, aa! Jeg arme Extraſkriver! Er jeg død og borte! Tør jeg ſpørge om jeg er dronet?

Capricioſa (forundret).

Ha! Hvo er Du?

Vivivivi.

En ſøierlig Figur,
Et Dyr, ſom ſnakker.

Capricioſa.

Hvo er Du, Forvovne?

Kakkadue. En penſioneret Extraſkriver Deres Naade! — O værsgod at undſkylde, høiſtærede Damer eller Havfruer, hvad De ere, at jeg er ſaa driſtig at indfinde mig i Deres Element uden at være ventendes.

Capricioſa.

Ha, ha, ha, ha! En moerſom Fangſt!
Siig frem,
Hvorledes kom Du her? Fortæl!

Alle.

Fortæl!

Kakkadue. Med ſtørſte Fornøielſe! Hvordan jeg kom her? Intet er naturligere! Jeg faldt over Menneſket og beder tuſinde Gange

om Forladelse, hvis jeg kommer til Uleilighed.

Capricioſa.

Et moerſomt Stykke Karl! Jeg hefter ham
Til denne Yngling, ſom Erindringen
Om hvad han hidtil var. Naar Friſtelſen
Henriver ham til Glemſel af det Svundne,
Skal denne løierlige Skabning minde
Ham, ſom en Talisman, imod ſin Villie,
Om det, ſom fordum var ham dyrebart!

Alle (hemmeligt til Capricioſa).

Hvordan? Du vil —

Capricioſa (ſagte til dem).

Hans Villie være fri;
Sig ſelv bevidſt ſkal han forſage hende,
Som han har ſagt, at han vil evig elſke.
(til Kakkadue.)
Velkommen! Bliv hos ham og glem blandt os
Din Trang paa Jorden.

Kakkadue. Med Fornøielſe!

Capricioſa.

Kom, Søſtre! Svæver hen i lette Dandſe,
Lad Ynde, Fryd og Glands fortrylle ham.

Chor (hvorunder dandſes, Undinerne bringe Peter en Fløiels Frakke, ſom de ifore ham, og en hvid Hat, ſom han ſiden lægger tilſide.)

Mel. Alfechor af William Shakespeare. (Kuhlau.)

I Ring
Med jublende Qvad vi ſvæve omkring!
Velkommen, Gjæſt! hos den ſivkrandſte Moe,
Munter og friſk ſom den ſvulmende Sø.
Maaltidet i ombølgende Hal
Herligt vi ſtrax berede Dig ſkal!
Kummer ſkal flygte, Sorger forgaae,
Glæden har hjemme i Vovernes Blaa,
Kjærligheds Blomſt paa Havbunden groer,
Rigdommens Gud i Bølgerne boer!

(De bringe et lidet dækket Bord, hvorved Kakkadue ſtrax ſætter ſig til at ſpiſe.)

Peter (der ſtaaer ſom bedøvet). Er det en Drøm? —

Capricioſa.

Og om det var! Du vaagned vel med Glæde?

Peter. Nei — her er jo et Paradiis — Hvilken Rigdom — hvilken Ynde — o jeg ſidder viſt og læſer et Eventyr i tuſind og een Nat, og drømmer lys vaagen.

Kakkadue (ſom ſpiſer). Paa ingen Maade, Hr. Kaninſtok! Det er den pure Virkelighed. For en Times Tid ſiden vare vi ſaa heldige at drone i Canalen herovenpaa, og kom ned til Feerne. Jeg har aldrig troet paa det Tøieri før; men paa Beſpiisningen mærker jeg, at de ikke ere grebne ud af Luften — en deilig Budding — og Viin — man ſkulde ikke troe, at de havde den ſaa god i Vandet. Nei — (tager en ſtor Mundfuld.) en Drøm er det ikke! — Men der maa være en heel Deel Hexeri ved det, for De er til min ſtore Forundring bleven et peent Menneſke.

Capricioſa.

Du ſeer et Glimt kun af den Glands og Pragt,
Der aabner ſig for Diet i mit Rige;
Saa vidt ſom Vandet ſtrækker ſig min Magt,
Og Jordens Under maa for Havets vige.
Igjennem Bølgens ſolbeſtraalte Glar
Du ſkuer her Palladſer af Coraller,
Og større Rigdom end al Jorden har
Du finde vil i mine ſkjønne Haller.
En evig Ungdom blomſtrer yndigt her;
Naar Bølgen larmer er i Dybet Freden,
Og varme Hjerter i vort Bryſt vi bær,
Thi født paa Havets Bund er Kjærligheden.
Den ſkjønne Venus ſteg af Havets Skum
Og ſkjenkede den kjelne Amor Livet.
I ſige: Bølgens Mø er kold og grum!
Og hun har Kjærlighedens Gud Jer givet.

Peter (i Bevægelſe). Er det ſandt? Kan I elſke? Kan I føle ſom Pigerne paa Jorden?

Capricioſa.

Du tvivler? Gaae! — o, gaae til dem igjen,
Lad denne Stund ſom Drømmen ſvinde hen!
(vil gaae.)

Peter. Nei, bliv her! — Hvor Du er yndig — o her er ſaa ſkjønt — jeg — Nei, nei! — jeg kan ikke forlade Dig.

Mel. Was ſoll ich in die Fremde thun.

1.

Din Stemmes Klang er blød og mild,
Og fra Dit Øies Blaa
Fremſtrømmer Ømheds rene Ild, —
Du fængſler mig, jeg lyde maa!
Hvo kan modſtaae Dit Smiil?

2.

O ſkjønne Liv — paa Havets Bund
At hvile i Din Favn,
At trykke Læben mod Din Mund
Og drømme Livet, uden Savn,
Et langt og ſaligt Blund!

3.

En Længſel gjennembæver mig,
Mit Hjerte heftigt ſlaaer,
Jeg føler mig ſaa lykkelig,
Hvert Minde i min Sjæl forgaaer —
O lad mig leve kun for Dig!

(Peter bliver et Øieblik ſtaaende rørt, hun beſkuer ham hemmeligt og triumpherende.)

Kakkadue (efter en lille Pauſe, ſtotter hen til ham, beſtandig ſpiſende). Han er anſkudt! — Jeg har ikke noget derimod, deroppe er jeg Penſioniſt, her lever jeg ſom Capitaliſt.

Capricioſa.

Du elſker mig? Du elſkovsfuld og troe
Vil evig med mig under Bølgen boe?

Peter (heftig). O, jeg vil —

(vil kaſte ſig for hendes Fødder).

Kakkadue (bryder pludſeligt og uvilkaarligt ud med Munden fuld af Mad).
En Sømands Brud har Bølgen kjær!
Det ſtolte Hav hun fjern og nær —

Peter (grebet af Viſen). O, min Mariane! — Tie! Tie!

Kakkadue (gjør ſig forgjæves Umage for at tie). Jeg kan ikke! (bliver ved.)
Betragter ſom ſin Brudeſeng
Og Vugge for ſin Dreng!
Jeg kan ikke gjøre ved det.

Peter. Mariane! Mine Forældre — tie! tie!

Kakkadue (endnu heftigere).
I Vindens Suſen Stormens Brag —

Peter. O, min Mariane! Bort herfra! (iler ud.)

Kakkadue (ſtandſer paa engang). Uf! Nu ſlap det! Hvad er det for Koglerie! — Selv har jeg aldrig været Poet, og jeg har aldrig hørt den Viſe; men dog ſad den mig i Ørken og maatte herud! Hvad er det for Koglerie?

Capricioſa (ved ſig ſelv).
Det er mit eget Værk!

Titeritit, Vivivivi og Orvaderne (komme).
Han iler bort!

Capricioſa.
O, det juſt ei, men — jeg har tabt!

Kakkadue (reiſer ſig og kommer frem). Tabt? — Maa jeg være ſaa fri at ſpørge, hvad? Jeg ſkal ſøge, jeg ſkal opſnuſe? Det er ikke mere end min Skyldighed. (ſagte.) Man maa være artig mod de Hexe! Gid jeg var vel herfra. (høit.) Hvad har De tabt, min høiſtærede Havfrue? —

Titeritit.
Tie ſtille, Nar!

Vivivivi.
Vrie Halſen om paa ham,
Hans Galen har fravriſtet Dig Din Seir.

Kakkadue (ſagte). Vrie Halſen om paa mig! Jeg maa være mere høflig! (høit.) Naadigſte Havfrue! Hvad har I ifinde med Menneſket? Jeg er hans meget gode Ven og kan jeg hjælpe til at narre ham gjør jeg det med Fornøielſe — eller — med Permiſſion! ſkulde I kanſkee ønſke, at han fordriſtede ſig til at elſke Jer? —

Capricioſa (heftig).
Nei, nei! — En Anden ſkal han elſke kun
End den han elſker, utro ſkal han være,
Det er det kun jeg ønſker.

Kakkadue. Ja ſaa! — Men ſaa har I grebet Jere Sager galt an.

Alle.
Hvorledes?

Kakkadue. Saa ſkulde I have ladet ham blive paa Jorden, givet ham mange Penge og en oprigtig Ven, ſom kunde veilede ham — en burchdreven Forfører, ſom mig for Exempel — ſaa havde det været gjort paa en Dags Tid høieſtens.

Capricioſa (efter et Øieblits Grublen).
Vel — han har Ret, det ſkee!

Kakkadue (ſagte). O Gud ſkee Lov! Det ſlap jeg vel fra!

Peter (kommer). Nei, jeg kan ikke ſlippe bort! Overalt er der Vand, — jeg kaſtede mig ud; men hvergang var det ſom en uſynlig Magt holdt mig tilbage.

Capricioſa.
Vil Du igjen til Jorden?

Peter. Ja, med ſtørſte Fornøielſe!

Capricioſa.
Vel, ſaa gaae!
Dog fattig ei Du mig forlade maa.
Her er en Pung; ei ſtor, men grib kun til,
Den Sum, Du ønſker, ſtrax Du finde vil!
Kun mærk Dig det — Dig ſelv jeg Rigdom giver;
Men hvis Din Slægt og Kjæreſte blot faaer
En Hvid af Dig — den tom for evig bliver,
Og fattig, ſom Du var, igjen Du ſtaaer.

Peter (vil laſte Pungen). Nei, ſaa vil jeg —

Kakkadue (holder paa ham). Er De gal? Kan De ikke ſagtens beholde den til De kommer hjem. Vi kunde dog faae Lyſt til at tage et Glas Punſch paa Roſenlund og jeg — er Penſioniſt.

Peter (munter). Paa Roſenlund? Det er et Ord.

Kakkadue. Ikke ſandt — vi kan ſlaae en ille Baſſeralle —

Peter. En ſtor, min Ven! En ſtor! — Men nu afſted! —

Capricioſa.
Velan! Dig mine Soaner bringe bid
Hoorfra til os Dig Voverne bar hid.
Mel. Bobler alle Vover ſmaa. (Weyſe.)

Undinerne.
Svæv igjennem Voven blaa
Op til Jordens Fryd!

Kakkadue.
Ja ſaa!
Nu vi drukne ſkal igjen.

Peter.
Bort til Glæden, gamle Ven!
(ſætter ſig i Svanevognen, ſom er dalet ned.)

Kakkadue (ſtraber ud og gjør Complimenter).
Mine Damer! Bliv ei vred
At vi taer ſaa ſnart afſted.

Undinerne.
Rigdoms Glæder Dig tilhøre!

Kakkadue (ſom er ſteget ind).
Naaa, Hr. Ven! Saa lad os kjøre!

Undinerne.
Snart af Friſtelſen hans Sjæl
Bøies ſkal —

Peter og Kakkadue (idet de ſvæve bort).
Farvel!

Alle.
Farvel!

Anden Act.

(En Pavillon paa Rosenlund.)

Tausend. Warren og flere Gjæster (som sidde ved forskjellige Borde, nydende forskjellige Drikkevarer.)

Mel. Det gamle Svea-Land.

Tausend og Warren.

1.

Tag, Brødre! Glas i Haand
Og lytter Alle til mit Ord!
Den muntre Vinguds Aand
Begeistre os ved dette Bord!
Spild Tiden ei, følg Glædens Bud:
Drik ud! drik ud!
Hyld Bacchus høit, den vilde Gud!
Drik ud! drik ud!
Og skjenk igjen til Glassets Rand
At Guden frydes kan!

Chor.

Spild Tiden ei o. s. v.

2.

Tausend og Warren.

Knæl for hans Thyrsusstav;
Vi selo ham kaared til vor Gud!
Han Druens Blod os gav,
Og „Nyd!" det var hans første Bud.
Thi nyder da, følg Glædens Bud!
Drik ud! drik ud!
Hyld den, I kaared selv til Gud!
Drik ud! drik ud!
Og skjenk igjen til Glassets Rand,
At ret han frydes kan!

Chor.

Ja nyder da, følg Gudens Bud o. s. v.

3.

Tausend og Warren.

Blev Druen end vor Død,
Ei sandt? hvo brød sig da om sligt?
Os Bacchus drikke bød,
Vi altsaa drikke kun af Pligt;
Thi Guden gav os selv det Bud:
Drik ud! drik ud!
Hyld derfor Glædens vilde Gud,
Drik ud! drik ud!
Og skjænk igjen til Glassets Rand,
Thi meer vi taale kan.

Chor.

Ja Guden gav os selv det Bud o. s. v.

Tausend. Mine Herrer! vi skraale: „Skjenk i!" men nu er der ikke mere at skjenke af.

Warren. Og siden der ikke er mere at skjenke af, saa skjenk mig Deres Opmærksomhed.

Tausend. Nei, vi vil heller skjenke Dig Din Tale. Jeg proponerer en Skaal. Giveren af den næste Bolle!

Warren (ringer). Jeg takker!

Tausend. Og vi takke for Bollen.

Alle. Han leve!

Warren. Og Gud give ham noget at leve af.

Tausend. Ja Du har rigtignok stor Nød. Du har en rig Pa. Har Du nylig faaet Brev fra ham?

Warren. Jo tak! Jeg fik et af prima Sorten! Jeg skal sige Dig: jeg faaer to Slags Breve. Det ene med faderlige Formaninger og ingen Penge, det andet med Grovheder og Penge. At nu Intet kan være mig kjærere end at faae Grovheder af min Fader —

Tausend. Begriber jeg; og at han, af lutter Skaansomhed, ikke giver Dig nær saamange Grovheder, som Du ærlig fortjener —

Warren. Maa jeg bekjende! Der er Lene! (Lene kommer).

Alle (i Mnnden paa hverandre, idet de reise sig og omringe hende). Hør, Lene! maa jeg tale med Dig? Bryd Dig ikke om ham? Søde Lene Du veed nok hvad Du sagde forleden!

Lene (paa samme Tid). Lad mig være! Nei fy! slip mig! Aa, De er saa ækel! Nu vil jeg slet ikke tale med Nogen.

Warren (som har holdt sig rolig). Vil Du heller ikke tale med mig, lille Lene?

Lene. Jo, med Dem vil jeg nok tale. De er altid saa peen.

Alle. Ha! ha! ha! han er den Værste af os Allesammen.

Warren. En Bolle Afbrændt endnu; men giv os den ikke saa sød som den forrige.

Lene. Jo gjerne (hvidster til ham), Hun er her ude, som De veed nok.

Warren. Saa er vel Kjæresten med?

Lene. Det er saamænd slet ikke hendes Kjæreste. Hun har fortalt mig, at han er ikke en Smule forlovet med hende.

Warren. Hvor er hun?

Lene. Kom med, skal jeg vise Dem det.

Warren. Gjerne min Engel! (de løbe ud).

Alle. Hvad er nu det for noget? Lene! Lene! (de løbe Alle bagefter undtagen Tausend).

Tausend (helder den sidste Rest af Bollen i Glasset). Abekatte! naar de bare see et Skjørt, saa rende de allesammen.

Wilson (kommer og kaster sig paa en Stol; til en Opvarter, som følger ham). En Kop Chocolade — men i en Fart!

Tausend. Charles? hvordan Fanden kommer Du her?

Wilson. Ja, det samme maa jeg spørge Dig om.

Tausend. Jeg er her ude med Poeten; han studerer Folkelivet her. Vi ere komne i rigtigt skofelt Selskab, men der bliver givet svært i Skaalen.

Wilson. Og jeg drev af Kjedsommelighed ud paa Fredriksberg hvor jeg traf Justitsraadens den blonde Mine, som sagde mig at jeg kunde træffe hende her i Aften.

Tausend. Har Du spiist til Aften? Skal vi gaae over paa Skydebanen at spise?

Wilson. Har Du Mynt?

Tausend. Ikke et Øie.

Wilſon. Saa er Du ligeſaa rig ſom jeg.

Tauſend. Men hvordan gaaer det til? Kan Du ikke trække paa Din Søſter? det er jo en reen Guldgrube.

Wilſon. Som er udgravet. Hun er aldeles blank! Hun begynder at gaae ſvært paa Knærne.

(Oppærteren bringer Chocoladen, og gaaer).

Tauſend. Hvordan Fanden gaaer det til?

Wilſon. Hvad veed jeg af det. Men, imellem os ſagt: taer hun ikke Geldhammer, ſaa er jeg bange at Skifteretten taer ſig den Frihed, at indſætte ſig ſelv til hendes Laugværge.

Tauſend. Hvorfor ſkulde hun ikke vilde tage ham?

Wilſon. Fordi hun er gal. Hun vil abſolut have en Mand med 100,000, og han har kun de 50. Men jeg tænker hun beſinder ſig. Det er hendes Geburtsdag i Overmorgen, og hun har arrangeret et ſtort Coſtumebal; hun bliver nødt til at tage ham for at beſtride Omkoſtningerne, thi ellers bandſe vi i Slutteriet.

Tauſend. I? — Ja det vil da ſige hun.

Wilſon. Nei vi; vi bandſe en Pas de deux, og paa Knærne til en Forandring, man er ſaa vant til at ſee Dandſe paa Tæerne.

Tauſend. Men Død og Plage! Du ſkylder mig 17 Daler og 8 Skilling.

Wilſon. Der har Du de 8 Skilling, de 17 kommer Du til at concurere om.

Tauſend. Ja, det der ſku en deilig Forklaring.

En Oppærter (kommer med en brændende Bolle). **Warren, de andre Gjæſter og Lene** (følge med).

Alle. Her er Bollen!

Tauſend. Hil Dig, Flamme!

Lene (til Warren) Og her er Regningen.

Warren. Charmant! Tauſend! vil Du klare for mig? jeg har ingen Penge.

Tauſend. Er Du gal? jeg eier ikke en Skilling.

Warren. Men Du har jo forlangt den første Bolle?

Tauſend. Fordi jeg ſtolede paa at Du kunde gjøre Udlæg.

Warren. Aa Død og Plage! (til de Andre). Er der ingen af Jer ved Penge?

Alle. Penge? Nei jeg har ingen.

Warren (ærgerlig). Men hvad Fanden vil I her da?

De Andre. Ja, hvad vilde Du her?

Lene (ſom har ſtaaet rolig, medens de have talt indbyrdes). Det var Regningen.

Warren. Ja, det var Regningen. Hør — hvad jeg vilde ſige — Jeg ſkal komme herud i Morgen — jeg har tabt min Tegnebog.

Lene. Men, maaſkee en af de andre Herrer —

Alle (imellem hverandre). Nei, jeg har ogſaa — jeg kan ikke —

Lene. Naa, det er nydeligt.

Alle (i Munden paa hverandre). Ja, jeg har ikke forlangt Noget! Jeg har intet at betale! Jeg har ingen Penge.

Mel. Longuemares Dands.

Tauſend.
Hvilken Skam!

En Gjæſt.
Det er ham!

En anden Gjæſt.
Saadan gjør han ſaa tidt!

Warren.
Vi Alle her blameres!

Wilſon (ſom ſidder ved ſin Chocolade).
Det er ſlemt
At ha'e glemt
Baade Pung og Credit
Naar en Regning ſkal clareres!

Chor.
Ja, hvilken Fanden Skam!
Vi ſtolede paa ham!
Det var ham, ſom fik os til at drage herind
Og ſom tilbød ſig at gi'e!

Lene.
Men vil Ingen da betale?

Warren.
Du har ganſke at befale
Min Pung er til Din Tjeneſte —

Chor.
Javiſt, men den er tom!

Lene.
Jeg maa kalde paa min Herre!

Tauſend.
Det gjør kun Sagen værre;
Thi Slagsmaal Du vil ſee —

Chor.
Jeg løb ifald han kom!
Hvilken Skam!
Det er ham,
Som er Skyld at ſaa tidt
Vi ſaaledes blameres.
Det er ſlemt
At ha'e glemt o. ſ. v.
Vi ſee til at ſlippe fri!

Warren.
Men tillad at jeg maa tale?

Lene.
De heller maa betale?

Warren.
Det vil jeg juſt; i Morgen Alt
Du nok ſkal faae betalt.

Lene (fier).
Men, min Herre! til i Morgen
De først maa ſtille Borgen;
Thi ellers maa De blive her
Til Gjelden klaret er!

Chor.
Hvilken Skam!
Det er ham o. ſ. v.
Vi ſee til at ſlippe fri.

Tausend (som under Choret har skjenket i Glassene af den nye Bolle). Din Skaal, søde Lene!

Lene. Nei mange Tak! (tager Glasset fra ham og helder det i Bollen). Det bruge vi rigtig ikke her. Vil De ikke betale Varene, saa behøver De ikke at drikke dem. Jo, det er fine Cavalerer, som gaae paa pene Steder, og ikke have Penge i Lommen. Men jeg vil have Penge. Jeg skal svare af Skjenken, og hvad der bliver bestilt, maa jeg betale strax.

Alle (omringe hende). Naa Lene! vær nu god igjen! Du kan jo tage Kridtet!

(Peter og Kakkadue træde ind).

Mel. Introduction af „Den hvide Dame". (Boyeldieu.)

Alle.

See, hvad er det for en Fyr
Med det graameelerte Dyr?

Peter.

God Aften! jeg til Gjæst Dem Alle byder her!

Kakkadue.

Disk op! vi trænge stærkt til lidt at drikke!

Alle.

O vi strax til Tjeneste er,
De seer Folk, som svigte ikke!

Tausend.

Vi kan tude jevnt og tæt!

Alle.

Ja!

Tausend.

Vi faae ingen Ruus saa let!

Wilson.

Herren er?

Peter.

Af Geburt en Kjøbenhavnerj;
Ved en Bolle en Volontair.

Kakkadue.

Og for Resten en Millionair.

Alle (indbyrdes).

Det er en Millionair!

Wilson (reiser sig og gaaer hen til Peter).

Tillad at jeg en Mand omfavner,
Som saa stor en Titel bær!

Mel. af Zampe.

Peter.

En Bolle! en Bolle!
Bachi Krands skal os omslynge
Til vi rave bort herfra!
Lad os juble, lad os synge:
Munterhedens Skaal, Hurra!

Chor.

Bachi Krands skal os omslynge o. s. v.

Lene. Behager Herren afbrændt Rødviin?

Peter. Det Dyreste! immer det Dyreste!

Lene. Det er det Dyreste! her staaer en heel Bolle!

Peter. Flink Opvartning! Jeg troer Alting gaaer til med Trylleri!

Lene. Den var bestilt af disse Herrer, men da de skulde betale, havde de tabt Lommen.

Peter. Jeg betaler, og siden de have bestilt den, saa have de vel heller intet imod at hjelpe mig at tømme den.

Lene. Maaskee De ogsaa vil betale den Bolle, som er drukket, men heller ikke betalt.

Peter (laster Penge paa Bordet). Bollen er betalt. Mine Herrer! det glæder mig at gjøre Deres Bekjendtskab. (Alle bukke).

Wilson. Tør jeg spørge, hvem har jeg den Ære at tale med?

Kakkadue (trænger sig frem). Peter Kaninstok! (til Peter) Der maa være lidt fremmed ved Navnet, for at gjøre det smukt.

Wilson. Hr. v. Kaninstok — ah! formodentlig en gammel adelig Familie? (til Kakkadue). Og Deres Navn, høistærede Herre?

Kakkadue. Kakkadue!

Wilson. Aa! den Familie kjender jeg! den er uhyre gammel —

Kakkadue. Meget sandt; jeg er Treds.

(De begynde at drikke).

Peter (til Lene). Hør mit Barn! Er her nogen Comers i Aften at have for Penge? Hvad er her? man kan more sig med, Jeg vil more mig, for jeg har Raad til det.

Lene.

Mel. af Die Wiener in Berlin.

1.

Her er Harmonimusik
Af et fuldt Orchester;
Men den gode gamle Skik
For gentile Gjæster,
At Talerkenen gaaer om
Mellem hvert et Nummer,
Den man her har byttet om
Mod bestemte Summer.

Peter. Er det det Hele?

Lene.

2.

De kan ogsaa haven faae
Smukt illumineret;
Lamper, gule, grønne, blaa,
Rødt og figureret.
Stort, brillant Fyrværkeri
Mellem Blus og Kjerter,
Og et Transparent, hvori
Navnetræk og Hjerter.

Peter. Det kan jeg lide. Er der meer endnu?

Lene.

3.

Vi har og en Luftballon,
Dersom De vil see 'en.
Den er af en ny Facon:
Huusbond gav Ideen,
Og jeg svær Dem til ved Gud,
At de Ting er gode,
Som min Huusbond klækker ud
I sit gamle Ho'de.

Peter. Tie stille! jeg kjender det. Lad mig faae det Altsammen, jeg betaler for det Hele. Disse Herrer ere mine Gjæster, men vi ville have det for os selv, ingen Pøbel; Ingen maa see eller høre uden vi, Balonen skal holde sig ved Jorden; Raketterne gaae paa langs — og strax maa vi have det.

Lene. Balonen kan paa Øieblikket have den Ære at vise ſig. (hun gaaer).

Peter. Og nu Bollen tom, inden vi ſkal ſee paa Commercen. Mine Herrer! Deres Skaal! (til Wilſon) Hvad hedder De?

Wilſon. Wilſon.

Peter (ſuffiſant). Er De en honet Fyr?

Wilſon. Jeg ſmigrer mig med at være det.

Peter (giver ham Haanden). Saa er De min Ven!

Wilſon. Hvor ſpiſer De til Aften, om jeg maa være ſaa fri?

Peter. Jeg har ſpiiſt Aftensmad.

Wilſon. Hvad? allerede ſpiiſt til Aften?

Peter (forlegen). Nei — nei! De forſtaaer mig ikke; naar jeg ſiger Aftensmad, ſaa mener jeg Veſperkoſt. Jeg ſtod juſt og tænkte paa hvor vi ſkulde tage en Aftensmad, ſom duer noget.

Wilſon. Jh, hvor uden paa Skydebanen?

Peter. Meget rigtig! Lad os komme hen paa Banen.

Lene (kommer). Nu kan Balonen gaae og Fyrværkeriet begynde.

Alle. Afſted at ſee det. (ile ud).

Kakkadue (ſom vil gaae; ivrig, da han ſeer Peter blive ſtaaende). Men kom dog, kom dog! ſkal vi ikke med?

Peter. Vær ſaa god! Geneer Dem ikke.

Kakkadue. Men vil De ikke med, min unge Ven?

Peter. Nei, jeg bliver her! jeg betaler, men jeg gider ikke ſeet det Lapperi!

Kakkadue. Ja, da gider jeg ſandt for Dyden nok ſee det! (tripper meget hurtigt efter de Andre).

(Lene er beſtiæftiget med at rydde op.)

Peter (ſom ſidder ved et Bord paa Siden og drikker et Glas idet hans Øine følger Lene, ſom gaaer hver frem og tilbage). En nydelig Pige! — For Fanden! her kunde jeg gjøre et godt Brug af min Rigdom. Det er en forbandet ſmuk Figur! — Det er dog herligt at være rig. — Nu er jeg Millionair, ja Billios-Trillionair! jeg behøver jo kun at blive ved at gribe i Pungen — men hvis jeg blot turde dele min Rigdom med Mariane — Lene!

Lene (venlig). Har Herren noget at befale?

Peter. Ja, et Kys.

Lene. Nei, det beder man om — og faaer det dog ikke.

Peter. Hundrede Daler for et.

Lene. Saa De troer, at en Hundrededalerſeddel er en Beviis paa en ſmuk Piges Kys, og at den ſkal reſpecteres — (noget ædel) Nei, Deres lumpne Stykke Papiir friſter mig ikke, De kan tænde Deres Pibe derved, men ikke kjøbe min Kjærlighed (ſagte) Bi Du kun, jeg ſkal tage Dig ſikkrere, min gode Millionair!

Peter (ved ſig ſelv). Hun er dydig — og deilig — ja! hun er deilig.

Kakkadue (kommer ind i ſtor Ivrighed). Det er noget afſkyeligt Tøi, noget Pøit af Fyrværkeri — ikke er ærlig Sværmer! — diſſe egenſindige, capricieuſe pyrotechniſke Skabninger, de eneſte ſom jeg fornøier mig over. (ivrig til Peter) De er ſnydt for Deres Penge, det er noget jammerligt Futteri!

Peter. Hvad ſkal det betyde? Hvad vil De her?

Kakkadue. Ærgre mig! — Er det Fyrværkeri? — er det en Balon? den kan ikke bære min Kaſket i Veiret — (ſom før) Spilleværker, Snyderie. — hør, De ſkal forlange Pengene tilbage, De ſkal —

Peter. Er De gal? gaae Fanden Vold!

Kakkadue. Hvad for noget? — Fanden i Vold? Deres Ven! Deres tro Staldbroder, ſom fulgte Dem paa Havſens Bund, ſom har —

Peter (peger paa Lene, ſom ærgerl g over Afbrydelſen giver ſig noget at beſtille ved Bordene, medens hun ſtotter hen til dem). Dumme Menneſke! ſaa ſee dog —

Kakkadue (vender ſig). Ah! — den lille Glut! — Jeg forſtaaer! — Hun er nydelig! Jeg ſkal ikke genere! Jeg drikker et Glas og fornøier mig over Deres Seier!

(ſætter ſig ved Bordet og drikker).

Peter. Lene!

Lene. Hvad befaler?

Peter. Du vil ikke give mig et Kys?

Lene. Ikke for al Verden. (pathetiſk) Et Kys er en Helligdom, ſom en Pige bør bevare til den, der kjøber det med evig Kjærlighed.

Peter (ved ſig ſelv). Det er Trylleri, lutter Trylleri! en ſaadan Pige her? (høit). Lene! nei, Du hedder ikke Lene. Du er en Aand — en Nymphe —

Lene (heftig). Nei, jeg er ſlets ingen Nymphe, jeg er en ſkikkelig Pige, (pathetiſk) fattig, men dydig.

Peter (henrykt). O Du lille elſkværdige Skjelm! (under den følgende Strophe løber han idelig efter hende, for at faae fat paa hende, men forgjæves).

Mel. Tidt faaer jeg naar jeg drikker.

Peter.
Min Glut! Du mig henriver
Lene.
O Snak!
Peter.
Du dog et Kys mig giver —
Lene.
Nei Tak!
Peter.
Siig, er for mig Du bange?
Lene.
Ja! ja!
Peter.
Jeg ſkal Dig dog nok fange.
Lene.
Ha! ha!
Peter.
Siig om jeg Dig miehager?
Lene.
Nei! nei!
Peter.
Velan, jeg Kyſſet tager!

Lene.
Ei! ei!
Peter.
Du skal ei slippe fra mig!
Lene.
O Fjas!
Peter.
Nei, om jeg saa skal ta'e Dig.
Lene.
Kun Spas.
Kakkadue
(har maskinmæssigt taget sit Glas og er med stive, villieløse Skridt kommen ned i Forgrunden, hvor han i dette Øieblik staaer imellem dem, og paa engang uvilkaarligt istemmer).
Mel. fra 1ste Act.
Her vil jeg ligge
Rolig og drikke
Min Marianes Skaal!
Av! Av!
Peter (greben).
Mel. af Don Juan. (Mozart.)
Mariane! — tie dog stille.
Kakkadue.
Jeg kan ikke — skjøndt jeg vilde;
Det er Trolde, der os drille
Og den Sang i mig har sat.
Lene.
Hvad er dette? raser Manden?
Kakkadue.
De kan troe mig, det er Fanden;
Han kun han og ingen anden
Gjør mig her til Automat.
Peter.
Tie og tøm blot Deres Bolle!
Kakkadue.
Med Plaseer! — troes alle Trolde
Jeg bestemt skal Knævren holde,
Fang De atter rolig an!
(sætter sig ved Bordet og drikker.)
Peter (iler hen til Lene).
Lad mig Dit Hjerte røre,
Lene.
Nei gaae!
Peter.
Du skal mig strax bønhøre
Lene.
Ja saa!
Peter.
Jeg vil et Kys Dig give.
Lene.
Snik Snak!
Peter.
Du skal min Kone blive!
Lene.
O tak!
Kakkadue (bryder atter ud).
Mel af Montano og Stephanie. (Berton.)
Jane! Jane! — o tilgiv, der kan De se'et
Jane! Jane! — jeg kan ikke gjøre ve'et!
Peter (recitativist).
O min Mariane!
(et Øieblik's Pause).
Mel. Thema af Ouverturen til Wilhelm Tell. (Rossini.)
Hvad er det? hvilken Qval! Mariane nei!
Dig for Guld eller Glands jeg opoffrer ei,
Jeg er glad, jeg er rig i Din ømme Favn,
Og den lykkeligste Fyr i det hele Kjøbenhavn.
Lene (smidstende).
Har Herren at befale?
Peter (bestig, uden Venlighed).
O ja! Champagner!
Lene.
Av han slap!
Peter (kaster kold en Sedbel til hende.)
Der er, den at betale,
En Hundreddalers Lap!
Peter.
Jeg maa ud i det Frie, — o min Jane du staaer,
Som en Aand paa den Sti, hvor jeg ravende gaaer!
Bort herfra, jeg vil kjæk trodse Fristelsens Magt,
Jeg vil aldrig glemme Dig, som i Lænker har mig lagt.
Lene.
Gud bevares! han er rig! reent forbauset jeg staaer!
Slig en Sum! o nu først jeg af Harme forgaaer;
Thi hvis ei til Forstand Narren havde ham bragt,
Snart den Guldfisk ved min Konst skulde været i min Magt.
Kakkadue.
O tilgiv! jeg kan ei! jeg af Blusel forgaaer!
Men, De seer, Fanden selv til at synge mig faaer,
Thi hans Konst er det kun, som jeg forhen har sagt,
Der, trods jeg stred imod, i Extase har mig bragt!
(Peter iler ud.)

Lene. Han løber sin Vei! — Det er da besynderligt.

Kakkadue. O, nei! Barn! det er Ungdommens Ustadighed. Et smukt Ansigt kan strax sætte de unge Mennesker i Flamme, men et lille Puust — vips, er Flammen ude igjen. Derfor tag Dig iagt, min lille søde Due.

Lene. Hvad skal jeg tage mig iagt for? — Ja, for De m maaskee; jeg mærkede nok, at det var Deres Konster, som gjorde ham gal og jog ham bort.

Kakkadue. Gelinde, mit Barn! ganske gelinde! Du har jo mig igjen — og jeg — o! jeg kan ogsaa være sværmerisk, især saadan paa en skjøn Sommeraften, i Floras Tempel, hvor Musikens Toner indsmeltes i Fuglens Qvidren og Kildens Risler! Aa!
(Vil tage hende om Livet.)

Lene (seer vist paa ham). Nei, nu maa jeg lee! (Løber leende ud.)

Kakkadue. Lene! Søde Barn! Hør hvad jeg vil sige Dig! (Tripper efter hende.)

Wilson (kommer, holdende Mariane ved Haanden). Saa Du er kommen bort fra Dine Forældre,

og søger om Din Kjæreste? Maaskee han er her, min lille Glut! — nei, her er slet ingen — ah! bestobedre, saa giver Du mig maaskee et Kys for min Uleilighed.

Mariane. Nei, jeg beder Dem — slip mig —

Wilson. Aa, Pasſiar! vær nu ikke saa peen. (Vil kysse hende.) — Hvad — Hvad Fanden! — Mariane, min Søsters Pige?

Mariane. O Gud! jeg skammer mig —

Wilson. Hvorfor? det er en Sag, som skal blive imellem os, men saa negter Du mig heller ikke Kysset — Du kan ikke negte mig det. (Tager hende om Livet.)

Mariane. Slip mig, eller jeg raaber om Hjelp.

Wilson. Raab Du kun, min Søde! men kys mig først. (Vil med Magt kysse hende.)

Mariane. Hjelp! hjelp!

Peter (kommer). Hvad er det? — Nødstrig? — Ah, er det Dem, Hr. Wilson? — Det er ikke smukt af Dem; De skulde arrangere Festen paa Banen, og Champagneren — de svømme i den ude i Haven.

Wilson. Hvad de svømme? og jeg svømmer ikke med! Død og Plage! Champagneren kan faae Ende, Pigen seer jeg igjen i Morgen! — Tag imod denne Erobring, men hold fast paa den.

(Kaster Mariane i Peters Arme og iler ud.)

Mariane (kjender Peter). Hvad?!

Peter (sagte). Mariane! — Stille! her har jeg Leilighed til at prøve hende! (høit) Hvad feiler Dig, min lille Glut?

Mariane (sagte). O nei, det er ikke ham! (høit) Og jeg syntes — jeg troede — jeg har aldrig seet en saadan Lighed.

Peter. Med hvem?

Mariane (fortrolig). Med en ung Sømand, som jeg er forlovet med! (med Varme) O han ligner Dem, han ligner Dem saaledes — jeg troede virkelig at det var ham, og jeg gik just og søgte om ham.

Peter (sagte). O! den gode Pige! — (høit) Og hvad hedder Din Kjæreste?

Mariane (meget bedrøvet). Min Kjæreste? — O! — han er ikke min Kjæreste mere. Han blev vred paa mig! Det var ikke min Skyld, men han er saa hidsig.

Peter. Saa glem ham og tag en Anden.

Mariane (trohjertig). Nei, det kan jeg paa ingen Maade. Jeg vil aldrig tilhøre nogen Anden.

Peter (sagte). Jeg vil dog see, hvad min Rigdom formaaer. (høit) O, han er vel løbet efter en anden Pige!

Mariane (ivrig). Nei det er han ikke! Peter kan ikke elske nogen Anden end mig! Han er en flink, brav Sømand, han elsker mig, og er en god Søn imod sine gamle Forældre.

Peter (sagte). O Gud! mine Forældre —

Mariane. O, han er saa god — fattig men ærlig, og han gav gjerne sin sidste Skilling til den, der var fattigere end han.

Peter (sagte). O Gud! hvor høit hun elsker mig! (høit, men blød) Men jeg er rig. De fornemste Damer ville ikke afslaae min Haand; men jeg foragter den fornemme Verden. Du er smuk, uskyldig, god — vil Du dele min Rigdom med mig?

Mariane O, De spøger med mig?

Peter (sagte). Hvad, jeg troer hun vakler! (høit og ivrig) Nei, det er mit ramme Alvor.

Mariane. Nei, nei! — jeg bryder mig ikke om Rigdom, kun hos ham kan jeg være lykkelig — ja lykkelig, om han endogsaa var nok saa fattig.

Peter (sagte). O den gode Pige! (høit) Vær min — jeg elsker, jeg tilbeder Dig!

Mariane. Deres — nei!

Peter (griber i Lommen efter Pungen). Bort — bort med dette —

Wilson, Tausend, Warren og de Andre (komme). Her er han! — Ah! en tête à tête! — Men vi vente Dem.

Peter. Ja — men jeg — jeg —

Wilson. Gildet venter Dem — o det bliver glimrende! De bryder Dem jo ikke om, hvad det koster — (han og de Andre omringe Peter og tage ham under Armene) Vor Ven! vor Eiendom! Hurra! Tracteuren leve!

Alle. Hurra! Tracteuren leve!

Peter (ved sig selv). Hvad gjør jeg? jeg kan ikke gjøre mig til Fabel!

Wilson (iler hen til Mariane). Og Du, min Dukke, er med i vort Selskab.

Mariane (støder ham tilbage). O lad mig være!

Alle (omringe hende). Hvad for noget? — Hvad siger Barnet? — Er Du gal, min Glut? —

Mariane. O Gud! jeg arme Pige! vil Ingen frelse mig fra de afskyelige Mennesker! (Søren jodler udenfor) Søren! Søren! her er jeg! kom!

Peter (sagte). Min Broder! o hvilken Pine! —

Søren (kommer). Mariane! er det Dig? Hvor har Du været? — Fader og Moder har rendt og ledt om Dig som nogle Narre.

Mariane. Har Du ikke seet Peter?

Søren. Nei, jeg veed hverken hvor han er støiet eller fløiet; den Flynder, saadan et Commers som vi har for hans Skyld — Fader og Moder er ganske betuttede.

Mariane. O følg mig til dem.

Søren. Ja nu veed jeg ikke engang hvor de ere. Men vi skal nok hitte dem.

(Søren og Mariane ville gaae.)

Tausend. Nei tak! den Leg leger vi ikke.

Søren (stiller sig foran Mariane). Hvad Leg leger vi da, Han?

Tausend. Hold Mund, Hvalp!

Søren (hidsig). Hvalp! Hvem siger Han Hvalp til — Herre? (Farer ind paa ham.)

Tausend. Knægt! jeg skal —

Peter (der har været omringet af de Andre, men med Deeltagelse og synlig Forlegenhed har lyttet til det Foregaaende, kan ikke længer styre sig, men springer imellem dem; til Tausend). Ikke hidsig — ikke hidsig, Fa'er! det er jo et Barn!

Søren. Peter! min Broder!

Alle. Hans Broder!

Peter (sagte). Fordømt!

Søren. Ja vist er det min Broder! Hvordan er det Du er maiet ud? Hvems er den Kofte? (Alminbelig Latter)

Peter (tvungen). Jeg troer Du er gal, Dreng.

Mariane (til Søren). Skam Dig, det er jo en fornem Herre!

Søren. Naa, er det en fornem Herre? Jeg troede det var min Broder, der vilde gjøre Sjou.

Peter. Gaa Dreng, gaa! Og der, tag — (vil gribe i Pungen) Nei, gaa, gaa — (Søren gaaer med Mariane.)

Wilson. Der have vi hele Selskabet i fuldt Optog og Hr. von Kakkadue, Deres høistærede Hr. Ven i Spidsen.

(Lene kommer og strax derefter Herrer og Damer med Kakkadue).

Mel. Lords Vals.

Lene (til Peter).

1.

Herre! hvis De nu behager? Alt er arrangeret!
Hele Skaren hid nu drager! Intet er der spart!

Choret (kommer ind).

Stig! hvor er den Herre dog, som os har inviteret,
At Bekjendtskab vi kan gjøre med ham i en Fart?

Wilson. Tausend. Warren. Lene.

Her seer De Manden!

Choret.

Det var som Fanden!
Vi Dem høist forbunden ere!

Peter.

Aa, jeg be'er! For megen Ære!

Wilson.

De maa ei saa høflig være!

Peter.

Hvorfor ikke det, min Kjære?

Wilson.

Nei, man maa sig altid blære
Naar blot rig man er.

Peter.

Ha, ha, ha!
Ja, De har s'au Ret desværre!

Wilson.

Troe De mig, min bedste Herre,
Jeg Dem meget snart skal lære
Mode-Tonen her.

Peter (til Choret).

Gjør De Alle mig den Ære at tae med til Gilde?

Choret.

Mange Tak! Tusind Tak! Æren den er vor!

Peter.

Lad os da ei vente! Det er allerede silde!

Choret.

Ja afsted! Væk herfra! Lad os komme bort!

2.

Glæden fra sin høie Throne smiler til os Alle,
Lad os søge Lykken ved at følge Glædens Bud.
Hører I Faer Bacchus og den lille Amor kalde?
Offrer da til Vinens og til Kjærligheds Gud!
Ja! vi ham hylde!
Glassene fylde!
Spøge født med Elskovs Glæder!
Alt, hvad Amor os tilsteder,
Nyde vi til Gudens Hæder,
Lænk d' i hans Rosenkjæder,
Medens Bacchus Tungen væder
Og udtordner sit: „Drikker ud!"
Ja, hvad Amor os tilsteder
Nyde vi til Gudens Hæder,
Og den gode Bacchus glæder
Ved at drikke ud!

Tredie Act.

(Billardstue. Forskjellige Gjæster sidde ved smaa Borde. Nogle spille Piat og Krone, Andre gjette paa Sedler; de fleste staae og see paa Warren, der spiller Billard med v. Köhler. En Marqueur.)

Mel. Krambambuli.

Chor.

1.

I Røg og Damp, i Fredens Skygge,
Her i vort kjære, andet Hjem,
Ved Nat og Dag vi bo og bygge,
Og trylle nye Glæder frem!

Warren.

See det var godt! Jeg takker Dig!
Den Bal, den ligger rart for mig.
(støder.)
Pas paa — Krambambuli!

Chor.

Krambambuli!
Ja, naar han saadan blotter sig,
Saa er det ingen Konst for Dig
At vinde hvert Parti.

Warren (som igien har stødt).

Krambambuli!

2.

v. Köhler.

Vort hele Liv er C'rambolage
Mod Dyd og Etikettens Sprog;
Men C'rambolagen med vor Gage
Det er den allerværste dog.
Dog, hvis en Smule Held man har,
Man snart kan gjøre Gjelden klar,
Naar Fru Fortuna blot Affairer ta'er.

Chor.
Ja hvis en Smule Held o. s. v.
Warren.

3.

Men er alt Gagen extraderet
Og er Fortuna capricieus,
Og bli'er man voldsomt bombarderet,
Og storme Creditorer løs,
Den sidste Pjalt da frem man bær,
Og siger tørt: „Messieurs! See der!
Spil nu om Stumpetne en à la guerre!"

Chor.
Ja frem den sidste Pjalt o. s. v.

Marqueuren. Parti!

(to Andre spille.)

Warren. Ah! See der har vi jo Herr Geldhammer! Bon jour, Monsieur!

Geldhammer. Guten Heute, Warren! guten Heute. Hvorledes befinder De Dem?

Warren. Très bien! Comment vous portes vous?

Geldhammer. Sehr wohlfeil, mein Herr! Meget vel!

Warren. De kommer noget silde i Dag.

Geldhammer. Ja, jeg havde netop faaet fat paa en fransk Bog, som interesserede mig umaadeligt. Det var den Tale, som han holdt, den første Dag, han kom i Pæreskammeret i Paris — hvad var det nu, han heed?

Alle. Hvem?

Geldhammer. Ih — han. Hvad Fanden er det nu han hedder? Han som ogsaa holdt en Tale om Bogtrykkerfværten, da han kom ind i Parlamentet.

Warren. Om Bogtrykkerfværten?

Geldhammer. Ja vist! ja! — Chateau Lafitte!

Alle. Chateau Lafitte?

Warren. Om Bogtrykkerfværten?

Geldhammer. Ja! kjender De ikke den Tale?

Warren. De mener nok om Trykkefriheden.

Geldhammer. Ja, det er jo det, jeg siger.

Warren. Ja, men han heed ikke Chateau Lafitte, men Chateaubriand.

Geldhammer. Ja, det var en Anden. Men der var min Sjæl ogsaa En, som heed Lafitte.

Warren. Ja, men ikke Chateau Lafitte.

Geldhammer. Aa, det er jo ikke andet end Hvarkeveri. Læs hvad han har skrevet, saa skal De rigtignok faae Øinene op. Sikken en Vittighed, sikken en Satire og sikken en Liberalitet! Ja, som han kunde tørre de Karle! Veed I hvad han siger eet Sted?

Alle. Nu da?

Geldhammer. Han siger ganske ligefrem: „Jeg blæser Jer Allesammen et Stykke!"

Warren. Det var som Fanden!

Geldhammer. Ja, er det ikke mageløst?

Warren. Ja, og det klinger nu endda slet ikke paa Dansk.

Geldhammer. Bah! Nei! Det er noget ganske andet paa Fransk. Overhovedet: man skal aldrig læse Originaler i Oversættelser. Man skal læse dem i Grundsproget, ellers giver jeg ikke en Pibe Tobak for det. (til Marqueuren.) Giv mig en Cigar! (til de Andre.) Er der Nogen, der vil have et Parti?

Alle. Nei Tak!

Geldhammer. Ganske smaat! Svovlstikker!

Warren. Nei; De slaaer os altfor ofte.

Geldhammer. Aa, Passiar! Kom nu!

Alle. Nei! Nei!

Tausend (kommer farende ind). Er den Sorte ikke her?

Alle. Nei han er ikke!

Tausend. Har han ikke været her?

Marqueuren. I Dag ikke.

Tausend. Hvor Fanden kan han da være?

Warren. Hvad er der saa vigtigt med ham?

Tausend. Hvad der er? Ja glæd Jer, lille Børn! Her bliver Affairer at gjøre. Her bliver noget at hente. Vi have gjort Bekjendtskab med en Fyr — jeg siger Jer: det er en reen Croesus. Den Sorte har lagt Beslag paa ham; han viger ikke fra ham — og han har lovet, at de skal møde herinde i Dag — til Plukning.

Geldhammer. Hør! Lad ham være min! Lad mig spille med ham —

Alle. Nei, mange Tak! Jeg vil nok selv! Tak skal De have.

Geldhammer. Maa jeg tale? — I forstaae ikke Trækket. Jeg skal spille med ham, saa han ikke skal beholde en Skilling i Lommen. Naar I spiller med ham, saa mærker han det, og saa er han tabt for os Alle.

Alle. Aa vær De ganske rolig! Jeg skal nok spille med ham!

Geldhammer (sagte) Det er da ogsaa fordømt, at de Alle skulde faae det at vide. Ja men jeg maa narre dem!

Marqueuren. A la guerre!

Tausend (til Geldhammer). Er De med, Geldhammer?

Geldhammer. Ja, naturligt!

Tausend. Saa passer jeg.

Wilson (udenfor). Herind mine Venner! Jeg hører til Huset.

Tausend. Der er de! Victoria!

(Wilson forer Peter og Kakkabne foran sig ind paa Scenen. Alle flokke sig om dem.)

Alle. Naa er Du der? Hvor bliver Du af, Wilson? Vi have ventet paa Dig i en heel Time. Det er en Skam!

Geldhammer (paa samme Tid). Hvorfor kommer De saa silde?

Mel. af Balletten Faust: Mephistopheles's Dands. (Reck.)

Wilson.

Mine Herrer! maa jeg præsentere
En Herre, De bør honorere?
Som Ven af mig jeg haaber her
Han vist velkommen er.

Peter (seer Tausend).

Men hvad seer jeg! Det er jo den Herre,
Som gjorde mig igaar den Ære —
Naa, Tak for sidst!
(rækker ham Haanden.)

Tausend.

Jeg be'er, min Ven!
Jeg først maa takke Dem!

Peter (hilser Selskabet).

God Dag!

Chor.

Velkommen vær!

Geldhammer (præsenterer ham en Queue).

Behag!
(Peter tager den, betragter den og beseer under det Følgende Stuen og Billardet.)

Chor (til Geldhammer).

Aa nei! lad vær!

Geldhammer (til Choret).

Lad mig kun raade, kjære Venner!
I mig Alle kjender,
Jeg skal flaae ham i en Fart;
Maa jeg ene ta'e ham,
Skal jeg sikkert ha'e ham,
Hver af Eder faaer sin Part!

Chor.

Ja, det er ei saa ga.t,
Vi ere Alle halvt!

Geldhammer (afsides).

See nu er Tosserne tilfredse!

Kakkadue (afsides).

De nok Næsen spidse
Paa at trække Fuxen op.

Geldhammer (afsides).

Det mig skal ret fryde
Om jeg dem kan snyde.

Chor.

Han nok trækker Fyren op!

Geldhammer (til Choret).

Stille! stille! tys!
Han maa ei faae nys
Om at vi mod ham i Spillet gjør Complot.

Kakkadue (afsides).

Hvis jeg rigtig seer
Man os her beleer.

Geldhammer (til Choret).

Man maa være fiffig og gjøre det godt!
(afsides.)
Saadan man dem ta'er,
Holder dem for Nar,
Nu jeg ham i Lommen ganske ene har.

Kakkadue (afsides).

Ja, jeg mærker nok
At den hele Flok
Ondt ifinde mod den stakkels Peter har.

Chor (til Geldhammer).

Saa begynd da nu jo før jo heller,
At spilde Tiden ei, det gjelder.

Tausend.

Men vaersomt blot!

Chor.

Ja vaersomt blot!

Geldhammer.

Og først saa smaat!

Chor.

Ja vist! saa smaat!

Geldhammer.

Og godt!

Chor.

Ja godt!

Wilson

(som har vist Peter omkring, og gjort nogle Baller for ham paa Billardet, kommer hen med ham i Forgrunden.)

Siig, mine Herrer! Hvad skal vi bestille?

Tausend.

Jeg tænker, det er bedst vi spille!

Peter.

Ja, som De vil — men seer De jeg —
Jeg kjender Spillet ei!

Chor.

Aa bevares! De vil sikkert spøge;
Ifald De bare vil forsøge,
Saa gaaer det vel, De sikkert er
Den bedste Spiller her.
Nu vel!

Peter.

Nu vel! Kom an!

Chor.

O Held!

Geldhammer (tager Peter til Siden).

Hør unge Mand!
Jeg troer, de Herrer vil probere
Dem at chicanere —
De vil kun berige sig;
Men vi skal dem drille.
Siig, at De vil spille
Ei med Andre end med mig!

Chor (til Peter).

Men nævn først hvilket Spil
Og med hvem De spille vil!

Geldhammer (til Choret).

Vil I nu bare tie stille.

Peter (rækker Geldhammer Haanden).

Jeg med Dem vil spille,
Hvis De vil —

Geldhammer.

O Gud! Jeg be'er!
Altfor megen Ære!
(afsides.)
Det blier en Affaire!
Enden jeg alt forudseer.

Chor.

Enden jeg alt forudseer.

Geldhammer. Ja, med den allerførste Fornøielse, min bedste Herre. Hvad vil De spille? Blanche eller Caroline? Eller maaskee De heller vil Carambol? Det er det smukkeste Spil.

Peter. Jeg vil saadan med at støde Kugle i Hullet. (til Wilson) Saadan som Du viste mig.

Wilſon. Ja det gjelder det om ved alle Spil.

Peter. Ja, det er mig det ſamme. Men det maa bare ikke være noget langt Spil — for det har jeg ingen Tid til.

Geldhammer. Vi kan jo parere paa første Ball. Det gaaer i en Ruf.

Peter. Godt! Hvor høit vil De ſpille?

Geldhammer. Ja det beroer paa Dem.

Peter. Ja, det er mig ganſke det ſamme. Jeg ſpiller hvor høit De vil.

Geldhammer. Skal vi da holde en Daler paa første Ball?

Peter. En Daler? Jeg har ikke andet end Ducater (tager i Pungen). Der ligger 100. (lægger dem paa Bordet).

Geldhammer. Skal vi kanſkee holde en Ducat paa første Ball?

Peter Ja, det er da det mindſte!

Geldhammer. Men det gaaer mig ligeſom Dem: jeg kan ikke ſvare med den Mynt. Jeg har netop ikke Ducater hos mig.

Peter. Saa kan jeg jo faae dem en anden Gang, hvis De ſkulde tabe. Deres Ærebord, det er mig nok.

Geldhammer. Oui! point d'honneur! (de gaae til Billardet.)

Tauſend. Saa nu har vi Spillet gaaende!

Wilſon. Det bliver et moerſomt Spil!

Kakkadue. Jeg maa nok have et Øie med dem, jeg kjender dog lidt til Spillet. (Spillet begynder,)

Frank (kommer. Til Marqueuren). Tegn mig! (til Warren) God Dag, Digter! Død og Pine, hvor Du er tidlig paa Færde i Dag.

Warren. Kalder Du det tidlig?

Frank. Ja, Klokken er jo knap Tolv endnu.

Warren. Ja maaſkee paa Dit Uhr!

Frank. Paa mit? Ja, Gud veed hvad det viſer paa. Det ſtaaer.

Warren. Saa kan Du ſtille det efter mit, det gaaer paa en Secund efter Flaget.

Frank. Nei, min gode Ven, Du misforſtaaer mig — det ſtaaer hos Salomon.

Warren. Naa ſaaledes!

Frank. Forresten troer jeg nok at de gaaer. I det mindſte har det hidtil gaaet fortræffeligt fra Salomon og til Aſſiſtencehuſet og fra Aſſiſtencehuſet til Salomon. Det eneſte, jeg har imod det, er, at det gaaer noget for hurtigt — accurat ligeſom Pengene. A propos! Kan Du laane mig nogle Penge?

Warren. Nei jeg kan ikke! Og om jeg ogſaa kunde, ſaa vilde jeg ikke.

Frank. Tak ſkal Du have! Maa jeg ſtole paa det?

Warren. Ganſke ſikkert! — Du er dog ogſaa et ſkrækkeligt Menneſke. Altid er Du i Forlegenhed for Penge. Der kan da heller Intet forſlaae til Jer Skuespillere.

Frank. Ja, Du vil dog vel ikke have, at jeg ſkal leve af den lumpne Gage?

Warren. Aa — I ere ſaamæn meget godt aflagte.

Frank. Ja naar vi blive aflægs; det er ſandt. Naar vi bare kan naae at blive ſaa gamle, at vi ere aldeles udulige, ſaa have vi prægtige Udſigter. Det forſtaaer ſig: et lille Forſkud tager man ſig jo imellem paa forventende Uduelighed.

Warren. Og det maa man lade Jer, at de Forſkud betale I til Punct og Prikke.

Frank. Ja fy! det er ſaa ſlemt at være i Gjeld — at ſige: Gjeld, ſom man kan og ſom man bør betale. Thi hvad den egentlige Gjeld angaaer, den har vi det da godt med.

Mel. I Ungdoms Vaar, i Manddoms Alder. (Dupuy.)

1.

Den Forbeel har vi dog blandt flere,
Blot ſom en Følge af vor Stand,
Os Pengegjeld kan ei genere,
Skjøndt vi den ei betale kan.
Vi Intet har at reſikere!
I Qvalitet af Embedsmænd.
:,: Ingen kan la'e os arreſtere. :,:

2.

Warren.

Men Skammen bliver dog tilbage,
Selv om I ſlippe for Jer Gjeld.

Frank.

Nei tvertimod! Vi ei bedrage,
Det er det allerſtørſte Held.
Hvad har vel Creditor at klage?
Naar ſelv paa Prent han læſe kan:
:,: „Pengene gives ei tilbage." :,:
(Allmindeligt Skraal)

Peter (kaſter Queuen paa Billardet). Saa nu er jeg kjed af at vinde mere fra Dem! Hundrede Ducater —

Geldhammer. Har De tilgode.

Kakkadue. Og de 100 Ducater her?

Peter (kaſter Pungen paa Billardet). Putter De i Pungen.

Kakkadue (uden at ſee det). Den er gjort til at tage Millioner af, men ikke til at gjemme noget i. Tag dem i Lommen.

Peter. Saamæn. (putter Pengene i Lommen og glemmer Pungen).

Geldhammer Vil De ikke mere?

Peter. Nei, nu har jeg faaet nok af det. Nu maa jeg have noget at leve af. (til Wilſon). Hør Wilſon! Du ſagde, at her var Kaffe at faae?

Wilſon. Ja, ovre paa den anden Side. Men hvad vil Du med Kaffe?

Peter. Drikke den. Derſom Du ikke har Lyſt til at drikke Kaffe, ſaa kan Du jo nyde noget andet. Lad os gaae over Alleſammen, og ſee hvad der er, ſaa kan jo Enhver tage hvad han har Lyſt til.

Tauſend. Ja, ſaadan ſkal vi tale! Kom med, Ihr Herren! Hr. Kaninſtok inviterer os Alle.

Alle. Aa, jeg be'er! Meget forbunden.

(De gaae Alle bort undtagen Wilſon og Geldhammer, ſom har ſiddet i ſtum Fortvivlelſe).

Geldhammer (reiser sig). Nei, det er til at blive desperat over! 100 Ducater i mindre end 10 Minuter! Ikke en eneste Ball feilet! Ikke Idee om Spillet! Og dog — Ja! det er klart! det kan ikke være andet!

Wilson. Naa, hvad er det nu værd at bryde sig om. Hvad gjør 100 Ducater Dem? Og har De ikke Lyst til at betale dem, saa kan De jo ogsaa lade være.

Geldhammer. Jeg har jo spilt paa min point d'honneur.

Wilson. Ja hvad! saa har I jo spilt om Ingenting. Desuden kommer De jo i Aften til min Søster, der kan De faae en Ecartée med ham, saa kan De jo nok komme til Deres Hægter igjen.

Geldhammer. Mine Hægter? Har De da ingen Øine i Hovedet? Kan De da ikke see, at hvis han ikke er en Djævel, saa er han et Menneske, der staaer i Pagt med Satan eller en anden ond Aand?

Wilson. Aa — hvor falder De paa det?

Geldhammer. Hvor jeg falder paa det? fordi jeg har Forstand! fordi jeg havde et Øie paa hver Finger under hele Spillet. Han spillede aldeles i Blinde, og dog gjorde han Vidundere af Baller. Og hans lille Pung —

Wilson. Ja, den er uudtømmelig, det har jeg ogsaa lagt Mærke til.

Geldhammer. Ja, Gud give jeg blot havde Pungen, saa maatte han gjerne tage Alt det ud af den, som der nu er i den. Det er Fortunatus's Pung, han har faaet Fingre paa, hvor Djævlen han saa er kommen til den.

Wilson. Ja, naar jeg rigtigt tænker efter — Det er jo en umaadelig Masse af Guld jeg har seet ham, blot igaar og i Dag, tage ud af den Pung — Geldhammer! naar man kunde faae listet den fra ham — Hvad behager?

Geldhammer. Bah! Det er umuligt. Den vaager han naturligvis over som Dragen over sin Skat.

Wilson. Man kunde drikke ham fuld!

Geldhammer. Han tager sig nok iagt. Nei, saa heller klage ham an! Angive ham for Politiet, som En, der er Directeur for Fandens Hovedkasse i Krystalgaden. (under de sidste Replikker er han gaaet omkring Billardet; i det samme seer han Pungen ligge der).

Mel. af Den hvide Dame. Boyeldieu.

Geldhammer.

O Himmel! Hvad seer jeg hisset?
Der ligger jo Pungen, hvorom vi taler.
(de styrte Begge over den).

Begge.

Vi vil dele! men hurtig nu,
Han kommer vistnok snart.

Wilson.

Saa grib da i en Fart.

Geldhammer griber Pungen).

Hundred Tusind da for min Part!
(faaer Intet.)

Begge.

Gud!

Geldhammer.

Hvad er det?

Wilson.

Hvad er det?

Begge.

Hvad skal dette betyde?

Geldhammer.

Intet Guld!

Wilson.

Inter Guld!

Begge.

Her vi komme tilkort!

Wilson.

Det var for kort;
Vi lidt mindre maa byde.

Geldhammer.

Ha, alt mit Haab til den er svundet bort!

Wilson.

Prøv kun at byde mindre!

Geldhammer.

Mit Haab til den er svundet bort!
Ja alt mit Haab, ja alt mit Haab
Er svundet bort!

Wilson.

Men prøv at fordre dog en mindre Sum!

Geldhammer.

Nu vel! En mindre Sum!

Begge.

Nu vel! En mindre Sum!

Wilson.

Jeg skjælver.

Geldhammer (griber i Pungen).

Ja!
Saa blot ti Tusind da!
(faaer Intet.)

Wilson.

Ni Tusind!

Geldhammer.

Otte!

Wilson.

Syv!

Geldhammer.

Sex!

Wilson

Fem!
Slaa af! slaa af!

Geldhammer.

Fire!

Wilson.

Tre!

Geldhammer.

To!

Wilson.

Slaa af! slaa af! Endnu mindre!

Geldhammer.

Alt mit Haab til den nu forsvinder.

Begge.

Alt mit Haab til den nu forsvinder

Geldhammer.

Et Tusind blot!

Wilſon (ſnapper Pungen).
Nu vel, kom her! Lad mig prøve —
Jeg forlanger kun en Daler!
(griber i Pungen.)

Geldhammer.
Ret saa! ret saa!

Wilſon.
Jeg intet finder!

Geldhammer.
O vee! o vee! Alt Haab forſvinder!

Wilſon.
Ei engang en lumpen Daler!

Begge.
Ei engang en lumpen Daler!
:,: Det nytter ikke meer. :,:

Wilſon. Fanden i Vold med den! Der er ikke noget at gjøre med den.

Geldhammer. Ja hvorfor? Fordi vi ikke forſtaae at bruge den. Tingen er den, at der altid er nogle Myſteriummer ved ſaadan noget; man maa kjende nogle magnetiſke Ord, ſom ſkal ſiges hvergang man griber i den.

Wilſon. Og naar man ikke kjender *dem*, ſaa er Pungen til ingen Nytte. Saa er det bedre at *han* beholder den, og vi Andre hjelpe ham at bruge Ducaterne.
(ſmider Pungen paa Billardet.)
(Peter, Herrerne, Tauſend og Kalkabue komme.)

Peter (ſtyrter ind). Hvor er min Pung? Har Nogen fundet min Pung?

Wilſon. Er *det* Din?

Peter. Ja der er den! — Naa Gud ſkee Lov; jeg var ſaa bange, at den var kommen bort.

Wilſon. Da var Tabet da ikke ſaa ſtort. Der er ikke en Skilling i den.

Peter. Ja, det er ikke derfor.

Geldhammer. Maaſkee den har Affectationsværdi for Dem? De har kanſkee faaet den af en meget ſmuk Dame?

Peter. Truffet! (med Betydning.) Af en meget ſmuk Dame.

Geldhammer (til Wilſon.) Lagde De Mærke til *den* Tone? Han har beſtemt faaet den af Fru Fortunatus ſelv. Det er hendes Pung.

Peter. Mine Herrer! Hvem der har Lyſt til at kjøre ud med mig til Bellevue og ſpiſe til Middag, er inviteret.

Wilſon. Haver Nogen noget derimod at indvende?

Alle. Nei! Paa ingen Maade!

Peter. Marqueur! Her er en Ducat! Skaf i en Fart de ſmukkeſte Vogne, ſom ere at faae i hele Byen — og for ikke at ſpilde Tiden, ſaa lad os imidlertid faae noget af det der futter — Champagner!

Wilſon. Men huſk paa at vi ſkal til min Søſter iaften.

Ole (udenfor.) Gulvmaatter! Gulvmaatter!

Peter (ved ſig ſelv.) Min Fader!
(Ole ſtikker Hovedet ind af Døren.)

Geldhammer. Hvad vil *Han*?

Ole. Jeg har prægtige Gulvmaatter, gode Herre! Den, der ligger udenfor, ſeer noget afdanket ud.

Wilſon. Nei viſt ikke! gaae ſin Vei!

Frank. Hvad er det ikke den gamle Ole?

Ole. Han ſelv, gode Herre. Jeg har prægtige Gulvmaatter i Dag.

Frank. Ja, *jeg* har intet Brug for Gulvmaatter. Naa, hvordan gaaer det, Gamle? Det er længe ſiden vi To have faaet en Sladder ſammen. (til Peter.) Der ſkal De ſee en prægtig gammel Seiler. Nu ſkal vi have Leier med ham.

Peter (afſides.) Hvilken Pine!

Frank (til Ole.) Naa? Jeg ſynes Fa'er er ikke rigtig oppe i Dag. Hvordan gaaer det?

Ole. Kummerligt, gode Herre! det gaaer kummerligt.

Frank. Hvordan det?

Ole. Man bliver gammel, gode Herre. Skrøget vil ikke gjøre Gavn mere. Den Smule Koſt og Gage man har og ſaa det man kan lappe ſammen ved Hjelp af Kone og Børn, det er lige til Mulet. Nu har jeg maattet give den ſidſte Skilling og endda maattet ſælge Rub og Stub for at betale tre Maaneders Hyre for den Kommel af en Dreng jeg har, for at de ikke ſkulde ſætte ham ved Vingebenet, naar de engang ſik fat paa ham.

Peter. Hvad er det Du ſiger, Gamle?

Ole. Sandhed, gode Herre. Min Dreng, min Peter, han var hyret til at gaae med Chinakſibet i Dag, og havde faaet tre Maaneders Hyre forud — men væk er han. Intetſteds er han at finde. Hans Kjæreſte, den ſtakkels Tøs, hans gamle Moder og jeg, vi have krydſet efter ham paa alle Leder; men ſkiten er den Hundetamp. Ikke Spor er der at finde af ham.

Peter. Nei, det er formeget!

Ole. Ja, vær De rolig, gode Herre! Han ſkal ikke døe i Synden! Lad mig bare faae fat paa ham! Men desværre! Han er nok allerede der, hvor vi Alle ſkal hen.

Wilſon. Ja, han ſidder vel i en eller anden Kippe og drikker de tre Maaneders Hyre op.

Ole. Hvad behager, gode Herre? Kippe? Nei, De tager feil! Min Peter gaaer ikke paa Kipper! Han ſidder ikke og drikker de Penge op, ſom han endnu ikke har fortjent. Han har aldrig nogenſinde før været ude nogen Nat eller er kommet hjem med en Gier. Havde han engang imellem et Par Skilling, ſaa deelte han dem med ſine Forældre eller gav ſin Kjæreſte et nyt Stykke; for hende kunde han aldrig faae ſmuk nok. Ja han var heller ikke ſelv ſaa ilde at ſee til. Lidt Flodeſkjæg af et Anſigt havde han rigtignok, men det er jo det Pigerne ſynes bedſt om, og Reisningen, Faer, o den var ſtolt. Saadan paa den Herres Høide (viſer paa Peter.) og dygtig bredſkuldret. (ſeer paa

ham) Hvad — min Peter — Om Forladelse gode Herre! tusind Gange om Forladelse — men De ligner den Slyngel paa et Haar — og dersom —

Wilson. Ja, det er godt. Maa vi saa være fri for mere af den Paasiar.

Frank (til Peter.) Dersom jeg var saa rig, som De, saa skulde den stakkels Djævel gaae herfra med en Ducat eller to.

Peter (heftig.) Det skal han ogsaa (griber i Pungen.)

Marqueuren (kommer.) Nu komme Vognene!

Peter (afsides.) Ha fordømt! Det er mig som skal betale dem! Dersom jeg giver min Fader blot en eneste Skilling, saa er hele min Rigdom forsvunden.

Frank. Naa? Hvor blev Ducaten af?

Peter (kort.) Jeg giver ikke noget!

Kakkadue (som staaer afsides.) Han holder sig stiv! O Penge! Penge!

Ole (til Peter.) Kjøber gode Herre ikke en Maatte af mig? Und mig et Par Skilling til Brød for min Familie.

Peter (fortvivlet, afsides.) Gud i Himmelen! (til Ole.) Jeg kan ikke, Gamle, jeg har ingen Penge hos mig.

Frank. Det er jo ikke sandt. Hvor kan De nu nænne at lade ham gaae?

Warren. De kan jo kjøbe en Maatte af ham og forære den her til Huset. Nu kommer De her vel hver Dag, saa kan De jo nok faae Nytte af den.

Peter. Jeg kan ikke! — Jeg — jeg vil ikke!

Frank (vender sig fra Peter.) I Grunden en simpel Person! (til Ole) See der, Fa'er, der har I lidt af mine Creditorers Formue.

Ole. Gud velsigne Herren!

Warren. Skal vi lægge sammen og kjøbe en Maatte, som bliver Stedets Eiendom? saa faaer han dog det Par Skilling.

Flere. Ja! Aa ja!

(Warren samler Penge sammen)

Geldhammer (med Foragt.) Aa Herre Gud! Hvor det er rørende! Det er denne poetiske Medlidenhed.

Peter (afsides.) Nei! jeg bliver vanvittig! Jeg kan ikke holde det ud!

Warren (til Ole.) See der! Lad os faae en Maatte.

Ole. Vær saa artig, gode Herre.

Warren. Marqueur! Tag den og læg den udenfor, men sørg for at Ingen kommer til at tørre sig af paa den, uden dem der har betalt.

Ole. Jeg siger de gode Herrer saa mange Tak, og Guds Velsignelse følge med dem Allesammen, baade dem, som have givet mig noget, og (med Betydning og et Blik hen til Peter, som vender ham Ryggen i heftig Bevægelse.) dem, som ikke har givet mig noget. Mangfoldig Tak. (gaaer.)

Peter. Jeg maa tale med ham!

(vil ile ud efter Ole.)

Wilson. Hvor vil Du hen?

(En Opvarter bringer Champagner.)

Peter. Jeg vil — jeg skulde — Jeg kommer strax igjen!

Alle. Der er Champagner!

Wilson. Men saa bliv dog! Du kommer ikke bort herfra. Der er det som futter!

Peter. Champagner! Ja! lad mig faae Champagner! (fagte.) O Gud! Hvor jeg dog er et elendigt Menneske.

Mel. Jeg var med i alle Zoner. (Nicolo.)

Peter.

Rask da lad Champagneren knalde,
Proppen beit mod Loftet slaae!
Jeg min Lersind vil paakalde,
Glemme Alt, hvad her jeg saae.
Jeg ved Druens Kraft vil prøve
Min Samvittighed at døve.
:,: I de vilde Glæders Lag
Vil jeg dæmpe mit Hjertes Slag. :,:

Chor.

Nu rask! Skjenk i til bredfuldt Maal,
Da drik den brave Givers Skaal!
Skjenk i! Skjenk i til bredfuldt Maal,
Og drik den brave Givers Skaal!

Peter.

Jeg fornegtede min Fader,
Jeg min Broder truet har;
Og min Moder jeg forlader
Som mig under Hjertet bar!
Den, som jeg min Tro har skjenket,
Jeg af Lyst til Glands har krænket,
Hendes Qval, hendes Jammers Røst
Har ei rørt mit haarde Bryst!
Gud mig tilgiver ei!
Nei! nei! nei!
Ha! saa lad da Champagneren knalde, osv.

Peter og Chor.

Nu rask afsted til vilde Lag,
At storme til den lyse Dag!

(Peter styrter ud; de Andre følge.)

Fjerde Act.

(Værelse hos Fru Nothington. Pigerne ere beskjæftigede med at pynte Fruen. Mariane staaer sørgmodig ved Vinduet. Et stort Paaklædnings-Speil, en Sopha og andre elegante Meubler.)

Fru Nothington. Mariane. Pigerne.

Mel. Chor af Zampa. (Herold.)

Chor af Pigerne.

Nu Deres Naades Pynt er fix og færdig,
O hvilken Smag i Alt, man skuer her!
Kun slig en Pynt er Deres Skjønhed værdig,
Saadan De vist behage maa Enhver!
O hvem der var saa smuk som De!

Mariane (afsides.)

Hvilken Qval!

Fruen (til Pigerne).
Ifald i Dag jeg naaer min Lykke,
Skal Enhver, som mig var tro og huld,
Foruden et nyt Klædningsstykke
Have et deiligt Kors af Guld.

Pigerne.
Hvad et Kors af Guld! —
Hvor Deres Naade dog er sød og kjærlig,
See, hvilken Pragt i Alt, man skuer her,
Hvor d nne Pynt dog stroaler rig og herlig,
Smagfuldt hvert enkelt Smykke udvalgt er.

Fruen. Det er godt, Børn! — Er der kommet Vand i Blomstervasen?

Pigerne. Jo, naadigste Frue!

Fruen. Mariane!

Mariane. Naadigste Frue!

Fruen. Jeg troer, hun staaer og falder i Tanker. Skal hun slet ikke bestille noget?

Mariane. Jeg beder Deres Naade om Forladelse. — Jeg stod og tænkte — Jeg er saa ulykkelig! (bryster i Graad.)

Fruen. Hun tænkte, ha ha ha! — Hun er saa ulykkelig — Jeg giver hende ikke Løn for at være ulykkelig! ha ha ha! Hvorover er Hun ulykkelig?

Mariane. O, det er Intet — har Deres Naade noget at befale?

Fruen. Hørte Hun ikke, hvad jeg spurgte om? Hvad feiler Hende? Hvorfor græder Hun? Naa! Tal!

Mariane. Deres Naade — `

Fruen. Nei, det er til at ærgre sig ihjel over! Jeg troer, Hun vil drille mig!

Mariane. Deres Naade maa tilgive mig.

Fruen. Jeg skal lade hende sende ud — nei, det er sandt! Her i dette jammerlige Land er man ikke engang Herre over sine egne Tjenestefolk — Hun er ikke længer i min Tjeneste!

Mariane. Hvormed har jeg fortørnet Deres Naade?

Fruen. Skal jeg gjøre Hende Regnskab hvorfor jeg jager Hende bort? Jeg kan ikke udstaae at see en sentimental Tjenestepige, der tænker — Hun har ikke andet at tænke paa, end at adlyde mine Befalinger.

Mariane. Jeg er villig til at gjøre Alt, hvad Deres Naade befaler.

Fruen. Saa sig da paa Øieblikket hvorfor Hun græd, eller jeg jaaer Hende uden Barmhjertighed ud af min Tjeneste.

Mariane. O Gud! Jeg skammer mig! Deres Naade maa ikke blive vred, men — jeg havde — der var et Menneske, som jeg havde kjær — og som er blevet borte — som har bedraget mig — Dog nei! han har ikke bedraget mig! Han elskede mig, det veed jeg, ligesaa høit som jeg elskede ham.

Fruen. Ha ha ha ha ha! Tænkte jeg ikke nok, at det var en Kjærligheds-Affaire? Ak Gud! Hvor det er ynkeligt at høre saadan et Væsen tale om at elske og elskes, og at see hende elegisk — Og for hendes platte Historier skal min Tjeneste forsømmes. Jeg skal plages med at høre paa Hendes Klagesange, og gjøres til Fortrolig i Hendes Elskovs-Eventyr. Det er Skade, at Hun ikke forlanger, at jeg skal hjelpe Hende med at lede ham op eller lyse efter ham i Aviserne. (En Tjener kommer ind og bliver staaende ved Døren.)

Mariane. O Gud! Hvor jeg dog er ulykkelig!

Fruen (til Tjeneren). Hvad vil Han?

Tjeneren. Jeg — jeg vilde — Dersom det ikke generer Fruen —

Fruen. Naa! tal!

Tjeneren (seer til Pigerne). Det var Noget, som jeg skulde sige Fruen alene.

Fruen. Naa hvad er det da? (vinker, at han skal komme nærmere, Tjeneren siger hende noget sagte). Nei, det er horribelt! Jeg troer at alle Uheld storme ind paa mig i Dag. En saadan Uforskammenhed har jeg aldrig kjendt!

Tjeneren (efter en lille Pause, forlegen). Hvad befaler Fruen at jeg skal gjøre?

Fruen. Gjeld! Gjør Gjeld paa mit Navn!

Tjeneren. Det er umuligt, Deres Naade! Der er ikke et eneste Sted, hvor jeg kan faae Credit mere.

2den Tjener (melder). Herr Geldhammer!

Fruen. Naa, Gud ske Lov! Lad ham komme! Gaae bort Allesammen! Lad mig være alene
(Tjenerne og Pigerne gaae og tage Speilet med sig).

Fruen. Nu gjelder det at sikkre mig ham, dersom den rige Eventyrer, som min Broder har lovet at introducere her, ikke vil lade sig crobre. Jeg maa lade ham sukke forgjæves endnu i Dag. (kaster sig paa Sophaen.)

Geldhammer (bliver staaende indenfor Døren). Tør jeg? Vil min Naadige modtage min Gratulation førend jeg er saa lykkelig at hilse Dem paa Ballet, som Festens Dronning?

Fruen. Jeg takker Dem! De kommer netop som sendt fra Himlen.

Geldhammer. Tvertimod, min Gudinde! Jeg kommer fra Jorden til Himlen. Lad mine Læbers Flammekys paa Deres Allabasterhaand bebude Dem den Ild, som raser i min Barm. Skal denne Dag, der skjenkede Dem Livet ogsaa skjenke mig Livet, eller skal den være min jordiske Lykkes Dødsdag? Hvor lang Prøve skal jeg endnu udholde?

Fruen. O! lad os ikke tale derom. Jeg er i et altfor grusomt Humeur — jeg har ærgret mig —

Geldhammer. Hvorover?

Fruen. Over min Broder, som er taget ud af Byen og derved har glemt at bringe mig Penge for en Vexel, som han har havet til mig i Dag. Jeg var i den piinligste Stilling — tænk Dem, jeg havde Intet at give Selskabet at spise i Aften, dersom De ikke lykkeligviis var kommen.

Geldhammer. Jeg?

Fruen. Ja, De maa tillade mig at disponere over Deres Brevtaske til min Broder kommer hjem.

Geldhammer. Bah! De spøger, min Naadige!

Fruen. Nei, det er virkelig mit Alvor. Jeg er i den yderste Pengeforlegenhed for Øieblikket. Jeg har givet hver en Skilling ud til de store Forberedelser til det glimrende Bal, jeg giver i Aften — jeg kunde jo aldrig ahne en saadan Negligence hos min Broder.

Geldhammer. Ja, min Naadige —

Fruen. Hvorledes? Jeg troer De betænker Dem?

Geldhammer. Ja, seer De — min Deilige —

Fruen. Nei, det er fortræffeligt! De anholder om min Haand, og negter mig en saa ubetydelig Opmærksomhed?

Geldhammer. Ja, netop i det Forhold vi staae. Det er just Sagen.

Mel. Mit Barn paa Bryllupsdagen. (Kuhlau.)

1.

Min Ven! paa Bryllupsdagen
Man gjeldfri være maa,
Og mindst til Ægtemagen
Man bør i Forskud staae.
Naar strax i Elskovsheden
Man staaer som Creditor,
:,: Man snart til Kjærligheden
Vil blive Debitor. :,:

2.

Man aldrig hos sin Mage
Bør aabne sig Credit.
Thi da der bli'er tilbage
En sikker Deficit.
Laan heller hos en Anden,
Det er langt meer bequemt,
:,: Thi just i Ægtestanden
Defecter skade slemt. :,:

Fruen. Ja, det er ganske fortræffeligt! Det et kun Skade, at det det ikke passer paa os; thi det er ikke vor Bryllupsdag, og De bliver aldrig min Mage.

Geldhammer. Hvorledes, min Naadige?

Fruen. Jeg har sagt Dem det tidt nok. Til at føre det Liv, jeg er vant til, er min Formue stor nok, saalænge jeg er alene. Naar jeg gifter mig, maa det være med en Mand, der eier i det allermindste 100,000 Rbd., for at han ikke skal koste mig altfor meget.

Geldhammer. Kan de 50 ikke gjøre det?

Fruen. Undskyld! Jeg maa forlade Dem. (vil gaae, men møder Peter og Wilson i Døren). Naa, Gud være lovet, at Du kommer, kjære Broder (neier meget dybt for Peter, afsides). Hvor han er smuk.

Wilson. Min Ven Hr. Kaninstok. Min Søster Emmy!

Peter. Naadige Frue! (afsides). Hun er ogsaa fort!

Wilson. Hvad er det, kjære Emmy?

Fruen. Jeg har ventet med den største Utaalmodighed paa Dig. Den Vexel, som jeg bad Dig om at have —

Wilson. Død og Plage! De 100 Ducater (bønlig). Ja nu maa Du ikke være vred —

Fruen. O! Jeg bliver ikke saa let vred.

Wilson (kysser hendes Haand). Du er dog altid lige elskværdig.

Fruen. Jeg er altfor god, skal Du sige. Men giv mig nu blot Pengene, min Ven, thi jeg eier ikke et Guldstykke mere, og jeg har endnu mange Udgifter i Aften.

Wilson. Ja, min kjære Emmy, det er netop Sagen, — jeg har glemt at have Pengene.

Fruen. Du har glemt —? — Men Charles! Du sætter mig i den største Forlegenhed —

Peter. Hvorledes kan det sætte Dem i Forlegenhed, Frue? Det er mig, som er Skyld i, at Deres Broder tog fra Byen og derved glemte, hvad han havde lovet Dem, altsaa maa jeg ogsaa have Ret til at tilbyde Dem min Pung.

Fruen. O! De er altfor forekommende.

Geldhammer (sagte til Fruen). De vil dog ikke laane Penge af det vildfremmede Menneske? Jeg er til Tjeneste med min hele Formue.

Fruen. Jeg tvivler ikke derpaa, siden jeg nu ikke trænger til den.

Peter (som har taget Pungen frem og begynder at tælle). Tør jeg spørge: var det ikke 1000 Ducater De talte om?

Fruen. Nei, Gud bevares! For Øieblikket bruger jeg ikke saa mange. Dersom Hundrede ikke generer Dem?

Peter. Paa ingen Maade!

Geldhammer (afsides). Gud! hvor hun er dum!

Wilson (sagte til Geldhammer). Tag Dem iagt at han ikke stikker Dem ud hos Emmy.

Geldhammer. Ja, hvorfor Fanden har De ført ham herind?

Peter. Tør jeg levere Fruen —?

(giver hende Pengene).

Fruen. Min Herre! Jeg er Dem uendelig forbunden. Jeg haaber at De fra dette Øieblik vil anse Dem som aldeles hjemme her, og ikke paalægge Dem selv nogensomhelst Gêne. De undskylder mig et Øieblik? (ringer. En Tjener kommer, hun tager ham til en Side). Hurtig Jack! Her er Penge! løb! Skynd Dig alt hvad Du kan omkring til alle Byens Conditorer og opkjøb de skaarne Smørrebrød. Om ogsaa nogle af dem ere gamle, det gjør ikke noget. Kan Du faae nogle Posteier, saa tag dem med. Men hurtig; det er paa den høie Tid! (Tjeneren gaaer). Mine Herrer! De tilgive, at jeg forlader Dem. Mine Kammerjomfruer vente paa mig — og sine Undergivne bør man aldrig lade vente.

(gaaer).

Peter (til Wilson). Hvor Din Søster dog er en elskværdig Dame! Jo mere jeg seer paa hende, jo smukkere er hun.

Geldhammer (spydig). Finder De?

Peter. Ja, dersom hun ikke var fort, vilde hun være fuldkommen deilig.

Wilson. Jeg takker paa de Sortes Vegne.

Peter. Ja, min Dreng! Du bilder Dig da ikke ind, at Du er smuk?

Wilson. Ih hvad? — Et Mandfolk — naar et Mandfolk blot er lidt kjønnere end —

Peter (falder ham i Ordet). End Fanden! Ja men det er Ulykken, at Du har saadan en Fandens Lighed med Fanden.

Geldhammer. Ha, ha, ha! De er slem mod vores elskværdige Vertinde.

Peter. Vertinde? Ja, der er da en Pokkers Forskjel. Hun har jo ikke nær den Ansigtsfarve som han. Det Mørke hos hende giver netop hendes Ansigt noget — noget —

Wilson. Piquant!

Peter. Ja!

Wilson. Noget originalt — noget je ne sais quoi.

Peter. Ja netop! Det er virkeligt sandt. Der er et eget Udtryk i hendes Blik. Der er noget bydende, noget lidenskabeligt —

Wilson. Og dog noget blidt, varmerisk.

Geldhammer (afsides). Han anbefaler hende paa det Bedste! (til Peter). Jeg troer Hr. Ven er ikke langt fra at være skudt allerede?

Peter. Skudt forbi, Hr. Ven! reent forbi! — Derimod skulde vel ikke Hr. Ven selv —?

Geldhammer. Jeg?

Wilson. Truffet! Ganske rigtigt! Geldhammer har længe været anskudt — han er ikke langt fra at falde.

Peter (slaaer Geldhammer paa Skulderen). Saa skyd igjen, Hr. Ven! Men her gjelder det at træffe Sort.

Geldhammer. Aa — jeg har aldrig tænkt paa hverken Sort eller Hvidt.

Peter. Jeg troer ogsaa, at De kan skyde en hvid Pind efter hende.

Geldhammer. For Fanden! Naar jeg nu siger Dem — Jeg vil ikke eie hende, om hun var saa hvid som Snee. Jeg har aldrig tænkt paa hende.

Peter. Ja de Rønnebær — de ere saa syrlige —

Geldhammer. Aa, kom nu ikke med det gamle forslidte Ordsprog —

Peter. De kan gjerne faae det med en Forandring: Hun er saa sort, sagde Pebersvenden om den rige Frue.

Geldhammer. Nei, det er til at ærgre sig sort over.

Peter. Gjør det! Saa har De ikke noget at lade hende høre.

(Geldhammer gaaer ærgerlig frem og tilbage i Baggrunden.)

Mariane (kommer til Wilson). Hendes Naade ønsker at tale med Dem, Sir! Hun er inde i sit Cabinet.

Wilson. Strax! Undskyld et Øieblik! (løber ud).

Peter (afsides). Gud! Det er Mariane!

Mariane (afsides). Der er igjen den fornemme Herre, som ligner Peter saameget.

Peter (som før). Nu gaaer der et Lys op for mig! Mariane tjener her. Charles's Søster er den sorte Frue, hun har faaet Condition hos.

Mariane (afsides). Hvor han stirrer vist paa mig.

Peter (afsides). O Gud! naar jeg seer dette lidende Blik, saa vaagner hele min Kjærlighed paa ny.

Mariane (afsides). Han seer heller ikke lykkelig ud.

Peter (høit). Tjener Du her, mit Barn?

Mariane. Jo, jeg gjør.

Peter. Du seer saa bedrøvet ud. Har Du endnu ikke fundet Din Kjæreste, som har forladt Dig? Har Du slet ikke hørt noget om ham?

Mariane Nei, slet Intet.

Peter. Og Du- e seer ham dog endnu? ham, der har været saa troløs?

Mariane. O! jeg har selv været Skyld deri!

Peter. Hvorledes det?

Mariane. Hans Forældre vare uretfærdige imod ham, og jeg holdt med dem.

Peter (heftig). Ja, det er sandt! Det er ganske vist.

Mariane. Hvorledes? Det veed De?

Peter (fatter sig). Nei, Du forstaaer mig ikke. Jeg mener det er ganske vist, at Du har været Skyld deri, hvis Du har taget Parti med hans Forældre, naar de vare uretfærdige imod ham.

Mariane. Ja men jeg fortrød det strax. Jeg vendte paa Øieblikket om, for at søge ham op, men han var intetsteds at finde.

Peter. Glem ham, Mariane! Han fortjener ikke at Du tænker paa ham.

Mariane. Vil De nu ogsaa fordømme ham?

Peter. Jeg fordømmer ham ikke. Men han fortjener ikke Din Kjærlighed. Han kan aldrig have elsket Dig høiere, end jeg nu elsker Dig, og det er jo kun Erindringen om ham, som gjør Dig ligegyldig imod mig.

Geldhammer (som har nærmet sig under de sidste Repliker). Her er jeg vist til Uleilighed. Jeg vil nødig genere Nogen. (afsides i det han gaaer) Denne Scene maa Fru Nothington blive Vidne til. (gaaer bort).

Peter (holder Mariane tilbage, som vil gaae). Mariane! bliv! Jeg beder Dig. Hør, hvad jeg har at sige Dig.

Mel. Kranbsebandsen af Elverhøi. (Kuhlau.)

I.

Peter.

Hans Billed Du i mig med stille Glæde skuer,
Saa troe, ham selv Du fundet har i mig,
See ømt og elskovsfuldt mit Øie mod Dig luer,
Al jordisk Lykke kan jeg skjenke Dig.
Kom i min Favn! hør Lykkens Stemme,

I mig Du skjønnere ham har,
For mig at elske, skal Du dog kun glemme,
Hvad ei hos ham elskværdigt var!

2.

Mariane.

O nei, o nei! hvad evig ham til mig har bundet
Er Alt — ja Alt, som leved i hans Bryst!
Mit Øie aldrig Feil har hos den Elskte funder,
Selv glad jeg lytted til hans haarde Røst.
Med Peters Feil man kun kan eie
De Fortrin som min Sjæl henrev,
Og Deres Gult kan ei opveie
Den Simpelhed, som kjær mig blev!

Fruen (som er kommen ind under Slutningen af Duetten, holder sig i Baggrunden). Nei, det er at drive det for vidt (kommer frem i Forgrunden og siger i en munter, spøgende Tone). Bravo! Det er fortræffeligt.

Peter. Naadige Frue! Tilgiv ...

Fruen. Jeg beer Dem. Jeg har jo selv ønsket, at De vilde betragte Dem som hjemme her og ikke genere Dem.

Peter. Jeg tilstaaer, at jeg —

Fruen. At De er meget letsindig — ikke sandt?

Peter. Nei, paa ingen Maade. De maa endelig ikke troe — jeg forsikrer Dem, at —

Fruen. Min Gud! De er jo ganske forlegen! Hvad er saa det Hele? De er ung og smuk — og Mariane vil gjerne gjøres lidt Cour til af en ung, smuk Herre. Det er Alt (til Mariane). Men tag Dig dog i Agt, mit Barn, ellers løber den smukke Herre snart af med Dit Hjerte (sagte i en heftig Tone). Pak Sig paa Timen ud af mit Huus, og vov aldrig at kom tiere for mine Øine. Endnu i dette Øieblik tager Hun bort (høit, i en venlig Tone). Gaa, mit Barn! jeg er bange, at den unge Herre vilde blive farlig for Din Rolighed. (Mariane gaaer langsomt bort, Peter følger hende med Øinene). Jeg troer virkelig, at den lille Mariane har fængslet Deres Opmærksomhed?

Peter. Jeg beder Dem meget om Forladelse, naadige Frue! Jeg skammer mig ret over, at jeg allerede skal have givet Dem Anledning til at fortryde den Forekommenhed, hvormed De har modtaget mig i Deres Huus.

Fruen. Hvor kan De nu tale saaledes? — Troer De, at jeg kunde blive fornærmet over en ubetydelig Spøg med min Tjenestepige? — Mandfolkene have nu engang ikke blot Magt over os svage Fruentimmer, men ogsaa Ret til at udøve denne Magt — og at De, som med et eneste Blik kan fængsle hvert qvindeligt Hjertt — at De maaskee undertiden misbruger denne Magt — saalænge De endnu ingen Pligter har mod nogen Enkelt —

Peter. De tager feil, Frue. Jeg skylder den stakkels Mariane, ikke engang at lade nogen Skygge af Mistanke hvile paa hende.

Fruen. Jeg maa ogsaa tilstaae, at det kun gjorde Deres Smag liden Ære. Hun er saa simpel, saa klodset, saa —

(hun sætter sig coquet paa Sophaen.)

Peter. Jeg beder Dem. Lad os ikke tale mere om hende.

Fruen. Nu vel! siden De ikke ønsker det. Behager De at tage Plads? (Peter sætter sig hos hende). De er saa alvorlig! Er De ikke i godt Humeur?

Peter. Jo, jeg er i det fortræffeligste Humeur af Verden.

Fruen. Hvad feiler Dem da? (drillende). Er De maaskee vred paa mig fordi jeg drillede Dem med den lille Mariane?

Peter. Nei, paa ingen Maade! dersom jeg brød mig om det, saa kunde jeg jo drille Dem igjen.

Fruen. Hvorledes?

Peter. Ja — jeg kunde jo drille Dem med Geldhammer —

Fruen. Hahahahaha!

Peter. Ja han vil ikke have Dem! Det veed jeg meget godt! — Han siger — De er altfor fort.

Fruen. Det er fortræffeligt! Har De ingen Anden at drille mig med, saa —

Peter. Ja — jeg kunde jo ogsaa drille Dem med mig selv —

Fruen. Dem selv?

Peter. Ja, i Grunden troer jeg, at De allerede kan godt lide mig.

Fruen. Min Herre —

Peter. Ja, hvorfor vil De nægte det? Jeg kan ogsaa godt lide Dem. Jeg finder at De er smuk, at De er elskværdig, og jeg forsikrer Dem, at jeg ordentlig er ganske bange for at komme til at holde for meget af Dem

Fruen. O! jeg er rolig for mit Hjerte.

Peter. Aa — Dersom jeg friede til Dem, De forærede mig ingen Kurv.

Fruen. Gud bevares! Vort Bekjendtskab er jo alt for kort til at vi allerede skulde gjøre hinanden Presenter.

Peter. O! De er elskværdig! Denne Munterhed gjør Dem saa fortryllende!

Fruen. Jeg er saa svag, som enhver Qvinde. Vi kjende Mandfolkenes Feil, og netop deres Feil give dem deres største Magt over os.

Peter, Det er ikke Deres Alvor. Det kan De ikke mene.

Fruen. Jo, jeg forsikrer Dem. Og jeg vil appellere til Deres egen Oprigtighed. Kjender De et eneste Mandfolk, der fortjener at elskes saaledes, som Qvinden elsker?

Peter. Saaledes? (smilende). Jo, Frue — jo, det troer jeg da rigtignok.

Fruen. Ja, det er let for Dem at spøge.

Peter. Og De? — Tør De slet ikke spøge?

Fruen. Med Kjærligheden ikke! — Har De nogensinde elſket?

Peter (pludſelig alvorlig). Ja, jeg har elſket! Jeg elſker i dette Øieblik, men den, jeg elſker, har jeg fornærmet, og hun vil aldrig tilgive mig.

Fruen. O! derſom hun elſker Dem, vil hun viſt tilgive Dem.

Peter. Nei! thi ſelv i dette Øieblik fornærmer jeg hende.

Fruen. Jo! Hun vil tilgive Dem! De har fornærmet mig, det er ſandt, ved at gjøre Cour til min Kammerpige paa ſamme Tid ſom De ſiger, at De elſker mig, men jeg tilgiver Dem —

Peter (ſpringer op). Hvad ſiger De, Frue? De har misforſtaaet mig! Det er ikke Dem jeg elſker.

Fruen. Hvad ſiger De?

Peter. Dem beundrer jeg! Jeg er fortryllet ved Deres Skjønhed! Deres Munterhed henriver mig — men elſke — nei elſke Dem, det kan jeg ikke —

Fruen. Gud! De har fralokket mig en Tilſtaaelſe, ſom — o Sir! Sir! det er uædelt!

Peter. Fat Dem, Frue! Hvad De her har ſagt mig, ſkal evig blive en Hemmelighed mellem os.

Fruen. Nei, jeg ſeer det; De vil beſkjæmme mig — De vil fortælle en Hemmelighed, ſom et ubeſindigt Ord har forraadt Dem.

Peter. Men jeg ſværger Dem til —

Fruen. O, hvor kan De nænne det? — ſee mine Taarer —

Peter (ivrig). Men naar jeg nu ſiger —

Fruen. Tie, ak tie, troløſe Mand! — o, min Ære — ak, jeg Ufalige! min Ære —

Mel. Hvad har ſtakkels Neger gjort. (Schulz.)

Fruen.

Hvad har Mulatinden gjort
At Du hende vil blamere?
Er hun ond, for hun er ſort?
Skal hun ſkamfuld ſtaae for Flere?
See mit Blik, o føl min Qval
Og Dit Hjerte røres ſkal!

Mel. af Don Juan. (Mozart.)

Peter (ved ſig ſelv).

Jeg vil — nei, jeg vil ikke!

Fruen.

Du grufomt mig bedrog!

Peter (ſom før).

I hendes ømme Blikke
Jeg læſer Elſkovs Sprog.

Fruen.

Spotte Du vil den Svage!

Peter.

O, hold dog op med Klage!

Fruen.

Jeg kan mig ei tilgive!

Peter.
Det Hele ſkjult ſkal blive!
Fruen.
Lad ſkjult det blive!

Peter.

Ja! o ja!

Mel. af Robert af Normandiet. (Meyerbeer.)

Fruen.

Ak nei! ak nei! Du vil ſpotte mig!
Og dog med Tillid jeg mødte Dig.
Kan min klagende Røſt
Ei bevæge Dit Bryſt?
(knæler).
Naade! ſiig at min Svaghed Du vil glemme!
Viis Naade, viis Naade mod mig!

Peter.

Ja, ja, ja, ja!

Fruen.

O rob mig ei!

Peter.

Nei, nei, nei, nei!

Fruen.

Jeg elſker Dig!
(Peter flyer.)

Mel. Alting føler Elſkovs Glæde. (Mozart.)

Fruen (ene).

Ha! den Stolte mig forlader,
Med Foragt han fra mig gaaer!
Men mit Hjerte nu ham hader,
Kun for Hævn det voldſomt ſlaaer.
Uden Kjærlighed er Livet
Glædeløſt i al ſin Pragt.
Men mod Elſkov Had blev givet
Til at dæmpe Luens Magt.

Derfor vil jeg ſtolt ham hade,
Mens han trodſig mig beleer;
Jeg hans Billed vil forjage,
Aldrig tænke paa ham meer.
Jeg i Dandſens vilde Glæde
Dæmpe vil mit Hjertes Qval,
Taarer ſkal min Kind ei væde
Kun for Hævn jeg aande ſkal!
(ſtyrter ud).

Fru Nothingtons Have.

(I Baggrunden en lille Grotte med en Kilde.)

Titeritit (ſtikker Hovedet ud fra et Træ).
Capricioſa!

Vivivivi (fra et andet Træ).
Capricioſa!

Capricioſa (ſpringer frem af Kilden).
Her er jeg, Søſtre!

Titeritit (der ogſaa kommer frem med Vivivivi).
Du har tabt!

Vivivivi.

Han ſeirer

Titeritit.

Han er endnu ſin Pige tro.

Capricioſa.

Hvad, tro?
Han elſker hendes Billed, hendes Træk;
Men ei den ſimple yndige Natur,

Som danner hendes Væsen. Hvis han seer
Den skjønne Form, udsmykket med de Ynder,
Som Moden laaner Kjønnet — finder han
En ung og flygtig Skjønhed, hende lig
I legemlige Ynder — o, da glemmer
Han hurtigt den Natur, det rene Hjerte,
Hvorved hun er sig selv.

Titeritit.

Nei, nei!

Capriciosa (heftig).

Velan!
Jeg prøver ham! I hendes Skikkelse —
Min munter, flygtig, frøbt i yppig Pragt,
Jeg frister ham — og I skal see han falder.

Titeritit.

Men er det ædelt?

Capriciosa.

Hvorfor ei? jeg river
Kun hende fra en Mand, som bliver trøstes
Naar hendes skjønne Sommer er forbi,
Som skatter høiere den blanke Ring
End den uslebne Diamant, den fatter.
Men stille nu — han nærmer sig, adieu!
(hun forsvinder i Kilden, Dryaderne ile ind imellem Træerne.)

Peter (kommer). Hun er intetsteds at finde — hun flyer mig — mig som hun elskede saa høit! O, jeg er allerede kjed af min Rigdom — og dog — dog har jeg ikke Mod til at bortkaste min Herlighed — det er saa deiligt at være rig — at have mange Venner — men dog er jeg ikke glad — jeg var endogsaa gladere før da jeg slet ingen havde — Om jeg kastede Pungen? — ja saa gik Vennerne nok med den; og dette Bal — jeg kan jo kaste den, naar det er forbi — hm! naar hun bare var her (nynner idet han spadserer frem og tilbage).

Der vanker en Ridder under grønne Træer,
Roser og yndelige Blommer,
Der synger en Drossel, han staaer den saa nær,
Den hilser hans Haab med Skjærsommer.

(kaster sig paa en Bænk). O Gud! det er besynderligt at man kan faae Alt for Penge — og dog ikke være lykkelig fordi man har dem!

Capriciosa (springer ud af Kilden uden at Peter seer det; hun er i Mariannes Skikkelse, men prægtig klædt. Hun gaaer hen til ham og siger pludselig idet hun staaer ham med Viften, hvorved han vækkes af sine Drømmerier). Hvorfor saa tungsindig Hr. Ridder under grønne Træer?

Peter (springer op). Hvad behager, naadige Frue! — jeg (seer paa hende). Jane! Du i saadan en Stads?

Capriciosa (seer sig om). Jane! De tager feil. Her er Ingen uden vi to, og vi —

Peter (meget forlegen). Er kun To — meget sandt! Men jeg synes at De lignede —

Capriciosa. En Gjenstand, som maaskee har gjort et dybt Indtryk paa Deres Hjerte? meget smigrende — hos hvem Deres Tanker maaskee vare i dette Øieblik — meget galant! (sætter sig paa Banken).

Peter (livrig og glad). Ja, det er sandt, naadige Frue! jeg tænkte paa hende.

Capriciosa. De er ikke sandt, det er et blot Galanteri imod mig.

Peter (troskjertig). Nei, det veed Gud, det ikke er —

Capriciosa. Stille, min Herre! De har jo selv sagt mig det —

Peter. Jeg — at jeg har tænkt paa at sige Dem et Galanteri? Saa har De misforstaaet mig.

Capriciosa. Spøg tilside! De, en Cavaleer, en elskværdig ung Mand skulde elske en Gjenstand, der heed Jane — det er umuligt (reiser sig). Saa dybt kunde De ikke synke.

Peter. Nei — nei, jeg troer det rigtignok ikke (sagte). Jeg har gjort en Bommert! (galant). De har vistnok et meget smukkere Navn?

Capriciosa. Welle, Wogen Grevinde de Meer!

Peter (sagte). En Grevinde — og hvor hun er smuk — hvor hun ligner hende! men — men aa, saa smuk kunde Mariane dog aldrig blive! (høit). De gjør Ballet den Ære —

Capriciosa. Naturligviis! jeg er netop kommen herned for at besee Dandsepladsen — for at øve mig en Smule, sætte mig en train. (gjør nogle Dandsepas.)

Peter (henrykt). O hvor hun er indtagende.

Kakkadue (kommer, han vender sig ud af Scenen). Aa, jeg takker, ih Gud bevares! hvor høfligt! — „Hav den Godhed at træde ind i Haven!„ — uden at byde mig hverken Vaadt eller Tørt — Prakkere! vi kunde forgylde hele Haven og dem ovenikjøbet.

Peter (sagte). Fordømt! der har vi ham igjen!

Capriciosa (heftig og sagte). Hm! det er min egen Tryllekraft der fører ham herhen! Men jeg skal seire — jeg vil seire.

Peter (til Kakkadue, som strækker sig paa en Bænk i Baggrunden). Hvad vil De her?

Kakkadue. Hr. Kaninstok! min Ven! min Staldbroder! (omfavner ham). O, har jeg Dem igjen, min Skat, mit Liggendefæ? o nu skal jeg heller ikke forlade Dem — og kan ikke forlade Dem.

Peter (med et Vink hen til Capriciosa). Deres Nærværelse generer mig.

Kakkadue. Inte geneert, min Ven! inte geneert! jeg er døv, jeg er stum, men jeg gaaer ikke af Pletten!
(lægger sig igjen paa Banken.)

Peter (sagte). Det fordømte Menneske, den Borre! hvad skal jeg gjøre? (til Capriciosa, som bliver ved at gjøre Dandsebevægelser). Hvilke skjønne Stillinger! o, De henrykker mig!

Capriciosa. De smigrer.

Petee (livrig). Nei Fanden taae mig om jeg gjør. O! nei see — o hvilken henrykkende Ynde — hvor indtagende — jeg kan ikke modstaae.

Dands af Hermann von Unna. (Vogler.)

1.

Du som et yndigt Billed staaer
Af den som jeg tilbad!
(hun dandser.)
O søde Lyst mit Hjerte slaaer
Uroligt, bange, glad.
Svæv luftig hen, fortryl mit Blik
Som henrykt følger Dig!
Lad al den Ynde, som Du sik,
I Dands henrive mig!
(han dandser med.)

Capriciosa (sagte, idet hun dandser.)
Jeg seirer nu! i Elskovs Lyst
Han snart vil synke til mit Bryst;
Han modstaaer i mit Trylleri,
Snart Kampen er forbi!

Kakkadue (uvilkaarlig).
Mariane! o!

Peter (standser).
Hvad siger han?

Kakkadue (springer forbauset op).
Jeg ikke derved gjøre kan!
Min Ven, o, dands kun Du!

Capriciosa.
Giv Haanden nu!

Peter (idet han dandser).
Tie! tie! tie!

2.

Capriciosa (lyser paa Fingeren idet hun svæver fra ham i Dandsen).
Farvel, min Ven!

Peter.
Nei, Elskte, nei!
Jeg følger Dine Fjed!
O ved Din Haand er Livets Vei
Kun Fryd og Kjærlighed!

Capriciosa (træller sig atter bort).
Dit Dies Ild jeg flygter nu!

Peter
Ja, flv, min Fod er let!

Kakkadue (som atter har lagt sig paa Bænken).
Din Mariane glemmer Du!
(springer op.)
Herregud! hvad er dog det?

Peter.
O Gud! — min Mariane! nei!
Jeg dog Din rene Aand
I disse Blik gjenfinder ei!

Capriciosa (nærmer sig atter dandsende).
Min Herre! Deres Haand!

Peter (dandser igjen).
Erindring bort! O sødx Ild!
Hvor hun er smuk! hvor hun er mild!
(idet de afvexlende møbes og fiernes)

Capriciosa.
Nu fjern!

Peter.
Nu nær!

Capriciosa.
Nu hist!

Peter.
Nu her!
(knæler og aabner glædedrukken Armene.)
Kom! kom! kom!

3.

Kakkadue (kommer uvilkaarligt og hurtig!, med stark Stemme).
Husk Marianes Kjærlighed!
Tilgiv — jeg maa — jeg til —
Hun elsker Dig — ak nei, jeg veed
Ei hvad det er for Spil!

Peter (som er sprungen op).
O han har Ret!

Capriciosa (som endnu dandser, vinker ab ham.)
Saa kom, min Ven!

Peter (fortvivlet.)
Nei, nei!

Capriciosa (standser, affides.)
Jeg taber da!

Peter (heftig.)
Jeg kan ei!

Capriciosa (gjør atter nogle Pas.)
Til til mig igjen!

Peter (heftigere.)
O flv, o flv herfra!

Kakkadue (vexelvis stigende og stræbende at qvæle sin Stemme.)
Hun elsker — hun tilbeder — gak,
Tilbeder Dig — nei! nei!
Nu vil jeg tie — gak! gak! gak!
Hør kun, jeg taler ei!

Peter (ved sig selv.)
Jeg er Dig tro —

Capriciosa.
Man nærmer sig —

Peter.
O jeg vil ei forglemme Dig!

Capriciosa.
Han seirer da
Afsted herfra!
Ja! Ja! Ja!

Peter.
Nei! nei! nei!

Kakkadue (som stræber at tvinge sig.)
Gak! gak! gak!
(Capriciosa forsvinder)
(Peter har kastet sig paa en Bænk i Baggrunden.)

Kakkadue. Uf — nei! hvad er det dog for en syngende Djævel, der er faret i mig, og som absolut vil løs? Jeg beder tusind Gange om Forladelse, men det sidder mig her — lige i Omegnen af Vrangstruben, og piner og qvæler.

Peter. Tie dog stille!

Kakkadue. Ja, det er just det jeg gjerne vilde. — Men jeg maa dog see mig en Smule om!
(gaaer ud.)
(Wilson og Geldhammer komme, begge i Costume, Geldhammer som Matros.)

Wilson. Hvad siger De? — min Søster har endelig bønhørt Dem?

Geldhammer. Ja hun har, — o jeg er saa inderlig, saa inderlig inderlig lyksalig. Hun har bønhørt mig; men det forstaaer sig, paa en Condition — og den er slem nok.

Wilson. Hvad er det da?

Geldhammer. Jeg skal skaffe hende Fortunatesses Pung.

Wilson. Hvorfra —

Geldhammer. Jh, fra denne Kaninstok, som har den.

Wilson. Ja men hvad kan det hjelpe? vi veed jo ikke hvorledes vi skal bruge den.

Geldhammer. Meget sandt, derfor skal jeg ogsaa fange den gamle Graaskimmel ovenikjøbet. Det er nu ikke vanskeligt; jeg har bedet alle Damerne at de uophørlig skal holde ham varm i Dandsen — og jeg tænker, at naar vi har Pungen, faaer Fyren paa Døren, og saa byder den Gamle en lille rund Sum af en saadan en — saadan en —

Wilson. Million! det kommer os jo dog ikke an paa et Par Daler mere eller mindre.

Geldhammer. O ja saamæn, en Million! saa giver han os nok Nøglen til Hemmeligheden.

Wilson. O, det er fortræffeligt! det er ypp — (vender sig om i Latteren og seer Peter.) Død og Plage! der sidder jo Menneskет. Han skulde dog vel aldrig have hørt —

Geldhammer. Det har ingen Nød.

Wilson. Men hvordan vil De faae Pungen fra ham?

Geldhammer. Ja, det er just det jeg studerer paa (man hører Musik i det Fierne.) Bliv lidt — jeg har det! (gaaer hen til Peter.) Ah, Hr. Kaninstok!

Peter (springer op.) Hr. Geldhammer.

Geldhammer. Ballet begynder paa Øieblikket — og De er ikke endnu i Costume?

Peter. O, jeg har ikke tænkt —

Geldhammer. Ja, men det er Skade! Hvad gjør vi nu? Det er for sildigt. Hør, veed De hvad, jeg vil være høimodig — see her, tag De denne Matrostrøie, saa tager jeg Deres Frakke, vi er da i Costume begge to.

Peter. Ja men —

Geldhammer. Jeg spiller Laps — o jeg skal gjøre det uforligneligt — Selskabet nærmer sig — og De maa være med i første Dands — kom — kom —

(han og Wilson hjelpe Peter Trøien paa.)

Peter. Matros — ha! der er jeg i mit Element! (breier sig omkring paa det ene Been.)

Wilson (sagte til Geldhammer.) O det gik fortræffeligt! Har De Pungen?

Geldhammer. Her er den!

Begge (omfavne hinanden i Glæde.) O vi lykkelige Mennesker!

Geldhammer. Der har vi Selskabet! Pas paa at Kakkeduen ikke slipper ud af Tummelen.

(Dandsen begynder; Peter og Kakkabue dandse.)

Fruen (i Forgrunden, til Geldhammer.) Tænk paa, hvad jeg har sagt Dem.

Geldhammer. Og hold De hvad De har lovet mig — her er Pungen — nu savne vi blot dens Aand, som svæver der, og ham skal vi nok fange.

Fruen (rørt.) Geldhammer —

Geldhammer. Var jeg tro?

Fruen (pathetisk.) Du var!

Geldhammer. Du er min?

Fruen. For evig! o Gud, hvilket Huus jeg nu skal gjøre!

(De blande sig mellem de Dandsende.)

Peter (træder ud af Dandsen.) Nei, denne Dragt vækker Erindringer hos mig — o mit Hjem — mine Forældre — Mariane! — Nei, nei! jeg vil ikke tænke derpaa — jeg vil ikke — (kalder Geldhammer hen til sig.) Giv mig min Frakke igjen — jeg vil bort.

Geldhammer. Naa det vil De? — Med største Fornøielse, lille Ven! — — vær saa artig!

(De bytte; Geldhammer træder atter ind i Dandsen.)

Peter. Nu hen paa Kaffehuset, paa Comoedien — et Sted hvor jeg kan finde Adspredelse (vil gaae men standser.) Det er sandt — min Pung — jeg har den dog (griber i alle Lommer.) Hvad er det? Nei, nei! den er borte!! (iler hen til Geldhammer og griber ham ved Armen.) Min Herre! der var en Pung i min Frakke.

Geldhammer. Saa er den der vel ogsaa endnu.

Peter. Nei, den er borte.

Geldhammer. Min Herre! De vil dog vel ikke —

Peter. Paa ingen Maade, men —

Geldhammer. Hvor meget var der i den?

Peter. Ingenting.

Geldhammer. Ingenting? Ha! ha! ha! O, saa faaer De den nok! (vil atter gaae.)

Peter (griber ham i Armen.) Og dog var det min hele Eiendom.

Geldhammer. Hvad for Noget — De eier —

Peter. Intet, intet! ikke en Skilling.

Geldhammer. Hvad for Noget — De vover at trænge Dem ind i et glimrende Selskab, i en nitid Cirkel, og — det er mageløst!

(En Mængde af Selskabet har samlet sig om dem; Kakkabue dandser sjæleglad, omringet af en Klynge Damer.)

Mel. Robert af Normandiet. (Meyerbeer.)

Peter.

Min Rigdom svandt hen,
Forladt, uden Ven,
Jeg staaer nu igjen
Fuld af Skam og Harme!
Ja, kom om I tør,
Hvis Knuder I gjør
Saa vanker der Smøer.
Jeg har dygtige Arme!

Selskabet.

Han har Intet meer!
En pæn Cavaleer!
Først rigtigt man seer
Nu Fyrens lange Øren.
O! gaa han sin Vei,
Men blær sig bare ei,
Det ei klær ham! nei! nei!
Knægt! affted paa Døren.

Fruen, Geldhammer, Wilson.
Snart skal vi
Ved Pungens Magt
Hensvæve i
Al Jordens Pragt!
Geldhammer.
Hurra! Guden her skal trone.
Peter.
Hvilken Pine! hvilken Qval!
Geldhammer.
Jubelsange muntert tone
Til Champagneflaskens Knald.
Lykken er en Chimære!
Peter.
Endt er det gjøglende Spil!
Geldhammer.
For glad og lykkelig at være
Vi Livet lystigt bruge vil!
Peter.
Min Rigdom svandt hen o. s. v.
Geldhammer.
Han har intet meer o. s. v.
(Peter styrter ud, forfulgt af endeel af Selskabet.)

Femte Act.

(Ole Kaninstoks Bolig i Nyboder).

(Det er langt ud paa Aftenen. Paa et Bord staaer en Lampe; Ole sidder og slaaer Maatter; Gertrud spinder og Mariane strikker. Hun er meget sørgmodig og holder op nu og da. I Orchestret spilles meget piano Melodien til: „En Sømands Brud har Bølgen kjær" indtil Ole begynder sin Vise.)

Ole (mumlende for sig selv.) Satans Dreng!

Gertrud (grædende.) Naa Herregud! band ham nu ikke ovenikjøbet; han er maaskee ulykkelig nok.

(Mariane søger at skjule sine frembrydende Taarer.)

Ole (søger at vise sig munter.) Fanden heller! Jeg veed nok, hvordan det hænger sammen; han er raget ind i det med nogle af sine Kammerater, Udhalere, der har faaet deres Hyre, og ikke kan gaae til Køis saa længe De har Knapper — der har han nu taget sig En paa Lampen, og saa vil han ikke gaae hjem.

Gertrud. Ja, Gud give det var saa vel! Men saa maatte han jo dog komme hjem engang.

Ole. Ho! ho! han er bange at der skal vanke en Lussing.

Gertrud. Aa! Du med Dine Lussinger — Du nænner dog ikke at slaae ham.

Ole. Naa, det gjør jeg ikke. Jo, lad ham komme —

Gertrud (inderlig.) Ja, gid han vilde — saa vilde jeg gjerne tage dem for ham.

Ole. Vilde Du det, Trut? Det var Fanden tae mig smukt, det var moderlig tænkt. Ja, vær Du rolig, Søren krydser ham nok op — den lille Spirrevip vil nok finde hans Kjølvande (til Mariane.) Men Du hænger med Hovedet, min Glut!

Gertrud. Ja, stakkels Tøs! det er haardt nok at miste sin Kjæreste og sin Condition paa engang.

Ole. Meget sandt, meget sandt, Moer! Men det er just naar Noden er størst, at man ret maa skyde Hjertet op i sig for at staae Karl imod den. Munter, min Unge! Du har jo os; saalænge Ole Kaninstok har en Bid indenbords, saa skal Du raspe mig dele den med ham! Munter! Hør veed Du hvad, nu skal Du faae en Vise; det er et godt Medicament mod Sorgen; det har jeg brugt mangen god Gang —

Mariane. Men gode Fader —

Ole. Snik, Snak! min Tøs! nu staaer Trut og Du ind med. Du gjør mig en Fornøielse.

Mariane (sukkende.) Ja saa vil jeg gjerne.

Ole. Nu skal Du høre en — vor egen — den om Nyboder.

Gertrud. Ja, den om Nyboder.

Ole. Du skal faae den!

Mel. Og Odin han sendte Hermoder afsted.

1.

Ole.

Jeg priser ei Stormænd, thi der er jo nok,
Som Skjald for de Rige vil være;
Jeg elsker den faste, men fattige Stok
Og synger til Nyboders Ære!

Alle.

Vi synge til Nyboders Ære.

2.

Ole.

Kong Christian den Fjerde har Nyboder reist,
At Sømanden Hvile kan finde,
Palladser er sjunkne, dog Nybo'er har kneist,
De stande saa fast som hans Minde.

Alle.

De stande saa fast som hans Minde.

3.

Ole.

For Troskab og Ærlighed er de et Ly,
Mens Fredrik med Christian skifter,
Den danske Matros staaer blandt Vaabnenes Gny,
Saa tapper som Nyboders Stifter.

Alle.

Saa tapper som Nyboders Stifter!

4.

Ole.

For Konge, for Ære og Danrigets Flag
End Gutternes Blodstrøm skal ryge,
Og aldrig for Verden oprinder den Dag,
Da Flaget for Fienden vi stryge!

Alle.

Da Flaget for Fienden vi stryge!

5.

Ole.

Et muntert Hurra nu for Sømandens Ven,
Til Roers staae Kong Frederik længe!
O hvis han os hørte, han raabte igjen:
Hurra! for de tjærede Drenge!

Alle.

Et muntert Hurra nu for Sømandens Ven ꝛc.

Ole. See det gjør godt, Børn! saadan skal vi have det.

Mariane. Kjære Fader! hvorfor har Peter dog ikke Din Kjærlighed til sin Stand, sit Hjem og dem som elske ham?

Ole. Det har han, og maaskee lidt til, for seer Du, han har mere — saadan Lærdom — Maneer — Sprit — hvad de kalde det; men han er ung, og Ungdommen kan jo let komme i en Irgang, eller faae en Lakaise, fordi den lader staae til efter et galt Bestik — det har jeg Fanden fare i mig gjort flere end een Gang, og dog er jeg ikke Krumholdtsgast, men elsker Mine, som sig hør og bør. Han dreier nok af — han dreier nok af —

Søren (kommer.) Nei, sikken et Veir!

Alle. Naa, har Du seet ham?

Søren (ryster sm Hue.) Nei, sikken et gruseligt Veir!

Ole (livrig.) Har Du seet Din Broder, siger jeg?

Søren. Nei, jeg har nu ikke! Han er capores, Fatter!

Gertrud (grædende.) O mit arme Barn!

Mariane (grædende.) Han er død!

Ole (meget alvorlig, idet han søger at skjule sin Urolighed.) Stille Børn! nei vist ikke — I forstaaer ikke Drengen — men jeg er bekjendt i hans Farvande og jeg skal — (kalder.) Søren!

Søren (stiller sig meget alvorlig foran Ole.) Fatter kaldte!

Ole. Jeg gjorde saa! Hør, Søren, ingen Commerts eller Hækkeldrcierier. Jeg er Din Fader, men jeg er ogsaa hans, og bag min lappede Troie banker der et Hjerte som vilde briste, hvis Drengen var kommet noget til; derfor laverer Du mig ikke, Hundestreile! men klarer Dig fra Sagen paa en honnet Maade. Har Du faaet noget at vide om Din Broder?

Søren (langsomt.) Ja, lidt har jeg nu rigtignok faaet at vide; men det er ikke saadant noget Rielt, der er værdt at tale om.

Mariane. Hvad er det? tal!

Gertrud (lyser ham.) Ja, tal min søde Dreng!

Søren. See, jeg tænkte som saa, — min Broder det er en løierlig Børste, og naar han ikke vender Næsen hjem, saa er han bestemt et Sted, hvor der vanker noget i Skaalen og er Lystighed. Derfor saa gik jeg ud til Krismusses, for der er Dands i Aften, — jeg maatte nu inte komme ind, for jeg har ikke Høiden, men saa stillede jeg mig op udenfor Døren og ventede til der kom En ud, som jeg kjendte.

Gertrud. Kom der da Nogen?

Søren. Ja vist gjorde der, Mutter! Lange-Lars fra Tulipangaden han var bleven lænsd paa Lommen, og gik sin Vei! „Har Du inte seet Peter, Lars"? sagde jeg. „Nei gu har jeg inte nei, Søren", sagde Lars, og saa gik han.

Gertrud. Naa, og hvad saa?

Søren. Ja saa gik jeg ogsaa.

Ole. Men hvad veed Du da?

Søren. At han inte er hos Krismusses, det er det Hele.

Ole. Naa det er det? Kjender Du den Rave?

Søren (trykker sig ængstlig op til Mariane). Ja, jeg gjør; men jeg kan ikke gjøre ved det. Havde jeg bare vidst hvor jeg skulde finde ham, saa havde jeg hverken brudt mig om Regn eller Blæst eller Smøer, jeg skulde nok have bugseret ham hjem.

Mariane. Han er borte —

Gertrud. O, min stakkels Peter.

Ole (godmodig, gaaer fra den ene til den anden.) Stille! — vil I nu bare være rolige! Intet Klonerie! — bare rolig — han kommer nok — han kommer splitte mig nok, nu svoer jeg — pas paa, vi har ham inden vi veed et Ord deraf, han glemmer ikke sine gamle Forældre — sin Jane — nei, han holder for meget af os til det; for en god Dreng er han dog. Vi maae være lystige — eller lade som vi ere lystige, for at den Vindhas ikke skal have det at fornøie sig over at vi græde for ham. En Vise, min Tøs! følg peent mit Exempel, og lad os faae en Vise.

Mariane. Gode Fader! hvor kan Du bede mig om det? Nu har jeg ingen Lyst til at synge.

Ole. Men derfor skal Du just synge; naar Du havde Lyst til det, behøvede jeg jo ikke at bede Dig derom.

Gertrud. Men hvor kan Du —

Ole (alvorlig.) Trut! Du kjender mig! lad mig ikke blive gnaven i Hovedet! Syng op, min Tøs, det gier Vederqvægelse — som sagt, jeg kjender de Dele!

Mariane. Men jeg —

Ole (tager hende om Livet med paatagen Munterhed.) Peters Vise, min Unge, eller jeg bliver gal i Skrallen — Peters Vise.

Mel. af Matrosen.

1.

Mariane.

Høit fra Toppen nu Blodflaget vaier,
Fiendens Flaade stolt nærmer sig der!
Nu klart omborde — Død eller Seier!
Thi Danmark Kampens Løsen er.
O Fædreland, Din skjønne Sommer
Sødt tryller Erindringer frem,
Min Pige kalder — o jeg kommer,
Til mit Hjem, mit elskede Hjem!

2.

Lynet blinker og Tordnen gjenlyder,
Kuglen hviner! op, Brødre, at staae!
Glatte Lag! — en Nat frembryder,
I Røg indhyllet alt vi staae!
O Fædreland, Din skjønne Sommer
Sødt tryller Erindringer frem;
Min Pige kalder — o jeg kommer
Til mit Hjem, mit elskede Hjem!

3.

Tordnen tier, og Dannebrog bølger
Stolt fra Toppen! — Vi seired! Hurra!
Fienden flyer — ham Døden følger,
Med Jubel vi stavne herfra.
O Fædreland, Din skjønne Sommer
Sødt tryller Erindringer frem,
Min Pige kalder —

Peter (udenfor.)

O jeg kommer!
Til mit Hjem, mit elskede Hjem!

(Alle have staaet forbauſede.)

Mariane (bryder ud.) O Gud! det er ham — ham!

Gertrud. Søren. Ja, det er Peter!

Ole. Luk ikke op!

Peter (udenfor.)

„Til mit Hjem, mit elskede Hjem".

Ole. Nei bliv!

Peter (træder indenfor; mørk.) Her er jeg!

Mariane (der vil kaste ſig om hans Hals, ſeer hans Paaklædning og standser.) Denne Dragt — o Gud! det var ham.

Ole. Hvad? Det var Dig ſom ikke vilde kjendes ved Din gamle Fader?

Peter (rolig.) Ja, det var mig; men dengang var jeg rig, nu er jeg fattig, og vender atter hjem til Jer, ſom deelte Jeres Armod med mig.

Ole. Gaa, Du ubarmhjertige Søn! gaae!

Peter. Det vil jeg ogsaa, Faer! jeg har selv stødt mig ud af dette Huus. Jeg vilde kun see Jer engang endnu, bede Dig om Tilgivelse og Mariane om at glemme mig, og saa gaae herfra ombord paa et Skib — og aldrig see mit Fædreland, mine Forældre, eller Dig — Dig, Mariane! ſom jeg dog elskede, da Fristelsen rev mig fra Dit Hjerte.

Mariane (kaster ſig om hans Hals.) Peter!

Gertrud (griber hans Haand.) Min Søn! min gode Dreng, vil Du forlade Din Moder?

Ole. Nei, bort fra ham — hvorfor kommer han her? fordi han vel ingen flere Penge har? ikke sandt, Dreng! — derfor tyer Du igjen til os?

Peter. Ja, Faer! — Du har Ret — det var det der vakte mig af min Drøm — maaskee var jeg ikke ellers kommen endnu.

Ole. Og hvor har Du faaet disse Penge?

Peter. Spørg mig ikke! Du vilde troe, at jeg fortalte Dig et Eventyr! O, jeg har været rig, alle Jordens Skatte vare til min Tjeneſte — men jeg maatte ikke dele dem med Jer —

Ole (med ſimpel men ædel Vrede.) Og Du kunde dog et Øieblik bryde Dig om dem? Du kunde betænke Dig paa at kaste dem bort for at ile til en god Pige, ſom holdt af Dig — ja ſom holder af Dig endnu, endskjøndt Du har glemt hende, og ſom vilde opoffre al Verdens Skatte, for at have det daglige Brød hos Dig — gaae — Du er ikke min Søn!

Peter. Faer jeg veed jeg har fortørnet Dig — jeg veed, at jeg har været haard imod Dig, fornegtet Dig — min Fader — fordi Du var fattig — jeg veed, at jeg har tabt Din Kjærlighed, at Du aldrig kan glemme min Brøde og igjen med Stolthed trykke mig i Dine Arme — jeg veed det — og vil ikke blive her, om Du endogsaa lovede mig Tilgivelse. Nei bort — bort herfra!

Mel. God Nat! Du stralende Vikingebrud.

Farvel! farvel!
Jeg ud i den stormende Nat
Vil vandre alene, forladt;
Henover de skummende Bølger
Kun Mindet mig smerteligt følger
Om Glæder ſom hurtigt svandt hen
Og aldrig jeg møder igjen!

2.

Farvel! farvel!
Langt fra Dig paa ukjendte Vei
Dit Billed forlader mig ei;
Jeg veed Du vil gjemme mit Minde
At bittert Din Taare vil rinde;
Lad mig vandre herfra ſom Din Ven,
Først hisset vi samles igjen.

(han vil gaae.)

(Ole, ſom ſidder ved Bordet, er bleven bydt rort; Søren har sat ſig paa en lille Skammel og grebet Faderens Haand. Gertrud passer ængstlig paa hvert af Mandens Blik; Mariane har staaet i heftig Bevægelse, hendes Øie følger Peter, hun seer ham ved Døren, Kjærligheden overvælder hende, hun styrter om hans Hals.)

Mariane. Peter!

Ole (reiser ſig rolig og gaaer langsomt hen til Peter.) Der er min Haand, Dreng! forglemt!

Peter (kaster ſig om hans Hals.) Fader!

Søren. Hurra! Hurra for Freden! skraaler Alle med, ſom mener det af Hjertet.

Mariane (leende og grædende.) Ja! Hurra for Freden!

Ole. Kan jeg lide! (til Gertrud.) Vi to med Gamle!

Ole og Gertrud. Hurra for Freden!

Gertrud. Naa, Peter! nu vil Du da vel ogsaa give Din stakkels gamle Moder et Kys!

Peter (kysser hende med Inderlighed.) Ti, Moder! (ude af ſig ſelv af Glæde.) O, jeg er saa lykkelig! Jeg er hos Jer igjen! Mariane — Fader — Moder! og Du Søren! giv mig Din Haand, lille Gavstrik! —

Søren. Selv Gavstrik! — Værsgo!

Peter. Jeg er atter i vort lille Hjem — nu holder jeg dobbelt saameget af det — her er alt ſom da jeg gik bort — (iler fra det ene til det andet.) Moders Hylde med Kaffekanden og Kopperne — Faders Violin — den gamle Kakkelovn, min gode store Kakkelovn, nei saadan en Kakkelovn har dog ikke de Fornemme! — O Gud! man er dog lykkeligſt hvor man er født, og hvor man elskes — (han hviler i deres Arme. Pause.) Hvor jeg er glad! o jeg kan ikke blive mæt af at see alle disse Herligheder — (seer ſin Troie.) Min gamle Troie! — o Fader! giv mig den (træller Fralken til-

somt af.) Bort med denne forbandede Stads, den erindrer mig om min Drøm og min Trøde — affted! (kaster den ud af Vinduet.)

Gertrud. Men Peter, saadan en deilig Kasseking.

Peter. Fanden i Vold med den — jeg har ikke været glad siden jeg fik den paa — nei! denne — denne (han kysser Troien, som Ole rækker ham.) Til den er jeg født og baaren og i den misunder jeg ikke Kongen selv, men tjener ham som en brav Karl! (trækker den paa.)

Gertrud. Men Din deilige nye Troie, hvor er den, min Dreng?

Peter. Ja, Gud veed det; den har Havfruerne taget.

Gertrud. Havfruerne? hvor har Du da været

Peter. I Vandet, Moder paa Havfens Bund. O der er deiligt kan Du troe, men dog ikke saa godt som her hjemme.

Ole. Er Du gaaet fra Forstanden, Dreng? har Du villet drukne Dig?

Peter. Nei Fader — o det er en Drøm, det maa være Drøm; men det er det samme, den har lært mig, at Lykken kun boer hos Jer.

Ole. Men saa fortæl dog —

Peter. O det er lettere at ortælle end at troe! Jeg faldt ud i Vandet i Frederiksberg Have og kom til Havfruerne — o de var deilige — men dog ikke saa smukke som Du Mariane, de kunde ikke faae mig til at glemme Dig — derfor lod de mig atter komme op paa Jorden og gav mig en Pung, hvori der altid var Penge, saa længe jeg ikke vilde give Jer nogen — jeg kom i stort Selskab, de deiligste Fruer gjorde Caresser for mig, o selv de Sorte holdt af mig; — men saa mistede jeg Pungen — o det var vist fordi jeg ikke kunde glemme Dig, Mariane!

Ole. Men er Du forrykt, Peter? hvad er det for en Snak?

Kakkadue (stikker Hovedet ind af Døren.) God Aften! — saa traf jeg dog rigtigt — (iler glædedrukken hen til Peter.) Jeg har den! jeg har den!

Peter. Hvad for en?

Kakkadue. Pungen! — jeg har den.

Peter (lidt ivrigt.) Er det sandt — De har fundet den?

Kakkadue. Fundet den? — Nei! listet den fra denne Skjelm, denne Geldhammer, som havde stjaalet den — ha! ha! ha! ham har Fruen faaet, men Pungen — den er her! her er al Verdens Rigdom — Perus Guldminer — Großmoguls Skatkammer.

Mariane (ængstlig.) Men hvad er alt det, kjære Peter?

Peter. At jeg igjen er bleven rig —

Ole. Men hvordan Fanden gaaer alt dette til?

Kakkadue. Det skal jeg saamæn fortælle Dem. Seer De, denne nedrige Karl, denne Geldhammer, som havde stjaalet baade Pungen og mig —

Ole. Dem ogsaa?

Kakkadue. Ja, han stjal mig med, for at jeg skulde sige ham det hemmelige Ord; for jeg skal sige Dem: han troede, at naar man ikke kjendte saadant et, saa vilde Pungen ikke gjøre Gavn. Men saa pudsede jeg ham. Jeg bildte ham ind, at Ingen kunde sige ham det uden Havfruen selv, men for at faae hende i Tale maatte han, ligesom vi, gaae ned i Vandet om Natten Klokken 12, og raabe tre Gange paa hendes Navn og saa holde Pungen op over Vandet. See det gjorde han; men ligesom han begyndte at raabe, saa snappede jeg Pungen og gav ham en dygtig Dukkert i det samme.

Peter. Nu? og saa?

Kakkadue. Saa løb jeg min Vei, og han barede sig nok for at løbe efter mig — for han havde ingen Klæder paa.

Ole. Det var da Fanden til Historie! Men hvad er det for Kogleri I har med at gjøre, og hvorledes kommer De her?

Kakkadue. De havde jo sagt mig Deres Bopæl, høistærede Mand! og jeg løb fra Dør til Dør i Haregaden for at finde Hr. Kaninstok og bringe ham hans Eiendom! (giver Peter Pungen.) Jeg har saamæn ikke forsøgt at faae en Styver ud af den.

Peter (seer paa Pungen.) Saa er jeg da rig igjen!

Kakkadue. Probeer! probeer!

Peter (griber i Pungen.) Ja, der er end Rulle Guldstykker.

Mariane (ængstlig.) Peter!

Peter. Og jeg kan ikke dele dem med Dig, med mine fattige Forældre — nei! — der — der — (giver dem til Kakkadue.) Jeg vil ikke anden Gang sælge Lykken for Rigdom! (river Pungen istykker og kaster den paa Gulvet.)

Ole og Gertrud (omfavne Peter med Glæde.) Peter! min Søn! o nu er Du dog en god Dreng!

(Melodien af Oberon fra 1ste Act falder dæmpet ind og bliver ved.)

Ole, Mariane, Søren. Ha, hvad er det?

Peter. Min Fee! — hun nærmer sig!

(pludselig ligger Havet i Baggrunden; et Tempel, hvori Capricciosa staaer, nærmer sig paa Bølgerne, omgivet af Undiner.)

Capricciosa.

Du feired! Ei ved Rigdom eller Glands
Du fra en trofast Mø Dig lod bortrive.
Ei Capricciosa kan en Seierskrands
Til Løn Dig, muntre danske Sønt! give;
Men hvor Du stavner hen paa Bølgen blaa,
Skal Lykken stedse om Din Vimpel svæve,
Din Kjøl skal trygt igjennem Faren gaae,
Naar vildt sig Bølgerne mod Skyen hæve!
I Fædrehjem engang Du glad og rig
Skal raske Sønner til Dit Hjerte trykke,
Som søge Hæder i at ligne Dig,
Og som skal arve deres Faders Lykke!

Mel. Vift ſtolt paa Tordans Bølge. (Bay.)

Peter (udbryder med Begeiſtring.)

Paa Bølgen vil jeg hente,
Fra Chinas fjerne Strand,
En Skat til Jer, ſom vente
Mig i mit Fædreland.
Med Haabet for mit Øie
Og Elſkov i mit Bryſt,
Jeg Havet kjæk ſkal ploie
Med høi og mandig Lyſt!

Ole. Søren. Mariane. Gertrud.

Ad Bølgens Vei Du hente
Fra Chinas fjerne Strand
En Skat til dem, ſom vente
Dig i Dit Fædreland!

Med Haabet for Dit Øie
Og Elſkov i Dit Bryſt,
Du Havet kjæk ſkal ploie
Med høi og mandig Lyſt.

Undinerne.

Paa Bølgen ſkal Du hente
Fra Chinas fjerne Strand
En Skat til dem ſom vente
Dig i Dit Fædreland.
Med Haabet for Dit Øie
Og Elſkov i Dit Bryſt,
Du Havet kjæk ſkal ploie
Med høi og mandig Lyſt.

Kjøbenhavn 1842.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Et Testament.

Skuespil i 3 Acter af Alexander Duval.

Personerne:

Greven af Kermolin . . . . . Hr. Bruun.	Marquise de Melroze, hendes
Dumont, Advocat . . . . . — Hvid.	Niece . . . . . Fru Heiberg.
Boulmaire . . . . . — Nielsen.	Malvina . . . . . Mad. Holst.
Præsidenten . . . . . — Dr. Kyge.	Mad. Dumont, Dumonts Kone
Grevinden af Kermolin, Gre-	og Malvinas Opdragerinde . . — Nielsen.
vens Moder . . . . . Jfr. Jørgensen.	En Tjener . . . . . Hr. Glass.

Adelsmænd, Landmænd, Tjenestefolk af begge Kjøn.

Handlingen foregaaer paa et Slot i Nærheden af Quimper i Bretagne.

Første Act.

Første Scene.

(Scenen forestiller et pragtfuldt Værelse fra Ludvig den XVdes Tid).

Mad. Dumont. Malvina. Boulmaire

(Mad. Dumont sidder paa den ene Side af Scenen ved et Bord, sysselsat med et gyndeligt Arbeide, Malvina og Boulmaire sidde paa den anden Side ved et Bord med et Landkort for sig).

Malvina. Hvad siger De! De var ene i en lille Baad, udsat for den rasende Storm?

Boulmaire (peger paa Kortet). Ja, just paa dette Sted, ved Kysten af Afrika?

Malvina. Og i dette Skibbrud mistede De Alt?

Boulmaire. Ja, Alt! lige til nogle vigtige Papirer, hvis Tab har været Aarsag i mine største Ulykker.

Malvina. Har De da havt andre Ulykker end dem, De nylig har fortalt mig, og som jeg ret hjertelig tager Deel i?

Boulmaire. O, mange andre! Men — snart — haaber jeg — skal jeg ganske aabne mit Hjerte for Dem.

Mad. Dumont (reiser sig). Hvorfor vil De nu igjen bedrøve hende? Lad os søge at glemme de overstandne Gjensvordigheder og tale om det Nærværende. Grevinden og hendes Søn ere reiste for at møde en ung Marquise fra Paris, og udentvivl ville De snart være her. Igaar sagde Grevinden til mig paa sin sædvanlige stolte Maade: „Madame! der spises Frokost en Time sildigere, end sædvanlig; sørg for det Fornødne!"

Boulmaire. De befale allerede, som om de vare Herrer her paa Slottet.

Malvina. Det vil jo ogsaa snart høre dem til. Den unge Greve er den nærmeste Slægtning af min Velgjører, O, Hr. Boulmaire! dersom De havde kjendt ham! men De kom jo ikke her til Slottet førend et Par Timer efter hans Død.

Boulmaire. Ja, jeg kom med Testamentets Executor; og De har vist ogsaa kunnet mærke, hvormeget det bedrøvede mig, at jeg ikke mere skulde finde denne ædle Mand blandt de Levende!

Mad. Dumont. Ja, han var det bedste Menneske af Verden! (til Malvina.) Du vil ogsaa nok see Prøver derpaa i hans Testamentt; thi jeg tvivler slet ikke om, at han jo har sikkret Din Fremtids Lykke. Det var et fortræffeligt Menneske! Men med al sin Godmodighed var han dog ikke fri for Satire, hvormed han revsede det Latterlige paa en munter, men træffende Maade.

Malvina. Men . . . . mod Slutningen af hans Liv gjorde Tabet af hans Søn . . .

Mad. Dumont. Ja, den stakkels Ernest! Da han havde været Oberst i Keiserens Tjeneste, blev han under Restaurationen dømt fra Livet, og undgik kun Døden i Frankrig, for at finde den i et fremmed Land.

Boulmaire. Stakkels Fader! hvad han har maatter lide!

Mad. Dumont. Det er der Ingen, der bedre veed end jeg. Han kunde heller aldrig taale, at man talte til ham om Grevinden. Engang afbrød han en af sine Naboer, der roste hende: „Ha! roes ikke min Svigerinde," raabte han, „den Ulykkalige; hun har dræbt min Søn! Hun stod høit anskreven ved Hofset; hun kunde have skaffet ham Benaadning — hun gjorde det ikke — og jeg forbander hende!"

Boulmaire. Ja, jeg kan begribe hans Forbittrelse.

Malvina. Ja, hvad mig angaaer, saa veed jeg, at der er ikke meget godt ved denne Svigerinde.

Boulmaire. Hun er, hvad næsten alle fornemme Damer fra den gamle Tid ere — en Slave af Etiquetten. Altfor stolt af sine Fordomme, af sin Rang og af sin svundne Høihed, er hun kun en stolt Ruin af det gamle Aristokratie.

Malvina (leende). Og hvad siger De om den unge Marquise, for hvis Skyld vi skulde vente med Frokosten?

Boulmaire. Ingenting, da jeg ikke kjender hende.

Malvina. Nu vel, jeg skal gjøre Dem en Beskrivelse over hende, skjøndt jeg aldrig har seet hende. Dersom jeg kan troe, hvad Grevinden igaar fortalte om hende, saa eier den unge Marquise, blandt andre gode Egenskaber, 50,000 Francs i aarlig Rente; men hun har den store Feil, at hun lader sig henrive af det første Indtryk, at hun elsker romantiske Eventyr, at hun taler hen i Veiret om alle Ting; — hvoraf jeg drager den Slutning, at hun maa være — halvgal!

Boulmaire. Den Beskrivelse passer paa de fleste Fruentimmer.

Malvina. Ikke paa mig. Jeg lader mig ikke henrive af det øieblikkelige Indtryk; men naar min Fornuft billiger, hvad mit Hjerte føler, (betragtende Boulmaire.) O, da varer denne Følelse evig.

Boulmaire. Nei, kjære Malvina! De ligner ikke andre.

Malvina. Men Tiden gaaer, og jeg er endnu ikke færdig. Jeg maa have sat Blomster i Vaserne. Lad ikke den lille Landsbypige glemme, at her kommer høie Gjester fra det gamle Hof. (hun gaaer).

Anden Scene.

Mad. **Dumont.** **Boulmaire.**

Boulmaire. Hvilken elskværdig Charakteer! hvilken inderlig Godhed!

(En Tjener leverer Mad. Dumont et Brev).

Tjeneren. Her er et Brev til Dem, Madame! (han gaaer)

Mad. **Dumont.** Fra Paris? Denne Haand . . . . jeg skjælver — (hun aabner Brevet).

Boulmaire. Hvad feiler Dem, Madame? De er heftigt bevæget; er der nogen Ulykke paafærde?

Mad. **Dumont.** Ved at meddele Dem det, begaaer jeg næsten en Brøde. Er det ikke en Kones Pligt, at skjule sin Mands Feil? Thi De maa vide, at jeg er gift.

Boulmaire. Jeg veed det; og jeg veed tillige, at dette Ægteskab var Deres Ulykke. Var Deres Mand ikke en udmærket Advokat?

Mad. **Dumont.** Jo; og han traadte særdeles heldig ind paa denne Bane. Han vilde ved sin Aand og ved sin Veltalenhed have erhvervet sig et hæderligt Navn i sin Stand, hvis ikke en umaadelig Ærgjerrighed, Lyst til Spil og Udsvævelser — ha, jeg stammer mig —

Boulmaire. Saa det er denne Aarsag, der nu i femten Aar har fjernet Dem fra ham?

Mad. **Dumont.** Omstændigheder, som ere gaadefulde for mig selv, have ført denne Skilsmisse med sig. Ved min Tilbagekomst fra Provindsen, hvorhen jeg havde været nødt til at reise, for at modtage min døende Moders sidste Suk, bringer min Mand, som endnu bestandig var en Slave af forgjeelige Tilbøieligheder, mig en nydelig lille Pige, og fortæller mig: „Under Din Fraværelse have vi havt den Ulykke at miste vor lille Alphonsine“ . . . vort eneste Barn, som jeg ikke havde seet siden hun var en Maaned gammel, — „men see her, siger han, en elskværdig lille Pleiedatter, som kan erstatte os det Tab, vi have lidt.“

Boulmaire. Og dette Barn var Deres kjære Malvina, en Datter af en af Deres Mands Clienter, som ved sin Død betrorde hende til ham. Jo, alt det veed jeg ogsaa . . . . .

Mad. **Dumont.** Hvem har sagt Dem det?

Boulmaire (forvirret). Executor testamenti Præsidenten.

Mad. **Dumont.** Men hvad De maaskee ikke veed, det er, at dersom man ikke efter en bestemt Tids Forløb kom og afhentede hende, da var hendes Moder ogsaa død, og da skulde min Mand sende hende til Hr. Kermolin, der var saa bekjendt for sin Godgjørenhed. Nu kan De dømme om min Smerte, da Tiden kom, der skulde skille mig fra dette Barn, som jeg elskede, som om det havde været mit eget.

Boulmaire. Ja, det kan jeg begribe. Dette Barn var jo Deres eneste Trøst.

Mad. **Dumont.** Imidlertid hævede Dumont mit Mod ved sin Tilbagekomst fra Bretagne, i det han underrettede mig om, at Greven af Kermolin, efterat have gjennemlæst de Papirer, som min Mand havde bragt hjem, svarede, at da han havde kjendt dette Barns Forældre, saa samtykkede han i, at hun blev opdraget her paa Slottet, og at jeg skulde være hendes Gouvernante. Min Kjærlighed til Malvina, mine egne huuslige Sorger gjorde, at jeg betragtede denne afhængige Tilstand som en Lykke, da den vilde efter min Formening løse det ulykkelige Baand, der knyttede mig til min Mand.

Boulmaire. Det er jo dog egentlig løst: denne Fraværelse i femten Aar . . .

Mad. **Dumont.** Tro ikke det! Denne Mand, som jeg har elsket saa høit, og som dog har behandlet mig saa grusomt, vil maaskee endnu i Dag berede mig en ny Tilværelse. Dette Brev vil sige Dem Alt.

Boulmaire (læser): „Min kjære Eugenie! De vil vist blive meget overrasket eller snarere forfærdet ved at see et Brev fra mig. Af Agtelse for Deres Rolighed skulde jeg ikke have besværet Dem med min Nærværelse, dersom jeg ikke var bleven underrettet om, at den afdøde Greve af Kermolins Testament i Dag skulde aabnes. Den Lyst, jeg har til at være nærværende ved denne Hand-

ling, maa være Dem en Gaade; men da det ikke er nødvendigt, at De gjetter den, vil jeg ikke føre Dem paa Spor. Jeg vil ankomme ligesaa hurtigt som mit Brev. Jeg vover at nære det Haab, at De med overbærende Godhed vil taale Nærværelsen af et Menneske, som maa underskrive sig den agtværdigste Kones strafskyldige Mand

Dumont."

Dette Brev viser tydeligt hans Charakteer . . . Men jeg hører flere Vogne komme ind i Gaarden — det er vore Gjester . . . Jeg venter Dem siden nede i Haven for at meddele Dem de Raad, som min Agtelse og mit ømme Venskab for Dem vil indgive mig. (Han gaaer).

Tredie Scene.

Mad. **Dumont.** **Grevinden.** **Marquisen.**

Grevinden. Hvorledes? Ikke et Menneske nede for at modtage os? . . I Sandhed . . . .

Marquisen O, kjære Tante! Skjend nu ikke paa Madame Dumont for en saadan Bagatelle.

Mad. **Dumont.** Grevinden har ingen Grund til at skjende paa mig. En Pligt kan Forekommenhed aldrig være uden for dem, der ere afhængige af os.

Grevinden. Jeg forstaaer Dem, Madame! (til Marquisen) Det er nu Ligheds-Systemet . . .

Marquisen. Ja, det er kommet i Mode. Skulde De troe det, Tante! jeg kjender Marquiser, som ikke ere bange for at kjøre i en Omnibus Det kan man kalde at hylde Frihed og Ligehed. Jeg skal dog prøve det engang. Det er vist meget moersomt! Man kan vist der gjøre mærkværdige Bekjendtskaber.

Grevinden. Lad det nu være nok, Marquise! (til Mad. Dumont med paataget Reddelighed): Vil De maaske have den Godhed, Madame, at lade et Værelse indrette for min Niece.

Mad. **Dumont** (i samme Tone som Grevinden) Jo, Grevinde! jeg vil have den Godhed.

Marquisen. Tag det ikke ilde op, at jeg gjør Dem Uleilighed. O nei! det gjør De ikke; De seer saa god ud. Men — lad mig endelig faae et Værelse, som vender ud mod Havet.

Mad. **Dumont.** Det skyller næsten lige op til Slottet.

Marquisen. Gud! hvor det er deiligt! Jeg vil altsaa i mit Værelse høre Bølgernes Bruusen og Vindenes Susen; der vil jeg faae Uveir at see . . . og Skibbrud . . . . hver Dag vil veksle med nye Tableauer og fylde min Sjæl med salig Gysen.

Grevinden (afsides). Saa! nu er hun borte i bare Henrykkelse!

Marquisen. O, hvor jeg er lykkelig, at jeg er kommen til Bretagne! Alene det Udvortes ved Bønderne her er virkelig ved første Diekast romantisk . . . med deres lange Haar . . . og ride Benklæder. Det giver mig en Idee om de gamle Galler, om vore Konger af den første Stamme.

Mad. **Dumont** (smilende) Ja, det er sandt, deres Klædedragt og Sprog . . .

Marquisen Aa, deres Sprog! det forstaaer jeg rigtignok ikke et Ord af; men det er vist et fortræffeligt Sprog, meget accentueret; mia forekommer det som Kragemaal.

Grevinden (afsides.) Nu er hun rigtig i sit Es!

Marquisen. Jeg veed, her er mange Mærkværdigheder i denne Provinds. Jeg vil see Tryllе-Den og den Skov, hvor den store Merlin har sovet i hundrede Aar.

Mad. **Dumont.** Ja, det er sandt, vort Land er særdeles rigt paa Overtro og fabelaatige Sagn.

Marquisen. Siig ikke noget Ondt om det. Jeg sværmer for Eders Land; overalt er her Klipper og Grantræer, man seer ikke en eneste Kornmark, — O, det er et fortræffeligt Land.

Mad. **Dumont.** Fortræffeligt! Aa ja, saamænd! men ikke rigt!

Marquisen. Det er mig det Samme! Jeg er ikke kommen her for at samle Rigdomme. Men for Naturens Betragtning føler jeg et Sværmeri . . .

Grevinden. Som er meget naragtigt. Dersom De nu vilde lade Madammen være fri . . . . .

Mad. **Dumont** (afsides i det hun gaaer.) En egen Charakteer, men dog godmodig. (hun gaaer).

Fjerde Scene.

Marquisen. **Grevinden.**

Marquisen. Hvad det er en elskværdig Kone!

Grevinden. Elskværdig? en Borgerlig, som man ikke kjender!

Marquisen. Ja, jeg har maaskee Uret; men naar jeg træffer paa godlidende Mennesker, saa skjenker jeg dem strax mit Venskab. Derfor holder ogsaa alle Folk af mig . . . .

Grevinden. Nei, de opholde sig over Dem. Naar vil De dog forandre denne følsomme Charakteer? Vil De da altid være saa latterlig ved første Diekast at sværme for ethvert Menneske og enhver Gjenstand, der møder Dem? Og Deres Henrykkelse er altid forbunden med en Strøm af Ord . . .

Marquisen. Det vil i Hofsproget sige, at jeg er inakkefyg. Men, Tante! har De ladet mig komme fra Paris for at holde moralske Forelæsninger for mig? Det maa jeg sige Dem, jeg holder slet ikke af Moral; den gjør samme Virkning paa mig, som en

klassisk Tragoedie. Lad os forklare os for hinanden. Jeg er kommen her til Bretagne for at gifte mig med Deres Søn; men dersom jeg vidste, at han vilde hindre mig i at sige og gjøre Alt, hvad der morer mig, saa vilde jeg indstændig bede ham om, ikke at tænke paa mig. Jeg er slet ikke ængstlig for ikke at blive gift: jeg er ung, ganske smuk, altid munter — jeg har 50,000 Francs aarlig Indtkomst: med disse smaa Fordele kan man faae saa mange Mænd, man vil.

Grevinden. Men, min bedste Niece! De bliver fortrydelig uden Grund. De er en charmant Pige, — det indrømmer jeg; — men — hvad vi kunne takke vor Tids literaire Smag for — De betragter ganske almindelige Handelser i Livet fra en saa romantisk og theatralsk Synspunkt, at Folk, som ikke have hævet sig til Deres Høidepunkt, virkeligen — skjøndt med Uret — maae anse Dem for lidt forkeert.

Marquisen. Ja, Grevinde! det veed jeg meget godt, at man kalder mig den lille svarmeriske Marquise. Denne originale Titel tiltrækker mig Folks Opmærksomhed. Jeg skjøtter desuden slet ikke om at ligne min Bedstemoder. — Nei, jeg er lutter Fyr og Flamme. Man behager — eller mishager mig; jeg elsker — eller hader — og begge Dele i mindre end et Øieblik. Og jeg gjentager det for fulde Alvor, Tante! at dersom Hr. Greven ikke vil have mig med samt mine Feil, saa er jeg hans underdanige Tjenerinde.

Grevinden. Nei, det er ikke muligt at tale fornuftigt med Dem.

Marquisen. Gud veed, hvoraf det kommer, at jeg er saa uheldig at mishage Dem, da jeg dog seer, at alle Andre kunne saa uhyre godt lide mig. I Theatret finde alle Mennesker mig saa elskværdig.

Grevinden. Ja, i Theatret! hvor De gjør mere Støi, end hele Publicum paa eengang.

Marquisen. Det gjør jeg med Villie, for at man skal lægge Mærke til mig. Veed De hvad? Det er overmaade behageligt at blive bemærket — det vil da sige, naar man er smuk.

Femte Scene.

Marquisen. Greven. Grevinden.

Marquisen. Men hvad har dog opholdt Dem saa længe, Hr. Greve?

Greven. Jeg vilde blot have Underretning hos Forvalteren, om den ypperlige Skov, som vi fandt saa smuk, ogsaa tilhørte min Onkel. Jo, den hører her til Godset.

Marquisen. Men hans Formue maa da være umaadelig; ved hvert Skridt, vi gjorde spurgte De: Hvem tilhører disse Landsbyer, disse Fabriker, — og altid lød Svaret: Grev Kermolin! Men denne Hr. Kermolin maa jo have været en sand Marquis af Carabas. De er hans Arving, altsaa kan man synge om Dem:

„Hatten a'! Hatten a'!
For Marquisen af Carabas!"

Grevinden. Gud veed, hvordan De kan huske saadant Tøieri?

Marquisen. Jeg? O, jeg kan hele Beranger udenad, og jeg synger alle hans Sange til Henrykkelse.

Greven. Allesammen?

Marquisen. Ja, det vil sige, næstendeels.

Grevinden. De kjender ogsaa Alt, hvad man ikke bør kjende . . . og jeg . . .

Greven. Apropos, naadige Mama! De har taget feil i Beregningen af min Onkels Formue —

Marquisen. Veed De vel, min kjære Cousin! at man kunde let falde paa at ansee Dem for meget egennyttig . . . .

Greven. Deri vilde man have Uret. Om jeg endogsaa føler en hemmelig Glæde ved snart at see mig som en overmaade rig Arving, saa er det kun, fordi jeg derved seer mig istand til at skjænke mine Forfædres Navn al den Glands, der tilkommer dem, thi det var med Tabet af deres Formue, at de saa kæderligen tjente deres Fædreland.

Grevinden (med Stolthed). Deres Fædreland! Deres Fædreland! Kunde De ikke ligesaa godt sige deres Konger? Men det er disse nymodens Ideer! Naa, lad os ikke tale om det! Altsaa De troer, at Deres Onkels Formue, uagtet denne Mængde af Stiftelser . . . .

Marquisen. Saa den afdøde Greve gjorde da altsaa meget Godt?

Grevinden. Ja, han havde denne Galskab, for at gjøre sig elsket af Almuen, af de Borgerlige — ja, det veed Gud, han var heel og holden borgerlig!

Greven. De maa da vide, at hans Efterladenskab beløber sig til fire Millioner.

Marquisen. Aa ja! fire Millioner, naar man lægger dem til min Formue — jo — saa kan vi til Nød føre et brillant Liv i Paris.

Grevinden. Siig bellere i Udlandet eller paa deres Godser.

Marquisen. Nei tilforladelig! Vi have længe nok gjort os kostbare; nu begynder det at kjede mig. Sidste Vinter skal Paris have været saa uhyre morsom. Jeg erindrer endnu et vist Bal, hvor jeg var næsten ganske incognito.

Grevinden (opbragt). Hvordan, min Naadige! De skulde være gaaet . . . .

Marquisen (afbrydes). Jeg Ubesindige!

Grevinden. Nei! . . . at blande sig i et saadant Selskab af plumpe Haandværksfolk, af den lave Borgerstand . . .

Marquisen. Aa, Tante! De kjender jo slet ikke de Borgerlige nuomstunder; de kunne være overmaade elskværdige. Jeg dandsede

med en Elev af den polytechniske Skole — og hvor vi morede os, det gjør De Dem ingen Begreb om. Jeg skulde slet ikke have Noget imod, om de Adelige havde lidt Borgerligt ved sig.

Grevinden. Paa min Ære! De opfører Dem paa en Maade, som er høist upassende for Deres Stand.

Marquisen. Naar jeg først naaer Deres Alder, skal jeg nok holde lidt strengere over Etiquetten.

Grevinden. Det er ikke Etiquetten her handles om; men det er gamle Frankrigs Vel og Vee.

Marquisen. O! en Marquise udsætter vist ikke Frankrig for nogen Fare, om hun dandser en fem, sex Contradandse og et Par Galopader.

Grevinden (vred). Er det muligt, at De er kommen saa vidt . . .

Greven. Men, min kjære Moder! hvorfor vil De nu ivre Dem saa stærkt? Kjender De ikke nok min Cousine? Veed De ikke nok, at hun er et forkjelet Barn, som maa have Lov til at sige, hvad hun vil, og som man tilgiver Alt? — Lad os komme tilbage til min Onkel. Marquisen er vel altfor ung, til at hun kan have hørt tale om ham?

Marquisen. Alt, hvad jeg veed, er, at han ikke holdt af Dem, Tante! og at han vendte tilbage til Bretagne, meget opbragt paa sin Familie.

Grevinden. Hvor han, Gud være lovet! blev sin øvrige Levetid, og jeg skulde vist aldrig hørt tale om denne grove Personage, hvis ikke hans Søn, der var Oberst i Usurpatorens Tjeneste i Aaret 1816 var bleven proscriberet, hvilket vistnok var vel fortjent. En Dag forlangte denne Oprører mod sine legitime Souverainer at tale med mig; men da jeg havde befalet, aldrig at indlade nogen af disse Officerer med Knebelsbarter, som kun overhængte mig formedelst min Indflydelse ved Hoffet, — saa modtog jeg heller ikke Hr. Oberstен.

Marquisen. Og den stakkels unge Mand blev dømt til Døden.

Grevinden. Heldigviis slap han bort, gik i fremmed Tjeneste, og nogle Aar efter fik vi officiel Efterretning om, at han var bleven skudt.

Greven (med Varme). Jeg var dengang et Barn; men, ved Gud! dersom jeg havde kunnet blande mig i politiske Affairer, jeg vilde have gjort Alt, for at frelse min Cousin.

Marquisen. Bravo! det var fortræffeligt sagt! Det var, som om det havde været mig selv. Ja, vi unge Folk have de rigtige Ideer om Uafhængighed.

Grevinden. Det er at sige, I dadle Strenghedeu i mine Principer.

Greven. Nei, langt fra, min naadige Mama! men vi rives hen af Strømmen, enten vi ville eller ikke.

Grevinden. Ah! dersom Alle tænkte som jeg, saa skulde Strømmen snart blive tør.

Sjette Scene.

Marquisen. Malvina. Grevinden. Greven.

(Malvina kommer ind med en Mængde Blomster, som hun sætter i Vaserne).

Marquisen. Hvem er denne nydelige Pige?

Grevinden. Jomfru Malvina, som Ingen veed, hvor skriver sig fra! formodentlig Frugten af en eller anden Landsby-Kjærlighed, men som muligen vil afkorte os lidt i Arven. Jeg maa dog spørge hende lidt ud. Kom nærmere, Jomfru! jeg vil forestille Dem for den naadige Marquise.

Malvina (smilende lidt ondskabsfuldt). Forestillingen skal være mig en Ære . . .

Marquisen. Og mig en sand Glæde. Deres indtagende Udvortes . . .

Grevinden (bestandig med Stolthed). Kan De ikke give mig nogle Efterretninger om min originale Svoger? Er det sandt, at han tog imod Besøg af hele Omegnens Landmænd?

Malvina. Han tog ikke alene imod Besøg af dem, men besøgte dem igjen; han betalte deres Skatter, hjalp dem med Forbedringer af deres Jorder, kjøbte Qvæg til dem, opflædte deres Børn, . . . ja, De har Ret, han var i Sandhed høist original.

Grevinden. Og hvem er denne Hr. Boulmaire, denne Seglbevarer, som synes at bevogte os med en saa hemmelighedsfuld Mine?

Malvina. Det er en Ven af Testamentets Executor.

Grevinden. Naa, af Præsidenten ved Retten i Quimper. Og hvorfor har han ikke givet en af Familien denne Forretning?

Malvina. Paa vor Forespørgsel har man svaret os, at Præsidenten har sine gode Grunde derfor.

Grevinden. Men af hvad Stand og Rang er da denne Ubekjendte, som man har ført herind paa Slottet?

Malvina. Det er en Lærd, som har gjort meget lange Søreiser.

Marquisen. Søreiser? O, saa maa han fortælle mig alle sine Hændelser. Jeg er overordentlig bevandret i Søliteraturen.

Malvina (vil gaae). Dersom Deres Naade ikke ønsker videre Underretning . . .

Grevinden. Nei! Jeg mærker nok, her er Noget man vil holde skjult, og dertil har man vel sine gode Grunde!

Malvina. Nei, takket være den gode afdøde Greves Undervisning, hvad der er sandt, har jeg endnu aldrig søgt at skjule. Denne Frimodighed ligger i min Opdragelse — (bittert) eller maaskee i Landluften — men den indaander man ikke ved Hoffet.

Grevinden. Har man hørt Magen? Et Epigram!

Marquisen (afsides). Den Lille er spydig!

Malvina (lidt forvirret). Jeg beder Dem uudskylde mig — dette Ord undslap mig —

Grevinden (med Foragt). En Pil, der udskydes fra et saa lavt Punkt, kan ikke naae mig . . .

Malvina. Saa behøver jeg jo ikke at fortrylde det.

Marquisen (til Greven) Det maa man sige, Fruentimmerne i Bretagne mangle ikke Svar.

Malvina. Da Deres Naade vel ikke mere erindrer, hvad De ønskede Underretning om, saa vil jeg gaae . . .

Grevinden. Hm! da Jomfruen er begavet med saamegen Forstand og Veltalenhed, saa kunde De vel oasaa sige mig, hvem De skylder Deres Tilværelse.

Malvina. Der spørger De mig om meer, end jeg er istand til at besvare. Imidlertid vil jeg sige Dem, hvad jeg veed. Man kalder mig Malvina — andet Navn har jeg ikke — da jeg aldrig har kjendt mine Forældre. Madame Dumont, min Opdragerinde, hvem jeg elsker med en Datters Kjærlighed, har bragt mig hertil, da jeg var 6 eller 7 Aar — thi jeg veed ikke engang rigtigt, hvor gammel jeg er —

Grevinden (sagte til Greven). Jeg sagde jo nok, at det er en Bastard.

Malvina. Jeg blev opdraget her hos den ædle Afdøde, som altid holdt saa inderligt af mig. Men da han nærmede sig sit Endeligt, forudsagde han mig tillige, at hans stolte Slægtninge efter hans Død vilde behandle mig meget slet, og nu seer jeg kun altfor godt, at han aldrig tog feil i sine Spaadomme.

Grevinden (forbragt). Hvad er det for en Tone, Jomfruen tiltaler mig i?

Malvina. Fru Grevinde, det er den Tone, der passer sig for en ulykkelig Fader- og Moderløs, som man søger at ydmyge. Den Pige, hvem Deres afdøde Svoger overøste med sine Velgjerninger, hvem han ikke sjeldent med en sand faderlig Ømhed kaldte sin Malvina, sit kjære Barn — den Pige kunde vel vente at blive behandlet med lidt mere Agtelse af hans Arvinger.

Syvende Scene.

De Forrige. Mad. Dumont.

Mad. Dumont. Der er serveret til Frokost.

Marquisen. Ah, Gud ske Lov! Soluften har givet mig en Appetit . . .

Mad. Dumont (sagte til Malvina). Gaa Du, min kjære Pige! og paatag Dig Vertindens Pligter, jeg har ikke godt Tid.

(Alle gaae, undtagen Mad. Dumont).

Ottende Scene.

Mad. Dumont (alene).

Det kan vist ikke vare længe, inden Dumont vil være her. „Vær fattet — modtag ham med Venlighed, uden derfor at falde til Svaghed": saaledes ønsker Boulmaire det. O, hvad det er for et fortræffeligt Menneske! Hvilken Interesse viser han ikke for mig, og især for min Pleiedatter. Denne Interesse er sommetider meget levende . . . men det er ikke Kjærlighed, det er kun Beundring, Agtelse for hendes Dyder, det er en Følelse, som jeg ikke har noget Navn til, og som altid synes at svæve paa hans Læber. Denne Fremmede er meget elskværdig, og jeg frygter, at min Pleiedatter — dog — hvorfor skulde jeg frygte? Det inderlige Venskab imellem ham og Executor testamenti en af vort Lands mest agtede Øvrighedspersoner, er jo en sikker Borgen for hans Retskaffenhed. Men tys! jeg hører Nogen — skulde det være —

Dumont (udenfor). Ja, jeg vil tale med Madame Dumont.

Mad. Dumont. Det er hans Stemme. (seer Dumont træde ind). Gud, der er han!

Niende Scene.

Mad. Dumont. Dumont.

Dumont (nærmer sig frygtsomt). Eugenie! Det er ikke uden Frygt, at jeg vover at nærme mig Dem.

Mad. Dumont (forlegen). Min Herre... (afsides) Hvor kan han dog forandret sig!

Dumont. I disse blege Træk gjenkjender De vist ikke mere Deres Aglonse; Deres Træk derimod — ere mere veltalende, mere —

Mad. Dumont. O, min Herre, spar Deres ironiske Smigreriер, som ikke kunne røre mig. Femten Aars Adskillelse har hos mig udslettet Alt, endoasaa Erindringen.

Dumont. Hvorledes? selv Erindringen? Har De da ogsaa glemt Deres Lykke som Moder?

Mad. Dumont. Ah! denne Lykke, som jeg saa levende følte, blev begravet med mit Barn, og fra den Tid veed De, at Deres Opførsel . . .

Dumont. O nei! ingen Bebreidelse! Dersom jeg ikke havde elsket Dem saa høit, skulde jeg nu staae mindre skyldig for Dem. Kun for at berede Dem alle Livets Glæder, satte jeg min og Deres Formue overstyr; for at oprette Tabet af denne, hengav jeg mig til Spil . . .

Mad. Dumont. Var det ogsaa for at behage mig, at De skjænkede et foragteligt Fruentimmer —

Dumont. O tie! jeg skammer mig...

Mad. Dumont. Hvorledes var det ogsaa muligt, at De, hvem Naturen har udrustet med saa mange Gaver, med Aand, med Talent —

Dumont. Og hvortil skal Aand og Talent kunne føre, naar man ikke tillige har faaet Anlæg til Intrigue, en vis Smidighed i Charaktereu, en Charlataniéme, der aldrig er forlegen og en Fornegtelse af al ædel Stolthed! — O, blot en lille Deel af disse Egenskaber, som hver en Nar er i Besiddelse af — og jeg skulde have eiet Millioner!

Mad. Dumont. Da gives der dog Mange, som har gjort sig hæderlig fortjente ...

Dumont. Nei, sig hædrede, og som oftest veed man ikke hvorfor. Som Vidne til, med hvilket Held endogsaa middelmaadigt begavede Mennesker traadte frem, troede jeg, i Følelse af min egen Kraft — i Politiken at finde en Vei, aaben for en ædel Ærgjerrighed, hvis Maal var: engang at naae Herredømmet over Mennesker ved først at opløse dem. For endelig at vende Mængdens Mine paa mig, erklærede jeg de Mægtige Krig. Den Skranke, for hvilken jeg med glimrende Held fremtraadte, gav mig Leilighed til at fremsætte mine Meninger og Grundsætninger; men jeg var utaalmodig efter hurtigt at naae mit Maal, og denne Vei blev mig altfor lang og altfor besværlig. — Mine Kundskaber, der strakte sig i forskjellige Retninger, gjorde mig snart til Skribent. Jeg skrev nogle Flyveskrifter og arbeidede for Theatret; men da jeg fandt, at man kun slet bedømte mine Arbeider, vilde jeg til Gjengjeld critisere mine Recensenter, og jeg blev — Journalist. Da jeg nu engang var kommen paa denne Galei, blev jeg Opponent paatrods, og Liberal ifølge Beregning. Men ved dette Haandværk erhvervede jeg mig flere Fjender, end Penge: Man badede mig, men jeg var i Orde; man frygtede mig, men bejlede til min Gunst. I denne Stilling, som har sine Farer og sine Triumfer, sin hæderlige og sin foragtelige Side, og hvor jeg befandt mig midt imellem Høie og Lave, mellem agtede Lærde og Pebelskribenter, — tilsatte jeg, som Ødeland, den Agtelse og den Formue, som først Tiden engang vilde have betrygget mig. — Dog, hvorfor vil jeg plage Dem med et Maleri af mit Liv.

Mad. Dumont. Ak! jeg kjender det tildeels; men denne Tilstaaelse af Deres Feil synes mig en Begyndelse til Fortrydelse.

Dumont. Ja, vistnok fortryder jeg, saa lettroende at have fæstet Liid til Ære, Løfter og politisk Troskab; thi ogsaa jeg var født til at udøve Dyder, til at glimre i en hædret Kreds. Havde jeg ikke, som ganske ungt Menneske, et Hjerte, der slog varmt for mine Medmennesker og mit Fædreland, og tørstede jeg ikke efter at udmærke mig? Men Guldet manglede mig, mine Beskyttere forlode mig, mine Venner vendte mig Ryggen; og da jeg ikke mere saae nogen Udsigt til fremtidig huuslig Lykke, da var det, at jeg vilde løse ethvert Familiebaand, og derfor forlod jeg Dem.

Mad. Dumont. De minder mig om en Tid . . .

Dumont. Som var skrækkelig for mig, fordi jeg havde tabt al Tro paa Menneskeværd. Fra den Tid forudsaae jeg min Skjebne — og den gik i Opfyldelse. Jeg blev forarmet, og fra nu af gjaldt jeg kun for en Advocat uden Anseelse. Hvad skal jeg sige mere? Som Skribent uden Autoritet, Politiker uden Indflydelse, Journalist uden Samvittighed, altid rede til at sige Godt og Ondt, — Sandhed og Løgn, skiftende Venner og Meninger alt efter Omstændighederne — fortjente jeg Meget, men brugte Mere, og havde nu Intet tilovers for at redde Æren, — Intet uden min Kaarde og mit Mod. Et Skridt endnu, Eugenie! et eneste Skridt endnu — og jeg sank ned til den Klasse af Mennesker, som man skammer sig over at møde og undgaaer at hilse, som man frygter, flyer og foragter.

Mad. Dumont. Stakkels Alphonse! Men stadigt Arbeide vil nok gjengive Dem den offentlige Agtelse.

Dumont. Og hvilket Arbeide passer sig for mig? Den simple Arbeidsmand, som blot har Kræfter, kan aldrig komme i Forlegenhed for Arbeide. Men den dannede, den oplyste Mand, der engang har bevæget sig i de høiere Selskabs-Former, kan han finde sig i Arkskrivning paa et Comptoir, i en Chefs Fretteskrivelser, kan han uden Skam modtage et usselt Honorar? Nei, det Bedste for mig var at en Kugle sønderrev min Livstraad.

Mad. Dumont. Guo! hvad siger De? Hvilken Tanke?

Tiende Scene.

Malvina. Mad. Dumont. Dumont.

Dumont. Hvem er denne indtagende unge Pige? Er det maaskee Deres Elev?

Mad. Dumont. Det er det Barn, som Deres Client betroede Dem. Men — hvad feiler Dem — De bliver bleg?

Dumont (affides). Det er hende! Hvor den Fader vilde være lykkelig, som turde kalde hende sin Datter!

Malvina. O Gud! gid jeg dog var langt borte fra dette Sted! Denne Grevinde med sin krænkende Stolthed —

Mad. Dumont (foreskiller hende sin Mand). Malvina, kan Du erindre Dig? . . . Dog nei. Du var dengang saa lille . . .

Dumont. Og dog er det mig, som De skylder Deres tidligste Pleie.

Malvina (med Strøt). Hvordan? De er

Hr. Dumont? — Jeg var saa langt fra at ahne . . . Jeg vil dog i det mindste haabe, at De ikke er kommen her, for at berøve mig min eneste Veninde!

Dumont. Efter Loven har jeg Ret dertil, men . . .

Malvina. O, De veed ikke, hvormeget De derved vilde bedrøve mig!

Dumont. Vær rolig, Frøken! Men De betragter mig saa opmærksom . . .

Malvina. Det er for at finde Liighedeu med Deres Portrait, som min Veninde saa ofte har betragtet med Taarer i Øinene.

Dumont (til Mad Dumont). Eugenie! denne Hævn var vel ikke overlagt, men den var derfor ikke mindre grusom.

Malvina. O min Herre! Det var ikke min Hensigt at bedrøve Dem; men dersom De vidste, hvor høit jeg elsker min gode Plejemoder. At jeg har faaet en saa god Opdragelse, at jeg, en fader- og moderløs Pige, er bleven værdig til den bedste Mands Velgjerninger, ja til hans Ømhed: — det skylder jeg hende; men hun veed ogsaa, hvor taknemmeligt mit Hjerte er derfor; hun veed ogsaa, at vi aldrig kan forlade hinanden, at Intet i Verden formaaer at skille os ad.

Mad. Dumont (omfavner hende). Mit kjære Barn!

Dumont. Langtfra at ville løse dette ømme Venskabsbaand, skjenker jeg det min høieste Agtelse. (afsides) Hun fremmer netop min Plan.

Ellevte Scene.

De Forrige. **Marquisen.**

Marquisen. Nei! Hvad Arvinger dog ere for kjedsommelige Folk! De tale ikke om Andet end den salig Mands Eiendomme og om — hans Feil. O, dersom han kunde høre dem, vilde det vist fortryde ham, at have efterladt dem sin uhyre Formue.

Dumont (som ved Marquisens Ankomst har trukket sig tilbage og taget en Bog som laae paa Bordet, vender sig pludselig om). Jeg kjender denne Stemme; Ah, Marquise de Melroze!

Marquisen. Naar det endda blot var den Døde, de opholdt sig over — men de har saameget at tale om Dem, mit Barn, og om Deres Herkomst.

Mad. Dumont. Nu, hvad sige de da?

Marquisen. Jeg veed ikke, om jeg bør gjentage det . . . det vil krænke Dem — og det med Rette. Hvad kan man gjøre ved, at man ikke kjender sin Familie? Gud give, jeg var i Deres Sted! Der er ingen Ting i Verden, der er saa kjedsommelig som Familie, især naar den bestaaer af Personer som min Tante.

Mad. Dumont (afsides). Hun er virkelig originat i sit Slags.

Marquisen. Jeg for min Part finder Intet saa interessant, som disse saakaldte fader- og moderløse Børn, og siden man har indført dem paa alle Theatre, saa er jeg formelig forgabet i dem. De ere overordentlig charmante, de unaturlige Børn! de har noget vist Melancholsk, noget Sværmerisk, noget Lidenskabeligt, kort sagt, de ere ikke som andre Mennesker. Og imod Damerne have de en Dristighed, som er mageløs! Tænk Dem bare, jeg kjender En, som endogsaa har slaaet Vinduerne ind for at — Hm! det gaaer nok ikke an at fortælle saadanne Historier, naar en ung Pige er . . .

Dumont (nærmer sig). Nei, tilforladelig! i det daglige Liv maa man tie med det, som vises os paa Theatret.

Marquisen. Hvad seer jeg? Hr. Dumont her?

Mad. Dumont (afsides). Hun kjender min Mand!

Marquisen. Hvor har De kunnet nænne at forlade alle Deres sukkende Donnaer — De, som er saa galant — (til Mad. Dumont) De veed vel, at Hr. Dumont i alle Cirkler ikke heed andet, end den smukke Advokat?

Mad. Dumont. Ingen veed bedre end jeg, hvor høit han stod anskreven hos det smukke Kjøn.

Marquisen. Ja, alle vore elskværdigste Damer strede om ham Man talte ikke uden om ham, om hans Talenter, om hans vittige Indfald, om hans Dueller . . .

Dumont. O, De er altfor god, min Naadige, at De vil have den Ulejlighed at være min Historiograph.

Marquisen. Jo — tilstaae De kun, at De var rigtig i Mode i Paris.

Dumont. Maaskee engang — men min Alder —

Marquisen. O, det er ikke saa længe siden, at De var meget i Velten. Vilde man ikke gjøre Dem til Deputeret? Der var blot det i Veien, sagde man, at De var efter Penge, som Fanden efter en Sjæl, og at De rimeligviis vilde sælge Friheden for en Halvskilling contant.

Dumont. Hvilken skammelig Bagvadskelse! Nei, den Tid beskjæftiged jeg endnu af en ædel Ærgjerrighed; jeg vilde bringe mit Talent for Skranken, et Talent, som Publicum maaskee ikke aner; men jeg vilde trolig have opfyldt min Pligt imod mine Vælgere; jeg vilde aldrig have gjort min Opposition til et staaende System; jeg vilde —

Marquisen. Ja, Gud velsigne Dem! lad os nu bare være fri for Politik . . . . og sig mig hellere, hvad der har bragt Dem her til Kermolin? (leende) Er de maaskee ogsaa en af Arvingerne?

Dumont (ogsaa leende). Maaskee . . . . indirecte!

Mad. Dumont. Nei, Deres Naade, Hr. Dumont har ikke havt nogen anden Hensigt dermed, end at skaffe sin Kone en behagelig Overraskelse.

Marquisen. Hans Kone? Han er gift? O, den Stakkel, hvor jeg beklager hende?

Mad. Dumont. Hun bærer sin Skjebne med Taalmodighed.

Marquisen. Gud give, jeg kjendte hende! jeg skulde rigtignok fortælle hende, hvad det er for et Menneske, hun har til Mand!

Mad. Dumont (smilende). Deres Naade, det har hun allerede længe vidst.

Dumont (aftides). Min Kone har mig alvorligt til Bedste!

Marquisen (til Dumont). Men sig mig, hvorfor har De ikke taget hende med?

Dumont. Hun er her jo. (præsenterer Mad. Dumont). Naa jeg have den Ære —

Marquisen (overrasket). Hvad for Noget? (aftides). Naa, her har jeg baaret mig smukt ad! (høit). Jeg beder Dem at undskylde . . . men jeg kommer her . . . og kjender ikke et Menneske . . . (gaaer hen til Mad. Dumont) Og De er ovenikjøbet saa god at ville modtage ham — jeg i Deres Sted . . . jeg vilde aldrig have tilgivet ham . . . (til Malvina.) Men det er sandt, bedste Veninde . . .

Mad. Dumont (aftides). Bedste Veninde!

Marquisen. Den Seiltour, vi skulde gjøre . . .

Malvina. Vinden er ikke gunstig, og der maa Tid til at klare Baaden.

Marquisen. Hvem er Deres Styrmand? O, det er bestemt den store Søfarende, som De har talt om! (sagte og fortrolig). Tag Dem i Agt for Sømændene, min Bedste! — jeg har læst Historier — Historier, saa Haarene kunne reise sig paa Hovedet. Disse Sømænd, det er nogle farlige Mennesker. De indgaaer Forbindelser paa ethvert Sted, hvor Te kommer — der er egentlig ikke meget ved Dem; men man holder alligevel af dem.

Malvina. Nu veed jeg Noget, der maaskee vil more Dem: skal vi mede.

Marquisen. Ja, lad os det! det maa vist være meget morsomt. (De vil gaae).

Tolvte Scene.

De Forrige. Boulmaire.

Boulmaire. Hvorhen, mine Damer!

Malvina. Vi vil ud at mede.

Boulmaire. Det gaaer umuligt an! Executor testamenti er nylig kommen med Retiens Folk, for at aabne Boet.

Mad. Dumont. Det er sandt, det er jo i Dag.

Marquisen. Hvor det er kjedsommeligt! (sagte til Malvina). Sig mig, min Bedste! er det Sømanden.

Malvina. Ja. Dersom De vidste, hvad han har gjennemgaaet baade til Lands og Vands!

Marquisen. Han seer dog virkelig ualmindelig skikkelig ud. (til Boulmaire). Vil De ikke nok fortælle mig lidt om Deres Søreiser, om alle de Farer, De har udstaaet, og alle de Eventyr, De har havt! Jeg holder saa uhyre meget af saadanne Historier.

Boulmaire. Med Fornøielse, min Naadige! Men først efterat Testamentet er læst.

Marquisen. Et Testament! det bliver en trist Fornøielse.

Malvina (til Mad. Dumont). O, hvad jeg vil føle ved atter at komme ind i min Velgjørers Cabinet, hvor enhver Ting kun minder mig om mit Tab!

(Alle gaae undtagen Hr. og Mad. Dumont).

Trettende Scene.

Dumont. Mad. Dumont.

Dumont (holder sin Kone tilbage). Et Ord, kjære Eugenie! Sig mig blot, paa hvad Maade den afdøde Greve behandlede Malvina?

Mad. Dumont. En Fader kunde ikke behandle hende med mere Ømhed!

Dumont. Kaldte han hende sin Datter?

Mad. Dumont. Han kaldte hende sin Plejedatter, sin kjære Malvina. Har De maaskee nogen Formodning?

Dumont. Jeg har ingen Grund til at troe det. De Papirer, som jeg bragte Greven, indeholdt udentvivl en Familie-Hemmelighed; men jeg havde ingen Ret til at erfare den, og det stod heller ikke i min Magt.

Mad. Dumont. Ikke desmindre gjør De dog Gisninger.

Dumont (med Vægt). Ja, Eugenie! — Og hvis mine Gisninger ere grundede, da vil baade Din og min Lykke for bestandig være sikret. (han gaaer hurtigt bort).

Anden Act.

Første Scene.

Mad. Dumont. Malvina. Boulmaire.

Malvina. O, hvor det rørte mig at see hans Værelse igjen! Det vakte tusinde kjære Minder. Jeg fandt endnu paa Bordet den Bog, hvoraf jeg sidste Gang læste for ham; jeg erindrede enhver af hans faderlige Formaninger, hans kjærlige Ansked, da jeg forlod ham . . .

Boulmaire. De maa dæmpe denne Bevægelse, som kun vil skade Dem.

Malvina. Men De var jo næsten ligesaa rørt som jeg.

Mad. Dumont. Og jeg blev ligesaa rørt som Malvina ved at see min Velgjørers Portrait; men jeg blev snart revet ud af mine sørgelige Betragtninger af Marquisen,

som endelig vilde have en Forklaring over Modellen til et Skib, hun fandt derinde; men uden at vente paa mit Svar, loe hun og snakkede det Ene i det Andet, saa at man ikke kunde have Sands for noget Alvorligt.

Boulmaire. Lagde De Mærke til, hvor Grevinden brystede sig ved Synet af al den Rigdom! Hendes Øie, der med Foragt saae ned paa Alle, syntes at ville sige: „Seer I, Alt dette er min Søns Eiendom!"

Malvina. Ja, jeg skal ikke misunde ham det. Naar jeg blot med min kjære Plejemoder maatte beboe et net lille Huus her i Egnen, og have en Indtægt, som sikrer mig for Mangel — videre strække mine Ønsker sig ikke.

Boulmaire. Og mit Ønske er at blive hos Dem, som en Beskytter, en Ven, en Broder.

Malvina. O hvilken Lykke for mig — for os! (til Mad. Dumont). Men Du siger Ingenting. Synes Du ikke om vor Plan?

Mad. **Dumont.** Kan jeg lægge nogen Plan? Kan jeg raade for min Fremtid? Har jeg ikke en Mand, som maaskee fra i Morgen af kan tvinge mig til at følge sig?

Malvina. O, hvor jeg glæder mig over min Uafhængighed! (betragtende Boulmaire.) Saa kan jeg dog i det mindste raade over den efter mit Hjertes Drift.

Anden Scene.

De Forrige. Marquisen.

Marquisen. Nei, hvilke Skatte der er i det Cabinet! Hvor skulde man kunne troe at finde saadanne Ting paa en gammel Herregaard i Bretagne?

Mad. **Dumont.** Det lader sig meget let forklare; hans mange Skibe indbragte ham —

Marquisen. Det er et sandt Museum! De havde døet af Latter, dersom De havde seet min Tantes Ansigt, da man aabnede nogle af Skabene derinde! Da hun saae de prægtige Vaser, disse Smykker og Perler og kostbare indfattede Stene, blev hun saa henrykt, at hun udbrød: „Det maa man tilstaae, min Svoger er et overordentlig elskværdigt Menneske efter sin Død." Jeg var nærved at briste ud i Latter over denne nydelige Liigtale; men for ikke at støde hende løb jeg hurtigt min Vei.

Malvina. Hun var altsaa meget fornøiet?

Marquisen. O ganske forfærdeligt! Men hvad mener De om min tilkommende Mand, som ved Synet af alle disse Kostbarheder ikke sagde mig et eneste forbindtligt Ord?

Boulmaire (endskabsfuld). O, Smerten over at have mistet sin Onkel fyldte hans hele Sjæl.

Marquisen. Jo vist! Derfor behøvede han da ikke at være ugalant. Ethvert Menneske i hans Sted, naar han blot havde den allermindste Levemaade, vilde dog ved saadan en Leilighed have søgt at være elskværdig mod sin Brud. Blandt andre opbøiede Ideer, som Synet af disse Kostbarheder maatte indgive ham, kunde han jo for Ex. blot have yttret: See, kjære Marquise! see dette Halsbaand af Rubiner, hvor det vil forhøie Hvidheden af Deres Teint; eller — see disse Armbaand af Perler, de ere, som de vare gjorte til Deres trinde Arme; og dette Diadem med Diamanter, o hvor det vil tage sig deiligt ud paa Deres sorte Haar! See, saadant Noget, det vilde falde enhver Anden ind at sige. Men han sagde ikke et Ord; han stod ganske rolig og hæng'e med Hovedet, som en Pariser-Ægtemand i den anden Maaned af sit Ægteskab.

Mad. **Dumont.** Det ligger kanskee ikke i hans Charakteer, at give Noget bort.

Marquisen. Jo, tvertimod! han er meget gavmild; men da hans Moder ikke sagde Noget, saa turde han heller ikke være galant. O, hun regjerer ham med en Despotisme! . . . han gaaer virkelig i hendes Ledebaand som et reent Barn! Men det skal nok faae en Ende; lad os først blive gifte — saa skal vi see — ah!

Tredie Scene.

De Forrige. Dumont.

Marquisen. Nu, Hr. Dumont, ere de nu færdige med at see alle Skuffer efter, og med at tælle Pengene?

Dumont. Ja, hans Efterladenskab tyder paa en Formue — det maa være Dem en behagelig Efterretning; thi, som jeg hører, saa vil De jo snart formæle Dem med alle disse Rigdomme.

Marquisen. Ja, og med Greven ovenikjøbet, som ikke er det ringeste Klenodie af Arven.

Dumont. Hvilke glimrende Fester vil De ikke kunne give i Paris!

Marquisen. Nei, ikke i Paris! Nei, jeg vil boe paa denne Gaard, som jeg vil indrette og meublere ganske som i Carl den 7des Tid. De maa vide, at jeg sværmer for Middelalderen! Vore Forfædre, de forstode at indrette Alting paa den bedste Maade. Derfor skal ogsaa alle mine Meubler være gotyiske, og jo mere umagelige jeg kan faae dem, jo bedre . . . Og hvor skulde jeg vel kunne finde en mere romantisk Beliggenhed for mit Slot, end her i Syd-Bretagne?

Dumont. Nei, det er vist! thi man taler ikke engang fransk her.

Marquisen. Begynder De nu igjen at raillere! (En Mængde Mennesker komme ind fra alle Sider). Men, hvem ere alle disse Herrer og Damer?

Malvina. De ere vidtløftige Slægtninger, Venner, Naboer . . .

Marquisen. Ja, det er sandt! i dette Værelse skal jo Testamentet forelæses. Det bliver vist et imponerende Notrin.

(En Mængde Forpagtere, Bønder og den Afdødes Tjenestefolk strømme ind i Værelset).

Fjerde Scene.

De Forrige. Præsidenten. Grevinden. Greven.

(Efterat Mad. Dumont og Malvina have hilset og talt med de Fremmede Damer, sætte de sig ved det Bord, hvor Præsidenten har taget sin Plads).

Grevinden (i det hun træder ind, til sin Søn). Ah, see engang alle disse Landjunkere!

Greven. Men, min Moder! de ere jo dog lanat ude beslægtede med salig Onkel; det er hans Venner —

Grevinden. Ja vist! Halv-Cousins og Halv-Cousiner! (til Mad. Dumont og Malvina, som sidde ved Bordet, tæt ved Præsidenten). Mine Damer! denne Plads kan ikke tilkomme Dem, da De ikke ere i Familie med den Afdøde.

Malvina. Fru Grevinde, vi troe at kunne regne os til Familien næsten med samme Ret, som De, der aldrig har kjendt ham, førend efter hans Død.

Grevinden. Hvorledes? De troer at have Familierettigheder — en ganske ubekjendt Person! det er dog en mageløs Uforskammenhed!

Marquisen. Men kjære Tante! kan det nu ikke være det Samme, enten vi sidde her eller der?

Grevinden. Marquise! det er Noget, De ikke har Begreb om! men min Pligt er det at hævde mit Huses Rettigheder.

Mad. **Dumont.** Dem vil vi saamænd ikke krænke. (Hun og Malvina reise sig).

Grevinden (til Greven). Min Hr. Søn, som den nærmeste Slægtning, De sætter Dem paa denne Side. (Han sætter sig nærmest Bordet). Jeg, som den Afdødes Svigerinde jeg bør sidde her; og De, Marquise! som min tilkommende Svigerdatter, her ved Siden af mig. (til Mad. Dumont og Malvina.) See nu, mine Damer! nu kan De sætte Dem, hvor De vil. (Mad. Dumont og Malvina gaae hen og sætte sig paa den modsatte Side af Scenen. — Til Boulmaire, som forbauset betragter hende). Hvorfor, min Herre! seer De saa stivt paa mig?

Boulmaire. Jeg beundrer Dem, Fru Grevinde! Er det med saa megen Fiinhed, at man hævder sine Rettigheder ved Hoffet?

Grevinden (med Foragt). Jeg er ikke kommen her for at modtage Lection af Hr. Segl-bevareren, hvis Forretninger nu, Gud være lovet! er forbi.

Boulmaire (afsides). Jeg skal erindre det!

Marquisen (sagte til Greven). Men hvad feiler Tante? Jeg havde troet, at Synet af det Kabinet derinde havde gjort hende lidt mere elskværdig.

Greven. De kjender jo hendes Charakteer — hun er min Moder, og det tilkommer ikke mig at dadle hende. Men — man venter kun paa os for at kunne begynde.

(De sætte sig).

Præsidenten. Nu, da Alle synes beredte til at høre mig, vil jeg tage Ordet.

De i Baggrunden værende Herrer, Damer, Bønder Tjenestefolk nærme sig, og omringe Præsidenten).

Dumont (afsides). Min Skiebne er afhængig af dette Testament.

Præsidenten. Mine Herrer og Damer! Det er i Dag, at min værdige Ven, den salig Greve af Kermolin har paalagt mig, at forelæse Dem hans Testament. Det Document, hvorved han har udnævnt mig til Executor testamenti, og den dertil føiede Codicil, ligge her til Deres behagelige Gjennemsyn. Hvad de Bestemmelser angaaer, som indeholdes i Codicillen, til Fordeel for nogle af hans Venner, Tjenestefolk og de mangfoldige Stiftelser, der kun bestaae ved hans Velgjerninger, da ere de ganske nøie opfyldte, overeensstemmende med Testators Villie. Der staaer altsaa kun tilbage for mig at gjøre Dem bekjendt med hans Testament, egenhændig forfattet af ham selv, og indesluttet i denne Convulut, der er forseglet med Rettens Segl og med hans eget adelige Vaaben. Jeg skrider altsaa til dets Læsning; og nærer det Haab, at alle Tilstedeværende ville høre paa mig med den Ærefrygt, som Erindringen om den Mand fortjener, der var den Fattiges trofaste Støtte, den ægte Humanitets sande Ven, der opmuntrede og fremmede Industrie og Agerdyrkning, og gjorde denne Provinds, den fattigste, meest forsømte i hele Frankrig, til et frugtbart og rigt Land.

Grevinden (som, i det hun vender sig om, synes at forundre sig over de mange Mennesker, reiser sig hurtigt). Hr. Præsident! jeg troer, at det maa være mig tilladt at spørge, hvad alle disse Mennesker have her at bestille. Er dette Værelse da et offentligt Sted? det kan ikke gaae an. (høver Stemmen). De Personer, som ikke ere af Familien, og som altsaa ikke kunne have nogen Deel i Arven, gaae paa Øieblikket deres Vei.

Præsidenten (i en bestemt Tone). Ingen gaaer bort, som har Lyst til at blive her!

Grevinden. Min Herre!

Præsidenten. Fru Grevinde! naar jeg modsætter mig Deres Villie, saa gjør jeg

---

*) Den Orden, de handlende Personer iagttage paa Scenen, er følgende: Præsidenten sidder ved et Bord paa høire Side af Scenen. Til Høire for Præsidenten staaer Hr. Dumont og nogle af Rettens Folk. Til Venstre for ham sidde Greven, Grevinden og Marquisen; derpaa nogle Adelsmænd og deres Gemalinder. Paa venstre Side af Scenen Mad. Dumont, Malvina og Boulmaire. De Øvrige fylde Baggrunden.

kun min Pligt. I en Paragraph af det Document, som udnævner mig til Executor testamenti, siger min afdøde Ven, som følger: „Det er min Villie, at alle mine Naboer, Forpagtere og Tjenestefolk, som ønske at høre deres Vens sidste Villie, skulle sammenkaldes, naar mit Testament skal læses." (viser hende Documentet), Behager De selv at see, naadige Frue!

Grevinden (til sin Søn). Det ligner ham! Overdreven i det, som i alt Andet!

Greven (til sin Moder). Hvad kan hans Hensigt have været med denne Offentlighed?

Grevinden. Blot at gjøre Opsigt i hans udvalgte Cirkel af Landadel og Bønder.

Præsidenten. Da der ikke er meer foreløbigen at bemærke, saa vil jeg bryde Seglene, og i Følge min afdøde Vens Instrux, forelæse Dem hans Testament i den samme alvorlige Tone, som om det var ham selv, der talte med Dem.

Marquisen (til Grevinden). Det er altsaa Døden, der vil tiltale os!

Grevinden. En underlig Grille af den gamle Nar!

Præsidenten (efterat have aabnet Testamentet, læsende). „Kermolin d. 20de Novbr. 1831. Undskylder mig, mine kjære Slægtninge! at jeg har taget mig den Frihed for en kort Tid at uleilige Jer fra Paris her ud paa mit gammeldags Slot i Bretagne. Da jeg var ulykkelig, faldt det Jer aldrig ind at see til mig, for at trøste mig i min Sorg; i Kraft af mit Testament, har jeg nu tvunget Jer til at besøge mig efter min Død."

Marquisen (afsides). Det er en snurrig Patron, som vil have Visitter efter sin Død.

Præsidenten (læsende). „De, min kjære Svigerinde, vil vist meget let vide at trøste Dem over, at De ikke mere her paa Gaarden finder den gamle Person, som De behagede at kalde Almuepatronen. Dersom Ansigtstrækkene hos denne Original, hvem De har givet saa mange Beviser paa Ligegyldighed, ja selv paa Foragt — dersom hans Ansigtstræk, siger jeg, endog ere gaaede Dem reent af Minde, saa husker jeg derimod baade Deres Ansigt og Deres Charakteer meget godt. Jeg kan tydeligt see Dem i det Øieblik mit Testament forelæses, siddende ved Siden af Præsidenten, med Halsen strakt ud imod ham, med opspilede Øine og nepve i Stand til at trække Veiret. (Grevinden, som netop sidder i den beskrevne Stilling, forandrer den hurtigt). Og Deres Stolthed er saa stor, at De har anviist den stakkels Malvina en Plads langt fra Dem, fordi hun ikke hører til Deres værdige Familie.

Grevinden (til sin Søn). Han mindes vore forgangne smaa Tvistigheder. Det bryder jeg mig for Resten ikke om. De bliver jo alligevel hans Arving.

Præsidenten. „At De dengang, da De ægtede min salig Broder, Greven af Kermolin — (Gud være hans Sjæl naadig) — at De da fandt det passende at benytte den Magt, De havde over ham, til at løse det Baand, der sammenknyttede os fra vor Barndom af, at De, uagtet mine Forestillinger, tvang ham til at nedsætte sig i Paris, og der ved en latterlig Ødselhed at sætte sin meget betydelige Formue overstyr — synes De ikke, at jeg har Ret til at bebreide Dem dette, som Forseelser imod mig?

Grevinden (til Marquisen). Naar man skulde have været ham tilpas, saa skulde man have anlagt Fabriker og saadant Noget Toi. En smaalig Sjæl!

Præsidenten (læsende). „Har da ikke jeg handlet bedre i at blive i mine Fædres gamle Herresæde, hvor jeg ved heldige Speculationer ikke alene har fremmet mange Menneskers Velfærd, men endog foreget min egen Formue med mere end det Tidobbelte.

Grevinden. Desbedre for os, Hr. Greve.

Præsidenten (læsende). „Deres Hjerte slaaer høit ved Tanken om denne umaadelige Formue, som efter Deres Beregning og ifølge Arveret maa tilfalde Greven, Deres Hr. Søn. — Deres Søn! Ogsaa jeg havde en Søn, Oberst i Keiserens Tjeneste; men han er død, og det er Deres Skyld! De kunde have frelst ham. De var jo en Veninde af hans Forfølgere.

Greven (afsides). Min Onkel er grusom!

Præsidenten (læsende). „Min Søn er ikke meer! Jeg kan begribe, hvad De maa føle ved disse Ord, som jeg væder med mine Taarer. Men De er vist saa dybt inde i Beregningen over Indtægten af de 30 Landsbyer, som jeg eier, de store Skove, som omgive disse, den Mængde Skibe, jeg har i Søen. Hold op med Deres Beregninger; jeg skal med et Ord sige Dem den hele Sum.

Marquisen (afsides). Det er virkelig som om han sad og talte med os.

Præsidenten. „Hør nøie efter, Fru Grevinde!"

Grevinden. (farer forfærdet op af sine Drømmerier). Men jeg siger jo ikke et Ord, min Herre!

Præsidenten. Det er ikke mig, som beder Dem om at høre efter, det er stedse Testator, som taler. (læser). „Hør nøie til, Fru Grevinde! Saa vidt, at de Summer fraregnede, som ere bestemte til Legater og milde Stiftelser, min Arving dog vil komme i Besiddelse af ti Millioner Francs."

Grevinden (reiser sig hurtigt). Ti Millioner! det er utroligt!

Greven (har ligeledes reist sig). Ti Millioner! Nei, er det muligt!

Marquisen (gaaer hen til dem). Ti Millioner! De bliver da en af de rigeste Mænd i Frankrig.

Dumont (uden at reise sig, afsides). Ti Millioner! Ah, hvis det skete, som jeg formoder . . .

Præsidenten (læsende). „Gud bevare mig vel! hvor De ti Millioner sætte Jer i Bevægelse, mine kjære Slægtninge! Men hvorfor blive I ikke siddende? Hvorfor have I reist Jer fra Eders Stole? Kunne I ikke for alle Folks Øine dæmpe Eders Glæde og lykønske hverandre med lidt mindre Heftighed? Man hører ikke andet af Eders Mund, end de Ord: Ti Millioner! Nu — beroliger Eder — kommer og sætter Eder ned igjen og hører videre med Opmærksomhed."

(De tre Personer, som dare reist sig, sætte sig igjen).

Grevinden (affirdrs). Naa, lad os da høre! Nu kan han komme med saa mange Fornærmelser, som han vil. For ti Millioner Francs maa han have Lov at sige en Deel.

Præsidenten (læser) „De Bebyldninger for Originalitet, som man udentvivl har gjort mig, fordi jeg har havt den besynderlige Idee at opsætte Læsningen af mit Testament et heelt Aar, og som maaskee har givet Anledning til ondskabsfulde Bemærkninger, disse Bebyldninger skal jeg strax gjendrive. Med denne Opsættelse har jeg kun villet naae det Tidspunkt, da Malvina blev myndig."

Grevinden. Hvorledes! Om hun er myndig eller ei, hvad kommer det os ved?

Malvina (til Boulmaire). Myndig! Saa veed jeg da nu min Alder.

Grevinden (med lidt Uro). Nu, læs, læs, min Herre! Endelig faae vi vel at vide, hvem denne Dame er, dette Phænomen, denne elskværdige Elev af Mad. Dumont.

Greven (sagte til sin Moder). Tving Dem, min Moder!

Grevinden (sagte til Greven). Ha, jeg føler en Engstlighed, en Frygt, som jeg ikke kan forklare mig.

Greven (som før). Min Moder! . . . De skifter Farve! . . .

Præsidenten (læser). „Stille, mine Slægtninge! Hører Alle nøie til! Dette Barn som I kalde en Fremmed, denne Fader- og Moderløse, som i foragte, er en ægte Datter af min Søn, Oberst Ernest."

Alle (reise sig). En Datter af Obersten!

(Greven, Grevinden og Marquisen ere de eneste, der blive siddende som forsteenede).

Præsidenten (læser). „Og som min Søns eneste Barn, er hun min eneste Arving."

Greven (seer paa Grevinden). Min stakkels Moder!

Grevinden (som søger at komme sig af sin Forvirring). Marquise! O, laan mig Deres Flacon; jeg vil ikke besvime for alle disse Mennesker.

Malvina (til Boulmaire). Hvor er jeg? Har jeg hørt ret?

Mad. Dumont. Kjære Malvina! Du fortjener denne glimrende Lykke.

Dumont (affides). Denne umaadelige Formue! . . . ha! Alt forøger min Uvished!

Præsidenten. Mine Herrer og Damer! jeg er endnu ikke færdig med Læsningen af Testamentet. De maa høre det til Enden; behag igjen at tage Plads. (Enhver søger sin Plads). — (læser). „Hvorfor jeg ikke strax ved hendes Ankomst her paa Godset har erkjendt hende for min Datter, var af Frygt for, at Visheden om engang al komme i Besiddelse af en saa umaadelig Formue skulde forhærde hendes Hjerte. Den fattige Pige derimod, som af egen Erfaring kjender sine Medmenneskers Nød og Elendighed, hun har derved lært Medlidenhed."

Grevinden (reiser sig). Nei, nu gaaer det forvidt! Man siger, at dette Fruentimmer er en Datter af Obersten! Hvor er Beviset? Jeg vil see det.

Marquisen (affides). Det var en kort Fornøielse, vi havde af de ti Millioner!

Præsidenten (læser. „I ville her finde vedføiede Attesterne baade for min Søns Ægteskab og for Malvinas Fødsel, hvilke ere mig tilsendte kort efter hendes Moders Død."

Malvina. Mine kjære Forældre! saa skal jeg da aldrig lære Eder at kjende!

Boulmaire. Hm! Hvem veed . . .

Greven. Alt Haab er tabt! De græder, min Moder!

Grevinden. Ja, imod min Villie! Det gjør mig saa ondt for min kjære Søn!

Præsidenten (læser). „Og nu, da min Hævn har naaet sit Maal, nu da jeg har afpresset Grevinden høist oprigtige Taarer, saa byder Religionen mig at tilgive hende alt det Onde, hun har gjort mig, ja, endnu mere — at skjenke hende — min sidste Velsignelse."

Marquisen. Det er en Gave, som ikke skal forringe Arven.

Præsidenten (læser). „Da jeg imidlertid ligesom fortryder, en eneste Gang at have gaaet lidt for vidt i min Hævn, saa underretter jeg herved min Sønnedatter om, at det vilde være mig behageligt, om denne betydelige Formue ved hendes Giftermaal med Greven, min Neveu, kunde ophjelpe min ældre Broders forfaldne Omstændigheder."

Grevinden (med Glædes-Udbrud). Ah, min Søn!

Greven En Forbindelse med min nye Cousine. — Men – min Moder . . .

Marquisen. Nu troer jeg for Gud, at den salig Mand ogsaa blander sig i mine Affairer.

Præsidenten (læser). „Jeg ønsker denne Forbindelse, men jeg befaler den ikke. Jeg overlader til Malvinas eget Hjerte at tage en Bestemmelse i dette sidste Punkt . . .

Greven (til sin Moder). Denne sidste Anmærkning . . .

Grevinden (sagte til sin Søn). Skrækker mig ikke . . .

Præsidenten (læser). „Hvad Mad. Dumont angaaer, da har jeg troet at fornærme min Malvinas ædle Hjerte, hvis jeg ikke overlod hende selv at finde Midler til at

at afbetale den store Gjeld, hvori hun staaer til denne fortræffelige og høist agtværdige Kone. — (Malvina omfavner Mad. Dumont.) Og nu, alle I, mine Slægtninge, Venner og Naboer! Lad ikke denne Dag, paa hvilken I modtage mit sidste Levvel, stemme Eder til Sorg. Døden er intet Onde for den, som har elsket sine Medmennesker og gjort vel imod dem. Overgiv Eder til Glæden, og høitideligholder ved en Fest denne Dag, da min skjønne Arving tiltræder sin Eiendom! Saaledes ønsker og vil Eders Ven, som velsigner Eder Alle i sit sidste Øieblik. Under min Haand og Segl. Grevyn af Kermolin. (Alle reise sig).

Marquisen (afsides). Det maa man sige, det er i en vasfende Anledning, at den Døde byder os op til Dands.

Femte Scene.

De Forrige, uden Tjenerne og Landmændene ɔc.*).

Grevinden (til sin Søn). Nei! at behandle mig saa uforskammet! Men Klogskab byder at skjule sin Harme.

Greven. Og Marquisen? Jeg er i en skrækkelig Forlegenhed!

Grevinden (til Greven). Fat Mod! De seer jo ganske forstørret ud. Vor egen Interesse fordrer, at De maa gjøre Vold paa Deres Følelser.

Greven (til Grevinden). See Malvina! Hun kan ikke komme sig af sin Forundring!

(Malvina er ganske bensunken i Betragtninger, og synes hverken at høre eller see Noget af det, der gaaer for sig. Boulmaire og Mad. Dumont betragte hende med synlig Interesse).

Grevinden (til Greven). Hun kommer tidsnok til sig selv for at gjengjelde min Opførsel imod hende. Men hvor kunde jeg ahne, at hun besad saadanne fortræffelige Egenskaber?

Mad. Dumont. Lad os see, hvorledes hun vil finde sig i denne Omverling af hendes Skjæbne.

Malvina (for sig selv). Drømmer jeg? Er det mig, som for faa Øieblikke var en Fader- og Moderløs! (i Udbrud af Glæde). Hvad? Jeg er nu saa uhyre rig? Har Gaarde, Byer, Marker og Skove . . . . næsten en Verden? Jeg svimler ved Tanken om denne Rigdom og Storhed! . . . Og dog! Skulde Alt dette kunne forandre mit Hjerte? O nei, nei! jeg vil altid elske mine Venner, mine sande Venner, og dem har jeg her. (strækker sine Hænder ud mod Mad. Dumont og Hr. Boulmaire). O, I Kjære! O, hjelper mig at bære denne min Lykke!

Mad. Dumont (forstilt). Hvad befaler De, naadige Frøken Kermelin?

Malvina. Naadige Frøken! Skal jeg for Fremtiden kaldes saaledes? Hvad? Er jeg da ikke længere Din Malvina, dit kjære Barn?

Mad. Dumont (omfavner hende med Heftighed). Jo, altid! altid!

Malvina (til Boulmaire). Og De, min Herre! vil De ogsaa behandle mig som en Fremmed?

Boulmaire. Jeg føler mig usigelig glad over Deres Lykke; men den Agtelse . . . .

Malvina Agtelse? Ikke Venskab? — Vil man da ikke længer elske mig, fordi jeg er bleven rig? O, hvis det var Tilfældet, vilde jeg heller give Slip paa hele denne Formue, og overlade den til dem, der kun i den finde deres Lykke.

Marquisen. Ja, dersom hun vilde det, saa var hun et beundringsværdigt Menneske.

Mad. Dumont. De glemmer, at det er Deres Fædres Gods —

Boulmaire. Og at De ikke bør krænke Deres Bedstefaders sidste Villie.

Malvina. Ja, det er sandt! Den gode Gamles Villie bør være mig hellig. O, maatte jeg altid vise mig værdig til denne hans Godhed! maatte jeg altid erindre, at disse umaadelige Rigdomme kun ere mig betroede som en Skat, hvorved den Fattige altid skal finde sin Trøst, den Flittige og Vindskibelige sin Løn! (rækker Hænderne til Mad. Dumont og Boulmaire). Og I, mine Venner! maae hjelpe mig at naae mit Maal, at mit Navn engang maa blive velsignet, som hans.

Alle de Fremmede (med et uvilkaarligt Udbrud). Leve det ædle Herskab.

Grevinden (afsides). Hvilken Triumph! Jeg undres over mig selv, at jeg kan holde det ud.

Dumont (afsides). O, at see hende saa smuk, saa ædel, og ikke at turde trykke hende til sit Hjerte!

Marquisen. Men — mit Bryllup! Ha, dersom Greven vovede —

Grevinden (sagte til Greven). Skjøndt vort Spil staaer slet, er det dog langtfra tabt. De maa nødvendigviis complimentere Deres Cousine.

Greven (sagte til Grevinden). Jeg har ikke Mod dertil.

Grevinden (som før). Husker De da ikke, at De skal ægte hende?

Greven (som før). Det kan ikke være Deres Alvor? Mit givne Ord? Marquisen, som jeg elsker! Nei, nei, min Moder! aldrig!

Grevinden (som før). Bah! Marquisen! Det maa være forbi! det staaer jo i Testamentet! Nu — viis dog Charakteer! jeg skal foregaae Dem med et godt Exempel.

---

*) Naar Præsidenten er færdig med Læsningen af Testamentet, ordne Tjenerne Stole og Borde og forlade derpaa Scenen. Der bliver ingen af de Fremmede tilbage, uden Nabo-Godsejerne og nogle rige Forvagtere med deres Koner. Disse bære de elegante Nationaldragter, som udmærke Beboerne af Syd-Bretagne.

En fornøiet Mine, et vel anbragt Smigreri — det er det Eneste, der kan frelse os.

Greven (som før). Men . . . min Moder . . . jeg . . .

Grevinden (som før). Men, min Hr. Søn! nu vil jeg have det. (tvinger Sønnen hen imod Malvina, paatager sig selv en smilende Mine, og siger høit til hende). Hvor haardt endogsaa min afdøde Svoger har straffet mig, saa skylder jeg ham dog megen Tak, for at have skjenket mig en saa smuk og saa elskværdig Niece . . .

Malvina. Deres Naade! Denne Artighed . . .

Greven (forvirret). Maa det være mig tilladt at gratulere min Cousine til en Lykke som hendes Dyder fortjente —

Marquisen (afsides). Jeg kan saa uhyre godt lide, at Folk ikke sige Andet, end hvad de mene . . .

Malvina (kold). Hr. Greve, jeg takker Dem . . .

Grevinden. Det kan ikke negtes, min Svoger har straffet mig haardt . . .

Malvina. Han havde Ret til at være vred paa Dem.

Grevinden. Jeg har allerede glemt hans Hævn, og dersom jeg har forseet mig imod ham, vil jeg gjøre det godt igjen hos min elskværdige Niece.

Greven. Under andre Omstændigheder vilde jeg ikke tage i Betænkning at forsikkre min Cousine om mine Følelser.

Marquisen (afsides). Fortræffeligt! Nu begynder Testamentet at virke.

Grevinden (bestandigt mere indsmigrende). Min kjære Niece! jeg vil for Deres Skyld bringe et stort Offer. Jeg havde nemlig ikke tænkt at ville præsentere mig ved det nye Hof, (haanlig smilende). men nu vil jeg overvinde min Modbydelighed blot for at De kan komme til at indtage den Rang i den store Verden, som tilkommer Dem.

Greven. Isaafald vil min Cousine vel ikke negte mig den Ære at være hendes Cavaleer!

Marquisen (som er bleven utaalmodig). Hvad mig angaaer, kjære Malvina! som endnu ikke har gratuleret Dem, jeg, som endnu holdt af Dem førend Nogen af de Andre — ja — det veed De da selv — (med Eftertryk). da jeg nu snart bliver Grevinde af Kermolin, saa vil jeg være Deres Sauvegarde i Selskabsverdenen; jeg skal føre Dem ind i de meest glimrende Cirkler, jeg skal ledsage Dem overalt, paa Baller, Concerter, i Operaen, og kjender jeg mig selv og mine Venner ret, saa vil De ikke komme til at kjede Dem et eneste Øieblik.

Malvina. Min Tante, min Cousin — Fru Marquise! jeg haaber, De undskylder mig, om jeg ikke svarer paa al Deres Godhed, som jeg gjerne vilde, men jeg er endnu saa forvirret over Alt, hvad der er foregaaet, at jeg trænger til at samle mine Tanker. (til Mad. Dumont). Og De, min Bedste! sørg De for de Fremmede; min Velgjører vil jo, at denne Dag skal være en Fest for hele Godset.

(Mad. Dumont gaaer).

Sjette Scene.

De Forrige, (uden Mad. Dumont).

Malvina (til de Fremmede). Mine kjære Naboer! Jeg takker Dem for Deres Deeltagelse. (til Boulmaire) Hr. Boulmaire, De er min Ven, De maa ogsaa være min Raadgiver. (sagte til ham). Under Festen kan vi vel finde et Øieblik . . .

Greven (byder Malvina sin Haand for at ledsage hende). Tillader De, min elskværdige Cousine!

Marquisen (til Grevinden, da hun seer, med hvilken Anstand Malvina giver Greven Haanden). Hvor hurtigt hun har lært at give sig Anstand og Værdighed!

Grevinden (med Hormod). Ja, ikke sandt! Man skulde troe, hun havde en Prinds til Fader!

(Alle uden Dumont gaae).

Syvende Scene.

Dumont (alene).

Alt, hvad der er foregaaet for mine Øine, har overrasket, ja overvældet mig: og jeg havde dog en Anelse om Sandheden. Malvina, denne ædle, høimodige Pige, kuldkaster alle mine Planer! . . . Ah, dersom den gamle Grevinde, der nu smigrer og caresserer den rige Arving, dersom hun kunde ane, at jeg ved et eneste Ord kan omstyrte det Hele, at det kommer ene og alene an paa mig at tilintetgjøre dette Testamente . . . Ha, denne Hemmelighed hviler paa mit Hjerte tung som Bly! Men det faaer saa være! Lad den tynge, men den skal aldrig forlade mig! . . . Aldrig? — Skulde jeg da for evig fratage mig en Lykke . . . Og dog . . . har jeg fortjent denne Lykke? Ha, skrækkelige Nødvendighed! Midt i denne Forvirring af modsatte Følelser, som kæmpe i mit Bryst, seer jeg kun een mulig Udvei til Frelse: Eugenie, denne Kone, som jeg saa bittert har krænket, hun, ene hun kan maaskee redde mig . . . Men er det raadeligt, at betroe mig til hende? Ligemeget! jeg iler til hende, jeg tilstaaer hende Alt, ja Alt! om jeg saa og skal være det første Offer for min Brøde og min Anger. (iler ud).

Tredie Act.

Første Scene.

Boulmaire. Malvina (kommer ind).

Malvina. Ah, jeg søgte just Dem. Jeg saae dem gaae ud af Balsalen . . .

Boulmaire. Ja, der var en Hede, en Støi . . . men De sagde, at De søgte mig.

Malvina. Blot for at tale med Dem et Øieblik.

Boulmaire. Hvad har De paa Hjertet?

Malvina. De har altid interesseret Dem saa meget for mig, at jeg troer at have Ret til at gjøre Regning paa Deres Venskab.

Boulmaire. O, jeg vil hellige Dem mit hele Liv!

Malvina. Jeg beder Dem at skjenke mig Deres Opmærksomhed. Ihvor glimrende min Fremtid endogsaa er, saa vilde jeg dog anseе mig for meget ulykkelig, dersom jeg ikke fra nu af antog en Beskytter, som kunde oplyse mig om Farerne i en Verden, som jeg ikke kjender. Da jeg nu er myndig har jeg jo Lov til at føre et Huus — den Rige har jo saa mange Privilegier — men kan jeg ikke derved udsætte mig for Mængdens slette Omdømme? Hr. Dumont vilde vist paa ny nærme sig sin Kone for at høste Nytte af min Rigdom; men ved Omgang med en Mand af hans Charakteer, af saa fordærvede Sæder, vilde jeg tabe den Agtelse, som jeg har Ret til at fordre og som jeg altid skal stræbe at fortjene.

Boulmaire. Men Deres Slægtning, Fru Grevinden?

Malvina. Hr. Boulmaire! De kjender hende, og De kan endnu ville, at jeg skal give en Moders Navn til den, der maaskee er Skyld i min Faders Død!

Boulmaire. Imidlertid, skjøndt man ikke kan tvinge Dem til at opfylde den Artikel i Testamentet, som paalægger Dem at ægte Deres Fætter, saa er De dog paa en Maade forpligtet til denne Forbindelse, paa Grund af det Ønske hos Deres Bedstefader, at hans Broders Huus derved kunde ophjelpes . . .

Malvina. Lad dette gamle Huus kun blive ophjulpet ved min Formue; lad dem tage Halvdelen af hvad jeg eier; men lad mig selv raade over mit Hjerte!

Boulmaire (smilende). Ja, paa den Maade, kunde jo Alt lade sig arrangere til begge Parters Tilfredshed. Af hvad De her har fremsat, troer jeg, at Deres Mening er: De ønsker Dem en Beskytterinde.

Malvina (undseelig). Eller en Beskytter.

Boulmaire. Ogsaa det! en Mand efter Deres Valg.

Malvina. Ja, efter mit Valg. En fornuftig Mand, som ved sin Retskaffenhed, sit Kjendskab til Verden kunde sikkre mig for de Snarer, man vil lægge for min Uerfarenhed.

Boulmaire (smilende). O, med Deres Formue vil De snart faae Leilighed til at vælge. Der vil indfinde sig hele Skarer af Tilbedere.

Malvina (frygtsom). Men den Mand, som skal behage mig, maa besidde en oplyst Aand, der kan udbrede Ynde over vor Tilværelse, et ædelt Hjerte, som kan vinde min hele Tillid; han maa, som jeg, kunne finde sig i et stille Liv; han maa ikke søge Verdens Adspredelser, for ikke at kjede sig i sin Kones Selskab; han maa være dannet, blid, overbærende og ædel; (med sjælvende Stemme). han maa — han maa ligne dem . . .

Boulmaire. Malvina! (afsides). Min Gud! . . . (høit). Jeg troer at forstaae Dem . . .

Malvina. Skulde De da ikke allerede have læst i mit Hjerte? Naar De fortalte mig om alle Deres Gjenvordigheder, har da ikke den Interesse, hvormed jeg hørte paa Dem, har ikke mine Taarer sagt Dem, at mit Hjerte deelte Deres Ulykker, at jeg leed med Dem?

Boulmaire. De elsker mig, Malvina, O, snart, ja, endnu i Dag skal De faae at vide . . .

Malvina. Jeg har aldrig røbet det, og dette skulde aldrig været kommet over mine Læber, hvis ikke min Formue, min hele Stilling nødte mig til at vælge en Beskytter. Ja, Boulmaire! jeg elsker Dem, og den Glæde, jeg føler, over at være kommen til Kundskab om min Familie, og at være bleven Arving til disse uhyre Rigdomme, er kun Glæden over at kunne dele med Dem en Lykke, der er ligesom falden ned til mig fra Himlen.

Boulmaire. Nei, det er ikke muligt at tie længere! De maa saltfaa vide — Men der kommer Nogen — det er Marquisen!

Malvina. O, i dette Øieblik er jeg ikke oplagt til at see hende. (løber ud).

Boulmaire Min Gud! jeg kunde neppe tvinge mig. Hvilken ædel Sjæl! Men jeg kan ikke begribe, hvor mit Bud bliver af. Endnu i Dag maa jeg give mig tilkjende — Fordømte Nølen!

Anden Scene.

Marquisen. Boulmaire.

Marquisen. O min Herre! Det er rørende! Saadan en Familie! saadan en Tante!

Boulmaire. Hvad er der paa Færde min naadige Marquise?

Marquisen. Hvad der er paa Færde? Det er Grevinden, som nylig sagde til mig i en høitidelig Tone: „Min kjære Niece, De er nok saa god at hæve den projecterede

Forbindelse med min Hr. Søn. Testamentet gjør det Dem til Pligt."

Boulmaire. Det har De jo maattet vente, vilde Fee.

Marquisen. Nei, min Herre! det ventede jeg slet ikke. Men sig mig, har man da her ingen Straf for troløse Elskere? Jeg vilde for det Første have dem dømt til Fængsel paa Livstid; og jeg fordrer . . .

Boulmaire. Gud bevare's! det vilde jo ødelægge Staten! Fængslerne vilde ikke kunne rumme dem.

Marquisen. Det er til at miste Forstanden over! Paa en saadan Maade at forsmaae min Kjærlighed, at saare min Forfængelighed. (sagte). Ja, jeg vil betroe Dem Noget: dersom dette Uhyre forlader mig, saa vil der ske gyselige Ting her paa Gaarden.

Boulmaire. Han vil snart vende tilbage. Deres Forstand, Deres Ynde . . .

Marquisen. O! — Nei, Malvinas Medgift, den er ganske anderledes yndig. Hvad har man ikke for rede Penge i vore Tider?

Boulmaire. Er Greven virkelig saa svag?

Marquisen. Uhyre svag! Seer De, det er just derfor, at jeg vilde have ham. Med en Mand af hans Charakteer kan man gjøre hvad man vil. Nei! — at forsmaae min Haand! Hvordan kan jeg vise mig i Paris? Min Forbindelse er jo offentlig bekjendt! mit Rygte er forspildt. — Der er ikke Andet for, jeg maa forlade Frankrig. Hør, De er Sømand; før mig bort, bring mig til en Ørk — til de Allervildeste af de Vilde.

Boulmaire. Gud bevare's, hvilket lille Brudehoved! (vil gaae).

Marquisen. Naa! han forlader mig ogsaa!

Boulmaire. Ja, jeg vil overtænke Deres Forslag. (han gaaer).

Marquisen. Aa, det er ingen rigtig Sømand; han er saa tam, som en ung Pige i et Institut. Nei! bare jeg havde en eneste skikkelig Sørøver af Eugene Sue's Skole, der kunde hævne mig. Jeg vilde sige til ham: Hr. Røver, gjør mig dog den Tjeneste at bortføre min Tante og sætte Ild paa Gaarden . . .

Tredie Scene.

Malvina. Marquisen.

Malvina. Ah, hun er der endnu! og Boulmaire —

Marquisen. Der er min Rival! (til Malvina). Gid De maa blive lykkelig med denne Utaknemmelige, som forlader mig for Deres Skyld. Det er hans Moders Befaling, som jeg nylig har faaet at vide.

Malvina. Det er altfor stor en Ære, hans Moder viser mig. Men jeg maa sige Dem, denne Forbindelse vil aldrig finde Sted.

Marquisen (glad). Hvad? Er det sandt? De vil gjøre mig den Fornøielse at afslaae den? Jeg har alt iforveien saa godt kunnet lide Dem, men fra nu af er De en Engel. Men — denne Artikel i Testamentet?

Malvina. Lad den ikke forskrække Dem! Greven bliver aldrig min Mand.

Marquisen (flyver Malvina om Halsen). Elskværdigste af alle Piger! Med den Forsikkring giver De mig min Rolighed igjen! (pludselig). Jeg vil leve — og han skal ogsaa have Lov til at leve! I Morgen tager jeg tilbage til Paris; naar Deres Medgift ikke længere trækker, faaer han nok sin gamle Attraction igjen! Og naar vi først ere komne saa vidt, skal jeg nok huske, hvordan han har ydmyget mig; og hvad min Hævn angaaer — o, lad os bare blive gifte. (hun gaaer).

Fjerde Scene.

Malvina (alene).

Endelig gik hun! Hun kom før meget ubeleiligt just da jeg skulde erfare, om Boulmaire . . . Men hvorfor afbrød han mig saa heftigt? Jeg syntes at bemærke en vis Forvirring og Frygt hos ham — O, nei! uagtet al hans Tilbageholdenhed, kan jeg dog ikke tvivle om hans Hjerte.

Femte Scene.

Malvina. Mad. Dumont.

Mad. Dumont (forvirret). Har Du ikke seet min Mand?

Malvina. Jeg talte længe med ham, da vi vare gaaede fra Bordet, og jeg kan ikke negte, kjære Veninde! at hans Samtale interesserede mig meget. Han skildrede mig sin Ulykke, sine Feil og sin Anger med saa megen Veltalenhed, at jeg følte mig rørt til Taarer. Men De synes urolig —

Mad. Dumont. Ja, jeg har god Grund til at være det. Da han forlod Dig, kom han til mig paa mit Værelse. I det han traadte ind, var han i en saa voldsom Bevægelse, at han neppe kunde faae et Ord frem. Han talte med Henrykkelse om Dig, om Din Godhed, om den Plan, Du havde lagt for at grunde hans Lykke. Hans Taknemmelighed mod Dig, hans Anger over den forbigangne Tid havde sat ham i saa exalteret en Tilstand, at jeg frygtede for, at han kunde tabe Forstanden. Denne Frygt blev næsten til Vished, da han raabte, i det han hurtigt forlod mig: „Nei, De skal aldrig faae Sandheden at vide; alene min Bortgang eller min Død . . .

Malvina. Hans Død?

Mad. Dumont. Ja, jeg kan frygte Alt! Strax ved sin Ankomst yttrede han noget Lignende. Jeg hører Nogen — det er ham! See denne Vildhed i hans Træk — han taler med sig selv —

Malvina. Dersom vi, uden at sees, kunde bore ham, vilde vi maaskee forebygge en Ulykke. (De trække sig tilbage).

Sjette Scene.

De Forrige. Dumont.

Dumont. Ha! hvilken Forandring der er foregaaet med mig! (han sætter sig). Jeg kjender ikke mere mig selv. Det er, som om mit Hjerte paa dette Sted atter aabnede sig for ædle Følelser, som om den Dyd, her aander, vilde omvælte alle mine Ideer, kuldkaste alle mine Planer, som om Smerten over mit forgangne Liv vilde overvælde mig! O, jeg kunde være det lykkeligste Menneske! Denne Malvina, dette ædle Væsen, staaer altid for mine Øine. Med hvilken Ædelmodighed tilbød hun mig Midler til, atter at træde ind i en Verden, som jeg har elsket altfor høit — en Verden, som har været min Ulykke! Ja, jo oftere jeg seer hende, jo nødvendigere bliver hendes Nærværelse for mig! Og dog — naar jeg betænker, at eet Ord kan gribe forstyrrende ind i dette kjære Barns Liv, at et eneste uforsigtigt Ord af mig i et Nu kan styrte hende fra den Høide, hun nu staaer paa —

Malvina (træder rask frem). Hvad siger De, min Herre?

Mad. Dumont. Store Gud!

Dumont (forvirret). De her! Men — nei! jeg har Intet sagt — jeg troer ikke —

Malvina. Jo, De sagde — Deres Kone hørte det ogsaa — at De kunde styrte mig fra den Høide, hvorpaa jeg staaer.

Dumont. (affides.) Ha, fordømte Uforsigtighed! Det er til at miste Forstanden over!

Mad. Dumont. Er det den Hemmelighed, De talte om? O, jeg gyser ved Tanken —

Malvina. Hvis jeg forstaaer Dem ret, saa er jeg da ikke den retmæssige Arving?

Dumont. O Frøken — spørg mig ikke.

Malvina. De maa tale; hvad er det for en Ulykke, som truer mig? Jeg vil vide den rene Sandhed.

Dumont (affides). Den rene Sandhed! (høit). Nu vel, hvad om jeg virkelig var i Besiddelse af denne Hemmelighed, som Ingen i Verden kjender uden jeg? Hvad om De ingen Ret havde til denne Arv?

Malvina. Dersom det var sandt, da vilde jeg strax fraside mig Alt.

Dumont. Hvorledes? De vilde ikke frygte for igjen at blive fattig, udsat for Mangel?

Malvina. Jeg vilde kun frygte min Samvittighed, der bestandig vilde tilraabe mig: „Giv det tilbage, det tilhører ikke Dig!“ — Nu altsaa — jeg er ikke Oberst Ernests Datter — hvem ere da mine Forældre?

Dumont. Og hvis nu kun Deres Fader levede, nedstyrtet i den yderste Elendighed?

Malvina. Naar han blot var en retskaffen Mand, naar han blot vilde elske mig — da vilde jeg arbeide med ham og trøste ham i hans Ulykke.

Dumont (affides). Hvilken Englegodhed! (høit). Eugenie! og dette Hjerte er Deres Værk!

Malvina. O skynd Dem dog, og sig mig, hvem jeg er! Thi, jeg forsikkrer Dem, min Herre! at hvis De ikke paa Øieblikket nævner mine Forældre, da gaaer jeg hen og aabenbarer Grevinden Deres rædsomme Hemmelighed.

Dumont (med et bittert Smiil). Min Frøken! De vil dog vedblive at være Arving, saa længe det maa behage mig — og en saadan Tilstaaelse af Dem vil aldrig kunne skade hverken Dem — eller mig; (mork og indsluttet) Det Eneste, jeg har at frygte, er Udbruddet af mit eget Hjertes Qvaler.

Malvina. O, saa tilgiv mig, hvad jeg har sagt; men giv blot efter for min Bøn. Jeg kan ikke leve i denne Uvished, som dræber mig. See, jeg beder Dem med Taarer — (knæler). jeg bønfalder Dem . . .

Dumont. De for mine Fødder; jeg beder Dem for Guds Skyld, reis Dem!

Malvina. Nævn mig min Fader! ved Alt hvad De elsker!

Dumont. Jeg tør Ingen elske . . .

Malvina. Ved Mindet om Deres Moder!

Dumont. Hun vilde rødme over sin Søn.

Mad. Dumont. Ved det Barn, som vi have mistet, — som, hvis det levede . . . Alphonse! hvis det levede! (hun farer forfærdet tilbage). Stir ikke saaledes paa mig . . . . De faaer mig til at gyse! —

Dumont. O tie! (fjerner sig til den ene Side af Scenen). O denne Hemmelighed! denne Hemmelighed! dersom de kjendte den i hele dens Omfang. Nei, aldrig, aldrig! Og dog veed de nok for at gjøre sig selv ulykkelige — Ha, at ikke denne Hjerne kan udfinde et Middel til at frelse denne Engel, som jeg har styrtet fra sin Himmel! — Je — hvilken Idee! hvilken tusindfold lykkelig Idee (gaaer frem og tilbage i heftig Bevægelse). Ja, det kan jeg — ved at offre mig selv —

Mad. Dumont. Hvad betyder denne heftige Bevægelse, dette Smiil paa hans Læber?

Dumont (bestandig talende med sig selv). Ja, det gaaer an! Jeg maa tale med ham endnu i Nat; og ved en heldig Overeenskomst . . . Ja! det stakkels Barn! hun er frelst!

Malvina. Men, min Herre! hvad skal vi dømme om denne pludselige Glæde?

Dumont. Intet! Tilgiv mig blot, at jeg har saaret to saa ædle Hjerter! O, dersom De vidste, hvad der er foregaaet i mit — De vilde have Medlidenhed med mig.

Mad. Dumont. Altsaa var det Sandhed, hun er ikke —

Dumont. I Morgen, i Morgen tidlig skal De faae Alt at vide! Vær ikke urolig

for Deres Skjebne: Himlen har vaaget over Dem, og ved mig skal De komme til Deres Ret. (han gaaer).

Syvende Scene.

De Forrige. Strax efter Grevinden.

Malvina. O min Veninde! hvilken Nat vil det blive for os.

Mad. Dumont (som bemærker Grevinden). Grevinden! Skjul endelig Grunden til Din Sorg.

Grevinden. Ah! finder jeg Dem her, min kjære Malvina! Men hvad fattes Dem? Deres Øine . . . . jeg kan see, De har grædt?

Malvina. Deres Naade . . . .

Grevinden. De maa betroe mig Deres Sorg; jeg vil dele den med en Moders Ømhed.

Mad Dumont (aflides). Hvilken Moder! (til Malvina). De reed, Frøken . . .

Grevinden. Ja, ja, De maa gaae til Hvile, min Bedste; Lykken selv kan medtage En; Søvnen vil give Dem Deres hele Friskhed igjen; i Morgen vil de blomstre som en Rose . . . Jo, det er heller ikke muligt at see et mere regelmæssigt og ædelt Physiognomie. Det er ganske de Kermolinske Familietræk!

Malvina. Undskyld mig, Fru Grevinde! men jeg er ikke vant . . .

Grevinden. Ah! De maa ikke gaae, førend De har omfavnet mig. Nu, god Nat, min Bedste! god Nat, sov vel!

(Mad. Dumont og Malvina gaae).

Ottende Scene.

Grevinden. Siden en **Tjener.**

Grevinden. Jeg haaber, inden en Maaned skal vi blive de bedste Venner af Verden. Det er nødvendigt; thi dersom man overlader hende til slette Raadgivere, var hun maaskee i Stand til ikke at ville have min Søn. Ja, det beroer jo ganske paa hende selv, Testamentet gjør det ikke til nogen Lov for hende; men jeg skal idelig være om hende, og skal nok forstaae at gjøre mig elsket. — Min Søn kommee her, førend Ballet er forbi, for at tale med mig om de Midler, vi maa anvende . . .

En Tjener. Deres Naade, Hr. Greven beder Dem undskylde, at han ikke kan komme; han gik nylig ind i sit Cabinet med en af Rettens Folk.

Grevinden. Hvem var det?

Tjeneren. Det var den Herre, som i Morges kom herril. Hr. Greven befalede mig tillige at bringe Deres Naade denne Billet. (han gaaer).

Grevinden. Istedetfor at komme selv, skriver han mig til, det er besynderligt! Kun nogle faa Ord: (læser). „Glæd Dem, min Moder! Malvina er ikke min Cousine; det er et underskudt Barn! — Underskudt! har jeg læst ret? — „Det er et underskudt Barn; ved en Overeenskomst med den, der er i Besiddelse af denne Hemmelighed, bliver jeg Eier af hele min Onkels Formue, og før Daggry skal jeg være Herre af Kermolin." — Ah, min Gud! Hvad er det jeg føler? En indvortes Bevægelse — O, nei, lad mig sætte mig — jeg kan neppe faae Veiret for bare Glæde. Denne Nyhed er saa uventet — saa ubegribelig — at jeg er bange for at have læst feil. Lad see! Nei, — „og før Daggry skal jeg være Herre af Kermolin." — — Ja, nu kan jeg begribe, hvorfor de to Fruentimmer vare saa bedrøvede. (opfarende). Disse Fruentimmer! ja, de skal dyrt komme til at betale mig Alt, hvad jeg har maattet udstaae!

Niende Scene.

Grevinden. Marquisen.

Marquisen (taler ud af Coulissen). Saasnart det begynder at dages, skal min Vogn holdes færdig.

Grevinden. Hvorledes, min Niece! De vil reise?

Marquisen. Skulde jeg maaskee blive her til Grevens Bryllup — den Utaknemmelige, hvis Troløshed har gjort mig ulykkelig og forspildt mit Rygte! Ah! dersom jeg kun havde en god og sikker Dolk — og jeg saa havde Courage —

Grevinden. Berolige Dem, Marquise! jeg kan underrette Dem om, at De snart vil kunne omfavne min Søn, som Deres Gemal, og som den Eneste, der skal arve det gamle Subject, som altid har ærgret mig, saalænge han levede, og som ved Gud! er langt fra at have erstattet mig det efter sin Død.

Marquisen. Men — hvad vil De sige med det?

Grevinden. At Malvina ikke er en Datter af Oberst Ernest; at hun er et underskudt Barn! — Jeg kjender endnu ikke nøiere alle Omstændighedrrne ved denne Criminal-Sag; men under dens Udvikling vil der vist komme gyselige Ting for Dagen. Det vil slet ikke undre mig, om det oplyses, at de have sat den gamle Greve Kniven paa Struben, for at tvinge ham til at underskrive dette forfærdelige Testament. Ja, det er slemt for de to gode Damer; men Retten maa have sin Gang.

Marquisen. Min Gud! hvor det gjør mig ondt for den stakkels Malvina! — Hun skal dog vel ikke arresteres?

Grevinden. O! dersom hun befindes skyldig, saa er det godt nok til hende!

Marquisen. Det er ganske umuligt, at hun er skyldig; og jeg — jeg vil forsvare hende for Retten; jeg skal vise, hvad mi

Hjerte er i Stand til — at mit Venskab for hende er oprigtigt.

Grevinden. Forsvare saadanne intriguante Forbrydere, som smede Testamenter og sætte Folk Kniven paa Struben! — Nei, nu vil jeg gaae min Vei, for ikke at ærgre mig over Deres forrykte Ideer.

(hun gaaer).

Tiende Scene.

Marquisen. Boulmaire.

Marquisen. Naa, Du gode Gud! her vil blive en Allarm! Men der har vi Sømanden; er her begaaet en dygtig Forbrydelse, saa er han vist med i Ledtog.

Boulmaire (i det han træder ind). Jeg har ikke kunnet træffe Malvina, og dog maa hun endelig vide . . .

Marquisen. Ah, min Herre! Deres bekymrede Mine siger mig altfor tydeligt, at De ogsaa har hørt den store Nyhed!

Boulmaire. Hvilken Nyhed, min Naadige?

Marquisen (afsides). Jeg skal nok mærke paa ham, om han er med i Complottet.

Boulmaire. Men saa forklar mig dog . . .

Marquisen (afsides). Han bliver urolig. (høit). Hvorledes, De veed ikke, at baade Malvina og hendes Gouvernante og endnu maaskee Andre ere anklagede for en grædselig Forbrydelse?

Boulmaire. Forbrydelse?

Marquisen. Ja, Grevinden har nylig fortalt mig det. Tænk Dem, De have med Kniven paa Struben tvungen den gamle Greve af Kermolin til at underskrive dette Testament, som nylig blev oplæst.

Boulmaire (leer). Naa, det var en naragtig Historie!

Marquisen (afsides). Han lader saa rask, men det er ingen naturlig Latter. (høit). Ja, det vil blive en ganske frygtelig Proces!

Boulmaire. Jeg vædder, at De holder meget af saadanne Processer.

Marquisen. Ja, uhyre meget! Man er i saadan en Spænding! . . . Ja, jeg maa itide bestille Plads i Assiseretten.

Boulmaire. Og det er Greven, som vil anlægge Sag imod dem?

Marquisen. Ja, naturligviis! for at komme i Besiddelse af Arven. Tænk Dem bare, denne Malvina, hun er et underskudt Barn.

Boulmaire (i heftigt Udbrud). Et underskudt Barn? Er det muligt? Er De vis derpaa?

Marquisen (afsides). Hvilken Forandring der foregik hos ham ved det eneste Ord! Han er en Røver, det er ganske vist; Forbrydelsen staaer malet paa hans Ansigt.

Boulmaire (i heftig Bevægelse). Altsaa, min Naadige! det troer man bestemt, at Malvina er et underskudt Barn, og at hun ingen Ret har til Arven? (afsides). O, dersom det var sandt! Gud, hvad er det jeg føler! — Er det maaskee Glæde?

Marquisen. Ja, man troer ogsaa ganske andre Ting; men maaskee er det dog lidt for overdrevet. Der kommer Malvina selv! Naa, paa hende kan man da tydeligt see, at hun er indviklet i en slem Sag.

Ellevte Scene.

Mad. Dumont. Malvina. De Forrige.

Boulmaire (gaaer Malvina imøde). Hvilken utrolig Nyhed! Man fortæller mig, at De ikke er Arvingen!

Malvina (forundret). Hvorledes? Er det allerede bekjendt, at —

Marquisen (afsides). O stakkels Pige! Det gjør mig dog ondt for hende! (høit). Kjære Barn! vær ikke saa nedslaaet; det er ikke muligt, at De kan have Deel i en saadan Forbrydelse. Jeg skal beskytte Dem, og vil gjøre Begyndelsen med at anbefale Dem til min Ven, Seglbevareren!

Malvina (endnu mere forundret). Seglbevareren?

Boulmaire. Deres Naade! vi have Noget at tale sammen og ønskede gjerne —

Marquisen. Ja, det kan jeg godt begribe, og derfor gaaer jeg. (til Malvina). Men jeg gjentager det, min Bedste, at jeg er Deres bengivne Veninde; De skal faae min egen Advocat, og hvad Penge angaaer, saa vær De kun rolig . . .

Boulmaire. Deres Naade . . .

Marquisen (afsides). Hun viser slet ingen Charakteer. Det skulde være mig — jeg skulde gjøre Opsigt i hele Verden.

(hun gaaer).

Tolvte Scene.

Malvina. Boulmaire. Mad. Dumont.

Boulmaire. Endelig ere vi da alene. O, svar mig, er det virkelig sandt, at De ikke er en Datter af Oberst Ernest?

Malvina. Jeg er Intet af alt det, jeg troede at være. Men De maa ikke antage Tabet af denne Formue som Grunden til min Sorg. Der er kun een Ting, som bedrøver mig, og det er, at jeg ikke staaer min Velgjører saa nær, som jeg ønskede.

Boulmaire. Men hvem har bragt Dem denne uventede Nyhed?

Mad. Dumont. Min egen Mand. Da han erfarede, at vi af en Hændelse vare blevne Medvidere i hans Hemmelighed, blev han saa forvirret, at han ikke kunde negte, at Malvina var bleven ombyttet med et andet Barn, og jeg frygter meget, at han selv har Deel deri.

Malvina. Endnu i denne Morgen vil han underrette mig om, hvem mine Forældre ere.

Boulmaire. O, de vil blive lykkelige ved at eie en saadan Datter!

Malvina. Jeg vil have Mod til at finde mig i min Stilling. Mine Forældre ere fattige, og derfor have de dobbelt Krav paa min Ømhed og min Omhu.

Boulmaire. Sig: paa vor Ømhed. De glemmer dog ikke, at De har givet mig Haab om —

Malvina (smilende). Ja, da jeg var rig, men nu . . .

Boulmaire. Men nu, da De ikke længer er en Datter af Oberst Ernest, da De ikke længer er den rige Arving, nu gjør jeg De Rettigheder gjeldende, som De har givet mig.

Trettende Scene.

De Forrige. Marquisen.

Marquisen (kommer løbende ind). Hvad synes De: der er et heelt Oplob her paa Gaarden! Alle Deres Tjenestefolk, alle Bønderne paa Godset ere i fuldt Oprør; de komme — og gaae — og bande, og det paa godt Bretagnisk. Men saameget forstaaer man: De fortælle hverandre, at min Tante vil fravende Dem Deres Arv. Naa, jeg siger Ingenting, om saa hele Landet kommer i Oprør for Deres Skyld. De maa skjule min Tante i et gammelt Taarn — (brister ud i Latter). Jeg seer Tante i Taarnet; hvor det vil blive pittoresk!

Boulmaire. Men — hvad har De der? Denne Pakke —

Marquisen. Gud! det havde jeg nær glemt . . . den er til Dem!

Boulmaire. Til mig! naa endelig — hvilken Lykke!

Marquisen. Her er ogsaa et Brev. I den Hurlumhei, som er her paa Gaarden, vidste Ingen hvor De var; men da jeg nylig havde forladt Dem her, saa paatog jeg mig at besørge det. Var det ikke smukt af mig?

Boulmaire. Særdeles forekommende! Jeg maa strax undersøge disse Papirer. Ah, der kommer Grevinden. Malvina, De har Intet at frygte af hende; og erindre Dem, at endnu har Loven ikke afsat Dem som Herre her paa Slottet. (Han trækker sig tilbage paa Scenen og syssælsætter sig alene med de Papire, som Marquisen bragte ham).

Fjortende Scene.

De Forrige. Grevinden.

Grevinden. Nei, jeg har aldrig i mine Dage kjendt en saa magesløs Uforskammenhed: at jage mine Folk ud af Huset, at lade Vognene kjøre frem, for at bringe mig tilbage til Paris.

Malvina. Folkene ere undskyldte; de kjende endnu ikke Fru Grevindens Rettigheder — og saa har den gamle Hengivenhed for mig —

Grevinden. Men De altsaa, De erkjender nu endelig mine Rettigheder?

Malvina. Efter hvad Hr. Dumont har sagt, saa veed jeg, at jeg ikke er en Sønnedatter af den afdøde Greve.

Grevinden. Ja, men det er ikke nok, at De nu tilstaaer, at alle Adkomster mangle Dem; men vi ville ogsaa nok vide, hvorledes De har baaret Dem ad, for saaledes at bedrage den gamle Herre.

Malvina. Bedrage? — De beskylder mig for en Forbrydelse? Bedrage? Nei! jeg er bleven bedragen . . . Saasnart jeg kjendte Sammenhængen, vilde jeg paa Øieblikket underrette Dem derom. Tro ikke, Fru Grevinde! at jeg nogensinde har viiet tilrane mig det mindste, der tilhørte Dem.

Marquisen (til Grevinden). Det lader dog til, at det er Sandhed; hun seer saa uskyldig ud.

Grevinden. Lad os endogsaa antage, at hun selv er uvidende om sit Navn og sin Stand, saa maa dog hendes — Gouvernante, der er saa taus — kjende begge Dele meget nøie. Thi hun vover vel ikke at see mig ind i Øinene og paastaae, at hun ikke har nogen Deel i dette ugudelige Complot.

Mad. Dumont. Jo, De maa undskylde, Fru Grevinde! jeg kan rolig see Dem ind i Øinene og spørge, med hvad Ret De vover at tiltale mig paa denne Maade og at komme frem med en saadan Beskyldning, der baade er Dem og mig uværdig.

Grevinden. Ja, det er store Ord! Men Domstolene skal nok tvinge Dem til at bekjende, hvem — denne Personage er.

Malvina. Tag Dem i Agt, Fru Grevinde! Ved en Forbindelse med en agtværdig Mand faaer jeg en Forsvarer, der vil vide at beskytte mig mod Fornærmelser i mit eget Huus.

Grevinden. Deres eget Huus?! Nei, nu gaaer det forvidt!

Malvina. Ja, Grevinde! netop i mit eget Huus; thi saalænge Loven ikke har dømt os imellem, saalænge er jeg Herskerinde her i Huset.

Grevinden. Ja, Lovens Straf vil nok naae Dem, saavelsom disse Uforskammede, som have fornærmet mig: dersom jeg kan gjøre Noget til det, saa skal de blive hængte Allesammen.

Marquisen. Men, kjære Tante! der bliver jo Ingen meer hængt. Det var under det gamle Monarchi.

Boulmaire (til Mad. Dumont). Men dette Brev er ikke til mig, det er —

Mad. Dumont. Fra min Mand! jeg skjælver! Jeg har ikke Mod til at aabne det, af Frygt for hvad dets Indhold vil aabenbare os.

Marquisen (sagte til Grevinden). Det er Noget, som ikke kommer os ved Tante! Lad os gaae!

Grevinden. Jeg — gaae? Her er jeg hjemme, og snart — Nu, lad os blot gaae saa langt bort, at de ikke kan troe, vi høre efter dem.

(De sætte sig i Baggrunden ved et Bord, saaledes at de vende Ryggen til Personerne i Forgrunden).

Boulmaire. Det vil vist ryste Dem for meget at læse dette Brev, tillader De: (læser). „Jeg har feiret; Alt er afajort; et uskyldigt Barn skal ikke være et Offer for en skjendig List. Jeg har fornedret mig selv, men min Samvittighed er frelst. O, et eneste Feiltrin hviler tungt paa en retskaffen Mand! Saa vid, Eugenie! Oberst Ernest's Datter lever ikke; hendes Dødsattest er i den unge Greves Hænder. Deres Pleiedatter har ingen Ret til Arven. Men, vil De spørge, hvem er da denne unge Pige, saa beskeden i Lykken, saa stor i Ulykken, — — hvem er hun? — Eugenie! De alene har Ret til at vide det; De alene har Ret til at være stolt af hende, til at trykke hende til Deres Hjerte; nærm Dem hende, og sig med Ømhed: Min Datter! og hun vil svare: Min Moder!"

Malvina (læser sig om Mad. Dumonts Hals). Min Moder! min elskede Moder!

Mad. Dumont. O, mit Hjerte har ikke, bedraget mig. Jeg burde have anet det af min Kjærlighed til Dig.

Boulmaire. Deres Datter! O, saa bliver hun mig dobbelt kjær.

Mad. Dumont. Ah, denne strafværdige Ombytning er skeet under mit Ophold hos min Moder. Men jeg beder Dem, bliv ved!

Boulmaire (læser). „Jeg tager i dette Øieblik tilbage til Paris. En Fader maa ikke rødme for sin Datter. Imidlertid har jeg dog paa en Maade søgt at gjøre min Feil god igjen. Den unge Greve, som nu bliver den retmæssige Arving, afstaaer en ikke ubetydelig Sum til vor kjære Alphonsine. Gid Lykken altid maa blive hende til Deel, hvordan det saa gaaer med mig. Men hvis min Ømhed, min Anger, min utrættelige Flid engang vil erhverve mig min Eugenies Tilgivelse, lad det da være min Løn, at hendes Datter kalder mig sin Fader."

Mad. Dumont. O det vidste jeg, Alphonse er ikke slet! Og det er Dig, min Datter, der atter har aabnet Dyden en Indgang i hans Hjerte.

Femtende Scene.

De Forrige. Greven.

Greven. Hr. Dumont har formodentlig i et Brev underrettet Dem om, mine Damer, at jeg er Universalarving.

Boulmaire. Han har tillige underrettet os om, at De har været saa ædelmodig, at sikkre Frøkenen en ikke ubetydelig Sum.

Grevinden. Det er vel saadant et juridist Kneb, som min Herr Søn i Morgen kan protestere imod.

Boulmaire. Er det Deres Hensigt, Hr. Greve?

Greven. Nei, jeg vil aldrig protestere mod det jeg med min frie Villie har underskrevet. Jeg kjender alle Omstændighederne ved den hele Sag. Hverken Mad. Dumont eller Frøkenen har nogen Skyld; og min Agtelse for dem, der forskjønnede min Onkels Liv, er saa stor, at jeg endogsaa uden nogen anden Anledning, vilde have troet at ære Erindringen om min Onkel ved af al min Evne at fremme hans Pleiedatters Lykke.

Boulmaire. Det er smukt! Det er meget smukt, Hr. Greve! Giv mig Deres Haand.

Grevinden. O, De behøver slet ikke at blive saa familiær!

Marquisen (sagte til Grevinden). Sig ikke Noget om det, Tante! Det er virkelig smukt af Greven.

Boulmaire. Denne smukke Handling vil nok blive gjengjeldt.

Grevinden (med Foragt). Nei virkelig, Hr. Sagbevarer! Og hvem skulde vel gjengjelde ham det.

Boulmaire. Hvem? Ih, hans Fætter Grev Kermolin!

Grevinden (med et bittert Smil). Ja, det vil sige, engang i den anden Verden.

Boulmaire. Nei, i denne Verden, Grevinde!

Greven (hurtigt). Hvorledes! skulde han ikke være død?

Boulmaire. Nei, han befinder sig overmaade vel.

Grevinden. Men det Brev fra Generalen, hvori denne forsikrer, at have seet ham falde i et Slag mod Afrikanerne?

Boulmaire. Han blev kun saaret og taget til Fange.

Greven. Men hvorfor har han da ikke siden ladet sig see?

Boulmaire. Mange Omstændigheder gjorde, at han ikke kunde komme til Frankrig, førend efter sin Faders Død. Men Dommen, som endnu hvilede over hans Hoved, og nogle vigtige Papirer, som han havde mist.t i et Skibbrud —

Malvina (til Mad. Dumont). Hører Du, min Moder? I et Skibbrud!

Greven. Kunde dog ikke hindre ham fra selv at træde frem, og da lovligen at blive erkjendt . . .

Boulmaire. Det er ogsaa lykkedes ham ved hans Venners Anstrengelse, og især ved

ivrig Medvirken af Executor testamenti. Men paa Grund af Formaliteter trak Sagen i Langdrag. Først idag, støttet paa disse troværdige Beviser, (tager en Portefeuille frem). kan han træde frem for Verden, som Oberst Ernest og altsaa som sin Faders retmæssige Universalarving.

Grevinden (forstrækket). Og det skulde være Dem, min Herre?

Boulmaire. Ak ja! Fru Grevinde! Segtbevareren har den Ære at være Deres Neveu.

Marquisen. Ja, der seer man, har jeg ikke sagt det. Hele Livet er en Roman.

Grevinden (afsides). Hvilket Slag! det knuser mig!

Boulmaire. Nu, min kjære Fætter, viis mig, at De ikke er fortrydelig over at jeg saa pludselig kom tillive igjen, og modtag den betydelige Sum, De havde bestemt for Malvina, — som en Brudegave til Deres Bryllup med Marquisen.

Greven. Ah, min Cousin! — Min Taknemmelighed —

Boulmaire, Nei, sig Deres Venskab!

Marquisen. See, det er en Fætter fra den anden Verden, som virkelig behandler sin Familie overmaade net.

Boulmaire. Dem, min Tante, haaber jeg, at Tiden vil gjøre mere bevaagen imod os; at erhverve os Deres Venskab, vil maaskee lykkes hende, som jeg allerede elskede, da jeg troede, hun var min Datter, og som jeg fra nu af vil tilbede som min Kone.

Grevinden. Ja, naar det er Tilfældet, saa kan jeg ikke andet end tilstaae, hun fortjener sin Lykke.

Marquisen. Altsaa er der nu ingenting mere i Veien, og jeg kan da snart reise til Paris med min nye Cousine!

Boulmaire. Endnu ikke! Vi blive for det Første paa Kermolin, for at holde to Brylluper, og for at Malvina kan opfylde sit Løfte: at fortsætte min Faders Velgjerninger, at være en Støtte for den Stræbsomme, en Trøst for den Nødlidende!

Doctoren imod sin Villie.

Lystspil i tre Acter af Moliere;

oversat af Th. Overskou.

Personerne:

Geronte;
Lucinde, hans Datter.
Leander.
Sganarel, Brændehugger;
Martine, hans Kone.
Robert.

Pierre } Tjenere hos Geronte.
Lucas }
Jacqueline, Lucas's Kone, Amme i Gerontes Huus.
Thibant, en Bonde;
Perrin, hans Søn.

Handlingen foregaaer paa Landet.

Første Act.

(En Skov.)

Første Scene.

Sganarel. Martine.

Sganarel. Nei, nu siger jeg Dig, jeg vil ikke bestille Noget, og det er mig som det tilkommer at føre Ordet og at være Herre.

Martine. Og jeg siger Dig, det gjør jeg, at Du skal gjøre hvad jeg vil have, og at jeg ikke har giftet mig, for at taale Dine dumme Streger.

Sganarel. Herregud, hvor det er tungt at have en Kone, og hvor Aristoteles har storligen Ret, naar han siger, en Kone er værre end Fanden selv.

Martine. Pas Du bare de Brændeknuder, Du skal leve af, og kom ikke med Din Aristoteles — Jo, Du er en dygtig Karl med Din Dosmer af en Aristoteles.

Sganarel. Ja, en dygtig Karl! Viis Du mig et Menneske, der lever af Knuder og faa godt som jeg forstaaer sig paa Lærdom, der som jeg har tjent i ser Aar hos en berømt Doctor og som i sine unge Dage kunde sin Donat udenad.

Martine. Nei, sikken en Erkenar!

Sganarel. Aa sikken et simpelt Fruentimmer!

Martine. Skam faae den Dag og Time, da jeg var saa dum at give Dig Jaord.

Sganarel. Skam faae den Klokker der sagde Amen ved den Vielse, som bragte mig paa Knæene.

Martine. Jo det klæer Dig kjønt at hyle over det! Skulde Du ikke hver en Gang Du lukker Munden op, takke Gud, at Du har faaet mig til Kone? Fortjener Du at et Fruentimmer, som jeg, skulde gaae hen og tage Dig?

Sganarel. Nei, det er sandt, Du gjorde mig en betydelig Ære ved at tage mig! Hør lad os ikke tale om det, jeg kunde komme til at sige Noget —

Martine. Hvad for Noget?

Sganarel. Noget — som det er bedst at vi lade være usagt. Nok er det, vi veed hvad vi veed, og det var Din Lykke at Du fik fat paa mig.

Martine. Hvad er det Du kalder en Lykke, at jeg fik fat paa Dig? Et Menneske som hverken sørger for det Ene eller det Andet; en Fyldehals, en Slyngel, som æder op alt hvad jeg har.

Sganarel. Nu lyver Du; en Deel af det drikker jeg op.

Martine. Som følger det ene Stykke efter det andet.

Sganarel. Det er at leve af sit Eget.

Martine. Som har skilt mig ved den Smule Seng jeg havde.

Sganarel. Saa kommer Du tidligere ud af den om Morgenen.

Martine. Som, kort sagt, ikke har ladet mig beholde et Stykke i Huset.

Sganarel. Desto lettere have vi ved at flytte.

Martine. Og som spiller og drikker fra Morgen til Aften.

Sganarel. Det er fordi jeg ikke skal kjede mig.

Martine. Og hvad vil Du saa have at jeg skal gjøre med Børnene?

Sganarel. Hvad Du vil!

Martine. Jeg har fire smaa Stakler paa Halsen —

Sganarel. Sæt dem paa Gulvet.

Martine. Som hvert Øieblik forlange Brød.

Sganarel. Giv dem Bank. Naar jeg har drukket og spiist tilgavns, saa vil jeg have at hver en Sjel i Huset skal være fyldt til Kroen.

Martine. Og Du troer, Din Drukkenbolt, at det kan blive ved at gaae saaban?

Sganarel. Hør, Moer! lad os tale mindeligt — jeg beder Dig, lad os tale mindeligt.

Martine. At jeg bestandig vil taale Dine Grovheder og Dit Fylderie?

Sganarel. Lad os ikke blive hidsige, lille Moer!

Martine. Du troer, at jeg ikke veed hvorledes jeg skal faae Dig til at blive skikkelig?

Sganarel. Du veed, Kone! jeg doier ikke meget og min Haand falder noget svært.

Martine. Ja, jeg giver Dine Trudser en god Dag!

Sganarel. Lille Kone, min egen Engel! Din Ryg begynder at faae sine sædvanlige Lyster.

Martine. Jeg skal vise Dig, jeg er ikke bange for Dig.

Sganarel. Min søde Halvdeel, nu vil Du have noget af mig.

Martine. Troer Du, at det Du der siger, gjør mig forskrækket?

Sganarel. Mine Ønskers byrebare Gjenstand, jeg begynder ret strax at klappe Dem.

Martine. Du — Drukkenbolt!

Sganarel. Jeg banker Dem!

Martine. Vin-Vimpel!

Sganarel. Jeg smør Dem!

Martine. Lumpne Karl!

Sganarel. Jeg giver Dem Stryg!

Martine. Æsel! Slyngel! Afskum! Dagdriver! Galgenknebel! Drog! Tigger! Kjeltring!

Sganarel. Naa, saa De vil da endelig have lidt! (griber en Green og banker sin Kone).

Martine (skraalende). Aa! aa! aa!

Sganarel. Det er den rette Maade at stille Dem tilfreds.

Anden Scene.

Robert. Sganarel. Martine.

Robert. Hei, hei! stop! — Fy, hvad er det? Det er jo skammeligt! — Skam faae saadan en Slyngel, som saaledes prygler sin Kone.

Martine (til Robert). Saa? — men jeg vil have at han skal prygle mig.

Robert. Naa! — ja saa er det mig en stor Fornøielse.

Martine. Hvad kommer det Dem ved?

Robert. Jeg har Uret.

Martine. Det gaaer jo ikke Dem an.

Robert. Det har I Ret i.

Martine. Vil man see til saadan en Næsviis, som vil forbyde en Mand at prygle sin Kone.

Robert. Jeg tager mine Ord tilbage.

Martine. Har De Noget at gjøre med det?

Robert. Ikke det mindste.

Martine. Skal De have Næsen i de Bank jeg faaer?

Robert. Nei.

Martine. Pas De bare Dem selv.

Robert. Jeg siger ikke et Ord.

Martine. Nu har jeg Lyst til at ville prygles.

Robert. Vær saa god!

Martine. Det er jo ikke paa Deres Ryg, jeg faaer Prygl.

Robert. Det er et sandt Ord.

Martine. Og De er en Nar, som mænger Dem i Noget, der ikke kommer Dem ved! (giver ham et Drefigen.)

Robert (til Sganarel). Min kjære Mand! jeg maa af ganske Hjerte bede Jer om Forladelse. Bliv ved, bank, smør Jeres Kone saameget I gidder; jeg skal hjælpe Jer, dersom I vil have det.

Sganarel. Men nu har jeg ingen Lyst.

Robert. Ah, det er en anden Sag.

Sganarel. Jeg vil banke hende, naar jeg vil, og jeg vil lade være at banke hende naar jeg vil.

Robert. Meget fornuftigt.

Sganarel. Konen er min, hun er ikke Deres.

Robert. Ganske vist.

Sganarel. De har ikke noget at sige over mig.

Robert. Fuldkommen rigtigt.

Sganarel. Jeg behøver ikke Deres Hjælp.

Robert. Det fornøier mig.

Sganarel. Og De er en uforskammet Person, som lægger Dem i andre Folks Sager. Husk paa hvad Cicero siger, man skal ikke stikke Barken imellem Næsen og Træet. (prygler Robert og jager ham bort.)

Tredie Scene.

Sganarel. Martine.

Sganarel. Saadan! — Lad os nu slutte Fred. Slaae til!

Martine. Jo vist, efter at Du saadan har banket mig.

Sganarel. Det siger ikke noget. Slaae til!

Martine. Jeg gjør det ikke.

Sganarel. Hæ?

Martine. Nei.

Sganarel. Lille Kone!

Martine. Nei, siger jeg.

Sganarel. Kom nu, siger jeg.

Martine. Det faaer Du mig ikke til.

Sganarel. Kom, kom, kom!

Martine. Nei! jeg vil være vred.

Sganarel. Fy, det var en Spas, der ikke er værd at tale om. Kom nu, kom nu!

Martine. Lad mig være.

Sganarel. Slaae til, siger jeg.

Martine. Du har holdt altfor flemt Huus med mig.

Sganarel. Snik, Snak! jeg beder om Forladelse. Giv nu Haanden!

Martine. Jeg tilgiver Dig — (sagte.) men Du skal komme til at betale det.

Sganarel. Du er en Fjante, at Du vil bryde Dig om saadant Noget. Det er Smaating, som godt Venskab ikke kan undvære engang imellem; en fem, fer Rap af en Kjæp

imellem Folk som holde af hinanden, det sætter bare mere Liv i Kjærligheden. Naa, nu gaaer jeg til mit Arbeide, og det lover jeg Dig, i Dag skal Knuderne gaae fra Haanden. (gaaer).

Fjerde Scene.

Martine (alene).

Ja, hvor mild jeg endogsaa stiller mig an, den Ærgrelse kan jeg ikke glemme, og her indvendig brænder jeg af Lyst til at faae en Leilighed til at betale Dig de Bank, Du har givet mig. Jeg veed nok, en Kone har altid Noget, hvorved hun kan hævne sig paa sin Mand, men den Straf taer en Stymgel, som min Halvdeel, sig ikke nær. Jeg vil have en Hævn som kan gaae ham bedre til Hjertet; den kan ikke forstaae til at gjengjælde den Behandling jeg har maattet lide.

Femte Scene.

Pierre. Lucas. Martine.

Lucas (til Pierre, uden at see Martine). Skamfærd, det er et Fandens Stykke Arbeid for mig, vi To der have faaet; jeg veed ikke hvad jeg skal hitte paa

Pierre (til Lucas, uden at see Martine). Hvad skal man sige til det, min gode Lucas? Man maa gjøre hvad Herren befaler, og vi kan desuden begge To have vor Fordeel af at hans Datter kommer til sin Helbred igjen. Du kan troe, naar hun faaer Bryllup, som bare ikke kan skee fordi hun er syg, saa vanker der nok Noget til os. Hendes Kjæreste vil nok betænke os. Rigtignok skal hun holde meget af en vis Leander, men det veed Du nok, hendes Fader giver aldrig sit Minde til at hun faaer ham.

Martine (grublende uden at lægge Mærke til de Andre). Skulde jeg ikke kunne hitte paa et Puds til at hævne mig?

Lucas. Men hvad kan det være for Tøieri, hun har faaet i Hovedet, siden alle Docterne ikke ere Mennesker for at drive det ud med deres Latin?

Pierre. Naar man søger for Alvor, finder man sommetider det, som ikke strax er ved Haanden, og det paa Steder, hvor man mindst venter det.

Martine (som bestandig troer sig ene). Ja, jeg maa hævne mig, hvad det ogsaa skal koste. De Prygl ligge mig paa Hjertet; jeg kan ikke fordøie dem og — (kommer til at støde til Pierre og Lucas). Ah, om Forladelse, I gode Mænd! om Forladelse; jeg saae Jer ikke, for jeg gik og tænkte over Noget, som jeg har ondt ved at faae fat paa.

Pierre. Hver har Sit at tænke paa her i Verden; vi tænke ogsaa over Noget, som vi have ondt ved at faae fat paa.

Martine. Skulde det ikke være Noget, som jeg kan hjælpe Jer at søge om?

Pierre. Det kan gjerne være. Vi ere ude for at opsøge en dygtig Mand, en Doctor, der ret er dreven i Doctorskab og kan kurere paa vor Herres Datter, som er falden i en Sygdom, der har berøvet hende Maalet. Der er allerede mange Doctorer, som have udtømt hele deres Kunst paa hende; men sommetider kan man finde Folk, der har visse simpletetiske Midler, visse hemmelige Urter og Tillavninger, saa at de kan gjøre hvad de andre ikke kan gjøre, og saadan en Mand vilde vi gaae at søge om.

Martine (sagte). Aa, der faaer jeg et heiligt Indfald til at hævne mig paa den Stymgel af Mand, jeg har. (høit.) Da kunde I saamæn aldrig henvende Jer til nogen bedre end til mig for at finde saadan en Karl, for her have vi et Menneske, der er det forunderligste Menneske af Verden i Sygdomme, som Ingen kan faae Bugt med.

Pierre. Aa, rare, lille Kone! sig os bare hvor vi kan finde ham.

Martine. Nu kan I saamæn finde ham derhenne i Skoven hvor Veien dreier om; han morer sig med at kløve Knuder.

Lucas. En Doctor som kløver Knuder!

Pierre. Han morer sig med at plukke Lægedomsurter, vil I vel sige?

Martine. Nei. Det er et besynderligt Menneske, som altid fornøier sig ved det som er løierligt, forunderligt og ikke duer noget. I skulde aldrig troe at han er den, han er. Han gaaer klædt som en Staabder, lader sommetider som han er et stort Fæ, vil slet ikke være ved at han er saa grumme lærd og er ikke saa trøven til Noget, som til at bruge de store Gaver, som Vorherre har givet ham til at kurere Folk.

Pierre. Ja, det er høist mærkværdigt at alle store Mænd altid har noget Løierligt ved sig, at der altid skal være en Smule Galskab i deres Klogskab.

Martine. Hans Galskab er meget større end Nogen skulde troe og tænke; den gaaer tidt og mange Gange saa vidt, at han ikke vil være ved sin Viisdom førend han har faaet et godt Livfuld Hug; og det kan jeg sige Jer, dersom det kommer over ham, kommer I ingen Vei med ham; han tilstaaer ikke at han er Doctor, inden I tager hver sin Stok og tærper ham igjennem til han bekjender at han forstaaer sig paa det, som han i Førstningen vil fragaae. Saadan er det, vi bære os ad med ham, naar vi trænge til et godt Raab.

Pierre. Det er en besynderlig Galskab.

Martine. Det er sandt; men har han først faaet sin Ryg ordentlig smurt, saa skal I see, han kan gjøre Underværker.

Pierre. Hvad hedder denne Mand?

Martine. Han hedder Sganarel, men han er god at kjende, dersom I kan være saa heldige at træffe ham ved Flasken, som

han da aldrig er fra; for saa har han et meget fornøieligt Ansigt, en bred Krave om Halsen og en Troie, der er guul og grøn.

Lucas. En Troie, der er baade guul og grøn? Det maa jo da være en Poppegøie-Doctor.

Pierre. Men er han ogsaa saa dygtig som I siger?

Martine. Han? Det er en Mand som gjør Mirakler. For et halvt Aar siden var der en Kone, som ingen af de andre Doctere vilde have at gjøre med; i sex Timer troede de at hun var død og borte, der var allerede bestilt Jord til hende; saa blev Manden, jeg talte om, med Vold og Magt slæbt hen til hende. Saasnart han havde seet hende, heldte han hende en Draabe jeg veed ikke hvad i Munden, og lige i det samme go' Kav reiser Konen sig op i sin Seng, staaer strax op og spadserer frem og tilbage i Stuen ligesom ingen Ting havde været i Veien.

Lucas. Nei!?

Pierre. Det maa have været en Draabe Guldtinctur.

Martine. Det kan nok være. Det er saamæn ikke endnu tre Uger siden at en lille Purk paa tolv Aar drat ned lige oppe fra Klokketaarnet og knækkede Hoved, Arme og Been itu paa Steenbroen. De havde faae mig Skam ikke hentet den kloge Mand førend han gneed Pogen over hele Legemet med en Salve, som han forstaaer at lave, og hvad gjør saa Drengen? Paa Timen reiser han sig op paa begge sine Been og løber hen for at spille Klink.

Lucas. Nei?!

Pierre. Denne Mand maa have en Lægedom som helbreder alle Sygdomme.

Martine. Hvem tvivler om det?

Lucas. Død og Plage! Det er justement den Mand vi trænge til. Lad os nu strax faae Fingre paa ham.

Pierre. Tak skal I have for den Fornøielse I har gjort os.

Martine. Men husk bare paa det jeg har varet Jer ad om.

Lucas. Skamfærd, lad os To kun om den Ting. Er det ikke andet end Bank der skal til, saa have vi allerede Kreturet ved Hornene. (Martine gaaer.)

Pierre. Det var i en lykkelig Tid vi traf den Kone; nu har jeg, hvad mig angaaer, det bedste Haab af Verden.

Sjette Scene.

De Forrige. Sganarel.

Sganarel (synger udenfor). Tralalalala!

Pierre. Der er Een som synger og kløver Brænde.

Sganarel (kommer ind med en Flaske i Haanden, uden at see Pierre og Lucas). Tralalala! — Nu har jeg, min Tro, arbeidet saameget, at jeg kan være bekjendt at hvile mig og tage en Taar. Man maa dog trække Veiret. (da han har drukket.) Det Træ er jo saa gjennemtørt som bare Fanden. (synger).

Hvor Du er smuk,
Engel af Flaske,
Hvor Du er smuk
Med Dine smaa kluk, kluk, kluk!
De til at stjæle Dig fra mig var raske,
Dersom Du altid var fuld, søde Flaske!
Yndige Noer! jeg Dig elsker saa rart —
Siig, hvorfor mister Du Taaren saa snart!

For en Ulykke, man maa ikke ligge og bringe Bedrøvelse ind i Verden!

Pierre (sagte til Lucas). Det er ham selv!

Lucas. Det troer jeg med; det tør jeg sige, her have vi faaet Kloer i Doctoren.

Pierre. Lad os gaae nærmere.

Sganarel. Ah — Du lille Gavtyv — ah, hvor jeg holder meget af Dig! — Ah, Du lille Tykfak! (seer Pierre og Lucas, som nøie betragte ham; han dæmper Stemmen:)

De til at — stjæle Dig — fra mig — var raske,
Dersom —

(seer at de mere og mere beklige ham)

For Pokkeren! hvad mon de der have ifinde?

Pierre (til Lucas). Det er bestemt ham.

Lucas (til Pierre). Op ad Dage, livagtig som Konen gjorde hans Prospectiv.

(Sganarel sætter Flasken paa Jorden; Pierre bukker dybt for ham; Sganarel troer at det er for at tage Flasken og sætter den om paa den anden Side; Lucas bukker ligesom Pierre, Sganarel snapper atter Flasken og trykker den op til Maven med forskjellige Pantominer, som danne et Theaterspil imellem de tre Personer.)

Sganarel (sagte). De holde Raad med hverandre og bekigge mig. Men hvad mon de have ifinde?

Pierre. Min Herre! er det ikke Dem der hedder Sganarel?

Sganarel. Min Herre? hvad for noget?

Pierre. Jeg spørger om det er ikke Dem som hedder Sganarel?

Sganarel (vender sig først til Pierre, derpaa til Lucas). Ja, og nei — det er efter hvad De vil samme Sganarel.

Pierre. Vi vil ham ikke andet, end vise ham al mulig Høflighed.

Sganarel. I saa Fald, saa er det mig, der hedder Sganarel.

Pierre. Det glæder os overmaade meget at træffe Dem, min Herre. Vi ere viste til Dem for at finde d.t vi søge om, og beder Dem inderlig om at De vil skjænke os Deres Hjælp, som vi trænge til.

Sganarel. Dersom det er noget, der har med min lille Næringsvei at gjøre, skal jeg gjerne være Dem til Tjeneste.

Pierre. Min Herre viser os altfor megen Naade. Men jeg beder Dem, min Herre! vil De ikke være saa artig at sætte Deres Hat paa; De kunde saa let have Skade af Solen.

Lucas. Ja vær saa god at være bedækket, gode Herre!

Sganarel (sagte). Det var da nogle forbandet høflige Mennesker.

Pierre. De maa ikke finde det besynderligt at vi henvende os til Dem, min Herre! De dygtige Folk tye alle til, og vi have allerede hørt Deres Dygtighed berømme.

Sganarel. Det er sandt, gode Herre! jeg er den allerdygtigste Mand her i Verden, naar det kommer an paa Knuder —

Pierre. Ah, Hr. —

Sganarel. Jeg kløver og hugger og spalter dem til Brænde paa alle mulige Maader — og Tækkekjæppe kan De ogsaa faae.

Pierre. Men, kjære Herre, her tale vi ikke om Tækkekjæppe.

Sganarel. Jeg sælger Dem for to Mark hundrede, men vil De have mine Knuder, dem leverer jeg efter Accord.

Pierre. Jeg beder Dem, lad os ikke tale om det.

Sganarel. Det kan jeg love Dem som en ærlig Mand, jeg kan ikke levere dem under den Priis.

Pierre. Kjære Herre, vi veed nok hvorledes det hænger sammen med de Knuder.

Sganarel. Ja veed De hvorledes Knuderne hænge sammen, saa kan De begribe — under Accord kan jeg ikke lade Dem faae Knuder.

Pierre. Min Herre, De spøger —

Sganarel. Nei gu gjør jeg ikke nei, jeg kan ikke slaae en Skilling af den Priis.

Pierre. Jeg beder Dem, lad os nu tales ved paa en anden Maade

Sganarel. Vel De have Knuder, kan De aldrig faae dem for bedre Kjøb; for seer De: Knuder er eet, og Knuder er ogsaa et andet; men de Knuder, jeg befatter mig med — det er Knuder, som kan forslaae noget —

Pierre. Men, kjære, gode Herre! lad os nu komme i et andet Hjørne.

Sganarel. Som jeg har sagt, De skal have dem efter Accord, men den Priis er saa billig, at jeg ikke kan slaae en Hvid af.

Pierre. Ah — fy! fy!

Sganarel. Nei, jeg kan ikke — saa sandt jeg er en ærlig Sjæl, nu slaaer jeg ikke en Døit mere af. Jeg har bestemte Priser og jeg er ikke den Mand, som snyder Folk.

Pierre. Men synes De, min Herre! at det skikker sig for en Mand, som De, at finde Moerskab i et saa plumpt Puds? bør De nedlade Dem til at snakke saadan dumt Tøi? Hvor kan dog en saa lærd Mand, en saa vidtberømt Læge, som De, have Lyst til at spille en Dosmer og begrave sit glimrende Talent for Verdens Øine?

Sganarel (sagte). Det Menneske har en Skrue løs!

Pierre. Nu beder jeg Dem, min Herre! spil nu ikke Tosse for os.

Sganarel. Hvad sagde De?

Lucas. Nei alle disse Knuder due ikke noget; for jeg veed hvad jeg veed.

Sganarel. Og hvad er det Du veed? Hvad skal det sige? Hvad seer I mig an for?

Pierre. For det De er — for en stor Doctor

Sganarel. De kan selv være Doctor. Jeg er ikke Doctor og har aldrig i mine Daae været Doctor.

Pierre (sagte). See nu kommer hans Galskab for en Dag. (høit). Hør, min Herre! De vil dog vel ikke længer fragaae, hvad der er nokfom bekjendt. — Jeg beder Dem, lad os nu ikke komme til ubehagelige Ydrligheder.

Sganarel. Hvad er det for nogle?

Pierre. Til at bruge Medicamenter, som vi nødig ville anvende.

Sganarel. Brug I for mig hvad Medicamenter I vil; jeg er ikke Doctor og forstaaer ikke hvad al Jeres Snak vil sige.

Pierre (sagte). Jeg seer vi maae tage til Bækkeren. (høit.) Kjære Herre! jeg beder Dem nu for sidste Gang, gaae nu ikke fra hvem De er.

Lucas. Nei, staae nu ikke der og gjør flere Knuder, men tilstaae uden al Menagerligheb, at De er den, De er.

Sganarel. Med et Ord ligesaa godt som med et Par tusinde, I gode Herrer! jeg er ikke Doctor.

Pierre. Saa De er ikke Doctor?

Sganarel. Nei!

Lucas. Naa saa Du er ikke Doctor, go'e Karl?

Sganarel. Nei, siger jeg.

Pierre. Siden De da endelig vil have det, saa faae vi at bequemme os til det. (De tage hver en Kjæp ud af en Bunke Ovas og banke ham.)

Sganarel. Aa — I gode Herrer! jeg er alt hvad I ville have at jeg skal være.

Pierre. Men hvorfor vilde De nu tvinge os til at være saa flemme imod Dem, naadige Herre?

Lucas. Hvad godt har vi af den Ulejligheb at smøre Dem?

Pierre. Jeg forsikrer Dem til, det gjør mig saa ondt, at jeg ikke kan beskrive det.

Lucas. Død og Plage! Det gjorde mig ligesaa ondt som det gjorde Dem selv.

Sganarel. Men hvad skal dette hersens betyde? Er det for at gjøre Løier, eller vil De begge To med Djævels Vold og Magt have at jeg skal være Doctor?

Pierre. Hvad? De har ikke endnu faaet nok? De vil endnu ikke tilstaae, at De er Doctor?

Sganarel. Fanden tage mig om jeg er.

Lucas. Saa det er ikke sandt, at De er Doctor?

Sganarel. Nei, gid jeg skee en Ulykke om jeg er! (de banke ham igjen). Ah — jo — jo vist, I gode Herrer! vil I have at jeg skal være Doctor, jeg er Doctor — jeg er Apotheker med, dersom det kan være Jer en

Fornøielse. Jeg vil heller sige Ja til Alt, end lade mig slaae ihjel.

Pierre. See det kan jeg lide, naadige Herre! Det fornøier mig at jeg nu seer Dem saa fornuftig.

Lucas. Aa, Hjertet bandser i mig af Glæde, naar jeg hører Dem tale i den Tone.

Pierre. Jeg beder Dem paa det allerærbødigste om Forladelse.

Lucas. Jeg beder at De aldeles ikke vil blive vred for den Frihed, jeg tog mig med Deres Ryg.

Sganarel (sagte). Hvad! skulde det være mig selv, som er i Vildfarelse? Skulde jeg maaskee være bleven Doctor uden at have mærket det?

Pierre. De vil ikke angre, min Herre! at De lader see hvad Mand De er; De kan være vis paa at De skal nok blive fornøiet.

Sganarel. Men sig mig engang, I gode Mænd! er det ikke Jer selv som her har taget feil? Er det ogsaa rigtigt vist at jeg er Doctor?

Lucas. Ja det er min Sjæl ganske vist.

Sganarel. Saa? Rigtig Docter?

Pierre. Det er afgjort.

Sganarel. Fanden tage mig om jeg vidste af det.

Pierre. Hvad for noget? De er den allerdygtigste Doctor der er til i Verden.

Sganarel. Ei, ei!

Lucas. En Docter, som har kureret jeg veed ikke hvormange Sygdomme.

Sganarel. See! see!

Pierre. Der var en Kone, som havde været død i sex Timer; hun skulde begraves, men saa gav De hende en Draabe af noget Vist, og saa stod hun op og spadserede frem og tilbage i Stuen.

Sganarel. Fanden heller?

Lucas. Og saa var der en Purk paa tolv Aar, som lod sig dumpe ned fra Kirketaarnet, og knækkede Hoved, Arme og Been; ham smurte De med en Salve af jeg veed ikke hvad, og saa stod Knægten op paa sine Been og løb hen og spillede Klink.

Sganarel. Død og Plage!

Pierre. Nok sagt, min Herre! De skal nok blive fornøiet med os; De kan begjære hvad De vil, naar De bare vil være saa god at følge med os derhen, hvor vi vil bringe Dem.

Sganarel. Jeg kan begjære hvad jeg vil?

Pierre. Ja.

Sganarel. Saa er jeg Doctor, det kan der jo aldrig være Spørgsmaal om. Jeg havde glemt det, men nu kan jeg godt huske det. Hvad skal jeg kurere? Hvor er det jeg skal hen?

Pierre. Vi skal nok ledsage Dem. Den, De skal kurere, er en ung Pige som har tabt Maalet.

Sganarel. Jeg har saagu ikke fundet det.

Pierre (sagte til Lucas). Han holder af at gjøre Løier! (til Sganarel.) Kom nu, min Herre!

Sganarel. Skal jeg ikke have Doctorkjole paa?

Pierre. Vi skal nok faae een til Dem.

Sganarel (viser Pierre sin Flaske). See der der Du! bær den; det er i den jeg giver mine kjølende Pulvere. (vender sig om til Lucas og spytter.) See der, der sætter Du Foden og saa fremad — det er en Recept af den store Doctor; tag den strax!

Lucas. Hille en Ulykke! Det er en Doctor som jeg kan lide; det er bestemt en Karl, der kan kurere Folk, for det er en stor Abekat!

Anden Act.

Første Scene.

Haven ved Gerontes Huus.

Geronte. Pierre. Lucas. Jacqueline.

Pierre. Ja, jeg troer nok at Herren skal blive fornøiet; vi have bragt Dem den første Doctor der findes i hele Verden.

Lucas. Ja, Skamfærd! Det er en Mand, der er værd at gaae paa Fire for; alle de andre ere ikke værdige til at løse hans Skoremme.

Pierre. Han har helbredet de forunderligste Sygdomme.

Lucas. Han har bragt Folk paa Benene som have været døde og borte.

Pierre. Men som jeg har sagt Herren; det er en Mand, der har sit eget Hoved, og sommetider er der Øieblikke, hvori hans Forstand løber sin Vei og han slet ikke lader til at være det, han er.

Lucas. Ja, han er meget for at gjøre Løier; og der er de Gange da man skulde troe, han havde Fluer i Hovedet, men det skal Herren ikke bryde sig om.

Pierre. For i Grunden er han Lærdommen selv, og siger tidt og mange Gange Ting, som ere mærkværdige at høre paa.

Lucas. Ja naar det stikker ham, taler han reent ud af Posen, ligesom han kunde læse op af en Bog.

Pierre. Han staaer allerede i et forskrækkeligt Ry her i Egnen, og alle løbe de til ham.

Geronte. Jeg er færdig at døe af Længsel efter at see ham; lad ham bare komme snart.

Pierre. Jeg skal strax hente ham. (gaaer.)

Anden Scene.

De Forrige (uden Pierre).

Jacqueline. Herren kan, Pokkeren tage mig, troe, den Karl gjør lige det samme som alle de andre. Jeg kan tænke, det er Een som kommer med sine Marturer; men jeg siger, den bedste Mekkesin Deres Datter kan faae, det er en Mand, der er smuk og god, og som hun kan have Kjærlighed for.

Geronte. Hør, lille Amme! Du tager Dig meget af Ting, som ikke komme Dig ved.

Lucas. Hør, lille Kone, min rare Jacqueline! Det skikker sig ikke at Du stikker Næsen i det.

Jacqueline. Jeg siger og jeg sætter en Trumf paa det: alle disse hersens Doctere de bue ikke for en Pibe Tobak; at det er noget andet end Rabarbabra og Sennepsblade, der skal til for at korere Jomfruen og at en Mand, det er den Reseft, som kjører alle Sygdomme hos unge Piger paa Døren.

Geronte. Er min Datter i en Tilstand, saa at Nogen vil gifte sig med hende, nu da hun er beladt med saadan en Svaghed? Og da jeg tænkte paa at gifte hende bort, var det ikke hende selv som var imod det?

Jacqueline. Det troer jeg nok; De vilde gifte hende med en Karl, som hun ikke kunde udstaae. Hvorfor tilbød De ikke denne Hr. Leander, som hun gaaer og sukker for? Saa havde hun saamæn været meget lydig, og jeg skal love for, han vilde have taget hende som hun er, naar De vilde have ladet ham faae hende.

Geronte. Men denne Leander er ikke Mand for hende; han har ikke det, den anden har.

Jacqueline. Han har en Farbroder som er rig og som vil sætte ham ind i sit Testemente!

Geronte. Ja, disse Rigdomme i Haabet, de ere ikke andet end Luftcasteller. En Fugl i Haanden er bedre end ti paa Taget, og vi staae stor Fare for at komme til at løbe med Liimstangen, naar vi gjøre Regning paa Penge, som en Anden gjemmer til os. Døden har ikke altid aabne Øren for de Herrer Arvingers Ønsker og Bønner, og man har god Tid til at lade Tænderne vore, naar man skal vente paa en Andens Død for selv at komme til at leve.

Jacqueline. Aa, jeg har bestandig hørt sige, det gaaer i Ægteskabet, som det gaaer i Alt: man kommer længer med at være tilfreds, end med at have Penge. Fædrene og Mødrene have immer den Vane at spørge: hvormeget har han? og hvormeget har hun? Der er gamle Faer Nicolas, han har giftet sin Datter Simonette med den tykke Thomas, fordi han havde et Par Tønder Land mere end den unge Robin, som hun saa godt kunde lide, og nu er det stakkels Menneske af et Fruentimmer bleven saa gult deraf som en Citron og har ikke havt sin Helsot lige siden den Tid. See det er et smukt Exempel for Herren; vor Fornøielse er det eneste vi have her i Verden, og jeg vilde heller give min Datter til en god Mand, som hun kunde have det hedt for, end jeg vilde have al Chinesiens Guld og Juvelerer.

Geronte. For en Ulykke, Amme! hvor Munden løber paa Dig! Jeg beder Dig, tie stille! Du tager Dig den Sag altfor nær, og kommer i en Bevægelse, som en Amme tager Skade af.

Lucas. Vil Du holde mig Din Mund, for Du er en Nasviis! (slaaer ved enhver Sætning Geronte paa Skulderen). Herren behøver ikke Dine gode Raad; han veed nok hvad han skal gjøre. – Pas Du bare paa at give den Lille hvad han skal have, og giv Dig ikke af med at ransonere til Herren. — Herren er Fader til sin Datter, og Herren er en god Herre og en klog Herre, som nok veed hvordan han skal bære sig ad.

Geronte. Saa sagte — av, saa sagte.

Lucas (slaaer ham atter paa Skulderen). Herre! jeg vil give hende en lille Sandsekage og vise hende hvad Respect hun skylder Herren.

Geronte. Ja, — men disse Haandgreb behøves ikke.

Tredie Scene.

De Forrige. Sganarel. Pierre.

Pierre. Naa, Herre! lav Dem nu til at see en stor Mand, thi her er vor Doctor.

Geronte (til Sganarel). Min Herre! Det glæder mig at see Dem hos mig; vi trænge overmaade meget til Deres Hjælp.

Sganarel (med Kappe og Hat som Doctor) Hippocrates siger — vi skal begge To sætte vor Hat paa.

Geronte. Det siger Hippocrates?

Sganarel. Ja.

Geronte. Med Tilladelse, i hvilket Capitel siger han det?

Sganarel. I sit Capitel — om Hatte.

Geronte. Naar Hippocrates siger det, saa maa man gjøre det.

Sganarel. Siden jeg, min kjære Hr. Doctor! er kommen til Kundskab om underfulde Sager —

Geronte. Om Forladelse, til hvem taler De?

Sganarel. Til Dem, Hr. Doctor.

Geronte. Jeg er ikke Doctor.

Sganarel. De er ikke Doctor?

Geronte. Det veed Gud jeg ikke er.

Sganarel. Virkelig?

Geronte. Virkelig. (Sganarel tager Gerontes Stok og banker ham.) Aa! aa! aa!

Sganarel. Nu er De Doctor; jeg har aldrig faaet andet Doctorskab.

Geronte (til Pierre). Men hvad Fanden

er det for et Menneske, I der have faaet fat paa?

Pierre. Jeg sagde jo i Forveien, det er en Spøgefugl af en Doctor.

Geronte. Det seer jeg; men jeg vil strax lade den Spøgefugl flyve igjen.

Lucas. Bryd Dem aldrig om det, Herre! Det er bare Narrestreger.

Geronte. Men de Narrestreger holder jeg ikke af.

Sganarel. Min Herre! jeg beder om Forladelse for den Frihed jeg tog mig.

Geronte. Min Herre! jeg er Deres Tjener.

Sganarel. Det gjør mig ondt —

Geronte. Det gjør ikke Noget.

Sganarel. For de Stokkeprygl —

Geronte. Der var ikke noget Ondt i dem.

Sganarel. Som jeg har havt den Ære at give Dem.

Geronte. Lad os ikke tale mere om dem. Hr. Doctor, jeg har en Datter, som er falden i en besynderlig Sygdom.

Sganarel. Det fornøier mig, min Herre! at Deres Datter trænger til min Hjælp og jeg vilde af mit ganske Hjerte ønske, at De selv ogsaa trængte til den, ja at Deres hele Familie var trængende, for at jeg kunde vise Dem hvor inderlig gjerne jeg vilde tjene Dem.

Geronte. Jeg er Dem meget forbunden for Deres gode Ønske.

Sganarel. Jeg forsikrer Dem til, det kommer fra mit Hjertes allerindvendigste Dele.

Geronte. De viser mig altfor megen Ære.

Sganarel. Hvad hedder Deres gode Datter?

Geronte. Lucinde.

Sganarel. Lucinde! — Ah — det er et deiligt Navn at sætte Medicamenter paa! Lucinde!

Geronte. Jeg vil gaae ind for at see hvordan hun har det.

Sganarel. Hvem er det vel ved Magt værende Fruentimmer der?

Geronte. Hun er Amme hos en Lille, jeg har. (gaaer.)

Fjerde Scene.

De Forrige (uden Geronte).

Sganarel (sagte). Død og Plage! Det var et deiligt Stykke Møbel! (høit.) Ah, lille Amme, indtagende Amme! mit Doctorskab er Deres Ammeskabs allerærbødigste Tjener; det skulde være mig en stor Fornøielse at være det lykkelige lille Svøbelsebarn, som finder sin Næring i Deres kjærlige Arme. Alle mine Medicamenter, hele min Viisdom, hele min Dueligheed i Eet og Alt staaer til Deres Tjeneste —

Lucas. Med Hr. Doctorens Promission, lad min Kone være med Fred, det beder jeg Dem om.

Sganarel. Hvad! Fruentimmeret er Din Kone?

Lucas. Ja.

Sganarel. Ah, det vidste jeg saagu ikke; men det fornøier mig for Begges Kjærlighed. (han lader som han vil omfavne Lucas, men omfavner Jacqueline.)

Lucas (trækker Sganarel bort og stiller sig imellem ham og Jacqueline.) Saa sagte, om jeg tør bede.

Sganarel. Jeg kan forsikre Dig, det er mig en overordentlig stor Glæde at høre at I To gjør et Par. Jeg ønsker hende til Lykke med at have en Mand som Du, og jeg ønsker Dig til Lykke med at have en Kone, der er saa deilig, saa fornuftig og saa nydelig forfærdiget af Skabelsens Hænder, som hun er. (han lader igjen som han vil omfavne Lucas, der udstrækker Armene; men han smutter under dem og omfavner atter Jacqueline).

Lucas (trækker ham igjen tilbage). Hei, for Pokker! jeg vil bede Dem om; ikke saamange Copplementer.

Sganarel. Kan Du ikke taale at jeg fryder mig over at see en saa usigelig skjøn Forening?

Lucas. Jo, med mig kan De frydе Dem ligesaameget som De lyster, men med min Kone, — ingen Omfavnelser.

Sganarel. Jeg er ligesaameget rørt over den Enes Lykke som over den Andens, og naar jeg omfavner Dig for at bevidne Dig min Glæde, saa omfavner jeg ogsaa hende for at bevidne hende min det Samme. (Det forrige Spil).

Lucas (trækker ham atter bort). Ah, for al Skam, Hr. Doctor! hvad er det for Sludderfladder?

Femte Scene.

De Forrige. Geronte.

Geronte. Nu skal min Datter være her paa Øieblikket. Hr. Doctor!

Sganarel. Jeg venter hende, min Herre! med hele Medicinen.

Geronte. Hvor har De den?

Sganarel (slaaer sig for Panden). Derinde.

Geronte. Det kan jeg finde mig i.

Sganarel. Men da jeg har faaet en stor Godhed for hele Deres Familie, maa De tillade at jeg føler Deres Ammes Puls og forsikkrer mig om, at hun har de nødvendige Egenskaber til sit Embeds Udførelse. (nærmer sig Jacqueline).

Lucas (griber ham om Armen og snører ham om). Nei, nei, det kommer ikke andre ved end mig.

Sganarel. Det er Lægens Pligt at see efter om Ammen —

Lucas. Ammen er min Kone, og jeg skal nok sørge for at min Kone er en upaaklagelig Amme.

Sganarel. Vover Du at sætte Dig paa Bagbenene imod Medicinen? Tilside for den!

Lucas. Ja, det leer jeg af.

Sganarel (betragter ham over Skulderen med dyb Foragt). Jeg giver Dig Febren!

Jacqueline (tager Lucas ved Armen saa at han ogsaa svinger om). Afsted med Dig. Er jeg kanske ikke saa stor at jeg selv kan forsvare mig, dersom han gjør mig Noget, som han ikke skulde gjøre?

Lucas. Jeg taaler ikke at han forsikkrer sig om at Du har de nødvendige Egenskaber —

Sganarel. Tvi, sikk'en Slyngel, han er stinsyg paa sin Kone.

Geronte. Der kommer min Datter.

Sjette Scene.

De Forrige. Lucinde.

Sganarel. Er det den Syge?

Geronte. Ja. Jeg har kun den ene Datter og det vilde gaae mig strækkeligt til Hjertet, dersom hun lagde sig til at dø.

Sganarel. Lad hende bare tage sig iagt for det. Hun maa ikke understaae sig til at dø, førend Doctoren har ordineret.

Geronte. Stole!

Sganarel (sætter sig imellem Geronte og Lucinde). Det er en Syg, som ikke seer ilde ud; jeg skal staae inde for at en Mand, der ikke var syg, vilde finde sig godt fornøiet med hende.

Geronte. De har faaet hende til at lee, Hr. Doctor!

Sganarel. Det er fortræffeligt; naar Doctoren kan faae den Syge til at lee, det er det ypperligste af alle ypperlige Tegn. (til Lucinde.) Naa, hvad er det der er i Veien? Hvad feiler Dem? hvad er det for en Sygdom De har?

Lucinde (lægger sin Haand paa Munden, Hovedet og Hagen). Ah, ih, oh, uh!

Sganarel. Hvad for noget? hvad sagde De?

Lucinde (gjør lignende Bevægelser). Ah, ih, oh, uh! Ah, ih, oh!

Sganarel. Hvad for Noget?

Lucinde. Ah ih, oh!

Sganarel. Ah, ih, oh! Hei, hi, hu, ha! Det forstaaer jeg ikke. Hvad Fanden er det for et Sprog hun taler?

Geronte. Hr. Doctor! Det er i det Sygdommen stikker. Hun er bleven stum, uden at vi endnu have været istand til at udfinde Aarsagen og det er den Omstændighed, der er Skyld i at hendes Giftermaal er gaaet tilbage.

Sganarel. Hvordan kan hendes Giftermaal gaae tilbage for det?

Geronte. Jo, han som skal have hende, vil ikke tage hende førend hun kommer til Mælet.

Sganarel. Hvad er det for en Dosmer som har noget imod at hans Kone er stum? Aa, Gud give, at min Kone var falden i den Sygdom! Jeg skulde min Sjel nok tage mig iagt for at kurere hende.

Geronte. Hr. Doctor! jeg beder Dem bare, at De vil gjøre alt hvad Deres Kunst formaaer for at skaffe hende Mælet.

Sganarel. Aa, var De ganske rolig. Sig mig engang, er der nogen Hjerteklemsel forbundet med denne Sygdom?

Geronte. Ja, Hr. Doctor!

Sganarel. Føler hun store Smerter?

Geronte. Meget store.

Sganarel. Det gjør hun overmaade vel i. Maa jeg saa bede om Jomfruens Haand. (til Geronte.) Denne Puls, min Herre! den siger mig: — Deres Datter er stum.

Geronte. Ja, Hr. Doctor! Det er der! det stikker; det traf De strax paa en Prik.

Sganarel. Ah, ha!

Jacqueline. Nei, see hvor lige han kunde gjætte hvad der feiler hende.

Sganarel. Ja, vi store Doctorer, vi kjende Sygdommene forud. En Dosmer, som ikke var lærd, vilde have været i Forlegenhed og sagt, det er Det, eller det er noget Andet, men jeg siger strax, det er Det og jeg kan fortælle Dem: Deres Datter er stum.

Geronte. Men jeg gad gjerne havt, at De skulde kunne sige mig hvoraf det kommer.

Sganarel. Intet er lettere. Det kommer af at hun har mistet Mælet.

Geronte. Det er meget sandt; men med Deres Tilladelse, hvad er Aarsagen til at hun har mistet Mælet?

Sganarel. Alle vore bedste Forfattere ville kunne sige Dem, Aarsagen er en Hindring for Tungens fri Brug.

Geronte. Men for at gaae videre, hvad er Deres Mening om denne Hindring for Tungens fri Brug?

Sganarel. Derom siger Aristoteles — aa, meget smukke Ting.

Geronte. Det vil jeg troe.

Sganarel. Aa, det var en stor Mand.

Geronte. Uden Tvivl!

Sganarel. En stor Mand tilgavns; en Mand, som — (rækker Armen tveiret.) var saameget større end jeg. Men for at komme tilbage til vor Undersøgelse, saa holder jeg for, at hendes Hindring for Tungens fri Brug skriver sig fra visse Vædsker, som vi Lærde imellem os kalde onde Vædsker, det vil sige — Vædsker som ere onde; desformedelst at Udflydelser som opstaae ved Indflydelsen af Dunstningernes Fordampning, hæve sig op i Sygdommenes Region og forvandles til — saa at sige — til — Forstaaer De Latin?

Geronte. Ikke en Smule.

Sganarel (reiser sig pludselig). De forstaaer ikke et Ord Latin?

Geronte. Nei!

Sganarel (med Begeistring). **Cabricias arci thuram, catalamus, singulariter, nomi nativo, hæc musa — Musen — bonus, bona, bonum, Deus sanctus, est-ne oratio latinas? Etiam, ja! Quare, hvorfor? Quia substantivo et adjectivum, concordat in generi, numerum et casus.**

Geronte. Ak, hvorfor har jeg dog ikke studeret?

Jacqueline. Jo, jeg takker! Det er en dygtig Mand.

Lucas. Ja, det er saa deiligt, at jeg forstaaer ikke det bitterste af det.

Sganarel. Altsaa — naar disse Fugtigheder, som jeg her berører for Dem, passere fra den venstre Side, hvori Leveren ligger, over i den høire Side, hvori Hjertet sidder, da opstaaer det Tilfælde, at Lungerne, som vi paa Latin kalde **armyan**, og som staae i Forbindelse med Hjernen, hvilken vi paa Græsk bevævne **nasmus**, at Lungerne, siger jeg Dem, drages igjennem Huulaaren, som vi paa Hebraisk tillægge Navn af **cubile**, og paa deres Vei komme til at møde velbemeldte Fugtigheder, som opfylde Skulderbladets Blodkamre, og da det nu er tydeligt at oftbemeldte Fugtigheder — følg mig nu i Udviklingen, det er det Eneste, jeg beder Dem om — at oftbemeldte Fugtigheder have en vis Ondartethed i sig — Jeg beder Dem, pas paa hvad der nu kommer.

Geronte. Ja.

Sganarel. Have en vis Ondartethed, som igjen har sin Grund i — hold fast paa det!

Geronte. Jeg holder!

Sganarel. Har sin Grund i Skarpheden hos de Vædsker, der ere fremavlede i Mellemgulvets Bygningsmaade, saa skeer det at disse Vædsker — **Ossabandus, nequeis, nequer, potarium, quipsa milus** — og deraf, justement deraf kommer det: Deres Datter er stum.

Jacqueline. Hør, Herre! Det var herligt talt.

Lucas. Hvor det er Skade at jeg ikke er saadan skaaret for Tungebaandet!

Geronte. Det er ikke muligt at forklare det tydeligere. Der er kun en eneste Ting som stødte mig lidt, det var det Sted om Hjertet og Leveren. Jeg synes at De kom til at forbytte deres Plads; for Hjertet skal jo ligge tilvenstre og Leveren tilhøire.

Sganarel. Det var i forrige Tider; alt det have vi vendt op og ned paa; nu drive vi Medicinen paa en splinterny Maade.

Geronte. Det vidste jeg ikke af, og jeg beder om Forladelse for min Uvidenhed.

Sganarel. Gjør aldeles intet; De kan jo ikke være forbunden, at være ligesaa klog som vi.

Geronte. Nei, det er sandt. — Men hvad troer De nu, Hr. Doctor! at vi skal fange an med den Sygdom?

Sganarel. Hvad jeg troer vi skal fange an med den?

Geronte. Ja.

Sganarel. Jeg troer — hun skal tilkøis og saa skal hun have en antagelig Portion Brød — fiint Brød — dyppet i Viin.

Geronte. Hvorfor skal hun have det, Hr. Doctor?

Sganarel. Fordi der i Brød og Viin, naar begge Dele komme sammen, er en sympathetisk Kraft, som bringer Folk til at tale. Giver man Poppegøier andet? og lære de ikke at tale med den Føde?

Geronte. Det er meget sandt! Aa! det er en stor Mand! — Nu skal hun strax faae en dygtig Portion Brød og Viin.

Sganarel. Henimod Aften skal jeg see hvad Virkning det har gjort paa hende.

(Lucinde gaaer.)

Syvende Scene.

De Forrige (uden Lucinde).

Sganarel (til Jacqueline, som vil gaae med Lucinde). Et Øieblik, min Gode! (til Geronte.) Hør, min Herre! Det er nødvendigt, at jeg giver denne Amme Et og Andet ind.

Jacqueline. Hvad? mig? jeg er saa frisk som en Fisk.

Sganarel. Destoværrre, min gode Amme! destoværre! Denne store Frisked er Noget, som for Alvor kan gjøre en Doctor bange. Det var ikke saa galt om jeg foretog en lille venskabelig Aareladning eller paa anden Maade bragte Friskheden ud af Kroppen.

Geronte. Men, kjære Hr. Doctor! det er Noget som jeg slet ikke kan forstaae. Hvorfor skal man tappe Blod af Folk naar De ikke feile Noget?

Sganarel. Det gjør intet til Sagen; en Aareladning kan aldrig skade, og ligesom man drikker for at hindre Tørsten i at indfinde sig, saaledes skal man ogsaa lade sig aarelade for at hindre Sygdommen i at indfinde sig.

Jacqueline (gaaer). Fy for al Skam, det vil jeg ikke vide Noget af; jeg vil ikke gjøre mig selv til et Apothek.

Sganarel. Du gjør Dig obsternasig imod mine Recepter, Amme! Ja bie Du kun, Du skal nok komme til at vise Lærdommen Respect.

Ottende Scene.

Geronte Sganarel.

Sganarel. Min Herre! jeg siger Dem Farvel.

Geronte. Jeg beder Dem — et Øieblik.

Sganarel. Hvad har De ifinde?

Geronte. At give Dem Penge, Hr. Doctor!

Sganarel (strækker Haanden ud bagved sig, medens Geronte aabner sin Pung). Nei, min Herre! jeg tager ikke imod Noget.

Geronte. Hr. Doctor!

Sganarel. Jeg gjør det ikke.

Geronte. Bare et Dieblik.

Sganarel. Paa ingen Maade!

Geronte. Naar jeg beder Dem.

Sganarel. De vil gjøre Nar af mig.

Geronte (har taget Pengene op). Det er allerede gjort!

Sganarel. Men jeg bryder mig ikke om det.

Geronte. Hvad for noget?

Sganarel. Jeg gjør ikke Noget for Penge.

Geronte. Det troer jeg gjerne.

Sganarel (efter at have taget Pengene). Det er Ducater som ere fuldvægtige?

Geronte. Ja, Hr. Doctor!

Sganarel. Jeg er ikke en Leiesvend af en Doctor.

Geronte. Det veed jeg nok.

Sganarel. Jeg er ikke den Mand, der kun seer paa min Fordeel.

Geronte. Det har heller ikke været mine Tanker.

Sganarel (alene, seer paa Pengene, han har faaet). Det gaaer, min Troe, ikke ilde og naar jeg kan —

Niende Scene.

Leander. Sganarel.

Leander. Naa, min kjære Mand! jeg har længe ventet paa Leilighed til at tale med Dem og kommer for at udbede mig Deres Hjælp.

Sganarel (føler ham paa Pulsen). Det er en nederdrægtig Puls De har.

Leander. Jeg er aldeles ikke syg; det er ikke derfor jeg kommer til Dem.

Sganarel. Naar De ikke er syg, hvorfor Fanden siger De det da ikke?

Leander. For at fortælle Dem Sagen med to Ord: jeg hedder Leander og er forelsket i Lucinde, som De har taget under Kuur, og da hendes Faders Uvillie har lukket mig enhver Vei til at nærme mig hende, vover jeg at bede Dem om at understøtte min Kjærlighed og give mig Leilighed til at iværksætte en List, som jeg har opspundet for at komme til at sige hende et Par Ord, der gjælde min Lykke og mit Liv.

Sganarel. Hvem anseer De mig for? hvad for Noget? Tør De understaae Dem til at komme til mig for at begjære Understøttelse til Deres Kjærlighed? Vover De at krænke en Doctors Værdighed ved at anmode ham om at paatage sig Haandlangerie af den Natur?

Leander. Gjør blot ingen Støi, min Herre!

Sganarel (støder ham tilbage). Jeg vil gjøre Støi! De er en uforskammet Person.

Leander. Hvad? Saa sagte, min Herre!

Sganarel. Et Menneske uden Forstand.

Leander. Jeg beder Dem.

Sganarel. Jeg skal lære Dem, at jeg er ikke den Mand, der lader mig bruge til Sligt og at det er dumt i høieste Grad —

Leander (trækker en Pung op af Lommen). Min Herre —

Sganarel. At bede mig om — (tager Pungen). Jeg taler ikke om Dem, thi De er en brav, en fornuftig ung Mand og det vil være mig en Fornøielse at kunne være Dem til Tjeneste. Men der gives mange uforskammede Mennesker her i Verden, som tage Folk for det, de ikke ere, og jeg tilstaaer, det bringer mig i Harnisk.

Leander. Jeg beder Dem om Forladelse fordi jeg tog mig den Frihed —

Sganarel. De spøger. Naa, hvad er det da De vil have?

Leander. De maa vide, min Herre! den Sygdom, De vil helbrede Lucinde for, er kun paatagen. Lægerne have behandlet den efter alle Kunstens Regler; de have ikke undladt at fortælle hvor den har sit Sæde, og fundet det baade i Hjernen, i Tarmene, i Milten og i Leveren, men vist er det, den skriver sig alene fra Kjærlighed og Lucinde har kun fundet paa denne Sygdom for at undgaae et Ægteskab, som hun ikke kan forbrage. Men lad os gaae herfra for at Ingen skal see os sammen, og paa Veien vil jeg meddele Dem, hvad jeg har at bede Dem om.

Sganarel. Ja kom. De har givet mig en saadan Godhed for Deres Kjærlighed, at jeg ikke selv kan begribe den, og det siger jeg: for at tjene denne Kjærlighed vil jeg enten tilsætte mit hele Doctorskab, gjøre Ende paa den Syge eller — hvad der vel er det bedste — skaffe Dem hende til Kone.

Tredie Act.

Første Scene.

Leander. Sganarel.

Leander. Jeg tænker nok, at jeg i denne Forklædning kan gaae for at være Deres Famulus, og da hendes Fader næsten ikke har seet mig, ville Dragten og Paryken nok gjøre mig ukjendelig for ham.

Sganarel. Det har ingen Nød.

Leander. Alt hvad jeg endnu kunde have at ønske var, at jeg vidste en fem, sex af de Ord, som Medicinen især gjør Blæst med, for at jeg med dem kunde pynte paa Samtalen og give mig Anseelse af en rigtig grundlærd Læge.

Sganarel. Ah, Hvishvas! Det behøves

ikke; Dragten er nok og jeg forstaaer ikke mere af det Væsen end De.

Leander. Hvad for noget?

Sganarel. Fanden tage mig om jeg forstaaer Noget af Doctoriet. Hør, De er en skikkelig Fyr og jeg vil betroe mig til Dem ligesom De har betroet Dem til mig.

Leander. Hvad? De er ikke virkelig —

Sganarel. Nei, siger jeg, de have gjort mig til Doctor, endskjøndt jeg har sat mig derimod med Hænder og Fødder. Jeg har aldrig befattet mig med at være saa lærd og min hele Studering er aldrig gaaet paa hiin Side Sinkelection. Jeg veed Fanden ikke hvorledes de ere komne paa, at jeg kunde due til Doctor, men da jeg saae at de med Djævels Vold og Magt vilde have, at jeg skulde være det, saa besluttede jeg at være Doctor paa deres Bekostning, som gjorde mig til det. For Resten kan De aldrig troe, hvorban Indbildningen om at jeg kan kurere Folk, har udbredt sig og hvor forbandet forhippede de ere paa at tage mig for en klog Mand. De løber til mig fra alle Sider og Kanter og bliver det ved at gaae som det gaaer, saa har jeg ikke ihinde aldrig at forlade Medicinen førend den slaaer mig ihjel. Jeg synes det er den bedste Næringsvei der kan optænkes, thi enten man gjør vist eller galt, Betalingen er altid den samme. Derfor det vi gjøre ikke duer noget, kommer det aldrig paa vor Regning, og dem vi have under Arbeide, kan vi holde Huus med ligesom vi vil. Skal en Skomager fye et Par Skoe og forskjærer en Stump Læder, saa maa han betale Gildet, men vi kan forskjære et Menneske, saa han aldrig bliver Menneske, og det koster os ikke fire Skilling. Gjøre vi en Buk, den kommer ikke os ved, det er altid den der døer af den, som har gjort den. Og, hvad der er det allerbedste, de Døde ere de skikkeligste, de tauseste Mennesker af Verden; der er endnu ikke en eneste af dem, som har klaget over den Doctor, der har taget Livet af ham.

Leander. Det er sandt, hvad det angaaer ere de Døde overmaade skikkelige Folk.

Sganarel. Der kommer To, som lade til at ville spørge mig tilraads. Gaae nu og vent paa mig til jeg kan tage Dem med til Jomfruen. (Leander gaaer.)

Anden Scene.

Sganarel. Thibaut. Perrin.

Thibaut. Aa, gode Hr. Doctor! jeg og min Søn Perrin, som Han der seer, gik saamæn og søgte om Ham.

Sganarel. Og hvad vil I mig?

Thibaut. Hans stakkels Moder, som for Resten hedder Perrette, har ligget tilsengs i et halvt Aar.

Sganarel (strækker Haanden ud, som for at tage imod Penge). Saa? og hvad skal jeg gjøre ved hende?

Thibaut. Aa, vi vilde saa gjerne bede Ham om Han ikke vilde give hende lidt Djævelskab ind, saa hun kunde komme sig.

Sganarel. Vi vil see til. Hvad er det for en Sygdom hun har?

Thibaut. De Doctere, jeg allerede har været ilav med om hende, sige, hun har Hypocrisie, gode Herre!

Sganarel. Hypocrisie?

Thibaut. Ja, det er at forstaae: hun er hoven over hele Legemet, og det skal være af bare Fugtiteter, som hun har i Kroppen, for Leveren eller Milten, hvad han hedder, som skulde gjøre Blod, bestiller ikke andet end at gjøre det bare Vand. Hun har saamæn Andenbags-Febren hver Dag, med en Svikkelse og Knugen i alle Ledder og Lemmer saa det er en Gru igjen. Her lige i Overken staaer det saadan for hendes Bryst med Angstighed at hun faaer Confusioner med Spratten og Balstyren saa man skulde troe hun var død og borte. Vi har i vor By en Apotheker, med Forlov at sige, og han har givet hende saamange Historier ind, at jeg har sat hele tolv Rigsdaler i Lappemanger, med Tugt at sige, og Svededrik, som hun skulde have at transportere paa Men den anden Doctor sagde, at det var ikke andet en Palentinmidler, som bare sinkede Konen i at blive af med Livet eller Daarligdommen. Han vilde give hende noget som han kaldte en Larenants; men jeg siger reent ud, at jeg er bange Konen pikker af naar hun faaer det Tøi i sig, for de siger at disse Djævler af Doctere ligge og slaer Folk ihjel med deres Ophitterier.

Sganarel (bliver ved at række Haanden ud). Lad os komme til Sagen, min gode Ven! lad os komme til Sagen.

Thibaut. Ja det er Sagen, at jeg kommer for at bede gode Herre om at sige os hvad vi skal amplegere med hende.

Sganarel. Jeg kan slet ikke forstaae Jer.

Perrin. Gode Herre! min Moder er falden i Daarlighed og her er to Rigsdaler som vi ville give Ham for at sige os hvad vi skal give hende.

Sganarel. Ah — Dig kan jeg godt forstaae. (til Thibaut.) Han er et ungt Menneske, men han taler tydeligt og forklarer sig saa man kan have godt af det. — (til Perrin). Du siger at Din Moder har faaet Hyprosodie, at hun er hoven over hele Legemet, at hun har Febren med Smerte i Lemmerne og at hun faaer Convolutioner, det vil sige, at hun besvimer?

Perrin. Ja, det er livagtig det hun feiler.

Sganarel. Jeg har strax forstaaet Dig. Du har en Fader som ikke selv veed hvad

han siger. Og nu vil Du vide hvad Du skal gjøre ved hende?

Perrin. Ja, gode Herre!

Sganarel. Hvad Du skal gjøre ved hende, for at hun kan komme sig?

Perrin. Ja, det er det jeg mener.

Sganarel. See der, der er et Stykke Ost, som Du maa lade hende tage.

Perrin. Et Stykke Ost, gode Herre?

Sganarel. Ja, det er en til dette Brug indrettet Ost, hvori der er Guld, Coral og Perler og mange andre kostelige Sager.

Perrin. Jeg siger Dem saa mange Tak, gode Herre! jeg skal strax lade hende fortære den.

Sganarel. Saa kan Du gaae. Skulde hun døe, saa sørg for at Du faaer hende begravet saa smukt som muligt.

Tredie Scene.

Jacqueline. Sganarel. Lucas i Baggrunden.

Sganarel. Der har vi den deilige Amme. Ah, Amme for mit Hjerte, jeg føler mig lyksalig ved at træffe Dig; thi Synet af Dig er den Rhabarbar, den China og de Sennepsblade, som vise al min Sjels Kummer den Vei den skal gaae.

Jacqueline. Skamfærd, Hr. Doctor! det er altfor kjønt sagt til mig og jeg forstaaer ikke Deres Latin.

Sganarel. Bliv syg, elskværdigste Amme! bliv syg af Kjærlighed til mig. O, det skulde være min største Glæde at bringe Dig paa Benene igjen.

Jacqueline. Jeg takker saa mange Gange, men jeg seer heller at De ikke bringer mig paa Benene.

Sganarel. Hvor det gjør mig ondt for Dig, Amme! at Du har en saa skinsyg og gnaven Mand, som Du har.

Jacqueline. Hvad skal man sige, gode Herre? Det er for mine Synders Skyld jeg har faaet ham, og hvor Koen er tøiret, maa hun græsse.

Sganarel. Hvad? Saadan en grov Karl? et Menneske, der altid er Dig i Hælene og ikke kan taale at Nogen taler til Dig.

Jacqueline. Ak, De har endnu ikke rigtigt seet hans Krakilskhed; det før — aa det var ingenting.

Sganarel. Skulde det være muligt at det Menneske kunde være saa lavsjelet, at han kunde baske saadant et Fruentimmer? Ah, deiligste Amme! lad mig faae det at høre og den er ikke langt borte, som vilde føle sig lyksalig dersom han maatte kysse bare den yderste Spidse af Dine smaae Pusselanker! Hvorfor skal dog saa deilig en Skabning være falden i saadanne Hænder og en Bjørn, en Æsel, en Klods, en Dosmer — Om Forladelse, Amme! at jeg taler saaledes om Din Mand.

Jacqueline. Aa, gode Herre! jeg veed nok at han fortjener alle de Navne.

Sganarel. Ja, Amme! han fortjener dem og han fortjener mere end dem; han fortjener at Du, for at straffe ham for hans Skinsyge, skulde sætte ham Noget i Hovedet.

Jacqueline. Ja, sandt er det, tænkte jeg ikke paa andet end Kjærlighed til ham, jeg kunde gjøre Ting —

Sganarel. Paa min Sjel, det skadede ikke om Du hævnede Dig paa ham med en Anden. Det er et Menneske, siger jeg, som ærligt fortjener det, og dersom jeg, allerdeiligste Amme! var saa lykkelig at blive udvalgt til — (han udstrækker Armene for at omfavne Jacqueline; Lucas stikker Hovedet imellem dem. Sganarel og Jacqueline betragte Lucas og gaae hver til sin Side).

Fjerde Scene.

Geronte. Lucas.

Geronte. Hei, Lucas! har Du ikke seet vor Doctor?

Lucas. Jo, gid han skee en Ulykke saa sandt, jeg har seet ham og min Kone med.

Geronte. Men hvor kan han da være henne?

Lucas. Det veed jeg ikke; men jeg vilde ønske, han var Fanden i Volt.

Geronte. Gaae og see hvorledes min Datter har det. (Lucas gaaer).

Femte Scene.

Geronte. Leander. Sganarel.

Geronte. Ah, Hr. Doctor! jeg spurgte om hvor De var.

Sganarel. Aa — jeg gik og samlede mine Indfigter sammen for at anvende dem paa Deres Datters Sygdom. Hvordan staaer det sig med hende?

Geronte. Jo Tak! hun er bleven lidt slettere, siden hun begyndte med Kuren.

Sganarel. Det er godt; det er Tegn til at den gjør Virkning.

Geronte. Ja men jeg er bange, at den gjør saadan en Virkning, at den slaaer hende ihjel.

Sganarel. Bryd Dem aldrig om det; jeg har Medicamenter som slaae Alt ihjel, og hun maa meget gjerne ligge paa sit Yderste — for saa kommer jeg tilgavns.

Geronte. Hvad er det for et Menneske, De der har med Dem?

Sganarel. Han? det Menneske, der staaer, mener De? Ikke sandt?

Geronte. Jo!

Sganarel. Det kunde jeg tænke. Det er min Substitut!

Geronte. Deres Substi —

Sganarel. Tut! Det traf De!

Geronte. Hvad skal han?

Sganarel. Tage fat, naar jeg ikke kan holde det længer ud. — Han er, saa at sige, et Medicament.

Geronte. Saa?

Sganarel. Ja! — min Kunst og han — det er det der skal give Deres Datter sit Mæle igjen. Ham kan vi slet ikke undvære, hvis hun skal komme sig.

Geronte. Ih! saa Gud skee Lov for ham!

Sganarel. Ja! men det skal De dog ikke sige, førend De seer Virkningen.

Sjette Scene.

De Forrige. Lucinde. Jacqueline.

Jacqueline. Deres Datter vilde røre sig lidt, Herre!

Sganarel. Det har hun godt af. — Aa, Hr. Substitut! fol Jomfruens Puls, for at vi kan tale fornuftigt med hinanden om Sygdommen. (han trækker Geronte tilside og lægger sin Arm om hans Hals for at hindre ham i at vende Hovedet hen til den Side, hvor Leander og Lucinde staae). Hør, min Herre! Det har altid imellem Lægerne været et stort og vanskeligt Spørgsmaal, om det er lettere at kurere Fruentimmer end Mandfolk. Jeg beder Dem at lægge nøie Mærke til hvad jeg siger. Nogle besvare det med Nei, Andre besvare det med Ja; men hvad mig angaaer, jeg siger baade Ja og Nei; desaarsag, at den uigjennemskuelige Galimathias, som findes i Vædskerne og altid er forhaanden i Fruentimmernes naturlige Temperatur, er Grund og Aarsag til at den dyriske Deel af dem bestandig tager Luven fra den sjelbelagte Deel, thi man seer jo klarligen at det Op og Ned, som er herskende i deres Meninger, springer ud fra den skjæve Bevægelse i Maanens Cirkel, og ligerviis som Solen naar den skyder sine Straaler paa Jordens huulspeilformede Overflade, finder en Modstand —

Lucinde (til Leander). Nei, mine Følelser ville bestandig blive de samme.

Geronte. Aa, min Datter snakker! — O, hvilket underfuldt Medicament! o, hvilken Doctor! Hun kan snakke! — Ak, hvormeget maa jeg ikke takke Dem for saadan en mageløs Kuur og hvad skal jeg gjøre for at vise Dem min Taknemmelighed?

Sganarel (spadserer frem og tilbage og vifter sig med sin Hat). Ja, det er en Sygdom, som har kostet mig Slid!

Lucinde. Ja, Fader! jeg er igjen kommen til mit Mæle, men jeg har faaet det for at sige: at jeg aldrig gifter mig med nogen Anden end Leander og at det ikke nytter noget, at tænke paa at give mig en anden Mand.

Geronte. Men —

Lucinde. Intet er istand til at rokke den Slutning, jeg har fattet.

Geronte. Hvad for —

Lucinde. Det er forgjæves, De anfører Deres smukke Grunde derimod.

Geronte. Dersom —

Lucinde. De ere til ingen Nytte.

Geronte. Jeg —

Lucinde. Det er Noget, som jeg ikke viger fra.

Geronte. Men —

Lucinde. Der er ikke nogen faderlig Myndighed, der kan tvinge mig til at gifte mig imod min Villie.

Geronte. Jeg gjør —

Lucinde. De gjør ilde i at negte mig Deres Samtykke.

Geronte. Det —

Lucinde. Thi en saadan Haardhed kan jeg ikke længer udholde.

Geronte. Derfor —

Lucinde. Derfor vil jeg heller gaae i et Kloster end gifte mig med et Menneske, som jeg ikke elsker.

Geronte. Men —

Lucinde (levende). Nei! Jeg gjør det ikke! Det hjælper ikke! Det nytter ikke! Jeg giver ikke efter! Min Beslutning staaer fast!

Geronte. Nei, hvor Ordene nu strømme ud af hende — man er ikke istand til at holde paa dem. (til Sganarel). Hr. Doctor! jeg beder Dem, gjør hende stum igjen.

Sganarel. Der staaer min Kunst stille! Alt hvad jeg kan gjøre, for at tjene Dem, er at gjøre Dem døv, dersom De vil have det.

Geronte. Tak skal De have. (til Lucinde.) Tænk dog paa —

Lucinde. Nei, alle Deres Grunde kunne ikke bevæge mig.

Geronte. Endnu i Aften gifter Du Dig med den, jeg har valgt til Dig.

Lucinde. Før vil jeg gifte mig med Døden.

Sganarel (til Geronte). Gode Herre! tie De bare ganske stille og lad mig medicinere den Sag. Det er en Syg, den vedkommer, og jeg har Medicamentet, som vi skal bruge for at faae den bragt i Rigtighed.

Geronte. Hvad? skulde det være muligt, Hr. Doctor! at De ogsaa kan kurere denne Svadom, hun har faaet i Forstanden?

Sganarel. Ja, lad mig om det; jeg har Medicamenter for alle mulige Ting, og med den Kuur skal min Substitut være os behjælpelig. (til Leander.). Et Ord! Du seer hvor hedt hun har det for denne Leander og at det er stik imod hendes Faders Villie; Du seer, at der er ikke nogen Tid at spilde, da Vædskerne ere blevne meget skarpe, og at det er nødvendigt strax at finde et Middel imod denne Sygdom, som kan gaae til Yderlighed, dersom den faaer Lov til at regjere længer. Hvad mig angaaer, jeg veed kun et eneste, som er: at tage en rask afførende Flugt som Du laver til paa den rette Maade med to Dracmer Matrionium, der tages i

Piller. Det kan være at hun gjør sig lidt obstinatsig imod dette Medicament, men da Du er en dygtig Karl i Dit Fag, maa Du see at overtale hende til at synke det saa hurtigt som muligt. Gjør nu en lille Rundar med hende i Haven, for at faae hende i det rette Gemyt, imidlertid vil jeg snakke med hendes gode Fader; men, frem for Alt, spild ikke Tiden. Strax ifærd med dette høist kraftigt virkende Medicament, strax ifærd med det!

(Leander og Lucinde gaae.)

Syvende Scene.

Geronte. Sganarel.

Geronte. Men hvad er det for Piller, hun skal tage, Hr. Doctor? Dem synes jeg, jeg aldrig har hørt tale om.

Sganarel. Det er nogle Piller, som man bruger naar Roden kniber.

Geronte. Har De nogensinde seet Mage til saadan en Uforskammenhed?

Sganarel. Pigebørn ere altid en Smule stivsindede.

Geronte. De kan ikke troe hvor forgabet hun er i denne Leander.

Sganarel. Det er Heden i Blodet, som sætter de unge Hjerter saadan i Bevægelse.

Geronte. Hvad mig angaaer, jeg har holdt min Datter indelukket lige fra det Øieblik jeg opdagede denne heftige Kjærlighed.

Sganarel. Det har De gjort fornuftigt i.

Geronte. Jeg har sørget for, at de paa ingen Maade kunne komme sammen.

Sganarel. Det var rart.

Geronte. For havde jeg tilladt det, havde de naturligviis gjort en eller anden dum Streg.

Sganarel. Det er der intet Spørgsmaal om.

Geronte. Jeg tør bande paa, hun var løben bort med ham.

Sganarel. Det er troligt.

Geronte. Jeg har faaet at vide at han gjør alt hvad han kan, for at komme til at tale med hende.

Sganarel. Hvilken Nar!

Geronte. Men det er spildt Umage.

Sganarel. Det troer jeg.

Geronte. Jeg skal nok passe at han ikke faaer hende at see.

Sganarel. Han har ikke en Dosmer for sig og De tjender Kneb, som han ikke forstaaer sig paa. Det er ingen Tosse der er fiffigere end De.

Ottende Scene.

De Forrige. Lucas.

Lucas. Aa, Hosbond! Død og Plage, Hosbond! Det er en deilig Historie! Deres Datter er løbet sin Vei med sin Leander. Det ham som var —

Geronte (bidsig). Hvad?

Lucas. Tutten! og det er Doctoren der, som har lavet det sammen.

Geronte. Hvad for Noget? at tage Livet af mig paa den Maade? — Politie — jeg maa have fat paa Politiet; pas mig bare godt paa Doctoren til jeg faaer fat paa Politiet! Ja, bie De kun; De skal betale Gildet; Retfærdigheden skal nok give Dem Deres fortjente Løn. (løber ud.)

Lucas. Naa, min gode Hr. Doctor! De bliver hængt, det kan De være rolig for. Men vor Dem ikke af Stedet.

Niende Scene.

Lucas. Sganarel. Martine.

Martine (til Lucas). Aa hvor jeg har løbet omkring for at finde Jer. Siig mig engang, hvordan gaaer det med Docteren, jeg har givet Jer?

Lucas. Jo tak; nu skal han hænges.

Martine. Hvad? skal min Mand hænges? og hvad har han da gjort?

Lucas. Han har ladet sin, hvad han hedder, bortføre Hosbonds Datter.

Martine Jh, Kors bevares! Siig mig, kjære Mand! er det ogsaa sandt at Du skal hænges?

Sganarel. Det seer Du. Ah!

Martine. Vil Du lade tage Livet af Dig naar der er saamange Folk tilstede?

Sganarel. Ja hvad skal jeg gjøre!

Martine. Havde Du dog faaet skovet alt det Brænde vi bruge iaar, det havde dog været mig en Trøst.

Sganarel. Gaae Din Vei, for det skjærer mig i mit Hjerte.

Martine. Nei, jeg vil blive for at muntre Dig op naar Du skal dø; jeg skal ikke forlade Dig førend jeg har seet at Du ogsaa er bleven hængt.

Sganarel. Ah!

Tiende Scene.

De Forrige. Geronte.

Geronte (til Sganarel). Nu kommer Politiet strax, og saa skal I blive sat paa et Sted, saa man nok skal svare mig til Jer.

Sganarel (paa Knæ). Aa, skulde det ikke kunne blive forandret til en god Dragt Prygl?

Geronte. Nei, nei, Retfærdigheden skal fælde Jer Dom. Men hvad seer jeg?

Ellevte Scene.

De Forrige. Leander. Lucinde.

Leander. Hr. Geronte! her fremstiller jeg Leander for Deres Øine og overgiver Lucinde i Deres Hænder. Vi havde isinde at tage Flugten sammen og gifte os, men vi have opgivet denne Plan og valgt en

Udvei der er os værdigere. Jeg vil ikke fraskjæle Dem Deres Datter, men kun modtage hende af Deres Hænder. Kun vil jeg sige Dem det, at i dette Øieblik har jeg i et Brev modtaget Efterretning om, at min Onkel er død og jeg indsat til hans eneste Arving.

Geronte. Hr. Leander! Deres skjønne Tankemaade er i mine Øine en Rigdom, der er mere end nok, og jeg samtykker med største Fornøielse.

Sganarel (sagte). Dengang slap Medicinen prægtigt fra det.

Martine. Siden Du ikke bliver hængt, saa gjør mig den Tjeneste at blive ved at være Docter, for det er mig der har hjulpet Dig til den Næringsvei.

Sganarel. Saa? Det er Dig der har hjulpet mig til alle de Prygl jeg har faaet.

Leander (til Sganarel). De have gjort en saa heldig Virkning, at det ikke er værdt at tage sig dem nær.

Sganarel (til Martine). Saa lad gaae da! Jeg tilgiver Dig Pryglene, som en lille Erkjendtlighed for den høie Værdighed, Du har skaffet mig; men det vil jeg dog sige Dig, viis herefter mere Respect for en Mand, som jeg, og husk vel paa: at en Doctor som bliver vred, det er en Djævel at komme i Laug med.

Kjøbenhavn 1842.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Suzettes Medgift.

Lystspil i fire Acter af P. Pinaur og Gustave Lemoine,

oversat af Th. Overskou.

Personerne:

Grevinde de Senneterre;	Cadiche, hans Sødskendebarn.
Adolphe, hendes Søn.	Beauvisage, Abbe.
Suzette.	Chopinet, Avlskarl.
Chenu, Urmager.	En Notar.
Picheloup, Forpagter paa Grevindens Gods;	To Tjenere.

De to første Acter foregaae paa Grevindens Gods i Berry, i 1791; de to sidste i Paris, i 1797.

Første Act.

(En Lysthov ved Grevindens Herregaard. Paa høire Side et Lysthuus med Jalousier, som vende ud mod Publicum; udenfor Vinduerne staae to Havestole. Paa venstre Side, i Forgrunden, et Steenbord, hvorved der ogsaa staaer Havestole.)

Første Scene.

Chenu. Picheloup (sidder ved Bordet. En Reisetaske ligger ved deres Fødder).

Chenu. Syv og tyve!

Picheloup. Otte og tyve!

Chenu. Jeg siger, det bliver syv og tyve!

Picheloup. Og saa siger jeg det bliver otte og tyve!

Chenu (vred). Hør, jeg holder ikke af at Nogen siger mig imod.

Picheloup (heftig). Troer Du kanskee jeg holder af det? — Jeg er en ærlig Mand!

Chenu. Men Du tæller galt sammen — det holder ikke Stik!

Picheloup. Man skal see, Du tager mig for en Lur!

Chenu. Nei, jeg tager Dig kun for en Dosmer!

Picheloup (reiser sig med Værdighed). Hr. Chenu! den Gang traf De mig ikke!

Chenu (slaaer ham paa Øret). Saa traf jeg Dig den Gang!

Picheloup (atter med Værdighed). Hr. Chenu! De har miskjendt Deres Ven!

Chenu. Gaae Fanden i Vold! Du kan aldrig faae noget i Hovedet!

Picheloup (som før). Nei, jeg faaer aldrig noget i Hovedet, det er sandt, Hr. Chenu! jeg er et ædrueligt Menneske. Men min lille Addition har jeg lært i Livet — og den, Hr. Chenu! den slaaer mig aldrig feil — jeg veed altid at (peger paa Chenu) Een og (peger paa sig selv) Een er To — og det er dog det, som den hele Makkematik hviler paa. Dersom vi ere i en Irring, der truer vores Venskab med et Knæk — det er Dem, Hr. Chenu, som skal staae til Regnskab for det — (høitideligt) deroppe! (i en anden Tone) Hvorfor har De ikke lært at skrive, Hr. Studepranger?

Chenu. Hvorfor har Du ikke lært det?

Picheloup (ivrig). Fordi Skolemesteren ikke kunde faae Bugt med min tungnemme Natur — det er hans Skyld, aldeles ikke min; han var en gammel Mand, han savnede ganske den Armkraft, der udfordres til hans Embede — jeg maa lide for hans Skrøbelighed! For Resten, som sagt, (med Vægt) jeg kan lægge sammen — og endnu i Dag har jeg lagt sammen med Grevindens Forvalter, som jeg skulde betale min Forpagtningsafgift — vi kom meget godt ud af det. (tager Reisetasken op) Hvorfor ligger jeg altid i Topperie med Dem, Hr. Chenu? — fordi De aldrig vil give Oplysninger — og naar To ere i Compagnie sammen om en Handel — den Ene maa altid oplyse den Anden.

Chenu. Naa, har jeg gjort Dig Uret, Picheloup! det var imod min Villie. Giv mig Haanden — nu er det forbi. (sætter sig paa høire Side og tænder sin Pibe, som sidder i hans Hat.)

Picheloup. Ja, ja, det er glemt! — Du er en god Fyr, Chenu! men Du er altfor let paa Haanden. Der er to Mennesker, som jeg veed holder af mig, to Mennesker, som elske mig oprigtigt — Du og mit Sødskendebarn Cadiche; og der er Ingen der holder saa skammeligt Huus med mig som I — synes Du ikke at det kan ærgre mig? for hvad skal jeg saa vente af dem, som ikke holde af mig? — Jeg har taget mig af Cadiche — for hendes salige Forældre ere døde

— jeg har aabnet hende mit Huus — jeg har klædt og bespiist hende — givet hende et Tag over sit Hoved — hun burde kysse Støvet under mine Fødder — (i Vrede) men gjør hun det? paa ingen Maade — hun driller mig; jeg faaer ikke Fred førend hun faaer mig gjort gal.

Chenu (leende). Saa trøst Dig, Du vil snart faae Fred.

Picheloup. Og Du — jeg har gjort Compagnieskab med Dig, sat mine Penge i Din Studebedrift; af Dig skulde jeg dog erindres med Velsignelse, Du skulde dog lægge Din Haand i min — (i Vrede) men nei! Du lægger mig den under Øret! (bidsigere) Saadan kan det ikke blive ved at gaae — saadan ikke, Chenu! vi maa finde paa en anden Maade at opgjøre vort Mellemværende paa.

Chenu (som har siddet og betragtet ham; leende) Find paa en anden Maade — kan Du hitte paa hvorledes vi skal holde Bog uden at Nogen af os kan skrive og regne — godt! lad os høre! (reiser sig.)

Picheloup (efter at have tænkt efter). Hvad om vi tog Skolemesteren med i Compagnie?

Chenu. For at han kunde tage hjem hvad vi vandt — bravo!

Picheloup. Der har Du Ret, Chenu! (tænker efter) Men hør — hvorfor gifter Du Dig ikke?

Chenu. Tak! gaae Du selv hen og gift Dig. Jeg er ikke mere end fyrretyve Aar.

Picheloup. Og jeg er ikke mere end fire og tredive; jeg er jo meget mere Yngling end Du.

Chenu. Desuden veed jeg ikke en Pige i hele Egnen, som jeg og vor Handel kunde være tjente med.

Picheloup. Ikke andet! — da veed jeg een.

Chenu. Saa? Hvem er det?

Picheloup (fortrolig). Og hun er saamæn ikke langt borte.

Chenu (vranten). Hvem, siger jeg?

Picheloup. Den lille Suzette, hvis salig Fader var min Formand i Forpagtningen.

Chenu. Den fader- og moderløse Pige, som Grevinden har opdraget?

Picheloup. Det er et Fruentimmer som har faaet Opdragelse — hun kan læse og skrive — hun er dydig (ivrig) og hun kan Makkematik!

Chenu (levende). Er det sandt?

Picheloup. Og saa regner jeg ikke at den gode Grevinde holder saa meget af hende at hun kan vente en ordentlig Brudegave.

Chenu (efter et Øieblikks Eftertanke). Veed Du hvad, Picheloup! det var en net lille Bogholder, he, he, he!

Picheloup (leende). Som faae mindre paa Lønnen end en pæn Omgang.

Chenu (leende). Skjelmsmester — ah! giver ham et Puf).

Picheloup. Naa vil Du tage hende — hvad?

Chenu. Tag hende selv.

Picheloup. Der har vi det — alting skal ligge paa mig. Hvorfor kan Du ikke tage hende?

Chenu (vranten). Snak! — hvorfor skal jeg — (ivrig.) Veed Du hvad? skal vi tage en Kone — maae vi være lige —

Picheloup (forbauset). Om hende.

Chenu. Sladder! lige nær til at komme i Garnet. (ivrig.) Vi maae — vi maae — ja! vi maae trække korteste Straae.

Picheloup. Det har Du Ret i! det var et prægtigt Indfald. Lykken skal afgjøre hvem af os der skal være ulykkelig. (Lager to Straae ud af Reisetaflen.) Den der faaer det korteste Straa —

Chenu. Taber, naturligviis!

Picheloup. Ja, det er godt nok. Men lad os blive enige om, hvad der er Gevinsten. Er det at faae en Kone, eller at blive fri for hende? Den som taber —

Chenu. Faaer Konen — naturligviis!

Picheloup. Naturligviis, det maatte jeg jo have begrebet; men jeg kom i Confusion, for det er saa splinternyt, at den der taber, faaer det man spiller om — he! he! he! det er bare naar man spiller om Koner — altsaa — den der taber, vinder en Kone! (han har blandet Straaene og stikker dem frem). Træk nu!

Chenu (holder Piben i venstre Haand; seer paa Straaene). Nu gjælder det at have Lykken med sig! — Gamle Moder siger altid, at der er Lykke ved min Haand — (strækker Haanden ud for at trække, men standser.) Ah! Picheloup!

Picheloup. Hvad er det?

Chenu. Du gjør Kneb!

Picheloup. Jeg?

Chenu. Du bruger Fikunterie.

Picheloup. Jeg forærger Dig til —

Chenu. (truer ham). Du lyver!

Picheloup (farer tilbage). Naa! begynder Du nu igjen?

Anden Scene.

De Forrige. Cadiche.

Cadiche (kommer løbende fra Baggrunden og og stubber til Picheloup). Naa! hvad har Du nu at bestille med Hr. Chenu? Skal Du nu igjen til at plage ham med Dit Hvishvad? (giver skoggerlende Chenu Haanden). God Dag, Hr. Chenu! — god Dag, min gode Hr. Chenu! (Chenu tager hende under Hagen).

Picheloup (harmfuld). Der har jeg min anden Plageaand! — Jeg plage Chenu? — Jeg vil spørge ethvert Menneske om jeg seer ud som Een der plager Chenu? — Nei, Cadiche! det gjør jeg saa lidt, at jeg endogsaa nylig har ladet ham give mig en Dreiigen.

Cadiche. En Dreiigen! — Hvad er der i det? — Jeg har ogsaa nylig foræret een bort!

Chenu (leende). Til hvem, Cadiche?

Cadiche. Ih til den Nar af en Abbee, som for en Maaned siden kom hertil fra Paris med Grevinden. Uh, han skal være saa fiin, han, med sin Pomade og Smørelse; han stinker af Moskow saa det er en Skam — og saa render denne Hykler tilmed efter Fruentimmer.

Chenu. Abbeen?

Cadiche. Ja, — han smidsker for Suzette og af mig vilde han have et Kys!

Chenu. Vil man see!

Cadiche. Men jeg giver ikke andet end — (gjør en Bevægelse, som hun gav et Ørefigen; strigende til Chenu): For jeg er dydig!

Picheloup. Det veed vi! Du behøver ikke at forstyrre os for at fortælle det. Men hvad har Din Dyd at bestille her?

Cadiche. Jeg skal skrive med Jfr. Suzette og vi sidde her i Lysthuset, for der har man bedst Roe til Studering. Ja, Hr. Chenu! jeg lærer at skrive! tænk engang, jeg har kun været hos hende tre Gange, og der er min Skrivebog — vil De see — jeg kan allerede skrive Streger. (viser ham Skrivebogen. Sagte). Han kan saa godt lide Fruentimmer, der forstaae Noget — hvem veed om han ikke — hum! — Jeg holder dog meget af ham!

(Picheloup er gaaet over paa venstre Side; Cadiche gaaer et Øieblik ind i Lysthuset med Skrivebogen.)

Chenu (til Picheloup). Hør, siden Cadiche er her — hun skal trække for mig — Hvad?

Picheloup. For mig gjerne! — Du kan for Resten gjerne selv — (rækker ham Straaene).

Cadiche (kommer tilbage). Jeg troer I trække korteste Straae? (nysgierrig) Hør, hvad er det om?

Picheloup (meget alvorlig). Det kommer ikke Dig ved — Der, træk! (byder hende Straaene.)

Cadiche (seer paa Chenu). Ja, jeg veed ikke hvad det er om, Hr. Chenu! men — jeg vilde ønske, De maatte vinde.

Chenu. Dersom Du kunde være saa heldig —

Picheloup (alvorlig). Chenu! jeg skal bede, at Du ikke lægger an paa at forføre Uskyldigheden.

Chenu (trækker sig tilbage). Jeg siger ikke et Ord.

Cadiche (seer paa Chenu). Jeg skal bringe Dem Lykke. Det! — (tager flere Gange Haanden hurtigt tilbage). Nei — nei, ikke det, — det er bestemt det gale.

Chenu (leende). Tag Dig iagt for det, Cadiche!

Cadiche (hopper tilbage af Frygt). Au — jeg er saa bange! jeg tør ikke! (ivrig.) Men hvad er det om?

Picheloup (hidsig). Naa, bliver det til Noget, Sødskendebarn?

Cadiche. Tie stille! Du gjør mig forplumret!

Picheloup (gaaer nærmere til hende med Straaene). Men nu er jeg kjed af —

Cadiche (trækker). Naa — der er det!

Chenu (med Ærgrelse). Av, jeg har tabt. — Gid Fanden havde det Indfald!

Cadiche (bedrøvet). Det er ikke min Skyld; Picheloup forplumrede mig! (til Chenu.) Men siig mig dog, hvad det er om?

Picheloup (som er gaaet op mod Baggrunden). Tys! der kommer hendes Naade! (han tager sin Reisetaske.)

Cadiche. Og Abbeen.

Tredie Scene.

De Forrige. Grevinden. Beauvisage.

Beauvisage (betragter Lysthuset; sagte). Her er det! (høit.) Dersom Deres Naade vilde hvile Dem lidt her ved Lysthuset —

Grevinden. Med Fornøielse, Hr. Beauvisage! (kommer nærmere.) Ah, det er Dig, Picheloup? god Dag! — God Dag, Cadiche! (Picheloup og Cadiche hilse meget ærbødigt. — Mere venligt til Chenu). Ah, Hr. Chenu? — Saa De er i vor Egn?

Chenu (tilgefrem). Til Deres Naades Tjeneste.

Grevinden. Bestandig i Virksomhed — altid paa Reiser!

Chenu. Vil man have fat paa Lykken, Deres Naade, maa man løbe efter den. He! he! he!

Grevinden. De har Ret, det er det bedste Middel. (nærmer sig Chenu og Picheloup og taler fortroligt med dem.)

Beauvisage (nærmer sig til Cadiche, hvidskende) Siig mig, hvor er Jfr. Suzette?

Cadiche (vender sig imod ham). Tre Skridt fra Livet — eller der vanker Een til.

Beauvisage (i en hykkelsk Tone). Cadiche! De glemmer, man bør elske sin Næste.

Cadiche. Jeg holder ikke af min Næste, naar jeg skal elske ham.

(Beauvisage slaaer Øinene ned da Grevinden nærmer sig.)

Grevinden. Naa, mine Venner! tal med min Forvalter og hils ham fra mig, at han ikke maa være altfor nøiesende med Jer.

Chenu (levende). Det skal vi ikke forsømme, Deres Naade!

(Gaaer hen til Bordet og tager sin Pibst; Cadiche nærmer sig til ham.)

Picheloup. Mangfoldig Tak, Deres Naade! (sagte idet han trækker sig tilbage fra Grevinden) Det er en Kone! — og hendes Søn! aa, for dem kunde jeg gaae i Ilden — (langsommere) det vil da sige figurligt. (Han og Chenu gaae ud i Baggrunden tilvenstre, idet de hilse Grevinden, som bliver ved at tale med dem indtil de komme ud af Scenen.)

Cadiche. Og jeg vil bringe mit Skrivetøi i Orden. (Hun gaaer ind i Lysthuset, og trækker Jalousierne op.)

Fjerde Scene.

Grevinden. Beauvisage.

Grevinden (sætter sig ved Bordet). Vi ere da ene, Hr. Beauvisage! — og jeg beder Dem at De nu vil sætte al Forbeholdenhed tilside. De har givet mig et Vink og bør derfor ikke længer tie.

Beauvisage (i en let Tone). Deres Naade! jeg beder Dem, tal ikke mere derom; thi jeg veed — jeg kan ikke modstaae Dem, og jeg havde besluttet, ikke at sige noget. Min Stilling har uheldigviis skjærpet mine Sandser — jeg har den Ulykke at have meget gode Øine — fortræffelige Øren —

Cadiche (som trækker Jalousiet op). Lange Øren.

Beauvisage. Og dersom jeg nu, for Exempel, fortalte Dem, at Deres Søn i fjorten Dage kun har opsat sin Afreise fordi han har nogle smaa Planer — fordi han er forelsket —

Grevinden (urolig). Hvad? Jeg troede at den Forvoielse at være i Nærheden af mig, var den eneste Aarsag —

Beauvisage. Den vigtigste — naturligviis! Adolphe er en fortræffelig ung Mand — han elsker sin Moder med Heftighed — (med dæmpet Stemme) men han elsker ikke hende alene.

Grevinden. Han er jo aldrig borte herfra.

Beauvisage (med Betydning). Har han maaskee nødig at være det?

Grevinden. Hvad? Det skulde være her? — ah, det er umuligt! Jeg har ingen andre om mig end Suzette —

Beauvisage (smilende). Hende maa De ikke være vred paa; Greven er saa smuk.

Cadiche (lyttende). Hvor han kan sværte Folk!

Beauvisage. Kjæk, elskværdig, et indtagende Væsen — og allerede Oberst. Desuden, jeg vil ikke indestaae for det, men det er mig fortalt, at Adolphe hver Søndag uddeler Foræringer til de unge Piger her paa Godset — ah! — det er jo en meget uskyldig Spøg — og tilfældigviis — jeg siger tilfældigviis, faaer altid den indtagende Suzette den bedste Foræring. (Grevinden reiser sig).

Cadiche. Hvor han kan lyve! Det var mig der fik det smukkeste Tørklæde sidste Gang.

Beauvisage. Det forundrer mig virkelig, at han ikke endnu har tænkt paa at indføre den gamle Skik at udkaare Rosenbrude.

Grevinden (i Bevægelse). Suzette skulde staae i Forstaaelse med min Søn — hun skulde saaledes lønne min Omhue, den Omhed, hvormed jeg har taget mig af hende — det forfærder mig! — Er det alt hvad De veed?

Beauvisage. Ja, min Gud! — det er det Hele — dog, lad mig see — nu falder det mig ind —

Cadiche (lyttende). Hvad? det er nok Noget, der er værdt at høre paa!

Beauvisage (tager Grevinden tilside; med dæmpet Stemme). Jeg sad igaar i en Løvhytte og læste; paa engang hørte jeg Trin — det var Greven og Suzette. De talte meget høit, thi ikke et Ord undgik mig.

Cadiche (ræller sig ud for at høre; ærgerlig). Gud veed hvorfor han ikke taler saa man kan høre det!

Beauvisage. Og Greven sagde: „Ja, ja, Suzette! i Morgen Eftermiddag Klokken tre venter jeg dog at see Dig ved Lysthuset i Lunden. Det maa Du ikke glemme."

Cadiche (lytter). Gjemme? i Lunden? Hvad Pokker mon han vil gjemme her?

Grevinden. Det er jo netop ved dette Lysthuus? — Et Stævnemøde? — Suzette — bedrage mig saaledes — Suzette, som jeg har overøst med Velgjerninger! (I heftig Bevægelse). Dersom det er sandt, De siger, Hr. Abbee! dersom Suzette saa ganske har glemt hvad hun skylder sin Velgiørerinde, hvad hun skylder sig selv — ja om det endogsaa skulde smerte mig nok saa meget — jeg vil strax forbyde hende mit Huus, ja — endnu i Morgen skal hun forlade Godset. (Gaaer i heftig Bevægelse hen imod Baggrunden).

Beauvisage (sagte). Det gaaer ypperligt! (høit) Men, Deres Naade! hvorfor vil De tage det saa alvorligt? Barnestreger. Desuden, jeg kan have hørt feil! (sagte, med Glæde) Der kommer hun! fortræffeligt! (høit) Maaskee hun slet ikke kommer.

Grevinden (i Baggrunden, seer ud tilvenstre). De tager feil; thi der er hun! (kommer ned i Forgrunden.) O, hvorledes skal jeg dog faae Visheed om —

Beauvisage. Intet er lettere, naar De endelig ønsker det. Er der ikke en anden Indgang til Lysthuset?

Grevinden (levende). Ah, De har Ret! kom, kom!

Beauvisage (sagte). Det lykkedes! — Nu skal Suzette nok blive nødt til at tye til min Beskyttelse — (lykkelig) og Himlen veed, jeg vil ikke negte hende den.

(De gaae ned af en Allee bagved Lysthuset.)

Femte Scene.

Cadiche. (siden) **Suzette** (fra venstre Side).

Cadiche (i Lysthuset). Men hvad er det, jeg har hørt! Suzette holder af Greven. (Hun reiser sig, aabner Døren og seer Suzette.) Ah, det er hende! hun seer mig ikke! — hun gaaer og drømmer — o, det er Tegnet — hun er forelsket!

Suzette (ved sig selv).

Don Jozé, som var deilig og rig,
Laae paa Knæ for en fattig Hyrdinde;

Omt han sukkede: elsker Du mig,
Vil jeg Perler om Lokken Dig vinde!
Stolt hun svared: Hr. Ridder! nei, nei,
Jeg bortgiver Hjertet, men sælget det ei!

(sukkende) Hum! altid kommer jeg paa denne Vise — som han har lært mig da vi vare Børn.

Cadiche (som er bleven staaende i Døren for at høre paa hende). God Dag, Suzette!

Suzette (farer op af sine Drømmerier og iler hurtigt hen til hende). Ah, det er Dig, gode Cadiche! (seer sig om til alle Sider.) Det var smukt af Dig at Du kom saa bestemt til den Tid, jeg havde sagt.

Cadiche. Er det et Under? Befalede Du mig ikke i Aftes, at jeg i Dag, præcis Klokken tre, skulde være her ved Lysthuset? Det var jo for at vi her kunde have destomere Roe til at skrive, ikke sandt?

Suzette. Jo jo — naturligviis!

Cadiche. Naa, jeg har alting i Orden — min Skrivebog, en Pen — o, Du skal see Streger — jeg siger Du skal see dem, for den Pen — den er indrettet paa Streger, — jeg har selv skaaret den til. Kom nu!

Sjette Scene.

De Forrige. **Adolphe** (som kommer meget hurtigt fra høire Side).

Adolphe (henrykt). Hun er kommen!

Suzette (uvilkaarligt, ved sig selv). Der er han!

Cadiche (standser). Hvem? — (vender sig.) Hvad? Hr. Greven?! — Ih, Tjenerinde, naadige Herre! (fry) Om Forladelse, at vi gaaer, men jeg har Skrivetime.

Adolphe (smilende, men stødt). Ja saa! — Jfr. Suzette har just bestemt Din Skrivetime til Klokken tre?

Cadiche. Ja, men det gjør ikke Noget! Jeg kan meget godt skrive, fordi Nogen seer paa mig — det gaaer hele Tiden — Streg, Streg, nok en Streg, — aa, det maa bestemt være Affectation, naar Folk siger, at der skal Eftertanke til at skrive — jeg maa kunne blive en dygtig Skribent — for jeg bruger ingen. Vær saa god, bliv De kun; det er mig en Fornøielse at see Dem.

Adolphe. Det er ikke alle, som siige det; tvertimod — jeg kjender dem, som det er meget ubehageligt at see mig — som ikke kunne finde et venligt Ord at sige mig.

Suzette (sagte). O, han gjør mig Bebreidelser!

Adolphe. Ja, som ikke engang ville unde mig den Fornøielse at bære de Smaaforæringer, jeg gjør dem.

Cadiche (ivrig). Det er dog vel ikke mig, De mener, Hr. Greve? — Seer De ikke, jeg har mit smukke Tørklæde paa? hvad? det smukke Tørklæde, som De forærede mig i Søndags! De maa ikke troe at jeg foragter hverken Dem eller Deres Foræringer — nei, langtfra! — Havde De givet mig ti Tørklæder, jeg havde gaaet med dem alle ti! Saadan er jeg! Og Suzette ligner mig, hun er ogsaa — (seer paa Suzette) Hvad er det for noget? hvorfor har Du ikke taget Dit Guldkors paa?

Adolphe (med synlig Ærgrelse). Formodentlig fordi hun har faaet det af mig.

(Suzette vender sig om for at skjule sine Taarer og trykker Korset dybere ned i Barmen, hvor det er skjult.)

Cadiche (følger hendes Bevægelse og bliver derved Korset vaer). Der er det, Hr. Greve! hun har det! hun har det! (Hun vil trække det frem).

Suzette. Cadiche!

Cadiche (viser ham Korset, som Suzette forgjæves søger at skjule). Nei see til den Skjelm! — hun havde skjult det; men der er det! der er det!

Adolphe (sagte, henrykt). Hun har det om Halsen? — O hvorledes skal jeg bede hende om Tilgivelse?

Cadiche. Men hvad feiler Dig, Suzette? Du græder jo — Hr. Greve! hun græder! vil De nu bare see, hun græder!

Adolphe (iler hen til hende). Hvad, Suzette! Du græder?

Cadiche. Det er ogsaa Deres Skyld? Hvorfor kommer De her og skjænder?

Adolphe (i heftig Bevægelse). Cadiche! vil Du gjøre mig en Tjeneste?

Cadiche. To, dersom De befaler.

(Suzette yttrer heftig Uroelighed.)

Adolphe (meget hurtigt). Nu vel, jeg lovede min Moder en Bouquet — gaae hen til Gartneren — Nei, pluk den hellere selv — Du har saamegen Smag, Cadiche!

Cadiche. Det har jeg!

Adolphe. Du forstaaer Dig bedre paa at vælge Blomster end Gartneren. Skynd Dig nu —

Cadiche. Ja, Hr. Greve! (rører sig ikke af Stedet, men lytter til.)

Adolphe. Lad mig see, at Du giver Dig Tid til at faae den ret smuk — men saa skynd Dig dog!

Cadiche (mut). Jeg gaaer! (sagte). Giv Dig Tid — skynd Dig — jo, Abbeen havde Ret — (Greven vender sig imod hende; Cadiche løber.) Han er forelsket i Suzette! (Suzette vil følge efter hende, men Adolph holder hende tilbage).

Syvende Scene.

Suzette. Adolphe.

Adolphe. Du vil gaae, Suzette?

Suzette. Ja, Hr. Greve! tillad —

Adolphe. Nei, Du kommer ikke herfra inden Du har sagt mig hvorfor Du græder?

Suzette. De gjør mig Bebreidelser og spørger dog hvorfor jeg græder?

Adolphe. Ja, Du har Ret; jeg var uretfærdig; men Du er ogsaa ubarmhjertig imod mig! Hvorfor vil Du gjøre mig saa bedrøvet? Hvorfor skjulte Du dette Kors, da Du dog bar det om Din Hals? Hvorfor vilde Du bringe mig til at troe, at Du foragtede det? (sukkende) Ah, Suzette! Du er ikke mere den Samme siden jeg kom tilbage fra Paris — Du flyer mig, Du søger at undgaae, at tale med mig. — Før jeg tog bort — o da var det anderledes! Husk paa vore Barndomsdage — naar jeg kom ned til Forpagtergaarden for at besøge Din Moder, min gode Amme — o, hvilken Glæde! Du fløi mig imøde, faldt mig om Halsen, forærede mig Dine smukkeste Blomster — O den Tid — den er min kjæreste Erindring; men Du, Suzette! ak Du har glemt den.

Suzette (med udbrydende Inderlighed). Nei, jeg har ikke glemt den, jeg glemmer den aldrig; (samler sig) men nu, Hr. Greve! jeg frygter —

Adolphe (med Kjærlighed). Frygter? hos mig? hvad? er jeg ikke endnu bestandig den Samme?

Suzette O tal ikke saaledes — det var kun Barndommen der gjorde os lige; nu — Deres Rang og Stand —

Adolphe. Den glemmer jeg hos Dig — (med Lidenskab) og dersom Du elskede mig, Du vilde ogsaa glemme den.

Suzette (med Kraft og Værdighed). Nei, Hr. Greve! nei! thi jeg vilde altid elske min Ære høiere end Dem! — (roligere) Jeg frygter Dem!

Adolphe (griber hendes Haand og trykker den til sine Læber). Suzette!

Suzette. Slip mig, Hr. Greve! gaa, gaa — gaa til Deres Moder!

Adolphe (bævende). Min Moder!

Suzette. O! det er hende som kjærlig tog sig af mig da jeg var ene og forladt paa Jorden, hende som har skjænket mig et Hjem, opdraget mig, dannet min Sjel og opfyldt mit Hjerte med Følelse af qvindelig Værdighed, som gjør mig stærk imod Dem! Jeg har været meget syg under Deres Fraværelse — og hvad har ikke denne ædle, fortræffelige Kone da gjort for mig? Hun lod min Seng bringe til hendes eget Sovekammer — hun vaagede over mig, og en Nat da Febervildelsen forlod mig, hørte jeg en taareqvalt Stemme hvidske en Bøn til Gud over mit Leie — o, det var ogsaa Deres Moder — det var min englefromme Velgjørerinde, som bad for sin kjære Suzettes Liv.

Adolphe (begeistret). O jeg veed, hun elsker Dig, Suzette! og derfor vilde jeg elske hende endnu høiere, dersom det var muligt — thi hvad vilde jeg ikke gjøre for Dig? Allerede for en Maaned siden har Ministeren kaldt mig tilbage; det gjælder min Fremtids Lykke; men — uagtet hans Befaling, ja uagtet min Moders Ønske, er jeg her endnu, her, hos Dig, som jeg elsker, hos Dig, fra hvem jeg ikke kan løsrive mig!

Suzette. O tie — tie, Hr. Greve!

Adolphe. Ja, Suzette, den Kjærlighed, jeg har følt for Dig fra vore første Barndomsaar, — o den er bleven mig hele Livets Lykke, og dersom Nogen vover at modsætte sig den, om det end var min Moder selv —!

Ottende Scene.

De Forrige. **Grevinden** (staaende paa det Trin der fører op til Lysthuset).

Grevinden. Nu vel, min Søn! hvad vilde Du da gjøre?

Adolphe. O Gud! min Moder!

Suzette (synker paa Knæ). O, Deres Naade, Tilgivelse!

Grevinden (gaaer hen til hende). Reis Dig, Suzette! jeg har hørt Alt, og det er ikke Dig som meest trænger til Tilgivelse.

Adolphe. Moder! hør mig — Du veed nu min Hemmelighed — Nu vel, ja, jeg elsker Suzette, og min Kjærlighed til hende er dyb, uovervindelig —

Grevinden (med Strenghed). Og hvortil venter Du at denne Kjærlighed, denne ubesindige Lidenskab vil føre? — Jeg vil ikke haabe at den er istand til at styrte Suzette i Fordærvelse — til at beskæmme Din Moders Huus.

Adolphe (i levende Bevægelse). O, det være langt fra mig at krænke den Ærbødighed, jeg skylder min Moder; men var det ikke Frygten for at bedrøve Dig, hvo vilde hindre mig i at række Suzette min Haand?

Grevinden. Gifte Dig med Suzette? — Du!

Suzette. Hvad siger De, Hr. Greve! — O De veed altfor vel, det kunde aldrig ske.

Grevinden. Denne uerfarne Pige har bedre Forstand end Du — hun forudseer hvilke Ulykker der true et saa ulige Ægteskab.

Adolphe (fortvivlet). Saa vil Du min Død, Moder! thi uden hende vil jeg ikke leve.

Grevinden. Og jeg, Du Utaknemmelige! jeg er da Intet for Dig! — O, Suzette! Suzette! Du har berøvet mig mit Barns Hjerte. (Hun bryster i Graad og sætter sig ved Bordet.)

Adolphe (kaster sig for sin Moders Fødder). Tilgiv, Moder! tilgiv, at jeg et Øieblik lod Dig tvivle om Din Søns Kjærlighed — o jeg vilde give mit Liv for at see Dig lykkelig! — Forlang et Beviis paa min Hengivenhed — tal, befal! — Hvad skal jeg gjøre?

Grevinden (med Varme idet hun hæver Hovedet). Du skal gjøre det, som Du hver Dag har udsat at gjøre — det, som Din Pligt i en heel Maaned har paalagt Dig. Grev Osmond, der var Din Faders bedste Ven, der elsker Dig som sin egen Søn, har skre-

vet mig til at Ministeren er forundret over, at Du ikke endnu har stillet Dig under Din Fane — (reiser sig.) Faren truer Frankriges Trone — gaa og forsvar den! Dit Mod har allerede skjænket Dig et Navn — bevar det! O, jeg er Moder — det er ikke uden Bæven jeg seer min Søn rive sig ud af mine Arme for at gaae Farens Vei — men den er Ærens — og den Adelsmand, som ikke offrer Fædrelandet Kaarde og Hjerte, naar det trænger til alle sine kjække Sønner — (med Energie) o min Søn, han er ikke værdig at bære Din tappre Faders Navn.

Adolphe (fonderknust). Forlade hende —

Suzette (i Taarer). De maa! — Deres Moder, Deres Fædreland, Æren byder det! — Adlyd Deres Moder — og glem mig!

Adolphe Glemme Dig? — aldrig! (Grevinden gjør en Bevægelse.) Ja, Moder, jeg adlyder — jeg forlader hende! — Mit Hjerte bløder; men min Moder skal see, at jeg med sønlig Ærbødighed bøier mig for hendes Villie! (Suzette skjuler sine Taarer i Lommetørklædet; han griber hendes Haand.) Moder! jeg behøver ikke at bede Dig — glem aldrig hende, elsk hende som Dit Barn — o, jeg kjender jo Dit Hjerte! (griber ogsaa Moderens Haand.) Lov mig kun eet: at Du undertiden vil tale med hende om ham, som langt, langt borte fra dem, han elsker, føler sig ulykkelig — o, meget ulykkelig! — Og nu — farvel Moder!

Grevinden (gaaer efter ham). Adolphe!

Adolphe (standser). O, hold mig ikke tilbage! Jeg føler, blev jeg endnu et Øieblik — nei! jeg kunde ikke mere forlade hende! Farvel! farvel! (Iler ud i Baggrunden tilhøire).

Niende Scene.

Suzette. Grevinden.

Suzette (kaster sig for Fødderne af Grevinden, som er sunken ned paa en Stol tilhøire). O, Deres Naade! det er mig som river Deres Søn fra Dem.

Grevinden (grædende). Ja, det er Dig, Suzette! — Jeg kan ikke bebreide Dig det, thi Du lider ligesaa meget som jeg. — Men troer Du, Pige! at jeg kunde have modstaaet hans Bønner og Dine Taarer, dersom ikke en hellig Pligt, en Eed havde lænket min Villie?

Suzette. En Eed?

Grevinden. Du skal erfare denne Hemmelighed. Dette Brev — jeg havde taget det til mig, for at vise min Søn det, men nu — han maa ikke vide noget derom, før det er uundgaaeligt. Det er en Skrivelse, som indeholder min Mands sidste Villie, og jeg har svoret at efterkomme den. — Der — læs!

Suzette (sagte, idet hun tager Brevet). Gud! hvad vil jeg her erfare! (læsende) „Kjære Julie! jeg dør med den smertelige Følelse, at jeg ikke har kunnet afbetale en Gjæld, som hviler tungt paa mig. Aftenen før Slaget ved Fontenoi blev jeg skammelig bagvadsket af en Officeer. Jeg var fraværende, men min Oberst, Grev Osmond, tog mit Forsvar og udfordrede Bagvadskeren. De skjød paa eengang. Min Fjende faldt, men den høimodige Osmond fik en Kugle igjennem Hovedet og blev blind. Han havde opofret hele sin Formue for at indtræde i Tjenesten, som han nu maatte forlade, og alt hvad min Taknemmelighed tilbød ham, mødte Afslag. Men han har en Datter—" (Pause. Suzette kaster et smerteligt Blik paa Grevinden, som ved et Tegn beder hende at blive ved at læse). „Denne Datter maa blive vor Datter — min Søn maa i sin Tid tilbagegive hende og hendes ædle Fader den Formue, jeg imod min Villie har berøvet dem." (Hendes Stemme bliver mere og mere usikker.) „Det er ikke en Pligt, jeg paalægger ham, det er en Æresgjæld, som jeg hefter til hans Ære!" (forvirret til Grevinden.) Jeg forstaaer Dem! — O, Velgjørerinde! jeg takker Dem for Deres Tillid — (med Fasthed) jeg vil vise mig den værdig!

Grevinden. O, mit Barn! det er ikke Dig, jeg frygter for, men ham! Jeg bæver for denne heftige Lidenskab, som jeg ikke har havt Anelse om før i Dag. Seer Du, hans Fader har overladt det til hans fri Villie, og den Kjærlighed, han bærer til Dig, kunde let bringe ham til at glemme, hvad Æren paalægger ham.

Suzette (levende). O, Deres Naade! De kjender mig ikke! — Jeg skylder Dem Alt — og jeg skulde, til Løn for alle Deres Velgjerninger, gjøre Deres Søn uværdig til at bære hans Faders Navn? Vær rolig; jeg kan dø, men ikke glemme hvad jeg skylder Dem.

Grevinden. Ædle Pige!

Suzette (i Taarer). Ja, han maa opfylde sin Faders Villie — vi maae aldrig mere see hinanden — et Giftermaal —

Grevinden. Du vil gifte Dig?

Suzette (farer forfærdet tilbage). Jeg?

Grevinden. Du bæver! Sagde Du ikke —

Suzette. Nei, nei, det havde jeg ikke tænkt paa — men De har Ret — for Deres, for hans Roligheds Skyld — ja, jeg maa gifte mig!

Grevinden. Du vil da, medens han er fraværende —?

Suzette (i heftig Bevægelse). Ja, medens han er fraværende, strax — o giv mig ikke Tid til at overtænke dette Skridt — endnu i Dag — medens jeg endnu har Mod! Ah! (kaster sig grædende i Grevindens Arme.)

Grevinden. O, kom til mit Hjerte! ja, tæt op til mit Hjerte! — Ved denne Opofrelse tilbagebetaler Du mig alle mine Velgjerninger, og nu er det mig, der staaer i Gjæld til Dig.

En Tjener (fra Baggrunden tilvenstre). Forpagter Picheloup og hans Ven Chenu ønske at tale med Deres Naade.

(Suzette bortjorrer sine Taarer.)

Grevinden (sagte, ærgerlig). Chenu — i dette Øieblik! (saaer pludselig en Idee.) Ah! (høit) Lad dem komme! (Tjeneren gaaer.) Gaae ind i Lysthuset, Suzette! men bliv der — jeg faaer maaskee Noget at tale med Dig om.

(Suzette kysser hende paa Haanden og gaaer ind i Lysthuset).

Tiende Scene.

Chenu. Picheloup. Grevinden.

Chenu (i Baggrunden; vranten til Picheloup). Ja, siden jeg har tabt — jeg maa jo til det. — Du kommer til at forestille mig og anbefale mig — som en god Ven.

Picheloup. Vær Du ganske rolig — Du skal faae at see, jeg kan tale for mine Venner.

Chenu. Saa fremad — og ifærd med Talen.

Picheloup (bukker og skraber). Hm! hm! — Om Forladelse, Deres Naade — det er Chenu — ja, det er Chenu, allernaadigste Grevinde — denne hersens Chenu, som er halvt med mig — i de Stude, Deres Naade, som — Deres Naade —

Chenu (utaalmodig). Naa, det er saadan Du taler? — Væk med Dig — bagved! — saa kan jeg ligesaa godt anbefale mig selv.

Picheloup (sagte). Tag Dig iagt, Chenu! Du gjør en Buk!

Chenu (bestemt og rolig). Om Forladelse, Deres Naade! det er mig Talen er om. Det er faldet mig i Tankerne, at De maaskee nok ønskede Jfr. Suzette, der er bekjendt her i Egnen som en dydig Pige, der prægtigt forstaaer at skrive og regne, godt forvaret, og dersom det ikke var Dem til Ulejlighed, Deres Naade, vilde jeg nok bede, at jeg maatte faae Prepperencen, naar Een skulde have — hendes Haand.

(Grevinden yttrer Tilfredshed.)

Picheloup (ivrig). Ja, hendes Haand — det er jaslement i Særdeleshed hendes Haand vi gjerne ville have.

Chenu, som, med sin Pibst i Haanden, rolig venter paa Svar, staaer, uden at vende sig, med den til Picheloups Nat, hvorpaa denne trækker sig tilbage.)

Grevinden (smilende). De elsker altsaa Suzette, Hr. Chenu?

Chenu (ligegyldig). Oprigtigt talt — jeg har ikke tidt seet Pigebarnet; men jeg kan ikke lige at det, jeg da har seet af hende, just har mishaget mig, og da alle Mennesker tale saa godt om hende, og berømme hende som et ærbart, skikkeligt og retskaffent Fruentimmer —

Picheloup (ivrig). Og det just er Retskaffenhed, der meest sees paa — (samme Spil som før.)

Grevinden. Man taler ogsaa godt om Dem, Chenu! — jeg veed det — og endnu mere, man siger at De sidder i en god Handel.

Chenu. Oh! ho! saa!

Picheloup. Oh! ho! saa!

Grevinden. Jeg berører det kun af een Aarsag — Suzette har ingen Medgift at vente.

Chenu (snu). O, Alverden troer, at hun har Deres Naades Velsignelse at vente.

Grevinden. Jeg ønsker hende alt Godt, men ellers tager Alverden feil; thi det, De kalder min Velsignelse, tilhører de Fattige, og naar Suzette gifter sig med Dem, trænger hun ikke mere til det. Jeg giver hende et Udstyr, det er Alt, hvad hun maa vente sig af mig.

Chenu. Ah!

Picheloup (halvsagte til ham). Lagener, Strømper, Linned — det er tyndt, det er meget tyndt!

Grevinden. Tænk vel efter.

Chenu (besluttet). O, jeg har tænkt efter, Deres Naade! For min Handels Skyld kan jeg ikke undvære en Kone.

Picheloup. Nei, for vor Handels Skyld maae vi have en Kone, som — (lader som han skriver.)

Grevinden. Og De tager hende uden Medgift?

Chenu (ligefrem). Ja gu gjør jeg saa, Deres Naade! — Jeg kunde nok faae den, som havde en god Medgift, men saa kunde hun maaskee ikke skrive saa rart. For det Første vil jeg have en brav Kone og for det Andet (halvsagte og trohjertig til Grevinden) en Kone, der har Forstand for To, thi selv har jeg vel lidt for Een.

Grevinden (sagte). Det lader til at være en retskaffen Mand.

Chenu (smiler snu). For Resten, en lille Slump Penge havde jo ikke skadet. Seer De, vor Handel kaster Noget af sig — men der maa gjøres Udlæg.

Picheloup (sukkende). Ja, de forbandede Udlæg!

Grevinden (venlig). Nu, lad høre, Chenu! ligefrem, hvormeget synes De, jeg skulde give Suzette i Medgift?

Chenu. Ja, det er jo ikke godt at sige.

Picheloup (meget høit). Nei, det er saamæn ikke godt at sige. (Sagte, idet han støder ham i Ryggen.) Siig det, siig det!

Grevinden. Hvorfor ikke? Jeg fordrer, at De skal sige det.

Chenu (forlegen). For Pokkeren, naar De endelig vil — jeg tænkte saadan — (sagte til Picheloup) Hvad mener Du? fire eller fem — Hæ?

Picheloup (sagte). Det er ikke nok.

Chenu (sagte og but). Det er nok!

Picheloup (som før). Nei gu er det ikke nei!

Chenu (myndig). Jeg siger, det er nok!

Grevinden. Naa?

Chenu (artig). Jeg er ved det, Deres Naade! jeg er ved det. Jeg tænker saadan en — fem, henved fer hundrede Livres, rede Penge — ja det er ingen Guldregn, Deres Naade! men i en Handel — en Smule Credit, lidt imellem Hænderne, det er altid Noget —

Picheloup. At stikke i Stude!

Grevinden (meget gobliidende). Naa, min gode Chenu! siden De kunde være saa vel tjent med fer hundrede Livres, og De vilde have taget Suzette uden Medgift, glæder det mig at kunne belønne Deres Uegennyttighed. Suzette er derinde, (peger paa Lysthuset) jeg vil fremstille Dem for hende — (Chenu synes at være i Forlegenhed formedelst sin Paaklædning; Picheloup gnider Hænderne af Glæde.) giver hun Dem sit Ja, som jeg haaber, — gjør hende lykkelig; nu kan De gjøre Regning paa en Medgift af femten hundrede Livres.

(Gaaer hen til Lysthuset.)

Chenu (levende, idet han følger efter hende). Femten hundrede Livres! O det er for meget, Deres Naade! alt for meget!

Picheloup (hvidster til ham). Nei vist er det ikke nei — det er just hvad jeg vilde have sagt.

(Grevinden er traadt ind i Lysthuset. Cadiche kommer løbende fra venstre Side, Beauvisage fra høire.)

Ellevte Scene.

Chenu. Picheloup. Cadiche. Beauvisage.

Cadiche (aandeløs, med en stor Bouquet i Haanden). Aa, hvor jeg har løbet! — jeg kan ikke mere! — See, see! er De der, Hr. Chenu? hvor er Hr. Greven henne?

Beauvisage (som træder ind med en tilfreds Mine). Greven? han er i dette Øieblik reist til Paris.

Cadiche. Hvad? reist? Han beder mig om, at jeg skal plukke Blomster til ham, og saa er han reist til Paris naar jeg vil bringe ham dem? — Hvad gjør jeg ved det?

Chenu (munter). Jh Du forærer Bouquetten til min Kone.

Cadiche. Hvad sagde De? — Vil De gi — (kan ikke faae Ordet frem.) gifte Dem?

Chenu (leende). Det er jeg saagu nødt til siden Du før trak det korteste Straae til mig.

Cadiche. Hvad? det korteste Straae —

Chenu. Var en Kone, Du forærede mig.

Cadiche. En Kone — og jeg har — (ved sig selv.) aa! det var skammelig gjort af mig!

Picheloup. Ja, han faaer Konen, men det var mig der sik Indfaldet.

Cadiche. Det kunde jeg tænke, for det var smukt!

Picheloup. Ja det troer jeg — (peger paa Suzette, som kommer ud af Lysthuset med Grevinden.) seer Du hvad der kommer ud af det? — er det ikke smukt?

Cadiche (med et Skrig). Suzette!

Beauvisage (forbauset). Hvad? Suzette! — hun tager den grove Karl?

Cadiche. En Veninde! — jo det er smukt!

Tolvte Scene.

De Forrige. Grevinden (som fører) **Suzette** (ved Haanden).

Grevinden (idet de træde ind). Mod, mit Barn!

Beauvisage (sagte). Men hvordan i Alverden er det gaaet til?

Chenu (sagte til Picheloup). Paa min Sjel! hun er kjøn!

Picheloup (sagte til Chenu). Og Medgiften — o, hvilken Mængde Qvæg vi kan gjøre ud af den!

Cadiche (afsides; grædende). Dengang trak jeg det korteste Straae for mig selv.

Chenu (bukker for Suzette). Om Forladelse, lille Jomfrue Suzette, at jeg synes saa godt om Dem; men da jeg er en brav Mand — og De er det ogsaa — jeg mener, da vi to ligne hinanden saa — om Forladelse, nei da vi slet ikke ligne hinanden, men De — og jeg — (standser forlegen, men tilføier derpaa rask og hjertelig.) Vil De være min Kone?

Grevinden (sagte til Suzette). Mit kjære Barn! gjør ikke dette Skridt blot for at føie mig — jeg vil kun Din Lykke, jeg fordrer ikke at Du skal ofoffre Dig —

Suzette (meget bevæget). Vær rolig, Deres Naade! (med Fatning til Chenu.) Deres Ønske hædrer mig og da min Velgjørerinde tillader det — (rask. jeg modtager Deres Haand!

Chenu (ude af sig selv af Glæde). Heisa! hun har sagt Ja!

Picheloup (ved sig selv; fieleglad). Død og Plage! det gav vor Handel et svært Skub fremad!

Suzette (ved sig selv). Gud styrke mig!

Grevinden (trykker hendes Haand). O, gid Du blive lykkelig, mit Barn! — (til Chenu og Picheloup) Følger mig, mine Venner! (hun gaaer ud med Suzette i Baggrunden tilvenstre. Chenu og Picheloup følge efter dem.)

Beauvisage (seer efter dem). Hans Kone? — Aha! saameget desto bedre! (gaaer bagefter.)

Cadiche (grædende). Jeg som troede at Chenu skulde blive min Mand — og saa trækker jeg selv en Anden ud til ham! — Jeg selv! — Det tilgiver jeg mig aldrig!

(Gaaer.)

Anden Act.

En Stue i Picheloups Forpagtergaard; den er aaben i Baggrunden. Udenfor gaaer en Hække tvertover Skuepladsen; i Midten af den er en bred Gitterlaage. Paa hiin Side af den sees Husene i Landsbyen. I Stuen er en Dør paa hver Side, og tilhøire staaer et Bord, hvorpaa der findes Skrivetøi.

Første Scene.

Cadiche (pyntet, kommer fra Døren tilvenstre). Men kan man dog ikke engang faae Fred og Roe! Er der ikke lige siden igaar, da det blev bestemt at Contracten skulde underskrives her, saadant et Væsen, som om Huset skulde sættes paa den anden Ende! — Og hvem gaaer det ud over? Mig! Jeg skal være overalt — i Kjøkken, i Kjelder og paa Loftet! — Jfr. Cadiche! hvormange Flasker Viin skal der tages op? — Jfr. Cadiche! hvormange Kalkuner skal der tages af? — Jfr. Cadiche! hvad Tid kommer Notarius? — For mig maa han blive borte til evig Tid — han kommer altid tidsnok, naar han bringer Ehenu en Kone — som ikke er mig! — Herregud! at der bare laae et Halmstraae imellem mig og min Lykke! — Den gode, stikkelige Ehenu — han har bestandig været her i Huset, naar han opholdt sig her i Egnen — jeg har sørget for at han kunde være pæn og net, — for selv bryder han sig da ikke om det — (bidsig) og nu tager han herfra med en Kone — (sætter sig i Ærgrelse paa en Stol) og jeg bliver siddende — men jeg vil ikke blive siddende — nei, før skal jeg — før skal jeg —

Anden Scene.

Cadiche. Picheloup.

Picheloup (indenfor). Cadiche!

Cadiche. Saa! der have vi ham!

Picheloup (høiere). Cadiche!

Cadiche. Ja skraal Du kun! Det er dog Dig, der er Skyld i det Hele!

Picheloup (i Skjorteærmer, kommer ind). Kan Du ikke høre mig?

Cadiche (but). Troer Du jeg er døv? — Hvad vil Du?

Picheloup. Hvor har Du lagt mit Kalvekryds?

Cadiche (som før). Det har jeg givet Ehenu — han havde ikke noget!

Picheloup. Saa? — Det er en anden Sag. (bidsig) Men nu er det mig, der ikke har noget!

Cadiche (som før). Er Du Brudgom?

Picheloup. Nei! — endnu ikke, men —

Cadiche (betragter ham over Skulderen). Naar Du bliver det, skal jeg nok sørge for at Du faaer Kryds!

Picheloup. Tak! Men min broderede Krave?

Cadiche (grætende). Har jeg givet Ehenu om Halsen.

Picheloup. Ogsaa? (bidsig) Og mine Støvler med Kraver?

Cadiche (grædende). Har jeg laant ham.

Picheloup. Hvad? ogsaa mine Støvler med Kraver? — Mine splinternye Støvler — som jeg aldrig har sat Fod i? (fortrydelig) Ham giver Du alting!

Cadiche (rolig). Det gjør jeg ogsaa.

Picheloup (opbragt). Men jeg, Du ubetænksomme Fruentimmer! hvad skal jeg gaae med?

Cadiche. Tag Du Dine Spændeskoe paa; de ere gode nok til Dig.

Picheloup. Men —

Cadiche (reiser sig, stamper i Gulvet). Tag dem paa, siger jeg! Nu har jeg ikke Lyst til at trættes med Dig.

Picheloup. Naar jeg vil lystre, det er sandt! Men ellers —

Cadiche. Heller ikke, for jeg forlanger at Du skal tie naar jeg taler.

Picheloup. Ja, paa denne Maade komme vi rigtignok ikke i Trætte. Men hvad feiler Dig?

Cadiche. Og det spørger Du om? Du? Du? — o Du er et, et — Menneske —

Picheloup (ivrig). Det er jeg!

Cadiche. Som — (i Ærgrelse) ah! — Jo det er et smukt Stykke Arbeide, Du der har faaet istand — Det er Dig, Ehenu kan takke for at han bliver gift — o, det tilgiver jeg Dig aldrig.

Picheloup. Men hvad kommer det Dig ved?

Cadiche. Hvad det kommer mig ved? Han gjør sig ulykkelig, for jeg veed, fra en sikker Haand, — han faaer en Kone, som ikke holder af ham.

Picheloup. Snak, Sødskendebarn! Det er bare Overtro.

Cadiche (bidsig). Jeg veed det, siger jeg! — (roligere) Den unge Grevø er jo forelsket i Suzette; Ehenu bliver ulykkelig.

Picheloup. Den unge Grevø? — Og om saa var, hvad gjør det?

Cadiche (farer tilbage). Hvad det gjør!?

Picheloup. Ja, Greven er borte og Ehenu er her; han vil nok lære sin Kone til at elske sig, og saa kan de blive meget lykkelige. Jeg for min Deel —

Cadiche (arrig). Er en Dosmer.

Picheloup. Cadiche! — der glemte Du den Respect, Du skylder mig!

Cadiche (levende). Jeg skylder Dig ingenting! — (grædende) Du husker godt, hvad Du lovede min salig Fader, da han betroede min Ungdom til Dig og sagde: „gjør hende lykkelig!“ Du gjør mig ikke en Smule lykkelig.

Picheloup. Du gjør jo her alt hvad Du har Lyst til.

Cadiche (stamper med Foden). Men det er

ikke det jeg har Lyst til! — Det gjør mig ikke lykkelig.

Picheloup. Maa jeg spørge Dig, hvem er Herre her; Du eller jeg?

Cadiche (som før). Det er jeg!

Picheloup (farer op). Cadiche! — (roligere) Husk paa, jeg er Din Fader, saa at sige — (gnider Hænderne) og Du veed da vel, —

Cadiche. Hvad en Fader kan gjøre? meget godt! Men hvad en „Fader, saa at sige" kan vente — (gnider Hænderne) Veed Du det? hvad? (gaaer hen imod ham.)

Picheloup (trækker sig tilbage). Cadiche! — Der er stor Straf for at lægge Haand paa sin Fader!

Tredie Scene.

Picheloup. Chenu. Cadiche.

Chenu (munter). Hvad er det?

Cadiche (ligegyldig). Aa, det er min Fader, som vor bange for — (betegner en Dreiegen).

Chenu (leende). Hvad? paa min Brylluspdag! (tager hende om Livet og kysser hende paa Kinden) Strækt Gevær, lille Rebel!

Cadiche (ved sig selv). Hvad det er for et Menneske — ah, jeg holder saameget af ham!

Chenu. For Fanden! i Dag commanderer jeg Glæde over hele Huset!

Cadiche (bedrøvet). Saa De vil da gifte Dem, Hr. Chenu?

Chenu (meget munter). Om jeg vil? Ja det troer jeg! — Veed Du hvad, lille Cadiche! nu takker jeg Dig fordi Du fik mig til at tabe. En Kone, der kan skrive, og har en Medgift af femten hundrede Livres — der kan kjøbes Kreaturer, lille Picheloup! smækfede Stude! — Det er sandt — siden vi tale om fede Stude, jeg kommer løbende fra vor tykke Notarius.

Picheloup. Løbende — med mine Støvler!

Chenu. Dine Støvler?

Picheloup. Ja, Cadiche har været saa artig at lade Dig træde mine nye Støvler ud — uden min Tilladelse.

Chenu. Synes jeg ikke nok, at jeg — ha! ha! ha! de passe mig forbandet godt! (tager Cadiche under Hagen). Det var fornuftigt gjort af Dig — tak, min Tøs!

Cadiche (sjeleglad). Hvad det er for et Menneske!

Chenu. Jeg har ikke givet mig Tid til at tænke paa dem, bare for at bede Fremmede — o i Aften faae vi hele Byen til Gjæst, — her skal dandses og drikkes og synges — Tralala! Tralala! Hopsa!

Fjerde Scene.

De Forrige. Beauvisage (fra Baggrunden tilhøire).

Chenu. Ah ha! der have vi Hr. Beauvisage! Naa, hvad Nyt oppe fra Gaarden?

Beauvisage. Fortræffeligt Nyt, min lystige Hr. Ven! Hendes Naade, Fru Grevinde de Senneterre, som vil bære Dem med sin naadige Nærværelse ved Contractens Underskrift, har sendt mig herned for at underrette Dem om, at hun vil være her om et lille Qvarteer.

Chenu. Hvad? et lille Qvarteer? Men for Pokker, Klokken er ikke mere end halv tolv, og Contracten skal først underskrives Kl. to.

Beauvisage. O, min kjære Ven! hun ønsker at De skal faae fat paa Lykken før De venter det.

Chenu (løser sig bag Øret). Ja, ja, jeg forstaaer Dem nok, og det er jo naturligt, vi ville tage Lykken ved Vingebenet saasnart Hendes Naade befaler. — Men hvad gjør jeg med vore gode Venner, som ventes fra Solange og ikke endnu ere komne? — og Notarius? jeg maa strax hente ham. Du, Picheloup — i Klæderne med Dig for at modtage Hendes Naade! (tørrer Sveden af Panden) Død og Plage! jeg mærker, det koster Slid at blive Ægtemand, men naar man er bleven det — jeg begynder at føle her — her omkring Hjertet, gode Venner! det maa dog være forbandet rart at være det, og derfor — (syngende). Affsted tilbeens! hei hopsasa! (vil ile ud, men støder paa Chopinet, som træder ind med et Brev) Naa, Klodrian! hvad vil Du?

Chopinet. Det er et Brev til Dem, Hr. Chenu.

Chenu. Har jeg Tid til at læse Breve? — Det er vel fra En, som jeg har havt Ulykke med at faae bedt, og som nu har faaet Ulykke med at komme. — Picheloup! Det kan Du læse — Du skal min Sjel ogsaa have lidt af Dagens Byrde! (gaaer trallende) Affsted tilbeens! hei! hopsasa!

(Chopinet følger efter ham.)

Femte Scene.

Beauvisage. Picheloup. Cadiche.

Beauvisage (sagte). Det var ikke galt, at jeg fik Grevinden til at skynde paa Vielsen — faaer den lille Brud Tid til at betænke sig — hvem veed hvad der kunde skee — og et Ægteskab med saadan en Karl — (gnider (Hænderne) jeg maa blive den Lykkelige!

Picheloup (som har aabnet Brevet). Hvad for noget? Det er fra Jomfrue Suzette!

Beauvisage (sagte, levende). Suzette! et Brev fra hende! (bøit, med paatagen Ligegyldighed) Et Brev fra Suzette! Lad os see; kom her med det.

Picheloup. Om Forladelse; Chenu sagde: Picheloup! det kan Du læse — jeg er Picheloup — men De —

Beauvisage (med Haan). Er det ikke — det er sandt!

Cadiche (ligger i Brevet over Picheloups Skulder). Naa, hvad er det?

Picheloup. Det er nydeligt skrevet!

Cadiche. Nydeligt — o ja, men ikke tydeligt — nej; da skal Du see min Haand, naar jeg kommer saa vidt.

Picheloup. See, see! — Hvad kan det betyde?

Cadiche. Hvilket?

Picheloup (stammende). „Hr. Chenu! inden jeg bliver forenet med Dem for evig —"

Cadiche. Gud! hvor Du læser daarligt!

Picheloup. Forstyr mig ikke! (bliver ved) „ønsker jeg et Øieblik's Samtale med Dem." (standser brat.)

Beauvisage (sagte, levende). Et Øieblik's Samtale med ham!

Picheloup (tager igjen fat). „Det gjælder vor fælleds Lykke!" (talende) Vor fælleds Lykke!

Beauvisage (sagte). Vil hun tage sit Ord tilbage?

Picheloup. Hun vil have en Samtale med ham „for vor fælleds Lykke" — og Du sagde, at hun holdt ikke af ham! — Hun er jo saa forelsket i ham, at — um! (ved sig selv) O de Fruentimmer, o de Fruentimmer! hvor de ere blinde i Kjærlighed — de seer ingen Ting!

(Man hører en Vogn rulle ind i Gaarden.)

Beauvisage (som er gaaet op mod Baggrunden). Der er Grevinden! jeg maa finde paa et Middel til at holde Chenu borte indtil han skal underskrive — det koste hvad det vil, de maa ikke komme til at tale sammen før Vielsen. (Gaaer ud i Baggrunden tilvenstre).

Picheloup (som gaaer op imod Baggrunden). Ih, der kommer Grevinden — og jeg staaer i Skjortearmer! (med Værdighed). Cadiche! Du forestiller min Person og tager imod Hendes Naade med Anstand — for jeg, jeg gaaer ind og pynter mig! (gaaer ind i Værelset tilhøire.)

Sjette Scene.

Cadiche (derpaa) **Grevinden og Suzette** (som er i Brudedragt).

Cadiche. Jeg tage imod Hendes Naade — o ja! — men Bruden? — nei! det taaler mit Hjerte ikke — jeg gaaer min Vei! (vil gaae; Grevinden og Suzette træde ind fra Baggrunden tilhøire.)

Grevinden (gaaer hen til Bordet og sætter et lille Skrin paa det). Ah, lille Cadiche! Du er ene her? — Hvor er Forpagteren — Picheloup?

Cadiche (vranten). Aa, han pynter sig, Deres Naade! han vil være smuk — det varer vist længe inden han bliver færdig.

Grevinden. Og Brudgommen, Hr. Chenu?

Cadiche. Han stripper om efter Notariussen, stakkels Menneske!

Grevinden. Ja, ja, vi ville vente.

Suzette (sagte). Han er borte! — skulde han ikke have faaet mit Brev?

Cadiche (betragter Suzette). Hvidt Sløer — Brudekjole — Aa, hvor det klæder En deiligt! — Og det er mig, hun kan takke for det — jeg har gjort hendes Lykke, nei! det kan jeg ikke taale at see paa!

(gaaer grædende ind i Værelset tilhøire.)

Syvende Scene.

Grevinden. Suzette.

Grevinden. Da vi have et Øieblik for os selv — kjære Suzette! jeg maa ønske Dig til Lykke med Dit Mod, men fremfor Alt takke Dig for, at Du har givet mig dette Bevis paa Taknemmelighed og Hengivenhed.

Suzette. O, Deres Naade! Dem skylder jeg Alt — burde jeg da ikke offre Dem Alt?

Grevinden. For Resten, mit Barn! troe ikke at jeg med Letsindighed har raadet over Din Fremtids Skjæbne — det er en brav, en ædel Mand, der rækker Dig sin Haand; min Forvalter, der har havt Leilighed til at lære hans Handlemaade at kjende, har allerede ofte roest ham for hans Retskaffenhed; hans Redelighed, hans aabne, ligefremme Tænkemaade har erhvervet ham hele Egnens Agtelse. Ijaar satte jeg selv ham paa Prøve, og hans Uegennyttighed indtog mig ganske for ham. Det er en Trøst for mig at vide, Du vil blive lykkelig.

Suzette. Lykkelig!

Grevinden (med Ømhed). Det er man altid ved at handle ædelt. Mit kjære Barn! jeg kan ikke være for Dig, hvad jeg saa gjerne vilde være; ikke lønne Din Høimodighed som jeg gjerne vilde lønne den; men (gaaer hen til Bordet) i dette Skriin ligger den Medgift, jeg har bestemt for Dig; bring Din Mand den.

Suzette. O, Deres Naade! De er altfor god.

Grevinden (bydt bevæget). Skrinet selv — det er en Gave af min Moder, og det har aldrig forladt mig — i Dag forærer jeg det til Dig — (med bævende Stemme) som min Datter.

Suzette (levende). Deres Datter.

Grevinden (i Taarer). I mit Hjerte vil jeg altid kalde Dig saaledes. (Gaaer op mod Baggrunden.)

Suzette (sagte). O det var da kun hans Stand — ellers! hun elsker mig som sit Barn — o, jeg kunde have været saa —

Grevinden. Der kommer Nogen! — Hurtigt, mit Barn! tør Dine Taarer bort.

Suzette (levende, sagte). Jeg kommer ikke til at tale med ham — o hvad gjør jeg?

Ottende Scene.

De Forrige. Notaren. (strax efter) Picheloup og Suzette.

Grevinden. Ah, Hr. Notarius! velkommen! Er Contracten færdig til Underskrift?

Notaren. Deres Naade har kun at befale.

Picheloup (pyntet; kommer med Cadiche). Deres Naade! jeg er saa forvirret at — jeg er ganske forvirret over at Deres Naade har været saa god at maatte vente paa mig, men Cadiche — hun — jeg havde bedet hende at forestille min Person — og det kunde hun meget godt; men — (vender sig pludselig til Notarius) Er det mig, der skal skrive under?

Notaren. Nei, vi ere ikke endnu komne til Underskriften — Brudgommen mangler!

Picheloup. Hvad? Brudgommen mangler? han er ikke kommen endnu? — men hvor kan han være? Tillad, Deres Naade! jeg skal strax — (iler hen imod Baggrunden). Ah, den Stovskye herhenne — det er ham! nei, det er ikke ham — det er en Hest, — en Rytter; han jager herhen. — Ih Gud bevares!

Grevinden. Hvad er det?

Picheloup. Jeg tager ikke feil — det er ham! javist er det ham!

Cadiche (bur) Naa, det er godt; det er jo ogsaa ham der skal komme.

Picheloup (ivrig). Nei, forstaae mig ret, det er ikke ham der skal komme, det er Greven!

Grevinden (med et Skrig). Min Søn!

Suzette (med Forfærdelse). Store Gud!

Grevinden. Suzette! tænk paa Dit Løfte.

Suzette (med Varme og Bebreidelse). O Deres Naade! De havde ogsaa lovet mig, at jeg ikke skulde see ham mere.

Niende Scene.

De Forrige. Adolphe.

Adolphe (udenfor). Suzette! Suzette! — (styrter ind, standser og seer sig forvildet omkring. Ah, jeg kommer da tidsnok.

Grevinden (streng). Min Søn! hvad vil Du her?

Adolphe (bleg, uordentlig paaklædt, med støvede Støvler og Ridepidst i Haanden). Ha! takket være det Uheld, at min Vogn væltede ved Solange — der maatte jeg erfare, hvor lavt, hvor uædelt man handlede imod mig i min Moders Huus.

Grevinden. Hvad vover Du at sige?

Adolphe. Ja, Moder! Det er Dig uværdigt! Jeg reiste med et sønderslidt Hjerte — jeg reiste for at opfylde Dit Ønske, og neppe er jeg borte før Du berøver mig hende, for at kaste hende i en Andens Arme — hende, der er mig dyrebarere end Livet — ja, det er Dig uværdigt.

Grevinden. Ulykkalige! (med dæmpet Stemme idet hun griber ham ved Armen, for at trække ham tilside). Du betænker ikke hvor Du er! vil Du besmitte hendes Rygte?

Adolphe (med Lidenskab). Jeg vil række hende min Haand og vee den, der stiller sig imellem hende og mig! (Almindelig Bevægelse).

Cadiche (som frygtsom er gaaet op mod Baggrunden, iler fremad i største Angst). Der er Hr. Chenu, Deres Naade! — Hvad skal vi —

Adolphe. Han som vil rive hende fra mig! (gaaer imod Baggrunden).

Grevinden (med Kraft idet hun standser ham). Den som Din Moder har bestemt hende til Mand! — For Guds Skyld, Adolphe! dæmp Din Lidenskab, hvis Du elsker mig.

Tiende Scene.

De Forrige. Chenu. Beauvisage. (Paa alle Ansigter hviler ængstelig Spænding. Grevinden kan neppe holde Adolphe tilbage.)

Beauvisage (som først træder ind, sagte). Greven her?! — Fordømt!

Chenu (barsk). Det sagde jeg Dem nok, Hr. Abbee! vi kom for sildig.

Beauvisage (ærgerlig, ved sig selv, idet han gaaer hen ved Siden af Adolphe) For Fanden! det var ogsaa det jeg vilde have.

Chenu (til Grevinden som staaer bævende ved Siden af sin Søn). Om Forladelse, Deres Naade! Det er Hr. Beauvisage, som har sinket mig for at underrette mig om en heel Deel Formularier, som jeg ikke forstaaer mig noget paa. Men nu har De mig her, og —

Picheloup (standser ham idet han vil gaae hen imod Suzette og giver ham Brevet). Du tog feil, Chenu! det var et lille kjærligt Brev til Dig — det er nok værdt at læse.

Chenu (uden at see paa det). Tak, tak! — Men sig mig engang, hvem er denne smukke unge Herre, jeg der seer?

Grevinden (meget forvirret, levende). Det er min Søn, Grev de Senneterre, — som var reist til Paris, men ved et Uheld er bleven nødt til at vende tilbage.

Chenu (beleven). Ih, men det et jo et Uheld, jeg ikke kan andet end glæde mig ved; thi Hr. Greven vil uden Tvivl vise os den Ære at underskrive vor Ægteskabscontract.

Adolphe (udbrydende). Jeg? — aldrig!

Chenu. Hvorledes?

Grevinden. Adolphe!

Chenu (forbauset). Denne Heftighed? Hr. Greve! jeg vil haabe, at Deres Afslag ikke indeholder en Fornærmelse.

Grevinden (sagte og ængstelig til Adolphe). Jeg bønfalder Dig, tie!

Adolphe (halvsagte, med en af Harme bævende Stemme). Du krænker mig dybt, Du fører ham bag Lyset — og jeg skulde tie, — nei, Æren byder mig at tale.

Suzette (sagte). Gud! Skjænk mig Styrke!

Chenu (nærmer sig Adolphe). Hvorfor afslaaer De min Bøn?

Adolphe (med sin Stemmes fulde Kraft). Fordi jeg elsker Suzette!

Alle (uden Adolphe og Chenu). Gud!

Adolphe. Og fordi hun ogsaa elsker mig! (Grevinden vender sig bort og skjuler sit Ansigt i Hænderne; Chenu staaer som lynslagen; de andre ere i største Spænding.)

Chenu (endnu bedøvet). Hun elsker Dem? — (heftigere.) Suzette elsker Dem! (opbragt.) Ah, nu begriber jeg det! Man vil brændemærke mit gode Navn — man vil — men vogt Jer, vogt Jer, I som her troe at kunne gjøre Jer lystige over mig — jeg er en simpel, ringe Mand; (med tordnende Stemme) men jeg er en Mand! (med Energie) og ved den levende Gud ustraffet skal Ingen krænke mig! — (rolig til Suzette) Er det sandt! — (heftig) De tier!? (Pause) De bedrog mig!? (Pause).

Grevinden (til Chenu) Tillad —

Chenu (kort). Om Forladelse, Deres Naade! Svaret paa dette Spørgsmaal ønsker jeg helst af den som inden en Time skal være min Kone. — Jeg haaber, at hun strax vil give mig, mig alene en Forklarina, og jeg ønsker —

Grevinden. De har Ret til at fordre! (streng til sin Søn, som truende betragter Chenu.) Og jeg venter, at Ingen her vil vove at sætte sig derimod. (Chenu gaaer op i Baggrunden, og gaaer heftig frem og tilbage. Sagte til Suzette.) Mit Barn! alt mit Haab staaer til Dig! (til Adolphe.) Følg mig!

Adolphe (sagte). Hvad kan han ville sige hende? — O, jeg vender tilbage og da —

Grevinden (sagte til Adolphe, idet hun ved Haanden fører ham ud imod hans Villie). O, hvad har Du gjort? Din Heftighed berøver Suzette hendes hele Fremtids Lykke! (de gaae, Notaren og Beauvisage følger efter.)

Cadiche (sagte til Picheloup). Der seer Du hvad der kommer ud af Dine Opfindelser — at trække Straae om Koner — det maa gaae saadan! (ved sig selv) Om der ikke blev noget af Giftermaalet — o han er saadant et godt Menneske! (gaaer bagefter Grevinden og Adolphe).

Picheloup. Hør Chenu! det er ikke min — (Chenu stamper heftig i Gulvet) Jeg gaaer, min Ven! jeg gaaer paa Dieblikket! (gaaer)

Tiende Scene.

Chenu. **Suzette** (som er sjunken ned paa Stolen ved Bordet).

Chenu (staaer, da alle ere borte, et Øieblik med korslagte Arme foran Suzette). Deres Grevinde med de mange smukke Ord, har da villet holde mig for Nar, og De med Deres fromme Mine, De bedrog mig ogsaa!

Suzette (forfærdet). O, min Herre, vær ikke opfarende —

Chenu (raa). Jeg er ikke opfarende — jeg siger kun Tingen som den er. I have alle sammensvoret Jer for at beskæmme mig; men veed De vel, jeg er ikke vant til at lade mig beskæmme! Hvorfor erklærede De at De vilde modtage min Haand? — jeg tvang Dem ikke dertil; jeg har aldrig tvunget Nogen. Jeg har ikke elsket Dem, jeg forlangte heller ikke at De skulde elske mig — De blev roest for at være en fornuftig Pige, som kunde skrive og regne, denne Grevinde gav Dem en Medgivt, det var det som — (med Styrke) Men al Verdens Medgifter gjælde ikke saameget hos mig som Retskaffenhed. Der er Ærefølelse, Oprigtighed i mit Bryst; jeg har Ret til at fordre det samme hos Dem og De har bedraget mig.

Suzette (re ser sig). Nei, ved Gud! det har jeg ikke!

Chenu (haardt). Ingen Hyklen! denne Kjærlighed, hvorom De ikke har sagt mig et Ord?

Suzette (frygtsom). Det var for at tilstaae den for Dem, at jeg skrev Dem til.

Chenu. Skrev mig til? — mig?

Suzette. Har De ikke modtaget mit Brev?

Chenu. Et Brev! (søger i sine Lommer). Skulde det maaskee være det, som Picheloup gav mig? — (viser hende Brevet.)

Suzette. Det er fra mig — (med Blidhed medens han læser.) Jeg vilde tale med Dem, for at sige: Imod min Villie hænger mit Hjerte ved en Anden, og denne er min Velgjørerindes Søn, som jeg fra min Barndom har vænnet mig til at elske, at ansee som en kjær Broder — (grædende) men Hans kan jeg aldrig blive, og jeg har samtykket i at række Dem min Haand. — Min Kjærlighed kan jeg ikke skjænke Dem, men aldrig skal De savne min Agtelse og mit inderlige Venskab, aldrig skal jeg glemme de Pligter, jeg har paalagt mig. — O, De seer — bedrage Dem, nei, det vilde jeg ikke.

Chenu (hvis Vrede har lagt sig ved hendes Ord, efter et Øieblik Tanshed). Men hvem tvang Dem til at gifte Dem, naar De elskede en Anden?

Suzette (mork). Jeg maatte gjøre det. — Min Velgjørerinde fordrede det ikke, men jeg vidste, at jeg kun ved dette Offer kunde tilbagegive hende sin Rolighed. Jeg var Aarsag til hendes Taarer ved at hendes Søn elskede mig; kunde jeg — jeg ufølsom see disse Taarer, da hun ogsaa kalder mig sin Datter? — O, en saadan Moder! (med Energie) jeg vilde offre hende mit Liv!

Chenu (lidt blød). Og da hun ikke fordrer det, giver De hende Deres Lykke. (Pause) Jomfru Suzette! De er en brav, en retskaffen Pige, og jeg beder Dem om Forladelse fordi jeg — jeg har tiltalt Dem saa plumpt. (gaaer frem og tilbage, men standser pludselig.) Ih men for Fanden, veed De vel, De har sat mig i en fordømt Forlegenhed

med Deres Oprigtighed? (Suzette gjør en Bevægelse.) Min Sjel har De saa — thi nu — for at bringe Dem ud af denne Knibe — jeg er jo næsten nødt til — at gifte mig med Dem.

Suzette (forbauset). Hvad, De!

Chenu (eftertænkende). Ja! Grevinden — det er klart — hun tillader aldrig at hendes Søn gifter sig med Dem — og De, nu kjender jeg Dem, De bliver aldrig Hans, naar det ikke er som Kone.

Suzette (levende). O, nei aldrig!

Chenu (seer hende ind i Øinene). Nei — jeg veed det nok! — thi De er en ædel, en fortræffelig Pige — Naa, saa maa De gifte Dem.

Suzette (mørk). Jeg maa.

Chenu. Og med hvem? De unge Karle her paa Godset ere af det Slags skikkelige Fyre som Picheloup, og ham — bah, saadan en Pige! — eller de ere det som værre er — altsaa, i Mangel af Bedre — jeg er min Sjel dog tilsidst den Eneste, der er værd at kaste Øinene paa —

Suzette. O dersom De havde saa megen Tillid til mig, at De vilde føre mig bort herfra, for at jeg kunde vinde Styrke til at bekæmpe mit Hjertes Følelser —

Chenu (vender sig, efter en Pause, om til hende og seer hende fast ind i Øinene). De taler om Tillid — vil De have Tillid til mig?

Suzette. Jo, ja — thi jeg veed at De fortjener den.

Chenu (tager hende med Heftighed ved Haanden). Nu vel, saa hør mig! Her kjender man mig ikke rigtigt — jeg er en Qvæghandler, som trækker om fra et Marked til et andet, en plump Karl, der lever imellem de Umælende — hø! det er det Hele — (med dæmpet Stemme og Følelse.) Men i Bretagne veed man hvad der boer i mig, der har jeg Venner, der har jeg en god gammel Moder, som holder af mig, og som jeg ogsaa holder af, saa inderligt, at jeg for hendes Skyld ikke hidtil har villet tage mig en Kone. Naa! vil De følge med til hende? — hun vil tage imod Dem med aabne Arme — (fast) og først der — hos den gode gamle Sjel — ville vi gifte os.

Suzette (farer tilbage med Forfærdelse.) Reise — med Dem?

Chenu (meget barsk). Ah, jeg bad om Deres Tillid! (mildere) Desuden, jeg veed ikke nogen anden Udvei; her vil Deres Hr. Greve blive ved at sætte sig imod vor Forening — han gjør Spektakel og jeg er kort for Hovedet — vel er han Greve, men saadan en Fornærmelse engang endnu — ha! (roligere) Naa, der er ikke et Øieblik at spilde — De har hørt mit Tilbud — Hvad beslutter De?

Suzette. Min Velgjørerinde har sagt De er en retskaffen Mand — jeg stoler paa Dem (fast) og følger med!

Chenu (levende og med Følelse.) Tak, tak for Deres Tillid — De vil ikke angre den. Alt skal strax være istand til Afreisen og naar der Klokken tolv ringes til Bøn, da venter jeg Dem ved Enden af Byen, i Udkanten af Skoven. Ikke et Ord til noget Menneske; ikke engang til Grevinden — (trykker hendes Haand.) jeg behøver ikke at sige: ikke engang til hendes Søn!

Suzette (med Skræk). Nei nei; han skal aldrig mere see mig?

Chenu (smilende). Stakkels Pige, — De finder ikke hos mig den Lykke, De ventede; men frygt ikke — (med Varme). jeg har ogsaa et Hjerte; De kan rolig række mig Deres Haand.

Suzette (smilende tillidsfuldt). Der er den!

Chenu (ryster den). Den hviler i en Vens!

Suzette (gaaer til Bordet og tager Skrinet). Tag dette Skriin.

Chenu (forundret). Hvad —

Suzette (med Blidhed). Det er Suzettes Medgift — den tilhører Dem.

Chenu. Os, Suzette, os! (munter.) vi To ere Een — (Suzette gjør en Bevægelse, han lægger hurtigt til.) det vil sige, naar vi blive det. Tillid — og naar Klokken ringer — jeg venter Dem, og min Sjel! De skal ikke angre at De kommer!

(Gaaer ud i Bagrunden og tager Skrinet med.)

Ellevte Scene.

Suzette. (derpaa) Adolphe (fra høire Side.)

Suzette (seer efter ham). Ædle Mand! ja mit Hjerte siger mig, jeg bør komme — (smerteligt.) o, det koster; men — (med Bestemthed.) jeg bør — (seer pludselig Adolphe.) Ah! — Hr. Greve! det er —

Adolphe (med Ømhed i nogen Afstand fra hende). Ja, Suzette! det er mig — mig, som for Dine Fødder vil bede Dig om Tilgivelse! Kjærlighed og Fortvivlelse bragte mig til at glemme Alt. O, da jeg hørte at Du vilde skjænke en Anden Din Haand, — det var et Lyn, der traf mig; thi ikke at turde haabe at eie Dig, det er smertelig; men vide Dig en Andens — nei, nei, det kan jeg ikke! — denne Anden, denne Lykkelige — han skal døe for min Haand, om det end skulde koste —

Suzette (afbryder ham bævende). Hr. Greve! De havde lovet mig at tage bort, at reise —

Adolphe (med Glæde). Det skal jeg — nu tør jeg gjøre det, da jeg høitideligt har erklæret at jeg elsker Dig — o Suzette! denne Tilstaaelse har bevaret Dig for mig; han — lad ham være nok saa raa og følesløs — han vil ikke mere gjøre Fordring paa Din Haand, — og min Eed — den rokker Ingen — om det end var min Moder selv — Du skal tilhøre mig.

Suzette (forfærdet). Dem — oh, aldrig, aldrig!

Adolphe (levende og med den høieste Grad af Ømhed.) O, ikke dette Ord — min Moder vil ikke blive ubøielig; Du veed ikke, hvor høit hun elsker mig — og hun elsker jo ogsaa Dig — (idenstabelig.) o, hvem elsker ikke Dig? — Jeg skal bønfalde hende saalænge, at hun skal røres ved min Smerte. Men Du, Suzette, for at jeg kan tage herfra med et lettet Hjerte — siig, at Du ikke er vred paa mig; siig, at Du tilgiver mig.

(Man hører en Kirkeklokke ringe.)

Suzette (gysende). Øieblikket er kommet! — allerede! — o Gud!

Adolphe. Suzette! Du svarer mig ikke!

Suzette. Jo, jo, — jeg tilgiver Dem. (med bævende Stemme.) Hr. Greve! vi maae forlade hinanden, det er Deres Moders Villie — vi maae adskilles — maaskee for lang Tid — (hun viser ham Korset.)

Adolphe (fuld af Glæde). Korset!

Suzette. Paa dette Kors vil jeg hver Morgen og Aften fæste mit Øie og nedbede Velsignelse over Dem og Deres Moder. (med taarekvalt Stemme.) Hvad der end skeer — o, anklag mig ikke, men beklag — ja beklag den ulykkelige Suzette! (hendes Taarer bryde frem, hun iler ud af Døren tilvenstre.)

Adolphe. Suzette! — Hvad vil det sige? — Anklage Dig, Du Engel — aldrig! — Nei, Du er saa blid, saa eiegod! — Ikke en Bebreidelse, ikke et umildt Ord — og Dig skulde jeg ophøre at elske!

Tolvte Scene.

Adolphe. Grevinden (fra høire Side).

Grevinden. Du her, min Søn?

Adolphe. Moder! o deel min Glæde — Suzette har tilgivet mig. Nu er jeg rolig, tilfreds, lykkelig — Jeg skal adlyde Dig; jeg reiser!

Grevinden. O, vidste Du hvormeget denne Beslutning glæder mig.

Adolphe. Men Haabet følger mig!

Grevinden. Hvad? Du troer endnu —?

Adolphe (med barnlig Ømhed). Ja, ja, Du troer det ikke — men jeg veed det: med Tiden ville mine Bønner dog røre Dig. O, jeg kan ikke rive mig løs fra hende, og selv om der ligger Aar imellem os og vor Lykke, vi naae den. Tiden vil kun tjene til at styrke vor Kjærlighed og aabne Dit Hjerte for Følelser, som engang vil gjøre Dig selv lykkelig.

Grevinven (rørt). O vidste Du, hvormeget det smerter mig.

Adolphe (hjærtlig). Jeg veed det og derfor — jeg bebreider Dig ikke, nei, jeg elsker Dig — og hende!

Cadiche (udenfor). O Gud! o Gud!

Grevinden. Hvad er det?

Trettende Scene.

De Forrige. Cadiche.

Cadiche (grædende, fra Baggrunden tilvenstre). Ak, han er borte! han er reist!

Grevinden. Reist? hvem?

Cadiche. Hr. Chenu! O, han kjører i fuld Galop.

Adolphe (benrykt). Ha! han er borte!

Cadiche. Og Suzette er med ham.

Adolphe (forstenet). Suzette! det er umuligt! —

Cadiche. Hun gav mig dette Papiir til Deres Naade.

Adolph (river Papiret fra hende). Hendes Haand! (læser.) „Her kunde jeg ikke holde mit Løfte — jeg reiser — Tænk paa Deres Suzette, som opoffrer Alt for sin Velgjørerindes Roligheb." (Papiret falder ud af hans Haand; han staaer tilintetgjort.)

Grevinden (ved sig selv). Ædle, heimoge Pige! (Pause.)

Adolphe. Hun reiser! — med ham! — ham! — og ikke et Ord til mig, — forglemt, bedraget! — (med udbrydende Harme.) Bedraget! — o det er skjændigt!

Grevinden (nærmer sig til ham og vil tage hans Haand) Adolph!

Adolphe (bævende). Slip mig! det er Deres Værk! — Tabt — for evig tabt! (skjuler sit Ansigt i sin Hænder, men vender sig pludseligt til Grevinden.) O, Frue Grevinde! De har gjort Deres Søn ulykkelig! — Det var Deres Villie — o, De har opnaaet den; jeg tager herfra — men De seer mig aldrig mere. (Gaaer imod Baggrunden og tager sin Hat.)

Grevinden. Adolphe, min Søn! — Du gjør mig Uret — hør!

Adolphe (i Baggrunden, med Kraft). Farvel, Moder! De seer mig aldrig mere! (iler hurtigt ud. Grevinden synker afmægtig i Cadiches Arme.)

Tredie Act.

En prægtig Sal, rigt meubleret. Dør i Baggrunden. Paa høire Side to, paa venstre Side een Dør. I Midten staaer paa Gulvtæppe et smagfuldt dækket Bord.

Første Scene.

Chenu og Picheloup.

(De sidde ved Frokosten og ere godt klædt efter Datidens Mode, især Picheloup; to Tjenere opvarte dem.)

Chenu. Naa, saa jeg har Dig da endelig i Paris. Ah, gamle Ven! naar Du vidste hvad det er mig for en Glæde at see Dig igjen efter ser Aars Forløb. (til Tjenerne.) Skjænk! Din Skaal Picheloup! og endnu engang velkommen!

Picheloup. Tigemaade! — (seer sig om.) For en Ulykke! Du boer godt — he, he, he!

(betragter Tjenerne.) og disse to Lømler i Livrée — det kan jeg lide.

Chenu. Ja, jeg er ret lykkelig.

Picheloup. Det troer jeg; i Paris kan man faae Alt — undtagen sande Venner!

Chenu (slaaer ham venlig paa Skulderen). Naa, derfor har jeg jo nu Dig!

Picheloup (spisende). Tak, min gode Ven!

Chenu (til en af Tjenerne). Er min Kone staaet op?

Tjeneren. Nei, naadige Herre! Madame Depreval har endnu ikke ringet.

Chenu. Det er sandt — hun maa ogsaa være træt, og jeg vil ikke have at Kammerpigen skal vække hende. Naa, I kan gaae — afsted med Jer, Slyngler!

(Tjenerne gaae hurtigt ud i Baggrunden.)

Picheloup. Saa nu hedder Du Depreval?

Chenu (spisende). Ja, det Navn har jeg lagt mig til efter et Gods, jeg har kjøbt.

Picheloup Saa? — Siden jeg har kjøbt Forpagtergaarden Champinelle, kommer jeg da vel ogsaa til at kalde mig Hr. Picheloup Champinelle? Hvad?

Chenu, Kald Dig hvad Fanden Du vil, naar Du kun bliver den Du er; det gjør jeg. —

Picheloup (seer sig atter omkring). Men jeg kan slet ikke glemme al denne Herlighed —

Chenu (leende). Ja Du blev nok lidt slaaet, da du igaar kom her dumpende lige ind i mit Bal — (lystig) i Over-Leverandeurens glimrende Bal, min Broer! he! he! he! saadant Noget seer Du ikke hjemme — ja, min Sjel, ogsaa kun sjelden i Paris. Seer Du, lille Picheloup! Directoriet er nok værdt at levere Proviant til — det har gjort mig rig og Dig med; for hvad der rammer mig, det præller tilbage paa Dig.

Picheloup. Siden jeg er Din Compagnon — naturligviis. Hver Termin kommer der en dygtig Pengesæk til Champinelle; jeg tager rolig hjem og siger: Den Chenu maa gjøre Guld.

Chenu. Nei, men jeg smeder Jernet — medens det er varmt. Midt i denne Revolution, som river Alting omkuld, kryber jeg i Veiret. Hvorfor? Jeg har en god Engel ved min Side — Suzette! (blød.) Hun har bragt mig Lykke; det er med hendes Medgift vi have tjent hvad vi have. Ja, Picheloup! at vi kunne stikke noget Ordentligt i Handelen, det kan vi dog takke den gode Grevinde for. (efterligner Grevindens Stemme.) Hvormeget synes De da, at jeg skulde give hende? — Ah, Deres Naade! det er ikke godt at sige — (leende.) og Du som støbte mig paa Armen og hviskede: Sig det kun! sig det kun! (be lee.)

Picheloup. Den stakkels Kone — ikke i ser Aar at høre hvad der er blevet af hende!

Chenu (sørgmodig). Jeg har spurgt mig nok for overalt, men forgjæves!

Picheloup. Hun maa være taget til Vestindien med sin Søn; der havde de Eiendomme.

Chenu. Hm! det har voldt min Kone megen Sorg. (levende.) Men det er sandt — Din Kone? hvordan har den gode Cadiche det? — hvorfor er hun ikke taget herhen for at spise Frokost med os?

Picheloup. Hun? — jo vist! — Hun har andet at bestille! Hun vender op og ned paa Huset, vi ere tagne ind i — hvorfor? hun vil strax have Bud efter en Vadskerkone — i forrige Tider havde hun ikke havt saa megen Uleilighed — hun kunde bare have sendt Bud efter sig selv. — Aa den Kone tager Livet af mig!

Chenu (lystig). Hvorfor har Du taget hende?

Picheloup. Jeg skal sige Dig, jeg havde lovet hendes Moder at gjøre hende lykkelig —

Chenu (leende). Og saa vidste Du ikke bedre end at forære hende Dig selv! Det var forbandet høimodigt! Gid hun maa leve længe for at takke Dig derfor.

(Klinker med ham.)

Picheloup (modfalden). Det var et Ønske af en Ven! (driller.)

Chenu (alvorlig). Men nu til vore Sager.

Picheloup. Ja, jeg er ganske nysgjerrig efter at vide, hvorfor Du har bedet mig at komme til Paris.

Chenu. Mine Handelsforretninger tage til med hver Dag; — men — jeg bestjæles, jeg bliver taget ved Næsen. For nogen Tid siden sagde min Kone: Du trænger til en Ven, der kan have et vaagent Øie med Pakhusene, med Forsendelserne, med det der kommer ind og det der gaaer ud. Jeg sagde: Picheloup! hun sagde: det er Manden. — Saa skrev hun Dig til — og nu er Du her! Din Skaal!

Picheloup. Skaal igjen.

Chenu. Hvad siger Du om den Draabe?

Picheloup. Rar, min gode Ven! — Naar kan jeg tiltræde Embedet?

Chenu. Strax, om Du vil. Jeg venter i Dag en Tilførsel; min Moder har meldt mig det i et Brev, som for Resten har gjort mig meget ondt. (reiser sig.)

Picheloup (ligeledes). Og hvorfor det?

Chenu. Stakkels gamle Kone — hun har været nærved at miste Livet.

Picheloup. Hvad siger Du?

Chenu. For otte Dage siden. Du veed, hun boer med sin gamle Pige i det lille Huus, som hun aldrig har villet forlade, et Bøsseskud fra det Pakhuus, hvori vi have Geværer og Uniformer til Vest-Armeen. Klokken var tolv om Natten — der blev banket paa Gadedøren — det var et ungt Menneske, som saae træt og forvildet ud. Du veed hvorledes min Moder er — Velkommen, træd indenfor! naturligviis. Hun

giver ham en god Aftensmad og en Stol ved Kaminen — thi han vilde afsted før Daaarv.

Picheloup (faaer pludselig Ideen). Chenu! det var en forklædt Gavtyv!

Chenu. Der tog Du feil. To Timer efter bryde Chouanerne ind igjennem Haven og ville tvinge min Moder til at give dem Nøglerne til vort Pakhuus — (ryster Picheloup i Armene.) De vilde nappe vore Uniformer, Picheloup! Men, min Moder — hun er kjæk, saa gammel hun er, — nei, nei, for Satan, hun havde før ladet sig dræbe end ladet sin tvinge.

Picheloup. Nu gyser jeg, min Ven!

Chenu (mere og mere heftig). Men i samme Øieblik — det unge Menneske styrter frem, griber En af Banden om Armen, fravrister ham Sablen, hugger til høire og venstre, knuser dem, der komme ham nær, jager de andre paa Flugten — og min Moder er frelst.

Picheloup. Det maa være en drabelig Karl, en Kæmpe!

Chenu. Det vil Du faae at see; thi — min Moder er taknemmelig som hun er kjæk. Hendes Befrier vilde tage til Paris, men han var bange for at blive kjendt. Hun spørger ikke hvem han er, ikke hvorfra han kommer — nei, hun faaer ham i en af vore Uniformer og lader ham afgaae med de Vogne, jeg venter hertil i Dag.

Picheloup. Hvad hedder han?

Chenu. Hun skriver, jeg vil kjende ham paa at han bærer Armen i et Tørklæde; thi han blev saaret ved at forsvare hende.

Picheloup. Han blev saaret? — Veed Du hvad? det var stort af ham — det var overmaade stort!

Chenu. Vognene maae snart være her; der har Du Nøglerne til Pakhuset, som støder hertil. Modtag det unge Menneske med Artighed og skjul ham her et Sted — husk paa, den der har frelst min Moder, skal ikke have gjort det for Intet.

En Tjener (fra den sidste Dør tilhøire). Her er Juveleren, som Herren har befalet —

Chenu. Godt.

(Tjeneren gaaer ud i Baggrunden og kommer derpaa ind med en anden Tjener, som hjælper ham at bære Bordet bort.)

Picheloup. Har Du ogsaa at gjøre med Juvelerere?

Chenu. O, en lille Overraskelse for min Kone. Naa, jeg vil gaae ind til ham, — desuden, jeg skal skrive nogle Breve.

Picheloup (med en af Forbauselse dæmpet Stemme). Hvad? kan Du skrive?

Chenu (leende). Hvad skal man sige? jeg maatte lære det — min Kone kan ikke overkomme Alt. (gaaer, men kommer tilbage.) Det er sandt; dersom Beauvisage skulde komme — beed ham at blive lidt.

Picheloup. Hvad? Abbeen? — jeg saae ham igaar paa Ballet. Hvad har Du —

Chenu. Ah, han er nu bleven Sprødebasse — (hvidskende.) Han gjør Cour til min Kone, he, he, he! (de lee begge) Men — han er ikke farlig, og jeg taaler ham — fordi —

Picheloup. Fordi?

Chenu. Han er en Nar og staaer godt anskrevet hos Ministeren. Han er ikke farlig for min Kone, og — jeg har Nytte af ham! Man bruger sine Folk som de ere, min gode Picheloup!

(Gaaer ind af den sidste Dør paa høire Side.)

Anden Scene.

Picheloup (alene). Det kalder jeg en Revolution! Chenu er bleven Depreval, og Chenu har lært at skrive — han har begyndt efter min Kone, men han har faaet Forspring, thi endnu er hun ved sine Streger.

Beauvisage (udenfor). Tillad, jeg beder Dem, Madame, tillad —

Pichiloup. Der har vi Hr. Beauvisage.

Cadiche (udenfor). Nei, nei! jeg vil tale med Chenu — (trigende.) hvor er den gode, kjære Chenu?

Picheloup. Det er min Kone!

Tredie Scene.

Picheloup. Cadiche. Beauvisage.

Beauvisage (træder først ind). Men jeg beder Dem saameget, maa jeg ikke byde Dem Haanden?

Cadiche (slaaer ham over Haanden med Viften). Ih, jeg trænger ikke til Deres Haand. Det er Chenu jeg vil have fat paa — min gode, gamle Ven. Jeg blev saa fornøiet over at see ham i Aftes, at jeg har drømt om ham hele Natten.

Picheloup (hvidskende). Kone! det er ikke flint at fortælle Drømme.

Cadiche (tager ham under Hagen). Eia, see, see! er Du der, min Engel?

Beauvisage (lorgnetterer Cadiche). Paa Ære, nydeligt klædt — yderst smagfuldt — ubetaleligt!

Cadiche (som bestandig er i Bevægelse). Og Suzette! — min søde, lille Veninde! hvor er Suzette? — (i en fornem Tone, som hun i hele denne Scene bevarer.) Jeg maa tale med Madame Chenu!

Picheloup. For Pokker, hun er ikke oppe endnu!

Beauvisage (gaaer tæt hen til Picheloup og lorgnetterer ham). Ah, og den kjære Hr. Picheloup! — Jo, jeg saae Dem nok paa Ballet med Deres elskværdige Kone — Arm i Arm — Paa Ære! to Duer! Daphnis — (til Cadiche) og Chloe.

Picheloup. Chlo — hvad? — (ved sig selv.) Jeg troer han bruger Skjeldsord!

Beauvisage. Overalt sagde man: o, hvor de To passe for hinanden (med Hensigt.) Saaledes gaaer det ikke med vor Ven, den gode Depreval.

Cadiche (slaaer Hænderne sammen). Hvad siger De?

Picheloup (vred). Hvad har De at udsætte paa min Compagnon Chenu = Depreval og hans Kone? Maa jeg spørge, hvad —

Beauvisage (hurtigt). Ikke det mindste — ikke det mindste.

Picheloup (bitsig). Saa vil jeg vide det.

Beauvisage. De leve paa en fortræffelig Fod med hinanden — han er lutter Virksomhed, fortjener Penge, giver Selskaber, hvor hun indtager ved sin Ynde, sine Talenter, sin Aand; men — hvor er Sympathien?

Cadiche (ivrig). Ja sig os det.

Beauvisage. Hendes Værelser ligge i det ene Hjørne af Huset, hans ligge i det andet. (han gjør en Pirouette.) Hvad siger De nu?

Cadiche (forbauset). Nei, hvad siger De?

Beauvisage (med dæmpet Stemme). Paa Ære!

Picheloup. Aa, det er Snak!

Beauvisage (fortroligt). Paa min høieste Ære! troe mig nu. Desuden, naar der er Nogen tilstede, sige de Du; men naar de ere ene —

Picheloup (opfarende). Ja, naar de ere ene, saa er De jo ikke tilstede!

Cadiche (med forslagte Arme). Ja — det forundrer mig ikke! (til Picheloup, som betragter hende.) Det maatte der komme ud af det! — den Kone fatter ikke ham — det er ikke hende, der er skabt for Chenu! (fuldende.) Jeg veed bedre hvad for et Hjerte han havde fortjent.

Picheloup Hvad vil Du sige med det?

Cadiche. Det veed Du meget godt, dersom Du føler hvor lykkelig Du er. Jeg holder meget af Suzette — det er min bedste Veninde, men for at elskes af en Chenu — (seer Suzette, som træde ind af Sidedøren tilvenstre, og raaber sjæleglad.) Hvad? — der er hun? — Suzette!

Fjerde Scene.

De Forrige. Suzette (i elegant Morgendragt).

Suzette. Ah, Cadiche; min gode Cadiche! — Tjeneren sagde, at Du gjerne vilde tale med mig. (hilser Picheloup og Beauvisage.) Mine Herrer —

Cadiche. Ja vist vil jeg tale med Dig — og det strax — det har Hastværk. (vender sig til Mandfolkene og neier fornemt.) Mine Herrer! — De undskylder — jeg forlanger ikke De skal gaae — paa ingen Maade — men jeg saae gjerne om De —

Beauvisage. Alligevel gjorde det?

Cadiche (fornem). Med hvilken Lethed De griber et Vink.

Beauvisage. Jeg beder Dem; det er ikke min Fortjeneste, men Deres; De vinker saa forstaaeligt. — (ved sig selv idet han gaaer). Uforskammede Paddehat!

Picheloup (holder paa dem). Nei, nei, Hr. Beauvisage! De maa ikke gaae bort; Chenu bad, at De vilde vente ham her.

Beauvisage (til Cadiche). I saa Fald —

Cadiche (ivrig). Chenu har bedet Dem at vente — (bydende.) De bliver, min Herre! De bliver.

Beauvisage (sætter sig i Baggrunden). De befaler?

Cadiche (fornem). Jeg befaler! (ivrig til Suzette.) O, min Bedste, det er en rørende Historie — en Begivenhed, — som (med flydende Tunge.) Jeg sagde, de skulde skaffe mig fat paa en Badskerkone — jeg vil gjerne selv tale med saadanne Folk, for paa et offentlig Sted, der er Tjenere, Piger, Karle, — og et Lommetørklæde, et Par Strømper — vips, borte inden man veed et Ord deraf. — (giver Picheloup sin Stok-Parasol.) Hold den, min Ven! (vender sig atter til Suzette.) Konen kommer — et pænt, anstændigt klædt Fruentimmer — jeg kunde mærke, hun vilde frem med Noget, der laae hende paa Hjertet. — Hvad er det, lille Moer, siger jeg? — Ak, Madame! siger Konen, jeg hører at De kjender Madame Depreval — for Du maa vide, jeg kom til at tale om, at jeg havde været paa Bal hos Dig i Aftes — saadan Noget taler man jo om — at De kjender Madame Depreval, siger hun; det skal jo være en fortræffelig Kone, som gjerne hjælper den Fattige! — Det troer jeg, siger jeg, det er min bedste Veninde. — Jeg har hørt, hun søger en Selskabsdame, siger hun.

Suzette. Det er sandt, jeg ønsker gjerne at have et dannet Fruentimmer om mig.

Cadiche. Herregud, bliver hun ved, min Mand har i fem Aar været Tjener hos en aldrende Dame, som har været Noget i sine Dage; en rar, forstandig Kone, som gjerne vilde have saadan en Plads. Kunde De ikke lægge et godt Ord ind for hende? hun har gjennemgaaet saamange Ulykker.

Picheloup. Ulykker? — Snikfnak! Ulykker have de Alle havt nok af.

Cadiche. Tie stille, min lille Ven! Du har jo ikke noget Hjerte. Konen har selv fortalt mig alle Ulykkerne (blød.) og jeg græd saa bitterligt ved at høre paa dem. Vil Du tænke, Suzette! den gamle Dame har været høit paa Straaet, ligesom vi, — rig, ligesom vi —

Picheloup (vantroe). Jo vist, som vi!

Cadiche. Hun har havt Tjenere og Kareter og Herregaarde — men saa kommer Revolutionen, og førend hun seer sig om, er

det ude med hele Herligheden og — (grædende.) hun maa krybe ind i et Tagkammer.

Suzette. Ulykkelige Kone!

Cadiche (bliver ved at græde). Og leve af sine Hænder — o, mit Hjerte bløder naar jeg tænker paa det.

Suzette (med Varme). Jeg vil see hende, tale med hende, og hvis jeg kan gjøre Noget for hende —

Cadiche (hopper af Glæde). Er det sandt? — O, jeg vidste nok at Du vilde forstaae mig. — Du kan blive rig, Du kan blive fornem, Dit gode Hjerte beholder Du — ja, Du er bestandig min egen gode Suzette! — Hør, jeg maa strax hjem og fortælle hende det — for jeg bad Konen at blive til jeg kom tilbage. — Lille Ven! kom her med Armen —

Picheloup. Naar Du siger det — med Fornøielse! Men Chenu har bedet mig om at tage imod nogle Kas Varer, som han hvert Øieblik venter.

Cadiche. Det har Chenu? — den gode Chenu? — og Du staaer ikke paa Udkig nede i Porten — Kom her med Armen — jeg skal vise Dig hvor Du har Din Post —

Picheloup. Ja naar jeg først —

Cadiche (streng). Hvad?

Picheloup (svag). Har fulgt Dig hjem.

Cadiche (bydende). Du bliver i Porten; jeg kan gaae alene! (naadig idet hun gaaer forbi Beauvisage.) Tjenerinde! (gaaer med Picheloup.)

Femte Scene.

Suzette. Beauvisage, (derpaa) Chenu.

Beauvisage (sagte). Hun tager ham med sig — ypperligt! nu kan jeg vove et lille Angreb. (Suzette, som har fulgt Picheloup og Cadiche til Døren, vender tilbage, neier for Beauvisage og vil gaae ind i sit Værelse.) Tillad! — jeg har ogsaa et lille Bønskrift til Dem — det bestaaer i en Billet til den berømte Garats Concert (nærmer sig.) De vil dog tage imod den? —

Chenu (kommer ind fra den sidste Dør tilhøire). Om hun vil tage imod en Billet til Concerten? Naturligviis! Har jeg ikke her lidt Stads, jeg har kjøbt til hende, blot for at hun skal straale endnu mere end de andre Damer, som komme der? (viser hende en lille Æske, som han har i Haanden.)

Suzette. O, min Ven! hvad er det?

Chenu. En Overraskelse, som jeg havde i Baghaanden til Dig. Jeg lagde igaar Mærke til at nogle af de fornemme Damer trak paa Næsen af det lille Kors, Du altid bærer om Halsen — jeg veed min Sjæl ikke hvorfor, thi det er jo ikke ti Francs værd. (Suzette, som bliver alvorlig, gjør en Bevægelse.)

Beauvisage (gaaer hen imod hende og lorgnetterer Korset). Hr. Depreval har Ret — det er et altfor ubetydeligt Smykke, for —

Chenu (dreier ham om). Ikke sandt? Men hvad synes De om dette? (viser ham et prægtigt Diamant-Kors.)

Beauvisage. Ak, hvilke kostbare Diamanter.

Chenu. Koster tredive tusind Francs; men der skal min Sjel ikke i denne Concert i Aften være nogen Pyntedukke, der har Mage.

Suzette (forlegen). Jeg takker Dig tusinde Gange for Din Opmærksomhed, min Ven! — Du kan være forsikkret, den glæder mig ubeskriveligt; men jeg bliver heller hjemme. Jeg er træt af alle disse Forlystelser og ønsker ikke at komme saameget ud.

Beauvisage. Hvad? De vil ikke høre Garat?

Chenu (bliver ivrig). Du vil heller blive hjemme, for at hengive Dig til mørke Tanker, som Du gjorde bedre i at jage paa Døren?

Beauvisage (sagte). Tænkte jeg det ikke nok — han er skinsyg!

Chenu. Og saa for at være fri for at pynte Dig med mine Foræringer.

Beauvisage. Saadant et deiligt Smykke!

Suzette. O, min Ven! jeg veed at Du gjerne lagde Alt hvad Du eier for mine Fødder — men denne Foræring er altfor kostbar.

Chenu. Til Dig er Intet for kostbart! — Jeg forærer Dig dette Kors — og Du skal bære det — og det hver Dag, min Sjel! (rækker hende Æsken.)

Suzette (som tager den efter nogen Dræling). Men —

Chenu. Ingen Menner, lille Kone! jeg vil have det. Hvad det andet angaaer — det kan jeg ikke lide; jeg vil ikke have at Du maa gaae med det mere.

Suzette (med Fatning, efter et Øieblik Taushed). De har at befale. (hun neier og gaaer ind i sit Værelse. Chenu staaer forbauset og falder sig derpaa utilfreds i en Canapé, der staaer paa høire Side.)

Beauvisage (sagte). O det gaaer prægtigt! (nærmer sig til Chenu.)

Sjette Scene.

Beauvisage. Chenu.

Chenu (i Canapéen, vranten). At befale! — Hun pynter sig med mine Foræringer fordi jeg befaler det. — Altid kommer jeg galt afsted. (vender sig rask mod Beauvisage, som farer forskrækket tilbage.) Hvad Fanden kom De ogsaa med Deres Concert for? En Concert! min Kone veed, at naar jeg tager Billet til en Concert er det for at sove. — Nu er hun vred, og det er Deres Skyld! — (ærgerlig). Aa, Fanden i Vold baade med Dem og Deres Concert.

Beauvisage (sagte). En Studepranger!

Chenu (grov). Naa, hvad var det saa for Efterretninger De i Nat sagde at De havde at bringe mig?

Beauvisage (med dæmpet Stemme). Endelig har jeg faaet Svar fra England.

(Chenu taler i det Øvrige af Scenen med megen Varme og Livlighed.)

Chenu (reiser sig hurtigt). Fra England! — Ah, det er noget Andet, — tal, tal!

Beauvisage. Det lader til at Grev de Senneterre har tilbragt flere Aar paa St. Domingo — de Sortes Opstand har ødelagt hans Familie; derpaa er han gaaet til London, hvor han har levet i største Trang.

Chenu. I London? - Kan man da ikke faae sendt Penge til ham?

Beauvisage (sagte). Penge til hans Kones Elsker! — Er han gal?

Chenu (heftig). Naa, saa svar dog!

Beauvisage (leger med sine Uhrkjeder). Jeg troer det ikke.

Chenu. Hvorfor ikke?

Beauvisage. Seer De, efter at Brevet er skrevet, have endeel Emigranter forsøgt at gjøre Landgang i Bretagne, men ere blevne grebne.

Chenu. Og saa?

Beauvisage (ligegyldig). Iblandt dem var Greven.

Chenu. Hvad? Grev de Senneterre? — Ah, De veed jo, at han har været borte i ser Aar — at han aldrig har emigreret —

Beauvisage (som før). Nei — jeg veed kun det: hans Navn er paa Listen og for fire Dage siden er der afgaaet Befaling til at skyde ham. — Idag venter Ministeriet Efterretning om at det er skeet.

Chenu (i heftig Bevægelse). I Dag!

Beauvisage (sagte). Paa Ære, jeg troer han vil begræde sin Medbrøler.

Chenu. O, det kan ikke være muligt! saa grusomme er de dog ikke at de nedskyde Fangerne. Jeg maa selv skaffe mig Oplysning — (tager sin Hat, der ligger paa en Lænestol i Baggrunden.)

Beauvisage. Og hvor?

Chenu. I Ministeriet! Følg med, følg med!

Beauvisage (sagte). Det er en Ægtemand af et splinternyt Mønster. (følger ef er ham.)

Picheloup (kommer ind fra den sidste Dør tilhøire.) Nu ere Vognene —

Chenu. Ah, nu har jeg ikke Tid.

Picheloup. Men Du sagde jo, jeg skulde —

Chenu (støder ham tilside). Gaa Fanden i Volk! (gaaer ud i Baggrunden med Beauvisage.)

Syvende Scene.

Picheloup (alene; derpaa) **En Tjener.**

Picheloup. Det lader til, han er den Gamle hvad Grovhed angaaer! — Hvad skal jeg nu gjøre med den unge Soldat? — I min Glæde over at han var kommen, gav jeg mig ikke engang Tid til at see ham — Men dernede kan jeg ikke lade ham staae; jeg maa have en Krog at gjemme ham i — Lad mig see — (betragter den første Dør tilhøire.) om jeg puttede ham ind i dette Værelse — ja (ringer.) det er et prægtigt Indfald! — det støder op til Pakhuset; derfra kan man gaae derind. (En Tjener kommer.) Hør Jean, bring den unge Soldat, som staaer nede ved Vognen, ind i dette Værelse, men igjennem Pakhuset — hører Du? — Hr. Depreval vil ikke have at Nogen skal see ham her i Huset — Jeg kan jo stole paa Dig? —

Tjeneren. Som paa Dem selv.

Picheloup. Naa, saa vil jeg løbe ned og tage imod Uniformerne!

(Løber ud af den anden Dør tilhøire.)

Ottende Scene.

Tjeneren. Grevinden.

(Idet Tjeneren vil gaae ud i Baggrunden træder Grevinden, meget simpelt klædt, ind.)

Tjeneren. Tør jeg spørge, hvem ønsker De at tale med?

Grevinden (usikker, med dæmpet Stemme). Med Madame Depreval.

Tjeneren. Og De er fra?

Grevinden. Det er mit eget Ærinde.

Tjeneren. Hvem skal jeg melde?

Grevinden. Hun venter mig.

(Tjeneren gaaer ud af Døren tilvenstre.)

Niende Scene.

Grevinden (gaaer langsomt og med vaklende Skridt hen til en Canapé, som staaer paa venstre Side). Ah, — mine Kræfter ere nærved at forlade mig — (sætter sig.) Jeg maa samle dem — for at kunne bære Ydmygelsen. (seer sig omkring.) Her vidner Alt om Rigdom og Overflod. — Den gode Kone sagde at Madame Depreval sikkert vilde modtage mig med Venlighed — men jeg maa dog underrette hende om min Stilling — og kan jeg det, uden at overvældes af min Smerte? — Min Gud! dersom hun afslog min Anmodning, dersom hun ikke skjænkede mig sin Deeltagelse — (reiser sig.) Nei, jeg vover ikke at udsætte mig for den Beskæmmelse, at — Jeg opgiver mit Forsæt — heller lide Nød, end — (hun nærmer sig Døren i Baggrunden da Suzette træder ind; hun bærer ikke mere sit Kors.)

Tiende Scene.

Suzette. Grevinden.

Suzette. Tilgiv at jeg har ladet Dem vente. Ikke sandt, det er Dem, man har talt til mig om?

Grevinden (standser, truffen af Stemmen). Store Gud!

Suzette (som endnu ikke seer hendes Ansigt). Men De synes at være i heftig Bevægelse — Jeg beder Dem, vær rolig, fat Mod — Jeg vil med Glæde —

Grevinden (som uvilkaarlig vakler henimod Canapéen paa høire Side.) Denne Stemme!

Suzette (meget deeltagende). De ængster mig — hvad er det, gode Kone?

Grevinden. Suzette! (synker overvældet af sine Følelser ned paa Canapeen).

Suzette (med Udbrud). Grevinden! min Velgjørerinde! (kaster sig paa Knæ for hende.) Dem, Dem, som jeg har gjort alt for at finde; min Velgjørerinde, — o De kommer til mig i en saadan Tilstand!

Grevinden. O tie! tie!

Suzette (ude af sig selv af Glæde). Tie! — jeg skulde tie? — Nei, min Glæde, min Taknemmelighed, den Lykke at see Dem —

Grevinden. At see mig — o, men hvorledes seer Du mig? — Hvad er jeg?

Suzette. Hvad De er? — den, der har opdraget mig — den, som jeg har at takke for Alt, — den, som jeg har begrædt som en Moder, — den, jeg modtager som en Engel fra Himmelen.

Grevinden (brister i Graad og klapper hende paa Kinden.) Suzette — o Du gode Suzette!

Suzette (endnu paa Knæe). O, tak for dette Navn — det er mig saa dyrebart. — De græder? — o dersom det er af Glæde, blandt da Deres Taarer med mine; er det af Sorg, saa græd ikke mere; Deres Sorg er nu endt. Jeg er rig; rig ved Dem og for Dem. (reiser sig med Begeistring.) O, hvor det er skjønt at være rig —

Grevinden (trækker hende ned til sig paa Canapeen.) Men, Suzette! Din Mand —

Suzette. Min Mand — o han er fuld af Hengivenhed for Dem, han elsker Dem næsten ligesaa høit som jeg; han har gjort Alt for at finde Dem.

Grevinden. Ak, mit Barn! kun Ulykken har vidst at finde mig — mine Venner, min Familie — enten forviste eller døde — og jeg selv, — et langt Fængsel —

Suzette. De i Fængsel! — og Deres Suzette var ikke hos Dem —

Grevinden. Nei — jeg var ene!

(Pause.)

Suzette (med understrykt Nysgjerrighed). Ene!

Grevinden (fortvivlet). Suzette! — jeg saae ham aldrig mere!

Suzette. O beskyld ikke mig — beskyld ikke mig!

Grevinden. Beskylde Dig, stakkels Barn! — nei det har jeg aldrig gjort! (hun reiser sig saavel som Suzette og begge træde ned i Forgrunden.) Men vid Alt! Min Skjæbne begynder at vise sig blidere, thi jeg vil maaskee om kort Tid faae ham at see. Dette Brev, som jeg hemmelig har faaet fra England — o, det har bragt mig Haab og Trøst, da jeg troede at staae paa Afgrundens Rand. (Hun læser og Suzette lytter til; i Begyndelsen udtrykker hendes Stilling den inderligste Glæde, men efterhaanden bliver hendes Mine mørkere.) „Elskede Moder! med den dybeste Smerte savner jeg den Lykke at være Dem nær, for at styrke Dem ved min barnlige Kjærlighed og selv finde Styrke ved Deres ømme Hjerte. Jeg gjør mig de bitreste Bebreidelser fordi jeg ikke er bleven hos Dem i Lidelsens Dage; men snart skulle vi dele Faren og i hinandens Favn finde Kraft til at gaae den imøde." (med Vægt) „Maaskee ligger jeg allerede inden en Maaneds Forløb for Deres Fødder og bønfalder om Tilgivelse."

Suzette (med Smerte) Mig har han glemt!

Grevinden (henrykt). Hører Du, Suzette? Inden en Maaned faae vi ham at see. Det er fem og tyve Dage siden — thi jeg tæller hver Dag — at jeg modtog dette Brev. — O, Glæden — Glæden, mit Barn! kan ogsaa være smertelig! — O, lad mig nu gaae herfra — lad mig gaae!

Suzette. Gaae! — Nei, nu maa De ikke mere forlade mig; De bliver hos mig, De boer hos mig. Dette Huus, denne Rigdom, Alt er en Gave af Dem — tilhører det da ikke Dem ligesaavel som mig?

Grevinden. Hvad siger Du?

Suzette. De anseer det som Deres, ikke sandt? Jo, De bliver hos mig! — Gaae herind i mit Værelse — om et Øieblik er jeg hos Dem — for ikke at forlade Dem, for at dele Glæde og Sorg med Dem. — O, min Moder! ræk mig Deres Haand!

Grevinden (udbreder sine Arme imod hende). Nei, kom til mit Hjerte; der er Din Plads, — Du min Trøst, min Soltheд — Datter!

Suzette (styrter i hendes Arme). Moder! — (Grevinden gaaer hastigt bevæget ind i Værelset tilvenstre.)

Ellevte Scene.

Suzette. (derpaa) Chenu.

Suzette (alene). O Gud! hvor jeg er lykkelig! (meget levende.) O, det er Dem, min Ven! Kom, deel min Lykke, min Glæde — Grevinde de Senneterre —

Chenu (ivrig). Hun — tal!

Suzette. Er her!

Chenu (lynslagen). Her!

Suzette. O, jeg er ude af mig selv af Glæde! — Hun skal blive hos os — jeg har bedet hende derom — og det har jeg jo gjort Ret i, ikke sandt?

Chenu. Grevinden er her?

Suzette. Ja, min Ven! De har ikke været istand til at opspørge hende — o, det var ikke saa forunderligt — hun er ødelagt, forladt — ja, hun har endogsaa været fængslet. O, hun har fortalt mig Alt.

Chenu. Og hun har ikke talt om andre end sig selv? (Pause.)

Suzette. Men hvilket Spørgsmaal? — hvor De er bleg?

Chenu (leende). Bryd Dem ikke om mig, men svar: har hun ikke talt om andre end sig selv?

Suzette. Jo vist — om sin Søn!

Chenu (som før). Og hvad har hun sagt?

Suzette. At han har været i England — og kan ventes hertil.

Chenu. Det haaber hun?

Suzette. Det er hun overbeviist om.

Chenu (ved sig selv). Den Ulykkelige!

Suzette. Min Gud! De er saa urolig? — Hvad er det, min Ven? — Dette vilde Blik —? Saaledes har jeg aldrig seet Dem —

Chenu (efter at have forsøgt at tale, hefter han Blikket paa Suzette og raaber i Harme, idet han vender sig bort). O, der gives dog Mennesker, som Ulykken hænger over!

Suzette (iler hen til ham). Hvem mener De? — mig? — Dem? —

Chenu (samler sig). Nei, nei!

Suzette. For Guds Skyld, hvem da?

Chenu (mørk). Grevinden.

Suzette (forfærdet). Grevinden?!

Chenu. Ja! — Den ulykkelige Kone venter sin Søn —

Suzette. Kommer han da maaskee ikke snart?

Chenu (med dæmpet Stemme og bortvendt Ansigt). Nei!

Suzette. Men dog om nogen Tid?

Chenu. Nei.

Suzette. Aldrig?

Chenu. Nei!

Suzette. Han er død?!

(Chenu giver hende, med bortvendt Ansigt, et Dagblad. Suzette kaster Øinene i det, udstøder et Skrig og synker i hans Arme; han fører hende til Canapeen paa høire Side og ringer stærkt.)

Chenu. Min Gud, min Gud! hvad har jeg gjort? — det er mig, der tager Livet af hende! Hjælp! — Er der Nogen?

Tolvte Scene.

De Forrige. Picheloup (fra høire Side). Cadiche (fra Baggrunden; siden) Grevinden, (og derpaa) Adolphe.

Cadiche. Hvad er der paafærde? hvad er det?

Picheloup. Hvorfor Fanden skraaler Du saadan? Hvad skal det sige?

Chenu (ude af sig selv). Suzette! — see — hun er besvimet! — Vand!

Suzette (som neppe kan tale). Nei, nei! — jeg feiler ikke noget — (med Udbrud) Men hans Moder — o min Gud, hans Moder!

Cadiche (hvidskende). Hvad skal det betyde min gode Chenu?

Chenu. En høist ubehagelig Efterretning —

Picheloup. Om hvad, min Ven? om hvad?

Chenu. Grev Adolphe de Sennecterre —

Picheloup. Hvad han?

Chenu. Er bleven skudt!

Cadiche (med et Skrig). Jh, Gud bevares!

Grevinden (træder ind fra Værelset tilvenstre). Skudt! — hvem? (alle staae med nedslagne Øine).

Suzette (reiser sig pludseligt og behersker sin Smerte). Grevinden!

Grevinden (seer spørgende paa alle Ansigter). Nu — Ingen svarer!

Chenu (med Anstrengelse). Vi tale om nogle Ulykkelige, Deres Naade —

Grevinden. Ah — Emigrerede! Dette Blad? (hun vil tage Bladet, som Suzette har ladet falde paa Gulvet).

Suzette (kaster sig foran hende med et Skrig). Ah, Deres Naade! læs ikke — (Picheloup tager Bladet op bag ved Suzette)

Grevinden (fortvivlet). Hvorfor? — Jeg maa ikke læse — og I græde? — o, jeg gjætter det! Adolphe! det er ham — min Søn! min Søn!

(Døren tilhøire rives pludselig op; Adolphe, klædt som Soldat og med Armen i et Bind, styrter ud og iler hen til sin Moder.)

Adolphe. Moder! — det er min Moders Røst!

Grevinden (udstøder et Skrig og synker i Sønnens Arme). Ah!

Suzette. Han lever!

Cadiche. Han er ikke skudt!

Picheloup. Min saarede Soldat!

(Adolph hviler, i Midten af Skuepladsen, i sin Moders Arme; Suzette staaer paa høire Side, som forsteenet af Overraskelse og Glæde; Picheloup og Cadiche tæt ved hende, men lidt tilbage; kun Chenu deler ikke Glæden, men synker sønderknust ned paa Canapeen tilvenstre. Dækket falder hurtigt.)

Fjerde Act.

(Et Cabinet. Paa høire Side Suzettes Værelse hvori Grevinden opholder sig; paa samme Side en Lænestol, hvori Adolph sidder og sover; et Skjærm brædt, som staaer ved den, skjuler ham saaledes at han kun kan sees af Tilskuerne. Paa venstre Side to Dører og et Bord med Bøger og Skrivetøi.)

Første Scene.

Suzette. (strax efter) Cadiche. Adolphe (sovende; han er i en meget smuk Uniform).

Suzette (kommer fra første Dør paa venstre Side, uden at see Adolphe). Hvor jeg dog er uforsigtig. At lade dette Hors, han har givet mig, ligge inde i mit Værelse, som hans Moder opholder sig i —

Cadiche (kommer bag efter hende og standser i Døren). Naa, bie til jeg kommer med, Su-

zette! Veed Du hvad; jeg kan slet ikke forstaae mig paa, hvorledes det er med Dig siden igaar. Du kan ikke blive paa eet Sted — jeg maa løbe, dersom jeg skal følge med Dig — og hvorfor vil Du have at jeg skal følge med Dig?

Suzette (forvirret). Er Du ikke, ligesaa vel som jeg, urolig for Hendes Naades Befindende? (seer hen imod Døren tilhøire.) Hun var igaar længe ude af sig selv af Glæde, af Overraskelse — og i denne Tilstand maatte vi forlade hende, for at hun kunde være ene med sin Søn.

Cadiche (kommer ned i Forgrunden). Ja, hun glædede sig — men vi! Sikken en Aften; den var moersom! Du mulede — min Mand snakkede, og naar han snakker — aa! det kan være meget behageligt for Andre; det er det kjedsommeligste der kan passere hans Kone — og saa Din Mand — Gud bevares hvor Din Mand saae bøs ud! — Hvad feilede Din Mand, Suzette?

Suzette. Aa, jeg har ikke vovet at spørge ham derom.

Cadiche. Du kan troe, den Fare, Greven er i, gik ham til Hjerte — for han er et Menneske — saadan en Mand — der er noget Vist — noget saadan Buust, som han har i Ansigtet, og det holder jeg meget af hos Mandfolk. De maa have noget: (barst) „Saadan skal det være!" det klæer dem! — Ja, ja, den gode Ehenu kan nok have Aarsag til at blive heed om Ørene. Dersom Nogen fik at vide, at Greven stak i en Mundering og opholdt sig her.

Suzette (som er gaaet frem i Forgrunden til høire, saaer Øie paa Adolphe og udstøder et Skrig). Ah!

(Skriget vækker Adolphe, som reiser sig uden at gaae uden for Skjærmbredtet, som Suzette skjuler sig bagved.)

Cadiche (vender sig til venstre Side). Hvad er det? — Hjælp! — Hvad skal det —?

(hun vil gaae hen til Suzette, kommer til at staae Ansigt til Ansigt foran Adolphe, og standser høist forvirret.) Hvad? Var De her?

Adolphe. Denne Stemme? — Hvem var det som skreg?

Cadiche. Ih, det var — det var mig! For Pokker! det er vel ikke saa underligt at jeg giver mig til at skrige. — Baus — staaer De her — og vi troe, De er langt borte.

Adolphe (levende). Vi! — Hvem?

(Han træder foran Skjærmbredtet, gaaer forbi Cadiche og kommer hen paa venstre Side. Paa samme Tid smutter Suzette hurtigt om bag Skjærmbredtet paa den Plads, Adolphe indtog.)

Cadiche (rystende). Ih for Pokker! jeg — og saa min Mand, Picheloup, som rendte sin Vei! (søger at dreie Samtalen hen paa en anden Gjenstand.) Ja, De veed nok ikke, Hr. Greve! at jeg er bleven gift med Picheloup!

(Adolphe gaaer op i Baggrunden; Cadiche holder sig ved Siden af ham). Men hvorfor havde De sat Dem til at sove der? Der var jo sørget for en god Seng og et smukt Værelse til Dem.

Adolphe (seer hen imod Døren tilvenstre). Jeg vilde være i Nærheden af min Moder. — Jeg skal jo snart forlade hende igjen og ønskede derfor at see hende i Dag saa tidligt som muligt.

Suzette (sagte). Det samme ædle Hjerte!

Cadiche. Men er det saaledes De sørger for at Deres Saar bliver lægt?

Adolphe. O Cadiche! nu da jeg har seet min Moder, da jeg veed hun er lykkelig og har en Engel ved sin Side — (heftig) Dette Saar! o, jeg vilde ønske, det var mit Banesaar! (sætter sig bydt bevæget paa venstre Side.)

Suzette (sagte). Min Gud!

Cadiche. Vil De bare strax tie stille! — Hvad er det for en Snak, De kommer med? — og Deres gode Venner — vi — og Suzette?

Adolphe (levende). Suzette!

Cadiche. Naa, hvad bliver De nu hidsig for? (blidselig) Ih Gud bevares, Hr. Greve! De elsker hende da vel ikke endnu?

Adolphe (reiser sig). Om jeg elsker hende? — om jeg elsker hende? (Cadiche flotter fra nu af bestandig hen til Skjærmbredtet.) O i de to Aar, jeg har været forjaget fra mit Fædreneland, har jeg elsket hende, savnet hende, tilbedet og begrædt hende

Suzette (bævende af Glæde). O, han elsker mig endnu!

Adolphe (med Varme). Hiinsides Havet, i den nye Verden, jeg ilede til, for at glemme hende, tilbragte jeg ikke en Dag, ikke en Time uden at tænke paa hende, og Erindringen som hængte ved denne Tanke, var den største, den bitreste af alle mine Lidelser. O, Skjæbnen lagde mangen haard Byrde paa mit Hjerte, jeg var landflygtig og fattig, fremmed og forladt — jeg bar Alt med Kjækhed — kun eet kunde jeg ikke bære, kun eet — Tabet af Suzettes Kjærlighed! (Suzette er bydt bevæget; Cadiche tørrer Øinene).

Suzette (sagte). Tabet af min Kjærlighed! — Og dog fulgte den Dig overalt!

Adolphe. O, hun skal aldrig erfare hvad jeg, langtfra hende, har lidt!

Cadiche (sagte). Nu veed hun det kun altfor godt! Det var rigtig et rart Indfald af mig at bringe Samtalen hen i det Hjørne! (høit). Men jeg synes heller ikke, at De skulde tale om saadant Noget.

Adolphe (forundret). Hvorfor ikke? vi ere jo alene, og desuden — i Morgen er jeg langt borte fra hende!

Suzette (sagte, forfærdet). I Morgen!

Cadiche. Allerede!

Adolphe. O, jeg føler, her vilde jeg ikke længe være istand til at skjule mine Lidelser for hende — og jeg vil ikke være en Forræder mod Gjæstfrihed.

Cadiche (græder igjen, ved sig selv). Det var

smukt tænkt! Det er rigtig et sjeldent rart ungt Menneske! — (høit). Det gjør De Ret i Hr. Greve — tag De bort og det saasnart De kan — for en gift Kone, seer De; en Kone, som har et Huus at passe, seer De; hun maa være dydig — (krøer sig). Ja, hun maa elske sin Mand — saa godt hun kan!

Adolphe. Hun skal ikke vide, at jeg endnu elsker hende lidenskaa heftigt som da jeg rev mig ud af hendes Arme; hun skal ikke vide, at det ikke er Lovene, men den Lænke, som binder hende til en Anden, der jager mig bort fra Fædrenelandet. Men om jeg endogsaa flyer hende — glemme hende kan jeg aldrig! Hun var den Første, mit Hjerte banede for; mit sidste Suk tilhører Erindringen om hende! (gaaer op imod Baggrunden tilhøire).

Suzette (sagte, bedrøvet). O hvor han elsker mig! hør han elsker mig!

Cadiche (gaaer grædende tilvenstre) Tal dog ikke saaledes — det gjør mig saa bitterligt ondt! (sagte). Og alt det hører hun!

Adolphe (ved sin Moders Dør). Jeg hører min Moder — hun er oppe! Farvel, farvel, gode Cadiche! vi sees igjen.

(iler ind i Grevindens Værelse).

Anden Scene.

Suzette. Cadiche.

Suzette (kommer frem i stærk Bevægelse og gaaer over paa høire Side). Ah, jeg maa tale med D prevot!

Cadiche. Du har da hørt Alt? ikke sandt? — (iler hen til hende). O Du maa ikke blive vred paa mig — jeg kunde ikke gjøre ved det! — Jeg veed det nok, saadant Noget er ikke rart at høre — under de Omstændigheder — (klapper hende paa Kinden). Du maa ikke være vred paa mig!

Suzette. Vred paa Dig? paa Dig! — (fjerdelagt). O, jeg er saa lykkelig!

Cadiche (forbauset). Er Du lykkelig?! — Ja saa! — Ja, jeg tilstaaer, det kan jo være ret behagelig at høre at en Elsker er saa troe, især naar man ikke har seet ham i sex Aar og han har været Fange i Wold ovre i China eller Ostindien, hvor der er Fruentimmer af alle mulige Couleurer; men naar man har en Mand — (tager hende grædende i Haanden). Hør, lille Suzette! tænk endelig paa Chenu — (heftigere) Gjør mig den Tjeneste, Suzette! tænk endelig paa Chenu — for ellers — det gjør mig ondt for Dig — Du kjender Chenu — (brister ud i Graad) det gaaer aldrig godt!

Tredie Scene.

De Forrige. Picheloup.

Picheloup (kommer hurtigt og hører de sidste Ord). Nei, det gaaer aldrig godt! Det maa Du sige to Gange: det gaaer aldrig godt! Saa Du veed det allerede?

Cadiche (holder pludselig op at græde; but). Nei vidst ajer jeg ikke nei! — Hvad er det? hvad er det?

Picheloup. Tys! (hemmelighedsfuld). I en halv Time har denne Hr. Beauvisage gaaet her og snuset omkring baade i Pakhuset og Værelserne; saa spørger han om Dit og saa spørger han om Dat — og især om hvor mange Soldater der vare med Vognene igaar!

Suzette. Store Gud!

Picheloup. Fire, sagde den ene af Kudskene. Fire? sagde han — det var een for mange; i Rapporten staaer der kun tre — der er Ugler i Mosen! — (i en anden Tone). Det er der ogsaa — der er bestemt Ugler i Mosen!

Suzette (levende). Han — o, han er istand til at bringe os i Ulykke.

Cadiche. Du maa strax advare Chenu!

Picheloup. Veed jeg da hvor han er? I Aftes sagde han: „Sørg for at der i Morgen staaer en Postchaise færdig" — og i Dag er han gaaen saa tidlig ud at jeg ikke har seet ham.

Suzette. Gud! hvad skulle vi gjøre?

Picheloup (som er gaaet op mod Baggrunden). Tys! der er Beauvisage!

Suzette. Han!

Cadiche (til Suzette). Rolig — lad som ingenting.

Picheloup. Vare forsigtigt! — her have vi Uglen!

Fjerde Scene.

De Forrige. Beauvisage (fra Baggrunden).

(Ved hans Indtrædelse ere alle Tre tause og lade som de ikke see ham. Suzette, som sætter sig paa venstre Side, bladrer i en Bog; Picheloup og Cadiche slaae Stjermbrædtet sammen).

Beauvisage (efter at have betragtet dem med Opmærksomhed; ved sig selv). Jeg skal nok komme efter om han er her! (høit og tvangløst). Om Forladelse dersom jeg kommer Dem til Ulejlighed, mine smukke Damer! (Picheloup og Cadiche vende sig og lade som de ere blevne overraskede; Suzette staaer op, hilser paa ham og sætter sig igjen). Men hvad er det for en Sky, der hviler over de deilige Øine? — De synes at være ganske bevægede.

Suzette (bævende). Bevægede? vi? — paa ingen Maade.

Cadiche (meget venlig). Nei, dersom vi ere bevægede, maa det være fordi vi have den Fornøielse at see Dem.

Beauvisage. Hvilken artig Modtagelse! (sagte). Det gaaer ikke naturligt til! (høit) Da er jeg overordentlig dybt bevæget! — det vil jeg ikke fraqaae. Jeg har i Ministeriet hørt at en stor Fare truer —

Suzette (levende). Hvem?

Beauvisage. En af mine byrebareste Venner.

Cadiche. Aa, fortæl os den Fare.

Beauvisage (meget venlig). Ah — De er nysgjerrig?

Cadiche (spøgende). Ja, skrækkeligt!

Picheloup (paa hans anden Side, hvisskende i en munter Tone). Og jeg med — skrækkeligt!

Beauvisage (betragter dem begge). Og det siger De saa muntert! (sagte) Det gaaer ikke naturligt til. (høit) Man er kommen paa Spoer efter en ung Emigrant, og min Ven beskyldes for at have skjult ham — det vilde være meget uforsigtigt, thi der er ingen Tvivl om, Flygtningen bliver snart greben. (Suzette reiser sig hurtigt. Sagte.) Han er her!

Cadiche (kan ikke længer dæmpe sin Følelse). Og det er Dem, som snuser efter ham? — Veed De ogsaa hvad det er, De der tager Dem for? — Fy! det er et lavt, et lumpent Haandværk.

Beauvisage (sagte). Nu kommer det! Vidste jeg ikke nok, det gik ikke naturligt til! (høit og hyklersk). Jeg følger ikke mit Hjerte, det kan De være overbeviist om — men der er en Stemme — Pligtens! O, den er meget streng! — For Resten, det var vel endnu muligt at frelse ham.

Suzette (levende) At frelse ham! (Suzette og Cadiche nærme sig til ham).

Beauvisage (meget mild). Det er mit høieste Ønske — (med Betydning) men det forstaaer sig, man maatte da skjænke mig Tillid — blind Tillid. (nærmer sig til Suzette). Jeg gaaer tilbage til mit Comptoir — skulde Nogen ville tage Tilflugt til min Hjælp — jeg kan give endnu to Timer. (sagte) Hun har forstaaet mig! (bukker) Mine Damer! jeg haaber, vi ses snart. (til Suzette) Hvis et eller andet Tilfælde skulde forskaffe mig den Ære at modtage en Befaling af Dem — o, det vil være mig en Glæde — enhver Tjeneste, jeg kan vise Dem, bringer mig nærmere til min Lykke. (Bukker og gaaer, ledsaget til Døren af Picheloup, som gjør mange Complimenter.)

Femte Scene.

De Forrige (uden Beauvisage).

Cadiche (harmfuld). Jo nu skal Du see, Spion, Hykler, Forræder og alt hvad Du er — at smukke unge Koner tage deres Tilflugt til Dig! — nei, nei!

Picheloup (kommer tilbage). Hvad er det Du siger, Cadiche! — Det er nok muligt at han er en Kjeltring, det troer jeg selv, men naar en Kjeltring er saa artig, at han —

Cadiche. Tie stille! Du fortjente at have en Kone, som tog sin Tilflugt til saadan en Karl; for Du har ikke Noget her — (tæger paa Panden) Stod han ikke der og gjorde Suzette de skammeligste Forslag?

Picheloup. Hvad siger Du? — Det var bare forblommet Kjærlighed? Du kan troe mig om Du vil — jeg har ikke mærket det — havde jeg været Fruentimmer, jeg var gaaet i Garnet!

Cadiche (hidsig). Fordi Du er —

Picheloup. For uskyldig — ja! — Det er heldigt, at jeg ikke er blevet et Fruentimmer, — for hvordan var det gaaet mig!

Cadiche (rask). Tie stille, siger jeg! — (tager dem begge ved Haanden). Vi maae være paa vor Post! — Han har ondt ifinde —

Suzette (til Picheloup). Hvad det end koster — jeg maa tale med min Mand.

Picheloup. Chenu? — tys — hør, denne Stemme — det er ham!

Sjette Scene.

De Forrige. **Chenu** (fra høire Side. Han er mørk og søger at undgaae Suzettes Blik).

Suzette (iler ham imøde). O, min Ven! er De der? o, hvor jeg har længtes efter at tale med Dem?

Chenu (bitter). Virkelig? De har havt Tid til at tænke paa mig!

Suzette Ja, min Ven! hvorfor skulde jeg ikke — (sagte) Min Gud! hvad feiler ham?

Picheloup. Veed Du det, Chenu? De ere paa Spor efter den unge Greve?

Chenu (utaalmodig). Jeg veed det.

Picheloup. Postchaisen, som Du vilde have, staaer færdig.

Chenu. Godt — sørg blot for, at der ikke mangler Noget, som kan blive nødvendigt paa en lang Reise.

Picheloup. Saa den skal gjøre en lang Reise?

Chenu (heftig). Kommer det Dig ved? gjør blot hvad jeg befaler. (Picheloup trækker sig tilbage til Baggrunden). Hør, Cadiche! inde i mit Comptoir staaer et Skrin; tag det og bring det om en Time til Grevinden. Forstaaer Du?

Cadiche (levende). Jeg skal bringe hende det; De kan være ganske rolig. (Hun gaaer hen til sin Mand).

Picheloup. Glem det ikke, lille Kone! — for i Dag er han ikke god at komme ud af det med.

Cadiche. Det troer jeg! — dersom der kom saadan en elskværdig Person drattende ned fra Skyerne til mig — jeg gad sect Dig. Men jeg vil strax bringe Grevinden Skrinet, saa er det gjort.

Chenu (som har gaaet frem og tilbage). Og nu — lad mig være ene — gaae! gaae!

Suzette (forbauset, ved sig selv). Og ikke et venligt Ord til mig? — Jeg vil vente til hans onde Lune er forbi!

Chenu. Gaa, siger jeg! — (hidsig). Jeg

har sagt, jeg vil være ene, og endnu er jeg Herre i mit Huus! — (De gaae frygtsomme bort; Picheloup i Baggrunden; Cadiche tilhoire; Suzette igjennem den første Dør tilvenstre.)

Syvende Scene.

Chenu (kaster sig i en Lænestol ved Bordet). Endelig! — O, hvad jeg maa bære, hvad jeg maa skjule i mit Hjertes Inderste! — Men jeg kan ikke udholde det — det maa frem — det maa have Udbrud — (standser) Hum! — jeg skulde give min Vrede Luft? give min raa Harme Tøilen? — og hvad opnaaede jeg ved det? at hun forfærdedes — kom til at hade mig. — (varmere) Og alligevel — denne Hemmelighed hviler her — den qvæler mig. Jeg maa dog have eet Menneske, for hvem jeg kan udgyde mit Hjerte — Ah, jeg vil skrive til min Moder — jeg vil fortælle hende hvad jeg føler, — sige hende, at jeg dog modtog den som frelste hende fra Døden (bittert) Han frelste hende fra Døden, og mig, mig — o, dette er værre end Døden — Men det var min Moder — min gamle Moder! (Pause) Der er et kjækt Hjerte i den gamle Kone, hun har Mod — hun vil ogsaa vække sin Søns Mod — (bittert) O nu trænger han til det! (skriver).

Ottende Scene.

Chenu. Grevinden.

Grevinden (træder hurtigt ind fra høire Side). O, hun er dog altid den Samme! — bestandig den elegode Suzette.

Chenu (reiser sig overrasket). Atter Nogen! — Kan man da ikke et Øieblik være ene!

Grevinden (standser). Ah, om Forladelse, min Herre! dersom jeg forstyrrer Dem.

Chenu (tvinger sig). Hvad befaler, Deres Naade? — Hvad vil De?

Grevinden (med Varme). Det spørger De mig om? Det Skrin, hvori jeg for sex Aar siden gav Dem Suzettes Medgift —

Chenu (sagte). Hum! Cadiche har bragt hende det for tidligt.

Grevinden. Dette Skrin sender De mig nu tilbage — med Skjødet paa mit Gods, som De har kjøbt — med min Formue.

Chenu (forlegen). Ah, jeg kan tænke — Suzette —

Grevinden. O, skjul Dem ikke for min Taknemmelighed — Deres Forlegenhed siger mig, det er Dem, Dem saavel som hende!

Chenu (som neppe kan tvinge sig). Nu vel, ja, det er mig, Deres Naade; men det er Noget, som aldeles ikke er at gjøre Væsen af. Jeg havde ofte hørt Suzette sige: „dersom vi atter fandt Grevinden — hvilken Glæde maatte det ikke være os, om vi kunde tilbagegive hende sin Formue, da hun har lagt Grunden til vor Rigdom!“ — Nu have vi fundet Dem igjen, og jeg har opfyldt Suzettes Ønske — det er det Hele!

Grevinden (bevæget). Ah, Hr. Chenu! De har et ædelt Hjerte! (Chenu gjør en Bevægelse af Utaalmodighed). Og De gjør endnu mere; ængstelig over den Fare, hvori min Søn svæver, er De saa ædelmodig —

Chenu (med stigende Utaalmodighed). Det er ikke Ædelmodighed, Deres Naade!

Grevinden. Hvad kalder De det da?

Chenu (udbrydende). Det er Harme! — det er Ønsket at han var langt borte herfra.

(Hele Scenen spilles med megen Varme.)

Grevinden (forbauset). Hvad siger De?

Chenu. Dem — o Dem har jeg modtaget med Glæde, med aabne Arme — at see Dem glædede Suzette saa inderligt. Men kunde jeg tænke, at han ogsaa vilde komme? — han, som —

Grevinden. Min Søn!

Chenu. Ja, Deres Søn — som gjør mig rasende — Deres Søn, som jeg hader, som vækker min Skinsyge. (Han gaaer op i Baggrunden og spadserer heftigt bevæget frem og tilbage).

Grevinden (levende). Deres Skinsyge! — De mistroer Suzette? — De kan blot et Øieblik nære den Tanke, at Suzette kunde glemme sine Pligter? — Ah, min Herre! (Pause).

Chenu (standser). Og dersom hun nu ingen Pligter har?

Grevinden. Hvad siger De?

Chenu (med korslagte Arme). Da jeg for sex Aar siden bragte hende bort fra Forpagtergaarden, indbildte De Dem maaskee da, at jeg bortførte Suzette for at sige til hende: „Kom nu, smukke Pige! og tør Taarerne af Dine Kinder; jeg er ikke ung, smuk og elskværdig som han — Du elsker mig ikke — men det er lige godt, gift Dig med mig!“ — Deres Naade! jeg er plump og raa — det kan være! jeg har ingen Opdragelse, ingen smukke Manerer, lad gaae! — jeg er opfarende, ja grov om De vil, det er min Natur — man kan ikke skabe sig om, Deres Naade! men aldrig har Nogen skullet komme og sige: Chenu har et slet Hjerte!

Grevinden. Men, for Guds Skyld! hvad har De da gjort?

Chenu. Hvad enhver brav Karl vilde have gjort i mit Sted; jeg fulgte hende til min Hjemstavn, men forinden jeg førte hende ind i min gamle Moders Huus sagde jeg til hende: „Hør, Suzette! her vil de troe at vi ere blevne gifte hvor vi komme fra; hvor vi komme fra, vil de troe, at vi have giftet os her; lad dem troe det — men jeg som vil beskytte Deres Ære og vaage over Deres Lykke, jeg vil, dersom jeg derved kan glæde Dem, kun være Dem en Ven, en Broder — Tiden vil sørge for Resten!“ — Hun vilde kaste sig for mine Fødder — jeg greb hen-

des Haand, stødte Døren op og sagde: „Moder! her seer Du min Kone!"

Grevinden (meget rørt). Chenu! i Sandhed, De er en ædel Mand!

Chenu. O, dengang kostede det mig ikke meget at være det. — For mig var Suzette kun en fmuk, ung Pige, som jeg ikke engang rigtig kjendte; det var kun hendes Ulykke, som havde rørt mig — men siden —

Grevinden. Siden —

Chenu (mere og mere ildfuld). Siden — jeg lærte at kjende den Engel, jeg havde ved min Side; jeg saae at der i den unge Pige var gjemt en fortræffelig, ædelt følende Qvinde; jeg saae ind i hendes gode, rene Hjerte — jeg saae hvor fromt hun føiede sig efter mine Luner, hvor stille hun taalte min Hidsighed, hvor kjærligt hun skjulte mine Feil og min forsømte Opdragelse — og da — o jeg fik Styrke, en Styrke, jeg ikke drømte om at jeg havde — jeg arbeidede — tidligt og sildigt — ah, mit hele Liv var Arbeide. De sagde, jeg sled og slæbte for bare at blive rig — (smilende) Nei, nei! — De sagde at jeg boede i prægtige Værelser, havde deilige Vogne, mange Tjenere fordi jeg var opblæst — (smilende) Nei, nei! — Der var ogsaa Enkelte, som sagde at jeg gjorde vel imod min Næste og hjalp den Fattige, fordi jeg havde et godt Hjerte — o nei, de toge feil — de toge feil, Deres Naade — der er Ingen som har gjættet hvorfor jeg vilde være rig, hvorfor jeg vilde glimre, hvorfor jeg gav med Glæde — nei, det var en Hemmelighed, som Ingen kjendte! — Kun jeg — jeg selv vidste hvorfor.

Grevinden. Det var —

Chenu (med Ubbrud). Fordi jeg elskede for første Gang i mit Liv! — Ja, ja jeg elskede Suzette og vilde gjøre mig elsket af hende! — O, det var en Daarskab; ikke sandt? i mit sex og fyrgetyvende Aar at hige efter en ung Pigés Kjærlighed? — Men igaar da Deres Søn kom hertil, da jeg sagde til mig selv: Dersom hun nu vil, — saa er hun tabt for Dig i Morgen! — o, da følte jeg i mit Hjerte en Forbittrelse som traf hende — men især ham! — O, denne Nat — jeg har grædt som et Barn — grædt af Harme, af Fortvivlelse — thi fra igaar af — jeg seer hun elsker mig ikke — (grædende) og jeg føler altfor vel, hun kan ikke elske mig! (kaster sig i en Lænestol tilhøire).

Grevinden. For Guds Skyld, fat Dem, Hr. Chenu! vær rolig!

Chenu (vender sig med Harme). Være rolig! — Ja vist, nu skal jeg være rolig, siden De har faaet Alt at vide? siden De kjender min Hemmelighed — siden De kan gaae hen og fortælle den til Deres Søn.

Grevinden. Ah, Hr. Chenu —

Chenu (reiser sig). Saa kan han jo gjøre — hvad han allerede engang har gjort — komme til mig og sige! „Jeg elsker hende — og hun elsker mig!" (med knyttet Haand). Men nu, Deres Naade! seer De, nu skal det gjælde en Kamp og vi skal see hvo af os To —

Grevinden (med høi Adel, standsede hans truende Bevægelse). Min Herre! inden en Time har min Søn og jeg forladt Paris! (Chenu gjør en Bevægelse). Ikke et Ord mere — han skal komme for at sige Dem sit Levvel! (hun gaaer med Værdighed ind i Værelset tilhøire. Et Øieblikks Pause).

Chenu (alene, i Midten af Skuepladsen). Jeg har fornærmet hende! — hende, som Suzette kaldte sin Moder. — Ah, altid den Samme — altid det fordømte hidsige Hoved! (forfærdet) Suzette! — Bort herfra! (han gaaer hen imod Baggrunden).

Niende Scene.

Chenu. Suzette (meget bevæget, kommer med et Brev i Haanden fra første Dør tilvenstre).

Suzette. Om Forladelse, min Ven! det er et Brev fra Krigsministeriet — det skal haste meget — (giver ham Brevet).

Chenu. Det er godt! (han vil gaae).

Suzette (kan neppe dæmpe sin Uro). Er det sandt at Grevinden tager bort?

Chenu (forvirret). Hun har sagt mig det — inden en Time — med sin Søn.

Suzette (lcende). Inden en Time!

Chenu. Om Forladelse — jeg har noget at besørge til Afreisen — desuden, jeg maa see hvad dette Brev indeholder (gaaer ud i Baggrunden).

Tiende Scene.

Suzette (seer henimod Døren som han lukker) Hvad? han søger at undgaae mig — han flyer min Nærværelse — Hvad kan det betyde? (i Bevægelse.) Og Grevinden, som tager bort inden en Time — med sin Søn! — O, det er umuligt! — Jeg maa tale med ham — jeg maa give ham en Forklaring — Ja, jeg vil tilbagefordre den Fribed, som — (hendes Bevægelse bliver bestandig heftigere.) O, nei! det vover jeg ikke! — Jeg veed ikke hvorfor, men jeg frygter — jeg kan ikke sige — nei, nei, jeg vil heller skrive — han vil bedre forstaae mig — (levende og med Glæde.) Ja, — det er et ypperligt Indfald! (iler hen til Skrivebordet og sætter sig) Hvad er det for et Papiir — Begyndelsen af et Brev — fra ham! (læser) „Kjære Moder! jeg har modtaget Dit Brev; Din Gjæld skal blive betalt. Men jeg maa aabne Dig mit Hjerte — jeg er meget ulykkelig" (høist forbauset). Ulykkelig! (reiser sig og vedbliver at læse). „Det eneste Fruentimmer jeg har elsket og som jeg vil elske til min Død, —" (et Øieblik Taushed). Hvad seer jeg? hvad har jeg læst? (forvirret). Han! — o Gud! han elskede mig da! han elskede mig

— O, jeg Ulykkalige! — (synker ned paa Kanestolen og bedækker Ansigtet med sine Hænder. Sammler sig). Ja min Skjæbne er afgjort! — jeg forlader ham ikke — nei aldrig! — Men, o Gud, lad mig ikke mere see ham, ham, som jeg — (forfærdet). Ah! der er han! (reiser sig hurtigt).

Adolphe (træde ind fra høire Side, sagte). Alene!

Suzette (sagte). O, hvilken Prøve!

Ellevte Scene.

Suzette. Adolphe. Chenu (som aabner Døren paa venstre Side).

Chenu (sagte). Greven! — om det kostede mit Liv — jeg maa høre! (standser i Døren).

Adolphe (som langsomt er gaaet hen til Suzette; med undertrykt Smerte). Madame! min Moder har sagt mig at Hr. Depreval —

Suzette (bævende, uden at see paa ham). Han forlod mig nylig.

Adolphe (vender sig lidt til Siden for at skjule sin heftige Bevægelse). Jeg kom for at takke Dem Begge, for det, De have gjort for min Moder. Det har rørt mig — ja rørt mig dybt — men det har ikke overrasket mig.

Suzette (som neppe kan tale). Har Hendes Naade ikke været en Moder for mig?

Adolphe. Jeg skylder Dem Taknemmelighed; De er den Eneste paa Jorden, hvem jeg gjerne vil skylde den.

Suzette. Jeg takker Dem, Hr. Greve! — det er saaledes jeg ventede at høre Dem tale. (Pause.)

Adolphe. Og nu — modtag mit Levvel. Tilgiv mig om min Stemme bæver; ved Gud! jeg vilde være stærk; men at forlade sit Fædreneland, sine Venner, alt hvad man har elsket, alt hvad man elsker — (hurtigt og med Energie) o, troe mig! man forlader det ikke uden Taarer! (Pause; derpaa vedbliver han roligere.) I min Sorg har jeg dog fundet een Glæde; De lovede mig engang, at De hver Morgen og hver Aften vilde fæste Deres Blik paa mit Kors og nedbede Velsignelse over mig — Suzette! De har holdt Deres Løfte, De har gjemt denne lille Erindring, De har trykket den til Hjertet i Bøn for mig — (ilysfuld idet han tager Korset ud fra sit Bryst.) Korset er her!

Suzette (forfærdet). Mit Kors!

Chenu (som tilintetgjort). Det var fra ham! (støtter sit Hoved op mod Dørkarmen.)

Adolphe. O tilgiv mig — (meget hurtigt) jeg fandt det i Deres Værelse, som De har overladt min Moder; det laae ved Deres Bønnebog, jeg kjendte det, jeg tog det, men — for at give det tilbage til Dem, bedækket med mine Kys — og med mine Taarer! (vil række hende det.)

Suzette (ude af sig selv). Behold det! — igaar kunde jeg endnu tage det tilbage — i Dag — (med Kraft) Nei!

Chenu (levende). Hvad siger hun?

Adolphe. I Dag kan De ikke? — og hvorfor?

Suzette (levende). O, spørg mig ikke. (fjerner sig fra ham og gaaer hen til Bordet). Lad mig døe brødefrie og uden Anger — (sagte idet hun seer paa Brevet, som hun har beholdt i Haanden.) O dette Brev! — nei, nu tør jeg ikke høre ham! (lader Brevet ligge paa Bordet og gaaer over paa høire Side, forbi Adolphe.)

Chenu (som har fulgt hendes Bevægelse). Mit Brev! — hun veed Alt!

Adolphe (søger at bekæmpe sine Følelser). Hvad det end er, der bestemmer Dem, jeg skal ikke søge at gjennemtrænge Deres Hemmelighed, men vise mig værdig til Deres Høiagtelse. — Vær lykkelig med Deres Mand — (med Tungsindighed, men varm.) jeg tager dette Kors med mig, det er mig nu det Dyrebareste, jeg eier — naar jeg er død, Suzette! — det skal findes ved mit Hjerte.

Chenu. Den Ulykkelige! — o hvor han elsker hende!

Tolvte Scene.

De Forrige. Grevinden (fra Døren tilhøire).

Grevinden. Min Søn! jeg venter Dig.

Suzette (bryster i Graad). O, ogsaa De — ogsaa De forlader mig.

Grevinden (som neppe kan dølge sin Følelse). Jeg maa, Suzette! — min Plads er ved min Søns Side.

Suzette (i hendes Arme). Men jeg — er jeg da ikke ogsaa Deres Barn?

Grevinden (trykker hende tæt til sig). Jo, — og et kjært, et elsket Barn — og det vil Du altid være mig, hvad der end skeer.

Suzette. O, Moder — Moder! kan De da forlade Deres Datter!

Chenu (rørt). En brav Pige! — og hun siger Intet — hun siger Intet! — Hvilket Hjerte! (trækker sig tilbage og lukker sagte Døren.)

Adolphe (med Overvindelse). Farvel, Suzette! — og denne Gang for evig.

Suzette (med et Skrig). Adolphe!

Adolphe. Kom, Moder! kom! (gaaer hen imod Døren i Baggrunden; den aabnes pludselig af Chenu.)

Trettende Scene.

De Forrige. Chenu. Picheloup. Cadiche (de to Sidste holde sig ved Døren).

Adolphe. Hr. Depreval!

Suzette. Gud! (hun afvorter hurtigt sine Taarer.)

Chenu (rolig og smilende). Hvor vil De hen, Hr. Greve?

Adolphe (lidt forlegen). Jeg tager bort —

den Fare, hvori jeg svæver kunde let komme til ogsaa at true Dem og —

Chenu (venlig). Fare! — ah, hvor megen List end et flet Menneske har anvendt, nu er Faren forbi. Her er et Brev fra Ministeren, hvori han melder mig, at De, til Løn for at have frelst to Fruentimmer, som bleve overfaldne af Chouanerne, er bleven udslettet af Emigrantlisten.

Grevinden. Hvad? — han er benaadet? — Og det er Dem —!

Chenu (sagte, idet han giver ham Brevet). Stille, Deres Naade!

Adolphe. Tak, min Herre! og lev vel!

Chenu (standser ham). De forlader os! — (en Pause. Med Sjelfuldhed.) De elsker hende da ikke mere? — De seer da ikke hendes Taarer? (peger paa Suzette, som sidder i Lænestolen.)

Adolphe (heftig bevæget). Hvad siger De? — De, hendes Mand —

Chenu (med Kraft). Det har jeg aldrig været! — Suzette er fri!

Suzette (udstøder et Skrig og kaster sig om Halsen af Chenu, som hun ikke tør see paa). Ah!

Adolphe (med glad Forbauselse). Fri! — Suzette!

Picheloup. Hvad? — Suzette er ikke Din Kone?

Cadiche. Hun er ikke gift!

Suzette (holder Chenu omfavnet). O, nei, nei, saamegen Hengivenhed — jeg kan ikke modtage —

Chenu (forbringesløst). Hengivenhed! — De tager Feil, Suzette! O dersom jeg havde elsket Dem, (med Vægt) følt den sande Kjærlighed for Dem, saaledes som Greven føler den, ah jeg vil troe det — det havde faldet mig haardt at forlade Dem. (smilende) Men det Slags Kjærlighed — den kan jeg ikke skjænke Dem — jeg elsker Dem ligefrem, oprigtigt, som en Ven — (med et Øieblikks Ubbrud) som en Broder. Det, som denne unge Mand føler, det har jeg i mit Hjerte kun for eet Fruentimmer, som jeg aldrig glemmer, som jeg skal elske til min Død — (Adolphe og Suzette lytte til med spændt Forventning.) men det er ikke Dem; (rask) det er min Moder! (henkastet, idet han tager Brevet.) Seer De, her skrev jeg hende det til —

Suzette (sagte, med heftig Glæde). Hans Moder — det var hans Moder! o Gud! jeg takker Dig.

Chenu (gaaer atter venlig hen til hende). Suzette! i ser Aar har De været min gode Engel — Deres Medgift har gjort mig til Millionair — (smilende) De indseer, hvis vi skulde opgjøre vor Regning, jeg blev i en anselig Gjæld til Dem — (kaster hende i Grevens Arme.) Vær lykkelig — og lykkelig uden Anger!

Adolphe. O, min Suzette!

Grevinden (sagte til Chenu, idet hun rækker ham Haanden). Mand! De er stor!

Chenu (trykker hendes Haand). Hun skal være lykkelig — gjem min Hemmelighed!

Fjortende Scene.

De Forrige. En Tjener.

Tjeneren. Herrens Reisevogn er færdig!

Suzette. Reisevogn? — De reiser? hvorhen?

Chenu. Til Pyrenæerne. Ministeren har sendt mig derhen — (smilende) istedetfor ham — det er mig der reiser, det er det Hele!

Cadiche (grædende). Naar kommer De tilbage, Hr. Chenu?

Chenu (mørk). Snart — men her kommer jeg aldrig mere.

Picheloup. Hvor tager Du da hen, min gode Ven?

Chenu. Til min Moder — (med Vægt) der ikke altid vil have en Forsvarer som Greven.

Adolphe. Hvad, Deres Moder —

Chenu (griber hans Haand; med Ubbrud). Hun var den ældste af de to Væsner, der vare mig kjære — De har reddet min Moders Liv — jeg giver Dem Suzette — Hr. Greve! jeg tænker, vi ere qvit. Levvel! (han tager sin Hat.)

Cadiche (grædende). Ak, havde jeg vidst at Chenu ikke var gift —

Picheloup. Jeg staaer ved Siden af Dig, Cadiche!

Cadiche. Staae kun; jeg er dydig om Du ogsaa ikke stod der, men alligevel holder jeg af Chenu! — (henrykt.) Et Kys for De tager bort Chenu! (iler hen til Chenu, som staaer omfavnet af Adolphe og Suzette. Tæppet falder.)

Kjøbenhavn 1842.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

En Lænke.

Comedie i fem Acter af Eugene Scribe,

oversat af Th. Overskou.

Personerne:

Emmeric d'Albert, ung Componist . Hr. Holst.
Clerambeau, Kjøbmand, hans Onkel . — Kragh
Aline, Clerambeaus Datter . . . . . Fru Heiberg.
Grev de Saint Geran, Contre-Admiral . . . . . Hr. Nielsen.
Louise, hans Kone . . . . . Jfr. Kyge.
Hector Ballandard, Prokurator . Hr. Phister.
Olivier, Emmerics Tjener . . . . — Møller.
En Tjener hos Greven . . . . . — Gundersen.
En Tjener hos Clerambeau . . . — Ravnkilde.
En Notarius.
Tjenere.

Handlingen foregaaer i Paris.

(Den forstanforte Person staaer øverst paa Tilskuernes venstre Side og efter ham komme de andre i den Orden, hvori de anføres. Forandres Stillingen under Scenen, findes det anmærket i en Note, neverst paa Siden).

Første Act.

Et meget smagfuldt meubleret Værelse hos en Componist. Paa høire Side et Pianoforte; ved Siden af det, ud imod Tilskuerne, et med et kostbart Tæppe bedækket Bord, hvorpaa der ligger Kobbere i Hefter, Musikalier o. s. v.

Første Scene.

Hector (kommer fra Baggrunden). Emmeric (paa høire Side, siddende ved sit Pianoforte med Hovedet støttet paa Hænderne).

Hector (munter). Det er mig — en Uindviet i Konstens Tempel!

Emmeric. Min Ven Ballandard!

Hector. Jeg forstyrrer Dig? — Du sad og arbeidede ved Dit Pianoforte — studerede paa at finde en ny Melodie?

Emmeric. Nei — jeg bestilte ingenting.

Hector. Dessværre! — Vi vente at Du vil træde frem med et nyt Arbeide, som er det første værdigt. Paa vort første Operatheater, i sit fem og tyvende Aar at vinde et Bifald, som gjør Alle fortumlet i Hovedet! — det er mageløst — det er beundringsværdigt! Og jeg, Hector Ballandard, Prokurator ved Underretten, jeg er stolt af at jeg oppe i Retten kan sige: Det er Emmeric d'Albert; vi ere fra een By, det er min Barndomsven! han er fra Bordeaux ligesom jeg; vi have været sammen fra vi vare Drenge! (giver ham et Brev i Convolut). Der er igjen et Brev til Dig; det kom i Morges i Convolut, under min Adresse.

Emmeric (stiller Brevet i Lommen). Tak skal Du have — det har gjort Dig Uleilighed —

Hector. Paa ingen Maade! Jeg har ikke noget at bestille i Retten inden Klokken tolv — saa skal jeg til et Skifte — jeg har god Tid! (slaaer paa den Lomme, hvori Emmeric har stukket Brevet). Det er da bestandig angaaende den Proces, Du skulde tale med mig om?

Emmeric. Ja vist, min Ven —

Hector. Naar Du vil, jeg er altid til Tieneste. Saadan en Client som Du — det giver en Sagfører Anseelse — Glands —

Emmeric. Det trænger en Sagfører, der er saa bekjendt som Du, ikke til. — Man siger, Du er en af de Underrets-Prokuratorer, der har bedst at bestille; det kan Du takke Din Virksomhed for, Dine Talenter, men især det Ry, der gaaer af Din Redelighed.

Hector. Hvad skal man gjøre? Det er jo den eneste Maade, hvorpaa man nuomstunder kan gjøre Opsigt! Man finder, det er noget Originalt hos en Prokurator — og Sagerne strømme ind til mig —

Emmeric. Og bringe Indtægterne med —; man paastaaer, at Du har Dine fyrgetyvetusinde Franker om Aaret.

Hector. Lidt mere, lidt mindre! Jeg vegeterer i Støvet af mine Acter, jeg ligger midt i Licitationer, Auctioner og Executioner, eller — naar det gaaer stort til — plaiderer for Skranken om et Contractsforhold eller en Fælledsmuur, der trænger til en Prokurator, som jeg er. For Resten, hvad jeg saa gjør — ubemærket, ubekjendt, undtagen af Folk som ligge i Proces; de spørge hvor jeg boer naar Indlæget skal gjøres, og glemme det tidt naar Salariet skal betales. Men Du — hvilken Forskjel! hvilken glimrende Løbebane! Bravoraab, Penge og et straalende Navn! — Et Konstnerliv — o, det er et Liv fuldt af Glæde! Du tilbringer

Dine Morgener hos de deiligste Sangerinder i Paris og Dine Aftener hos de Store, hvor man siger at Musiken staaer saa høit anstrevet (med dæmpet Stemme) at endogsaa de fornemste Damer, som man for Resten ikke har fortalt mig Navnene paa — Hertuginder, Marquiser — løbe efter Dig —

Emmeric. (heftigt). Hvad?

Hector. Af Kjærlighed til Musiken! — Og — siden vi tale om det — jeg har en Tjeneste at bede Dig om. Din nye Opera skal snart opføres.

Emmeric. De have begyndt at indstudere første Act — det er alt hvad der er færdigt.

Hector. Veed Du hvad — — gjør mig den Fornøielse at tage mig med hen paa Prøven.

Emmeric. Naar det kan more Dig —

Hector. Tak skal Du have! (forlegen). Hør, sig mig; jeg kommer jo ind paa Theatret — imellem Coulisserne — jeg kan jo tale med Damerne?

Emmeric. Naturligviis.

Hector. Det tør jeg ikke!

Emmeric (leende). Aa Snak!

Hector. Og saa — Du maa gjøre mig endnu en Tjeneste! Dersom Du kunde skaffe mig en Indbydelse til et Bal eller en Concert hos en Hertuginde af den ægte gamle Adel —

Emmeric. Den skal Du faae.

Hector. En Indbydelse, som jeg kan vise frem, eller i det mindste lade Nogen faae at see som af en Hændelse — det vilde være mig til stor Fordeel.

Emmeric. Hvorledes det.

Hector. Det skal jeg sige Dig — (fortrolig). Jeg har isinde at gifte mig —

Emmeric (ivrigt). Det gjør Du ret i! — især dersom det er en Inclination.

Hector. Ja, min Ven! en Inclination — og Speculation. En smuk Kone og en smuk Medgift — hvormed jeg kan sætte mig paa en glimrende Fod. Papa giver to hundrede tusinde Franker for det første, uden at regne hvad der kan komme siden. Han hedder Giraut — det er en rig Kjøbmand i Bercy — og jeg synes meget godt om hans Datter. En indtagende, nydelig Pige, som har faaet en udmærket Opdragelse — hun hedder Victoria — hun lægger sig efter Malerie og Musik.

Emmeric. Ah, hun har Stemme!

Hector. Nei, Gud skee Lov! Det gaaer hende som mig, hun synger falsk — saa der, i det mindste hvad det angaaer, bliver Harmonie i Ægteskabet. Men det er for Resten ogsaa det Eneste, hvori vi stemme. Hun er sværmerisk, poetisk; hun har drømt om at faae en Mand, der var et Ideal, et Phantasiebillede — kort sagt, hun forlanger en romantisk Kjærlighed, og jeg er — en Procurator, som aldrig har gjort Cour til Nogen. Jeg har ikke Tid til det — hele Ugen igjennem ligger jeg i Sager. I forrige Tider, inden jeg blev min egen Mand, var jeg forelsket om Søndagen — men i hvem var det saa? Sypiger!

Emmeric. Nogle af dem ere ret vakkre.

Hector (med Ringeagt). O ja — unge — nette, nydelige, om man saa vil; men — der er ikke noget udmærket! Baller med en Fløite, Legen tage fat, Skovtoure — hvor de lee som de vare gale — aa, det er kjedsommeligt.

Emmeric. Det er allerkjæreste!

Hector. Der kommer ingenting ud af. Nei, var jeg svippet i Veiret som Du, en Fyr efter Moden — Damernes Kjælebægge — o, Victoria vilde tilbede mig. — Bare iforgaars da jeg fortalte hende, at Du var min Ven — det bliver Du dog ikke vred for? — min fortrolige Ven — det gjorde en glimrende Virkning. Og dersom hun faaer at vide, at jeg kommer imellem Coulisserne og især til Hertuginder — det vil give mig Anseelse i hendes Øine.

Emmeric. Jeg forstaaer Dig.

Hector. Thi, seer Du — Hertuginder, det er hvad jeg har drømt om i alle mine Dage — ja, da jeg endnu var Fuldmægtig, gik jeg endogsaa sommetider, naar Comptoirtiden var forbi, hen og stod udenfor Theatrene, bare for at see dem stige i Vognen. Og naar jeg saa betragtede deres prægtige Pynt, deres stolte, fornemme Væsen, de deilige Livreer og Vaabnerne, som prunkede paa deres Vogne, tænkte jeg ved mig selv: Nei, er det muligt at der er de, som ere saa lykkelige, at saadan en Dame er forelsket i dem? blive elsket af en Marquise, af en Grevinde, ja, i Mangel af det, af en Baronesse — o hvor det maa være henrykkende! — Saa trabskede jeg hjem imedens deres Vogne overstænkede mig, og tænkte paa Dig, og sagde ved mig selv: Ja min Legekammerat Emmeric — han er lykkelig! — Det er det eneste Tilfælde, der har bragt mig til at misunde Dig.

Emmeric. Og deri havde Du stor Uret. Husker Du Fablen om Icarus?

Hector. Om jeg husker den? Nei, endnu er jeg ikke saameget — Prokurator, at jeg skulde have glemt min Mythologie. Men Gud bevares, det gaaer da ikke Dig som det gik ham — Du falder ikke ned, nei, tvertimod.

Emmeric. Jeg forsikrer Dig, jeg er ikke langt fra det. Hvirvelvinden i de høiere Regioner, jeg har villet høve mig op til, hindrer mig i at skaffe mig en fast, hæderlig og uafhængig Stilling, som den Du har opnaaet. Denne glimrende, men tomme Verden, hvori jeg savnede alle Midler til at gjøre Lykke, og som jeg kastedes ind i imod min Villie, berøver mig al den Tid, jeg burde offre min Konst. Fornøielserne overvælde Konstnerne med Forretninger og Opmærksomhedsbeviser, som aldeles ikke have noget

at gjøre med deres Arbeide. Endnu i dette Øieblik — det Brev, Du bragte mig — (tager det op af Lommen).

Hector. Er det ikke angaaende en Proces?

Emmeric (med et ironisk Smil, idet han aabner Brevet). Jo! en Proces — som jeg har vundet for længesiden. Men for at afværge Mistanke, for at mit Navn ikke idelig skal lyde for Ørene af Folk, som kjende mig, adreseres Brevene til Dig, som man ikke kjender. — Hr. Ballandard — en Prokurator — det seer ud som et Forretningsbrev.

Hector. Og det er et Kjærlighedsbrev fra en eller anden Marquise.

Emmeric. Hun erindrer mig om, at der i Morgen gives en Benefice-Forestilling i Operaen, og at jeg maa komme der tilligemed hende.

Hector (ivrig). I hendes Vogn? — i hendes Loge?

Emmeric (sætter sig ved Bordet). Naturligviis. Men denne Loge — der var ingen at faae, alle Logerne ere borte; — jeg maatte skaffe en, der var ikke Spørgsmaal om hvorledes — (tager en Logebillet op af Skuffen). Nr. 10 i første Etage, ligefor Scenen, imellem Søilerne. Og veed Du hvad den har kostet mig?

Hector. En 25, 30 Franker Pladsen, saa Du har ikke havt den under —

Emmeric (vranten). O, det er ikke Prisen jeg taler om — (kaster Convoluten paa Bordet og gjemmer Brevet, han har i Haanden, i et Manuscript; derpaa lægger han Logebilletten i et andet Omslag, forsegler det, stikker det i Lommen og reiser sig under Samtalen) — men den Møie, Løben og Tid, jeg har anvendt for at faae den — igaar brugte jeg hele Dagen til at opdage og erobre en Loge, istedetfor at sidde hjemme ved mit Pianoforte og skrive den Qvintet jeg havde udkastet i Tankerne og hvortil jeg nu har glemt Motivet — denne Qvintet, som mine Sangere vente paa. See derfor arbeider jeg ikke, derfor bestiller jeg ikke Noget og derfor faaer jeg aldrig Ende paa min Opera.

Hector. Destoværre! — thi jeg kjender Folk, der ville ansee den første Forestilling som en Festdag.

Emmeric. Og hvem er det?

Hector. Din Familie; Din Onkel Clerambeau og hans Datter, den indtagende Aline.

Emmeric. Min Cousine?

Hector. Jeg troer endogsaa, det er derfor hun kommer til Paris; hun har længe ønsket det.

Emmeric. Virkelig!

Hector. Og under Paaskud af den Sygelighed, hun længe har været plaget med —

Emmeric. Ja — stakkels Aline! — da jeg sidst saae hende, var hun saa svag —

Hector. Det er forbi! frisk og smuk som en Sylphide! Men hun har faaet Faderen til at troe, at Luften i Paris vilde styrke hende — og naar man er en af de rigeste Kjøbmænd i Bordeaux, og kun har een Datter —

Emmeric. Og naar komme de?

Hector. Ih men — de maae allerede være komne.

Emmeric. Hvoraf veed Du det?

Hector. Har jeg ikke Hr. Clerambeaus Commissioner? Har Du glemt den indviklede Proces, jeg vandt for ham, og som ifjor tvang mig til at gjøre to Reiser til Bordeaux? Han har givet mig Fuldmagt til at leie Værelser til sig.

Emmeric. Og saa?

Hector. Og saa? — Jeg fandt at paa Hjørnet af Richelieu-Gaden og Boulevarden var en yppertig Leilighed — i Hotel de Castille.

Emmeric. Hvad? her hvor jeg boer —?

Hector. Har jeg leiet første Sal for 2000 Franker om Maaneden. Din Onkel er rig, og desuden — det Behagelige i at boe i Huus med sin Neveu —

Emmeric (tager ham om Halsen). Ah, min Ven! det var en herlig Idee! — o, hvor jeg glæder mig til at see min Familie igjen! Aline, min Søster, min Barndomsveninde og min Elev. Vi musicerede sammen.

Hector. Vi ville være hendes Cavalerer.

Emmeric. Du giver min Onkel Armen.

Hector. Vi føre dem omkring overalt — op i Retten!

Emmeric. Til den første Forestilling af min Opera.

Hector. Den er jo ikke færdig.

Emmeric (levende). Den skal blive færdig! Jeg vil have at hun skal være Vidne til min Triumf — thi hun veed hvad Musik er! En deilig Stemme — og en Smag —! Jeg sætter mig strax til at arbeide — (iler til Pianofortet). Jeg har fundet min Qvintet igjen, jeg husker Motivet, hør engang —

Hector (tager en Stol). O, hvilken Glæde! (lytter). Tys, stille dog!

Emmeric (holder op at spille). Hvad er det?

Hector (lyttende). Der kommer Nogen op ad Trappen — Hører Du ikke?

Emmeric (ligeledes). Jo — jo vist — denne Stemme —! (Døren aabnes).

Anden Scene.

Hector. Clerambeau. Aline. Emmeric.

Emmeric (raaber inden de endnu ere traadte ind). Ah! Onkel! Cousine! — (iler hen til Aline, som han omfavner flere Gange). Kjære Aline! o hvor jeg er lyksalig over at see Dig igjen.

Clerambeau (gaaer imellem dem)*). Naa, naa! — og mig?

Emmeric (ryster hans Haand). God Dag, kjære Onkel! (betragter Aline). Men paa et Aar, siden jeg sidst var i Bordeaux — hvor min Cousine er bleven smuk!

---

*) Hector, Aline, Clerambeau, Emmeric.

Aline. Og Fader som siger nei!

Clerambeau (tager hende ved Haanden). Men hils dog paa vor Ven, vor Prokurator, Hr. Ballandard, og tak ham for den Leilighed, han har forskaffet os.

Aline. O, den er nydelig!

Clerambeau. Du havde ikke skrevet os til, at min Nevøu boede i samme Huus; det fik vi nylig at vide.

Hector. En Overraskelse, jeg vilde gjøre Dem.

Aline. Lige ovenover os! Hvor det er nemt for min Cousin — (til Clerambeau med nedslagne Øine) naar han vil besøge os.

Clerambeau (tørt). Jeg vil ikke have at han maa lade sig forstyrre, — han maa ikke gjøre Omstændigheder — det gjør vi ikke. — Du seer, vi komme at besøge Dig ligesom vi staae af Vognen; men det paalægger Dig ingen Forpligtelse.

Emmeric. Hvorledes, Onkel —?

Clerambeau. Du har Dit Arbeide — en Konstner maa arbeide —

Emmeric. Alt har sin Tid! Jeg skal indføre Dem i gode Huse — jeg skal præsentere Dem —

Clerambeau. Tak skal Du have; men det skjøtter jeg ikke om.

Hector (til Clerambeau). Han lever i den fornemme Verden.

Clerambeau. En Grund mere; — der herskер en Tone, som gjør mig bange for en ung Pige.

Emmeric. Saa? hvem har sagt Dem det?

Clerambeau. Ieres Bøger, Ieres Blade. — De maae vide, min Herre! at i Bordeaux læse vi alt hvad der kommer ud i Paris.

Emmeric (tager hans Haand; i en meddelende Tone). Stakkels Onkel!

Clerambeau. Hvad vil Du sige med det?

Emmeric. Jeg bebreider Dem det ikke; De er mere at beklage end at dadle — men det kunde være at De gjør os Uret, naar De bedømmer os efter det vi læse. Vore Sæder ere mere anstændige end vore Skrifter — og dersom De bliver i nogen Tid hos os, vil De finde, at der endnu er nogen Sømmelighed og god Tone i vore Selskabssale, nogen Dyd i vore Familier, ordentlige Huse i den store Verden og retskafne Folk overalt — ja endogsaa iblandt Prokuratorerne; spørg De Ballandard.

Clerambeau. Ham! — ham undtager jeg; jeg kjender ham: han er fra Bordeaux — en redelig Mand, en Mand af rene Sæder — (med et Blik paa sin Nevøu) som er en Sjeldenhed nuomstunder. Desuden gjør han dog engang, tidligt eller sildigt, Ende paa en Proces, da derimod de andre Prokuratorer —

Emmeric. Altsaa seer De —

Clerambeau. Een Svale gjør ingen Sommer. Og De, Hr. Nevøu! De seer for Resten alting fra den gode Side, ligesom Deres Fader, Balthazar d'Albert, min kjære Svoger, der altid sværmede for Idealer, medens jeg holdt mig til det reene Væsen. — Om det ikke havde været for andet, end min Ømhed for Din Moder, min stakkels Søster, jeg havde gjort Din Fader til min Compagnon — han kunde ligesaavel som jeg have samlet sig en dygtig Formue — men nei, istedetfor at udrhede Koffardiskibe, der giver Penge, vilde han føre Orlogskibe —

Emmeric. Der giver Epauletter — Hæder —

Clerambeau. Og Kugler! Han faldt ved Navarino, og efterlod mig sin Enke, der snart fulgte efter ham, og sin Søn, som jeg har opdraget i mit Huus — som jeg ogsaa vilde have ind i Handelen. Først skulde han være min Fuldmægtig — (kaster et Blik paa sin Datter) og siden — hm, hvem veed? andre Udsigter — en skjøn Fremtid, hvorved Huset Clerambeau junior i Bordeaux skulde have overlevet mig. Men jo vist! det kan man være vis paa, den Familie gjør altid det Modsatte af det, man, til dens Bedste, vilde gjøre for den. Med eet hører jeg fra alle Sider og Kanter, at min Søsterson har Anlæg — Talenter — Genie!

Emmeric. Vist ikke, kjære Onkel! — men mit Ønske, ikke længer at ligge Dem til Byrde og at vise mig erkjendtlig for Deres Velgjerninger —

Clerambeau. Mine Velgjerninger! — hvem taler om dem? — Ingen!

Emmeric. Jeg taler om dem — jeg, som aldrig skal glemme dem.

Clerambeau. Naa, var det da en Grund til at tage fra mig? — for at leve af — Genie! Hvem bad Dig om det? Hvem har givet Dig disse Ideer? — Jeg? — Jo vist — især Ideer til Musik — jeg, som aldrig har kjendt en Node.

Hector (gaaer forbi Aline og giver Clerambeau et Haandslag). Det glæder mig at være af Deres Folk. (Aline gaaer hen ad Theatret og kommer til at staae imellem Clerambeau og Emmeric *). Jeg forstaaer mig heller ikke paa Musiken, men jeg elsker den.

Clerambeau. Og jeg afskyer den i Særdeleshed og alle Konster i Almindelighed! Hvad duer en Maler til? hvad duer en Musikus til? — til at bringe Uenighed i Familier, til at forskrue unge Mennesker, til at forføre dem til at hænge over et Claveer og spilde Tiden, de kunde anvende til at calculere og holde Bøgerne i Orden.

Aline. Men, gode Fader —

Clerambeau. Jeg taler ikke om Dig, som passer Dit Skriverie og Brevvexlingen —

Aline. Og Huusholdningen.

---

*) Hector, Clerambeau, Aline, Emmeric.

Clerambeau. Det er sandt — og har jeg den Ergrelse, hver Dag at maatte høre: „Deres Datter synger som Mad. Malibran —" det er ikke min Skyld, men min Søsterssøns. Og nu er det ikke muligt at faae Dig helbredet — thi det er gammel Skade. Naar jeg — da de endnu vare Børn — sad og opgjorde min Kaasebog eller gjennemgik Kladden, hørte jeg gjerne et Satans Spektakel i Huset — i Handelshuset Clerambeau junior — det var Musikstykker for mangfoldige Stemmer, som Herren allerede dengang componerede, og han og min Datter udførte ganske alene. Finaler og Quintetter og Duetter — altid det Samme: „Jeg elsker Dig — Du vil mig aldrig glemme!" — Ja, havde jeg været Herre i mit Huus — men det er man ikke, naar man kun har eet Barn — en eneste Datter, som man bestandig er bange for at miste — jo, saa maa man, imod sin Villie, gjøre Sidespring fra sine Grundsætninger. — Men dersom Deputeretkammeret, der allerede har ophævet den literaire Eiendomsret, dersom Deputeretkammeret, der er saa rart i Gang med at indskrænke os til Nødvendighederne, vilde falde paa at udrydde alle Konster og Konstnere, saa skulde jeg raabe Bravo! Der er en Mand, nu husker jeg ikke hvad han hedder, men han kan altid være vis paa min Stemme — en Mand, som gjerne gad slaaet alle Harper og Claverer istykker for at gjøre Stole og Borde af dem — see det er en Mand, som tænker paa Industrien og Alles Fordeel.

Hector. Undtagen Instrumentmagerens og Musikhandlerens.

Clerambeau. Ja hvad bryder jeg mig om dem?

Aline. Jo, Fader! Du har dog lidt tilovers for Musiken. Da Du saae Cousins Opera — (til Emmeric), thi den er nylig bleven opført i Bordeaux — i vor Fødeby — og hvilken Lykke den gjorde — o, Publicum var ude af sig selv. — O, hvor jeg følte mig lykkelig og stolt. Og da Huset gjenlød af Jubel, mærkede jeg hvorledes jeg blev undselig, slog Øinene ned og rødmede ved den Hæder, Du nød, som om jeg havde en Smule Deel i den — det var saa naturligt — vi ere jo i Familie! Og Fader selv — i anden Act, efter Duetten — ja Du veed nok, den deilige Duet imellem Elskeren og Elskerinden — Alle raabte Bravo — de fremkaldte Componisten, Byens Stolthed, som ikke var der, og med eet, ved en Bevægelse, der foer igjennem hele Huset, vendte Alle sig mod vor Loge — og hilsede os med deres Jubien, hædrede os med den Æresbevisning, der tilkom ham — os, hans Venner, hans Familie! — Ah, Fader, det rørte Dig —

Clerambeau. Nei — nei —

Aline. Jo, Fader! — jeg saae det — Taarerne rullede ned paa Dine Kinder — Du var bevæget og rystede —

Clerambeau. Det troer jeg nok — jeg blev bange — Du var nærved at besvime —

Emmeric. Hvad siger De?

Clerambeau. Den Virkning gjør Musiken altid paa Aline — Alverdens Musik — hvem den saa er af — og naar min Datter besvimer — saa glemmer jeg Alt — saa kan man faae af mig hvad man vil —

Aline. Det veed jeg — og alligevel misbruger jeg ikke Din Godhed.

Clerambeau. Nei, Du kom Dig strax igjen.

Aline. Og jeg bad Dig ikke om Noget.

Clerambeau. Det gjorde Du ikke, men lad mig dog see, at det ikke skeer tiere.

Aline. O, men det er ogsaa saadan en deilig Musik. Alle sagde: Det er ikke muligt at han kan componere noget Fortræffeligere! — men jeg sagde: Jo det er! — Ikke sandt, Cousin! Din næste Musik bliver endnu skjønnere? det lover Du mig jo?

Emmeric. Ja vist, Cousine!

Aline. Om det saa ikke var for andet end at gjøre dem skamfulde Og i Aften spiller Du jo noget af den for os?

Emmeric. Naturligviis.

Hector (til Aline, indbildsk). Jeg kommer med ham paa Proverne.

Aline. De, Hr. Ballandard?

Hector. Det har han lovet mig.

Aline. Og vi komme ogsaa med, ikke sandt? Du tager os derhen —

Emmeric. Det vil være mig en Fornøielse at byde Dig min Arm.

Clerambeau. Naa — kom nu! — Du maa ikke forstyrre Din Cousin i hans Arbeide! Sig ham nu Farvel og gaae ned med mig. (han tager Alines Haand og vil gaae med hende; imidlertid gaaer Emmeric ivert over Theatret og kommer til at staae tilvenstre, ved Siden af Hector *).

Aline. Bare et Øieblik endnu! — Hvor det er moersomt saadan at besøge en Ungkarl — naar man er med sin Fader, naturligviis. — Jeg maa sige, Cousin boer meget smukt — et fortræffeligt Pianoforte. — Det er da ved det, Du arbeider, — at Du fremlokker disse smeltende Melodier — og (tager et Hefte, der ligger paa Bordet ved Pianofortet) dette trykte Hefte — det er vist Stykket — O, lad mig see —

Clerambeau. Men Du tænker ikke paa — det er uartigt.

Emmeric. Hvorfor det?

Hector. En Opera er jo til for at sees.

Aline. Og denne vil blive seet af Alverden — haaber jeg; saa der er ikke noget i at jeg gjør Begyndelsen. (Gaaer frem i For-

*) Hector, Emmeric, Clerambeau, Aline.

grunden og læser). See — der er strax nogle Vers, som jeg finder meget smukke:

Jeg nyder Livet kun naar vore Blikke mødes,
At fly Dig er at døe, men see Dig at gjenfødes!

Clerambeau (tager et Papir op, som falder ud af Heftet). Ja — det er smukt — Og saa dette: „O, min Ven! jeg glæder mig ret til i Morgen Aften i Operaen."

Aline (urolig). Min Ven?

Clerambeau (standser). Om Forladelse, Hr. Nevev! (vender sig til Aline). Hvad feiler Dig, Barn?

Aline (søger at skjule sin Uro). Mig — ingenting! — Giv Cousin sit Brev!

Emmeric (forlegen). Nei — Cousine — dette Brev er ikke mit.

Aline. Hvis da?

Emmeric (stammende). Det er — Ballandards.

Hector. Mit!

Clerambeau (leende). Dersom Du kunde gjøre os det begribeligt. —

Emmeric (gaaer hen til Bordet). Det er meget let — her er Convoluten, der var om det — det er samme Haand — og der seer De: „Til Hr. Prokurator Ballandard, boende i Gaillon-Gaden." (Gaaer forbi Ballandard og indtager sin forrige Plads).

Aline (glad). Er det muligt?!

Hector (sagte til Emmeric). Men min gode Ven —

Emmeric (sagte). Ti dog stille!

Clerambeau (forbauset idet han og Aline betragte Omslaget). Det er, min Sjel, rigtigt! Vaaben i Seglet — det er en adelig Dame. Men hvem skulde have troet det? Hector Ballandard, som jeg ansaae for den sædeligste og ærbarste af alle Prokuratorer — ved Underretten.

Hector (som bestandig holdes tilbage af Emmeric). Det gjør Intet til Sagen —

Clerambeau. Naa, skal man deraf slutte sig til hvorledes de andre ere — Fy, Hr. Prokurator!

Hector (gaaer imellem Clerambeau og Aline). Naar De bare vilde høre mig —

Emmeric. Han kom for at raadføre sig med mig om en Loge i Operaen — om hvorledes han skulde faae den.

Tredie Scene.

Aline, Hector, Emmeric, Clerambeau, Olivier.

Olivier. Der er Nogen, som ønsker at tale med Hr. Clerambeau og hans Datter.

Aline. Hvem er det?

Olivier. En Herre paa omtrent fyrgetyve Aar; han venter Dem i Deres Værelser.

Aline. Det er min Gudfader, det er jeg vis paa; han har lovet, at han vilde være her naar jeg kom.

Clerambeau. En Greve — en Pair af Frankrige, og vi lade ham vente!

Aline. Farvel, Cousin! vi sees snart igjen. Farvel, Hr. Ballandard — glem ikke Logen i Operaen.

Hector. Men jeg siger Dem endnu engang —

Clerambeau (til Emmeric). Havde jeg nu Uret, da jeg sagde at Paris —

Aline (i Baggrunden). Men saa kom dog, Fader!

Clerambeau. Ja, Barn! ja! — Usædeligheden har jo endogsaa fundet Veien ind i Retten! — Nu kommer jeg — nu kommer jeg! (Gaaer med Aline).

Fjerde Scene.

Emmeric, Hector.

Emmeric (holder paa Hector, som vil ud af Døren). Nei, Du bliver her, siger jeg! Du faaer ikke Lov at løbe efter dem.

Hector. Jeg vil overbevise dem om min Uskyldighed.

Emmeric. Og til hvad Nytte? — hvad kan det skade Dig?

Hector. Det kan skade mig, at Din Onkel er en Client, som baade er meget rig og meget moralsk, og Du sværter mig hos ham — dersom nu denne Epistel, denne Erobring, som Du fører over paa min Regning, skiller mig ved hans Forretninger —

Emmeric. O, vær Du rolig!

Hector. Og hvorfor vil Du, som er Ungkarl, ikke selv beholde Din Lykke, men forære den til mig, som er Ægtemand — paa en Maade, — siden jeg i dette Øieblik staaer paa Springet til at blive det.

Emmeric. Hvorfor? hvorfor? fordi den blotte Tanke, at min Cousine kunde troe, eller ahne —

Hector (med Styrke). Hvad der er Sandhed — hvad der er uimodsigeligt!

Emmeric. Ja, vistnok! — Men da jeg saae at hun blev urolig, at hun blegnede — jeg vidste ikke mere hvad jeg skulde gjøre.

Hector. Saa Du elsker hende?

Emmeric. Jeg? — hvilken Idee! — Kan jeg — tør jeg tænke paa det?

Hector. Og hvem forbyder Dig det?

Emmeric. Min Onkel er uhyre rig — og jeg!

Hector. Han har Penge — Du har Talent — Penge og Talent kan godt gifte sig sammen.

Emmeric. Hørte Du da ikke nylig? Han afskyer Konsterne og Konstnerne.

Hector. Hans Datter elsker dem — hun vil nok lære ham til at elske dem.

Emmeric. Aldrig!

Hector. Hun bønfalder ham.

Emmeric. Han er ubønhørlig!

Hector. Naa — saa besvimer hun, og det veed Du — det er for ham et Argument, hvorimod han ikke veed noget at indvende —

Emmeric. Men som dog ikke fører os videre; thi dersom Du vidste — dersom jeg kunde — dersom jeg turde sige Dig —

Hector. Der er altsaa andre Aarsager.

Emmeric. Ja, det er der!

Hector. Naa — og hvem vil Du tale med om Dine Sager naar det ikke er med Din Ven og Prokurator?

Emmeric. Det har Du Ret i! — Nu vel, min Ven! — da jeg for fire Aar siden forlod Bordeaux, var min Cousine tretten, fjorten Aar — kun et Barn, og jeg allerede et ungt Menneske. Jeg kom til Paris fuld af Begeistring og Ærgjerrighed, opfyldt af Drømme om Lykke, Hæder og Rigdom. Jeg kjendte ikke de utallige Hindringer, som standse Konstneren, naar han begynder sin Løbebane. Hvorledes skulde jeg komme til at vise det Talent, hvormed man havde smigret mig, den skabende Ild, jeg følte i mit Indre? En Maler behøver kun et Stykke Lærred og en Pensel — og uden Bistand, uden Beskytter, alene, paa sit Tagkammer, kan han udføre et Malerie, som paa næste Udstilling tiltraaber alle Blikke: „Stands og betragt; her er Talent, ja, maaskee Genie!" — O hvor langt heldigere Skjæbne har ikke han end Componisten, den ulykkelige Musiker, som, alene med sine Ideer, lever i Melodier, der strømme ind paa ham, uden at han finder Midler til at lade dem tone for Folkets Øre! Han kan ikke, som Maleren, kjøbe det, hvorved han alene er istand til at aabenbare sin Phantasies Billeder; han maa have en lumpen Text — et Digterværk, som de kalde det — og den vil Ingen betroe hans Uerfarenhed; han maa have et Theater, Sangere, et Orchester, et Publicum til hvem han siger: Hør! — Og alt dette blev mig negtet! —

Hector. Og alt det har Du aldrig talt til mig om.

Emmeric. Gjør man Lykke — o, det fortæller man gjerne; men de Ydmygelser, der møde Forfængeligheden, dem skjuler man for Alles Øine, dem gjemmer man, dem samler man her — om man end skulde synke under Byrden. En Aften — jeg var i en glimrende Selskabssal, hvortil mit Talent som Pianist havde aabnet mig Døren; — imellem de Skjønheder, som Dannelse eller Moden stillede i Spidsen af den fornemme Verden, saae jeg en ung Kone, som en Snees Medbeilere, Grever og Marquier, overvældede med Artigheder — en stolt, hovmodig Skjønhed, hvem et bydende Væsen klædte godt, thi hun syntes født til at befale! Alle de unge Modeherrer, alle de bestjernede Adelsmænd knælede ogsaa for deres Afgud og beilede om et Blik, som hun ikke værdigede dem! — Min kummerfulde, mørke Mine var hende uden Tvivl paafaldende, eller hendes Høimodighed lod hende gjætte, at her var en Ulykkelig, som trængte til Trøst; thi hun gik igjennem Salen og satte sig ved Siden af mig, som bævede! Jeg havde endnu ikke seet hende i hele sin Skjønhed — jeg havde ikke vovet det.

Hector. Og nu sad hun der ved Siden af Dig! — jo, Du var lykkelig!

Emmeric. Hun havde ikke endnu talt, da hendes Blik allerede havde spurgt: „Hvad feiler Dem?" Jeg havde ogsaa nogle Øieblikke efter, uden at tænke derpaa, uden at ville det, skildret hende min Sorg og Fortvivlelse. Hun hørte smilende paa mig — o, dette Smil var en Engels, der lover Bistand og Beskyttelse — og neppe havde jeg udtalt inden hun med sin Vifte vinkede ad en af dem, som havde viist sig meest opmærksom imod hende.

Hector. En Hertug? en Marquis?

Emmeric. Nei viist ikke!

Hector. Indenrigsministren?

Emmeric. Kun en Skribent, der ved sin Pen havde forstaaet at skabe sig en Uafhængighed, som man bebreidede ham. For Resten saae han, i et Aarhundrede, hvori Alverden har Genie, ikke ud til at være begavet dermed; neppe Aandrighed, men Held og Tilfældet havde i tyve Aar erhvervet ham Bifald — det var alt hvad jeg brød mig om. „Min Herre!" sagde min Beskytterinde til ham, „De forsikkrede mig nylig med megen Artighed om, at det er Deres Lykke at behage mig; jeg tilbyder Dem Leilighed til at vise det. De seer her en ung Componist, som De ikke kjender — jeg kjender ham; De giver ham en Operatext, hvori De gjør Alt — ikke for Dem selv, men for ham — thi han maa gjøre Lykke." Dagen efter havde jeg et Stykke, og nogle Maaneder efter et Navn, Berømmelse, Penge og en skjøn Fremtid.

Hector. Mageløst! — jeg havde tilbedt en saadan Qvinde!

Emmeric. Og hvem siger Dig, at jeg ikke allerede gjorde det? Jeg havde kun een Tanke: at være hende nær, at følge hende i Concerterne, paa Ballerne, hvor jeg, skjult iblandt Mængden, berusede mig i Glæde over at see hende. Man siger, at Kjærligheden voxer i Stilhed og Eensomhed — o, den udvikler sig langt mægtigere i den store Verden og dens glimrende Selskaber, i Glandsen af Lysekroner og Juveler, i de straalende Sale, hvor den, vi elske, bliver os endnu skjønnere ved den Hylding, der omgiver hende; hvor alle Lidenskaber ophidses ved de Hindringer, vi møde, den Tvang, vi maae paalægge os; hvor en heel Aften flyver bort medens man venter eller verler et Dickast. — Nu, hvad skal jeg sige. — Denne høie Dame, denne unge smukke Kone, der var

tilbedt eller misundt af Alle, rørtes endelig af min Taknemmelighed, af min Kjærlighed, maaskee af den Hæder, der var hendes Værk — hun tilstod at hun elskede mig.

Hector. Og Du anseer Dig ikke for at være den lykkeligste af alle Dødelige?

Emmeric. Jo, min Ven —

Hector. Jeg vilde give alle mine Sager og Clienter til at jeg kunde blive saa lykkelig! Det kan jeg begribe — Du har ikke mere noget at ønske.

Emmeric. Nei, det er sandt! men naar dette Raserie, denne Feber engang har lagt sig, svæve enkelte Glimt af Fornuft forbi det blændede Øie, og dette Forhold, der er saa henrykkende, saa berusende, viser sig, lidt efter lidt, som, hvad det virkelig er, et ulykkeligt, skrækkeligt, farligt Forhold. Leve under evig Forstillelse; altid have Usandhed paa sin Tunge; uophørligt vaage over ethvert Skridt, ethvert Ord, ethvert Blik; ikke at turde betroe nogen Ven sin Lykke eller sin Kummer; at forstyrre et Familielivs Fred; at være nødt til at bedrage en ædel Mand, som godmodig rækker Bedrageren Haanden, som endogsaa overvælder ham med Venskabsbeviser; see det er den Tilværelse et saadant Forhold hver Dag skjænker. Og om man, i et Øieblik, da man staaer nedbøiet af Nag, Anger og Haabløshed, føler Mod til at frasige sig en Lykke, hvori der er saamegen Ulykke — dersom man overraasker sig selv i Ønsket at nyde et Liv, der ikke er saa fuldt af heftige Bevægelser, der kan skjænke den Fred og Roligheb, Konstneren især trænger til — om man, kort sagt, drømmer i det Fjerne at see et lykkeligt Hjem — indre Tilfredshed — en Familie — o, da mindes man strax at Pligten, Erkjendtligheden forbyder Een at følge saadanne Tanker; at en Mand af Ære bør hengive sig for den, der har hengivet Alt for ham; da føler man kun at man ikke mere er Herre over sin Fremtid — og hvor fortrydelende de Lænker end ere, hvoraf man føler sig fængslet — Blomsterlænker ere dog altid Lænker.

Hector. Du har da Aarsag til at gjøre hende Bebreidelser?

Emmeric. Ikke en eneste, dessværre! — Hun er god, elskværdig, oprigtig — hun vilde trodse Alt for min Skyld.

Hector. Hun maa dog have gjort Dig en eller anden Uret.

Emmeric. Nei, enhver Uret er paa min Side — og deriblandt den — den største, den skrækkeligste — som hun sikkert ikke har gjort sig skyldig i, og som man ikke selv formaaer at lade være at begaae — den, at jeg imod min Villie, føler her —

Hector. At Du ikke elsker hende.

Emmeric (heftig). Det er ikke det, jeg vil sige! Jeg holder af hende, agter hende — ærer hende. Jeg vilde ønske at der kunde ikke komme en eller anden god Leilighed til at jeg kunde lade mig dræbe for hende — thi saa skyldte vi ikke mere hinanden Noget.

Hector. Seer Du — Du elsker hende ikke!

Emmeric (som før). Jo vist! — jeg elsker hende mindre, eller snarere, jeg elsker hende paa en anden Maade siden jeg, ulykkeligviis, for et Aar siden, atter saae, atter gjenfandt en Anden —

Hector. Din Cousine?

Emmeric. Nu vel, ja! — Ifjor — da jeg i fjorten Dage opholdt mig i Bordeaux — jeg saae hende, hvem jeg havde forladt som Barn, staae for mig, smykket med Ungdommens hele Ynde; jeg beundrede denne Sjelsreenhed, denne blide Characteer, dette uskyldige Hjerte, hvori jeg læste, som i hendes Øie; hendes hele Væsen syntes at sige mig, at hendes Følelser endnu stedse ere de samme — at hun nu som fordum, som altid, i mig seer sin Broder, sin Ven, sin Mand — (med Kjærlighed) Jeg, hendes Mand! (fortvivlet) Og disse Lænker, som jeg ikke kan sønderbryde!

Hector. Du kan ikke!

Emmeric. O nei! — thi jeg er ingen Usling, ingen Utaknemmelig! Jeg skylder hende Alt, jeg var Intet uden hende! — Og til Løn for hendes Velgjerninger, hendes Kjærlighed skulde jeg nedrigt forlade hende! — ja nedrigt — thi hun er truet af Farer. Hver forsigtig jeg end har været: Hadet og Misundelsen begynde at vaagne — der gaaer Rygter; Formodningen er paa Luur efter os — Spydighederne have endogsaa naaet hendes Mands Øre og gjort ham mistænksom. Et Brud vilde aabenbare ham Alt — thi i sin Smerte, i sin Fortvivlelse vil hun ikke være Herre over sig selv — og hendes Rygte, hendes timelige Lykke, hendes Liv — Alt havde jeg da sat paa Spil! — Nei, nei! min Skjæbne er afgjort — jeg kan ikke forandre den, og om det saa kun var for at straffes og bøde, jeg maa, hvordan det end gaaer, evig bære den Lænke, jeg paalagde mig af Ærgjerrighed, og som andre maaskee misunde mig.

Hector. Men dersom man dog kunde finde paa Midler —

Emmeric (utaalmodig). Og hvilke? Det er umuligt! (til Olivier, som kommer) Hvad vil Du? hvad er der?

Femte Scene.

Emmeric. Olivier. Hector.

Olivier. Et Besøg —

Emmeric. Jeg modtager Ingen, jeg har ikke Tid —

Olivier. Her er Visitkortet.

Emmeric. Det er ligegodt. Jeg er ikke hjemme. (Olivier lægger Kortet paa Bordet, der staaer paa venstre Side, og gjør nogle Skridt for at gaae bort; Emmeric gaaer hen til ham og tager Brevet med Legebilletten op af Lommen) Der — denne Billet — derhen hvor Du veed nok.

Olivier. Ja, Herre!

Hector (som imidlertid er gaaet hen til Bordet og har seet paa Visitkortet). Grev de Saint-Geran, Pair af Frankrige.

Emmeric (levende). Grev de Saint-Geran? hvad kan han ville mig? hvor er han?

Olivier. Nede hos Deres Onkel.

Emmeric. Lad ham komme — lad ham komme.

Sjette Scene.

Hector. Emmeric.

Hector (som endnu staaer med Kortet i Haanden). Grev de Saint-Geran, Pair af Frankrige! — er han i Familie med denne rasende Duellant, som nylig er bleven Contre-Admiral og altid har den Vane strax at befordre sin Mand ind i den anden Verden?

Emmeric (koldt). Det er ham selv.

Hector. Gud bevares! Og ham tager I u imod?

Emmeric. Hvorfor ikke?

Hector. Det maa jo være et Uhyre af et Menneske, som bander og drikker, der altid har Piben i Munden og Kaarden i Næven. Og jeg, som er en Mand, der lever af at stifte Enighed — hvad jeg vilde sige, af at føre Processer — jeg holder ikke af Folk, der skjændes og slaaes — undtagen for Retten.

Emmeric. Du holder ikke af Sømænd?

Hector. Jeg skjælver og bæver for dem — især for ham.

Syvende Scene.

Hector, Grev de Saint-Geran, Emmeric, Olivier.

Olivier (melder) Hr. Contre-Admiral Grev de Saint-Geran.

(Emmeric og Hector gaae ham imøde).

Greven. Jeg beder Dem, mine Herrer! lad Dem ikke forstyrre. Dersom De gjør mindste Omstændigheder, gaaer jeg strax igjen.

Emmeric. Hvorledes — Hr. Greve —

Greven. De vil da bringe mig til at fortryde, at jeg er kommen saa tidlig — ganske ligefrem. Jeg har været nede hos Deres Onkel, som jeg havde den Ære at aflægge mit Besøg og — udsatte mig for den Bebreidelse at standse Tilblivelsen af et eller andet Mesterværk — for at have den Fornøielse at give en Ven Haanden.

Emmeric. Meget forbunden —

Greven. Det er af de Ulejligheder, der følge med Geniet og et berømt Navn — man maa finde sig i at høre sig beundret og modtage Besøg af Konstelskere —

Hector. Ah, Hr. Greven er Konstelsker?

Greven. En af den italienske Operas Abonnenter — rasende Dillettant, en Tilbeder af den italienske Musik. (til Emmeric) De har forsonet mig med den franske Musik, som jeg længe har havt meget imod — thi jeg er en Hader af Støi og Spektakel.

Hector. De, Hr. Greve?

Greven. O, dermed kan man jage mig langt bort. (til Emmeric) Jeg kommer for at huske Dem paa en Fornøielse, De har lovet mig — det er, at jeg maa være tilstede ved den første Prøve —

Hector (fry). Der kommer jeg ogsaa!

Greven. Ah, saa bliver Fornøielsen dobbelt! Jeg vil have den Ære at sætte mig ved Siden af Dem, der ligesom jeg er Dilettant —

Hector. Nei, Hr. Greve! jeg er hverken Dilettant eller Rangsperson —

Greven. Maaskee, hvad der er bedre — Konstner?

Hector. Nei, Prokurator.

Emmeric. Hector Ballandard, min fortrolige Ven, som jeg beder Dem om Tilladelse at maatte forestille Dem.

Greven. En Mand af Ære og Retskaffenhed — bekjendt som en af de hæderligste Talsmænd for en retfærdig Sag. De seer, at Hr. Ballandard ikke behøvede at forestilles mig — vi ere allerede bekjendtere. Og det er Deres Ven?

Emmeric. Jeg betroer ham alle mine Anliggender.

Greven. Naar saa er — der er et, jeg vilde tale med Dem om, og som vi kan afhandle i hans Nærværelse.

Emmeric. Hvorledes, Hr. Greve! De kom —?

Greven (smilende). Angaaende Prøven og — en anden Sag. Lad os sætte os.

(Hector løber efter en Stol til Greven, Emmeric tager en anden, og Hector henter en til sig selv).

Greven (til Hector, som bliver staaende). Efter Dem, Hr. Ballandard! jeg beder —

Hector. Nei — Hr. Greven —

Greven (tvinger Hector til at sætte sig paa samme Tid som han). Jeg tillader ikke —

Hector (gniider sin Arm). Alt for artig — jeg kan slet ikke komme til mig selv igjen. Om Forladelse, er det ogsaa Hr. Grev de Saint-Geran, Contre-Admiralen, jeg har den Ære at tale med?

Greven. Ja, min Herre!

Hector. Den Officeer, som nylig vilde lade sig sprænge i Luften med sit Skib?

Greven. Hvorfor ikke?

Hector. Undskyld min Uvidenhed — jeg har aldrig før seet Sømænd uden paa Theatret, og troede, at de altid skulde bande og aldrig tale om andet end Styrbord og Bagbord.

Greven (smilende). Maaskee der er saadanne Sømænd — jeg kjender ingen af dem.

Hector. Jeg er bleven taget ved Næsen med det, som med Deres tre Dueller.

Greven. Det er noget andet! Med dem har det, dessværre, kun altfor vel sin Rigtighed.

Hector. Er det muligt? — De, som er Forekommenheden og Artigheden selv?

Greven. Derfor, Hr. Ballandard! og for at De ikke skal nære en altfor slet Mening om mig — jeg vil retfærdiggjøre mig. — Jeg har altid, af Tilbøielighed eller Særhed, været for Fred, Roligheb og Lovens Haandhævelse! Det er en Idee, som enhver anden — det var min; — desuden, jeg var Pair og Ægtemand — tre Kathegorier, som, i vore Tider, ere meget udsatte for at blive gjort latterlige. Man havde formodentlig heller ikke sparet mig — det begyndte! Nu — det er ogsaa en af mine Særheder — jeg holder ikke af at gjøre mig lystig over Nogen, — men derimod heller ikke af at —

Hector. Jeg veed hvad De vil sige.

Greven. Altsaa — i mine ledige Timer — og dem har en Søofficeer mange af — omgikkes jeg, med en vis Haardnakkenhed, saaledes med Kaarde og Pistoler, at jeg blev temmelig sikker paa min Haand. Følgen deraf var, at i disse tre ulykkelige Dueller —

Hector. Ulykkelige for Deres Modstandere, som faldt alle Tre.

Greven. Meget rigtigt; det har bragt Spotterne til Taushed, forliget mig med hele Verden, tilladt mig at vise min naturlige Characteer, og giver mig for Fremtiden Ret til at være artig og fredsommelig — uden at blive straffet derfor. De kjender nu Midlet —

Hector. Som jeg ikke skal forlange at bruge — endskjøndt det er ufeilbarligt. Men, Hr. Greve! De vilde tale om en Sag — det er noget andet — der er jeg i mit Element.

Emmeric. Og, jeg tilstaaer, jeg venter med Utaalmodigheb —

Greven (smilende). Virkelig! — Nu vel, altsaa: Min kjære d'Albert! De er en særdeles agtværdig ung Mand, som jeg gjør meget af, for det første for Deres Talent — og dernæst af andre Aarsager. Deres Fader, som Lykken havde hjulpet til at blive Officeer, var Fregatchef; jeg, den yngste Søn i en adelig Familie fra Bretagne, var Cadet, paa en Tid da man ikke i Staten havde synderlig Agtelse for unge Adelsmænd, naar de ikke havde beviist deres Adel paa Dækket. Deres værdige Fader gav mig Leilighed dertil; han viste sig som min Ven, min Beskytter — han satte mig altid hvor Faren var størst — det vil sige, ved Siden af sig — og i Slaget ved Navarino havde jeg den Ære at blive saaret af den Kugle, som dræbte ham.

Emmeric. Hr. Greve —

Greven. De vil indsee, at sligt glemmes aldrig, og at der er Folk, man evig bliver i Gjæld til. Havde De valgt Deres Faders Stand, skulde mit Venskab have blevet Dem til Nytte — da det ikke kunde gjøre noget bedre, har det i det mindste ledsaget Dem paa en anden Løbebane. Til min store Sorg var jeg udcommanderet paa et langt Togt da De kom til Paris — men Aaret efter var jeg tilstede ved den første Forestilling af Deres Opera, og endskjøndt jeg — som De veed — ikke holder af Klammerie — Gud hjælpe den, som ikke havde raabt Bravo — lykkeligvis vare Alle af een Mening. Da jeg altsaa ikke har kunnet bidrage Noget til Deres Anseelse og Hæder, har jeg tænkt paa at skjænke Dem Lykke og Formue — jeg vil gifte Dem bort.

Emmeric. De, Hr. Greve?

Hector. Er det muligt?

Greven. Ganske vist! En Konstner maa gifte sig. Hans offentlige Liv er altfor rigt paa Fortrædeligheder, kjedsommelige Øieblikke, smerteligt skuffede Forhaabninger — han vilde gaae under i dem, dersom ikke Held og Kjærlighed i hans Hjem, i en elsket Families Kreds gave ham Erstatning og forjagede Erindringen derom. Han trænger bestandig til et kjærligt Væsen, der kan opildne og hæve hans Mod; trøste ham, naar Lykken svigter; dele hans Triumfer; begeistre ham til at fremtrylle Melodier; henrykkes over dem, han har fremtrylket — og dette Væsen maa være hans Kone. Og naar hans Hjerte knuses af en uretfærdig og grusom Kritik, men han for Verdens Øine maa skjule den Harme, der martrer ham, de Taarer, der qvæle ham, under et Smil — hvem er da den Eneste, hos hvem han tør briste i Graad — hans Kone, som græder med ham.

Emmeric. O, De har Ret!

Greven. Ikke sandt?

Emmeric. Men i min usikkre Stilling, uden nogen Borgen for Fremtiden —

Greven. Alt det har jeg tænkt paa. Konstnerne samle sjeldent Formue — skal de have en, maa den være færdig naar de faae den. De, min Ven! maa have en Pige, der arver mange Penge, saa at De ikke behøver at sørge for Udkomme, men for Deres Fornøielse kan lade Deres Genie strømme frem i Mesterværker — en Pige, der, som jeg vil sige, var en Datter af en rig Kjøbmand i Bordeaux — af Deres Onkel, for Exempel.

Hector (reiser sig). Min Gud!

Emmeric (reiser sig ogsaa). Det er umuligt!

Greven (reiser sig et Øieblik efter). Umuligheden kommer ikke Dem ved, men mig. Dersom der ikke var Hindringer, ikke Noget at overvinde, erhvervede jeg mig ingen Fortjeneste derved — og det vil jeg. Jeg ønsker blot, og fremfor Alt, — thi Deres Cousine er min Guddatter, og hendes Lykke ligger mig paa Hjertet — jeg ønsker at vide, om De elsker hende.

Emmeric. Jeg, Hr. Greve?

Hector (ivrig). Han tilbeder hende, han har mistet Forstanden af Kjærlighed til hende — vi talte just nylig om hende, og han var

fortvivlet over at han ikke turde haabe at faae hendes Haand.

Greven. Altsaa — dersom hun blev Deres Kone — De vilde love mig, at De vil gjøre hende lykkelig?

Emmeric. O, det sværger jeg Dem til — ved min Ære!

Greven (tager hans Haand). Godt! (roligt) Hun er Deres!

Emmeric og Hector (udstøde et Skrig). Hvad?!

Greven. Jeg giver Dem hende.

Emmeric. Hvad siger De, Hr. Greve?

Greven (med Kraft). Hun er Deres med 100,000 Daler i Medgift — det er alt hvad jeg har kunnet opnaae for Øieblikket — men med Tiden ville vi see —

Hector. Tillad — tillad — Jeg, som blander mig i Andres Sager og gjør en Næringsvei deraf, jeg kan ikke afgjøre dem saa heldigt og hurtigt, og jeg beder Dem, at De ogsaa vil opgive mig det Middel, De bruger til det.

Greven. Her har De det. Jeg har fortalt, at jeg holder af min Guddatter — næsten ligesaa meget som af Dem; dermed har jeg sagt Alt. Hun har sommetider skrevet mig til — thi hun skriver meget smukt for sig — og endskjøndt hun aldrig i sine Breve omtalte sin Cousin, havde jeg dog en Formodning — og De maaskee ogsaa — om at hun elskede ham høit. En af Grundene for denne Formodning var, at hendes Sygdom ifjor netop begyndte den Dag, da hendes Fader talte til hende om et Partie med en rig Godseier i Medoc. Og da jeg nu hørte om min gamle Vens Reise til Paris, besluttede jeg, strax ved hans Ankomst at tage Sagen fra Grunden af.

Hector. Rigtigt! strax Grundskud! (sagte) O, de Sooffícerer ere prægtige Folk!

Emmeric. Og hvad sagde min Onkel?

Greven. Hvad han sagde? — han var ligefrem og sagde ganske kort: nei!

Emmeric. Min Gud!

Greven. Ja, han bad endogsaa mig, Familiens gamle Ven, hans Datters Gudfader, temmelig grovt om, ikke at befatte mig med den Sag.

Hector. For Fanden, jeg tilstaaer: saa havde jeg gaaet min Vei.

Greven. Jeg blev — og svarede: „Hr. Clerambeau! kan De huske den Dag, da De havde tre Ostindiefarere i Søen, som vare tagne af Englænderne; den Dag, da Handelshuset Clerambeau junior i Bordeaux stod paa Nippet til at gjøre Opbud — kort sagt, den Dag, da en agtværdig Kjøbmand havde lukket sig inde i sit Værelse med den Beslutning, ikke at ville overleve sin Ulykke, og man bankede paa hans Dør, for at fortælle ham, at hans tre Skibe laae paa Rheden og vare reddede af Capitain Saint-Geran? Jeg seer ham endnu, hvorledes han ilede ned af Trappen og kastede sig i mine Arme med de Ord: „„Hr. Capitain! alt hvad jeg eier tilhører Dem!““ — Dengang afslog jeg Alt — nu forlanger jeg af Alt det Kostbareste — Deres Datter! Vil De afslaae mig min Bøn?“

Emmeric og Hector. Naa?

Greven. Naa? — Det var en Veksel, jeg fordrede indløst, en Gjæld, som havde staaet længe, men nu var forfalden til Afgjørelse — og hvor liden Følelse der end er i disse gamle Kjøbmænd, de ere dog saa vante til at honorere deres Underskrift, at han kastede sin Datter i mine Arme og sagde: „Der er hun! gjør Dem betalt!“

Emmeric. O Hr. Greve! — o, De har skjænket mig mere end Livet!

Greven. Der er imidlertid to Betingelser — bliv ikke bange! Den første, — thi Handelsmænd sætte ogsaa deres Forfængelighed i andet end Penge — den første er, at hans Svigersøn, da han ikke har Formue, i det mindste skal have en Titel, et Udmærkelsestegn — (ivrig) det har han ligesaa stor Fordring paa som nogen anden, ja større, og det er Noget, som bliver vor Sag. Hvad den anden Betingelse angaaer, den er endnu lettere.

Emmeric og Hector. Og den er?

Greven. „Jeg sætter den første Priis paa Sædelighed,“ sagde han, „men er dog ikke saa latterlig streng, at jeg fordrer min Svigersøn hidtil skal have været et Mønster paa Dyd og Ærbarhed — jeg vil endogsaa tilgive ham nogle Ungdomsdaarligheder, nogle af de øieblikkelige Vildfarelser, som ikke have Følger, men ere forbi, naar de ere begaaede.“

Hector. Hvilken ypperlig Fader!

Greven. „Men da jeg ikke vil sætte min Datters Lykke paa Spil, vil jeg ikke vide at sige af nogen virkelig, alvorlig Tilbøielighed, som gaaer ud over den nærværende Tid og fører Fordærvelse ind i den tilkommende.“

Emmeric (sagte). Min Gud!

Greven. „Giv mig derfor,“ blev han ved, „hans og Deres Ord paa, at der aldeles ikke er nogen Fare af denne Art — og jeg giver paa Øieblikket mit Samtykke.“

Emmeric. Hr. Greve —

Greven. Jeg har høitideligt forsikkret ham om, at jeg ikke veed, at De nogensinde har staaet i et Forhold af denne Natur — og De vil selv — Hvad? De synes forvirret?

Emmeric (forvirret). Fordi —

Greven. Hvad?

Hector. Fordi han — netop i længere Tid har baaret Lænker —

Emmeric (med Heftighed til Greven). Som jeg skal bryde — det sværger jeg Dem til. Fra i Dag — Alt skal være forbi imellem os, og det for evig.

Hector. Godt, min Ven! — Det er en let Sag.

Greven (ryster paa Hovedet). Nei, nei, mine unge Venner! ikke saa let som De troe.

Emmeric (med Styrke). Naar man har besluttet det —

Hector. Naar man blot vil det tilgavns —

Greven. Dermed er det ikke gjort. Den Forsigtighed, hvormed et Brud maa gjøres — en Families eller en Mands Ære — et stakkels qvindeligt Væsens Fortvivlelse — hendes Kjærlighed, hendes Taarer, Deres egen Svaghed, tusinde Omstændigheder, som ikke ere at forudsee, sammenføie hvert Øieblik Leddene i denne gyldne Lænke, som er af Bly, naar man bærer den; af Jern, naar man vil bryde den. Jeg — jeg selv har været i samme Stilling. Jeg bar en Lidenskab i mit Hjerte, da ubetænksomme Venner, som vilde rive mig bort fra Daarskabens Vei, foreslog mig et rigt og glimrende Parti — den unge Dame eiede uhyre Besiddelser paa Martinique, var Datter af en Marquis, og, hvad der var endnu mere, saa deilig, at jeg til enhver anden Tid vilde være bleven hendes Tilbeder — men dengang, — mod min Villie paalagt et Aag, jeg vilde flyv, endnu længe efter i Kamp mod min ulykkelige Tilbøielighed — jeg var ufølsom for de Glæder, hvorpaa Ægteskabets Foraar er saa rigt. Jeg var kold, uopmærksom imod min Kone, som, Gud være lovet! aldrig har vidst Aarsagen til min Kulde og Ligegyldighed. Nu — sligt kunde hændes — og De seer, at Deres Svigerfader, destoværre, har Aarsag til at være ængstlig for Deres huuslige Lykkes Sikkerhed.

Emmeric. Nei, Hr. Greve! — og De kan sige ham, at jeg er fri — i Dag, endnu i Dag haaber jeg, ved Venlighed og fornuftige Forestillinger, at gjøre en anden Person begribeligt — at føre hende tilbage til sig selv —

Hector (til Greven, som tvivlende ryster paa Hovedet). Jeg gaaer i Caution for ham — og vi To —

Greven. Vi Tre!

Emmeric (vender sig). Hvad er der?

Ottende Scene.

Hector. Greven. Emmeric. Olivier (som kommer fra Baggrunden og gaaer hen til Emmeric).

Olivier (hvidstende). Jeg har bragt Brevet hen.

Emmeric (rask). Godt, godt!

Olivier (som før). Der er intet Svar, men man venter Dem.

Emmeric (til Olivier). Nok — jeg veed Besked. (Olivier gaaer).

Greven. Jeg med.

Hector (til Greven). Det er hende — der er ingen Tvivl om. — Naa, nu ikke længere Betænkning; rask Haand paa Værket; ikke sandt?

Greven (tager Emmeric, som bæver, i Haanden). Og De ryster allerede! — Aa hvad, Mod!

Emmeric. Det skal komme!

Hector (seer paa Uhret). Og jeg som skal i Skifteretten — Jeg løber!

Greven. Min Vogn holder udenfor, og dersom De vil kjøre med mig, Hr. Ballandard —

Hector. Altfor stor Ære! (sagte) Kjøre med en Pair — en Contre-Admiral — dersom Victoria saae mig i hans Vogn!

Greven (som har hentet sin Hat). Ingen Ære, Hr. Ballandard! thi jeg agter Dem allerede meget som Menneske og Prokurator — og ønsker desuden at tale med Dem om en Sag, som angaaer mig personlig, en god Proces —

Hector. Til Tjeneste — jeg sætter alle Seil til — gaaer lige løs paa Fjenden!

Greven. Ypperligt!

Hector. Saasnart De commanderer — det glatte Lag.

Greven. Nu vel, vi ville skadbre sammen om det, medens vi kjøre til Retten.

Hector (leende). Saa De vil være saa artig at tage mig ombord?

Greven (byder Hector Armen og gaaer med ham). Naturligviis — Derfra tager jeg til Pairskammeret.

Emmeric (tager sin Hat). Og jeg — jeg gaaer til hende.

Dækket falder.

Anden Act.

En prægtig Sal med Dører i Baggrunden og paa Siderne; Borde paa begge Sider.

Første Scene.

Louise (sidder paa venstre Side ved et Bord; hun har et Broderie i Haanden, men syer ikke paa det). Greven (kommer fra Baggrunden).

Louise (vender sig). Saa tidligt hjemme, Hr. Greve? Hvem skulde have ventet det? Og den Tale, De vilde holde i Pairskammeret?

Greven. Mødet er udsat — det fik jeg at vide oppe i Retten.

Louise. Hvad? De gaaer i Retten?

Greven. Naar man har Processer og Prokuratorer — og jeg har en, som jeg finder fortræffelig.

Louise. En Proces?

Greven. Nei, en Prokurator.

Louise. Det er eet!

Greven. Jeg har i Korthed forklaret ham hvorledes det hænger sammen med Arven efter Deres Onkel.

Louise. Det er ikke let!

Greven. Meget sandt; men han forstod mig strax — og bedre end jeg forstod mig

selv — det er en dygtig Mand. Han kommer her naar han gaaer fra Retten. Jeg fulgte ham derhen og mødte i Forsalen Vicomte de Beaugé, min Collega —

Louise. Ah — Vicomten gaaer ogsaa i Retten?

Greven. Med sin Kone — ja! han har faaet Skilsmisse. Det var ham som fortalte mig, at der ikke blev Møde i Kammeret, saa han gaaer ikke min Tale at høre. O, han var ret sjeleglad i Dag.

Louise. Men De, som vilde tale, De ærgrer Dem vist.

Greven. Ikke i dette Øieblik — da jeg træffer Dem alene — som for mig er noget meget sjeldent.

Louise. Og meget kjedsommeligt.

Greven (tager en Stol og sætter sig ved hende). Paa ingen Maade! Istedetfor at tale, vil jeg høre — reen Fordeel!

Louise (vender sig til ham). Veed De vel, Hr. Greve! De bliver meget elskværdig og særdeles artig?

Greven (smilende). Og veed De vel, Fru Grevinde! fra hvad Tid?

Louise. Jeg er ikke stærk i at erindre Datum.

Greven. Det vil sige, De har ikke lagt Mærke dertil. Nu vel, det er, troer jeg, siden De er bleven coquet. Det forundrer Dem?

Louise. Nei langtfra — thi, Himlen være lovet, Coquetteriet har næsten altid denne Virkning. I de første tre Aar af mit Ægteskab, da jeg kun levede i mit Hotel, ene, stille — uden at see Nogen, ventende paa min Mand, som ikke indfandt sig, og tænkende paa ham, som neppe tænkte paa mig, da han dengang følte sig henrevet af en mægtigere Tryllekraft —

Greven. Hvad, Frue Grevinde?

Louise (med Ironi). Ærens! — Da sad jeg arme Kone forladt og glemt, levende begravet i mit tvivende Aar; Intet forstyrrede Freden og Stilheden i mit Gravsted — i mit Huus vil jeg sige — og De gjorde som hele Verden, De syntes ikke at vide at jeg var til. — Men nu da det lader til at være beviist at jeg virkelig lever, nu da Alle flokkes om mig, da Alle hylde mig og da jeg har villet bringe mig i Moden, ikke af Tilbøielighed, men af Kjedsommelighed over slet ikke at være lagt Mærke til, nu, Hr. Greve! har den Støi, der gjøres omkring Dem, vækket Dem — Af Gnavenhed eller Nysgjerrighed har De seet op efter den, som Alle betragtede — og det traf sig, at det var Deres Kone. — Et uventet Møde! Henrykkelse paa Deres Side, og især paa min — jeg kunde ikke andet end føle mig meget lykkelig over en saa behagelig Virkning af Tilfældet.

Greven. Meget godt! — moer Dem paa min Bekostning! De har Ret. Men hvad skal man sige? Jeg levede dengang for Ideer, som ganske henrevne mig — Hæder, et glimrende Navn, Rigdom var det jeg stræbte for.

Louise. O, de stræbte fer mere.

Greven. Det er muligt! — Men Tiden, de Tanker, som paatrængte sig mig, da jeg for to Aar siden laae af det Saar, som jeg troede vilde blive min Død — hvad da hele Verden troede med mig; thi Bladene havde endogsaa slaaet mig ihjel.

Louise. Det er sandt!

Greven. Og fra den Tid lovede jeg — Hør, Frue Grevinde! jeg maa dog en Gang give Dem et Beviis paa min Oprigtighed og skrifte Dem alle mine Ubesindigheder, alle mine Feil. Det skal være en Dag — naar —

Louise (smilende). Naar vi ret have Tiden for os.

Greven (ligeledes). Naturligviis — for at vi ogsaa kunne tale om Deres.

Louise. Saa jeg har mine?

Greven (trækker paa Skuldrene). Nu — ja —

Louise (heftig). Og hvilke? — Tal! (seer at han betænker sig) En eneste!

Greven. De sætter mig i stor Forlegenhed —

Louise (triumferende). Der seer De!

Greven (smilende). For at vælge!

Louise. Hvorledes, Hr. Greve?

Greven. For det første: De er stolt, men det klæder Dem saa fortræffeligt — og De har saamegen Ret til at være det, at man ikke tør tage Dem det ilde op — endvidere —

Louise. Ah — der er et Endvidere?

Greven. Ja, Frue Grevinde! — De tilgiver ikke let en Fornærmelse — troe ikke at jeg bebreider Dem det; thi det vilde gaae mig som Dem. Krænkelser af den, jeg elsker, vilde maaskee finde mig ubøielig, ubønhørlig — men fik jeg saadanne Krænkelser at vide eller havde jeg Mistanke derom, jeg vilde aabenhjertig erklære mig for Fornærmeren. Oprigtighed fremfor Alt — og jeg finder — nu kommer min værste Anke — at De undertiden lader det mangle derpaa.

Louise (reiser sig). O, sig ikke det — thi nu vilde jeg netop sige Dem —

Greven. Hvad?

Louise. Hvad jeg ofte — har været fristet til at sige Dem — og som jeg endnu i dette Øieblik —

Greven. Naa? — De tør ikke tale ud — De bæver — troer jeg!

Louise. Nei, Hr. Greve! nei! — men De har aldrig vidst, hvilken ophøiet Følelse jeg nærede for Dem. Da man talte til mig, en ung Pige paa atten Aar, om at ægte en Mand, som var næsten uden Formue og dobbelt saa gammel som jeg, troede man, at jeg vilde afslaae det — og jeg samtykkede; thi det var en Mand med Mod og Hjerte, en Mand hvis hele Liv jeg i lang Tid havde

kjendt. Ja, min Herre! jeg kunde ligesaa let og lettere end De selv have opregnet de Slag, hvori De havde været, Deres Helte gjerninger, hvorofte De var bleven saaret. Jeg følte mig lykkelig ved at kunne skjænke den Rigdom, jeg havde arvet, til den, der, som sin Fædrenearv, bragte mig Hæder — jeg var stolt af Dem, stolt af Deres Navn — og i min Alder vilde en saadan Begeistring let være bleven Kjærlighed. Der havde ikke kostet Dem meget at vinde et Hjerte, som fløi Deres imøde — De har ikke villet det — Jeg vidste ikke dengang hvilken Afgrund der adskilte os.

Greven (forvirret). Og aldrig før nu den mindste Bebreidelse!

Louise. Ah, min Herre! — Klager — Bebreidelser — Skinsyge; hos mig, som De indrømmer Stolthed — jeg tav. Min Selvfølelse, den Stolthed, De nylig bebreidede mig, have givet mig Styrke til at kjæmpe og seire. Og da De senere vendte tilbage til mig — da var der en ny og endnu større Hindring, som adskilte os — Erindringen om Fortiden og min Ligegyldighed. Vil De endnu bebrejde mig for at jeg lader det mangle paa Oprigtighed?

Greven (oprigtig). Nei! alt dette er sandt, og Deres Ord, som synes at maatte berøve mig alt Haab og Mod, vække kun et Ønske — det at jeg maa være istand til at oprette min Forseelse, at jeg, ved Opmærksomhed, Ømhed, uophørlig Hengivenhed, maa kunne tilbagevinde det Hjerte, jeg har tabt. Jeg vil i det mindste forsøge det — det kan De ikke forbyde mig.

Louise. Nei, vistnok ikke.

Greven. Endskjønt jeg er Deres Mand, kan jeg, saavel som en Anden, søge at behage Dem — og for mig bliver det større Ære, da det vil have større Vanskelighed. Ulykkeligviis vil jeg ikke faae Tid og Leilighed; thi jeg er igjen bleven udcommanderet, og maa om nogle Dage gjøre mig seilfærdig til Vestindien.

Louise (livlig). De tager bort?

Greven. En ypperlig Leilighed til at gjøre Bekjendtskab med Deres Eiendomme paa Martinique, med denne herlige Ø, hvor man saa længe har ventet Dem, og Deres Nærværelse maaskee vil blive nødvendig i Anledning af den Sag, vi ville anlægge angaaende Arven efter Deres Onkel. Jeg vil ikke tale om den Glæde, det vil være mig at see Dem ombord paa mit Skib, hvor De skal være uindskrænket Dronning. For at foretage en saadan Reise, maa man elske — og De —?

Louise. Jeg — elsker ikke Søen, det veed De.

Greven. De er meget god at De ikke siger noget Værre — jeg takker Dem derfor. Men Deres Ønske at blive i Paris — skulde det ikke have en anden Grund?

Louise (urolig). Hvad mener De?

Greven. Om Forladelse, nu kommer jeg med Oprigtigheden. Deres Ønske at behage og glimre, som De ikke fragaaer, omgiver Dem med en Skare Tilbedere, hvis Hylding De taaler. Jeg kjender Dem, Louise! og aldrig har nogen alvorlig Mistanke fundet Vei til mit Hjerte — men Deres Ungdom, mine hyppige Reiser, Deres Stilling, den Lykke De gjør overalt have kunnet ophidse Attraa ellerægge Forfængelighed — det er saa let for en indbildsk Nar at paadrage den dydigste Kone Miskjendelse. Jeg har allerede — og De veed, jeg taaler ikke meget — troet at bemærke, at to, tre gamle Damer have henkastet nogle løse Hentydninger, nogle Theeselskabs-Stiklerier til mig — det er altid paa den Maade det begynder. Jeg har da seet mig omkring — og det forekom mig —

Louise. Som —? tal, Hr. Greve!

Greven. De er bevæget —

Louise. Ikke bevæget, men nysgjerrig efter at vide —

Greven. Hvad jeg veed? — Nu vel, det forekom mig som Deres unge Cousin — Vicomte de Langeac —

Louise (leende). Han?

Greven. Denne Gjæk, der har hentet sin Frisure fra Middelalderen — som skammer sig ved sit Aarhundrede og bringer det til at skamme sig ved ham — denne adelige Jockey, som rider Veddeløb for at gjøre sig latterlig —

Louise (leende). Og altid naaer Maalet!

Greven. De kan ikke negte, at han følger Dem overalt, at han ganske aabenlyst uophørligt gjør Cour til Dem. Endnu igaar —

Louise. Det er sandt — jeg kan ikke hindre ham i at elske mig.

Greven. Men jeg kan hindre ham i at fortælle Dem det — at bære det tilskue for Verden, og dersom han endnu engang understaaer sig —

Louise. Hvad gjør De saa?

Greven (kold). Hvad jeg gjør? — hindrer ham i nogensinde at gjøre Cour til Nogen.

Louise (kold). De spøger!

Greven (som før). Paa min Ære!

Louise (som før). De spøger!

Greven. Det er en Nar.

Louise (leende). Det er ingen Grund til at tage Livet af Folk — ellers kom De altid til at have Kaarden i Haanden. Og for Deres egen Skyld, jeg beder Dem —

Greven. Det skulde da være for at behage Dem — og til Gjengjæld — jeg vil bede Dem om en Tjeneste.

Louise (leende) O, med Glæde! dersom den staaer i min Magt.

Greven. Den angaaer Sønnen af en gammel Ven — Emmeric d'Albert, der har

et uhyre Talent, som jeg gjør meget af, og som De maaskee derfor ikke gjør af.

Louise. Hvorledes kan De falde paa det?

Greven. Hvormegen Umag jeg end har anvendt for at trække ham til mig, kommer han her i det mindste meget sjeldent, og i hans Sted gjorde jeg det samme; thi Deres kolde, stive Modtagelse — jeg mener ikke at den er stødende mod Ceremoniellets Forskrifter; men — det er ikke saaledes man maa omgaaes Konstnere — de bryde sig ikke om Soireer eller store Middagsselskaber, men en venlig, hjertelig Modtagelse — hvad ham angaaer, tæller jeg for Resten ikke Besøgene; thi kommer han ikke til mig, gaaer jeg til ham! — Jeg kommer netop fra ham.

Louise. De, Hr. Greve?

Greven. Det er hos ham, jeg har gjort Bekjendtskab med dette Mønster af en Prokurator, dette Pragtexemplar af en Forretningsmand, jeg nylig talte om — Hr. Hector Ballandard.

Louise (i Bevægelse). Ballandard!

Greven. De kjender ham?

Louise. Aldeles ikke; — men jeg kjendte — jeg har seet hans Navn.

Greven. I Bladene, under Auctioner og Skifteindkaldelser. Altsaa — Hr. Ballandard og jeg have faaet en Idee til at skaffe vor Ven d'Albert en fortræffelig Stilling — som De skal faae at vide naar vi have naaet vort Maal; thi endnu ere vi ikke ved det og saa er det altid bedre at tie. Imidlertid, han har componeret en Musik, som sætter ham i Spidsen for den franske Skole, som gjør hans Fædreneland Ære — og det bør hans Fædreneland gjengjælde ham med Ære.

Louise. Nu vel, Hr. Greve?

Greven. Nu vel, jeg kunde vel gjøre hans Fordringer gjældende hos Deres Onkel, Ministeren; men — i Debatten om det sidste Lovudkast talte jeg —

Louise. Imod ham.

Greven. Nei, for ham — og det vilde see ud som jeg forlangte Tjeneste for Tjeneste — da derimod De, hans Niece —

Louise. Jeg?

Greven. Det vilde i det mindste være mig kjært; men dersom det er Dem meget imod —

Louise. Nei langtfra — og naar De beder mig derom —

En Tjener (melder) Hr. d'Albert.

Greven. Er velkommen.

Anden Scene.

Louise. Emmeric. Greven.

Emmeric (nærmer sig med Ærbødighed til Louise og hilser). Fru Grevinden befinder sig vel?

Louise (neier koldt for ham). Meget vel, Hr. d'Albert! (sætter sig paa venstre Side ved sit Broderie). Jeg veed, De har Forretninger at tale med Hr. Greven om; lad mig ikke være Dem til Uleilighed.

Greven (trækker Emmeric tilhøire, med dæmpet Stemme) Jeg kan tænke, De har meget at fortælle mig. — De kommer fra hende?

Emmeric (forvirret). Jeg maa sige, jeg —

Greven. Ah, De havde lovet os det.

Emmeric. Og jeg har holdt mit Løfte — ikke uden Vaklen — det tilstaaer jeg. Men da jeg kom, var der Nogen tilstede, som jeg ikke havde ventet at træffe — og jeg har ikke endnu kunnet tale med hende.

Greven (lcende). Hvorover De vist blev henrykt.

Emmeric (naiv. Oprigtig talt, ja! — thi alt hvad der kan forhale en saadan Forklaring —

Greven (smilende). Naa, hvad sagde jeg? Der seer De allerede — man bryder ikke saadanne Lænker naar man faaer Lyst.

Emmeric. Men jeg skal bryde dem — det sværger jeg Dem til.

Greven. Naa, saa maa De gaae derhen igjen; — De maa sige hende Alt, — jo før jo bedre.

Emmeric. Ja, Hr. Greve!

Greven. Godt! Jeg seer Dem igjen i Dag, naar det Hele er afgjort.

Emmeric. Det skal ikke vare længe — i Aften haaber jeg.

Greven. Jeg venter Deres Ven Ballandard, som seer herind naar han gaaer fra Retten. Jeg vil, inden han kommer, ordne de Papirer, han behøver til Processen — De tillader?

Emmeric (bukker). Hvorledes, Hr. Greve —

Greven (giver ham Haanden). Altsaa — vi sees snart (gaaer ud i Baggrunden).

Tredie Scene.

Louise. Emmeric.

Emmeric (staaer et Øieblik tvælende, derpaa nærmer han sig til Louise, som bliver ved at brodere). Fru Grevinden har modtaget den Loge, jeg har havt den Ære at sende Dem?

Louise (smilende). Ja, — jeg har havt den Ære — en ypperlig Loge — ligefor Scenen — netop den, jeg ønskede. Jeg har gjort Dem megen Uleilighed — min Egenkjærlighed er stor; jeg tænkte paa mig selv — og den Fornøielse, det vilde være at tilbringe en heel Aften med Dem, hos Dem.

Emmeric (forlegen). Ja vist men De er altid omgivet af saamange —

Louise (munter, idet hun reiser sig). Vi blive ikke ene, det veed jeg nok; jeg kan neppe komme til at see og tale med Dem — men jeg veed dog, De staaer bagved mig — (levende) Vær ganske rolig, jeg skal ikke vende mig om — men dersom jeg vilde, det kom kun an paa mig, o det er meget. Og saa min Glæde over at være smuk i Deres Øine — thi jeg vil være meget smuk, jeg skal fængsle

Alles Øine — (ivrig) Jeg vil ikke lægge Mærke dertil, det lover jeg Dem — men De — jeg haaber at De vil see det. Lad Forestillingen være slet — det skal den have Lov til — jeg forsikkrer Dem forud, jeg vil være henrykt og finde Alt fortræffeligt!

Emmeric. I Sandhed — jeg veed ikke hvorledes jeg skal sige Dem —

Louise. Naa, — hvad, Hr. d'Albert?

Emmeric. At jeg ikke i Morgen — kan være der med Dem.

Louise. Min Gud! der er mødt Dem en Fortrædelighed; et Uheld? — Nei, det er vel kun en Sag — den man nylig fortalte mig om — en Sag som er Dem imod — som ikke er i Deres Interesse? — De maa komme, d'Albert, De maa — Jeg bliver hjemme, — jeg søger et Paaskud — jeg opgiver min Fornøielse — eller snarere, jeg fornøier mig slet ikke, naar De ikke er der — desuden, det gjør, at De i Dag maa komme til Middag og tilbringe Aftenen her; jeg inviterer Dem.

Emmeric. Mig!

Louise. Det kan jeg gjøre — jeg har Ret dertil. Man har bebreidet mig, at jeg aldrig beder Dem — og det er sandt — jeg har ikke vovet det — jeg vover det aldrig. Tilgiv — jeg har saamange Grunde —

Emmeric. Det veed jeg —

Louise. Saamange Aarsager til at ængstes — Selskabet, som holder Øie med os og synes at gjætte vore Følelser, Deres Medbeilere, der begynde at føle Skinsyge —

Emmeric (levende). Det er kun altfor sandt.

Louise. Og andre endnu frygteligere Farer — andre Bebreidelser — andre Qvaler; mine — jeg vil ikke tale derom. Kun nogle Dage endnu, og jeg vil føle mig roligere — jeg kan da tænke paa Dem uden at frygte for at en smertelig Virkelighed skal jage mig op af mine Drømme — man maa tage bort — reise — man har fortalt mig det — (heftig) Og, De veed det ikke, man vilde have mig med! Jeg forlade Paris! jeg forlade — aldrig!

Emmeric (sagte). O Gud!

Louise. For Resten vil man sikkert fortælle Dem det ved Bordet.

Emmeric. Nei — jeg kommer ikke.

Louise (forbauset). Hverken i Aften eller i Morgen?

Emmeric. Heller ikke i Morgen.

Louise. Og naar da, min Ven? naar?

Emmeric. Aldrig! — jeg tør ikke mere see Dem.

Louise. Det er ikke muligt! — jeg har hørt feil — det er ikke Dem som taler.

Emmeric. Nei — det er en stærkere — en mægtigere Stemme end min — det er Ærens og Taknemmelighedens. Der er en Byrde, som er tungere end mine Nag — Velgjerninger, som jeg forgjæves søger at afvende, et Venskab, som nedbøier og overvælder mig — og det er Deres Mands! Jeg skylder ham altfor meget!

Louise. Og mig, min Herre! skylder De ikke mig Noget? Disse Bebreidelser, De gjør Dem selv, troer De, at de ere fremmede for mig? Troer De da ikke, at jeg føler mig ydmyget ved at hykle og forstille mig? Endnu i dette Øieblik — netop som De kom — jeg rørtes over hans Oprigtighed og Retskaffenhed — jeg var paa Veien til at tilstaae ham Alt.

Emmeric. Min Gud!

Louise. Jeg tænkte paa Dem, og standsede. — Ja, min Herre! jeg bævede for Dem — kun for Dem, thi jeg vidste, hvorledes jeg kunde forsvare mig. Jeg vilde have spurgt ham, om Slavinden, som han saalænge havde traadt i Støvet og foragtet, ikke havde Ret til at bryde sin Lænke — jeg vilde have erindret ham om den uværdige Medbeilerinde, for hvem han opofrede mig i vort Ægteskabs første Dage — om de Krænkelser, jeg har baaret i Stilhed — jeg skulde have ført Beviser — jeg har Brevene — jeg gjemmer dem — det er mit Forsvar — min Retfærdiggjørelse — jeg frygter ikke for mig!

Emmeric. Men De troer Dem selv mere skyldig —

Louise. End jeg er? Nei, nei! om jeg maaskee er at undskylde i hans Øine, jeg er det ikke i mine. Jeg burde aldrig have elsket Dem; De burde aldrig have erfaret det. Men De veed hvorledes jeg kæmpede for at skjule det og jeg havde seiret, dersom ikke den ulykkelige falske Efterretning om hans Død havde fralistet mig min Hemmelighed. Jeg troede mig fri — og da — uagtet den Afstand, der, i Verdens Øine, er imellem os — da var det mig, jeg var jo den rigeste, som tilbød Dem min Formue, min Haand — thi jeg elskede Dem — og da jeg — destoværre for sildigt — erfarede at det udspredte Rygte var usandt — da havde mit Tilbud sagt Dem, hvad jeg følte for Dem, og den Kjærlighed, som jeg havde troet ædel og ustraffelig, blev en Brøde! — Og dog har mit Øie ikke siden kunnet skjule Dem mine Følelser — dog har jeg med Henrykkelse hørt Dem tolke Deres — dog kan jeg ikke frasige mig den Lyksalighed at vide, at De ganske hengiver Dem for mig — jeg er straffværdig.

Emmeric. O, det er ikke Dem — det er mig som bærer Skylden — det er mig, som ikke fortjener Skaansel.

Louise. Destobedre! jeg vil føle mig endnu lykkeligere ved at kunne tilgive Dem, og hvis der ikke er andre Aarsager —

Emmeric. Det er der — Aarsager, som vedkomme mig personlig — som udgaae fra mig — fra min Villie.

Louise. Det er frivilligt De vil forlade mig? — Det er ikke muligt! De bedrager

mig — De vender Ansigtet bort — Min Gud! man sagde nylig — Han maaskee ogsaa! Formodning, Mistanke til de Langeac —

Emmeric (heftig). Til de Langeac?

Louise (glad). Skinsyg — han er skinsyg! — O, det er smukt af Dem, Hr. d'Albert! — Det ventede jeg ikke — jeg frygtede for at De aldrig kunde blive skinsyg — o hvor jeg har været uretfærdig! Endnu før sagde jeg ved mig selv: han har ikke lagt Mærke dertil, da derimod en Anden —! Ja, oprigtigt talt, paa nogen Tid har jeg troet, at De var kold og ligegyldig — jeg frygtede det i det mindste; tilgiv min Svaghed, man frygter altid naar man elsker — og for at De ogsaa kunde lære at kjende Uro og Skinsyge — jeg er bleven coquet — af Ærgrelse — eller snarere af Kjærlighed! Det er ikke ret — jeg tilstaaer det, jeg bebreider mig det. Men jeg er ogsaa bleven straffet derfor — endnu igaar maatte jeg føle hvor stor min Ubesindighed er. Denne Nar, som ikke havde faaet anden Opmuntring af mig end min Taushed, vovede at stikke en Billet til mig da jeg steeg i Vognen og han bød mig Haanden.

Emmeric (med Harme). Er det muligt?

Louise (heftig). Jeg havde kastet den for Fødderne af ham — revet den istykker for hans Øine, dersom Greven ikke havde været tilstede. De kjender ham — det havde været ude med Vicomten, og imod min Villie maatte jeg —

Emmeric. De har gjemt Billetten?

Louise (levende). For at give Dem den — for at vise Dem den — den ligger der, i min Secretair — De skal selv see —

Emmeric. Det behøves ikke — Frue Grevinde!

Louise (som før). Og — det glemte jeg; thi jeg vil sige Dem Alt — igaar bad Vicomten mig i Soireen om at lade ham faae en Plads i min Loge i Operaen i Morgen.

Emmeric. Og den har De lovet ham?

Louise (med Ømhed). Nei, jeg afslog det — thi dengang haabede jeg allerede at De vilde komme der, at jeg skulde tilbringe denne Aften med Dem — og nu da jeg ydmyg og angrende har tilstaaet min hele Uret, har Deres heftige Vrede nu ikke lagt sig? Denne Plads, som jeg har gjemt til Dem og saa kjækt forsvaret — er den ikke en Smule Overbærelse værd — hvad, Hr. d'Albert?

Emmeric (bevæget). Louise!

Louise (mildt). De kommer, ikke sandt? Hvorfor vil De endnu modstaae?

Emmeric. Fordi jeg bør — fordi jeg, imod min Villie, glemte min Beslutning — og —

Louise (streng). Og fordi — Ærgrelse eller Egoisme forbyder Dem at give efter. Det er ikke smukt, min Herre! — nei, langtfra ikke. For dem man elsker har man ingen Forfængelighed eller Stolthed! Og nu, efter at jeg har bedt — jeg befaler! De gaaer i Morgen i Operaen — i min Loge — De kommer der — dersom De har Godhed for mig. Jeg tilføier kun et Ord: Kommer De ikke — De seer mig aldrig mere. (Gaaer ud tilvenstre).

Fjerde Scene.

Emmeric (alene.)

Nei, nei! — det er mig umuligt! — saalænge hun staaer for mig — jeg seer hende — hører Klangen af hendes Stemme — lad den, som beskylder mig for Svaghed, vise sig mere kjæk eller mere grusom — jeg kan ikke, ligeoverfor saamegen Kjærlighed, tilstaae at jeg er en Troløs, en Utaknemmelig! (lægger sin Hat paa Bordet tilvenstre). Nu vel, — har jeg ikke Mod til andet — jeg skal i det mindste have Mod til at tie — til ikke at see hende. Hun aabner mig selv en Udvei til at bryde — jeg følger den — og i Morgen — jeg kommer ikke — nei, jeg kommer ikke i Operaen! ved Gud, nei! — Hun vil forstaae mig og — ingen Ophævelser, ingen Forklaringer — alt er sagt — det er forbi!

Femte Scene.

Emmeric. Hector (kommer fra Baggrunden).

Emmeric. Ah, Du her?

Hector. Ja, min Ven! jeg har faaet Grev de Saint-Gerans Sager og Forretninger — o, det er en yppertlig Client, som jeg kan takke Dig for. Jeg kommer angaaende en Proces — den har været under Opseiling i et Par Aarhundreder — men Du skal see — ved min Konst skal vi snart være i rum Søe og manœuvrere saaledes —

Emmeric. Ah, tag Dig iagt — man skulde næsten troe, at det er Dig der er Søemanden.

Hector. Det er sandt! jeg smelter saadan sammen med mine Clienter — Men Du, hvad har bragt Dig herhen? — Ah, Du kommer egsaa for at give ham Oplysninger om en Sag, — den med —

Emmeric. Ja vist, ja!

Hector (ivrig, med dæmpet Stemme). Fortæl mig dog — Du kommer fra hende?

Emmeric. Ja — jeg har været i den anden Ende af Paris. — Jeg kommer i dette Øieblik.

Hector. Nu vel?

Emmeric. Nu vel! — det er afgjort — Alt er forbi — eller i det mindste saa godt som —

Hector. Heisa! — Og Greven, som paastod at man aldrig fik Ende paa den Sag! Naa, jeg gratulerer Dig — og mig selv med.

Emmeric. Hvorfor?

Hector. Jeg kunde være bleven sat i Stik-

ken endnu engang. Jeg vidste ikke i Morges hvilke Følger et Venskab som Dit kan have — det er altfor farligt. Jeg kommer fra Din Onkel, som, i Forbigaaende sagt, venter paa Dig.

Emmeric. Ja, jeg har lovet ham og min Cousine at ledsage dem paa deres første Spadseretour.

Hector. Og veed Du hvem jeg traf i Din Onkels Sal? Hans Datter sad og spøgede — med hvem? Victoria Giraut!

Emmeric. Din Kjæreste?

Hector. De kjende hinanden. Den gamle Giraut, som handler med Vine, og hvert Aar gjør Indkjøb af Medoc og Saint-Emilion, har ofte taget sin Datter med til Bordeaux, til sin Handelsven Clerambeau — de unge Piger ere Veninder.

Emmeric. Naa — og hvad ondt er der i det?

Hector. Det ahner Du ikke? Din Cousine har bestemt sagt hende det Hele — disse Pigebørn kan ikke tie med Noget. Hun har fortalt hende om den Erobring, jeg er uskyldig i, og som Du har ladet gaae over paa min Regning — dette Brev — denne hemmelige Lidenskab, hvortil jeg ikke er andet end Convoluten.

Emmeric (søger at berolige ham). Maaskee, min Ven —

Hector. Der er ikke noget Maaskee — jeg er vis paa det; thi ligesom jeg kom ud af Din Onkels Værelse, sagde Victoria til mig: „Ei, ei, saa Hr. Ballandard gjør Ulykkelige og anretter Ødelæggelse iblandt de Store — han staaer i Brevveksling med Grevinder eller Baronesser —" Nu seer Du hvad Du har gjort! Jeg vilde gaae fra det — uden at bringe Dig ind i det — og kom derved til at see betuttet og forvirret ud, som de antog for Tilbageholdenhed. Om vi nu ogsaa begge To sagde Sandheden, troede de os dog ikke.

Emmeric. Nu vel, saa lad os tie stille!

Hector. Tie stille? — Og mit Giftermaal, som gaaer overstyr — det er ude med mig!

Emmeric. Lad blot et Par Dage gaae og jeg skal retfærdiggjøre Dig for Girauts Familie; jeg skal fremføre saadanne Beviser, at de nok skal troe Dig.

Hector. Saa lad gaae! — Du maa vide, Victoria er deilig; sorte Øine, som en Spanierinde, og to hundrede tusinde Franker i Medgift. Og naar man er forelsket —

Emmeric. I Medgiften?

Hector. Snak! Men det Ene smelter saaledes sammen med det andet, at det vilde gjøre mig skrækkeligt ondt at skille det ad — i min Kjærlighed. Desuden, min Ven! Du har — og det baade for Din og min Skyld — gjort meget fornuftigt i at hæve Forbindelsen; — thi det vil jeg sige Dig i Fortrolighed — den begyndte at ryktes, at komme i Omtale.

Emmeric. Hvad siger Du?

Hector. Jeg hørte nylig et Par Ord falde derom — jeg, som ikke vidste det i Forveien!

Emmeric. Hvor? hvor?

Hector. Paa et Sted hvor ikke gjerne Noget holdes hemmeligt — i Tortonis Kaffehuus, hvor jeg løb ind da jeg gik fra Din Onkel — ligeoverfor. Tre unge Herrer, som toge deres Frokost, snakkede meget og drak ikke mindre; en af dem nævnede Dig — en lang Laps med et lyst Skjæg, der seer ud som en omvendt Pyramide — et Ansigt à la Werther, langt, smægtende og gustent —

Emmeric (sagte). Vicomte de Langeac!

Hector (bliver ved). „Ja," sagde den Ene til ham, „jeg har en Ahnelse om at den unge Componist tager Luven fra Dig. Ordet er Veien til Qvindernes Hjerte Den Plads, hun har negtet Dig i sin Loge i Morgen — jeg vil vædde, det er ham, der bliver lykseliggjort med den." — „Det skal jeg nok holde ham fri for." — „Og paa hvad Maade?" — „Grevinden er i Familie med mig; jeg har Ret til at vaage over hendes Rygte, og vil hendes Mand ikke lukke Øinene op, saa skal jeg sørge for, at hun ikke bringer sig i Udraab. Jeg skriver til d'Albert og forbyder ham at komme i hendes Loge i Morgen." — „Aa Snak!" — „Jeg gjør det — I skal faae Brevet at see — og det sværger jeg Jer til: han kommer ikke, eller ogsaa —"

Emmeric. Den Uforskammede!

Hector. Hvad kommer det Dig ved, da Du ikke mere vil see hende, da Alt er forbi?

Emmeric. Ah nei! — nu kan det jo ikke blive forbi.

Hector. Og hvorfor ikke?

Emmeric. Hvorfor? — Fordi — det veed Du ikke! — hun har nylig — da jeg var hos hende — den fordømte Loge, Du veed nok —

Hector. Nr. 10, ligefor Scenen — jo den glemmer jeg ikke!

Emmeric. Nu vel, hun har tilbudt mig en Plads i den med de Ord: „De kommer i Morgen, eller Alt er forbi imellem os," og jeg havde besluttet, ikke at komme.

Hector. Ypperligt!

Emmeric. Men nu, efter det Du har sagt mig — det gjælder min Ære og Intet skal kunne bindre mig i at komme.

Hector. Det er jo ikke andet end Sniksnak; thi sæt nu, at jeg ikke havde fortalt Dig det —

Emmeric. Og den uforskammede Epistel, som uden Tvivl venter mig hjemme! Vilde han ikke troe, at jeg var bange for ham, at jeg kun adlød — Nei, nei! jeg gaaer i Logen!

Hector. Du gaaer ikke i Logen!

Emmeric. Jeg siger jo!

Hector. Jeg siger nei! Ah, Hr. Greve! (han gaaer ham imøde).

Sjette Scene.

Emmeric. Hector. Greven (fra høire Side, med Papirer i Haanden, hvilke han lægger paa Bordet tilvenstre),

Greven. Ih, men mine Herrer! hvad er der paa færde?

Hector. Nu vil jeg spørge Hr. Greven.

Emmeric (sagte, forfærdet). Min Gud!

Greven. Jeg bringer Dem her Documenterne til vor Proces.

Hector. Og jeg har en anden Proces, som De maa være Dommer i.

Emmeric. Jeg beder Dig, Hector!

Hector. For Pokker! — dersom Du ikke lader Dig sige af os — Folk, der have mistet Forstanden, skal dog lade sig regjere af dem, der har den.

Greven. Det har De Ret i. Hvad er Talen om?

Emmeric. Jeg taaler ikke at Du taler derom.

Hector. Jeg er Prokurator — jeg vil tale! jeg vil udvikle Sagens Omstændigheder — (peger paa Greven) og Retten skal fælde Dommen (peger paa Emmeric). Han kommer fra den anden Ende af Paris, fra hende — som han havde lovet os.

Greven. Ah, De er kommen tilbage derfra? Fortræffeligt!

Hector. Ja, fortræffeligt! Men hør nu videre — han har hævet Forbindelsen.

Greven. Ypperligt!

Hector. Ja vist; men nu kommer der noget, som ikke er ypperligt. Ved et Tilfælde, ved en uventet Omstændighed —

Greven. Hvad sagde jeg? Der er altid nogle Omstændigheder, som komme til i det Øieblik, hvori man troer at Alt er forbi.

Hector. En Bagatelle — en Loge i Operaen til i Morgen.

Emmeric. Hector! for Guds Skyld!

Hector. Bliv kun vred, hvis Du har Lyst!

Emmeric (opbragt). Det bliver jeg — ja!

Greven (gaaer imellem dem). Lad os see, mine Venner! lad os see, om der ikke skulde findes et Middel til at bringe denne alvorlige Sag i Rigtighed. Dersom jeg kan være Dem til Tjeneste —

Hector Det er Alt hvad jeg ønsker; thi tager De Dem deraf — vi komme nok ud af det.

Emmeric (sagte). O, det er ude med os!

Hector. Seer De — man har sagt til ham: „Dersom De ikke i Morgen Aften kommer i min Loge — Alt er forbi imellem os!"

Emmeric (i Vrede). Hector!

Hector. Hendes egne Ord — jeg har dem fra Dig. Paa den Maade var Sagen afgjort. Men nu er der en Medbeiler, en Nar, som forbyder Emmeric at komme i Logen — og han, som ikke vilde komme i Logen, som havde fast besluttet at blive borte, han fortæller mig nu —

Greven. At han vil komme der?

Hector. Det er jo latterligt! ikke sandt?

Greven. Nei, det er ganske naturligt!

Emmeric (vrig). Er det ikke, Hr. Greve?

Greven. Der er ingen Tvivl om; jeg vilde gjøre det samme.

Hector (lader forbauset Armene synke). Ja — saa komme vi ikke ud af det!

Greven. Jo vist, vi komme ud af det — og dersom De ville følge mit Raad —

Hector og Emmeric. Ja vist, ja vist!

Greven (alvorlig). Da Hr. d'Albert har besluttet at bryde med denne Dame, maa han ikke mere komme sammen med hende.

Hector. Bravo!

Greven. Ikke gaae i hendes Loge.

Hector. Prægtigt dømt!

Greven. Han gaaer i min — jeg har ogsaa en.

Emmeric (forbauset). Hr. Greve!

Greven. Med sin Svigerfader og Kjæreste, som jeg inviterer.

Emmeric. Tillad —

Greven. Ligefor hans Øine, som har villet skræmme Dem. De viser mig hvem han er og giver mig under Mellemacten Deres Arm. Vi skal nok finde paa et Middel til at komme i Nærheden af ham, og i hans og hans Selskabs Paahør siger jeg, at jeg har tilbudt Dem og Deres Forlovede en Plads i min Loge, som De i Forstningen afslog. Dersom der da i hans Ansigt sees det mindste Smiil, som viser at han tvivler om mine Ords Sandhed — jeg tillader Dem at fordre ham til Regnskab — og De har mig hos Dem — jeg skal være Deres Vidne.

Hector. O Gud bevares!

Greven. Ah, man maa ikke troe, at et Brud gaaer af uden et Par Kaardestød eller saadant Noget.

Emmeric. Jeg veed det; jeg venter, jeg ønsker det endogsaa. Jeg vil gaae i Deres Loge — jeg vil —

Hector. Ja, ja da! — Naar Du nu gaaer hjem til Din Onkel, som venter paa Dig og maaskee er ganske utaalmodig — kan Du jo bringe ham Hr. Grevens Indbydelse.

Greven. Meget rigtigt! Skynd Dem nu; imidlertid ville vi tale om vor Proces. (Emmeric gaaer tvertover Skuepladsen for at tage sin Hat)*).

Hector. Til Tjeneste!

Greven. Og dersom De i Morgen vil tage med Deres Venner i Operaen — i vor Loge —

Hector. Hvad? De vil — o Hr. Greve! De er altfor artig — (sagte til Emmeric, som

*) Emme ic Hector, Greven.

staaer nærved). O Victoria! — dersom hun ogsaa kunde komme der! (høit). Men jeg er bange for at det er ubeskedent, at jeg er til Uleilighed —

Greven (smilende). Paa ingen Maade! — en stor Loge — ligefor Theatret — Nr. 10 i første Etage, imellem Søilerne.

Emmeric og Hector (forbausede, sagte). O Gud! (Emmeric, som havde taget sin Hat og vilde gaae, standser).

Greven. Min Kone har faaet den hos en af sine Veninder, som nødig vilde overlade hende den — thi man slaaes om dem — hele Paris vil i Operaen (vender sig til Emmeric, som standsede for at gjøre Tegn til Hector). Nu? hvad feiler Dem?

Emmeric. Ingenting — Hr. Greve — Min Uro — Bevægelsen — en naturlig Følge —

Greven. Af det vi talte om. — Skynd Dem til Aline — til Deres Kjæreste; naar De blot seer hende, kommer De snart til Dem selv — Farvel, min Ven! — farvel! vi sees snart igjen! (Emmeric gaaer bort i største Uro).

Syvende Scene.

Hector. Greven.

Greven (som har fulgt Emmeric til Døren). Stakkels unge Menneske! han er virkelig reent ude af sig selv (betragter Hector). Ih men — De ogsaa —?

Hector (sagte). Der er ikke en Draabe Blod i mine Aarer.

Greven. De seer jo ud ligesom han —

Hector (stammende). Jeg — jeg holder saa meget af ham, denne — denne gode Fyr — saa at — saa at alt hvad han føler —

Greven (leende). Det mærker jeg! — Ørest og Pylades havde kun eet Hjerte — men ikke samme Ansigt — og Deres er ubetaleligt!

Hector. De er altfor god! (sagte). Jeg veed ikke mere hvad jeg selv siger.

Greven. Lad os nu komme til vor Proces — thi Deres Raad ere fortræffelige, og De har, især naar det angaaer Forretninger, en Indsigt, en Livlighed — som ganske har indtaget mig for Dem. Her have vi de Papirer, jeg maa tale med Dem om (peger paa Bordet tilvenstre). Hvis De tillader, ville vi nu gjennemgaae dem sammen (gaaer over Skuepladsen og sætter sig ved Bordet paa venstre Side, med Ansigtet mod Hector).

Hector (som imidlertid bliver staaende foran paa Skuepladsen, sagte). Dette forfærdelige Menneske! — Dersom det bliver opdaget — Emmeric — og jeg maaskee med, som vil blive anseet for Medskyldig i Forbrydelsen —

Greven (ved Bordet, kaldende). Dersom De saa vil —

Hector. Ja, Hr. Greve — (sætter sig ligeoverfor ham).

Greven. Her er pro prima de Papirer, som bevise vort Slægtskab med den Afdøde og vore Rettigheder til Arven —

Hector (bestandig forvirret). Ja, Hr. — De ligger til Arven?

Greven. Ja, som jeg har talt med Dem om — efter vor Onkel, som er død paa Martinique uden Børn — han var Onkel til min Kone.

Hector. Deres Kone — (glemmer sig). O, dersom jeg havde vidst det —

Greven. Hvilket?

Hector (søger at samle sig). At Deres Onkel fra Martinique var død uden Børn —

Greven. Men det veed De — jeg har forklaret det for Dem — og efter Actstykkerne — De seer at vor Grand-Onkel —

Hector. Ham fra Martinique?

Greven. Nei — hans Fader — havde giftet sig med en Comtesse Saint-Dizier, som ligeledes var vor Grand-Tante — saa at altsaa Arven fra begge Sider maatte tilfalde os — thi hun var Grand-Tante til min Kone — Og af Stamtavlerne vil De see, at vor Grand-Onkel — De forstaaer mig —

Hector (forvirret, men livlig). Jeg forstaaer — jeg forstaaer — fortræffeligt — Deres Grand-Onkel var — Grand-Tante til —

Greven (bryster sig i Latter). Men hvad er det De siger?

Hector. Om Forladelse! om Forladelse! (sagte). Gud! hvor jeg sidder og skader mig selv! (høit). Jeg maa tilstaae — jeg har en skrækkelig Hovedpine — saa jeg kan ikke see — ikke forstaae nogenting.

Greven. I Sandhed — Deres Haand er kold som Is.

Hector. Og mit Hoved hedt som Ild.

Greven. Saa er det mig der maa bede om Undskyldning for at have talt til Dem om Forretninger i et saadant Øieblik — Vi ville opsætte vore Forhandlinger.

Hector (tørrer Sveden af Panden). Jeg faaer igjen Veiret!

Greven. Saameget mere da — der have vi min Kone.

Hector (sagte). Angsten kommer igjen!

Ottende Scene.

Greven. Louise (kommer hurtigt ind). **Hector.**

Louise. O, Hr. Greve — jeg maa fortælle Dem — jeg har havt det lykkeligste Møde af —

Greven (afbryder hende). Hr. Ballandard, vor Prokurator — vor Ven — som jeg har den Ære at forestille Dem.

(Louise neier dybt for Hector).

Hector (sagte). Gud! hvor hun er deilig! — (standser). Det er det samme, naar det kan koste saameget, vil jeg heller lade være at see paa hende!

Greven (smilende). En Mand med Talent — naar han ikke har Hovedpine —

Hector (gjør sig Umage for at smile). Det er sandt — jeg er bestandig plaget med — (standser). Hvad er det jeg der siger?

Greven (til Hector). De er altfor beskeden — (til Louise). Jeg har taget mig den Frihed, uden at spørge Dem, at tilbyde ham en Plads i Deres Loge i Operaen i Morgen.

Louise (med det elskværdigste Væsen). De var i Forvejen vis paa mit Samtykke og min Tak.

Greven. Han tager derfor med Emmerie d'Albert, hans Ven — som nylig har lovet os at komme.

Louise (gjør en Bevægelse af Glæde, men fatter sig og siger koldt). Det er meget smukt af ham — og det er mig en stor Fornøielse.

Greven (smilende). Det er at sige, det er Dem ubehageligt.

Louise (koldt) Aldeles ikke!

Greven. Min Gud! — Det seer jeg — jeg kjender Dem —

Louise. De tager feil!

Hector (sagte idet han vender sig bort). Jeg er bange at mine Øine skal fortælle Sandheden!

Louise. Og til Beviis derpaa — Hr. Greve! De skal, efter Deres Ønske, faae en behagelig Efterretning at bringe ham.

Greven. Hvorledes det?

Louise (lævende og med Glæde). Ah, det er en Handelse uden Lige — ubetalelig — men i Dag har jeg Lykken med mig — Alt gaaer efter mit Ønske.

Hector (sagte). Saadan gaaer det ikke mig!

Louise. Jeg vilde netop tage ud i et Besøg, som De havde bedt mig at gjøre, da en Vogn kjører ind i Gaarden. — Jeg vilde allerede lade sige at jeg ikke var hjemme — da Tjeneren kommer ind og melder — hvem? — o, det gjetter De aldrig — min Onkel.

Hector (hurtigt og sagte). Ham fra Marti — (standser). Hvad er det jeg siger — han er jo død!

Louise. Den gode Onkel — som holder saa meget af mig og som jeg aldrig seer — det er saa naturligt — naar man er Minister har man ikke Tid til hverken at have Familie eller Venner — man maa ganske være til —

Greven (koldt). For sine Fjender.

Louise (munter). Meget rigtigt, Hr Greve! — Jeg tænkte paa Øieblikket paa min eller snarere Deres Ansøgning, og Ministeren var saa naadig, med det venligste Smil af Verden, at svare, at det var en ung Mand med Talent, hvad der er sandt, paa hvem han allerede havde tænkt, hvad der maaskee ikke var sandt.

Greven. Det er altsaa bevilget?

Louise (munter). Ih ja vist, Hr. Greve! ja vist.

Greven (gaaer hen til Hector). Hører De? — d'Albert, Deres Ven, er bleven Ridder af Æreslegionen.

Hector (stammende). Det glæder mig overordentligt!

Greven (smilende). De er ikke den Eneste, det vil glæde — der er visse Folk, som ville blive henrykte, naar de faae det at vide.

Louise. Og hvem er det?

Greven (siger hende halv høit i Øret). Hans Svigerfader og Kjæreste —

Louise (forbauset). Hans Svigerfader!

Greven (som før, munter). Ja vist — der har De den Sag, vi have arbeidet paa — og som jeg ikke vilde tale om inden den var afgjort — nu er den afgjort — Giftermaalet beroede blot paa om man vilde vise ham denne retfærdige Anerkjendelse — og den kan han takke Dem for (til Hector). Veed De hvad, gode Efterretninger komme aldrig for tidlig — og jeg vil strax ved et Par Ord underrette hans Svigerfader om denne Lykke —

Louise (sagte). Hans Besøg før — hans Udflugter — Forlegenhed — Ah, hvilken Falskhed! (Louise staaer paa venstre Side; Greven gaaer, efter at han har taget de Papirer, han tidligere har lagt paa Bordet, ind i Værelset tilvenstre, hvis Dør bliver staaende aaben. Hector gaaer ganske sagte op mod Baggrunden og naaer Døren, Louise vender sig og seer ham).

Louise (dølger sin Uro og paatager sig en meget venlig Mine). Min Herre — Hr. Ballandard!

Hector (vender om og gaaer hen til hende) *). Frue Grevinde! (sagte idet han betragter hende). Gud, hvor hun ryster — og jeg med!

Louise (med et paataget Smil). Altsaa er der stiftet et Partie for Hr. Emmeric d'Albert?

Hector (svarer forvirret og stotter bestandig til Døren paa venstre Side). Ja — ja — der har i det mindste været tænkt paa — man taler saa løselig om det.

Louise (søger at tvinge sig). Ah — og med hvem?

Hector (med dæmpet Stemme). Det veed jeg ikke — jeg er ganske uvidende —

Louise. De, hans fortrolige Ven?

Hector. O, han er meget hemmelighedsfuld, meget taus — han siger ikke noget.

Louise (i heftigere Bevægelse). Hvad hedder hans Svigerfader, hans Kjæreste, — hvor boe De?

Hector. Det har jeg ikke engang Ahnelse om.

Greven (som i dette Øieblik træder ind med et Brev i Haanden). Her har jeg skrevet et Par Linier til Familien — jeg vil paa Øieblikket sende Tjeneren —

(Louise gaaer hen til Bordet paa høire Side og ringer. En Tjener i Livree kommer ind fra Baggrunden).

---

*) Hector Louise.

Louise (gaaer over Skuepladsen, tager Brevet ud af Grevens Haand og gaaer hen til Tjeneren). Julien! besørg strax dette Brev (læser Stet paa Udskriften og læser med bævende Stemme). Til — Hr. Kjøbmand Clerambeau — Hotel de Castille — paa Hjørnet af Richelieu-Gaden og Boulevarden.

Greven (til Tjeneren). Skynd Dig — thi nu er hele Familien vist samlet!

Louise (i Forgrunden, med Bestemthed). Destobedre! (til Tjeneren). Julien! min Vogn!

Hector (sagte). O min Gud! nu er det ude med os!

(Tjeneren gaaer ud i Baggrunden. Greven og hans Kone gaae ind i Værelset tilvenstre. Hector hilser paa dem og iler hurtigt ud igjennem Døren i Baggrunden).

Dækket falder.

Tredie Act.

En prægtig Sal i Hotel de Castille. Dør i Baggrunden; een Dør paa hver Side. Tilvenstre et Bord med Skrivetøi.

Første Scene.

Clerambeau. Aline (komme hurtigt ind).

Aline (med barnlig Glæde). Saa det er et Brev fra min Gudfader, fra Grev de Saint-Geran?

Clerambeau. Ja, Pigebarn! ja — og hundrede Gange ja! — Hans Tjener kom med det.

Aline. Og Du har ikke ladet mig see det? — Altsaa en ubehagelig Efterretning?

Clerambeau. Gud give!

Aline. Hvorfor det?

Clerambeau. Hvorfor? hvorfor? Fordi naar jeg lover Noget, saa holder jeg det, og jeg lovede, at Din Cousin maatte faae Dig — dersom han —

Aline. Blev Ridder af Æreslegionen — (glad). Naa — og saa —?

Clerambeau (gnaven). Og saa? — han er bleven det.

Aline. Er det muligt? — og det ærgrer Dig?

Clerambeau. Nei — men jeg troede — jeg haabede, at det vilde falde vanskeligere. Men naar man har med denne Satan af en Greve at gjøre, maa man aldrig stole paa at møde Vanskeligheder. Han er Borgen for ham og indestaaer for Alt — jeg havde løseligen talt med ham om nogle Bestemmelser; han har udkastet dem — han har sendt Bud til Notarius og de faa Venner, vi have i Paris — og han vil have at Ægteskabscontracten skal underskrives i Aften, da han skal tage bort i Overmorgen — han gaaer under Seil til Martinique.

Aline. Saa maae vi skynde os — han har Ret; han maa endelig være tilstede.

Clerambeau. Ja vist — men det gaaer for hurtigt! — Jeg holder mæest af at glæde mig i Mageligheed — naar jeg ikke er lidt forberedt paa Glæden — naar den kommer saa hovedkuldsø — saa veed jeg hverken ud eller ind! Der er ingenting i Orden.

Aline. Fordi Du ikke vil have det, lille Fader! og det er ikke kjønt — Jeg siger det ikke for at skjænde paa Dig; men om man ogsaa gjør Nogset imod sin Villie, maa man dog gjøre det med Venlighed. Hvad har Du nu imod Emmeric?

Clerambeau (gnaven). Hvad jeg har imod ham?

Aline. Er det ikke en Mand af Ære, en Mand, der har et Talent, som Alle beundre?

Clerambeau (vred). Hvad jeg har imod ham?

Aline. Er han ikke Søn af Din Søster, som Du holdt saameget af? Den eneste Paarørende, Du har tilbage? har Du ikke opdraget ham? og gik han ikke gjerne i Ilden for os?

Clerambeau (ude af sig selv). Hvad jeg har imod ham? — At Du elsker ham altfor høit.

Aline. Det kan Du takke Dig selv for; det er Din Skyld, fordi Du ikke er retfærdig imod ham. Det vil jeg gjøre godt og give ham Oprejsning for. Tag Dig derfor iagt — det kommer kun an paa Dig om jeg skal elske ham endnu høiere. Er Du derimod artig imod ham og viser en Smule Venlighed —

Clerambeau. Saa troer Du —?

En Tjener (melder). Hr. d'Albert.

Aline (hvidstende). Der er han — gaa ham nu imøde, ræk ham Haanden, omfavn ham —

Clerambeau (hvidstende, i Forlegenhed). Hvad? Du vil have —

Aline (som før). Med mindre Du heller vil have —

Clerambeau (irrig). Nei — nei! (iler Emmerie imøde med aaben Arme). Min Ven — min kjære Søsterson —

Anden Scene.

Clerambeau. Emmeric. Aline.
(Emmeric kaster sig i Clerambeaus Arme).

Aline (til sin Fader). See, det kan jeg lide! (til Emmeric). Nu holder jeg engang saameget af min Fader —, der, ligesaa meget som vi, ønsker vor Forening —

Emmeric (med Glæde til Clerambeau). O, dersom det var sandt!

Clerambeau. Ja vist, — ja, den har jeg altid ønsket! — og det, jeg har taget mig vel iagt for at lade Dig mærke, det har bestandig været min Plan, mit høieste Ønske. — Ligefra Din Barndom, har jeg anseet Dig som min Datters tilkommende Mand; det var min Bestemmelse, at Du skulde have hende og Huset Clerambeau junior i Bordeaux — thi jeg elskede Dig som en Søn, derfor er det, jeg er bleven vred paa Dig — da jeg saae at mine Forhaabninger strandede — da Du foretrak Piano-

fortet for Pulten og Noder for Obligationer og Værker, som er noget ganske Andet.

Aline. Ikke altid —

Clerambeau. Og da Du forlod Bordeaux — da jeg fik at vide at Du havde taget Ophold i Paris — Paris og Operaen — jeg vil oprigtig tilstaae: jeg troede det var forbi med Dig! — Naa, jeg sagde ved mig selv: Lad ham om det — jeg vil frelse min Datter — min Datter gaaer for Alt! — Det er derfor, jeg i min Engstelse —

Aline. For hvad?

Clerambeau (gaaer hen til hende). Det kommer ikke Dig ved, (til Emmeric). Med mig, det er sin Sag, jeg er Familiefader — det er min Pligt at være ængstlig; jeg bør være mistroisk, naar det angaaer hende, som er Tilliden og Kjærligheden selv — thi jeg skal værne om hendes Roligheb, hendes Glæde, hendes Forhaabninger — og hendes Ulykke vilde være en Forbrydelse, som jeg hverken tilgav andre eller mig selv.

Aline. Hvilken Ulykke kan møde mig, naar jeg har ham — og Dig?

Clerambeau. Jo jeg takker! — Jeg sagde ved mig selv: Saalænge jeg lever — ja saa vil det endnu gaae — hun betroer mig sin Kummer, hvis hun har nogen — men naar jeg er død — naar hun ikke mere har Nogen, der kan trøste hende — Seer Du, jeg kjender hende — bedre end Du — hun vilde tage sin Død derover.

Aline (smilende). Aa Snak!

Clerambeau. For Pokker! som om Du ikke allerede havde været paa Veien til det, (til Emmeric). Veed Du hvorfor hun har været saa syg? — hvorfor hun gik og svandt hen? fordi vi ikke i et halvt Aar havde hørt noget fra Dig —

Aline (holder ham for Munden). Fader!

Clerambeau. Da vi igjen fik et Brev fra Dig — strax blev hun frisk, glad og fornøiet —

Aline. Det er ikke sandt!

Clerambeau. Jeg siger Dig, hun vilde død af Kummer dersom hendes Mand holdt op at elske hende eller elskede en Anden.

Aline. Hvilken Idee! det var jo umuligt!

Emmeric (med Heftighed). O, Aline!

Aline. Jeg forbyder Dig at komme med nogen Retfærdiggjørelse! (kjærlig). Jeg forbyder Dig det (til Clerambeau) Troer Du at Cousin er som Hr. Ballandard, der elsker min Veninde Victoria, der vil gifte sig med hende og dog tager imod Breve fra fornemme Damer? (til Emmeric). Nei, det vilde Du aldrig gjøre — det er jo afskyeligt. Jeg har ogsaa advaret Victoria — jeg har fortalt hende det Hele; thi man skal ikke bedrage Nogen! (til Emmeric, som bøver). Hvad feiler Dig?

Emmeric (hurtigt). Intet — Jeg tænkte paa den stakkels Ballandard, som i Grunden virkelig elsker Din Veninde — og som Du vist har skadet derved.

Aline. Nei langtfra! — Det er forunderligt! — Victoria blev snarere forbauset end vred — det Eneste, der laae hende paa Hjertet, var at faae den fornemme Dames Navn at vide (naiv). Veed Du det ikke, Cousin?

Emmeric (forvirret). Nei, nei, Aline!

Clerambeau (trækker paa Skuldrene). Du troer at han vilde sige Dig det!

Aline (tillidsfuld). Han vilde sige mig Alt; thi han elsker mig, det er jeg vis paa — og for at give Lige for Lige: jeg vil fortælle ham en behagelig Nyhed. Min Gudfader, Grev de Saint-Geran har skrevet til Fader at Du har faaet Æreslegionens Kors.

Clerambeau. Det kan Du takke hans Kone, Frue Grevinden, for; hun har selv henvendt sig til sin Onkel, Ministeren, derom.

Aline. Hvor det er en god, elskværdig Kone. Kjender Du hende, Emmeric? hun maa være indtagende.

Clerambeau. Det siger Alverden.

Aline. O, hvor jeg skal holde af hende, hvor jeg skal velsigne hende. Hende maae vi gjøre den første Visit efter Brylluppet — ah, det er Skade at vi saa ikke træffe min Gudfader — thi han tager bort, han skal gaae under Seil — det er derfor vi maae skynde os, og underskrive Contracten i Aften — (slaaer Øinene ned) dersom De ikke er ligesom min Fader, og det er Dem imod.

Emmeric (med Kjærlighed). O, Cousine — Kone!

Clerambeau (som er gaaet op i Baggrunden, træder imellem dem). Et Øieblik — et Øieblik — Jeg har Noget at sige Dig.

Aline (nærmer sig). Hvad er det nu igjen?

Clerambeau. Ham — ham alene — bliv Du der! (tager Emmeric over paa høire Side af Skuepladsen). Jeg vil oprigtigt tilstaae, jeg havde nogen Mistillid til Dig — der har gaaet nogle løse, forvirrede Rygter om et Forhold — men Greven, min gamle Ven har givet mig sit Ord — ellers havde jeg heller aldrig givet mit Samtykke. Ja — hvorvidt end Sagen var kommen — den maatte strax have været forbi! Greven har høitideligt forsikret, at Du ikke staaer i noget Forhold, der kan have en ubehagelig Indflydelse paa Din Fremtid og huslige Lykke.

Emmeric. O — kjære Onkel!

Clerambeau. Jeg stoler paa ham, men — jeg fordrer ogsaa Dit Æresord — (seer mod Baggunden). Ah — hvem kommer nu der?

Tredie Scene.

Aline, Clerambeau, Emmeric, Hector.

Hector (kommer meget hurtigt ind og løber hen til Emmeric). Emmeric — min Ven! — (seer Clerambeau og Aline). Om Forladelse; jeg saae Dem ikke.

Clerambeau. Hvor De er hæsblæsende — man skulde troe at der var Nogen efter Dem.

Aline. Og at De var bange.

Hector (forvirret). Nei, men jeg har løbet — jeg gik saa stærkt — Der er en vigtig Sag, som jeg vilde spørge Emmeric tilraads om — det er Noget som vedkommer mig, som ikke interesserer nogen Anden end mig.

(Clerambeau gaar hen til Bordet paa venstre Side, sætter sig og gjennemløber nogle Blade).

Aline (nærmer sig til Emmeric, hvidstende). Det er om det i Norges — om den fornemme Dame —

Emmeric (forvirret). Det kan nok være!

Aline (som før). Han skal for Resten tage sig iagt, dersom han vil giftes med Victoria. — En Mand maa ikke elske andre end sin Kone.

Emmeric (forlegen). Det har Du Ret i.

Aline. Naa, saa tal nu med ham, sig det til ham — jeg vil gaae bort saalænge (hun stiller sig bagved sin Fader og læser over hans Skulder).

Emmeric (gaaer utaalmodig hen til Hector, som staaer paa høire Side). Hvad er der? Hvad vil Du mig, siden Du kommer saaledes løbende?

Hector (halv høit). Sig at Du skal paa Prove — tag Din Hat og gaae.

Emmeric. Hvad skal det betyde?

Hector. Gaa siger jeg, eller tag Dig iagt for Uveir og Forklaringer.

Emmeric. Og hvorfor?

Hector. Fordi hun kommer paa Mieblikket!

Emmeric. Hvem dog?

Hector. Grevinden! — Jeg har løbet — jeg er kommen et Par Minuter før —

Emmeric. Store Gud! — hvorledes skal jeg hindre —

Hector. For sildigt! der er hun?

Fjerde Scene.

Clerambeau, Aline, Louise (fra Baggrunden og ilende foran Tjeneren, som vilde melde hende).

Hector og Emmeric.

Louise (standser et Øieblik i Baggrunden og betragter dem alle). Der er de!

(Aline og Clerambeau see forundret paa Louise, som gjør et Skridt hen imod Emmeric).

Hector (kaster sig foran hende og fremstiller hende for Clerambeau). Frue Grevinde de Saint-Geran!

(Tjeneren, som var traadt ind, forlader Værelset).

Clerambeau. Vor Vens Kone!

Aline (iler hen til hende). Vor Beskytterinde!

Clerambeau. Som hæerer os med et Besøg.

Louise (i Bevægelse, betragtende Emmeric). Grev de Saint-Geran søgte forgjæves at faae mig derfra — Jeg tog allerede i Dag herhen — saameget længtes jeg efter at see hans Guddatter — og hans gamle, fortrolige Ven — Hr. Clerambeau.

Clerambeau. Altfor artig — Vi burde ikke have ladet Dem komme os i Forkjøbet — det var os, som burde besøge Dem — men da vi nylig ere komne — (tager sin Datter ved Haanden). Jeg har den Ære at forestille Dem Jfr. Aline Clerambeau, Deres Mands Guddatter og min Datter.

Louise (som ikke vender Øinene fra Aline). Ah — (søger at bekæmpe sine Følelser). Hun er meget smuk!

Clerambeau (med Lune). Ikke ilde — for en Pige, som aldrig har forladt Bordeaux. Da Deres Naade aldrig forlader Paris, var det vanskeligt at stifte Bekjendtskab — men nu haaber jeg — nu da hun er bleven forlovet med sin Cousin —

Hector og Emmeric (afsides, vende Hovedet bort). Gud!

Louise. Forlovet! (med Bitterhed). Ah — saa lykønsker jeg Hr. d'Albert, hendes Forlovede —

Aline (gaaer hen til Louise). Det er ved Deres Naades Godhed — og jeg veed ikke hvorledes jeg skal takke Dem — det er Dem, der har gjort Alt — Dem skylde vi min Faders Samtykke — Dem skylde vi vor Forening.

Emmeric (vil afbryde hende). Aline!

Aline. O, hvorfor skulle vi dølge vor Taknemmelighed og Lykke for Frue Grevinden?

Clerambeau. Som I maae takke derfor.

Louise (bitterl.). Ikke endnu.

Aline. Skulde der være Hindringer?

Louise (betragter Emmeric). Maaskee —

Hector (hurtigt). Med Hensyn til Æreslegions-Korset —

Clerambeau. Hvori bestaae de?

Louise (søger at dæmpe sin Bevægelse). Det vil jeg sige Hr. d'Albert, som jeg ikke troede at træffe her — (til Clerambeau og Aline). Bliv ikke bange! Jeg vil sige ham — han alene — hvad jeg troer — om —

Hector (hurtigt). Om disse Hindringer.

Clerambeau (bukker). Vi forlade Dem.

Aline (til Louise). O, min Gud! dersom der nu igjen skulde være Betænkeligheder og Opsættelse —

Emmeric (sagte til Hector). Tag hende dog med!

Clerambeau. Kom — kom dog, Barn! (gaaer først ud igjennem Døren tilvenstre).

Aline (gjør nogle Skridt for at følge ham, men standser og siger til Louise). Farvel, Deres Naade!

Louise (hilser med Haanden, søgende at dølge sin Utaalmodighed). Farvel! farvel!

(Aline gjør et Skridt for at gaae hen til hende; Hector, som har fulgt hende, hindrer hende i at gaae længer og fører hende ud).

Aline (talende med Hector idet de gaae). De

kan nok indsee, det var skrækkeligt om der nu atter skulde være Hindringer.

(De gaae ud af Døren tilvenstre).

Femte Scene.

Louise. Emmeric.

Louise. Endelig ere vi ene! — Jeg vilde selv see og overbevise mig om — at jeg ikke blev skuffet af en Drøm eller et Bedrag. Men nei — Alt er sandt! — Alt er virkeligt! — og denne Gang har man i det mindste ikke ført mig bag Lyset! Hvad, endnu i Morges — og medens De for mine Øine hyklede de ømmeste Følelser — var der et Ægteskab for Dem paa Bane! hvad siger jeg? — det var besluttet! afgjort! — alle Deres Venner, hele Verden vidste det — kun ikke jeg! (med Ironie). Og hvorfor frygtede De for at sige mig det? hvorfor tog De i Betænkning at underrette mig derom? — Ængstedes De for at møde Bebreidelser eller Hindringer? eller var De bange for at jeg skulde døe af Sorg? — Det er en saa overordentlig Opmærksomhed, at jeg ikke ventede den — men, hvad jeg ventede var Ære, Redelighed og Oprigtighed — jeg seer, min Herre! det var at fordre formeget.

Emmeric. Bebreid mig Svaghed — men ikke Mangel paa Oprigtighed. Først i Morges, det sværger jeg Dem til, bar Hr. Greven bragt dette Ægteskab paa Bane — og jeg ilede til Dem med den Beslutning, at sige Dem Alt — men — da jeg saae Dem, Frue Grevinde, havde jeg hverken Styrke eller Mod til at tilstaae Dem en Følelse —

Louise. Som jeg aldrig vilde have troet var sand. Vil De, min Herre! indbilde mig, at Deres Cousine, som De har kjendt fra Deres Barndom, som De i saa lang Tid glemte, har kunnet gjøre sig elsket af Dem — fra i Morges, siden hun er kommen hertil? — og at dette Familie-Arrangement, at Grevens Speculation er øieblikkeligen bleven et Ægteskab af Tilbøielighed?

Emmeric. Det er Sandhed, Frue Grevinde!

Louise. Jeg vilde gjerne troe det for Deres, for Deres Æres Skyld, for at have Ret til at bevare nogen Agtelse for Dem — men uheldigviis er Hr. Clerambeau uhyre rig.

Emmeric. Ah — Deres Naade!

Louise (i Vrede). Ja, det er et Penge-Ægteskab — det er for usel Fordeel, De opoffrer hellige Løfter —

Emmeric. Nei — nei jeg sværger Dem til —

Louise. Jeg troer ikke mere hverken Deres Ord eller Deres Eder, jeg troer kun Deres Handlinger. De erklærer paa Øieblikket og i min Nærværelse Deres Onkel, at De frasiger Dem dette Ægteskab — at De aldrig vil indgaae det. Det skal De — jeg fordrer det — jeg, hvem De skylder Alt.

Emmeric (afbryder hende med Heftighed). O, det behøver De ikke at erindre mig om; jeg bærer endnu bestandig Taknemmelighedens Lænker; De kan stole derpaa, da endogsaa Deres Bebreidelser ikke have sønderbrudt dem. — Ja — De er en Dame af Rang — og jeg er ikke andet end en Konstner; men jeg har opnaaet en Rang ved Deres Kjærlighed og maaskee ved nogen Hæder — der er ikke mere nogen Afstand imellem os — og lad Deres Hertuger og Pairs og den hele adelige Skare, som omgiver dem med Hylding, bliver rasende af Hovmod og forbittres af Krænkelse over at have en saadan Medbeiler; den Adel, der erhverves ved Konsten, kan vel opveie den anden! den er ligesaa hæderlig, den er mere sjelden — og Kongen, som skaber Hertuger og Pairs, kan ikke skabe Talenter.

Louise (søger at afbryde ham). De tager feil, min Herre! jeg har hverken Villie eller Ret —

Emmeric. Til at behandle mig som Slave — eller byde over mig.

Louise. Nu vel da! — og for sidste Gang — tilgiv denne Hovmod, som bryder frem imod min Villie, og som jeg ikke endnu er istand til at heherske. Und mig Tid og Kraft til at overvinde denne usalige Følelse, som harmer mig, som hviler ligesaa tungt paa mig som paa Dem. Ofte har jeg forsøgt det — og jeg bebreidede mig det — jeg bævede for at det skulde lykkes mig! Den Uret, De gjør mig, vil give mig et Mod, som mit Hjerte negtede mig. Denne Bistand, hvor grusom den end er — den kommer ogsaa fra Dem, og jeg takker Dem derfor — den skal hjælpe mig til at tilbagevinde mig min Roligheд — til at beseire en Følelse, der ikke er saa heftig som De tænker og jeg selv har troet. Der er maaskee endnu mere Stolthed end Kjærlighed i mit Hjerte — jeg havde maaskee lettere tilgivet Dem at De brød Deres Ord, end at De ikke viste mig Fortrolighed. Og i dette Øieblik, da jeg ikke mere seer Dem saaledes som min Indbildningskraft fremstillede Dem for mig — men som De er — spørger jeg mit Hjerte; og allerede troer jeg — at kunne glemme Dem — forjage Erindringen om Dem — jeg troer at kunne betragte Dem med Ligegyldighed — ja endogsaa at kunne — (med Lidenskab). Nei, nei — jeg er ikke som De — jeg vil ikke bedrage Dem — hvad jeg har følt for Dem — o, det vil jeg føle evig.

Emmeric. Gud — dersom man hørte os!

Louise. Ah — det er Skræk, hvormed mine Ord opfylde Dem — De gyser for at høre dem — De! (Emmeric gjør en Bevægelse som bringer hende til at standse og dæmpe Stemmen)

Frygt ikke, min Herre! frygt ikke, at jeg skal sætte Deres Lykke paa Spil — derfor er De sikkret ved Bevæggrunde, der ere mig af langt høiere Værdie end De selv, min Herre! — den Slægt, hvorfra jeg nedstammer, og især det Navn, jeg bærer — o, jeg har allerede krænket det dybt nok ved at gjøre Dem til Gjenstanden for alle mine Tanker; det skal ikke krænkes dybere ved at Verden erfarer det — og jeg, som hidtil troede, at den skrækkeligste Straf for en usalig, straffærdig Følelse laae i denne Følelse selv — fra i Dag, takket være De, fra i Dag begriber jeg, at der er en endnu skrækkeligere, — den er, at maatte skamme sig ved den, som vakte en saadan Følelse — og det Eneste, der nu smerter mig, er det Hæderstegn, jeg tiggede til Dem, og som De ikke fortjente.

Emmeric. Ha! Gud være lovet! De har selv sønderbrudt de Lænker, som jeg ikke vovede at afkaste — Deres bittre Fornærmelser have befriet mig fra min Trældom — ja, endnu mere, fra mine Nag. — Jeg gifter mig med min Cousine.

Louise. De gifter Dem med hende —

Sjette Scene.

Julien (kommer hurtigt). **Louise. Emmeric.**

Louise. Hvad! — Du her, Julien? — hvad vil Du?

Julien (hvidstende til Grevinden). Hr. Greven er nylig kommen hjem — han har spurgt om Deres Naade og lader til være i heftig Bevægelse.

Louise (sagte). O Gud! (høit til Julien idet hun ved Tegn befaler ham at gaae foran). Gaa — gaa! jeg kommer strax! (ler henimod Døren i Baggrunden).

Emmeric (gjør nogle Skridt hen imod hende). Deres Naade! for Guds Skyld —

Louise (vender sig). Farvel, min Herre! farvel for evig! (ler ud).

Syvende Scene.

Emmeric (alene).

Ah! (han bliver nogle Øieblikke staaende med Hovedet skjult i sine Hænder; derpaa seer han sig omkring med Glæde). Fri! jeg er fri! — endelig aander jeg igjen — jeg vaagner til et nyt Liv — Lænken er brudt!

Ottende Scene.

Hector (stikker Hovedet ind ad Døren uden at turde træde ind). Emmeric!

Emmeric (ler hen til ham). O min Ven! — min kjære Hector!

Hector. Hvad er det?

Emmeric (falder ham om Halsen). Lad mig trykke Dig til mit Hjerte — Alt er forbi!

Hector. Virkelig?

Emmeric. Fra nu af tilhører jeg kun mig selv — jeg er min egen Herre — Lænken er afkastet, brudt, og det for evig!

Hector. Gud give det!

Emmeric. Du tvivler endnu?

Hector. Nei — men, som — en vis Person, (frygtsom) hvem jeg ikke vil nævne, sagde i Morges — jeg er bestandig bange for en eller anden uforudseet Omstændighed, som gjør at Sagen maa begynde forfra. Naar jeg tænker paa hendes Fortvivlelse før —

Emmeric. Det er sandt — Arme Kone!

Hector. Det gjør Dig allerede ondt at hun er —?

Emmeric. Nei — men jeg beklager hende.

Hector. Og jeg — jeg beklager Ingen uden dem, som imod deres Villie og med Livsfare, indvikles i en fortvivlet Sag, der ikke kommer dem ved. Havde Du seet mig før, Du havde ikke kjendt mig — jeg stod som en Dosmer!

Emmeric. Stakkels Vallandard!

Hector. Og jeg, som misundte Dig Din Lykke og de fornemme Damer! Nei, leve Borgerskabet! — Leve Jfr. Giraut! — Hun er her.

Emmeric. Hvoraf kommer det?

Hector. Her er Selskab i Aften — nogle gode Venner, og hun var den Første, som kom.

Emmeric. Og jeg som har skadet Dig i hendes Omdømme! Men jeg vil tale med hende og under Tausheds Segl tilstaae hende Sandheden.

Hector (holder ham tilbage). Maa jeg bede Dig at lade det være.

Emmeric. Og hvorfor det?

Hector. Du kan ikke forestille Dig hvorledes jeg har taget mig op i hendes Mening siden i Morges. Hun er mild, elskværdig, dreier altid Samtalen hen paa den skjulte Lidenskab, Du har været saa god at forære mig — hun har aldrig troet at jeg saaledes kunde stikke Hjerter an. Det lader til at det Slags forbudne Kjærlighed ogsaa er en Modesag — Een behøver bare at begynde — de andre komme strax bagefter.

Emmeric (smilende). Altsaa Jfr. Victoria —

Hector. Det er ikke min Skyld, men Din. Jeg har ikke forlangt at være en Don Juan, men — da hun nu veed at jeg er det og hun synes godt om det, kan Du indsee, jeg vil ikke have, hun skal vide, at jeg kun er det for en Andens Regning — tager Du mine Synder fra mig, tager Du mine indtagende Egenskaber med.

Emmeric. Det har Du Ret i; og jeg vil lade Dig beholde dem — jeg vil lade Dig beholde ligesaamange, Du vil have.

Hector (tager ham i Haanden). Tak skal Du have. Hør, kan Du fatte min Lykke?

Emmeric. Den er ikke saa stor som min. Der er Aline! (ler hende imøde).

Niende Scene.

Aline (fra venstre Side). Emmeric. Hector.

Aline. Naa, Hr. d'Albert! jeg seer nok, det bliver mig, som maa komme til Dem. Jeg hørte Grevindens Vogn kjøre bort. Og Hindringerne, hun talte om —?

Emmeric. Ingenting, ingenting!

Hector. De ere hævede!

Aline (glad). Det er ypperligt! Alle ere komne, undtagen Notarius og min Gudfader — de to vigtigste Personer — efter os, det forstaaer sig. Og De, Hr. Ballandard — i en halv Time har Victorias Dine søgt om Dem, og to Gang har hun spurgt mig om, hvor De var henne.

Hector (sagte til Emmeric). Der seer Du — nu kan hun ikke mere være mig foruden — Jea flyver til hende! (Gaaer).

Aline (gaaer hen til to Tjenere, som komme ind fra Baggrunden). Naa, rask! byd Jis og Punsch omkring — skynd Jer! (Tjenerne gaae).

Emmeric (smilende). Jeg beundrer Dig — Du tænker paa Alt!

Aline. Det er jo Pligt for os Fruentimmer — Naar vi faae en Huusholdning, o! det skal gaae ganske anderledes. (viser paa Værelset tilvenstre). Jeg gaaer ind igjen; og Du kommer jo ogsaa ind; ikke sandt? De maae troe, at jeg blev her for at sladdre med Dig — og maaskee de heller ikke toge feil (løber) Farvel, Emmeric! (slaaer sig for Panden). Ak, Gud, Du som siger, at jeg tænker paa Alt — jeg har jo reent glemt en lille Billet, Din Jockey var her med til Dig.

Emmeric (tager Billetten, betragtende Aline). Tak, lille Cousine! tak! (kaster Øinene i Billetten). Gud! (gaaer frem og tilbage i heftig Bevægelse).

Aline (taler imidlertid til de to Tjenere, som komme fra Baggrunden med Bakker, hvorpaa der staaer Forfriskninger. Til den Ene:) Bring det til den store Sal! (Tjeneren gaaer ind i Værelset tilvenstre. Til den Anden:) Ind i min Faders Værelse og Cabinettet — og saa Spillebordene i Orden. (Tjeneren gaaer ind i Værelset tilhøire. Til Emmeric:) Saa kommer Du; ikke sandt?

Emmeric (forvirret). Jo vist — jo — ret strax!

(Aline gaaer bort tilhøire i samme Øieblik som Hector kommer fra venstre Side).

Hector (ivrig). Jis — Jis til Ifr. Giraut! (seer Emmeric, som staaer ved Bordet paa venstre Side) Hvad er det? — han bliver bleg — han faaer ondt — mon Lykken overvælder ham? (løber hen til ham). Min Ven!

Emmeric (kortigt). Tie stille — tie stille!

Hector. Hvad feiler Dig?

Emmeric. Det er hende — Grevinden — der — læs!

Hector (læser). „Min Mand har opdaget at jeg har elsket Dem — han veed Alt" — (rystende) Ah, jeg er ikke Menneske for at see et Ord mere.

Emmeric (tager Billetten). „Der er kun Een i Verden, som kan forsvare og raade mig — det er Dem. Jeg er hos Dem og venter Dem."

Hector (vred). Hvad sagde jeg? det er ikke forbi — og det bliver aldrig forbi!

Emmeric (fortvivlet). Og i mit Livs skjønneste Øieblik! Farvel, min Ven! farvel!

Hector. Hvad? Du gaaer til hende?

Emmeric. Kan jeg andet, naar jeg ikke vil være en Nederdrægtig? Det er for min Skyld, det er ved mig hun har tabt Alt, sin Rang, sin Formue, sit Rygte! Desuden — er det ikke en Mand af Ære, jeg har krænket?

Hector. Det er Noget, Du ikke behøver at fortælle mig.

Emmeric. Og i Morgen vil jeg uden Tvivl — Det er kun retfærdigt — mit Liv tilhører hende — jeg gaaer for at offre hende det.

Hector (ude af sig selv). Du gaaer ikke!

Emmeric. Ti stille — og vær rolig! Lad os søge at beholde Koldblodighed. Først maae vi tænke paa den ulykkelige Kone — paa at hun kan komme bort — flygte! Der skal Penge til — mange Penge — og jeg har ingen.

Hector. Hvad gjør det, da jeg har Penge?

Emmeric. Indtil den Tid maa jeg sørge for at hun kan være i Sikkerhed — Kom! følg med! (standser). Men min Onkel — min Cousine —

Hector (vender sig mod Værelset tilvenstre). Og alle de Mennesker, der ere inviterede — og Contracten, som skal underskrives!

Emmeric (som er gaaet over paa høire Side). Det er umuligt — jeg maa afslaae det. Men være Vidne til Alines Smerte, hendes Fortvivlelse — høre hendes Faders Bebreidelser — staae beskæmmet — nei — nei! jeg har ikke Styrke dertil — de maae ikke vide Noget i Aften. I Morgen kan Du — fortælle dem at jeg er flydt.

Hector. Hvad siger Du?

Emmeric (koldt). Hvad bliver vel Udfaldet andet?

Hector (ude af sig selv). Skudt! — skudt! — det vil jeg ikke have.

Emmeric. Ti stille!

Hector. Men det er Galskab! Staaes og lade sig skyde ihjel, eller rende ud af Landet for et Fruentimmer, som man ikke mere holder af! — for hendes Skyld forlade —

Emmeric. Stille siger jeg!

Tiende Scene.

Hector. Emmeric. Aline (fra høire Side).

Aline (levende). Hvad er det? hvad er der paafærde? (stirrende paa Hector). Gud! hvor De er bleg, Hr. Ballandard!

Hector. Jeg! — ja — det er jeg ogsaa — det vil jeg ikke fragaae.

Aline. Det skulde De ogsaa have ondt ved. Men hvad feiler Dem? er der skeet en Ulykke?

Hector. Jeg vilde — jeg kan ikke — sige — forklare Dem —

Emmeric (hvidstende). Det et en Hemmelighed.

Aline (levende). Som Du vil betroe mig?

Emmeric (som før). Ja vist! (sagte til Hector i det han peger paa Døren i Baggrunden). Vaag over hende.

Hector (forfærdet). Jeg! — og dersom nu —

Emmeric. Hvad?

Hector. Manden — dersom han kom —

Emmeric (paastynder hans Bortgang). Jeg skal strax være hos Dig — gaa dog!

Hector (sagte). Ah, Ballandard! dersom de tiere faae Dig saadan i Klemme — naar man engang er i det, man bliver der — dømt til evigt — (møder et Blik af Emmeric.) Jeg gaaer, min Ven! jeg gaaer! (gaaende) Det er til at miste Forstanden over! (gaaer.)

Ellevte Scene.

Emmeric. Aline.

Aline (seer efter ham; munter). Det er en morsom Fyr, den Ballandard. (Iler hen til Emmeric). Fortæl mig nu hvad det er, han er indviklet i.

Emmeric (forvirret). Han?

Aline (betragter ham og seer hans Uro). Det er da noget Alvorligt?

Emmeric. Ja, høist Alvorligt.

Aline. Igjen Damen? den Kjærligheds-historie, vi talte om i Morges?

Emmeric. Ja — ja — netop den, som han kun altfor haardt maa bøde for.

Aline. Det skader ham ikke — det har han fortjent.

Emmeric. Det har Du Ret i — men det gjælder hans Liv.

Aline. Ih! — stakkels unge Menneske!

Emmeric. En Duel.

Aline. Gud forbarme sig!

Emmeric. Og da jeg skal være hans Secundant —

Aline. Der er dog ingen Fare for Secundanterne?

Emmeric. Aldeles ingen.

Aline. Saa maa Du nok være det.

Emmeric. Men vi ere nødte til at gaae begge To — jeg maa strax hen til ham — uden at Nogen faaer at vide hvorfor — hverken Din Fader — eller de Andre.

Aline. Men især ikke Victoria.

Emmeric. Vi maae opsætte at underskrive Contracten — til i Morgen — og derfor — søge et Paaskud, som ikke kommer fra mig.

Aline (levende). Det skal jeg finde — det paatager jeg mig.

Emmeric. Er det muligt?

Aline (med Ømhed). Naar Du vil have det — naar jeg gjør Dig en Tjeneste dermed. Desuden — jeg er saa lyksalig over, at jeg er indviet i en Hemmelighed tilligemed Dig. Vær Du rolig, jeg skal nok bevare den; thi Du — det er mig selv.

Emmeric (sagte). Gud! hvor jeg er ulykkelig!

Aline. Tag Dig dog iagt; der er Fader — tving Dig — et lattermildt Ansigt, ligesom jeg.

Tolvte Scene.

Clerambeau. Emmeric. Aline.

Clerambeau. Tænk Dig hvilket Uheld! — Greven — min Ven —

Aline. Min Gudfader, som skal underskrive Contracten — hvad han?

Clerambeau. Hvad han? — han har ladet mig vide, at han er forhindret ved en vigtig Sag —

Emmeric (sagte). Jeg gjætter den kun altfor godt.

Clerambeau. Og kan ikke komme i Aften og underskrive — han beder endogsaa at vi ikke maae opsætte det for hans Skyld — o hvor det ajør mig ondt!

Aline. Mig med —

Clerambeau. Men — det faaer at være — Notarius er kommen og vore gode Venner ere her — Kom Børn!

Aline (sagte til Emmeric, som af Ængstelse gjør en Bevægelse). Var ikke bange — (høit til Clerambeau) Nei, Fader! nei, det passer sig ikke.

Clerambeau. Hvad mener Du?

Aline. Det er min Gudfader, som har bragt Ægteskabet istand — det er ham der er min Forlover — vi kan ikke underskrive Contracten naar han ikke er her.

Clerambeau. Naar han tillader det og siger at paa hans Vegne —

Aline (gaaer hen til Clerambeau; med Øinene hæftede paa Emmeric*). Det er det samme — vi opsætte det til i Morgen; thi man skylder en Ven —

Clerambeau (bliver hidsig). At være uartig imod alle de Andre. — Du, som havde saadant Hastværk —

Aline. Men det har jeg ikke mere.

Clerambeau. Du, som i Morges ikke vilde have en Dags, ikke en Times Opsættelse —

Aline. Det var et Indfald — nu har jeg faaet et andet.

Clerambeau. Vil Du tie stille!

Aline. En Caprice!

Clerambeau. Vil Du lade være at sige saadant Noget naar Din Cousin, Din For-

*) Clerambeau, Aline. Emmeric.

lovede hører paa det! — Hvad Tanker maa han gjøre sig om Dig?

Aline (seer paa Emmeric med Ømhed). Gode — haaber jeg.

Clerambeau (heftig idet han gaaer hen til Emmeric *). Søsterson, kjære Søstersøn! — Du maa ikke bedømme hende efter det, og troe at hun har Luner — jeg har aldrig i mine Dage seet hende saaledes — det er første Gang —

Trettende Scene.

Aline. Clerambeau. Emmeric. Hector.

Hector (som gaaer hen til Emmeric; hvidstende). Hun spørger om Dig — hun venter paa Dig. Dersom Du ikke kommer —

Emmeric (ligeledes). Paa Øieblikket!

Clerambeau. Saa kom De, Jomfrue! vær saa god selv at gjøre Undskyldning for Selskabet.

Aline (til Clerambeau, som gaaer hen imod Døren tilvenstre). Gjerne, Fader! jeg kommer strax. (Clerambeau gaaer ind; Aline iler hurtigt hen til Emmeric). Naa, Cousin! er Du tilfreds med mig?

Hector (forbauset). Hvad for noget?

Aline (bebreidende). Ah, De volder rigtig Deres Venner mange Bekymringer, Hr. Ballandard!

Hector (som før). Jeg!

Aline. Det er det samme — skynd Dem, skynd Dem bare! (gaaer hen til Døren). Farvel, vi sees igjen.

Emmeric (ved Døren i Baggrunden, betragtende Aline). Og frasige sig saamegen Lykke!

Aline (ved Døren). I Morgen —

Hector (trækker Emmeric ud af Døren i Baggrunden). Kom — skynd Dig!

Døren falder.

Fjerde Act.

Samme Sal som i tredie Act.

Første Scene.

Hector (taler udenfor). Ja — ja vist! Jeg maa tale med Hr. Clerambeau — jeg tænkte ikke, der var Nogen hos ham saa tidligt (kommer ind fra Baggrunden). Jeg vil vente — Hvilken Nat, jeg har tilbragt! — Jeg lovede Emmeric i Aftes, at jeg strax i Dag vilde forberede hans Svigerfader paa Dagens Tildragelser — vi have igaar i vort Concilium besluttet, at Grevinden i Dag, saa tidligt som muligt, skal tage hjemme fra med sin Kammerpige, som hun kan stole paa — det er aftalt, at Emmeric skal ledsage dem til Schweiz — forudsat, at han ikke er bleven skudt inden Aften — ellers skal jeg gjøre det — (kummerfuld) Og min Praxis! — Jeg har ikke lukket et Øie i Nat — alle mine Tanker have været opfyldte af Kaarder og Pistoler — hu! det er nogle frygtelige Drømme. — Vist er det, det er forligere at komme i Laug med Adelen end med Borgerskabet, og en hemmelig Lidenskab i Equipage er ikke nær saa behagelig som Kjærlighed tilfods. Desuden — det Slags Kjærlighed kan man faae af Halsen naar man lyster, — jeg havde et Middel, som aldrig slog feil naar jeg vilde bryde oververt — jeg skrev ganske fripostig, paa Lykke og Fromme: „Jeg veed Alt — jeg seer Dig aldrig mere“ — og der blev aldrig fordret Forklaringer som her — Gud veed om det behøves! — og hvad Slags Forklaringer! — O, det er ligesom jeg overalt seer min frygtelige Client staae for mig som et Spøgelse — (seer Greven, som kommer fra Værelset tilvenstre). See der, hvad sagde jeg?

Anden Scene.

Greven. Hector.

Hector. Hvad? — det er Dem — Hr. Greve? — De er taget saa tidlig ud?

Greven. O, jeg har allerede een Gang før været ude i Dag. — Jeg veed at Clerambeau staaer tidlig op; jeg vilde gjøre ham en Undskyldning for min Uhøflighed igaar, og underrette ham om Aarsagen til at jeg ikke kunde komme.

Hector (sagte). Svigerfaderen veed Alt — den Gang har jeg havt uden Nytte.

Greven. Men da jeg seer Dem, Hr. Ballandard — jeg har ogsaa Noget at afgjøre med Dem.

Hector (sagte). Himlen staae mig bi!

Greven. De sendte mig igaar en Betænkning paa to, tre Sider, angaaende vor Proces — (smilende) Hovedpinen har gaaet over — det saae jeg strax, thi jeg har ikke læst Noget, som er kortere, klarere og fyndigere fremstillet — det er et Mesterstykke.

Hector (bukker). Hr. Greve —

Greven. Nei, nei, der kan ikke mere være to Meninger om Sagen; jeg anseer min Proces for vunden, og jeg var strax taget hen til Dem, eller havde skrevet Dem til, for at takke Dem — men undskyld, jeg havde igaar en Affaire, der var ligesaa ubehagelig som uventet.

Hector (sagte og stammende). Gud! dersom jeg kunde bringe et Arrangement istand. (høit) En meget ulykkelig Affaire —

Greven (smilende). Hvad? De veed det allerede? den er allerede bleven bekjendt?

Hector (forvirret). For mig — kun for mig — Tilfældet — min Stilling som Sagfører — og det Venskab, jeg har —

Greven. Venskab? — det kan jeg ikke lykønske Dem til.

Hector. Det har De Ret i! — Men skulde der ikke være en Maade, hvorpaa man

*) Aline, Clerambeau, Emmeric.

kunde arrangere denne Affaire til alle Parters Tilfredshed —

Greven. Den er afgjort — jeg kommer derfra.

Hector. De har allerede været sammen med ham i Dag — Klokken er neppe syv!

Greven. Vi duellerede Klokken fem.

Hector. Død — død! De har dræbt ham?

Greven. Jeg burde maaskee have gjort det — men i samme Øieblik faldt det mig ind, at jeg igaar Formiddags, da jeg talte om ham, havde henkastet det Løfte at — det var det, der frelste ham — jeg sigtede kun efter hans venstre Skulder —

Hector. Ih Gud! — Og De traf ham?

Greven. Det spørger De om?

Hector (i Vrede og ryslende). Men det er jo gyseligt! — Hr. Greve, det er oprørende!

Greven. De forsvarer ham?

Hector (ude af sig selv). Ja, Hr. Greve! — jeg er kun Prokurator — men det er ligegodt — naar det gjælder en Ven —

Greven (koldt idet han tager hans Haand). Inden De beskylder mig — læs, min Herre! Dersom De i Deres Kones Secretair havde fundet et saadant Brev —

Hector (sagte i det han kaster Øinene i Brevet). Gud! — det er ikke Emmerics Haand!

Greven. Gjøre Cour til min Kone — beklage sig over hendes Ligegyldighed og endogsaa gjøre hende en Erklæring, især naar den er i en saadan Stiil — nu, det bryder jeg mig ikke meget om! — men disse to Linier, som kun vedkomme mig — (tager Brevet og læser) „Som vi sagde forleden i Klubben, denne frygtelige Admiral, som paa sit Udkig ikke engang seer hvad der foregaaer i hans eget Huus —" Skulde jeg ikke straffe en saadan Fornærmelse — saadanne Udtryk, som offentlig ere brugte i en Klub af Deres Ven — Hr. Vicomten?

Hector (sagte). Det er en Vicomte!

Greven. Den eneste Bebreidelse, jeg har at gjøre mig, er, at jeg ikke, da dette Brev ved et Tilfælde faldt mig i Hænderne, skjulte for min Kones Kammerpige, som just var tilstede, det første Udbrud af min Vrede, som jeg ellers har undertrykt; thi min Kone skulde ikke erfare, at jeg vidste noget om denne Krænkelse, som hun har havt Ret i at dølge for mig. Jeg vilde først have skrevet til Emmeric, for at bede ham om at være min Secundant, men det vilde have gjort hans Kjæreste forskrækket. Jeg bad en af mine Officerer derom, og tog i Morges med ham hen til Hr. de Langeac.

Hector. Hr. de Langeac?

Greven. Deres Ven, som De sagde —

Hector. Ja, jeg mente — min Client — Alle mine Clienter ere mine Venner. Men nu, da jeg hører hvad der er foregaaet — det er noget andet — jeg kjender ham ikke mere.

Greven. Det takker jeg Dem for.

Hector. Alt hvad jeg ønsker er, at der ikke maa være nogen Fare paafærde.

Greven (med ligegyldig Mine). Det veed jeg ikke — jeg haaber det. For Resten vilde jeg ikke tale om denne Sag til andre end Hr. Clerambeau og hans Svigerson; jeg har ogsaa ladet d'Albert sige, at jeg venter ham her —

Hector (sagte). Vi ere frelste! Jeg maa skynde mig at give Emmeric et Vink — Vi ere fortabte — der er han!

Tredie Scene.

Emmeric. Greven. Hector.

(Emmeric er bleg, har Frakken tilknappet over Brystet og bærer en Pistollaase. Han gaaer hen til Greven uagtet Hectors Tegn, som han ikke lægger Mærke til).

Emmeric (i Bevægelse). Hr. Greve! De har ladet mig sige, at De ventede mig her — hos min Svigerfader — og jeg er kommen, for at følge Dem hvorhen De befaler.

Hector (sagte). Det er forbi med os!

Greven (forbauset). Hvorhen jeg befaler! — hvad skal det sige?

Emmeric (ligeledes). Jeg forstaaer Dem ikke! — spørger De mig om det?

Hector (levende til Greven). De forstaaer ham ikke, Hr. Greve! men hans Spørgsmaal er meget naturligt; thi jeg talte med ham før, jeg fortalte ham det Hele, og han lovede at han vilde være Deres Secundant — det er derfor han kommer —

Greven. Virkelig! — Tak min Ven! — I det første Øieblik tænkte jeg paa Dem —

Hector. Det var det Hr. Greven nylig sagde.

Emmeric (forbauset). Min Gud — hvad vil det —

Hector (gaaer hen til ham). Til al Ulykke er det Hele afgjort — sæt Du Dine Pistoler der — nu er der ikke mere Brug for dem (tager Pistolkasten og Hatten, som han sætter paa Bordet). Slaget stod tidlig i Morges.

Greven. Klokken fem.

Hector (hurtigt). Og Hr. de Langeac blev saaret.

Emmeric. Ah, saaret!

Hector (som før). Ikke farligt — bliv ikke bange. Du veed, jeg sagde Dig, han bagtalte Folk — det vil lære ham at lade det være — det er en god Lection!

Emmeric (betragter ham, i Bevægelse). Ja — ja — Du har Ret.

Hector (bliver ved). Som han skal huske.

Greven. Det tænker jeg. Deres Svigerfader, som jeg nylig fortalte det Hele, sagde mig, at hverken De eller min Guddatter har villet underskrive Contracten, da jeg var fraværende og jeg skylder Dem en dobbelt Undskyldning, som han kun har villet modtage under den Betingelse, at jeg snart kommer tilbage og spiser Frokost med Dem — hvilket jeg ikke har villet afslaae. Jeg vil skynde

mig, for, siden jeg skal gaae under Seil i Morgen, at ordne nogle Anliggender, hvoraf eet angaaer Dem. Altsaa — vi sees snart! (gaaer; Hector og Emmeric yttre deres Glæde; Greven vender tilbage). Og saa — i Aften skrive vi under — denne Gang ingen Udsættelse —

Hector (sag'e). Gud give det!

Greven. Og — faae vi Tid — saa ende vi vor Aften i Operaen, hvor vi ville see den saa omtalte Forestilling og opsøge Deres Modstander.

Hector (overgiven). Som vi ikke ville finde.

Greven. Og hvorfor ikke?

Hector (forvirret). Jeg siger, jeg antager —

Greven. Ligegodt! Vi komme der — vi! Farvel, mine Venner!

Hector. Farvel, Hr. Greve!

(Greven er gaaet; Hector ender ikke sit Farvel, men synker som tilintetgjort ned paa en Stol tilvenstre, Emmeric sætter sig paa en anden tilhøire).

Fjerde Scene.

Hector. Emmeric.

Hector. Atter afslaaet en Storm!

Emmeric (overvældet). Jeg veed ikke mere hvor jeg er!

Hector. Det veed jeg ikke heller. Saadanne Rystelser og Forskrækkelser kunne forkorte det menneskelige Liv — jeg faaer en Svadom paa Halsen af dem.

Emmeric (som ikke kan komme til sig selv efter Overraskelsen). Det var de Langeac — og uden Din Aandsnærværelse —

Hector. Som jeg ellers aldrig har! Jeg blev saa bange at jeg fik Mod. Jeg saae, alting var fortabt!

Emmeric (reiser sig hurtigt og gaaer over paa venstre Side). O min Gud!

Hector. Hvad er der?

Emmeric. Og hans Kone!

Hector. Hvor er hun?

Emmeric. Du veed vor Aftale om Flugt — om at ledsage hende til Schweiz — hun og hendes Kammerpige, som vil følge med hende, ere komne — de ere hos mig.

Hector. Mere Forskrækkelse! — Saa det begynder bestandig forfra? — Lad os skynde os — (han iler hen mod Døren i Baggrunden og seer Louise træde ind, bleg og forvirret; han udstøder et Skrig).

Femte Scene.

Emmeric. Louise. Hector.

Louise (træder hurtigt ind og seer ikke Emmeric, men kun Hector, som kommer hende lige imøde). Det var hans Vogn — jeg har seet den fra Vinduet — de ville duellere — kom — kom — thi han dræber Emmeric! (vender sig, seer Emmeric og udstøder et Skrig af Glæde). Ah!

Emmeric. Berolige Dem; Duellen er forbi.

Hector (hurtigt). Men ikke med ham.

Emmeric. Med Hr. de Langeac.

Louise. Er det muligt?

Hector (som før). Han har fundet et Brev fra ham i Deres Secretair.

Emmeric. Hvori mine ligge i en hemmelig Skuffe. Deres Kammerpige, som var tilstede, blev bange og sendte Tjeneren herhen til Dem —

Louise. O, saaledes er det at være sig en Brøde bevidst — jeg troede at Alt var opdaget.

Emmeric. Og dersom De tilintetgjør disse Breve og bekæmper en Følelse, som har bragt os Begge saa nær til Afgrundens Rand — vil der nu ikke mere være Noget at opdage.

Hector. Men De maa forlade dette Huus saa hurtigt som muligt — Gaa op igjen — jeg vil hente en Vogn.

Emmeric. Lad den holde udenfor.

Hector. Rigtigt! — Jeg skal sige Dig naar den er kommen. (løber, men vender tilbage). Ah, denne Kasse! (tager Pistolkassen og iler bort).

Sjette Scene.

Emmeric. Louise.

Emmeric. Ja, De maa være hjemme naar Greven kommer; thi han vil spørge om Dem og dersom De er ude —

Louise (ude af sig selv). Jeg forstaaer Dem — De har Ret! Men tilgiv mig — mit Hoved er saa forvirret. Frygten — Glæden — De sagde, at De forlod mig for at træffe Anstalter til min Flugt. Jeg troede at De havde bedraget mig; jeg troede at De gik til Døden — og imod min Villie, uden at jeg selv vidste det — jeg havde tilladt min Kammerpige at gaae hen og tage Afsked med sin Moder — jeg forlod Deres Værelse — gik ned af Trappen — jeg var vanvittig.

Emmeric (seer sig urolig omkring). Kom — lad os blot tænke paa Deres Sikkerhed.

Louise (uden at høre ham). Ja, ja! — det er da Sandhed! — De vilde opoffre Alt for mig — Familie, Fædreneland! Saamegen Kjærlighed, endskjøndt jeg har fornærmet Dem saa haardt! — o, De seer, at jeg endnu er Dem mere end Alt — Faren har viist Dem det — og dette Ægteskab —

Emmeric (forfærdet). Hvad siger De?

Louise (hurtigt). De har givet Deres Ord, jeg veed det — De kan ikke mere træde tilbage — men jeg — jeg skal frelse Dem.

Emmeric (som før). Store Gud! kom, siger jeg — bliv ikke her!

Louise. Og hvorfor ikke?

Emmeric. Dersom Nogen saae Dem saaledes, saa tidligt, hos min Onkel —

Louise. Det er sandt — det tænkte jeg ikke paa —

Emmeric. Lad os gaae op til Ballandard kommer. (De gjøre nogle Skridt, men standse). Nei, stille! — Jeg hører Nogen tale —

Aline (udenfor). Hvad! han er allerede kommen?

Emmeric. Min Cousine!

Louise (forfærdet). Ah — hun maa ikke see mig!

Emmeric (peger paa Døren tilhøire). Der — der — frygt ikke —

Louise (betænker sig). Og dog —

Emmeric. Nei — for Guds Skyld — dersom De elsker mig —

(Louise gaaer ind i Cabinettet paa høire Side; Emmeric lukker Døren).

Syvende Scene.

Aline. Emmeric.

Aline (fra Baggrunden; iler glad hen til ham). Ah, Cousin! saa tidligt? — Ah, det er smukt af Dig — det kan jeg lide. Jeg tænkte det nok! Jeg sagde ved mig selv: han veed, jeg er urolig — han seer ned for min Skyld — og maaskee ogsaa lidt for sin egen.

Emmeric (forlegen). Naturligviis.

Aline. Naa? har Du hørt noget om den afskyelige Duel?

Emmeric. Den har fundet Sted ganske tidligt.

Aline (ivrig). Og Ballandard?

Emmeric. Feiler ikke noget.

Aline. Det er herligt! Men hans Modstander —?

Emmeric (flottende urolig til Døren tilhøire). Det — det veed jeg ikke.

Aline. Hvad? Du som var tilstede? som var Secundant

Emmeric. Jeg mener, — jeg veed ikke om det vil have Følger.

Aline. Saa han er saaret?

Emmeric (hurtigt). Ja, ja, Cousine! Jeg troede, jeg havde sagt Dig det.

Aline. Nei vist ikke! Men vil man see denne Hr. Ballandard! — hvem skulde have troet det? — saaledes at duellere — saare sin Modstander! Jeg havde lovet Dig at tie — men dette bliver altfor alvorligt og forfærdeligt!

Emmeric. Aline!

Aline. Jeg kan ikke lade Victoria gaae hen og gifte sig med et Menneske, der ypper Klammerie, udfordrer Folk — og slaaes; jeg maa advare hende.

Emmeric. Jeg beder Dig for Guds Skyld!

Aline (ivrig). Det er Din Ven, men Victoria er ogsaa min Veninde — og da det gjælder hendes Lykke —

Ottende Scene.

Aline. Emmeric. Clerambeau.

Clerambeau. Hvad er det? hvad er det? Allerede sammen?

Aline (ubetænksom). Bryd Dig ikke om det, Fader! vi disputerede om — (iler forlegen hen og lyser ham). God Morgen, Fader! — Du er altid den Første, der faaer God Morgen af mig.

Clerambeau (seer smilende paa Emmeric). Ikke i Dag, som jeg seer! — Tjeneren sagde at Hr. Ballandard var her og vilde tale med mig. (til Aline, som taler sagte med Emmeric). Hvad gjør Du her? — huft paa at Din Gudfader kommer her til Frokost.

Aline. Det er sandt!

Clerambeau. Og Du har ikke sørget for Bordet. Du tænker paa ingenting — ikke engang paa Husholdningen. Din Cousin vil ikke mere vide af Dig at sige — han høver Forbindelsen —

Aline (til Emmeric). Gjør Du det, Cousin? Jeg skal sørge for Frokosten — den skal blive ypperlig — (gaaer til Døren paa venstre Side).

Clerambeau (gaaer hen til Emmeric). Og jeg — vil sørge for Medgiften — thi den maa man ogsaa tænke paa.

Aline (kommer tilbage). Bah! — jeg har den Idee at Emmeric giftede sig med mig om Du endogsaa beholdt Din Medgift — Ikke sandt, Cousin?

Clerambeau (vender sig om til hende). Men saa gaa dog! — Pigen glemmer reent at lystre mig! Gaa dog — der er ikke tænkt paa Noget — skynd Dig — (peger paa Emmeric) for at kunne komme desto snarere tilbage.

Aline (munter). Saa Du siger, jeg lystrer Dig ikke? Jeg gaaer, Fader — og kommer snart tilbage! (Aline løber ud af Døren tilvenstre; Clerambeau gaaer langsomt bagefter; i dette Øieblik aabner Louise Døren paa høire Side).

Louise (hvidstende). Kan jeg nu gaae bort?

Emmeric (heftig, idet han støder Døren til). Ikke endnu!

Clerambeau (vender sig, seer Emmeric lukke Døren, og kommer tilbage). Hæ? — hvad er det? — denne Dør blev lukket.

Emmeric (forvirret). Det er muligt — jeg saae det ikke.

Clerambeau (gaaer hen imod den). Det forekom mig som Nogen talte —

Emmeric (tager ham om Armen). Det maa have været mig som sagde et Par Ord —

Clerambeau. Og til hvem?

Emmeric. Til hvem? til Ballandard? — jeg troede han kom ud af Cabinettet, som han er gaaet ind i —

Niende Scene.

Hector. Emmeric. Clerambeau.

Hector (gaaer hen til Emmeric, hvidstende). Vognen er udenfor.

Emmeric (fjælsende; hvidster hurtigt). Godt!

Hector (som før). Skal jeg gaae op til Dig og sige hende —?

Emmeric (som før). Nei!

(Hector trækker sig tilbage, Clerambeau nærmer sig til Emmeric.)

Clerambeau (med dæmpet Stemme). Ballandard er jo der.

Emmeric (forvirret). Det forundrer mig.

Clerambeau (som før). Ikke mig — thi det forekom mig som jeg saae en Fruentimmerdragt —

Emmeric (som før). Nogen her fra Huset.

Clerambeau. Der er Ingen gaaet her igjennem.

Emmeric. Det er sandt — men op af den anden Trappe — igjennem den anden Dør —

Clerambeau. Der er ingen anden Dør.

Emmeric (i høieste Grad af Forvirring). Ja — saa veed jeg ikke — jeg kan ikke begribe — jeg maa have taget feil — og De med.

Clerambeau (gjør et Skridt). Det er let at faae at vide — (standser) Der er min Datter!

Tiende Scene.

Hector. Aline (fra Baggrunden). **Greven. Emmeric. Clerambeau.**

Aline (munter). Her er min Gudfader — her er min Gudfader!

Clerambeau (gaaer ham imøde). Velkommen!

Emmeric (sagte). Jeg Ulykkalige!

Aline (holder paa Hector, som vil gaae). Nei, De kommer ikke bort; jeg holder paa Dem; De spiser Frokost med os.

(Clerambeau har i Baggrunden modtaget Greven og givet ham Haanden; imidlertid har Emmeric, forvirret og raadvild, søgt at nærme sig Døren tilhøire, men kommer ligeoverfor Clerambeau, som har forladt Greven og ikke ophører at holde Øie med Emmeric, der atter træder frem i Forgrunden).

Greven (til Aline). Jeg har atter ladet vente paa mig, og dog har jeg ikke spildt Tiden. Jeg tog endogsaa ikke hjem, men kjørte hen til Ordens-Capitulets Comptoir for at skaffe min Guddatter en Overraskelse — men der kan det aldrig faae Ende — jeg har maattet ophølde mig der lige til nu.

Aline. Virkelig!

Greven (hvidstende til Aline). Jeg kommer med Udnævnelsen for den nye Ridder — som Din Forlovede skal modtage af Dine Hænder i Aften, naar Contracten bliver underskrevet.

Aline. O, hvor De er god!

Clerambeau (gaaer hen til Greven; i Bevægelse*). Jeg har endnu en Tjeneste at bede Dem om, min Ven — Deres Mening — et Raad —

Hector (træder frem). Her har De mig!

Clerambeau (til Hector). Jeg takker. Vær saa artig at vente os med min Datter inde ved Frokostbordet — hvor vi strax skulle være hos Dem.

Aline (til Hector). Det er om Medgiften — kom!

*) Hector, Aline, Greven, Clerambeau, Emmeric.

Hector. Hvor Deres Fader seer bleg ud.

Aline (munter). Han trænger til Frokost — det er jeg vis paa. Men vær rolig; den skal strax være til Tjeneste. Saa kom dog, Hr. Ballardard!

(Aline gaaer ind tilvenstre med Hector; Clerambeau gaaer nogle Skridt efter dem for at overbevise sig om at de ere borte).

Ellevte Scene.

Clerambeau. Greven. Emmeric.

Greven. Tal! hvad vil De, Clerambeau?

Clerambeau (bevæget). Erindre Dem om, min Ven! at da De bad mig om min Datters Haand til min Søstersøn, gik De i Borgen for ham. De har, saavelsom han, forsikret mig, og det paa Deres Ære, at han ikke fra dette Øieblik var indviklet i noget Forhold — nogen Forbindelse, som kunde sætte mit Barns Lykke paa Spil — det var den eneste Betingelse for mit Samtykke — det veed De.

Greven. Ja vist! — og hvor vil De hen med det?

Clerambeau. Derhen, min Ven! at De ikke maa forundres over eller fortryde paa, at jeg tager mit Ord tilbage.

Greven. Hvad tænker De paa?

Emmeric. Og hvorfor? jeg beder Dem —

Clerambeau. Det vover han at spørge om — da han nylig, og endogsaa her — hos mig, i Huset hvor hans Forlovede er, hemmeligen mødes med et Fruentimmer — (gaaer hen imod Døren tilhøire) som er skjult her, i dette Værelse?

Emmeric (kaster sig foran Clerambeau). Min Herre —*)

Clerambeau (til Greven). Der har De Beviset — han vil ikke lade mig komme derind.

Emmeric (utaalmodig). Fordi — fordi — saamegen Kjærlighed og Agtelse, jeg end har for Dem — vil jeg dog ikke efter mit Brylup see mig udsat for at staae under Opsigt — for uophørlig Mistro — og den bedste Maade, hvorpaa jeg kan undgaae sligt efter Brylluppet, er at tilbagevise det nu.

Greven. Det finder jeg ikke urimeligt.

Clerambeau. Jeg har imidlertid seet en Kjole —

Emmeric (forvirret). Det er muligt — Men jeg gjentager: det Fruentimmer, som gik her igjennem, har jeg neppe lagt Mærke til — en Pige fra Huset —

Clerambeau (vil gaae ind). Naa, lad os see —

Emmeric (stiller sig foran ham). Det vil sige, De troer mig ikke paa mit Ord — og at Deres Mistro allerede —

Clerambeau. Jeg mistroer Ingen — men jeg seer helst med egne Øine.

Emmeric. Og det er det, der krænker mig — det, jeg ikke vil taale —

*) Greven, Clerambeau Emmeric.

Greven (smilende). Bliv ikke hidsige, mine Venner! Jeg, som ikke har med Sagen at gjøre — vil De tage mig til Dommer? —

Emmeric (kaster sig med Heftighed foran Greven*). Nei — nei, Hr. Greve!

Greven (forundret). Og hvorfor ikke?

Emmeric (forvirret og stedse med Øinene paa Clerambeau, som nærmer sig Døren). Fordi han ikke engang vilde troe Dem — han troer ingenting — bryder sig om ingenting —

Greven (smilende idet han gaaer hen og sætter sig paa venstre Side). De har Ret!

Emmeric (seer bønligt paa Clerambeau). Ikke engang om min Ære!

Clerambeau (som havde nærmet sig Døren, standser et Øieblik, raadvild og forundret). I Sandhed — jeg veed ikke mere om jeg skal — (Emmeric gjør en Bevægelse af Glæde). Nei, paa min Sjel! nei! (iler ind i Cabinettet; Emmeric staaer sønderknust og vælter først af sin Fortvivlelse ved Grevens Stemme).

Tolvte Scene.

Greven. Emmeric.

Greven (sidder, gjør Tegn til Emmeric at han skal komme hen til ham). Stig mig dog — (hvisker) er det virkelig sandt — (pegende paa Døren tilhøire) at der er — skulde det, imod Deres Villie, være hende — igjen hende?

Emmeric (heftig). Nei, Hr. Greve! der er Ingen — og jeg sværger Dem til —

Greven (rolig). Jeg troer Dem; — dersom det ikke var Sandhed, havde De jo valgt mig til Voldgiftsmand — overbeviist om at min Beretning vilde have været til Gunst for Dem.

Trettende Scene.

Greven (sidder). **Emmeric** (staaende ved Siden af ham). **Clerambeau** (kommer ind og lukker Døren; han er bleg, forvirret, kan neppe holde sig opreist, men paatager sig en munter Mine).

Greven (betragter ham). Naa da? (Clerambeau forsøger at tale, men kan ikke). Naa da? Der var —?

Clerambeau (forsøger at le). Ingenting — slet ingenting — ikke det mindste.

Emmeric (til Greven). Det sagde jeg Dem.

Greven (seer leende paa Clerambeau). Han er endnu i Bevægelse — ganske forvirret.

Clerambeau. Aldeles ikke; det vil sige, det kan nok være — Overraskelsen over at der ikke var Nogen. (Betragtende Emmeric). Og nu kan jeg begribe —

Greven (gaaer hen til ham). At De havde Uret i at være saa mistroisk — lad det være Dem en Advarsel —

Clerambeau. En Advarsel, som jeg nok skal føre mig til Nytte.

Greven. Saa at De skynder paa Brylluppet. (Clerambeau gjør en Bevægelse). Ah, jeg holder mig til Deres Ord, det har De givet mig — det er mig saa godt som Stempletpapir, og nu, min Kjære! da De hverken har Beviser eller Mistanke at sætte imod mig —

Clerambeau (opbragt imod sin Villie). Tvertimod!

Greven. Hvad? altsaa var der dog —

Clerambeau (hurtigt). Ingen — slet Ingen! men De taler om Mistanke og jeg siger: Tvertimod — jeg har ikke mere Mistanke, men er overbeviist —

Greven. Endelig?

Clerambeau. Ja.

Greven. Altsaa, som jeg sagde: ingen flere Hindringer, Alt er afgjort. Deres Haand — Deres Haand, og i Aften — Contracten.

Clerambeau (stammende). Ja, min Ven!

Greven. Og med Hensyn til den Artikel, vi talte om i Morges. — (Til Emmeric) Angaaende Medgiften, som vi have givet et Tillæg.

Emmeric (stamfuld). O store Gud!

Greven. Vil De sende Bud efter Notaren?

Clerambeau (gaaer hen imod Baggrunden; i stærk Bevægelse). Strax, min Ven! strax! Gaa De ind til min Datter; jeg kommer paa Øieblikket til Dem og —

Greven (ved Døren tilvenstre, munter). Og Frokosten.

Emmeric (gaaer hen til Clerambeau). Men, Hr. —

Clerambeau (med dæmpet Stemme, men høitideligt). Det er mig, som skal føre hende herfra!

Greven (vender sig). Naa, Hr. d'Albert?

Clerambeau. Gaa dog — gaa — Hr. Greven venter.

(Emmeric gaaer ud med Greven tilvenstre).

Fjortende Scene.

Clerambeau (aabner Døren). **Louise.**

Clerambeau. Gaa, Deres Naade! jeg har fjernet Faren —

Louise (som vakler, støtter sig ved en Stol, der staaer ved Døren). O, mine Been kunne neppe bære mig.

Clerambeau (forfærdet). For Guds Skyld!

Louise. De har frelst min Ære og mit Liv — jeg beder Dem, hør mig —

Clerambeau (seer hen til Døren tilvenstre). Man kan komme tilbage.

Louise (fortvivlet). O, hvad gjør det! — Dersom jeg atter frelser Dem — hvis jeg hindrer dette Ægteskab, som jeg ikke kan taale, som De ikke kan samtykke — (samler sig). Tilgiv, min Herre! tilgiv — det er ikke min Hensigt at fornærme Dem, tvertimod — jeg ønsker kun Deres og Deres Datters Lykke — Hun vil ikke blive lykkelig — han elsker hende ikke —

Clerambeau. Lænkerne, som han kaldte det, vare altsaa ikke sønderrevne?

Louise. De bleve sønderrevne — jo! — igaar — og det her! Da havde jeg Kraft, Mod — jeg troede, jeg var ham ligegyldig — (med Glæde). Jeg bedrog mig! Da han vidste, jeg var i Fare —

Clerambeau. Er det muligt?

Louise. Han vilde opoffre Alt for at frelse mig —

Clerambeau (med Strenghed). Og De —

Louise (ude af sig selv). O — foragt mig ikke, min Herre! jeg veed hvor skyldig jeg er — men til hvem skulde jeg betroe mine Lidelser, mine Qvaler? — havde jeg en Fader — o, jeg vilde synke ned for hans Fødder og raabe: vær barmhjertig — tilgiv at jeg har syndet — frels mig fra mig selv — riv mig bort fra Afgrundens Rand; thi jeg — (synker ned for hans Fødder) — jeg kan kun elske ham!

Clerambeau (hvidt bevæget; idet han søger at reise hende). Deres Naade — Deres Naade — mit Barn!

Louise (reiser sig, med Glæde). Mit Barn! — De siger: mit Barn!

Clerambeau. Ja, det er jo mig, som skal vaage over Dem, — men gaa — for Guds Skyld, gaa!

Louise. Jeg gaaer — jeg adlyder Dem — men sværg mig til, at han ikke skal styrte sig og Deres Datter i Fordærvelse.

Clerambeau (seer hen mod Døren tilvenstre). Der kommer Nogen — maaskee Deres Mand!

Louise. Min Dommer! han skal vide Alt — (med Glæde) Nei, det er Emmeric!

Femtende Scene.

Emmeric. Clerambeau. Louise.

Emmeric (iler hen imod Clerambeau). Onkel —

Clerambeau (i en streng Tone, pegende paa Louise). De vil indsee, at dette Ægteskab er umuligt!

Louise (udstøder et Skrig). Jeg gaaer! (iler ud i Baggrunden).

Emmeric (fortvivlet). O, hvad har De gjort!

Clerambeau. Min Pligt! — Jeg vil underrette min Datter om Alt.

Sextende Scene.

Aline. Emmeric. Clerambeau.

Aline (kommer fra Døren tilvenstre og iler hen til Emmeric). Naa! Frokosten? — Vi vente paa Dem begge To!

Clerambeau. Nu komme vi, mit Barn! nu komme vi! (seer efter Emmeric, som Aline trækker ind med sig). Han min Svigersøn —? aldrig!

Dækket falder.

Femte Act.

(Samme Sal som i fierde Act.)

Første Scene.

Aline. Hector.

Hector. Ja, Jfr. Clerambeau! jeg har udrettet Deres Ærinde; saasnart jeg var staaet fra Bordet, løb jeg hen til Jfr. Giraut og bad hende til i Aften.

Aline. Og hun lovede at komme?

Hector. O, hun blev saa glad — og var saa artig. Hun tillod at jeg maatte komme og hente hende — og hendes Fader, den gamle Vinhandler, som ikke er af de fine Folk, sagde da han fulgte mig ud: „Veed De hvad, min gode Ven! det er en Skam — men jeg troer, Gud forlade mig, hun holder af Dem." Det sagde han.

Aline. Er det muligt?

Hector. Ord til andet. Dersom jeg ikke var bange for at det var Lapserie, som ikke ligger i min Character — skulde jeg næsten holde for at Vinhandleren sagde sandt. In vino veritas.

Aline (forstaaer ham ikke). Hvilket?

Hector. Ingenting! jeg talte Latin! — Men i min Glæde — i min Henrykkelse vil jeg ikke mere have nogen Hemmelighed for hende — jeg vil sige hende Alt.

Aline (rækker ham Haanden). Det er smukt af Dem! saa ere vi igjen gode Venner. — Men det behøves ikke; jeg har fortalt hende det.

Hector. Hvad for noget?

Aline. Duellen — at De har saaret et Menneske.

Hector (forskrækket). Hvad tænker De paa?

Aline. Det skyldte jeg hende!

Hector (som før). Det er forbi med mig!

Aline. Tvertimod! hun raabte ganske overrasket og henrykt: „Hvad? Ballandard har været ude paa Pistoler — Ballandard har duelleret!" Dersom De blot havde seet med hvilken Bevægelse hun spurgte, om De var kommet noget til.

Hector (ude af sig selv). Hun elsker mig!

Aline. Hun, som havde forsikret, at hun aldrig vilde hedde Mad. Ballandard. Det var det, hun havde saameget imod — det har hun betroet mig.

Hector. Naa, saa kan hun jo kalde sig Mad. Hector — siden hun holder af de Tappre, af mig.

Aline. Det er ubegribeligt!

Hector. De ogsaa?

Aline. Naar jeg siger ubegribeligt, mener jeg, at hun er bleven saa krigersk stemt.

Hector. Det kan være slemt nok; thi sæt nu at jeg, for at behage hende, saadan skal ligge og slaaes hver Uge. — Ja, De vil sige, naar man engang har viist at man har Mod i Brystet, behøver man ikke at gaae ud en anden Gang.

Aline. Naturligviis. Men — De, som veed Alt — sig mig dog, hvorfor var min Cousin saa mørk og stille ved Frokosten?

Hector (munter). Det lagde jeg ikke Mærke til — jeg spiste — jeg drak — jeg snakkede — jeg var saa lykkelig da jeg endelig hørte Vognen rulle bort.

Aline. Hvilken Vogn?

Hector (samler sig). Hvilken —? De mener — Aa, det var en hidsig Client, jeg var bange for. — Naa, Enhver har sin Maade at være glad paa — jeg er for den høirøstede Glæde — Emmeric holder af den stiltiende.

Aline. Nei, der er noget paafærde; thi da De og min Gudfader vare gaaede, gik min Fader hen og vilde sige mig Noget, men Emmeric standsede ham, og endskjøndt de hviskede, hørte jeg dog at han sagde: „Lad heller mig — lad mig! Jeg lover det!"

Hector. Hvad vil det sige?

Aline (munter). Formodentlig en Sag, der angaaer Fader; thi han gik ud og lod os blive alene. Det gjorde mig ikke bange — thi det skal jo være Stik og Brug imellem Forlovede. Emmeric sagde bævende: „Aline! — jeg maa sige Dig — Du maa være overbeviist om at jeg elsker Dig over Alt i Verden — at jeg ikke kan leve uden Dig." (Munter) Det var ogsaa en Hemmelighed! behøver han at fortælle mig det? Men jeg troer, at da han sagde det, stode Taarerne ham i Øinene.

Hector (sagte). Hvad hører jeg?

Aline. Jeg siger, jeg troer det; thi uden at see paa mig, uden at vende Hovedet om — løb han bort.

Hector (sagte og i Brede). Hun har Ret — der er igjen noget paafærde!

Aline. Hvad kan det betyde? Kan De ikke tænke Dem til det?

Hector. Aa hvad — en eller anden Ubehagelighed — hans ny Opera, som gjør ham urolig — for Deres Skyld; thi seer De, dersom De nu bare holdt af ham fordi han er berømt, ligesom Victoria holder af mig fordi jeg er tapper.

Aline. Aa Snak — det kan ikke være saadant Noget.

Hector. Maaskee ogsaa den almindelige kunstneriske Pengeforlegenhed — Gjæld, som han ikke vil lade Deres Fader vide.

Aline. Troer De det? — Der er han — lad os være ene, jeg beder Dem!

Hector (gaaer hen til Emmeric, som kommer fra venstre Side). Hvad er der nu paafærde igjen?

Emmeric (i høieste Grad af Uro). Jeg skal sige Dig det siden — lad os være ene.

Hector (sagte). Naa — da de sige det begge To — saa vil jeg hente Victoria!

Anden Scene.

Aline. Emmeric.

Emmeric (sagte, med Øinene hæftede paa Aline). Vil mit Mod denne Gang være fastere? Dog — jeg maa; jeg har jo lovet hendes Fader, at jeg selv vil tilintetgjøre min Lykke og alle mine Forhaabninger.

Aline (sagte). Jo, jeg skal nok faae at vide hvad han græmmer sig over — naar jeg blot bærer mig lidt fiint ad.

Emmeric (forvirret). Cousine!

Aline Naa?.

Emmeric (som før). Du talte med Ballandard.

Aline. Ja — vi talte saa om Et, saa om et Andet — om unge Mennesker, om hans Venner — (levende) Vi sagde, det er indlysende at et ungt Menneske, som kommer til Paris uden Formue, ikke, om han har nok saa stort Talent, strax kan skaffe sig Anseelse, en Stilling. Medens han venter paa Lykken, maa han leve — og, det er naturligt, saa laaner han, gjør Gjæld — (Emmeric gjør en Bevægelse) Ja — der er ikke noget ondt i det — tvertimod — jeg agter ham mere for det, end om —

Emmeric (forbauset). Hvorfor siger Du det til mig?

Aline. Hvorfor? Fordi det er ganske ligefrem: man skjuler saadant Noget for sin Svigerfader — det forstaae Svigerfædrene sig ikke paa — men en Søster — en Cousine — en Kjæreste; — jeg for Exempel —

Emmeric. Hvad? Du troer? — Man har bedraget Dig — jeg forsikrer Dig — jeg sværger Dig til —

Aline. Ah, dessværre!

Emmeric. Du vilde —?

Aline. Dele Alt med Dig. Det vilde være mig en Glæde — og er snart min Pligt. Og hvorfor vil De, Hr. d'Albert! ikke følge mit Exempel? tilhøre Deres Sorger ikke mig?

Emmeric. O, jo længer jeg hører Dig — jo mere umuligt bliver det mig at betroe Dig dem.

Aline. Men jeg — nu gjætter jeg dem.

Emmeric (forfærdet). Hvad siger Du?

Aline. Det er vist: jeg vilde føle mig glad og lykkelig ved at Du høstede Bifald, ved at bære et Navn, som Alle nævne med Beundring — men, den Dag, der bragte Dig en Triumf, vilde ikke være den, hvorpaa jeg elskede Dig høiest. I Beruselsen af Din Lykke trængte Du ikke til mig. Men for Konstneren, selv for den talentfuldeste og heldigste, kommer der Dage, da Kampen er kvalfuld eller ulykkelig — o da skal jeg staae Dig nær — da vil mit Hjerte banke af Din Frygt eller af Dit Haab. For at berolige Dig, vil jeg sige: fat Mod! — eller jeg vil ænstes med Dig. Og nedbøies vi under Modgangens Byrde — o, hvor jeg da

vil elske Dig — thi da trænger Du til mig — min Kjærlighed vil voxe med Dine Sorger — og tvivler Du derom — forsøg at være ulykkelig, min Ven! og Du skal see!

Emmeric. Ah, Du har det bedste, det ædleste Hjerte, der kan banke i et Menneskebryst!

Aline. Nei — nei — men jeg vidste nok at jeg traf det Rette. Altsaa, ikke mere frygtsom — ikke mere urolig — Du behøver ikke at være det — (med Kjærlighed) Jeg er det ikke mere. Og betænk hvilken skjøn Fremtid der venter os — Venner — Agtelse — en betydelig Formue og, hvad der er mere, Lykke! thi vi elske hinanden saa inderligt — vi ere Begge unge og kunne længe elske hinanden.

Emmeric (ude af sig selv). O bestandigt — vort hele Liv! (standser) Nei — nei! det er ikke det, jeg vilde — det jeg burde sige — men naar jeg hører hende — jeg glemmer Alt — jeg seer kun min Veninde — min Kone.

Aline (kaster sig i hans Arme). Naa, er jeg det da ikke?

Emmeric (udstøder et Skrig og trykker hende til sit Hjerte). Ah!

Tredie Scene.

Emmeric. Aline. Clerambeau.

Clerambeau (i Døren). Hvad seer jeg?

Aline. Lad det ikke forurolige Dig, Fader! — vi have været uenige og bleve forligte — det er Alt!

Clerambeau. Er det saaledes, min Herre! De holder Deres Løfte?

Aline. Hvorfor skjænde? — i Dag skal Contracten jo underskrives.

Clerambeau. Lad os være ene.

Aline. Fader er haard — haardere end jeg — (seer paa Emmeric) som tilgiver ham.

Clerambeau. Jeg beder Dig — gaa!

Aline (gaaer hen til ham). Ja, Fader! men jeg vilde huske Dig paa —

Clerambeau (utaalmodig). Det er godt, siger jeg! — jeg husker paa Alt.

Aline. Det gjør Du? Du har glemt det Vigtigste. Du har jo ikke bedt Grevinden, min Gudfaders Kone; men det er en Uhøflighed, som jeg har gjort god igjen i Dit Navn — og hun kommer; Du kan være rolig. Jeg gaaer, jeg gaaer! (hopper munter hen til Emmeric). Farvel, Emmeric — (standser pludselig idet hun seer paa sin Fader, og neier dybt). Farvel, Hr. Cousin!

Fjerde Scene.

Clerambeau. Emmeric.

Clerambeau. Du ønskede, at ikke jeg, men Du skulde give hende en Forklaring og jeg bifaldt det; — thi hun havde været istand til ikke at villet troet mig. Du paatog Dig at ville underrette min Datter om, at Du ikke mere elsker hende, at Du elsker en Anden, og uagtet Dit givne Ord —

Emmeric. Forlang Eder, som Æren kan holde og som ikke paalægge mig at sige Usandhed. Jeg gjentager for Dem, jeg elsker ingen Anden i Verden end min Cousine, og at Alt er forbi imellem mig og Grevinden — at hun kom her imod min Villie.

Clerambeau. Og imod Din Villie vil hun blive min Datters Ulykke i Ægteskabet.

Emmeri. Nei — hun har misforstaaet mig! Hun ansaae denne Reise, det Offer, som var min Ulykke — men nu da Faren er svævet hende forbi — jeg vil aldrig mere see hende. Intet skal forandre min Beslutning.

Clerambeau. Kan Du sige det? Du var her ikke før, da hun svømmede i Taarer, kastede sig for mine Fødder — og jeg — da jeg saae den arme Skabning, bleg — saa ung og saa ulykkelig — og saa smuk — jeg blev rørt, bevæget — jeg havde ikke mere Styrke til at være vred paa hende — jeg troer endogsaa at jeg tilgav hende — jeg, min Herre! som er tredsindstyve Aar — og De er fem og tyve.

Emmeric. Onkel —

Clerambeau. Nei, jeg vil ikke sætte min Datters Lykke og Fremtid paa et saa farligt Vovespil. Jeg vil ikke tale om Folkesnak og Spot — de sædvanlige Følger af saadanne Forbindelser — om den Vanære, der kan ramme en retskaffen Mand, som aldrig vilde tilgive Dig; men — min Datter vilde snart opdage, at Dine Tanker og Ønsker vare hos en Anden — hun vilde føle, at hun ikke eiede Dit Hjerte og det vilde knuse hendes — hun vilde visne hen, ja maaskee døe af Kummer, uden at aabenbare den for Nogen, uden at anklage Dig — men jeg vilde anklage mig, ja mig, som vidste Alt og forudsaae Intet, — mig, som, for at spare hende nogle Dages Sorg, fordømte hende til evige Qvaler og et Liv fuldt af Ulykke. — Nei, nei! min Beslutning er taget, og jeg vil —

Emmeric. Holder min Fortvivlelse Dem ikke tilbage, — da frygt i det mindste hendes.

Clerambeau Jeg skal være hende nær for at trøste hende — jeg tager hende med mig, jeg reiser med hende, jeg opfylder ethvert af hendes Ønsker — og ved Tiden og min Rigdom — Desuden — Du er ikke den Eneste her i Verden — hun kan glemme Dig, faae andre Tanker —

Emmeric. Aldrig!

Clerambeau. Jeg vil befale hende det — jeg, hendes Fader; eller jeg vil i det mindste arrangere mig saaledes, at hun kan komme til at elske en Anden (vil gaae). Altsaa — da Du ikke har turdet holde Dit

Ord og sige hende at Afslaget kommer fra Dig —

Emmeric. Jeg har villet gjøre det, jeg har forsøgt det — det overstiger mine Kræfter — og var hun her, jeg kunde kun synke for hendes og Deres Fødder. — En saadan Grusomhed ligger ikke i Deres Charakteer — og jeg seer det — De røres ved min Smerte.

Clerambeau. Det er muligt — thi, imod min Villie — Emmeric! jeg beklager Dig, jeg holder af Dig, jeg vil bestandig holde af Dig, som min Søsterson — men aldrig som min Svigerson — og da Du ikke kan udholde at see og tale med hende — nu, man skriver; det har endnu mere Fynd, (peger paa Bordet tilvenstre). Sæt Dem der, min Herre! og skriv.

Emmeric. Gud, o Gud! hvad skal jeg skrive?

Clerambeau. Jeg vil sige Dig til. „Cousine! Man maa være oprigtig; jeg elsker Dig ikke mere —"

Emmeric. Men jeg siger endnu engang: den Kjærlighed jeg føler for hende, er den oprigtigste, sandeste, heftigste Kjærlighed, et Menneske kan føle. Jeg skriver Alt, kun ikke det.

Clerambeau (utaalmodig). Saa et andet Paaskud! (bitterende). „Jeg elsker Dig —"

Emmeric. O, ja! (med Kjærlighed). „Jeg elsker Dig —"

Clerambeau. „Men jeg maa tilstaae, Din Charakteer —"

Emmeric (standser, med Varme). Hendes Charakteer er den ædleste, herligste —

Clerambeau. Det negter jeg ikke.

Emmeric (som før). Aand, Dyde, et fortræffeligt Hjerte.

Clerambeau (stolt). Det troer jeg!

Emmeric. Det indrømmer De selv — De seer altsaa, jeg kan ikke have noget at udsætte paa hendes Charakteer. Det var jo urimeligt, usandsynligt — Hun vilde ikke troe det.

Clerambeau (i Vrede). Men der maa dog brydes overvært — og enten Du vil give Grunde eller ikke give Grunde for at Du træder tilbage — træde tilbage maa Du — ja Du, siden en Vens Ære og maaskee Omsorg for Dit Liv ikke tillode mig at tale og sige Sandheden.

Emmeric (ude af sig selv). Nu vel, siig den da — det foretrækker jeg! Skal det gjælde mit Liv — lad det hvile paa en Anden; jeg vil i det mindste ikke selv have underskrevet min Dødsdom — det maa De —

Clerambeau. Min Herre — Gud! Greven!

Emmeric (sønderriver Papiret, han har begyndt at skrive paa). Dertil bedre — Siig ham Alt — det staaer til Dem.

Clerambeau. Mig!

Femte Scene.

Emmeric. Clerambeau. Greven.

Greven. Hvad er det? hvad er der nu paafærde igjen?

Clerambeau (forvirret). Hvad det er, min Ven? hvad det er? Ingenting.

Greven. Det vil sige, Svigerfader og Svigerson ligge bestandig i Uenighed — (til Clerambeau). Men dersom De ikke har mere Ret end i Morges — Hvad tales her om?

Clerambeau (som før). Om et Par Ord, jeg dicterede ham — og som han skrev — nei, som han negtede at skrive.

Greven (seer paa Emmeric). Til — denne Dame —

Clerambeau (som før). Ja — hun vil ikke tillade Giftermaalet — tvertimod!

Greven. Har han da igjen talt med hende?

Clerambeau. Nei — nei — det er mig. Hun har været her — hun sætter sig derimod — hun har sagt mig det.

Greven. Saa han elsker hende endnu?

Emmeric (harmfuld og utaalmodig). Jeg! jeg afskyer hende!

Greven. Nu vel, det maa De skrive hende til (til Clerambeau). Og det afslaaer han?

Clerambeau. Ja, Hr. Greve!

Greven (med Strenghed). Han har Uret — man løser ikke saadanne Knuder, man hugger dem over. Naar det er kommet saavidt, kan der ikke være Tale om Hensyn eller Skaansel; og da denne Kjærlighed er bleven Dem utaalelig — saa skal De ikke mere skrive, men sige hende det lige i Øinene.

Clerambeau (heftig). Det er ikke nok!

Greven (forbauset). Hvad for noget?

Clerambeau. Det er ikke nok — for mig, som hun har erklæret, at hun ikke vil taale dette Ægteskab — og dersom hun ikke selv tilbøder det, selv beder mig derom —

Emmeric (i Vrede). Og det er umuligt.

Greven (ligeledes). De kan ligesaa godt sige, at De tager Deres Ord tilbage.

Clerambeau (ligeledes). Det er det jeg siger — det er det jeg vil!

En Tjener (melder). Grevinde de Saint-Geran.

Sjette Scene.

Emmeric. Greven. Louise. Clerambeau.

Clerambeau (forvirret). Deres Naade!

(Louise neier bydt for Clerambeau).

Greven. Min Kone — som kommer for at være tilstede ved Contractens Underskrift og den Forbindelse, der nu ikke bliver noget af.

Louise (med en Glæde, som hun undertrykker). Er det muligt?

Greven (ærgerlig). Ja vist — nye Omstændigheder — (viser paa Emmeric). Hr. d'Albert træder tilbage.

Louise (med Glæde). Men hvorfor?

Greven (halv høit, over Louises Skulder). For en vis Dames Skyld.

Louise (med Glæde og Ømhed). Som han altsaa elsker høit?

Greven (som før). Tvertimod — som han ikke kan udstaae, som han afskyer.

Louise (sagte). O Gud!

Emmeric (heftig). Tillad —

Clerambeau (ivrig). Det har han ikke sagt!

Greven (som før). Det har han sagt — i dette Øieblik — her paa Stedet — det er vist! — En Kjærlighed, som qvæler ham, som er ham uudstaaelig.

Louise (i Bevægelse). Og hvorledes kan denne Person være uvidende om saadanne Følelser?

Greven (som før, med dæmpet Stemme). Ah, hvad veed jeg det? taabelige Hensyn, en urimelig Delicatesse afholder ham fra at sige Sandheden (med høi Stemme og Kraft). Og nu paastaaer jeg, hun maa vide den, om jeg saa selv skulde sige hende den.

Louise (hurtigt). De har Ret!

Greven. Ikke sandt?

Emmeric (levende). For Guds Skyld!

Greven (viser paa Emmeric). Men han vil ikke — han vil ikke! See kun — blot Tanken derom gjør ham forvirret og ængstlig.

Louise (kaster et Blik fuldt af Foragt paa Emmeric, som slaaer Øinene ned). Ja, De har Ret!

Greven (til Clerambeau). Og nu, min Ven! veed jeg kun eet Middel. Jeg vil hente Aline, min Guddatter! Synet af hende vil nok give ham det Mod, han savner — eller jeg vil, som De, troe at han ikke fortjener hende, dersom han et Øieblik vakler imellem den, han elsker, og den, han hader. (gaaer ud tilhøire).

Syvende Scene.

Louise. Emmeric. Clerambeau.

Louise (synker ned paa en Stol, som staaer ved Bordet tilvenstre). Ah!

Emmeric (følger Greven med Øinene og nærmer sig derpaa Louise). Vær barmhjertig — hør mig!

Louise (gjør med Haanden Tegn for at bede ham at tie). Det er nok! (hendes Øine falde paa Bordet, hvor hun seer Pen og Papir; hun skriver hurtigt og i stærk Bevægelse).

Ottende Scene.

Louise (skrivende). **Clerambeau. Emmeric. Hector** (fra Baggrunden).

Hector (løber hen til Emmeric). Ah, Emmerik! jeg har hentet Victoria og hendes Fader — og — takket være Du, min Ven! — hun samtykker — hun tager mig — i Morgen underskrive vi Contracten.

Emmeri (viser ham Louise). Stille!

Hector (forfærdet). Hun her! — O, jeg gyser for os allesammen!

Clerambeau (til Emmeric, pegende paa Hector). Han veed altsaa —?

Hector (hvidstende). Jo — jo jeg veed — imod min Villie.

Emmeric (seer mod Døren tilhøire). De komme —

Clerambeau (til Louise). Deres Naade! for Himlens Skyld! tag Dem iagt; man kommer.

Louise (bliver ved at skrive). Forstyr mig ikke, siger jeg!

Emmeric. Det er Greven!

Hector (til Clerambeau). Det er hendes Mand!

Clerambeau (til Louise). Deres Mand!

Louise (kold). Siger intet!

Niende Scene.

Louise (skrivende). **Clerambeau og Hector.** (staae foran hende og søge at skjule hende). **Emmeric** (gaaer) **Greven** (imøde, som kommer fra høire Side med) **Aline** (ved Haanden).

Greven. Kom Aline! kom — Du skal nok faae at vide hvorfor.

Aline (munter). O, De behøver ikke at paatage Dem denne hemmelighedsfulde Mine — det er for at underskrive Contracten; thi Notarius er kommen — jeg skal lade Alt bringe i Orden (gaaer hen i Baggrunden og befaler Tjenerne at sætte et Bord og Stole i Midten af Mellemgrunden; derpaa gaaer hun ud igjennem Døren i Baggrunden).

Tiende Scene.

Louise. Clerambeau. Hector. Emmeric. Greven.

Louise (reiser sig fra Bordet i det Øieblik Aline gaaer ud, nærmer sig til Clerambeau og stikker ham det, hun har skrevet, i Haanden). Læs, Hr. Clerambeau!

Clerambeau. Himmel! (Louise fjerner sig fra ham).

Hector (nærmer sig rask). Hvad for noget?

Greven (vender sig om til Hector og Clerambeau). Hvad er det?

Clerambeau (forvirret). Et Brev.

Greven. Som da er kommet i dette Øieblik?

Clerambeau (forlegen, pegende paa Hector, som staaer ved ham). Ja — ja — det var Ballandard, som bragte mig det.

Hector (sagte). Igjen mig!

Greven (nærmer sig). Et Brev fra hende — Lad os see det.

Hector (som staaer imellem dem, udstrækker Haanden). Det er mig befalet at ingen Anden end Hr. Clerambeau maa see det.

Clerambean. Det er ham befalet!

Greven. I saa Fald — læs det da!

Louise (med Værdighed). Ja, min Herre! læs det — læs det høit!

Clerambeau (læser bevæget). „Jeg beder Dem, min Herre! om at forene Deres Datter med Hr. d'Albert, thi enhver Følelse hos mig for ham er slukt; jeg sværger Dem det til, og dersom De kan tvivle derom, vil dette Brev, hvorved De har mit Liv og min Lykke i Deres Haand, være Dem en sikker Borgen for mit Ord.“ — Det er underskrevet.

Hector og Emmeric. Er det muligt!

Clerambeau. Med det fulde Navn.

Greven (gaaer hen til Clerambeau, med bifaldende Mine). Det kan jeg lide! — denne Dame — uagtet hendes Brøde —

Clerambeau (kynder sig at afbryde ham). Ikke sandt? (med Varme idet han slaaer paa Brevet som han har lagt sammen). Det er godt! det er meget godt!

Ellevte Scene.

Aline. Louise. Clerambeau. Greven. Hector. Emmeric.

Aline (kommer fra Baggrunden med Notaren og har bøit de sidste Ord). Hvad er det, Fader? — hvad er det?

Clerambeau (hurtigt). Noget, som ikke kommer Dig ved. Hvor er Notarius?

Aline. Der. (Alle vende sig og gaae op mod Mellemgrunden; Notaren sidder ved Bordet, hvorpaa der staaer fire Lys, af hvilke kun to ere tændte; paa begge Sider staae Stole i en Halvkreds).

Clerambeau. Fortræffeligt!

Greven. Nu til Underskriften! til Underskriften!

Aline. Hvilken Lykke!

(Aline og Emmeric stille sig, staaende, paa høire Side af Notaren, som rækker dem Pennen, de underskrive Begge).

Clerambeau (som er paa Tilskuernes venstre Side, gaaer hen med Bordet, i det han sammenfolder Brevet, som han har i Haanden, til en lang Strimmel). Og hvad dette Brev angaaer — (staaer ved Bordets høire Hjørne, vender sig mod Tilskuerne og holde Brevet hen mod et af de tændte Lys).

Louise. Hvad gjør De?

Clerambeau (med Betydning idet han seer paa Louise). Jeg? — for mig er det lyst nok — (tænder de andre to Lys med det brændende Papir) men Hr. Notaren — (Notaren bukker til Takkesigelse).

Greven (til Louise). Han har Ret; man tør stole paa hende.

(Personernes Stilling er: Louise og Greven staae i Forgrunden tilvenstre; Aline bag Bordet ved Siden af Notaren; Notaren, siddende; Emmeric staaende bag Bordet, ved Siden af ham; Clerambeau tilhøire foran Bordet; Hector i Forgrunden yderst paa høire Side).

Clerambeau (skriver under, staaende foran Bordet). I Dag underskrive vi, og om nogle Dage Bryllup; thi i Morgen tage vi allesammen til Bordeaux.

Greven (skriver under, staaende foran Bordet, paa venstre Side). De ere meget lykkelige! — Jeg tager ogsaa bort i Morgen — (gaaer atter hen til sin Kone) og jeg tager bort alene.

Louise. Maaskee, Hr. Greve —

Greven (levende). De vilde sige —?

Louise. At 'siden i Morges har man forsikret mig om — ja endogsaa bevidst, at min Nærværelse paa Martinique vil være uundgaaelig.

Greven. Og hvem —?

Louise. Deres Prokurator — Hr. Ballandard.

Hector (sagte). Altid mig! — mig bruger Alverden.

Greven (glad til Louise). Ah, min Bedste! det er herligt! — De som var saa bange for Søen.

Louise (bevæget, søger at fatte sig). Det er sandt! — men der er Svagheder, som helbredes ved Skamfuldhed — fra det Øieblik man kommer til at rødme over dem — er det let at beseire dem (nærmer sig til Bordet). Er det mig, som skal skrive under Hr. Notarius?

Aline (giver hende Pennen). Der — Deres Naade — ved Siden af mig.

Hector (betragtende Louise, som skriver under). Endelig! — det kostede!

Aline (til Hector). Nu De, Hr. Ballandard!

Hector (tager Pennen). O Victoria! (gaaer hen ved Siden af Aline for at underskrive) Det er ogsaa snart saa vidt med os!

(Greven, siddende paa venstre Side; Louise, siddende ved Siden af ham; derpaa Clerambeau og Notaren, ligeledes siddende; Aline, bagved Bordet, staaende og ifærd med at underskrive; Emmeric ved Siden af ham, yderst tilhøire).

Aline (hvidster Hector i Øret medens han skriver). Ja De har mere Lykke end Forstand med Dem.

Hector (sagte til Emmeric). Hører Du?

Aline (som før), Men lad det nu være Dem en Advarsel — og kom ikke saadan igjen!

Hector. Nei, vær De rolig — (trykker Emmerics Haand). Det lover man Dem.

(Alle sidde omkring Bordet. — Tæppet falder).

Kjøbenhavn 1842.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Wilhelm Tell.

Opera i fire Acter af Jouy og Hippolyte Bis.

Musiken af Rossini, oversat af Th. Overskou.

Personerne.

Mathilde, Prindsesse af Huset Habsburg, bestemt til Regentinde i Schweiz.
Gesler, Landsfoged i Cantonerne Schwyz og Uri;
Rudolf, Høvding for hans Bueskytter.
Wilhelm Tell:
Hedvig, hans Kone;
Gemmy, deres Søn.
Melchthal;
Arnold, hans Søn.
Walter Fürst.
Ruodi, Fisker.
Leuthold, Hyrde.
Prindsessens Pager, tre Brudepar, Almue, Geslers Krigere, Tyrolere af begge Kjøn.

Første Act.

(Handlingen foregaaer i Bürglen, Canton Uri. Paa de Spillendes høire Side ligger Tells Huus; paa deres venstre Side Schachenthalerfloden's Udløb, hvorover der gaaer en Bro).

Første Scene.

Tell (støtter sig tankefuld til en Øxe, hvormed han har arbeidet). Hedvig (sidder udenfor Huset, fletter en Kurv og betragter snart sin Mand, snart) Gemmy (som over sig i Bueskydning). Nogle Fiskere (ere sysselsatte ved Søens Bred) Bønder (ere i Begreb med at gjøre Forberedelser til en landlig Fest).

Chor.

Mildt Solens Glands paa Boven bæver,
Skyfrit sig hvælver Himlens Blaa,
Tonernes Klang mod Fjernet svæver
Og purpursmykt Bjergene staae!
Dybt fra vor Sjel sig Lovsang hæver:
Skaberens Magt prise vi maae!

Quartet.

Ruodi (i sin Baad).
Jeg seiler, skjønne Pige!
Til Elskovs Drømmerige;
Vil Du min Baad bestige,
Skal Du naae det med mig!
Naar mildt os Boven gynger
Og min Arm Dig omslynger
Mens jeg omt for Dig synger,
Det sig aabner for Dig!

Tell.
Paa Kjerlighed kun han tænker,
Men det Aag, som mig krænker,
O, mit Schweiz, Dine Lænker
Ikke tynge paa ham!
Vi, til Trældom forbandet,
Vort Haab har bygt paa Sandet, —
Han synger — og Fædrelandet
Græder over sin Skam.

Ruodi.
Mod Krandsen, som Dig pryder,
Stormens Vælde sig bryder;
Som en Pil Snekken skyder
Over Bølgerne hen;
Og hvis Din skjelmske Fører
Din Rosenmund berører —
Ei Søen Kysset hører,
Den er Kjærligheds Ven!

Hedvig. Gemmy.
Letsind ham Faren dølger,
Han Glæden blindt forfølger
Og troer paa falske Bølger
At glide let til den;
Men han Klippen forglemmer,
Som i Dybet sig gjemmer,
Den Sang, han glad istemmer,
I Suk vil svinde hen!
(Kuhrrigen høres i det Fjerne).

Chor.

Hornets Klang rask sig svinger
Over Bjerg, gjennem Dal,
Og Bud om Festen bringer,
Som her vi feire skal!
Bag de skovkrandste Høie
Vi, skjult for Fjendens Øie,
Vil skyldfrit os fornøie
Og glemme Trældoms Qval!

Anden Scene.

De Forrige. Melchthal (kommer over Broen, støttende sig paa) Arnold.

Chor.

I Jubelraab udbryder:
Vi her den fromme Melchthal har!

Hedvig.
Ved Dalens Hyrdefest, som gammel Vedtægt byder,
Kirkens Baand forene skal tre vakkre Brudepar!

Arnold (sagte).
Milde Gud! dette Held — Jeg maa min Qval fortie!

Hedvig.
Velsign Du dem!

Melchthal.
Hvad, jeg?

Hedvig.
Som vi velsigne Dig!

Tell.
Den fromme Alderdom Troskabs Pagt bør indvie,
Da i dens rene Blik Haabet forklarer sig!

Melchthal
Lad høit Sangen mod Himlen tone!
Opreis blandt Jer Tilfredshedens Trone!
Paa denne Festdag vi med Fryd
Hylde trofast Elskov og Dyd!

Chor.
Ja, høit vor Sang imod Himlen skal tone;
Vi reise her Tilfredshedens Trone!
Denne Fest vi feire med Fryd.
Den er viet Elskov og Dyd! —
Fjernt over Søens Vove,
Gjennem Dale og Skove,
Imod Gletscherne op
Og til skydækte Top
Echo fører vor Sang,
Fulgt af Hornenes Klang!
Vidt omkring tone skal:
Der er Fest i vor Dal!
(Mængden adspreder sig).

Tredie Scene.

Tell. Melchthal. Arnold. Hedvig. Gemmy.

Tell.
Vil Du for Solens Ild i min Bolig ei træde?
Den er huuslig Lykkaligheds Sæde.
Her er min Faders Hjem, hvor Livet jeg fik;
Her jeg dølger min Lykke for Tyrannernes Blik
Og i Kjærligheds Favn nyder Faderens Glæde.
(omfatter Gemmy).

Melchthal (til Arnold).
Nyder Faderens Glæde!
Ja, min Søn! det er den, som giver Livet Værd!
Hvi skal jeg, før min Død, ei see Dig den at nyde?
Tre glade Par idag staae Livets Lykke nær —
O, naar skal den for min Arnold frembrydde?
O, min elskede Søn! naar skal den vorde Din?
(gaaer ind i Huset med Tell, Hedvig og Gemmy).

Fjerde Scene.

Arnold (alene).
Du spørger: naar? — Den aldrig vorder min! —
Mine Drømme om Lykke forsvinde,
Jeg rives af min Skjebne til Afgrundens Rand!
Dig, som kun Fyrster tør haabe at vinde,
O, Mathilde! Tryllerinde!
Kun Dig jeg elske kan!
O, for Dig har jeg glemt min Ære, mit Fædreland!
Dig, ved hvem os Skjendselen rammer,
Jeg udrev af truende Flammer —
Jeg har Dig frelst — Dig, Tyrannernes Æt!
Dig, der fra den Voldsmand nedstammer,
Som søndertræder Folkets Ret!
Fordum, af Lyst til Roes, jeg Tydsklands Keiser tjente —
Jeg, som er Frihedens Søn, gik for Tronen i Kria,
Jeg modtog Seirens Krands paa Frihedskæmpers Lig —
Det var min Skjendsel! — jeg fuld af Anger den erkjendte —
Elskov skal ei igjen bringe den over mig!
Disse Horn! — hvad er det? — Vore Bødler i Bjergkløften jager.
Ha, Tyrannen selv jeg opdager!
Gesler er nær — Mathilde ham ledsager!
Ha, hendes milde Blik jeg atter skue maa —
Ak, kun ved Brøde mit Held jeg kan naae!

Femte Scene.

Tell. Arnold.

Duet.

Tell.
Mig Du flyer? — Vildt Dit Øie gløder?
En trofast Ven Du ei med aabne Arme møder?

Arnold.
Nei!

Tell.
Hvorfor bæver Du?

Arnold (sagte).
O Gud, hvad skal jeg svare?
(høit).
Jeg seer mit Fædreland i Fare
Og det dybt mit Mod nedslaaer.

Tell.
Er Du en Mand, Du vil det stolt bevare!
Af Arnold det Svar jeg ei faaer.

Arnold.
Haabløs, forladt jeg staaer!

Tell.
Hvad, forladt? Ven, saa kom til mit Hjerte!
Udøs Din Smerte!

Arnold.
Hvad vil Du mig? — Hvad er Dit Haab?

Tell.
At Du med Kraft vil følge Ærens Raab!

Arnold (sagte).
O, Mathilde! mit Alt, min Sjels Veninde!
Jeg maa mit Hjerte overvinde!
Fædrelandet
Min Elskov har forbandet,
Jeg Dig for det opoffre maa!
Tell (sagte).
Dybt jeg i hans Hjerte saae!
Nu ved mig han frelst skal staae.
At af Folket han forbandet
Engang svigted Fædrelandet,
At han Smertens Kalk har blandet
Nu ved Daad han sone maa!
(høit).
Forløsningens Dag vi skal feire!
Er vi Mænd, gaaer han Dødens Vei!

Paa engang.

Arnold.
O, hans Vælde knuse vi ei!
Tell.
Voldsmandens Magt er let at beseire!
Arnold.
Han bag sin Hær kan hvile trygt;
Men Farer true os!
Tell.
Bort med Frygt!
For os der kun er een, om dem sig tusind leire!
Arnold (pegende paa Huset).
Blodets hellige Baand —
Tell.
Jeg glemmer!
Arnold.
Ærens Krands naaer Du ei ved Din Aand!
Tell.
Jeg vil min Tinding med Laurbær ei smykke,
Men ryste Lænken af min Haand.
Arnold.
Hvad tør Du haabe?
Tell.
Frihed og Lykke!
Min Broder fri til mit Bryst jeg vil trykke!
Arnold.
Velan, til Kampen —
Tell.
Dristig ud!
Arnold.
Vi kun vil følge —
Tell.
Ærens Bud!
Arnold.
Og brydes ei Aaget, paakalde —
Tell.
Vi Døden!
Arnold.
Men dersom vi falde,
Hvo hævner os da?
Tell.
Gud!
Arnold (sagte).
O, Mathilde! mit Alt, min Sjels Veninde!
Jeg maa mit Hjerte overvinde!
Fædrelandet
Har min Elskov forbandet,
Jeg Dig for det opoffre maa!
Tell (sagte).
Dybt jeg i hans Hjerte saae!
Nu ved mig han frelst skal staae.
At af Folket han forbandet
Engang svigted Fædrelandet,
At han Smertens Kalk har biandet,
Nu ved Daad han sone maa!
Paa engang.
Arnold.
Naar til Kampen Du Tegnet giver,
Min Ven, vi sees igjen!
(Jagthornene høres og Arnold søger at fjerne sig).
Tell.
Du bliver!
Arnold.
O Gud, hun er mig nær!
Tell.
Bliv her! bliv her!
(Hornene høres atter).
Ha, Gesler — det er ham! — Hvad? Du vil Slave være?
Du vil frivilligt Lænker bære,
Naar et Smil af vor Bøddel blot vinde Du kan?
Arnold.
Ha! Du krænker min Ære!
Hans Blik jeg stolt vil møde;
Skal dyrt jeg det end bøde,
Jeg trodser den frække Tyran!
Tell.
Trods uden Plan til Døden leder!
Glem ei Din Fader — i Dig sit Haab han saae —
Og tænk paa Schweiz, som hævne vi maae!
Arnold.
Min Fader — og mit Schweiz — Alt jeg offrer for Eder!
Tell (sagte).
Hvilken Gaade! til vor Kamp han med Skræk sig bereder.
Arnold (sagte).
O Gud! Du veed, jeg Mathilde tilbeder —
Ha, men Lænken bryde jeg kan!
(høit).
Vee Dig, Din Død er nær, Tyran!
Tell.
Med munter Sang de bid til Festen strømme,
Vi ved vor Sorg den ei formørke vil.
Snart stunder Kampens store Time til —
Lad dem idag om Glæden drømme;
Imorgen Livet staaer paa Spil!
Arnold (sagte).
Min dybe Qval jeg dølge vil.
Paa engang.
O Gud! Du veed, jeg Mathilde tilbeder —
Ha, men Lænken bryde jeg kan!
(høit).
Vee Dig, Din Død er nær, Tyran!
Tell.
Ha, vi skal hevne vort Land!
Vee Dig, Din Død er nær, Tyran!

Sjette Scene.

De Forrige. Melchthal. Hedvig. Gemmy. Egnens Beboere (som ledsage de tre Brudepar).

Hedvig.
Ingen Sky dunkler Himlens Bue,
Men Solen i sin Pragt smiler ned fra det Blaa,
De ømme Hjerters Pagt at skue.
O, ærværdige Mand! før til Altret de gaae
Din Velsignelse over dem lyse Du maa!
Chor.
Paa engang.
Skjøn er Naturen, Alt aander Glæde,
Opfyldt af Haab de for Altret træde,
Høit toner Sangen fra Venskabs Kjæde
Og Kirken aabner dem Lykkens Vei!
Arnold (sagte).
Dem venter Held — mig venter Smerte;
Hvad dem er Fryd, o, det har knust mit Hjerte —
Ak, Fred og Lykke jeg finder ei!

Melchthal (udstrækker sine Hænder over Brudeparrene, som knæle omkring ham).
(til Mandene).
O, lad Oldtidens Kraft ved Jer af Graven stige!
Bliv Fædrelandets Skjold!
Værer Helte, som ei vil vige,
Naar Schweiz i Farens Stund gaaer til Havn imod Vold!
(til Qvinderne).
Og I over hvem jeg Himmelens Naade nedkalder,
I Eders kydske Barm slumrer en Fremtids Haab,
Giv Jer Kjærligheds Frugt Frihedens hellige Daab,
At den kjækt for Fædrelandet falder!
(Jagtbornene nærme sig).
Tell.
Hør Geslers Tog!
Arnold (gaaer hemmelig bort).
Ilsted!

Syvende Scene.

De Forrige (uden) **Arnold.**

Tell.
Som Mænd engang vi stod,
Nu som Trælle for ham, vor Tyran, vi skal knæle,
Ved Foragt vil han qvæle
Den Dyd og Kraft som os besjele!
I Lænker han smedder vort Mod,
Hans Bødler udgyde vort Blod
Og paa vor Nakke har han sat sin Fod! —
Er Faderen alt Træl, hvad vorder da hans Søn?
Den Arv, han at give ham har,
Er Aaget, som kuet han bar!
Qvinder! skjenker Eders Mænd ikke Kjærligheds Løn,
Der er alt nok, som Lænker bære!
Hedvig.
Naar oprinder den store Dag,
Da I Jer væbne for Frihedens Sag?
Vil den ei komme snart?
Tell.
Kan være!
Men hvor gik Arnold hen?
Gemmy.
Ind i Skoven.
Tell (sagte).
Han mig flyer!
Jeg frygter for hans Færd, naar Vennens Blik han skyer.
Forklare sig han maa!
(til Hedvig).
Udbred Du Glæde blandt dem!
Hedvig.
Du opmuntrer til Glæde, naar Du selv venter Jammer?
Tell (sagte til hende).
Den skal skjule vor Daad! — Skjøndt alt Havnens Fakkel flammer,
Maa Geseler troe, at her er Fredens Hjem;
Naar som et Lyn vi bryde frem,
Dem Fordærvelsen rammer!
(gaaer ind i Skoven).

Ottende Scene.

De Forrige (uden) **Tell** (strax efter) **Leuthold.**

Gemmy.
Dødbleg af Skræk en Hyrde mod os iler;
En Fare han flyer, den arme Mand.
Ruodi.
Hvad, den retskafne Leuthold! — I hans Blik Rædsel hviler!
Leuthold.
Staaer mig bi! staaer mig bi!
Hedvig.
Imod hvem?
Leuthold.
Vor Tyran!
Hedvig.
Hvorfor? — Saa forklar denne Gaade!
Leuthold.
O Gud! — for mig er ingen Naade!
Med Havnens Raab har Skaren fulgt min Vei;
O frels mig, ellers undgaaer jeg den ei!
Melchthal.
Hvad har Du gjort?
Leuthold.
Kun min Pligt! — Af alle mine Kjære
En Datter jeg kun har, som min Trøst skulde være;
Hun vakte Landfogdens nedrige Lyst
Og hans Træl hende rev haanende fra mit Bryst!
Ha, Brødre, jeg er Fader! — See mit Barn mig berøvet?
Nei! med hans eget Sværd jeg hans Pande har kløvet!
Seer dette Blod — det er hans!!
Melchthal.
Som Fader Du handlede modigt;
Men Din Død er Dig vis, thi han hævner sig blodigt!
Leuthold.
Paa den modsatte Bred skal ei hans Havn mig naae.
(til Ruodi).
Før mig derhen!
Ruodi.
Blinde Skjer den omgive;
Denne Strøm vil med Magt Baaden imod dem drive —
Nu at vove sig ud, var i Døden at gaae.
Leuthold.
O, naar i Dødens Time Du til Naaden Dig vender,
Skal mit Billede for Dig staae,
Du, som til Medynk ei kjender!

Niende Scene.

De Forrige. Tell.

Tell (idet han træder ind).
Arnold er ei at see — han gik til Geslers Skare!

Krigere (i det Fierne).
Ha, Leuthold, frygt Din Død!

Leuthold.
O Gud! frels Du mig af min Nød!

Tell.
Jeg hører, Dit Liv er i Fare.

Leuthold.
Ja, skjøndt mig ingen Brøde nager,
Er jeg forfulgt; som Dyret man mig jager,
Og jeg maa døe; thi paa den anden Bred
Et sikkert Skjul jeg kun at finde veed.

Tell (til Ruodi).
Du har Din Baad — nu vel, saa afsted!

Leuthold.
Han vil ei!
O, som vor Tyran, han ei røres ved Klager!

Tell.
En Nidding den, der siger nei!
Og da han frygter — saa kom, følg mig!

Krigerne (nærmere).
Du forgjeves for os Dig dølger;
Snart rammer Dig vor Hævn!

Tell (efter at have omfavnet sin Søn).
Nu afsted — De er nær!
Farvel!

Hedvig.
Det er Din Død!

Tell.
Forsynets Blik os følger!
Vel er Faren stor, men vor Styrmand —
(peger mod Himlen).
er der!!

(laster sig i Baaden med Leuthold og støder fra Bredden.

Tiende Scene.

Melchthal. Hedvig Gemmy. Ruodi. Almue. (Derpaa) Rudolf og Krigere.

Finale.

Chor.
Evige Gud! vær deres Skjold!
Styrk Armens Kraft, knus Fjendens Skarer;
Kjølen gynge let over Farer,
Lad Friheds Søn seire mod Vold!

Rudolf.
Nu i vor Haand Skurken er givet!

Krigerne.
Nu i vor Haand Skurken er givet!

Rudolf.
Han bøde skal sin Daad med Livet!

Krigerne.
Han bøde skal sin Daad med Livet!

Chor.
Evige Gud! vær deres Skjold!
Styrk Armens Kraft, knus Fjendens Skarer;
Kjølen gynge let over Farer,
Lad Friheds Søn seire mod Vold!

Gemmy. Hedvig.
Nu er han frelst!

Rudolf.
Hvad seer jeg, o Harme!
Han kan ei naaes af Gjengjældelsens Arme!

Melchthal. Hedvig.
Jeg Herrens Naade her erkjender!

Rudolf.
Ha, Glæden med Nødsel jeg ender!
Det, Slaver, skal koste Jert Blod!

Melchthal. Gemmy.
Ha, i mit Hjerte Hadet brænder!
O, havde jeg Styrke som Mod!

Almuen.
Imod os hans Harme sig vender;
Den at undgaae
Vi flygte maae!

Rudolf.
Bliv her! — der er een Vei til Naade:
Paa den, som frelste ham, hævnes jeg vil;
Nævn strax den Forræder! — her staaer
Livet paa Spil!

Hedvig. Gemmy.
O Gud! af Skræk de min {Mand / Fader} vil forraade!

Paa eenstemmig.

Almuen.
Grumt han hævne sig vil;
Vi ei Døden undgaae!

Melchthal.
De forraade ham vil,
Dem hans Trudsler nedslaae!

Krigerne (som paa Rudolfs Vink omringe Døden).
Eders Liv staaer paa Spil;
Tør I frækt os modstaae?

Paa eenstemmig.

Hedvig Gemmy. Qvinderne.
Hellige Jomfrue! hør vor Klage!
Du paa hans Vei Helten ledsage!
Før Du ham over Bølgens Bloa,
Lad ei Tyrannens Arm ham naae!

Mændene.
Hellige Jomfrue! hør vor Klage!
Se Hævnens Sværd mod os de drage, —
O, frels os, lad det ei os naae,
Med Skræk Du vore Fjender slaae!

Melchthal.
Samme Sag vort Liv vi burde vie!
Mod Trudsler sætte vi Foragt!
Han turde handle, nu vi tør tie!

Almuen.
Han turde handle, nu vi tør tie!

Rudolf.
Ha, skjælv og nævn den Forræder!

Melchthal.
Siig vor Tyran: er her en Forræder,
Da har han selv ham til os bragt!

Rudolf.
Ha! i Støvet, Drm, jeg Dig træder!
Grib ham, som tør trodse vor Magt!
Lad Sværd og Flammer
Udbrede Jammer;
Snart Skrækken lammer
Trællenes Mod!

Ha, hvis de true,
Lær dem at grue!
Vi Hævnens Lue
Slukke med Blod!
Du skal døe for vor Fod!

Gemmy.

Lad Skræk og Flammer
Udbrede Jammer;
Skrækken ei lammer
Schweizerens Mod!
Øre og Bue
Voldsmænd kan kue!
Snart skal vi skue
Jer for vor Fod!
Det skal hævnes med Blod!

Alle Krigere.

Lad Sværd og Flammer
Udbrede Jammer;
Snart Skrækken lammer
Trællenes Mod!
Ha, hvis de true,
Lær dem at grue!
Vi Hævnens Lue
Slukke med Blod!
De skal døe for vor Fod!

Alle Schweizere.

Lad Skræk og Flammer
Udbrede Jammer;
Skrækken ei lammer
Schweizerens Mod!
Øre og Bue
Voldsmænd kan kue!
Snart skal vi skue
Jer for vor Fod!
Det skal hævnes med Blod!

(Krigerne gribe Melchthal; Schweizerne gjøre Forsøg paa at befrie ham, men de ere vaabenløse; han bliver slæbt bort; de ville følge ham, da en tæt Række Hellebarder paa engang standser dem.)

(Dækket falder.)

Anden Act.

(Handlingen foregaaer paa Toppen af Rütli. Aften.)

Første Scene.

Mathilde (alene).

Nu Jagten er forbi — til Borgen Toget drager
Og jeg — kan drømme her i Fred!
Mit Hjerte siger, han forfølger skjult mit Fjed —
Jeg bæver — hvis han mig opdager!
Ak, dybt i Hjertet skjulte Qval, jeg selv ei veed,
Hvad der gjør Dig saa sød, da Du min Ro forjager!
O, Arnold, Arnold! — er det Dig,
Landmandens Søn, af Aaget trykket,
En Helt, men uden Riddersmykket,
Der saa min Sjel fortryller, at Nødsel griber mig?
Ja, for mig selv jeg tilstaaer med Glæde og Smerte:
O, Arnold! Du vandt mit Hjerte!
Du mig fra Graven rev —
Lad Taknemlighed undskylde, Du dyrebar mig blev!

Cavatine.

Naar, stille Skov, Aftnens funklende Stjerne
Gjennem Dit Bladehang mildt blinker ned,
Haabet jeg drømmende seer i det Fjerne —
O, i Dig finder Hjertet kun Fred!
Ecchos Røst med mig her
Siger, at Hans jeg er!

Anden Scene.

Mathilde. Arnold.

Arnold.

Ha, maaskee ved mit Komme strafværdig jeg bliver —
Mathilde! o fæld min Dom!
Det er Kjerlighed, som mig til Brøde henriver!

Mathilde.

Naar man Brøden har dølt, man gjerne den tilgiver, —
Arnold! jeg har vidst, Du kom!

Arnold.

Nu Medynk, ei Kjerlighed taler;
Dit ædle Hjerte blev rørt ved mine Qvaler!
Kun en Daare Du seer i mig —
Jeg ved min Elskov krænker Dig!
Ja, for mig har Livet kun Smerte!

Mathilde.

O, kunde Du læse i mit Hjerte!

Arnold.

Skee, hvad der vil! om der aabned sig
Nu en Grav for min Fod — Tvivlen jeg kjækt vil ende!
Jeg, den Kronedes Træl, tilbeder Dig, hans Frænde!
Stolt jeg tør sige: jeg vil kun formaae
Den sande Lykke Dig at skjenke;
Dog mellem os jeg seer en mægtig Fordom staae,
Der er mig saa forhadt som Trældommens Lænke.
Hvis jeg skal agte den, maa jeg Dit Øie flye!
Mathilde, Du veed Alt — befal, at jeg skal flye,
Da mit Fædreneland og min Fader
Med tungt Farvel jeg for evig forlader,
Langt herfra, i et Slag, jeg vil ende mit Liv!
See, Dit Bud er mig Lov! — sig: skal jeg flye?

Mathilde.

Nei bliv!

Duet.

O, jeg kan ei dølge den Flamme,
Som begeistrer og angster mig!
Selv om Døden os skulde ramme,
De skal mig ei rive fra Dig!

Arnold.

Du ei meer vil dølge den Flamme,
Som Dit Øie forraadte mig?
Nu vel, saa lad Døden mig ramme,
Men aldria forlader jeg Dig! —
Dog overalt jeg seer kun Fare!
Ak, en Afgrund skiller os ad!

Mathilde.

O, Du maa kjækt Haabet bevare!
Snart kommer Duen med et Olieblad!

Arnold.

O, hvor blid! Du smelter mit Hjerte!
Du med mig i Døden vil gaae?
O, hvo kan Dig modstaae?
Vi seire maae!

Mathilde.

Jeg elsker Dig! — o, bort med Smerte!
Gjennem Kamp vi Lykken vil naae!
(begeistret.)
Ud til Daad, hvor Blodbanret vaier!
Med Sværdet klov Din Trældoms Baand!
Vind Navn af Helt, vind Byrd ved Seier,
Tilkæmp Dig paa Valen min Haand!

Arnold.

Heltens Navn vel Ahner opveier —
Min Lykke hviler i min Haand!
Jeg gaaer til Kamp og snart ved Seier
Helliggjør vor Kjerliabeds Baand!

Mathilde.

Paa engang.

Lad Krigsfaklens Flamme
Ved Dig paa Din Stamme
Nu udgyde Glands!
Du kronet af Seiren,
Skal see mig i Leiren,
Smykt med Hymens Krands!

Arnold.

Nu Krigsfaklens Flamme
Ved mig paa min Stamme
Skal udgyde Glands!
Og, kronet af Seiren,
Jeg seer Dig i Leiren,
Smykt med Hymens Krands!

(Mathilde forlader ham, idet Tell og Walter Fürst komme.)

Tredie Scene.

Arnold. Tell. Walter Fürst.

Tell.

Da vi kom Du ei ene var.

Arnold.

Og saa?

Tell.

Et behageligt Møde vist afbrudt vi har!

Arnold.

Jeg spørger ikke Jer, hvorfor I kom!

Walter.

Kan hænde,
Meer end Nogen Du burde Grunden dertil kjende.

Tell.

O, hvad angaaer den ham, som forraader sit Land,
Som har hemmeligt folgt sig til Folkets Tyran?

Arnold.

Hvo siger det?

Tell.

Din Uro — dette natlige Møde!

Arnold.

Disse Ord — og af Dig!

Tell.

Af mig! O, Din Brøde
Alt jeg ahned igaar og jeg bæved for Dig.

Arnold.

At jeg elsker —

Walter.

O ti!

Arnold.

Men naar hun elsker mig?
Din Foragt —

Tell.

Er fortjent!

Arnold.

Du mig troer —?

Walter.

En Forræder!

Arnold.

Mathilde —

Tell.

Ved Landets Sorg sig glæder!

Walter.

Hun fødtes jo blandt dem, som os i Støvet træder.

Tell. Walter.

Og Du slavisk og feig for hende knæle vil!

Arnold.

Ha, med hvad Ret tør I Eders Harme udgyde?

Tell.

Hvad Ret?! — En Ret, som Du ei kjender til,
Men kun den, som sit Fædrelands Lænker vil bryde.

Arnold.

O, nævn ikke Fædrelandet — det har alt feet sit Fald,
Som Du forgjæves dølger.
Her boer kun Had og Tvedragt, mørk Fortvivlen, bitter Qval,
Der er Trældommens rædsomme Følger!
Jeg drager bort herfra og lnder Ærens Kald!

Terzet.

Tell.

Naar Sværd og Flammer Dit Fædreland hærge
Og vi staae nær en Afgrunds Rand,
Drag Du, som Geslers Leiesvend, Dit Værge,
Gaa — kæmp og døe for vor Tyran!

Arnold.

Til Kamp! Du skal mit Mod ei dæmpe!
Til Seier! Hæder er Modets Løn!

Jeg kjæk en Laurbærkrands skal mig tilkæmpe,
Og Frihedspalmen ei som den er skjøn!

Walter.

Dit vilde Kampraab snart Gesler istemmer:
Alt en Olding han Døden gav,
Og dette Offer endnu ei Jorden gjemmer —
Du skjenke bør hans Been en Grav!

Arnold.

Gud! — knus dog ei mit Hjerte!
Hvad, en Olding er dræbt?

Walter.

Til Dit Fædrelands Smerte!

Arnold.

Hans Navn?

Walter.

Jeg vil fortie.

Tell.

Din Ahnelse har sagt Dig Alt.

Arnold.

Min Fader!!

Walter.

Ja, Din Fader, vor Melchthal! — en Mand
i Ord og Aand!
O, han er falden for Bødlens Haand!

Arnold.

Paa eengang.
Han myrdet! — ha, Rædsel! — min
Gud! min Gud! — o, Qvaler!
Mit Nag hans sidste Stund mig maler,
Jeg ham for mig truende seer!
Hans Blik Forbandelse udtaler —
Ingen Trøst mit Hjerte hufvaler!
O Gud! o Gud! min Fader er ei meer!!

Tell. Walter.

Paa eengang.
Kinden blegner — ham dræbe hans Qvaler!
Rædslen vildt i hans Aasyn sig maler;
Elskovs Trolddom ei fængsler ham meer!
Ærens Røst blodig Hevn ham befaler —
Snart som Helt blandt os vi ham seer!
Nu med Schweiz han Tyrannen hader;
Han ei svigter det meer!
Snart fra Himlen hans ædle Fader
Dets Befrielse seer!

Arnold.

Saa er det sandt?

Walter.

Jeg saae ham falde.

Arnold.

Du?

Walter.

Jeg hørte ham Hævn over Gesler nedkalde.

Arnold.

O Gud! — hvad gjør jeg?

Tell.

Gjør Din Pligt!

Arnold.

Ha, jeg maa døe!

Tell.

Du maa leve!

Arnold.

Saa skal Gesler da synke for min Haand!
Vil til Altorf I med mig følge?

Tell.

Nei, for at ramme ham Du Din Harme
maa dølge.

Walter.

Bliv og hævn paa eengang Din Fader, Dit
Fædreland!

Arnold.

Saa sig, hvordan?

Tell.

Mens Nattens Mørke os omgiver
Her til Hævn eller Død et Forbund sluttet
bliver.
Du vil see, at der her,
Skjøndt Tyrannen er nær,
Fremmyldre tappre Mænd, som ei frygte
hans Sværd!
Alles Favn staaer Dig aaben!
I Plovens skarpe Jern de har Mordenglens
Vaaben,
Som hævne skal det Blod, der flød, —
Løsenet er nu, Seir eller Død!

Arnold.

Paa eengang.
Løsenet er nu: Seir eller Død!
Frem Haand i Haand! høit Modet lue!
Til Frihedskamp med Sværd og Bue!
Min Fader hist vor Daad skal skue —
Han vil Hævn, men Taarer ei!
Han for sit Land har Døden fundet,
Hans Blod er for vor Frihed rundet,
En Martyrkrone han har vundet;
Og vi vil kjækt følge hans Vei!

Tell. Walter.

Paa eengang.
Løsenet er nu: Seier eller Død!
Frem Haand i Haand! høit Modet lue!
Til Frihedskamp med Sværd og Bue!
Din Fader hist vor Daad skal skue —
Skjenk ham Hævn, begræd ham ei!
Han for sit Land har Døden fundet,
Hans Blod er for vor Frihed rundet,
En Martyrkrone han har vundet,
Og vi vil kjækt følge hans Vei!

Tell.

Gjennem de skovklædte Kløfter forvirret Støien
naaer herop.
Lytter til!

Arnold.

Lytter til!

Tell.

O stille!

Walter.

Nu lyde tunge Skridt nærved Bjergets Top!

Arnold.

Jeg hører Stemmer!

Tell.

Hvad er Ordet?

Fjerde Scene.

De Forrige. En Flok Sammensvorne.

De Kommende (med dæmpet Stemme).

For Fædreland og Ære!

Tell.

Det er dem!

Arnold.
Hævnen kommer!
Tell. Walter. Arnold.
Guds Haand vil med os være!
Walter.
Under Hornenes Klang sig flere Kjække nærmeder!
O, elskede Schweiz! Din Frelses Dag er nær!
(En anden Flok Sammensvorne kommer.)
Tell.
Hvilken Skare af Tappre! Brødre! vi seire maae!
Ei meer vi Aaget skal bære,
For Arne og Frihed vi slaae!
Guds Haand vil med os være!
(seer sig om i Kredsen.)
Nu tre Cantoner her staae!
De Ankomne.
Du, Tell! os komme bød,
Og strax Dit Bud vi lød!
Ved Seier eller Død
Vi ende vil vor Jammer!
Tal nu! bryd med Vælde ud!
Dit Ord som Lynet rammer
Og tænder Hevnens Flammer!
Du er vort Haab, næst Gud!
Tell.
Viis Jer værdig den Ætt fra hvem vi stamme ned!
De tre Cantoner ville
Vi væbne tyst og stille
Til Hævn for hvad vi leed!
Chor.
De tre Cantoner ville
Vi væbne tyst og stille
Til Hævn for hvad vi leed.
Tell.
Naar Baalenes Flammer vildt langs Søen paa Bjergene spille
Siig: er I da med mig?
Chor.
Du har vort Ord — med Dig!
Tell.
Rede at seire?
Chor.
Med Dig!
Tell.
Rede at døe?
Chor.
Med Dig!
Tell.
Kom og besegler da her med Eders Hænder
Den Pagt, som Gud alene kjender!
Chor.
Vi sværge ved vor lidte Oval,
Ved Fædres Been, ved Folkets Hæder,
Ved Frelsens Gud, ved Død og Fald:
I Støvet Geslers Magt vi træder!
Han segne skal!!
Hvis Nogen blandt os blev Forræder,
Forbandet Alt, ham Lykken gav!
Hans Slægt til vor Hævn ham forraade,
I Himlen finde han ei Naade
Og paa Jorden ei Grav!
Arnold.
Nu Dagen gryer!
Walter.
Til Kamp! Hæderens Vei er aaben!
Tell.
Ja, til Seier!
Walter.
Hvad Raab skal os forsamle?
Arnold.
Til Vaaben!
Tell. Walter.
Til Vaaben!
Alle.
Til Vaaben!
(Dækket falder.)

Tredie Act.

(Et forfaldent Capel med Udsigt til Geslers Borg.)

Første Scene.

Arnold. Mathilde.

Mathilde.
Du kom, min Frelser og min Ven!
Du forgjæves ei lod mig bede —
Men — i Dit Blik er Vrede!
Dog — Du kom, og lykkalig jeg seer Dig igjen!
Arnold.
Ti! en skrækkelig Pligt kun mig fører herhen:
Mig kaldte Hævnen for min Fader!
Mathilde.
Hvordan? — Du vil —
Arnold.
Dræbe den, som jeg hader!
Jeg staaer ene, forladt af Alt!
Jeg frasiger mig, knust af min Smerte,
Haab om Lykke — ja, Dit Hjerte —
Mathilde.
Nei, det er Dit!
Arnold.
Min Fader faldt!
Hans skyldfri Blod pletted en Bøddels Hænder!
Mathilde.
Gud!
Arnold.
Og veed Du, hvo denne Bøddel var?
Mathilde.
Evige Gud! jeg ham kjender?
Arnold.
Din Skræk det røbet har —
Ja, ham!
Mathilde.
Hvad, Gesler?!
Arie.
Hvert Glimt af Haab er da forsvundet —
Vi har kun Oval i Kjerlighed fundet;

Intet Held tilsmiler os meer!
Ja, min Ven, for hans Brøde
Vi maae smerteligt bøde:
Skræk og Nag vil Dig møde,
Naar Du mig for Dig seer!
Forgjæves vilde Din jeg være,
Om Alt end mod os væbned sig —
Sønlig Pligt og Mandens Ære
Lukke nu Dit Hjerte for mig!
Jeg bede maa for den, Du hader;
Et Mord berøved Dig en Fader —
Og jeg tør ei nedkalde Hævn med Dig!
Ei lyder Trøstens Stemme,
Nei, brudt er nu vor Stav;
Men aldrig skal jeg glemme,
At Du mig Livet gav!

Arnold.

Hvo er det, man i Borgen priser
Med Sang og Raab?

Mathilde.

Sig Gesler viser.

Arnold.

Den sikkre Død han iler til!

Mathilde.

O ti! — ved en Fest han tilstede
Idag paa Torvet være vil —
O, viis dog ei
Dig paa hans Vei!
Der er Blodtørst i hans Glæde —
Fly, skal Din Død jeg ei begræde!

Arnold.

Jeg fly!

Mathilde.

O, jeg kan Dig ei følge!
Jeg maa min bittre Smerte dølge,
Hvor dybt den end mig bøier ned!
Men ei Dig min Tanke forlader,
Den skal omsvæve Dine Fjed,
Og skjønt i min Slægt Du mig hader,
Følger Dig min Kjerlighed!

Arnold.

Ha ti! — De Toget nu tiltræde —
For Jublen kan jeg ei høre Dig;
Min Sorg til Spot den høver sig!

Mathilde.

O, hav Barmhjertighed med mig!
Fly, skal Din Død jeg ei begræde!

Arnold.

Jeg fly!

Mathilde.

Og jeg kan Dig ei følge;
Jeg maa min bittre Smerte dølge,
Hvor dybt den end mig bøier ned!
Men ei Dig min Tanke forlader,
Den skal omsvæve Dine Fjed,
Og skjønt i min Slægt Du mig hader,
Følger Dig min Kjerlighed!
O, mindes —

Arnold.

Jeg mindes min Fader!

Mathilde.

Paa engang.

Dig, skjønne Haab, hvad end der skeer,
Jeg paa min Vei nu aldrig seer!
Farvel, min Ven! vi sees ei meer!

Arnold.

Dig skjønne Haab, jeg ei gjenseer,
Hævnes jeg maa, hvad end der skeer!
Farvel, Mathilde! vi sees ei meer!

Anden Scene.

(Torvet i Altorf, smykket til Festlighed og med en Forhøining paa den ene Side for Landfogden og hans Følge. Ligeoverfor den staaer en Stang, paa hvis Spids Geslers Hat er opsat. Hist og her Æble- og Lindetræer.)

Gesler. Rudolf. Geslers Følge. Krigere. Almue.

Mændene.

Lovet vor Keiser være!
Synger hans Priis og Ære!
Skjælver for Gesler, som hans Bud tolker her!
Ja, slaaer hans Vredes Torden
Den frække Trods til Jorden,
Vor Keisers Røst den er!

Qvinderne.

Syng til Mathildes Ære,
Hun, som Fredsengel steeg herned;
O, Trostens Aand hun vil os være!
Vi Magtens Lænker ydmygt bære,
Men tilbede Kjerlighed!

Gesler.

Tænker ei Jer Lænke at bryde;
Det hele Folk skal mit Bud adlyde,
Dets Villie udgaaer kun fra mig!
(peger paa Stangen).
See, Fyrstehatten, jeg har baaret,
Til et Tegn paa min Høihed er kaaret;
For den Enhver skal bøie sig!

Mændene.

Lovet vor Keiser være o. s. v.

Qvinderne.

Syng til Mathildes Ære o. s. v.

(Almuen maa gaae gruppevis forbi Hatten og hylde for den.)

Gesler (paa Forhøiningen).

Et Aarhundrede svandt fra Tydsklands Keiser
Beskjermelse naadigt Jer gav,
Og Habsburgs Banner end jeg reiser,
Hvis den oprørske Aand stiger op af sin Grav!
Jeg for vor Magt og Ret, beseglet af Seire,
Nu en Jubelfest holde vil.
I kaldte er hertil
For med Dands og i Fryd
Den høitideligt at feire!
Strax adlyd!

(Festlighederne begynde. Iblandt de forskjellige Dandsende ere ogsaa Tyrolere, af hvilke en ung Pige især udmærker sig ved sin lette Dands, som alene ledsages af følgende.)

Tyrolersang.

Qvinder.

I yndig Dands til Hjemmets Qvad
Ah, ah — — — —

Du, sylphelet, henflagrer glad.
Ah, ah — — — —

Mænd.

Glædens Bringer,
Er det Vinger,
Som Du bølger,
Der Dig svinger,
Naar Du følger
Tonens Bølger
I vort Qvad?

Alle.

Til Fløitens Trille
I Aftnen den stille,
Som Du vi ville
Henhvirvle i Rad!

Qvinderne.

Tyrolersang.
Ah, ah —
Skal mangen Gang
Ah, ah —
I Ecchos Klang
Ah, ah —
Naae Bjergets Hang
Ah, ah —

Mænd.

Til Sorgløshed hengivet
Gjennem Livet
Du henflagrer glad,
Og Din rene Skjoldfri Lyst
Vækker Fryd i Alles Bryst!

(Under Festligheden knæle Alle for Hatten; i det samme træde Tell og Gemmy ind.)

Tredie Scene.

De Forrige. Tell. Gemmy.

Rudolf.

Du ei, Forvovne, bøier Dig?

Tell.

Et Folk, som bærer Trældoms Lænker,
Det Du Sligt kan byde — men mig?!
Nei, mit Hjerte oprører sig
Imod en Lov, som Æren krænker.

Rudolf.

Knæl, Forræder!

Schweizerne.

Han i Døden gaaer!
Sin Trods med sit Liv han maa bøde!

Rudolf (til Gesler).

Her en Mand at lyde afslaaer!

Gesler.

Hvad er den Dristiges Brøde?

Rudolf.

At for Dig opreist han staaer.

Tell.

Jeg opreist hædrer jordisk Vælde,
Naar den af Slaveriet dristigt os river ud;
Men — om det Livet skulde gjælde —
Jeg knæler kun for Gud!

Gesler.

Frække! jeg Din Trods skal kue!
Min Vredes skarpe Lyn vil lære Dig at grue,
Thi Død og Rædsel er paa dets Vei!

Tell.

Du raser, Du forbittres, men — jeg forstaaer Dig ei!

Gesler.

Hvad, Træl, tør Du frækt mig bespue?
Du skjælver ei, skjønt Livet Du forbrød?

Tell.

Troer Du, jeg stod for Dig, dersom jeg frygted min Død?

Rudolf.

O, jeg seer af den Frækhed, hvormed han fremtræder,
Det er Tell, den Forræder,
Som hjalp Morderen Leuthold sin Straf at undgaae.

Gesler.

Saa grib ham strax! han falde maa!

Qvartet.

Paa eengang.

Afmagts Trods jeg hader,
Jeg knuse den lader!
Dit Blod Jorden bader
Før Morgenens Gry!
(til Rudolf.)
Lad ham ei min Hævn undflye!

Rudolf.

Skjælv for Folkets Fader,
Han Oprørsaand hader,
Hans Retfærd ei lader
Dig Din Straf undflye!

Tell.

Min Søn, før Din Fader
En Trældom, han hader,
For Frihed forlader,
Du herfra maa fly!

Gemmy.

Jeg ei Dig forlader!
Frygt mit Hjerte hader;
Jeg dør med min Fader,
Men kan ikke fly!

Gesler.

Modet ham forlader;
Han Døden vil fly!

Rudolf.

Hans Mod ham forlader;
Grib an! lad ham ei undfly!

Krigerne.

Geslers Magt han hader;
Grib an! lad ham ei undfly!

(Tell overvældes af Krigerne som fratage ham Bue og Pilekogger.)

Tell (hemmeligt til Gemmy).

Jil til Din Moder — Du adlyder!
Tænd paa Bjergene Baal, da frembryder
De tre Cantoner til Kamp mod Tyrannen paany!

Gesler (standser Gemmy, som vil gaae).

Du bliver!
(ved sig selv med et Blik paa Tell.)
O, hans Ømhed mig Hævnens Vei oplader!
(høit.)
Et Svar mig, Dumdristige, giv!
Er det Din Søn?

Tell.

Den Eneste.

Gesler.
Vil Du frelse hans Liv?
Tell.
Hvad — hans Liv? — Hans? Hvad er hans Brøde?
Gesler.
At hans Fader
Bød mig Trods og Foragt, at jeg blodigt Dig hader!
Tell.
Jeg kun trodsede Dig og jeg kun straffes bør!
Gesler.
Og jeg straffer ei ham, hvis min Villie Du gjør.
Jeg veed, Dit sikkre Skud Enhvers Beundring vækker —
(tager et Æble af et Træ; til Rudolf, pegende paa Stangen.)
Dette Æble Du hist paa Drengens Hoved lægger —
(til Tell.)
Du gjennemborer det med et eneste Skud — Hvis ei — skal han falde med Dig!
Tell.
Store Gud!
Gesler.
Lyd mit Bud!
Tell.
Ha, Du Afgrundens Aand! — paa min Søn — vilde Qvaler —
Hvad? En Fader Du frækt befaler —?
Nei, den Synd var for stor!
Gesler.
Vær nu Mand!
Tell.
O, Du har intet Barn! — der er en Gud, Tyran!!
Gesler.
En Hersker.
Tell.
Han straffe kan!
Gesler.
Bestem Dig strax! — vil Du skyde?
Tell.
Jeg ikke kan!
Gesler (til Rudolf, pegende paa Gemmy).
Lad hans Blod da flyde!
Tell.
Hold inde! — Ja, Du har knust mit Mod! — Denne Byrde jeg kan ei bære;
For at frelse min Gemmy jeg vil mig vanære!
See, Gesler! jeg ligger bedende her for Din Fod!
(kaster sig for Geslers Fødder.)
Gesler.
Paa Knæ? — Og for Frihed Du gloder?
Paa Knæ, Du djerve Skytte? Paa Knæ for mig?
Et Ord har knust Dig? Dit Hjerte bløder?
Tell (reiser sig).
Dengang med Ret, Din bittre Haan mig møder?
Thi det er Skjendsel at knæle for Dig!
Gemmy.
Husk, Fader, fast Dit Øie sigter!
Tell.
Møder det Dit, mig Buen svigter!
Gemmy.
Giv mig Din Haand! — Slaaer ei mit Hjerte trygt?
For Din Pil har Din Søn ei Frygt!

Finale.

Tell.
Dit rene Blik opflammer Modets Lue —
Modtag mit Kys, men ei til et Farvel!
Din Tillid gav mig Kraft, Din Uskyld spaaer mig Held!
Nu ingen Svaghed, jeg vil ei grue!
Trælle! giv mig min Bue!
Nu er jeg atter Wilhelm Tell!
(Rudolf giver Tell Buen og Koggeret, som han ryster ud paa Jorden. Han vælger en af Pilene og stjuler ubemærket en anden under sine Klæder.)
Gesler.
Binder Drengen da fast!
(I dette Øieblik forlader en af Mathildes Pager Skuepladsen og iler hurtigt op mod Borgen.)
Gemmy.
Binde mig?! — Ha, hvis I voved!
Nei, nei, lad mig fri gaae Dødens Vei!
Jeg venter Pilen tjæt; jeg rokker ei mit Hoved;
For Faders Skud jeg blegner ei!
Schweizerne.
Hvad! Uskylds Mod, en Faders Smerte
Ei formilde Voldsmandens Hjerte!
Gemmy (som seer Faderen prove Buen).
Nu Dristighed, Fader!
Tell.
Søde Røst!
Og mig til Din Morder nedrig Hævn udkaarer!
Jeg kan ei see Dig, Gemmy, for min Smertes Taarer —
Min Søn, lad mig Dig trykke sidste Gang til mit Bryst.
(Gesler giver et tilladende Vink og Gemmy gaaer hen til sin Fader.)
Fold Dine Hænder — opløft Dit Øie,
Og knæl for den algode Gud!
Beed fromt til ham og vent roligt mit Skud;
Din Uskyld skjenker mig Naade for den Høie!
O, rør Dig ikke; vær stærk ved Din Tro!
For alle Jordens, ja Himmelens Goder,
Jeg ei dræbte mit Barn! — bevar derfor Din Ro;
Thi bøved Du, min Søn — o, Gemmy! tænk paa Din Moder!
Husk, hun venter os begge To!
(Gemmy iler hurtigt hen paa sin Plads foran Stangen. Tell gjennemløber hele Kredsen med et mørkt Øiekast. Da hans Blik falder paa Gesler, griber han til det Sted, hvorpaa han har stjult den anden Pil, endelig tager han Sigte, skyder, og Æblet er forsvundet fra Drengens Hoved.)

Schweizerne.
O Glæde! vort Haab blev ei skuffet!
Gemmy.
O Fader!
Tell.
Gud!
Gesler.
Hvad, har han Æblet truffet?
Schweizerne.
Ja han har Æblet truffet
Og Frihed er hans Løn!
Gesler.
Ha, fordømt!
Schweizerne.
Hvilket Skud!
Gemmy.
Din Gemmy lever, Fader!
(til Forsamlingen)
Troer I, at Wilhelm Tell kunde dræbe sin Søn?!
Tell.
Var det en Drøm? — Mig al min Kraft forlader!
O, er det Dig, mit Barn? Jeg af Glæde forgaaer!
Gemmy (aabner hans Vams).
Hjælp! see, min Fader blegner!
Gesler.
Ha, det Hævn mig ei skjenker.
(seer den skjulte Pil, som falder paa Jorden.)
Hvad seer jeg?
Tell.
Gemmy! o, frelst Du for mit Øie staaer!
Gesler.
For hvem var denne Pil bestemt?
Tell.
Den var for Dig!
Gesler.
Skjælv!
Tell (trykker sin Søn op til sig).
Frygt Du nu mig!
Gesler.
Ha, Rudolf! læg ham i Lænker!
Gemmy.
Ha, min Fader!
Tell.
Min Søn!
Schweizerne.
Naade!
Gesler.
Nei, han dør!

Fjerde Scene.

De Forrige. Mathilde.

Mathilde (som er traadt ind)

Tyran!
I Dit Blik lynet flammer,
Men hans Søn det ei rammer;
Han beskyttes af mig!
Gemmy (til Mathilde).
See og føl Du vor Jammer;
Stands hans Hævn før den rammer,
Jeg kun haaber paa Dig!
Gesler.
Strax ei Døden Dig rammer,
Nei, ved Marter og Jammer
Jeg kun hævnes paa Dig!
Rudolf og Krigerne (til Gesler).
Hvis nu Døden ham rammer,
Du til Hævn dem opflammer,
Og den vendes mod Dig!
Tell (til Mathilde).
O, hvis Døden mig rammer
Kun een Bøn jeg fremstammer:
Før min Gemmy med Dig!
Schweizerne.
Han maa dø! Skræk og Jammer!
Naar Dig, Tell, Døden rammer,
Schweiz vil aldrig reise sig!
Gesler.
Slaver ei Gesler skrække!
Flyer for min Vrede, Fræk!
Eller han er et Lig!
(Han trækker sin Dolk; et Øieblik Forfærdelse udbreder sig over Almuen.)
Krigerne.
De staae forsagte og stille!
Gesler.
Min Hævn de frygte ville!
Schweizerne (med dæmpet Stemme).
Vi os tause og stille
Til Hævn berede ville!
Tell (med Tordenrøst, i det han ryster sine Lænker).
Vær forbandet Tyrann!!
Gemmy.
Nu Hævnens Dag frembyder!
Vær forbandet, Tyran!
Rudolf.
Ha, Oprørsskriget lyder!
(til Gesler)
Nu, saa vær da Tyran!
Mathilde.
O, fly dette Land!
Vær ei Folkets Tyran!
Schweizerne (nærme sig mere og mere ophidsede).
Nu Folket Lænken bryder;
Du ei knuse det kan!
Gesler.
Hvis ei mit Bud I adlyder,
Vee Jer, da falder han!
Ha, nu er jeg Tyran!
Schweizerne (rasende).
Ned med Dig, Tyran!
Mathilde. Gemmy. Tell.
Nu Folket Lænken bryder,
Du ei knuse det kan!
Krigerne.
Ha, Oprørsskriget lyder!
Vel, han er Jer Tyran!
Rudolf.
See, Harmen vildt frembryder!
Vee os! vi ei mere knuse den kan!

Krigerne.

Gang. { Leve Gesler! leve Jer Tyran!
Almuen (paa Torvet, paa Tagene og i Træerne).
Ned med Gesler! ned med vor Tyran!

(Dækket falder).

Fjerde Act.

(Egn ved Vierwaldstätterseen, hvis Bølger brydes voldsomt mod de mange Klippespykler, som rage op af den. Tykke Uveirsskyer hvile over Baggrunden. Paa den ene Side staaer Tells Huus, seet fra en anden Side end i første Act; paa den anden Side et fremspringende Klippestykke. I det Fjerne flimtes gjennem Skyerne høie Bjergtinder).

Første Scene.

Hedvig. Schweizerinder.

Chor.

Gaa ei bort! Dine Kræfter svinder!
Hører Du ei, Fjenden er der?

Hedvig.

Jeg til Gesler maa — hvor han er!

Chor.

Ak! Du hos den Grusomme finder
Kun Død!

Hedvig.

Den er mit Ønske! — o, for mig er den skjøn
Nu, da min Mand er dræbt, da jeg har ingen Søn!

Anden Scene.

De Forrige. Mathilde. Gemmy. Mathildes Pager og Følge.

Gemmy (udenfor).

Moder!

Hedvig.

O Himmel! — jeg troer hans Røst at høre!

Gemmy.

Moder!

Hedvig.

Bedrog mit Øre?

(Gemmy kommer med Mathilde.)

Nei, det er ham; — det er mit Barn! Tak, o Gud! —
Men min Mand — Din Fader? — Traf ham Dødens Bud?

Gemmy.

Du seer ham snart, befriet fra uværdige Lænker;
Thi Prindsessen ham naadigt Beskyttelse skjænker!

Hedvig.

Ædle Fyrstinde! hvad, Du tænker
Ham af sit Fængsel at rive ud?

Terzet.

Mathilde.

Jeg fører til Dit Bryst igjen en elsket Søn,
Et Barn af Kraft og Alder,
Men stor, naar Faren kalder.
Med Haab jeg Dig forlader,
Thi sødt det ahner mig,
At snart hans ømme Fader
Vil frelst omfavne Dig!

Hedvig. Gemmy.

Naar Fredens Aand, med os Du i Din fromme Bøn
Den Evige paakalder,
Snart Tyranniet falder!
Den Trøst, Du efterlader,
Med Mod beseler mig —
O gid vi med vor Fader
Kan snart velsigne Dig!

Gemmy.

Gesler i sin Baad min Fader over Søen fører,
Og Stormen Bølgerne oprører!
Hvis Fader strander! — Moder, gaa! kald Hjælp til Bredden hid!
Jeg, som han bød, et Varselsbaal vil tænde,
Og paa hver Bjergtop snart et Frihedsalters Ild skal brænde —
Nu, Moder, kalder Gemmy sit Fædreland til Strid!

(iler ud.)

Mathilde. Hedvig.

Bevar os Gud i denne Farens Tid!

(De gaae til den anden Side.)

(Uveiret bryder ud med Voldsomhed. Fra den ene Side sees Lysningen af det Baal, Gemmy har tændt; lidt efter sees Blus paa Bjergtoppene i det Fjerne. Baaden, hvori Gesler, hans Krigere og Tell ere, nærmer sig gjennem Brændingen. Tell gjør et dristigt Spring og kommer paa Land, men støder derpaa med Foden Baaden ud i Bølgerne.)

Tredie Scene.

Tell. Gesler. Krigerne (paa Søen; strax efter) Gemmy.

Tell.

Ha, mit Liv jeg frelste — og Baaden strander!
Gesler! mig Himlen stod bi!
Jeg ved Din Død nu mit Schweiz skal befrie!

(Tell vil ile ind i Huset, men møder Gemmy, som kaster den brændende Stav, han har i Haanden, ud i Bølgerne og styrter om Faderens Hals. Da han hører Geslers Stemme, river han sig hurtigt los af Faderens Arme, iler ind i Huset og henter Bue og Pile, som han rækker Tell, der imidlertid er stegen op paa Klippestykket.)

Krigerne (fra Baaden).

Du flyer, men frygt vor Hævn! ha, Tell, jeg Dig forbander!

Gesler (opreist i Baaden).

Ha, vee Dig, naar jeg lander!
Jeg tager grusom Hævn!

Tell (flyder).

Tag Din Død
Først af min Haand!

Gesler.
Ha! — jeg falder! — det var Tell, som skjød!

(Han synker ned i Bølgerne; Baaden kastes ud i Brændingerne og forsvinder. Uveiret ophører, Skyerne adskilles og Solen bryder frem.

Fjerde Scene.

De Forrige. Walter og Schweizerne (strømme til; siden) Hedvig. Mathilde og Arnold.

Schweizerne.
Voldsmanden faldt! Seiren er vundet!

Tell.
O, Hedvig!

Hedvig.
O, min Wilhelm!

Tell (peger ud imod Søen).
Han kun sin Løn har fundet!
(seer sig om)
Naturen oplives paany!
Friske Luft!

Hedvig.
Det er Frihedens Gry!

Gemmy.
See, Alpetindens Taager vige!

Arnold (kommer).
Overalt vore Fjender flye!
For Seiren Jubelhymner stige!

Tell.
Besynger fromt den milde Fred!

Alle.
O huldе Frihed, svæv herned!
Udbred blandt os igjen Dit Rige!

(Dækket falder.)

Kjøbenhavn 1842.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.